

Se Wsi Testamentti 1548 Vt 1552

Finbible.fi

Pyhen Mattheusen Eleme. P. Hyeronimusen cautta.
MAttheus/ ioca mös Leui cutzutan/ tuli Weronottaiast Apostolixi/ ensimeinen kirioitti Christusen Euangeliu' Judeas Hebraican bockstauil ia sanoilla ninen teden iotca ymberileickauxest olit Uskonuuat.
Jonga Eua'geliu' ei ole hyuesti tietteue/ cuka sijtte sen Grekixi tulkitzi.
Mutta se sama Hebraican Ramattu wiele tehen peiuen asti Caesarian kiriacammios pideten/ ionga Pamphilus Martyr sange' wisuimasti cocosi.
Ja minulle mös se lainattin wloskirioittaxen Nazareilde/ iotca Beraeas/ Syrian caupungis tete Ramattu nautitzeuat.
Jossa ombi merckitteminen/ ette cussa jkenens Euangelista/ taicka izestens/ eli HErran wapactaian polesta/ wanhan ramattun todhistoxia edhestootta/ ettei hen ninen Seitzemenkymenein tulkein toime noudha/ mutta sen Hebraican totudhen/ iosta nemet caxi ouat.
Egiptist mine cutzuin poicani/ Ja.
Sille henen pite Nazareusexi cutzuttaman.

Pyhen Mattheusen Euangelion.

Ensimeinen Lucu.

Matt 1:1 TEme ombi Kiria Jesusen Christusen syndymest * Dauidin poian/ Abrahamin poian.
Matt 1:2 Abraham synnytti Isaac. Isaac synnytti Jacob. Jacob synnytti Judam/ ia henen weliense.
Matt 1:3 Judas synnytti Pharez ia Saram sijte Tamarist. Pharez synnytti Hezron. Hezron synnytti Ram.
Matt 1:4 Ram synnytti Aminadab. Aminadab synnytti Nahasson Nahasson synnytti Salma.
Matt 1:5 Salma synnytti Boaz/ Rahabist. Boaz synnytti Obed/ Rutist. Obed synnytti Jesse.
Matt 1:6 Jesse synnytti sen Kuningan Dauid. Kuningas Dauid * synnytti Salomonem/ Urian emeneste. Salomon synnytti Roboam.
Matt 1:7 Roboam synnytti Abia. Abia synnytti Assa.
Matt 1:8 Assa synnytti Josaphat. Josaphat synnytti Joram.
Matt 1:9 Joram synnytti Osian. Osia synnytti Jothan. Jothan synnytti Achas. Achas synnytti Ezechia.
Matt 1:10 Ezechia synnytti Manasse. Manasse synnytti Amon. Amon synnytti Josia.
Matt 1:11 Josia synnytti Jechonia/ ia henen weliens/ sijne Babilonian (fangeuxes Mutta ielkin sen Babilonian fangeuxen/ synnytti Jechonia (Sealthiel

Matt 1:12 Sealthiel synnytti Zorobabel.
Matt 1:13 Zorobabel synnytti Abiud. Abiud synnytti Eliachim Eliachim synnytti Asor.
Matt 1:14 Asor synnytti Zadoch. Zadoch synnytti Achin. Achin synnytti Eliud.
Matt 1:15 Eliud synnytti Eleazar. Eleazar synnytti Mathan. Mathan synnytti Jacob.
Matt 1:16 Jacob synnytti Joseph Marian miehen * iosta on syndynyt Jesus/ ioca cutzutan Christus.
Matt 1:17 Nin ouat caiki poluet Abrahamist Dauidin asti nelietoistakymende polue. Dauidhist haman sen Babilonian fangiuxen asti/ mös nelietoistakymende polue. Sijte Babilonia' fangiuxest hama' Christusen asti/ ouat mös nelietoistakymende polue.
Matt 1:18 JESUSEN CHRISTUSEN syndymys/ nein oli. Cosca Maria hene' eitens oli Josephijn kihlattu/ enne' quin hen weij sen cotians/ leuttin hen oleua raskas pyheste Hengest.
Matt 1:19 Mutta ette Joseph henen miehens oli hurskas/ ia ei tactonut hende * häweiste/ mutta aiatteli salaisest henen ylenanda.
Matt 1:20 Cosca hen nyt tete aiatteli/ Catzo/ nijn ilmestui Josephille wnesa Herran Engeli/ ia sanoi/ Joseph Dauidin poica/ Ele pelke ottaxes Maria sinun awioxes/ Sille että see quin henesse ombi sijnnyt/ se on Pyheste Hengest.
Matt 1:21 Ja hene' pite Poijan synnyttemen/ ia sinun pite henen nimens JESUS cutzuman/ Sille henen pite wapactaman henen Canssans heiden synneistens.
Matt 1:22 Mutta teme caiki ombi tapactanut/ Senpäle/ että teutettemen pideis se/ quin Herralda on sanottu/ Prophetan cautta/ ioca sanoi/
Matt 1:23 Catzo Yxi Neitzut pite wastoin oleman/ ia synnyttemen Poian/ Ja henen nimens pite cutzutaman EmanuEl/ se ombi tulkittu/ Jumala meiden cansam.
Matt 1:24 Cosca nyt Joseph wnesta heräsi/ teki hen nijn quin Herran Engeli henen keski/
Matt 1:25 Ja otti polisans tygens/ ia ei tunnut hende * sihenasti quin hen synnytti henen Esikoisens/ Ja cutzui henen nimense JESUS.

** Dauid synnytti) Abrahamin ia Dauidin poica Christus tesse ensin nimiteten/ ette hen oli heille molemille erinomaisesta luuattu.*
** P. Mattheus iette mutomat poluet pois/ ia wie Christusen sugut Salomonist lain ielken/ Mutta P. Lucas wiepi henen loonnon ielken Natanist Salomonin weliest.*
Sille laki lukepi ne mös lapsixi. iotca welieste/ ia ielkinienyist emenniste syndynyt ouat Deut. 25.
** Häweiste) Se on/ eipe hen tactonut he'de häpijän saatta canssan eten quin henelle olis kylle wara ollut/*

Lain ielkin.
Ja että Joseph tellens henen oikiudhestans welti rackaudhen poolest ia sentähden P. Mattheus henen hurscaudhens ylistepi.
** Sihenasti) Ei se ole nin ymmertäpe/ Että Joseph sijtte Marijan rychtyi.*
Waan se on yxi Ramatun puhen tapa/ Quin Gen. 8. Ei Corpi palainut/ sihenasti quin Maa quiueni.

Toinen Lucu.

Matt 2:1 Cosca sis Jesus syndynyt oli Bethlehemis Judea' maalla/ Kuningan Herodesen aica'/ Catzo/ silloin tulit Tieteijet idheste Jerusalemijn/ Ja sanoit
Matt 2:2 Cussa ombi se esken syndynyt Judain Kuningas? Sille me neimme hene' Tächdens Idhese/ Ja tulimma hende cumartaman.
Matt 2:3 Mutta cosca Kuningas Herodes sen culi/ he'mestyi he' ia caiki Jerusalem caupungi henen cansans.
Matt 2:4 Ja annoi hen cootha caiki ne ylimeiset Papit/ ia kirianoppenuuat Canssan seghas/ ia kyseli heilde cussa Christusen syndymen piti.
Matt 2:5 Ja he sanoit henelle/ Bethlehemis Judean maalla. Sille nin kirioitettu ombi Prophetain cautta/
Matt 2:6 Ja sine Bethlehem Judean maas/ edh ole sine swingan wähin Judan päructinasten seghas/ Sille sinusta pite minulle tuleman se Waldamies/ ioca ylitze minun Canssan Israelin Herran pite oleman.
Matt 2:7 Silloin cutzui Herodes sala ne Tieteijet/ ia wisusti tutkisteli heilde/ mille aiala tächti ilmestyi.
Matt 2:8 Ja lehetti heiden Bethlehemin/ ia sanoi/ Menget sinne/ ia kysykette wisusti Lapsesta/ Mutta cosca te leudhet/ nin sanasattacat minulle/ että minekin tulisin/ ia cumardhaisin hende.
Matt 2:9 Cosca he olit kuningan cwlluet menit he matcans. Ja catzos/ Tächti/ ionga he olit nähnyuet Idhes/ kieui heiden edhelens/ nincauuan quin edheskieudhen seisatti sen paican päle/ iossa Lapsi oli.
Matt 2:10 Cosca he nyt tächden neit/ ihastuit he sangen swrella ilolla.
Matt 2:11 Ja sisellemenit hoonesen/ leusit Lapsen/ sen eitens Marian cansa/ ia mahanlangesit/ ia cumarsit hende. Ja awasit tauarans/ Lahijoit henelle Culda/ Pyhäsaw/ ia Mirrham.
Matt 2:12 Ja Jumala käski heite wnesa/ ettei heiden pitenyt Herodesen tyge palaiaman. Ja menit toista tiete omalle maallens.
Matt 2:13 Mutta cosca he olit poismennyet/ Catzo nin Herran Engeli ilmestui Josephil wnesa/ sanoden/ Ylesnouse/ ia ota Lapsi ia henen eitens/ ia pakene Egyptijn/ ia ole sielle/ sihenasti mine sanon sinulle. Sille tuleua on/ että Herodes etzepi lasta hucuttaxens.
Matt 2:14 Nin hen ylesnousi/ ia otti Lapsen eitinens/ öelle tygens/ ia pakeni Egyptijn/ ia oli sielle Herodesen

coleman asti.
Matt 2:15 Ette sen pideis teutettemen/ quin sanottu oli Herralda Prophetan cautta/ ioca sanoi/ Egyptist kuszuin mine Poicani.
Matt 2:16 Cosca Herodes nyt näki henens nijlde Wijsailda wietellyn/ wihastuij hen sangen cowan/ Ja lehetti hoouins tappama' caiki poicalapset Bethlehemis/ Ja sen caikisa haaroisa quin monda caxiwotiset olit taica nooremat/ sen aijan peräst/ quin hen oli tarcasti tutkinut Wijsailda.
Matt 2:17 Silloin se teutettin quin Jeremiald Prophetald sanottu oli/ cosca hen sanoi/
Matt 2:18 Corkialla ombi äni cwlunut/ swri walitus/ idku ia isoi parcu/ Rachel idke henen lapsians/ Ja eij tactonut hendens lodhutetta/ sille * ettei he ole.
Matt 2:19 Mutta cosca Herodes oli coollut. Catzo/ nin Herran Engeli ilmestui Josephil wnesa Egyptias/ Ja sanoi/
Matt 2:20 Nouse/ ia ota Lapsi eitinens/ ia mene Israelin maalle/ Sille ne ouat coolluuat/ iotca etzit Lapsen henge.
Matt 2:21 Nin hen ylesnousi/ ia otti Lapsen eitinens/ ia tuli Israelin maalle.
Matt 2:22 Mutta cosca hen cwli ette Archelaus waldasi Judeas henen isens Herodesen sijas/ pelkesi hen sinne menne. Ja wnesa hen sai Jumalalda käskyn/ ia poickesi Galilean äärijn/
Matt 2:23 ia tuli ia asui sijne caupungis/ ioca cutzutan Nazareth. Että sen teutettemen pideis/ quin Prophetadhen cautta sanottu oli/ Henen pite Nazareus cutzuttaman.

** Wijsaat) Jotca Mattheus >Magos cutzupi/ ne ouat Loonnon tundijat ia wijsat Papit Persias olluat.*
** Swingan) Echke Bethlehem itzestens halpa oli/ quitengin/ että Christus hänesse synduj/ sendädhen hen ylescorgotti hende.*
** Ettei he ole) Siteuarten Mattheus täte sanoi/ Että cosca waiua Christikunnan pälekieupi/ Nin näky quin he io olisit hucatudh ia peräti cadhotetud mailman edhes.*
Quitengi vastoin caicke Heluetin walta he Jumalan cautta Variellan.
Ja neisse Lapsisa näky yxi oikia Christilisen kersimisen meno.

Colmas Lucu.

Matt 3:1 Nijne peiuine/ tuli Joha'nes Castaia/ ia saarnasi Judean corues/ ia sanoi/
Matt 3:2 Techket para'nost/ Sille taiuan waldakunda ombi iuri lehestenyt/
Matt 3:3 Ja hen on se/ iosta Esaias Propheta puhui/ ioca sanoi/ * Hwtauaisen äni on corues/ walmistakat

Herran tiete/ techket henen ialcatiens oikeaxi.
Matt 3:4 Mutta Joha'nesel oli waathe Camelin caruoist/ ia hihnainen wöö henen solisans/ Nin olit henen rocans kimalaiset/ ia metze honaia
Matt 3:5 Silloin wloskeui henen tygens Hierosolima ia coco Judea/ ia caicki maaku'da ymberi Jordanin/ ia he castettin henelde Jordanis/ tunnustadhen heiden synninse.
Matt 3:6 Cosca hen nyt mo'da Phariseusist/ ia Sadduseusist näki tuleua' hene' Castens tyge/ sanoi hen heille/
Matt 3:7 Te * Kykärme' sikijet/ cuca teille osotti/ että teidhen pite pakeneman sijte tuleuaisesta wihasta?
Matt 3:8 Techkette sijs Paranoxen toimeliset hedhelmet/
Matt 3:9 Ja elkette nin aiatelko/ että te itze teissen tahdotta sanoa/ Meille on Abraham Isene. Sille mine sanon teille/ Että Jumala woipi neiste kiweiste Abrahamile lapset ylesherätte.
Matt 3:10 Nyt ombi mös kirues pandu puun iurele/ Jocaijnen sis puu quin ei tege hywe hedhelme/ se poishakatan/ ia tuleen heiteten.
Matt 3:11 Mine tosin castan teite wedhellä parannoxeen/ Mutta se/ ioca minu' ielkin tuleua ombi/ se wäkewembi minua on/ ionga en ole mine keluoline' kengi candama'/ Sen pite teite pyhel He'gel/ ia tulella castama'.
Matt 3:12 Jonga wiskin on henen kädhesens/ ia hene' pite luga's percama'/ ia hene' pite nisuns aittaans cocoma'/ Mutta rwmenet/ pite henen ijancaikises tules poltaman.
Matt 3:13 Silloin tuli Jesus Galileast Jordanijn Johannesen tyge/ että hen castetaisijn henelde.
Matt 3:14 Mutta Johannes welti hende/ sanodhen/ Mine taruitzen sinulda Castetta/ ia sine tulet minu' tygeni?
Matt 3:15 Nin wastasi Jesus ia sanoi henelle/ Salli nyt/ Sille nein sopi meidhen/ caiki * wanhurscautta teutte. Nin hen salli henen.
Matt 3:16 Ja cosca Jesus castettu oli/ ylesastui hen cochta wedhestä. Ja catzo/ nin Taiuat aukenit henel/ ia hen näki Jumalan Hengen alasastuuan ninquin Mettisen/ ia tuleuan henen pälens.
Matt 3:17 Ja catzo/ äni Taiuahast sonoi/ Teme on minun racas Poican/ iossa minul on hyue sosijo.

** Hutauaisen) Teme piti oleman Juttaille yxi vahua merki/ Että Christus se Messias oli tullut/ cosca sencaltanen Sarna ei Te'plis eike Synagogas/ waan metzen corues iulkisesta sarnattin/ Jonga Johannes teki.*
** Kykärme) Näme kärmeet cutzutan Latinaxi >Vipere/ ia he tuskalla nimelte tietän Somexi/ Quitengi että ne ouat nijn viha täyne/ ia pahinda laija/ Nimitetän he tessä Kykärmexi/ eli Vaskikärmexi/ Ja heille ombi sencaldainen londo/ että he emensä tappauat syndyesens/ ionga tähden mös Phariseuset cutzutan tessä/ sencaltaisten Kärmetten sikiexi/ Sille ette heidhen Isens tapoit Prophetat iotca nijnnen opettaiat olit.*

** Wanhurscautta) Caiki vanhurcaus teyteten/ Coska me caikista meden wanhurcaudesta ia cunniasta wälteme/ Ette ainoa Jumala wanhurskana pidetäisijn/ ia että hen ne wskoliset wanhurskauttapi.
Sen Joha'nes teki quin hän pyysi/ ninqui yxi Syndinen castetta Christuselda/ ia hänelde wanhurskautta.
Sen mös Christus teki/ ettei hen Cunniaas ia wanhurcauttans omistanut/ waan annoi itzens castetta ia coletetta/ ninquin iocu mw Syndinen.*

Nelies Lucu.

Matt 4:1 Silloin Jesus wietin Hengeld corpehen/ senpäle/ ette hen kijusataisin perchelelde.
Matt 4:2 Ja cosca hen pastonut oli neliekymme'de peiue ia neliekymmende öte/ sijtte hen isosi.
Matt 4:3 Ja kiwsaia edheskeui/ ia sanoi/ Jos sine olet Jumalan poica/ sanos ette nemet kiuet leiuixi tulisit.
Matt 4:4 Mutta hen wastaden sanoi * Kirioitettu ombi/ Ei ainoas leiues Inhiminen elä/ Mutta iocaitzest sanast/ quin Jumalan suust wloskieupi.
Matt 4:5 Silloin otti henen perchele cansans/ sihen pyhen caupungin/ ia asetti henen Templin harian päle/ ia sanoi henelle/
Matt 4:6 Jos sine olet Jumalan poica/ nin sööxe sinus alaspein/ Sille kirioitettu ombi/ Henen pite Engeleins käskyn andaman sinusta/ ia he käsisens candauat sinun/ ettei sine ioskus ialcas kiwen loucka.
Matt 4:7 Nin Jesus sanoi hänelle/ Taas kiriotettu on/ Ei pide sinu' * kiwsaman sinu' Herras Jumalatas.
Matt 4:8 Taas otti henen perchele cansans sangen corkialle wårelle/ ia osotti henele caiki mailman waldakunnat/ ia heiden cunnians/ ia sanoi henelle/
Matt 4:9 Nemet caiki mine annan sinun/ ios sinä mahanlanget/ ia cumardhat minua.
Matt 4:10 Nin sanoi Jesus henelle/ Mene poijs Sathan. Sille kiriotettu on/ Sinun Herras Jumalas pite sinu' cumartama'/ ia hende * ainoa paluelema'.
Matt 4:11 Silloin ietti henen perchele. Ja catzo Engelit edheskeuit/ ia paluelit hende.
Matt 4:12 Cosca nyt Jesus cuuli/ ette Joha'nes oli kijniotettu/ poijckesi hen Galileaan/ ia ietti Nazaretin/
Matt 4:13 tuli ia asuij Capernaumis/ ioca on meri caupungi/ Zabulon ia Nephthalim raioisa/
Matt 4:14 senpälle/ ette teutettemen piti se quin sanottu oli Esaian prophetan caut/ ioca sanoi/
Matt 4:15 Se Zabulon ma/ ia se Nephthalin ma/ leszne meri tiete/ sillepolel Jordanin/ ia se Pacanaiden Galilea/
Matt 4:16 Se canssa ioca istui pimijes/ ia coleman warios/ näki swren valkeudhen/ ia ne/ iotca istuit maanculmas/ ia coleman warios/ heille walkeus coitti.
Matt 4:17 Sijte aiasta rupesi Jesus saarnaman/ ia sanoman/ Techkett para'nost/ sille Taiuan waldaku'da *

lehestypi.
Matt 4:18 Cosca nyt Jesus keui sen Galilean meren tykene/ näki hen caxi weliest/ Sijmon/ ioca cutzutan Petari/ ia andrean henen weliens laskeuan werckons meren/ Sille he olit Calamiehet.
Matt 4:19 Ja sanoi heille/ Seuratca minua/ ia mine teghen teiden Inhimisten calamiehixi.
Matt 4:20 Nin cochta he ietit wercot/ ia seurasit hende.
Matt 4:21 Ja cosca hen sielde edheskeui/ näki hen toiset caxi weliest/ Jacobin Zebedeusen poian/ ia Johannem henen weliens wenees henen isens Zebedeusen cansa parandaua' heiden werckoians/ ia hen cutzui heite.
Matt 4:22 Nin he cochta ietit wenhen/ ia heiden isens/ ia seurasit hende.
Matt 4:23 Ja Jesus waelsi ymberi caike' Galilea'/ ia opetti heidhe' Sijnagogisans/ ia sarnasi waldaku'nan Eua'gelium/ ia paransi caikinaset Taudhit/ ia caiken saijraudhen canssan seas/ Ja henen sanomans cuului caiken Sijrian maan sisel.
Matt 4:24 Ja he toijt henen tygens caikinaijset saijrat/ moninaisista taudheista ia kiwuista kiewretudh/ ia ne piruldariuatut/ ia Cuuntaudhilliset/ ia haluatut.
Matt 4:25 Ja hen paransi heiden caiki/ ia seurasi hende palio wäki Galileast/ ia nijste kymmenest caupungist/ ia Jerosolimast/ ia Judeast/ ia nijste makunnist sille polel Jiordanin.

** Inhiminen elä) Ei wan teste rumillisest rogast inhiminen taida elä/ mutta sijtä että hen lootta itzense Jumalan päle/ ioca ombi luua'nut caickein niden edhen catzo/ quin hänen pälens vskouat/ iosta edeskatzomisesta mös se rumillinen elatos tapachtu.*
** Kiwsaman) Se olis tapachtunut/ ios hän olis itzens ilman pacota alaspudhottanut/ ia loottanut itzensä senpäle että Jumala' piti hende auttaman/ coska hänelle olit traput edhesens/ ioita mödhen hen taisi mwtoin alasmenne.*
** Aijnoa) Kussa kirijoituxet leuten/ että meidhen pite iotakuta lontocappaletta palueleman/ ei se täte vastoin ole/ sille että sittengi wiele me ainoata Jumalata paluele'ma/ ioca sen käskenyt on/ että meiden pitä nijn tekemen.*
** Lähestypi) Se on/ Taiuan valdakunda ei ole caucan/ se on io käsise ia owen edhes/ Sille että Christus oli tullut ioca taiuan waldakunnan ylestoimitti/ ia Perkelen waldakunnan alaspainoi.*

Wides Lucu.

Matt 5:1 COsca hen nyt näki Canssan/ ylesastui hen worelle/ ia quin hen oli istunut/ edheskeuit henen

opetuslapsens henen tygens.
Matt 5:2 Nin hen auasi suuns/ opetti heite/ ia sanoi.
Matt 5:3 Autuat ouat ne Hengeliset waiuaiset/ sille heiden ombi Taiuan waldakunda.
Matt 5:4 Autuat ouat ne murelliset/ sille heiden pite saaman lodhutoxe'.
Matt 5:5 Autuat ouat ne Siwiet/ sille heide' pite maan * perime'.
Matt 5:6 Autuat ouat ne/ iotca isouat/ ia ianouat wa'hurskautta/ sille he rauitetan.
Matt 5:7 Autuat ouat ne Laupiat/ sille heiden pite saman laupeuden.
Matt 5:8 Autuat ouat ne puchtat sydhemest/ sille heide' pite Jumala' näkemen.
Matt 5:9 Autuat ouat ne * rauhantekiet/ sille ne pite Jumalan poijaxi cutzuttaman.
Matt 5:10 Autuat ouat ne/ iotca wanhurscauden tähde' waiua kerssiuet/ sille heiden ombi Taiuan waldakunda.
Matt 5:11 Autuat oletta te/ cosca Inhimiset pilcauat ia wainouat teite/ ia puhuuat caikinaist pahwtta teite wastoin/ walehdellen/ minun techteni/
Matt 5:12 Ilotcat ia riemucat/ sille teiden palckan ombi swri Taiuasa. Sille nein he wainosit prophetidh iotca teiden edhelen olit.
Matt 5:13 Te oletta maan * Soola. Jos nyt sola tule maguttomaxi/ mille se solatan? Ei se mihinge' sitten kelpa/ mutta että se poisheitethen/ ia Inhimisilde tallatan.
Matt 5:14 Te oletta mailman walkeus. Ei taidha se caupungi peitette/ ioca seiso woren päle.
Matt 5:15 Eike mös he ylessytyte kyntelete/ ia pane wacan ala/ mutta kynttelialghan päle/ walghaseman caikillen nijlle'/ iotca hoones ouat.
Matt 5:16 Nein walijstacan teidhen walkeun Inhimisten edhes/ että he näkisit teiden hyuet töönne/ ia cunnijottaisit teiden Isen ioca Taiuas ombi.
Matt 5:17 Elket lulco/ että mine tullut olen Laki eli Prophetij pästemen/ Ja en totta mine tullut pästemen/ waan teuttemen.
Matt 5:18 Sille tosin sanon mine teille/ sihenasti ette Taiuas ia maa catopi/ ei pide catoman se wehin boockstaui/ eike mös yxi rachtu laista/ sijhenasti että caiki tapachtuuat.
Matt 5:19 Cuca sis yhden neiste wehimiste käskyste pästepi/ ia nein opettapi Inhimiset/ se * wehimexi pite Taiuan waldakunnas cutzuttaman/ Mutta cuca sen teke/ ia opetta/ se pite cutzuttaman swrexi Taiuan waldakunnas.
Matt 5:20 Sille mine sanon teille/ Ellei teiden wanhurscaudhen ylitzekieu enämin quin nijnen kirijan oppenutten/ ia * Phariseusten/ ette te woij siselkieudhe Taiuan waldakundan.
Matt 5:21 Te kulitta mite sanottu oli wanhoille/ Ei sinun pide tappama'. Mutta iocahine'/ quin tappapi/ hene'

pite domioho' wicapä olema'.
Matt 5:22 Waan mine sano' teille/ että iocahine' quin wihastupi welijense päle/ hene' pite domioho' wicapä olema'. Mutta iocahine' quin sanopi weliens Racha/ hene' pite neuuo' ala wicapä olema'. Mutta iocahine' quin sanopi/ Sine tyhme/ hänen pite heluetin tulee' wicapä olema'.
Matt 5:23 Jos sine sis wffrat lahias altarille ia sine sielle muistat/ ette sinun welieles on iotakin sinua wasta'
Matt 5:24 iete sinne sinu' lahias altarin eten/ Ja mene ensin sopiman sinun welies cansa/ ia sitte tule wfframan sinun lahias.
Matt 5:25 Soui nopiast sinun ritawelies cans/ coscas wiele tielle olet henen cansans/ etteijke ritawelies anna sinua ioskus domarille/ ia domari andapi sinun paluelialle/ ia sine heiteten tornihin.
Matt 5:26 Totisesta mine sanon sinulle/ ettei sine sielde wlospäse sihenasti ettes maxat wimeisen ropon.
Matt 5:27 Te culitta ette wanhoille oli sanottu/ Ei pidhe sinun horitekemen.
Matt 5:28 Mutta mine sanon teille/ että iocahinen quin catzopi ydhen waijmon päle/ himotaxens hende/ io hen horin teki henen cansans sydhemesens.
Matt 5:29 Jos sinun oijkia silmes pahenda sinun/ nin * puchghais se wlhgos/ ia heite pois tykees. Sille para'bi on sinulle/ ette yxi sinun iesenes hucutetan/ quin coko sinun rumijs pideis heitettemen heluetin tuleen.
Matt 5:30 Ja ios sinun oijkea käthes pahenda sinun/ nin poishacka se/ ia heite pois tykees. Sille parambi on sinulle/ ette yxi sinun iesenes hucutetan/ quin coko sinun rumijs pideis heitettemen heluetin tuleen.
Matt 5:31 Sanottu mös ombi/ iocahinen quin emendens hylkee/ se andacan henelle erokirian.
Matt 5:32 Mutta mine sanon teille/ ette iocahinen quin henen emendens hylke/ mutoin quin hoorin tedhen/ hen saatta henen hoori tekemen/ ia ioca sen hylietyn naipi/ hen hooria tekepi.
Matt 5:33 Taas te culitta/ ette sanottu oli wanhoille/ Ele wanno sinuas walapatton/ mutta anna Herran sinun walas.
Matt 5:34 Waan mine sano' teille/ Elkette swingan * wa'nuco/ eike taiuan päle/ sille se on Jumalan istuin.
Matt 5:35 Eike maan päle/ sille hen on Jumalan astinlauta. Eike Jerosoliman päle/ sille se on sen swren Kuninga' caupungi.
Matt 5:36 Eike pääs cautta pide sinun wannoman/ sentehden ettei sine woi yhte hiusta walkiaxi/ eli mustaxi tehde.
Matt 5:37 Waan teiden puhen pite oleman/ On/ on/ ei/ ei/ Mutta mite sen ylitzen lisetän/ se pahast wlgoslechte.
Matt 5:38 Te culitta että sanottu oli/ Silme silmest/ hammas hampast.

Matt 5:39 Ja mine sanon teille * Elket paha wasta' seiso/ waan iocahinen quin sinua löpi oikealle poskelle/ nin kienne mös henele toinen.
Matt 5:40 Ja sille/ ioca tacto sinun oikeuden eteen wetä/ ia sinun hames otta/ salli henen mös capu.
Matt 5:41 Ja ioca sinua wati ydhen penicwlman/ mene henen cansans caxi.
Matt 5:42 Anna sille ioca sinulda anopi/ ia lainan pyteue ele welttele.
Matt 5:43 Te culitta että sanottu oli/ Racasta sinu' lehimeistes/ ia wiha sinun wiholistas.
Matt 5:44 Waan mine sanon teille/ Racastacat teiden wiholisi. Hyuestisiughnacat nijte/ iotca teite sadhattauat. Hyuestitechket nijnen/ iotca teite wihauat. Rucolcat nijnen edhest/ iotca teite wahingoittauat ia wainouat.
Matt 5:45 Että te olisit teiden Isenne poiat/ ioca ombi Taiuaisa. Sille hen sallij Auringoisens coittauan ylitze pahain ia hywein/ ia laskepi sateen ylitze wanhurskasten ia wärein.
Matt 5:46 Sille ios te racastat nijte iotca teite racastauat/ mite teille sijte on palca? Eikö * Publicanit nijn mös teghe?
Matt 5:47 Ja ios te oletta waiuoin soweliaiset teiden weliedhe' cansa/ mite ialoa te teette? Eikö mös Publicanit nijn teghe?
Matt 5:48 Olcat sijs teudheliset ninquin teiden Taiualinen Isen teudhelinen on.

** Costa) Tesse lugusa ei Christus puhu mailmaisest Esiwallast.*
Waan hen opetta Christikunnalens oikeat elemät Jumalan edes Hengese pitemen.
** Perimen) Mailma lulepi maan omistauans/ ia nautitzeuans tauarans/ coska hen wäkiualda tekepi.*
Waan Christus opetta/ että maa periteen ia nautitan Siueydhesä.
** Rauhantekiet) Ne ouat enämbj quin Rauhaliset/ nimittäin/ iotca rauhan tekeuet/ saattauat/ piteuät ia muita souittauat.*
Ninquin Christus ombi meille rauhan tehnyt Jumalan cansa.
** Soola) Cosca opettaiat Jumalan sanat wnohtauat/ nin he maguttomaxi tuleuat Inhimisten opin cautta Ja soola pure/ caruastele ia leicka/ Nin mös Sarnaiat pitä Syndi rangaseman sanalla Ellei he cadhotuxen/ tungion ia sondan tahdho polietta.*
** Wehimexi) Se on Ei heneste pidhe palio pidhettemen/ waan poisheitettemen.*
Swrexi) Se on/ Heneste pite palio pidhettemen.
** Phariseusten) Joinenga Wanhurscaus sejsoi waiuoin wlconaisis töise/ ia wlconcullasudhes.*
Mutta Christus anopi waiuoin Sydhemen wanhurskautta wskon cautta henen pälens.

** Puchghais se wlgos) Hengelinen wlgospuchghastus ombi tesse käsketty/ se on/ coska Silmein himot esteten ia cooletetaan sydhemese.*
** Wannoco) Caiki wannomiset ia walat ouat tesse kieltyt/ iotca Inhiminen itzestens tekepi.*
Mutta cosca Rackaus/ häte/ Lehimeisen tarue eli Jumalan Cunnia site anopi/ nin se on hyuesti techty.
Ninquin mös Wiha on kieltu/ ia on quitengin luualinen/ cosca se Rackaudhesta ia Jumalan Cunnian waraxi tapachtupi.
** Elket paha wastanseiso) Se on Ei kenengen pidhe itze wärytte costaman.*
Mutta esiuallan/ iolla mjecka on/ pite sen tekemen.
Romanos 18.
** Publicanit) Latinaxi. Ne cutzutan Somexi Weronottaiat/ ia olit ne/ iotca Romariten Weron ia räntyn edesseisoit ia ylescannoit.*
Ja ne olit enimest Jumalattomat Pacanat/ siteuarten Romarilde sihen pannut.

VI. Lucu.

Matt 6:1 Cauattacat ettei te Almusatan anna Inhimisten edhes/ että teiden pite heilde nächtemen/ Mwtoin ette te saa palca teiden Iselden/ ioca ombi Taiuaisa.
Matt 6:2 Cosca sis sine annat Almusan/ ele toruella soijta edhelles/ ninquin ne wlcocullatut tekeuet Synagogisans/ ia cathuin harois/ että heiden pideis cunnioijtettaman Inhimisilde. Totisesta sanon mine teille/ He ouat palcans sanet.
Matt 6:3 Mutta cosca sine annat Almusan/ elken sinun wasen kätes tietkö mite sinun oikia kätes teke.
Matt 6:4 Että sinun almusas olis salaudhes/ ia sinun Ises/ ioca näke salaudhes/ hen maxapi sinulle iulkisesta.
Matt 6:5 Ja cosca sine rucolet/ ei pidhe sinun oleman ninquin ne wlcocullatut. Sille että he seisouat Synagogisa ia catuin harois rucoellen/ senpäle/ että he nädhaisin Inhimisilde. Totisesta sanon mine teille/ He ouat palcans sanet.
Matt 6:6 Waan cosca sine rucolet/ mene sinun camaris sisel/ ia sulghe oues/ ia rucole sinun Ises salaisest/ ia sinun Ises/ ioca näke salaudhes/ hen maxa sinun iulkisest.
Matt 6:7 Ja cosca te rucolet/ Elke olco paliopuhuuaiset/ ninquin pacanat. Sille he lwleuat/ että he palionpuheens tedhen cwldut ouat.
Matt 6:8 Sentedhen elke olko heidhen caltaisens. Sille teidhen Isen tiete kylle mite te taruitzetta/ ennen quin te rucoletta henelde.
Matt 6:9 Nein sis teiden pite rucoleman. Ise meiden ioca olet Taiuais. Pyhetty olcon sinun nimes.

Matt 6:10 Lehestulkon sinun waldakundas. Olcon sinun tactos nin maasa/ quin on Taiuais.
Matt 6:11 Anna meille tenepeiuenä meiden iocapeiuenen leipen.
Matt 6:12 Ja anna meille synnime andexi ninquin me annama meiden welgholisten. Ja ele iohdata meite kiusauxen. Mutta päste meite pahasta.
Matt 6:13 Sille ette sinun ombi waldakunda/ ia woijma/ ia cunnia ijancaikisudhes. Amen.
Matt 6:14 Sentedhen ios te andexiannat Inhimisten heiden ricoxens nin mös teiden taiualinen Isen anda teiden andexi.
Matt 6:15 Waan iollei te andexi anna Inhimisten heiden ricoxitans/ nin ei mös teiden Isen andexianna teiden ricoxitan.
Matt 6:16 Mutta cosca te pastotta/ elke nin olko Suruliset quin ne wlcocullatut. Sille he mwttauat heiden caszuonsa/ senpäle/ että he näghyisit Inhimisilde pastouaiset. Totisesta sanon mine teille/ he ouat palcans sanet.
Matt 6:17 Waan cosca sine pastot/ nin woitele sinun pääs/ ia pese sinun casuos/
Matt 6:18 ettei se nächteue olis Inhimisilde ettäs pastot/ Mutta sinun Iselles/ ioca on salaudhes/ ia sinun Ises/ ioca näke salaudhes/ maxa sinun iulkisest.
Matt 6:19 Elket rickautta maan päle coghotko/ cussa rooste ia coit raiskauat/ ia cussa warcat caiwauat ia warastauat.
Matt 6:20 Waan coghotcatta teillen rickaudet Taiuahas/ cussa eike rooste/ eike coit raiska/ ia cussa warcat eiuet caiua/ eike warast.
Matt 6:21 Sille cussa teiden rickaudhen on sielle on/ mös teiden sydhemen.
Matt 6:22 Silme on rumin walkeus/ Jos sis sinun silmes ombi yxikertainen/ nin sinun coco rumijs on walkia.
Matt 6:23 Waan ios sinun silmes ombi paha/ nin sinun coco rumijs ombi pimijä. Jos sis se walkeus ioca sinus on/ pimeys ombi/ quinga swret sijs ne pimeydhet ouat?
Matt 6:24 Eikenge' woi cachta Herra paluela/ Sille taicka hen tete wihapi/ ia toista racastapi/ Taicka hen telle kijnitarttu/ ia toisen ylencatzo. Ei te woi paluella Jumalata ia Mammon.
Matt 6:25 Sentehde' mine sanon teille/ Elket murehtico teidhen Hengen edeest/ mite teiden pite sömen taicka iooman/ Eike mös teiden rumin edhest mille waateil te teidhen werhoman pite. Eikö Hengi enämbi ole/ quin rooca? ia rumis parambi quin waate?
Matt 6:26 Catzocat taiuan linduin päle/ sille ettei he kylue/ eike nijte/ eike mös cocoa rijheen/ ia teiden taiualinen Isen roocki heite. Ettekö te palio enämbi oli quin hö?
Matt 6:27 Eli cuca on teiste ioca henen swruns cansa woipi lisäte henen pituudhellens yhden kynären?

Matt 6:28 Ja mingetähden te swretta watteista? Catzocat Cuckaisita kedholla quinga he casuauat/ Ei he töteteghe/ eike kehrä.
Matt 6:29 Quidengin sanon mine teille/ ettei Salomon caikes henen cunniasans ollut nin watittu/ quin yxi heiste.
Matt 6:30 Jos nyt Jumala watitze nein pellon rohon/ ioca tenepenä seiso/ ia hoomen heitetän wghnijn/ eikö hen palio enämin teiden site teghe/ o te wähe vskoiset?
Matt 6:31 Elket sis swruliset olco/ sanodhen/ Mite me sööme? Taicka mite me ioomma? Taicka mille me werhoita'? Sille caikia neite pacanat etziuet.
Matt 6:32 Teiden Taiualinen Isen kylle tietä/ että te caiki näme taruitzet.
Matt 6:33 Etziket ensin Jumala' waldaku'da/ ia hene' wa'hurscautta's/ ia nin nemet caiki teille tyghelangeuat/
Matt 6:34 Elkett sen tehden swreco hoomenesta päiuest/ Sille hoomenisel päiuelle ombi suru itzestens. Tytyken itzecukin päiue * surullens.

** Silme) Se on Ninquin muilla iäsenille ei ole itzestens walkiutta/ wan loottauat silmen päle/ coska se on hyuesti näkeue/ Nin caicki mwdh iäsenet menestyuet ia woiuat sijtä hyuesti.*
Samalmoto on mös caickein meidhen töidhen cansa/ ios meidhen Sydhen on hyue ia yleswalghistettu Jumalan wanhurscaudhen cansa/ tuleuat mös caiki meiden Töön hyuexi/ iotca sijte wlgoskeuuet/ Mutta ios Silme on Pimije/ se on/ Ellei se ole Jumalan wanhurscaudhen cansa yleswalghistettu/ nin caiki töödh tuleuat pahaxi/ iotca sijte wlgoskeyuet.
** Mammon) Sirian kielille Rickaudhet cutzuttan/ ninquin Ieronimus sanopi.*
** Päiue surullensa) se on/ Henen iocapäiuelinen tööns. Quin hen sanois.*
Sijne on kylle/ ette me iocapeiue töte teemme/ ia ei enembä murhedhi.

VII. Lucu.

Matt 7:1 Elket * domitco/ ettei te domitaisi.
Matt 7:2 Sille että samalla domiolla/ iolla te domitzetta/ pite te domittaman. Ja samalla mitalla/ iolla te mittat/ pite teillen mitattaman.
Matt 7:3 Mixi sijs sine näet raiskan sinun welies silmes/ ia ett sine äckäie hirte/ ioca ombi sinun silmeses?
Matt 7:4 Taica quinga sine sanot welielles/ pidhes/ mine otan raiskan sinun silmestes/ ia catzo hirsi on sinun silmeses?
Matt 7:5 Sine vlcocullattu/ heite ensin hirsi vlgos sinun silmestes/ ia sijtte catzo quingas wlosotaisit raiskan

sinun welies silmest.
Matt 7:6 Elket andaco * coirain site quin * pyhe on/ ia elket teiden perlöien heittekö * sikaden eteen/ ettei he nijte ioskus talla ialgoilans/ ia heidens teidhen wastan kiendeuet/ ia repiuet teite.
Matt 7:7 Anocat/ ia teille annetan. Etziket/ ia te leudhette/ Colkuttacat/ ia teille awatan.
Matt 7:8 Sille iocahinen quin ano/ hen saapi/ Ja cukaikenens etzipi/ hen leutepi/ ia colcuttaialle awatan.
Matt 7:9 Eli ongo ioku teiste Inhiminen/ iolda/ ios henen poica's leipe anois/ andaco hen henelle kiwen?
Matt 7:10 Taicka ios hen cala anois/ andaco hen henelle Kärmen?
Matt 7:11 Jos nyt te/ iotca pahat oletta/ taidhat hyuet lahiat anda teiden lastenna/ Quinga palio enämin teiden Isen/ ioca on Taiuais/ andapi hyuije nijlle iotca anouat henelde?
Matt 7:12 Caicki sis mite te tahdotta/ että Inhimiset pite teiden tekemen/ nijn mös te techkette heille. Sille nemet ouat Laki ia Prophetat.
Matt 7:13 Menget sisele sijte achtast portist/ Sille että lauia ombi se porti/ ia awara tije/ ioca poiswete cadhotuxen/ ia mo'da ouat/ iotca sen cautta waeldauat.
Matt 7:14 Ja se porti ombi ahdas/ ia tie caita/ ioca wetäpi elemehen/ ia haruat ne ouat/ iotca sen leuteuet.
Matt 7:15 Cauattacat sijs teiden nijste wäriste Prophetaijst/ iotca tuleuat teiden tygene lammasten watteilla/ mutta siseldä he ouat rateleuaiset swdhet.
Matt 7:16 Heiden hedhelmestens pite teiden tundeman heiden. Hakeco iocu winamarioi orientappuroist? taicka ficunita ohdakeista?
Matt 7:17 Nin iocahinen hyue puu/ teke hyuet hedhelmet/ Mutta paha puu teke heiudh hedhelmet.
Matt 7:18 Yxi hyue puu/ ei se taida häiyie hedhelmit tehdä/ Eike mös häiu puu hyuije hedhelmit.
Matt 7:19 Jocahinen puu/ quin ei teghe hyue hedhelmet/ se poishacatan/ ia heitete' tulehen.
Matt 7:20 Sentähde' pite teiden tundeman heite hedhelmestens.
Matt 7:21 Ei iocahinen quin sano minulle/ Herra Herra/ pide siseltuleman Taiuan waldakundan/ mutta se ioca teke minun Iseni tachdon/ quin on Taiuais.
Matt 7:22 Monda sanouat minulle sine peiuene/ Herra/ Herra/ Emmekö me sinun nimes caut * Propheteranuut/ ia sinun nimelles perchelet wlgosaianuuat/ ia sinun nimes caut me olemma monda wäkeuet awu tehenyuet?
Matt 7:23 Ja silloin minun pite tunnustaman heille/ En ikenens mine teite tundenut/ Menget pois minun tyköeni te wäärin tekijet.
Matt 7:24 Sentehde' iocahine' quin minulda nämet puhet cwle/ ia * tekepi ne/ mine tegen hene' wijsaa' miehen werdaxi/ ioca rakensi henen hooneens callion päle.

Matt 7:25 Ja sadhe langeis/ ia wirdhat tulit/ ia twlet puhalsit/ ia syseijsit sen hoonen päle/ ia ei quitengan cukistunut/ Sille että hen oli callion päle perustettu.
Matt 7:26 Ja iocahinen quin cwle minulda näme puhet/ ia ei teghe nijte/ se tehden tyhmen miehen werdhaxi/ ioca hoonens rakensi sannan päle/ ia syseisit sen honen päle/
Matt 7:27 ia sadhe langeis/ ia wirdhat tulit/ ia twlet puhalsit/ ia syseisit sen hoonen päle/ ia se cukistui/ ia sen langeus oli swri.
Matt 7:28 Ja se tapactui/ cosca Jesus lopetti nemet puhet/ että canssat hämmestuit henen oppins päle/ Sille että hen opetti heite woimalisest/ ia ei ninquin kirianoppenuuat.

** Elket domitko) Jumalalle tule Domio.*
Senteden se quin Domitzepi ilman Jumalan Kesky/ se Jumalan Cunnian omista.
Ja se wica/ ombi se suri Malca.
** Coirat) Ouat ne/ iotca wihauat ia wainouat Jumalan Sana.*
** Quin Pyhe on) Teme Pyheys ombi Jumalan sana/ ionga cautta caiki cappalet Pyhexi tuleuat.*
** Sighat) Ouat ne/ iotca Lihallisis Himoisa wpotetut ouat nin/ ettei he taidha ychten waari otta sanasta.*
** Propheterannut) Neille on olluet ialod töödh/ waan ei ole ollut hyue Sydhende.*
Senteden pitä Jumalan sanoman/ Ettei hen heite tunne omixensa.
** Tekepi sen ielkin) Tesse Christus mös anopi Wscoa/ Sille cussa ei wsco ole/ sine ei kesky pidhete/ Ro. 3.*
Ja caiki hyuet Tööd/ ilman wscota tehdhyt/ echke quinga hyuet ne näkyuet/ ouat syndi.
Wastoinpein/ cussa Wsco on/ sijnä pite iwri oikiat hyuet Töödh noudhattama'.
Sen Christus (tekemisexi) cutzu/ että sydhemest tehdheisin.
Mutta Wsco puhdistapi sydhemen Act. 15.
Ja teme wanhurskaus caikinaisi twlia wahwana wastanseiso/ se on/ wastan caiki heluetin woima.
Sille se wanhurskaus ombi rakettu wahwan Perustoxen päle/ Christusen sen wscon cautta.
Mutta hyuet töödh ilman wscota/ ne ouat ninen tyhmein Neitzytten Lampudh/ ilman öliuta.

VIII. Lucu.

Matt 8:1 Coska hen nyt alasastui worelda/ seurasi hende palio Canssa.
Matt 8:2 Ja catzo/ yxi Spitalimies edheskeui/ cumarsi hende/ ia sanoi/ Herra/ ios sine tahdhot/ sine woit minu' puhdhista.
Matt 8:3 Nin oiensi Jesus kätens/ ia rupeis häneen/ sanodhen/ Mine tahdon/ Ole puhdhas.

Matt 8:4 Ja cocta hen puhdhistuij spitalista. Ja sanoi Jesus henelle/ Catzo/ ettet sine kellecken sano/ mutta mene ia nägyte itzes Papillen/ Ja wffra sinun Lahias/ ionga Moses keskenyt on heille * todhistoxexi.
Matt 8:5 Mutta coska Jesus siselmeni Capernaum/ tuli yxi Pämies henen tygens rucoeli hende/ sanodhen/
Matt 8:6 Herra/ minun paluelian sairasta coton haluattuna/ ia cowan waiuatan.
Matt 8:7 Ja sanoi henelle Jesus/ Coska mine tulen/ nin mine paranan henen.
Matt 8:8 Nin wastasi pämies/ ia sanoi/ Herra/ en ole mine mahdolinen/ että sine tulet minun cattoni ala/ Waan sano yxi sana/ ia nin minun paluelian paranee.
Matt 8:9 Sille mine mös olen Inhiminen toisen wallan alla/ ia minulla on sotamiehije minun allani. Ja * sanon telle/ Mene/ ia hen mene. Ja toiselle/ Tule/ ia hen tulepi. Ja minun palueliallen/ Teghe teme/ ia hen teke.
Matt 8:10 Coska Jesus temen cwli/ imehteli hen/ ia sanoi heille/ iotca hende seurasit. Totisesta sanon mine teille/ En tosin mine ole leynnyt * Israelis sencaltaist wsko.
Matt 8:11 Mutta mine sanon teille/ että monda ouat tuleuaiset * idhest ia lennest/ ia Abrahamin/ Isaac/ ia Jacobin cansa pite Taiuan waldakunnas istuman.
Matt 8:12 Mutta Waldakunnan lapset heiteten sijhen ärimeisen pimeyteen/ Sielle pite idku/ ia ha'masten kiristös oleman.
Matt 8:13 Ja Jesus sanoi Pämiehelle/ Mene ia ninquin sine wscot/ nin sinun tapactucon. Ja sille hetkelle parani henen paluelians.
Matt 8:14 Ja coska Jesus tuli Petarin hoonesen ia näki henen anoppins wootes sairastauan wilutadhis.
Matt 8:15 Nin hen rupeis sen käten/ ia wilutauti lowuij heneste. Ja hen ylesnousi ia palueli heite.
Matt 8:16 Mutta coska echto tuli/ toijt he henelle monda pirulda riuatuta/ ia hen wlgosaioi sanalla henget/ ia teki caikinaiset sairat teruexi.
Matt 8:17 Senpäle/ että teutettemen piti/ quin sanottu oli Esaian Prophetan caut/ coska hen sanoi/ Hen on ottanut meiden heickudhen/ ia taudhinna hen cannoi.
Matt 8:18 Coska nyt Jesus näki palion canssa henen ymberillens/ keski hen sillepolelle mertä menne.
Matt 8:19 Ja quin yxi kirianoppenut edheskeui sanoi se henelle/ Mestari/ Mine tahdon sinua seurata * cuhungas ikenens menet.
Matt 8:20 Ni Jesus sanoi henelle/ Ketuilla on loolat/ ia Taiuan linnuilla on pesät/ mutta Inhimisen poiala ei ole cuhunga hen päens cumarta.
Matt 8:21 Toinen henen opetuslapsistans sanoi henelle/ Herra/ salli minua ensin menemen/ ia hautaman minun Iseni.
Matt 8:22 Nin Jesus sanoi henelle/ Seura minua/ ia anna ne coolluet * haudhata heiden coolluitans.

Matt 8:23 Ja quin hen oli hacten astunut/ seurasit hende henen opetuslapsens.
Matt 8:24 Ja catzo/ swri ilma nowsi merelle/ nin että aldu löij ylitze hahden/ Mutta hen itze macasi.
Matt 8:25 Nin edheskeuit opetuslapset/ ia herätit henen/ ia sanoit/ Herra/ auita meite/ me hucu'ma.
Matt 8:26 Nin hen sanoi heille/ Mite te heicko wskoiset pelket? Hen nousi yles/ ia asetti twlen/ ia meren. Ja tuli iuri tyuenexi.
Matt 8:27 Nin Inhimiset imehtelit/ sanodhen/ Millinen teme on. Sille että twlet ia meri mös ouat henen cwliaiset?
Matt 8:28 Ja quin hen tuli sillepolen mertä/ nijnen Gergesenerin makundan/ nin iooxit henen wastans caxi pirulda riuattut haudhoista wlgoslectenet/ ia he olit sangen hirmuiset/ nin ettei kengen tainut site tiette waelta.
Matt 8:29 Ja catzo/ he hwdhit ia sanoit/ Mite meille on sinun cansas Jesu Jumalan Poica?
Matt 8:30 Olecos tenne tullut meite waiuaman ennen aica? Nin keui caukan heiste sangen swri sicain ioucko wehmaal.
Matt 8:31 Nin percheleet rucoilit hende ia sanoit/ Jos sine wlgosaiat meite/ nin salli meiden menne toon sica lauman siselle. Sanoi hen heille/ Menget.
Matt 8:32 Nin he menit wlgos ia siselkeuit sijhen sicain laumaan. Ja catzo/ coco sica lauma sööxijhin mereen/ ia wpposit weteen.
Matt 8:33 Mutta paimenet poispakenit/ ia menit caupungin/ ia sanoit ne caiki/ Ja quinga nijnen pirulda riuattudhen oli tapactanut.
Matt 8:34 Ja catzo/ coco caupungi keui wlgos Jesusen wastan. Ja coska he näit henen/ rucolit he hende poismenemen heiden Maansärilde.

** Jos sine tahdot) Eipe vsko miten tiedhä/ waan turuapi sulan Jumalan Armon päle.*
** Heille todhistuxexi) Moses cutzupi Lagin yhdexi tunnustuxexi Canssan päle. Deu. 31.*
Sille että Laki meidhen pälen canda ia on yxi tunnustos meidhen syndien ylitze Samalla moto mös tesse.
Jos Papit todhistauat että Christus on temen puchtaxi tehnyt/ ia ei senuoxi wsko/ nin he tunnustauat itze heitens wastan.
** Ja sanon telle) Se on/ Jos minun sanani ouat nijn wäkeuet/ Quinga palio wäkeuemmet sinun Sanas ouat.*
** Israelis) Se on/ eipe hen leynnyt sencaltaista wsko Jwttain tyken quin telle Pacanalla oli.*
** Idhest ia Lennest) Se on/ Pacanat pite coriattaman/ Sentähden että he wskouat/ Mutta Jwttat ia tekoinpyhet/ tuleuat poisheitetyxi.*

Ro 8.
** Cuhunga ikenens) Mutamat ei tahdo Christusta seurata/ ellei he wissit ole/ cungapein.*
Sentähden Christus tämen poishylepi/ quin wskomattoman/ ioca ennen tahdoi wissi olla.
** Haudhata) Mwtomat estexi wetäuet Hyuet Töödh ettei he tahdo seurata/ eike wskoa.*
Mutta ne Christus todistapi coollwet ia turhat töödh oleuan.

IX. Lucu.

Matt 9:1 Ja nin hen astui hacte'/ ylitzemeni iellens/ ia tuli omaa' caupu'gijns.
Matt 9:2 Ja catzo/ he edhestoit yhde' Haluatu' wootes sairastaua'. Coska nyt Jesus näki heiden wscons/ sanoi hen Haluatulle/ Poican oe hyues turuas/ sinun synnis andexiannetan sinulle.
Matt 9:3 Ja catzo/ mutamat kirianoppenuist sanoit keskenens/ Täme pilca Jumalata.
Matt 9:4 Coska nyt Jesus heiden aiatoxens näki/ sanoi hen/
Matt 9:5 Mixi te paha aiattelet teiden sydhemisenne? Cumbi keuiembi on sano/ Synnit andexiannetan sinulle/ taica sanoa/ Nouse yles ia kiew?
Matt 9:6 Mutta että teiden pite tietemen/ että Inhimisen poialla on walta maasa synnit andexianda/
Matt 9:7 Sijtte sanoi hen sille Haluatulle/ Nouse yles/ ia ota sinun wootes/ ia mene cotias. Ja hen ylesnousi/ ja meni cotians.
Matt 9:8 Ja coska canssa sen neit/ imehtelit he/ ia cunnioitit Jumala/ ioca oli andanut Inhimisten sencaltaisen wallan.
Matt 9:9 Ja quin Jesus sielde ohitzekieui/ näki hen Inhimisen tullihones istuuan/ nimelde Mattheus/ Ja hen sanoi henelle/ Seura minua. Nin hen ylesnousi/ ia seurasi hende.
Matt 9:10 Ja tapactui/ ette Jesus atrioitzi henen hoonesans/ ia catzo/ monda Publicani ia synneiste iotca olit tulluuat/ ynne atrioitzit Jesusen ia henen opetuslastens cansa.
Matt 9:11 Coska Phariseuset sen neit/ sanoit he henen opetuslapsillens/ Mixi teiden Mestarin sööpi publicanein ia synneisten cansa?
Matt 9:12 Coska Jesus sen cwli/ sanoi hen heille/ Ei taruitze ne/ iotca teruet on läkerite/ waan iotca sairastauat.
Matt 9:13 Mutta paramin menget/ ia oppecat mike se on/ Laupiutta mine tahdon/ ia * en wffri/ Sille en tullut mine * wanhurskaita cutzuman/ mutta synneitzit parannoxelle.
Matt 9:14 Silloin Johannesen opetuslapset käuit henen tygens/ ia sanoit/ Mingetähden me/ ia Phariseuset nin palion paastwme/ Mutta sinun opetuslapses ei paastuua/

Matt 9:15 Nin sanoi Jesus heille/ Taitauatco ylghen poiat murechtija nin cauuan/ quin ylkä on heiden cansans? Mutta ne peiuet tuleuat/ coska ylkä heilde poisotetan/ ia silloin heiden pite paastoman.
Matt 9:16 * Ei kengen paicka wanha werca/ wdhen werghan tilghalla/ Sille se paicka reweise quitengin henense pois wateesta/ ia se aucku tule pahemaxi.
Matt 9:17 Ei kengen mös pane torecta wijna wanhoin leilein/ mwtoin leilit pacachtauat/ ia wijna wlgoswota/ ia leilit hucastuuat/ Mutta he laskeuat nooren wijnan wsin leilein/ nin he molomat ouat tähdelle.
Matt 9:18 Coska hen oli näme puhunut heille/ Catzo/ nin tuli yxi Pämies/ ia cumarsi hende sanoden/ Herra/ minun tytteren nyt cooli/ Mutta tule/ ia pane sinun kätes henen pälens/ ia nin hen eläuexi tule.
Matt 9:19 Nin nousi Jesus yles ia seurasi hende/ ia henen opetuslapsens.
Matt 9:20 Ja catzo/ yxi waimo/ ioca caxitoistakymende wootta oli punaist tauti sairastanut/ hen käui henen tacanans/ rupeis henen watens leepesen/ Sille hen oli sanonut itzellens/
Matt 9:21 Jos mine waiuoin rupen henen wateesens/ nin mine tulen teruexi.
Matt 9:22 Mutta nin Jesus kiensi henens/ ia näki henen ia sanoi/ Ole hyues turuas Tytteren/ sinun wskos on tehnyt sinun teruexi. Ja se waimo tuli teruexi samalla hetkelle.
Matt 9:23 Ja coska Jesus tuli pämiehen honesen/ ia näki * huijlunsoijttaiat/ ia canssan hymiseuen sanoi hen heille/
Matt 9:24 Menget pois/ ei ole pica coollut/ mutta hen maca. Ja he nauroit hende.
Matt 9:25 Coska nyt canssa oli wlgosaiettu/ käui hen sisel/ ia rupeis henen kätens/ ia ylesnousi pica.
Matt 9:26 Ja se sanoma cwlui ylitze kaiken sen maan.
Matt 9:27 Ja coska Jesus sielde poijslexi/ seurasit hende caxi sokiata/ hwsit ia sanoit/ Armadha meite Dauidin poica. Ja coska hen tuli hoonesen/ edheskeuit ne sokiat henen tygens.
Matt 9:28 Ja sanoi heille Jesus/ wskottaco että mine woin sen tehdä teille? He sanoit henelle/ Herra/ me wskoma.
Matt 9:29 Nin hen rupeis heiden silmeins päle/ sanodhen/ Teiden wskon ielken olcon teille. Ja heiden silmet aukenit.
Matt 9:30 Nin Jesus haasti heite/ sanoden/ Catzocat ettei kengen täte saa tiete.
Matt 9:31 Waan coska he poismenit iulghistit he henen sanomans caikella sille maalla.
Matt 9:32 Coska nyt nämet olit wlgosmennyuet/ Catzo/ nin he toit mycken ia Pirulda riwatun Inhimisen henen eteens. Ja quin perchele oli wlgosaiettu/ puhui mycke.
Matt 9:33 Ja Canssa imehteli/ ia sanoi/ Sencaltaista ei ikenens Israelis ilmestenyt.
Matt 9:34 Mutta Phariseuset sanoit/ Percheleden päructinan caut/ hen wlgosaia percheleet.

Matt 9:35 Ja Jesus ymberins keui caiki caupungit/ ia kylet/ ia opetti heiden Synagogisans/ sarnaten Waldakunnan Euangelium/ ia paransi caikinaiset taudhit/ ia caiken saijraudhen Canssas.
Matt 9:36 Ja coska hen nyt näki Canssat/ Armachti hen heiden pälens/ että he olit ylenannetut/ ia haiotetut/ ninquin lambat/ joilla ei ole Paimenda.
Matt 9:37 Silloin sanoi hen opetuslapsillens/ Elo tosin ombi sangen palio/ mutta wähe on tööwäki/
Matt 9:38 Rucolcat sentähden Elon Herra/ että hen wlgoslähäteis tööwäkie henen eloonsa.

** En wffri) Se on Jumalan otollisembi että me keskenem hyue tegeme/ quin me wffraisimma.*
** Wanhurskaita) Christus poisheittepi caiken Inhimillisen wanhurskaudhen/ ia tachtopi että me ainoast henen wanhurskaudhens päle rakennaisim.*
Sentäden hen mös tessä sanopi/ että hen waiuoin nijte Syndisite cutzupi.
Ninquin P. Paueli sanopi 1. Tmot. 1. Christus tuli Mailmaan Syndisite wanhurskaaxi tekemen.
** Eikengen paicka) Se on Ej kengen taidha tete wtta Euangeliumin oppia wanhalla lihallisella sydhemelle käsitte.*
Ja coska se Lihallisille Inhimisille saarnatan/ nin ne tuleuat waiuoin pahemaxj.
Ninquin nyt tapachtupi/ että coska se hengelinen wapadhus sarnatan/ nin Liha sen kientepi oman pahan sisuns ielkijn.
** Huilunsoittaiat) Jotca Wainaiten ia Rwmisten tykene leikitzit Ninquin nyt meidhen seas kelloilla soitetaan/ ia peijaita weisataan.*
Sen se merkitze/ että colema waikuttapi ia tutan Lain opin cautta.

X. Lucu.

Matt 10:1 IA hen cutzui caxitoistakymende Opetuslastans tygens/ ia annoi heille wallan wastoin reetaisit hengije/ että he heite wlgosaiaisit/ ia parannaisit caikinaiset Taudhit/ ia iocaitzen sairaudhen.
Matt 10:2 Mutta näme ouat nijnen cadhentoistakymenen Apostolin nimet. Ensimeinen/ Symon/ ioca cutzutan Petari/ ia Andreas henen weliens Jacobus Zebedeusen poica/ ia Johannes henen weliens/
Matt 10:3 Philippus/ ia Bartholomeus/ Thomas/ ia Mattheus/ ioca oli Publicanus ollut/ Jacobus Alphein poica/ Ja Lebbeus ligalnimelle Taddeus/
Matt 10:4 Symon Cananeus/ ia Judas Ischariotes/ ioca mös petti henen.
Matt 10:5 Nämet caxitoistakymende wlgoslehetti Jesus ioille hen käskenyt oli/ sanoden/ Elket mengö pacanaiden tielle/ ia Samaritanein caupungin elket sisel mengö/

Matt 10:6 Mutta menget paramin nijnen cadhotettuin lammasten tyge Israelin hoonest.
Matt 10:7 Nin menget ia sarnatkat/ sanoden/ Taiuan waldakunda ombi iuri lehestynyt.
Matt 10:8 Kipiet techket teruexi/ Spitaliset puhdistaca. Colluet yleswirghottaca. Perchelet wlgosaiacat. Lahiaxi te saitta/ nin mös lahiaxi andacat.
Matt 10:9 Ei teiden pidhe Culda/ eike hoopia/ eike Raha * pitemen teiden cuckaroisan/ eike ewessecki matkas/ eike cachta hamet/ eike kengije/ eike sauua/
Matt 10:10 Sille että Tömies ombi roghans ansiolinen.
Matt 10:11 Waan cungaikenens caupungin tadica kylen te siselkieytte/ Kyselket cuka sijne on otolinen/ Ja olcatta sielle sijhenasti että te poislehdette.
Matt 10:12 Mutta coska te hoonen siselmenet/ nin teruetteke hende. Ja sanokat/ Rauha olcoon tehen hoonesen/
Matt 10:13 Ja ios se hoone on otolinen/ nin tulkan teidhen rauhan sen päle. Jollei hen ole otolinen/ nin teiden rauhan teille palaiapi.
Matt 10:14 Ja cussa eikengen teite wastanrupee/ eike cwle teiden sanoian/ nin wlgosmenget nijstä hooneist/ tadica sijte caupungist/ Ja * pudhistakat tommu teiden ialghoistanna.
Matt 10:15 Totisesta sanon mine teille/ Hookembi pite oleman Sodoman ia Gomorrhan maan/ domio peiuene quin sille caupungilla.
Matt 10:16 Catzo mine lehetten teiden/ ninquin lambat swttein keskelle. Olkat sentehden taitauat/ ninquin kermet/ ia yxikerdhaijset ninquin mettiset.
Matt 10:17 Mutta cauattacat teiden nijlde Inhimisilde/ sille he edhesweteuet teiden heiden radstupins/ ia heiden Synagogisans pite heiden hoosuman teite.
Matt 10:18 Nin mös Pämiesten ia Kuningaiden eteen te wiedhen/ minun tehden/ heille ia pacanoille todistoxexi.
Matt 10:19 Coska he nyt teite edhesweteuet/ Elket murehtigo/ quinga/ taica mite teiden pite puhuman/ Sille että teille annetan samalla hetkel mite teiden pite puhuman.
Matt 10:20 Sille ette te ole ne/ iotca puhuuat/ waan teiden Isen Hengi/ ioca teisse puhupi.
Matt 10:21 Se yxi welij edeswete sen toisen welien colemaan/ Ja Ise Poians/ ia lapset carkauat wanhimbaidens wastan/ ia tappauat heite.
Matt 10:22 Ja caiki teite wihauat minun Nimeni tähden. Mutta ioca loppun asti wahuast seiso/ hen tule autuaxi.
Matt 10:23 Coska he nyt wainouat teite ydhes caupungis/ nin paetkat toisen. Sille totisesta sanon mine

teille/ ette te woi caiki Israelin caupungeit toimitta sijhenasti että Inhimisen Poica tulepi.
Matt 10:24 Ei ole opetuslapsi ylitze Mestarins/ Eike paluelia ylitze henen Herrans. Tytyken Opetuslapsi ios hen ombi ninquin henen Mestarins/ ia Paluelia ninquin henen Herrans.
Matt 10:25 Jos he ouat itze Isenen Beelzebub cutzuneet/ quinga palio enämin he henen pereens cutzuuat?
Matt 10:26 Elket sentehden heite pelietkö. Sille ettei miteken ole peitetty/ ioca ei pidhe ilmoitettaman/ ia ei miten salattu/ quin ei tule tietteuexi.
Matt 10:27 Jota mine sanon teille pimeise/ site sanokat walkiudhes/ ia mite teiden coruaa'ne sanotan/ site sarnatcat cattoin päle.
Matt 10:28 Ja elket teiten pelietkö nijlde/ iotca rumin tappauat/ ia eiuet woi sielua tappa/ Mutta pelietkä enämin site/ ioca woipi seke sielun että rumin heluettin hucutta.
Matt 10:29 Eikö caxi warwuist ychten ropoin myydhe? ia yxi heiste ei puto maan päle/ ilman teiden Iseten.
Matt 10:30 Nin ouat nyt mös caiki teiden päen hiuxet luettudh/
Matt 10:31 Elket sis pelietkö/ Te oletta paramat/ quin monda warwuista.
Matt 10:32 Sentähden/ iocahine' quin minun tunnusta Inhimisten edhes/ sen tunnustan mös mine/ minun Iseni edhes/ ioca on Taiuaisa.
Matt 10:33 Mutta iocahinen quin minun kieltä Inhimisten edhes/ kiellen mine mös henen minun Iseni edhes/ ioca on Taiuaisa.
Matt 10:34 Elket luulco/ että mine olen tullut * rauhan lehettemen maan päle/ En ole tullut rauha/ mutta mieckan lehettemen.
Matt 10:35 Sille mine tulin Inhimiste Isens wastan rijdhaisexi tekemen/ Ja tytärtä eitiens wastan/ ia Minien henen anoppians wastan.
Matt 10:36 Ja Inhimisen oma pereh tuleuat henen wihamiehexens.
Matt 10:37 Joca racasta Isens taica Eitiens minun ylitzen ei se ole minulle otolinen. Ja ioca racastapi poicans/ taicka tyterdhens minun ylitzen ei se ole minun otolinen.
Matt 10:38 Ja cuca ei ota oma * Ristiens/ ia seura minua/ ei se ole minun otolinen.
Matt 10:39 Joca leyte henen hengens/ henen pite sen cadhottaman/ Ja ioca hengens cadhottapi/ minun techten/ henen pite sen leutemen.
Matt 10:40 Joca teite holhoo/ se minua holhopi/ ia ioca minua holho/ hen holhopi sen/ ioca minun lehdetti.
Matt 10:41 Joca Prophetan holhopi Prophetan nimelle/ hen saa Prophetan palcan. Ja ioca wanhurskan holhopi wanhurskan nimelle/ hen saa wanhurskan palcan.
Matt 10:42 Ja cucaikenens annais yhden neiste wähimiste iodha picarin kylme wettä waiuoin Opetuslapsen

nimelle/ Totisesta sanon mine teille/ ei henen pide palcans cadhottaman.

** Raha pitemen) Teme pitemys on ninquin Mammonin Ahneus/ ioca sydhemelle Rickaudhest rippupi/ ia site murechtipi/ Joca sarnan wirgan estepi.*
Mutta tarpexi ia oikeaxi elatoxexi/ piti möös Christus Rahan/ Cuckaron ia Leipekorin.
** Pudhistacat) Nin ei miteken teidhen pidhe heilde ottaman/ että te mös ialgoistan ia kengisten tomun poispudhistat/ Että he mahdaisit ymmertä/ ettei te etzi teidhen woiton ielkin/ waan heidhen Autudhensa ielkijn.*
** Rauhan lehettemen) Teme packo sijte tulepi/ että mwtamat wastanottauat Ewangeliumi ia sijhen heidhens wahwasti kijnitteuet Olis echke Ise taicka Eitei/ Sisar eli Welij wastahan.*
*Ja iotca taas ei Euangeliumi wastaanota/ ne sijte nin cauhistuuat/ että he sentähden wihawat ia tappauat seke jsens että eitens/ sisarens ia weliens * Ristins ottaman) Se on Walmis oleman kersimen wastoin kieumiste Jumalan sanan tähden.*

XI. Lucu.

Matt 11:1 JA se tapachtui/ Coska Jesus lackasi sencaltaisi henen cadhelle toistakymmenelle Opetuslapsillens keskemest/ keui hen sielde edespeiten/ että henen piti opettaman/ ia sarnaman heiden caupu'geisans.
Matt 11:2 Coska nyt Johannes/ ioca silloin oli fangiuxes/ cwli Christusen töödh/ lehdetti hen caxi Opetuslastans/ kysymen hende/
Matt 11:3 Oletco sine se tuleua/ taicka pitekö meiden toista odhottaman?
Matt 11:4 Nin Jesus wastasi/ ia sanoi heille/ Menget ia sanocat Johannesel/ ne quin te cwlette ia nägette.
Matt 11:5 Sokiat saauat nägöns/ Onduuat keuuet/ Spitaliset puhdistetan/ ia Cwroit cwleuat/ ia Colluet ylesheräteten/ ia nijlle kieuhille sarnatan Euangelium/
Matt 11:6 ia autuas ombi se/ ioca ei * pahane minun cauttani.
Matt 11:7 Coska nyt he poismenit/ rupeis Jesus sanoman cansalle Joha'nesest/ Mite te lexitte wlgos corpehen catzoman? Max roco/ ioca häilytetan twlelda?
Matt 11:8 Taicka mite te lexitte wlgos catzoman? Max Inhimist watittu pehmeil waatteil? Catzo iotca pehmeite candauat/ ne ouat Kuningaiden hooneisa.
Matt 11:9 Taicka mite te lexitte wlgos catzoma'? Max Prophetaat? Wissist/ sanon mine teille/ Teme on ialombi quin Propheta/
Matt 11:10 Sille että teme on se/ iosta kirioitettu on/ Catzo mine lehdeten minun Engelin sinun casuos eten/

ioca walmistapa on sinu' tijes sinun etees.
Matt 11:11 Totisesta sanon mine teille/ Caikein nijnen seghas/ iotca waimoist syndyneet ouat/ ei ole yxigen swrembi ylestullut/ quin Johannes castaia. Mutta quitengin se quin on wähin Taiuan waldakunnas/ hen on hende swrembi.
Matt 11:12 Mutta hamast Johannesen Castaijan peiuiste/ nin tehen peiue' asti kersi Taiuaa' * waldaku'da/ wäkiwalda/ ia ne wägelliset sen repiuet heillens.
Matt 11:13 Sille että caiki Prophetat/ ia mös itze laki/ ouat Johannesen asti noijtuneet.
Matt 11:14 Ja ios te tahdotta wastan otta/ Hen on se Elias/ ioca oli tuleuainen.
Matt 11:15 Jolla on coruat cwlla/ hen cwlkan.
Matt 11:16 Waan minge werdaxi mine wedhen temen sughun? Hen on nijnen lasten werta iotca Turulla istuuat/ ia hwtauat cumpaniens tyge/ ia sanouat/
Matt 11:17 Me hwilua soijttima teiden edhesen/ ia ette te hypenyuet/ Me olemma weisannut mureen wirsie teillen/ ia ette te idkenyuet.
Matt 11:18 Sille Johannes hen tuli/ ei södhen/ eike iodhen/ ia he sanouat/ Henelle on Perchele.
Matt 11:19 Inhimisen poica tuli södhen ia iodhen/ ia he puhuuat/ Catzo/ site sömeri ia winan ioomari/ Publicanein/ ia synnijsten ysteue? Ja * wijsaudelle oijkeus annetan henen lapsildans.
Matt 11:20 Silloin hen rupeis soimaman nijte caupungeita/ ioissa hen oli tehnyt swrimat awud/ ia eiuet quitengan heidens parandaneet.
Matt 11:21 We sinun Chorazin/ We sinun Bethsaidan. ios sencaltaiset awudh olisit techdyt Tyros ia Sidonis/ iotca teisä tehdyt ouat/ He olisit aamut säckis ia tuhghas tehnyt synnin parannuxen.
Matt 11:22 Mutta quitengin mine sanon teille/ Että Tyronin ia Sidonin pite oleman hokiamman Domio päiuen quin teiden.
Matt 11:23 Ja sine Capernaum/ ioca olet yleskorgotettu taiuasen asti/ sinun pite haman heluettin sysettemen. Sille ios Sodomis olisit sencaltaiset awudh tehdyt/ ninquin sinus/ he seisoisit wiele tenepäne.
Matt 11:24 Mutta quitengin sano mine teille/ Että Sodoman maan pite hookijman oleman Domio päiuen/ quin sinun.
Matt 11:25 Sille samalla aialla/ wastasi Jesus/ ia sanoi/ Mine kijten sinua Ise/ Taiuan ia maan Herra/ että sine olet ketkenyt nämet wijsailda ia toimellisilde/ ia olet nämet ilmoittanut pienille/
Matt 11:26 Tosin Ise/ nin oli sinun hyue tactos sinun edheses.
Matt 11:27 Caiki minulle ouat annetudh minu' Iseldeni/ ia eikengen tunne poica mutta Ise/ eike Ise yxiken tunne mutta poica/ ia kellenikenens poica tacto sen ilmoitta.

Matt 11:28 Tulkat Te Caiki Minun Tykeni/ iotca töteteghett ia raskautetudh oletta/ ia mine tahdon teidhen wirghotta.
Matt 11:29 Ottacat minun ikeen teiden pälen/ ia oppecat minust/ Että mine olen laupias ia neure sydhemest/ Ja teiden pite leutemen lewon teiden sijeluillen/
Matt 11:30 Sille että minun ikeen ombi souelias/ ia minun corman on kewijä.

** Pahane) Autuas on se/ ioca minun töisten ia sanoistan itzens ei pahenna/ waan parennais.*
** Wäkiualta) Coska Omatundo eli murhelinen sydhen synnin tehden Euangeliumin saa maista ia ymmertä/ nin hen väkiuallalla sihen carckapi/ ettei yxiken hende sijte taidha poistemmata.*
** Wijsaudhella) se on/ se Eua'geliumin Totuus/ io'ga Christus ia Johannes sarnasit/ wastanotettijn/ ia henelle oikius annetijn henen Lapsildans/ se on/ nijlde. wskolisilde/ Jotca Jumalan Wijsaudhen Lapset ouat. Mutta ne mwdh/ iotca Walhen Lapset ouat/ ne ylencatzouat Jumalan Totudhen/ Sencaltaiset olit ne Phariseuset ia Lainoppenuet * Ikeen) Laki ia Käskysanat ouat couat ia ca'giat nin ettei yxiken ninen edesse kestä/ Mutta Christus/ ioca pyhen Hengen andapi/ tekepi ne kieuiexi wskon cautta.*
Nin mös Risti ombi iwri yxi keuie Corma nijlle/ iotca Euangelium maistauat ia oikein tundeuat.

XII. Lucu.

Matt 12:1 SIhen aican keui Jesus Sabbathina laihoin lepitze. Nin henen Opetuslapsens isosit/ ia rupeisit tächkäpeite ylesrepimen/ ia sömen.
Matt 12:2 Coska nyt Phariseuset sen negit/ sanoit he henelle/ Catzo/ sinun Opetuslapses site tekeuet/ quin ei soui Sabbathina tehdä.
Matt 12:3 Mutta hen sanoi heille/ Ettekö te lukenuuat/ mitke Dauid teki coska hen isosi/ ia ne iotca henen cansans olit?
Matt 12:4 quinga hen Jumalan hooneen siselmeni/ ia söij edespanemisen leiuet/ ioita ei henen sopinut söödhe/ ei mös ninen iotca henen cansans olit/ mutta ainouain pappein.
Matt 12:5 Taicka ettekö te lagis lukenuuat/ että Sabbathina rickouat papit Templis Sabbathin/ ia ouat quitengin nuchtettomat?
Matt 12:6 Mutta mine sanon teille/ Että tesse se ombi ioca mös swrembi on/ quin Templi.
Matt 12:7 Mutta ios te tiedheisitte mike se on/ Laupiudhen mine tahdon/ ia en wffri/ sijtte ette te swingan domitzisi wighattomia.
Matt 12:8 Sille että Inhimisen Poica on mös Herra * Sabbathin päle.

Matt 12:9 Ja hen sielde edheskeui/ ia tuli heiden Synagogaans.
Matt 12:10 Ja catzo/ sielle oli yxi Inhimine'/ iolla oli quiuettu käsi. Ja he kysyit henelle/ sanodhe'/ Sopico Sabbathina para'da? Se'päle/ ette he saisit canda henen pälens.
Matt 12:11 Nin sanoi hen heille/ Cuca on teiste Inhiminen/ iolla olis yxi lammas/ ia ios se Sabbathina putois caiuon/ eikö hen rupeisi sihen/ ia yleswedhä?
Matt 12:12 Quinga palio ialombi sis Inhiminen on quin lammas? Sentedhen sopi kylle hyue tehdä Sabbathina.
Matt 12:13 Nin hen sanoi Inhimiselle/ wlgosoienna kätes. Ja hen wlgosoiensi. Ja se tuli teruexi ninquin toinengi.
Matt 12:14 Silloin Phariseuset wlgoskeuit/ ia neuuopidhit henen wastans/ quinga he henen huckaisit.
Matt 12:15 Mutta coska Jesus sen ymmersi/ keui hen sielde pois. Ja palio Canssa seurasit hende.
Matt 12:16 Ja hen teki caiki teruexi/ ia haastoi heite hendens ilmoittamast.
Matt 12:17 Senpäle ette sen piti teutettemen/ quin sanottu oli Esaian Prophetan cautta/ ioca sanoi.
Matt 12:18 Catzo minun Poican/ ionga mine wlgoswalitzin/ minun rackan/ iossa minun sieluni ombi hyue sosijo. Mine panen henen pälens minun Hengeni/ ia henen pite Domion Pacanoille iulghistaman.
Matt 12:19 Ei hen ritele/ eike hwdha/ eike yhdengen pidhe cwleman henen äändens catuilla.
Matt 12:20 Murettua rokoa ei henen pidhe serckemen/ ia switzeuat pellauaist ei pidhe henen sammuttaman/ sihenasti ette hen wlgoswiepi Domion woitoxi.
Matt 12:21 Ja hene' Nimens päle pite Pacanoiten toiuoman.
Matt 12:22 Silloin edestootijn henen tygens yxi ioca piruldariwattin/ sockia ia myckä/ ia hen paransi henen/ nin että sockia ia myckä seke puhui ette näki.
Matt 12:23 Ja canssa hemmestuit ia sanoit/ olleco teme se Dauidin poica?
Matt 12:24 Mutta cosca Phariseuset sen cwlit/ sanoit he/ ei hen wlgosaia perchelei/ mutta Beelzebubin percheleitten pämiehen wäelle.
Matt 12:25 Coska nyt Jesus tunsi heiden aiatoxens/ sanoi hen heille/ Jocainen waldakunda erinyt itze wastaans/ se kylmille tule. Ja iocainen caupungi taicka hoone/ eranut itzeens wastan/ ei se seiso.
Matt 12:26 Ja ios perchele wlgosaia perchelen/ nin hen erinyt on itzeens wastaan/ Quinga sis henen waldakundans seisois?
Matt 12:27 Ja ios mine Beelzebubin wäelle perchelet wlgosaiaisin/ kenengä wäelle sis teiden poianna heite wlgosaiauat? Sentäden pite heiden teiste domitzeman.
Matt 12:28 Mutta ios mine Jumalan Hengel perchelet wlgosaian/ Nin tuli Jumalan waldacunda teiden tygene.
Matt 12:29 Mutta quinga ioku taita ionghun wäkeuen hoonesen siselkeudhe ia henen taloons poisröwete/

ellei hen ensin sidho site wäkeuete/ ia sitte röwe henen hoonetans?
Matt 12:30 Joca ei ole minun cansani/ hen on minua wastan. Ja ioca ei minun cansani cocoo/ hen haiottapi.
Matt 12:31 Sentäden sanon mine teille/ Caiki synnit ia pilca andexiannetan Inhimisten/ Mutta se pilca pyhe * Henge wastan/ ei andexianneta Inhimisten.
Matt 12:32 Ja cukaikenens sanopi iotachin sana Inhimisen Poica wastan/ se henen andexiannetan. Mutta ioca sanopi iotachin pyhe Henge wastan/ ei henen andexianneta/ eike tesse/ eike tuleuaises mailmas.
Matt 12:33 Taicka tehckette hywe puu/ nin tule henen hedhelmens hyuexi/ taicka techkette heiju puu/ nin tule hene' hedhelme's heijuxi. Sille ette hedhelmeste tutan puu.
Matt 12:34 Te Kykärmen sughut/ quinga te woitte hyue puhua/ coska te oletta itze pahat? Sille että sydheme' kyllydhest sw puhupi.
Matt 12:35 Hyue Inhiminen edheswetä hyuest sydhemen tauarast hyuie. Ja paha Inhiminen edeswetä pahast sydhemen tauarast pahoia.
Matt 12:36 Mutta mine sanon teille/ että iocahitzest turhast sanast ionga Inhimiset puhuuat/ pite heidhen luguntekemen Domiopäiuene.
Matt 12:37 Sille että sinun sanoistas sine wanhurscautetan/ ia sinun sanoistas sine domitan.
Matt 12:38 Silloin kysyit henelle monicahdat nijste kirianoppeneist ia Phariseusista/ sanodhen/ Mestari me tahdoma nähde merckie sinulda.
Matt 12:39 Nin hen wastasi/ ia sanoi heille/ Temä häiju ia horalinen suku etzipi mercki/ ia ei anneta henelle merckie/ waan Jonan Prophetan mercki.
Matt 12:40 Sille samalmodholla quin Jonas oli walaskalan watzas colme päiue ia colme öte/ nin pite Inhimisen Poian oleman maan sydhemes colme päiue ia colme öte.
Matt 12:41 Ne Niniuitin miehet pite ylesnouseman domiolla tämen sugun cansa/ ia sen domitzeman/ Sille ette he paransit heidhens Jonasen sarnasta. Ja catzo/ tessa on enämbi quin Jonas.
Matt 12:42 Drötingin Eteleste pite ylesnouseman Domiolla tämen sugun cansa/ ia sen domitzema'/ Sille ette hen tuli maan äriste cwlemaan Salomonin wisautta. Ja catzo/ tesse on enembi quin Salomon.
Matt 12:43 Coska nyt se riettaisa He'gi on wlgosme'nyt Inhimisest/ nin hen waelda lepitze quiwia paickoi/ etzipi lepoa/ ia ei leydhä.
Matt 12:44 Silloin hen sano/ Mine palaian minu' hoonesen ielle's/ custa mine wlgoslexin. Ja quin hen tule/ nin hen leutepi sen tyhien/ ia käweistyxi/ ia caunistetuxi.
Matt 12:45 Sijtte hen poismenee/ ia ottapi tyge's seitzeme' mwta Hengie/ itzeens pahe'bata/ ia siselmeneuet ia asuat sielle. Ja tuleuat sen Inhimisen wijmeiset pahemaxi quin ensimeiset. Nein mös tapactu telle pahalle

sucucu'nale.
Matt 12:46 Coska hen wiele nyt puhui canssalle/ Catzo henen eitins ia weliens seisoit wlcon ia pydhit hende puhutella.
Matt 12:47 Nin yxi sanoi henelle/ Catzo sinun eitis ia sinun welies wlcon seisouat/ tachtouat sinua puhutella.
Matt 12:48 Nin wastasi hen/ ia sanoi sille sanansaattaialle/ Cuca on minun eiten/ taicka cutka ouat minun welijeni?
Matt 12:49 Ja hen wlgosoiensi kätens Opetuslastens polen/ ia sanoi/ Catzo minun eiteni/ ia minun welieni.
Matt 12:50 Sille että iocainen quin tekepi minun Iseni tachton/ ioca on Taiuaisa/ hen on minun welien/ ia sisaren/ ia eiten.

* Sabbatthin ylitze) Se on/ ioca Chrjstusen pälle wskopi/ hen on ylitze caiken Lagin/ ia ei taidha Laista nuhdelta/ echke hen *rickois/ coska Rackaus ia Häte site waati ia ano.*
** Henge wastan) Syndi pyhe Henge wastan/ se on Euangeliumin ylencatzotus.*
Nincauuan quin se seisopi/ ei ensingen Syndi andexianneta.
Sille se sotipi iwri wsko wastan/ iota paitzi ei ole ychteken Synnin andexiandamist/ Waan coska se poispannan nin wsko sijtte siseltule/ ia caiki synnit poispyhiteen

XIII. Lucu.

Matt 13:1 SIne peiue'/ wlgoskeui Jesus honesta/ ia istui meren tyghe.
Matt 13:2 Ja hene' tyge's cocostuijt palio Canssa/ nin että hen siselkeui hacten/ ia istui/ ia caiki Canssa seisoit rannalla.
Matt 13:3 Ja hen sanoi heille monella wertauxella/ sanodhen/
Matt 13:4 Catzo yxi kylueie wlgosmeni kyluemen/ ia coska hen kylui/ langeisit monicahdhat tien ohen/ Ja tulit linnut/ ia ylessöit nee.
Matt 13:5 Mutamat taas langeisit kiwistön/ cussa ei ollut heille palio mulda/ ia pijan ylesnousit/ Sille ettei heille ollut sywe maa/
Matt 13:6 Mutta coska auringo coitti/ nin he poudhittin/ Sille ettei heille ollut iwrta/ nin he poisquiuetuijdt.
Matt 13:7 Mutamat la'gesit oriantappuroihin/ ia oria'tappurat yleskaswoit/ ia läkehytit heiden.
Matt 13:8 Mutamat taas langesit hyueen mahan/ ia teijt hedhelmen/ Monicadhat satakerdaisen/ monicadhat cwsikymenkerdaise'/ ia monicadhat colme'kymenkerdaisen.
Matt 13:9 Jolla on coruat cwlla/ se cwlkan.

Matt 13:10 Nin Opetuslapset edhesastuit/ ia sanoit henelle/ Mixi sine puhudh heille wertauxilla?
Matt 13:11 Nin hen wastasi/ ia sanoi heille/ Teiden on annettu tuta Taiuan waldakunnan salaudhet/ Waan ei heille ole annettu.
Matt 13:12 Sille että iolla * ombi/ henelle pite annettaman/ ia henellä pite kyll oleman. Mutta silde iolla ei ole/ pite mös sekin poisotettaman/ quin henelle on.
Matt 13:13 Sentedhen mine puhun heille wertauxilla. Ettei näkeueiset pide näkemen/ eike cwleuaiset/ cwleman/ eike ymmertämen.
Matt 13:14 Ja heisse teyteten Esaian noituus/ ioca sanoi/ Coruillan pite teiden cwleman/ ia ei ymmertämen/ ia näkeweisne pite teiden näkemen/ ia ei eckemen.
Matt 13:15 Sille että teme' Canssan sydhen on cowettu/ Ja coruillans he raskasti cwlit/ Ja silmens he wmpen panit. Ettei he ioskus näkisi silmille/ ia coruilla cwlisi/ ia sydhemelle ymmerdheisi/ ja palaiaisit/ ia mine parannaisin heite.
Matt 13:16 Mutta autuat teiden silmenne ouat/ sille he näkeuet/ ia teiden coruanna/ sille he cwleuat.
Matt 13:17 Sentähden totisesta sano mine teille/ että mo'da prophetat/ ia wa'hurskast halasit nähdhä iotca te näghette/ ia eiuet nähnyet/ ia cwlla/ iotca te cwletta/ ia eiuet cwlluuat.
Matt 13:18 Nin cwlcat te sis sen kylueien wertaus.
Matt 13:19 Coska iocu cwle waldakunnan sanan/ ia ei ymmerdhä/ nin tulepi se paha ia poistemma sen quin henen sydhemens kyluettin. Teme on se/ ioca tien ohen oli kyluetty.
Matt 13:20 Mutta se quin kiuistön kyluettin/ se ombi/ quin cwle sanan/ ia cocta ilolla sen ottapi.
Matt 13:21 Mutta ei ole henelle itzesens iwrta/ waan hen ombi aialinen/ Nin coska waiua ia tuska pälekieupi sanan tehden/ cocta hen pahane.
Matt 13:22 Mutta ioca oriantappurain secan oli kyluetty/ se ombi/ quin cwle sanan/ ia temen Mailma' suru/ ia rickaudhen petos/ läkeytte Sanan/ ia hen tule hedhelmettömexi.
Matt 13:23 Mutta ioca oli hyuen Mahan kyluetty/ se ombi quin cwle Sanan/ ia ymmertä/ ia mös tootta hedhelmen ia teke/ Nin että mwtama teke satakerdaiset/ monicachta kusikymenkerdaiset/ ia monicachta colmekymenkerdaiset.
Matt 13:24 Toisen wertauxen hen pani heiden eteens/ sanoden. Taiuan waldakunda ombi yhden Inhimisen wertainen/ ioca kylui hyuen Siemenen henen peltons.
Matt 13:25 Mutta Inhimisten maates/ tuli henen wihoilissens/ ia kylui ohdakeet nisuijn sekan/ ia poismeni.
Matt 13:26 Coska nyt oras rupeis casuaman/ ia hedhelmeitzemen/ nin näghyit mös ohdacket.
Matt 13:27 Silloin edheskeuit perenisennen palueliat/ ia sanoit henelle/ Herra eikös hyue Sieme'de kyluenyt

peltos/ custa sis henelle ombi ohdackeet?
Matt 13:28 Nin sanoi hen heille/ Wiholinen Inhiminen sen teki. Sanoit palueliat henelle/ Tadhocos sis ette me menem/ ia nee poishaghem?
Matt 13:29 Mutta hen sanoi/ En/ senpäle ette coska te ohdacket ylesrewitte/ ettei te ynne nisuia yleste'ma.
Matt 13:30 Sallicat ynne caswa molemat elonaica' asti. Ja elon aighala sanon mine elomiehille. Cootkat ensin ohdacket/ ia sitocat heite lychteixi/ poltetta/ Mutta nisut cootkat minun aittaani.
Matt 13:31 Toisen wertauxen hen pani heiden eteens sanodhe'. Taiuan waldakunda ombi Sinapin * iyuen wertainen/ ionga Inhiminen otti ia kylui peltoons/ ioca on pienin caikija siemenite.
Matt 13:32 Mutta coska se ylescaswoi/ nin hen ombi swrin caalein seghas/ ia tule puuxi/ nin että Taiuan linnut tuleuat/ ia tekeuet pesens sen oxain päle.
Matt 13:33 Toisen wertauxe' sanoi hen heille. Taiuan waldakunda ombi * Hapatoxe' wertaine' ionga waimo otti/ ia seghoitti colmen wacan iauhoia/ sijhen asti quin caiki happani.
Matt 13:34 Näme caiki Jesus puhui Cansalle wertauxilla/ ia ilman wertauxit ei hen miteken heille puhunut. Että se teuteteisin/ quin oli Prophetan cautta sanottu/ ioca sanoi/
Matt 13:35 Minun pite awaman suuni wertauxis/ ia minun pite wlgosröyhemen salatut mailman alghusta.
Matt 13:36 Silloin laski Jesus Canssan/ ia tuli cotija. Ja henen Opetuslapsens edheskeuit/ sanoden/ Wlgostoimita meille se wertaus Pellon ohdackeist.
Matt 13:37 Nin hen wastasi/ ia sanoi heille/ Inhimisen Poica on se ioca hyuen sijemenen kylui. Pelto on mailma. Se hyue Sijemen on Waldakunnan lapset.
Matt 13:38 Mutta ohdacket ouat sen pahan lapset.
Matt 13:39 Wihoilinen ioca sen kylui/ on perchele. Elonaica on Mailma' loppu. Elomiehet ouat Engelit.
Matt 13:40 Sentehden ninquin ohdacket coconhaghetan/ ia tulella poltetan/ nin pite mös oleman temen Mailman loppuna.
Matt 13:41 Inhimisen Poica lehdettepi Engelinse/ ia heiden pite cocoman caiki pahoitoxet/ ia ne iotca wärytte tekeuet/ henen Waldakunnastans.
Matt 13:42 Ja heitteuet heiden cwman wgnijn/ Sielle pite oleman idku/ ia hambain kiristus.
Matt 13:43 Silloin pite ne wanhurskat kijltemen/ ninquin Auringo heiden Isens Waldakunnas. Jolla on coruat cwlla hen cwlkan.
Matt 13:44 Taas on Taiuaan waldakunda * Ardohaudhan wertainen/ ioca on Pellos kätketty/ ionga Inhiminen leusi/ ia kätki sen. Ja ilon tähden/ quin henelle sijte oli/ meni hen pois/ ia myi caiki mite henelle oli/ ia osti sen pellon.

Matt 13:45 Taas on Taiuaan Waldakunda Caupamiehen wertainen/ ioca hyui Perlye etzei/
Matt 13:46 Ja quin hen leusi yhden callijn Perlyn/ meni hen pois/ ia myi caiki mite henelle oli/ ia osti sen.
Matt 13:47 Taas on Taiuaan Waldakunda Nootan wertainen/ ioca on mereen heitetty/ cocoman caikinaisi caloia/ Coska se sis teuten tuli/
Matt 13:48 Yleswedhit he sen rannalle/ ia istuit ia eroitit ne hyuet astijoijhens/ mutta ne pahat he poisheittit.
Matt 13:49 Nein mös on tuleua Mailma' lopusa. Tuleuat Engelit/ ia poiseroittauat ne pahat waa'hurskaista/
Matt 13:50 ia heitteuet heiden cwmaan wgnijn/ Sielle pite olema' idku/ ia hampain kiristus.
Matt 13:51 Sanoi Jesus heille/ Ymmersittekö te nämet caiki? He sanoit henelle/ Ja Herra.
Matt 13:52 Nin sanoi hen heille/ Sentähden iocainen kirianoppenutt/ ioca on Taiuan waldakunda warten oppenut/ se on pereenisenen wertainen/ ioca henen Tauarastans edhestoopi * wtta ia wanha.
Matt 13:53 Ja tapactui/ Coska Jesus lopetti nämet puhet/ poislexi hen sielde/
Matt 13:54 Ja tuli henen syndyme maallens/ ia opetti heiden Synagogasans/ nin ette he hämmestuit/ ia sanoit/ Custa telle on teme Wijsaus/ ia näme awudh?
Matt 13:55 Eikö teme ole se sepen poica? Eikö henen eitens cutzuta Mariaxi? Ja henen weliens Jacob ia Joses/ ia Simon ia Judas/
Matt 13:56 Ja henen Sisarensa/ eikö nee caiki ole meiden tykene'? Custa sis telle on neme caiki?
Matt 13:57 Ja he pahenit henen ylitzens. Nin sanoi Jesus heille/ Ei Propheta cussan wähembi maxa/ quin cotonans/ ia omisans.
Matt 13:58 Ja ei hen sielle monda tunnustechtie tehnyt/ heiden epäwskons tähden.

** Jolla ombi) Cussa Jumala' sana ymmertään/ sielle se itzens enendepi/ ia Inhimiset paranda.*
Mutta cussa se ei ymmertä/ sijne Inhimiset pahetaan/ ia se wähenepi.
** Sinapin iywe) Ei yxiken sana näghy nin ylencatzotuxi eike hoono'maxi/ quin Euangelium/ Ja ei quitengan ole ychten wäkeuembe quin se.*
Sille ette se wanhurscautta caiki ne/ iotca sen pälle wskouat.
Mutta Laki ia töödh eiuet site tege.
** Hapannos) Se ombi mös se sana/ ioca Inhimiset mwttelepi ia wdhistapi.*
** Ardhohauta) Teme peitettu ia salattu Ardhohauta ombi Eua'gelium/ quin on meiden Ymmerdyxesta salattu/ ia tesse Taiuan walda kunnaxi cutzutaan/ ioca meille Ardon ia wanhurscaudhen andapi ilman ansiota.*
Sentäden coska se leuten/ nin se ilahutta/ se on/ iloisen sydheme' se saattapi/ iota ei yxiken töö taidha matkan saatta.

Teme Euangelium ombi mös se callis Perlö.
** Wtta ia wanha) Se Wanha ombi laki.*
Se wsi ombi Euangelium

XIV. Lucu.

Matt 14:1 SIhen aijcan/ cwli Herodes * Neliesruhtinas Jesusen sanoma' ia sanoi paluelioijlle's/
Matt 14:2 Teme o'bi se Joha'nes castaia/ hen on ylesnosnut cooluista/ Se'teden hen tekepi sencaltaiset awudh.
Matt 14:3 Sille Herodes oli Joha'nesen kiniottanut/ sitonut/ ia fangeuxen pannut/ Herodiaxen/ henen weliense Philippusen emänen tehden.
Matt 14:4 Sille ette Johannes oli henelle sanonut/ Ei soui sinun hende pite.
Matt 14:5 Ja quin hen tahdhoi henen tappa/ Pelkesi hen Canssa/ Sille he pidhit henen Prophetan edhest.
Matt 14:6 Coska sis Herodesen syndyme Juhla pidhettin/ hyppeisi Herodian tyter heiden edhesens. Ja se kelpas Herodesen.
Matt 14:7 Sentädhen hen lupasi henelle wannotul walalla/ että hen tachtoi henelle anda/ mitekutakin hen anoijs.
Matt 14:8 Nin hen sanoi/ quin henen eitens ennen henelle oli opettanut/ Anna minulle (ma hen) tesse fatilla Johannesen castaian päe.
Matt 14:9 Ja Kuningas tuli murheisens. Mutta quitengin sen wa'notun wala' tähden/ ia nijnnen iotca ynne atrioitzit/ käski hen anda henelle.
Matt 14:10 Ja lehetti böwelit leickaman Johannisen caula tornissa.
Matt 14:11 Ja hene' päens edheska'nettin fadis/ ia a'netin picalle. Ja hen weij sen eitelle's.
Matt 14:12 Ja edeskeuit hene' opetuslapsens/ ia poisotit henen rumins/ ia hautasit sen ia menit ia ilmoitit sen Jesuselle.
Matt 14:13 Coska nyt Jesus sen cwli/ poismeni hen sielde hahdella äri malle harhaan. Ja coska Canssa sen cwlit/ noudhatit he hende ialgha' caupu'geista.
Matt 14:14 Ja Jesus wlgoskeui/ ia näki palion Canssan/ ia armachti heiden pälens/ ia paransi heiden Sairaansa.
Matt 14:15 Mutta echtona edheskeuit Opetuslapset henen tyhens/ ia sanoit/ Teme ombi ärima/ ia öö tulepi/ Laske Canssa tykyes kylijn menemen/ ia heillense roca ostaman.
Matt 14:16 Nin sanoi Jesus heille/ Ei taruitze heiden poismenne/ andacat te heiden södhe.

Matt 14:17 He sanoit henelle/ Ei ole meillä tesse enämbi quin wisi leipe/ ia caxi cala.
Matt 14:18 Sanoi hen/ Tocatta minulle nee tenne. Ja keski Ca'san istua roholle sömen.
Matt 14:19 Ja otti nee wisi leipe/ ia caxi cala/ Ylescatzatti Taiuasen/ kijtti Jumala/ murssi ia annoi ne leiuet Opetuslapsillens/ ia Opetuslapset annoit ne Canssalle/
Matt 14:20 Ja he söijt caiki/ ia rawittijn.
Matt 14:21 Nin he cocoisit muruia caxitoistakymende corghia teunnä/ quin ylitze ieit. Mutta ne iotca olit sönuet/ oli lehes wisi tuhat miest ilman waimoita ia lapsita.
Matt 14:22 Ja cocta wadi Jesus henen Opetuslapsens että heiden hachten astuman piti/ ia menemen henen edhellens toiselle ra'nalle/ nincauuan että hen Canssan heneldens laski.
Matt 14:23 Ja coska hen oli Canssat heneldens laskenut/ astui hen yxinens woorellen rucoelman. Ja coska echto ioudui/ oli hen sielle yxinens.
Matt 14:24 Mutta haaxi oli io keskelle mertä/ ia ahdistettin alloilta/ Sille että wasta twli oli.
Matt 14:25 Mutta öelle * nelienes wartios/ tuli Jesus heiden tygens/ kieudhe' mere' pälä.
Matt 14:26 Ja coska Opetuslapset neijt henen meren päle kieuuen/ peliestyit he/ ia sanoit/ Köpeli se on/ ia pelgon tehden hwdhit.
Matt 14:27 Nin Jesus puhui cocta heille/ ia sanoi/ Olcat hyues turuas/ mine olen/ elket peliestyckö.
Matt 14:28 Nin wastasi Petari hende/ ia sanoi/ Herra/ ios sine olet/ sitte käske minua tyges tulla wettein päle.
Matt 14:29 Nin hen sanoi/ Tule. Ja coska Petari hahdest wlgosastui/ ia kieui wettein päle että hen menis Jesusen tyge.
Matt 14:30 Mutta coska hen näki ialon ilman nin hen cauhistui/
Matt 14:31 ia rupesi waioman/ hwti hen sanoden/ Herra/ auta minua. Nin Jesus cocta oiensi kätens/ ia tartui heneen kijnni/
Matt 14:32 Ja sanoi henelle/ O sine heicowskoinen/ mixi sine epälit? Ja coska he astuit hadhen siselle/ nin tyueni ilma.
Matt 14:33 Mutta ne/ iotca olit hahdesa/ edheskeuit/ ia kumarsit hende/ ia sanoit/ Totisesta olet sine Jumalan Poica.
Matt 14:34 Ja coska he olit ylitze mennyuet/ tulit he Genezarethin maalle.
Matt 14:35 Ja coska sen paican Canssa tunsit henen/ wlgoslehetit he ymberins caiken sen maan sanansaattaiat/ ia tooit henelle caikinaiset kipijet/
Matt 14:36 Ja rucolit hende että he waiuoin henen waatens paltesen rupeaisit. Ja caiki iotca sihen rupeisit/ ne teruexi tulit.

** Neliesruchtinas) Judean makunda oli iaghettu Nelien Walla ala/ Senteden cutzuttin iocainen Waldamies Tetrarchaxj/ se on Neliesruchtinas.*
** Wartius eli walueus) Muinein Öö iaghettijn neliehen Wartiahan/ ia cullakin oli colmet hetki.*

XV. Lucu.

Matt 15:1 SIlloin edheskeuit Jesusen tyge/ kirianoppenuuat ia Phariseuset iotca Jerosolimast tulluuat olit/ ia sanoit.
Matt 15:2 Mixi sinun Opetuslapses ylitzkieuuet nijnen wanhinbaiden sädhöt? Sille eiuet he pese käsiense/ coska he leipe söuet.
Matt 15:3 Nin hen wastaden/ sanoi heille/ Mixi mös te ylitzkieut Jumalan käskyn teiden sätyn tähden? Sille että Jumala käski sanoden/
Matt 15:4 Cunnioita Isees ia eitees/ Ja ioca kirolepi Iseens eli eitiens/ henen pite colemalla cooleman.
Matt 15:5 Mutta te sanotta Isellen taicka eitillen/ iocahinen sanocan/ Se ombi Jumalan annettu/ iolla minun piti sinua autaman/
Matt 15:6 ia ei cunnioita henen Isens taicka eiteens/ Ja te olette tyhijexi tehnyuet Jumalan käskyn/ teiden sädhyn tähden.
Matt 15:7 Te wlcocullatud/ Esaias oijkein noidhui teiste sanoden/
Matt 15:8 Teme Canssa lehestypi minua suullansa/ ia hwlillans minua cunnioitzeuat/ mutta heiden sydhemens on caukan minusta.
Matt 15:9 Wan turhan he palueleuat minua/ opettaden site opetost ioca on Inhimisten käsky.
Matt 15:10 Ja hen cutzui Canssan tygens/ ia sanoi heille/ Cwlkat ia ymmerteket.
Matt 15:11 Ei se quin suusta siselkieupi saastuta Inhimiste/ Mutta se quin suusta wlgoskieupi/ se sastuta Inhimisen.
Matt 15:12 Nin edheskeuit henen Opetuslapsens/ ia sanoit henelle/ Tiesickös että Phariseuset pahenit/ coska he cwlit tämen Puheen?
Matt 15:13 Mutta hen wastasi ia sanoi/ * Jocainen istutos/ iota ei minun Taiualinen Isen istuttanut pite iurinens ylesreuittemen.
Matt 15:14 Andacat heiden olla/ he ouat sockiat/ ia sockiadhen taluttaiat. Jos nyt sockia sockiata taluttapi/ nin he molemat kropijn langeuat.
Matt 15:15 Nin wastasi Petari ia sanoi henelle/ Wlgostoijmita meille täme tapaus.

Matt 15:16 Nin sanoi Jesus/ Wielekö te nyt pwtutt ymmerdhyst?
Matt 15:17 Ettekö wiele ymmerdä? Että caiki mite suusta siselmene/ se mene watzan/ ia sille on loonnolinen wlgosmeno?
Matt 15:18 Mutta ne iotca suusta wlgoskieuuet/ ne lechteuet itze sydhemeste/ ia ne saastuttauat Inhimisen.
Matt 15:19 Sille ette sydhemeste wlgoskieuuet pahat aiatoxet/ murhat/ hooruuet/ hauriuxet/ warcauxet/ wäret todhistuxet/ pilcat.
Matt 15:20 Neme saastuttauat Inhimisen. Mutta Pesemettömille käsille söödhe ei se Inhimiste saastuta.
Matt 15:21 Ja Jesus sielde poiskeui/ ia tuli Tyrin ia Sidonin maan ären.
Matt 15:22 Ja catzo/ yxi Cananean waimo/ ioca nijste maan äriste oli tullut/ hwti henen tygens sanoden/ O Herra/ Dauidin Poica/ armadha minun päleni/ Minun tytteren hirmuisest rijwatan perchelelde.
Matt 15:23 Mutta ei sanakan hende wastanut. Nin henen Opetuslapsens edheskeuit/ ia rucolit hende/ sanoden/ Eroita hende sinustas/ sille hen hwta meiden ielkin.
Matt 15:24 Nin hen wastaten sanoi/ En ole mine lehetetty/ waa nijnen cadhotettuin lammasten tyge Israelin hoonesta.
Matt 15:25 Mutta se tuli ia cumarsi hende sanoden/ Herra/ auta minua.
Matt 15:26 Nin hen wastaten sanoi/ Ei olle se souelias/ otta lastein leipe ia heitte penickoille.
Matt 15:27 Nin se wastasi/ Totta Herra. Sööuet quitengin penickat nijste muruista/ iotca heiden Herrains peudhelde putuuat.
Matt 15:28 Silloin Jesus wastaten sanoi henelle/ O waimo/ swri ombi sinun wskos/ olcon sinulle ninquins sine tahdot. Ja henen tytterens tuli teruexi samalla hetkelle.
Matt 15:29 Ja Jesus sielde edheskeui/ tuli Galilean meren tyge/ ia ylesastui worelle/ istui sijhen.
Matt 15:30 Ja palio Canssa edeskeuit henen tygens/ Ja toijdh cansans onduuat/ sokiat/ kuroit/ myket/ Raiarickot/ ia palio muita/ Ja heitit ne Jesusen ialkaden eteen.
Matt 15:31 Ja hen paransi heiden/ nin että Canssat imechtelit/ coska he neijt ne myket puhuuan/ Raiarickot teruet oleuan/ Onduuat kieuuen/ sockiat näkeuen/ ia cunnioitzit Israelin Jumalat.
Matt 15:32 Ja Jesus cutzui Opetuslapsens tygens/ ia sanoi/ Mine armadhan Canssan päle/ Sentähden että he ouat io colmet peiue minun tykeneni wijpyneet/ Ja ei ole heille söteuet/ Ja en mine tahdo heite tyköeni paastuten poislaske/ ettei he tielle wäsy.
Matt 15:33 Nin sanoit hene' Opetuslapsens henelle/ Custa me saa'ma tesse ärimaas nin mo'da leipe/ ette me rauitzemma nein palion Canssan?
Matt 15:34 Ja Jesus sanoi heille/ Mittoman leipe teille on? He sanoit/ Seitzemen/ Ja wehe calaisija.

Matt 15:35 Nin hen käski Canssan maan päle atrioijtzeman.
Matt 15:36 Ja hen otti ne seitzemen leipe/ ia calat/ kijtti Jumalat/ mursi/ ia annoi Opetuslastens/ ia Opetuslapset annoit Canssalle/ Ja he caikin söijt/ ia rawittijn.
Matt 15:37 Ja ylesotit mite lighaxi ieij/ seitzemen corghia teunnens muruia.
Matt 15:38 Mutta ne iotca söijt/ olit nelie tuhatta mieste/ ilman waimoita ia lapsita.
Matt 15:39 Ja quin hen oli Canssan tyköens laskenut/ astui hen hachteen/ ia tuli Magdalan raioille.

** Jumalan annetu) Se on/ eipe mine taidha sinulle site anda/ se on kircolle luuattu/ Mine tahdon sen anda Jumalan palueluxexi * Jocainen istutos) Se on caiki oppi ia Waicutos/ quin ei Jumala waicuta Inhimises/ se ombi Syndi.*
Ja teste nähden quin Omaechto ombi iwri woimatoin Jumalisis asioisa.

XVI. Lucu.

Matt 16:1 NIn edhesastuit henen tygens ne Phariseuset ia Sadduceuset kiusaten hende/ että hen merkin Taiuasta osotais heille.
Matt 16:2 Nin hen wastasi ia sanoi heille/ Echtolla te sanotta/ Seijes ilma tulepi/ sille että Taiuas ruskotta.
Matt 16:3 Ja homeneltain/ Tenepene tule coua ilma/ Sille että Taiuas ruskotta/ ia on pytere. Te wlcocullatut/ Te taidhat Taiuan moodhon domita/ Ettekö te taidha mös tämen aigan * merkie domita?
Matt 16:4 Teme heijw ia hooralinen sucukunda etzipi merki/ ia ei anneta henelle merkie/ wan Jonan Prophetan merki. Ja hen ietti heiden/ ia poismeni.
Matt 16:5 Ja coska henen Opetuslapsens olit tulluuat ylitze toiselle rannalle/ olit he wnochtanuuat leiuet otta mötens.
Matt 16:6 Nin Jesus sanoi heille/ Catzocat ia cauattacat teiden Phariseusten ia Sadduceuste' hapatoxest.
Matt 16:7 Nin he aiattelit itzellens sanoden/ Emme me leipie ottaneet cansam.
Matt 16:8 Quin nyt Jesus sen tunsi/ sanoi hen heille/ Te wehevskoiset/ mite te suretta keskenen etett te leipie ottaneet cansan?
Matt 16:9 Ettekö wiele ymmerdhe? Taicka eikö te muista nite wijtte leipe/ ia wijtte tuhatta inhemiste/ ia mittoman korgia te ylesotitta?
Matt 16:10 Eike mös nite seitzende Leipe/ ia nelie tuhatta Inhimiste/ ia mittoman corghia te ylesotitta?
Matt 16:11 Quinga sis se tule ettei te ymmerdä (etten mine leiuest teille site sanonut/ ette teiden pideis cauattaman sijte Phariseusten ia Sahduceusten hapatuxest?)

Matt 16:12 Silloin he ymmersit/ ettei hen käskenyt cauatta leiuen hapatuxest/ mutta Phariseusten ia Sadduceusten opetuxest.
Matt 16:13 Silloin tuli Jesus Cesarean maan ären/ ioca cutzutan Philippusen/ ia kysyi Opetuslapsillens ia sonoi/ Kenenge sanouat Inhimiset minun Inhimisen Poijan oleuan?
Matt 16:14 Nin he sanoit. Monicadhat Johannem castaian. Mutta mutomat Heliam. Mutomat taas Jeremiam/ taicka yhden Prophedade' lugusta.
Matt 16:15 Sanoi hen heille/ Mutta kene'ge te sanotta minun oleuan?
Matt 16:16 Nin wastasi Simon Petari/ ia sanoi/ Sine olet se Christus eläuen Jumalan Poica.
Matt 16:17 Ja Jesus wastaden sanoi henelle/ Autuas olet sine Simon Jonan poica/ sille että liha ia weri ei ilmoittanut sinulle/ mutta minun Isen ioca on Taiuaisa.
Matt 16:18 Mutta mine woroin sanon sinulle/ että sine * olet Petari/ ia temen callion päle tahdon mine rakeda minun Seurakundani/ ia heluetin portit ei pide hende ylitzewoittama'.
Matt 16:19 Ja mine annan sinulle Taiuan waldakunnan Awaimet/ Ja caiki quin sine maan päle sidhot/ pite sidhottun oleman Tiuaisza/ Ja caiki quin sine pästet maan päle/ ne pite mös pästetyt oleman Taiuaisza.
Matt 16:20 Nin hen haasti Opetuslapsillans kellengen sanomast että hen oli se Jesus Christus.
Matt 16:21 Sijte aighasta rupeis Jesus iulgistaman Opetuslapsillens/ että henen pite Jerosoliman menemen/ ia palion kersimen nijlde Wanhimilda/ ia Pappedhen pämiehilde/ ia kirianoppenuilda/ ia tapettama' ia colmanden peiuen ylesnouseman.
Matt 16:22 Ja quin Petari otti henen eränens/ rupesi hen nuchteleman hende/ sanoden/ Armadha itzees Herra/ elken se sinun tapachtuco.
Matt 16:23 Nin hen kensijn ymberins/ ia sanoi Petarille/ Mene pois minun tyköeni Satana/ sine estet minua/ Sille ettet sine ymmerdä nijte/ iotca ouat Jumalan/ mutta ne quin Inhimisten ouat.
Matt 16:24 Silloin Jesus sanoi Opetuslapsillens/ Jos ioku tactopi minua seurata/ hen kieldeken itzens/ ia ottakan ristins pälens/ ia seuratkaan minua.
Matt 16:25 Sille että ioca tacto henen hengens kätkije/ hen huckutta sen. Mutta ioca henen hengens hucutta minun tehten/ hen leutepi sen.
Matt 16:26 Mite se autta Inhimisen/ ios hen caiken Mailman woitta/ ia sielunsa wahingon tekepi? Taicka mite andapi Inhiminen/ iolla hen sielunsa lunastapi?
Matt 16:27 Sille se tosin tapachtupi/ että Inhimisen Poigan pite tuleman henen Isens cunnias Engeleitens cansa/ ia silloin hen maxapi itzekungin tödhens ielskin.
Matt 16:28 Totisesta sanon mine teille/ Ouat mwtamat tessä seisouista/ iotca ei pide * colemata maistaman/

sihenasti quin he näkeuet Inhimisen Poigan tuleuan henen waldakunnasans.

** Aigan mercki) Christus heite nuchtele/ ettei he tainued ymmerdä hende tullehexi/ nijste merckiste ia wäkeuiste teghoista/ quin hen teki/ iotca merckit Prophetat olit ennustanuet henen aialans tapachtumaan/ * Sine olet Petari) Cepha Syriaxi/ Petros Grekixi/ cutzutan Somexi Callio.*
Ja caiki Christitudh ouat Petarit/ sen tunnustoxen cautta/ ionga Petari tesse tekepi/ ioca tunnustos on se Callio/ ionga päle itze Petari ia caiki Chistitudh ylesraketudh ouat/ Nin ettei caiki heluetin portit/ se on Syndi/ coolema/ heluetti/ Mailmainen wijsaus/ walta >etc. woi site ylitzewoitta.
** Coolemata) Se on/ ioca wskopi minun päleni/ ei henen pidhe colemata näkemen. Joh. 8. 11. 12.*

XVII. Lucu.

Matt 17:1 JA cudhen peiuen peräst/ otti Jesus Petarin/ ia Jacobin ia Johannem henen weliense tygens/ ia
weij heiden erinens corckian wooren päle/ ia kirkastettin heiden edhesens.
Matt 17:2 Ja henen caswons paisti ninquin auringoinen/ ia henen waattens tulit walkiaxi ninquin yxi walkeus.
Matt 17:3 Ja catzo/ heille ilmestyit Moses ia Elias henen cansans ynnepuhuuaiset.
Matt 17:4 Nin wastasi Petari/ ia sanoi Jesuselle/ Herra/ hyue on meiden tesse olla/ ios sine tahdot/ nin me
teemme tähen colmet maia/ sinulle yhden ia Mosesen yhden/ ia Elian yhden.
Matt 17:5 Wiele henen puhuesans/ catzo/ walkia pilui ymberiwarios heiden. Ja catzo/ ääni piluest sanoi/
Teme on minun racas Poican/ iossa minulle on hyue soosijo/ Cwlcat hende.
Matt 17:6 Ja quin Opetuslapset sen cwlit/ langesit he caswoillens/ ia peliestyit sangencouan.
Matt 17:7 Ja Jesus edheskeui/ ia rupeis heihin/ ia sanoi/ Noskat ia elket pelietkö.
Matt 17:8 Coska he nyt silmense ylesnostit/ eiuet he keteken nähnyuet/ mutta Jesusen yxinens.
Matt 17:9 Ja quin he alasmenit worelda haastoi heite Jesus/ sanoden/ Elket kelleken täte näkyä sanoko/
sihenasti Inhimisen Poica coolluista ylesnouse.
Matt 17:10 Nin kysyit henen Opetuslapsens henelle sanoden/ Mixi sis ne kirianoppenuuat sanouat/ että Elian
pite ennen tuleman?
Matt 17:11 Nin Jesus wastaden/ sanoi heille/ Elias tosin ennen tulepi/ ia caiki cohendapi.
Matt 17:12 Mutta mine sanon teille/ että Elias io on tullut/ ia eiuet he tundenuuat hende/ mutta teghit hänen
mite he tachtoit. Nin mös Inhimisen Poica on heilde kerssiue.
Matt 17:13 Silloin ymmersit Opetuslapset/ että hen Johannesest castaiast oli sanonut.
Matt 17:14 Ja quin he Canssan tyge tulit/ edheskeui yxi mies henen tygens/ ia langesi poluillens henen etens

sanodhen/
Matt 17:15 Herra/ armada minun poicani päle/ sille hen on kuutaudhilinen/ ia hartasti waiuatan/ sille wsein hen langepi tuleen ia wsein weteen.
Matt 17:16 Ja mine toin hene' sinun Opetuslapsilles/ ia eiuet he woinuuat hende parata.
Matt 17:17 Nin Jesus wastaden sanoi/ O epewskoinen/ ia canghia sucukunda/ Quingacauan minun pite teiden cansan oleman? Quingacauan minun pite teite kersimen? Tocat hende tenne.
Matt 17:18 Ja Jesus sen rangaisi/ ia perchele heneste wlgosmeni. Ja se pilti parani sille hetkelle.
Matt 17:19 Silloin edheskeuit Opetuslapset Jesusen tyge ohelle/ ia sanoit/ Mixei me woinuuat site wlgosaia?
Matt 17:20 Nin Jesus sanoi heille/ Teiden epäwskon tähden. Totisesta sanon mine teille/ Jos teille olis wsko ninquin Sinapin iyue/ nin te mahdaisit sano tälle worelle/ Sijrdhe sinus teste sinne/ nin se sijrtäis. Ja ei teille miten ole mahdotondh.
Matt 17:21 Waan teme suku ei wlgosmene/ mwtoin quin rucuuxella/ ia paastolla.
Matt 17:22 Coska he nyt asuijt Galileas/ sanoi Jesus heillen/ Tuleua on/ että Inhimisen Poica ylenannetan Inhimisten käsijn/
Matt 17:23 ia he tappauat henen/ ia colman peiuen hen ylesnousepi. Ja he tulit sangen murehisens.
Matt 17:24 Ja coska he tulit Capernaumijn/ edheskeuit ne iotca werorahan yleskannoit Petarin tyge/ Ja sanoit/ Eikö teiden Mestarin ole hariaannut Weroraha maxaman?
Matt 17:25 Sanoi hen/ On nijnghin. Ja quin hen siselle tuli hoonesen/ ennetti henen Jesus ia sanoi/ Mites lulet Simon? Cuilda maan Kuningat ottauat Weron? Omilda lapsildans/ taicka werailda?
Matt 17:26 Sanoi Petari henelle. Werailda. Sanoi Jesus henelle/
Matt 17:27 Sis * lapset ouat wapadhet/ Mutta senpäle ettem me heite pahannaisi mene merelle/ ia heite onges/ ia se cala/ iongas esin saadh/ ota ia awa henen suuns/ nin sine leudhet yhden pe'ningin/ ota se/ ia anna heille/ minun ia sinu' edhestes.

** Lapset ouat wapahat) Waicka Christus wapa oli/ quitengin hen Weron andoi/ Lehimeisens mielennoutexi/ Nin mös ombi yxi Christitu mones asias wapa itzepolestans.*
Mutta quitengin hen andapi itzemielellens Lehimeisens awuxi ia palueluxexi.

XVIII. Lucu.

SMatt 18:1 Ihen aican edheskeuit Opetuslapset Jesusen tyge/ sanoden/ Cuca on sis se swurin Taiuan waldakunnas?

Matt 18:2 Ja Jesus cutzui tygens yhden lapsen/ ia seisatti sen heiden keskellens ia sanoi/
Matt 18:3 Totisest sanon mine teille/ Ellette te kienny ia tule ninquin lapset/ nin ette te siselkieu taiua' waldaku'dan.
Matt 18:4 Joca nyt itzens alistapi/ ninquin teme lapsi/ se ombi swrin Taiuan waldakunnas.
Matt 18:5 Ja ioca holhopi yhden sencaltaisen minun nimeeni/ hen holho minun.
Matt 18:6 Mutta ioca pahendapi yhden neiste pienimist/ iotca minun päleni wskouat/ Parambi henen olis/ että Myllyn kiwi ripustetaisin henen caulans/ ia wpotetaisin meren syueyteen.
Matt 18:7 We mailman pahannoxen tähden. Sille pahannos kumminghin tule. We quitengin sen Inhimisen/ ionga cautta pahannos tule.
Matt 18:8 Mutta ios sinun kätes/ taicka sinun ialkas pahendapi sinun/ nin leicka se pois/ ia heite pois tykees. Parambi on sinun elemehen onduuana siselkieudhe/ taicka raiarickon/ quin sinulla olis caxi kätte ia caxi ialca/ ia heiteteisin sihen ijancaikiseen Tuleen.
Matt 18:9 Ja ios sinun silmes pahendapi sinun/ nin puhckais se wlgos/ ia heite pois tykees. Parambi on sinun elemehen siselkieudhe silmepoolla/ quin sinulla olis caxi silme/ ia heiteteisin heluetin Tuleen.
Matt 18:10 Catzocat ettet te ylencatzo ychte neiste pienimist/ Sille mine sanon teille/ että heiden Engelins Taiuaisa/ aina näkeuet minun Iseni caswon/ ioca on Taiuaisa.
Matt 18:11 Sille että Inhimisen Poica tuli wapauttaman/ site quin catonut oli.
Matt 18:12 Mite te luletta? Jos iollakin Inhimiselle olis sata lammast/ ia yxi heiste exyis? Eikö hen iätäis ne yhdexenkymme'd ia yhdexen mäghillen/ ia menis/ ia etzeis site exynyttä?
Matt 18:13 Ja ios nin tapactu/ että hen leutepi henen/ Totisesta sano' mine teille/ hen iloitzepi enämin sen ylitze/ quin yhdexenkymmenen ia yhdexen/ iotca eiuet exynyuet.
Matt 18:14 Ei ole mös nin teiden Taiualisen Isenne tachto/ että yxiken neiste wähimiste huckuis.
Matt 18:15 Mutta ios sinun welies wastas ricko/ nin mene ia rangaise hende/ sinun keskenes ia henen yxinens. Jos hen sinua cwle/ Nin sine olet woitoxi sanut sinun welies.
Matt 18:16 Jos ei hen sinua cwle/ Nin ota wiele nyt yxi eli caxi cansas/ senpäle että caiki asiat pite cahden taicka colmen todhistaian suusa seisoman.
Matt 18:17 Ellei hen nijte cwle/ nin sano Seurakunnalle. Ellei hen Seurakunda cwle/ Nin pidhe hende ninquin Pacana ia Publicani.
Matt 18:18 Totisesta mine sanon teille/ Caiki mite te maan päle sidhotta/ pite mös Taiuas oleman sidhottudh. Ja caicki mite te pästet maan päle/ pite mös Taiuas oleman pästetydh.
Matt 18:19 Taas sano' mine teille/ Että misse ikenens cappalesa caxi teiste sopiuat maan päle/ iota he

rucoleuat/ sen heiden pite saaman minun Iseldeni/ ioca on Taiuaisa.
Matt 18:20 Sille että cusa caxi taicka colme coco'tuleuat * minun nimeeni/ sijne mine olen heiden keskellens.
Matt 18:21 Silloin Petari edheskeui henen tygens ia sanoi/ Herra/ Quinga wsein minun welie' ricko minua wasta'/ ia mine henelle antexianna'? Ongo seitzemen kerda kylle?
Matt 18:22 Sanoi Jesus henelle/ En sano mine sinulle waiuoin seitzemen kerta/ mutta seitzemenkymende kerta seitzemen.
Matt 18:23 Sentäden ombi Taiuaan waldakunda yhten Kuningan werdattu/ ioca tachtoi lucua laske palueliains cansa.
Matt 18:24 Ja quin hen rupeis laskeman/ tuli yxi henen eteens/ ioca oli henen welca kymenen tuhatta leiuisket.
Matt 18:25 Ja ettei henelle ollut wara maxa/ käski Herra henen myytä/ ia henen emendens/ ia lapsens/ ia caiki mite henelle oli/ ia maxetta.
Matt 18:26 Nin se paluelia mahanlangesi/ ia rucoli hende sanoden/ Herra/ Ole kersiueinen minun cansani/ ia caiki mine maxan sinulle.
Matt 18:27 Nin armachti Herra sen paluelian päle/ ia pästi henen/ ia welghan andexiannoi henelle.
Matt 18:28 Nin se paluelia wlgosmeni/ ia leysi yhden henen cansapaluelioistans/ ioca oli henen welca sata penningit. Ja hen rupeis henen kijni/ ia saij henen caulasta/ ia weti/ sanoden/ Maxa welcas.
Matt 18:29 Nin henen cansapaluelians mahanlanges/ ia rucoli he'de sanode'/ Ole kersiueinen minun ca'san/ ia caiki mine maxan sinulle.
Matt 18:30 Mutta ei hen tactonut/ waan meni ia heitti henen tornin/ sihenasti että hen welghan maxais.
Matt 18:31 Coska nyt mwdh henen cansapaluelians sen neghit/ mite techtin/ murehdit he sangen ia tulit/ ia ilmotit heiden Herralle's caike' mite oli techty.
Matt 18:32 Silloin cutzui hene' Herra's sen etee's ia sanoi henelle/ Sine paha paluelia/ caiken sen welgan mine sinun andexiannoin ettes minua rucoilit.
Matt 18:33 Eikö mös sinun pitenyt armachtaman sinun cansa paluelias päle/ ninquin minekin armadhin sinua?
Matt 18:34 Ja henen Herrans wihastui/ ia ylenannoi henen böueleille/ sihenasti että hen maxais caiki mite hen oli henelle welca.
Matt 18:35 Nin mös minun Taiualinen Isen teiden tekepi/ iollei itzecukin andexianna henen weliens teiden sydhemisten heiden ricoxitans.

** Minun Nimeheni) Se on/ Minun keskyni ielkin/ ia minun Cunniaxeni/ nin se caiki hyuesti menesty ia kieupi.*

XIX Lucu.

Matt 19:1 JA se tapactui/ Coska Jesus oli teuttenyt näme puheet/ poislexi hen Galileast/ ia tuli Judean maan raioille sillepolel Jordanin.
Matt 19:2 Ja palio Canssa seurasit hende/ ia sielle heite paransi.
Matt 19:3 Ja edeskeuit Phariseuset henen tygens kiusaten hende/ ia sanoit henelle/ Mactako mies eritä emännestens caikinaisen syyn tehden?
Matt 19:4 Nin hen wastasi/ ia sanoi heille/ Ettekö te lukenuuat/ että ioca alghusta Inhimisen teki/ miehe' ia waimon hen heide' teki.
Matt 19:5 Ja sanoi/ Sentäden loopu mies isestens ia eitestens/ ia kijniteten emändehens/ ia tuleuat caxi ychten lihan/
Matt 19:6 Nin eiuet he ole nyt caxi/ mutta yxi liha. Jonga sis Jumala ychten souitti/ ei pide Inhimisen site eroittaman.
Matt 19:7 Nin he sanoit henelle/ Mixi sis Moses käski anda eroitus kirian/ ia sen ylena'da?
Matt 19:8 Sanoi hen heille/ Teiden sydheme' * cowudhen tähde' salli Moses eroitta teite teide' emäniste'. Waan alghusta ei nijn ollut.
Matt 19:9 Mutta mine sano' teille/ että cukaikene's hylke henen emände's mwtoin quin horudhen tehden/ ia naipi toisen/ hen teke horin. Ja ioca sen hylietyn ottapi/ se horin teke.
Matt 19:10 Henen Opetuslapsens sanoit henelle/ Jos miehen syy nin on emänen cansa/ sijtte ei ole hyue awioskeskuu' itzeens anda?
Matt 19:11 Hen sanoi heille/ ei caiki tete sana ota/ Mutta ne ioille se annettu on.
Matt 19:12 Sille että mutomat ouat cohitut/ iotca eitins cochdust nin syndynyuet ouat. Ja ouat cohitut/ iotca Inhimisilde/ cohitut ouat. Ja ouat cohitut/ iotca * itzeheidens cohitzit Taiua' waldakunnan tehden. Joca woipi otta/ se ottacan.
Matt 19:13 Silloin wietin henelle lapset/ että hen laskis käte's heide' päle's ia rucoilis. Mutta Opetuslapset nuchtelit heite.
Matt 19:14 Waan Jesus sanoi heille/ Sallicat lapset ia elkete estekö heite tulemast minu' tykeni/ sille ette sencaltaisten ombi Taiuan walaku'da.
Matt 19:15 Ja quin hen oli pa'nut kätens heiden päle's poismeni hen sielde.
Matt 19:16 Ja catzo yxi edheskeui ia sanoi henelle/ Hyue Mestari/ mite hyue minun pite tekemen/ että minulle olis ijancakinen eläme?

Matt 19:17 Nin hen sanoi henelle/ Mixi sine cutzut * minun hyuexi? Eikenge' ole hyue wan ainoa Jumala. Mutta ios sine tachto elämen siselkieudä/ nin pidhe käskyt.
Matt 19:18 Nin hen sanoi henelle/ Cutka? Jesus sanoi/ Ele tapa. Ele hooriteghe. Ele warghasta. Ele wärin todhista.
Matt 19:19 Cunnioita Ises ia eites. ia racasta sinun lähimeistes ninquin itzesinuas.
Matt 19:20 Sanoi henelle se nooricainen/ caiki näme mine pidhin minun noorudhestan/ mite wiele minun pwtthu?
Matt 19:21 Sanoi henelle Jesus/ Jos sine tahdot * teudeline' olla/ nin mene ia myy mite sinulla on/ ia anna waiuasten/ ia sinun pite saaman tauaran Taiuasa/ ia tule seura minua.
Matt 19:22 Coska nyt noricainen cwli sen puhen/ poismeni hen murehisans/ Sille että henelle oli palio rickautta.
Matt 19:23 Mutta Jesus sanoi Opetuslapsillens. Totisesta sano mine teille/ Ricas töleesti siselkieupi Taiuanwaldakundan/
Matt 19:24 Ja taas sanon mine teille/ Keuiämbi on Camelin neulan silmen lepitze kieudhe/ quin rickan Jumalan waldakundaan siselkieudhe.
Matt 19:25 Coska nyt Opetuslapset ne cwlit/ peliestyit he sangen/ ia sanoit/ Cuca sijs woipi autuaxi tulla?
Matt 19:26 Nin Jesus catzatti heiden pälens/ ia sanoi heille/ Inhimisten tyken ombi se mahdotoin/ Mutta Jumalan tyken caiki mahdoliset ouat.
Matt 19:27 Silloin wastasi Petari ia sanoi henelle/ Catzo me lowumma caikista/ ia seurama sinua/ mite sis meiden senedheste ombi?
Matt 19:28 Nin sanoi Jesus henelle/ Totisesta sanon mine teille/ että te iotca minua seuratta/ sijne wdhessyndymes/ coska Inhimisen Poica istupi henen cunnians istumella/ pite mös teiden istuma' cahdeltoistakymenel istuimella/ domiten ne caxitoistakyme'de Israelin sucucu'da.
Matt 19:29 Ja iocaine' quin loopui hooneistans/ taicka welieistens/ taicka Sisaristans/ taicka Isestens taicka eitestens/ taicka emännestens/ taicka lapsistans/ taicka pellostans/ minun nimeni tähden/ henen pite satakertaised saama'/ ia ijancaikisen elämen perimen.
Matt 19:30 Mutta monda ensimeist tuleuat wimeisixi/ ia wimeiset/ ensimeisixi.

** Cowudhen) Mutomat lait opettauat hyuie/ ia mutomat kieldeuet pahoia/ ettei pahemman pide tapachtuman.*
Senteden laki toisina's palio paha salli/ Ninquin se mailmainen Miecka mös tekepi.

** Itzeheihdens) Ei Rumilinen waan Hengeline' Cohitus/ quin on erinomainen Jumalan Lahia iwri puchtaas Elemes/ ilman caikinaist ureutta.*
** Minun hyuexi) Sen Christus puhupi henen Miehudhestans/ ionga cautta hen meite Jumalan tyge alati wetepi/ ninquin Joh. vij.*
Minun oppin ei ole minun.
** Teudhelinen) Teudhelisuus ombi tosin coco Lain teuttemus.*
Senteden selkiesti näky/ ettei hen ole Laki sydhemestens pitenyt/ ninquin hen quitengin lwli.
Sen Christus henelle sijne osotta/ ette hen panepi henen etehens ne oikiat Lain töödh/ ia domitzepi ettei yxiken rikas taidha autuaxi tulla/ Joista teme Nooricainen yxi ombi.
Quitengin ne tulisit autuaxi/ iotca woisit teudhelisesta Lain teutte.
Jota eikengen paitzi Christusen tehnyt ole.

XX. Lucu.

Matt 20:1 SIlle Taiuaan waldakunda ombi Perenisenen wertainen/ ioca warha' homenelta wlgoslexi/ palcaman töweki henen winatarhans.
Matt 20:2 Ja quin hen oli mären tehnyt tömiestens cansa/ wissist päiwe penningist/ lehetti hen heijen winatarhans.
Matt 20:3 Nin hen wlgosmeni/ liki colmanel hetkel/ näki hen mwita seisouan turulla ioutilassa/ ia sanoi heille/
Matt 20:4 Menget mös tö minun winatarhan/ ia mite cochtolinen on/ mine annan teille. Nin he menit sinne.
Matt 20:5 Ja taas hen wlgosmeni liki cudhenel ia yhdexenel hetkel/ ia teki samallamoto.
Matt 20:6 Mutta yhdelletoistakymenelle hetkelle/ hen wlgoslexi/ ia leysi mwita ioutilassa seisomast/ ia sanoi heille/ Mixi te tesse caiken päiuen ioutilassa seisotta?
Matt 20:7 He wastasit/ Sille ettei kengen ole meite palcanut. Hen sanoi heille/ Menget te mös minun winatarhani/ ia mite cochtus on/ sen pite teiden saama'.
Matt 20:8 Coska nyt echto tuli/ sanoi winatarha' Herra henen Perenhaltiallens/ Cutzu töueki/ ia maxa heiden palcans/ ruueten wimeisist haman ensimeisin asti.
Matt 20:9 Ja quin he tulit/ iotca liki ychte toistakyme'de hetke tulleet olit/ ia sait cukin peiue palcan.
Matt 20:10 Coska nyt ne ensimeiset tulit/ lulit he enäme' saua's.
Matt 20:11 Ja he mös cukin sait peiue palcans Ja quin he sait/ napitzit he Pere'isendet wastan/ ia sanoit/
Matt 20:12 Nämet wimeiset olit yhde' hetke' töese/ ia sine teghit heiden meide' werdaxem/ iotca olema candanuuat peiuen corman ia helten.

Matt 20:13 Nin hen wastasi yhdelle heiste ia sanoi/ Ysteuen/ en teghe mine sinun wärytt/ Etkö sine märenyt minun cansani wissist päiue pe'ningist?
Matt 20:14 Ota se quin sinu' tule/ ia mene matcaas. Mine tahdo' mös täme' wimeisen anda ninquin sinungin.
Matt 20:15 Waij engö mine mahda tehdä minun calustani/ mite mine tahdo'? Taicka catzocos sentedhe' carsast/ että mine hyue olen?
Matt 20:16 Nin wimeset tuleuat ensimeisix/ ia ensimeiset wimesix. Sille että monda ouat cutzuttut/ mutta haruat ouat wlgoswalitut.
Matt 20:17 Ja Jesus ylesastui Jerosoliman/ ia otti caxitoistakymende Opetuslastans erinens tiellä tygens.
Matt 20:18 Ja sanoi heille/ Catzo/ me ylesastum Jerusalemin/ Ja Inhimisen Poica pite ylenannettaman pappein pämiehille/ ia kijrianoppenuille/ ia he domitzeuat henen colemaan/
Matt 20:19 Ja he ylenandauat henen pacanoille pilcatta/ ia rooskitta/ ia ristinnaulitta/ ia colmandena peiuen hen ylesnousepi.
Matt 20:20 Silloin edheskeui henen tygens Zebedeusen poicain eitei poikinens/ cumartadhen/ ia anodhen iotain henelde.
Matt 20:21 Ja hen sanoi henelle/ Mites tahdot? Sanoi hen henelle/ Sanos ette nämet caxi minun poicani istuisit yxi sinun oikial kädhelles/ ia toinen sinun wasemalles sinun waldakunnasas.
Matt 20:22 Nin Jesus wastaden sanoi/ Ette te tiede mite te annotta. Woittaco ioodha sen * Calkin/ ionga minun pite iooman? ia castetta sille castel/ iolla mine castetan?
Matt 20:23 He sanoit henelle/ Me woima. Hen sanoi heille/ Minun Calkin tosin te iootta/ ia sille castel/ iolla mine castetan/ te castetan. Mutta istua minun oikeal kädhelen/ taicka wasemalla/ ei ole minun andaminen mutta ioille walmistettu ombi minun Iseldeni.
Matt 20:24 Coska nyt ne kymmenen sen cwlit/ närckestyt he nijstä cahdest weliest.
Matt 20:25 Mutta Jesus cutzui heidet tygens/ ia sanoi/ Te tiedhette/ että pacanaiden pämiehet heite waltauat/ ia iotca ialot ouat/ he wallan harioittauat heiden pälens.
Matt 20:26 Ei nin pidhe oleman teiden keskenen/ mutta cukaikenens tactoisi teiden seghasan ialo olla/ se olkan teiden paluelian.
Matt 20:27 Ja ioca tactoisi teiden seghasan ensimeinen olla/ se olcon teiden drengine.
Matt 20:28 Ninquin Inhimisen Poica ei tullut että hende piti palueltama'/ mutta että hen paluelis/ ia annais henen Hengens lunastuxexi monen edheste.
Matt 20:29 Ja heide' wlgoskieudesens Jerichost/ seurasi he'de palio Ca'ssa.
Matt 20:30 Ja catzo/ Caxi sokiata istuit tijen ohes. Coska he cwlit/ että Jesus keui/ hwdhit he sanodhen/ O

Herra Dauidin Poica armadha meite/
Matt 20:31 Nin Canssa nuchteli heite waickeneman. Mutta he enämin hwsit sanodhen/ O Herra Dauidin Poica armadha meite.
Matt 20:32 Ja Jesus seisatti/ ia cutzui heite tygens/ ia sanoi/ Mite te tahdot että minu' pite teide' tekeme'?
Matt 20:33 Sanoit he henelle/ Herra/ että meiden silmen aukenisit.
Matt 20:34 Nin Jesus armachti heiden pälens/ rupeisi heiden silmijnse. Ja cocta heiden silmens sait näghön/ Ja he seurasit hende.

** Calkin) Se on/ Kerssimisen ia pijnan.*
Mutta Liha tachtopi aina ennen cunnialisexi tulla/ quin hen ristijnnaulitan ia waiuatan/ ia ennen ylistettä/ quin hen olis alattu.

XXI. Lucu.

Matt 21:1 JA quin he lehestuit Jerosolimat ia tulit Bethphagen Oliomäen tyge/ silloin Jesus lehetti caxi Opetuslastans sanoden heille/
Matt 21:2 Menget kyleen ioca on teiden edhesen/ ia cocta te leudhet asintamman sidhottuna/ ia warsan henen cansans/ pästeket ne ia tokat minulle.
Matt 21:3 Ja ios iocu teille iotakin sanopi/ nin sanocat/ Herra nijte taruitze/ ia cocta hen laske heiden.
Matt 21:4 Mutta näme caiki tapacduit/ että se teutetäisin/ quin sanottu oli Prophetan cautta ioca sanoi/
Matt 21:5 Sanocat Syonin tytterelle/ Catzo sinun Kuningas tule sinulle siwije istudhen asintamman päle/ ia ikeen alaisen asin warsan päle.
Matt 21:6 Opetuslapset menit/ ia tegit ninquin Jesus heide' oli käskenyt/ ia talutit hene' tyge's asin ta'man ia warsan.
Matt 21:7 Ja panit nijnen päle heiden waattens/ ia istutit henen nijnen päle.
Matt 21:8 Nin palio canssa haijotit waattens tielle. Mutta monicadhat carseit oxia puista/ ia haijotit tielle.
Matt 21:9 Mutta Canssat iotca edhellekeuit/ ia iotca seurasit/ hwsit sanoden/ Hosianna Dauidhin poialle * Hyuestisiugnattu olcon se ioca tulepi Herran nimeen Hosianna corkiudhes.
Matt 21:10 Ja quin hen siseltuli Jerusalemijn/ hämmestui coco caupungi sanodhen/ Cuca ombi teme?
Matt 21:11 Nin canssat sanoit/ Teme on Jesus se Propheta Nazaretist Galilean maalda.
Matt 21:12 Ja Jesus siselkeui Jumalan Templijn/ ia wlgosaioi caicki myiet ia ostaiat Templist.
Matt 21:13 Ja nijnen waiechtaiadhen peudhet ia mettisten caupitzijain istuimet hen cukisti. Ja sanoi heille.

Kirioijtettu on/ Minun hoonen pite rucuus hoonexi cutzuttaman/ mutta te oletta sen tehnyuet Röueriten loolaxi.
Matt 21:14 Ja edheskeuit henen tygens sockiat ia onduuat Templis/ ia hen paransi heite.
Matt 21:15 Coska nyt Pappein pämiehet ia kirianoppenuuat näghit ne imehet/ iotca hen teki/ ia lapset Templis hwtauan/ ia sanouan/ Hosianna Dauidin Poialle/ Närkestyit he/ ia sanoit henelle/
Matt 21:16 Cwlecos mite näme sanouat? Nin Jesus sanoi heille/ Mixengä/ Ettekö te coskan lukenuuet. Lasten ia imeweisten suusta olet sine kitoxen teutenyt?
Matt 21:17 Ja hen lowui heiste/ ia wlgosmeni caupungista Bethanian/ ia oli sielle.
Matt 21:18 Mutta homenelda palaitesans caupungihin/ isosi hen.
Matt 21:19 Ja quin hen näki yhden ficuna puun tien ohes/ meni hen sen tyge/ ia ei leunyt henesse miten mutta waan lehdet. Ja hen sanoi henelle/ Elken ikenens temen ielkin sinust hedhelme caswaco. Ja cocta fikuna puu quiuettui.
Matt 21:20 Ja quin Opetuslapset sen näghit/ imehtelit he sanoden/ Quinga se fikuna puu cocta quiuettui/
Matt 21:21 Jesus wastaden sanoi heille/ Totisesta sano' mine teille/ ios teille olis wsko/ ia ette epälisi ette te waiuoin täte tekis/ quin fikuna puun tapactui/ Mutta mös ios te sanoisitta telle worelle/ Yleskargha/ ia heite sinus mereen/ nin se tapactuis.
Matt 21:22 Ja caiki mite te anotta rucuuxesa wskoden/ sen te saatta.
Matt 21:23 Ja quin hen tuli Templijn edheskeuit henen tygense/ ne pappein pämiehet ia canssan wa'himat/ sinne cussa hen opetti sonoden/ Mille woimalla sine neite teghet? Taicka cuka sinulle sen woiman annoi?
Matt 21:24 Nin Jesus wastaden sanoi heille/ Mine tahdon mös teillen kysyue yhden sanan/ ios te sen sanotta minulle/ nin mine mös teille sanon/ mille woimalla mine neite teghen.
Matt 21:25 Custa oli Johannesen caste/ Taiuasta/ taicka Inhimisiste? Nin he aiattelit itzellens/ sanodhen/ Jos me sano'ma/ Taiuahast/ nin hen sanopi meille/ Mixi te sis ei wskonuuat hende?
Matt 21:26 Mutta ios me sano'ma/ Inhimisilde se oli/ nin me pelkemme Canssa/ Sille että caiki pidhit Johannesen ninquin Prophetan.
Matt 21:27 Ja he wastaden Jesusta sanoit. Emme me tiedhe. Sanoi hen mös heille/ Em mine mös sano teille/ mille woimalla mine neite teghen.
Matt 21:28 Mutta quinga te luletta? Yhdellä miehelle oli caxi poica/ ia hen meni sen ensimeise' tyge ia sanoi/ Poican mene tenepene tötetekemen minun winatarhani.
Matt 21:29 Nin hen wastaden sanoi/ En tahdo. Mutta sijtte hen cadhui/ ia meni.
Matt 21:30 Nin hen meni sen toisen tyge/ ia sanoi samalmooto. Mutta hen wastaden sanoi/ Menen nijngi

Herra/ Ja ei mennytken.
Matt 21:31 Cumbi neiste cahdesta teki Isens tahdon? Ja he sanoit henelle/ Se ensimeine'. Sanoi Jesus heille/ Totisesta sanon mine teille/ Että Publicanit ia porttot teiden * edellen kieuuet Taiuaa' walda kundaa'.
Matt 21:32 Sille että Joha'nes tuli teiden tygen wanhurskauden tietä opettain/ ia ette te hende wskonuat/ mutta Publicanit ia portot wskoit henen. Waicka te sen näghit/ ette te sijtteken paranosta tehnyuet/ että te henen wskoisitta.
Matt 21:33 Toine' wertaus cwlcat. Oli yxi Perenisende ioca istutti wina tarhan ia ymberins aitasi hene'/ ia caiwoi henesse winacoopan/ ia rakensi tornin/ ia pani sen palcoile/ winatarhamiehille/ ia waelsi weralle maalle.
Matt 21:34 Coska nyt hedhelmeitten aica lehestyi/ lehetti hen paluelians winatarhamiesten tyge/ yleskandaman sen hedhelmedh.
Matt 21:35 Nin winatarhamiehet kijniotit henen paluelians/ yhden he piexit/ toisen he tapoit/ colmanen he kiweittit.
Matt 21:36 Taas hen lehetti toiset palueliat enemet quin ensimeiset ia teghit heiden samalmooto.
Matt 21:37 Mutta wimen hen lehetti heiden tygens Poighans sanoden/ He cartauat minun Poickani.
Matt 21:38 Coska nyt winatarhamiehet neghit poighan/ sanoit he keskenens/ Teme on perilinen/ tulcat/ tappakam hende/ ia nin me saamma henen perimisens.
Matt 21:39 Ja he kijniotit henen wlgosheitit winatarhasta/ ia tapoit henen.
Matt 21:40 Coska sis wina tarhan Herra tule/ Mite hen nijnnen winatarhamiesten teke?
Matt 21:41 He sanoit henelle/ Että he pahat ouat/ pahasti hen heiden cadhotta/ ia winatarhans panepi toisille winatarhamiehille palcoilla/ iotca henen andauat hedhelmen aighoillans.
Matt 21:42 Sanoi heille Jesus/ Ettekö ikenens ramatuisa lukenuuat. Sen kiuen/ ionga rakendaiat hyliesit/ se on techty/ culmakiuexi.
Matt 21:43 Herralda ombi teme techty ia on imehelinen meide' silmein edes? Sentäde' sano' mine teille/ että Jumala' waldakunda pite teilde poisotettama'/ ia pite annettama' pacanille/ ioca sen hedelme' teke.
Matt 21:44 Ja ioca * langepi täme' kiuen päle/ hen ru'nellaan. Mutta ionga päle hen langepi/ sen hen murenda.
Matt 21:45 Ja quin pappein pämiehet/ ia Phariseuset cwlit henen wertauxens/ ymmersit he että hen heiste sanoi.
Matt 21:46 Ja he pysit hende kijniotta/ mutta he pelkesit Canssa/ sille että he pidhit henen ninquin Prophetan.

** Hosianna) se on Somexi sanottu/ Ah auta/ eli ah anna apu/ Onni/ terueys ia Rauha.*
** Edhellekieuuet) Palio mahdolisembi on että hoorat ia Publicanit autuaxi tulisit/ Sille ne wimein machtauat heiden syndins tuta/ Quin ne Coriat pyhet/ iotca cooleuat omassa pyhydhesens/ ellei he imehellisest ymberikietyxi tule.*
** Langepi) Caiki heidens louckauat Christusen päle/ Mwtomat paranoxexi/ ia mwtomat pahannoxexi.*

XXII. Lucu.

Matt 22:1 JA Jesus wastade' taas puhui heille wertauxilla/ ia sanoi.
Matt 22:2 Taiuan waldakunda on yhden Kuningan wertainen/ ioca teki häitä Poighallens.
Matt 22:3 Ja wlgoslehetti henen paluelians/ cutzuman nijte cutzutuit häihin/ ia eiuet tactonet tulla.
Matt 22:4 Taas hen wlgoslehetti toiset palueliat sanoden/ Sanocat cutzutuille/ Catzo/ mine walmistin minun atrian/ minun härckeni ia söttiläni ouat tapetut/ ia caiki ouat walmistetut/ Tulcat häihin.
Matt 22:5 Mutta he sen ylencatzoit. Ja poismenit/ Yxi henen maankartanoos/ toinen caupallens.
Matt 22:6 Mutta ne mwudh kijniotit henen paluelians/ ia pilckasit heite/ ia tapoit.
Matt 22:7 Coska nyt Kuningas sen cwli/ nin hen wihastui/ ia lehetti sotawekens/ ia hucutti ne murhamiehet ia heiden caupungins polti.
Matt 22:8 Silloin hen sanoi paluelioillens/ Häädh tosin ouat walmistetut/ mutta ne iotca cutzutut olit/ eiuet olleet keluolliset.
Matt 22:9 Menget sis tieden haaroin/ ia caiki iotca te leudhette/ cutzucat häihin.
Matt 22:10 Ja henen paluelians tieden päle wlgosmenit/ cocosit caiki quin he leusit/ Pahat ia Hyuet/ ia Häähone teutettin werahista.
Matt 22:11 Nin Kuningas siselkeui catzoman werahitans/ Coska hen näki sielle yhden Inhimisen ei watetun hääwattella.
Matt 22:12 Ja hen sanoi henelle/ Ysteuen/ quingas tehen siseltulit/ ia ei sinulla ole * Hääwatet? Nin hen waickeni.
Matt 22:13 Silloin sanoi Kuningas paluelioillen/ Sitocat henen kätens ia ialcans/ ia heiteket hende sihen wlcoisehen pimeydeen/ Sielle pite oleman idku/ ia hambain kiristus.
Matt 22:14 Sille että monda ouat cutzutut mutta haruat wlgoswalittut.
Matt 22:15 Silloin Phariseuset poismenit/ neuuo pitämen quinga he solmeaisit henen puheesa.
Matt 22:16 Ja he lehetit henelle Opetuslapsens Herodianein cansa sanoden/ Mestari/ me tiedhem/ että sine

olet totinen/ ia sine Jumalan tijen opetat totudhes/ etke sine ketän tottele/ Sille ettet sine catzo Inhimisten moodhon ielken.
Matt 22:17 Sano sis meille quingas lulet? Sopico Keisarin anda wero taicka ei?
Matt 22:18 Coska nyt Jesus ymmersi heiden pahudhens/ sanoi hen/ Mite te kiusat minua wlkocullatut? Osottacat minulle Weromynti.
Matt 22:19 Nin he annoit henelle werorahan.
Matt 22:20 Ja hen sanoi heille/ Kenenge on täme cuua/ ia pälekirioitus?
Matt 22:21 He sanoit henelle/ Keisarin. Nin sanoi hen heille/ Andacat sis ne Keisarin iotca Keisarin ouat/ ia ne Jumalan iotca Jumalan ouat.
Matt 22:22 Ja quin he neme cwlit/ imehtelit he/ ia lowuit heneste ia poismenit.
Matt 22:23 Sine peiuenä keuit ne Sadduceuset henen tygens/ iotca sanouat/ ei oleuan ylesnousemista/ Ja kysyit henelle sanoden/
Matt 22:24 Mestari/ Moses sanoi/ Jos ioku coole lapsitoin/ nin pite henen weliens henen emändens naiman/ ia ylesherättemen henen weliens siemenen.
Matt 22:25 Nin olit meiden tykenem seitzemen weliestä/ Ensimeinen quin naij/ se cooli. Ja etteike henelle ollut siemend/ ietti hen emendens weliellens.
Matt 22:26 Samalmodolla se toinen ia colmas haman seitzemenden asti.
Matt 22:27 Mutta caikein wijmen cooli mös se waimo. Kenenge sis nijste seitzemest emäne' henen oleman pite ylesnousemises?
Matt 22:28 Sille että iocainen hende piti.
Matt 22:29 Nin Jesus wastaden/ sanoi heille/ Te exytte ia ette te ymmerde ramatuita/ eikä Jumalan awua.
Matt 22:30 Sille ettei ylesnousemises/ eike naida eike hoolla mutta ouat ninquin Jumala' Engelit Taiuas.
Matt 22:31 Ettekö te ole lukenuuat coolluden ylesnousemisest/ iota teille on Jumalast sanottu/ ioca sanoi/
Matt 22:32 Mine olen Abrahamin Jumala/ ia Isaachin Jumala/ ia Jacobin Jumala. Ei ole Jumala coolutten Jumala mutta eleuiten.
Matt 22:33 Ja quin Canssat sen cwlit/ hemestyit he henen opetoxestans.
Matt 22:34 Coska nyt Phariseuset cwlit että hen oli Sadduceusille suun tukinnut/ cocounsit he ychten.
Matt 22:35 Ja kysyi henelle yxi heiste/ laijn opettaia/ kiusaten hende ia sanoi/
Matt 22:36 Mestari/ cuca on swrin käsky lagisa? Sanoi henelle Jesus/
Matt 22:37 Racasta sinun Herras Jumalas/ caikest sinun sydhemestes/ ia caikest sinun sielustas/ ia caikest sinun mielestes/

Matt 22:38 Teme on swrin ia ensimeinen käsky.
Matt 22:39 Se toinen ombi tämen caltainen/ Racasta sinun lehimeistes ninquin itzesinus/
Matt 22:40 Nijse cahdesa käskys caiki Laki ia Prophetat rippuuat.
Matt 22:41 Coska nyt Phariseuset coghos olit/ kysyi heille Jesus/ sanoden/
Matt 22:42 Mite teille näky Chtistusest/ Kenenge poica hen on? He sanoit/ Dauidin.
Matt 22:43 Sanoi hen heille/ Quinga sis Dauid cutzupi henen Herraxi/ Hengesä? sanoden/
Matt 22:44 Sanoi Herra minu' Herralleni/ istu minu' oikialle kädelleni/ Sihe'asti että mine panen sinun wihoilises ialcais astinlaudhaxi.
Matt 22:45 Jos sis Dauid cutzu henen Herraxi/ quingast hen on henen poicans?
Matt 22:46 Ja eikengen tainnut hende mite wastata. Ja eike mös rochgennut yxiken sen päiuen perest henelle enämbete kysyue.

** Hää wate) Se on Wsko.*
Jolla ei wsko ole/ Ei se taidha milleken omalla töllens Jumalan keluata.
Sentäden täme Euangelium poishylkepi ne Tecoin pyhet/ ia coriapi ne wskoliset.

XXIII. Lucu.

Matt 23:1 Silloin Jesus puhui Cansalle/ ia henen opetuslapsillens/ sanoden
Matt 23:2 * Mosesen stolilla istuuat kirianoppenuet/ ia Phariseuset.
Matt 23:3 Caiki sis mite he käskeuet teiden pite/ se piteket/ ia techket/ Mutta heiden töidens ielken elket te techkö. Sille että he sanouat ia eiuet teghe.
Matt 23:4 Sille että he cocon sitouat raskat/ ia candamattomat coormat/ ia paneuat Inhimisten hartioijlle/ mutta heiden sormellans ei he tachto nijte licutta.
Matt 23:5 Nin caiki heiden töensä he tekeuet sen päle/ että he neghyisit Inhimisilde.
Matt 23:6 He leuitteuet heiden mwisto kirians/ ia swrexi tekeuet heiden waattens kerdhat/ Ja racastauat ensimeiset istumet weraspidhoisa/ ia Synagogisa ylimeiset sijat/
Matt 23:7 ia teruetyxie twrulla/ ia cutzutta Inhimisilde Rabbi.
Matt 23:8 Mutta elkette teiten a'daco cutzutta Rabbi. Sille yxi on teiden Mestarin quin on Christus/ mutta caiki te weliexet oletta.
Matt 23:9 Ja elkete keteke cutzuco isexen maan päle. Sille että yxi on teiden Isen/ ioca ombi Taiuaisa.
Matt 23:10 Ja elkette andaco cutzu teiten Mestarixi/ Sille että yxi on teiden Mestarin/ quin on Christus.

Matt 23:11 Joca teiste swrin on/ se olcan teiden paluelian.
Matt 23:12 Mutta ioca itzens ylistey/ se alatahan/ ia ioca itzens alenda se yletehen.
Matt 23:13 Mutta we teille Kiria'oppeneet/ ia phariseuset te Wlcokullatud/ että te * suliette Taiua' waldaku'nan Inhimiste' edeste/ sille ette te itze sisellemene/ eike te salli sisellemeneueisi siselletulla.
Matt 23:14 We telle Kirianoppeneet ia Phariseuset te Wlcokullatudh/ että te ylessööt leskeden honeet/ ia sen pitkein Rucousten ionella/ Sentähden te site coweman cadhotuxen saatta.
Matt 23:15 We teille Kirianoppeneet ia Phariseuset/ te Wlcocullatudh/ että te Merte ia Mannerta ymberiwaellat tehdexen yhden Proselitin. Ja coska hen techty on/ nin te heneste teette cachta enemen heluetin lapsen/ quin itze oletta.
Matt 23:16 We teille sockiat Taluttaiat/ että te sanotta. Jocainen/ quin wanno Templin päle/ ei se miten ole/ mutta ioca wannopi Templin Cullan päle/ se on welcapä.
Matt 23:17 Te Hullut ia Sockiat/ sille cumbi on swrembi/ se culta eli Templi? Joca Cullan pyhittepi?
Matt 23:19 Ja iocainen/ quin wanno Altarin päle/ ei se miten ole/ Mutta ioca wannopi sen Lahian päle/ quin sen päle on/ se on welcapä.
Matt 23:20 Te Hullut ia Sockiat/ cumbi on Jalombi/ Lahiaco eli Altari/ ioca Lahian pyhittepi?
Matt 23:21 Joca sis wanno Altarin päle/ nin hen wanno henesse ia caikissa iotca sen päle ouat.
Matt 23:22 Ja iocainen/ quin wanno Templin päle se wanno henesse/ ia sen päle/ ioca sen sisel asu.
Matt 23:23 Ja ioca wanno Taiuan päle/ se wanno Jumalan Stolin päle/ ia sen päle ioca henes istu.
Matt 23:24 We teille Kirianoppeneet ia Phariseuset/ te Wlcokullatudh/ että te Tijunin teet Minduist/ Dilleist/ ia Kuminoist/ ia poisiätett ne raskamat lagista/ quin ouat/ Domio/ Laupius/ ia Wsko. Neite pideis techtemen/ ia ei nijte iättemen.
Matt 23:24 Te sockiat Taluttaijat * cwrnitzet Hyttysen/ ia Kamelin ylesnielette.
Matt 23:25 We teille Kirianoppeneet ia Phariseuset/ te Wlcokullatudh että te puhdastat Jomaastian ia Tiskin wlcoisen polen/ mutta siseld oletta te täynens ratelemist/ ia * tytymettömyst.
Matt 23:26 Sine sockia Pharisee/ puhdasta ensin siselde Jomaastia ia Tiski/ että mös ne wlcoiset polet/ puhdastetuxi tulisit.
Matt 23:27 We teille Kirianoppeneet/ ia Phariseuset/ te wlcokullatudh/ ette te oletta walghastettudhen Hautain caltaiset/ iotca wlco caunissa näkyuet/ mutta siseld ouat teynens Colutten luita/ ia caike riettautta.
Matt 23:28 Nin mös te/ wlco oletta nähdhe Inhimisten edhes hurskat/ mutta siselde te oletta teunens wieckautt/ ia wärytte.
Matt 23:29 We teille Kirianoppeneet ia Phariseuset/ te wlcokullatud/ että te rakenat Prophetain Haudhat/ ia

caunistat Wanhurskasten muistomerckit/ ia sanotta/
Matt 23:30 Jos me olisima olluet meiden Isedhen aigoilla/ em me olisi olluet osalliset heiden cansans Prophetain weres.
Matt 23:31 Nin te sis itze teiden pälen tunnustat että te oletta ninen Lapset/ iotca tapoidh Prophetat.
Matt 23:32 Nin tekin teutteket teiden Isedhen märedh.
Matt 23:33 Te Kärmet/ te Kyikärmetten sikijet/ Quinga te weltet heluetin cadotuxen?
Matt 23:34 Senteden/ catzo/ Mine leheten teille Prophetat ia Wijsat/ ia Kirianoppeneet/ ia nijste mutamadh te tapatta/ ja ristinnaulitzetta/ ia heiste monicahdat te piexette teiden Synagogisan/ ia wainotta Caupungista caupungihin/
Matt 23:35 että teiden pälen pite tuleman iocainen Wanhurskas Weri/ ioca wlgoswodhatettu on Maan päle * hamast Wanhurskan Abelin wereste/ nin Zacharian Barachiasen poijan wereen asti/ ionga te tapoitta Templin ia Altarin waihel.
Matt 23:36 Totisesta mine sanon teille/ että nämet caiki pite tuleman temen sughun päle.
Matt 23:37 Jerusalem Jerusalem/ sine ioca tapat Prophetadh/ ia kiuilsurmat ne/ iotca sinun tyges lehetetydh ouat/ Quinwsein mine tahdoin coota sinun lapses/ ninquin Cana cocoo poijans Sipeins ala/ ia ette te tachtoneet?
Matt 23:38 Catzo/ teiden Honen pite teille iämen häwitetyxi.
Matt 23:39 Sille mine sanon teille/ Eiswingan te minua näge testedhes/ sihenasti quin te sanotta. Hyuestisigunattu olcohon se/ ioca tulepi Herran Nimeen.

** Mosesen stoolilla) Mosesen opetus oli Jumalan Sana/ Sentehden eikengen sanota istuua Mosesen istuimel mutta ne quin Jumalan sanoia opettauat/ Ja coska he sen tekeuet/ nin me welcapädh olem heite cwleman quin Christus tesse käske/ wann Jos he iotakin mwta opettauat/ lijotecki/ iolla Jumalan käsky ylencatzotan/ nin emme me ole nijte welca pädh cwleman/ quin ennen Matt. 15. licutettu on*
** Suliette) Awamet ne ouat se woima/ iolla Taiuan waldakunda opetetan/ Eiuet ne site opetaneet/ mutta Inhimisten opilla he estit ne/ iotca site oikeat oppi olisit cwluuat.*
** Proselitin) Nin ne Pacanat cutzuttin/ iotca Jwttat lain ala kiensit/ Se on/ Wsi Judas eli Outo Judas.*
** Cwrnitzet) se on/ Te tegette Inhimisten swren mielicarwaan pienise asioisa/ ia ne swret asijat te wnohdatte.*
** Tytymettömyst) se on/ Että he caiki polens temmauat/ ia swresa hercusa eleuät/ ia ei tottele Jumalasta eike sielusta.*

** Hamast) Telle Barachialla ombi caxi Nime/ Sille 2. Parali. 24. hen cutzutan Joiada/ ninquin tapa on Ramatusa ia muissa.*

XXIV. Lucu.

Matt 24:1 JA Jesus wlgosmeni/ poislexi Templist/ ia henen Opetuslapsens edeskeuit/ osottaman henelle Templin rakennuxi.
Matt 24:2 Nin sanoi Jesus heille/ Ettekö te caikia neite näge? Totisesta sanon mine teille/ ei pide iätettemen tesse kiui kiuen päle/ ioca ei alassäriete.
Matt 24:3 Mutta coska hen istui Ölio mägen päle/ edeskeuit henen tygens Opetuslapset erinens/ ia sanoit. Sanos meille/ coska teme tapactu? Ja mike ollepi sinun Tulemises mercki/ Ja mailman lopun?
Matt 24:4 Mutta Jesus wastasi/ ia sanoi heille/ Catzocat ettei kengen teite wiettele/
Matt 24:5 Sille että monda tuleuat minun Nimeeni/ sanoden/ Mine olen Christus/ ia wietteleuet monda.
Matt 24:6 Nin te saatta cwlla Sotia/ ia sanomita sodhista/ Catzocat ettei te cauhistu.
Matt 24:7 Sille caiki nämet pite tapactuman/ mutta ei wiele ole cochta loppu. Sille että Canssan pite cansa wastan ylesnouseman/ ia waldakunda wastan waldakunda/ Ja tuleuat Ruttotaudhit/ ia nälke/ ia maan iäristos mones paicas.
Matt 24:8 Mutta caiki nämet ouat murechten alcu.
Matt 24:9 Silloin he ylenandauat teite waiuaan/ ia tappauat teiden ia te tuletta ylencatzotuxi caikilda pacanoilda/ minun Nimeni tehden.
Matt 24:10 Ja silloin monda paheneuat/ ia keskenens petteuet toinen toisens/ ia wihauat keskenens.
Matt 24:11 Ja monda Falski prophetadt ylesnouseuat/ ia wietteleuet monda.
Matt 24:12 Ja että wäryys saapi wallan/ nin Rackaus monisa kylmene.
Matt 24:13 Mutta ioca wahwana pysy loppun asti/ se tule wapadhexi.
Matt 24:14 Ja pite teme Euangelium waldakunnast sarnattaman caikesa mailmasa/ tunnustoxexi caikille pacanoille/ ia silloin se loppu tule.
Matt 24:15 Coska te sis nägette sen häwitoxen * iulmaudhen/ iosta sanottu on Daniel Prophetan cautta/ seisouan sijne pyhese sijas/ ioca temen luke/ se ymmerteken/
Matt 24:16 Silloin ne quin Judeas ouat/ paetkat woortein päle.
Matt 24:17 Ja iotca caton päle ouat elken alasastuco ottaman miteken honestans.
Matt 24:18 Ja ioca Pellolla on/ elken iellens palatko waattetans ottaman.
Matt 24:19 Mutta we raskasten ia imetteweisten nijlle peiwille.

Matt 24:20 Mutta rucolcat/ ettei teiden paconna tapactuisi * Taluella/ eike Sabbathin päle.
Matt 24:21 Sille että silloin pite swren waiuan oleman/ iongacaltainen ei ole ollut mailman alghusta/ tehen aican asti/ elken mös tulco.
Matt 24:22 Ja ellei ne peiuet lyheteisi/ nin ei yxiken * Liha tulisi wapadhexi/ mutta wlgoswalittudhen tehden ne peiuet lyheten.
Matt 24:23 Silloin ios iocu teille sanois. Catzo * Tesse on se Christus/ taicka sielle/ nin elket wskoo.
Matt 24:24 Sille että Falskit Christuset/ ia Falskit Prophetadh ylesnouseuat/ ia tekeuet swret tunnostehdhet ia imehet/ nin että mös/ ios taidhais olla/ nekin Wlgoswalitudh exymiseen wieteisijn.
Matt 24:25 Catzo/ mine olen teille edhelle sanonudh. Jos he sijs teille sanouat.
Matt 24:26 Catzo/ hen on corwes/ nin elket wlgosmengö Catzo/ Hen on Camaris/ elket wskoo.
Matt 24:27 Sille ninquin pitkesen tuli leimachta/ Idheste ia näkypi hama' Ländehen/ Nin mös ombi Inhimisen Poigan Tulemus.
Matt 24:28 Mutta cussa * Rato on sihen mös Cotkat cokounduuat.
Matt 24:29 Mutta cocta ninnen peiwein waiwan ielken Auringoinen pimijepi/ ia ei Cw walghista/ ia Tächdhet langeuat Taiuahast/ ia Taiwan auwudh wapitzeuat.
Matt 24:30 Ja silloin näkypi Inhimisen Poiga' mercki Taiwasa. Ja silloin caiki Sucukunnat maasa parcuuat/ Ja saauat nähdhä Inhimisen Poigan tuleuan Taiuan piluis/ swrella auwulla ia cunnialla.
Matt 24:31 Ja hen lehettepi Engelins Pasunan swren änen cansa/ ia he cokouat henen wlgoswalituns * neliest Twlest/ Taiwasten corckiudhesta haman heiden ärijns asti.
Matt 24:32 Ficuna puusta oppicat wertaus/ coska nyt sen oxa on heicko ia lehdhet wlgospacachtauat/ nin te tiedhette Suuen lesse oleuan.
Matt 24:33 Nin mös te/ coska te näget nämet caicki/ sijtte tietke että se on iwri ouen edes.
Matt 24:34 Totisesta sanon mine teille. Ei teme Sucu ku'da pidhe huckuma'/ sihenasti quin caicki nämet * tapactuuat.
Matt 24:35 Taiuas ia Maa pite huckuman/ Mutta minun Sanani ei pide huckandeman.
Matt 24:36 Waan sijte peiuest ia hetkest eikengen tiedhe/ ei Taiwasten Engelitke/ waan minun Isen yxinens.
Matt 24:37 Mutta ninquin Noen aigalla oli/ nin pite mös Inhimisen Poian Tulemisen oleman.
Matt 24:38 Sille ninquin he olit nijne peiwine edhelle Wedhenpaisuman/ söit ia ioit/ nait ia hoolit/ haman sihen peiwen asti/ iona Noe Archin sisellemeni/
Matt 24:39 ia eiuet tienehet ennenquin Wedhen paisumus tuli/ ia caiki poisotti. Nin pite mös Inhimisen Poian Tulemus oleman.

Matt 24:40 Silloin caxi pite oleman kedholla/ yxi ylesotetan/ ia toinen iäteten.
Matt 24:41 Caxi pite iauhaman yhdelle myllyl/ yxi ylesotetan/ ia toinen iäteten.
Matt 24:42 Waluocat sis/ sille ette te tiedhe/ mille hetkelle teiden Herran on tuleua.
Matt 24:43 Mutta se te tietke/ ios tiedheis Perenisende/ mille hetkelle Warghas olis tuleua/ caikeni hen waluois/ ia ei sallisi henen honetans lepitzencaiua.
Matt 24:44 Senteden olcata te mös walmit/ sille että mille hetkelle ette te lwlecka/ sille Inhimisen Poica tule.
Matt 24:45 Mutta cuca ombi nyt wskolinen ia nopsa Paluelia/ ionga Herra pani Perehense päle/ andamahan heille rooca aigallans.
Matt 24:46 Autuas on se Paluelia/ ionga Herra leute nin tehneexi/ coska hen tule.
Matt 24:47 Totisesta sanon mine teille. Hen panepi henen caiken hywuydhens päle.
Matt 24:48 Mutta ios se paha Paluelia sanopi henen sydhemesens/ Minun Herran wipy tulemast/
Matt 24:49 ia rupe piexemeen cansa paluelians/ semmengin sömen ia ioman iomariten cansa/
Matt 24:50 Nin tule sen Paluelian Herra/ sine peiwene/ cuna ei hen lwle/ ia sille hetkelle quin ei hen tiedhe/
Matt 24:51 ia hen rickileicka henen/ Ja andapi henelle palcans Ulcokullattudhen cansa. Sielle pite oleman idku ia hambain kiristus.

** Julmaudhen) Täme taisi olla kylle caunis wlgoisen pyhydhen cauneus ia mooto Inhimisten edhesse/ waicka se quitengin oli Julmaus ia Cauhistos Jumalan edhese/ Ninquin on inhimisten opetuxet/ Nin mös Juttain ia Pacanadhen Epeiumalan paluelus on ollut.*
** Taluella) Se on paetkat oikealla aijgalla.*
Sille taluella ei ole hyue waelda Ja Sabbathin waellus oli iwttaille kielty.
** Liha) Se on/ ei yxiken Inhiminen/ Telle tawalla se Sana on Wsein Ramatuisa.*
** Tesse on Christus) Ne ouat Eriseurat/ ia Sädhyt/ iotca hyue Elemet wlcoisist cappaleist eli töiste etziuet.*
Waan ne Camarit/ Ne ouat nyt caiki Hengeliset Clostarit/ Mutta ne Corwet ouat Toiwio ionet/ Pilagrimin tiedh ia Metzekirkot.
** Rato) Se on Sananlasko ia on nin palio.*
Kylle me cokounnem/ Cussa mine olen/ sijne mös te oletta.
Ninquin Rato ia Cotkat leuten yhdest/ ilman paican märe panemat.
** Neliest) Se on/ Idhest ia Lennest/ Lounast ia Pohiast/ ia yhdest mailman ärest nin toisen.*
** Tapactuuat) Se on/ Caicki neme rupiauat tapactuman io telle aijalla/ teiden eläisen.*

XXV. Lucu.

Matt 25:1 SIlloin pite Taiuan waldakunnan oleman Kymenen Neitzen caltainen/ iotca otit heiden Lampuns/ ia wlgosmenit ylke wastan.
Matt 25:2 Mutta wijsi heiste olit tyhmet/ ia wijsi wijsast.
Matt 25:3 Ne tyhmet otit heiden Lampuns/ ia ei öliu mötens.
Matt 25:4 Mutta ne wijsat otit ölijun heiden astians ynne * Lampuden cansa.
Matt 25:5 Coska nyt Ylke wiwuyij/ tulit he caiki wneliaxi ia macaisit.
Matt 25:6 Mutta poliööne hwto tuli/ Catzo/ Ylke tule/ wlgosmenget hende wastan.
Matt 25:7 Nin ylesnousit caicki nämet Neitzet/ ia walmistit heiden Lampuns.
Matt 25:8 Nin sanoit ne tyhmet nijlle wijsaille. Andacat meille teiden öliustan/ sille meiden Lampudh sammuuat.
Matt 25:9 Nin wastasit ne wijsat/ sanoden. Eiswingan/ senpäle ettei meille ia teille pide pwttuman/ Mutta menget paramin nijnen tyge/ iotca Myuet/ ia ostakat itzellen.
Matt 25:10 Nin coska he menit ostaman/ tuli Ylke. Ja iotca walmit olit sisellekeuit henen cansans Häihin/ ia Oui kinisaluattin.
Matt 25:11 Wimein tulit nekin toiset Neitzet/ ia sanoit/ Herra/ Herra/ aua meiden eteen.
Matt 25:12 Mutta hen wastasi/ ia sanoi/ Totisesta sanon mine teille/ En tunne mine teitä.
Matt 25:13 Walwocat sentehden/ sille ette te tiedhe peiwe eike hetke/ iona Inhimisen Poica tulepi.
Matt 25:14 Sille ninquin yxi Inhiminen muille maille lechteisens/ cutzui henen Paluelians/ ia annoi heille Tauarans.
Matt 25:15 Ja yhdelle hen annoi wijsi * Leiuiske/ mutta toiselle caxi/ ia colmanelle yhden/ ia iocahitzelle oman taghansa ielkin/ Ja meni cocta matkans.
Matt 25:16 Nin poiskeui se/ ioca Wijsi Leiwisket oli ottanut/ ia caupitzi ninen cautta/ ia woitti toiset wijsi Leiuiske.
Matt 25:17 Samalamodholla mös se/ ioca caxi oli ottanut/ woitti hen mös toiset caxi.
Matt 25:18 Mutta se/ ioca yhden oli ottanut/ poiskeui ia caiwoi mahan/ ia ketki Herrans rahan.
Matt 25:19 Nin pitken aigan peräst/ tuli ninen Palueliain Herra/ ia laski luku heiden cansans.
Matt 25:20 Ja edheskeui se/ ioca oli ottanut wijsi Leiwisket/ ia edheskannoi toiset wijsi Leiwiske/ sanoden. Herra/ Wijsi Leiwisket sine annoit minulle/ Catzo/ mine olen toiset wijsi Leiwiske nijnen cautta woittanut.
Matt 25:21 Sanoi henen Herrans henelle/ Aha sine hyue ia wskolinen paluelia/ wähen päle sine olit wskolinen/ mine panen sinun palion päle/ Sisellemene sinun Herras iloon.

Matt 25:22 Nin mös se edheskeui/ ioca oli ottanut caxi Leiwisket/ ia sanoi. Herra/ Caxi Leiwiske sine annoit minulle/ Catzo/ toiset caxi mine olen ninen cautta woittanut.
Matt 25:23 Sanoi henen Herrans henelle/ Aha sine hyue ia wskolinen paluelia/ wähen päle sine olit wskolinen/ mine panen sinun palion päle/ sisellemene sinun Herras iloon.
Matt 25:24 Nin mös se edheskeui ioca yhden Leiwisken oli ottanut/ ia sanoi/ Herra/ mine tiesin/ ettäs angara mies olet/ Sine nijtedh cuhungas edh kyluenyt/ ia sielde sine cokot/ cuhungas edh haijottanut/
Matt 25:25 Ja mine pelieten poismenin ia ketkin sinun Leiwiskes mahan.
Matt 25:26 Catzo/ tesse on sinun omas. Mutta henen Herrans wastasi/ ia sanoi henelle. Sine paha ia laiska paluelia/ tiesicкös että mine nijtän cuhunga en kylue/ ia cokoon sielde cuhunga en ole haiottanut/
Matt 25:27 Nin sinun sijs olis tullut/ wlgosanda minun rahan Cauppalaisten/ ia coska mine olisin tullut/ nin mine olisin tosin omani iellensesanut corghon cansa.
Matt 25:28 Ottacat sis henelde se Leiwiske/ ia andacat sille/ iolla on kymenen Leiwiske.
Matt 25:29 Sille että iocahitzelle/ iolla on/ sille pite annettaman/ ia henelle pite kylle oleman. Mutta iolla ei ole/ sekin mös quin henelle on/ pite henelte poisotettaman.
Matt 25:30 Ja se epekeluotoin paluelia heitteket wlcoisen pimeyten/ sielle pite oleman idku ia hambain kiristos.
Matt 25:31 Coska nyt Inhimisen Poica tulepi henen cunniasans/ ia caiki pyhet Engelit henen cansans. Silloin hen istupi henen cunnian Stolins päle/ ia cootan henen eteens caiki Canssat.
Matt 25:32 Ja hen eroittapi heidhet/ toiset toisistans/ ninquin Paimen eroitta Lambat Wohista/
Matt 25:33 Ja nin hen asettapi Lambat Oikeallen polellens/ mutta ne wohet Wasemallens.
Matt 25:34 Silloin sanopi Kuningas nijlle/ iotca henen oikealla polelans ouat. Tulcat minun Iseni hyuestisiugnatud/ omistakat se waldakunda/ ioca teille on walmistettu mailman alghusta.
Matt 25:35 Sille/ mine Isoisin/ ia te minun rokitte. Mine ianosin/ ia te minun iotitte. Mine olin Outo/ ia te minun honesenotitta.
Matt 25:36 Mine olin Alasti/ ia te wateitit minun. Sairas/ ia te opitte minua. Mine olin Fangina/ ia te tulitta minun tykeni.
Matt 25:37 Silloin ne Wanhurskat hende wastauat/ ia sanouat. Herra/ coska me negime sinun Isouan/ ia rokim sinun/ Taicka ianouan/ ia annoime sinun ioma?
Matt 25:38 Coska me negime sinun Outona/ ia honesenotima sinun? Taicka Alastoina/ ia wateitim sinua?
Matt 25:39 Eli coska me negime sinun Sairassa/ Taicka Fangina/ ia tulima sinun tyges?
Matt 25:40 Nin wastapi Kuningas/ ia sanopi heille/ Totisesta sanon mine teille/ Sen quin te oletta tehneet

yhdhen neiste wehimist minun Welghisteni/ sen te minun teitte.
Matt 25:41 Silloin hen mös sanopi nijlle/ iotca henen wasemellans ouat. Menget pois minusta te pahastikirotudh ijancaikisen tuleen/ ioca walmistettu on Percheleen/ ia henen Engelittens.
Matt 25:42 Sille mine Isoisin ia ette minua rokineet. Mine Janosin/ ia ette minua iottaneet.
Matt 25:43 Mine olin Outo/ ia ette minua Honesenottaneet. Alastoin/ ia ette minua watettaneet. Mine olin Sairas/ ia Fangina/ ia ette minua Oppineet.
Matt 25:44 Silloin mös nekin hende wastauat/ sanoden/ Herra/ coska me neim sinun Isouan/ taicka ianouan/ taicka outona/ eli Alastoina/ eli Sairana/ taicka Fangina/ ia em me sinua palueluet?
Matt 25:45 Nin hen wastapi heite sanoden. Totisesta sanon mine teille/ mite te ette tehnet yhden neiste wehimist/ site ette te tehneet minun.
Matt 25:46 Ja neinen pite silloin menemen ijancaikisen Pijnaan. Mutta ne Wanhurskat ijancaikiseen elämen.

** Lampudh) Ne Lampudh ilman öliuta/ ouat ne hyuet Tödh ilman wskota/ ne caiki pite sammoman.*
Mutta ölio Astiat/ on Wsko omastunnos Jumalan Armon päle.
Se tekepi hyuet tödh/ iotca pysyuet.
Mutta ninquin tesse eikengen toisen anna öliju/ nin pite mös itzecungi edhestens wskoman.
** Leiwiske) Teme Leiwiske on Jumalen Sana/ Haltun annettu/ ioca sen hyuesti edhestootta/ henelle sijte on palio/ ia opetta monen mwun Joca sen laske macaman/ sille sijte wähe on.*
Sille että itzestens se ombi yxikertainen Sana/ Mutta monicachtain cautta se enämen Hedhelme saatta/ quin mutamin.
Sentehden se cutzutan toisinans Widhexi/ toisinans cahdexi Leiwiskexi.

XXVI. Lucu.

Matt 26:1 IA se tapactui/ coska Jesus oli lopettanut caiki näme puhet/ sanoi hen Opetuslapsillens
Matt 26:2 Te tiedhette ette cahden peiuen peräst tule Päsieinen/ Ja Inhimisen Poica pite ylenannettaman ristinnaulitta.
Matt 26:3 Silloin cokounsit Pappein pämiehet/ ia Kirianoppenuet/ ia Canssan wanhimat/ sihen ylimeisen Papin salijn/ ioca cutzuttin Caiphas/
Matt 26:4 Ja neuuo pidhit/ quinga he Jesusen caualuxel kijniotaisit/ ia tapaisit.
Matt 26:5 Mutta he sanoit/ Ei Juhla peiuen/ ettei Canssas tule Meteli.
Matt 26:6 Coska nyt Jesus oli Bethanias/ sen Spitalin Simonin hones/

Matt 26:7 edheskeui yxi Waimo henen tygens/ iolla oli yxi Clasi callist woidhet/ ia wlgoskasi sen henen Päens päle atrioidhesans.
Matt 26:8 Coska nyt Opetuslapset sen negit/ nerckestyit he/ ia sanoit/ Mihinge kelpa teme Haaskaus?
Matt 26:9 Teme woidhe olis kylle tyrijst taittu myyte/ ia annetta waiwasten.
Matt 26:10 Mutta coska Jesus sen ymmersi/ sanoi hen heille/ Mite te oletta waiwaliset telle waimolle? Sille hen teki * hyuen töen minun coctaani.
Matt 26:11 Sille aina teille ombi tykenen waiwaset/ mutta em mine teille aina ole.
Matt 26:12 Sille sen woiten quin hen wlgoskasi minun Rumin päle/ sen hen on tehnyt minun hautamisexen.
Matt 26:13 Totisesta sanon mine teille/ cussaikenens teme Euangelium sarnatan/ caikes mailmas/ nin teme mös quin hen teki/ pite mainittaman henen muistoxens.
Matt 26:14 Silloin poislexi yxi nijste Cadhestoistakymenest/ ioca cutzuttin Judas Iscarioth/ Pappeiden pämiesten tyge/ ia sanoi heille.
Matt 26:15 Mite te tahdot minun anda/ ia mine teille henen saatan? Ja he märesit henelle colmekymende Hopia peningi.
Matt 26:16 Ja sijte aigasta etzi hen tila/ sadhaxens hende pette.
Matt 26:17 Mutta ensimeiszne Makialeiuen peiuen edhskeuit Opetuslapset Jesusen tyge/ sanoden henelle. Cussas tahdot että meiden pite sinulle walmistaman Päsieslamban sötä?
Matt 26:18 Nin hen sanoi/ Menget caupungin/ yhden tyge/ ia sanocat henelle/ Mestari käski sinulle sano/ minun aican ombi Lesne/ sinun tykenes mine tahdo' Päsieiste pite minun Opetuslasten cansa.
Matt 26:19 Ja ne Opetuslapset teit/ quin Jesus oli heille neuuonut/ ia walmistit Päsieislamban.
Matt 26:20 Mutta Echtona/ istui hen Peudhelle Cahdentoistakymene' cansa.
Matt 26:21 Ja heiden södhesens sanoi hen/
Matt 26:22 Totisesta sanon mine teille/ yxi teiste minun pettepi.
Matt 26:23 Ja he tulit sangen murhesens/ ia rupeisit iocahinen sanoman/ Herra/ lienengö mine se? Hen wastasi ia sanoi/ Joca minun cansani piste kädhens fatijn/ se pettepi minun.
Matt 26:24 Inhimisen Poica tosin mene/ ninquin heneste on kirioitettu. Mutta We sen Inhimisen/ ionga cautta Inhimisen Poica peteten/ parambi olis henelle ollut/ ettei se inhiminen olisi syndynyt.
Matt 26:25 Nin wastasi Judas/ ioca henen petti/ ia sanoi/ Mestari/ Olengo mine se? Hen sanoi henelle/ Sinepe sen sanoit.
Matt 26:26 Coska he nyt söit/ otti Jesus Leiuen/ kijtti/ ia murssi/ ia annoi Opetuslastens ia sanoi/ Ottacat/ söket/ teme on minun Lihan.

Matt 26:27 Ja hen otti Calkin/ ia kijtti/ annoi heille ia sanoi/ Jocat teste caiki.
Matt 26:28 Sille teme on minun Weren/ sen wdhen Testamentin/ ioca wlgoswodhatetan monein tehdn' synnein andexiandamuxi.
Matt 26:29 Mine sanon teille/ Em mine sillen * ioo teste winapuun Hedelmest/ sihen peiuen asti/ coska mine ioon teiden cansan sen wdhen minun Isen waldakunnas.
Matt 26:30 Ja coska he olit Kijtoswirdhen weisanuet/ nin he wlgosmenit Ölijomäelle.
Matt 26:31 Silloin sanoi Jesus heille/ Täne öene te caiki pahennoxen kersitte minun techten. Sille kirioitettu on. Minun pite lömen Paimenda/ ia Lambat pite Laumasta haijotettaman.
Matt 26:32 Mutta sijtte quin mine ylesnousen/ nin mine teiden edhellenkieun Galilean.
Matt 26:33 Nin wastasi Petari/ ia sanoi henelle. Jos wiele caika mwdh sinustas pahennuisit/ em mine quitengan ikenens pahenne.
Matt 26:34 Jesus sanoi henelle. Totisesta mine sanon sinulle. Täne Ööne/ ennen quin Cuckoi laula/ colmasti sine minu' kielet.
Matt 26:35 Petari sanoi henelle. Ja waicka minu' pideis sinun cansas coleman/ en kielle mine sinua. Samallamodholla sanoit mös caiki Opetuslapset.
Matt 26:36 Silloin tuli Jesus heiden cansans ychten Kylen/ ioca cutzutan Gethsemane/ ia sanoi Opetuslapsillens/ Istucat tesse/ nincauuan quin mine menen too'na ia rucolen.
Matt 26:37 Ja hen otti Petarin cansans/ ia caxi Zebedeusen poica/ ia rupeisi murechtiman ia wapitzeman.
Matt 26:38 Nin sanoi Jesus heille/ Minun sielun ombi murehisans haman coleman asti. Olcat tesse/ ia waluocat minun cansan/
Matt 26:39 Ja hen keui wähe taamma heiste/ langesi Caswoillens/ rucoellen ia sanoden/ Minun Isen/ ios mahdolinen on/ nin mengen minulda teme Calki. Ei quitengan ninquin mine tahdon/ mutta ninquin sine.
Matt 26:40 Ja hen tuli Opetuslastens tyge/ ia leusi heiden macamast/ ia sanoi Petarille/ Ningö? Ettekö te woineet ychte hetke waluo minun cansan?
Matt 26:41 Waluocat ia rucolcat/ ettei te kiusauxen langeisi/ Hengi tosin on walmis/ mutta * Liha ombi heicko.
Matt 26:42 Taas hen meni toisen kerdan/ ia rucoeli sanoden/ Minun Isen/ ellei teme Calki woi minulda poismenne/ mutoin ettei mine site ioo/ nin olcoon sinun tachtos.
Matt 26:43 Ja hen tuli/ ia leusi heidhet taas macamast/ sille heiden silmens olit raskat.
Matt 26:44 Ja hen iättein heite/ meni iellens pois/ ia rucoeli colmanen kerdhan/ ia puhui ne samat sanat.
Matt 26:45 Nin hen tuli Opetuslastens tyge/ ia sanoi heille/ Oij tahdottaco nyt maata ia leuäte? Catzo se

hetki on lähestynyt/ ia Inhimisen Poica pite ylenannettaman synnisten käsijn.
Matt 26:46 Noskat ia kieukem/ Catzo/ se lähesty ioca minun pette.
Matt 26:47 Wiele henen puhuesans/ catzo Judas yxi nijste cahdesttoistakymenest tuli/ ia henen cansans palio weki mieckain ia Seiwesten cansa/ wlgoslehetetydh Pappein pämiehilde ia Canssan wanhimilda.
Matt 26:48 Mutta se ioca henen petti oli andanut heille Merkin sanoden/ Kenenge mine swta annan/ se on se/ ruuetkat heneen.
Matt 26:49 Ja cochta astui hen Jesusen tyge/ ia sanoi. Terue Rabbi. Ja swta annoi henen. Nin sanoi Jesus henelle/ Ysteuen mite warten sine tulit?
Matt 26:50 Silloin ne edhesastuit/ ia laskit kädhens Jesusen päle/ Ja kijniotidh henen.
Matt 26:51 Ja catzo/ Yxi nijste iotca olit Jesusen cansa/ wlgosoijensi kädhens wlgosweti Mieckans/ ia löi Ylimeisen Papin paluelia/ poishackasi henen coruans.
Matt 26:52 Nin Jesus sanoi henelle/ Piste sinun Mieckas sialens/ Sille caiki iotca * Mieckaan rupeuat ne mieckalla hucatan.
Matt 26:53 Taicka lulecos etten mine nyt woisi wiele rucoella minun Isen/ että hen leheteis minulle enemen quin caxitoistakymende Legiot Engelit?
Matt 26:54 Quinga sis Ramatudh teuteten/ että nin pite oleman?
Matt 26:55 Sille hetkelle sanoi Jesus iouckolle/ Ninquin Röuerin tyge te wlgoslexitte mieckain ia Seiwesten cansa minua kijni ottamahan/ iocapeiue mine istuin teiden tykenen opettain Templis/ ia ette te minua kijniottaneet.
Matt 26:56 Mutta teme on caiki techty/ että Prophetain Kirioituxet pideis teutettemen. Silloin caiki Opetuslapset iätidh henen ia pakenit.
Matt 26:57 Mutta ne iotca Jesusen olit kijniottaneet/ weit henen Caiphan sen ylimeisen Papin tyge/ cussa Kirianoppeneet ia Canssan wanhimat olit heidens cooneet.
Matt 26:58 Mutta Petari seurasi hende ielieste taamban haman ylimeisen Papin Salin porstuan/ ia sisellemeni/ ia istui palueliain seas/ että henen piti näkemen lopun.
Matt 26:59 Mutta Pappedhen pämiehet ia Wanhimat/ ia caiki Radhi/ etzit wäre todhistust Jesusta wastan/ että he saisit henen tappa ia eiwet leunet.
Matt 26:60 Waicka monda wäre todhistaija edheskeuit/ ei sitteken leuneet/ Mutta wimein tulit caxi wäre todhistaia/ ia sanoit/
Matt 26:61 Teme on sanonut/ Mine woin mahanricko Jumalan Templin ia colmena peiuen sen ylesrakenda.
Matt 26:62 Ja se Pappein pämies ylesnousi/ ia sanoi henelle. Etkös miten wasta? Mixi nämet sinun wastas

todhistauat?
Matt 26:63 Mutta Jesus oli äneti. Ja se Pappein pämies wastasi ia sanoi henelle. Mine wannotan sinua Eleuen Jumalan cautta/ ettäs sanot meille/ ios sine olet Christus Jumalan Poica?
Matt 26:64 Sanoi Jesus henelle. Sinepe sen sanoit. Quitengin sanon mine teille/ testedes pite teiden näkemen Inhimisen Poian istuan Jumalan Auwudhen Oikealla polella/ ia tuleuan Taiuahan Piluise.
Matt 26:65 Silloin rewäisi Pappein Pämies waattens ricki/ sanoden. Hen on pilcanut Jumalan/ Mite me sillen todhistust taruitzem? Catzo/ nyt te cwlitta henen Pilcans/ Mite te luletta?
Matt 26:66 He wastasit/ ia sanoit/ Hen on wikapä colemaa'/
Matt 26:67 Silloin he sylieskelit henen Casuoillens/ ia Löidh hende rusicoilans.
Matt 26:68 Ja mwtomat piexit hende poskelle/ ia sanoit/ Arua meille Christe/ cuca se on ioca sinua löi?
Matt 26:69 Mutta Petari istui wlcona Salin porstuas/ Ja edheskeui henen tygens yxi pika/ ia sanoi. Sine mös olit Jesusen cansa Galileasta.
Matt 26:70 Mutta hen kielsi caikein edhese/ ia sanoi/ En tiedhe mine mites sanot.
Matt 26:71 Nin coska hen Ouest wlgoslexi/ näki henen yxi toinen pika/ ia sanoi nijlle/ iotca sielle olit/ Ja temeki oli Jesusen Nazarenin cansa.
Matt 26:72 Ja taas hen kielsi wa'notull walalla/ En tunne mine site Inhimist.
Matt 26:73 Ja wehen hetken peräst edheskeuit ne/ iotca sielle seisoit/ ia sanoit Petarille/ Wissiste olet sine yxi heist/ Sille sinun puhes mös sinun ilmoitta
Matt 26:74 Nin hen rupesi itzens sadhattelemaan/ ia wannoman ettei hen tundenut site Inhimiste. Ja cocta cuckoi lauloi.
Matt 26:75 Nin Petari muisti Jesusen Sanan/ ioca oli henelle sanonut. Ennen quin Cuckoi laulapi/ colmaiste sine minun kiellet. Ja hen wlgosmeni/ ia idki catkerast.

** Hyue töe) Tesse nähden/ että wsko ainosta Töedh saatta hyuexi.*
Sille caiki toimi olis temen Töen dominut pahaxi/ ninquin itzekin Apostolit tegit.
** Joo) Se on/ Ei meille sillen ycten rumillist meno ole toinen toisen cansa/ Ja teme nyt pite Oleman se Lexieinen.*
** Liha) Quin hen tahdois sano/ Mieli on kylle hyue/ mutta rumin heickous colemata welte ia waroipi.*
** Miecka) Jotca site ilman sädhetty wirka eli ilman wallan käskemete likuttauat.*
Ne ouat domitudh Mieckan ala/ waicka Esiwalta sen toisinans mwttauat.

XXVII Lucu.

Matt 27:1 MUtta Homeneltan pidit caiki Pappein pämiehet ia Canssan Wanhimat neuuo Jesusta wastan/ että he saisit henen coletta.
Matt 27:2 Ja sidhoit henen/ poisweit/ ia ylenannoit henen waldamiehelle Pontio Pilato.
Matt 27:3 Coska nyt Judas/ ioca henen petti näki että hen oli colemaa' domittu/ nin hen catui/ Ja iellenstoi ne colmekymende Hopia peningit Pappein pämiehille ia Wanhimille/ ia sanoi/
Matt 27:4 Mine pahasti tein että mine wighattoman weren pettenyt olen. Nin he sanoit/ Mite meiden sihen tule? Catzo sinuas.
Matt 27:5 Ja hen heitti ne Hopia peningit Templijn/ keui sielde/ ia meni pois ia hirtti itzens noralla.
Matt 27:6 Mutta Pappein pämiehet otit hopia peningit ia sanoit/ Ei soui neite panna wffriarckon/ sille se on weren hinda.
Matt 27:7 Nin he pidhit neuuo/ ia ostit nijlle yhden Sawenualaian pellon/ Pilagrimein Hautamisexi.
Matt 27:8 Senteden se pelto cutzutan wiele tehen peiwen asti/ Weripelloxi.
Matt 27:9 Silloin teutettin se quin sanottu oli lepitze Jeremian Prophetan/ ioca sanoi/
Matt 27:10 Ja he otit colmekymende Hopia penningite/ iolla se myyty maxettijn/ Jonga he ostit Israelin lapsilda/ ia annoit ne Sauenwalaian pellosta/ ninquin HERRA ombi minun keskenyt.
Matt 27:11 Mutta Jesus seisoi Waldamiehen edhese/ Nin kysyi waldamies henelle sanoden/ Oleckos se Judasten Kuningas?
Matt 27:12 Nin sanoi Jesus henelle/ Sinepe sen sanot. Ja quin henen pälens cannetijn Pappein pämiehilde/ ia wanhimilda ei hen miteken wastanut.
Matt 27:13 Silloin sanoi Pilatus henelle/ Etkös cwle quin monda todhistosta he sinun wastas sanouat?
Matt 27:14 Ja ei hen wastanut hende ychteken sana/ nin että mös Waldamies sangen imechteli.
Matt 27:15 Mutta Juhlana oli Waldamies tottunut pästämen Canssalle yhde' Fangin irdhalle ionga he tachtoit.
Matt 27:16 Nin oli henellä silloin yxi cwluisa Fangi sidottuna/ ioca cutzuttin Barrabas.
Matt 27:17 Ja coska he sijs cokonut olit/ sanoi Pilatus heille/ Cumman te tahdotta että mine lasken teillen irdhalle/ Barrabam taicka Jesusen/ ioca cutzutan Christus?
Matt 27:18 Sille hen tiesi että he henen cateudhen tehden olit ylenandaneet.
Matt 27:19 Mutta quin hen Domiostolin päle istui/ lehetti henen Emendens henen tygens/ ia käski henelle sanoa/ Ele sine miten teghe sille wanhurskalle/ Sille mine olen palio kerssinyt tenepene wnesani/ henen tehdens.
Matt 27:20 Mutta ne Pappein pämiehet ia ne Wanhimat yllytit Canssan anoman Barrabast/ mutta Jesusta

huckaman.
Matt 27:21 Nin wastasi Waldamies ia sanoi heille/ Cumman neiste cahdesta te tahdotta että mine lasken teille irdhalle? Mutta he sanoit/ Barrabam.
Matt 27:22 Pilatus sanoi heille/ Miteste sijs minun pite tekemen Jesusest/ ioca cutzutan Christus? Sanoit he caiki henelle/ Ristinnaulitakan.
Matt 27:23 Nin sanoi Waldamies/ Mite hen sijs teki? Mutta he hwdhit site enämin/ ia sanoit/ Ristinnaulitakan.
Matt 27:24 Coska nyt Pilatus näki ettei miteken auttanut/ mutta enämbi mässe tuli/ otti hen wedhen/ pesi kädhensä Canssan edhes/ sanoden/ Wighatoin mine olen temen Wanhurskan werest/ catzocat teiten.
Matt 27:25 Ja wastasi caiki Canssa/ ia sanoi/ Henen werens tulcan meiden pälen/ ia meiden lasten päle.
Matt 27:26 Silloin hen laski irdhalle Barrabam/ mutta Jesusen hen annoi rooskitta/ ia ylenannoi henen ristinnaulitta.
Matt 27:27 Silloin Waldamiehe' Houit otit Jesusen Radztuuas/ ia cokosit henen tygens caiken iouckon/
Matt 27:28 Ja quin he olit henen risuneet/ nin he pughetit henen Purpuraisen Capuun/
Matt 27:29 ia orientappuroist wäthyn Crunon panit henen Päens päle/ ia Roghon annoit henen oikeaan käteens/ ia cumarsit poluians henen edhesens/ ia pilcasit hende/ ia sanoit/ Terue Judasten Kuningas.
Matt 27:30 Ja quin he olit sylkeneet henen pällens/ pilcasit he hende/ otit Roghon/ ia löit henen pähens.
Matt 27:31 Ja sijtte quin he olit hende pilcanuet/ nin he risuit henelde Capun/ ia pughetit henen omijn Waatteins/ ia poisweit henen ristinnaulitta.
Matt 27:32 Ja coska he wlgoskeuit/ leusit he yhden Miehen Kyrenest/ ioca cutzuttin Simon/ sen he waadhit henen ristiens candamahan.
Matt 27:33 Ja tulit sihen siaan/ quin cutzutan Golgatha/ se on * Päcalloin paicka.
Matt 27:34 Ja he annoit henelle Eticat ioodha sapella secoitettua/ Ja quin hen maisti/ ei hen tahdonut ioodha.
Matt 27:35 Mutta sijttequin he olit henen ristinnaulinneet/ iaghoit he henen waattens/ ia heitit arwan/ senpäle että pideis teutettemen/ quin sanottu oli Prophetan cautta/ He ouat heille's minun waateeni iacaneet/ ia minu' waatetteni päle he ouat heittenet arpoi.
Matt 27:36 Ja istudhen he wartioitzit hende sijne.
Matt 27:37 Ja he panit henen Päens päle henen syyns kirioitetun/
Matt 27:38 Teme on Jesus Judasten Kuningas. Silloin he ristinnaulitzit caxi Röuerite henen cansas/ yxi oikealle polelle/ ia toinen wasemelle.
Matt 27:39 Mutta ohitzekieuueiset pilcaisit hende/ wändelit pätens/ ia sanoit/
Matt 27:40 Sinekö se olet ioca särghet Jumalan Templin/ ia colmena peiwen sen ylesrakennat/ auta itzes/

Jos sine olet Jumalan Poica alasastu Ristin pälte.
Matt 27:41 Samallamodholla Pappein pämiehet Kirianoppenutten cansa/ ia Wanhimat pilcasit hende/ ia sanoit/
Matt 27:42 Muita hen on autanut/ ia ei hen itzens woi autta. Jos hen on Israelin Kuningas/ sijtte alasastucan nyt Rististe/ ia me wskom henen.
Matt 27:43 Hen turuasi Jumalan päle/ pästeken henen nyt/ ios hen tachto. Sille hen sanoi/ Jumalan Poica mine olen.
Matt 27:44 Ja sitesama mös Röuerit henelle soimasit/ iotca olit ristinnaulitudt henen cansans.
Matt 27:45 Mutta cudenest hetkeste haman ydhexenden asti/ oli pimije ylitze caiken Maan.
Matt 27:46 Ja liki yhdexette hetke hwti Jesus corckial änelle/ sanoden/ >Eli >Eli >lamasabachtani/ se on/ minun Jumalan/ minun Jumalan/ mixis minun ylenannoit?
Matt 27:47 Mutta monicahdat/ iotca sijne seisoit/ coska he sen cwlit/ sanoit he/ Heliasta hen hwta.
Matt 27:48 Ja cochta iooxi yxi heiste/ quin hen oli ottanut Sienen/ ia teuttenyt Eticalla/ pani sen Roghon pähen/ ia annoi henen iodha.
Matt 27:49 Mutta ne mwdh sanoit/ Pidhexi/ catzocam ios Helias tulepi hende pästemen.
Matt 27:50 Nin Jesus taas hwti corckiall änelle/ ia ylesannoi Hengens.
Matt 27:51 Ja catzos/ templin Esirippu halkeisi cahdexi cappalexi/ ylhelde haman alas/ ia maa iärisi/ ia Kiuet halkesit.
Matt 27:52 Ja haudhat aukenit/ ia monda pyhein rumist/ iotca manneet olit/ ylesnousit/
Matt 27:53 ia wlgoslexit heiden Haudhoistans/ henen ylesnousemisens ielkin. Ja tulit sihen pyhen caupungin/ Ja ilmestyit monelle.
Matt 27:54 Mutta pämies/ ia ne iotca henen cansans olit/ ia wartioitzit Jesusta/ coska he neit maan iärinen/ ia ne quin sielle tapachtui/ peliestyit he sangen/ ia sanoit/ Wissist oli teme Jumalan Poica.
Matt 27:55 Ja nin oli sielle palio waimoija taamba catzelit iotca Jesusta olit seuraneet Galileasta/ paluellen hende/
Matt 27:56 Joinen seas oli Mraia Magdalene/ ia Maria Jacobi/ ia Josen eiti/ Ja Zebedeusen poicain eiti.
Matt 27:57 Nin coska Echto tuli/ tuli yxi ricas mies Arimateast/ ionga nimi oli Joseph/ ioca mös oli Jesusen Opetuslapsi/ teme edheskeui Pilatusen tyge/ ia pyti Jesusen rumista.
Matt 27:58 Silloin Pilatus käski anda henelle Jesusen rumin.
Matt 27:59 Ja coska Joseph oli rumin ottanut/ käri hen sen puchtasen linaan/
Matt 27:60 ia pani sen henen oman wten hautans/ ionga hen oli wlgoshakanut calliohon/ Ja wieritti swren

kiuen Haudhan ouelle/ ia poismeni.
Matt 27:61 Silloin olit sielle Maria Magdalene/ ia se toinen Maria/ istuit haudhan cohdalla.
Matt 27:62 Mutta toisna päiuene/ ielken Walmistuxen peiuen cokounsit Pappein pämiehet/ ia Phariseuset Pilatusen tyge/ sanoden/
Matt 27:63 Herra me muistimme että se wiettelia sanoi wiele henen eleisens/ colmen päiuen perest mine ylesnousen.
Matt 27:64 Käske sijs warielta Hauta colmanden päiuen asti/ ettei henen Opetuslapsens tule/ ia wargasta hende/ ia sanouat Canssalle/ hen ylesnousi colluista/ Ja nin tule se ielkimeinen willitus pahemaxi quin se ensimeinen.
Matt 27:65 Sanoi heille Pilatus/ Sijne on wartija. Menget warielcat ninquin te taidhatt.
Matt 27:66 Mutta he poismenit/ ia warielit Haudhan Wartijadhen cansa/ ia Insiglasit kiuen.

** Päcalloin) Jossa ne pahointeckiet mestatan/ quin Hirsipu/ Lutarha >etc. että sielle monda Päcalloa ouat.*

XXVIII. Lucu.

Matt 28:1 Mutta Sabbathin peiuen Echtona/ ioca rupesi walgaiseman toista Sabbathin peiue/ tuli Maria Magdalene/ ia se toinen Maria/ näkemeen Hauta.
Matt 28:2 Ja catzos/ sijne tapachtui swri maan iäristus. Sille HERRAN Engeli alasastui Taiuahast/ ia edheskeui/ wieritti Kiuen ouelda/ ia istui sen päle.
Matt 28:3 Nin hen oli nähde quin pitkeisentuli/ ia henen waattens walkia ninquin Lumi.
Matt 28:4 Mutta henen pelghostans wartiat hemmestuit/ ia tulit ninquin olisit coolleet.
Matt 28:5 Mutta se Engeli wastasi ia sanoi Waimoille/ Elket pelietkö/ Sille mine tiedhen/ että te etzitte site ristinnaulittu Jesusta.
Matt 28:6 Ei hen ole tesse/ Hen on ylesnosnut/ ninquin hen sanoi. Tulcat/ catzocat Sija cuhunga HERRA pandu oli.
Matt 28:7 Ja pian menget sanocat henen Opetuslapsillens/ että hen ylesnousi coolluista. Ja catzo/ Hen teiden edhelenmenepi Galileaan/ sielle teiden pite henen näkemen/ Catzos/ mine sanoin teille.
Matt 28:8 Ja he menit nopiast Haudhalda pelghon ia swren ilon cansa/ iooxit ilmoittaman henen Opetuslapsillens.
Matt 28:9 Mutta quin he menit ilmoittamaan henen Opetuslapsillens/ ia catzos/ nin Jesus cohdasi heiden/ ia sanoi/ Terue teiden. Nin he edeskeuit ia rupesit henen Jalcoinsa/ ia cumarsit hende.

Matt 28:10 Silloin sanoi Jesus heille/ Elket pelietkö/ Menget ia ilmoittacat minun welgilleni/ että he menisit Galileaan/ sielle he sauat minun nähde.
Matt 28:11 Coska he nyt poismenit/ Catzo/ nin tulit mwtamat wartioista Caupungihin/ ia ilmoitidh temen caiken nijlle Ylimeisille Papeille mite tapachtunudh oli.
Matt 28:12 Nin he cokounsit Wanhimbadhen cansa/ ia Neuuo pidhit/ ia annoit Sotamiehille kylle Raha/ ia sanoit/
Matt 28:13 Sanocat/ että henen Opetuslapsens tulit Öelle/ ia warghastit henen/ meiden matesam.
Matt 28:14 Ja ios se tule Waldamiehen coruille/ nin me tahdomme henen lepytte/ ia saatam teidhet syyttömexi.
Matt 28:15 Nin he otit Rahan/ ia teit quin he olit opetetudh. Ja teme puhe on änixi otettu Judasten keskene haman tehen peiuen asti.
Matt 28:16 Mutta ne yxitoistakymende Opetuslasta menit Galilean/ sille Mäelle/ iohonga Jesus oli heite neuuonut.
Matt 28:17 Ja coska he negit henen/ cumarsit he hende/ mutta monicahdat epeilit.
Matt 28:18 Ja edheskeui Jesus/ puhutteli heite/ sanoden. Annettu on minulle caiki weki Taiwahas ia Maasa/
Matt 28:19 Menget sijs wlgos ia opettaca caiki Canssa/ ia castakat heite Nimeen Isen ia Poian ia pyhen Hengen.
Matt 28:20 Ja opetaca heite pitemen caiki/ iota mine olen teiden käskenyt. Ja catzo/ Mine olen teiden tykenen iocapeiue Mailman Loppun asti.

** Sabbathin echtona) Ramattu alca peiuen sijte Echtosta quin edesioutui/ ia sen echtoon Loppu/ se on toisen peiuen Homen eli amu.*
Nin sano mös P. Mattheus tesse/ että Christus oli ylesnosnut homenelda ioca oli echton loppu/ Ja alcu ensimeisen Pyhe peiuen/ Sille he lwghit ne Cwsi peiue sen corckiman Päsieisen ielken/ caiki Pyhexi Ja rupesi se ensimeinen cochta ielken Päsieisen.

Loppu P. Mattheusen Euangeliumist.

Pyhen Marcusen Eleme P. Hieronimusen cautta.
MArcus oli Petarin Opetuslapsi ia Tulki/ sen ielken quin hen oli cwlut Petarin sarnauan/ nin hen kirioitti Lyhykeisen Euangeliumin/ että weliet Romisa hende rucoilit.
Coska/ nyt Petari sen cwli/ nin hen wahwisti sen Luetta Seurakunnissa/ ninquin Clemens cwdhenes Kirias Hypotiposeonis mainitzepi.
Ja Papias Jerosalim Pijspa tete Marcusta muistapi/ ia Petari henen Ensimeises Lehetuskiriasans/ Babilonin nimen alla/ merkitze modholisesta Romin/ sanopi/ Teruechte teite se seuracu'da Babilonias/ sen rackaha' cansa/ mös Marc9 minun poica'.
Nin hen otti sijs sen Euangeliumins/ ionga hen oli cokonpannut/ ia matkusti Egyptin/ ia ensin Alexandrias Christusta ilmoitti/ sielle hen asetti Seurakunnan nin swrella Opilla ia Elemen hallitoxella/ että caiki Christusen Seuraijat/ hen saatti henen Esicuuans ielkeen elemen.
Wimein Philo se caikein Judasten seas puhelias/ coska hen näki Alexandrias/ sen ensimeisen Seurakunnan wiele Judan taualla eleuen/ nin hen kirioiti ychden kiria' quin henen cansans cunniaxi/ heiden menostans/ Ja ninquin Lucas sanopi/ että ne wskowaiset Jerusalemis pidhit caiki ychteisse/ nin hen mös/ iota hen Alexandrias näki Marcusen opetuxist tapachtauan/ yleskirioitti.
Mutta hen cooli Cadhexan aiastaican Neronin aigalla/ ia haudhattin Alexandrias/ ionga ielkin Anianus tuli.

P. Marcusen Euangelium.

Ensimeinen Lucu.

Mark 1:1 ALcu Jesusen Christusen Jumala' Poian Eua'geliumist/ ninquin kirioitettu on Prophetis/
Mark 1:2 Catzo mine leheten minun Engelin sinun casuos eten/ ioca walmistaman pite sinun Tietes sinun edheses.
Mark 1:3 Hwtawaisen äni on corwesa/ Walmistaka Herran tiete/ oijendacat henen polghunsa.
Mark 1:4 Johannes castoi coruesa/ sarnaten Paranoxen Castetta syndein andexiandamisexi.
Mark 1:5 Ja vlgoskeuit henen tygens coko Judean makunda/ ia ne Jerusalemist/ ia castettin caiki henelde Jordanin wirdhasa/ tunnustaden heiden Synninse.
Mark 1:6 Mutta Johannes oli pugetettu Camelin caruoilla/ ia henen Solinsa ymberi hihinainen Wöö/ ia söi Kimalaisi ia Metzehonaia/
Mark 1:7 ia sarnasi/ sanoden. Se tule minun ielkin/ ioca on minua wekeuembi/ Jonga em mine keluolinen

ole/ cumartuna pästemen Kengäin rihima.
Mark 1:8 Mine tosin castan teite wedhelle/ mutta hen Castapi teite pyhelle Hengelle.
Mark 1:9 Ja se tapactui nine peiuine/ että Jesus Galilean Nazaretist tuli/ ia castettin Johanneseld Jordanis.
Mark 1:10 Ja cochta quin hen ylesastui wedheste/ näki hen aukeneuan Taiuat/ ia Hengen/ ninquin Mettisen alastuleuan henen pälens.
Mark 1:11 Ja äni tuli Taiuahist/ Sine olet minun se Racas Poican/ iossa minulle ombi soosio.
Mark 1:12 Ja cochta Hengi aijoi henen corpehen/
Mark 1:13 ia oli sijne coruesa neliekymende peiue/ ia kiusattin perchelelde/ Ja oli Petoin seas. Ja Engelit paluelit hende.
Mark 1:14 Mutta sijttequin Johannes kiniotettu oli/ tuli Jesus Galileaan/ sarnaten Jumalan Waldakunnan Euangeliumi/ ia sanoi/
Mark 1:15 Aica ombi teutetty/ ia Jumalan Waldakunda on lehestynyt/ Tehcket paranost/ ia wskokat/ Euangelium.
Mark 1:16 Mutta coska Jesus keui Galilean meren sijw/ näki hen Simonin ia Andrean henen weliens/ werckoians heitteuen merehen/ sille he olit Calamiehet/
Mark 1:17 ia sanoi heille Jesus/ Seuratka minua/ ia mine tegen teiden Inhimisten calamiehixi.
Mark 1:18 Ja cochta he iätit heiden werckonsa/ ia seurasit hende.
Mark 1:19 Ja quin hen sielde wehen edheskeui/ näki hen Jacobin Zebedeusen poian ia Johannem henen weliens/ että he wenehese paransit Werckoians/ Ja cochta hen heite cutzui.
Mark 1:20 Ja he iätit heiden Isens Zebedeusen wenehesen palcolisten cansa/ ia seurasit hende.
Mark 1:21 Ja he sisellemenit Capernaum/ ia cochta Lepopeiuene hen sisellemeni Synagogan/ ia opetti.
Mark 1:22 Ja he hemmestyit henen Opetuxens päle. Sille että hen opetti heite * woimalisesta/ ia ei ninquin Kirianoppenuet.
Mark 1:23 Ja oli heiden Sinagogas yxi Inhiminen riuattu sastaisest Hengest/ ia hen hwsi sanoden/
Mark 1:24 Oy mite meiden on tekemiste sinun cansas Jesu Nazarene? Tulicos meite cadhottaman? Mine tieden mikes olet/ iuri se Jumalan Pyhe.
Mark 1:25 Ja Jesus nuchteli hende sanoden/ Waickene ia wlgosmene Inhimiseste.
Mark 1:26 Ja quin se sastainen hengi reueisi henen ia hwsi surella änelle/ nin hen wlgoslexi heneste.
Mark 1:27 Ja he caiki hemmestyit/ nin että he keskenens kyselit sanoden/ Mike on teme? Mike wsi Oppi teme on? Sille hen woimalla mös sastaiset henget käske/ ia he cwleuat hende?
Mark 1:28 Ja henen Sanomans cochta cwlui ymberi caiken Galilean Lehimakunnan.

Mark 1:29 Ja he cochta wlgoskeuit Sinagogasta/ ia tulit Simonin ia Andreasen honesen/ Jacobin ia Johannesen cansa.
Mark 1:30 Mutta Simonin Anoppi macasi wilutaudis/ ia cochta he heneste sanoit henelle.
Mark 1:31 Ja hen edeskeui ia yleskohensi hene'/ ia rupesi hene' käteens/ ia sillens Wilutauti ietti henen/ ia hen palueli heite.
Mark 1:32 Mutta Echtona coska Auringo laskijn/ toidh he henen tygens caikinaiset Sairat ia Riuatudh percheleilde.
Mark 1:33 Ja coko Caupungi cokounsi Ouen eteen/
Mark 1:34 ia paransi hen monda/ iotca sairastit moninaisis Taudhis/ ia palio perkelie hen wlgosaioi/ ia ei hen sallinut perkeletten puhua että he tunsit henen.
Mark 1:35 Ja homeneltan sangen warhan ennen peiue/ quin hen ylesnousi/ wlgosmeni hen/ Ja poiskeui Jesus ychten erineisen Sijan/ ia sielle rucoeli/
Mark 1:36 ia Petari riensi henen ielkens/ ia ne iotca henen cansans olit.
Mark 1:37 Ja coska he leusit henen/ sanoit he henelle/
Mark 1:38 Jocainen sinu etzi. Ja hen sanoi heille/ Mengeme lähimeisin kylihin/ että mine sielleki sarnaisin/ sille site warten mine olen tullut/
Mark 1:39 Ja hen sarnasi heiden Sinagogasans coko Galileas/ ia wlgosaijoi perchelet.
Mark 1:40 Ja tuli henen tygens yxi Spitalinen rucoli hende/ langesi poluillens henen etens/ ia sanoi henelle/ Jos sine tahdot/ sine woit minun puhdista.
Mark 1:41 Ja Jesus armachti henen pälens/ ia wlgosoijensi kätens/ rupesi heneen/ ia sanoi henelle/ Mine tahdon/ ole puhdas.
Mark 1:42 Ja quin hen oli sanonut/ cochta spitali heneste poislexi/ ia hen tuli puchtaxi.
Mark 1:43 Ja Jesus hastoi hende/ ia cochta tyköens poislehetti/ ia sanoi henelle/
Mark 1:44 Catzos ettes kellengen miten sanone/ mutta mene osotta itzes papille/ ia wffra sinun puhdistoxes edheste/ mitke Moses on käskenyt/ heille todhistuxexi.
Mark 1:45 Mutta coska hen wlgoskeui/ rupesi hen sarnamaa' palio ia ilmoittaman site Töte/ Nin ettei Jesus sijtte tainud iulkisesta caupugijn siselletulla/ mutta wlcona erineisis Sijoisa hen oli/ ia caikilda polilda he tulit hene' tygens.

** Woimalisesta) Se on/ caiki henen sarnans oli ninquin sen/ ioca todhesta iotakin tekepi.
Ja mite hen sanoi sille oli woima/ ia oli eleue.*

Toinen Lucu.

Mark 2:1 JA taas mwtamain peiuein ielkin/ sisellemeni hen Capernaumin/ Ja se tuli cwluxi/ että hen hones oli.
Mark 2:2 Ja cochta cokounsit monda/ nin ettei io ne sijat/ quin Ouen tykene olit/ heite wetänyet/ ia hen puhui heille sarnan.
Mark 2:3 Ja tulit henen tygens wiedhen ychte Ramba/ ioca nelielde cannettin.
Mark 2:4 Ja quin eiuet he woinuet hende lehestyue canssan tehden/ nin he kiskoit honecten caton/ ioissa hen oli/ ia lepitzencaiwoit caton/ ia kieusille alaslaskit wooten/ iossa se Ramba macasi.
Mark 2:5 Quin nyt Jesus neki heiden wskons/ sanoi hen Rammalle/ Poican/ sinun synnis andexiannetan sinulle.
Mark 2:6 Nin olit sielle mwtamat Kirianoppenuist/ istudhen/ ia aijattelit heiden sydhemisens/ Mite teme nein pilca puhupi?
Mark 2:7 Cuca woipi synnit andeexianda/ mutta ainoa Jumala?
Mark 2:8 Ja cochta quin Jesus tunsi Hengesens/ että he nin aiattelit itzellens/ sanoi hen heille. Mite te neite aiattelette teiden sydhemisen?
Mark 2:9 Cumbi on keuiembi sanoa sillen rammalle/ synnit andexiannetaan sinulle/ taicka sano/ Nouse ota sinun wotes/ ia mene?
Mark 2:10 Mutta senpäle että teiden pite tietemen/ että Inhimisen Poialla/ ombi woima maan päle syndi andexianda/ nin hen sanoi Rammalle/
Mark 2:11 Sinulle mine sanon/ nouse ota wootes ia mene cotias.
Mark 2:12 Ja cochta hen nousi otti wootens ia wlgosmeni caikein nähden/ nin että he caiki hemmestyit ia cunnioitzit Jumalata sanoden/ Emme me ikenens semmotoista nähneet.
Mark 2:13 Ja hen wlgoslexi/ taas meren poleen/ ia caiki Canssa tuli henen tygens/ ia hen opetti heite.
Mark 2:14 Ja quin Jesus ohitzemeni/ näki hen Leuin Alphein poian/ istuuan Tullin tykene/ ia sanoi henelle/ Seura minua.
Mark 2:15 Ja hen ylesnousi/ seurasi hende. Ja se tapachtui/ coska hen atrioitzi henen honesans monda mös Publicani ia Syndiste ynne atroitzit Jesusen/ ia henen Opetuslastens cansa/ sille nijte oli monda iotca hende olit seuraneet.
Mark 2:16 Ja ne Kirianoppeneet ia Phariseuset quin he neit henen söuen Publicanein ia Syndiste' cansa/ sanoit he henen Opetuslapsillens/ Mixi hen sööpi ia ioopi Publicanein ia Synneisten cansa?
Mark 2:17 Coska Jesus sen cwli/ sanoi hen heille. Ei taruitze ne Teruet läkerite/ mutta ne Sairahat. Em mine

ole tullut cutzuman wanhurskaita/ mutta synnisite parannoxelle.
Mark 2:18 Ja ne Johannesen ia Phariseusten Opetuslapset paastosit palio/ Ja nin he tulit ia sanoit henelle/ Mixi Johannesen ia Phariseusten Opetuslapset paastouat/ mutta sinun Opetuslapses eiuet paasto?
Mark 2:19 Ja sanoi heille Jesus/ Quinga Hääcansa taita paastota/ nincauuan quin Ylke on heiden cansans? Quincauuan Ylke on heiden cansans ei he woi paastota.
Mark 2:20 Mutta ne peiuet tuleuat/ coska Ylke heilde poisotetan/ ia silloin nijne peiuine he paastouat.
Mark 2:21 Eikengen wtta Paicka ombele wanhan waattein/ mutoin se wsi Paicka reuäise quitengin sijte wanhasta/ ia lepi tule pahemaxi.
Mark 2:22 Ja eikengen pane Norta wina wanhoin Leilijn/ mutoin se nori wina särcke Leilit ia wina haaskandu/ ia Leilit huckanduuat/ mutta noori wina pite pandama' wsijn Leilijn.
Mark 2:23 Ja se tapachtui että hen Sabbathina keui Laihoin lepitze/ ia rupesit henen Opetuslapsens tien ohes tehckepeite catkoimahan/
Mark 2:24 Ja ne Phariseuset sanoit henelle/ Catzos mixi he tekeuet Sabbathina quin ei soui?
Mark 2:25 Ja hen sanoi heille/ Ettekö te ole ikenens lukeneet mite Dauid hädhillens teki coska hen isoisi/ ia ne iotca henen cansans olit?
Mark 2:26 Quinga hen sisellemeni Jumalan Honesen/ sen ylimeisen Papin Abiatharin aican/ ia söi * Näkyleiuet/ ioita eikengen mactanut södhe/ mutta wan Papit/ Ja hen annoi mös ninen/ iotca henen cansans olit.
Mark 2:27 Ja hen sanoi heille/ Sabbathi on Inhimiste warten techty/ ia ei Inhiminen Sabbathi warten.
Mark 2:28 Nin ombi mös Inhimisen Poica Herra Sabbathin päle.

** Näkyleiuet) cutzutan Hebraican taualla >Panis >facierum/ se ombi se Leipe/ quin aina on silmein edes/ ninquin Jumalan sanat aina meiden Sydhemen edes ölle ia peiuel oleman pite Psal. 23.*

III. Lucu.

Mark 3:1 IJA hen iellens Sinagogan sisellemeni/ ia sielle oli yxi Inhiminen/ iolla oli quiuettu Käsi.
Mark 3:2 Ja he otit heneste waarin ios hen Sabbathina piti parandaman henen/ että he saanet olisit canda henen pälens.
Mark 3:3 Ja hen sanoi sille Inhimiselle/ iolla oli quiuettu Käsi/ Seiso keskelle.
Mark 3:4 Ja sanoi hen heille/ Cumbi sopi Sabbathina/ hyuesti eli pahasti tehdä? Henge wapautta taicka tappa? Mutta he waickenit.

Mark 3:5 Nin hen heidhen pälens catzoi wihaisesta/ ia oli murehesans heiden Sydhemens sockiudhen ylitze/ Ja sanoi Inhimiselle/ Ulosoienna sinun Kätes. Ja hen oiensi/ Ja se Käsi tuli henen teruexi/ ninquin toinen.
Mark 3:6 Ja ne Phariseuset vloskeuit/ ia pidhit cochta ynne Herodianusten cansa Neuuo hende wastan/ quinga he henen huckaisit.
Mark 3:7 Mutta Jesus Opetuslastens cansa poickesi meren tyge/ ia swri Canssa Galileasta hende seurasi ia Judeasta/
Mark 3:8 ia Jerosolimista/ ia Idumeasta/ ia tooldapolen iordanin/ ia iotca Tyron ia Sidonin ymberille asuit/ Inhimisi swri ioucko/ iotca henen Teghonsa cwlit/ ne tulit henen tyghens.
Mark 3:9 Ja hen sanoi Opetuslapsillens/ että heiden piti saattaman henelle yhden wenehe' Canssan tehden/ ettei he hende ahdistaisi.
Mark 3:10 Sille hen oli monda parandanut/ nin että he tunghit henen pälens/ caiki iotca waiwattin/ että he olisit heneen ruuenueet.
Mark 3:11 Ja quin ne Saastaiset Henget negit henen/ mahanlangesit he henen eteens/ hwsit ia sanoit/ Sine olet Jumalan Poica.
Mark 3:12 Ja hen hartasta heite hastoi/ ettei he hende pitenyt ilmoittaman.
Mark 3:13 Ja hen ylesastui worelle/ ia cutzui tygens/ iotca hen itze tachtoi/ ia he tulit henen tygens.
Mark 3:14 Ja hen sääsi ne Caxitoistakymende oleman henen tykenens/ ia että hen heite vloslehetteis sarnaman/
Mark 3:15 ia että heille piti woima oleman Taudhit parata/ ia percheleit vlosaia.
Mark 3:16 Ja annoi Simonille sen Nimen Petari/
Mark 3:17 ia Jacobille Zebedeusen poialle/ ia Johannesel Jacobin welielle/ ia annoi heille sen Nimen * >Bnehargem/ se on sanottu/ Pitkesen poiat/
Mark 3:18 Ja Andreasel Philippusel/ ia Bartholomeusel/ ia Mattheusel ia Tomal ia Jacobil Alphein poialle/ ia Taddeusel ia Simonin Cananeusel/
Mark 3:19 ia Judalle Ischariotille/ ioca mös henen petti.
Mark 3:20 Ja he tulit Honesen ia Canssa taas cokounsi/ nin ettei heille ollut tila södhecke/
Mark 3:21 Ja coska ne cwlit/ iotca henen omahitzens olit/ nin he vloslexit ia tahdoit henen kijniotta/ Sille he sanoit/ Hen on tullut * mielettömexi.
Mark 3:22 Mutta ne Kirianoppenuet/ iotca Jerusalemist alastullet olit sanoit * Beelzebub henelle on/ ia sen percheleiden pämiehen cautta hen percheleet wlosaiapi.
Mark 3:23 Ja hen cutzui heite tygens/ ia sanoi heille werdauxisa. Quinga yxi Sathanas toisen taita vlosaia?

Mark 3:24 Ja ios Waldakunda itzens wastan erkane/ ei se waldakunda woi seiso/
Mark 3:25 Ja ios Hone itzens wastan erkanepi/ ei se Hone woi seiso/
Mark 3:26 Ja ios Sathanas ylescarkapi itzeens wastan/ ia ombi eroitettu/ nin ei hen woi seiso/ mutta hen häuiepi.
Mark 3:27 Ei woi kengen yhden Wekeuen Honeseen yllette/ ia henen Calunsa poisröuete/ ellei hen ennen site Wekewete kijnisido/ ia sijtte henen Honetans röue.
Mark 3:28 Totisesta sanon mine teille/ Caiki synnit andexiannetan Inhimisten Lasten/ möskin ne pilcat/ iolla he JUMALATA pilcauat/
Mark 3:29 Mutta ioca pilca puhu pyhe Hengi wastan/ ei hen saa ijancaikisesta andexi/ mutta hen on wicapä ijancaikisen Domion.
Mark 3:30 Sille he sanoit/ Henelle on se Sastainen Hengi.
Mark 3:31 Ja tulit henen Eitens ia Weliense/ ia vlcona seisoit/ lehetit henen tygens/ iotca henen piti vloscutzuman.
Mark 3:32 Ja Canssa istui henen ymberillens/ ia he sanoit henelle/ Catzo sinun Eites ia Welies vlcona sinua kysyuet.
Mark 3:33 Ja hen wastasi heite sanode'/ Cuca on minun Eiten ia minun welieni?
Mark 3:34 Ja coska hen oli ymberijnscatzonut henen opetuslastens päle iotka henen ymberillens istuidh/ sanoi hen/ Catzo minun Eiteni ia minun Welieni.
Mark 3:35 Sille ioca tekepi Jumalan tahdon/ hen minun Welien ia minun Sisaren ia Eiten ombi.

** >Bnehargem) se on pitkesen lapset/ se merkitze/ että Johannes erinens pideis kirioittaman site oikea Euangeliumi/ Quin on yxi wekeue Sarna/ Joca caiki Pelette/ sercke/ ia ymberikiende/ ia maan hedelmelisexi saatta.*
** Mielettömexi) He pelkesit/ että hen olis ylen palio henens waiwanut.*
Ninquin me Sanoma. Sine willitet pääs ia Aiuos.
** Beelzebub) on nin palio/ Quin Isoikerueinen/ wapsainen eli kerueisten Kuningas.*
Sille nin perchele andapi itzens omains cautta ylencatzotta/ ia wietteltä ninquin ne tekoin Pyhet.

IV Lucu.

Mark 4:1 JA taas rupesi hen opettaman meren tykene ia cokounsi palio Canssa henen tygense/ nin että henen piti astuma' hachtee'/ ia istuma' meren päle.

Mark 4:2 Ja caiki Canssa iäi maalle mere' tyge/ Ja hen opetti heite palio werdausten cautta/ Ja hen sanoi heille henen Sarnasans/
Mark 4:3 Cwlcat. Catzo vloslexi kylueije kyluemen.
Mark 4:4 Ja tapachtui kyluetteis/ että monicahda langesit Tien wiereen/ Nin tulit Taiuas alda linnut ia söit sen.
Mark 4:5 Monicadhat langesit Kiuiraunion/ iossa ei ollut palio multa/ ia cochta se ylescasuoi/ sille ettei henelle ollut syue maata/
Mark 4:6 Coska nyt Auringo ylescoitti/ nin se poudhittijn/ ia sille ettei hen ollut iwrdunut/ nin se quiuettijn.
Mark 4:7 Ja mwtamat langesit Oriantappuroijn/ ia ne Oriantappurat ylescasuoit/ ia läkeytit ne/ ia ei candanut hedelmete.
Mark 4:8 Ja mwtamat langesit hyuen mahan/ ia se cannoi hedhelmen/ ioca ylespuhckesi ia casuoi. Ja mwtamat edhestoit colmenkymenkerdhaiset/ ia mwtamat cwsikymenkerdhaiset/ ia mwtamat sadhankerdhaiset/
Mark 4:9 ia hen sanoi heille. Jolla coruat on cwlla/ hen cwlcaan.
Mark 4:10 Ja quin hen rupesi yxinens oleman/ nin ne/ iotca henen ymberillens olit cahde'toistakymenen cansa kysyit henelde/ sijte werdauxest/
Mark 4:11 ia hen sanoi heille/ Teille on annettu tuta Jumalan Waldakunnan salaus/ mutta nijlle/ iotca vlcon ouat/ Wertauxen cautta/ caiki tapachtuuat/
Mark 4:12 senpäle että heidhen pite näkeueisil silmille näkemen/ ia ei sitteken tundeman/ ia cwleuaisilla Coruilla cwleman/ ia ei sitteken ymmertemen/ ettei he ioskus palaiaisi/ ia heiden synnit andexiannetaisi.
Mark 4:13 Ja sanoi heille/ Eikö te ymmerdä tetä Wertausta? Ja quinga sijs te tahdotta caiki wertauxet ymmerte?
Mark 4:14 Se Kylueije sanan kyluepi.
Mark 4:15 Mutta nemet ouat ne quin Tien wieresse ouat/ cussa sana kyluetten/ ia quin he sen ouat cwlluet/ cochta tulepi Sathanas/ ia poisotta Sanan ioca kyluetty oli heidhen Sydhemihins.
Mark 4:16 Ja mwtamad ouat sencaltaiset/ iotca Kiuiraunion Kylwetydh owat/ coska he sarnan cwlleet ouat/ cochta he ilon cansa site wastan rupeuat/
Mark 4:17 ia ei ole heisse iwrta mutta ouat aijaliset/ Sitte coska mureh taicka waiua sattu sanan tedhen/ nin he cochta pahaneuat.
Mark 4:18 Ja mwtamadh ouat iotca Oriantappuroihin ouat kyluetyt/
Mark 4:19 Ne ouat iotca sanan cwleuat/ ia temen mailman surut/ ia rickaudhen wiettelus/ ia muidhen rijstain himodh siselemeneuet/ ia läkäyttewet sanan ia se saatetan hedhelmettömexi.

Mark 4:20 Ja mwtamadh ouat iotca hyueen Mahan ouat kyluetydh/ Ne ouat iotca sarnan cwleuat/ ia wastanrupeuat/ ia hedhelmeitzeuet/ Nin ette mwtamadh candauat colmenkymenin/ ia mwtamat cusinkymenin/ ia mwtamat Sadhoin kerdhoin.
Mark 4:21 Ja sanoi hen heille/ Sytytetengö Kyntele sitewarten että se wacan ala pannan/ eli woten ala? Eikö että se pannan kynttelijalgan päle?
Mark 4:22 Sille ettei ole miten peitetty/ quin ei ilmoiteta/ ia ei ole Salaista/ quin ei iulghisteta.
Mark 4:23 Jolla coruat on cwleman/ hen cwlkan.
Mark 4:24 Ja hen sanoi heille/ Catzocat mite te cwletta. Jolla mitalla te mittatta/ sille mwdh teille mittauat/ ia wiele liseteen teille iotca temen cwletta/
Mark 4:25 Sille iolla ombi/ henelle annetan/ Ja iolla ei ole/ sekin mös quin henelle on/ se henelde poisotetan.
Mark 4:26 Ja hen sanoi/ Nin Jumalan Waldakunda on/ quin ios Inhiminen heitteis siemenen mahan/
Mark 4:27 ia macais/ ia ylesnousis öte ia peiue/ ia se Laiho wihottais/ ia casuais coska ei hen tiedhecken.
Mark 4:28 Sille ette maa mielellens hedhelmeitzepi/ ensin Oraxen/ sijtten tehckepäen/ sijtte teudhen iyuen tehckepäes.
Mark 4:29 Mutta coska hedhelme edhestulepi/ cochta hen sirpin Lehette/ sille että Elonaica ombi Lesse.
Mark 4:30 Ja hen sanoi/ Kelle me werdhoittamme Jumalan Waldakunnan? Taicka minge wertauxen cansa me sen werdautam?
Mark 4:31 Se ombi ninquin Sinapin iyue/ coska se mahan kyluetän/ nin se ombi wehin caikia siemenite iotca maasa ouat/
Mark 4:32 Ja quin hen kyluetty on/ nin hen ylesnouse/ ia tule swremaxi quin iocu Caali/ ia teke swret Oxat/ nin ette Linnut Taiuas alla henen warions alla pesiuet.
Mark 4:33 Ja semmotoisille monella wertauxella puhui hen heille Sarnan/ semperäst quin he woisit cwlla/
Mark 4:34 mutta ilman werdauxita ei hen miten heille puhunut/ waan erinens hen caiki Opetuslapsillens vlgostoimitti.
Mark 4:35 Ja saman Peiuen Echtona sanoi hen heille/ Mengem ylitze toiseen ra'taan.
Mark 4:36 Ja he laskit Canssan/ ia otit henen Hahden cansa/ iosa hen io sisell oli/ ia oli mös muita Haaxia henen cansans.
Mark 4:37 Ja nousi swri Tuulispä/ ia Aldhot löit siselle Hachten/ nin ette se io teutettin.
Mark 4:38 Ja hen oli Peräs ia macasi Penalaisen päle. Ja he heräytit henen ia sanoit henelle/ Mestari etkös tottele että me hukuma?
Mark 4:39 Ja quin hen ylesherätetty oli/ nuchteli hen Tuulda/ ia sanoi merelle/ Waickene ia asetu/

Mark 4:40 Nin Tuuli asettui ia tuli swri tyuen. Ja hen sanoi heille/ Mite te oletta nin palio pelkeueiset? Quinga se tule ettei teille ole vsko?
Mark 4:41 Ja he peliestyit sangen/ ia sanoit keskenens/ Cuca teme on/ sille seke Tuuli ia meri henen ouat cwliaiset?

V Lucu.

Mark 5:1 JA he tulit ylitze meren/ ninen Gadarenein makundan/
Mark 5:2 ia quin hen Hahdest vlgosmeni/ cochta henen cochtasi Haudhoista yxi Inhiminen Sastaisel Hengel riuattu/ iolla oli maia Haudhoisa.
Mark 5:3 Ja eikengen woinut he'de cahleilla sitoa/
Mark 5:4 sille että hen oli vsein Jalcapuis ia Cahleis sidhottuna/ ia Cahleet oli serckenyt/ ia Jalcapuudh rickonut/ ia eikengen woinut hende asetta.
Mark 5:5 Ja hen oli aina öte ia peiue Woorisa ia Haudhoisa parckui/ ia hosui itzens kiuille.
Mark 5:6 Coska hen nyt taamban näki Jesusen/ ioxi hen/ ia cumarsi hende/ ia hutain swrella änelle/ sanoi/
Mark 5:7 Mite minun ombi sinun cansas Jesu/ sen corckeiman Jumalan Poica? mine wannotan sinua Jumalan cautta/ etet sine minua waiwaisi.
Mark 5:8 Nin hen sanoi henelle/ Uloslehdhe sine Sastainen Hengi Inhimisest.
Mark 5:9 Ja hen kysyi henelde/ Mike sinun Nimes on? Ja hen wastasi sanoden henelle/ Legio minun Nimen on/ sille meite ombi monda.
Mark 5:10 Ja hen rucoli palio hende/ ettei hen poisleheteisi hende sijte makunnasta.
Mark 5:11 Nin oli sine woortein tyken swri Sica Lauma laitumellans/
Mark 5:12 Ja rucolit hende caiki ne Perchelet sanoden/ Laske meite sikohin/ että me heiden sisellens menisim.
Mark 5:13 Ja cochta Jesus salli heiden. Ja ne sastaiset Henget vlosmenit/ ia sikain sisellemenit. Ja se Lauma söxihin cohdastans merehen. Ja oli heite Lehes caxi tuhatta/ Ja läkehdyit merehen.
Mark 5:14 Mutta ne sikurit poispakenit/ ia sanomansatid Caupungihin ia maan kylijn. Ja he vlosmenit catzoman mite tapachtunut oli/
Mark 5:15 ia tulit JESUSEN tyge/ ia neit henen/ ioca Perchelelda oli riuattu/ istuuan ia wateitun/ ia toimelissa/ iolla se Legio oli ollut/ ia he pelkesit.
Mark 5:16 Ja ne sanelit heille iotca sen nähnyet olit/ mite sen riuatun Perchelelda tapachtunut oli/ ia sighoista.

Mark 5:17 Ja he rupesit hende rucoleman/ poismenemen heiden maaldans.
Mark 5:18 Ja quin hen astui Hachten/ nin se ioca oli Perchelelde riuattu rucoli/ että hen mahdais henen cansans olla/
Mark 5:19 Mutta ei JESUS hende sallinut/ waan sanoi henelle/ Mene cotias omais tyge/ ia ilmoita heille quinga swren hyuenteghon HERRA on tehnyt sinun cansas/ ia on armachtanut sinu' päles.
Mark 5:20 Ja hen poismeni/ ia rupeis sarnaman nijsse Kymenes Caupungis/ quinga swren hyuentegon JESUS oli henelle tehnyt. Ja caiki imechtelit.
Mark 5:21 Ja quin JEsus taas ylitzemeni Hahdella toiseen rantaan/ cokounsi palio Canssa henen tygens/ ia oli lesse merta.
Mark 5:22 Ja catzo/ Nin tuli yxi Sinagogan Pämies/ Jairus nimelde/ ia quin hen näki henen/ langesi hen henen ialcains tyge/
Mark 5:23 ia rucoli hende palio sanoden/ Minun Tytteren wimeisillens ombi/ mine rucolen ettäs tulisit/ ia panisit Kätes henen pälens/ että hen paranis ia eläis.
Mark 5:24 Nin hen meni henen cansans/ ia palio Canssa seurasi hende/ ia ahdistit.
Mark 5:25 Ja yxi waimo/ ioca oli sairastanut punaista Tautia io caxitoistakymende aiastaica/
Mark 5:26 ioca oli palio kerssinyt monilda Läkerilde/ ia oli culuttanut caiken Hywuydens/ ia ei miteken apu tundenut/ waan palio pahembi tuli henen cansans/
Mark 5:27 Quin hen cwli JESUSESTA/ tuli hen ioukon seas taka/ ia rupesi henen Waatteinsa/
Mark 5:28 Sille hen sanoi/ Jos mine waiwoin henen Waatteinsa rupeisin/ nin mine paranen.
Mark 5:29 Ja cochta henen weri lechtens quiuettui/ Ja hen tunsi Rumihistans/ että hen oli henen Witzauxestans parattu.
Mark 5:30 Ja JESUS cochta tunsi itzesens sen auwun/ ioca heneste vloskieunyt oli/ ia kiensi hene's Canssan seasa ia sanoi/ Cuka minun Watteini rupeisi?
Mark 5:31 Ja henen Opetuslapsens sanoit henelle/ Sine näget että Canssa sinua ymberins ahdista/ ia sine sanot? Cuca minuun rupesi?
Mark 5:32 Ja hen ymberinscatzoi/ että hen näkis sen/ ioca sen teki.
Mark 5:33 Mutta waimo pelkesi ia wapitzi/ Sille hen tiesi mite henen cochtaansa tapachtunut oli/ Nin hen tuli ia langesi henen eteens/ ia sanoi henelle caiken totudhen.
Mark 5:34 Mutta hen sanoi henele/ Tytteren/ sinun vskos sinun wapautti/ Mene rauhan cansa/ ia ole terueh sinun witzauxestas.
Mark 5:35 Quin hen wiele puhui/ nin tulit mwtamat Sinagogan pämiehelde/ iotca sanoit/ Sinun tytteres on

coollut/ mites sillen Mestarita waiwat?
Mark 5:36 Nin JESUS cochta sen sanan cwltuans quin sanottijn/ sanoi Sinagogan pämihelle/ Ele pelke/ waiwoin vskoo.
Mark 5:37 Ja ei hen sallinut että iocu hende piti seuraman/ waan Petari ia Jacobus/ ia Johannes Jacobin welij.
Mark 5:38 Ja hen tuli Sinagogan pämiehen hoonesen/ ia näki sen tohun/ ia ne iotca idkit ia parghuit sangen/
Mark 5:39 Ja hen sisellemeni/ ia sanoi heille/ Mite te messet ia idkette? Ei pika ole collut/ waan macapi.
Mark 5:40 Ja he nauroit hende. Mutta quin hen oli caiki vlosaianut/ nin hen cansans otti pican Isen ia Eitin/ ia ne iotca henen cansans olit/ ia sinne sisellemeni/ cussa pica macasi/ ia ruueten pican käteen/ sanoi henelle/
Mark 5:41 Talitha cumi/ se on somexi sanottu/ Pica/ mine sanon sinulle/ Nouse yles. Ja cochta pica ylesnousi/ ia keui.
Mark 5:42 Sille hen oli cahdentoistakymenen aijastaikanen.
Mark 5:43 Ja he hämmestuit swrella hämmestuxella. Ja hen haastoi heite hartasti/ ettei kengen site pideisi tietemen/ ia käski anda henelle söteuete.

VI. Lucu.

Mark 6:1 IA hen vlosmeni sielde ia tuli henen Isense maalle/ ia henen Opetuslapsens seurasit hende.
Mark 6:2 Ja quin Sabbathi Lehestui/ rupesi hen Sinagogas opettaman/ ia monda cwleuaista hämmestyit/ sanode'/ Custa telle nämet ouat? ia mike Wijsaus teme on/ quin henelle annettu on/ ia sencaltaiset auwudh henen kättens cautta tapachtuuat?
Mark 6:3 Eikö teme se Seppe ole Marian poica/ Jacobin ia Josen ia Judan ia Simonan welij? Eikö mös henen Sisarens tesse meiden cansam ole? Ja he pahenit henen cauttans.
Mark 6:4 Mutta JESUS sanoi heille/ Ei ole Propheta ylencatzottu waa' henen Isense maalla/ ia langoins seasa/ ia omas perehesens.
Mark 6:5 Ja ei hen woinut sielle ychten auwua tehdä/ waan ette hen haruain sairasten päle kätens pani/ ia paransi heijet/
Mark 6:6 ia imechteli heiden epeuskoans. Ja hen ymberinswaelsi caickikäsin Kyläin cautta opettade'.
Mark 6:7 Ja hen cutzui ne caxitoistakymende/ ia rupeis ne caxin ia caxin lehettemen/ ia annoi heille woiman sastaisi Hengi wastoin.
Mark 6:8 Ja hen kielsi heite miten ottamasta tielle cansans/ mutta waa' sauuan. Ei prentzelite/ ei leipe/ ei raha cuckarosa/ mutta olema' kengese/

Mark 6:9 ia ettei he pukisi cachta hametta.
Mark 6:10 Ja hen sanoi heille/ Cuhunga honesen te siselletuletta/ sijne te olcat/ nincauuan quin te sielde poismenette.
Mark 6:11 Ja cutca ei teite wastanrupe/ eike cwle teite/ Nin vlosmenget sielde/ ia pyhckiket tomu/ quin teiden ialcain alla on/ todhistoxexi heiden ylitzens. Totisesta sanon mine teille/ Että Sodoman ia Gomorran tulepi Domio peiuen hookiambi/ quin sille Caupungille.
Mark 6:12 Ja he vloslexit ia sarnasit että heiden piti parannosta tekemen.
Mark 6:13 Ja monda Perkelette he vlosaioit/ ia he woitelit * öliolla monda sairasta/ ia paransit.
Mark 6:14 Ja Kuningas Herodes saij sen cwlla (sille henen Nimense oli io iulghistettu) ia hen sanoi/ Se Johannes ioca castoi/ on ylesnosnudh coolluista/ ia sentehden auwudh waickuttauat hänese.
Mark 6:15 Mutamat sanoit/ Se on Elias/ mutta monicahdat sanoit/ Se on yxi Propheta/ taicka ninquin yxi Prophetaista.
Mark 6:16 Coska nyt Herodes sen cwli/ sanoi hen. Se on se Johannes ionga mine caulan leickautin/ se on coolleista ylesnosnudh.
Mark 6:17 Sille se Herodes oli lehettenyt Houi Johannest kijniottaman/ ia oli pannut henen tornihin/ Herodiasen tähden/ henen weliens Philippusen Emenen/ sille hen oli henen nainudh.
Mark 6:18 Mutta Johannes oli sanonut Herodesel/ Ei soui sinun pite sinun welies Emende.
Mark 6:19 Nin Herodias wäijyi hende/ ia tachtoi henen tappa/ eike woinut.
Mark 6:20 Sille Herodes pelkesi Johannest/ tieten henen oleuan hurskan miehen ia pyhen/ ia ottiuarin heneste/ ia cwli henen monisa Asijoisa/ ia kernasti cwldeli hende.
Mark 6:21 Ja coska souelias peiue tuli/ että Herodes Syndyme peiuens päle/ Echtolisen teki nijnen ylimeisten ia Pämiesten ia Sangariten Galileas/
Mark 6:22 ia quin Herodiasen tytter siselletuli/ ia hyppesi/ ia se kelpasi Herodeselle ia ynne atrioitzeuille/ Nin sanoi Kuningas Picalle/ Ano minulda mites tahdot/ ia mine annan sinulle.
Mark 6:23 Ja hen wannoi henelle yhden walan/ Mitkes minulda anot mine annan sinulle/ haman poleen minun Waldakundani.
Mark 6:24 Hen vlgosmeni ia sanoi Eitillens. Mite minun pite anoman? Se sanoi. Johannesen castaian pätä.
Mark 6:25 Ja hen cochta kijruusti sisellemeni Kuningan tyge/ anoi ia sanoi/ Mine tahdo'/ ettäs minun cochta sillens annat Johannesen Castaian pään yhden Fatin päle.
Mark 6:26 Nin Kuningas tuli murehesens/ Quitengin Walans tähden ia ninen/ iotca ynne atrioitzit/ ei hen tachtonut hende poisaija.

Mark 6:27 Ja cochta lehetti Kuningas sinne Böuelins/ ia käski hene' päens siselletoda. Nin hen poismeni ia mestasi henen Tornis/
Mark 6:28 ia edhestoi henen päens Fatisa/ ia annoi sen Picalle/ ia Pica annoi sen eitillens.
Mark 6:29 Coska henen Opetuslapsens sen cwlit/ tulit he ia otit henen Rumins/ ia panit sen Hautan.
Mark 6:30 Ja ne Apostolit cokounsit JESUSEN tyge/ ia ilmoitidh henelle caikia/ seke mite he teit että opetit.
Mark 6:31 Ja hen sanoi heille/ Tulkat te waan erinens corpeen/ ia leuätke yrielde. Sille sielle olit monda/ iotca tulit ia menit/ nin ettei he södhä ioutaneet.
Mark 6:32 Ja hen meni Hahdhella erineiseen sijaan/ Ja Canssa neit henen matkustauan/ ia moni tunsit henen/
Mark 6:33 Ja ioxit sinne ialgan/ caikista Caupungeista/ ia he ennetit heidhet/ ia he cokounsit henen tygens.
Mark 6:34 Ja JESUS vlgoskeui/ ia näki palio Canssa/ ia hen armachti heiden pälens/ Sille he olit ninquin La'bat ilman Paimeneta. Ja rupesi heite palio opettaman.
Mark 6:35 Ja coska nyt peiue palio culunut oli/ edheskeuit Opetuslapset henen tygens/ sanoden/
Mark 6:36 Teme sija ombi eremaa/ ia aica ombi io culunut/ laske heite menemähen ymberins Kylihin ia maiohin ostaman heidens leipe/ sille ettei ole heille söteuete. Mutta hen wastaten sanoi heille/
Mark 6:37 Andaca te heille söteuete. Ja he sanoit henelle/ Pitekö meiden meneme' ia cahdel sadhalla peningil leipe ostama'/ ia andama' heiden södhe?
Mark 6:38 Mutta hen sanoi heille/ Mondaco leipe teille on? Menget ia catzocat. Ja coska he tiesit/ sanoit he/ Wijsi/ ia caxi cala.
Mark 6:39 Ja hen käski heite että he caiki istutaisit atrioitzema'/ iaghetuihin iouckohin wiherieisen Rohon päle.
Mark 6:40 Ja he istuit iouckoisa sadhoin ia wisinkymenin.
Mark 6:41 Ja quin hen otti ne wisi leipe ia caxi cala/ Yles catzoi Taiuasen pein/ kijtti Jumala murssi ne leiuet/ ia annoi henen Opetuslastens/ että heiden piti ninen eten paneman/ ia ne caxi cala hen iakoi caikille.
Mark 6:42 Ja he söit caiki ia rauitettihin.
Mark 6:43 Ja he coriasit caxitoistakymende Corgia teunens muruia/ ia nijste caloista.
Mark 6:44 Nin oli nijte iotca söit/ wijsi tuhatta mieste.
Mark 6:45 Ja cochta hen aijoi Opetuslapsens astuman Hachten/ että he edhelmenisit ylitze meren Bethsaidahan/ sihenasti quin hen laskis Canssan.
Mark 6:46 Ja coska hen oli lowuttanut heiden/ meni hen mäelle rucoleman.
Mark 6:47 Ja quin Echto tuli/ Haaxi oli keski meres/ ia hen yxinens maalla/

Mark 6:48 ia hen näki heijet hädese soutauan/ Sille että tuuli oli heille wastainen. Ja liki nelienne öen wartiona hen tuli heiden tygens/ kieudhen meren päle/
Mark 6:49 ia tahdoi heiden ohitzens me'ne.
Mark 6:50 Ja quin he neit henen kieuuen meren päle/ luulit he Köpelin oleuan ia parghuit. Sille caiki he neit henen ia hämmestuit.
Mark 6:51 Ja cochta hen puhui heiden cansans/ ia sanoi heille/ Olcat hyues turuas/ Mine olen/ elket pelietkö. Ja hen astui heiden tygens Hachten/ ia tuuli heickeni. Ja he hämmestyit/ ia imehtelit ylitze mären.
Mark 6:52 Sille eiuet he * ymmerteneet Leiuiste/ ia heiden Sydhemens oli soghennut.
Mark 6:53 Ja quin he ylitzemennyet olit/ tulit he Genezarethin maalle/ ia laskit satamahan.
Mark 6:54 Ja quin he vloskeuit Hahdesta cochta he tunsit henen/
Mark 6:55 ia ymberi iooxit caiken sen makunnan/ ia rupesit nijte Sairahita ymberinswiemen heiden Wooteisans sinne cussa he cuulit henen oleuan/
Mark 6:56 Ja cuhunga hen sisellemeni Kylihin eli Caupungihin/ taicka Maiohin/ nin he panit cuialle Sairaita/ ia rucolit hende/ että he waiwoin henen waatteins Palteseen mahdaisit ruueta. Ja nin monda quin rupesit/ he paranit.

** Se öliu paransi ne Sairat ia Kipiet Josta sijtte hullusti yxi Sacramenti techtin Coleuaisten tehden. Joca paramin mahdetaisin cutzutta Magdalenan Woitehexi/ Sille että hen mös woiteli Cristusta hautamisexi. Matt 27.*
** Ymmerteneet) se on/ Sencaltaisist ielkimerkeist/ piti heiden oleman wahuistettuna wskoon/ ettei heiden taruinut pelkemen iongumotoista Köpelite.*

VII. Lucu.

Mark 7:1 IA cokounsit henen tygens Phariseuset/ ia mutamat Kirianoppenuista/ iotca Jerusalemist olit tulluet/
Mark 7:2 ia quin he neit mutamat henen Opetuslapsistans ychteitzille käsille/ se on/ pesemettömille söuen leipe/ laitoit he sen.
Mark 7:3 Sille Phariseuset ia caicki Juttaat/ eiuet söö ellei he wsein pese käsijens/ pitedhen wanhembain säty/ ia quin he turulda tuleuat/ eiuet he söö pesemete.
Mark 7:4 Ja palio muita ouat/ quin he otit pitexens/ quin on/ Jomaastioiten/ ia emberiten ia cupariastioiten/ ia Peutedhen pesemiset.
Mark 7:5 Sijtte kysyit henelle Phariseuset ia Kirianoppenuet/ Mixei sinun Opetuslapses waella

wanhembadhen sädhyn ielkin/ mutta pesemettemille käsille söuet Leiuen?
Mark 7:6 Nin hen wastaten sanoi heille/ Hyuesti ombi Esaias noitunut teiste vlcokullatuista/ ninquin Kirioitettu on. Teme Canssa hwlilla minua cu'nioitze/ mutta heiden Sydheme's ombi taambana minusta.
Mark 7:7 Mutta he turhaan minua palueleuat opettaden site oppi/ quin on Inhimisten käsky/
Mark 7:8 Te ylenannatta Jumalan käskyt/ ia pidhette Inhimisten Sädhyt/ emberiten ia iomaistiain pesemiseste/ ia semmotoista monda mwta te teette.
Mark 7:9 Ja hen sanoi heille/ Ratki hyuesti te poisheitette JUMALAN käskyn/ ia teiden Sädhyn te pidhette/
Mark 7:10 Sille Moses sanoi/ Sinun pite cunnioitzeman sinun Ises ia Eites/ ia cuca kirole Isens eli eitens/ colemalla henen pite coleman.
Mark 7:11 Mutta te sanotta/ Jocu Inhiminen machta sanoa Isellens taicka eitillens/ * >Corban/ se on sanottu/ JUMALALLE se on annettu/ mitke sinun pideis minunlda tarpexes saaman.
Mark 7:12 Ja nin sijtte ette te salli henen miteken tekemeen Isens taicka eitens/
Mark 7:13 ia nin te turmeletta JUMALAN Sanan teiden sädhynne cautta/ ionga te sätenyet oletta. Ja semmotoista monda mwta te teette.
Mark 7:14 Ja hen cutzui tygens caiken Canssan/ ia sanoi heille/ Culcat minua caiki ia ymmerteket/
Mark 7:15 Ei ole miten vlcona Inhimises/ quin henen sisellensmene ioca taita henen sastutta/ mutta ne iotca Inhimiseste vlosmeneuet/ ne ouat quin sastuttauat Inhimisen.
Mark 7:16 Jos iollaki coruat on cwlemaan se cwlcan.
Mark 7:17 Ja coska hen Canssalda welti meni hen Honesen. Nin kysyit henen Opetuslapsens henelde teste Werdauxesta.
Mark 7:18 Ja sanoi hen heille/ Ningö mös tökin ymmertemettömet oletta? Ettekö te wiele nyt ymmerdhä? Että caiki vlcoa Inhimisen siselle meneue/ ei se woi hende sastutta?
Mark 7:19 Sille ettei se mene henen sydhemens siselle/ mutta watzan/ ia loonnolisesta vlosmenepi/ quin puhdista caiki roghat.
Mark 7:20 Ja hen sanoi/ Mite Inhimisest vlosmene/ se saastutta Inhimisen/
Mark 7:21 Sille että siselliseste Inhimisten sydhemest vloskeuuet pahat aijatoxet/ Horudhet/ salawoteet/ miestapot/
Mark 7:22 warkaudhet/ Ahnaudhet/ Petoxet/ wiettelyxet/ häpiemettys/ paha silme/ JUMALAN pilkat/ Coreus * hulluus.
Mark 7:23 Caiki neme pahat/ siselde vloskeuuet/ ia sastuttauat Inhimisen.
Mark 7:24 Nin hen ylesnousi/ ia sielde poismeni ninen Tyrin ia Sidonin maan ärihin/ ia meni honen siselle/ Ja

ei tachtonut site kene'ge tiete.
Mark 7:25 Ja ei quitengan tainut sala olla/ Sille että yxi Waimo cochta quin hen cwli heneste/ ionga Tytterelle oli se sastainen Hengi/ hen tuli/ ia langeisi henen ialcains iureen/
Mark 7:26 Ja se oli Grekilainen Waimo/ Syrophenias syndynyt/ Ja hen rucoli hende perkelet poisaijaman henen tytterestens.
Mark 7:27 Nin sanoi JESUS henelle/ Salli ensin Lapset rauitta. Sille ei ole se cochtolinen otta Lasten leipe/ ia heitte Penickadhen eteen.
Mark 7:28 Mutta hen wastasi ia sanoi henelle/ Ja tosin HERRA/ Söuet mös Penicatki peudhen alla Lasten muruista.
Mark 7:29 Ja hen sanoi henelle/ Teme' puhen tedhen mene/ Perkele vloslexi sinu' tytterestes.
Mark 7:30 Ja quin hen meni Cotijns/ nin hen leusi perkelen vloslechteneexi/ ia Tytteren macauan wooten päl.
Mark 7:31 Ja taas quin hen vlosmeni Tyrin ia Sidonin maanäriste/ tuli hen Galilean meren tyge/ ninen kymenen Caupungein maan ärten keskitze.
Mark 7:32 Ja nin he toit henen tygens Cwroin/ ioca mös Mycke oli/ Ja he rucolit hende paneman kättens henen pälens.
Mark 7:33 Ja hen otti henen erinäns canssasta/ ia pisti sormens hene' coruijns/ ia Sylki ia rupesi henen kielehens/
Mark 7:34 ylescatzachtain Taiuasen/ hoghasi/ ia sanoi henelle/ >Hephethah/ se on/ Aukene.
Mark 7:35 Ja cochta Aukesit henen coruans/ Ja henen kielens sidhe tuli wallalens/ ia puhui selkiest.
Mark 7:36 Ja hen hastoi heiden kellengen sanomasta. Mutta iota enämin quin hen hastoi/ site enämin he ilmoitit.
Mark 7:37 Ja ylitze mären he hämmestyit/ sanoden/ Hyuesti hen caiki teki/ Cwroit hen teki culeman/ ia Myket puhuman.

** Corban) Cutzutan yxi wffri/ sen on/ Parambi olis että mine sen wffraisin/ quin autaisin Wanhembitani. Sille se annetan Jumalalle/ se tule seke wanhembain että meiden hyuexi.*
Teme' wären toimituxen Christus tesse laitta.
** Hulluus) se on/ Tompelus ia äriettömös/ Lehimeiste' wastan/ Nin quin ne/ iotca ylpiest ia coriast muita ylencatzouat.*

VIII. Lucu.

Mark 8:1 NIne peiuine/ coska sangen palio Canssa oli/ eike ollut heille miteken sömist/ cutzui JESUS Opetuslapset tygens/ ia sanoi heille/
Mark 8:2 Mine armadhan Canssan päle/ Sille io he colme peiue wipyneet ouat minun tykeneni/ ia ei ole heille miteken sömist/
Mark 8:3 Ja ios mine lasken heijen minuldani cotijns sömete/ nin he waipuuat tielle/ Sille että mwtamat heiste olit cauka tulluat.
Mark 8:4 Wastasit hende Opetuslapsens/ Custa iocu woipi neite rauita Leiuille tesse Eremaas?
Mark 8:5 Ja hen kysyi heille/ Mondaco Leipe teille on? Nin he sanoit/ Seitzmen.
Mark 8:6 Ja hen käski Canssan istua atrioitzeman maan päle. Ja hen otti ne seitzemen Leipe/ quin hen kijttenyt oli/ murssi hen/ ia annoi Opetuslastens/ ia ne panit Canssan eteen.
Mark 8:7 Ja heille oli wähe calaisita/ ia hen kijtti/ ia käski mös ne edhespanda.
Mark 8:8 Nin he söit/ ia rauittin. Ja he ylesotit ne tächteet/ Jotca ieneet olit/ seitzemen Corgia muruia.
Mark 8:9 Ja oli nijte iotca söit liki nelie tuhatta. Ja hen laski heidet.
Mark 8:10 Ja cochta hen astui Hachten Opetuslastens cansa/ ia tuli Dalmanuthan maan paickoin.
Mark 8:11 Ja vloslexit Phariseuset/ ia rupesit henen cansans campaileman/ kiusasit hende/ pyten henelde mercki Taiuahast.
Mark 8:12 Ja quin hen hoghanut oli Hengesens/ nin hen sanoi/ Mixi teme suku mercki pyte? Totisesta sanon mine teille/ Ei anneta telle Sughulle mercki.
Mark 8:13 Ja hen iätti heijen/ ia taas hachten astui/ ia meni ylitze meren.
Mark 8:14 Ja he olit wnochtaneet Leipe cansans otta/ Ja ei ollut heille enä ychte Leipe Hahdes mötens.
Mark 8:15 Ja hen käski heite sanoden/ Catzocat ia carttacat Phariseusten Hapatoxest/ ia Herodesen Hapatoxest.
Mark 8:16 Ja he aijattelit sinne ia tenne/ sanoden keskenens/ Se se on/ ettei meille ole Leipe.
Mark 8:7 Ja quin JESus sen ymmersi sanoi hen heille/ Mite te sijs tutkistelette ettei teille Leipe ole? Ettekö te wiele nyt homaitze ia ymmerdhä? Wielekö teille nyt on soghaistu sydhen?
Mark 8:18 Silmet teille on/ ia ette te näghe/ ia Coruat teille on/ ia ette te cwle/
Mark 8:19 Ja ettekö te muista/ coska mine wijsi Leipe mursin/ widen tuhanen Inhimisen/ quin monda Corgia te teunens techteite ylesotitta?
Mark 8:20 Nin he sanoit/ Caxitoistakymende. Nin mös coska mine ne seitzemen murssin/ Nelien tuhanen seas/ Quin monda Corgia teunens tehde muruia te silloin ylesotitta? Nin he sanoit/ Seitzemen.
Mark 8:21 Ja sanoi hen heille/ Mixei te sijs ymmerdhä?

Mark 8:22 Ja hen tuli Bethsaidan/ Ja he edhestoit yhden Sokian/ ia rucolit hende/ että hen rupeis henehen.
Mark 8:23 Ja hen rupesi sen Sokian käten/ ia vloswei henen Kylest/ ia sylki henen Silmijns/ ia pani kätens henen pälens/ ia kysyi henelle/ Jos hen iotaki näkis.
Mark 8:24 Nin hen catzoi yles ia sanoi/ Mine näen Inhimiset keuxendeluen ninquin näkisin puudh.
Mark 8:25 Sijtte hen taas pani Kädhens henen Silmeins päle/ ia teki henen näkemähen. Ja tuli paratuxi/ nin että hen selkeste caiki wastwdhest näki.
Mark 8:26 Ja hen lehetti henen Cotians sanoden/ Ele Kyleen mene/ ele mös kellengen tete sielle sano.
Mark 8:27 Ja JESUS vloslexi ia henen Opetuslapsens nihin Kylihin Cesarean tyge/ ioca cutzuttan Philippi. Ja tielle hen kysyi Opetuslapsillens sanoden heille/ Kenengä sanouat Inhimiset minun oleuan?
Mark 8:28 Nin he wastasit/ Johannesen castaian/ ia mutamat Eliam/ mutamat taas yhden Prophetain lughusta.
Mark 8:29 Ja hen sanoi heille/ Mutta kenengä te sanotta minun oleuan? Nin Petari wastasi ia sanoi henelle/ Sine olet se CHRISTUS.
Mark 8:30 Ja hen hastoi heite/ ettei he kellekä sanoisi heneste.
Mark 8:31 Ja hen rupesi heite opettaman/ ette Inhimisen Poian pite palio kerssimen/ ia poishyliettemen Wanhimilda ia ylimeisilde Papeilda/ ia Kirianoppenuilda/ ia tapettaman/ ia colmen peiuen peräst ylesnousema'. Nin iulkisesta hen sen Puhen puhui.
Mark 8:32 Ja Petari otti henen tygens/ rupesi hende rangaitzeman.
Mark 8:33 Mutta hen känsijn/ ia catzoi Opetuslapsijns pein nuchteli Petarita sanoden. Mene minun ielkeni sine Sathanas/ sille ettei sine ymmerdhä mitke JUMALAN ouat/ waan mite Inhimisten ouat.
Mark 8:34 Ja hen cutzui tygens Ca'ssan ynne Opetuslaste's cansa/ ia sanoi heille/ Cuca minua tachto seurata hen poiskielken itzens/ ia ottacan henen Ristins pälens ia seuratkan minua.
Mark 8:35 Sille että cucaikenens tachto Hengens wapatta/ se hucutta sen. Mutta cucaikenens Hengens hucutta minun ia Euangeliumin tedhen/ se henen wapatta.
Mark 8:36 Sille mite se autta Inhimisen/ ios hen woittais caiken mailman/ ia sapi henen Hengens wahingon?
Mark 8:37 Eli mite Inhiminen on andaua iolla hen taita Hengens lunasta?
Mark 8:38 Mutta ioca häpepi minua ia minun Sanani tesse hooralises ia synnises sughusa/ site mös pite Inhimisen Poian häpiemen/ coska hen tulepi henen Isens cunniasa pyhein Engelittein cansa.

IX Lucu.

Mark 9:1 Ja hen sanoi heille/ Totisesta sano mine teille/ Ouat mutamat neisse/ iotca tesse seisouat/ iotca ei

maistaman pide colemata/ Sihenasti quin he näkeuet JUMALAN Waldakunnan woimalla tulluexi.
Mark 9:2 IA Cudhen peiuen peräst/ otti JESUS tygens Petarin ia Jacobin ia Johannesen/ ia wei heidet corckian Wooren päle erinens yxineiset/ ia kirkastettijn heiden edhesens/
Mark 9:3 Ja henen Wattens tulit kijldeuexi ia sangen walkiaxi ninquin Lumi/ ettei yxiken Waatten painaija taida nin walkiaxi paina maan päle.
Mark 9:4 Ja ilmestui heille Elias Mosesen cansa/ ia puhelit JESUSEN cansa.
Mark 9:5 Ja Petari wastaten sanoi JESUSelle Rabbi/ Hyue o'bi meiden tesse olla/ Tehckeme tähen colme maia/ sinu' yxi/ Mosesen yxi/ ia Elian yxi.
Mark 9:6 Waan ei hen tienyt mite he' puhui/ Sille he olit hämmestynyet.
Mark 9:7 Ja tuli Pilui quin wariosi heijet. Ja äni tuli pilueste sanoden/ TEME Ombi Minun Racas Poican/ site cwlcat.
Mark 9:8 Ja cochta quin he ymberinscatzadhit/ nin eiuet he sille' Kete mwta nähnyet/ mutta yxinens JESUSEN heiden tykenens.
Mark 9:9 Coska he nyt Worelda alasmenit/ kielsi heite JESUS ettei he kellengen sanoisi nijte quin he neit/ sihenasti quin Inhimisen Poica colluista ylesnousis.
Mark 9:10 Ja he pidhit sen Sanan tykenens/ ia tutkit keskenens/ mite olis se quin hen sanoi/ Ylesnouse coolemasta.
Mark 9:11 Ja he kysyit henelle sanoden/ Mite se on quin ne Kirianoppeneet sanouat/ Ette Elian pite ennen tuleman?
Mark 9:12 Hen wastasi ia sanoi heille/ Elias tosin coska hen edhelletulepi/ nin hen caiki cohdhe'da. Ja ninquin kirioitettu on Inhimisen Poiasta/ ette henen palio pite kerssime'/ ia ylencatzottama'.
Mark 9:13 Mutta mine sanon teille/ Elias ombi tullut/ ia he teit henelle/ mitke he tachtoit/ ninquin heneste kirioitettu oli.
Mark 9:14 Ja quin hen tuli Opetuslastens tyge/ ia näki palio Canssa heiden ymberillens ia Kirianoppenuet campaileuan heiden ca'sans.
Mark 9:15 Ja cochta quin caiki Canssa neit hene'/ hämmestyit he ia wastan ioosten teruetit hende.
Mark 9:16 Ja hen kysyi Kirianoppenuilda/ Mitke te Campalet teidhen keskenen?
Mark 9:17 Nin yxi Ca'ssan seas wastasi ia sanoi/ Mestari/ mine edhestoin sinun tyges minun Poicani/ iolla on mycke Hengi/
Mark 9:18 ia coska ikenens hen riuapi hene'/ nin hen räpele henen/ ia hen Waachtupi/ ia kiristele hambaillans ia quiuettu. Ja mine sanoin sinun Opetuslapsilles/ että he henen vlosaijaisit/ ia eiuet he woinuet.

Mark 9:19 Nin hen wastasi ia sanoi/ O sine vskotoin Sucukunda/ quincauuan minun pite oleman teiden cansa? Quincauuan mine teite kerssin? Tookat hende minun tykeni.
Mark 9:20 Ja he edhestoit sen henen tygens. Ja cochta quin se Hengi näki henen/ reueisi hen henen/ Ja la'ngesi mahan/ ia kieritteli henens ia Waachtui.
Mark 9:21 Ja hen kysyi hene' Iseldens/ Quinpalio aica on sijtte quin teme on henelle tullut? Hen sanoi/ Lapsest saadhen/
Mark 9:22 ia monaiste hen seke tuleen ette wesijn hene' heitti/ ette hen hucutais henen. Mutta ios sine iotakin woidh/ nin armadha meiden pälen ia auta meite.
Mark 9:23 Nin sanoi JESUS henelle/ Jos sine sen woidh vskoa/ Caiki ouat vskowaisten mahdoliset.
Mark 9:24 Ja cochta Poian Ise hwsi idku kynelille/ ia sanoi/ HERRA/ Mine wskon/ Auta minun epewskoani.
Mark 9:25 Coska nut JESUS näki että Canssa ynne tyge iooxi/ nuchteli hen site sastaist Henge sanoden henelle/ Sine mycke ia Cwroi Hengi/ Mine manan sinun/ vlosmene heneste/ ia ele testedhes henen sisellensmene.
Mark 9:26 Nin se Hengi parghui/ ia couan repeli hende/ ia vloslexi. Ja se tuli ninquin coollut/ nin ette moni sanoi/ Hen on coollut.
Mark 9:27 Mutta JESUS tarttui henen käteens/ ia codhensi henen/ Ja se ylesnousi.
Mark 9:28 Ja quin hen oli honesen sisellemennyt/ kysyit henen Opetuslapsens henelde erinens/ Mixei me woinuet hende vlosaija?
Mark 9:29 Ja hen sanoi/ Teme suku ei woidha mille mwla/ quin rucouxen ia paston cautta vlosaijetta.
Mark 9:30 Ja he sielde poiskeuit ia waelsit Galilean lepitze/ ia eike tahtonut site kenengen tiete/
Mark 9:31 Nin hen opetti Opetuslapsians ia sanoi heille/ Inhimisen Poica ylenannetan Inhimisten käsijn/ ia he tappauat henen/ Ja quin hen on tapettu/ nin hen colmandena peiuen ylesnouse.
Mark 9:32 Mutta ei he ymmertenet site quin hen sanoi/ Ja he pelkesit henelde kysyue.
Mark 9:33 Ja hen tuli Capernaumin/ ia quin hen honesen tuli/ kysyi hen heille/ Mite te tielle keskenen campalitta?
Mark 9:34 Mutta he waikenit/ Sille he olit campaleet keskenens tielle cuca heiste olis Swrin.
Mark 9:35 Ja quin hen istui cutzui hen ne caxitoistakymende/ ia sanoi heille/ Joca tachto ensimeinen olla/ sen pite oleman caikein wimeisen/ ia caikedhen paluelian.
Mark 9:36 Ja nin hen temmasi yhden Lapsen/ ia seisatti sen heiden keskellens.
Mark 9:37 Ja quin hen otti sen sylihins/ sanoi hen heille/ Cuca yhden sen caltaisen Lapsen coriapi minun Nimeni tehden se minu' coriapi. Ja ioca minun coriapi/ ei hen minua coria/ mutta sen ioca minu' lehetti.

Mark 9:38 Mutta Johannes wastasi henelle sanoden/ Mestari/ Me neime yhden sinun Nimes cautta Perkelet vlosaijauan/ eike hen meite seura/ ia me kielsime henen/ sentedhen ettei hen meite seura.
Mark 9:39 Nin sanoi JESUS/ Ei teiden pitenyt hende kieldemen/ Sille ettei kengen ole ioca teke iongun auwun minun Nimeni cautta/ ioca malta cochta pahasti puhu minusta.
Mark 9:40 Sille cuca ei ole meite wastan/ se on meiden edhestem.
Mark 9:41 Ja cuca iootta teite wesi picarilla minun Nimeeni/ senteden että te oletta Christusen/ Totisesta sano' mine teille/ ei hen swingan cadhottaman pidhe henen palcans.
Mark 9:42 Ja cuca yhde' nijste wehimist/ iotca vskaltauat minu' päleni pahoittapi/ parambi henelle olis/ ios myllyn kiui henen caulans riputettu olis/ ia mereen heitettu olis.
Mark 9:43 Ja ios sinun Kätes olis sinulle pahanoxexi/ nin poishacka se/ Parambi on sinun kesipoola elemehen sisellemenne/ quin sinulla olis caxi kätte ia poismenne Heluettijn/ sihen Iancaickiseen tuleen/
Mark 9:44 cussa heiden matons ei cole ia tuli ei sammuteta.
Mark 9:45 Ja ios sinu' Jalcas pahanoxexi sinulle olis/ poishacka se/ Parambi on ettes onduuana elemen sisellemenet/ quin sinulla caxi Jalca olis ia heiteteisin Heluettin/ sihen Iancaickiseen tuleen/
Mark 9:46 cussa ei heiden matons cole/ eike tuli sammuteta.
Mark 9:47 Ja ios sinun Silmes ombi sinulle pahanoxexi/ nin puchkaise se/ Parambi on sinun Silmepoolla JUMALAN Waldakunnan sisellemenne/ quin sinulla caxi silme olis/ ia heiteteisin Heluettin tuleen/
Mark 9:48 cussa heiden matons ei cole/ ia tuli ei sammuteta.
Mark 9:49 Sille iocainen Inhiminen pite tulella * solattama'/ ia iocainen wffri pite solalla solattama'.
Mark 9:50 Hyue calu ombi soola/ mutta ios sola tule maguttomaxi/ mille te sen höistette? Piteket itzeteisenne sola/ ia rauha teiden keskenen.

** Solattaman) Wanhas Testamentis caiki vffri solattijn/ ia caikista vffreista iotakin poltettijn.*
Sen Christus tenne sisellewetä/ ia vlostoimitta sen Hengelisesta/ se on/ ette Euangeliumin opin cautta/ ninquin tulen ia solan cautta/ pite se wanha Adam/ se on Inhimisen paha sisu asetetuxi ia solatuxi tuleman/ Cuhunga ei se oppi tule/ nin casuauat sielle madhot/ se on/ sijne on yxi paha omatundo Ja että sola leicka/ sentäden taruitan kärsimys ia rauha/ ninquin Christus tesse käskepi.

X. Lucu.

Mark 10:1 IA quin hen sielde ylesnousi/ tuli hen Judean maan ärille/ sen makunnan cautta/ ioca on sille polella Jordanin. Ja taas Canssa cokounsi henen tygens/ Ja ninquin hen tottunut oli/ taas hen heite opetti.

Mark 10:2 Ja ne Phariseuset edheskeude' kysyit henelle/ Sopico miehen waimons hyliete? kiusaten hende.
Mark 10:3 Mutta hen wastaten sanoi heille/ Mite Moses teille käski?
Mark 10:4 He sanoit/ Moses salli eroitus kirian kirioitta/ ia eroitta.
Mark 10:5 JESUS Wastaten sanoi heille/ Teiden sydhemen cangiudhen tehden kirioitti hen teille sen käskyn.
Mark 10:6 Mutta loomisen alghusta/ ombi JUMALA heijet loonudh miehen ia waimon.
Mark 10:7 Sentedhen pitepi Inhimisen ylenandaman henen Isens ia eitens/ ia pite waimoonsa kijnitarttuman/ ia caxi tuleuat yhdexi lihaxi.
Mark 10:8 Nin eiuet he nyt ole caxi/ mutta yxi liha.
Mark 10:9 Mite sijs JUMALA on ychten sitonut/ site ei Inhimisen pidhe eroittaman.
Mark 10:10 Ja honesa kysyit taas hene' Opetuslapse's sijte samasta asijasta.
Mark 10:11 Ja hen sanoi heille/ Joca hene's eroitta waimostans/ ia toisen naipi/ se tekepi Hoori henen wastans.
Mark 10:12 Ja ios waimo erijepi miehestens/ ia hoole toiselle/ hen tekepi Hoorin.
Mark 10:13 Ja he toit henen tygens Lapsia/ ette hen heihin rupeis. Nin Opetuslapset nuchtelit heite/ iotca nijte edhestoit.
Mark 10:14 Coska nyt JESUS sen näki/ närckestyi hen/ Ja sanoi heille/ Sallicat lasten tulla minun tyken/ ia elkette kieldekö heite Sille että sencaltaisten ombi JUMALAN Waldakunda.
Mark 10:15 Totisesta mine sanon teille/ Jocainen quin JUMALAN Waldakunda ei ota ninquin Lapsi/ ei hen swingan sinne sisellemene.
Mark 10:16 Ja hen otti heidhet sylijns/ ia pani kätens heidhen pälens/ ia siugnasi heijet.
Mark 10:17 Ja quin hen vloslechtenyt oli tielle/ edhesiooxi yxi/ ia cumarsi hende ia kysyi henelle/ Hyue Mestari/ mite minun tekemen pite/ että mine ijancaikisen eleme' omistaisin?
Mark 10:18 Nin Jesus sanoi henelle/ Mixi sine sanot minu' hyuexi? Eikengen ole hyue/ mutta se ainoa JUMALA.
Mark 10:19 Kylles keskyt tiedhet. Ei pidhe sinun hoori tekemen/ ei tappaman/ ei warghastaman/ ei wäre todhistust sanoman/ ei wiettelemen/ Cunnioita Ises ia eites.
Mark 10:20 Nin se wastasi ia sanoi henelle/ Mestari/ nemet caiki olen mine pitenyt hamast Norudhestani.
Mark 10:21 Mutta JESus quin hen catzachti hene' pälens/ racasti hende ia sanoi henelle * Yxi sinulda puuttupi/ Mene/ ia myy caiki mite sinulla ombi ia anna waiuasten/ ia sine saadh rickaudhen Taiuahas/ ia tule seuraman minua/ ottadhen harttiolles risti.
Mark 10:22 Mutta hen tuli murehesans sen puhen tedhen/ ia murehisans poismeni. Sille henelle oli palio

Tauarata.
Mark 10:23 Ja quin JESUS ymberinscatzachti sanoi hen Opetuslapsillens/ Quinga tölest ne rickat tuleuat JUMALAN Waldakundan.
Mark 10:24 Mutta Opetuslapset he hämmestyit hene' sanans päle. Nin JESUS taas wastaten sanoi heille/ Rackat poijat/ quinga töles on heille sisellekieudhe JUMALAn Waldakundan/ iotca vskaldauat peningihin.
Mark 10:25 Keuiembi on Camelin neulan silmen lepitze kieudhe/ quin rickan/ JUmalan Waldakunnan sisellekieudhe.
Mark 10:26 Mutta he wiele sijtte ylitze mären imehtelit sanoden keskenens/ Ja cuca woipi wapaxi tulla?
Mark 10:27 Nin JESUS catzachti heiden pälens ia sanoi/ Inhimisten tykene ombi se mahdotoin/ mutta ei JUMALAN tykene/ Sille caiki cappalet ouat mahdoliset JUMALAN tykene.
Mark 10:28 Nin rupeis Petari sanoman henelle/ Catzo me olema caiki ylen andaneet/ ia seuranuet olema sinua.
Mark 10:29 Nin JESUS wastasi ia sanoi/ Totisesta mine sanon teille/ Eikengen ole/ ioca iätti hone's/ taicka welie's eli Sisare's/ taicka Isens eil Eitens/ taicka waimo's eli lapsens/ taicka pello's minun ia Eua'geliumin tehde'/
Mark 10:30 ellei hen ielles saa sada'kerdaiset nyt telle aijalla honet ia weliet/ sisaret ia eitet/ lapset ia pellot * wastoinkieumisen cansa/ ia tuleuaises mailmas ijancaikisen elemen.
Mark 10:31 Mutta monda nite ensimeiste tuleuat ielkimeisexi/ ia ne ielkimeiset esimeisixi.
Mark 10:32 Ja he olit tielle meneueiset Jerosoliman/ Ja JESUS heiden edelenskeui/ ia he olit hämmestynyet/ seurasit hende ia pelkesit.
Mark 10:33 Ja JEsus otti taas ne caxitoistakymende tygens/ rupesi heille sanoman/ mitke henelle tapachtuman piti. Catzo/ me ylesmene'me Jerusalemijn/ ia Inhimisen Poica ylenannetaan Pappein Pämiehille ia Kirianoppenuille. Ja he domitzeuat henen colemaha'/ ia he ylenandauat henen pacanoille/
Mark 10:34 ia he pilcauat hende/ ia piexeuet henen ia sylkeuet henehen ia tappauat/ Ja colmandena peiuen hen ylesnouse.
Mark 10:35 Nin edheskeuit henen tygens Jacobus ia Johannes Zebedeusen poijat sanoden/ Mestari/ me tadhoma ettes teet meille mite me anoma.
Mark 10:36 Hen sanoi heille/ Mite te tahdotta ette minun pite tekemen teille?
Mark 10:37 Nin sanoit he henelle/ Anna meille että toinen sinun oikealla/ ia toinen wasemella polelas istu'ma sinun cunniasas.
Mark 10:38 Nin sanoi JESUS heille/ Ei te tiedhe mite te anotta/ Woitteco te ioodha sen calkin ionga mine

ioon/ ia sille castella castetta iolla mine castettan?
Mark 10:39 Nin he sanoit/ Me wooimma. Nin sanoi heille JESUS/ sen calkin tosin te iootta ionga mine ioon/ ia sille castella te castetat iolla mine castetan/
Mark 10:40 Mutta istuman minun oikealle ia minu' wasemalle poleleni/ ei se ole minun andamallani/ mutta nijlle se tapachtu/ ioille walmistettu on.
Mark 10:41 Ja quin ne Kymenen sen cwlit/ rupesit he närckestymen Jacobist ia Johannesest.
Mark 10:42 Mutta coska JESUS cutzui heite tygens/ sanoi hen heille/ Te tiedhettä ette mailmaiset Pämiehet waldauat/ Ja ne iotca woimaliset ouat heiden seasans/ Nijlle on walda/
Mark 10:43 Mutta ei nin pidhe oleman teiden keskenen/ waan ioca teiden seasan tachtopi swrin olla/ sen pite teiden palwelian oleman/
Mark 10:44 Ja ioca teiste tachto olla ensimeinen/ henen pite caikein oriana oleman.
Mark 10:45 Sille että Inhimisen Poica ei ole tullut paluelta/ mutta että hen paluele/ ia annais henen Hengens lunastuxexi monen edheste.
Mark 10:46 Ja he tulit Jericon. Ja quin hen vloskeui Jericon Caupungist/ ia hene' Opetuslapsens/ ia swri iocko Canssa. Nin istui tien ohesa yxi Sockia Bartimeus Timein poica ia keriesi/
Mark 10:47 ia coska hen cwli ette se oli JESus Nazaretist/ Rupesi hen hwtaman ia sanoman/ JESU Dauidin Poica/ armadha minua.
Mark 10:48 Ja moni hende nuchteli/ ette henen piti waickeneman. Mutta site enämin hen hwsi/ Dauidin poica armadha minua.
Mark 10:49 Ja JESUS seisatti ia käski hende cutzu. Ja he cutzuit sen sockian ia sanoit henelle/ Ole hyues mieles/ nouse hen cutzu sinua.
Mark 10:50 Nin hen poisheitti waattens yldens/ nousi ia tuli Jesusen tyge.
Mark 10:51 Ja wastasi Jesus ia sanoi henelle/ Mites tachtot minua sinun tekemen? Nin se sockia sanoi henelle/ Rabboni/ ette mine saisin näköni.
Mark 10:52 Nin sanoi JESUS henelle/ Mene/ sinun vskos teki sinun teruexi. Ja cochta hen näköns ielle'ssai/ ia hen seurasi JESUSTA tiellä.

** Yxi) Se on/ Caiki sinulda pänens pwttu/ Sille sine tahdot hurskas olla/ ia ett tahdo lopua hywydhestes minun tehteni/ eike minun kansani kärssie. Sentedhen ombi Mammon totisest sinun Jumalas/ ia sen sine rackamban pidhe/ quin minun.*
** Wastoinkieumisen) Se on/ ioca vsko henen tule wastoinkieumist ia wiha kerssie/ ia caiki cappalet sen päle*

wogaman/ Ja quitengi on henelle kylle/ cunna hen tule/ hen leute Isen/ Eiten/ Sisaren ia welien/ lapset ia Tauaron ia Carttanon/ enemen quin hen taisi ylenanda.

XI. Lucu.

Mark 11:1 IA quin he lehestyit Jerosoliman Bethphagin tyge ia Bethanian ölio mäen tyge/ nin hen vloslehetti caxi Opetuslastans/ ia sanoi heille/
Mark 11:2 Menget sihen Kylen ioca ombi teiden edhesen ia cochta sinne siselletultuan leudhette te warsan sidhottun/ ionga päle ei yxiken Inhiminen istunut ole/ pästeket se/ ia toocat tenne.
Mark 11:3 Ja ios iocu sano teille/ Mixi te sen teette? Sanocat että HERRA site taruitze/ ia cochta hen laske henen tenne.
Mark 11:4 Nin he menit/ ia leusit warsan sidhottun vlcona ouen tykön tien haaras/ Ja he pästit henen.
Mark 11:5 Ja mwtamat nijste/ iotca sielle seisoit/ sanoit heille/ Mite te teette warsa pästein?
Mark 11:6 Mutta he sanoit heille ninquin JESUS oli keskenyt. Nin he sallit heijet/
Mark 11:7 Ja he edhestoit warsan JESUSEN tyge/ ia heitit heiden waatteins henen pälens/ ia hen istui sihen päle.
Mark 11:8 Mutta moni heiden waatteins haijotit tijelle/ Ja monicadhat oxi carsit puista/ ia haijotit tielle.
Mark 11:9 Ja iotca edhellekeuit/ ia iotca seurasit hwdhit sanoden/
Mark 11:10 Hosianna/ Hyuestisiugnattu olcon se/ ioca tule HERRAN Nimeen/ Hyuestisiugnattu olcon se Dauidin meiden Isen Waldakunda/ ioca tulepi HERRAN Nimeen/ Hosianna corkeuxes.
Mark 11:11 Ja HERRA sisellekeui Jerusalemin/ ia Templijn/ ia quin hen caiki catzeli. Nin hen Echtona vloslexi Bethaniaan ninen Cahdentoistakymenen cansa.
Mark 11:12 Ja toisna peiuen/ koska he vloslexit Bethaniasta isoisi hen.
Mark 11:13 Ja hen näki taambata Fikunapuun/ iolla lehdhet olit/ Nin hen leheskeui ios hen iotaki henesse leunyt olis. Ja quin hen tuli sen tyge/ nin ei hen mwta leunyt quin lehdhet/ Sille ei ollut wiele Fikunain aica.
Mark 11:14 Ja wastaten JESUS sanoi Fikunapuulle/ Elken testedes kengen sinusta sökö hedhelmete ijancaikisesta. Ja henen Opetuslapsens cwlit sen.
Mark 11:15 Ja he tulit Jerusalemijn. Ja JESUS sisellekeui Templijn/ Ja rupesi vlosaiaman Caupitzijat ia Ostaiat Templis/ ia Waiechtaiain Peudhet/ ia Mettiste' Myiein istuimet hen cukisti.
Mark 11:16 Ja ei hen sallinut että iocu piti candaman iotaki Templin lepitze/
Mark 11:17 Ja hen opetti ia sanoi heille. Eikö kirioitettu ole? Minun Honen pite cutzuttaman Rucous Honexi caikelle Canssalle/ Mutta te oletta henen tehnyet Röuerein lolaxi.

Mark 11:18 Ja kirianoppenuet ia papein pämiehet sen cuulit/ Nin he etzit quinga he hene' hucutaisit/ Sille he pelkesit hende/ ette coko Canssa imechteli henen Opetustans.
Mark 11:19 Ja quin io Echto oli/ vlosmeni Jesus Caupugista.
Mark 11:20 Ja quin he homeneltan ohitzekeuit neit he Ficunapuun quiuetuxi iurinens.
Mark 11:21 Ja Petari muisti ia sanoi henelle/ Rabbi/ catzo se Ficunapw iongas kirosit o'bi quiuettu.
Mark 11:22 Nin wastasi Jesus ia sanoi henelle/ Wscalca Jumala' tyge.
Mark 11:23 Totisesta mine sanon teille/ että iocainen/ quin telle woorelle sanoisi/ Temma sinuas ia laske sinus merehen/ Ja ei epele henen sydhemesens/ mutta Wscopi tapachtuuan sen mite hen sanois/ nin henelle tulepi mitke hen sanois.
Mark 11:24 Sentede' sano' mine teille/ Mite te Rucoellen anotta wscocat teiden saauan/ nin se tulepi teille.
Mark 11:25 Ja coska te seisotta ia rucoletta/ nin andexiandacat/ ios teille iotakin on iongun wastan/ Senpälle/ että teiden Isen ioca ombi Taiuhais/ teille mös ricoxet andexiannais.
Mark 11:26 Ja he tulit taas Jerusalemijn/ Ja quin hen keui Templise/ tulit henen tygens Pappein Pämiehet/ ia Kirianoppenuet/ ia ne Wanhimat ia sanoit henelle/
Mark 11:27 Mille woimalla sine neite teet? ia cuca annoi sinulle sen woiman ettes neite teet?
Mark 11:28 Nin JESUS wastaten sanoi heille/ Wielepä mineki kysyn mös iotakin teilde/ ia wastatcat minu/ Nin mine sanon teille mille woimalla mine neite teen.
Mark 11:29 Johannesen Caste/ olico hen Taiuahast elicke Inhimisilde? Wastacat minu.
Mark 11:30 Nin he aijattelit keskenens sanoden/ Jos me sanom/ Taiuahast/ Nin hen sanopi/ Mingeteden ette te vskonuet hende?
Mark 11:31 Mutta ios me sanoma/ Inhimisilde/ Nin me pelkem Canssa/ Sille että caiki pidit Johannesen että hen oli totisesta Propheta.
Mark 11:32 Ja wastasit/ sanoden JESUSELle/ Emme me tiedhe. Ja JEsus wastasi ia sanoi heille/ em mineken sano teille mille woimalla mine neite teien.

XII. Lucu.

Mark 12:1 JA hen rupeis heille wertauxilla puhuman. Yxi Inhiminen istutti Winatarhan/ ia pani Aidhan sen ymberins/ ia caiwoi Wina Copan/ * Rakensi Tornin/ ia pani sen woroille Winatarhamiehille/ ia hen matkusti muille maille.
Mark 12:2 Ja lehetti yhden paluelian coska aica tuli/ Winatarha miesten tyge ette henen piti ottaman hedhelmen Winatarhamiehilde winatarhast.

Mark 12:3 Mutta he otit henen kijni/ ia hosuit henen ia laskit henen tyhijene.
Mark 12:4 Taas hen lehetti heiden tygens toisen paluelian/ sen pään he kiuille särijt ia laskit henen pois pilcattuna.
Mark 12:5 Ja taas hen lehetti toisen/ sen he tapoit ia monda mwta/ Mwtamat tosin he hosuit/ ia monicadhat he tapoit.
Mark 12:6 Nin henelle wiele oli yxi ainoa Poica/ ioca oli henelle racas/ Sen lehetti hen mös wimein heiden tygens sanoden/ He cartauat minun Poicani.
Mark 12:7 Mutta ne winatarhamiehet sanoit keskenens/ Teme ombi se Perilinen/ Tulcat tappacam hende/ nin Perimys ieepi meillen.
Mark 12:8 Ja he temmasit henen ia tapoit/ Ja vlosheitit henen Winatarhast.
Mark 12:9 Mite sijs nyt Winatarha' Herra ombi tekeue? Hen tulepi ia huckapi ne Winatarhamiehet/ ia andapi sen Winatarhan muille.
Mark 12:10 Ettekö mös te ole lukenuet tete Kirioitust? Se kiui ionga rakendaijat ouat poishylijenyet/ se ombi techty nurcka kiuexi.
Mark 12:11 HERRALda on teme techty/ ia on ihmelinen meiden Silmisem.
Mark 12:12 Ja he etzit hende kijniottaxens/ ia pelkesit quitengi Canssa. Sille he ymmersit/ että hen heite wastoin temen Tapauxen oli sanonut. Ja he ietit henen ia poismenit.
Mark 12:13 Ja he lehetit henen tygens mwtamat Phariseusist ia Herodesen paluelioist/ että he solmiaisit henen Sanasa.
Mark 12:14 Ja quin he tulit sanoit he henelle/ Mestari/ Me tiedhem ettes waca olet/ ia ett sine tottele kestekän/ Sille ettet sine catzo Inhimisen moodhon ielken/ mutta totudhen cansa sine opetat JUMAlan tiete. Ongo se oikein/ Ette me Keisarin Weron annama/ taicka ei?
Mark 12:15 Pitekö meiden andaman/ taicka ei andaman? Nin hen tiesi heiden caualuxe's/ ia sanoi heille/ Mite te minua kiusatte? Tokat minulle Raha nädhexen. Ja he toit.
Mark 12:16 Nin sanoi hen heille/ Kenenge ombi teme Cuua/ ia pällekirioitus? He sanoit henelle/ Keisarin.
Mark 12:17 Nin wastasi JESUS ia sanoi heille/ Andaca Keisarin mite Keisarin tule/ ia JUMALAN mite JUMALAN tule. Ja he imehttelit heneste.
Mark 12:18 Nin edheskeuit henen tygens ne Sadduceuset/ iotca sanouat/ Ei oleuan Ylesnousemista/ ne kysyit henelle ia sanoit/ Mestari/ Moses kirioitti meille/
Mark 12:19 Jos iongun Welij coolis/ ia iättepi Waimon/ ia ei iäte Lapsia/ Nin pite henen Weliens ottaman sen Waimon/ ia saattaman welijellens Siemenen.

Mark 12:20 Nyt seitzemen Welie ouat olluet/ ia ensimeinen otti waimon/ ia coollesans ei iättenut hedhelme.
Mark 12:21 Ja se toinen otti henen/ ia cooli/ ia ei henke iättenyt hedhelme.
Mark 12:22 Se colmas samallamoto/ ia otit henen caiki seitzemen/ ia ei iättenyuet siemende.
Mark 12:23 Caikein wimein cooli mös se waimo. Nyt sijs ylesnousemises coska he ylesnouseuat/ kenenge heiste se waimo pite oleman? Sille ette seitzeme' pidhit site waimo.
Mark 12:24 Ja JESUS wastaten sanoi heille/ Te exytte/ Sille ettei te tiedhe kiriotuxia/ eike JUMALAN auwu.
Mark 12:25 Sille coska he coluista ylesnouseuat/ Eike he nai/ eike hoole/ mutta he ouat ninquin Engelit Taiuasa.
Mark 12:26 Mutta coolluista/ että he ylesheräytetän/ Ettekö te lukeneet ole Mosesen Ramatus/ Quinga JUMALA pensahas henelle puhui sanoden/ Mine olen se Abrahamin JUMALA/ ia Isaachin JUMALA/ ia Jacobin JUMALA?
Mark 12:27 Mutta ei hen ole colutten JUMALA/ waan ninen JUMALA iotca eleuet. Sentedhen te sangen exytte.
Mark 12:28 Ja quin yxi Kirianoppenuista edheskeui/ ia cuuli heidhet ychten Campaleuan/ ia näki että hen hyuesti wastasi heite/ kysyi hen henelde/ Cuca ombi se caikein ialoin käsky?
Mark 12:29 Nin wastasi JESUS hende/ Teme caikista käskyiste ialoin on/ Cuule Israel/ HERRA meiden JUMALA/ ainoa JUMALA on/
Mark 12:30 Ja sinun pite rakastaman sinun HERRAS JUMALAS caikesta sinun sydhemestes/ ia kaikesta sinun Sielustas/ ia caikesta sinun mielestes/ ia caikesta sinun wäestes. Teme ombi se ialoin käsky.
Mark 12:31 Ja se toinen ombi temen caltainen/ Sinun pite racastaman sinun Lehimeistes ninquin itze sinuas. Ei ole neite swremba käsky.
Mark 12:32 Ja sanoi henelle se Kirianoppenut/ Mestari/ sine olet totisesta oikein puhunut/ Että yxi ombi JUMALA/ ia ei ole toista paitzi henen.
Mark 12:33 Ja rakasta site caikest sydhemest/ ia caikest ymmerdhyxest/ ia caikest sielust/ ia caikest wäest/ ia racastaman Lehimeist ninquin itzense/ se ombi enäy quin caiki Poltewffri/ ia caikinaiset wffrit.
Mark 12:34 Nin JESUS näki että hen toimelisesta wastasi/ sanoi hen henelle/ Edh ole sine caucan JUMALAN Waldakunnasta. Ja ei kenge' tochtinut sijtte henelle kysye.
Mark 12:35 Ja JESUS wastasi ia sanoi opettain Templis/ Quinga sanouat ne Kirianoppenuet/ CHRISTUSEN oleuan Dauidin Poian?
Mark 12:36 Sille itze Dauid sanoi pyhen Hengen cautta/ HERRA sanoi minun Herraleni/ Istu minun oikealle Kädheleni/ sihenasti quin mine panen sinun wiholises sinun ialcais astilaudhaxi.
Mark 12:37 Sijne Dauid sijs cutzupi henen Herraxens. Custa hen ombi sijs henen poicans? Ja enimitten

Canssa cuuli hende kernasta.
Mark 12:38 Ja hen opetti heite/ ia sanoi heille/ Cauattaca teiten nijlde Kirianoppenuilda/ iotca pitkise waatteisa kieuuet/ ia andauat kernasta heitens teruechte turulla/
Mark 12:39 ia kernasta istuuat ylimeis Cokouxisa/ ia ensimeisis sijois Echtolisis.
Mark 12:40 Jotca ylessöuet Leskein hooneet/ ia edhesweteuet pitket Rucouxet. Neme samat saauat site raskaman cadhotuxen.
Mark 12:41 Ja quin JESUS istui wffriarkun cohdhalla/ ia catzeli quinga Canssa pani peningite wffriarkun. Ja monda ricasta panit palion.
Mark 12:42 Nin tuli yxi kieuhe leski/ ia pani caxi ropoija/ ne tekeuet yhden peningin.
Mark 12:43 Nin hen cutzui Opetuslapsens tygens ia sanoi heille/ Totisesta sanon mine teille/ että teme keuhe Leski pani enäme' wffriarkun/ quin caiki ne iotca sinne sisellepanit/
Mark 12:44 Sille että he caiki ouat pa'nuuet nijste/ quin heille lijaxi oli/ mutta teme ombi henen kieuhydhestens caiki mite henelle oli/ caike' henen tauarans pannut.

XIII. Lucu.

Mark 13:1 IA quin hen vlosmeni Templist/ sanoi yxi henen Opetuslapsistans/ Mestari/ catzo mingemootoiset kiuet/ ia quin caltaiset rakennuxet ouat neme?
Mark 13:2 Ja JESUS wastaten sanoi henelle/ Näetkös nemet swret rakennoxet? Ei iätete kiui kiuen päle ioca ei särijetä.
Mark 13:3 Ja coska hen istui ölio mäelle Templin cohdalla/ kysyit henelde erinens Petari ia Jacobus ia Johannes ia Andreas/ Sanos meille coska nemet tapachtuuat?
Mark 13:4 Ja mite mercki on/ coska nemet caiki päteteen?
Mark 13:5 Nin JESUS wastaten heite rupeis sanoman/
Mark 13:6 Catzocat ettei iocu teite petä/ Sille ette mo'da tuleuat minu' nimeeni sanoden/ Mine olen CHRISTUS. Ja petteuet monda.
Mark 13:7 Mutta coska te cwletta Sotija/ ia Sotain sanomita/ Nin elkette pelietkö/ Sille ette ne pite tapachtuman/ waan ei cochta loppu ole.
Mark 13:8 Sille Canssa carckapi Canssa wastan/ ia Waldakunda waldakunnan wastan. Ja maan iäristyxet pite oleman iocahitzes paicas/ Ja tuleuat Nelke/ ia pelghot. Nemet ouat murechten alghut.
Mark 13:9 Mutta te cauattacat teiten. Sille he ylenandauat teiden Radztupijn ia Sinagogijn. Ja te piexeteen ia edhesiohdatetan Pämiesten ia Kuningasten eteen minun techten/ heille todhistoxexi.

Mark 13:10 Ja ennen pite sarnataman Euangelium caikesa Canssas.
Mark 13:11 Coska he nyt iohdattauat teite ia ylenandauat/ nin elkette murehtico/ mite teiden puhuman pite/ Nin elket mös ennen aiattelco/ waan mite teille samalla hetkelle annetaan se te puhucat. Sille ettei te ole ne/ iotca puhutta/ waan pyhe Hengi.
Mark 13:12 Nin ombi Welij weliens ylenandawa colemahan/ ia Ise poicans/ ia Lapset ylescarckauat wanhembitans wastan/ ia saattauat heijet colemahan.
Mark 13:13 Ja caiki teite wihauat minun Nimeni tedhen. Waan ioca pysypi haman loppun asti/ se tule autuaxi.
Mark 13:14 Nin coska te saatta nähde heuitöxe' iulmaudhe'/ iosta Daniel Propheta' cautta sanottu on/ seisouan cussa ei tulisi (ioca sen lukepi hen ymmerteke') Silloin iotca ouat Judeas ne paetkan wortein päle.
Mark 13:15 Ja ioca o'bi caton päle/ elken alasastuco honesen Ja elken sisellemengö hakeman iotacan honestans.
Mark 13:16 Ja ioca ombi Pellolla/ nin elken palaitko ninen ielkin/ quin hen tagans ietti/ ottaman henen waattetans.
Mark 13:17 Mutta we olcoon nijlle wastoin oleuaisille/ ia imetteuein nijne peiuine.
Mark 13:18 Mutta rucolcat/ ettei teiden packonna tapachtuisi taluella.
Mark 13:19 Sille että nijne aicoina pite oleman sencaltainen waiwa quin ei ole ollut loonnon alghusta iotca JUMALA oli loonut tehenasti/ eike mös tuleua ole.
Mark 13:20 Ja ellei HERRA lyhenneisi nijte peiui/ ei tulisi yxiken Inhiminen wapadhexi. Mutta ninen vloswalitudhen tedhen iotca hen on vloswalinnut/ hen lyhensi ne peiuet.
Mark 13:21 Ja silloin ios iocu teille sanopi/ Catzo/ tesse ombi CHRISTUS/ catzo/ sielle ombi CHRISTUS. nin elket vskoko.
Mark 13:22 Sille että wäret Christuset ylesnouseuat ia falskit Prophetat iotca merckie ia tunnustechti tekeuet/ ette he mös ne vloswalitudh petteuet/ ios se taidhais olla.
Mark 13:23 Mutta te cauattaca teiten/ catzo mine olen teille caiki ennen sanonut.
Mark 13:24 Mutta nijne peiuine/ temen waiwan ielken Auringoisen pite pimieme'/ ia cuu ei anna hene' waluuans/
Mark 13:25 techdet Taiuahast putouat/ ia ne auwudh iotca taiuas ouat/ cokonsyseiten.
Mark 13:26 Ja silloin heiden pite näkemen Inhimisen Poian tuleuan piluise swrella woimalla ia cunnialla.
Mark 13:27 Ja silloin hen vloslehette Engelins/ ia hen cokopi henen vloswalituns nelielde twlelda/ hamast maan lopusta ia Taiuan loppun asti.
Mark 13:28 Mutta Ficuna Puusta oppecat Wertaus/ coska nyt henen oxans heikot ouat/ ia Lehdhet

puhckeuat/ nin te tiedhet/ ette Suui ombi lesne.
Mark 13:29 Nin mös te coska te näme näet tapachtuuan/ nin tietket ette lesne ombi io ouen edhes.
Mark 13:30 Totisesta sanon mine teille/ Ettei teme sucukunda hucku sihenasti quin caiki näme tapachtuuat.
Mark 13:31 Taiuas ia maa pite huckuman/ mutta minun Sanani ei pidhe huckandeman.
Mark 13:32 Mutta sijte peiueste ia sijte aijasta ei tiedhe kengen/ Ei Engelitken iotca ouat Taiuahas/ Ja ei itze Poicakan/ waan ainoa Ise.
Mark 13:33 Cauattaca/ waluoca ia rucolca/ Sille ettei te tiedhe coska se aica on.
Mark 13:34 Ninquin yxi Inhiminen ioca muille maille waelsi/ iätti henen Honens/ ia annoi Palvelioillens woiman/ ia culleki henen askareens/ ia käski Ouenwartian walua.
Mark 13:35 Nin waluacat sijs/ sille ettei te tiedhe coska Honen Herra tuleua on/ echtona taicka poli öen/ eli cukoin laulais/ eli homenelda/
Mark 13:36 Senpäle ettei hen eckiste tvle/ ia leudhe teite macamast.
Mark 13:37 Mutta mite mine sanon teille/ sen mine caikille sanon/ Waluacat.

XIV. Lucu.

Mark 14:1 NIn oli cahden peiuen peräste Päsieinen/ ia makijaleiuen peiuet. Ja ne ylimeiset Papit ia Kiria'oppenuet etzit quinga he caualuxel hene' kijniotaisit/ ia tappaisit.
Mark 14:2 Nin he sanoit/ Ei Juhla peiuen ette capina nousisi Canssasa.
Mark 14:3 Ja quin hen oli Bethanias/ sen Spitalisen Simonin hoonesa ia atrioitzi/ nin tuli yxi waimo iolla oli yxi Clasi turmelematoind ia callist Nardusen woidhet/ Ja hen serki Clasin/ ia wodhatti henen päens päle.
Mark 14:4 Nin olit mutamat/ iotca närckestyit itzellens/ ia sanoit/ Mihinge teme woiten haaskaus?
Mark 14:5 Sille teme olis taittu mytä enämpeen quin colmen satan peningijn/ ia annetta waiuasten. Ja he napitzit hende wastan.
Mark 14:6 Nin JESUS sanoi/ Sallicat hende rauhas/ mixi te hende waiuat?
Mark 14:7 Hyuen töen hen teki minun cochtaani/ Sille aina ouat teille waiuaset tykenen/ ia coska ikenens te tahdotta/ nin te taidhatta heille hyuetehde. Mutta em mine teille aina ole/
Mark 14:8 Teme teki mite hen woi/ hen ennetti minun Rumin woitileman Hautamisexi.
Mark 14:9 Totisesta sanon mine teille/ Cussa teme Euangelium sarnatan caikes mailmas/ nin mös teme quin hen nyt teki/ sarnattaman pite henen muistoxens.
Mark 14:10 Ja Judas Ischarioth yxi nijste cadhestoistakymenest poismeni ylimeisten Pappein tyge/ ette henen piti heille henen pettemen.

Mark 14:11 Coska he sen cwlit/ ihastuidh he ia lupasit henen penningite andaxens. Ja hen etzi quinga hen soueliasti henen petteis.
Mark 14:12 Ja ensimeisne makianleiuen peiuen coska Päsieis Lammas wffrattijn/ sanoit henelle henen Opetuslapsens/ Cussa sine tahdot ette me meneme/ ia walmistam sinun södhexes Päsieis Lamban?
Mark 14:13 Ja hen vloslehetti caxi henen Opetuslapsistans/ ia sanoi heille/ Menget Caupungin/ ia nin yxi Inhimine' teiden cohdapi candain wesi Crusi/ noudhattaca hende/
Mark 14:14 ia cuhunga hen sisellemenepi/ sanocat Peren Isenelle/ Mestari käski sinulle sanoa/ Cussa ombi wieraste' hone/ iossa mine Opetuslasten cansa Päsieis Lamban söön?
Mark 14:15 Ja hen osottapi teille yhden swren Salin/ leuitettyn ia walmistettun/ sielle walmistacat meiden eten.
Mark 14:16 Ja henen Opetuslapsens ulosmenit/ ia tulit Caupungin/ Ja leusit ninquin hen oli sanonut heille. Ja walmistit Päsieis Lamban.
Mark 14:17 Nin quin ioo Echto oli/ tuli hen Cahdhentoistakymenen cansa.
Mark 14:18 Ja quin he istuit peudhen tyken ia söit/ sanoi JESUS/ Totisesta mine sanon teille/ Yxi teiste ioca söpi minun cansani/ ombi minun petteue.
Mark 14:19 Ja he tulit murehisans/ ia rupeisit henelle itzecuki sanoman/ Ollengo mine? Ja toinen/ Ollengo mine?
Mark 14:20 Nin hen wastasi ia sanoi heille/ Yxi Cahdestatoistakymenest ioca minun cansani Fatijn rupeile.
Mark 14:21 Inhimisen Poica tosin mene ninquin heneste on kirioitettu/ Mutta we sen Inhimisen ionga cautta Inhimisen Poica peteteen/ Se olis sen Inhimisen paranbi/ ios ei hen olisi syndynyt.
Mark 14:22 Ja heiden atrioidhesans otti JESUS Leiuen/ kijtti ia murssi/ ia annoi heille/ ia sanoi/ Ottacat/ söket/ Teme on minu' Rumin.
Mark 14:23 Ja otti Calkin kijtti/ ia annoi heille. Ja he iooit caiki heneste.
Mark 14:24 Ja hen sanoi heille/ Teme on minun weren/ sen vden Testamentin/ ioca monen edhest vloswodhatetan.
Mark 14:25 Totisesta mine sanon teille/ Em mine sillen ioo Winapuun hedhelmest sihen peiuen asti/ coska mine sen wden ioon JUMALAN Waldakunnas.
Mark 14:26 Ja quin he Kijtoswirdhen olit sanonuet/ vlosmenit he Ölio mäen päle.
Mark 14:27 Ja JESUS sanoi heille/ Caiki te pahannet minun techteni tene öenä. Ninquin kiriotettu ombi/ Minun pite lömen Paimene'/ ia La'bat pite haioma'.
Mark 14:28 Mutta sijtte quin mine ylesnousen/ nin mine teidhe' edhellenkieun Galilean.

Mark 14:29 Nin Petari sanoi henelle/ Ja ios wiele caiki pahenisit/ quitenga' em mine pahene.
Mark 14:30 Ja JESUS sanoi henelle/ Totisesta mine sano' sinulle Ette tenepene/ ennenquin tene öene Cuckoi cahdiste laula/ sine colmaisti minun kiellet.
Mark 14:31 Mutta hen wiele wekeuemest sanoi Eipe semmengen ios minun pideis coleman sinun cansas/ em mine sinua kielleisi. Samallamodholla mös caiki sanoit.
Mark 14:32 Ja he tulit sijhen Sijan ionga Nimi oli Gethsemani. Ja hen sanoi Opetuslapsillens/ Istucat tesse nincauuan quin mine menen toonna rucoleman.
Mark 14:33 Ja hen otti Petarin ia Johannese' ia Jacobuse' ca'sans/ ia rupesi wapitzemaa' ia cauhistuma' ia sanoi heille/
Mark 14:34 Minun sielu' o'bi murehisans colema' asti/ Olca tesse ia waluacat.
Mark 14:35 Ja hen wehe edheme keui/ la'gesi maan päle ia rucoili/ ette ios se mahdoline' olis/ se aica henelde paitzi keuis
Mark 14:36 ia sanoi/ Abba minu' Isen/ caiki ouat sinu' woimaliset/ poisota minulda teme Calki. Mutta ei quitengan ninquin mine tadhon/ waan ninquin sine.
Mark 14:37 Ja hen tuli ia leusi heiden macamast/ ia sanoi Petarille/ Simon macakos? Etkös maltanut ychte hetke walua?
Mark 14:38 Waluocat/ ia rucolcat/ ettei te tulisi kiusauxeen. Hengi tosin walmis on/ Mutta Liha o'bi heicko.
Mark 14:39 Nin hen taas poismeni/ ia rucoli/ ia sanoi saman puhen.
Mark 14:40 Ja palaitesans leusi hen taas heiden macamast/ Sille ette heiden silmense olit wneliset/ Ja eiuet tienneet mite heiden piti hende wastaman.
Mark 14:41 Ja hen tuli colmanen kerdhan ia sanoi heille/ Ah/ nytkö maata tahdotta/ ia leueite? Jo kylle on. Se Hetki on tullut/ catzo Inhimisen Poica ylenannetan syndisten käsijn/
Mark 14:42 Noskat ia mengeme. Catzo/ ioca minun pette/ se lehestypi.
Mark 14:43 Ja cochta wiele henen puhuesans edhesastui Judas/ ioca oli yxi Cahdesttoistakymenest/ ia henen cansans palio weki Mieckain ia Seiweste' ca'sa nijlde ylimeisilde Papeilda ia Kirianoppenuilda ia Wanhimilda.
Mark 14:44 Nin oli se ioca henen petti/ andanut heille ychteitzen merckin sanoden/ Kenenge mine swta anna'/ se ombi se/ kijniottaca hende/ ia wisusta poiswiekä.
Mark 14:45 Ja quin hen tuli/ astui hen ekiste henen tygens ia sanoi henelle/ Rabbi/ Rabbi/ Ja annoi henelle swta.
Mark 14:46 Mutta ne paiskasit kädhens henen pälens/ ia kijniotit henen.
Mark 14:47 Nin yxi nijste iotca tykene seisoit vlosweti Mieckans/ ia löi sen ylimeisen Papin paluelia/ ia

poishackasi henen coruans.
Mark 14:48 Ja wastate' JESUS sanoi heille/ Te olette vloslechtenet ninquin Röuerin tyge Mieckain ia Seiuesten cansa minua kijniottaman.
Mark 14:49 Mine olen iocapeiue teiden tykenen ollut/ ia opettanut Templis/ ia ette te minua kiniottanuet. Mutta nemet tapachtuuat/ ette Ramattu pite teutetemen.
Mark 14:50 Nin caiki Opetuslapset ylenannoit henen ia pakenit.
Mark 14:51 Ja oli yxi Noricainen se seurasi hende/ Lijnaisel waatteel palian rumin päle pughetettu.
Mark 14:52 Ja noret miehet henen kijniotit/ Mutta hen iätti Lijna waatten ia alasti pakeni heilde.
Mark 14:53 Ja he poisweit JESUSEN sen ylimeisen Papin tyge/ cuhunga caiki ylimeiset Papit ia Wanhimat ia Kiria'oppenuet olit cokonduneet.
Mark 14:54 Mutta Petari noudhatti hende taambana/ sihenasti quin hen tuli sen ylimeisen Papin Salin porstoan/ Ja hen ynne istui sielle palueliain seas/ ia lemmitteli Tulen tykene.
Mark 14:55 Mutta ne ylimeiset Papit/ ia caiki Radhi etzi todhistusta JESUSTA wastan/ senpäle/ ette he saattaisit henen colemahan/
Mark 14:56 ia ei leuneet/ Sille ette moni sanoit Wären todhistuxen hende wastan. Mutta heiden todhistuxens ei olluet soueliat.
Mark 14:57 Ja mutamat ylesnousit/ ia ca'noit wären todhistuxen henen wastans sanoden/
Mark 14:58 Me olema cwluet henen sanouan/ Mine tahdon temen Templin/ ioca käsille ombi techty/ sercke/ ia colmena peiuen toisen ylesrakenda/ ioca ei ole käsille techty.
Mark 14:59 Ja ei wiele nijngä ollet heiden todhistuxens soueliat.
Mark 14:60 Ja se ylimeinen Pappi nousi keskelle/ ia kysyi JESUselle/ sanoden/ Etkös wasta miteken nijhin quin nemet sinun wastas todhistauat?
Mark 14:61 Mutta hen oli waijt/ eike miteken wastanut. Taas se ylimeinen Pappi kysyi ia sanoi henelle/ Oleco sine se CHRISTUS sen hyuestisiugnatun Poica?
Mark 14:62 Nin sanoi JESUS/ Mine olen/ ia teiden pite näkeme' Inhimisen Poia' istuua' auwn oikealla polela/ ia tuleua' Taiuahan piluisse.
Mark 14:63 Nin se ylimeinen Pappi rickireueisi waattens ia sanoi/ Mite me sillen todhistoxia taruitzem?
Mark 14:64 Te oletta cuulluet JUMALAN pilcan. Mite te luletta? Nin he caiki domitzit henen wicapexi colemahan.
Mark 14:65 Ja nin mwtamat rupesit sylkemen henen pälens/ ia peittemen henen caswoitans/ ia rusicoitzeman hende ia sanoman henelle/ Arua/ Ja palueliat annoit henelle coruapwstit.

Mark 14:66 Ja Petari oli alhalla Salis/ Nin tuli yxi ylimeisen Papin picoista/
Mark 14:67 ia coska hen näki Petarin itzens le'mittelue'/ catzachti se henen pälens ia sanoi/ Ja sineki olit JESUSEN Nazarenusen cansa?
Mark 14:68 Mutta hen kielsi sanoden/ Em mine tunne hende/ Enge mös tiedhe mitkes sanot. Ja hen vlosmeni porstoan/ ia Cuckoi lauloi.
Mark 14:69 Ja se pika/ coska hen näki henen/ rupesi hen taas sanoman nijlle/ iotca tykene seisoit/ Teme heiste on.
Mark 14:70 Mutta hen taas kielsi. Ja hetken perest iellens/ iotca lesse seisoit/ sanoit Petarille/ Totisesta sine heiste olet/ Sille ette sine olet Galileus/ ia sinun puhes mös nin cwlu.
Mark 14:71 Mutta nin rupeis hen itzens sadhatteleman/ ia sanoman/ Em mine tunne site mieste iosta te puhutta. Ja Cuckoi toisen hauan lauloi.
Mark 14:72 Nin muisti Petari sen Sanan/ ionga JESUS henelle oli sanonut/ Ennenquin Cuckoi laulapi cahdiste/ pite sinun kieldemen minun colmaiste. Ja hen rupeis idkemen.

XV. Lucu.

Mark 15:1 IA cochta Homeneltain pidhit ne ylimeiset Papit neuuo/ ninen vanhimbaiden/ ia Kirianoppenutten cansa/ Ja mös caiken Radhin cansa/ Ja sidhottuna JESUSEN poisweit/ ia yle'annoit Pilatuselle.
Mark 15:2 Ja Pilatus kysyi henelle/ Oleco sine Judasten Kuningas? Nin hen wastasi ia sanoi henelle/ Sinäpe sen sanot.
Mark 15:3 Ja ne ylimeiset Papit cannoit hartasti henen pälens.
Mark 15:4 Nin Pilatus kysyi taas henelle ia sanoi/ Etkös miteken wasta? Catzo quin palio he sinu' päles eandauat?
Mark 15:5 Mutta ei JESUs sijtte ensingen wastanut/ nin ette Pilatus ihmetteli.
Mark 15:6 Mutta Päsieis iuhlana he' pästi heille yhden Fa'gin kete he anoit.
Mark 15:7 Nin oli yxi ioca cutzuttin Barrabas/ ioca ninen Capina' nostaite' cansa sidottu oli/ Ja capinan cautta murha' tehenyt oli.
Mark 15:8 Ja nin Canssa ylesmeni/ rupeisit rucoleman/ ette hen tekis ninquin hen aina tottunut oli heiden tekemen.
Mark 15:9 Nin Pilatus wastasi heite sanoden/ Tadhottako ette mine pästen teille sen Judasten Kuningan?
Mark 15:10 Sille hen tiesi/ ette ne ylimeiset Papit olit henen ylenandanuet catehuden tedhen.
Mark 15:11 Mutta ne ylimeiset Papit Canssan yllytit/ ette hen heille paramin pästeis Barrabam.

Mark 15:12 Nin Pilatus taas wastasi ia sanoi heille/ Mite sijs te tadhotta ette minun pite henelle tekemen/ ionga te cutzutta Judaste' Kuningaxi? Nin he taas hwdhit/ Ristinnaulitze hende.
Mark 15:13 Nin sanoi Pilatus heille/ Miteste hen paha tehnyt ombi?
Mark 15:14 Mutta he wiele cowemin hwdhit/ Ristinnaulitze hende.
Mark 15:15 Mutta Pilatus tachtoi Canssan mielen nouta/ ia laski Barraban. Ja ylenannoi JESUSEN Roskitta ia Ristinnaulitta.
Mark 15:16 Nin Houit poisweit henen siselle Radhinhoneseen/ ia cokoncutzuit caiken iouckon/
Mark 15:17 Ja he pughetit henen purpuran waattehin/ ia he wänsit Orientappuroisen Crunon/ panit henen pähens/
Mark 15:18 ia rupeisit hende teruettemen/ Terue Judasten Kuningas.
Mark 15:19 Ja he löit henen päens Rogholla/ ia sylijt henen pälens/ laskit poluillens ia cumarsit hende.
Mark 15:20 Ja quin he olit henen pilcanuet/ rijsuit he henelde sen purpuran waatten/ ia pughetit henen omin waattehins/ Ja vlosweit henen Ristinnaulitta.
Mark 15:21 Ja nin he waadhit yhden/ ioca ohitzekeui nimelde Simon Kyrenesta/ quin tuli pellolda (Alexandrin ia Ruffin Ise) candaman henen Ristiens.
Mark 15:22 Ja he weit henen sihen Sijan/ quin cutzuttan Golgata/ se on tulkittu/ Päcalloin paicka.
Mark 15:23 Ja he annoit henelle ioodha Myrrhatun winan. Waan ei hen ottanut.
Mark 15:24 Ja coska he olit henen Ristin naulinuet/ iaghoit he henen waatteins/ heitedhen arpa ninen päle/ mite cunghi piti saaman.
Mark 15:25 Ja se oli colmas hetki coska he Ristinnaulitzit henen.
Mark 15:26 Ja oli henen päens päle kirioitettu mike henen syyns oli/ nimittein/ Judasten Kuningas.
Mark 15:27 Ja he ristinnaulitzit caxi Röuerite hene' cansans/ yxi oikealle ia toinen wasemella polelle.
Mark 15:28 Ja nin teutettin se kirioitus ioca sanopi/ Hen ombi Pahointekiedhen cansa luettu.
Mark 15:29 Ja ne iotca sijte ohitzekeuit/ pilcasit hende ia wändelit pätens sanoden/ Pfui sinuas/ quinga hyuesti sine Templin mahanricot/ ia sen colmena peiuen ylesrakennat/
Mark 15:30 Wapadha nyt itzes/ ia alasastu Ristild.
Mark 15:31 Samalamoto mös ne ylimeiset Papit pilcasit hende keskenens Kirianoppenutten cansa/ ia sanoit/ Muita hen autti/ mutta ei hen woi itzens autta.
Mark 15:32 Jos hen ombi Christus/ ia Kuningas Israelis/ nin alasastucan nyt Rististe/ ette me näkisim/ ia vskoisim. Ja ne iotca henen cansans Ristinnaulitut olit pilcasit mös hende.
Mark 15:33 Ja quin Cudes Hetki tapachtui/ tuli Pimeys caiken maan päle haman Yhdexenden Hetken asti.

Mark 15:34 Nin yhdexenel hetkel hwsi JESUS swrella änelle sanoden/ ELI/ ELI lama asabthani/ se on tulkittu/ Minun JUMALAN/ Minun JUMALAN/ Mixis minun ylenannoit?
Mark 15:35 Ja mwtamat iotca tykene seisoit/ quin he sen cwlit/ sanoit he/ Catzo hen cutzupi Eliast.
Mark 15:36 Nin yxi iooxi ia teutti Sienen Eticalla/ ia pani sen Roghon pähen/ taritzi henen iooma sanoden/ Sallicat/ catzokam ios Elias tule hende poispaneman.
Mark 15:37 Mutta JESUS hwti swrella änelle/ ia ylesa'noi Henge's
Mark 15:38 Ja Templin purie halkeisi cachtia/ ylhelde hamaha' alhalle.
Mark 15:39 Coska nyt Pämies/ ioca sijne hene' Cohdalla's seisoi/ näki ette hen semmotoisella hwdholla/ Hengens annoi/ sanoi hen/ Totisesta teme Inhiminen oli JUMALAN Poica.
Mark 15:40 Ja olit mös Waimot sielle taamba catzelit/ ioinenga seas oli Maria Magdalena ia Maria sen wehen Jacobin ia Josesin eiti ia Salome/
Mark 15:41 iotca mös/ coska hen oli Galileas/ hende seuraneet ia paluelluet olit/ ia monda mwta iotca ynne ylesmennyet olit henen cansans Hierosoliman.
Mark 15:42 Ja Echtona sill ette Walmistus peiue oli/ ioca ombi se Esisabbathi/
Mark 15:43 tuli Joseph Arimathiast/ Yxi cunnialinen Radhin mies/ ioca mös odhotti JUMALAN Waldacu'da. Hen rohkeisi/ ia sisellemeni Pilatusen tyge/ ia anoi henelde Jesusen Rumista.
Mark 15:44 Nin Pilatus imehteli ette hen io coollut oli/ ia cutzui tygens Pämiehen ia kysyi henelde/ Jos hen io Amu coollut oli/
Mark 15:45 Ja quin hen ymmersi asian Pämiehelde/ Annoi hen Josephille Rwmijn.
Mark 15:46 Ja hen osti Linawaatten/ ia poisotti henen/ ia käri Linawaattehin Ja pani hene' Hautan quin oli hacattu Callion ia wieritti kiuen Haudhan ouelle.
Mark 15:47 Mutta Maria Magdalena ia Maria Jose catzelit cuhunga hen pandijn.

XVI. Lucu.

Mark 16:1 Ja coska Sabbathi edesioutunut oli/ ostit Maria Magdalena ia Maria Jacobi ia Salome Hyuenhaiulisi Yrtie ette he tulisit ia woitelisit hene'.
Mark 16:2 Ja he tulit Haudhalle ensimeisne Sabbathin peiue' sange' waraha'/ coska Auringo coitti/
Mark 16:3 ia he puhuit keskene's/ Cuca meille kiue' wieritte hauda' ouelda?
Mark 16:4 Ja quin he catzoit/ neit he Kiuen poiswieritettyn/ sille hen oli sange' swri.
Mark 16:5 Ja quin he olit Hauda' siselleme'net/ nin he neit yde' Noricaise' istuua' oikealla pole'/ ioca oli waatteittu pitkil walkeil waatteil/ Ja he he'mestuit.

Mark 16:6 Mutta hen sanoi heille Elkette He'mestykö/ te etzitta Jesust Nazarenusta/ ioca oli Ristinnaulittu/ hen ylesnousi/ ei ole hen tälle/ Catzos/ sija cunga he henen panit.
Mark 16:7 Mutta me'get ia sanocatta henen Opetuslapsillens/ ia petarille/ ette hen teiden edellenkieupi Gallieaa'/ sielle te hene' näette/ ninquin he' sanoi teille.
Mark 16:8 Ja he nopiasta wlosmenit/ ia pakenit Haudhalda/ Sille ette wapistus ia hämmestus oli heiden Ylitze's tullut/ Eike he mös kellekä miten sanonuet/ Sille ette he pelkesit.
Mark 16:9 Mutta quin Jesus Ylesnosnut oli warahin ensimeis Sabbathin peiuene/ ilmestyi hen ensin Maria Magdalenale/ iosta hen Setzemen Perckelet wlosaijanut oli.
Mark 16:10 Ja se meni matka's ia ilmoitti nijlle iotca olit tottunuet henen cansans oleman/ iotca murehisans ia idkeueisse olit.
Mark 16:11 Ja quin ne samat cwlit ette he' eleuene oli/ ia hen nechty oli henelde/ eiuet he wskoneet.
Mark 16:12 Sijtte/ cosca Caxi heiste waelsit/ ilmestij hen heille toisenmoissa coska he maalle menit.
Mark 16:13 Ja ne samat menit ia iulgistit nille muylle Eike he mös nijteken wstonuat.
Mark 16:14 Wimein/ cosca ne Yxitoistakymende atrioitzit nin hen ilmestyi/ ia soimasi heijen epevskonsa/ ia heiden Sydeme's cangiutta/ ettei he vskconuet nijte iotca henen nähnyet olit/ Ylesnosnuexi.
Mark 16:15 Ja sanoi heille/ Menget caicke' mailman/ ia sarnatka Euangeleumi caikille lodhuille/
Mark 16:16 ioca wskopi ia tule Castetuxi/ se autuaxi tulepi. Mutta ioca ei wsko/ se tule cadhotetuxi.
Mark 16:17 Mutta näme ouat ne merckit/ iotca noudhattauat nijte quin wskouat. Minu' Nimeni cauta pitte heiden Perkelet wlosaijaman. Wsilla Kielille puhuma'/ Kermeet poisaiama'.
Mark 16:18 Ja ios he iotaki myrcky ioouat/ ei heille miten wahingoitta. Sairasten pälle heiden pite Kädhens paneman/ ia ne paraneuat.
Mark 16:19 Ja se Herra/ sijttequin hen oli heille puhunut/ ylesotettihin Taiuasee'/ ia istupi Jumala' Oikealla kädelle.
Mark 16:20 Mutta he wllosmenit/ ia sarnasit Jocapaicas. Ja HErra teeskeli heide' ca'sans ia wahwisti Sanan/ noutauaisten Merckien cautta.

Loppu P. Marcusen Euangeliumist.

Pyhen Lucan Eleme P. Hieronimusen cautta.LUcas oli Antiochias yxi Läkeri/ ninquin henen Kirioituxens osottauat/ ioca hyuesti taisi Grecan kielen/ ia oli Pyhen Paualin Apostolin seuraia/ ia caikis matkois henen Cumpanins/ se kirioitti Eua'gelium/ Josta sama Pauali puhupi sanoden. 1 Cor. 8. Me lehetim henen cansans/ yhden welien ionga sanoma Euangeliumis ombi caikis Seurakunnis.
Ja Coloss. 4. Teruette teite se rackain Lucas Läkeri.
Ja mös Timotheusel hen sanopi. 2. Tim. 4. Lucas ainoa ombi minun cansani.
Julisti hen mös toisen ialon Kirian/ quin cutzutan Apostolein Teco/ iossa mainitan nijste menoista iotca tapachtuit haman nihin cahcten aijastaican/ quin Pauali Romis oli/ se on hama' nelienden Neronin wooten. Josta me ymmerdem/ ette teme Kiria ombi samas Caupungis techty.
Ja senteden mwtomat luleuat/ nin wsein quin Pauali puhupi henen Lehetuskiriasans/ Minun Euangeliumin cautta/ ette hen aijattele teste Lucan Euangeliumist/ Ja mös ettei hen waan Paualilde Apostolilde oppenut Euangeliumi/ ioca ei Rumilisest Herran cansa ollut/ mutta muilda Apostoleilda/ ninquin hen itzeki ilmoitta henen Ramatuns algus/ sanoden.
Ninquin ne meille andanuet ouat/ iotca sen algusta itze nähnet ouat/ ia sen Sanan palueliat ouat olluet. Senteden hen ombi kirioitanut Euangelium/ ninquin hen oli muilda cwllut/ Mutta Apostolein Tegon hen cokonpani/ ninquin hen itze näki.
Ja hen eli Cadhexankymende ia nelie aiastaica Waimotoin.
Ja Haudhattin Constantinopolis/ iohonga Caupungijn/ henen Luuns/ pyhen Andreasen Apostolin lwdhen cansa/ wietin Acaiast/ Cadhelkymmenelle Keisarin Constantinusen wodhella.

P. Lucan Euangelium.

Ensimeinen Lucu.

Luuk 1:1 ETte monet ouat ruuenet szätemen ne Puhet nijste iotca meiden keskenem waghimast ouat pätetyd/
Luuk 1:2 Ninquin ne meille sanonuet ouat/ iotca sen algusta itze nähnyet ouat/ ia sen Sana' palueliat ouat olluet/
Luuk 1:3 näky mös minulle se coctolinen oleua/ sijtequin mine algusta caiki cappalet wisusta ole' tutkinut että mine sinulle (O paras Teophile) sitelehin iärghestens kirioitaisin/
Luuk 1:4 Senpäle ettes tundisit nijnen cappaleidhen wissituxen/ ioista sine neuuottu olet.

Luuk 1:5 OLi Herodesen Judea' Kuninga' aicana yxi Pappi/ Zacharias nimelde/ Abian worosta/ ia henen Eme'dens Aaronin Tyttereist/ ia henen nimens Elizabeth.
Luuk 1:6 Mutta he olit molemat hurskat JUMALAN edes waeltawaiset caikisa HERRAN käskyise ia Sädhyise laittamattomat.
Luuk 1:7 Ja ei ollut heille Lasta/ Sille ette Elizabet oli Hedhelmetoin/ Ja molemat olit io ijäliset.
Luuk 1:8 Ja se tapachtui/ coska hen worollans Papin wircka piti JUmala' edes/ Pappiude' tauan ielkin/
Luuk 1:9 ia arpa la'gesi henelle/ ette henen piti haijud sytyttäme'/ meni hen HErran Te'plin siselle.
Luuk 1:10 Ja caiki Canssan palious oli vlcona ia rucoli sen Haijun aigan.
Luuk 1:11 Nin ilmestui henelle HERRAN Engeli seisodhen Haiju' altarin oikealla polella.
Luuk 1:12 Ja quin Zacharias henen näki hämmestui hen/ ia pelcous langesi henen pälens.
Luuk 1:13 Mutta se Engeli sanoi henelle/ Ele pelke Zacharia/ Sille sinun Rucouxes on cwltu. Ja sinun Emendes Elizabet synnyttepi sinulle poijan/ ionga nimen sinun pite cutzuman Johannes/
Luuk 1:14 ia sinun ilo ia ihastus tulepi. Ja monda iloitzeuat ylitze henen syndymisens.
Luuk 1:15 Sille ette hen tulepi swrexi HERRAN edhes. Wina ia wäkeuete iooma ei hen ioo. Ja pyhelle Hengelle hen teuteten io hamast hene' Eitins Cohdusta.
Luuk 1:16 Ja monda Israelin Lapsista hen kiendepi heiden HERRANS JUMALANS tyge.
Luuk 1:17 Ja hen edheskeupi henen edhelle's Elian Hengen ia Auwun cansa/ ette henen kiendemen pite Iseden sydhemet Lasteins tyge/ ia ne tottelemattomat hurskaste' toimen tyge/ ia walmistaman Herralle teudhelisen Canssan.
Luuk 1:18 Ja sanoi Zacharias Engelille/ Miste mine sen tunnen? Sille mine olen wanha/ ia minun Emenden on io ijälinen.
Luuk 1:19 Nin Engeli wastasi ia sanoi henelle/ Mine ole' Gabriel ioca seison JUMALAN edes/ ia olen lehetetty puhuman sinun tyges/ ia saattaman neite ilolisi sanomita sinulle.
Luuk 1:20 Ja catzo sine tulet kielettömexi/ ia ed woi puhua haman sihen peiuen asti/ iona nemet tapactuuat/ Senteden ettet sine vskonut minun Sanoiani iotca aijalans teuteten.
Luuk 1:21 Ja se Canssa odhotti Zachariast/ ia imehtteli ette hen nijn wiwyi Te'plis.
Luuk 1:22 Ja quin hen vloskeui/ ei hen sanut heille puhua. Ja he ymmersit ette hen oli ionghu' Nägön Te'plis nähnyt. Ja hen wijttasi heille/ ia ieij mykexi.
Luuk 1:23 Ja se tapachtui ette henen wirghans peiuet olit teytetyd/ meni hen cotians.
Luuk 1:24 Ja ninen peiueden ielkin tuli henen Eme'dens Elizabeth raskaxi/ ia salasi itzens wijsi Cucautta/ sanoden/

Luuk 1:25 Nein ombi HErra minulle tehnyt nijnä peiuine/ quina hen minu' poleeni catzoi ette hen poisotais
minu' yle'catzeni Inhimisten seas.
Luuk 1:26 Mutta cudhena Cwcaunna/ lehetettin JUMALAST Engeli Gabriel ychten Galilean Caupungin/ ionga
nimi oli Nazareth/
Luuk 1:27 yhden Neitzen tyge/ iota oli kihilattu miehelle ionga nimi oli Joseph/ Dauidin honesta/ ia Neitzen
nimi oli Maria.
Luuk 1:28 Ja Engeli tuli siselle henen tygens ia sanoi/ Terue armoitettu/ HErra on sinun cansas *
hyuestisiugnattu olet sine waimoden seas.
Luuk 1:29 Mutta quin hen näki henen/ hämmestui hen henen puhestans/ ia aijatteli millinen olis se teruetys.
Luuk 1:30 Ja sanoi Engeli henelle/ Ele pelke Maria/ Sille sine * leudhit Armon JUMALAN tykene.
Luuk 1:31 Catzo sine sijtet cohdusas ia synnytet poian/ ia sinun pite cutzuman henen Nime's JESUM.
Luuk 1:32 Sen pite oleman swren/ ia pite cutzuttaman ylimeisen Poiaxi. Ja HERra JUMALA andapi henelle
Dauidin henen Isens istumen/
Luuk 1:33 ia hen hallitzepi ylitze Jacobin honen ijancaikisesta/ ia henen Waldakunnallans ei pide oleman
loppu.
Luuk 1:34 Nin sanoi Maria Engelille/ Quinga teme tulepi/ Sille ette mine mieheste miten tiedhe?
Luuk 1:35 Ja Engeli wastasi ia sanoi henelle Pyhe He'gi tulepi sinu' päles/ ia sen ylimeisen auwu pite sinu'
ylitzewariottaman. Senteden mös se Pyhe quin sinusta syndypi pite cutzuttaman Jumalan Poiaxi.
Luuk 1:36 Ja catzo Elizabeth sinu' langos mös szijtti poian henen wanhalla ijellens/ ia teme on nyt cudes
Cwcausi henelle/ ioca sanottin Hedhelmettomaxi/
Luuk 1:37 Sille ette Jumala' edes ei ole ychte' asija mahdotoinda.
Luuk 1:38 Nin sanoi Maria/ Catzo Herra' pica/ Olcon minulle sinu' sanas ielkin. Ja Engeli poislexi hene'
tykeens.
Luuk 1:39 Mutta Maria ylesnousi nijne peiuine. Ja meni kirusta yles Mekikylihin Judan Caupungin/
Luuk 1:40 ia sisellekeui Zacharian honesen/ ia teruetti Elizabethi
Luuk 1:41 Ja se tapachtui/ sijtte quin Elizabeth cwli Marian teruetyxen/ hyppesi lapsi henen cohdusans. Ja
Elizabeth teutettin Pyhelle Hengelle/
Luuk 1:42 ia hwsi swrella änelle/ ia sanoi/ Hyuestisiugnattu olet sine waimodhen seas/ ia hyuestisiugnattu on
sinun cochtus hedhelme.
Luuk 1:43 Ja custa se minulle tuli/ ette minun HERrani Eiti minun tykeni tule?
Luuk 1:44 Sille catzo ette sijttequin sinun teruetyxes äni tuli minun Coruihini/ hyppesi lapsi ilosta minun

Cohdusani.
Luuk 1:45 Ja autuas olet sine ioca vskoit/ Sille ette ne teutetten/ iotca sinulle ouat sanotudh HERRALDA.
Luuk 1:46 Ja Maria sanoi. MInun Sielun ylistepi HERra.
Luuk 1:47 Ja minun Hengen iloitze JUMALAsa minun Wappattaiasani.
Luuk 1:48 Ette hen catzoi Picans neurytte/ Catzo sijs nyt testelehin pitepi caikein sukuden minua Pyhexi sanoman.
Luuk 1:49 Sille se ombi swria tehnyt minun coctani ioca Wäkeue on/ ia henen Nimens ombi pyhe.
Luuk 1:50 Ja henen Laupiuns on sughusta sucuun/ iotca hende pelkeuet.
Luuk 1:51 Hen teki wäghen käsiwardhellans/ ia haijotti ne Coriat heiden Sydhemens mieleste.
Luuk 1:52 Ne woimaliset ombi hen cukistanut istumelda/ ia corgotti ne Neuret.
Luuk 1:53 Isouat teutti hen hyuille/ ia rickat laski tyhijexi.
Luuk 1:54 Hen coriasi Israelin henen Paluelians/ muistaden oman Laupiuns päle.
Luuk 1:55 Ninquin hen ombi puhunut meiden Iseden tyge/ Abrahamin ia henen semenellens ijancaikisesta.
Luuk 1:56 Ja Maria ieij henen tygens lehes colmexi Cwcaudhexi/ ia palasi cotiansa.
Luuk 1:57 Mutta Elizabethin synnyttemisen aica teutettin/ ia hen synnytti poighan.
Luuk 1:58 Coska henen Naburins ia Langonsa cwlit ette HERRA oli tehnyt swren Laupiuden henen ca'sans/ ia he iloitzit henen cansans.
Luuk 1:59 Ja se tapactui Cahdexa'dena peiuene/ he tulit Pilti ymberinsleickaman/ ia cutzuit henen Zachariam Isens Nimelde.
Luuk 1:60 Nin wastasi henen Eitens ia sanoi/ Eiswinga'/ waan hen pite cutzuttaman Johannes.
Luuk 1:61 Ja he sanoit henen tygens/ Eiketen ole sinu'/ sughusas ioca cutzutan silde Nimelde.
Luuk 1:62 Nin he wijttasit henen Isellens mille nimelle hen tactoi henen cutzua.
Luuk 1:63 Ja hen anoi taulua/ kirioitti sanoden/ Johannes ombi hene' Nime's. Ja iocainen site imechteli.
Luuk 1:64 Nin cochta aukeni henen suuns ia henen kielens/ ia puhui/ kijtteden Jumalata. Ja pelcaus sattui caikein heiden Naburins päle.
Luuk 1:65 Ja caikisa Judean Mäkicanssas ilmaunsit caiki nämet tegot.
Luuk 1:66 Ja caiki iotca sen culit panit heiden sydhemihins sanode'/ Mitkes Lulet teste Lapsesta tulepi? Sille ette Herran käsi oli henen cansans.
Luuk 1:67 Ja henen Isens Zacharias teutettin Pyhelle Hengelle/ ia noidhui sanoden.
Luuk 1:68 KItetty olcon Herra Israelin Jumala/ sille hen on etzinyt ia lunastanut henen Canssans.
Luuk 1:69 Ja ombi meille Ylesnostanut Terueyde' * Sarue'/ Dauidin henen Paluelians Honesa.

Luuk 1:70 Ninquin hen on muinen puhunut henen pyhein Prophetains suun cautta.
Luuk 1:71 Ette hen meite wapachtaman pideis meiden wiholisild/ ia caikein kädhest/ iotca meite wihauat.
Luuk 1:72 Ja osottaman Laupiuden meiden Isillen/ ia muistaman henen pyhen Lijtons päle.
Luuk 1:73 Ja sen walan päle/ ionga hen wannoi Abraham meiden Iselen/ meille andaxens.
Luuk 1:74 Ette me Lunastetudh meiden wiholisten kädhest/ hende paluelisim ilman pelkemet.
Luuk 1:75 Pyhydhes ia hurscaudhes ioca henen edesens kelpa caikina meiden ikä peiwine.
Luuk 1:76 Ja sine Pilti pite cutzutaman sen Ylimeisen Propheta/ sille sinun pite edhelkieumen Herran Caswon edes/ valmistama' henen Teitens.
Luuk 1:77 Ja andaman Terueydhen tunnon henen Canssans/ heiden syndiens andexisamisen cautta.
Luuk 1:78 Meiden Jumlan sydhemellisen Laupiun cautta/ iolla meite etzinyt on Coitto * Ylehelde.
Luuk 1:79 Walistamaan nijte/ iotca pimeis ia coolon warios istuuat Ja oijendaman meiden ialcam Rauhan tielle.
Luuk 1:80 Ja se Lapsi caswoi ia wachwistui Henges. Ja aswi Corues/ sihenasti ette se peiue tulis/ iona henen piti Israelin Canssan eten tuleman.

** Saruen) se on wäki eli woima/ nin on Christus terueyden Sarui/ se on/ hen on se/ ionga cautta Jumala on wäkeuesti päättenyt meiden autuahuden/ ninquin hen Prophetain cautta oli toiwottanud.*

Toinen Lucu.

Luuk 2:1 Se tapactui sijs nijnä Peiuine/ Ette Yxi Käsky wloskeui Keisarild Augustuselda/ ette caiki Mailma piti * Werolisexi laskettaman.
Luuk 2:2 Ja teme weron Laskema oli ensimeine'/ ia silloin tapactui coska Kyrenius oli Waldamies Ylitze Syrian maan.
Luuk 2:3 Ja menit itzecukin Caupungihins andaman heidens arwatta.
Luuk 2:4 Nin mös Joseph Galileast Nazaretin Caupu'gist ylesmeni Judeaa' Dauidin Caupu'gin ioca cutzuta' Bethlehem/ Sille ette hen oli Dauidin Honest ia perehest/ ette hene' piteis mös itzens aruauttaman
Luuk 2:5 Maria' hene' kihilatun Eme'dens ca'sa ioca oli rascas.
Luuk 2:6 Nin tapactui heide' sielle ollesans/ ette synnyttemise' peiuet tulit teutetyxi.
Luuk 2:7 Ja hen synnytti Poian henen Esikoisens/ ia kiäri henen capalohin/ ia laski henen Seimen/ sille ettei ollut heille sija maiasa.
Luuk 2:8 Ja Paimenet olit samas Paicakunnas walwadhen Pellola laumans Ylitze/ iotca wartioitzit öölle heiden

Carians.
Luuk 2:9 Ja catzo/ HERRAN Engeli seisoi heiden tykenens/ ia HERRAN kircaus heite ymberinswalghisti/ ia he peliestyit swrella pelgolla.
Luuk 2:10 Ja sanoi heille Engeli/ Elkette te pelietkö/ Sille catzo mine ilmotan teile swren ilon/ ioca tuleua on caikelle Canssalle
Luuk 2:11 Sille ette teille ombi tenepene syndynyt Wapactaija/ ioca ombi HERRA Christus Dauidin Caupungis.
Luuk 2:12 Ja teme on teille mercki. Te leudhet Lapsen Capalohin kiärityn/ panduna seimeen.
Luuk 2:13 Ja cocta oli Engelin cansa swri Taiualisen sotawägen ioucko/ iotca kijtit Jumalata ia sanoit/
Luuk 2:14 Cunnia olcon Jumala' corkiuxijs Ja maasa Rauha/ Ja inhimisis hyue Tacto.
Luuk 2:15 Ja se tapactui/ ette Engelit heiste poislexit Taiuasen/ Nin puhuit ne Paimenet keskenens/ Kieukemme haman Bethleheman/ ia catzokam site asia ioca tapactui/ ionga Herra ilmoitti meille.
Luuk 2:16 Ja he tulit kijruchtadhen/ ia Leudhit Marian. Ja Joseph/ ynne lapsen cansa ioca macas seimes.
Luuk 2:17 Coska he sijs sen nähnyet olit/ iulghistit he sen Sanoman/ ioca heille sanottu oli teste Lapsesta.
Luuk 2:18 Ja caiki/ iotca sen cwlit/ imechtelit nijte puheita quin heille sanottu oli Paimenilda.
Luuk 2:19 Mutta Maria ketki caiki nämet sanat/ tutkistellen hene' sydhemesens
Luuk 2:20 ia Paimenet palasit/ ylisteijn ia cunniottaijn Jumalata/ caikista quin he cwlluet ia nähnyet olit/ ninquin heille sanottu oli.
Luuk 2:21 Ja sijttequin Cahdexan peiue olit culunet/ ette Lapsi piteis ymberinsleicattaman/ cutzuttijn henen Nimens JESUS. ioca oli Engelilde io ennen cutzuttu/ quin hen cohdusa sikisi.
Luuk 2:22 Ja sijttequin heiden Puhdistus peiuet olit teutetydh Mosesen Lain ielken/ weidh he henen Jerusalemin/ ette he seisotaisit henen HERRAN eteen/
Luuk 2:23 ninquin Kirioitettu on HERRAN Lais/ Caiki miehenpoli/ ioca ensin auapi Eitins cohdhun/ pite cutzuttama' HERRALLE pyhexi.
Luuk 2:24 Ja ette heiden pideis andaman wffrin sen ielken quin sanottu ombi HERRAN lais/ pari mettisi eli caxi Kyhckylesen poica.
Luuk 2:25 Ja catzo/ Yxi Mies oli Jerusalemis/ ionga nimi oli Simeon/ Ja teme mies oli Hurskas ia Jumalalinen odhottadhen Israelin lohdutosta. Ja Pyhe Hengi oli henes.
Luuk 2:26 Ja henelle oli wastaus annettu Pyhelde Hengelde/ ettei henen pitenyt colemata näkemen/ ennen quin hen näkis HERRa' Christusen.
Luuk 2:27 Ja hen tuli hengen cautta Templijn.
Luuk 2:28 Ja quin ne Wanhemat Piltin Jesusen Templin siselletoid/ ette heiden piti tekemen henen edestens

Lain tauan ielken/ nin se otti mös henen sylijns/ ia kijtti Jumalata ia sanoi.
Luuk 2:29 Laske nyt HERRA sinun Paluelias * Rauhan menemen/ sinun sanas ielken.
Luuk 2:30 Sille minun Silmeni ouat nähnet sinun Terueydhes.
Luuk 2:31 Jonga sine walmistit caikein Canssain caswon ethen.
Luuk 2:32 Yhdexi walkeuxi walghistaman Pacanita/ Ja sinun Canssas Israelin Cunniaxi.
Luuk 2:33 Ja henen Isens ia Eitins olit imechteleueiset nijste quin heneste sanottin.
Luuk 2:34 Ja Simeon hyuestisiugnasi heite/ ia sanoi Marialle henen Eitillens/ Catzo teme ombi pandu langemisexi/ ia Ylesnousemisexi monen Israelis/ ia sixi merckixi/ cuta wastan sanottan.
Luuk 2:35 Ja sinungin mös sielus läpitze mieckan pite kieumen/ senpälle ette monen sydhenden aijatoxet pite ilmoitettaman.
Luuk 2:36 Ja oli Anna Prophetissa Phanuelin Tyter Aserin sughusta teme oli ioutunudh pitkelle ijelle/ ia oli elenyt miehens cansa seitzemen wootha hene' Neitzydeste's/
Luuk 2:37 Ja oli Lesken lähes Cadexan kymende ia nelie vootta/ Ja ei poislechtenyt Templist paluelemast Jumala/ Paastoisa ia Rucouxisa ööte ia peiue.
Luuk 2:38 Ja mös teme sama sille hetkelle siehen tuli/ ia cu'nioitzi HERRA/ ia puhui heneste caikille/ iotca Wapadhutta Jerusalemis odhotit.
Luuk 2:39 Ja sijttequin he olit caiki teuttenyet HERRAn lain ielken/ palasit he Galileaan heiden Caupu'gijns Nazarettin.
Luuk 2:40 Mutta Pilti ylescaswoi ia wahwistui Henges/ ia teutettin wijsaudhella/ ia JUMALAN armo oli henen cansans.
Luuk 2:41 Ja henen Wanhemans waelsit ioca wosi päsieis iuhlalle Jerusalemin/
Luuk 2:42 ia quin hen io oli caxitoistakymenen woothinen ylesmenit he Jerusalemin iuhla peiuen tauan ielken/
Luuk 2:43 ia quin peiuet olit teutetyt/ palasit he cotians/ nin Pilti JESUS ieij Jerusalemin/ ia eike homanet henen wanhemans. Waan he lwlit henen oleuan seuras.
Luuk 2:44 Ja edheskeuit yhden peiuekunnan/ ia etzit hende Langoins ia Tuttawains sekan.
Luuk 2:45 Ja quin ei he hende leuteneet/ palasit he Jerusalemin ia etzit hende.
Luuk 2:46 Ja se tapachtui/ colmanen peiuen peräst/ leudhit he henen Templis istuuan Opettaijadhen keskelle/ cwldeleuan heite/ ia kysyuen heille.
Luuk 2:47 Ja caiki iotca henen cwlit hemmestuit ylitze henen ymmerdhyxens ia wastauxens.
Luuk 2:48 Ja quin he henen neit ihmettelit he/ Ja sanoi henen Eitins henelle/ Poican/ Mixi sine meille neijn teit? Catzo/ sinun Ises ia mine olem murehtien etzinyet sinua.

Luuk 2:49 Ja hen sanoi heiden tyge's/ Mite se on ette te etzitte minua? Ettekö te tietenyet ette minun pite nijse oleman/ iotca minun Iseni ouat?
Luuk 2:50 Ja eiuet he ymmertenyet site Sana ionga hen heille puhui.
Luuk 2:51 Ja hen alasmeni heiden cansans/ ia tuli Nazarettin/ ia oli heille alamaine'. Mutta henen Eitins ketki caiki nämet sanat sydhemehens.
Luuk 2:52 Ja JESUS menestui wisaudhes/ ia ijes/ ia Armos JUMALAN ia Inhimisten edes.

Colmas Lucu.

Luuk 3:1 WIdhel sijs toistakymmenel wodhel Keisarin Tiberiusen Wallan aialla/ coska Pontius Pilatus Judean Waldamies oli/ Ja Herodes yxi Neliesructinas Galileas oli/ ia henen weliens Philippus oli Neliesructinas Itureas/ Ja sijnä Trachonitin Ma ku'nas/
Luuk 3:2 Ja Lysanias oli Abilenen Neliesructinas/ Coska Hannas ia Caiphas olit Ylimeiset Papit/ silloin tapactui Jumala' käsky Joha'nesen Zacharia' poian tyge corues.
Luuk 3:3 Ja hen tuli caickijn Manpaickoin Jordanin ymberins/ Ja sarnasi Paranoxen Castet syndein andexi andamisexi.
Luuk 3:4 Ninquin kirioitettu ombi Esaian Prophetan sarnan Ramatus ioca sanopi/ Hwtauaisen äni on Corues/ Walmistacat HERRAN tiete/ ia tehcket henen Polghuns oikeaxi.
Luuk 3:5 Caiki Laxot pite teutettemen/ ia caiki Woret ia Mäghet pite alettaman/ Ja mitke wäret ouat ne pite oijettaman/ ia mitke coleat ouat ne pite tasaisexi matkaxi tuleman/
Luuk 3:6 Ja caiki Liha pite näkemen JUMALAN Terueydhen.
Luuk 3:7 Nin sanoi hen sis Canssalle ioca vloskeui andaman heidens casta henelde/ Te Kykermetten sikiet/ Cuca ombi teille osottanut ette teiden pideis welteme' sen tuleuaisen Wihan?
Luuk 3:8 Tehcket sis otoliset Paranoxen hedhelmet/ ia elkette ruuetko sanoman itzellen/ Abraham ombi meiden Isen. Sille mine sanon teille/ Ette JUMALA woipi neiste Kiuiste ylesherettä poighat Abrahamille.
Luuk 3:9 Mutta io nyt ombi Kirues Puiden iurelle pandu/ Jocainen sis Pw quin ei teghe hyue hedhelmet/ se poickihacatan/ ia Tuleen heiteten.
Luuk 3:10 Ja Canssa kysyi henelle sanoden/ Mite sis meiden pite tekeme'?
Luuk 3:11 Nin hen wastate' sanoi heille/ Jolla ombi caxi hametta/ andacan iolla ei ychten ole/ Ja iolla ombi Rocha/ hen tehcken samallamoto.
Luuk 3:12 Tulit mös Weronottaijat/ andaman heidens casta/ ia sanoit henelle/ Mestari/ Mite sis meiden pite tekemen?

Luuk 3:13 Sanoi hen heille/ Elkette miten enämbi waatico/ quin on teille säätty.
Luuk 3:14 Nin kysyit mös henelde Houit sanoden/ Mite sis meiden pite tekemen? Sanoi hen heille/ Elkette kenengen * Wäkiwalda tehkö taicka * wäryttä/ ia tytyket teiden Palcallen.
Luuk 3:15 Mutta quin Canssa odhotti/ ia caiki aijattelit heiden Sydhemisens Johannesesta/ Lienekö hen se CHRISTUS.
Luuk 3:16 Wastasi Johannes sanoden iocaitzelle/ Mine tosin wedhelle castan teite/ wan minua Wäkeuembi tulepi ionga Kengein rihima en ole mine keluolinen pästemen/ Hen castapi teite pyhelle Hengelle ia Tulella/
Luuk 3:17 ionga wiski ombi henen Kädhesens/ ia hen puhdistapi henen Lugansa/ ia cokopi Nisuns henen Aittans/ Mutta Acanat hen poltapi sammomatomal Tulella.
Luuk 3:18 Palio tosin mös muita hen neuuodhen iulghisti Canssalle.
Luuk 3:19 Mutta se Neliesructinas Herodes/ coska hen henelde rangaistihin Herodiasen henen weliens Emenen tedhen/
Luuk 3:20 ia caikista pahoista/ quin Herodes teki/ lisesi hen mös temen caikeden ylitze/ ia salpasi Johannesen Tornijn.
Luuk 3:21 Ja se tapactui/ Coska caiki Canssa castettijn/ ia quin JESUS mös castettin ia rucoli/ Aukeni Taiuas.
Luuk 3:22 Ja pyhe Hengi alastuli rumisel modholla ninquin Mettinen henen pälens/ ia äni Taiuasta tuli/ ioca sanoi/ Sine Olet Se Minun Racas Poican/ Sinussa Ombi Minulle Hyue sosio.
Luuk 3:23 Ja itze JESUS oli lehes colmekymmenen wootinen/ coska hen rupesi. Ja hen luultin oleuan Josephin Poica/ ioca oli Elin poica.
Luuk 3:24 Joca oli Mathatian poica. Joca oli Leuin poica. Joca oli Melchin poica. Joca oli Jannen poica. Joca oli Josephin poica.
Luuk 3:25 Joca oli Mathatian poica. Joca oli Amosen poica. Joca oli Naumin poica. Joca oli Eslin poica. Joca oli Naggin poica.
Luuk 3:26 Joca oli Maathin poica. Joca oli Mathatian poica. Joca oli Semein poica. Joca oli Josechin poica. Joca oli Judan poica.
Luuk 3:27 Joca oli Joannan poica. Joca oli Rhesian poica. Joca oli Zorobabelin poica. Joca oli Salathielin poica. Joca oli Nerin poica.
Luuk 3:28 Joca oli Melchin poica. Joca oli Addin poica. Joca oli Kosamin poica. Joca oli Elmadam poica. Joca oli Herrin poica.
Luuk 3:29 Joca oli Jesonin poica. Joca oli Eliezerin poica. Joca oli Joramin poica. Joca oli Matthan poica. Joca oli Leuin poica.

Luuk 3:30 Joca oli Simeonin poica. Joca oli Judan poica. Joca oli Josephin poica. Joca oli Jonan poica. Joca oli Eliachimin poica.
Luuk 3:31 Joca oli Meliamin poica. Joca oli Menamin poica. Joca oli Mathatan poica. Joca oli Nathan poica. Joca oli Dauidin poica. Joca oli Jessen poica.
Luuk 3:32 Joca oli Obedin poica. Joca oli Boozin poica. Joca oli Salmonin poica. Joca oli Naasonin poica.
Luuk 3:33 Joca oli Aminadabin poica. Joca oli Aram poica. Joca oli Esromin poica. Joca oli Pharesin poica. Joca oli Judan poica.
Luuk 3:34 Joca oli Jacobin poica. Joca oli Isaachin poica. Joca oli Abrahamin poica. Joca oli Taran poica. Joca oli Nachorin poica.
Luuk 3:35 Joca oli Jaruchin poica. Joca oli Ragahun poica. Joca oli Phalechin poia. Joca oli Heberin poica. Joca oli Salemin poica. Joca oli Cainan poica.
Luuk 3:36 Joca oli Arphaxattin poica. Joca oli Sem poica. Joca oli Noen poica. Joca oli Lamechin poica.
Luuk 3:37 Joca oli Mathusalem poica. Joca oli Enochin poica. Joca oli Jaredin poica. Joca oli Malalehelin poica. Joca oli Cainan poica. Joca oli Enosin poica. Joca oli Sethin poica. Joca oli Adamin poica. Joca oli JUMALAN poica.

Nelies Lucu

Luuk 4:1 NIn JESUS teunens Pyhe Hengi palasi Jordanist. Ja wietin Hengeste Corpehen/
Luuk 4:2 ia neliekymende peiue kiusatin Perkelehelde. Ja ei hen miten sönyt nijnä peiuinä/ ia quin ne lopuit sijtte hen isoisi.
Luuk 4:3 Nin sanoi Perchele henelle/ Olecos JUMALAN Poica/ nin sano telle Kiuelle/ ette hen Leiuexi tulis.
Luuk 4:4 Nin wastasi JESUS sanoden/ Kirioitettu on/ Ei ainoast Leiuest Inhiminen elä vaan iocaitzest Jumalan sanasta.
Luuk 4:5 Ja Perkele wei henen Corckian woren pälle/ ia osotti henelle caiki Maan pijrin Waldakunnat silmen räpäyxelle.
Luuk 4:6 Ja sanoi henelle Perkele/ Sinulle mine annan caiken temen Wallan/ ia heiden Cunnians/ Sille minun Haltuni ouat ne annetut ia mine annan ne kelle mine tahdon/
Luuk 4:7 Jos sine sis nyt mahan langet ia rucolet minua/ nin he ouat caiki sinun.
Luuk 4:8 Ja JESUS wastaten sanoi henelle/ Mene matcaas minusta Sathan/ Sille ette kirioitettu on/ Sinun HERRAS Jumalas pite sinun cwmartaman/ ia hende ainoata palueleman.
Luuk 4:9 Ja hen wei henen Jerusalemin/ ia asetti henen Templin Harian päle ia sanoi henelle/ Olecos

JUMALAN poica/ nin laske itzies teste alas.
Luuk 4:10 Sille kirioitettu ombi/ ette hen Engeleins keskenyt on sinusta/ warieleman sinua/
Luuk 4:11 ia käsisens candauat sinua/ ettet sine coskan loucka ialcas Kiueen.
Luuk 4:12 Ja JESUS wastaten sanoi henelle/ Sanottu on/ Ele kiusa sinun HERRAS JUMALAS.
Luuk 4:13 Ja quin caiki kiusaus oli pätetty/ poislexi Perkele henelde hetkexi.
Luuk 4:14 Ja palasi JESUS Hengen wäes iellens Galilean. Ja sanoma vloslexi ymberi caiken lehimakunnan heneste.
Luuk 4:15 Ja hen opetti heiden Sinagogasans/ ia caikilda cunnioitettin.
Luuk 4:16 Ja hen tuli Nazarettin cussa hen oli yleskasuatettu/ Ja hen sisellemeni Sinagogan tauans ielken Sabbathin peiuene ia ylesnousi lukeman.
Luuk 4:17 Ja annettin henelle Esaian Prophetan Ramattu. Ja quin hen Ramatun auasi/ nin hen leusi paican cussa kirioitettu oli/
Luuk 4:18 HERRAN Hengi ombi minun päleni/ senteden ette hen woiteli minun/ ia on lehdettenyt minun sarnaman Euangeliumi waiwaisille/ Parandaman ne särietydh sydhemet/
Luuk 4:19 ilmoittaman Fangeille lunastusta/ Ja Sokeillen näghön/ Ja nijlle hosutuille ette heiden pite wapadhet oleman/ Ja ette minun pite iulghistama' HERRAN Wodhen.
Luuk 4:20 Ja quin hen Ramatun Kijnipani/ nin hen annoi Paluelialle. Ja istui taas/ ia caikein silmet quin olit Sinagogas catzelit henen pälens.
Luuk 4:21 Ja hen rupeis heille sanoman/ Tenepene ombi teme Kirioitus teutetty teiden coruisanna.
Luuk 4:22 Ja caiki annoit henelle todhistuxen/ ia imehtelit nijnnen armolisten sanaden päle iotca henen suustans vloskeuit/ Ja sanoit/ Eikö teme ole * Josephin poica?
Luuk 4:23 Ja hen sanoi heille/ Caiketin sanocat minulle teme wertaus/ Läkeri parana itzes. Caiki mite me cwlima tehdyn Capernaumis/ tege mös tesse sinu' Isesmaalla.
Luuk 4:24 Nin hen sanoi Totisesta sanon mine teille/ Eikengen Propheta ole otolinen henen Isensmaalla.
Luuk 4:25 Wan totudhesa sanon mine teille/ Monda Leske olit Israelis Eliasen aican/ coska Taiuas suliettu oli colmet wootta/ ia cwsi cwkautta/ coska swri Nelke tapactui ylitze caiken Maakunnan/
Luuk 4:26 ia ei kenengen heiden tygens lehetetty Elias wan yhden Lesken waimon tyge Sarephthan Sidonias.
Luuk 4:27 Ja monda Spitalista olit Israelis Heliseusen Prophetan aijalla/ ia eikengen heiste puhdastettu/ wan Naaman Syrialainen.
Luuk 4:28 Ja caiki iotca olit Sinagogas tulit teuten wihoija quin he nämet cwlit.
Luuk 4:29 Ja yleskarckasit/ ia vlosaijoit henen Caupungist/ ia weit henen haman wooren hypärelle/ ionga

päle heiden Caupungins oli rakettu/ ette he henen olisit alassöxenet.
Luuk 4:30 Mutta hen meni kieudhen heiden keskelläns.
Luuk 4:31 Ja alastuli Capernaumijn Galilean Caupungin/ ia sijne opetti heite Sabbathin peiuinä.
Luuk 4:32 Ja he hämmestuit henen opetuxens ylitze/ Sille ette henen puhens oli woimalinen.
Luuk 4:33 Ja oli Sinagogas Inhiminen iolla oli rettasen Perkelen Hengi/ ia hen hwsi swrella änelle sanodhen/
Luuk 4:34 Woi/ mite sinun ombi meiden cansam JESU Nazarene? Tulicos meite hukuttaman? Mine tiedhen cuka sine olet/ Jwri se JUMALAN Pyhe.
Luuk 4:35 Ja nuchteli JESUS hende sanoden/ Waickene/ ia poismene henest. Ja quin Perkele oli henen heiden keskellens heittenyt/ nin hen vlosmeni henest/ ia ei miten hende wahingottanut.
Luuk 4:36 Ja tuli Pelcaus caikein päle/ ia puhuit keskenens/ sanoden/ Mike puhe teme on? sille hen mana wäelle ia woimalla rettasita hengi/ ia he vlosmeneuet.
Luuk 4:37 Ja sanoma iulghistui henest caikis sen maakunnan lehipaikois.
Luuk 4:38 Ja quin JESUS ylesnousi Sinagogast/ meni hen Simonin honen siselle/ Mutta Simonin Anoppi waiuattin swrest Wilutaudista. Ja he rucolit hende henen edhestens.
Luuk 4:39 Ja hen astui henen tygens/ ia manasi Wilutautia. Ja Wilutauti loopui henest. Ja cocta hen ylesnousi/ ia palueli heite.
Luuk 4:40 Ja quin Auringo laskihin/ nin caiki ioilla oli Sairahita moninaisis Taudhis/ weit he henen tygens. Ja hen pani iocaitzen päle Kätens/ ia paransi heidet.
Luuk 4:41 Nin vloslexit mös monesta Perkelet hwtadhen ia sanoden/ Sine olet CHRISTus se JUMALAN Poica. Nin hen rangaisi ne/ ia ei sallinut heidhen puhua/ Sille ette he tiesit henen oleuan CHRISTUSEN.
Luuk 4:42 Mutta quin peiue tuli/ vlosmeni hen erineiseen sijaan. Ja Canssa etzit hende ia tulit haman henen tygens/ ia estelit hende/ ettei henen pitenyt poislechtemen heilde.
Luuk 4:43 Nin sanoi hen heille/ Minun tule mös muille Caupungeille Euangelium JUMALAN Waldaku'nast sarnata. Sille site warten mine lehdetetty olen.
Luuk 4:44 Ja hen sarnasi Galilean Sinagogisa.

V. Lucu.

Luuk 5:1 NIn se tapactui/ coska Canssa tu'gihit henen tygens/ cwleman Jumalan Sana. Ja hen seisoi Genezarethin meren tyken.
Luuk 5:2 Ja näki caxi Wenehte seisoua' Meren tykön/ mutta Calamiehet olit heiste vloskieunet ia pesit heiden Wercoijans.

Luuk 5:3 Nin hen yhden Wenhen sisellemeni/ ioca oli Simonin/ ia keski henen wehe maasta vloslaskea. Ja hen istudhen opetti Wenheste Canssa.
Luuk 5:4 Ja quin he' lackasi puhumast/ sanoi he' Simonille/ Wie syuelle/ ia wlosheitteke teiden wercko'na apaialle.
Luuk 5:5 Ja Simon wastate' sanoi henelle/ Mestari/ Me olema caiken öen tötetehnyet/ ia ei miteken szanuet/ Mutta sinu' käskylles mine quitengin vlosheiten wercon.
Luuk 5:6 Ja quin he sen teit/ sulghit he swren Calain palioudhen/ Ja heiden wercons repeisit.
Luuk 5:7 Ja he wijttasit Cu'panille's iotca olit toises wenhes/ tulema' ia auttaman heite's. Ja he tulit/ ia teutit molemat wenhet/ nijn ette he rupesit waiomaa'.
Luuk 5:8 Coska Simon Petari sen näki/ langes hen Jesusen poluein tyge sanoden/ HERRA/ poismene minun tykeeni/ Sille mine olen syndinen Inhiminen.
Luuk 5:9 Sille ette hämmestus oli henen käsittenyt/ Ja caicki iotca henen cansans olit/ Calan Salin ylitzen/ ionga he olit szaneet.
Luuk 5:10 Samalmoto mös Jacobin ia Johannesen Zebedeusen poigat/ iotca olit Simonin Cumpanit. Ja sanoi JESUS Simonille/ Ele pelke/ testedes sine saad Inhimisi.
Luuk 5:11 Ja he wedhit wenhens maalle/ ia ylenannoit caiki/ ia seurasit hende.
Luuk 5:12 Ja se tapachtui/ coska hen oli yhdes Caupungis/ Ja catzo/ sijnä oli yxi Mies spitalita teunnä. Quin hen näki JESUM langes hen caswoillens/ rucoli hende sanoden/ HERRA/ ios sine tahdot/ Sine woit minun puhdista.
Luuk 5:13 Ja hen oijensi kätens ia rupeis henen ia sanoi/ Mine tahdon/ ole puhdas. Ja cochta Spitali lexi henest.
Luuk 5:14 Ja hen kielsi henen/ ettei hen kellengen sanoisi/ waan mene (ma hen) osota itzes Papille/ ia wffra sinun puhdastuxes edhest/ ninquin Moses keski heille todhistoxexi.
Luuk 5:15 Nin sanoma wiele leuisi enemin henest/ Ja palio Canssa cokounsi cwleman/ ia henen cauttans parattaman heiden Taudhistans.
Luuk 5:16 Mutta hen poismeni harhaan corpeen/ ia rucoli.
Luuk 5:17 Ja se tapchtui ychten peiuen coska hen opetti/ ia sielle istuit mös Phariseuset/ ia lain opettaijat/ iotca tullet olit iocaitzest Caupungist Galileast ia Judeast ia Jerusalemist. Ja HERRAN Woima lesse oli parandaman heite.
Luuk 5:18 Ja catzo/ mutamat miehet cannoit yhden Inhimisen wooteisa/ ioca oli Haluattu/ Ja he pydhit hende sisellewiedhä pannaxens henen etens.

Luuk 5:19 Ja quin eiuet he leunneet Canssan tähden/ custa polesta he olisit henen parahin siselleszaneet/ ylesastuit he Caton päle/ ia Caton lepitze alaslaskit henen Woteinens keskelle JESUsen eten.
Luuk 5:20 Ja quin hen näki heiden vskons sanoi hen sille/ Inhiminen/ sinun syndis annetan sinulle andexi.
Luuk 5:21 Ja ne Kirianoppenuet ia Phariseuset rupesit aijattelman sanoden/ Cuca ombi teme/ ioca JUMALAN pilcka puhupi? Cuca woipi synnit andexianda/ mutta ainoa JUMALA?
Luuk 5:22 Coska nyt JESUS tunsi heiden aijatoxens/ wastaten sanoi hen heille/ Mite te aiattelette teiden sydemesen?
Luuk 5:23 Cumbi on keuie'bi sanoa/ sinulle synnit andexiannetan/ taicka sanoa/ Ylesnouse ia kiew?
Luuk 5:24 Senteden sis ette teiden pite tietemen/ ette Inhimisen Poialla on walda maan päle syndi andexianda/ sanoi hen Haluattulle/ Sinulle mine sanon/ Ylesnouse ia ota Wotes/ ia mene Cotias.
Luuk 5:25 Ja cochta sillens hen ylesnousi heiden edhesens/ ia coriasi wotens/ iossa hen maanut oli/ ia meni Cotians cunnioittain JUMALATA.
Luuk 5:26 Ja he hämmestuit caiki/ ia cunnioitzit JUMALATA/ Ja he caiki teutettin pelgolla sanoden/ Me neime tenepene camaloit.
Luuk 5:27 Ja sijtte hen vloslexi/ ia näki weronottaian nimelde Leui istuuan Tulli hones/ ia sanoi henelle/ Seura minua.
Luuk 5:28 Ja hen ylenannoi caiki/ ylesnousi ia seurasi hende.
Luuk 5:29 Ja teki Leui henelle swren weraspidhon cotonans/ ia oli palio Weronottaiaden wäki/ ia muita/ iotca heiden cansans atrioitzit.
Luuk 5:30 Ja ne Kirianoppenet ia Phariseuset napitzit henen Opetuslastens wastan/ sanoden/ Mixi te weronottaiten ia Synneisten cansa sööte ia iootta?
Luuk 5:31 Ja JESUS wastaten sanoi heille/ Ei ne Teruehet taruitze Läkerite/ waan ne Sairat.
Luuk 5:32 Em mine ole tullut nijte wanhurskaita cutzuma'/ waan nijte Syndisite Paranoxeen.
Luuk 5:33 Nin he sanoit henelle/ Mixi Joha'nesen Opetuslapset wsein paastouat ia rucoleuat/ samalmoto mös Phariseuste' opetuslapset Mutta sinu' Opetuslapses söuet ia iouat?
Luuk 5:34 Sanoi he' heille/ Ette te woi Hääcanssa paastoman watija nincauuan quin Ylke ombi heiden cansans.
Luuk 5:35 Waan ne peiuet tuleuat/ coska Ylke heilde poisotetan/ silloin he paastouat nijne peiuine.
Luuk 5:36 Nin hen sanoi mös heille wertauxen/ Eikengen wdhen waathen tilca paicka wanha' waatesen/ mutoin hen reueise sen wdhen/ ia se paicka sijte wdhest ei souita itzens sen wa'han möte.
Luuk 5:37 Ja eikenge' pane Norta wijna wanhoin Leilein/ mutoin se nori wijna ricko Leilit/ ia se vloskatu/ ia

Leilit huckuuat.
Luuk 5:38 Mutta nori wijna pite pandaman wsijn Leilijn/ nin he molemat ouat tallella.
Luuk 5:39 Ja eikengen/ ioca wanha wina ioopi/ cochta tachto site noorta/ sille hen sanopi/ Se wanha ombi parambi.

VI. Lucu.

Luuk 6:1 IA se tapachtui Sabbathin peiuen * Homenis/ ette hen keui Laihon lepitze/ ia henen Opetuslapsens catkoit tehcki/ hierten käsillens/ ia söit.
Luuk 6:2 Nin mwtomat Phariseusist sanoit heille/ Mixi te teette/ iota ei soui tehdä Sabbathina?
Luuk 6:3 Ja JESUS wastaten sanoi heiden tygens/ Ettekö te site lukenet ole/ mite Dauid teki/ coska hen itze isois/ ia iotca henen cansans olit?
Luuk 6:4 Quinga hen sisellemeni JUMALAN honesen/ ia otti Näkyleiuet ia söi/ ia annoi mös nijlle iotca henen cansans olit/ Joita ei muinen sopinut södhe/ mutta waiuoin Pappien.
Luuk 6:5 Ja hen sanoi heille/ Inhimisen Poica ombi HERRA/ ia mös Sabbathin pälle.
Luuk 6:6 Nin se tapachtui toisna Sabbathina/ ette hen sisellemeni Sinagogan ia opetti/ Ja oli sielle yxi Inhiminen/ ionga oikea käsi oli quiuettu.
Luuk 6:7 Nin Kirianoppeneet ia Phariseuset wartioitzit he'de ios hen mös Sabbathina para'daua olis/ Ette he leyteisit iosta he cannaisit henen pälens.
Luuk 6:8 Mutta hen tiesi heiden aijatoxens/ ia sanoi sille Inhimisel/ iolla oli se quiuettu käsi/ Ylesnouse ia seiso keskelle.
Luuk 6:9 Nin hen nousi ia seisoi. Nin sanoi JESUS heille/ Mine kysyn teile/ cumbi sopi Sabbathina tehdä hyuesti taicka pahasti? Henge wapachta/ eli cadhotta?
Luuk 6:10 Ja quin hen catzatti ymberins heiden caikein päle/ sanoi hen sille Inhimisel/ Oijenna sinun kätes. Ja hen oiensi. Nin tuli henen kätens teruexi/ ninquin se toinengi.
Luuk 6:11 Mutta he tulit mielettomexi/ ia puhuit keskenens/ mite heiden piteis JESUsest tekemen.
Luuk 6:12 Mutta se tapactui nijnä peiuine/ ette hen meni Mäelle rucoleman/ ia hen oli yli öen JUMALAN rucouxis.
Luuk 6:13 Ja quin peiue oli tullut/ cutzui hen Opetuslapsens/ ia vloswalitzi Caxitoistakymende heiste/ iotca hen mös Apostolixi nimitti/
Luuk 6:14 Simon ionga hen mös Petarixi cutzui/ Ja Andream henen weliens/ Jacobin ia Johannesen/ Philippum ia Bartholomeusen/

Luuk 6:15 Mattheusen ia Thoman/ Jacobin Alphein poian ia Simone' ioca cutzutan >Zelotes/
Luuk 6:16 ia Judan Jacobin poian/ ia Judam Ischariothem sen Petteijen.
Luuk 6:17 Ja coska hen alasastui heiden cansans/ ia seisoi yhdelle lakial paical/ ia henen Opetuslastens ioucko/ ia Canssan swri palious caikest Judeast ia Jerusalemist ia Randalaiset Tyrost ia Sidonist/
Luuk 6:18 iotca olit tulluet hende cwleman/ ia paraneman heiden taudhistans. Ja iotca waiwattin reettaisilde hengilde/ ia he paranit.
Luuk 6:19 Ja caiki Canssa pysit heneen ruueta/ Sille ette auwu vloskeui henest/ ia paransi caiki.
Luuk 6:20 Ja hen ylesnosti silmens Opetuslapsijns pein ia sanoi/ Autuat oletta te Waiwaset/ Sille teiden on JUMALAN waldakunda.
Luuk 6:21 Autuat oletta te iotca nyt isotte/ Sille te rauitetan. Autuat oletta te iotca nyt idkette/ Sille teiden pite nauraman.
Luuk 6:22 Autuat oletta te coska Inhimiset wihauat teite ia eroittauat teiden/ ia pilcauat teite/ ia poisheitteuet teiden Nimen ninquin pahuden Inhimisen Poian tedhen/
Luuk 6:23 Iloitca sinä peiuenä/ ia ihastucat/ sille catzo teiden Palcan ombi swri Taiuahis. Samalmoto teit mös heiden Wanhemans Prophetaden.
Luuk 6:24 Mutta we teiden Rickat/ Sille ette teiden lodutuxen ombi teillä.
Luuk 6:25 We teiden iotca rauitudh oletta/ sille teiden pite isoman. We teiden iotca nyt nauratta/ Sille teiden pite idkemen ia parckuman.
Luuk 6:26 We teiden coska caiki Inhimiset teite kijtteuet/ Sille samalmoto teit mös heiden wanhemans wärein Prophetain.
Luuk 6:27 Mutta mine sanon teille iotca cwletta/ Racastacat teiden Wiholisian. Hyuetehcket nijlle iotca teite wihauat. Hyue puhucat nijste iotca teite kirouat.
Luuk 6:28 Rucolcat nijnen edhest iotca teide' wärytte tekeuet.
Luuk 6:29 Ja ioca sinua löö poskelle/ taritze mös henelle toinen/ ia ioca sinulda Caapun wiepi/ ele mös henelde Hametta kiellä.
Luuk 6:30 Jocaitzen quin sinulda anopi anna/ ia silde ioca sinun omas poiswei/ ele iellensano.
Luuk 6:31 Ja ninquin te tahdotta ette Inhimisten pite teiden tekemen/ nin tehkette te mös heille samalmoto.
Luuk 6:32 Ja ios te racastat nijte iotca teite racastauat/ mike kijtos teille sijte on? Sille Syndisetki racastauat nijte ioilda he racastetan.
Luuk 6:33 Ja ios te hyue teet teiden hyuin tekijllen/ mike kijtos teille sijte on? Sille Syndiset sen mös tekeuet.
Luuk 6:34 Ja ios te lainat nijlle ioilda te toiuot iellessauanne/ mike kijtos teille sijte on? Sille Syndisetki

synnisille lainauat/ ette he tasan iellensse sauat.
Luuk 6:35 Mutta paramin racastacat teiden wiholisian/ ia hyuetehcket ia lainacat/ ei miten sijte toiuoden/ ia teiden Palcana pite oleman swren/ Ja teiden pite oleman sen Ylimeisen Poiat. Sille hen ombi Laupias cunniattomadehen ia pahain cochtan.
Luuk 6:36 Olcat Senteden Laupiat/ ninquin mös teiden Isen Laupias ombi.
Luuk 6:37 Elket domitko/ nin ette te domita. Elkette sadhatelco/ nin ette te sadhateta. Andexiandaca/ nin teiden andexiannetan. Andacat/ nin teiden annetan.
Luuk 6:38 Hyuen Mitan/ ia likistetyn/ ia sullotun ia ylitzewotauan he andauat teiden helmana. Sille iwri samalla mitalla iolla te mittatte pite muudh teille mittaman.
Luuk 6:39 Ja hen sanoi heille Wertaudhen/ Woico yxi Sokia toista sokiata talutta? Eikö he molemat Hautan lange?
Luuk 6:40 Ei ole Opetuslapsi henen Mestarins päle/ Mutta coska Opetuslapsi ombi ninquin henen Mestarins/ nin hen ombi teudhelinen.
Luuk 6:41 Wai mites näet raiskan sinun welies silmes/ mutta ett sine hauaitze Malka ioca on omas silmeses?
Luuk 6:42 Eli quinga sine woit sano welielles/ pidhexi welien/ mine otan raiskan vlos silmestes/ ia ett sine itze näe Malka omas silmeses? Sine vlcokullattu/ ota ensin Malka omast silmestes/ ia sijtte catzo/ ettes vlosotaisit raiskan ioca on sinun welies silmes.
Luuk 6:43 Sille ei ole se hyue Pw/ ioca pahan hedhelmen teke/ Eike paha Pw teghe hyue hedhelmete.
Luuk 6:44 Sille iocainen Pw tutan henen hedhelmestens. Sille eiuet he coko Orientappuroist Ficonita/ Eike mös haijeta Winamaria Odhakeist.
Luuk 6:45 Hyue Inhiminen henen sydhemens hyuest tauarast/ edestootta hyue Ja paha Inhiminen henen sydhemens pahast tauarast edestootta paha. Sille ette Sydhemen runsaudhest puhu henen suuns.
Luuk 6:46 Mite te cutzutta sis minua HERRA/ HERRA/ ia ette te teghe mite mine sanon?
Luuk 6:47 Cucaikenens tule minun tykeni ia cwle minun puheni ia teke ne/ sen mine osotan teille kenenge caltainen hen on.
Luuk 6:48 Hen on sen Inhimisen caltainen/ ioca henen Honeens rakenda/ ia caiua syuehen ia panepi aluxen callion päle. Coska sis loodhe tule/ nin wirta sen honen päle sysäpi/ ia ei woinut hende licutta/ Sille se oli perustettu Callion päle.
Luuk 6:49 Joca taas cwli/ ia ei tehnyt/ se on sen Inhimisen caltainen ioca Honensa rakensi maan päle ilman aluxeta Jonga päle wirta syses ia cocta cukistui/ ia sen Honen langeus oli swri.

VII. Lucu.

Luuk 7:1 COska hen nyt Canssan edhes oli vlospuhunut caiki sanans/ meni hen Capernaumin pein.
Luuk 7:2 Ja yhden Sadhanpämiehen Paluelia sairasti colemallans/ ia oli henelle racas.
Luuk 7:3 Cosca hen sis JESUSESTA cwli lehetti hen ne Judasten Wanhimat henen tygens rucollen hende/ Ette hen tulis ia parandais henen Paluelians.
Luuk 7:4 Coska he sis tulit JESUSEN tyge/ rucolit he hende hartast ia sanoit/ Hen on sijhen ansiolinen ettes henelle sen tekisit/
Luuk 7:5 Sille hen racasta meiden Canssa/ ia Sinagogan hen meille rakensi. Nin JESUS meni heiden cansans.
Luuk 7:6 Ja quin hen nyt ei caukan ollut honesta/ lehetti se Sadhanpämies ysteuitens henen tygens ia keski sanoa/ Ah HERRA/ ele sinuas waiua/ En ole mine keluolinen ette sine siseltulet minun Cattoni ala/
Luuk 7:7 Sentedhen mine mös itzeni en lukenut keluolisexi tuleman sinun tyges/ Mutta sano Sanalla/ nin minun Piltin tule teruexi.
Luuk 7:8 Sille ette mineki olen Inhiminen Esiwallan alamainen/ ia minun allani on sotamiehi/ ia sanon telle/ mene/ nin hen menepi. Ja toiselle/ tule/ ia hen tulepi. Ja minun Paluelialleni/ Tege teme/ ia hen tekepi.
Luuk 7:9 Coska nyt JESUS ne cwli/ ihmetteli hen hende/ ia kiensi henens ia sanoi sille Canssalle ioca hende seurasi/ Mine sanon teille/ Sencaltaista vsko en tosin ole mine Israelis leunyt.
Luuk 7:10 Ja quin ne Lehetetydh palasit Cotijn/ leusit he sen paluelian teruene ioca sairasti.
Luuk 7:11 Ja se tapachtui sen ielkin ette hen meni ychten Caupungin/ ioca Naim cutzuttin/ ia henen cansans menit palio hene' opetuslapsians/ ia ylenpalio wäke.
Luuk 7:12 Coska hen nyt Caupungin Portia lehestui/ catzo/ coollut vloskannettin/ ioca oli Eitins ainoa Poica/ ia se Leski oli. Ja palio Caupungin Canssa keui henen cansans.
Luuk 7:13 Coska HERRA sen näki/ armachti hen henen pälens/ ia sanoi henelle/ Ele idke.
Luuk 7:14 Ja edheskeui ia rupesi Paarijn. Ja ne Candaiat seisetit. Ja hen sanoi/ Noricainen/ Mine sanon sinulle/ nouse yles.
Luuk 7:15 Ja se Coollu ylesistui/ ia rupeis puhuman. Ja hen annoi sen Eitillens.
Luuk 7:16 Ja pelco tuli caikein päle/ ia cunnioitzit JUMALATA sanoden/ Swri Propheta ombi ylesnosnut meiden sekan/ Ja JUMALA ombi henen Canssans etzinyt.
Luuk 7:17 Ja teme Sanoma heneste vloslexi caiken Judean ymberins/ ia caikein Lehimakundain.
Luuk 7:18 Ja Johannesen Opetuslapset ilmoitit henelle nämet caiki.
Luuk 7:19 Ja hen cutzui tygens caxi henen Opetuslapsistans/ ia lehetti ne JESUSEN tyge/ sanoden/ Oleco

sine se tuleuainen? Eli pitekö meiden toista odhottaman?
Luuk 7:20 Coska nyt nämet miehet tulit henen tugens/ sanoit he/ Johannes se Castaia lehetti meite sinun tyges sanoden/ Oleco sine se tuleuainen? Eli pitekö meiden toista odhottaman?
Luuk 7:21 Sille samalla hetkelle hen paransi monda Taudheista ia Witzauxista ia pahoista Hengiste/ ia monen Sockian lahiasi hen nägön.
Luuk 7:22 Ja JESUS wastasi ia sanoi heille/ Menget ia sanocat Joha'nesel mite te nähnyet ia cwlluet oletta. Ette Sokiat näkeuet/ Rambat kieuuet/ Spitaliset puhdistetan/ Cwroit cwleuat/ Coolluet ylesnouseuat/ ia waiuasille sarnatan Euangelium.
Luuk 7:23 Ja autuas on se ioca ei henens pahene minusta.
Luuk 7:24 Ja coska nyt Johannesen Lehetus poismenit/ rupesi hen Johannesest sanoman Canssalle/ Mite te vlosmenit Corpeen catzoman? Tahdoittako te nähdä Roco/ ioca twlesta hääly?
Luuk 7:25 Eli mite te vlosmenit catzoman? Tahdoittako te nähdä Inhimiste/ Hienoijn waattein puietettun? Catzo/ ne iotca Kircailla waatteilla puietetan ia herckuisa eleuet/ ne ouat Kuningasten Cartanois.
Luuk 7:26 Taicka mite te vlosmenit catzoman? Tahdoittako nähdä Prophetan? Caikitin mine sanon teille/ ia enembi quin Prtpheta. Teme on se/ iosta kirioitettu ombi/
Luuk 7:27 Catzo/ Mine leheten minun Engelin sinun Caswos eten/ ionga pite walmistaman sinun Ties sinun edhelles.
Luuk 7:28 Sille mine sanon teille/ ette nijnen seas iotca woimosta syndynet ouat/ ei ole swrembi Propheta quin Johannes Castaia. Quitengin se ioca wähembi on JUMALAN waldakunnas/ se ombi hende swrembi.
Luuk 7:29 Ja caiki Canssa quin cwli henen/ ia ne Weronottaiat/ annoit JUMALALLE Oikeuden/ ia he annoit heidens casta Johannesen Castella.
Luuk 7:30 Mutta Phariseuset ia Lainoppenuet ylencatzoit JUMALAN Neuuon itze heitens wastan/ ia ei andanet heidens casta henelde.
Luuk 7:31 Nin sanoi HERRA/ Kelle sis minun pite temen Sughu' Inhimiset wertauttaman? Ja kenen caltaiset he ouat?
Luuk 7:32 He ouat nijnen Lasten caltaiset/ iotca Turulla istuuat/ ia hwtauat toinen toisellens ia sanouat/ Me olema teille huiluilla soittaneet/ ia ette te hypeneet. Me olema teille weisaneet Surulisi/ ia ette te idkeneet.
Luuk 7:33 Sille Johannes Castaia tuli/ eike leipe sönyt/ eike Wina ionut/ Ja te sanotta/ Henelle ombi Perkele.
Luuk 7:34 Inhimisen Poica ombi tullut/ söpi ia iopi/ Ja te sanotta/ Catzo/ Se Inhiminen on yxi Sömeri ia Winaniomari/ Wero'ottaiaden ia Synnisten Ysteue.
Luuk 7:35 Ja Wijsaudhelle annettin oikeus caikilda henen Lapsildans.

Luuk 7:36 Nin rucoli hende yxi Phariseus sömen henen cansans. Ja hen sisellemeni Phariseusen Honesen/ ia atrioitzi.
Luuk 7:37 Ja catzo/ yxi Waimo oli Caupungis/ ioca oli Synneinen/ ia quin hen tiesi/ ette hen atriotzi Phariseusen Hones/ toi hen Clasin callista Woidhetta/
Luuk 7:38 ia seisoi takana henen Jalcains iures idkein/ ia rupeis Kynelilens castaman henen Jalcoians/ Ja henen päens Hiuxilla quiuaman/ ia swtaannoi henen Jalcains/ ia Woiteli ne Woiteila.
Luuk 7:39 Coska se Phariseus sen näki/ ioca henen pyyttenyt oli/ sanoi hen itzellens/ Jos teme olis Propheta/ nin hen tieteis/ mike ia millinen teme Waimo ombi/ ioca henen rupepi/ Sille hen on Synneinen.
Luuk 7:40 Jesus wastaten sanoi henen tygens/ Simon/ Minulla ombi iotakin sinulle sanomist. Sanoi hen/ Mestar sanos.
Luuk 7:41 Caxi welcamiest oli yhdelle Lainaijalla/ Yxi oli welca wisisata peningite/ ia toinen wisikymmende.
Luuk 7:42 Coska nyt ei heille ollut wara maxa/ hen annoi molembain andexi. Sano sis/ Cumbi neiste hende enemin racasti?
Luuk 7:43 Simon wastaten sanoi/ Mine lwlen ette se iollen hen enemen andexiannoi. Nin sanoi hen henelle/ Oikein sine domitzit.
Luuk 7:44 Ja hen kiensijn Waimon pein ia sanoi Simonal/ Näekös temen Waimon? Mine tulin sinun Hones siselle/ ett sine andanut wettä minun Jalghoilleni/ Mutta Teme Kynelille castoi minun Jalcani/ ia Päens Hiuxill quiuasi.
Luuk 7:45 Ett sine minun Sutaandanut/ mutta teme/ sittequin hen tehen siselletuli/ ei ole lacanut minun Jalcaini swtaandamast.
Luuk 7:46 Ett sine minun Päteni Öliulla woidhellut/ teme Woitella minun Jalcani woiteli.
Luuk 7:47 Senteden mine sanon sinulle/ henelle palio synnit andexiannetan/ Sille ette hen palion racasti. Mutta iollen taas wähembi andexiannetan/ se wähemin racasta.
Luuk 7:48 Nin hen sanoi henelle/ Sinulle Synnit ouat andexinanetudh. Nin rupesit ne/ iotca ynne atrioitzit/ sanoman keskenens/ Cuca ombi teme/ ioca mös Synnit andexianda?
Luuk 7:49 Nin sanoi hen Waimolle/ Sinun vskos ombi sinun wapaxi tehnyt/ Mene rauhan.

VIII. Lucu

Luuk 8:1 JA se tapachtui sitelehin/ Ette hen waelsi lepitze Caupungeita ia Kylijä sarnaten ia ilmottadhen Euangelium Jumalan Waldakunnast/ ia ne Caxitoistakymende henen cansans.
Luuk 8:2 Nin mös mutamat Waimot/ iotca hen oli parandanut pahoist Hengist/ ia Taudheist/ nimitten/ Maria

ioca cutzuttin Magdalena/ iosta seitzemen Perkelet olit vloslectenet/
Luuk 8:3 Ja Johanna Chusan Herodesen Foudhin Emende/ ia Susanna/ ia monda mwta/ iotca hende paluelit heiden Tauarastans.
Luuk 8:4 Coska nyt palio Canssa cokounsi/ ia iocahitzest Caupungeist riensit henen tygens/ sanoi hen Wertauxen cautta.
Luuk 8:5 Ulosmeni kylueijä henen Siemeniens kyluemen/ Ja quin hen kylui/ langesit mutamat Tien ohen/ ia ne tallattin/ ia Taiuas alda Linnut ylessöit sen.
Luuk 8:6 Ja mutamat langesit Kiuen päle/ ia coska ne yleskeuit quiuettui se/ Sille/ ettei henelle ollut märckyttä.
Luuk 8:7 Ja mwtamat langesit Orientappuroiten sekan/ ia Orientappurat ynne yleskeuit ia tucahutit ne.
Luuk 8:8 Ja mwtamat langesit hyuen Mahan/ ia ne yleskeuit ia teit Satakerdhaisen hedhelmen. Coska hen temen sanoi/ hwsi hen/ Jolla on Coruat cwlla/ se cwlkaan.
Luuk 8:9 Nin kysyit henen Opetuslapsens henelde/ sanoden/ Mike olis teme Werthaus?
Luuk 8:10 Nin hen sanoi/ Teille on annettu tuta JUMALAN Waldakunnan salaus/ Mutta muille wertauxen cautta/ Ettei heiden site näkemen pideis waicka he näkisit/ Ja ei ymmerdhe/ waicka he cwleuat.
Luuk 8:11 Nin on sis teme se Wertaus. Se Siemen on JUMALAN Sana.
Luuk 8:12 Mutta iotca Tien ohen langesit ne ouat/ iotca cwleuat/ sijtte tulepi Perkele ia ottapi Sanan heiden sydhemestens eteei he vskodhen wapaxi tulisi.
Luuk 8:13 Mutta iotca Kiuen päle/ ouat ne/ coska he cwleuat/ ottauat he ilon cansa Sanan wastan/ ia ei ole heille iurta/ Hetkexi he vskouat/ ia kiusauxen aijalla he poislangeuat.
Luuk 8:14 Mutta iotca Orientappuroin langesit/ ouat ne quin cwlit/ ia poismeneuet Surusta/ Rickaudhesta/ ia Elemen hecumast tucahutetan/ eike hedhelmete canna.
Luuk 8:15 Mutta iotca hyuen Mahan/ ouat ne/ iotca Sanan cwleuat ia kätkeuet hyues ia toimelises sydhemes/ ia saattauat hedhelmen Kersimises.
Luuk 8:16 Eikengen coska hen Kyntelen sytytte peite site Astian ala/ eli pane site Penkin ala/ mutta hen pane sen Kyntelen ialghan päle/ Senpäle ette sisellemeneueiset näkisit walkiudhen.
Luuk 8:17 Sille ei miten ole sala/ ioca ei ilmei tule/ eike peitetty/ ioca ei tietteuexi tule/ Ja iulkisexi on tuleua.
Luuk 8:18 Nin catzocat sis quinga te cwletta. Sille ette iolla ombi henelle pite annettaman/ iolla taas ei ole/ se mös ionga hen lwle henens oleuan poisotetan henelde.
Luuk 8:19 Nin tulit henen tygens henen Eitins ia weliens/ ia eiuet päszneet hene' tygens Ca'ssalda.
Luuk 8:20 Ja se sanottin henelle/ Sinun Eites ia sinun welies vlcona seisouat/ ia tactouat sinua nähdä.

Luuk 8:21 Nin wastasi hen ia sanoi heiden tygens/ Minun Eiten ia welieni ouat ne/ iotca JUMALAN Sanan cwleuat ia tekeuet sen.
Luuk 8:22 Ja se tapactui ychten peiuen/ ette hen Hacten astui ynne Opetuslastens cansa ia sanoi heiden tygens/ Mengeme ylitzen toiselle rannalle. Ja he laskit maalda.
Luuk 8:23 Nin coska he purietit/ nuckui hen. Ja Twlispä nosti Aallon meres/ ia lainet heiden ylitzenlöit/ ia he olit swres hädhes.
Luuk 8:24 Nin he astuit henen tygens/ ia heräytit henen sanoden/ Mestari/ Mestari/ me hukum. Nin hen ylesnousi nuchteli twlda/ ia wedhen ilma. Ja ne lackasit/ ia tuli tywen.
Luuk 8:25 Nin sanoi hen heille/ Cussa teiden vskona on? Mutta he peliestyit ia ihmectelit keskenens/ sanoden/ Cuca ombi teme? sille hen mös käskepi Twlda ia wettä/ ia he ouat henen cwliaiset?
Luuk 8:26 Ja he purietit Gadarenin Maan polen ioca ombi Galilean cohdalla.
Luuk 8:27 Ja quin hen Hahdest maalla meni/ coctasi Caupungist henen yxi Mies iolla oli Perkele io cauuan aica/ ia ei pukenut waatet pälens/ eike ollut Honees/ waan Haudhois.
Luuk 8:28 Quin hen sis näki Jesusen/ hwsi hen ia mahan langesi henen etens/ ia sanoi swrella änelle/ Mite minun ombi tekemist sinun cansas Jesu Ylimeisen Jumalan Poica? Mine rucolen sinua/ ele minua waiwa.
Luuk 8:29 Sille hen oli käskenyt sen rietaisen Hengen Inhimisest vlosmenemen/ Sille hen oli vsein hende waiuanut. Ja hen oli cahleilla sidhottu/ ia Jalcapuisa pidhetty/ Ja rickoi Siteit/ ia wietin Perkelelda Corpeen.
Luuk 8:30 Ja Jesus kysyi hende ia sanoi/ Mike sinun Nimes on? Nin hen sanoi Legio/ Sille ette monda Perkelet olit henen sisellens mennyet.
Luuk 8:31 Ja he rucolit hende/ ettei henen pitenyt käskemen heite sywytehen menemen.
Luuk 8:32 Nin sielle oli isoij lauma Sicoija szömes Wooren paltas. Ja he rucolit hende/ ette henen piti salliman heiden nijnen siselle menne. Ja hen salli heite.
Luuk 8:33 Nin Perkelet vlosmenit sijte Inhimisest/ ia menit Sicain siselle. Ja se Lauma söxijn Meren/ ia läkettyi.
Luuk 8:34 Coska nyt paimenet näit mite sijnä tapachtui/ pakenit he/ ia ilmoitit sen sanoman Caupungis ia Kylis.
Luuk 8:35 Nin he vlosmenit catzoman mite tapachtanut oli/ ia tulit Jesusen tyge/ ia leusit sen Inhimisen iosta Perkelet vloslectenet olit/ istuuan Jesusen ialcan iures waattetun/ ia mielesens/ ia he pelkesit.
Luuk 8:36 Ja ne iotca sen nähnet olit/ ilmoitit mös heille quinga se Riuattu oli teruexi tullut.
Luuk 8:37 Ja rucoli hende caiki Gadarenin culmakunnan Wäki/ ette henen piti heiste poismenemen. Sille ette heiden pälens oli tullut swri pelco. Nin hen meni Hacten/ ia palasi iellens.

Luuk 8:38 Nin rucoli hende se Mies/ iosta Perkelet olit vloslectenet/ ette hen sais olla henen cansans. Mutta Jesus poislehetti henen/ Ja sanoi/
Luuk 8:39 palaia Cotias/ ia sano quinga swret asijat Jumala ombi sinulle tehnyt. Ja hen poismeni/ ia sarnasi ymberi caiken Caupungin/ mitecutakin Jesus oli henelle tehnyt.
Luuk 8:40 Ja se tapachtui/ Coska Jesus palasi/ rupeis Canssa hende wastan/ Sille ette caiki odhotit hende.
Luuk 8:41 Ja catzo/ tuli yxi Mies/ ionga Nimi oli Jairus/ Sinagogan Pämies/ ia langesi Jesusen Jalcain iuren rucolen hende/ menemen henen Honesens/
Luuk 8:42 Sille henelle oli ainoa Tyter lehes caxitoistakymen Wotinen/ ia se oli colemallans. Ja mennesens Canssa adhistit hende.
Luuk 8:43 Ja yxi Waimo/ ioca oli Punatauti caxitoistakymende wootta pitenyt/ se oli caiki Tauarans Läkeritten päle culuttanut. Ja eikelden woitu paratta/
Luuk 8:44 hen keui takana/ ia rupeis henen waatteins paltein/ Ja cochta asettui henen werens ioxu.
Luuk 8:45 Ja Jesus sanoi/ Cuca ombi minuun ruuenut? Coska he sis caiki kielsit/ sanoi Petari/ ia iotca henen cansans olit/ Mestari/ Canssa sinua ahdista ia tunge/ ia sine sanot/ Cuca minuun rupesi?
Luuk 8:46 Nin sanoi Jesus/ Jocu minuun rupes/ Sille mine tunsin auwun minustani vloskieuuen.
Luuk 8:47 Coska sis Waimo näki ettei se sala ollut/ tuli hen wäristen/ ia langeis henen ialcains eten/ ia iulghisti caiken Canssan edhes/ minge syyn tedhen/ hen oli heneen ruuenut/ Ja quinga hen cocta teruexi tuli.
Luuk 8:48 Mutta hen sanoi henelle/ Ole turuas Tytteren/ sinun vskos ombi sinua autanut/ mene rauhan cansa.
Luuk 8:49 Coska hen wiele puhui/ tuli yxi Sinagogan Pämiehen honest/ sanoden henelle/ Sinun Tytteres on coollu ele Mestarita waiwa.
Luuk 8:50 Coska nyt Jesus cwli temen sanan/ sanoi hen Pican Iselle/ Ele pelke. Usko waiwoin/ nin hen parane.
Luuk 8:51 Mutta quin hen Honesen tuli/ ei hen sallinut keten sisellekieudhe cansans/ waan Petarin ia Jacobin ia Johannesen/ Ja sen Pican Isen ia Eitin.
Luuk 8:52 Caiki he idkit ia parghuit hende. Nin hen sanoi/ Elkette idkekö/ ei ole Pica coollut wan maka.
Luuk 8:53 Ja he nauroit hende/ tieten ette hen coollut oli.
Luuk 8:54 Nin hen caiki vlosaijoi/ rupesi henen kätens/ hwsi sanoden/ Pica ylesnouse.
Luuk 8:55 Ja henen Hengens palasi/ Ja se cocta ylesnousi. Ja hen käski annetta henelle Roca. Ja henen Wanhemans hemmestuit. Mutta hen haastoi heite/ ettei he kellengen sanoisi mite sielle tapachtunut oli.

IX. Lucu

Luuk 9:1 SItte ychten cutzui Jesus ne Caxitoistakymende/ ia annoi heille wäen ia wallan caikein Perkelitten päle/ Ja ette he Taudhit mös para'naisit/
Luuk 9:2 Ja vloslehetti heijet sarnaman Jumalan Waldakunda/ ia parandaman Sairaita.
Luuk 9:3 Ja sanoi heiden tygens/ Elket ottaco miteken möten Tiehen/ eike Sauua/ eike Prentzeli/ eike Leipä/ eike peningit/ Elket mös cachta Hamecht pitekö.
Luuk 9:4 Ja cunga te Honesen tuletta/ olcat sielle sihenasti ette te sielde poismenet.
Luuk 9:5 Ja cukaikenens ei teite wastanrupe/ nin vlosmenget sijte Caupungist ia muldakin mos pudhistacat teiden ialghoistan heiden wastans tunnostoxexi.
Luuk 9:6 Ja he vlosmenit/ ia waelsit Kylein lepitze sarnaten Euangeliumi ia paransit iocapaicas.
Luuk 9:7 Mutta Herodes se Neliesructinas cwli caiki mite heneste päätettin. Ja hen waroi itzeens ette monicadhat sanoit Johannesen ylesnosnexi colehista.
Luuk 9:8 Mutta mwtamilda/ Ette Elias oli ilmandunut. Nin tas muilda/ Ette iocu nijste wanhoist Prophetist oli ylesnosnut.
Luuk 9:9 Ja sanoi Herodes/ Johannesen mine caulanleickasin. Cuca sis teme on iosta mine sencaltaisita cwlen? Ja hen pysi hende nähdä.
Luuk 9:10 Ja Apostolit palasit/ ia luettelit henelle caiki mite he olit tehnyet. Ja hen otti heidet tygens/ poismeni harhaan ylenannettun sijaan sen Caupungin tyge ioca cutzutan Bethsaida.
Luuk 9:11 Coska Canssa sen tunsit/ noudhatit he hende. Ja he' rupesi heite wastan/ ia puhui heille Jumalan Waldakunnast/ ia ne iotca terueytta taruitzit/ teki hen teruexi. Nin peiue rupesi io laskeman.
Luuk 9:12 Ja ne Caxitoistakymende edheskieuden sanoit henelle/ Pääste Canssa menemen Caupungijn ia Lehikylijn/ ette he Maiat ia Roca saisit/ Sille ette me olema tääle erämas.
Luuk 9:13 Nin hen sanoi heille/ Andacat te heille söteuet. Mutta ne sanoit/ Ei ole meille enembi quin wijsi leipe/ ia caxi Cala/ ellei me mene/ ia osta Roca caikelle tälle swrella wäelle
Luuk 9:14 (Sille heite oli lehes wijsi tuhatta miest) Nin sanoi hen Opetuslapsillens/ Pangat heite istuman cuhungi Jouckoon wisinkymmenin.
Luuk 9:15 Ja he teit nijn/ ia asetit heiet caiki atrioitzeman.
Luuk 9:16 Nin otti hen ne wisi leipe ia caxi Cala/ ia yleskatzoi Taiuasen/ Ja kijtti sen ylitze/ Mursi ne ia annoi Opetuslapsille ette he Canssan eten ne panisit.
Luuk 9:17 Ja he söit ia tulit caiki rauituxi. Ja yleskoottin Techteit quin ieit/ caxitoistakymende Corgia.

Luuk 9:18 Ja se tapachtui coska hen yxinens oli rucolemas/ nin olit mös Opetuslapset henen cansans/ Kysyi hen heille sanoden/
Luuk 9:19 Kenenge sanouat Canssa minun oleuan? He wastasit ia sanoit/ He sanouat/ Ettes olet se Johannes Castaia. Ja mwtomat Eliam. Mwtomat taas ioncun wanhoist Prophetaist ylesnosnuexi.
Luuk 9:20 Nin sanoi hen heille/ Kenenge sis te sanotta minun oleuan? Wastasi Simon Petari ia sanoi/ Sine olet se JUMALAN CHRISTus.
Luuk 9:21 Ja hen haastoi heite ia kielsi ettei he kellengen pitenyt site sanoman/ ia sanoi/
Luuk 9:22 Inhimisen Poian tule palio kerssie/ ia ylencatzotta Wanhimilda ia Pappeden Pämiehilde ia Kirianoppenuilda ia tapettaman/ ia colmandena peiuene ylesnouseman.
Luuk 9:23 Nin sanoi hen caikille/ Joca minua tachto seurata hen kielken itzens ia ottacan Ristins iocapeiue ia seuratcahan minua.
Luuk 9:24 Sille ioca Hengens tedhelle pite tachto/ henen pite sen cadottaman. Mutta ioca cadhotta Hengens minun techten/ se henen tedhelle pite.
Luuk 9:25 Ja mite se hödhytte Inhimist ios hen caiken mailman woitais ia itzens cadhotta/ eli itzens wahingon saatta?
Luuk 9:26 Mutta cukaikenens minua häpie ia minun sanoiani/ Site mös Inhimisen Poian pite häpiemen/ coska hen on tuleua Henen/ ia hene' Isens ia pyhein Engelitte' Cu'niasa.
Luuk 9:27 Mutta mine sanon teille totisesta/ Ouat mwtomat tesse seisouaiset/ iotca ei colemata maista/ sihenasti ette he näkeuet JUMALAN waldakunnan.
Luuk 9:28 Ja se tapactui Cahdexan peiuen peräst/ neinen Sanain ielkin/ ette hen otti tygens Petarin ia Jacobusen ia Johannesen/ Ja ylesnousi woren päle rucoleman.
Luuk 9:29 Ja quin hen rucoli/ mwthui henen caswons/ ia henen waattens tuli walkiaxi ia kijldeuexi.
Luuk 9:30 Ja catzo/ caxi Mieste puhuit henen cansans/ quin olit Moses ia Elias/
Luuk 9:31 iotca ilmestuit Kircaudes/ ia puhuit henen Wloslectemisestens/ ionga hen teutteueinen oli Jerusalemis. Mutta Petari/ ia iotca henen cansans olit/ olit wnesta raskautetut.
Luuk 9:32 Mutta coska he ylesheräisit/ neit he henen Kircaudhens/ ia ne caxi mieste henen tykenens seisouan.
Luuk 9:33 Ja se tapactui/ coska he poislexit henen tykeens/ sanoi Petari JESUSEN tyge/ Mestari/ hyue on meiden tesse olla/ Tehckem tähen colmet Maia/ Sinulle yxi Mosesel yxi ia Elial yxi. Ja ei hen tienyt mite hen sanoi.
Luuk 9:34 Ja henen neite puhuesans/ tuli pilui ia ymberiwariosi heiden. Ja he peliestyit coska pilui heijet

peitti.
Luuk 9:35 Ja äni tuli Piluest sanoden/ TEME On Minun Racas Poican/ hende te cwlca.
Luuk 9:36 Ja quin äni paralans cwlui/ leusit he JESUSEN yxinens. Ja he waickenit ia eikelleken he miten sanoneet nijnä peiuin nijstä quin he nähnet olit.
Luuk 9:37 Mutta se tapactui toisna peiuen coska he Worelda alasastuit/ cohdasi heiden palio wäki.
Luuk 9:38 Ja catzo/ yxi Mies Canssast hwsi sanoden/ Mestari/ Mine rucolen sinua/ catzo minu' Poicani polen/
Luuk 9:39 sille hen on minun ainocainen/ Catzo/ se Hengi kijniotta henen/ ia cocta hen hwta/ ia hen repi henen/ nin ette hen wachtupi/ ia tuskal hen lopu henest quin hen henen repinyt on.
Luuk 9:40 Ja mine rucolin sinun Opetuslapsias hende vlosaiaman/ ia eiuet woinet.
Luuk 9:41 Nin wastasi JESUS ia sanoi/ O vskomatoin ia heiju Sucukunda quincauuan minun pite teiden tykenen oleman ia kersimen teite? Johdata sinun Poicas tenne.
Luuk 9:42 Ja coska hen wiele menolla oli/ repeli hende Perkele ia muserteli. Mutta JESUS nuchteli site rietaist Henge/ ia paransi Piltin/ ia andoi henen iellens Isellens.
Luuk 9:43 Ja he hämmestuit caiki JUMALAN Cunnian ylitze.
Luuk 9:44 Coska he nyt caiki imehtelit/ caikia nijte mite hen teki/ sanoi hen henen Opetuslapsillens/ Pangat nemet Puhet teiden Coruijn/ Sille ette tuleua on Inhimisen Poica ylenanneta' Inhimisten käsijn.
Luuk 9:45 Mutta eiuet he ymmertenet site Sana/ ia se oli heilde peitetty/ ettei he site ymmertenet. Ja he pelkesit kysyue henelde site Sana.
Luuk 9:46 Nin tuli mös aijatus heiden keskenens/ Cuca heiste swrin olis.
Luuk 9:47 Coska sis JESUS näki heiden sydhemens aijatuxen/ otti hen Lapsen/ ia asetti sen tygens/ ia sanoi heille/
Luuk 9:48 Cucaikenens täte Pilti wastanrupe minu' Nimeni tedhen/ hen minua wastanrupe. Ja cucaikenens minua wastanrupe/ hen wastan rupe site ioca minun lehetti. Sille ioca wähin on teiden keskenen/ hen tulepi swrimaxi.
Luuk 9:49 Nin wastasi Johannes/ ia sanoi/ Mestari/ Me neim yhden sinun Nimes cautta Perkelet vlosaiauan/ ia me kielsime he'de/ sille ettei hen seura meiden cansam.
JLuuk 9:50 a sanoi JESUS henen tygens/ Elkette kielkö/ Sille ioca ei ole meiden wastan/ hen on meiden cansam.
Luuk 9:51 IA se tapactui/ Coska aica teutetty oli/ ette henen piti tälde otettaman/ kiensi hen cochta Caswons menemen Jerusalemin polen.
Luuk 9:52 Ja lehetti Sanancandaijat edhellens/ Ja he menit ychten Samaritanein Caupungin/ henelle Maia

walmistaman.
Luuk 9:53 Ja eiuet he hende wastanruueneet/ senteden ette henen caswons oli kietty menemen Jerusalemin pein.
Luuk 9:54 Quin nyt henen Opetuslapsens Jacobus ia Johannes sen neit/ sanoit he/ HERRA tahdocos/ nin me sanoma ette Tulen pite Taiuahast alastulema' ia cadhottama' heidet ninquin Eliaski teki?
Luuk 9:55 Mutta JESUS kiensi henens Ja nuchteli heite sanoden/ Ettekö te tiedä kene'ge Henge' Poiat te oletta?
Luuk 9:56 Sille ette Inhimise' Poica ei ole tullut cadhottaman Inhimiste' Sieluia/ mutta wapattaman.
Luuk 9:57 Ja he menit toisehe' Kylehe'. Ja se tapactui/ quin he tielle waelsit ette yxi henelle sanoi/ Mine seuran sinua cungasikenens menet.
Luuk 9:58 Ja sanoi henelle JESUS/ Ketuilla lolat ouat ia Taiuahisilla Linnuilla peset/ mutta Inhimisen Poialla ei ole cuhunga hen päens cumarta.
Luuk 9:59 Ja hen sanoi yhdele toisele/ Seura minua. Nin hen sanoi/ HERRA/ salli minua enne' menemen ia hautamaha' minun Iseni.
Luuk 9:60 Nin sanoi henelle JESUS/ Salli ette coolluet hautauat heiden coolluitans/ mutta sine mene ia iulghista JUMALAN waldakunda.
Luuk 9:61 Ja toinen sanoi/ HERRA/ mine seuran sinua/ Mutta salli minua ennen terueysi looman nijlle iotca minun Cotonani ouat.
Luuk 9:62 Sanoi henelle JESUS/ Cucaikenens kätens Auran laske ia taghans catzo/ ei ole se souelias JUMALAN weldakundan.

X. Lucu

Luuk 10:1 SItelehin sis eroitti HERRA toiset seitzemen Kymmende/ ia lehetti heite caxin ia caxin henen edhellens caikin Caupungijn ia Paickoin cuhunga hen itze oli tuleua/ ia sanoi heille/
Luuk 10:2 Elo tosin ombi swri/ waan Töwäki on wähe/ Rucoelca sis Elon HERRA/ ette hen vlosleheteis Töwäki henen Elohons/
Luuk 10:3 Menget/ Catzo/ Mine leheten teijen ninquin Caritzat Suttein keskelle.
Luuk 10:4 Elket candaco Prentzelite/ eike Tasku/ eike Kengie/ ia elket keteken terwettäkö matcas.
Luuk 10:5 Cuhu'ga honese' te sisellemenet nin ensin sanocat/ Rauha olcohon tesse Hones. Ja ios sielle ombi Rauhan Lapsi/ Nin teiden rauhan henen pälens iäpi.
Luuk 10:6 Mutta ios toisin/ nin teiden rauhan iellens teille palaia.

Luuk 10:7 Sijne sis samas Hones wijpykä/ södhen ia iodhen mite heilde annetan/ Sille ette Tömies on Palckans ansiolinen.
Luuk 10:8 Elket Honest Honesen kieukö. Ja cuhunga Caupungin te tuletta ia he teite wastarupeuat/ nin söket mite teiden eten pannan/
Luuk 10:9 ia paratka Sairahita iotca henesse ouat ia sanocat heille/ Jumalan Waldakunda on lehes teite tullut.
Luuk 10:10 Mutta cunga caupungin te sisellemenette/ ia ei he rupe teite wastan/ nin vlosmenget henen Cadhuillens ia sanocat.
Luuk 10:11 Tomunghin mös/ ioca teiden Caupungist meihin tarttui/ me poispudhistam teiden pälen. Quitengi te se tietkä/ Ette Jumalan waldakunda oli teite lehestenyt.
Luuk 10:12 Mine sanon teille/ Ette Sodomalle sinä peiuene pite hokiambi oleman/ quin sille Caupungille.
Luuk 10:13 We sinulle Chorazin/ We sinulle Bethsaida/ Sille ios Tyros ia Sidonis olis sencaltaiset auwut tehdyt iotca teisse tehdyt ouat/ he olisit muinen Jouhiwattees ia tuhgas istuden tehnyet parannoxen.
Luuk 10:14 Quitengi Tyron ia Sidonin pite hokiambi oleman Domiolla/ quin teille.
Luuk 10:15 Ja sine Capernaum ioca olet Taiuasen asti corghotettu/ sinun pite Heluettin alassysetteme'.
Luuk 10:16 Joca teite cwle/ se cwle minun. Ja ioca teite ylencatzo/ se ylencatzo minun/ Joca taas minun ylencatzo/ hen ylencatzo sen ioca minun lehetti.
Luuk 10:17 Nin ne Seitzemenkymende ilon cansa iellenspalasit sanoden/ HERRA/ Perkelet mös meiden alanannetan sinun Nimes cautta.
Luuk 10:18 Nin sanoi hen heille/ Mine nein Sathanam Taiuahast langeuan ninquin Pitkesen leimauxen.
Luuk 10:19 Catzo/ Mine annan teille woiman tallata kärmetten ia Scorpionin päle/ ia caiken Wiholisen wäen päle/ ia ei miten teille wahingoita.
Luuk 10:20 Quitengi elkette sijte iloitko ette Henget teiden alana'neta'/ waan iloitkat paramin ette teide' Nime' ouat kirioitetut Taiuahis.
Luuk 10:21 Samalla hetkelle riemuitzi Jesus Henges ia sanoi/ Mine kite' sinu Ise/ Taiuan ia Maan Herra/ ettes neme salasit wijsailda ia toimelisilda/ ia olet ne ilmoittanut Tyhmille/ Ja tosin/ sille ette näin sine olet mieltynyt Ise/
Luuk 10:22 Caiki ouat minulle a'netud minu' Iseldeni. Ja eikengen tiede cuca ombi Poica/ waan Ise/ Ja cuca ombi Ise/ waan Poiea/ ia kelle' Poica tachto ilmoitta.
Luuk 10:23 Ja he' kiensi hene's Opetuslaste's tyge ia sanoi erinens/ Autuat ouat ne Silmet iotca näkeuet iota te näette/
Luuk 10:24 Sille mine sano' teille ette mo'da prophetat ia Kuningast tahdoit nähdä iota te näette/ ia eiuet

nähnet/ ia cwlla iota te cwletta/ ia eiuet cwluet.
Luuk 10:25 Ja catzo/ nin yxi Lainoppenut ylesnousi/ kiusasi hende sanoden/ Mestari/ mite minun pite tekemen ette mine ijancaikisen Elemen perisin?
Luuk 10:26 Nin hen sanoi henelle/ Mite Lais kirioitettu on? Quingas luet?
Luuk 10:27 Hen wastasi ia sanoi/ Racasta sinun HErras Jumalas caikest sinun sydhemestes ia caikest sinun Sielustas/ ia caikest sinun woimastas/ ia caikest sinun mielestes. Ja sinun Lehimeistes/ ninquin itzies.
Luuk 10:28 Nin sanoi he' henelle/ Oikein sine wastasit/ Teghe se/ nin sine saat ele.
Luuk 10:29 Mutta hen tactoi itzens wanhurskaxi tehdä/ ia sanoi Jesuselle/ Ja cuca sis ombi minun Lehimeisen?
Luuk 10:30 Nin wastasi Jesus ia sanoi/ Yxi Inhiminen alasmeni Jerusalemist nin Jerichoon/ ia tuli Röueriten käsijn/ iotca mös hene' alastirijsuit/ ia Haauoitit henen/ ia poismenit ia ietit hene' policolun.
Luuk 10:31 Nin se tapactui ette yxi Pappi sama tiete alastuli/ ia quin he' hene' näki/ meni he' ohitze.
Luuk 10:32 Samalmoto mös yxi Leuita quin hen tuli sille paical/ edeskewi he' ia näki hene'/ ia meni ohitze.
Luuk 10:33 Mutta yxi Samaritan9 waelsi sama tiete/ tuli hene' tygens/ ia quin hen näki hene'/ armachti hen henen pälens/
Luuk 10:34 ia edeskeuden sidoi henen Hawans/ ia sisellewodhatti Ölio ia wina/ ia pani henen iuchtans päle/ ia wei henen Maiahan/ ia coriasi hende.
Luuk 10:35 Ja toisna peiuen waelsi hen/ ia edhesweti caxi peningite/ ia annoi Isenelle/ ia sanoi henelle/ Coria hende/ ia ios sine iotain sen ylitzen cwlutat/ mine palaitesan maxan sinun.
Luuk 10:36 Cuca neist colmest sinun nähdexes oli henen Lehimeisens ioca Röuerin käsijn oli tullut?
Luuk 10:37 Nin hen sanoi/ Joca Laupiudhen teki henen coctans. Nin sanoi sis Jesus henelle/ Mene ia teghe samalmoto.
Luuk 10:38 Nin se tapactui coska he waelsit/ meni hen ychten wähen Kylen/ ia yxi waimo Martha nimelde/ hen otti henen Honesens.
Luuk 10:39 Ja henelle oli yxi Sisar/ ioca cutzuttin Maria/ hen istui Jesusen ialcain iureen/ ia cwli hene' Puhens.
Luuk 10:40 Mutta Martha ylenpalio askareita teki heite paluellen. Hen edheskeui ia sanoi/ HErra eckös site tottele ette minun Sisaren ietti minun yxine' askaroitzeman? Sano sis henelle ette hen minua auttais.
Luuk 10:41 Nin Jesus wastasi ia sanoi henelle/ Martha Martha/ palio sine suret/ ia pyrghet monessa/ Waan yxi ombi tarpelinen.
Luuk 10:42 Maria on hyuen Osan wloswalinut/ ioca ei poisotetan henelde.

XI. Lucu

Luuk 11:1 IA se tapactui/ Coska hen rucoli yhdes Paicas. Ja quin hen lackasi sanoi henelle yxi henen Opetuslapsista's/ HErra opeta meite rucolema' ninquin mös Johannes opetti henen Opetuslapsens.
Luuk 11:2 Nin sanoi hen heille/ Coska te rucoletta/ nin sanocat. Ise meiden/ ioca olet Taiuahis. Pyhetty olcon sinun Nimes. Lehestulkon sinun Waldakundas. Olcon sinun tactos nin maassa quin on Taiuasa.
Luuk 11:3 Anna meille tenepene meiden iocapeiuene' leipe.
Luuk 11:4 Ja a'na meide' syndine andexi/ Sille ette meki caikein meide' welgolisten andexi anname. Ja ele iohdata meit kiusauxe'. Mutta päste meite pahasta.
Luuk 11:5 Ja hen sanoi heille/ Culla teiste ombi Ysteue/ ia menepi henen tygens poliööst ia sanopi henelle/ Racas ysteue/ laina minulle colmet Leipe/
Luuk 11:6 Sille minun ysteuen tuli matcast minun tygen/ ia ei ole minulla mite mine henen etenspanen.
Luuk 11:7 Ja hen siselde wastaten sano/ Ele minua waiua/ io on owi suliettu/ ia minun Lapseni ouat minun cansan Cammios/ ia em mine woi nosta/ ia anda sinun.
Luuk 11:8 Mine sanon teille/ Ellei hen ylesnouse ia anna henelle ette hen on henen Ysteuens/ nin hen quitengi henen achkerudhens tehden ylesnousepi/ ia andapi henelle nin monda quin hen taruitze.
Luuk 11:9 Nin mine mös sanon teille/ Annocat/ nin teille annetan. Etziket/ nin te leudhet. Colkutacat/ nin teille auatan.
Luuk 11:10 Sille iocainen quin anopi/ se saapi/ ia ioca etzipi/ se leute/ Ja ioca colkutta/ sille auatan.
Luuk 11:11 Cuca teiste se Ise ombi/ iolda Poica Leipe anopi/ andako hen sen edhest Kiuen? Eli ios hen Cala anopi/ andako hen henelle sen edhest Kärmen?
Luuk 11:12 Eli ios hen Muna anopi/ andako hen henelle sen edhest Scorpion?
Luuk 11:13 Jos nyt te/ iotca pahat oletta/ taidhatta hyui Lahioia anda teiden Lapsillen/ Palio enemin teiden Taiualinen Isen/ andapi pyhen Hengen anouaisille.
Luuk 11:14 Ja hen vlosaioi yhden Perkelen/ ia se oli mycke. Ja coska Perkele oli vlosaiettu/ nin se mycke puhui. Ja cansa imechtelit.
Luuk 11:15 Mutta monicadhat heiste sanoit/ Hen vlosaia Perkelet sen Beelzebubin Perkeletten pämiehen cautta.
Luuk 11:16 Mutta mutomat kiusaten anoit tunnustecti Taiuahast henelde.
Luuk 11:17 Mutta ette hen tiesi heiden aiatoxens sanoi hen heille/ Jocainen Waldakunda ioca itzens wastan erkane se tule kylmille/ Ja Hone langepi Honen päle.

Luuk 11:18 Jos nyt Satanas o'bi itzens wasta' erinyt quinga sijs henen waldakundans seisopi? Ette te sanotta Minun Perkelet vlosaiauan Beelzebubin cautta.
Luuk 11:19 Mutta ios mine Perkelet Beelzebubin woimalla vlosaian/ Kenenge cautta sis teiden Poijat nijte vlosaiauat? Senteden heiden pite oleman teiden Domarin/
Luuk 11:20 Waan ios mine Jumalan sormella Perkelet vlosaian/ nin tosin on Jumalan Waldakunda teiden tygen tullut.
Luuk 11:21 Coska Wäkeue harniskoittu henen Cotons wariele/ nin henen omans ouat rauhas.
Luuk 11:22 Mutta coska wäkeuembi hende tule ia ylitzewoitta henen/ Nin hen poisotta caiki henen aseens/ ioihinga hen turuasi/ ia henen Saalijns iacapi.
Luuk 11:23 Joca ei ole minu' cansani se ombi minua wastan/ Ja ioca ei minun cansan cokoa/ hen haijotta.
Luuk 11:24 Coska se Rietainen hengi Inhimisest wloslechte/ Nin hen lepitzewaelda carckeit paickoia/ etzipi lepo/ ia ei leudhe. Nin hen sanopi/ Mine palaia' iellens minun Honeseni iostan vloslexin.
Luuk 11:25 Ja quin he' tulepi/ nin he' leutepi sen lwdhilla lacastu' ia caunistetu'.
Luuk 11:26 Silloin hen menepi ia ca'sansottapi seitzeme' mwta hende pahe'bata henge/ ia quin he siseltuleuat/ asuuat he sielle/ Ja sen Inhimisen wijmeiset tuleuat pahemaxi quin ensimeiset.
Luuk 11:27 Ja se tapactui/ coska hen neite sanoi/ ylescorgotti yxi Waimo Canssan seast änens ia sanoi henelle/ Autuas on se Cochtu ioca sinun candanut on/ ia ne Niset ioitas imit.
Luuk 11:28 Nin hen sanoi/ Ja/ Autuat ouat ne iotca cwleuat Jumalan Sanan/ ia ketkeuet sen.
Luuk 11:29 Mutta coska Canssa tungijt/ rupeisi hen sanoman/ Teme Sucukunda ombi paha/ hen kysy mercki/ ia ei anneta henelle Mercki waan Jonan Prophetan mercki.
Luuk 11:30 Sille ninquin Jonas oli Niniuiteille mercki/ Nin Inhimisen Poica pite mös olema' telle Sucuku'nalle.
Luuk 11:31 Se Etele' Trötingi pite ylesastuma' Domio' ethe' teme' Sucuku'na' Miesten ca'sa/ ia pite heite domitzeman. Sille ette hen tuli mailman äriste cwleman Salomonin wijsautta. Ja catzo/ tesse ombi enämbi quin Salomon.
Luuk 11:32 Ne Niniuitit pite ylesastuman domion ethen/ temen Sucuku'nan cansa/ ia sen cadhottaman. Sille ette he teit parannoxen Jonasen sarnast/ Ja catzo/ tesse ombi enembi quin Jonas.
Luuk 11:33 Eikengen sytyte Kynttelete/ ia pane ketköön/ eike mös wacan ala/ mutta Kyntteleialgan päle/ ette ne iotca sisellekieuuet walkeudhen näkisit.
Luuk 11:34 Silme ombi Rumin Kyntele/ Coska sis sinun silmes olis yxikertaine'/ nin sinun coko Rumis tulepi walkiaxi. Mutta ios se paha olis/ nin mös sinun Rumis ombi pimije.
Luuk 11:35 Catzo sis ettei se Walkeus quin sinus on/ tulisi pimeydhexi.

Luuk 11:36 Jos sis sinun Rwmis on caickinens Walkeus/ ia ei ole henelle ychten osaa pimeydhest/ nin se tule cokonans walkeudhexi/ ia walista sinun ninquin kircas leimaus.
Luuk 11:37 JA henen puhuesans/ rucoli hende yxi Phariseus/ peiueliselle ca'sans. Nin Jesus sisellemeni ia atrioitzi.
Luuk 11:38 Mutta coska Phariseus näki/ imecteli hen/ ettei hen ennen sömens pesnyt.
Luuk 11:39 Nin sanoi HERRA henelle/ Te Phariseuset puhdistatte wlcoisen polen Malioist ia Astioist/ Mutta teiden siseliset ouat teunens ratelust ia pahutta.
Luuk 11:40 Te Hullut/ lulettaco ettei se ioca wlcoisen polen teki/ tehnyt mös siselmeist polda?
Luuk 11:41 Quitengi andacat Almusat nijste quin teille on/ ia catzo/ nin teille ouat caiki puchtat.
Luuk 11:42 Mutta we teille Phariseuset/ ette te Tiunin teete Minduist ia Rudast/ ia caikinaisest Caalist/ ia te poisietet Domion ia Jumalan Rackauden. Neite tosin tulis tehde/ ia site toista ei ylenanda.
Luuk 11:43 We teille Phariseuset/ iotca pydhet ylimeiset istumet Sinagogisa/ ia tadhotta teruetettä Turwlla.
Luuk 11:44 We teille Kirianoppenuet ia Phariseuset/ te Ulcokullatut/ sille te oletta ninquin peitetyt haudhat/ ioinenga päle Inhimiset tietemet kieuuet.
Luuk 11:45 Nin wastasi yxi nijste Lainoppenuista ia sanoi henelle/ Mestari/ neille sanoilla sine meite mös pilcat.
Luuk 11:46 Nin sanoi hen/ Ja we mös teille Lainoppenuille/ Sille että te raskautatte Inhimiset nijlle Coormilla quin he ei woi canda/ Ja ette te itze yhdelle sormelaka tadho nijhin ruueta.
Luuk 11:47 We teille ette te rakennat Prophetadhen haudat/ Mutta teiden Iset tapoit ne.
Luuk 11:48 Nin te tosin todhistat ia ynnesostutta teiden Isein töihin/ Sille ette he tapoit ne/ mutta te rakennat nijnen Haudhat.
Luuk 11:49 Senteden mös Jumalan Wisaus sanoi/ Mine leheten Prophetat ia Apostolit heiden tygens/ ia mutamat nijste he tappauat ia wainouat/
Luuk 11:50 Senpäle ette teste Sucukunnast kysyttemen pite caickein Prophetain weri/ ioca wloswodhatettu on mailman alghust/
Luuk 11:51 Abelin werest saacka/ haman Zacharian weren asti/ ioca hucattijn Templin ia Altarin waihel. Tosin sano' mine teille. Se kysyten telde Sucukunnalda.
Luuk 11:52 We teille Lainoppenuille/ Sille te oletta ottanet Taidho' auaimen ette te itze sisellemenyuet ia ne sisellemeneueiset oletta poistorijuneet.
Luuk 11:53 Mutta coska he' oli nemet heille sanonut/ rupesit ne Lainoppenet ia Phariseuset hartasti hende adistama' ia caualasta kysyme' henelde monesta/

Luuk 11:54 Ja wäigyit he'de ia etzit iotakin henen suustans onghia/ iosta he saisit canda henen pälens.

XII. Lucu

Luuk 12:1 COska nyt epeluku Canssa olit cokondunuet/ nin ette he toinen toisens päle tallasit rupesi hen sanoma' Opetuslastens tyge ensin/ Cauattacat itzeteiten Phariseusten Hapanoxest/ quin on Ulcokullatus/
Luuk 12:2 Sille ettei miten ole peitetty quin ei ilmei tule/ eike salattu/ quin ei tieteuexi tule.
Luuk 12:3 Se'tede' mite te pimeis sanoitta ne walkeudes cwllaan/ Ja mite te coruaa' puhuita Ca'mios/ se pite sarnattama' Cattoin päle.
Luuk 12:4 Mutta mine sanon teille minu' Ysteuillen/ Elket nijte pelietkö iotca Rumin tappauat/ ia senperäst ei ole heille enämbete tekemist.
Luuk 12:5 Mutta mine tadhon osotta teille ketä teiden tule peliete. Pelietke hende iolla wäki ombi/ sijttequin hen tappanut on/ mös Heluettin syseite. Totta sanon mine teille/ site te pelietke.
Luuk 12:6 Eikö wijsi Warpulaist osteta cahdhel ropoilla? Ja ei yxike heiste ole Jumalan edhes wnohdettu.
Luuk 12:7 Ouat mös caiki teiden päen hiuxet luetudh. Elkette sis pelietkö/ Sille te oletta paramat/ quin monda Warpulaista.
Luuk 12:8 Mutta mine sanon teille/ Jocainen quin minun tunnusta Inhimisten edes/ Sen mös Inhimisen Poian pite tunnustaman Jumalan Engeliten edes/
Luuk 12:9 Joca taas minun kieldä Inhimisten edes/ Se kielteen Jumalan Engeliten edes.
Luuk 12:10 Ja ioca puhupi sana' Inhimise' Poica wastan/ se henelle a'dexia'netan. Mutta ioca pyhe Henge pilcapi/ ei se henelle andexianneta.
Luuk 12:11 Coska he nyt teite edesweteuet heiden Sinagogins/ Esiuallan ia Waldamiesten eten/ nin elket murectiko/ quinga taicka mite te wastatta/ eli mite teiden sanoman pite/
Luuk 12:12 Sille ette pyhe Hengi opetapi teien sille hetkelle/ mite teiden tule sanoa.
Luuk 12:13 Nin sanoi henelle yxi Canssast/ Mestari/ sanos minun welielleni/ ette hen iacais minun cansan Perimisen.
Luuk 12:14 Mutta hen sanoi henelle/ Inhiminen/ cuka minun pani Domarixi eli Perijakaiaxi teiden pälen?
Luuk 12:15 Ja sanoi hen heille/ Catzocat ia cauattacat Ahneudhest/ Sille ettei Inhiminen sijte ele/ ette henelle palio Tauara on.
Luuk 12:16 Nin hen sanoi heille yhden Wertauxen sanoden.
Luuk 12:17 Oli yxi Ricas mies/ ionga Pelto palio Laiho cannoi/ Ja se aijatteli itzellens ia sanoi/ Mite mine teen? Ettei minulla ole cuhunga cokoon minun Eloni/

Luuk 12:18 ia sanoi/ Sen mine teen/ Mine purghan minun Aittani ia swreman ylesrakena'/ Ja sinne cokoon caiki minun tuloni/ ia minun Hywuydheni.
Luuk 12:19 Ja sanon Sieluleni/ Racas Sielu/ Sinulle ombi swri wara monexi wodexi pandu/ Lewä/ söö/ ioo/ remuitze.
Luuk 12:20 Mutta Jumala sanoi henelle/ Sine tompeli/ Tene ööne sinun Sielus sinulda poiskutzutan/ Cuca ne saapi iotcas walmistanut olet?
Luuk 12:21 Nein mös henelle kieupi/ ioca itzellens tauaroitze/ ia ei ole Ricas Jumalan edes.
Luuk 12:22 Nin hen sanoi Opetuslapsillens/ Senteden sanon mine teille/ Elket mwrectico teiden elemen eteen/ mite teiden pite sömen/ Eike mös Rumistan/ mille te sen puetatt.
Luuk 12:23 Eleme ombi enämbi quin Roca/ ia Rumis enämbi quin Wate.
Luuk 12:24 Catzelcat Corppi/ eiuet ne Kylue/ eike mös eloleicka/ ei ole heille mös Kellarite/ eike Aitta/ ia Jumala heite quitengi elette/ Quinga palio paramat te oletta quin Linnut?
Luuk 12:25 Cuca nyt teiste henen murehellans woipi lisete henen wardhellens yhden kynären?
Luuk 12:26 Ellei te sis woi site quin wähin ombi/ mixi te muista muredhitta?
Luuk 12:27 Catzelcat Cuckaisita quinga he caswauat/ Ei ne tötetee/ eike mös kehrä/ Nin sanon mine teille/ ettei Salomon caikes henen cunniasans nin ollut watittu quin yxi nijste.
Luuk 12:28 Jos sis Rohon ioca tenepene Kedholla seiso/ ia Homen vgnin heiteten Jumala nin watitzepi/ Quinga palio enämin hen teite watitzepi/ O te heickovskoiset?
Luuk 12:29 Senteden mös te elkette etzikö/ mite teiden sömen eli ioman pite/ ia elket corkiuteen mengö/
Luuk 12:30 Sille neinen caikein ielken pacanat mailmas seisouat.
Luuk 12:31 Mutta teiden Isen tiete ette te neite taruitzett. Wan paramin etziket Jumalan Waldakunnan ielken/ nin nemet caiki teille tygelangeuat.
Luuk 12:32 ELE Pelke piskurainen Lauma/ Sille ette teiden Isen hyue tachto ombi andaman teille waldakunda
*
Luuk 12:33 Myyke mite teille ombi/ ia andacat Almuisat. Tehcket teillen Säckit iotca ei wanhane ychten puuttumattoman Tauaran Taiuahis/ Cuhunga ei warghas wlotu/ eike Coi raiska.
Luuk 12:34 Sille cussa teiden Tauaran ombi sielle mös onopi teiden sydhemen.
Luuk 12:35 Olcoon teiden Solinna wötetyt/ ia teiden Kyntelet sytytetyt/
Luuk 12:36 Ja olcatta ninen Inhimisten caltaiset iotca heiden Herrans odhottauat coska hen Häistä palaiapi/ Ette coska hen tulepi ia pälecolkutta/ nin he cocta henen etens awauat.
Luuk 12:37 Autuat ouat ne palueliat iotca HERRA tultuans leutepi waluomast. Totisesta sanon mine teille/

ette hen sonnusta henens ia asetta heidet atrioitzemaan/ ia kieudhen hen paluelepi heite.
Luuk 12:38 Ja ios hen tulepi toises Waluos/ eli colmannes Waluos/ ia nein leutepi/ Autuat ouat ne palueliat.
Luuk 12:39 Mutta se te tietkä/ ette ios Perenisende tiedheis mille hetkelle warghas tulis/ tosin hen waluois/ ia ei sallis henen Honetans yleslödhä.
Luuk 12:40 Senteden olcata te mös walmit. Sille ette Inhimisen Poica tulepi sille hetkelle/ iolla ette te lulecka.
Luuk 12:41 Nin sanoi Petari henelle/ HERRA/ sanocos temen Wertauxen meille eli mös caickille?
Luuk 12:42 Nin sanoi HERRA/ Cuka ombi wskolinen ia toimelinen Perenhaltia ionga henen Herrans asetta henen Perehens päle/ ette hen heille oikealla aijalla Taruet andapi/
Luuk 12:43 Autuas ombi se paluelia ionga Herra tultuans nein leute tekemest/
Luuk 12:44 Totisesta mine sanon teille/ ette hen asetta sen caikein ylitze mite henelle onopi.
Luuk 12:45 Mutta ios se Paluelia sanopi sydhemesens/ Minun Herran wijpy tulemast/ ia rupepi Hosuman trengi ia picoi/ ia sömen ia iooman ia iopuman/
Luuk 12:46 Nin tulepi sen paluelian HERRA sine peiuen/ iona ei hen waroinut/ ia sine hetken/ quin ei hen tiedhe/ ia poickileickapi henen/ ia panepi henen osansa wskomattoin cansa.
Luuk 12:47 Mutta se Paluelia ioca tiesi henen Herrans tadhon/ ia ei itzens walmistanut eike mös tehnyt henen tadho's ielken/ henen teuty palio hawoi kerssi.
Luuk 12:48 Joca taas ei tienyt/ ia quitengi teki hauain ansiota/ sen pite wähemen hawoi kerssimen. Sille ette kelle palio annettu ombi/ palio mös henen takaans etziten/ ia kelle palio on haltun annettu/ silde mös palio kysyten.
Luuk 12:49 Mine tulin sytytemen * Tulda maan päle/ ia mite mine paramin tachtoisin quin ette se io palais/
Luuk 12:50 Mutta minun pite ennen Castella castettaman/ ia quinga mine ikewoitzen sihenasti ette se teuteten?
Luuk 12:51 Lwlettaco ette mine tulin Rauha lehettemen Maan päle? En/ ma mine/ Mutta eroitust.
Luuk 12:52 Sille ette testedes pite wijsi oleman yhdes Hones eroitetudh/ colmet cachta wastan/ ia caxi colme wastan.
Luuk 12:53 Ise eroitetan poicans wastan/ ia Poica Isen wastan/ Eiti tytertens wasta'/ ia Tyter eitins wastan/ Anoppi Miniens wastan Ja Minie anoppins wastan.
Luuk 12:54 Nin sanoi hen mös Canssalle/ Coska te näet Piluen nouseuan Lennest/ nin te cochta sanotta/ Sadhe tule/ Ja nin mös tulepi.
Luuk 12:55 Ja coska te näet Etelen twleuan/ nin te sanotta/ Helle tule/ ia nin mös tulepi.
Luuk 12:56 Te wlcokullatut/ Taiuan ia Maan modhon te taidhat coetella/ Mixei te sis täte aica coettele?

Luuk 12:57 Mingeteden sis ette te itzesten domitze mike oikeus ombi?
Luuk 12:58 Sille coskas nyt menet sinun Rijtawellies ca'sa Esiwallan eten/ nin pydhe tielle ettes heneste päsisit/ Senpäle ettei hen sinua lehes Domarin eten weteisi/ ia se Domari yle'annais sinun Böuelille/ ia se Böueli heittepi sinun Tornihin.
Luuk 12:59 Mine sanon sinule/ Ei sine sielde ennen wlostule/ quin sine wimeisen Ropoin maxat.

** Myket) Mydhe/ kielde/ ylencatzo/ wihat/ ei asu/ ei tauaroitzeman/ ei miteken omistaman >etc. ne caiki merckitzeuet ettei kengen pide miteken ylitze Jumalata/ ia henen Sanans racastaman/ eli etzinen/ Waan nin quin P. Pauali sanopi 1. Cor. 7.*
>Tanquam >nihil >habentes.
Sille ette iocainen Christittu pite caiki Ychteitze pitemen/ ia lehimeisille's tarpexi ehcke mite hen woipi ia taita/ Quinga ia coska hen taruitze hende ninquin Christus henen wastaans teki.
** Tulda) se on sen Sananlaskon taual (Mine tadhon Tulen sytyte) se on/ Mine tadho' rida' nosta Euangelium cautta/ ia soisin kernaast sen io oleuan/ Mutta minun Hengen se ennen costanda/ ia site mine ikeuöitzen.*

XIII. Lucu.

Luuk 13:1 NIn olit mutamat samal aijal sijne tykene/ iotca iulghistit henelle nijste Galileist/ ioinenga weren Pilatus oli heiden wffrins cansa secoittanut.
Luuk 13:2 Ja Jesus wastasi ia sanoi heille/ Lwlettaco ette nämet Galileit olit synniset caikein Galileusten ylitze ette he semmotoisi kersit?
Luuk 13:3 Ei/ ma mine/ Wan ellei te paranna teiten/ nin te caiki samalmoto huckan tuletta/
Luuk 13:4 Taicka lwlettako/ ette ne cadexantoistakymende ioinenga päle Torni Silohas langesi/ ia tappoi heijet/ olit wighaliset caikein Inhimisten ylitzen/ iotca Jerusalemis asuit?
Luuk 13:5 Ei/ ma mine/ Wan ellei te paranna teiten/ nin te caiki samalmoto huckan tuletta.
Luuk 13:6 Sanoi hen mös temen Wertauxen. Yhdelle oli Ficuna pw/ hene' Winatarhasans istutettu/ ia tuli ia etzi hedelmete henes/ ia ei leutenyt.
Luuk 13:7 Nin sanoi hen Winatarha' Haltialle/ Catzos/ io colmet wootta mine olen tullut/ ia etzinyt hedelmet teste Ficuna puust/ ia en leudhe/ Hacka hende pois/ mixi hen maata estepi?
Luuk 13:8 Mutta hen wastasi ia sanoi henelle/ HERRA/ salli henen wielle tene woonna/ nincauuan quin mine caiuan henen ymberins ia sonnitan henen/

Luuk 13:9 ios hen sijttekin hedelmeitzis/ iolleika/ nin hacka hende sijtte pois.
Luuk 13:10 Ja hen opetti Sabbathina yhdes Sinagogas/
Luuk 13:11 Ja catzos/ Yxi Waimo iolla oli Sairaudhen Hengi cadexantoistakymende wootta/ ia se oli rammittu/ ia ei woinut pätens ylesoijenda.
Luuk 13:12 Mutta coska Jesus sen näki/ cutzui hen henen tygens/ ia sanoi henelle/ Waimo/ ole wapah sinun taudhistas.
Luuk 13:13 Ja pani kätens henen pälens. Ja cochta se itzens ylesoijensi ia kijtti Jumala.
Luuk 13:14 Nin wastasi Sinagogan Pämies/ ia närckestyi ette Jesus paransi Sabbathina/ ia sanoi Canssalle/ Cwsi peiue ouat ioina sopi tötetedhe/ nijne tulcat sis ia andacat teiten paratta/ ia ei Sabbathina.
Luuk 13:15 Nin wastasi hende HERRA ia sanoi/ Sine vlcokullattu/ Eikö itzecukin teiste päste henen Nautans eli Asins Sabbathina seimeste ia iohdata iomalle?
Luuk 13:16 Eikö mös pideis teme Abrahamin Tyter Sabbathina pästettemen teste siteeste/ iolla Sathanas on io cadhexantoistakymende wootta henen sitonut?
Luuk 13:17 Ja quin hen neite sanoi/ nin caiki häpeisit iotca hende wastanseisoit. Ja caiki Canssa iloitzi caikein cunnialisten Töiden ylitze iotca henelde techtin.
Luuk 13:18 Nin hen sis sanoi/ Kenenge Wertainen on Jumalan waldakunda/ Ja kenenge caltaisexi mine sen teen?
Luuk 13:19 Se on Sinapin siemenen wertainen/ ionga Inhiminen otti/ ia kylui henen Yrttitarhans/ ia se caswoi ia tuli swrexi puuxi/ ia Linnut Taiuas alda pesiuet sen oxain ala.
Luuk 13:20 Ja taas hen sanoi/ Kenenge Wertaisexi mine Jumalan Waldakunnan teen?
Luuk 13:21 Se on Hapatoxen caltainen/ ionga yxi Waimo otti/ ia pani sen colmen wacan iauhoin secaan/ siehenasti quin se caiki hapansi.
Luuk 13:22 Ja hen waelsi Caupungeite ia Kylie mödhen ia opetti/ Ja matkusti Jerusalemin pein.
Luuk 13:23 Nin sanoi yxi henelle/ HERRA/ Wähekö nijte on iotca wapadhetan? Nin sanoi hen heille/
Luuk 13:24 Kiluoittacat sen achtan portin cautta siselkeudhe/ Sille ette mo'da ouat (sanon mine teille) iotca pyteuet siselkieudhe/ ia eiuet woi.
Luuk 13:25 Coska nyt Perenisende on ylesnosnut/ ia ouen sulkenut/ Nin te rupiat vlconseisoman/ ia ouen päle colkuttaman ia sanoman/ HERRA/ HERRA/ aua meille. Ja hen wasta ia sanopi teille/ Em mine teite tunne custa te oletta.
Luuk 13:26 Nin te rupiat sanoman/ Me olema sönyet ia ionuet sinun edeses/ ia catuilla sine meite opetit.
Luuk 13:27 Ja henen pite sanoman/ Mine sanon teille/ Em mine teite tunne custa te oletta/ Poismenget

minun tykeni caiki te Pahointekiet/
Luuk 13:28 Sielle pite olema' idku ia Hamban kiristus/ coska te näette Abrahamin ia Isaachin ia Jacobin/ ia caiki Prophetat Jumalan waldakunnas/ mutta teidene vlosaiettauan.
Luuk 13:29 Ja heiden pite tuleman Idest ia Lennest/ pohiasest ia Etelest/ ia Jumalan Waldakunnas Istuman.
Luuk 13:30 Ja catzo/ Ne ouat wijmeiset/ iotca tuleuat ensimeisixi/ ia ne ouat ensimeiset/ iotca tuleuat wimeisixi.
Luuk 13:31 Samana peiuene edeskeuit mutomat Phariseusist/ ia sanoit henelle/ Rienne/ ia mene telde pois/ Sille ette Herodes tachto sinun tappa.
Luuk 13:32 Ja hen sanoi heille/ Menget ia sanocat sille Ketulle/ Catzos/ mine vlosaian Perkeleit/ ia parannan tenepene ia home'na/ ia colman peiuen mine loputetaa'.
Luuk 13:33 Quite'gi pite minu' tenepene ia homena ia homene' taca waeltama'/ Sille ettei taida olla/ ette Propheta mwalla hucatan/ quin Jerusalemis.
Luuk 13:34 Jerusalem/ Jerusalem/ ioca tapat Prophetat/ ia kiuitet heite iotca sinun tyges leheteten/ Quinwsein mine tahdoin coota sinun Poijas ninquin Lindu Pesens henen sipeins ala/ ia ette te tactonuat?
CLuuk 13:35 atzocat teiden Honen ietete' teille kylmille/ Sille mine sano' teille ette te minua ennen näe/ quin se aica tule coska te sanotta/ Hyuestisiugnattu olco' se ioca tulepi Herra' Nimeen

XIV. Lucu

Luuk 14:1 IA se tapactui/ ette hen tuli yhden Phariseusten Pämiehen Honen sisel Sabbathina roca ottaman. Ja he wartioitzit hende/
Luuk 14:2 Ja catzo/ sijne oli yxi Wesitautinen Inhiminen henen edesens.
Luuk 14:3 Ja Jesus wastasi Lainoppenuille ia phariseusille ia sanoi/ Sopico Sabbathina paranda?
Luuk 14:4 Nin he waikenit. Mutta hen rupesi heneen/ ia paransi henen ia laski menemen.
JLuuk 14:5 a hen wastaten sanoi heille/ Kenengen teiden Nauta eli Asi Caiuon putopi/ ia ei cochta hende yleswedhä Sabbathin peiuene?
Luuk 14:6 Ja eiuet he taineet hende tehen wastata.
Luuk 14:7 Mutta hen sanoi Wierahille wertauxe'/ coska hen merckitzi quinga he walitzit ylimeisi istuimita/ ia sanoi heille/
Luuk 14:8 Coskas cutzutaan ioldaculda Häihin/ nin ele ylimeisexi istu ettei lehes iocu cunnialisembi sinua/ ombi henelde cutzuttu/
Luuk 14:9 ia nin tule se ioca seke sinun ette henen on cutzunut/ ia sanopi sinulle/ Anna telle sija. Ja nin sine

häpien cansa rupiat alambana istuman.
Luuk 14:10 Mutta paramin coskas cutzuttu olet/ nin mene ia istu alamaisen sijaan Senpäle/ ette coska se tule ioca sinun cutzunut on/ sanois sinulle/ Ysteuen/ nouse ylemmä/ Silloin sinulle on cunnia ninen edhes/ iotca ynne atrioitzeuat.
Luuk 14:11 Sille ette ioca itzens ylende/ hen aletaan/ Ja ioca itzens alendapi/ se yleteen.
Luuk 14:12 Sanoi hen mös sille/ ioca henen cutzunut oli/ Coskas teet Peiuelist taica Echtolist/ nin ele cutzu Ysteuites/ eike welijes/ eike Langoijas/ eike Rickaita Naburitas/ ettei he sinua woroin cutzuisi/ ia sinulle hyuenteghos maxaisit.
Luuk 14:13 Mutta paramin coskas Wieraspidhon teet/ nin cutzu Kieuhet/ Sairat/ Onduuat/ Sockiat/
Luuk 14:14 nin sine olet autuas/ Sille ettei heille ole wara sinulle maxa/ Mutta sinule pite maxettaman ninen Wanhurskasten ylesnousemises.
Luuk 14:15 Mutta coska yxi nijste ynne atrioitzeuist nämet cwli/ sanoi hen henelle/ Autuas ombi se ioca söpi Leipe Jumalan Waldakunnas.
Luuk 14:16 Nin sanoi hen henelle/ Yxi Inhiminen oli walmistanut swren Echtolisen/ ia cutzui monda/
Luuk 14:17 Ja wloslehetti henen paluelinas Ectolisen hetkelle sanoma' nijlle cutzutuille. Tulcat/ sille ette caiki ouat walmistetut.
Luuk 14:18 Ja he rupesit ierestens caiki heidens estelemen. Se ensimeinen sanoi henelle/ Mine ostin Maancartanon/ ia pite menemen site catzoman/ Mine rucolen sinua/ sano minun esten.
JLuuk 14:19 a se toinen sanoi/ Mine ostin wijsi pari hercki/ ia menen heite coetteleman/ Mine rucolen sinua/ sano minun esten.
Luuk 14:20 Ja se colmas sanoi/ Mine olen Emennen nainut/ ia senteden en taidha mine tulla. Ja paluelia palasi/ ia sanoi caiki nämet iellens Herrallens.
Luuk 14:21 Nin wihastui Perenisende/ ia sanoi palueliallens/ Mene nopiast vlos Caupungin Catuille ia Cuijlle ia saata tenne waiuaset ia Sairat/ Onduuat ia Sokiat.
Luuk 14:22 Ja sanoi paluelia/ Herra/ mine olen technyt quin sine keskit/ Ja wiele nyt sija on.
Luuk 14:23 Ja sanoi Herra paluelialle/ Mene vlos maanteille ia aidhoille/ ia wadhi heite siseltuleman/ ette minun Honen teuteteisin.
Luuk 14:24 Mutta mine sanon teille/ Ettei yxiken nijste Miehiste quin cutzuttin/ pide maistaman minun Ectolistan.
Luuk 14:25 Nin palio Wäki henen cansans waelsi. Ja hen kiensi henens/ ia sanoi heille/
Luuk 14:26 Jos iocu tulepi minun tykeni ia ei wiha henen Isens/ Eitins/ Emendens/ Lapsians/ weliens ia

Sisaritans/ ia wiele senpälen henen oma Hengiens/ ei se taidha olla minun opetuslapsen.
Luuk 14:27 Ja cuca Ristiens ei canna ia minua seura/ ei se taida olla minun optuslapsen.
Luuk 14:28 Sille cuca teiste se ombi ioca tahdon Tornin raketa/ ia ei ennen istudhen laske sen Culunnosta ios henelle ombi wara site teuttä?
Luuk 14:29 Senpäle ettei hen/ coska hen peruxen laskenut on/ ia ei woi teuttä/ tule caikein nijnen pilcaxi iotca sen näkeuet/ ia sanouat/
Luuk 14:30 Teme inhiminen rupesi rakendaman ia ei woinut teuttä.
Luuk 14:31 Taicka cuca Kuningas tachtopi waelta sotimaan toisen Kuningan wastan/ eikö hen ennen istudhen aiattele/ Jos hen woisi Kymenelle tuhanella cohdhata sen ioca henen wastahans tule cahden kymenen tuhanen cansa?
Luuk 14:32 Mwtoin/ coska hen wiele caucan on/ nin hen lehettä henelle Sanoman/ ia Rauha rucolepi.
Luuk 14:33 Nin mös iocainen teiste quin ei louu caikista iotca henelle on/ ei se taidha olla minun Opetuslapsen.
Luuk 14:34 Sola ombi hyue/ Mutta ios Sola tule maghuttomaxi/ mille se höistetän?
Luuk 14:35 Eike se Maasa/ Eike Sonnasa ole tarpelinen/ Mutta se poisheitetän. Jolla Coruat on cwlla/ se cwlkan.

XV. Lucu

Luuk 15:1 JA henen tygens keuit caiki Weronottaiat ia Synniset/ hende cwleman.
Luuk 15:2 Nin napitzit Phariseuset ia Kirianoppeneet ia sanoit/ Teme Syndisite wastanrupe/ ia söpi heiden cansans.
Luuk 15:3 Nin hen sanoi heille temen Wertauxen sanoden/
Luuk 15:4 Cuca ombi teiste se Inhiminen/ iolla on sata Lammast/ ia ios hen yhden nijste cadhotta/ Eikö hen iäte yhdexe'kymende ia yhdexe' Corpehen/ ia mene sen ielken ioca o'bi cadonut/ sihenasti ette he' sen leutepi?
Luuk 15:5 Ja quin hen leutepi sen/ nin hen panepi sen olallens iloiten.
Luuk 15:6 Ja coska hen tulepi Cotians/ nin hen cokoncutzu hene' Ysteue's ia Naburins/ ia sanopi heille/ Iloitka minun cansani/ Sille ette mine leusin minun Lampani ioca cadhonut oli.
Luuk 15:7 Mine sanon teille/ Ette nin mös pite ilo olema' Taiuaas yhden Synneisen päle/ ioca henens paranda/ enemin quin yhdexenkymenen ia yhdexen Hurskasten päle/ iotca ei taruitze paranosta.
Luuk 15:8 Taica cuca Waimo ombi iolla on kymenen peningite/ ios hen yhden heiste cadhotta/ Eikö hen

ylessytyte Kyntelete/ ia lakaise Honecta/ ia wisusta etzi nincauua' quin he' sen leute?
Luuk 15:9 Ja quin hen sen leutenyt on/ cokoncutzu hen Ysteuens ia Kylenswaimot ia sanopi/ Iloitka minun cansani/ Sille ette mine leusin minun peningin/ ionga mine cadhotin.
Luuk 15:10 Nin mös sano' mine teille/ pite ilo oleman Jumalan Engeliten edes yhden Syndisen ylitze ioca henens paranda.
Luuk 15:11 JA hen sanoi/ Yhdel Miehelle oli caxi Poica/
Luuk 15:12 Ja se Norembi heiste sanoi Isellens/ Ise/ Anna minulle se osa Tauarast quin minun tule. Ja hen iacoi heille Tauaran.
Luuk 15:13 Ja ei cauuan sen ielken/ coska se Norembi poica oli caiki coonut/ lexi hen erehen caukaisel makunnalle/ ia sielle hen huckasi caike' henen Tauarans haureudes Elemes.
Luuk 15:14 Coska hen nyt caiki oli haaskanut/ nin tuli swri Nelke caickeen sihen Makundan/ Ja hen rupeis hätendemen.
Luuk 15:15 Ja poismeni/ ia hen kinirippui yhdes sen makunnan Caupamiehes/ ioca henen lehetti pellollens caitzeman henen Sicoians.
Luuk 15:16 Ja hen pyti watzans Raual teutte/ iota Sigat söit/ ia eikengen henelle site andanut.
Luuk 15:17 Nin hen aijatteli itzellens/ ia sanoi/ Quinga monella minun Iseni palcolisille ombi kylle Leipe/ ia mine nelken coolen?
Luuk 15:18 Mine ylesnousen/ ia kieun minun Iseni tyge/ ia sanon henelle/ ISE/ mine olen synditehnyt Taiuan ia sinun edeses/
Luuk 15:19 ia en ole sillen mahdolinen sinun Poijaxes cutzutta/ Tee minun ninquin yhden sinun Palcolisistas. Ja hen ylesnousi/ ia tuli Isens tyge.
Luuk 15:20 Coska hen wiele nyt taambana oli/ näki henen Isens henen/ ia armachti henen pälens iooxi/ ia langesi henen Caulans/ ia sutaannoi henen.
Luuk 15:21 Nin sanoi Poica henelle/ ISE/ mine olen synditehnyt Taiuan ia sinun edeses/ ia en ole mahdolinen testedes sinun Poiaxes cutzutta.
Luuk 15:22 Nin sanoi Ise Paluelijllens/ Edestoocat ne parahat waatteet/ ia puettaca henen pälens/ ia andacat Sormus henen käteens/ ia kenget henen ialkoins/
Luuk 15:23 Ja edestoocat se sötettu Wasicka/ ia tappacat/ Sökem/ riemuitkam/
Luuk 15:24 Sille teme minun Poican coollut oli/ ia iellenswircosi. Hen oli cadhonnut/ ia on iellensleutty. Ja he rupeisit riemuitzeman.
Luuk 15:25 Mutta henen wanhembi Poicans oli pellolla. Ja quin hen tuli/ ia lehestui Honetta/ cwli hen Laulun

ia Tantzit.
Luuk 15:26 Ja cutzui yhden Paluelioistans ia kysyi/ mike se oli.
Luuk 15:27 Nin hen sanoi henelle/ Sinun Welies tuli/ ia Ises andoi tappa sen sötetun Wasickan/ ette hen sai henen teruene iellens.
Luuk 15:28 Nin wihastui hen/ ia ei tachtonut sisellemenne. Nin meni sis henen Isens wlos/ ia rucoli hende.
Luuk 15:29 Mutta hen wastasi ia sanoi Isellens/ Catzos/ nin monda wootta mine paluelen sinua/ ia en ole coskan sinun keskys ylitzekeunyt/ ia ett sine ole coskan andanut minulle Wohlaca/ ette mine madhaisin riemuita Ysteueini cansa.
Luuk 15:30 Mutta nyt/ ette sinun Poicas tuli/ ioca caiken henen Tauarans on haaskanut Portoin cansa/ tapoit sine henelle sen sötetun Wasickan.
Luuk 15:31 Nin sanoi hen henelle/ Minun Poican/ aina sine olet minun tykeneni/ ia caiki mite minun onopi/ se ombi sinun.
Luuk 15:32 Nin pideis sinun riemuitzeman ia iloitzeman/ Sille ette teme sinun Welies oli coollut/ ia iellenswircosi/ Hen oli cadhonut/ ia ombi iellensleutty.

XVI. Lucu.

Luuk 16:1 SAnoi hen mös Opetuslapsille's/ Oli yxi Ricas mies/ iolla oli yxi Honenhaltia/ ia se cannettin henen edesens/ ette hen oli hucuttanut hene' Hywuydens.
Luuk 16:2 Ja hen cutzui hene' ia sanoi henelle/ Mixi mine sen sinusta cwlen? Tee lucu sinu' Hallituswirghastas/ Sille ett sine szaa testedes hallita.
Luuk 16:3 Nin sanoi se Honenhalltia itzellens. Mite mine teen? Sille minun Herran poisotta minulda wirghan/ Em mine woi caiwa/ Häpien mine kieriete.
Luuk 16:4 Mine tiedhe' mite mine teen/ coska mine nyt wirghasta poispannan/ nin he coriauat minun heiden Honesens.
Luuk 16:5 Ja hen cutzui tyge's caiki hene' Herrans welgoliset/ ia sanoi ensimeiselle/ Quinga palio sine olet minun Herrani welca?
Luuk 16:6 Nin hen sanoi/ Sata tynnyrite Ölio. Ja hen sanoi henelle/ Ota sinun kirias ia istu pian/ ia kiriota wisikymende.
Luuk 16:7 Sijtte hen toiselle sanoi/ Palioco sine olet welca? Hen sanoi/ Sata punda Nisuija. Ja hen sanoi henelle/ Ota sinun kirias/ ia kirioita cadhexankymende.
Luuk 16:8 Ja se HERRA kijtti site wäre Honenhaltia ette hen toimelisest teki/ Sille ette temen Mailman Lapset

ouat toimelisemat quin walkeudhen Lapset heiden Sughusans.
Luuk 16:9 Ja mine mös sanon teille/ Tehcket teille Ysteuite sijte * wärest Mammonast/ Senpäle ette costa te taruitzet/ nin he coriauat teite ijancaikisin Maiohin.
Luuk 16:10 Joca wehimes on wskolinen/ hen mös palios on wskolinen/ Ja ioca wehimes wärä ombi/ se mös palios on wärä.
Luuk 16:11 Jollei te sis olluet wskoliset sijne wäres Mammonas/ cuca teille site wskopi quin totinen on?
Luuk 16:12 Ja ellei te ole wieralises wskoliset/ cuca teille sen andapi quin teiden oman on?
Luuk 16:13 Eikengen Paluelia taidha cachta Herra paluella/ Sille taicka hen ychte wihapi/ ia toista racastapi/ Eli hen yhdes kijnirippu/ ia toista ylencatzo. Ette te taidha Jumulata paluella ia mammon.
Luuk 16:14 Caiki nämet cwlit mös Phariseuset iotca ahnet olit/ ia nauroit hende.
Luuk 16:15 Ja hen sanoi heille/ Te oletta ne iotca itzen hurskaxi teette Inhimisten edes/ mutta Jumala tundepi teiden sydhemenne/ Sille ette mite corckia on Inhimisten edes/ se ombi cauhistos Jumalan edes.
Luuk 16:16 Laki ia Prophetat noidhuit Johannesen asti/ ia sijte aijasta ilmoitetan Jumalan Waldakunda Euangeliumin cautta/ ia iocainen sihen siselle wäelle tunge.
Luuk 16:17 Pikemin Taiuas ia maa huckupi/ quin yxi rachtu Laista langesis.
Luuk 16:18 Joca henen Emenens ylenanda/ ia toisen naipi/ hen tekepi Hoorin. Ja ioca sen Miehelde hylietyn naipi/ hen tekepi mös Hoorin.
Luuk 16:19 Nin oli yxi Ricas mies/ ioca pughetettin purpuralla ia Callilla Lina waatteil/ ia eli iocapeiue herculisest.
Luuk 16:20 Nin oli mös yxi Kierijeie nimelde Lazarus/ ioca makasi henen portins edes teunens Paiseita/
Luuk 16:21 ia pysi rauitta nijste muruista iotca langesit sen Rickan peudelde. Mutta quitengin tulit coirat/ ia nolit henen paiseinsa.
Luuk 16:22 Nin tapachtui ette se Kierijeie cooli/ ia wietin Engelilde Abrahamin helmahan. Cooli mös se Rickas/ ia haudhattijn.
Luuk 16:24 Quin hen nyt Heluettis pijnas oli/ ylesnosti hen silmens/ ia näki Abrahamin taambana/ ia Lazarusen henen helmasans/ husi hen ia sanoi/
Luuk 16:25 Ise Abraham/ armadha minun pälen/ ia lehette Lazarus castaman henen Sormens pä weten/ ia iehdyteis minun Kieleni/ Sille ette mine pinatan tesse liekisse.
Luuk 16:26 Nin sanoi Abraham/ Poican/ muista ettes saidh hywydhes eleises/ ia Lazarus samalmoto site wastan paha.
Luuk 16:27 Mutta nyt hen lodhutosta nautitze/ ia sine pinatan. Ja ylitze caiki neite/ ombi meiden ia teiden

welille swri iopa kinitetty/ nin ette ne/ ioca tachtouat telde menne sinne teiden tygen/ eiuet he woi/ eike mös sielde tenne ylessastua.
Luuk 16:28 Nin hen sanoi/ Mine rucolen sis sinua Ise/ ettes lehetet henen minun Iseni Coton/
Luuk 16:29 Sille minulla ombi wisi Welie/ ette hen todhistais heille/ senpäle/ ettei hekin mös tulisi tehen pinan sijaan.
Luuk 16:30 Sanoi henelle Abraham/ Ombi heille Moses ia Prophetat/ cwlcaat heite.
Luuk 16:31 Mutta hen sanoi/ Ei Ise Abraham/ mutta ios iocu coolleista menis heiden tygens/ nin he parannoxen tekisit.
Luuk 16:32 Mutta hen sanoi henelle/ Ellei he Mosest ia Prophetait cwle/ nin eiuet mös he wsko/ ios iocu coolluista ylesnousis.

** Wäre Mammon) Mammon) merkitze Rickautta/ ia cutzutan Wärexi ette ne wärin kieuteten/ Cutzutan ne mös/ Wieralisexi) eli mucalaisixi/ Sille ettei ne alati pysy meiden tykenem/ ninquin ne Hengeliset ia totiset Rickaudhet pysyuet.*
Wskolinen olla Mammonis/ se on/ coska iocu ne kieutte Jumalan teden meiden Lehimeisen tarpexi/ Joca ei site tee/ ei hen mös ole wskolinen Hengelises Rickaudes/ se on/ Ei hen nijte ensingen saa.

XVII. Lucu

Luuk 17:1 NIn sanoi hen Opetuslapsillens/ Se on mahdothoin ettei Pahenoxet tule.
Luuk 17:2 We quitengin henelle/ ionga cautta ne tuleuat/ Se olis henelle parambi/ ette Myllykiui henen Caulans ripustetaisin/ ia heiteteisin Merehen/ quin hen iongun neiste Pieniste pahennais.
Luuk 17:3 Cartacat teiten. Jos sinun Welies wastas rickopi/ nin nuchtele hende/ ia ios hen itzens paranda/ nin anna henelle andexi.
Luuk 17:4 Ja ios hen seitzemist peiues ricko sinua wastan/ ia seitzemist peiues pala sinun tyges sanoden/ Mine cadhun/ nin anna henele andexi.
Luuk 17:5 Ja Apostolit sanoit Herralle/ Lise meille wsko.
Luuk 17:6 Mutta Herra sanoi/ Jos teille olis wsko ninquin Sinapin siemen/ ia sanoisit telle Willi ficunapwlle/ Ylesiurita sinus ia sijrdhä sinus Merehen/ nin hen cwlis teite.
Luuk 17:7 Mutta kelle teiste ombi Paluelia/ ioca kynde taicka Caria caitze/ coska hen Cotia tule metzest/ ette hen sanopi henelle/ Mene cochta atrioitzeman?
Luuk 17:8 Eikö hen pikimin sano henelle? Walmista echtolist/ sonnusta sinus/ ia paluele minua/ nincauuan

quin mine söön ia ioon/ ia sijtte söö ia ioo sine.
Luuk 17:9 Wai kijttekö hen Paluelians/ ette hen teki mite henelle kesketty oli?
Luuk 17:10 En lwle. Nin mös te/ coska te oletta * caiki tehnyet/ iotca teille kesketyt ouat/ nin sanocat/ Me olema keluottomat palueliat/ Me teijmme quin meiden piti tekemen.
Luuk 17:11 JA se tapachtui/ hen meni Jerusalemin pein/ matkusti hen keskelde Samarian ia Galilean.
Luuk 17:12 Ja quin hen tuli ychten Kylen/ coctasit henen kymenen Spitalist mieste/ iotca taamban seisoit/
Luuk 17:13 ia corghotit änens/ ia sanoit/ JESU racas Mestari/ armadha meiden pälen.
Luuk 17:14 Ja coska hen ne näki/ sanoi hen heille/ Menget/ ia osottacat teiten Papille. Ja se tapachtui/ ette he mennesens tulit puchtaxi.
Luuk 17:15 Nin yxi heiste/ coska hen näki ette hen parattu oli/ palasi hen iellens/ ia kunnioitti Jumalata swrella änelle/
Luuk 17:16 ia langesi casuollens henen Jalcains iuren/ ia kijtti hende.
Luuk 17:17 Ja se oli yxi Samaritanus. Mutta Jesus wastasi ia sanoi/ Eikö kymenen puhdistettu? Cussa sis ne Yhdexen ouat?
Luuk 17:18 Ei ole leutty/ iotca palasit/ ia annoit Jumala' cunnian/ waan teme Mucalainen?
Luuk 17:19 Ja hen sanoi henelle Nouse yles ia mene/ Sinun wskos ombi sinun wapactanut.
Luuk 17:20 Coska hen nyt Phariseusilde kysyttin/ Coska Jumala' Walda ku'da olis tuleua/ wastasi hen heille ia sanoi/ Ei Jumala' Waldaku'da tule * wlkolisen menon cansa/ eike he mös sano/
Luuk 17:21 Catzo tesse catzo sielle. Sille catzo/ Jumala' Waldaku'da ombi teiden sisellenne.
Luuk 17:22 Nin sanoi hen Opetuslapsillens/ Se aica tulepi/ Coska te halaat nädhexen ychte Inhimisen Poian peiuiste/ ia ette te näe.
Luuk 17:23 Ja he sanouat teille/ Catzo tesse/ catzo sielle/ Elkette mengö/ elkette mös seuratko.
Luuk 17:24 Sille ninquin Pitkeisen leimaus ylehelde leimachta/ ia paista caikein päle/ iotca Taiuan alla ouat/ Nin mös pite Inhimisen Poian henen peiuenens oleman.
Luuk 17:25 Mutta ennen tule henen palio kerssie/ ia hyliette teste Sucukunnast.
Luuk 17:26 Ja ninquin tapachtui Noen peiuine/ nin mös tulepi Inhimisen Poian peiuine.
Luuk 17:27 He söit/ ioit/ nait/ ia holit/ haman sihen peiuen asti/ coska Noe Archan meni/ ia Wedhenpaisumus tuli/ ia cadhotti caiki.
Luuk 17:28 Samalmoto mös quin tapachtui Lothin peiuine/ He söit/ ioit/ ostit/ myit/ istutit/ ia rakensit.
Luuk 17:29 Mutta sine peiuene coska Loth Sodomast wlosmeni/ nin satoi Tulda ia Tulikiui Taiuahast/ ia cadhotti caiki.

Luuk 17:30 Telletaualla pite mös se peiue oleman/ coska Inhimisen Poica ilmoitetan.
Luuk 17:31 Samalla peiuelle/ ioca Caton päle olis/ ia henen Caluns Honesa/ elken alasastuko heite ottaman. Samalmoto/ ioca Wainiolla olis/ elken palatco iätettuidhen ielken.
Luuk 17:32 Waan muistacat Lothin Emenen päle.
Luuk 17:33 Jocainen quin pyte Sieluns wapatta/ sen hen cadhotta/ Ja iocainen quin sen cadhotta/ hen saattapi henen Elemehen.
Luuk 17:34 Mine sanon teille/ Sine öne caxi yhdes Wootes macauat/ Yxi ylesotetan/ ia se toinen iäteten.
Luuk 17:35 Caxi ynne iauhauat/ Yxi ylesotetan/ ia se toinen iäteten.
Luuk 17:36 Ja he wastasit/ ia sanoit henelle. HERRA/ cussa sis? Nin sanoi hen heille/ Cussaikene's Raato ombi/ sinne mös Cotkat heidens cokouat.

** Caiki tehnyt) Tesse Christus puhupi iuri Inhimisen taualla yxikerdaisest/ wlconaisist Töist/ Sille ettei yxiken woi/ eike taida Jumalan edes tedhe teudelisest/ nin palio quin hen ombi welcapä/ Sille ettei Jumala tydhy töihin.*

XVIII. Lucu

Luuk 18:1 NIN sanoi he' mös heille Wertauxe' sijte/ Ette aina tule rucoella ia ei wesymen/ Ja sanoi.
Luuk 18:2 Yxi Domari oli yhdes Caupungis/ ioca ei pelienyt Jumalata/ eike häwenyt Inhimisi.
Luuk 18:3 Nin oli mös yxi Leski sijne Caupungis/ ia tuli henen tygens/ sanoden/ Wariele minua Ritawelieldeni.
Luuk 18:4 Ja ei hen coskan tachtonut. Mutta wijmen/ hen sanoi itzellens/ Waicka em mine Jumalata pelke/ enge häpie Inhimiste/
Luuk 18:5 quitengin ette teme Leski minua waiwa/ tadho' mine he'de wariella/ ettei hen wimein tulisi/ ia nurisis minua.
Luuk 18:6 Nin sanoi HERRA/ Cwlkat tesse/ mite teme wäre Domari sano/
Luuk 18:7 Eikö sis Jumalan pideis henen wloswalituitans warieleman/ iotca öte ia peiue hwtauat henen tygens/ pideiskö hene' site kerssimen?
Luuk 18:8 Mine sanon teille/ Ette hen pian costapi heiden polestans. Quitengin coska Inhimisen Poica on tuleua/ Leutenekö hen Wskon Maan päle?
Luuk 18:9 Nin sanoi hen mwtomille/ iotca itzens päle wskalsit/ ette he olit hurskat/ ia ylencatzoit muita temen Wertauxen.
Luuk 18:10 Caxi Inhimiste Ylesastuit Templin rucoleman/ Yxi Phariseus/ ia toine Weronottaia.

Luuk 18:11 Se Phariseus seisoi ia rucoli nein itzellens/ Mine kijten sinua Jumala/ Etten mine ole ninquin mwdh Inhimiset/ Röuerit/ Wäret/ Horinteckiat/ Taicka mös quin teme Weronottaia.
Luuk 18:12 Cadhesti wijkos mine paaston/ ia anna' Tijunnin caikista quin minulla on.
Luuk 18:13 Ja se Weronottaia taambana seisoi/ eike tachtonut Silmiens ylesnosta Taiuasen pein/ Mutta löi Rindoijans ia sanoi/ Jumala armadha minun Synnisen päle'.
Luuk 18:14 Mine sanon teille/ Teme meni cotia's hurska'bana enemin quin se toinen. Sille iocainen quin itzens ylendä/ hen aletan/ Ja ioca henens alanda/ se yletän.
Luuk 18:15 Toidh he mös henen tygens Lapsi/ Ette hen heihin rupeis. Coska Opetuslapset sen neit/ nuchtelit he nite.
Luuk 18:16 Mutta quin Jesus oli heite tygens cutzunut/ sanoi hen/ Sallicat Lapset tulla minu' tykeni/ ia elkette heite kieldekö/
Luuk 18:17 Sille ette sencaltaisten on Jumala' Waldaku'da. Totisesta sanon mine teille/ Joca ei ota Jumalan Waldaku'da ninquin Lapsi/ ei hen sen siseltule.
Luuk 18:18 Ja kysyi henelle yxi Pämies ia sanoi/ Hyue Mestari/ Mite minun pite tekemen/ ette mine saisin ijancaikisen Elemen?
Luuk 18:19 Nin Jesus sanoi henelle/ Mites minun Hyuexi cutzudh? Eikengen hyue ole waan ainoa Jumala.
Luuk 18:20 Keskysanat sine tiedhet/ Ele horitee. Ele tapa. Ele warghasta. Ele sano wäre todistusta. Cunnioita sinun Ises ia sinun Eites.
Luuk 18:21 Nin hen sanoi/ Nämet caiki mine olen pitenyt hamast minun Norudhestani.
Luuk 18:22 Coska Jesus sen cwli/ sanoi hen henelle/ Wiele nyt yxi sinulle puuttu/ Myy caiki mite sinulla ombi/ ia iagha Waiuasten/ nin sine saadh Tauara' taiuahas/ ia tule ia seura minua.
Luuk 18:23 Coska hen sen cwli/ tuli hen murehisans/ Sille hen oli sangen ricas.
Luuk 18:24 Coska nyt Jesus näki henen murehisans oleuan/ sanoi hen/ Quin tölest ne Rickat Jumala' Waldaku'nan sisellekieuuet/
Luuk 18:25 Pikimin kieupi Cameli neulan silmen lepitze/ quin Ricas siselkieupi Jumalan Waldaku'dan.
Luuk 18:26 Nin ne sanoit iotca sen cwlit/ Cuca sis taita wapaxi tulla?
Luuk 18:27 Nin hen sanoi/ Mite Inhimisten edes ombi mahdotoin/ ne ouat Jumalan edes mahdoliset.
Luuk 18:28 Nin sanoi Petari/ Catzo/ me caiki iätime ia seurasim sinua.
Luuk 18:29 Nin sanoi hen heille/ Totisesta sano' mine teille/ Eikengen ole/ ioca iätti Honens/ eli wanhemans/ eli weliens/ eli Emenens/ eli Lapsens Jumala' waldaku'nan tedhen/
Luuk 18:30 ioca ei palio ene'be ielle'ssaa/ telle aijalla/ ia tuleuaises Mailmas/ sen ija'caikisen eleme'.

Luuk 18:31 Nin otti Jesus tygens ne caxitoistakymende ia sanoi heille/ Catzo/ me ylesmenem Jerusalemin/ ia caiki pite teutettemen iotca kirioitetudh ouat Prophetain cautta Inhimisen Poiast/
Luuk 18:32 Sille ette he' ylena'netan Pacanoille/ ia hen pilcatan ia häueiste' ia sylieten/
Luuk 18:33 ia quin he ouat henen rooskineet/ tapauat he henen/ Ja colmanna peiuene pite henen ylesnouseman.
Luuk 18:34 Ja eiuet he ycten neite ymmerteneet. Ja oli teme Puhe heilde peitetty/ Eike he ymmerteneet mite sanottijn.
Luuk 18:35 Nin tapactui coska hen lehestui Jerichota/ ette yxi Sokia istui tieen wieres kerieten.
Luuk 18:36 Ja quin hen cwli Canssan ohitzekieuuen/ nin hen kysyi mite se olis.
Luuk 18:37 Nin sanoit he henelle/ Ette Jesus Nazarenus tesse edeskeui.
Luuk 18:38 Ja hen husi ia sanoi/ JESU Dauidin Poica/ armada minua. Nin ne iotca edhelkeuit/ nuchtelit hende ette henen piti waickeneman.
Luuk 18:39 Mutta hen site enemin hwsi/ Dauidin Poica armadha minun pälen.
Luuk 18:40 Nin Jesus seisatti/ ia keski sen talutetta henen tyge's. Ja quin hen lehestui kysyi hen henelle/ ia sanoi/
Luuk 18:41 Mites tahdot ette minun pite sinu' tekemen? Nin hen sanoi/ HERRA/ ette mine näkyn iellenssaisin.
Luuk 18:42 Ja Jesus sanoi henelle/ Ole näkeue/ sinun wskos autti sinun.
Luuk 18:43 Ja cocta sillens sai hen nägyns/ ia seurasi hende/ ia cu'nioitzi Jumalata. Ja caiki Ca'ssa/ quin sen neit/ kijtit Jumalata.

XIX. Lucu.

Luuk 19:1 IA hen sisellemeni/ ia waelsi lepitze Jerichon
Luuk 19:2 Ja catzo yxi Mies nimelde Zacheus/ se oli Weronottaiaden Pämies/ ia oli ricas.
Luuk 19:3 Ja he' pysi nähdä Jesust/ cuca hen oli/ ia ei sanut Canssalda/ Sille ette hen oli lyhyt wartans.
Luuk 19:4 Ja hen edellesamois/ ia ylesnousi ychten Willificuna puhun/ ette hen olis sanut henen nähdä/ Sille ette sen cautta hen oli waeldapa.
Luuk 19:5 Ja quin Jesus tuli sihen paickan/ catzoi hen yles/ ia astasi henen/ ia sanoi henelle/ Zachee/ astu nopiast alas/ Sille minun tule tenepene olla sinun Honesas.
Luuk 19:6 Ja he' nopiast alasastui/ ia rupeis he'de wasta' iloisast
Luuk 19:7 Coska he sen neit/ napitzit he caiki/ ette he' synnisen tyge poickesi
Luuk 19:8 Mutta Zacheus edesastui ia sanoi Herralle/ Catzo Herra/ polen minun Hywuytten mine annan

waiwasten. Ja ios mine iongun pettenyt ole'/ sen mine nelie'kerdaisest iellensa'na'.
Luuk 19:9 Nin sanoi Jesus henelle/ Tenepene terueys ombi telle Honelle sattunut/ Se'polest ette hen mös Abrahamin poica on/
Luuk 19:10 Sille Inhimisen Poica tuli etzime' ia wapatama' ioca cadhonut oli.
Luuk 19:11 Coska he nyt nämet cwlit/ sanoi hen wiele yhden Wertauden/ ette hen oli iwri lesse Jerusalemita/ ia ette he lwlit Jumalan Waldakunnan cochta ilmoitettauan.
Luuk 19:12 Sanoi hen sis/ Yxi Kempi Mies matkusti caucaiseen Makundaan/ ottaman itzellens Waldakunda/ ia iellenspalaiaman.
Luuk 19:13 Nin hen tygens cutzui Kymenen henen Paluelians/ ia annoi heille Kymenen Leiuiske/ ia sanoi heille/ Caupitcat nincauuan quin mine palaian.
Luuk 19:14 Mutta henen Borgharins wihasit hende/ ia lehetit sanoman henen ielkins sanoden/ Emme me tahdho/ ette teme pite wallitzeman meiden ylitzem.
Luuk 19:15 Ja se tapachtui coska hen palasi/ sijtte quin hen sai waldakunnan/ keski hen cutzu ne Palueliat henen tygens/ ioille hen oli Rahan andanut/ Ette hen tiete sais/ mite cukin olis caupinut.
Luuk 19:16 Nin tuli se Ensimeinen/ ia sanoi/ HERRA/ sinun Leiuiskes ombi kymenen Leiuiske casuattanut.
Luuk 19:17 Ja hen sanoi henelle/ Aha sine hyue paluelia/ ettes olit wähes wskolinen/ sinulla pite oleman wallan kymenen Caupungin ylitze.
Luuk 19:18 Se toinen mös tuli/ ia sanoi/ HERRA/ sinun Leiuiskes ombi casuattanut wijsi Leiuiske.
Luuk 19:19 Sanoi hen mös henelle/ Ole sine mös widhen Caupungin Haltia.
Luuk 19:20 Ja se Colmas tuli ia sanoi/ HERRA Catzo/ tesse ombi sinun Leiuiskes/ ioca minulla oli ketketty Hikilinas/
Luuk 19:21 Sille mine pelkesin sinua/ ettes olet coua Mies/ Sine otadh/ iotas ett pannut/ ia nijtet/ quin ett sine kyluenyt.
Luuk 19:22 Sanoi hen henelle/ Sinun suustas mine domitzen sinun paha Paluelia/ Tiesikös ette mine coua Mies olen/ ottaua iota em mine pannut/ ia leickaua quin em mine kyluenyt/
Luuk 19:23 Ja mixet sine andanut minun Rahani Jacopeudelle? Ja mine tultuani/ olisin sen corghon cansa ylescandanut.
Luuk 19:24 Nin hen sanoi tykene seisouille/ Poisottacat se Leiuiske henelde/ ia andaca sille iolla kymene' Leiuiske on.
Luuk 19:25 Nin he sanoit henelle/ HERRA/ Henelle ombi kymene' Leiuiske.
Luuk 19:26 Sille mine sanon teille/ Ette iolla ombi/ henelle pite annettaman. Ja henelde iolla ei ole/ sekin

quin henelle on/ pite poisotettaman.
Luuk 19:27 Sijttekin ne minun Wiholisen iotca ei tachtonut minun wallita heiden ylitzens/ edhestocat tenne ia mestatcat heite tesse minun edesen.
Luuk 19:28 Ja quin hen nämet puhunut oli/ meni hen cohdastans ia yleswaelsi Jerusalemin pein.
Luuk 19:29 JA se tapactui/ coska hen lehestui Betphagin ia Bethanian/ ia tuli sen Öliomäen tyge/ lehetti hen caxi Opetuslastans ia sanoi/
Luuk 19:30 Menget sihen Kylen/ ioca teiden edhesen on/ ia quin te siselle tulett/ nin te leudhet Asin warsan sidhottuna/ ionga päle eikengen Inhimisist coskan istunut ole/ pesteket se/ ia toocat tenne.
Luuk 19:31 Ja ios iocu teille kysypi/ Mixi te site pestette/ Nin sanocat henelle/ Ette HERRA täte taruitze.
Luuk 19:32 Nin ne lehätetyt menit/ ia leusit ninquin hen oli heille sanonut.
Luuk 19:33 Coska he nyt pästit Warsa/ sanoi henen Herrans heille/ Mixi te pästette Warsa?
Luuk 19:34 Nin he sanoit/ Sille ette HERRA site taruitze.
Luuk 19:35 Ja he weit sen Jesusen tyge/ ia panit heiden waattens Warsan päle/ ia istutit Jesusen sen päle.
Luuk 19:36 Quin hen nyt meni/ leuitit he heiden waattens tielle.
Luuk 19:37 Ja quin he' io lehestui/ ia waelsi alaspein öliomäelde/ rupeis coko Opetuslaste' Joucko iloiten kijtteme' Jumalata swrella änelle caikein auwuin ylitze iotca he nähnyet olit sanode'/
Luuk 19:38 Hyuestisiugnattu olcon se ioca Kuningaxi tuli HErra' Nimeen Rauha olcohon Taiuahas/ ia Cunnia Corckiuxes.
Luuk 19:39 Ja mutomat Phariseusist iotca olit Canssan seas sanoit henelle/ Mestari/ Aseta sinun Opetuslapses.
Luuk 19:40 Hen wastasi ia sanoi heille/ Mine sanon teille/ Jos nämet waickeneuat/ cocta Kiuet pite hutaman.
Luuk 19:41 Ja quin hen lehestui/ catzoi hen Caupungin päle/ ia idki henen ylitzens ia sanoi/
Luuk 19:42 O ios sinekin tiedeisit/ nin sine aijattelisit telle tosin aijallas/ mitke sinun Rauhaas sopis. Mutta nyt ne ouat ketketyt sinun silmeis edest.
Luuk 19:43 Sille ette ne peiuet pite tuleman sinun ylitzes/ ette sinun Wiholises ymberinskantzauat sinun/ ia piriteuet sinun/
Luuk 19:44 ia ahdistauat sinun iocakulmalda/ ia mahan tasoittauat sinun/ ia sinun Lapses/ iotca sinus ouat/ Ja eiuet iäte sinus Kiue Kiuen päle/ senwoxi ettet sine tundenut sinun Etzikos aica.
Luuk 19:45 Ja hen Templin siselkeui/ rupeis wlosaijaman henes Ostauit ia Myypie/ sanoden heille/ Kirioitettu ombi.
Luuk 19:46 Minun Honen ombi yxi Rucoushone/ Mutta te oletta sen tehnyet Röueriten Lolaxi.

Luuk 19:47 Ja hen opetti iocapeiue Templis. Mutta ne Pappein pämiehet ia Kirianoppeneet/ ia Canssan Wanhimat etzeit hende cadhotaxens/
Luuk 19:48 Ja ei leunet mite heiden tekemen pideis/ Sille ette caiki Ca'ssa ripuit henest/ ia cwlit hende.

XX. Lucu

Luuk 20:1 IA se tapactui ychten nine peiuine/ coska hen opetti Canssa Templis/ ia sarnasi Euangelium. Nin ne Ylimeiset Papit/ ia Kirianoppeneet Wanhimbaiden cansa edesastuit/
Luuk 20:2 ia puhuit henelle sanoden/ Sanos meille Mille woimalle sine täte teet? Eli cuka sinulle temen Wäen andanut on?
Luuk 20:3 Nin wastasi Jesus ia sanoi heille/ Mine mös kysyn teille ychte asia/ ia wastaca minu/
Luuk 20:4 Olico Johannesen Caste Taiuahast/ taicka Inhimisilde?
Luuk 20:5 Nin he aijattelit itzellens sanoden/ Jos me sanoma/ ette hen Taiuahast oli/ nin hen sanopi/ Mixei te sis he'de wskoneet?
Luuk 20:6 Eli ios me sanoma/ Inhimisilde/ nin caiki Canssa meite kiuitteuet/
Luuk 20:7 Sille he ouat wskotetudh ette Johannes oli Propheta. Ja he wastasit/ Ettei he tienet custa se oli.
Luuk 20:8 Nin Jesus sanoi heille/ Em mös mine sano teille Mille woimalla mine neite teen.

Luuk 20:9 Nin rupeis hen sanoman Canssalle temen Wertauxen. Yxi Mies istutti Winatarhan/ ia pani sen palcoille winatarhamiehille/ ia hen ereen matkusti cauua' aica.
Luuk 20:10 Coska nyt souelias oli/ nin hen lehetti Paluelians Winatarhamiesten tyge ette he andaisit henelle Winatarhan hedhelmeste. Mutta He piexit henen ia poislehetit henen tyhiene.
Luuk 20:11 Ja taas hen lehetti toisen paluelian/ ia sen he mös piexit ia pilcasit/ ia poislaskit sen.
Luuk 20:12 Taas lehetti hen Colmannen/ sen he mös Haauoitit/ ia wlossöxit.
Luuk 20:13 Nin sanoi Winatarhan HErra/ Mite mine teen? Mine lehete' sen minu' racka' Poicani/ Lehes/ coska he sen näkeuet/ cartauat he hende.
Luuk 20:14 Mutta coska Winatarhamiehet sen neit/ aijattelit he itzelle's sanode'/ Teme ombi Periline'/ tulcat tappaca' he'de ette se Perimys tulis meiden omaxe'.
Luuk 20:15 Ja he wlossöxit henen Winatarhast ia tapoit. Mite sis Winatarha' HERRa tekepi heijen?
Luuk 20:16 Hen tulepi/ ia hucka nämet Winatarha' haltiat/ ia a'dapi Winatarha's muille. Quin he sen cwlit/ sanoit he/ Pois se.
Luuk 20:17 Mutta hen catzachti heiden pälens/ ia sanoi/ Mite sis on se/ quin kirioitettu on? Se kiui ionga

Rakendaiat poishylkeisit/ ombi tullut Nurcakiuexi?
Luuk 20:18 Jocainen quin langepi sen kiuen päle/ se muretan/ Mutta ionga päle se langepi/ sen hen muserta
Luuk 20:19 Ja ne Pappein Pämiehet ia Kirianoppeneet pysit hende kiniotta samalla hetkelle/ wan he pelkesit Canssa/ Sille he ymmersit/ ette hen heite wastan temen Wertauxen sanoi.
Luuk 20:20 Ja he wartioitzit hende/ ia wloslehetit wägyweiset/ iotca piti heidens Hurskaxi teettelmen/ Senpäle ette he henen Puhesa kinisaisit/ ia ylenannaisit henen Esiuallalle ia Maanwanhiman haltun.
Luuk 20:21 Ja he kysyit henelle ia sanoit/ Mestari/ me tiedhem ettes oikein sanot ia opetat/ ia et catzo Inhimisen moto/ Waan sine opetat Jumalan tiete totuden cansa.
Luuk 20:22 Olleco se oikein/ ette me Keisarille weron anname taicka ei?
Luuk 20:23 Mutta quin hen ymmersi heiden caualuxens/ sanoi hen heille/ Mite te minua kiusatta?
Luuk 20:24 Osotacat minulle weroraha/ Kenenge Cuwa ia Pälekirioitus henelle on? He wastasit ia sanoit henelle/ Keisarin.
Luuk 20:25 Nin sanoi hen heille/ Andacat sis Keisarin mite Keisarin tule/ ia Jumalan mite Jumalan tule.
Luuk 20:26 Ja eiuet he woinuet henen sanans laitta Canssan edes/ waan ihmettelit henen wastauxens päle/ ia waickenit.
Luuk 20:27 Nin edesastuit mutamat Sadduceusist (iotca kieldeuet oleuan ylesnousemisen) ia kysyit henelle sanoden/
Luuk 20:28 Mestari/ Moses meille kirioitti/ Jos iongun Weli colepi/ iolla oli Emende/ ia se colis Lapsitoin/ Nin henen Weliens piti sen Waimon ottaman/ ia henen Weliens Siemenen herättemen.
Luuk 20:29 Nyt olit sis seitzemen Welie/ Se ensimeinen otti Emenen/ ia coli Lapsitoin.
Luuk 20:30 Ja se toinen otti sen Waimon/ ia se mös coli Lapsitoin.
Luuk 20:31 Ja colmas otti sen saman. Samalmoto mös mwdh seitzemen/ Ja ei iättenyt Lapsia ia colit.
Luuk 20:32 Caikein wijmen/ coli mös se Waimo.
Luuk 20:33 Nyt ylesnousemises kenenge sis heiste se Waimo ombi? Sille ette caiki Seitzemen ouat sen Waimonans piteneet.
Luuk 20:34 Ja Jesus wastasi/ ia sanoi heille/ Temen mailman Lapset naiuat ia hooleuat.
Luuk 20:35 Mutta ne iotca otoliset ouat sille ilmalle/ ia ylesnouseman Coluista/ eike he nai eike hoole/
Luuk 20:36 Ja eiuet he sillen coolla taidha/ Sille he ouat Engeliten caltaiset/ ia Jumalan Lapset/ ette he ouat ylesnousemisen Lapset.
Luuk 20:37 Mutta ette ne colluet ylesnouseuat/ sen onbi mös Moses Pensan tyken osottanut coska hen cutzui HERRAN/ Abrahamin Jumalaxi/ ia Isaachin Jumalaxi/ ia Jacobin Jumalaxi.

Luuk 20:38 Nyt ei ole Jumala coolluten Jumala/ waan Eleuiten/ Sille ette caiki he henelle eleuet.
Luuk 20:39 Nin wastasit mwtomat Kirianoppenuista/ ia sanoit/ Mestari/ Oikein sine sanoit.
Luuk 20:40 Ja ei iulienet henelde miteke enembe kysy.
Luuk 20:41 Nin sanoi hen heille/ Quinga he sanouat Christusen oleuan Dauidin Poian/
Luuk 20:42 Ja itze Dauid sanopi Psaltarin Ramatus/ HERRA sanoi minun HErrallen/ istu minun oikeallen kädhellen/
Luuk 20:43 nincauuan quin mine panen sinun wiholises sinun Jalcais astilaudhaxi?
Luuk 20:44 Coska nyt Dauid cutzupi hene' HErraxens/ quinga sis hen on henen poicans?
Luuk 20:45 Mutta coska caiki Canssa sen cwlit/ sanoi hen Opetuslapsillens/
Luuk 20:46 Cauattaca teiden nijlde Kirianoppenuilda iotca tactouat kieudhe pitkis waatteis/ ia hyuexi ottauat turulla teruedhyxet/ ia kernast ylimeisse istuuat Sinagogis/ ia peudhille.
Luuk 20:47 Jotca ylessöuet Leskein Honet/ ia teetteluet pitket Rucouxet. Ne site swreman cadhotoxen saauat.

XXI. Lucu

Luuk 21:1 IA hen catzoi quinga ne Rickat panit Lahioians Wffriarkuun.
Luuk 21:2 Näki hen mös yhden kieuhen Lesken paneuan sinne Caxi ropoija.
Luuk 21:3 Ja hen sanoi/ Totisesta mine sanon teille/ ette teme kieuhe Leski enemen pani quin nämet caiki/
Luuk 21:4 Sille ette nämet caiki panit heiden kyllydhestens siselle Jumalan wffrixi/ Waan teme pani kieuhydhestens caiken tauarans quin henelle oli.
Luuk 21:5 Ja quin mwtomat sanoit henelle Templist/ ette se caunille kiuille ia Cappaleilla caunistettu oli/ nin hen sanoi/
Luuk 21:6 Se aica tulepi/ coska caiki quin te näet/ ei kiui pihhe kiuen päle iätettemen/ ioca ei ricota.
Luuk 21:7 Nin he kysyit henelle ia sanoit/ Mestari/ coska sis nämet tapactuuat? ia mike Mercki on/ coska nämet tuleuat?
Luuk 21:8 Nin sanoi hen/ Catzocat/ ettei teite petete/ Sille ette moni tule minun Nimeni/ ia sanouat Heidens Christusexi/ Ja aica ombi lesne/ elket quitengan heite seuratko.
Luuk 21:9 Mutta coska te cwletta Sodhat ia Capinat/ nin elket pelietkö/ Sille ette nämet pite ensin tuleman/ Waan ei cochta loppu ole.
Luuk 21:10 Nin sanoi hen heille/ Canssa ylesnouse cansan wastan/ ia Waldakunda Waldakunnan wastan/
Luuk 21:11 ia swret maan Wapistoxet ioca paicas tuleman pite/ Nelke ia Ruttotaudhit/ ia mös Cauhistoxet ia

swret Ihmet Taiuahast tapactauat.
Luuk 21:12 Mutta enne' neite caiki heitteuet he kätens teiden pälen/ ia wainouat ia ylenandauat teiden/ heiden Rastupijns ia Fangiuxen/ ia weteuet teite Kuningasten ia Esimiesten eten/ minun Nimeni tedhen/
Luuk 21:13 Mutta se tapactu teille todhistuxexi.
Luuk 21:14 Nin pangat nyt se wahwast teiden Sydhemehen/ ettei teiden pide murectiman/ quinga teiden pite edhesten wastama'/
Luuk 21:15 Sille ette mine annan teille Suun ia Wijsaudhen/ ionga wastan eiuet he woi wastansano/ eike wastanseiso Caiki teiden wastanseisoijat.
Luuk 21:16 Nin te mös ylena'netan Wanhemildan/ welijlden Langoildan ia Ysteuilden/ ia monicadhat teiste he tappauat.
Luuk 21:17 Ja te ylencatzotan caikilda minun Nimeni tedhen/
Luuk 21:18 waan eiswinga hiuscarua pidhe teiden päästen huckuman.
Luuk 21:19 Omistacat teiden Sielun kersimisen cautta.
Luuk 21:20 Coska te nyt näette Jerusalemin ymberipiritetteuen Sotawäelde/ nin te tietke ette hene' pericatons ombi lehestynyt.
Luuk 21:21 Silloin ne iotca Judeas ouat/ paetkaat mäkein polen/ Ja iotca henen keskellens ouat/ ne sielde poismengen/ Ja iotca Maalla ouat/ elket he sisellemengö.
Luuk 21:22 Sille ne ouat Costo peiuet/ ette caiki teutettemen pite quin kirioitetudh ouat.
Luuk 21:23 Mutta We Raskaille ia imetteuille nine peiuine. Sille ette swri Waiua pite olema' Maan päle/ ia yxi Wiha teme' Ca'ssan ylitze/
Luuk 21:24 Ja heiden pite langeman Miecan teren edes/ ia he wiedhen Fangina caikinaisen Canssan secan. Ja Jerusalem pite tallattaman Pacanoilda/ sihenasti ette Pacanaiden aica pite teutettemen.
Luuk 21:25 Ja merckit pite oleman Auringos ia Cuus ia Tehdhis. Ja maas Canssalla adhistos epelyxen teden. Ja Meri ia Allot pite pauhaman.
Luuk 21:26 Ja Inhimiset maasa pite quiuettuman pelghon teden/ ia odottamisen teden/ nijte/ quin tuleuat Maan pijrin päle/ Sille ette Taiua' auwd pite licutettaman.
Luuk 21:27 Ja silloin heiden pite näkemen Inhimisen Poian tuleua' piluis swrella woimalla ia Cunnialla.
Luuk 21:28 Coska nämet rupeuat tapactuman/ nin yleskatzocat ia ylesnostacat teiden Päen/ senteden ette teiden Lunastuxen silloin lehestupi.
Luuk 21:29 Ja hen sanoi heille Wertauxen/ Catzocat Fikuna puuta/ ia caiki Puita/ coska he wlospuhckeuat/
Luuk 21:30 Nin te itze nijste näet ia merkitzet ette Suui on lesse.

Luuk 21:31 Nin mös te/ coska te näet nemet tapactuuan/ sijtte tietket ette Jumalan Waldakunda ombi lesse.
Luuk 21:32 Totisesta sano mine teille/ Ettei teme Sucukunda pide ennen huckundeman/ quin nämet caiki tapactuuat.
Luuk 21:33 Taiuas ia Maa huckupi/ waan minu' Sanani ei pidhe huckanduma'.
Luuk 21:34 Mutta cauattaca teiten/ ettei teiden Sydhemen coskan raskateta Sömisest ia Jomisest/ ia elatoxe' murehest ia teme peiue tule eckist teiden pälen.
Luuk 21:35 Sille ninquin yxi Paula hen tulepi caikein ylitze/ iotca asuuat coco maan päle.
Luuk 21:36 Nin olcat nyt aina walpaat/ ia rucolcat/ Ette te madholiset olisit caikia neite weltemen iotca tapactaman pite/ ia seisoman Inhimisen Poian edes.
Luuk 21:37 Ja hen opetti peiuelle Templis/ Mutta ölle hen wlosmeni/ ia oli Olio mäelle yli öte.
Luuk 21:38 Ja caiki Canssa tuli warhaisin henen tygens Templijn hende cwleman.

XXII. Lucu

Luuk 22:1 NIN lehestui sis Makia' leiuen Juhla peiue/ ioca cutzutan Päsieinen.
Luuk 22:2 Ja ne Ylimeiset Papit ia Kirianoppeneet etzit/ quinga heide' piti hene' tappama'. Mutta he pelkesit Canssa.
Luuk 22:3 Nin oli Sathanas Judan siselleme'nyt/ ionga Licanimi oli Ischariotes/ ioca oli Cadentoistakymenen lughusta.
Luuk 22:4 Ja hen poismeni/ ia puhutteli Ylimeisi Pappi ia Pämiehi/ millemodholla hen tactoi henen pette heille.
Luuk 22:5 Ja he ihastuit/ ia lupasit henelle Raha anda/
Luuk 22:6 Ja hen lupasi sen heille/ ia etzi tila saadhaxens hene' pette ilma' Messete.
Luuk 22:7 Nin tuli Makia' leiuen peiue/ cuna se Päsieisla'mas piti wffrattaman.
Luuk 22:8 Ja hen lehetti Petarin ia Johannesen sanoden/ Menget walmistaman meille Päsieislamasta/ ette me sen söme.
Luuk 22:9 Nin sanoit he henelle/ Cussas tadot meite walmistaman?
Luuk 22:10 Nin hen sanoi heille/ Catzo/ coska te Caupungin siseltuletta/ cochtapi teijen yxi Inhiminen candadhen wette Sauicrusis/ noudhataca hende sihen Honesen/ iohonga hen siselmene/
iLuuk 22:11 a sanocat Perenisenelle/ Mestari keski sinulle sano/ Cussa ombi Maija/ iossa mine Pesieislammasta minun Opetuslasten cansa söön?
Luuk 22:12 Ja hen teille osottapi yhden swren leuitetyn Salin/ sielle te walmistaca.

Luuk 22:13 He menit/ ia leusit ninquin hen heille sanonut oli/ ia walmistit Pesieislambaan.
Luuk 22:14 Ja quin io oli aica tullut/ istui hen peudhelle/ ia ne Caxitoistakyme'de Apostolitt hene' cansans.
Luuk 22:15 Ja hen sanoi heille/ Mine olen halulla halanut södhe tete Pesieislammasta teiden cansan/ ennen quin mine kerssin/
Luuk 22:16 Sille mine sanon teille/ Em mine sö sillen henest enembi/ sihenasti quin se teuteten Jumalan Waldakunnas.
Luuk 22:17 Ja hen otti Calkin/ kijtti/ ia sanoi. Ottaca ia iacakat teiden keskenen/
Luuk 22:18 Sille mine sanon teille/ Etten mine ioo Winapuun hedhelmest/ ennen quin Jumalan Waldakunda tulepi.
Luuk 22:19 Ja hen otti leiuen/ kijtti ia mursi/ ia annoi heille sanoden/ Teme ombi minun Rumin/ ioca teiden edesten annetan/ Se tehcket minun muistoxeni.
Luuk 22:20 Samalmoto mös Calkin Echtolisen ielkin/ sanoden/ Teme Calki ombi se wsi Testamenti/ minun Wereseni/ ioca teiden edesten wloswodhatetan.
Luuk 22:21 Quitengi catzo/ minun Petteieni käsi onbi minun cansani peudhelle/
Luuk 22:22 Ja tosin Inhimisen Poica menepi ninquin pätetty on/ Quitengi We Inhimiselle/ ionga cautta hen peteten.
Luuk 22:23 Ja he rupesit kyselemen keskenens/ Cuca se sis olis heiste/ ioca sen tekemen piti.
Luuk 22:24 Nin tuli Rijta heiden wälilens/ Cuca heiste Swrin piti oleman.
Luuk 22:25 Nin sanoi hen heille/ Mailmaiset Kuningat wallitzeuat/ ia ne Waldamiehet cutzutan Armolisexi Herraxi.
Luuk 22:26 Mutta ette te nijn/ waan cuca teiste Swrin ombi/ se olcon ninquin Noorin/ Ja ioca Ylimeinen ombi/ se olcon ninquin Paluelia/
Luuk 22:27 Sille cumbi Swrembi on? Se ioca atrioitze/ taicka se ioca paluele? Eikö se ioca atrioitze? Mutta mine olen teiden keskellen/ ninquin Paluelia.
Luuk 22:28 Muttta te oletta ne/ iotca minun kiusauxisani pysytte minun cansan.
Luuk 22:29 Ja mine sädhen teille Waldakunnan/ ninquin minun Isen säsi minulle/
Luuk 22:30 ette teiden pite sömen ia ioman minun Peuteni päle/ minun Waldakunnasani/ ia istuman Istuimella/ ia domitzeman Caxitoistakymende Israelin Sucukunda.
Luuk 22:31 Nin sanoi HERRA/ Simon/ Simon/ catzo Satanas on teite pytenyt seuloxens/ ninquin Nisuia.
Luuk 22:32 Waan mine rucolin sinun edestens/ ettei sinun Wskos puuttuman pide. Ja quin sine iollainki palaijat/ nin wahwista sinun Welijes.

Luuk 22:33 Nin hen sanoi henelle/ HERRA/ mine olen walmis sinun cansas Fangiuxen ia Coleman menemen.
Luuk 22:34 Nin hen sanoi/ Petari/ mine sanon sinulle/ Eiswinga laula tenepene Cucko ennen quin sine colmasti minun kiellet ett tundeuas minua.
Luuk 22:35 Ja hen sanoi heille/ Coska mine lehetin teijen ilman Säkite/ ia Taskuta ia Kengete/ puuttuico teilde miten? Nin he sanoit/ Ei miten.
Luuk 22:36 Nin hen sanoi heille/ Waan nyt/ iolla Säcki ombi/ ottacan sen/ Samalmoto mös Taskun/ ia iolla ei ole/ hen myyken Hamens/ ia ostacan Miecan.
Luuk 22:37 Sille mine sanon teille/ Ette wiele nyt se quin kirioitettu ombi/ pite minus teutettemen/ Hen on pahointekiein cansa luettu/ Sille mite minust kirioitettu ombi/ nijlle ombi Loppu.
Luuk 22:38 Nin he sanoit/ HERRA/ catzo/ tesse ombi caxi Miecka. Nin sanoi hen heille/ * Kylle sijne ombi.
Luuk 22:39 Ja hen wloslexi quin hene' tapa'sa oli Oliomäelle/ Nin hene' Opetuslapsens seurasit he'de sihe' Paickan.
Luuk 22:40 Ja quin he' sinne tuli sanoi hen heille/ Rucolcat ettei te la'geisi kiusauxe'.
Luuk 22:41 Ja hen erkani heiste lehes Kiuelheitte/ ia laski Poluillens/ rucoli ia sanoi/
Luuk 22:42 ISE/ ios sine tadhot/ nin poisota minulda teme Calki/ Quitengi/ ei minun Tacton/ mutta sinun olcon.
Luuk 22:43 Nin Engeli Taiuahast ilmestui henelle ia wahuisti hende.
Luuk 22:44 Ja se ioutui/ Ette hen Coleman cansa soti/ ia rucoli hartaman. Ja oli henen Hikins/ ninquin Werenpisarat/ iotca mahan woosit.
Luuk 22:45 Ja quin hen ylesnousi rucolemast/ ia tuli Opetuslastens tyge/ leusi hen ne macamast murehen tedhen/
Luuk 22:46 ia sanoi heille/ Mite te macat? Ylesnoskat ia rucolcat/ ettei te kiusauxen langeisi.
Luuk 22:47 Wiele nyt henen puhuesans/ Catzo/ Joucko ia se yxi Cadhestoistakymeneste/ ioca cutzutttin Judas/ heiden edellenskeui ia lehestui Jesusta henen swtandaman.
Luuk 22:48 Nin sanoi Jesus henelle/ Juda/ sinekö Inhimisen Poian swunandamisen cautta petet?
Luuk 22:49 Nin coska ne/ iotca henen ymberillens olit/ neit mite tuleua oli/ sanoit he henelle/ Herra/ emmekö me Mieckalla löö?
Luuk 22:50 Ja yxi heiste löi Pappein Pämiehen paluelia/ ia poishackasi henen oikean Coruans.
Luuk 22:51 Mutta Jesus wastasi ia sanoi * Sallicat sis heite tehenasti/ Ja quin hen rupesi hene' Coruaans paransi hen sen.
Luuk 22:52 Mutta nin sanoi Jesus Ylimeisille Pappille/ ia Templin Haltioille ia Wanhimille/ iotca hene' tygens

tullut olit.
Luuk 22:53 Te wloslexitt ninquin Röuerin tyge Mieckain ia seiueste' ca'sa/ Ette mine iocapeiue olin Templis teiden cansan/ ia ette te oijendanut Kätte minu' päleni/ Mutta teme o'bi se teiden hetken/ ia Pimeydhe' walta.
Luuk 22:54 Nin he kijniotit henen ia talutit/ ia toidh henen Ylimeisen Papin hone' siselle. Mutta Petari seurasi taa'bana.
Luuk 22:55 Nin he walkia' wiritit keskelle Cartanota/ ia ynne istuit/ Istui mös Petari heiden seasans.
Luuk 22:56 Coska nyt yxi Pica näki hene' walken tykene istuuan/ ia catzoi iuri henen pälens ia sanoi/ Temeki oli henen cansans.
Luuk 22:57 Waan hen kielsi henen ia sanoi/ Waimo em mine tunne hende.
Luuk 22:58 Ja wähen hetken peräst/ toinen näki henen ia sanoi/ Sine mös yxi olet heiste. Nin sanoi Petari/ Inhiminen/ em mine ole.
Luuk 22:59 Ja hetken peräst/ lehes ychden stundin/ toinen mös sen todhisti/ sanoden/ Totisesta mös teme oli hene' cansans/ Sille hen on Galileus.
Luuk 22:60 Nin sanoi Petari/ Inhiminen/ Em mine tiede mites sanot. Ja cochta wiele henen puhuesans/ Cuckoi lauloi.
Luuk 22:61 Ja Herra kiensijn/ ia catzoi Petarin päle. Ja Petari muisti Herran puhet/ quinga hen oli sanonut henelle/ Ennenquin Cuckoi laulapi/ colmasti sine minun kiellet.
Luuk 22:62 Ja Petari wlosmeni/ ia idki catkerast.
Luuk 22:63 Mutta ne Miehet/ iotca Jesusta kijnipidhit/ pilcasit hende/ ia löit hende/
Luuk 22:64 peitit henen Silmens/ ia hosuit henen Casuons/ ia kysyit henelle sanoden/ Arua/ Cuka se on ioca sinu löi?
Luuk 22:65 Ja palio mwta pilca sanoit he hende wastan.
Luuk 22:66 Ja quin peiue coitti/ cokounsit ne Canssan Wanhimat/ ia Pappein pämiehet ia Kiria'oppeneet/ ia weit henen heiden Radhins eten/
Luuk 22:67 ia sanoit/ Oleco sine se Christus? nin sanos meille? Nin sanoi hen heille/ Jos mine sanon teille/ ette te wsko/
Luuk 22:68 Ja ios mine mös kysyn/ nin ette te wasta/ ette te mös päste minua.
Luuk 22:69 Senteden testedes istupi Inhimise' poica Jumala' auwun oikialla polella.
Luuk 22:70 Nin he caiki sanoit/ Sinekö sis olet Jumala' poica? Sanoi hen heille/ Tepe sen sanott ette mine olen.
Luuk 22:71 Nin he sanoit/ Mite me sillen Todhistusta taruitze'ma? me olema itze cuulluet henen omast

suustans.

** Kylle) se on/ Ei se sillen kelpa/ ette me wlcoisil Mieckoilla tappelema/ Mutta tästedes tule kerssie Euangelium polest/ ia Risti candama'/ Sille ettei taida muilla wastan Perkelet sotia/ quin Hengelisel Miecal/ quin on Jumalan Sana/ iolla hen mös waan woitetan/ ia ei muilla.*

XXIII. Lucu

Luuk 23:1 IA caiki se Joucko ylesnousi/ ia weit henen Pilatusen eten/ ia rupesit candaman hene' pälens/ ia sanoit/
Luuk 23:2 Temen me leusime Canssa willitzemest/ ia kieltemest Wero Keisarin andamast/ Ja sanopi Hene's oleuan Kuningan Christusen.
Luuk 23:3 Nin Pilatus kysyi henelle sanode' Oleco sine se Judasten Kuningas? Nin wastasi hen hende/ ia sanoi/ Sinepe sen sanot.
Luuk 23:4 Pilatus sanoi Pappein Pämiehille ia Ca'salle/ Em mine leudhe ychte Wica tesse Miehese.
Luuk 23:5 Nin he hoghit ia sanoit/ Hen yleshärsytte Canssan opettain coko Judean makunnas/ ia on ruuenut Galileast/ haman tehen sian asti.
Luuk 23:6 Coska nyt Pilatus cwli mainittauan Galileat/ kysyi hen Jos hen Galileast oli.
Luuk 23:7 Ja quin hen ymmersi/ ette hen Herodesen Läniste oli/ lehetti hen henen Herodesen tyge/ Sille ette hen mös silloin oli Jerusalemis.
Luuk 23:8 Coska nyt Herodes näki Jesusen/ ihastui hen sangen/ Sille ette hen io cauuan halasi hende nädhexens/ Sille ette hen oli palion cwllut heneste/ ia toiwoi henelde iongun tunnusmerckin näkeuens.
Luuk 23:9 Ja hen kysyi henelle moninaisist/ Mutta ei hen miteke henelle wastanut.
Luuk 23:10 Nin ne Ylimeiset Papit ia Kirianoppenuet seisoit ia cannoit hartast henen pälens.
Luuk 23:11 Mutta Herodes henen Houins cansa ylencatzoit/ ia pilcasit hende/ pani henen pälens Walkia' waattein/ ia iellenslehetti henen Pilatusen tyge.
Luuk 23:12 Sinä peiuen tuli Pilatus ia Herodes keskenens ysteuexi/ Sille ennen oli waino heiden welillens.
Luuk 23:13 Nin Pilatus ychtencutzui ne Ylimeiset Papit ia Waldamiehet ia Canssan/ ia sanoi heille/
Luuk 23:14 Te oletta temen Inhimisen minulle toneet/ ninquin Canssan heiritzijen/ Ja catzo/ Mine olen hende tutkinut teiden edesen/ ia en leudhe ychten Wica henesse/ iosta te cannat henen pälens/ Eike mös Herodes.
Luuk 23:15 Sille mine lehetin teiden henen tygens/ Ja catzo/ Ei miten Hengenricost heneste leutty/
Luuk 23:16 Senteden mine tadhon henen rangaistuna päste.

Luuk 23:17 Sille henen piti ioca Juhlana pästemen heille yhden wallalens.
Luuk 23:18 Nin hwsi coko Joucko ia sanoi/ Ota pois teme/ Ja päste meille Barrabas.
Luuk 23:19 Joca oli yhden Capinan tedhen/ quin Caupungis oli tapactanut/ ia Miestapun tedhen/ Fangiuxen heitettu.
Luuk 23:20 Nin taas Pilatus puhui heiden tygens/ Ja tahdoi Jesusen päste.
Luuk 23:21 Mutta he hwsit ia sanoit/ Ristinnaulitze/ Ristinnaulitze hende.
Luuk 23:22 Mutta hen colmanen kerdhan sanoi heille/ Mite sis teme paha tehnyt on? Em mine ychten Hengenrickost leudhe henes/ Sentedhen mine tadon henen rangastuna päste.
Luuk 23:23 Mutta he hoghit swrella änelle/ pytedhen hende Ristinnaulita. Ja heiden ia Ylimeisten Pappein äni szai wallan.
Luuk 23:24 Ja Pilatus domitzi/ heiden anomisens ielkin/
Luuk 23:25 Ja pästi sen heille ioca Capinan ia Miestapon tedhen oli Fangiuxen heitettu/ iota he anoit. Mutta Jesum hen annoi heiden haltuns.
Luuk 23:26 Ja quin he henen wlosweit/ käsitit he yhden/ Simonan Kyreniast/ ioca Pellolda tuli/ ia panit Ristin hene' pälens/ candaman Jesusen ieliest.
Luuk 23:27 Mutta hende seurasi swri Joucko Canssa ia Waimoija/ iotca mös idkit ia parghuit hende.
Luuk 23:28 Nin Jesus kiensijn heiden poleens/ ia sanoi/ Te Jerusalemin Tytteret/ elket idkekö minu' ylitzen/ Waan idkeket itze teiden ylitzen/ ia teiden Lastenne ylitze/
Luuk 23:29 Sille ette catzo/ ne peiuet tuleuat/ coska he sanouat/ Autuat ouat ne hedhelmettömet/ ia ne Cohdut/ iotca eiuet synnytteneet/ ia ne Niset/ iotca ei imetteneet.
Luuk 23:30 Silloin he rupeuat sanoman Worille/ Langetcat meiden pälen/ Ja Cuckulaisille/ Peitteket meite.
Luuk 23:31 Sille ette ios nämet tapactuuat torehes puus/ mite sijtte quiuetus tapactu?
Luuk 23:32 Nin wietin emös henen cansans caxi muta Pahointeckije/ ette heijen piti surmattaman.
Luuk 23:33 Ja quin he sihen Sijan tulit/ ioca cutzutan Päcalloin Paicka/ sijnä he henen Ristinnaulitzit/ ia ne Pahointeckiet henen cansans/ Yxi oikialle/ toinen wasemalle polelle.
Luuk 23:34 Nin sanoi Jesus/ ISE/ anna heille andexi/ Sille ettei he tiedhe mite he tekeuet. Ja he iaghoit henen waattens/ ia heitit Aruan heist.
Luuk 23:35 Ja Canssa seisoi ia catzeli päle. Ja Pämiehet pilcasit hende heiden cansans/ ia sanoit/ Mwdh hen wapacti/ nyt wapactacan itzens/ ios hen on Christus se Jumalan wloswalittu.
Luuk 23:36 Nin mös Houit pilcasit hende/ edesastudhen/ ia cokotit henelle Eticata sanoden/
Luuk 23:37 Jos sine olet se Judasten Kuningas/ nin wapadha itze sinus.

Luuk 23:38 Nin oli mös henen ylitzens Pälekirioitus Grekin/ Latinan/ ia Hebraican Puckstauille kirioitettu/ TEME ombi Judasten Kuningas.
Luuk 23:39 Nin yxi nijste Pahointekijst/ iotca olit ripustetudh/ pilcasi hende ia sanoi/ Jos sine olet Christus/ nin wapadha itze sinus/ ia meite.
Luuk 23:40 Nin se toinen wastasi/ ia nuchteli hende sanoden/ Ja ett tosin sineken Jumalata pelke? ettes olet samas cadotuxes?
Luuk 23:41 Ja tosin me olema oikein sijnä siselle/ sille me saama meiden Töiden ansion ielken/ Mutta teme ei miten paha tehnyt.
Luuk 23:42 Ja sanoi Jesusen tyge/ HERRA muista minun päleni coskas tulet Waldakundas.
Luuk 23:43 Nin sanoi Jesus henelle/ Totisesta sano' mine sinulle/ Tenepene pite sinun oleman minun cansani Paradisis.
Luuk 23:44 Ja se oli lehes cwdes hetki/ Ja Pimeys tuli caiken maan päle haman ydexenden hetken asti/ Ja Auringo pimisi.
Luuk 23:45 Ja Templin Esirippu repesi cachtia.
Luuk 23:46 Ja Jesus hwsi swrella änelle ia sanoi/ ISE/ Sinun käsijs mine annan minun Hengen. Ja quin hen sen oli sanonut/ ylesannoi hen HENGENS.
Luuk 23:47 Coska nyt Pämies näki mite sielle tapactui/ cunnioitti hen Jumalata/ ia sanoi/ Totisesta teme Inhiminen oli hurskas.
Luuk 23:48 Ja caiki Canssa ioca ynne sinne meni/ site catzeleman/ coska he neit mite sielle tapactui/ löit he Rindoians/ ia palasit cotia's.
Luuk 23:49 Nin caiki henen Tuttauans taambana seisoit/ Ja ne Waimot/ iotca hende Galileast olit seuraneet/ ia näit nemet caiki.
Luuk 23:50 Ja catzo/ Yxi Mies nimelde Joseph/ Radhin mies/ ioca oli hyue ia hurskas Mies/
Luuk 23:51 ei hen ollut mieldunut heiden Neuuons ia Tekoons/ Ja hen oli syndynyt Arimatiast Judasten Caupu'gist/ ioca mös itze odhotti Jumalan Waldakunda/
Luuk 23:52 Hen keui Pilatusen tyge/ ia anoi Jesusen Rumist.
Luuk 23:53 Ja otti sen alas/ ia käri sen Linawaattein/ ia pani sen Hautan/ ioca kiueen oli wloshacattu/ iohonga eikengen ennen pandu ollut.
Luuk 23:54 Ja se oli Walmistuspeiue/ ia Sabbathi rupeis siseltuleman.
Luuk 23:55 Nin ne Waimot seurasit ieliest/ iotca henen cansans Galileast olit tulluet/ ia catzelit Hauta/ ia quinga henen Rumins oli pandu.

Luuk 23:56 Mutta he palasit ia walmistit hyuehaijulisi Yrtti ia woidhett Waan Sabbathina he leueisit Lain keskyn ielken.

XXIIII. Lucu

Luuk 24:1 MUtta ychten Sabbathin peiuen sangen warhan/ tulit he Haudhan tyge/ ia cannoit ne hyuenhaijuliset yrttit/ iotca he olit walmistanut/ ia mwtomat heiden cansans.
Luuk 24:2 Nin he leusit Kiuen poiswieritettyn Haudalta/
Luuk 24:3 ia he sisellemenit/ ia eiuet leunyt HERRAN Jesusen Rumista.
Luuk 24:4 Ja se tapactui/ quin he sijte epälit/ Catzo/ nin seisoit caxi Mieste heiden tykenens kijlteueisis waatteis. Nin he peliestyit/ ia heiden Casuons mahan pein löit.
Luuk 24:5 Nin sanoit he heille/ Mixi te etzitte sitä Eleuete Coollutten sekan?
Luuk 24:6 Ei hen ole tälle/ Mutta hen ylesnousi. Muistakat quinga hen teille sanoi/ coska hen wiele Galileas oli/ sanoden/
Luuk 24:7 Ette Inhimisen Poian piti ylenannettaman Synneisten Inhimisten käsijn/ ia Ristinnaulitta/ ia colmandena peiuen ylesnousema'.
Luuk 24:8 Ja he muistit henen Sanans päle.
Luuk 24:9 Ja he iellenspalasit Haudhalda/ ia ilmoitit caiki nämet nijlle Yhdelletoistakymenelle/ ia caikille muille.
Luuk 24:10 Ja ne olit Maria Magdalena/ ia Johanna/ ia Maria Jacobi/ ia mudh heiden cansans/ iotca nämet Apostolille sanoit.
Luuk 24:11 Ja heidhen sanans näwuyit heille/ ninquin Houraus/ ia eiuet he heite wskonet.
Luuk 24:12 Nin Petari ylesnousi/ ia iooxi Haudhalle/ ia siselcurkisti/ ia näki waiwoin Linawaattet panduna/ ia poismeni/ ia site itzellens imechtelit/ quinga se tapactanut oli.
Luuk 24:13 Ja catzo/ Caxi heiste menit samana Peiuen ychten Kyleen/ ioca oli Jerusalemist Cwdhenkymenen wacomitan tacan/ Emmahus nimelde.
Luuk 24:14 Ja puhuit keskenens/ caikista nijste/ iotca tapactanut olit.
Luuk 24:15 Ja se tapactui heiden puhuesans ia tutkistelit keskenens/ lehestui itze JESUS heite/ ia matkusti ynne heiden cansans.
Luuk 24:16 Mutta heiden silmens pidhettin/ ettei he hende tundenuet.
Luuk 24:17 Nin sanoi hen heille/ Mitke puheit ne ouat/ iotca te pidhett keskenen kieudhesen/ ia oletta mureheliset?

Luuk 24:18 Nin wastasi yxi Cleophas nimelde/ ia sanoi henelle/ Oleco sine ainoa mwcalainen Jerusalemis/ ioca ett tiedhe mite sielle neine Peiuine tapactui?
Luuk 24:19 Nin hen sanoi heille/ Mitke? Nin he sanoit henelle/ Sijte Jesusest Nazarenusest/ Joca oli wekeue Propheta Töisse ia Sanoissa/ Jumalan ia caiken Canssan edes/
Luuk 24:20 Quinga meiden Ylimeiset Papit ia Pämiehet/ henen ylenannoit Coleman cadhotoxeen/ ia ristinnaulitzit henen.
Luuk 24:21 Mutta me lwlima henen oleuan sen/ ioca Israelin piti lunastaman. Ja caikein neinen ylitze/ io colmas peiue ombi tenepene quin nämet tapactuit.
Luuk 24:22 Ouat mös mwtomat Waimot meiste/ meite peliettenet/ iotca warhan amul tulit Haudhalle/ ia quin eiuet leutenyt henen Rumistans/
Luuk 24:23 he tulit ia sanoit/ ette he mös olit Engelin näghyn nähnyet/ iotca sanoit henen eleuen.
Luuk 24:24 Ja mutomat meiste menit Haudhalle/ ia leusit ninquin Waimot olit sanonut/ Mutta eiuet he hende leunet.
Luuk 24:25 Ja hen sanoi heille/ O te tompelit ia hitaad sydhemest wscoman nijte caiki/ ioita Prophetat puhunut ouat.
Luuk 24:26 Eikö Christusen neite pitenyt kerssimen/ ia henen Cunnians sisellekieumen?
Luuk 24:27 Ja hen rupesi Mosesist/ ia caikist Prophetaist/ ia tulkitzi heille caiki Kirioituxet/ iotca heneste sanotut olit.
Luuk 24:28 Ja he lehestuit Kylä/ iohonga he menit/ ia hen teetteli henens edhemme kieumen.
Luuk 24:29 Ja he wadhit henen/ ia sanoit/ Ole meiden cansam/ Sille ette Echto ioutu/ ia peiue ombi laskenut. Ja hen siselmeni oleman heiden cansans.
Luuk 24:30 Ja se tapactui/ quin hen atrioitzi heiden cansans/ Otti hen Leiuen/ kijtti/ mursi ia annoi heille.
Luuk 24:31 Nin heiden silmens aukenit/ ia tunsit henen. Ja hen catois heien edestens.
Luuk 24:32 Ja he sanoit keskene's/ Eikö meiden Sydhen meisse palanut coska hen Tielle meite puhutteli/ ia auasi meille Kirioituxet?
Luuk 24:33 Ja he ylesnousit saman hetken ia palasit Jerusalemin/ ia leusit ne yxitoistakymende cootudh/ ia ne iotca ninen cansa olit/
Luuk 24:34 Jotca sanoit/ HERRA on totisesta ylesnosnut/ ia Simonalle ilmaunsi.
Luuk 24:35 Ja he iuttelit heille mite Tielle tapactanut oli/ ia quinga hen heilde tuttu oli sijte Leiuen murtamisesta.
Luuk 24:36 Coska he nyt neiste puhuit/ seisoi itze Jesus heiden keskelle's/ ia sanoi heille/ Rauha olcon teille.

Luuk 24:37 Nin he hemmestuit/ ia pelkesit/ lwlit Hengen näkeuens.
Luuk 24:38 Ja hen sanoi heille/ Mite te nin pelkette? Ja mixi sencaltaiset aiatoxet tuleuat teiden Sydhemeen?
Luuk 24:39 Catzocat minun käsieni ia Jalcoiani/ ette mine se itze olen/ Ruuetkat minuun ia catzocat/ Sille ettei Hengelle ole Liha eike luita/ ninquin te näet minulla oleua'.
Luuk 24:40 Ja quin hen nämet sanoi/ Osotti hen heille Kätens ia Jalcans.
Luuk 24:41 Mutta coska he ei wiele wskoneet ilon tedhen/ waan ihmettelit/ sanoi hen heille/ Ongo teille miten tesse söteuetä?
Luuk 24:42 Ja he panit henen etens Cappalen paistetu Cala/ ia iotain Kimalais honaiata.
Luuk 24:43 Ja hen otti sen/ ia söi heiden nähdens.
Luuk 24:44 Nin sanoi hen heille/ Näme ouat ne Sanat/ iotca mine puhuin teille/ coska mine wiele teiden cansan olin/ Sille ette caiki piti teutettemen/ mite kirioitettu on Mosesen Lais/ ia Prophetis/ ia Psalmis minusta.
Luuk 24:45 Silloin hen auasi heiden ymmerdhyxens/ ette heiden piti ymmertemen kirioituxet/ ia sanoi heille/
Luuk 24:46 Nin on kirioitettu/ ia nein tuli Christusen kerssie/ ia ylesnouseman Coolluista colma'na peiuen/
Luuk 24:47 ia sarnattaman henen Nimeens Paranusta/ ia Syndein andexiandamusta caikis Canssois/ ruueten Jerusalemist.
Luuk 24:48 Mutta te oletta caikein neinen Todhistaijat.
Luuk 24:49 Ja catzo/ mine leheten minun Isen Lupauxen teiden pälen. Mutta teiden pite oleman Jerusalemis/ sihenasti ette te pughetetan auwlla Corckialda.
Luuk 24:50 Nin hen wloswei heien haman Bethanian/ ia ylesnosti Kätens/ ia siugnasi heite.
Luuk 24:51 Ja se tapactui/ coska hen siugnanut oli heite/ erkani hen heiste/ ia ylesmeni Taiuasen.
Luuk 24:52 Nin coska he hende cumartanut olit/ palasit he Jerusalemin swren ilon cansa/
Luuk 24:53 ia olit aina Templis/ kijttedhen ia cunnioittain Jumalata.

P. Lucan Euangeliumin Loppu.

P. Johannesen Euangelium.

P. Johannesen Eleme P. Ieronimusen cautta.
IOHannes Apostoli/ iota Jesus palio racasti/ oli Zebedeusen poica/ Jacobin Apostolin weli/ ionga Herodes caulanleickas/ Herran pinan ielken/ se caikein wijmen Euangelium kirioitti/ ninquin Asian Maan Pispat hende rucolit/ Cherintust ia muita Eriseurasit wastan/ ia enimitten silloin ylesnousi se Ebioniterin opetus/ iotca sanoit ettei Christus ennen ollut/ quin Maria.
Senteden tai mös wadhittijn/ henen Jumalist loondons wlostoimittaman.
Sanouat he mös toisen syyn oleuan tehen kirioituxeen/ ette coska hen oli lukenut Mattheusen Marcusen ia Lucan ramatudh/ nin hen oli tosin wahwistanut heiden kirioituxens textin/ ia todhisti heiden totta puhuneexi/ mutta waan yhden wodhen menosta/ iona Herra mös pinattin/ ia ette he olit waiuon Johannesen Fangiuxen ielken/ Herran menon kirioittaneet.
Nin sis teme Pyhe Johannes poisietti sen yhden wodhen/ ionga menot/ ne mwdh colmet/ olit kirioittanet/ Ja rupesi sijte entisen aijan Menost iutteleman/ quin tapactui/ ennen quin Johannes Tornin saluattin/ Ninquin heille taita iulghistetta/ iotca wisusti ne Nelien Euangelisterin ramatudh lukeuat.
Joca mös sen rijdhan ia welin ratkaise/ quin Johannesen ia ninen muinen Euangelisterin waihel näky oleua.
Kirioitti hen mös yhden Lehestuskirian/ ioca nein alcupi/ Se quin alghusta oli/ sen me cwlluet olema/ sen me nähnyet olema meiden silmillen sen me catzonut olema/ sen me Käsilem Pitelim Elemen sanast.
Ja teme Lehestuskiria caikilda kircon Esimiehilde ia oppenuilda wahuistetan.
Mutta ne caxi muta iotca nein alcauat.
SE Wanhin sille wloswalitulle Frowalle/ ia henen Lapsillens/ Ja mös sen toisen/ quin nein alcapi/ Se wanhin sille Rackalle Caiolle/ iota mine racastan totudhes.
Ne sanotan oleua Yhden Wanhan Johannesen lehetuskiriat/ ionga mös toinen Hauta wiele tenepene Ephesin tykene osotetan/ Ja monicadhat lwleuat sen saman Johannesen Euangelistan caxi ielkenmuisto sielle oleuan/ waicka ei se iuri tosi ole/ Sille ette oli mös yxi toinen Johannes Presbiter ia Theologus/ ioca lwllan Sen ilmistus kirian kirioitaneexi/ ia seki Ephesios ombi haudhattu/ ninquin S. Ieronimus todhistapi Papian Elemes.
Nelientoistakymenne sis woonna/ Neronin ielken/ coska Domitianus Keisari Christikunda wainosi lehetettin Johannes radholisexi sihen Loton Pathmos/ cussa hen näki ia kirioitti Sen ilmestuskirian/ ionga Justinus Martyr ia Hireneus sijtte tulkitzit.

Mutta quin Domitianus oli tapettu/ ia henen Sädyns oli Romin Radhist turhaxi techty henen swren Angarudhens tedhen/ nin se Johannes palasi Ephesum Keisarin Neruan wallan aican/ ia sielle oli haman Keisarin Traianusen aica'/ kijnitti/ opetti ia hallitzi caiki Seurakunnat Asian maas/ ia hen wanheni/ ia cooli Cudhenkymmenen ia cahdhexan aijastaijan ielken HErran pinan/ Ja Haudhattin sen saman Caupungin tyge.

P. Johannesen Euangelium.

Ensimeinen Lucu.

Joh 1:1 Algusa oli Sana/ Ja se Sana oli Jumalan tykene/ Ja Jumala oli se Sana/
Joh 1:2 Teme oli algusa Jumalan tykene.
Joh 1:3 Caiki ouat sen cautta tehdhyt/ ia ilman site ei ole miten techty ioca techty ombi.
Joh 1:4 Henes Eleme oli/ ia se Eleme oli Inhimisten Walkeus/
Joh 1:5 Ja se Walkeus Pimeydes paista/ ia ne pimeyxet eiuet site käsittenyet.
Joh 1:6 Oli yxi Mies lehetetty Jumalalda/ ionga nimi oli Johannes.
Joh 1:7 Se sama tuli todhistaman/ ette henen pidheis sijte Walkeudhesta todhistaman/ Sempäle ette caiki vskoisit henen cauttans.
Joh 1:8 Ei hen ollut se walkeus/ mutta hen oli lehetetty todhistaman sijte walkeudhesta.
Joh 1:9 Se walkeus oli yxi totinen walkeus/ ioca walista * caiki Inhimiset iotca tehen Mailman tuleuat.
Joh 1:10 Se oli Mailmas/ ia mailma ombi sen saman cautta techty/ ia ei Mailma hende tundenut.
Joh 1:11 Hen tuli Omillens/ ia henen omans eiuet hende wastanottanet.
Joh 1:12 Mutta nin monda quin hende wastanotit/ nijlle hen annoi woiman Jumalan Lapsixi tulla/ iotca henen Nimens päle wskouat.
Joh 1:13 Jotca ei werist eike Lihan tadhost/ eike mös miehen tadhost/ mutta Jumalast syndynet ouat.
Joh 1:14 Ja se Sana tuli Lihaxi/ ia asui meidhen seas/ Ja me neim henen Cunnians/ ninquin Ainocaisen Poian Cunnian Isest teunnens Armoia ia Totwtta.
Joh 1:15 Johannes todhista henest/ huta ia sano/ Teme oli se iosta mine sanoin/ Minun ielkijni on tuleua/ ioca minun edhellen ombi ollut/ Sille ette hen oli ennen quin mine/
Joh 1:16 Ja henen teudhelisestens caiki me olema ottaneet * Ja armo armon edeste.
Joh 1:17 Sille ette Laki ombi Mosesen cautta annettu/ Armo ia totuus ombi JESUSEN CHRISTUSEN cautta tullut.
Joh 1:18 Eikengen ole Jumalata coskan nähnyt Se ainocainen Poica ioca on Isen helmas/ se o'bi meille sen

ilmoittanut.
Joh 1:19 Ja teme ombi Johannesen Todhistos/ Coska Juttat lehetit Jerusalemist Papit ia Leuitit/ kysymen henelde Cucas olet?
Joh 1:20 Ja hen todhisti/ ia ei kieldenyt. Ja hen todhisti sanodhen/
Joh 1:21 Em mine ole Christus. Ja he kysyit henelle/ Mike sis? Olecos Elias? Hen sanoi/ En ole. Olecos Propheta?
Joh 1:22 Ja hen wastasi/ En. Nin he sanoit henelle/ Mikes sis olet? Ette me wastauxen annaisime niden iotca meite lehdetit? Mites sanot itzestes?
Joh 1:23 Hen sanoi/ Mine olen Hwtauaisen äni Corues Walmistaca Herran tiete ninquin Esaias Propheta sanoi.
Joh 1:24 Ja ne iotca lehetetyt olit/ olit niste Phariseusist.
Joh 1:25 Ja ne kysyit henelle/ ia sanoit henelle/ Mixi sis sine castat/ ios ei sine ole Christ9/ eike Elias/ eike Propheta?
Joh 1:26 Joha'nes wastasi heite ia sanoi/ Mine castan wedhelle/ Mutta se teidhen keskellen seiso iota ei te tunne/
Joh 1:27 Se se ombi/ ioca minun ielkeni tulepi/ ioca minun edhelen on ollut/ Jonga mine en ole keluolinen Kengen Rihmoi pästemen.
Joh 1:28 Neme tapactuit Bethabaras/ sillepolen Jordanin/ cussa Johonnes castoi.
Joh 1:29 Toisna peiuenä näki Joha'nes Jesusen tygens tuleuan/ ia sanoi/ Catzo Teme o'bi Jumalan Caritza/ ioca Poisotta Mailman Synnin
Joh 1:30 Teme ombi se iosta mine sanoin/ Minun ielkeni tulepi Mies/ ioca ennen minua ombi ollut. Sille ette hen oli ennen quin mine/
Joh 1:31 ia em mine hende tundenut. Mutta sempäle ette henen piti ilmestymen Israelis/ senteden mine tulin castaman wedhellä.
Joh 1:32 Ja Johannes todhisti ia sanoi Mine näin Hengen alastuleuan Taiuahast ninquin Mettisen ia iei henen pälens/
Joh 1:33 ia em mine tundenut hende Mutta ioca minun lehetti castaman wedhelle/ se minulle sanoi/ Jonga päle sine neget Hengen alastuleuan/ ia ieuen henen pälens/ se sama se on ioca pyhelle Hengelle castapi.
Joh 1:34 Ja mine sen näin ia todhistin/ Temen oleua' Jumalan Poian.
Joh 1:35 Toisna peiuen seisoi tas Johannes ia caxi henen Opetuslastans.
Joh 1:36 Ja quin hen näki Jesusen waeldauan/ sanoi hen/ Catzo/ Se ombi Jumalan Caritza.
Joh 1:37 Ja caxi henen Opetuslastans cwlit henen puhuan/ ia seurasit Jesust.

Joh 1:38 Mutta Jesus kensi ymberins/ ia näki ne hendens seurauan ia sanoi heille/ Mite te etzitte?
Joh 1:39 Nin he sanoit henelle/ Rabbi (se on tulkittu) Mestari/ cussas asut? Hen sanoi heille/ Tulcat ia catzocat. He tulit ia näit cussa hen asui/ ia olit henen tykenens sen päiuen. Nin oli lähes io kymmenes hetki.
Joh 1:40 Yxi nijste cadhest iotca Johanneselda cwlit/ ia Jesusta seurasit/ oli Andreas Simo' Petarin welij/
Joh 1:41 Se sama leusi ensin henen weliens Simonin ia sonoi henelle/ Me leusime Messiasen (quin on tulkittu) sen woidheltun.
Joh 1:42 Ja toidh sen Jesusen tyge.
Joh 1:43 Coska Jesus sen näki sanoi hen/ Sine olet Simon Jonan poica/ sine pite cutzuttaman Cephas (se on tulkittu) Callio.
Joh 1:44 Toisna peiuen tactoi Jesus taas menne Galilean/ ia leusi Philippusen ia sanoi henelle/ Seura minua.
Joh 1:45 Mutta Philippus oli Bethsaidast/ Andreasen ia Petarin caupungist.
Joh 1:46 Philippus leusi Nathanael ia sanoi henelle/ Me olema sen leuneet/ iosta Moses Lais ia Prophetat kirioitit/ Jesusen Josephin Poian Nazaretist.
Joh 1:47 Ja Nathanael sanoi henelle/ Mite hyue Nazaretist woi tulla? Philippus sanoi henelle/ Tule ia catzo.
Joh 1:48 Jesus näki Nathanael tygens tuleuan Ja sanoi heneste/ Catzo/ Yxi totisest Israelainen iossa ei ychten petost ole. Nathanael sanoi henelle/ Mistes minun tunnet?
Joh 1:49 Wastasi Jesus ia sanoi henelle/ Ennen quin Philippus cutzui sinua coskas olit Ficuna puun alla/ mine näin sinun.
Joh 1:50 Wastasi Natanael ia sanoi henelle/ Rabbi/ Sine olet se Jumalan poica/ Sine olet se Israelin Kuningas.
Joh 1:51 Jesus wastasi ia sanoi henelle/ Sine vskot ette mine sanoin sinulle/ Mine nein sinun Ficona puun alla/ Sine saat wiele swrembita nehde.
Joh 1:52 Ja sanoi henelle/ Totisest totisest sanon mine teille/ Testedes pite teiden näkemen Taiuan aukian/ Ja Jumalan Engelit ylesastuuaiset ia alasastuuaiset Inhimisen Poian päle.

** Caiki inhimiset) Se on Christus ombi Mailman walkius/ ioca yleswalcaise caiki Inhimiset Euangeliumin cautt. Sille se caikille Londocappaleille sarnatan/ iotca ouat taicka tuleuat Inhimisexi.*
** Armo armon tädhen) Meille on armo annettu Christusen Armon tädhen/ ette me henen cauttans Lain teutemme/ ia Isen tunnemme/ iolla wlkocullasus lackapi ia me toimelisixi Inhimisixi tulema.*

Toinen Lucu.

Joh 2:1 JA colmanden peuen olit Häedh Canas Galileas/ In oli Jesusen Eiti sielle.

Joh 2:2 Nin mös Jesus ia henen Opetuslapsens cutzuttin Häehin.
Joh 2:3 Ja coska wina pwttui/ sanoi Jesuse' Eiti henelle/ Ei ole heille wina.
Joh 2:4 Sanoi Jesus henelle/ Waimo/ mite minulle ombi sinun cansas? Ei ole minun hetken wiele tullut.
Joh 2:5 Sanoi henen Eitins paluelioille/ Mite hen teille sanopi/ se techket.
Joh 2:6 Nin olit sielle cwsi Kiuiste wesiastiat panduna/ Judasten Pudhistamisen tauan ielken/ ia cuki weti caxi eli colme Mitta.
Joh 2:7 Nin sanoi Jesus heille/ Teuteket wesiastiat wedhelle. Ja he teutit ne ylen teuten.
Joh 2:8 Ja hen sanoi heille/ Pangat nyt siselle/ ia wieket Edheskeuuelle. Ja he weit.
Joh 2:9 Mutta quin se Edeskieupe maisti site wina/ ioca oli wesi ollut/ eike tienyt custa se tuli/ Mutta ne Palueliat tiesit iotca sen wedhen ammulsit/ cutzui se Edeskieupe Ylien ia sanoi henelle/
Joh 2:10 Jocainen andapi ensin Hyue wina/ ia quin he iopuuat/ sijtte site Honombata. Sine sen Hyuen winan kätkit tehenasti.
Joh 2:11 Teme ombi se ensimeinen Tunnustechti/ ionga Jesus teki Canas Galileas/ ia ilmoitti henen Cunnians. Ja henen Opetuslapsens wskoit henen pälens.
Joh 2:12 Sitelehin hen alasmeni Capernaumijn hen itze/ ia henen Eitins/ ia henen weliens/ ia henen Opetuslapsens/ ia eiuet he sielle cauuan wipyneet.
Joh 2:13 Ja Judasten/ Päsienen oli iwri lesse/ Ja Jesus ylesmeni Jerusalemin/
Joh 2:14 Ja leusi Templis ne istuuan/ iotca sielle Caria Lambait/ ia Mettisit myskendelit/ ia waihechtaijat.
Joh 2:15 Ja hen teki Rooskan Köusiste/ ia wlosaioi caiki Templist/ ynne Lambat ia Carian. Ja waihechtaiaden rahan hen poiswiskasi/ ia mahancukisti peudhet.
Joh 2:16 Ja sanoi nijlle ioca Mettisi myidh/ wieket nämet telde pois/ Ja elket tehckö minun Iseni Honecta Cauppahonexi.
Joh 2:17 Mutta henen Opetuslapsens muistit ette Kirioitettu on/ Sinun Hones Kiuaus ombi minun szönyt.
Joh 2:18 Nin wastasit Juttat/ ia sanoit henelle/ Mite mercki sine meille osotat/ ette sine neite teet?
Joh 2:19 Wastasi Jesus ia sanoi heille/ Rickocat teme Templi/ ia colmanden peiuen/ mine tadon sen ylesrake'da.
Joh 2:20 Nin sanoit Juttat/ Tete Templi ombi cwsi widhettekymende wootta rakettu/ ia sine sen tadhot colmen peiuen ylesrakenda?
Joh 2:21 Mutta hen sanoi henen Rumins Templist.
Joh 2:22 Coska hen sis oli coolluista ylesnosnut/ muistit henen Opetuslapsens/ ette hen oli sen sanonut/ ia vskoit Ramatudh/ ia sen Puhen/ ionga Jesus sanonut oli.

Joh 2:23 Coska hen nyt Jerusalemis oli/ Päsieisne Juhlapeiuenä/ vskoit monda henen Nimens päle/ coska he näit ne Tunnustedhet/ iotca hen teki.
Joh 2:24 Mutta Jesus ei vskonut itzens heille/ Sille ette hen tunsi heijet caiki/
Joh 2:25 ia ei taruinut/ ette iocu pideis todistaman Inhimisist. Sille hen itze kylle tiesi mite Inhimises oli.

Colmas Lucu.

Joh 3:1 NIn oli yxi mies Phariseusist/ Nicodemus nimelde/ yxi Judasten Ylimeinen/
Joh 3:2 Se tuli ölle Jesusen tyge ia sanoi henelle/ Mestari/ me tiedhem ette sine olet Opetaiaxi Jumalast tullut. Sille eikengen taidha neite Tunnustechti tedhä/ iotca sine teet/ ellei Jumala olisi henen cansans.
Joh 3:3 Jesus wastasi ia sanoi henelle/ Totisesta totisesta/ mine sanon sinulle/ Ellei iocu wastudhest synny/ ei hen woi nädhä Jumala' waldakunda.
Joh 3:4 Sanoi henelle Nicodemus/ Quinga taita Inhiminen syndy coska hen wanha ombi. Woipico hen Eitins cochtun iellens siselmenne/ ia syndy?
Joh 3:5 Jesus wastasi/ Totisest/ totisest/ sano' mine sinulle. Ellei iocu synny wedhest ia Hengest/ nin ei hen woi Jumalan Walda kundan siseltulla.
Joh 3:6 Mite Lihast syndynyt on/ se ombi Liha. Ja mite Hengest syndynyt on/ se ombi Hengi.
Joh 3:7 Ele ihmettele/ ette mine sanoin sinulle/ ette teiden pite wdesta syndyme'.
Joh 3:8 Twli puhalta cussa hen tacto/ ia sine cwlet hene' hwmuns/ Ja et sine tiedä custa hen tule/ taicka cuhu'ga hen menepi. Nein on iocaine'/ quin He'gest syndynyt on.
Joh 3:9 Nicodemus wastasi/ ia sanoi henelle/ Quinga se taita tulla?
Joh 3:10 Jesus wastasi/ ia sanoi henelle/ Oleco sine se Mestari Israelis/ ia et neite tiedhe?
Joh 3:11 Totisest/ totisest/ sano' mine sinulle Me puhume/ mite me tiedhe'/ ia todistam/ mite me neim/ ia ette te wasta' ota meiden todistusta.
Joh 3:12 Jos mine malisia teille sanoin/ ia ette te wskonuat/ quinga te wskoisitt/ ios mine teille Taiualisi sanoisin?
Joh 3:13 Ja eikengen ylesastu Taiuasen/ waan se/ ioca taiuaast alasastui/ inhimisen Poica/ ioca ombi Taiuahas.
Joh 3:14 Ja ninquin Moses ylensi Kärmen coruesa/
Joh 3:15 Nin pite mös Inhimisen Poica ylettemen/ Sempäle/ ette Caiki/ iotca henen pällens wskouat/ ei pide huckuman/ Mutta ijancaikisen Elemen szaman.
Joh 3:16 Sille Nein on Jumala Mailma racastanut/ ette he' andoi hene' ainoan Poicans/ Sempälle/ ette

Jocaine' quin wsko hene' päle's ei pide huckuma'/ mutta ijancaikise' Eleme' szama'.
Joh 3:17 Sille/ ettei Jumala lehettenyt Poica's Mailma'/ ette hene' piti domitzeman mailma/ Muta ette Mailma piti henen cauttans wapadettaman.
Joh 3:18 Joca henen pälens wsko/ ei hen domita/ Mutta ioca ei wsko/ io se domittu on/ Sille ettei hen wskonut Jumalan ainocaisen Poian nimen päle.
Joh 3:19 Mutta teme ombi Domio/ Ette Walkeus tuli Mailman ia Inhimiset racastit enämin Pimeytte/ quin Walkiutta. Sille ette heiden Tööns olit pahat.
Joh 3:20 Sille ette iocainen/ quin paha tekepi/ se wihapi Walkiutta/ eike tule Walkiuten/ Senpäle/ ettei henen Tööns pideisi laitettaman.
Joh 3:21 Mutta ioca Totudhen tekepi/ se tulepi Walkiudhen tyge/ ette henen Tööns piteis näkymen/ Sille ette he Jumalas tehdhyt ouat.
Joh 3:22 Senielken tuli Jesus/ ia henen Opetuslapsens Judean maalle/ ia asui sielle heiden cansans/ ia castoi.
Joh 3:23 Mutta Johannes mös castoi/ wiele Enonis/ leszna Salim/ sille ette sielle oli palio wesi. Ja he tulit/ ia annoit casta itzens/
Joh 3:24 Sille ettei Johannes wiele silloin ollut Fangiuxen heitettu.
Joh 3:25 Nin nousi yxi kysymys Johannesen Opetuslasten ia Judasten keskenä Puhdistuxest.
Joh 3:26 Ja he tulit Johannesen tyge/ ia sanoit henelle/ Mestari/ ioca sinun cansans oli toiselpolen Jordanin/ iosta sine todhistit/ Catzo/ se castapi/ ia iocainen tule henen tygens.
Joh 3:27 Johannes wastasi/ ia sanoi/ Ei woi Inhiminen mite otta ellei se anneta henelle Taiuahast.
Joh 3:28 Itze te oletta minun Todhistaiani/ ette mine sanonut olen/ Em mine ole Christus/ wan mine olen henen edhellens lehetettu.
Joh 3:29 Jolla ombi Morsian/ se on Ylke/ Mutta Ylghien ysteue seisopi/ ia cwldele hende/ ia itzens sangen iloitta Ylghie' änestä. Se sama sis minun ilon o'bi nyt teutetty/
Joh 3:30 Henen tule caswa/ mutta minu' pite wäheneme'.
Joh 3:31 Joca ylhelde tule/ se ombi caikein päle. Joca maasta ombi/ se on maasta/ Ja maasta se puhupi.
Joh 3:32 Joca Taiuast tule/ hen on caikein ylitze/ Ja todista mite hen nähnyt ia cwllut on. Ja eikenge' ota hene' Todhistustans.
Joh 3:33 Mutta ioca hene' Todhistuxens otti/ se * insiglasi/ ette Jumala ombi totinen.
Joh 3:34 Sille ette se/ ionga Jumala lehetti/ se puhupi Jumalan sanoia. Sille ettei Jumala anna Henge * mitan cansa.
Joh 3:35 Ise rakasta Poica/ ia caiki annoi henen käteens.

Joh 3:36 Joca vsko Poian päle sille ombi ijancaikine' Eleme. Mutta ioca ei vsko Poian päle/ ei henen pide Elemete näkemen/ Mutta Jumalan wiha pysypi henen pälens.

** Insiglanut) Se on/ hen leutepi ninquin Insiglin painetun henen Sydhemesens/ nimittein/ sen vskon/ quinga Jumala hurskas ia waka ombi/ ia sen hen mös tunnusta ia todhista vlcolisesta.*
Ninquin hen sanopi 7. Cap. Joca Isen tahdhon tekepi/ se tundepi ios teme Oppi ombi Jumalasta. >etc.

Nelies Lucu

Joh 4:1 COska nyt HERRA ymmersi/ Phariseusten cwlleexi/ ette Jesus teki enämen Opetuslapsi/ ia castoi/ quin Johannes (
Joh 4:2 waicka ei Jesus itze castanut/ waan henen Opetuslapsens)
Joh 4:3 ietti hen Judean/ ia iellensmeni Galilean.
Joh 4:4 Nin henen piti Samarian cautta waeldaman.
Joh 4:5 Nin hen tuli ychten Samarian Caupungin/ ioca cutzutan Sichar/ lehes site Mancartanota/ ionga Jacob oli andanut Poians Josephin.
Joh 4:6 Nin oli sielle/ Jacobin Lähdhe. Coska nyt Jesus matkast oli wäsynyt/ nin hen istui Lächten päle. Ja se oli liki cwdhetta hetke.
Joh 4:7 Nin tuli yxi Samaritanin waimo/ wette ammultaman. Jesus sanoi henelle/ Anna minun iodhaxen.
Joh 4:8 Sille ette henen Opetuslapsens olit mennet Caupungin/ roca ostaman.
Joh 4:9 Sanoi sis henelle se Samaritanin waimo/ Quinga sine minulda ioma anot/ ioca olet Judeus/ ia mine olen Samaritanin waimo? Sille ettei Jwttaille ole ychten meno Samaritanein cansa.
Joh 4:10 Jesus wastasi/ ia sanoi henelle/ Jos sine tiedheisit Jumalan Lahian/ ia cuca se on/ ioca sinulle sanoi/ Anna minun iodhaxeni/ Sine tosin anoisit henelde/ ia hen annais sinulle Eleuen wedhen.
Joh 4:11 Sanoi henelle waimo/ HERRA/ eipä sinulla ole/ milles ammullat/ ia Lähdhe ombi sywe/ Custa sis sinulla ombi se Eleue wesi?
Joh 4:12 Ollecos swrembi/ quin meiden Ise Jacob/ ioca meille tämen Lächten annoi? Ja itze sijte ioij/ ia henen Lapsens ia Carians?
Joh 4:13 Jesus wastasi/ ia sanoi henelle/ Jocainen quin iopi teste wedheste/ hen iellens ianopi/
Joh 4:14 Mutta ioca sijte wedheste iopi/ ionga mine annan henelle/ ei se ijancaikisesta iano. Waan se wesi/ io'ga mine henelle anna'/ se tulepi henes ydhexi Lächten wedexi/ ioca cohopi ijancaikiseen Elemehe'.
Joh 4:15 Sanoi se Waimo henelle/ HERRA/ Anna minulle se wesi/ etten mine ianoisi/ enge tulisi tenne

ammuldaman.
Joh 4:16 Sanoi Jesus henelle/ Mene/ cutzu sinun Miehes/ ia tule tenne.
Joh 4:17 Waimo wastasi/ ia sanoi henelle/ Ei ole minulla Mieste.
Joh 4:18 Sanoi Jesus henelle/ Oikein sine sanoit/ Ei ole minulla Mieste/ Sille ette wisi Mieste ombi sinulla ollut/ ia se ioca sinulla nyt on/ ei ole sinun Miehes/ Sen sine oikein sanoit.
Joh 4:19 Sanoi henelle waimo/ HERRA/ mine näen/ ette sine olet yxi Propheta.
Joh 4:20 Meiden Iset ouat telle Worella cumartaneet Ja te sanotta/ Ette Jerusalemis ombi se Sija/ iossa pite cumartaman.
Joh 4:21 Jesus sanoi henelle/ Waimo/ wsko minua/ se aica tulepi/ ettei te telle Worella/ eikä Jerusalemis Ise cumardha.
Joh 4:22 Ette te tiedhe/ mite te cumardhatte/ Mutta me tiedhem/ mite me cumardham/ Sille Terueys Juttaista ombi.
Joh 4:23 Mutta se hetki tulepi/ ia io nyt on/ ette ne totiset Cumartaiat pite Ise cumartaman Henges ia Totudhes. Sille ette Iseki tactopi sencaltaisita/ iotca hende cumartaman pite.
Joh 4:24 Jumala ombi Hengi/ ia iotca hende cumartauat/ heiden pite Henges ia Totudhes hende cumartaman.
Joh 4:25 Sanoi henelle waimo/ Mine tiedhen/ ette Messias ombi tuleua/ ioca cutzutan Christus. Coska se sama tulepi/ nin hen ilmoittapi meille caiki.
Joh 4:26 Sanoi Jesus henelle/ Mine olen se sama/ ioca sinun cansas puhun.
Joh 4:27 Ja iuri silloin tulit henen Opetuslapsens/ ia ihmettelit/ ette hen site waimo puhutteli. Eikengen sanonut quitengan/ Mites kysyt? eli mites hende puhuttelet?
Joh 4:28 Nin se waimo ietti Wesiastians/ ia meni Caupungin/ ia sanoi nijlle Inhimisille/
Joh 4:29 Tulcat nekemen site Inhimiste/ ioca minulle sanoi caiki mite mine tehnyt olen/ Olleco hen se Christus?
Joh 4:30 Nin he vloslexit Caupungist/ ia tulit henen tygens.
Joh 4:31 Mutta sillewälil rucolit Opetuslapset hende/ sanoden/ Rabbi/ szöö.
Joh 4:32 Nin hen sanoi heille/ Minulla ombi Roca södhexeni/ iota ette te tiedä.
Joh 4:33 Nin sanoit Opetuslapset keskenens/ Lienekö iocu henelle söteuete toonut?
Joh 4:34 Jesus sanoi heile/ Minun * Rocan ombi se/ ette mine tegen henen tactons/ ioca minun lehetti/ ia teuten henen teghonsa.
Joh 4:35 Ettekö te sano/ Wiele nyt ouat Nelie Cwcautta nin tule Elon aica? Catzo mine sanon teille/ ylesnostacat teiden silmen/ ia catzocat wainioita. Sille ette he ouat io walkiat Elohon/

Joh 4:36 Ja ioca nijttepi/ se Palcan saapi/ ia cocopi Hedhelmen ijancaikisen Elemeen/ Senpäle ette se ioca kylue ia ioca nijtte/ ynne pite iloitzeman.
Joh 4:37 Sille ette tesse ombi se Puhe tosi/ Yxi kylue ia toinen nijtte.
Joh 4:38 Mine lehetin teijet nijttemen/ iota ette te ole tötetehnyt. Mwdh ouat tötetehnet/ ia te oletta heiden töihins siselle tulluet.
Joh 4:39 Nin vskoit monda Samaritani/ sijte Caupungist henen pälens/ sen waimon puhen tedhen/ ioca todisti/ Hen ombi minulle sanonut/ caiki mite mine tehnyt olen.
Joh 4:40 Coska nyt ne Samaritanit tulit henen tygens/ rucolit he hende/ ette hen tadhois wipy heiden tykenens. Ja hen wipyi sielle caxi peiue.
Joh 4:41 Ja palio enembi vskoit henen Sanans tedhen/ Ja sanoit sille waimolle/
Joh 4:42 Emme me nyt sillen vsko sinun puhes teden. Sille me olema itzeki cwlleet/ ia tiedhemme ette hen ombi totisesta Christus/ se mailman Wapattaija.
Joh 4:43 Mutta sitte cadhen peiuen peräst/ lexi hen sielde/ ia meni Galilean/
Joh 4:44 Sille ette itze Jesus todhisti/ ettei iocu Propheta isensmalla miten maxa.
Joh 4:45 Coska hen nyt tuli Galilean/ wastanrupesit ne Galileuset he'de/ iotca nähnet olit caiki mite hen Jerusalemis Juhlana tehnyt oli/ Sille ette hekin mös/ olit Juhlal olleet.
Joh 4:46 Tuli sis Jesus tas Canan Galileas/ cussa hen oli wedest winan tehnyt.
Joh 4:47 Nin oli yxi Kuninganmies/ ionga Poica sairasti Capernaumis. Coska hen cwli/ ette Jesus oli tullut Judeast Galileahan/ meni he' hene' tygens Rwcoli he'de alastulema'/ ia para'daman hene' Poica's/ Sille ette hen oli colemallans/
Joh 4:48 Sanoi sis Jesus henelle/ Ellei te näe Mercki ia Ihmeit/ nin ette te wsko.
Joh 4:49 Sanoi henelle se Kuninganmies/ HERRA/ alastule ennen quin minun Poican colepi.
Joh 4:50 Jesus sanoi henelle/ Mene/ sinun Poicas elepi. Se Mies wskoi sen Sanan ionga Jesus sanoi henelle/ ia meni.
Joh 4:51 Nin henen mennesens codhasit henen Paluelians henen/ ia ilmoitit henelle/ ia sanoit/ Sinun Poicas elepi.
Joh 4:52 Nin hen tutki heilde hetken/ mille hen parani. Ja he sanoit henelle/ Eilen seitzeme'nel hetkel ylenannoi wilutauti henen.
Joh 4:53 Nin Ise sis ymmersi ette se hetki oli/ iolla Jesus sanoi henelle/ Sinun Poicas elepi. Ja hen wskoi ia caiki henen Honens.
Joh 4:54 Teme taas ombi se toinen Mercki/ ionga Jesus teki/ coska hen Judeast tuli Galilean.

** Minun Roocan) Mutta Isen tacto ombi ette Christusen Pijnan cautta piti Euangelium coco Mailmas sarnataman/ ioca silloin Käsis olis/ ninquin siloin mös Elon aica lehestui.*

Wides Lucu.

Joh 5:1 SEnielken oli Judasten Juhla peiue/ Ja Jesus ylesastui Jerusalemin.
Joh 5:2 Nin ombi Jerusalemis sen La'maste' Honen tykene yxi La'micko/ ioca cutzutan Hebreaxi * Bethesda/ iolla oli wisi Waija/
Joh 5:3 ioissa macasi palio Sairaita Sokeita/ Ra'boia/ Haluatuita/ ne odotit wede'ck lijumist/
Joh 5:4 Sille ette Engeli alasastui wissille aialla siehe' Lammickoon/ ia pydhersi wedhen/ Joca nyt Ensimeisne/ wedhen pydhertyxen ielken sinne siselle astui/ hen parani/ misse ikenens Taudhis hen oli.
Joh 5:5 Nin oli sielle yxi Mies/ ioca Cadhexan neliettekymmende wootta oli Kipiä maanut.
Joh 5:6 Coska Jesus sai henen nähde/ cussa hen macasi/ ia tunsi ette hen io cauuan oli sairastanut/ sanoi hen henelle/ Tactocos tulla teruexi?
Joh 5:7 Wastasi he'de se Sairas/ Herra/ Ei minull ole ycten inhimist/ ette coska wesi pydherten/ ioca minun wiepi Lammickon/ Ja ennen quin mine tulen/ io ombi toinen minun edelleni siselle astunut.
Joh 5:8 Jesus sanoi henelle/ Nouse yles/ ota sinu' wootes ia mene.
Joh 5:9 Ja cochta se Inhiminen parani/ ia otti henen wootens/ ia meni.
Joh 5:10 Ja se sama peiue oli Sabbathi. Sanoit sis Jwttat sille/ ioca parattu oli/ Tenepene ombi Sabbathi/ Ei nyt ole lupa canda woodhettas.
Joh 5:11 Wastasi hen heite/ Joca minun paransi/ se sanoi minulle/ Ota sinun wootes ia mene.
Joh 5:12 Nin he kysyit henelle/ Cuca se Inhiminen ombi/ ioca sinulle sanoi/ Ota sinun wootes/ ia mene?
Joh 5:13 Mutta se ioca parattu oli ei tiennyt kenge se oli/ Sille ette Jesus oli lymenyt/ ette Canssa nijn palio oli sijne Paicas.
Joh 5:14 Senperäst leusi Jesus henen Templis/ ia sanoi henelle/ Catzos/ sine olet parattu/ Ele sillen syndi tee/ ettei iotakin pahembi sinua codhaisi.
Joh 5:15 Nin se Inhiminen poismeni/ ia ilmoitti Jwttaille/ Ette se oli Jesus/ ioca henen paransi.
Joh 5:16 Ja senteden wihasit Jwttahat Jesusta/ ia etzit hende tappaxens/ Ette hen sencaltaisit teki Sabbathina.
Joh 5:17 Nin wastasi Jesus heite/ Minun Isen haman tehen asti tekepi/ Ja mine mös tegen.
Joh 5:18 Senteden sis Jwttat enämin etzit hende tappaxens/ Ettei hen waan Sabbathi rickonut/ mutta mös

sanoi Isens Jumalaxi/ ia teki itzens Jumalan caltaisexi.
Joh 5:19 Nin wastasi Jesus ia sanoi heile/ Totisest totisest/ sano' mine teille/ Ei taidha Poica itzestens miten tedhä/ waan mite he' näkepi Isens tekeue'/ Sille ette mite he' tekepi/ site sama mös Poica tekepi.
Joh 5:20 Sille ette Ise racastapi Poica's/ Ja osottapi caiki henelle/ mite he' itze tekepi/ ia wiele swre'bita Töite hene' pite osottama' henelle/ quin neme ouat/ Ette teide' pite ihmectelme'.
Joh 5:21 Sille ette ninquin Ise ylesheräytte Colleita ia wirgottapi/
Joh 5:22 Nin mös Poica wirgottapi ioita he' tactopi.
Joh 5:23 Sille ettei Ise ketäke' domitze/ wan caiken Domion a'noi Poialle/ Senpäle ette caiki pite cu'nioitzema' Poica/ ninquin he Ise cunnioitzeuat.
Joh 5:24 Joca ei Poica cunnioitze/ ei se mös Ise cunnioitze/ ioca hene' lehetti. Totisest totisest sano' mine teille/ Joca minu' sanani cwle ia vsko sen ioca minun lehetti/ henelle ombi ijancaikine' Eleme/ Ja ei tule Domion/ wan hen waelta Colemasta Elemehen.
Joh 5:25 Totisest totisest sanon mine teille/ Ette hetki tulepi ia nyt io on/ ette ne coolluet pite cwleman Jumalan Poian änen/ Ja ne iotca sen cwleuat/ pite eleme'.
Joh 5:26 Sille ninquin Isell on eleme itzesens/ nin hen mös annoi Poialle elemen itzesens oleman/
Joh 5:27 Ja on mös henelle andanut woiman domita/ sentäden ette he' on Inhimise' * Poica.
Joh 5:28 Elket site imectelkö/ Sille ette hetki tulepi/ Jossa caiki ne iotca Haudhois ouat/ pite henen änens cwleman.
Joh 5:29 Ja pite edheskeumen/ iotca hyue tehnet ouat/ Elemen ylesnousemiseen/ Mutta ne iotca paha tehnet ouat/ Domion ylesnousemiseen.
Joh 5:30 Em mine woi itzesteni miten tehdä. Ninquin mine cwlen nin mine domitzen/ ia minun domion ombi oikeia/ Sille etten mine etzi minun tactoni/ wan Isen tacto/ ioca minun lehettänyt ombi.
Joh 5:31 Jos mine itzesteni todistaisin/ nin ei olisi minun todistuxen tosi/
Joh 5:32 Toinen ombi ioca todistapi minusta/ ia mine tieden ette henen todistuxens ombi tosi/ ionga hen minusta todhista.
Joh 5:33 Te lehetitte Johannesen tyge/ ia hen todisti totudhen.
Joh 5:34 Mutta em mine inhimiselde todistust ota/ Wan sen mine sanon senpäle ette te autuaxi tulisitta.
Joh 5:35 Hen oli palauainen ia paistauainen Kynttele/ Mutta te tadoitta wehen aica riemuita henen walkeudesans.
Joh 5:36 Mutta minulla ombi surembi todhistus quin Johannesen todhistus. Sille ette ne tegot iotca Ise minulle annoi/ ette mine ne teuteisin/ ne sama tegot iotca mine teen todistauat minusta/ ette Ise minun

lehetti.
Joh 5:37 Ja se Ise ioca minun lehetti/ se sama todista minusta. Eike te ole coskan henen ändens cwlluet/ eike henen mootons nähnyet.
Joh 5:38 Ja henen Sanans ei ole teisse asuuainen/ Sille ettei te vsko site ionga hen lehetti.
Joh 5:39 Tutkicata Ramatuita/ Sille te leudette nijsse oleua' teillen ijancaikisen Elemen/ Ja ne ouat iotca todistauat minusta/
Joh 5:40 Ja ette te tado tulla minun tykeni/ että te saisitta Elemen.
Joh 5:41 Em mine Cunnia ota Inhimisilde/
Joh 5:42 Wan mine tunnen teien ettei teisse ole Jumalan rackaus.
Joh 5:43 Mine tulin minun Iseni nimeen/ ia ette te minua wastanrupe/ Jos toinen tulepi Omalla nimellens/ site te wastanrupiat.
Joh 5:44 Quinga te woitte vskoa/ iotka teiste Cunnian keskenen otatte? Ja site Cunnia ioca ainoast Jumalast tulepi/ ette te etzi?
Joh 5:45 Elket lwlko ette mine canna' teiden pälen Isen edes/ ombi se ioca teiden pälen candabi/ Moses/ ionga päle te toiuotta.
Joh 5:46 Sille ios te olisitta vskonett Mosesen/ Nin te olisitta mös minun vskoneet/ Sille ette minusta hen on kirioittanut.
Joh 5:47 Jos ette te hene' kirioituxians vsko/ Quinga te minun sanani vskotta?

** Bethesta. Se on Somexi Spitali/ iossa ne waiwaset coriatan ioca sen Lammicon tykene oli/ cussa ne wffrattawaiset Caritzat caittijn Ja ne Sairat senkaltaista Hyue teko odhotit.*
** Ette hen Inhimisen poica on.*
Se Domio pite iulkisesta pidhettemen caikein Inhimisten edhes/ Sentedhen tule mös sen Domarin Inhimisse olla/ ionga iocu nädhe taita/ Ja nin mös Jumalan/ ette henen pite Jumalan Domio Stolin päle istuman.

VI Lucu.

Joh 6:1 SEn ielken meni Jesus ylitze sen Galilea' mere' quin on Tyberian caupungin tykene.
Joh 6:2 Ja seurasi hende palio Cansa/ Sentedhen ette he näit henen merkins/ iotka hen teki Sairasten päle.
Joh 6:3 Nin Jesus ylesmeni ydhen woren päle ia istui sielle henen Opetuslastens cansa.
Joh 6:4 Nin lehestui Judasten Pesieis Juhla peiue.
Joh 6:5 Coska sis Jesus ylesnosti silmens/ ia neki palio Canssa tuleua' henen tygens/ sanoi hen Philippuselle/

Custa me ostamme Leipie ette neme saisit södhe?
Joh 6:6 Mutta sen hen sanoi kiusaten hende/ Sille hen kylle tiesi mite henen tekemen piti.
Joh 6:7 Wastasi Philippus hende/ Cadhe' sadhan penningin Leiuet ei teudhyisi heidhen/ ette itze cukin wehengi sais.
Joh 6:8 Sanoi yxi henen Opetuslapsista's henelle/ Andreas Simon Petarin welij/
Joh 6:9 Tesse on yxi pilti iolla on wisi Ohraista leipe ia caxi Cala/ Wan mite neme ouat neinen palion keskene?
Joh 6:10 Mutta Jesus sanoi/ Asettaca Canssa atrioitzeman. Ja sijne paicas oli palio Roho. Nin sis atrioitzit lehes wisi tuhatt Mieste.
Joh 6:11 Nin Jesus Otti leiuet/ kijtti ia a'noi Opetuslapsille/ Mutta opetuslapset iagoit nijlle atrioitzeuille. Samallamoto mös Caloista nin palio quin he' tactoi.
Joh 6:12 Coska he nyt rauitut olit/ sanoi he' opetuslapsille's/ Cootcat ne murut quin ieit/ ettei ne huckuisi.
Joh 6:13 Nin he cokosit/ ia teutit caxitoistakyme'de Corij muruilla/ widest Ohraisest leiuest/ iotca liaxi olit nijlde quin atrioitzit.
Joh 6:14 Coska sis ne inhimiset sen merkin neit io'ga Jes9 teki/ sanoit he/ Teme ombi wissist se Propheta ioca tuleua oli Mailman.
Joh 6:15 Coska sis Jesus tunsi ette he tadhoit tulla ia otta henen/ ia tedhe henen Kuningaxi/ lymui hen tas worelle yxinens.
Joh 6:16 Mutta coska ecto tuli/ alasastuit henen Opetuslapsens Mere' tyge/ ia astuit Hacten/
Joh 6:17 Ja menit ylitze meren/ Capernaumin pein/ ia io pimie oli tullut. Ja ei Jesus ollut heiden tygens tullut.
Joh 6:18 Mutta Meri paisui surest ilmast/
Joh 6:19 Coska he nyt olit soutanet lehes wisi colmatt eli colmekymende wacomitta/ neit he Jesusen keuuen meren päle ia läheneuen hactia/ Ja he peliestyit.
Joh 6:20 Nin sanoi hen heille/ Mine olen/ Elke pelietkö.
Joh 6:21 Nin he tactoit otta henen Hacten. Ja cocta sillens oli se haxi man tykene/ iohonga he menit
Joh 6:22 Toisna peiuen/ coska se Canssa/ ioca seisoi sillepolel Merta neki ettei sielle ollut mwta Hacte/ quin se yxi/ iohonga henen Opetuslapsens olit astuneet/ ia ettei Jesus ollut Hacten astunut henen Opetuslastens cansa/ waan ainoat henen Opetuslapsens olit poismennet.
Joh 6:23 Mutta mwdh Hahdet tulit Tiberiast lehes site paicka/ cussa he olit sönet leipe/ sijttequin HERRA oli kijttenyt.
Joh 6:24 Coska nyt se Canssa sen näki/ ettei Jesus sielle ollut/ eikä henen Opetuslapsens/ astuit he mös Hacten/ ia tulit Capernaumin/ Jesusta etzijen.

Joh 6:25 Ja quin he leusit henen sildepolen Merta/ sanoit he henelle/ Rabbi/ Coskas tenne tulit?
Joh 6:26 Wastasi Jesus heite/ ia sanoi/ Totisest totisest sanon mine teille/ Ette te minua senteden etzi/ että te merki neit/ waan senteden/ ette te Leiuiste söitte/ ia oletta rauitut.
Joh 6:27 Tehket roca/ ioca ei catua/ waan site ioca pysypi ijancaikiseen Elemeen/ ionga Inhimisen Poica ombi teille andaua/ Sille ette sen saman ombi Ise Jumala * insiglanut.
Joh 6:28 Nin sanoit he henelle/ Mite meiden pite tekemen/ ette me taidhaisim tehdä Jumalan töite?
Joh 6:29 Wastasi Jesus ia sanoi heille/ Se ombi Jumalan töö/ Ette te vskotta sen päle/ ionga hen lehetti.
Joh 6:30 Nin sanoit he henelle/ Mite merki sis sine teget/ ette me näkisim/ ia vskoisim sinun päles? Mites teget?
Joh 6:31 Meiden Iset söit Manna Corues/ ninquin kirioitettu ombi/ Hen annoi heille Leiuen Taiuahast södhexens.
Joh 6:32 Nin sanoi Jesus heille/ Totisest totosest sanon mine teille/ Ei Moses andanut teille site Leipe Taiuahast/ Mutta minun Isen andapi teille sen totisen Leiuen Taiuahast.
Joh 6:33 Sille ette se ombi Jumalan Leipe/ ioca Taiuahasta alastule/ ia Mailmalle Elemen andapi.
Joh 6:34 Nin sanoit he henelle/ HERRA/ Anna meille aina site Leipe.
Joh 6:35 Mutta Jesus sanoi heille/ Mine olen Elemen Leipe/ Joca minun tykeni tule/ ei hen iso/ ia ioca minun päleni vsko/ ei hen coskan iano.
Joh 6:36 Mutta mine sanoin teille/ Että te mös näitte minun/ ia ette sijtteken wsko.
Joh 6:37 Caiki mite minun Isen andapi minulle/ se tule minun tykeni/ Ja ioca minun tykeni tule/ em mine site poisheite.
Joh 6:38 Sille mine alasastuin Taiuahast ei ette mine teen iota mine tahdon waan iota se tacto ioca minu' lehetti.
Joh 6:39 Se on minu' Iseni tacto ioca minu' lehetti/ ettei minu' pide miten nijste caikista cadottama' quin hen minulle andoi/ mutta ne minun pite ylesheräytteme' Wimeis peiuenä.
Joh 6:40 Teme nyt ombi henen tactons/ ioca minun lehetti/ ette Jocainen quin näke Poian/ ia wsko henen pälens/ henelle pite oleman ijancaikinen Eleme. Ja minun pite hende ylesheräyttemen Wimeis peiuenä.
Joh 6:41 Nin napitzit Juttat site ette hen sanoi/ Mine olen se leipe/ ioca alastulin Taiuahast/
Joh 6:42 ia sanoit/ Eikö teme ole Jesus Josephin Poica/ ionga Isen ia Eitin me tunnema? Quingasta hen sis sanopi/ Mine olen allastullut Taiuahast?
Joh 6:43 Wastasi Jesus ia sanoi henelle/ Elket napitzco keskenen/
Joh 6:44 Eikengen taidha minun tykeni tulla/ ellei Ise/ ioca minun lehetti/ wedheisi hende/ Ja minun pite

hende ylesherättemen Wimeis peiuen.
Joh 6:45 Se on Prophetis kiriotettu/ Heiden pite caiki Jumalalda opetetuxi tulema'. Senteden/ iocaine' quin sen Iselde ombi cwllut ia oppenut/ hen tule minun tykeni.
Joh 6:46 Ei nijn ette iocu ombi Isen nähnyt/ waan se/ ioca ombi Jumalast/ se ombi Isen nähnyt.
Joh 6:47 Totisest totisest sano' mine teille/ Joca minun päleni vskalta/ henelle ombi se ijancaikinen Eleme.
Joh 6:48 Mine olen se Elemen Leipe.
Joh 6:49 Teiden Iset söit Manna Corues/ ia colit.
Joh 6:50 Teme ombi se Leipe/ ioca alastuli Taiuahast/ senpäle ette cuca sijte söpi/ ei henen pide coleman.
Joh 6:51 Mine olen se eleue Leipe/ ioca alastuli Taiuahast/ se quin teste Leiueste söpi/ hen elepi ijancaikisest. Ja se Leipe ionga mine annan/ se ombi minun Lihan/ ionga minun pite andaman Mailman Elemen edest.
Joh 6:52 Nin * ritelit Juttat keskenens/ sanoden/ Quinga taitapi teme anda Lihans meille söte?
Joh 6:53 Sanoi Jesus heille/ Totisest totisest sano' mine teille/ Ellei te söö Inhimisen Poian Liha/ ia ioo henen Wertans/ nin ei ole teisse Elemetä.
Joh 6:54 Joca minun Lihani sööpi/ ia ioopi minun Wereni/ henelle on ijancaikinen Eleme/ Ja minun pite hende ylesheräyttemen Wimeis peiuenä.
Joh 6:55 Sille ette minun Lihan ombi se totinen Roca/ Ja minun Weren se totinen Joma.
Joh 6:56 Joca söpi minun Lihani/ ia ioopi minun Wereni/ hen ombi minus/ ia mine henes.
Joh 6:57 Ninquin se eleue Ise minun lehetti/ ia mine elen Isen tedhen. Nin mös se/ ioca minun sööpi/ henen pite mös elemen minun techten.
Joh 6:58 Teme ombi se Leipe/ ioca Taiuahast alastuli/ Ei ninquin teiden Iset söit Manna/ ia colit/ Joca temen Leiuen söpi/ henen pite elemen ijankaikisest.
Joh 6:59 Neite hen sanoi Sinagogas/ coska hen opetti Capernaumis.
Joh 6:60 Monda sis henen Opetuslapsistans/ iotca temen cwlit/ sanoit/ Teme on yxi coua Puhe/ Cuca sen woipi cwlla?
Joh 6:61 Mutta quin Jesus tiesi itzelens/ ette henen Opetuslapsens sijte napitzit/ sanoi hen heille/ * Pahoittaco teme teite?
Joh 6:62 Mite sis/ ios te saat nähdä Inhimisen Poian ylesastuuan sinne/ cussa hen oli ennen?
Joh 6:63 Hengi ombi se/ ioca wirghotta/ Ei Liha miten autta. Ne sanat/ iotca mine puhun teille/ ouat Hengi ia Eleme/
Joh 6:64 Mutta monicadha teiste ouat/ iotca ei vskoo. Sille ette Jesus kylle tiesi alghusta/ iotca eiuet

vskoneet/ ia cuca henen oli petteuä.
Joh 6:65 Ja hen sanoi/ Senteden mine sanoin teille/ Ettei kengen woi tulla minun tykeni/ ellei henelle se anneta minun Iseldeni.
Joh 6:66 Sijte samast aijast/ Monda henen Opetuslastans poismenit/ ia ylenannoit henen/ eikä mös enämbete henen cansans waelluet.
Joh 6:67 Nin sanoi Jesus nijlle cadeltoistakymmenelle/ Tadhottaco teki mös poismennä?
Joh 6:68 Wastasi hende Simon Petari/ HERRA/ kenenge tyge me meneme? Sinulla ombi sen ijancaikisen Elemen Sanat.
Joh 6:69 Ja me vskoma/ ia olem ymmerteneet/ Ette sine olet Christus se eleuen Jumalan Poica.
Joh 6:70 Jesus wastasi heite/ Engö mine teite Cactatoistakymende vloswalinnut/ Ja yxi teiste ombi Perkele?
Joh 6:71 Mutta sen hen sanoi Judasest Simonin poiast Ischariotist. Sille ette hen oli henen petteueinen/ ia se oli yxi nijste Cadhestatoistakymmeneste.

** Insiglanut eli merkinyt) Se on/ Pyhelle Hengelle lahioittanut/ hanginud/ ia walmistanut/ ette hen yxinens caikein edhes Mestarixi ia Autaiaxi asetettu ia annettu on/ ionga ielkin iocaitzen pite henens oendaman/ souittaman ia pitemen.*
** Nijn rijtelit Juttat) Teme Cap. Ei puhu Leiuen eike winan Sacramentist/ waan Hengelisesta sömisest/ se on/ vskosta/ ette Christus totinen Jumala ia totinen Inhiminen/ henen Werens meidhen edhesten vloswodhatti.*
** Pahoittaco) Jos teme teite pahoitta ette mine nyt neite puhun teidhen cansan Maan päle/ quingasta sijtte tapactu/ coska mine Taiuasta hallitzen/ ia ne sanat pääten ia teuten.*
VII. Lucu.
Joh 7:1 SItelehin waelsi Jesus Galileas/ Sille ettei hen tactonut waelda Judeas/senteden ette Juttat pydhit hende tappa.
Joh 7:2 Nin oli iuri lesse Judasten Lechtimaian Juhla peiue.
Joh 7:3 Nin sanoit henen Weliens henelle/ Mene telde/ ia mene Judean/ ette mös sinun Opetuslapses näkisit sinun Töös/ iotcas teet/ Sille ei kengen sala miten tee/ ia tachto itze iulki olla.
Joh 7:4 Jos sine nämet teet/ nin iulghista itzes Mailman edes.
Joh 7:5 Sille ettei henen Weliensseckä vskonuat henen pälens.
Joh 7:6 Nin sanoi Jesus heille/ Ei ole minun aican wiele tullut/ waan teidenaican ombi aina walmis.
Joh 7:7 Ei woi Mailma teite wihata/ mutta minua hen wihapi/ Sille ette mine cannan todhistusta henest/ Ette

henen Tööns ouat pahat.
Joh 7:8 Menget te yles telle Juhla peiuelle/ Em mine wiele tadho ylesmenne telle Juhlalle/ sille ettei minun aican ole wiele nyt teutetty.
Joh 7:9 Mutta coska hen neite oli heille sanonut/ ijei he' Galilean.
Joh 7:10 Nin coska hene' Weliense olit ylesmennet/ Nin hen mös ylesmeni Juhlalle/ei iulkisest wan ninquin sala.
Joh 7:11 Nin Juttat etzit henen ielkijns Juhlana ia sanoit/ Cussa hen on?
Joh 7:12 Ja oli yxi swri napistos Canssan keskene/ Sille mutomat sanoit/ Hen on hyue. Ja mutomat sanoit/ Ei/ Wan hen wiettele Canssa.
Joh 7:13 Mutta ei quitengan yxike puhunut iulkisest heneste Juttain pelgontedhen.
Joh 7:14 Mutta coska io poli Juhla oli ioutunut/ ylesastui Jesus Templijn iaopetti.
Joh 7:15 Ja Juttat ihmectelit sanoden/ Quinga teme Kiria taita ettei hen oleoppenut?
Joh 7:16 Wastasi Jesus ia sanoi heille/ Minun opetuxen ei ole minun/ mutta senioca minun lehetti.
Joh 7:17 Jos iocu tahto henen mielense nouta/ henen pite tundeman ios teme opetus on Jumalast/ eli ios mine puhun itzesteni.
Joh 7:18 Joca itzestens puhupi se etzi oma cunniatans. Mutta ioca etzi sen cunniata ioca henen lehetti/ se on waca/ ia ei ole henes wärytte.
Joh 7:19 Eikö Moses andanut teille Laki/ ia ei kengen teiste Laki töillens * teutenyt? Mixi te etzitte minua tappaxenne?
Joh 7:20 Wastasi Canssa ia sanoi/ Sinulla ombi Perkele/ cuca sinua etzitappaxens?
Joh 7:21 Wastasi Jesus ia sanoi heille/ Yden tön mine tein ia site te caikiimehtelette/
Joh 7:22 Senteden Moses andoi teille Ymberileicauxen/ ei ette se Moseselda oli/ Wan Iselde/ ia quitengin te ymberinsleicatte Inhimisen * Sabbatthina.
Joh 7:23 Jos nyt Inhiminen ymberileicauxen otta Sabbathina/ senpäle ettei MosesenLaki pideisi rikottaman/ Nerkestytteko te minua ette mine coco Inhimisenparansin Sabbathina?
Joh 7:24 Elket domitco nekymisen ielkin/ wan domitca oikea domio.
Joh 7:25 Sanoit sis mwtamat nijste Jerusalemitanist/ Eikö teme se ole iota heetzit tappaxens?
Joh 7:26 Ja catzo hen puhu rohkiast Ja ei he henelle miten puhu. Tieteneuetkömeiden Ylimeiset todexi ette hen ombi wissi se Christus?
Joh 7:27 Mutta me tiedeme custa teme ombi Wan custa Christus tulepi ei kengentiedhe custa hen on.
Joh 7:28 Nin hwsi Jesus Templis/ opetti ia sanoi/ Ja/ te tunnette minun/ ia tiedette custa mine olen/ Ja em

mine ole tullut itze minustani/ mutta se on waca ioca minun lehetti/ iota ette te tunne/
Joh 7:29 Mutta mine tunnen henen/ Sille ette mine olen henest/ Ja hen minunlehetti.
Joh 7:30 Sijtte he etzit hende käsittexens/ Wan eikengen laskenut kättense henen pälens/ Sille ettei henen aicans wiele ollut tullut.
Joh 7:31 Mutta palio cansast vskoit henen pälens ia sanoit/ Coska Christus tulepitehnekö hen enemen Tunnustäcti quin teme tehnyt on?
Joh 7:32 Nin culit ne Phariseuset ette Canssa napisit sencaltaisita henest. Ninne Phariseuset ia ylimeiset Papit lehetit Palueliat hende kijniottaman.
Joh 7:33 Nin sanoi Jesus heille/ Wiele mine olen yrielde teiden cansan/ ia nijnmenen henen tygens ioca minun lehetti/
Joh 7:34 Teiden pite etzimen minua ia ei leutemen/ ia cussa mine olen ette te woisinne tulla.
Joh 7:35 Nin sanoit Juttat keskenens/ Cuhunga hen menepi ettei me hende leude?Mennekö hen Pacanadhen secaan iotca sielle ia telle haiotetut ouat/ ia opettamanheite?
Joh 7:36 Mike puheita teme on quin hen sanoi/ Teidhen pite etzimen minun ielkijniia ei leutemen minua/ Ja cussa mine olen/ ette te woi sinne tulla?
Joh 7:37 Mutta wimeisse swrna Juhla peiuenä seisoi Jesus ia husi sanode' Jocaianopi se tulcan minun tykeni ia ioocan.
Joh 7:38 Joca vsko minu' päleni ninquin Ramattu sano/ Hene' Cohdustans pitewotama' Eleue' wedhen wirdhat.
Joh 7:39 Mutta sen hen sanoi sijte Hengest ionga henen wskolisens piti saman. Sille ettei se Pyhe Hengi wiele silloin ollut sapualla/ Senteden etteiJesus wiele ollut Kircastettu.
Joh 7:40 Monda sis Canssasta iotca Temen puhen culit/ sanoit/ teme ombi wissistyxi Propheta.
Joh 7:41 Mwtomat sanoit teme on Christus. Mutta monicadhat sanoit/ TullecoChristus Galileast?
Joh 7:42 Eikö Ramatto sano Ette Christusen pite tuleman Dauidin Siemenest/ iasijte Bethlehemin Caupungist cussa Dauid oli/ Christus on tuleua?
Joh 7:43 Nin nousi yxi rijta/ Cansan seas henen täctens/
Joh 7:44 Ja monicadat tahdoit henen kijniotta/ waan eikengen laskenut kättensehenen pälens.
Joh 7:45 Nin tulit sis palueliat Phariseusten ia Ylimeisten Pappien tyge/ Ja hesanoit heille/ Mixei te hende toonet tenne?
Joh 7:46 Nin Palueliat wastasit/ Ei ikenens ole Inhiminen nein puhunut quin temeMies puhupi.
Joh 7:47 Nin wastasit Phariseuset heite/ Olettaco te mös wietellyt?

Joh 7:48 Olleco iocu Pämiehiste wskonut henen pälens/ taicka Phariseusista?
Joh 7:49 Wan teme cansa ioca ei taida Laki/ ouat kirotut.
Joh 7:50 Nin sanoi heille Nicodemus/ se ioca öelle oli tullut henen tygens/ iocayxi oli heiden Lugustans/
Joh 7:51 Domitzeco meidhen Laki iongun inhimisen ennen quin se cwltahan ia sadhantiete mite hen teki?
Joh 7:52 He wastasit ia sanoit henelle/ Olecko sine mös yxi Galilealainen? Tutkiia näe ettei Galileast ole ycten Prophetat ylestullut.
Joh 7:53 Ja nin itzecuki meni cotijans.

** Teuttenyt Töillens Se on ninquin Roma 8. Site quin Laki ei woinutEdhestootta (Senuoxi ette hen oli heickounnut Lihasta) sen Jumala teki.* Sabbathi pitemen/ se on Mosesen Laki/ Mutta Ymberileicaus ombi Isedhen/ Laki Taisi olla/ ette ne olit wastoin toinen toistans Sille/ coska iocu Sabbathina itzens ymberinsleickautta/ nin hen sen Töen cansa Sabbathin ricko/ sijne sis he toinen toisens wastan ouat.Sen tedhen nyt Lain teuttemys ei ole Bockstauisa wan Hengese.*

VIII Lucu
Joh 8:1 MUtta Jesus wloslexi Olio mäelle/
Joh 8:2 ia warhan Homeltan hen iellens tuli Templin/ ia caiki Canssa tuli henen tygens/ Ja hen istui ia opetti heite.
Joh 8:3 Mutta ne Kirianoppenet ia Phariseuset toidh ydhen Waimon henen tygensHorissa kijniotetun/
Joh 8:4 Ja quin he olit henen keskelle seisettanet/ sanoit he henelle/ Mestari/teme Waimo on iuri nyt Horissa kijniotettu.
Joh 8:5 Mutta Moses on Lais meite keskenyt/ ette semmotoiset pideis kiuillesurmattaman/
Joh 8:6 Mite sis sine sanot? Mutta sen he sanoit kiusaten hende/ Ette he woisitcanda henen pällens.
Joh 8:7 Nin Jesus alaskumarsi itzens ia kirioitti Sormellans mahan. Coska he nyt hoghit hende kysymen/ oiensi hen itzens ia sanoi heille. Joca teiste on ilman synnite/ se Ensin heitteken kiuen henen pälens.
Joh 8:8 Ja taas hen alaskumarsi itzens/ ia kirioitti mahan.
Joh 8:9 Coska he temen cwlit/ lexit he wlos ieristens/ yxi toisen ielken/ Ruueten nijste Wanhimista/ ia Jesus ieij yxinens ia se Waimo keskelleseisoin.
Joh 8:10 Mutta coska Jesus itzens oiensi/ ia eiketen nähnyt paitzi sen Waimon/ sanoi hen henelle/ Waimo/ cussa ouat ne sinun pälecandaias? Ongo kengensinun Dominut?
Joh 8:11 Sanoi hen/ HERRA eikengen. Nin Jesus sanoi/ Em mös mine sinua Domitze/ Mene/ia ele sillen syndi tee.

Joh 8:12 Taas puhui Jesus heille ia sanoi/ Mine olen Mailman Walkeus/ ioca minua seura/ ei hen Pimeydes Waella/ Mutta hen saapi Elemen Walkeiun.
Joh 8:13 Nin sanoit Phariseuset henelle/ Sine todhistat itzestes/ sinuntodistoxes ei ole tosi.
Joh 8:14 Jesus wastasi ia sanoi heille/ Waicka mine itzesteni todhista'/ nin o'bi minu' todhistoxen tosi/ Sille mine tiedhen custa mine tulin/ iacuhunga mine menen/
Joh 8:15 Mutta ette te tiede custa mine tulen/ ia cuhunga mine menen.
Joh 8:16 Te domitzetta Lihan ielken/ Em mine keteken Domitze. Mutta waicka mine Domitzisin/ nin minun Domion on tosi/ Sille em mine ole yxinen/ Muttamine ia Ise ioca minun lehetti.
Joh 8:17 Nin on mös kirioitettu teiden Laissa Ette cahden Inhimisen todistus ontosi.
Joh 8:18 Mine se ole'/ ioca itzesteni todhistoxen cannan/ ia se Ise ioca minunlehetti todhista mös minusta.
Joh 8:19 Nin he sanoit henelle/ Cussa sinun Ises ombi? Jesus wastasi/ Eike te tunne minua/ eike minun Isen/ Jos te minun tu'disitta/ nin te möstu'disitta minun Isen.
Joh 8:20 Nämet sanat puhui Jesus Wffriarkun tyken opettain Templiss/ Ja eikengen hende kijniottanut/ Sille ettei henen aicans olut wiele tulut.
Joh 8:21 Nin sanoi Jesus taas heille/ Mine poismenen/ ia te etzitta minua/ ia teiden pite coleman teiden synnisen. Cuhunga mine menen/ ette te woitulla.
Joh 8:22 Nin sanit Juttat/ Tappaneko hen itzens/ Sille hen sano/ Cuhunga minemenen/ ette te woi tulla?
Joh 8:23 Ja hen sanoi heille/ Te oletta alahalda/ ia mine olen ylehelde. Te oletta teste Mailmasta/ em mine ole teste Mailmasta.
Joh 8:24 Senteden mine sanoin teille/ Ette teiden pite coleman teiden synnisen/ Sille ellei te wsko ette Mine se olen/ nin teiden pite coleman teidensynnisen.
Joh 8:25 Nin sanoit he henelle/ Cuca sine olet?
Joh 8:26 Ja Jesus sanoi heille Ensin se/ ioca puhun teille/ Palio minulla ombi teiste puhumist ia Domitzemist/ Waan se on waca/ ioca minun lehetti ia mite mine olen henelde cwllut/ nijte mine puhun Mailmas.
Joh 8:27 Eiuet he ymmertenet/ ette hen puhui heille Isest.
Joh 8:28 Sanoi sis Jesus heille/ Coska te Inhimisen Poian ylennett/ silloin te ymmerdhett ette mine se olen/ ia ettei mine itzesteni miten tee/ Waanninquin Ise ombi minun opettanut nijte mine puhun/
Joh 8:29 Ja se ioca minun lehetti/ ombi minun cansan. Ei Ise iete minu yxinen.Sille ette mine teen aina mite henen kelpa.
Joh 8:30 Quin hen neite puhui/ vskoit moni henen pällens.
Joh 8:31 Nin sanoi Jesus nijlle Juttaille iotca henen pälens vskoit/ Jos te pysytte minun Puhesani/ nin te

oletta totisest minu' Opetuslapseni/ iateiden pite totudhen ymmertemen/
Joh 8:32 Ja se Totuus pite teijen wapactaman.
Joh 8:33 Nin he wastasit hende/ Me olema Abrahamin Siemen/ ia emme me ole coskankenengen Oriana olleet/ Quinga sis sine sanot/ Teiden pite wapadhexi tuleman?
Joh 8:34 Jes9 wastasi heite/ ia sanoi/ Totisest totisest sano' mine teille/ Ette iocainen quin synnin tekepi/ hen ombi synnin Oria.
Joh 8:35 Mutta Oria ei pysy ijancaikisesta Honesa/ Poica pysypi ijancaikisesta.
Joh 8:36 Jos sis Poica teite wapaxi teke/ Totisest te oletta wapaat.
Joh 8:37 Mine tiedhen ette te oletta Abramin Siemen/ waan te etzitta minua colettaxen/ Sille ettei minu' Puheni ole sija teisse.
Joh 8:38 Mine puhun mite mine olen nähnyt Iseni tykene/ Ja te teet mite te olettanähnyt teiden Isene tykene.
Joh 8:9 He wastasit ia sanoit henelle/ Abraham on meiden Ise. Sanoi Jesus heille/ Jos te Abrahamin Lapset olisitta/ nin te tekisitte Abrahamintöite/
Joh 8:40 Mutta nyt te etzitta minua tappaxen/ site Inhimist/ quin olen Totudhen teille puhunut/ ionga mine cwlin Jumalalda/ Ei Abraham site tehnyt/ Teteet teide' Isen tekoi.
Joh 8:41 Nin sanoit he henelle/ Emme me Äperenä ole syndynet/ Yxi Ise meille ombi/ Jumala.
Joh 8:42 Jesus sanoi heille/ Jos Jumala olis teiden Isen kylle tosin te minua Racastaisit. Sille ette Jumalasta mine wloslexin ia tulin/ Sille/ emmine ole itzesteni tullut waan hen minun lehetti/
Joh 8:43 Mixei te tunne minun Puhettani? Sille ettei te woi cwlla minunPuhettani.
Joh 8:44 Sijte Iseste Perkelest te oletta/ Ja teiden Isen himot te tadhotta nouta. Hen ombi Miehentappaija alwsta ollut Ja ei pysynyt Totudhes/ Sille ettei henes ole Totutta. Coska hen Walhen puhupi/ nin hen puhu omastans/ Sille ette he' on yxi Walechtelia/ ia sen saman Ise.
Joh 8:45 Mutta senteden ette mine sanon teille Totudhen/ ette te minua wsko.
Joh 8:46 Cuca teiste nuchtele minua synnin tedhen? Mutta ios mine nyt sanonteille Totudhen/ mixei te vsko minua?
Joh 8:47 Joca Jumalasta ombi/ se cwle Jumalan sanat/ Senteden ette te cwle/ silleettei te Jumalasta ole.
Joh 8:48 Nin wastasit Juttat/ ia sanoit henelle/ Emmekö me oikein sano/ Ette sineolet yxi Samaritanus/ ia sinulla on Perkele?
Joh 8:49 Jesus wastasi/ ia sanoi/ Ei minulla ole Perkele/ Waan mine cunnioitzen minun Iseni/ ia te häueisett minua.

Joh 8:50 En mine etzi oman Cunniani ielkin/ ombi yxi ioca site kysy ia domitze.
Joh 8:51 Totisest totisest sano' mine teille/ Se quin minun Sanani kätke/ eihenen pide Colemata näkemen ijancaikisest.
Joh 8:52 Nin Juttat sanoit henelle/ Nyt me ymmersim ette sinulla on Perkele. Abraham on collut/ ia Prophetat/ ia sine sanot/ Se ioca kätke minun Sanani/ ei pide henen maistaman Colemat ijancaikisesta.
Joh 8:53 Olecos swrembi quin Abraham meiden Isen/ ioca coollut on? ia Prophetatouat colleet. Mixi sine itzes teet?
Joh 8:54 Jesus wastasi/ Jos mine itzeni cunnioitzen/ nin minun cunnian ei miten ole/ Minun Isen ombi se ioca minun cunnioitze/ Jonga te sanotta teiden Jumalan oleuan/ ia ette te hende tunne/ Mutta mine henen tunnen/
Joh 8:55 Ja ios mine sanoisin ettei mine hende tu'disi/ nin mine olisin Walechtelia/ quin teki. Mutta mine tunne' hene'/ ia kätken henen Sanans.
Joh 8:56 Abraham teiden Isen iloitzi/ ette hene' piti näkeme' minun peiueni/ hen näki sen/ ia ihastui.
Joh 8:57 Nin sanoit Jutat henelle/ Etpä sine wiele ole wijsikymende aijastaicawanha/ ia sine olet nähnyt Abrahamin?
Joh 8:58 Sanoi Jesus heille/ Totisest totisest sanon mine teille/ Ennenquin Abraham olican/ olen mine.
Joh 8:59 Nin he sis poimit kiui laskettaxens hende. Mutta Jesus lymyi/ iawlosmeni Templist.

IX Lucu.

Joh 9:1 JA Jesus Ohitzekieudhen näki ydhen Inhimisen/ ioca oli Sokiana syndynyt/
Joh 9:2 Ja henen Opetuslapsens kysyit henelle ia sanoit/ Mestari/ Cucasynditeki/ Temekö/ taica henen Wanhemans/ ette henen piti Sokiana syndymen?
Joh 9:3 Jesus wastasi/ Eike teme synditehnyt/ eike henen Wa'hembans/ Muttasenpäle ette Jumala' töödh pite henes ilmoitettaman.
Joh 9:4 Minun tule tehdä henen Tööns ioca minun lehettenyt on/ nincauuan quin peiue ombi. Öö tule/ coska eikengen woi töte tehdä.
Joh 9:5 Nincauuan quin mine olen Mailmas/ nin mine olen Mailman Walkeus.
Joh 9:6 Coska hen temen oli sanonut/ sylki hen Maan päle/ ia teki loghan syliest/ ia woiteli loghalla sen Sokian silmet/
Joh 9:7 Ja sanoi henelle/ Mene ia pese sinus Silohan Lammikos (se on tulkittu) lehetetty. Nin hen meni/ ia pesi itzens/ ia tuli näkeuexi.

Joh 9:8 Nin Naburit ia iotka henen ennen nähnett olit/ ette hen oli Kerijeiä/ sanoit/ Eikö teme se ole ioca istui ia Keriesi? Mutomat sanoit/ Se henon.
Joh 9:9 Mutta mutomat taas/ Hen on henen motoisens. Hen itze sanoi/ Mine seolen.
Joh 9:10 Nin sanoit he henelle/ Quinga sinun Silmes aukenit?
Joh 9:11 Wastasi hen ia sonoi/ Se Inhiminen/ ioca Jesus cutzutan/ teki Loghan ia woiteli minun Silmeni/ ia sanoi minulle/ Mene Silohan Lammickolle/ iapese sinus.
Joh 9:12 Ja quin mine menin/ ia pesin minun/ nin mine sain näkyni. Nin he sanoit henelle Cussa hen on? Hen sanoi/ Em mine tiedhe.
Joh 9:13 Nin he weit sen ioca oli cauuan Sokia ollut/ ninen Phariseusten tyge/
Joh 9:14 ia oli se ydhen Sabbathin peiuen pälle/ coska Jesus teki Loghan/ iaauasi henen Silmens.
Joh 9:15 Taas ne Phariseuset kysyit henelle/ Quinga hen oli näkyns saanut. Nin hen sanoi heille. Loghan hen pani minun Silmeini päle/ ia mine pesin minuni/ ia nyt näen.
Joh 9:16 Nin sanoit mutomat nijste Phariseusist/ Ei oli teme Inhiminen Jumalast/ Sille ettei hen pidhe Sabbathia. Ja mutomat sanoit/ Quinga taita yxi Syndinen Inhiminen neita Mercki tedhä? Ja tuli yxi Rijta heidenkeskenens.
Joh 9:17 Nin he taas sanoit Sokialle/ Mite sine sanot henest/ ette hen on auanut sinun Silmes? Nin sanoi hen/ Yxi Propheta hen ombi.
Joh 9:18 Mutta ei Juttat wskonet heneste/ ette hen oli Sokian ollut/ ia näkeuexi tullut/ sijhenasti quin he cutzuit henen Wanhemans/ ioca nägönssaanut oli/
Joh 9:19 ia he kysyit heille/ sanoden/ Temecö teiden Poican on/ io'ga te sanott Sokiana syndyneen? Quinga hen nyt näke?
Joh 9:20 Henen wanhemans wastasit/ ia sanoit/ Me tiedhem ette teme ombi meiden Poican/ ia ette hen Sokiana on syndynyt/
Joh 9:21 mutta quinga hen nyt näke/ site emme me tiedhä/ Eli kenge henen Silmens auasi/ emme me tiedhä. Henelle o'bi kijlle ike/ kysyket henelde/ puhucan itze edestens.
Joh 9:22 Neite sanoit henen Wanhemans/ sille ette he pelkesit Juttait. Sille ette io olit Juttat keskenens nin päättenyet/ Ette ios iocu piti hene' tunnustama' Christusexi/ se pite wlosheitettemen Sinagogista.
Joh 9:23 Senteden sanoit henen Wanhemans/ Henelle ombi kylle ike/ kysykä henelle.
Joh 9:24 Nin he taas cutzuit sen Inhimisen/ ioca Sokian oli ollut/ ia sanoit henelle/ Anna Jumalan cunnia/ Me tiedhem ette teme Inhiminen onsyndinen.
Joh 9:25 Hen wastasi ia sanoi/ Olleco hen Syndinen/ em mine tiedhä/ Ydhen mine tiedhen ette mine olin

Sokia/ ia nyt näen.
Joh 9:26 Sanoit he taas henelle/ Mite hen sinun teki? Quinga hen auasi sinunSilmes?
Joh 9:27 Hen wastasi heite/ Mine sanoin nyt teille/ eikö te cwlleet? Mixi te taas tadhot site cwlla? Tadhottaco te mös olla henen Opetuslapsens?
Joh 9:28 Nin he kiroilit hende ia sanoit/ Ole sine henen Opetuslapsens/ Me olemaMosesen Opetuslapset/
Joh 9:29 Me tiedem ette Jumala on puhutellut Mosest/ Mutta custa teme on/ emme metiedhä.
Joh 9:30 Nin se Inhiminen wastasi ia sanoi. Se on sangen ihmelinen ettei te tiedhe/ custa hen on/ ia quitengi hen auasi minun Silmeni.
Joh 9:31 Mutta sen me tiedhem/ ettei Jumala cwle syndisite waan sen/ quin on Jumalan paluelia/ ia henen tachtons nouta/ sen hen cwle.
Joh 9:32 Mailman alghusta ei ole se cwltu/ ette iocu on sen Silmet auanut/ iocaSokiana syndynyt ombi.
Joh 9:33 Ellei teme olisi Jumalasta/ nin ei hen woisi miten tehdä.
Joh 9:34 He wastasit/ ia sanoit henelle. Sine olet synnise cokonans syndynyt/ ia sine opetat meite. Ja he vlosaioit henen.
Joh 9:35 Ja Jesus sai sen cwlda/ ette he olit henen vlosaijaneet. Ja quin henleusi henen/ sanoi hen henelle. Uskocos Jumalan Poian päle?
Joh 9:36 Hen wastasi/ ia sanoi/ HERRA/ cuca se on? ette mine henen pälensvskoisin?
Joh 9:37 Jesus sanoi henelle/ Sine olet henen nähnyt/ ia ioca sinun cansas puhu/se hen on.
Joh 9:38 Nin hen sanoi. HERRA/ mine vskon. Ja hen cumarsi hende.
Joh 9:39 Ja Jesus sanoi/ Mine tulin domiolle tehen Mailman/ Ette ne/ iotca ei näe/ pite näkemen/ Ja ne iotca näkeuet/ pite sokiaxi tuleman.
Joh 9:40 Ja mutomat Phariseusist neite cwlit/ iotca henen tykenens olit/ iasanoit henelle/ Ollemaco meki Sokiat?
Joh 9:41 Jesus sanoi heille/ Jos te sokiat olisitta/ nin ei olisi teille syndi. Mutta nyt te sanotta/ Me näem/ Senteden teiden syndine pysyuet.

X. Lucu

Joh 10:1 TOtisest totisest sanon mine teille/ Joca ei siselmene ouen cautta Lammas honesen/ waan mwalda siselastu/ se ombi Wargas ia Röueri.
Joh 10:2 Mutta ioca ouen lepitze siselmene/ se ombi Lammasten paimen. Sillen Ouenwartia auapi/ Ja Lambat cwleuat henen änens.

Joh 10:3 Ja omat Lambans cutzu hen nimeldens/ ia uloswiepi heijet.
Joh 10:4 Ja quin hen omat Lambans vloslaske/ nin hen heiden edhellens mene/ Ja lambat seurauat hende/ Sille ette he tundeuat henen änens.
Joh 10:5 Mutta eiuet he mwcalaista seura/ waan pakeneuat henelde/ Sille ettei he tunne ninen mwcalaisten ändä.
Joh 10:6 Temen Tapauxen sanoi Jesus heille/ Mutta eiuet he ymmertenet mike se oli/ quin hen sanoi heille.
Joh 10:7 Nin sanoi Jesus taas heille/ Totisest totisest sanon mine teille/ Mine ole' se Lammasten Oui.
Joh 10:8 Caicki iotca minun edhellen ouat tulleet/ ne ouat Warcat ia Röuerit/ waan ei Lambat cwlleet heite.
Joh 10:9 Mine olen Oui/ Se ioca minun cauttan siselmenepi/ henen pite wapaxi tuleman/ Ja siselmenepi ia vlosmenepi/ ia leute Laitumen.
Joh 10:10 Ei Wargas tule mwtoin quin wargastaman/ ia tappaman/ ia cadhottaman. Mine tulin senpäle/ ette heille pite Eleme oleman/ ia yldekylle oleman.
Joh 10:11 Mine olen se hyue Paimen. Yxi hyue Paimen anda hengens Lammasten edest.
Joh 10:12 Mutta Palcolinen/ ia ioca ei ole Paimen/ ionga ei ole Lambaat omat/ näke Sudhen tuleuan/ ia iette Lambaat/ ia pakene/ ia Susi ratele ia haaska Lambaat.
Joh 10:13 Mutta se Palcolinen pakene/ sille ette hen ombi palcollinen/ ia ei tottele Lambaista.
Joh 10:14 Mine olen se Hyue Paimen/ ia tunnen minun Lambaani/ ia mine tutan minun Lambaildani.
Joh 10:15 Quin Ise minun tunde/ nin mine mös tunnen Isen/ Ja mine panen hengeni Lammasten edheste.
Joh 10:16 Ja ombi mös minulla muita Lambaita iotca ei ole teste Lammas honesta. Ja ne samat pite minun mös te'ne saattaman/ ia heidhen pite cwleman minun äneni. Ja olema' pite yxi Lammas hone ia yxi Paimen.
Joh 10:17 Senteden Ise minua racasta ette mine panen Hengeni/ ia sen iellens otan.
Joh 10:18 Ei kengen minulta site ota/ wan mine sen panen itze minuldani. Minulla on woima site panna ia minulla on woima site iellense otta. Sen käskyn mine sain Iseldeni.
Joh 10:19 Taas sis rita nousi Judasten keskene neinen puheten täden.
Joh 10:20 Nin Moni heiste sanoi/ Henelle ombi Perkele/ ia hen hullluttele/ mite te hende cwldelette?
Joh 10:21 Mwtamat sanoit/ Neme sanat eiuet ole Perkeellisen. Woico Perkel Sokein silmet auaita?
Joh 10:22 Nin tapachtui Jerusalemis Kirkomessu/ ia talui oli/
Joh 10:23 Ja Jesus keui Templis Salomonin Esihones.
Joh 10:24 Nin Juttat hene' ymberinspijritit ia sanoit henelle/ Quin caua' sine ionittelet meiden cansa? Jos sine olet Christ9 nin sanos meille selkiest?
Joh 10:25 Jesus wastasi heite/ Mine olen sen sanonut teille ia ette te wsko site. Ne töödh iotca mine teen

Iseni Nimeen/ ne minusta todistoxen candauat/
Joh 10:26 Mutta ette te wsko/ Sille ettei te ole minun Lambaistan/ ninquin mine sanoin teille/
Joh 10:27 Minun Lambani cwleuat minun äneni/ ia mine tunnen heijet/ Ja he seurauat minua/
Joh 10:28 Ja mine annan heille ijancaikisen elemen/ eike he hucku ijancaikisesta/ Eike mös yxiken heite repele minun kädhesteni.
Joh 10:29 Minun Isen ioca ne minulle annoi/ hen on caikia swrin/ ia eikengen woi heite reueist minun Iseni kädhest.
Joh 10:30 Mine ia Ise olema ychte.
Joh 10:31 Nin Juttat taas poimit Kiui/ hende kiuitexens.
Joh 10:32 Wastasi Jesus heite/ Monda hyue töte mine osotin teille minun Iseldeni/ Quinenga tedhen sis nijste töiste te tadhot minua kiuitte?
Joh 10:33 Wastasit hende Juttat/ sanoden/ Emme me sinua kiuite hyuen töön tedhen/ waan pilcan tedhen/ ia ette sine/ ioca Inhimine' olet/ teet itzes Jumalaxi.
Joh 10:34 Wastasi heite Jesus. Eikö teiden Laisan ole kirioitettu/ Mine sanoin/ Te oletta Jumalat?
Joh 10:35 Jos hen ne cutzui Jumalaxi/ ioille Jumalan sana tapactui/ ia ei se Kirioitus taidha quitengan rikottu olla/
Joh 10:36 Ja te sijttekin sanotta henelle ionga Ise ombi pyhittenyt ia lehettenyt Mailman/ Sine pilcat Jumalata/ Senteden ette mine sanoin/ Mine olen Jumalan Poica?
Joh 10:7 Ellei mine tee minun Iseni töite/ nin elke vsko minua/
Joh 10:38 Mutta ios mine ne teen ios ei te minua vsko/ nin vskocat ne tööt/ Senpäle ette teiden pite tundeman ia Uskoman/ ette Ise ombi minus/ Ja mine henes.
Joh 10:39 Nin he taas etzit hende kijniotta/ ia hen poislexi heiden käsistens/
Joh 10:40 ia poismeni iellens toiselle polen Jordanin sihen sijan/ iossa Johannes oli ensin castanut/ ia ieij sinne.
Joh 10:41 Ja monda tulit henen tygens ia sanoit/ Ei tosin tehnyt Johannes ychteken Merki/
Joh 10:42 Mutta quitengi caiki/ mite Johannes ombi teste sanonut/ ne ouat todhet. Ja monda sielle vskoit henen pälens.

XI Lucu.

Joh 11:1 NIn sairasti yxi Mies/ Lazarus nimelde Bethaniasta/ Marian ia henen Sisarens Marthan Caupungista.
Joh 11:2 Mutta Maria oli se/ ioca oli HERRAN woitella woidhellut/ ia henen Jalcans hiuxillans quiuannut/

Jonga weli Lazarus sairasti.
Joh 11:3 Nin lehetit henen Sisarens henen tygens ia sanoit/ HERRA/ Catzo se sairasta iotas racastat.
Joh 11:4 Coska Jesus sen cwli sanoi hen/ Teme tauti ei ole colemahan/ waan Jumalan cunniaxi/ ette Jumalan Poica pite sen cautta cunnioitettaman.
Joh 11:5 Mutta Jesus Racasti Martha/ ia henen Sisartans/ ia Lazarusta.
Joh 11:6 Ette hen nyt cwli henen sairastauan/ wiuyi hen samas sijas caxi peiue.
Joh 11:7 Sijtte senielken sanoi hen Opetuslapsille's/ Mengem iellens Judean. Sanoit henelle Opetuslapset/ Rabbi/ esken etzit Juttat sinua kiuitexens/ ia taas sine menet sinne?
Joh 11:8 Wastasi Jesus/ Eikö caxitoistakymende ole peiuen hetke?
Joh 11:9 Joca peiuelle waelda/ ei hen loucka/ sille ette hen näkepi temen Mailman Walkiudhen.
Joh 11:10 Mutta ioca ölle waelda se louckapi/ sille ettei Walkius ole henes.
Joh 11:11 Neite hen puhui/ ia sijtte sanoi heille/ Meiden Ysteue Lazarus macapi/ mutta mine menen hende wnest Hereyttemen.
Joh 11:12 Nin sanoit henen Opetuslapsens/ HERRA/ ios he' maca/ kylle he' parane.
Joh 11:13 Mutta Jes9 sanoi hene' colemasta's Waan he lwlit henen sanouan Rumillisest vnest.
Joh 11:14 Nin sanoi Jesus heille selkesti/ Lazarus ombi coollut/
Joh 11:15 Ja mine iloitzen teiden tehden/ ettei mine sielle ollut/ ette teiden pideis wskoma'/ waan mengem henen tygens.
Joh 11:16 Nin sanoi Tomas/ ioca cutzutan Caxoinen Opetuslapsille/ Mengem mös me coleman henen cansans.
Joh 11:17 Nin tuli Jesus ia leusi henen io nelie peiue maneexi Haudhas.
Joh 11:18 Mutta Bethania oli leszne Jerusalemita/ lehes wijsitoistakymme'de Wacomitta.
Joh 11:19 Ja monda Juttaista olit tulleet Marthan ia Marian tyge/ lohduttaman heite/ heiden Weliestens.
Joh 11:20 Coska Martha nyt cwli Jesusen tuleuan/ ioxi hen wastan hende. Mutta Maria ieij cotia istuman.
Joh 11:21 Nin sanoi Martha Jesusel/ HERRA/ ios sine olisit ollut tesse/ ei minun Welien olisi coollut.
Joh 11:22 Mutta wiele nyt mine tieden ette caiki mite sine anot Jumalalda/ sen Jumala sinulle andapi.
Joh 11:23 Jesus sanoi henelle/ Sinun Welies pite ylesnouseman.
Joh 11:24 Martha sanoi henelle/ Mine kylle tiedhen ette hen ylesnouse sijnä ylesnousemises Wimeiszne peiuenä.
Joh 11:25 Sanoi Jesus henelle/ Mine olen ylesnousemus/ ia Eleme/ Joca vsko Minun pälen/ henen pite elemen/ ehke hen olis coollut.

Joh 11:26 Ja iocainen quin elepi/ ia Usko minun päleni/ ei pide coleman ijancaikisesta/ Wskokos sen?
Joh 11:27 Sanoi hen henelle/ Ja HERRA/ Mine Uskon ette sine olet Christus se Jumalan Poica/ ioca oli tuleua Mailman.
Joh 11:28 Ja quin hen neite sanonut oli/ meni hen pois/ ia cutzui Sisarens Marian sala sanoden/ Mestari ombi tullut/ ia cutzu sinua.
Joh 11:29 Quin hen sen cwli/ nousi hen cocta yles/ ia tuli henen tygens/
Joh 11:30 Sille ettei Jesus ollut wiele silloin Kylen tullut waan oli samas paicas cussa Martha oli henen cohdhanut.
Joh 11:31 Coska nyt Juttat/ iotca henen cansans olit Honessa ia lohdhutit hende/ näit ette Maria nopiast ylesnousi/ ia wlosmeni/ he seurasit hande sanoden/ Hen menepi Haudhan tyge idkemen.
Joh 11:32 Coska Maria sinne tuli cussa Jesus oli/ ia näki henen/ ia langesi henen Jalcains iureen/ ia sanoi henelle/ HERRA/ ios olisit sine telle ollut/ ei olisi minun Welien coollut.
Joh 11:33 Coska sis Jesus näki henen idkeuen/ ia Juttat iotca henen cansans tullet olit/ idkeueiset/ Haikiutti hen He'gese/ ia surgeutti itzens ia sanoi/ Cuhunga te henen panitte?
Joh 11:34 He sanoit henelle/ HERRA/ tule ia catzo.
Joh 11:35 Ja Jesus idki.
Joh 11:36 Nin sanoit Juttat/ Catzo/ quinga hen Racasti hende.
Joh 11:37 Mutta mutomat heiste sanoit/ Eikö teme tainut/ ioca sen Sokian Silmet auasi/ tehdä/ ettei temeken coollut olisi?
Joh 11:38 Jesus sis taas haikiutti itzesens/ ia tuli Haudhan tyge. Nin se oli yxi Cropi/ ia kiui sen päle pandu.
Joh 11:39 Sanoi Jesus/ Ottaca kiui pois. Sanoi henelle Martha/ sen Sisar quin coollut oli/ HERRA/ io hen haisepi/ Sille ette hen ombi nelie peiue coolut.
Joh 11:40 Sanoi Jesus henelle/ Engö mine sanonut sinulle/ Ette ios sine vskoisit/ nin sine näkisit Jumalan cunnian?
Joh 11:41 Nin he poisotit kiuen sijaldans cussa se coolut oli pandu. Ja Jesus ylesnosti Silmens ia sanoi/ Ise/ mine kijten sinua/ ettes minun cwlit/
Joh 11:42 Mine mös tieden/ ettes aina minun cwlet/ Waan Canssan tehden/ quin tesse ymberille seiso sano' mine tetä/ ette he vskoisit Sinun minua lehetteneexi.
Joh 11:43 Ja quin hen neite sanonut oli/ hwsi hen corkealla änelle/ Lazare tule vlos.
Joh 11:44 Ja se Coollut wlostuli/ sidhottuna käsist ia Jalgoist Kärilinalla. Ja henen Caswons oli peitetty Hikilinalla.

Joh 11:45 Jesus sanoi heille/ Pästeke hende/ ia sallicat menemen. Mo'da sis Juttaist/ iotca olit Marian tyge tulleet/ ia näit ne quin Jesus teki/ vskoit henen pälens.
Joh 11:46 Mutta monicadhat heiste menit Phariseusten tyge/ ia sanoit heille mite Jesus oli tehnyt.
Joh 11:47 Nin cokosit ne ylimeiset Papit ia Phariseuset ydhen Neuuon ia sanoit/ Mite me teem? Sille Teme Inhiminen teke monda Mercki/
Joh 11:48 ios me nin sallima henen/ nin caiki vskouat henen pälens. Ja ne Romarit tuleuat/ ia poisottauat seke meiden Maan ette Canssan.
Joh 11:49 Mutta yxi heiste Caiphas nimelde/ ette hen oli sen Woden Ylimeine' Pappi sanoi heille/
Joh 11:50 Ette te miten tiedhä/ eikä mös aiattele/ Ette se ombi meille parambi/ iotta yxi Inhiminen coole Canssan tedhen/ quin Caiki Canssa huckuisi.
Joh 11:51 Mutta ei hen site itzestens sanonut/ waan ette hen oli sen Wodhen Ylimeine' Pappi/ hen noitui.
Joh 11:52 Sille ette Jesus piti coleman Canssan tedhen/ ia ei waiwoin Canssan tedhen/ mutta ette henen piti ne Jumalan Lapset yhten cokoaman/ iotca haijotetut olit.
Joh 11:53 Mutta sijte peiuest asti he pidit neuuo keskene's quinga heide' piti hene' colettama'.
Joh 11:54 Ei sis Jesus enämbi Vaeldanut iulkisesta Judaste' seas/ waan lexi sielde ychten Man culman/ lehes Corpe/ ychten Caupungijn ioca cutzutan Ephrem/ ia oleskeli sielle Opetuslaste's ca'sa.
Joh 11:55 Mutta silloin lehestui Judaste' Päsieinen. Ja monda ylesmenit Jerusalemijn/ sijte Maanculmast Päsieisen edhelle/ heitens puhdistaman.
Joh 11:56 Nin he etzit Jesusta/ ia puhelit keskenens seisoin Templis/ Mite te lwletta/ ettei hen ole tullut Juhlalle?
Joh 11:57 Nin olit ne Ylimeiset Papit ia Phariseuset keskyn andanut/ ette ios iocu tieteis cussa hen olis/ henen piti sen ilmoittaman/ ette he saisit henen kijniotta.

XII Lucu.

Joh 12:1 CWtta sis peiue ennen Päsieist/ tuli Jesus Bethanian/ cussa Lazarus oli coollut/ ionga hen coolluista ylesheräytti.
Joh 12:2 Sielle he teit henelle Echtolisen/ ia Martha palueli/ Mutta Lazarus oli yxi nijste/ iotca henen ca'sans atrioitzit.
Joh 12:3 Nin otti Maria ydhen Marcan Woidhett callist turmelematoind Nardusta/ ia woiteli Jesusen Jalghat/ ia quiuasi hiuxilla's hene' Jalcans. Mutta se Hone teutettin Woitein Haijusta.
Joh 12:4 Nin sanoi sis yxi henen Opetuslapsistans/ Judas Simonin poica Ischariotes/ ioca henen sijtte petti/

Joh 12:5 Mixei teme Woidhe myyty colmen satan pe'ningin/ ia annettu waiwasten?
Joh 12:6 Ei hen site sanonut/ ette hen Waiwaisit totteli/ waan ette hen oli Warghas/ ia henelle oli Cuckaro/ ia ca'noi sen/ quin annetin.
Joh 12:7 Nin sanoi Jesus/ Salli henen olla/ hen ombi sen ketkenyt minun hautamiseni peiuexi/
Joh 12:8 Sille ette teille ombi aina waiwaset cansan/ waan em mine ole aina teille.
Joh 12:9 Nin palio canssa Juttaist ymmersit ette hen sielle oli/ ia tulit sinne/ ei waiwoin Jesusen tedhen/ waan ette he olisit mös Lazarusen nähnet/ ionga hen oli ylesheräyttenyt coolleista.
Joh 12:10 Nin ne ylimeiset Papit pidhit neuuo Lazarusta tappaxens.
Joh 12:11 Sille ette monda Juttaista menit sinne henen tectens/ ia wskoit Jesusen päle.
Joh 12:12 Toisna peiuen palio Canssa quin Juhlalle tullet olit/ cwlit ette Jesus oli tullut Jerusalemin/
Joh 12:13 otit he Palmun oxi ia menit hende wastan ia hwsit/ Hosianna Hyuestisiugnattu se/ ioca tulepi HERRAN nimeen/ Israelin Kuningas.
Joh 12:14 Mutta Jesus sai ydhen Asintamma' jstui sen päle/ ninquin kirioitettu ombi/
Joh 12:15 Ele pelke Syonin tyter/ catzo sinun Kuningas tule/ istudhen Asin warsan päle.
Joh 12:16 Mutta euet henen Opetuslapsens neite ensist ymmerteneet/ waan sijtequin Jesus oli kircastettu/ silloin he muistit ette nämet olit henest kirioitetut ia ette he neite henelle technet olit.
Joh 12:17 Se Canssa/ quin oli henen mötens/ coska hen Lazarusen cutzui Haudhast/ ia ylesheräytti henen coolleista/ ylisti sen Töön.
Joh 12:18 Senteden mös Canssa meni henen wastans ette he cwlit henen sen Merckin tehneexi.
Joh 12:19 Nin sanoit ne Phariseuset keskenens/ Te näet/ ettei te miten toimita/ catzo/ coko Mailma ioxepi henen ielkins.
Joh 12:20 Olit mös monicadhat Grekit heiste/ iotca olit ylesmennet Juhlana Rucoleman.
Joh 12:21 Ne sis menit Philippusen tyge/ ioca oli Bethsaidast Galilean maalda/ ia Rucolit hende sanoden/ HERRA/ me tadhom nähdä Jesusta.
Joh 12:22 Philippus tuli ia sanoi sen Andreaselle. Taas Andreas ia Philippus sanoit sen Jesuselle.
Joh 12:23 Nin JEsus wastasi heite ia sanoi/ Se aica on tullut/ ette Inhimisen Poica pite kircastettaman.
Joh 12:24 Totisest totisest sanon mine teille/ Ellei Nisun iyue mahan heitetty/ coole/ nin se iepi yxinens. Waan ios hen coole/ nin hen palio Hedhelme canda.
Joh 12:25 Joca Hengens Racasta/ he' sen cadhottapi. Ja ioca Hengens wihapi tesse Mailmas/ hen sen ketkepi ijancaikisen Elemen.
Joh 12:26 Joca minua paluele se seuratkan minua/ Ja cussa mine olen/ sielle pite mös minun Paluelian

oleman. Ja ioca minua paluelepi/ site minun Isen pite cunnioitzeman.
Joh 12:27 Nyt ombi minun Sielun murehisans. Ja mite minun pite sanoman? Ise auta minua teste hetkeste. Quitengin mine ole' senteden tullut tehen hetkeen. Ise kirkasta sinun Nimes.
Joh 12:28 Nin tuli äni Taiuast/ ia sanoi/ Mine olen sen kircastanut/ ia tadon wiele nyt kircasta.
Joh 12:29 Nin sanoi se Canssa/ quin lesse seisoi ia cwli/ Pitkenen paucku. Ne mwdh sanoit/ Engeli hende puhutteli.
Joh 12:30 Jesus wastasi/ ia sanoi/ Ei teme äni tullut minun tecteni/ waan teiden tedhen.
Joh 12:31 Nyt Domio kieupi temen Mailman ylitze. Nyt temen Mailman Pämies pite wlosheitettemen/
Joh 12:32 Ja ios mine maasta ylesnostetan/ nin mine wedhän caiki minun tykeni.
Joh 12:33 Mutta sen hen sanoi merckiten mille coolemalla henen piti cooleman.
Joh 12:34 Nin Ca'ssa wastasi hende/ Me olema Laista cwlleet/ ette Christus ijancaikisesta pysy/ ia quinga sis sine sanot/ Se Inhimisen Poica pite ylesnostettaman? Cuca se Inhimisen Poica on?
Joh 12:35 Nin sanoi Jesus heille/ Wiele wehe' aica Walkeus ombi teiden cansan/ Waeltacat nincauuan quin teille Walkeus on/ ettei Pimeys teite käsiteisi.
Joh 12:36 Joca pimies waelda/ ei hen tiedhe cuhunga hen mene. Wskocat Walkeuden päle/ nincauuan quin walkeus teille onopi/ Senpäle/ ette te madhaisit olla walkeuden Lapset.
Joh 12:37 Neite puhui Jesus ia poismeni/ ia lymyi heiden edestens.
Joh 12:38 Ja waicka hen teki nin monda Mercki heiden edesens/ eiuet he quitenga wskoneet henen pälens/
Joh 12:39 Ette se Puhe pideis teutettemen/ ionga Esaias Prooheta sanoi/ HERra Cuca vskoi meidhe' sarnan/ ia kelle o'bi HERran Käsiwarsi ilmoitettu?
Joh 12:40 Senteden eiuet he tainet vsko/ Sille ette Esaias o'bi taas sanonut. Hen o'bi szoaissut heiden Silmense/ ia heiden Sydhemens padhuttanut/ ettei heiden pide näkemen Silmillens/ eikä Sydhemellens ymmertemen/ ia heitens palauttaman/ ia mine heite para'naisin.
Joh 12:41 Nämet sanoi Esaias/ coska hen näki henen Cunnians/ ia puhui henest.
Joh 12:42 Quitengin monda mös nijste Ylimeisist vskoit henen pälens/ waan ninen Phariseusten tedhe' eiuet he site tunnustaneet/ ettei he olisi Pannan culutetudh.
Joh 12:43 Sille he Racastit enämin Inhimisten Cunniata/ quin Jumalan Cunniata.
Joh 12:44 Mutta Jesus Hwsi ia sanoi/ Joca Usko minun päleni/ ei se Usko minun päleni/ waan sen päle/ ioca minun lehetti.
Joh 12:45 Ja ioca minun näke/ hen näke sen/ ioca minun lehetti.
Joh 12:46 Mine tulin Mailmaan ydhexi Walkeudhexi/ ette Jocainen quin Minun päleni Usko/ ei pide Pimeis

oleman.
Joh 12:47 Ja ioca minun Sanani cwle/ ia ei vsko/ em mine hende Domitze/ Sille etten mine tullut Mailma Domitzeman/ waan mailma wapactama'.
Joh 12:48 Joca minun ylencatzo/ ia ei ota minu' Sanoiani/ henelle ombi se ioca henen Domitze. Se puhe ionga mine puhuin/ pite henen Domitzeman Vimeiszne peiuen.
Joh 12:49 Sille ettei mine ole itzesteni puhunut/ waan Ise ioca minun lehetti/ se on minulle keskyn andanut/ mite minun tekemen ia puhuman pite.
Joh 12:50 Ja mine tiedhen/ Ette henen Keskyns ombi ijancaikinen Eleme. Senteden mite mine puhun/ sen mine puhun/ nin quin Ise ombi minulle sanonut.

XIII Lucu.

Joh 13:1 MUtta ennen Päsieis Juhla/ quin Jesus tiesi ette henen hetkens tullut oli/ ette henen piti teste Mailmast menemen Isen tyge/ Coska hen oli Racastanut ne omans iotca Mailmas olit/ nin hen Racasti heite haman loppun asti.
Joh 13:2 Ja Ectolisen ielken/ Coska io Perkele oli Judan Simonin Ischariothin Sydhemen siselle lyckenyt/ ette henen piti hende pettemen/
Joh 13:3 Tiesi Jesus/ ette henelle Ise oli caiki käsijn andanut/ ia ette hen oli Jumalast wloslechtenyt/ Ja Jumalan tyge menemen/
Joh 13:4 Nousi hen yles Eectoliseld/ rijsui Waatteins/ ia otti Esilinan/ ia wötti henens.
Joh 13:5 Sijtte hen pani Wettä Waskimalian/ Rupesi pesemen Opetuslastens Jalcoija/ ia quiuasi ne sille Esilinalla/ iolla hen oli wötetty.
Joh 13:6 Nin hen tuli sis Simon Petarin tyge/ ia sonoi henelle Petari/ HERRA/ Sinekö minun Jalkani peset?
Joh 13:7 Jesus wastasi ia sanoi henelle/ Mite mine teen/ etze site nyt tiedhe/ mutta testedes sine saadh sen tiete.
Joh 13:8 Nin sanoi Petari henelle/ Ei ikenens sine pese minun Jalcoiani. Wastasi hende Jesus/ Ellei mine sinua pese/ nin ei ole sinulla osa minun cansani.
Joh 13:9 Sanoi henelle Simon Petari/ HERRA/ ei waiwoin minun Jalcoiani/ mutta mös Kädhet ia päen.
Joh 13:10 Sanoi Jesus henelle/ Joca pesty/ on ei se taruitze/ paitzi ette Jalghat pesten/ waan hen ombi cokonans puhdas.
Joh 13:11 Ja te oletta puchtat/ ei quitengan caiki. Sille hen tiesi kylle Petteijens/ senteden hen sanoi ette ole te caiki puchtat.

Joh 13:12 Sittequin hen pesnyt oli heiden Jalgans/ Otti hen wattens/ ia istui iellens/ ia sanoi taas heille/ Tiedhettekö mite mine teille tehnyt olen?
Joh 13:13 Te cutzuta minun Mestarixi ia Herraxi/ ia te sanotta oikein/ Sille ette mine olengi.
Joh 13:14 Jos Mine nyt/ ioca olen teiden HERRAN ia Mestarin/ olen teille Jalgat pesnyt/ Nin mös teiden pite keskenen toinen toisens Jalgat pesemen/
Joh 13:15 Sille mine annoin teille Esikuuan/ ette te nin teettä/ quin mineki teille tein.
Joh 13:16 Totisest toitisest sano' mine teille/ ei ole Paluelia swrembi henen Herransa eikä Lehetossana swrembi/ quin se/ ioca sen lehetti.
Joh 13:17 Jos te neite tiedette/ autuat te oletta/ ios te nijte teette. Em mine caikista teiste puhu/ mine tiede' iotca mine wloswalitzin.
Joh 13:18 Mutta ette Ramattu pite teutetteme'/ Joca söpi Leipe minu' ca'sani/ he' tallasi minun Jalgallans.
Joh 13:19 Nyt mine sanon teille/ ennenquin se tapacttu/ ette quin se tapactanut on/ pite teiden wskoman/ ette Mine se olen.
Joh 13:20 Totisest totisest sano' mine teille/ Joca coria kenenikenens mine leheten/ se minun coria/ Mutta ioca minun coria/ hen coria sen/ ioca minun lehetti.
Joh 13:21 Coska Jesus nemet oli sanonut/ cauhistui hen Henges/ ia todhisti/ ia sanoi/ Totisest totisest sano' mine teille/ Ette yxi teiste ombi minun petteue.
Joh 13:22 Nin catzelit sis Opetuslapset toinen toisens päle/ Ja epelit keste hen sanoi.
Joh 13:23 Ja nin oli yxi Jesusen Opetuslapsist/ ioca atrioitzi henen helmasans/ iota Jesus Racasti.
Joh 13:24 Henelle sis Simon Petari wijttasi/ ette henen piti kysymen cuca se oli iosta hen puhui.
Joh 13:25 Coska he' nyt macasi Jesusen Rinnalla/ sanoi hen henelle/ HERRA/ cuca se ombi?
Joh 13:26 Jesus wastasi/ Se ombi iolle mine sen castetun Palan cocotan. Ja quin hen oli castanut Leiuen/ annoi hen sen Judan Simonin Ischariothin.
Joh 13:27 Ja sen Palan ielken meni Perkele henen sisellens.
Joh 13:28 Nin sanoi Jes9 henelle/ Mites teet/ tee sen pikemin. Mutta ei yxike' nijste/ iotca arioitzit/ ymmertenyt/ mihinge he' site sanoi
Joh 13:29 Mwtomat lwlit/ sille ette Judasella oli Cuckaro/ ette Jesus oli sanonut henelle/ Osta mite taruitan Juhla peiuen waraxi/ eli ios henen piti iotakin waiwasten andaman/
Joh 13:30 Coska hen sis sen Palan ottanut oli/ meni hen cocta wlos/ Ja Öö oli.
Joh 13:31 Coska nyt Judas oli wlosme'nyt/ sanoi Jesus/ Nyt Inhimisen Poica ombi kircastettu/ ia Jumala ombi kircastettu henen cauttans/

Joh 13:32 Jos nyt Jumala ombi kircastettu henen cauttans/ Nin pite mös Jumalan hende kircastaman itzesens/ ia pian kircastapi henen.
Joh 13:33 Rackat Lapsucaiset/ Mine olen wiele yrielde teiden tykenen/ Te oletta minua etzinet/ Ja ninquin mine sanoin Juttaille/ Ette te woi sinne tulla cuhunga mine menen/
Joh 13:34 Nin sano' mine nyt teille. Wdhe' * käskyn anna' mine teille/ ette te Racastatta keskenen/ ninquin mine teite Racastin/
Joh 13:35 Senpäle/ ette te Racastat mös teite keskenen. Sijte iocainen tundepi/ ette te oletta minun Opetuslapseni/ ios te pidhette ychteitzen Rackauden keskenen.
Joh 13:36 Nin sanoi Simon Petari henelle/ HERRA/ cuhu'gas menet? Wastasi Jesus hende/ Cuhunga mine menen/ eppes woi minua nyt sewrata/ Mutta testedes sine noudhatat.
Joh 13:37 Sanoi Petari henelle/ HERRA/ mixei mine nyt woi sinua noudhatta? Mine panen Hengeni sinun edestes.
Joh 13:38 Jesus wastasi hende/ Panecos Henges minun edesteni? Totisest totisest sanon mine sinulle/ Ei swinga Cuckoi ennen laula/ quin sine olet colmast minun kieldenyt.

** Wdhen Käskyn) Eipe mine tadho teite raskautta monella Lain Keskylle/ ninquin Moses teki Wanhas Testamentis/ Waan teme pite oleman caiki Keskyt tesse Wdhes Testamentis/ ette te racastatte teite keskenen.*
Sentedhen ombi se yxi Wsi/ ia sen Wdhen Testamentin Kesky/ caikesta sijte Wanhasta poiseroitettu.

XIIII Lucu.

Joh 14:1 JA hen sanoi Opetuslapsillens/ Elken teiden Sydhemen wauactuco. Wskottaco Jumalan päle/ nin te mös vskot minun päleni.
Joh 14:2 Minu' Iseni Hones ouat monda Asuinsia. Ellei nin olis/ Nin mine sanoisin teille/ Mine menen walmistaman teille Sia.
Joh 14:3 Ja waicka mine poismenen/ walmistaman teille Sia/ quitengin mine iellens tulen/ ia otan teidhet minun tykeni/ Ette cussa mine olen/ sielle mös pite teiden oleman.
Joh 14:4 Ja cuhunga mine menen/ te tiedhette/ ia sen tien te tiedhette.
Joh 14:5 Sanoi henelle Thomas/ HERRA/ emme me tiedhe/ cuhungas menet/ ia quinga me taidham tien tiete?
Joh 14:6 Jesus sanoi henelle/ Mine olen se Tie/ ia Totuus/ ia Eleme. Eikengen tule Isen tyge/ waan Minun

cauttani.
Joh 14:7 Jos te Minun tundisit/ nin te tosin tundisit mös minun Iseni. Ja nyt te tunnetta henen ia te neit henen.
Joh 14:8 Philippus sonoi henelle/ HERRA/ osota meille Ise/ ia me tydhyme. Jesus sanoi henelle/ Mine olen nincauuan teiden tykenen/ ia ett sine tunne minua?
Joh 14:9 Philippe/ Joca Minun näke/ hen mös Isen näke/ Ja quingas sanot/ Osota meille Ise?
Joh 14:10 Etkös vsko/ ette mine olen Ises/ ia Ise Minus? Ne sanat iotca mine teille puhun/ em mine itzesteni puhu/ Mutta Ise ioca minus on/ hen töödh teke.
Joh 14:11 Wscocat minua/ ette mine olen Ises/ ia Ise minus. Eli wskocat minua ninen Töiden tedhen iotca mine teen
Joh 14:12 Totisest totisest sano' mine teille/ Joca vsko minun päleni/ ne töödh iotca mine teen/ henen pite mös tekemen/ ia wiele swrembita hen tekepi/ Sille ette mine menen Isen tyge/
Joh 14:13 ia mite te Rucoletta Ise minun Nimeeni sen mine teen/ Sen päle ette Ise pite cunnioitettaman Poian cautta.
Joh 14:14 Mite te anotta minun Nimeni cautta sen mine teen. Jos te Racastatta minua/ nin piteke minun Keskyni/
Joh 14:15 Ja minun pite Rucoleman Ise/ ia henen pite andaman teille toisen * Lohuttaia'/ ette hene' pite oleman teiden cansan ijancaikisest/
Joh 14:16 totudhen Hengen/ iota ei Malima taidha sadha. Sille ettei he näe hende/ eike mös hende tunne. Mutta te tunnetta henen/ sille hen pysy teiden tykenen/ ia pite teisse oleman/
Joh 14:17 Em mine iete teite Oruoixi/ Mine tulen teiden tygen.
Joh 14:18 Wiele yrielde/ ia ei Mailma sillen minua näe/ mutta te näette minun/ Sille ette mine elen/ ia teiden pite mös elemen.
Joh 14:19 Sine peiuen teiden pite ymertemen/ ette mine olen Iseseni/ ia te minus/ ia mine teisse.
Joh 14:20 Jolla minun Keskyni ouat ia ketke ne/ se on se ioca minua Rakasta. Mutta ioca Racasta minua/ he' Racastetan minu' Iseldeni. Ja mine tadon he'de Racasta/ ia mine ilmoita' itzeni henelle.
Joh 14:21 Sanoi henelle Judas/ ei se Ischariotes/ HERRA mite se sis ombi ettes tadhot itzes meille ilmoitta/ ia ei Mailmalle?
Joh 14:22 Wastasi Jesus ia sanoi henelle/ Joca minua Racasta/ se pitepi minun sanani/ Ja minun Isen Racastapi hende/ ia me tulema henen tygens/ ia teem Asumisen henen tykenens.
Joh 14:23 Mutta ioca ei Racasta minua ei se minun sanoiani ketke. Ja ne sanat iotca te cwletta ei ole minun/

waan Isen/ ioca minun lehetti.
Joh 14:24 Neite mine olen puhunut teille/ ollesani teiden tykenen.
Joh 14:25 Mutta Lohduttaia se Pyhe hengi ionga Ise pite lehettemen minun Nimeheni/ se teillen caiki opetapi/ Ja se muistutapi teillen caiki ne/ iotca mine olen teille sanonut.
Joh 14:26 Rauha' mine iete' teille/ Minu' rauhani mine a'nan teille. Em mine a'na teille ninquni Mailma a'dapi. Elken teiden sydemen wawachtuco/ elken mös peliestykö.
Joh 14:27 Te cwlitta ette mine sanoin teille/ Mine mene' pois/ ia tulen taas teiden tyge'ne. Jos te minua Racastaisitta/ nin te tosin iloitzisitta ette mine sanoin/ Mine mene' Ise' tyge/ Sille ette Ise ombi swrembi minua/
Joh 14:28 Ja nyt mine sanoin teille/ ennenquin se tapactupi/ senpele/ ette teiden pite vskoman/ coska se tapactanut on.
Joh 14:29 Testedes em mine palio puhu teiden cansanna/ Sille ette temen Mailman Pämies tulepi/ ia ei ole henelle miten minus.
Joh 14:30 Waan senpäle/ ette Mailman pite tundeman/ iotta mine Racasta' Ise/ ia quin Ise annoi minulle keskyn * nin mine teen. Ylesnoskat/ Ja mengem me tälde.

** Asuinsia) Se on/ Waicka te tesse radhoilisudhessa surta waiua ia Cooleman kersitte/ Quitengi tietke teille Taiuahas Eleme Ilo/ ia ijancaikinen Cunnia coco Seuracunnan cansa oleua.*
Jossa tosin monet Asuin siat ouat minun walmistamiseni cautta.
Sille ettei yxiken tule Isen tyge mutta minun cauttani.
** Lohuttaia) Paracletus cutzutan Latinaxi >Aduocatus >Hortator >Consolator/ Edheste wastaia/ Holhoia/ Manaia/ Eli ioca sen sypään/ Nuchtelisen lohuttapi auttapi/ wahuistapi ia holhopi.*
Samal moto mös Pyhe Hengi meidhen Omastunnos Jumalan Domion edes Syndie ia Perkelen cannetta wastan.

XV Lucu

Joh 15:1 MIne olen se totine' Winapuu/ ia minun Isen ombi Winatarha'haltia.
Joh 15:2 Jocaitzen oxa' minussa/ ioca ei Hedhelmete canna/ hen poiskarsi. Ja iocaitzen quin Hedhelme' ca'da/ sen he' puhdastapi/ ette se Runsahaman hedhelmen cannais.
Joh 15:3 Nyt te oletta puchtat sen sanan teden/ ionga mine puhuin teille.
Joh 15:4 Olcatta minus/ ia mine teis. Quin oxa ei woi itzestens Hedhelme canda/ ellei hen kijni ole

Winapuus/ nin mös te/ iollei te minus kijni ole.
Joh 15:5 Mine olen Winapw/ Te oletta Oxat/ Joca minus pysy/ ia mine henes/ se ca'da palio hedhelmet/ Sille ilma' minuta ette te woi miten tehdä.
Joh 15:6 Joca ei ole minus/ se poisheiteten ninquin Oxa/ ia quiuettupi/ ia ne cokonsidhotan/ ia heiteten tuleen ia poltetan.
Joh 15:7 Jos te minus pysytte/ ia minun Sanani teisse pysyuet/ nin caiki mite te tadhotta/ anocat ia sen te saatta.
Joh 15:8 Sijne o'bi minu' Isen cu'nioitettu ette te palio hedhelmet ca'natt/ ia tuletta minun Opetuslapsixen.
Joh 15:9 Quin Ise racasti minua/ nin mine mös Racastin teite * Pysyket minu' Rakaudhesani.
Joh 15:10 Jos te minun Keskyni pidhette/ nin te pysytte minun rackaudhesani/ ninquin mine pidhin minun Iseni Käskyn/ ia pysyn henen rackaudhesans.
Joh 15:11 Neite mine ole' puhunut teille/ ette minun ilon teisse pysysi/ ia teiden ilone teuteteisin.
Joh 15:12 Se o'bi minun Keskyn/ ette te racastatt teite keskenen/ ninquin mine racastin teite.
Joh 15:13 Eikellen ole swrembata rackautta/ quin se/ ette ioku pane Hengens ysteuins edeste.
Joh 15:14 Te oletta minun ysteueni/ ios te teet mite mine teite keske'/
Joh 15:15 Testedes en mine sano teite Palueliaxi/ sille ei Paluelia tiedhä/ mite henen HERRANS teke/ Mutta ysteuexeni mine cutzuin teijte/ Sille caiki quin mine cwlin Iseldeni/ ne mine ilmoitin teille.
Joh 15:16 Ette te minua Uloswalinnuat/ Waan mine wlosualitzin teiden/ ia säsin teite menemen/ ia Hedhelmete tekemen/ ia teiden Hedhelmen pite pysymen. Ette mite te anotta Iselde minun Nimeheni/ sen hen andapi teille.
Joh 15:17 Sen kesken mine teille/ ette te racastat teite keskenen.
Joh 15:18 Jos Mailma wiha teite/ Nin tietke ette hen ennen wihasi minua quin teite.
Joh 15:19 Jos te olisitta Mailmast/ nin Mailma site oma's racastais/ Mutta senteden ettei te ole mailmast/ waan mine wloswalitzin teijet mailmast/ sille mailma teite wihapi.
Joh 15:20 Muistacat minun Sanan/ ionga mine teille sanoin/ Ei ole Paluelia swrembi henen HERRANS. Jos he minua wainosit/ nin he mös teite wainouat/ Jos he minun sanani kätkit/ nin he mös teiden sanan kekeuet.
Joh 15:21 Mutta caiki nemet he tekeuet teille/ minun Nimeni teden/ Sille ettei he tunne site ioca minun lehetti.
Joh 15:22 Ellen mine tullut olis/ ia puhunut heille/ nin ei olis heille * syndi. Mutta nyt ei ole heille mille he syndins werhouat.
Joh 15:23 Joca minua wihapi/ Se mös minun Iseni wihapi.

Joh 15:24 Ellei mine olisi nijte töite heiden seasans tehnyt/ ioita ei kenge' mw tehnyt/ nin ei olis heille syndi.
Joh 15:25 Mutta nyt he neit/ ia Wihasit sekä minua/ sekä mös minu' Iseni/ waan se tapactui ette se Puhe ioca heiden Laisans o'bi kirioitettu pideis teutetteme'/ He wihasit minua ilman syte.
Joh 15:26 Mutta coska se Lohdhuttaia tulepi/ ionga mine leheten teille Iseldä/ se Totudhen Hengi/ ioca Iseste wloskieupi/ Sen pite minusta todhistaman.
Joh 15:27 Ja te mös todhistaiat oletta/ Sille ette te oletta algusta minun cansani olluet.

** Heille Syndi) Se on sanottu ninquin Ezech 18. sanopi.*
Ette iocainen omain Syndiense tedhen coleman pite.
Sille Christusen cautta se peri Syndi ombi poisotettu/ ia Christusen tulemisen ielkijn ei hen sillen keten woi cadhotta/ paitzi henen ioca ei Synnistä low/ Se on/ ioca ei tacto wsko.

XVI Lucu.

Joh 16:1 NEmet mine olen puhunut teille/ ettei te missen Pahenisi.
Joh 16:2 He paneuat teite pannan. Waan aica tulepi ette ioca teidet tappa/ se lwlepi Jumalan palueluxen tehnehens.
Joh 16:3 Ja neite he tekeuet teiden/ Sille ettei he tunne Ise/ eike minua.
Joh 16:4 Waan neite mine puhuin teille senpäle ette coska se aica tule/ nin muistacatt ette mine sen sanonut olen teille. Mutta em mine neite alghusta teille sanonut/ sille ette mine olin teiden cansan.
Joh 16:5 Mutta nyt mine menen henen tygens ioca minun lehetti/ ia eikengen teiste kysy minulle/ cuhungas menet.
Joh 16:6 Waan ette mine olen neite puhunut teille/ mureh teutte teiden sydhemen.
Joh 16:7 Quitengi totudhen mine sanon teille. Se ombi teille tarpelinen/ ette mine poismenen. Sille ellei mine poismene/ nin ei se Lohuttaia tule teiden tygen. Mutta ios mine poismenen/ nin mine leheten henen teiden tygen.
Joh 16:8 Ja coska se tule/ henen pite nucteleman Mailma synnin teden/ ia Wanhurskauden teden/ ia Domion teden.
Joh 16:9 Synnin * teden tosin/ Sille ettei he vsko minun päleni.
Joh 16:10 Mutta Wanhurscauden teden/ Sille ette mine menen Iseni tyge/ ia ette te minua sillen näe.
Joh 16:11 Mutta Domion teden/ Sille ette temen Mailman Pämies/ io ombi Domittu.
Joh 16:12 Wiele nyt minulla olis teille palio sanomist/ waan ette te nyt Woi canda.

Joh 16:13 Mutta costa se tule/ ioca ombi Totudhen Hengi/ se iohdatta teite caicken totutee'. Sille eipe hen itzestens puhu/ waan mite hen cwle/ site hen puhu/ Ja mitke tuleuat ouat ne hen teille ilmoitta.
Joh 16:14 Se minua pite cu'nijoitzeman. Sille se ottapi minun omastani/ ia teille ilmoittapi/
Joh 16:15 Caiki mite Iselle ombi ne ouat minun. Senteden mine sanoin/ ette hen minun omastani ottapi/ ia teille ilmoittapi.
Joh 16:16 Yrielde ia ette te näe minua/ ia taas yrielde/ nin te näet minun/ sille mine menen Isen tyge.
Joh 16:17 Sanoit sis mwtomat henen Opetuslapsistans keskenens/ Mike se on quin he' sano meille/ Yrielde/ ia ette te minua näe/ ia taas yrielde nin te näette minun/ ia ette mine mene' Isen tyge?
Joh 16:18 Nin he sanoit/ Mike se on quin hen sano Yrielde? Emme em tiedhä mite he' puhu.
Joh 16:19 Nin merkitzi Jesus/ ette he tadhoit kysy henelle/ ia sanoi heille/ Sijte te kysytte keskene' ette mine sanoin/ Yrielde ia ette te näe minua/ ia taas Yrielde/ nin te näet miun.
Joh 16:20 Totisest totisest sano' mine teille/ Teiden pite idkemen ia Parckuman/ mutta mailma wastan iloitzepi. Te murehelisexi tuletta/ waan teiden murehen kiäten iloxi.
Joh 16:21 Waimo coska hen synnytte/ nin henelle ombi kipu/ sille henen hetkens tuli. Mutta coska hen on Lapsen synnyttenyt/ nin ei hen enembi waiwans muista/ senteden ette hen iloitzepi Inhimisen oleuan syndyneen mailmaan.
Joh 16:22 Ja teille mös ombi nyt mureh/ Mutta mine tadhon teite iellens nähdä/ ia teiden Sydhemen pite iloitzeman/ ia eikengen teiden ilon pidhe teilde poisottaman. Ja sinä peiuen ette te minulda miten kysy.
Joh 16:23 Totisest totisest sano' mine teille/ Caiki mite te anotta Iselde minun Nimeeni sen hen andapi teille.
Joh 16:24 Tehenasti ette te ole miten anonet minun Nimeeni/ Rucolcat nin te saatta/ ette teiden ilon teudhelinen olis.
Joh 16:25 Neite mine olen puhunut teille Tapauxis/ Se aica tule/ ettei mine sille puhu teille Tapauxis/ mutta iulki minun Isesteni ilmoitan teille.
Joh 16:26 Sine peiuen pite teiden Rucoleman minun Nimeeni. Ja em mine sano teille/ ette minun pite Ise Rucolman teiden edesten.
Joh 16:27 Sille itze Ise Racasta teite/ senteden ette te minua Racastit/ ia vskoit ette mine olen Jumalast wloslectenyt.
Joh 16:28 Mine wloslexin Isest/ ia tulin mailman. Taas mine ieten mailman/ ia menen Isen tyge.
Joh 16:29 Sanoit henen Opetuslapsens henelle/ Catzo/ nyt sine puhut iulki/ ia et sine ychten Tapaust sano.
Joh 16:30 Nyt me tiedheme/ ettes caiki tiedhät/ ia ei nyt taruita ette iocu sinulle kysy/ Senteden me vskoma ette sine olet Jumalast wloslectenyt.

Joh 16:31 Wastasi Jesus heite. Nyt te vskotta/ Catzo se aica lehesty/ ia io tuli/ ette iocainen haiotetan itzellens/ ia minun yxinen ietätte.
Joh 16:32 Em mine quitengan yxinen ole/ sille ette Ise ombi minun cansani.
Joh 16:33 Neite mine olen puhunut teille/ Ette teille pite oleman minus Rauhan. Mailmas onopi teille tuska/ waan olcat hyues turuas/ Mine ylitzewoittin Mailman.

** Synnin tedhen) Mailma/ Inhimisen loondo/ Jerki ia Toimi >etc.*
Ei tiedhe ette epeusko on Syndi/ ia Usko ombi Wanhurskaus/ ia ette Jumalan Domio cadottapi caiki/ mite ne ia Perkele ninen Christittudhen wastan domitzeuat/ Jumalan Nimen ia Paisten Palueluxen alla.
Sen tedhen nuctele se Pyhe Hengi Euangeliumis nijte/ ette caiki ouat Syndi iotca ei Uskosta eli Jumalan Sana mödhen ole.

XVII Lucu.

Joh 17:1 NEite puhui Jesus/ ia ylesnosti Silmens Taiuasen ia sanoi/ Ise/ hetki tuli/ kircasta sinun Poicas/ Ette mös sinun Poicas kircastais sinun.
Joh 17:2 Ninquin sine annoit henelle Woiman ylitzen caike' Lihan/ ette henen pite andama' ijancaikisen Elemen/ caikille nijlle iotca sine henelle annoit.
Joh 17:3 Mutta teme o'bi ijancaikine' Eleme/ ette he sinu' tundisit ainoan totisen Jumalan/ ia iongas lehetit Jesusen Christusen.
Joh 17:4 Mine sinun circastin Maan päle/ mine sen Töön teutin/ iongas annoit minun tehdhexen.
Joh 17:5 Ja nyt Ise/ kircasta minua itzes tykene/ sille kircauxella ioca minulla oli sinun tykenes ennenquin teme Mailma olican.
Joh 17:6 Mine iulghistin sinun Nimes Inhimisillen/ iotcas annoit minulle Mailmast. Sinun he olit/ ia minulle sine ne annoit/ ia sinun Puhes he ketkit/
Joh 17:7 Nyt he tiesit/ ette caiki quin sine minulle annoit ouat sinusta.
Joh 17:8 Sille ne sanat iotcas minun annoit/ ne mine annoin heille/ ia he otit. Ja tunsit totisest/ ette mine sinusta wloslexin/ ia vskoit ette sine minun lehetit.
Joh 17:9 Mine Rucolen heiden edestens/ ia en Rucole Mailman edeste/ waan ninen edeste iotcas minun annoit/ sille sinun he ouat.
Joh 17:10 Ja caiki minun Omani ouat sinun/ ia sinun omas ouat minun/ Ja mine olen heisse kircastettu.
Joh 17:11 Ja em mine ole sillen Mailmas/ waan he ouat mailmas/ ia mine tulen sinun tyges. PYHE ISE/ ketke

heite sinun Nimes cautta iotcas minun annoit/ ette he olisit yxi/ ninquin mekin.
Joh 17:12 Coska mine olin heiden ca'sans mailmas/ ketkin mine heite sinun Nimees/ Jotcas minun annoit/ ne mine ketkin/ ia eikengen nijste cadonut/ waan se Cadhotoxen Lapsi/ Ette Ramattu teuteteisin.
Joh 17:13 Mutta nyt mine tulen sinun tyges/ ia nemet puhun Mailmas/ senpäle/ ette heille olis itzesens minun ilon teudheline'.
Joh 17:14 Mine annoin heille sinun Sanas/ ia mailma heite wihasi/ Sille ettei he ole mailmast/ ninquin ei mineken ole mailmast.
Joh 17:15 Em mine Rucole ettes heijet poisotat mailmast/ waan ettes heite ketket sijte pahast
Joh 17:16 Eiuet he ole mailmast ninquin en mineke ole mailmast.
Joh 17:17 Pyhite hiete sinun Totudhes cautta. Sinun puhes o'bi se Totuus.
Joh 17:18 Quin sine minu' lehetit mailman/ nin mös mine lehetin heijet maliman.
Joh 17:19 Ja heide' edesens mine pyhite' itzeni/ senpäle ette hekin olisit pyhitetyd Totuden cautta.
Joh 17:20 Mutta em mine waiwoin heiden edhestens Rucole/ waan mös nijnen edest/ iotca heiden Sanans cautta wskouat Minun päleni/
Joh 17:21 Senpäle ette he caiki pite ychte oleman/ ninquin sine Ise minus olet/ ia mine sinus/ ette hekin pite mös meisse ychte oleman/ Senpäle/ ette mailma wskois sinun lehettenexi minun.
Joh 17:22 Ja mine annoin heille sen kircaudhen/ ionga sine minulle annoit/ Ette hekin pite olema' ychte/ ninquin mekin ycte olema.
Joh 17:23 Mine heisse/ ia sine minus/ ette heiden pite oleman teudheliset yhdes/ ia ette Mailma pite tieteme'/ ette sine minu' lehetit/ ia Racastit heite/ ninquin sine minuaki racastit.
Joh 17:24 Ise/ Mine tadhon/ ette cussa mine olen/ sielle heidhengi pite oleman iotcas minun andanut olet/ ette he minun Cunniani näkisit/ iongas minulle annoit/ Sille sine Racastit minua ennen Mailman alcua.
Joh 17:25 Wanhurskas Ise/ ei ole mailma tundenut sinua/ Mutta mine tunsin sinun/ Ja nemet ymmersit ettes minun lehetit/
Joh 17:26 Ja mine tein tietteuexi/ heille sinun Nimes/ ia teenghi tietteuexi/ Senpäle ette se Rackaus/ iollas minua Racastit/ heisse olisi/ ia mine heisse.

** En Rukoele Mailman edhest) Se on/ Mine eroitan Mailman ia ne Epeuskoiset Seuracunnasta ia nijste Christituista ette he tachtouat sotans huckua/ ninquin Psal.*
Mwtoin tule Mailman edheste rucoella/ ette hen palaiais Paranoxen cautta Jumalan tyge.

XVIII Lucu.

Joh 18:1 COska Jesus nemet oli sanonut/ wlosmeni hen Opetuslastens cansa ylitze sen Oijan Cedron/ Sielle oli Yrttitarha sen siselle he' meni/ ia hene' Opetuslapsens.
Joh 18:2 Mutta Judas/ ioca henen petti/ tiesi mös sen Paican/ Sille Jesus tuli wsein sinne Opetuslastens cansa.
Joh 18:3 Coska nyt Judas oli ottanut cansans Jouckon/ ia ylimeisten Pappeden/ ia Phariseusten Palueliat/ tuli hen sinne Tulisoittoin/ Lychtyde'/ ia Otain cansa.
Joh 18:4 Quin nyt Jesus tiesi caiki/ mite henen cochtans tuleman piti/ nin hen edeskeui/ ia sanoi heille. Ketä te etzitte? He wastasit hende/ Jesusta Nazarenust.
Joh 18:5 Jesus sanoi heille/ Mine olen. Mutta Judas ioca henen petti/ seisoi mös heiden cansans.
Joh 18:6 Quin nyt Jesus sanoi heille/ Mine olen. Astuit he tacaperin/ ia langesit mahan.
Joh 18:7 Nin hen taas kysyi heille. Ketä te etzitte? Mutta ne sanoit/ Jesusta Nazarenust.
Joh 18:8 Jesus wastasi/ Mine sanoin teille ette Mine olen/ Jos te sis minua kysytte/ sallicat nemet menemeen/
Joh 18:9 Senpäle ette se Puhe teuteteisin/ quin hen sanonut oli/ Em mine ychte nijste cadhottanut/ iotcas minun annoit.
Joh 18:10 Nin Simon Petarilla oli Miecka/ weti hen sen wlos/ ia löij Ylimeisen Papin Paluelia/ ia poishackais henen Oikean Coruans. Ja sen Paluelian Nimi oli Malchus.
Joh 18:11 Nin sanoi Jesus Petarille/ Piste sinun Mieckas tuppeen/ eikö minun pide iooman site Calki/ quin Ise minun andoi?
Joh 18:12 Mutta se Joucko/ ia se Ylimeinen Pämies/ ia Judasten Palueliat kijniotit Jesusen/ ia sidhoit henen/
Joh 18:13 ia poisweit henen ensin Hannasen tyge (ioca oli Caiphasen Appi) ia oli sen Wotinen Ylimeine' Pappi.
Joh 18:14 Ja se Caiphas oli se/ ioca neuuon oli andanut Juttaille/ Ette tarpelinen olis ydhen Inhimisen coolla Canssan edeste.
Joh 18:15 Ja seurasi Simon Petari Jesusta/ ia yxi toinen Opetuslapsi/ Se sama Opetuslapsi oli ylimeisen Papin tuttaua/ ia sisellemeni Jesusen cansa/ sen ylimeisen Papin Salijn. Mutta Petari seisoi wlcona Ouen edes.
Joh 18:16 Nin se toinen Opetuslapsi/ ioca Ylimeisen Papin tuttaua oli wlosmeni/ Ja puhui Ouen wartialle/ ia siselletoi Petarin.
Joh 18:17 Nin sanoi se ouenuartia pica Petarille/ Etkö sine mös ole teme' Miehe' Opetuslapsista? Hen sanoi/ En ole.
Joh 18:18 Mutta Trengit ia Palueliat/ iotca olit hijliste Tulen tehnet (sille ette Wilu oli) seisoit/ ia Lämmittelit

itzens.
Joh 18:19 Seisoi mös Petari Heiden cansans/ ia Lämmitteli itzens.
Joh 18:20 Nin se Ylimeine' Pappi Kysyi Jesuselle henen Opetuslapsistans/ ia henen Opetuxestans. Jesus wastasi hende/ Mine olen iulki puhunut mailman edes/ Mine olen aina opettanut Sinagogas/ ia Templis cuhunga caiki Juttat cokondeuat/ Ja em mine mite puhunut sala.
Joh 18:21 Mites minulle kysyt? Kysy nijlle iotca cwlit mite mine olen heille puhunut. Catzo/ ne tieteuet mite mine olen sanonut.
Joh 18:22 Ja quin hen nemet puhui Nin yxi nijste Paluelist iotca lesseseisoit/ annoi JEsusen Coruapwstin ia sanoi/ Nijngö sinun pite wastama' Ylimeiste Pappi?
Joh 18:23 Jesus wastasi/ Jos mine pahasti puhuin/ nin tunnusta se Pahaxi. Mutta ios mine oikein puhuin/ mixis minua löödh?
Joh 18:24 Ja Hannas lehetti henen sidhottuna sen Ylimeisen Papin Caiphaxen tyge.
Joh 18:25 Mutta Simon Petari seisoi/ ia lämmitteli itzens. Nin sanoit he henelle/ Etkö sine mös ole henen Opetuslapsistans? Hen Kielsi ia sanoi/ En ole.
Joh 18:26 Sanoi henelle yxi Ylimeisen Papin Paluelijst/ sen Lango ionga Coruan Petari poishackas/ Engö mine nehnyt sinua hene' cansans Yrttitarhas?
Joh 18:27 Taas Petari kielsi/ Ja cocto lauloi Cuckoi.
Joh 18:28 Nin he weit Jesusen Caiphasen tygö Radztupan. Mutta se oli amulla/ Ja ei he mennyet Radztupan/ ettei heiden pitenyt saastuman/ Waan ette he madhaisit södhe Päsieis Lambaan/
Joh 18:29 Nin Pilatus wloslexi heiden tygens ia sanoi/ Mite Cannet te edestoot teme' Miehen wastan?
Joh 18:30 Wastasit he/ ai sanoit henelle/ Ellei hen olis Pahointekie/ emme me olis hende andanut sinun Haltuus.
Joh 18:31 Nin sanoi Pilatus heille/ Nin ottaca te hende/ ia Domitka hende teiden Lain ielkin/
Joh 18:32 Nin sanoit Juttat henelle/ Ei meiden tule ketäken tappa/ Senpäle/ ette Jesusen Puhe piti teutettemen/ ionga he' sanoi/ merkiten/ mille colemalla henen piti coleman.
Joh 18:33 Nin Pilatus taas sisellemeni Radztupan/ ia cutzui Jesusen ia sanoi henelle/ Oleko sine se Judasten Kuningas?
Joh 18:34 Jesus wastasi/ Sanotko sine sen itzestes/ Eli ouatko mwdh sen sinulle sanoneet minusta?
Joh 18:35 Pilatus wastasi. Ollenco mine Judeus? Sinun Canssas/ ia Ylimeiset Papit. Ylenannoit sinun minulle/ Mites tehnyt olet?
Joh 18:36 Jesus wastasi/ Minun Waldakundan ei ole teste mailmast. Jos minun Waldakundan olis teste

mailmast/ nin minun Palueliani tosin sen wooxi sotisit etten mine Juttaille ylenannetaisi. Mutta nyt ei ole minun Waldakundan tälde/
Joh 18:37 Nin sanoi Pilatus henelle/ Sis sine olet Kuningas? Jesus wastasi/ Sine sen sanot/ Ette mine olen Kuningas. Sitewarten mine olen syndynyt/ ia mailman sitewarte' tullut/ ette minun pite Totudhen tunnustaman. Jocainen quin ombi Totudhesta/ hen cwle minun äneni.
Joh 18:38 Pilatus sanoi henelle/ Mike ombi Totuus? Ja quin hen sen sanonut oli/ meni hen taas Judasten tyge/ ia sanoi heille/ Em mine leudhe ychten Syte henen cansans/
Joh 18:39 Mutta teille o'bi tapa/ Ette minun pite päste me' ydhen teille Päsieisznä/ Ettekö te sis tadho/ ette mine pästen teille Judasten Kuningan?
Joh 18:40 Taas he caiki hwsit ia sanoit/ Ei site/ waan Barrabam/ Mutta Barrabas oli yxi Röueri.

XIX Lucu.

Joh 19:1 NIn otti sis Pilatus Jesusen ia rooskitzi hende/
Joh 19:2 Ja ne Houit wänsit yden krunon Orientappurist/ ia panit hene' Päens/ ia he ymberikärit hene' Purpura waatteille ia sanoit/ Teme on Judaste' Kuningas.
Joh 19:3 Ja annoit henelle Coruapusti.
Joh 19:4 Taas Pilatus wloskeui ia sanoi heille Catzocat/ mine wloswien hene' teille/ ette te tiedheisit/ etten mine leudhä ychten Syte henen cansans.
Joh 19:5 Nin Jesus wlosmeni/ candaden ychte Orientappuraist Kruno/ ia Purpura waatetta. Ja hen sanoi heille/ Catzo mingemodoinen Inhiminen.
Joh 19:6 Coska ne Ylimeiset Papit ia Palueliat neit henen/ hwsit he ia sanoit Rirstinnaulitze ristinnaulitze he'de. Pilat9 sanoi heille/ Ottaca te he'de ia ristinnaulitca/ sille em mine leude ycten syte hene' cansans.
Joh 19:7 Wastasit hende Juttat/ Meille o'bi Laki/ ia meiden Lain ielken pite henen cooleman. Sille ette hen teki itzens Jumalan Poiaxi.
Joh 19:8 Coska nyt Pilatus temen Puhen cwli/ pelkesi he' enämin.
Joh 19:9 Ja taas sisellemeni Radztupan/ Ja sanoi Jesuselle/ Custa sine olet? Mutta ei Jesus andanut henen wastaust.
Joh 19:10 Nin sanoi Pilatus henelle/ Etkös miten minulle puhu? Etkös tiedhä ette minulla ombi Walda sinua Ristinnaulita/ ia minula ombi Walda sinua päste?
Joh 19:11 JESUS wastasi/ Ei sinulla olis ychten walda minua wastan/ ellei se olis annettu sinulle ylhelde. Senteden henelle ombi swrembi syndi/ ioca minu' sinulle ylenannoi. Ja sijte aiasta etzi Pilatus hende päste.

Joh 19:12 Mutta Juttat husit/ ia sanoit/ Jos sine temen pästet/ nin et sine ole Keisarin ysteue/ Senteden/ Joca teke henens Kuningaxi/ se on Keisarit wasta'
Joh 19:13 Mutta quin Pilatus temen puhen cwli/ wloswei hen Jesusen/ ia jstui Domiostolin päle/ sijne Paicas/ ioca cutzutan Lithostrotos/ mutta Hebreixi Gabatha.
Joh 19:14 Mutta se oli Päsieisen walmistus peiue/ lehes Cudhenel hetkelle. Ja hen sanoi Juttaille/ Catzocat teiden Kuningast.
Joh 19:15 Nin he hwsit/ Ota pois/ Ota pois/ Ristinnaulitze hende. Pilatus sanoi heille/ Pitekö minun Ristinnaulitzeman teiden Kuningan? Ne Ylimeiset Papit wastasit/ Ei ole meille Kuningast paitzi Keisarin.
Joh 19:16 Nin hen Ylenandoi henen heille Ristinnaulitta.
Joh 19:17 Mutta he otit Jesusen ia poisweit/ ia hen candadhen henen Ristiens wloslexi sihen Sijan/ ioca cutzutan Päcalloin Paicka/ Mutta Hebreixi Golgatha.
Joh 19:18 Sielle he henen Ristin naulitzit/ Ja caxi mwta henen cansans cadhen polen/ ia Jesusen heide' keskellens.
Joh 19:19 Mutta Pilatus kirioitti ychden Pälekirioituxen/ ia pani sen Ristin päle/ ia oli nein kirioitettu/ Jesus Nazarenus Judasten Kuningas.
Joh 19:20 Teme' sis päle kirioituxen luit monda Juttaista/ sille se Paikca oli lesse Caupungita cussa Chistus Ristinnaulittin.
Joh 19:21 Ja oli Hebreiixi/ ia Grekixi/ ia Latinaxi Kirioitettu. Nin sanoit Judasten Ylimeiset Papit Pilatuselle. Elos kirioitta Judaste' Kuningas/ Waan ette hen sanonut ombi/ Mine ole' Judasten Kuningas.
Joh 19:22 Pilatus wastasi/ Mite min kirioitin/ sen mine kirioitin.
Joh 19:23 Mutta coska nyt ne Houit olit Jesusen Ristinnaulinet/ Otit ne henen Waatteins/ ia teit nelie Osa/ Itzecullengin Houille Osan/ ia sihen mös Hamen. Mutta se Hame oli wmbinainen/ ylhelde haman alhalle cokonans cudottu.
Joh 19:24 Nin he sanoit keskenens/ Elkem me site rikoco/ waan heittekem ariuoin kenenge se pite oleman/ Senpäle ette Ramattu pideis teutettemen/ quin sano/ He ouat minun Waattein iakanet itzellens/ ia ouat arpa heittenet minun Hameni päle. Ja Houit tosin nemet teit.
Joh 19:25 Mutta Jesusen Ristin tykene seisoit/ henen Eitins/ ia henen Eitins Sisar/ Maria se Cleophan eme'de/ ia Maria Magdalena.
Joh 19:26 Coska sijs Jesus Eitins neki/ ia Opetuslapsens/ iota he' racasti/ tykene seisouan/ sanoi hen Eitillens. Waimo/ Catzo sinun Poicas.
Joh 19:27 Sijtte hen sanoi Opetuslapselle/ Catzo sinun Eitis. Ja sijte hetkest/ otti Opetuslapsi sen tygens.

Joh 19:28 Sijtte quin Jesus tiesi ette caiki io olit teutetyt/ ia ette Ramattu pideis teutettemen/ sanoi hen/ Mine ianon. Oli sijs pa'du yxi Astia teunens Eticat.
Joh 19:29 Mutta he teutit ydhen Sienen Eticalla/ ia panit sen ymberi Isopin/ ia pidhit sen henen Suuns edes.
Joh 19:30 Coska sis Jesus oli Etican ottanut/ sanoi hen/ Se on teutetty. Ja callisti Päens/ ia ylesannoi Hengens.
Joh 19:31 Mutta ette se oli Walmistus peiue/ ia ei Rumit pitenyt oleman Ristin päle Sabbathina (Sille se sama Sabbathin peue oli swri) Rucolit Juttat Pilatust/ ette heiden Reidhens piti Ricottaman/ ia poisotettaman.
Joh 19:32 Nin tulit Houit ia ricoit sen ensimeisen Reidhet/ ia sen toisen/ ioca henen cansans Ristinnaulittu oli.
Joh 19:33 Mutta quin he tulit Jesusen tyge/ ia neit hene' io coolluexi/ ei he rickonet hene' Reisiens/
Joh 19:34 Waan yxi Houist auasi henen Kyliens keihehell. Ja cocta wloswoosi Weri ia Wesi.
Joh 19:35 Ja se ioca temen neki/ hen ombi sen todhistanut/ ia henen Todhistuxens on tosi. Ja se sama tiete ette hen totta sano/ Senpälle ette te mös wskoisitta.
Joh 19:36 Sille nemet ouat tapactanut/ ette Ramattu teuteteisin. Ei teiden pide Lwta rickoman henes.
Joh 19:37 Ja taas toinen Kirioitus sanopi/ He szauat nädhä/ iohonga he ouat pisteneet.
Joh 19:38 Senielkin Joseph Arimathiast/ ioca oli Jesusen Opetuslapsi/ sala/ Judasten Pelghon teden/ rucoli Pilatust ette hen sais poisotta Jesusen Rumin/ ia Pilatus sen salli.
Joh 19:39 Nin tuli mös Nicodemus/ ioca ennen oli tullut öelle Jesusen tyge/ ia toi Mirrhan ia Aloen secotetun/ lehes sata marcka.
Joh 19:40 Nin he otit sis Jesusen Rumin/ ia kärit sen Linauaattehin/ hyuin haijulisil yrtil ninquin Judasten tapa oli Haudhata.
Joh 19:41 Mutta sijne Paicas quin hen Ristinnaulittin/ oli yxi Yrttitarha/ ia Yrttitarhas yxi wsi Hauta/ cuhunga eikengen wiele ollut pandu/
Joh 19:42 Johonga he panit Jesusen/ Judasten Walmistus peuen tehden/ ette se Hauta oli lesse.

XX Lucu.

Joh 20:1 Mutta ychten Sabbathin peiuen/ tuli Maria Magdalena warhan/ coska wiele pimie oli/ Haudhalle/ ia neki Kiuen poisotetu' haudhalda.
Joh 20:2 Nin hen iooxi/ ia tuli Simon Petarin tyge/ ia sen toisen Opetuslapsen tyge iota Jesus racasti/ ia sanoi heille/ He ouat poisottanet HEerran haudast/ ia emme me tiedhä cuhunga he henen panit.
Joh 20:3 Nin Petari ia se toinen Opetuslapsi wlosmeni/ ia tulit Haudhan tyge.
Joh 20:4 Mutta ne Caxi ynne ioxit/ ia se toinen Opetuslapsi edhelleioxi nopiama' quin Petari/ ia tuli edhelle

Haudhan tyge.
Joh 20:5 Ja quin he' sisellekurkisti/ neki hen kärilinat panduna/ Ei hen quitengan siselleme'nyt.
Joh 20:6 Nin tuli sijtte Simon Petrus henen ielkins/ ia meni Haudhan siselle/ ia näki Kärilinat panduna/
Joh 20:7 ia sen Hikilinan/ ioca henen Päens päle oli ollut/ ei Kärilinan cansan Pa'duna/ waan erinens kärittynä ychten paickan.
Joh 20:8 Nin sisellemeni mös se toinen Opetuslapsi/ ioca edhelle tullut oli Haudhalle/ ia neki sen ia vskoi.
Joh 20:9 Sille eiuet he wiele Ramattu ymmertenet/ ette hene' piti ylesnousema' Cooleista.
Joh 20:10 Nin taas ne Opetuslapsett menit iellens cokoon.
Joh 20:11 Mutta Maria Haudhan edes seisoi wlcona idkein. Coska hen sis idki/ nin hen kurckisti Haudhan siselle/
Joh 20:12 ia neki caxi Engelite Walkeis waatteis jstuan/ Se yxi päen poles/ ia se toine' Jalcain poles/ cuhunga he Jesusen Rumin pa'neet olit.
Joh 20:13 Sanoit he henelle/ Waimo/ mites idket? Hen sanoi heille/ He ouat minun HERRAN poisottanet/ engä tiedhä cuhunga he panit henen.
Joh 20:14 Coska hen nemet oli sanonut/ kiensi hen itzens tacaperin/ ia neki Jesusen seisouan/ ia ei tienyt ette se oli Jesus.
Joh 20:15 Sanoi Jesus henelle/ Waimo/ mites idket? Ketes etzit? Hen Lwli sen oleuan Yrttitarhanhaltijan/ ia sanoi hen henelle/ HERRA/ ios sine henen poiscannoit/ nin sanos minulle cuhungas henen panit/ ia mine henen otan.
Joh 20:16 JESUs sanoi henelle/ Maria. Nin hen kiensijn/ ia sanoi henelle/ Rabuni/ se on sanottu/ Mestari.
Joh 20:17 Sanoi Jes9 henelle/ Ele minuhun Rupe/ sille em mine wiele ole * Ylesastunut minu' Iseni tyge. Waan mene minun Welieini tyge ia sano heille/ Mine ylesastun minun Iseni tyge/ ia teiden Isene tyge/ Ja Minu' Jumalani tyge/ ia teiden Jumalan tyge.
Joh 20:18 Maria Magdalena tuli ia ilmoitti Opetuslapsille/ Mine olen HERRAN nehnyt/ ia neite hen minulle sanoi.
Joh 20:19 Mutta sen sama' Sabbathin Echtona/ Coska Jo Ouet olit sulietudh/ cussa Opetuslapset olit coghotudh Judasten pelghon tedhen/ tuli Jesus/ ia seisoi heiden keskellens/ ia sanoi heill/ Rauha olko' teille.
Joh 20:20 Ja quin hen sen sanonut oli/ nin hen osotti heille Kädhens ia Kylkens. Nin Opetuslapset jhastuit/ ette he HERRAN neit/
Joh 20:21 Nin Jesus taas sanoi heille/ Rauha olkon teille. Ninquin Ise minun lehetti/ Nin mine mös lehetten teiden/

Joh 20:22 Ja quin hen nemet sanonut oli/ puhalsi hen heiden pälens/ Ja sanoi heille/
Joh 20:23 Ottaca se Pyhe Hengi/ Joillen te synnit andexia'natt/ nijlle ne Andexiannetan. Ja ioillen te ne Pidhette/ nijllen ouat ne pidhetyt.
Joh 20:24 Mutta Thomas yxi nijste Cadhesttoistakymenest/ ioca cutzutan Caxoinen ei ollut heiden cansans/ coska Jesus tuli.
Joh 20:25 Nin sanoit ne mwdh Opetuslapset henelle/ Me neim HERRan. Mutta hen sanoi heille/ Ellei mine näe henen Käsisens Naulain reiki/ ia piste minun Sormeni Naulain sijaan/ ia laske minun Käteni henen Kylkeens/ em mine vsko.
Joh 20:26 Ja Cadexan peiuen perest/ taas olit henen Opetuslapsensa sielle/ ia Thomas heidhen cansans. Tuli Jesus quin ouet sulietut olit/ ia seisoi keskelle heidhen seasans ia sanoi/ Rauha olkon teille.
Joh 20:27 Sijtte hen sanoi Thomaselle/ Piste sinun sormes tenne/ ia catzo minun Käsieni/ Ja oienna tenne sinun Kätes/ ia piste minun Kylkeni/ ia ele ole Epeuskoinen waan vskolinen.
Joh 20:28 Thomas wastasi ia sanoi henelle/ Minun HERRAN ia minun Jumalan.
Joh 20:29 Jesus sanoi henelle/ Ettes neit minun Thomas/ nin sine wskoit. Autuat ouat ne iotca ei nehnet/ ia vskoit.
Joh 20:30Teki mös Jesus tosin monda mwta merki henen Opetuslastens nähden iotca ei ole kirioitetut tesse Kirias.
Joh 20:31 Mutta neme ouat kirioitetut/ senpäle ette te vskoisitta/ ette Jesus ombi Christus se Jumalan Poica/ Ja ette te Elemen saatta vskon cautta henen nimeens.

XXI Lucu.

Joh 21:1 Senperest ilmoitti Jesus taas itzens Tyberian Mere' tyken/ Ja hen ilmoitti henens nein.
Joh 21:2 Simon Petrus ia Thomas ioca cutzutan Caxoinen/ olit ynne/ ia Nathanael ioca oli Canast Galilean maalda/ ia ne Zebedeusen poiat/ ia caxi mwta hene' Opetuslapsista's.
Joh 21:3 Sanoi Simon Petari heille/ Mine menen calahan. Ne sanoit henelle/ Me tulema mös cansas. Nin he vloslexit ia astuit cocta wenhesen/ ia ei he sine öenä miteken saneet.
Joh 21:4 Mutta coska io Homen oli/ seisoi Jesus rannalla. Ei quitenga Opetuslapset tiennet ette se Jesus oli.
Joh 21:5 Sanoi Jesus heille/ Piltit ongo teille miten sötewäte? He wastasit hende/ Ei.
Joh 21:6 Nin hen sanoi heille/ Laskecat werkona oikiall polen wenecte/ nin te leudhette. Nin he laskit/ ia tuli nin palio caloia ettei he woineet site wete.
Joh 21:7 Nin sanoi se opetuslapsi iota Jesus racasti Petarille/ HERRA se ombi. Coska Simon Petari sen cwli/

ette se oli HERRa/ wötti hen hamen ymberillens (sille hen oli alasti) ia heitti itzens Meren.
Joh 21:8 Mutta ne mwdh Opetuslapset tulit wenehelle/ Sille eiuet he olluet caucan maalda/ wan lehes caxi sata kyneret/ ia wedhit wercoi caloinens.
Joh 21:9 Quin he nyt olit malle astunet/ Neit he Hilet panduna ia calan ninen päle ia Leiuen.
Joh 21:10 Sanoi JESUS heille/ Tocat tenne niste caloista iotca te nyt saitte.
Joh 21:11 Simon Petari ylesastui ia weti werkot maalle teunens Swri caloia/ sata wisikymmende ia colmet. Ja waicka he nin monda olit/ ei quitenga werkot rickunet.
Joh 21:12 Jesus sanoi heille/ Tulcat rualle. Mutta eikengen Opetuslapsista wskaltanut hende kysye sanodhen/ kucas olet? Sille he tiesit sen oleuan HERRAN
Joh 21:13 Nin Jesus tuli ia otti Leiuen ia andoi heille. Ja samalmoto mös Calan.
Joh 21:14 Teme ombi nyt se colmas kerta ette Jesus ilmestui henen Opetuslapsillens/ sijtte quin hen ylesnosnut oli coolleista.
Joh 21:15 Coska he ny olit söneet/ sanoi Jesus Simon Petarille. Simon Joannis/ Racastacos minua enämin quin nämet? Hen sanoi henelle. Ja HErra/ sine tiedhet ette mine Racastan sinua. Sanoi hen henelle/ Roki minun Caritzoitan.
Joh 21:16 Sanoi hen taas henelle iellens/ Simon Joannis/ Racastacos minua? Hen sanoi henelle/ Ja HErra/ sine tiedhet ette mine Racastan sinua. Sanoi hen henelle Roki minun Lambaitan.
Joh 21:17 Sanoi hen henelle Colmanen kerdhan. Simon Joannis/ Racastacos minua? Petari tuli murehesans/ ette hen colmanen kerdhan henelle sanoi/ Racastacos minua/ ia sanoi henelle/ HErra/ sine caiki tiedhet/ sine tiedhet ette mine Racastan sinua. Sanoi Jesus henelle/ Roki minun Lambaitan.
Joh 21:18 Totisest totisest sano' Mine sinulle/ Coska sine olit Noori/ nin sine itzes wötit/ ia keuit cuhungas tactolit/ Mutta coskas wanhanet/ nin sine wlosoijenat kädes/ ia toine' sinu' wöttepi/ ia wiepi cuhunga et sine tadho.
Joh 21:19 Mutta sen hen sanoi/ merkiten mille Colemalla henen piti Jumalata cunnioitzeman.
Joh 21:20 Ja quin hen site sanonut oli/ sanoi hen henelle/ Seura minua. Nin Petari kiensijn ymberins/ ia neki sen Opetuslapsen seuraua'/ iota Jesus Racasti/ ioca mös Jesusen Rinnoilla Eectolises maannut oli/ ia oli sanonut/ HERRA/ cuca se on ioca sinun pette?
Joh 21:21 Coska sis Petari temen neki/ sanoi hen Jesuselle/ HERRA/ ende sis temen?
Joh 21:22 Jesus sanoi henelle/ Jos mine tadhoisin/ ette hen pysyis sihenasti quin mine tulen/ mite sinu' sihen tule? Seura sine minua.
Joh 21:23 Nin teme puhe wloslexi Weliesten seas/ Ei teme Opetuslapsi coole. Ja ei sanonut Jesus henelle/ Ei

hen coole/ Waan ios mine tadhon ette hen pysyis sihenasti ette mine tulen/ mite sinun sihen tule?
Joh 21:24 Teme on se Opetuslapsi ioca neiste todhista/ ia ombi nämet kirioittanut/ Ja me tiedhem/ ette henen Todhistuxens on tosi.
Joh 21:25 Ouat mös mo'da mwta/ iotca Jesus teki/ Cutka/ ios ne iocaitzet kirioitetaisin/ em mine lwle/ ette coko Mailma wedhäis ne Kiriat/ iotca pideis Kirioitettaman.

Pyhen Johannesen Euangeliumin Loppu

Alcupuhe Apostolein Tekoin päle.
TEme Kiria pite Lwettaman ia tutkittaman/ Ei ninquin mwtomat tehnet ouat/ Quin Pyhe Lucas olis waiwoin Apostolitten Hyuet Teghot eli Hyuen/ Elemen nille Esikuuaxi/ erinomaisesta tesse kirioittanut.
Ninquin Pyhe Augustinus ia moni mw/ temen Kirian sen parahan Esikuuan edest pitenyet ouat/ Ette Apostolit ynne Christikunna' cansa/ ouat caiki Tauarat pitenyet ychteisse >etc.
Joca meno ei quitengan cauuan wipynyt/ Mutta aijalans piti Lackaman.
Waan se pälen meiden tule paramin merkite/ Ette Pyhe Lucas temen Kirian cansa coco Christikunda opetta/ haman Mailman Loppun asti/ sen oikean Päcappalen Christilisest Opist/ Quin ombi/ Ette Caiki/seke Juttat ette Pacanat/ seke Wanhurskat/ ette Syndiset wanhurscaxi tuleuat ainoast vskost Jesusen Christusen päle/ ilman caiken Lain auuta/ eli meiden tödhen ansiota.
Jotca osottauat seke Apostolitten/ Petarin/ Paualin/ Stephanin/ Philippusen/ ia muiden Apostolitten sarnat/ seke mös Pacanaiten ia Judasten Esikuuat.
Sencaltainen Asia ombi se swrin tila ia syy/ ette hen temen Kjrian kirioitti.
Senteden Hen mös nin wekeuesti hoke/ Ei waiwoin Apostolitte' Sarnoi Uskosta Christusen päle/ quinga seke Pacanat ette Juttat sen cautta piti wanhurskaxi tuleman ilman caiketa a'siota ia tööt Mutta mös sencaltaisen Opin Esikuuat ia teghot/ Quinga ne Pacanat/ ninquin Juttaatki waiwoin Eua'geliumin cautta/ ilman Laki ouat wanhurskaxi tullut.
Ja ninquin P. Petari todhista 10 ia 15 Lugus. Ettei Jumala tesse Asias ychte eroitusta pitenyt Judasten ia Pacanain waihella.
Waan ninquin hen Pacanoille/ iotca ilman Laita elit/ sen Pyhen Hengen annoi Euangeliumin cautta.
Nin hen mös sen saman annoi Juttaille/ Euangeliumin ia ainoa' Wskon sarnamisen cautta/ ia ei Lain cautta/ taicka heiden Töidens ia ansions teden/ eike mös sen Wffrin ia Palueluxen cautta/ quin Lais kesketty oli.
Ja nin hen asetta tesse Kirias ychten/ seke se' Opin vskost/ ette mös Wskon Esikuuat.
Senteden macta teme Kiria kylle cutzutta yxi Toimitus ylitze Pyhen Paualin Lehetuskiriain.
Sille mite pyhe Pauali opetta ia neuuo sanoilla ia puheilla pyhista Ramatuista/ site pyhe Lucas tesse osotta/ ia todhista Esikuuilla ia Teghoilla/ ette se iuri nin kieunyt o'bi ia nin kieumen pite/ quin pyhe Pauali opetapi/ nimittein.
Ettei yxiken Laki/ eike yxiken Töö/ woi Inhimisi wanhurscautta eli wapautta/ Mutta waiwoin se Wsko Christusen päle.
Ja sine leudhet tesse Kirias ydhen caunin Speilin/ iossas mahdat nähdhä/ sen todhen oleuan/ ette SULA

WSCO WANHURSCAUTTA.

Sille temen cappalen Esikuuat ia Tekot tesse Kirias ouat/ quin sen todhistauat/ iotca sinua eike wiettele/ eike walectele/ waan paramin Wskosa wachwistauat ia lohuttauat.

Sille catzo nyt itze/ quinga pyhe Pauali on palainut ia kiendynyt.

Nin mös quinga se Pacana Cornelius kiendui pyhen Petarin sanain cautta/ ninquin Engeli henelle ennen sanoi.

Sille Petarin tuli sarnata henelle/ minge cautta henen piti autuaxi tuleman.

Samalmoto mös se Manwanhin Sergius ia caiki Caupungit/ ioissa pyhe Pauali ia Barnabas sarnasit.

Catzo mös sen ensimeisen Apostolitten neuuon päle/ ionga he Jerusalemis pidhit. Act. 15.

Catzo mös caiki pyhen Petarin sarnat/ Stephanin ia Philippusen/ Nin sine leudhet ett se caiki sinne pein kieupi/ Ette meiden waan Christusen Wskon cautta/ ilman Laki ia Töite/ pite armohon tuleman/ ia wanhurscaxi.

Ja sen me taidham temen Kirian cansa hyuin osotta/ ia Wastanseisowaisten suun sangen kempist ia wäkeueste kijnitukita/ Jotca meite Lain päle ia meiden oma' Töiden tyge lehetteuet/ ia heiden hullun tyhmydhens ilmoittauat caiken Mailman edes.

Senteden mös Lucas sano/ ette sencaltainen Wskon esikuua/ on mös ne Hurscat Juttat (iotca olit vskon saneet) sangen wahwistanut.

Ja ne mwdh Wskottomat Juttat ouat senwoxi hulluxi ia kiuckun tulluet.

Quin ei mös palio ihmet ollut/ ette he Laissa yleskaswatetut olit/ ia sijnä samas hamast Abrahamist olit hariotetut/ Josta he mös närckestyit/ ette Pacanat/ iotca olit ilman Laita ia Jumalata/ piti heiden werdaitzens Jumalan Armois oleman.

Mutta ette meiden Canssa/ iotca caiki Pacanat olema/ sencaltaiset Cappalet sille wirca laitauat ia Wainouat/ se on tuhat Osa pahembi/ Ette me selkesti tesse näemme/ ia ei kielde taidha/ ette Jumalan Armo ia Christusen tundemus/ on tullut meiden Esijseden cochtan/ ilman Laki ia ansiota/ ia/ silloin quin he wiele olit Hirmulises Epeiumaludhes ia pilcas.

Mutta iuri nin palio he sen cautta/ pilcans ia wainons cansa woitit/ quin Juttatki heide' pahudens ia coirudens cautta woitit.

Sille ette Jumala oli ennen sencaltaisita Käänyt/ ia Mosesen cautta andanut ilmoitta/ Mine tadhon teite wihoitella ninen cansa/ iotca ei ouat minun Canssan/ ia yhden tyhmen Canssan cautta tadon teite Hullutta.

Ja Oseas 2. Lugus/ Mine cutzun sen minun Canssaxeni/ ioca ei oleca minun Canssan (Se on/ quin ilman Laki ia Töite elepi) ia on quitengin ne pitenyt.

Juri nin mös tapactupi meiden Wiholisten/ ette Jumala heite Hylkepi (quin hen io on Ruuenut) ette he

henen Armons Christuses haluemaxi piteuet/ quin Laki ia oma ansiotans.
Mutta eiuet he site vsko/ sihenasti quin he sen (ninquin Juttatki) itze näkeuet ia cadhotuxens leuteuet.

Apostolein Teghot / quin on / Se Toinen Cappale Pyhe' Lucan Euangeliumist

Ensimeinen Lucu.

Apt 1:1 Sijne tosin entises Kirias mine ole' Puhunut (O Racas Theophile) caikista nijste/ quin Jesus Rupesi seke tekemen ette opettama'
Apt 1:2 Hama' sihen peiuen asti/ cuna hen oli ylesotettu/ Sijtte quin hen Apostoleiten (iotca hen wloswalinut oli) pyhen Hengen cautta oli keskyn andanut.
Apt 1:3 Joille hen mös Kersimise's ielkin oli itzens eleuexi osottanut moninaisen opettamisen cautta/ ia neutteli hene's heille Neliekymende peiue/ ia puhui heille Jumalan Waldakunnast.
Apt 1:4 Ja quin he' heite oli coonut/ kielsi hen heite Jerusalemist poismenemest waan Odhottaman Isen Lupausta/ Josta te cwlluet oletta (ma hen) minulda.
Apt 1:5 Sille ette Johannes tosin wedhelle castoi/ Mutta teiden pite pyhelle Hengelle castettaman/ ei nyt monen peiuen peräst.
Apt 1:6 Coska he sis cocondunet olit/ kysyit he henelle sanoden/ HERRA/ nytkös ylesrakennat sen Israelin Waldakunnan?
Apt 1:7 Nin hen sanoi heille/ Ei teiden tule tiete aica eli hetki/ iotca Ise o'bi pannut henen woimasans.
Apt 1:8 Waan teiden pite saaman sen pyhen Hengen auwun/ ioca teiden pälen tulepi. Ja teiden pite oleman minun todhistaiani/ ei waiuoin Jerusalemis/ mutta mös caikes Judeas ia Samarias/ ia sijtte Haman Maan ären
Apt 1:9 Ja quin hen nämet sanonut oli/ nin hen heiden nähdens ylesotettin/ ia yxi Pilui ylesuei henen heiden silmeins edest.
Apt 1:10 Ja quin he catzelit Taiuasen henen mennesens/ Catzo/ nin seisoit heiden tykenens caxi Mieste walkeis waatteis/ iotca mös sanoit/
Apt 1:11 Te Galilean miehet/ mite te seisotta ia catzotta Taiuasen? Teme Jesus ioca teilde ylesotettin Taiuasen/ hen ombi nin tuleua/ quin te näitte henen meneuen Taiuasen.
Apt 1:12 Nin he palasit Jerusalemin Woorelda/ ioca cutzutan Olio meki/ ia taambana on Jerusalemist ydhen Lepopeiuekunnan matka.
Apt 1:13 Ja quin he siselletulit/ nin he ylesastuit sihen Salijn/ cussa nämet oleskelit/ Petari ia Jacobus/ Johannes ia Andreas/ Philippus ia Thomas/ Bartholomeus ia Mattheus/ Jacobus Alphein poica ia Simon

Zelotes/ Ja Judas Jacobin weli.
Apt 1:14 Nämet caiki olit alati ynne yximielisesta Rucouxes ia auxenshwtamises ynne Waimoin/ ia Marian Jesusen eitin cansa/ ia henen Welieins cansa.
Apt 1:15 Ja nijne peiuine ylesnousi Petari Opetuslasten seas/ ia sanoi (ia oli Joucko nimilde ychten lehes caxikymende toista sata)
Apt 1:16 Te Miehet ia Weliet/ Sen Kirioituxen piti teutetteme'/ ionga pyhe Hengi ennen sanonut oli Dauidin suun läpitze Judasesta/ ioca oli heiden Johdattaians quin Jesusen kijniotit/
Apt 1:17 Sille ette hen oli meiden Luussa luettu/ ia on temen Wirghan meiden cansam saanut/
Apt 1:18 Teme o'bi ansanut sen Pellon Wärydhen palcasta/ ia itzens hirtti/ ia on keskelde cachti pacachtanut/ ia caiki henen Siselyxens wlosputoisit.
Apt 1:19 Ja se ilmestui caikille/ iotca Jerusalemis asuuat/ nin ette se sama Peldo cutzutan heiden Kielellens Hakeldama/ se on/ Weri peldo.
Apt 1:20 Sille se on kiriotettu Psaltari Ramatus/ Henen Cotons pite tuleman kylmille/ Ja ei pide oleman sijne asuijanda. Ja henen Pijspawdhens toinen pite saaman.
Apt 1:21 Nin pite nyt neiste Miehiste/ iotca meiden cansan ouat olluet (caiken sen aijan culla HERRA JESUS wlos ia sisellekeui meiden cansan/
Apt 1:22 Ruueten Johannesen Castesta/ hama' sihen peiuen asti/ cuna hen meilde ylesotettin) yxi otettama' hene' Ylesnousemisens Todistaiaxi ynne meiden cansam.
Apt 1:23 Ja he asetit caxi ehdolle/ Josephin ioca cutzutin Barsabas/ ioca mös lijalda Nimelde cutzuta' Just9/ Ja Mathiasen.
Apt 1:24 Rucolit ia sanoit/ Sine HERRA ioca caikein sydhemet tunnet/ osota cumman sine neiste Cadhest olet wloswalinnut
Apt 1:25 Ette henen pite Aruan saaman tesse Palueluxes ia Apostolin wirghas/ custa Judas ombi poiswilpistenyt/ ette henen piti poismenemen sialens.
Apt 1:26 Ja he heitit Aruan heiste. Ja se Arpa langesi Mathiasen päle. Ja hen lwettin ninen ydhen toistakymmenen Apostoliten Secaan.

Toinen Lucu.

Apt 2:1 Ia quin se Wideskymenes peiue teutettin/ olit he caiki yximieliseste ynne samas paicas.
Apt 2:2 Ja ekiste tapachtui Taiuahast yxi Hwmaus/ ninquin sangen ialo Tulispä olis tullut/ Ja teutti caiken Honen/ cussa he olit istumas.

Apt 2:3 Ja heille näwyit wileskellyt kielet ninquin Tuliset/ Ja ne istuit itzecunghin heidhen Pälens.
Apt 2:4 Ja he teutettin caiki Pyhe Henge/ ia Rupesit puhuman muilla Kielille/ senielken quin se Hengi andoi heiden wlospuhua.
Apt 2:5 Nin oli Jerusalemis Juttat asuuaiset Jumalata pelkeueiset Miehet/ caikinaisest Canssast/ quin Taiuan alla on.
Apt 2:6 Coska nyt teme äni tapachtui/ cocontuli Ca'ssan palious/ ia hemmestyit/ Sille ette itzecukin cwli nijnen puhuuan heiden Kielillens.
Apt 2:7 Ja nin he caiki tyhmestyid/ ia jhmettelit keskene's saden/ Catzos/ Eikö näme caiki iotca puhuuat/ ole Galilealaiset?
Apt 2:8 Ja quingasta sis me itzecuki cwle'ma heiden puhuuan meide' Kielilem iossa me syndynet olema?
Apt 2:9 Parthit ia Medit ia Elamitit/ ia ne asuuaiset Mesopotamias/ ia Judeas/ ia Cappadotias/ Pontos ia Asias/
Apt 2:10 Phrygias ia Pamphilias/ Egyptis ia Libian Maanraioilla liki Kyreni/ Ja ne mwcalaiset Romista/ Juttat ia ne Wdhet Juttat/ Cretit/ ia Arabit.
Apt 2:11 Me cwlema heiden puhuuan meiden Kielille/ Jumalan swria Tekoia.
Apt 2:12 Nin tyhmestyid caiki/ ia ihmettelit keskenens sanoden/ mites lwlet temen oleuan?
Apt 2:13 Waan ne mwdh nauroit heite ia sanoit/ He ouat teune makiat Wina.
Apt 2:14 Nin ylesnousi Petari ninen Ydhentoistakymenen cansa/ ia corotti änens/ ia puhui heille/ Te Judan Miehet/ ia te caiki iotca asutta Jerusalemis/ teme olcoon teille tietteue/ Ja ottaca minun Sanan teiden Coruijn.
Apt 2:15 Sille ei näme ole iowxis ninquin te lwletta/ sille ette nyt peiueste ombi colmas hetki.
Apt 2:16 Waan se onopi/ quin ennen sanottu on Joelin Prophetan cautta.
Apt 2:17 Ja se pite tapachtuman Wimeisine Peiuine sanopi JVMALA/ Mine wloswodhatan minun Hengesteni caiken Lihan päle/ Ja teidhen Poijat ia teidhen Tytteret pite Propheteraman/ Ja teiden Noricaiset pite Näwuyt näkemen/ ia teiden Wanhinmat pite Wnia wnestuman.
Apt 2:18 Ja mös minun Palueliaiten päle/ ia minun Picaini päle nijne peiuine mine wloswodhatan minun Hengesteni/ ia heiden pite Propheteraman.
Apt 2:19 Ja mine annan Ihmeit ylhel Taiuahas/ ia Mercki alahal Maan päle/ Weren ia Tulen ia sawnswitzun.
Apt 2:20 Auringo pite mwttuma' pimeydhexi/ ia Cw werexi/ ennen quin se swri ia iulkinen HERRAN peiue tulepi.
Apt 2:21 Ja tapachtaman pite/ ette Jocainen quin HERRAN Nime auxenshwtapi/ hen tule wapadhexi.
Apt 2:22 Te Miehet Israelist cwlcat nämet sanat/ Jesusen Nazarenusen/ sen Jumalalda annetun Miehen teiden cochtan/ Tekoin/ Ihmechten/ ia Merckein cansa/ iotca Jumala henen cauttans teki teiden keskellen

(ninquin te mös itze tiedhette)
Apt 2:23 Sen sama' (ioca Jumalan edesaigoitun neuuon ia sädhyn ielkeen oli wlosannettu) te otitta wärein Miesten Kätten cautta/ ia Ristinnaulittuna te surmasit.
Apt 2:24 Sen ombi Jumala ylesherettenyt/ ia masewaxi teki Cooleman kiwud/ ettei se mahdolinen ollut/ ette henen piti silde pidhettemen.
Apt 2:25 Sille Dauid sanopi heneste/ Mine Olen aina HERRAN minun casuoni eten Pannut/ Sille ette hen on minun Oikealla polella/ senpäle/ ettei minun pide Wawachtuman.
Apt 2:26 Senteden minun sydemen iloitze/ ia minun Kielen riemuitze/ Ja mös minun Lihani pite Lepemen toiwouxes.
Apt 2:27 Sille ettet sine ylenanna Minun Sieluani Heluetis/ ia et sine mös salli sinun Pyhes Turmelusta näkemen.
Apt 2:28 Sine olet minulle tietteuexi tehnyt Elemen tiedh/ Sine teutet minun Ilolla sinun Casuos edhes.
Apt 2:29 Te Miehet Rackat Weliet/ Ette lupa ombi rochkiast teille puhu sijte Esijsest Dauidist. Hen on coollut ia Haudattu ia henen Hautans ombi meiden tykene/ haman tehen peiuen asti.
Apt 2:30 Quin hen nyt yxi Propheta oli/ ia tiesi ette Jumala oli henelle wannotull Walall luuanut/ iotta henen Cupens hedhelmest pideis istuman henen Istuimens päle/
Apt 2:31 nin hen ennen näki ia puhui Christusen Ylesnousemisest/ Ettei hene' Sieluns pitenyt ylenannettaman Heluetis/ eikä henen Lihans pitenyt näkemen turmelusta.
Apt 2:32 Temen Jesusen ombi Jumala ylesherettenyt/ ionga Todhistaijat me caiki olema.
Apt 2:33 Ette hen nyt Jumalan oikealla Kädhelle ombi yleskorghotettu/ Ja on saanut Iselde Lupauxen Pyhest Hengest/ hen onopi nyt wloswodhattanut teme' quin te näett ia cwlet.
Apt 2:34 Sille eipe Dauid ole Taiuasen astunut/ waan hen sanoi/ HERRA sanoi minun Herralleni/ Istu minun Oikealle Kädhelleni/
Apt 2:35 Sihe'asti ette mine panen sinun Wiholises sinun Jalcais astinlaudhaxi.
Apt 2:36 Nin pite nyt wissiste caiken Israelin Honen tietemen/ Ette Jumala ombi sen Jesusen ionga te Ristinnaulitzitt HErraxi ia Christusexi tehnyt.
Apt 2:37 Coska he sis nämet cwlit/ se keui heiden lepi sydhemens/ ia sanoit Petarille/ ia muille Apostolille/ Te Miehet Rackat weliet/ Mite meiden pite tekemen?
Apt 2:38 Petari sanoi heille/ Techket para'nost/ ia iocainen teiste andacan Henens casta Jesuse' Christusen Nimen/ syndein andexiandmisexi/ Nin te satta sen Pyhen Hengen Lahian.
Apt 2:39 Sille ette teille ia teiden Lapsillen ombi teme Lupaus annettu/ ia caikille iotca taambana ouat/ cutka

Jumala meiden HErra tehen cutzupi.
Apt 2:40 Ja mös monilla muilla sanoilla hen todhisti/ ia neuuoi heite sanoden/ Andacat teiten autetta teste pahaelkisest Sughusta.
Apt 2:41 Jotca sis mielellens wastanotit henen Sana's/ ne annoit heidens casta/ Ja sinä peiuene iouckoon tuli/ lehes colmet Tuhata Sielua.
Apt 2:42 Mutta nin he pysyit alati Apostolitten opis/ ia Osaliseuxes/ ia Leiuen murtamises/ ia Rucouxes.
Apt 2:43 Ja iocaitzen Sielun päle tuli pelco/ Ja monda Ihmett ia Mercki techtin Apostoleiten cautta.
Apt 2:44 Mutta caiki iotca Uskoit/ olit ydhes/ ia pidhit caiki mite heille oli ychteisse.
Apt 2:45 Heiden Hywydhens ia Tauarans he poismyit ia iagoit ne caikille/ senperest quin cuki taruitzi/
Apt 2:46 Ja he olit iocapeiue ia alati yximielisest Templis/ ia mwrsit Leipe hone Honelda/ södhen toinen toisens cansa/
Apt 2:47 ia kijtit Jumalata/ remulla ia sydhemen yxikertauxella/ ia olit caiken Canssan sosios. Ja HERRA lisesi iocapeiue Seurakunda nijllä/ iotca wapadhexi piti tuleman.

III Lucu

Apt 3:1 NIn Petari ia Johannes ynne ylesastuit Templin/ yhdexenden Rucoxen hetkene.
Apt 3:2 Ja nin oli yxi Mies/ Saattamatoin hamast Eitins Cohdost/ Ja cannettin/ ia pandin iocapeiue sen Templin ouen eten/ ioca cutzutan/ Caunis/ ette henen piti Almuista anoman nijlde iotca Templin sisellemenit.
Apt 3:3 Coska hen nyt näki Petarin ia Johannesen/ ette he tachtoit Templin sisellemenne/ anoi hen Almuista.
Apt 3:4 Nin Petari Johannesen cansa catzoi henen pälens ia sanoi/ Catzo meiden pälen.
Apt 3:5 Ja hen catzeli heiden pälens/ toiuodhen iotakin heilde saapans.
Apt 3:6 Nin Petari sanoi/ Culta ia Hopia ei ole minulla/ waan sijte quin minulla onopi/ sen mine annan sinulle. JESUSEN CHristusen Nazarenusen Nimen nouse yles/ ia kieu.
Apt 3:7 Ja hen Rupeis henen oikean Käteens/ ia ylesoijensi henen. Nin cochta henen Särens ia Candans wahwistuit/
Apt 3:8 ylescarckasi/ seisoi/ ia keui/ ia sisellemeni heidhen cansans Templijn keydhen ia hyppeten/ ia kijtti Jumalata.
Apt 3:9 Ja caiki Canssa näki henen kieuuen/ ia kijtteuen Jumalata. Ja tunsit mös hene' ette he' se sama oli/ ioca Almuisan tedhen jstui sen Templin Caunin Ouen edes.
Apt 3:10 Ja he tulit teuten jhmeydhest ia hemmestyst sen ylitzen quin sille tapachtanut oli.
Apt 3:11 Coska nyt teme saattamatoin Mies/ ioca nyt terue oli/ piteli hendens Petarin ia Johannesen tyge/

iooxi caiki Canssa heiden tygens Porstoan/ ioca cutzutan Salomonin/ ia ihmettelit
Apt 3:12 Quin nyt Petari sen näki/ wastasi hen Canssalle/ Te Miehet Israelist/ Mite te jhmettelet temen päle? Eli mite te catzota meiden pälen/ Ninquin me olisima meiden Woimalla taicka Ansiolla temen saatanut kieumen?
Apt 3:13 Abrahamin ia Isaachin ia Jacobin Jumala/ se meiden Iseden Jumala ombi henen Poicans Jesusen kircastanut/ Jo'ga te ylenannoitta ia kielsitte Pilatusen edes/ coska hen Domitzi ette hene' piti pästetteme'.
Apt 3:14 Mutta te kielsitte sen Pyhen ia Hurskan/ ia anoitta teillen Murhamiest annetta/
Apt 3:15 mutta sen Elemen Päruchtinan te tapoitta. Sen Jumala ombi coolluista yleshereyttenyt/ ionga Todhistaijat me olema.
Apt 3:16 Ja sen Wskon cautta henen Nimens päle/ ombi hen Temen päle ionga te näet ia tunnet/ wahwistanut henen Nimens. Ja se Wsko quin on henen cauttans/ ombi Telle andanut henen terueydhens caikein teiden näcten.
Apt 3:17 Nyt rackat Weliet/ Mine tiedhen ette te sen tyhmydhen cautta teitte/ ninquin mös teiden Ylimeisetki.
Apt 3:18 Mutta Jumala ioca caikein henen Prophetains Suun cautta ennustanut oli/ ette Christusen pite Kersimen/ sen hen nein nyt teutti.
Apt 3:19 Nin techket nyt paranost ia palaitkat/ Senpäle/
Apt 3:20 ette teiden syndinne poispyhiteisin/ Ette silloin ne Wirgottamise' aighat tulisit HERRAN Casuon edest/ coska hen Lehettepi sen/ ioca teille nyt ennen sarnatan/ Jesusen Christusen.
Apt 3:21 Jonga tule toisin Taiuas omista/ hama sihen aican asti ette caiki ne iellens asetetan/ quin Jumala puhunut ombi caikein henen pyhein Prophetains suun cautta hamast Maliman alghusta.
Apt 3:22 Sille Moses tosin on sanonut Isille/ HERRA teiden Jumala ylesnostapi teille Ydhen Prophetan teiden Welijsten ninquin minun/ Cwlcatta hende caikis mite hen teille sanopi.
Apt 3:23 Ja se pite tapachtaman/ ette Jocainen Sielu quin ei cwle Täte sama Propheta/ se pite poisheitettemen Canssasta.
Apt 3:24 Ja caiki mös Prophetat hamast Samuelist/ ia sijtte edespein nin monda quin puhunut ouat/ ne ouat mös neite Peiuie ilmoittaneet.
Apt 3:25 Te oletta Prophetain ia sen Lijton lapset/ ionga Jumala teki meiden Iseden cansa/ coska hen sanoi Abrahamille/ Ja sinun Siemenes cautta Pite caiki Canssa Maan päle Hyuestisiugnattaman.
Apt 3:26 Teille ensin Jumala henen Poians Jesusen on ylesherettenyt/ ia lehettenyt teite hyuestisiugnaman/ Ette itzecukin teiste pite palaijaman pahudhestans.

Nelies Lucu

Apt 4:1 COska he nyt Canssalle puhuit/ nin Papit ia Templin Esimies ia ne Saduceuset tulit sinne
Apt 4:2 (ia nerckestuit ette he opetit Canssa/ ia ilmoitit Jesusen cautta Ylesnousemisen coolluista)
Apt 4:3 ia he heitit kätens heiden pälen/ ia panit heidet kijni Hoomenexi/ Sille ette Echto io oli.
Apt 4:4 Mutta monda nijste/ iotca sanan cwlit/ wstoit/ ia tuli Miesten Lucu Wijsi tuhatta.
Apt 4:5 Mutta toisna peiuen tapachtui/ ette heiden Ylimeiset ia Wanhimat/ ia Kirianoppenut Jerusalemis/
Apt 4:6 ia Hannas se Ylimeinen pappi ia Caiphas ia Johannes ia Alexander/ ia nin monda quin olit Ylimeisten Pappedhen Sughusta/ cokosit heidens/
Apt 4:7 ia asetit heite Keskellens/ ia kysyit heille. Mille woimalla taicka minge Nimeen/ te oletta temen tehnet?
Apt 4:8 Nin Petari teunens pyhe Henge/ sanoi heille/ Te Ylimeiset Canssast/ ia te Wanhimat Israelis/
Apt 4:9 Ette me tenepene Domitamma/ sen Hyuenteghon polest/ quin me teim sen Sairan Miehen cochtan/ mille moto hen ombi parattu/
Apt 4:10 Nin se olcon teille/ ia caikelle Israelin Canssalle tietteue/ ette JESUSEn Christusen Nazarenusen Nimeen quin te Ristinnaulitzit/ Jo'ga Jumala cooluista ylesheretti henen cauttans seiso Teme teruene teiden edesen.
Apt 4:11 Se ombi se Kiui/ ioca teilde Rakendailda hyliettu on/ Joca nyt on Culmakiuexi tullut/ ei ole yhdheseke toises Terueys.
Apt 4:12 Eike mös ole mwta Nime Taiuan alla Inhimisille annettu/ iossa meiden pite wapadhexi tuleman.
Apt 4:13 Quin he nyt näit Petarin ia Johannesen puhen rohckeudhen/ ia ihmettelit. Sille he vissist tiesit/ ette he olit oppemattomat/ ia Kiriantaitamattomat Miehet/ ia hyuesti heijet tunsit/ ette he Jesusen cansa olit olleet.
Apt 4:14 Ja he neit heiden cansans seisouan sen Inhimisen/ ioca parattu oli/ ia eiuet Woinut miten site wastanpuhua.
Apt 4:15 Mutta he keskit heite Neuuosta Wlosmenne/ nin he neuuo pitelit keskenens/ ia sanoit/
Apt 4:16 Mite me teem neinen Miesten? Sille ette iulkinen Mercki ombi heide' cauttans tehcty/ ia on caikille Jerusalemis asuuaisille tietteue/ ia emme me site woi kieldä.
Apt 4:17 Waan senpäle/ ettei se enämbi haijo Canssan Keskelle/ nin haastacam Hartasti heite/ Ettei he testedes puhuisi Ydhellecke Inhimiselle teste Nimeste.
Apt 4:18 Ja he cutzuit heite/ ia kielsit/ ettei heiden swingan pitenyt puhuman eikä opettaman Jesusen

Nimeen.
Apt 4:19 Mutta Petari ia Johannes wastasit/ ia sanoit heille/ Itze te Domitca/ Jos se on Jumalan edes oikea/ ette me teite enämen cwlema quin Jumalata.
Apt 4:20 Sille emme me taidha swingan wai olla site/ iota me neim ia cwlima.
Apt 4:21 Mutta he whckasit Heite/ ia annoit Heiet me'ne/ ia eiuet miten leunyet miste he olisit heite pijnaneet canssan tede'/ Sille ette he caiki kijtit Jumalata/ sen edhest quin tapachtanut oli.
Apt 4:22 Sille/ se Inhiminen oli Wanha ylitze nelienkymenen aiastaijan/ ionga päle teme Terueydhen Mercki tehcty oli.
Apt 4:23 Mutta quin he poislaskettin nin he tulit omains tyge/ ia ilmoittit nijlle mitke Pappeden pämiehet ia Wanhimat olit sanoneet.
Apt 4:24 Coska he sen cwlit/ yleskorghotit he yximielisest heiden änens Jumalan tyge/ ia sanoit/ HERRA/ sine olet Jumala/ ioca Taiuan ia Maan/ ia Meren/ ia caiki mite nijsse on tehnyt olet/
Apt 4:25 Sine ioca Dauidin/ sinun Paluelias suun cautta puhunut olet/ Mixi Paicanat kiuckuuat/ ia Canssat turha etensottauat?
Apt 4:26 Mailman Kuningat ychtenastuuat/ ia Pämiehet heitens ychten cokouat/ HERRA Wastan/ ia henen Christusens wasta'?
Apt 4:27 Sille he ouat tosin cokonduneet/ wastoin sinun pyhe Poicas Jesusta/ iongas woitelit/ seke HERODES/ ette Pontius Pilatus/ Pacanain ia Israelin Canssan cansa/
Apt 4:28 tekemen/ mite sinun Kätes/ ia sinun Neuuos ennen aikonut oli/ ette tapachtaman pideis.
Apt 4:29 Ja nyt HERRA/ catzo heiden whckauxens päle/ ia anna sinun Paluelias caikelle wscaluxel sinun Sanas puhua/
Apt 4:30 Ja wlosoijenna sinun Kätes/ sitewarten ette Terueys ia Merckit/ ia Ihmet tedheisin sinu' pyhen Lapses Jesusen Nimen cautta.
Apt 4:31 Ja quin he Rucolluet olit/ lijkui se Sija iossa he coghossa olit/ ia teutettin Caiki pyhelle Hengelle/ ia puhuit Jumalan sana wscaluxella.
Apt 4:32 Ja nijnen Wskolisten Palioudhes/ oli yxi Sydhen/ ia yxi Sielu. Eike kengen heiste/ sanonut miteken omaxens/ iota henelle oli/ Waan caiki oli heille ychteitzet.
Apt 4:33 Ja swrella awulla annoit Apostolit todhistuxen HERRAN Jesusen Ylesnousemasta/ Ja swri armo oli heiden caikein pälens.
Apt 4:34 Ja ei mös ollut yxiken heiden keskenens taruitzepa/ Sille ette nin monda/ ioilla Pelto eli Hone oli/ he myidh ne/

Apt 4:35 ia panit sen myydhyn Tauaran Hinnan Apostoliten ialcain eten/
Apt 4:36 Ja annettin iocaitzen/ quin cukin taruitzi.
Apt 4:37 Mutta Joses ioca mös lialdanimeldä Apostoleist cutzuttin Barnabas (se on tulkittu/ Lohutus Poica) sughusta yxi Leuita Cyprist/ henelle oli yxi Pelto/ sen hen myi/ ia edestoi Hinnan/ ia pani sen Apostoliten ialcain eten.

Wides Lucu

Apt 5:1 MUtta yxi Mies Ananias nimelde/ Saphiran henen Emenens cansa myi henen Tauarans/
Apt 5:2 ia poisketki iotakin Hinnasta/ henen Emendens tieten/ ia ydhen osan edestoi/ ia pani sen Apostoliten ialcain eten.
Apt 5:3 Nin Petari sanoi/ Anania/ mixi Perkele teutti sinun Sydhemes ettes pyhen Hengen edes walectelisit/ ia poisketkit monicachtoi Pellon Hinnasta?
Apt 5:4 Olisit sine kylle tainut sen pite/ ia coska hen myty oli/ oli se wiele sinun hallusas. Mixi sine sis sencaltaista olet sinun sydhemees ottanut?
Apt 5:5 Et sine ole Inhimiste' waan Jumalan edes Walehdellut. Coska nyt Ananias nemet sanat cwli/ langesi hen maha'/ ia ylenannoi Hengens.
Apt 5:6 Ja suri pelco tuli caikein ninen ylitze/ iotca temen cwlit. Nin nooret miehet Ylesnousit/ ia coriasit henen tielde/ ia poisweit henen ia Hautasit.
Apt 5:7 Ja wähen aijan peräste lehes colmen hetken/ siselletuli mös henen Emendens ia ei tienyt/ mite tapachtanut oli.
Apt 5:8 Nin Petari wastasi hende/ Sanos minulle/ Olettaco sen Pellon sihen Hindan mynyet? Hen sanoi/ Ja sihen Hindan.
Apt 5:9 Sanoi sitte Petari henelle/ Mixi te oletta sosionut keskenen HERran Henge kiusaman? Catzo ninen ialcoija/ iotca sinun Miehes hautasit/ ouat Ouen edes/ ia pian mös wloswieuet sinun.
Apt 5:10 Ja cochta hen maan la'gesi hene' ialcains eten/ ia ylena'noi He'gens. Nin ne nooret Miehet siseltulit/ ia leusit hene' coolluna wlosweit hene'/ ia hautasit hene' Miehens tyge.
Apt 5:11 Ja swri pelco tuli coko Seurakunnan ylitze/ ia caikein ninen ylitze iotca temen cwlit.
Apt 5:12 Ja Apostolitten Kätten cautta tectin monda Mercki/ ia Ihmette canssan seas. Ja he olit caiki yximielisesta Salomonin Esihones/
Apt 5:13 Mutta eikengen nijste muista wskaldanut itzens anda heiden secans/ waan Ca'ssa palio heiste piti/
Apt 5:14 Ja Joucko enämin caswoi Miehiste ia Waimoista/ iotca vskoit HERRAN päle/

Apt 5:15 Nin ette he Sairaat Catuille wloska'noit/ ia panit heiden Wootein ia Parein päle/ ette Petarin tulles/ mactais waiwoin henen Warions iongun heiste ylitzewariotta.
Apt 5:16 Ja cokontuli mös swri Joucko nijste lehimeisist Caupungeist Jerusalemijn/ ia edestoit Sairaita/ ia Riuattut saastasilde Hengilde/ ia ne caiki parattin.
Apt 5:17 Nin ylesnousi se Ylimeinen Pappi/ ia caiki/ iotca henen cansans olit (ioca on se Saduceusten lahcko) ia tuli teuten Kiuautta/
Apt 5:18 Ja paiskasit kätens Apostolitten päle/ ia heitit ne ychteitzen Fangihonesen. Mutta HERRAN Engeli öelle tornin Wxen ylesauasi/ ia heijet wloswei/
Apt 5:19 Ja sanoi/ Menget/ seisocat ia puhucat Templis Canssalle/ caiki temen Elemen sanat.
Apt 5:20 Quin he sen cwllet olit/ nin he warhan Homeltan sisellemenit Templin ia opetit.
Apt 5:21 Nin tuli se Ylimeinen Pappi/ ia ne iotca henen cansans olit/ cokoncutzuit Neuuon ia caicki Israelin lasten Wanhimat/ ia lehetit Fangihonen tyge/ nijte Hakeman.
Apt 5:22 Coska nyt Palueliat tulit/ eikä leutenyet heite Tornis/ nin he palasit/ ia ilmoitit heille sanoden/
Apt 5:23 Tornin tosin me leusim suliettun kylle wisusti/ ia Wartiat wlcona seisouan ouen edes/ waan quin me auasim/ emme me keten siselde leunyet.
Apt 5:24 Coska nyt se Ylimeinen Pappi/ ia Templin Esimies/ ia mwdh Pappein pämiehet cwlit näme puhet/ epälit he heiste/ mite sijte wimein tulis.
Apt 5:25 Nin yxi tuli ia ilmoitti heille/ Catzos/ ne Miehet iotca te Tornin panitta ouat Templis/ seisouat ia opettauat Canssa.
Apt 5:26 Nin meni Esimies Palueliain cansa ia heite edestoi/ ilman wallata. Sille he pelkesit Canssa/ ettei he kiuitetaisi. Ja quin he ne edestoit/ nin he asetit heite Neuuon eten.
Apt 5:27 Ja se Ylimeinen Pappi kysyi heite/ ia sanoi/ Eikö me ole monaisti teite kieldenyt puhumast Canssalle tehe' Nimeen?
Apt 5:28 Ja catzos/ te oletta teuttenyet Jerusalemin teiden opetuxellan/ ia tadhotta temen Inhimisen Weren meiden ylitzen wetä.
Apt 5:29 Mutta Petari ia Apostolit wastasit ia sanoit/ Enemen tule Jumalata cwlla/ quin Inhimisie.
Apt 5:30 Meidhen Isedhen Jumala yleshereytti Jesusen/ ionga te tapoitta/ ia ylesripustitta pwhun.
Apt 5:31 SEN ombi Jumala henen oikialla Kädhellens yleskorghottanut Pämiehexi ia Wapataiaxi/ andaman Israelile paranusta ia syndien andexiandamusta.
Apt 5:32 Ja me olema henen Todhistaians neinen sanain polesta/ ia sijttekin mös se Pyhe Hengi/ ionga Jumala andanut on nijlle iotca hende cwleuat.

Apt 5:33 Coska he nyt näme cwlit/ keui se lepitze heiden sydhemens/ ia neuuo pidhit heite tappaxens.
Apt 5:34 Nin ylesnousi Neuuos yxi Phariseus/ nimelde Gamaliel/ Lainopettaia/ iosta caiki Canssa palio piti/ se keski ette Apostolit piti erinens wlosmenemen.
Apt 5:35 Ja sanoi heiden tygens/ Te Miehet Israelist/ cauattacat itze teiten neiste Miehiste/ mite te heiden teette.
Apt 5:36 Ennen neite peiui ylisti Theudas itzens/ sanoi henens iongun Oleuan/ Ja henen tygens langesi Mies lucu lehes nelie sata/ Joca tapettin/ ia caiki iotca heneen turuasit/ ne haijotettin/ ia turhaxi tectin.
Apt 5:37 Sen ielkin Judas Galileast/ ylisti henens weronlaskemisen peiuinä/ se poiskiensi palio Canssa henen ielkins hen mös huckui/ ia caiki iotca hende cwlit/ haijotettin.
Apt 5:38 Ja nyt mine sanon teille/ Lacatka neiste Miehiste/ ia sallicat heite/ Sille ios teme Neuuo eli Teko on Inhimisiste/ kylle se catupi.
Apt 5:39 Waan ios se on Jumalasta/ nin ette te site woi alaspaina/ Senpäle ettei te leuteisi sotiua Jumalata wastan. Nin ne caiki mielistuit henen neuuoons/
Apt 5:40 Ja quin he sisellecutzuit Apostolit/ nin he hosuttit heite/ ia kielsit ettei heiden pitenyt puhuman Jesusen Nimeen/ Ja laskit heiden menemen.
Apt 5:41 Nin he sis menit iloiten pois Neuuon edest/ ette he otoliset olit pilca kersimen henen Nimens tedhen/ Ja eiuet lacanut iocapeiue Templis/ ia ioca Hones opettamast ia sarnamast Euangeliu' Jesusest Christusest.

VI Lucu.

Apt 6:1 MUtta nine peiuinä/ coska Opetuslasten Lucu eneni/ nousi napina Grekelde ninen Hebrein wastan/ senteden/ ette heiden Leskense Ylencatzottin iocapeiueses Elatoxes.
Apt 6:2 Nin ne Caxitoistakymende cokoncutzuit Opetuslaste' Jouckon/ ia sanoit/ Ei se ole coctolinen ette me ylena'nama Jumala' sana'/ ia paluelenma Peutein edes/
Apt 6:3 Senteden/ te Rackat weliet/ walitka sis teisten Seitzemen toimelist Mieste/ iotca ouat Pyhe Hengi ia Wisautta teunä/ ioille me temen Wirghan haltun annama/
Apt 6:4 Mutta me tadhom Rucouxes ia Sarnan palueluxes alati olla.
Apt 6:5 Ja se Puhe caikelle Jouckolle sangen kelpasi. Ja he wloswalitzit Stephanin/ ioca oli Mies teune's vsko ia Pyhe He'ge/ ia Philippun/ ia Prochorum/ ia Nicanorem/ ia Timonem/ ia Parmenan/ ia Nicolaum sen Wdeniwttan Antijochiasta.
Apt 6:6 Nemet he asetit Apostolite' eten/ ia rucolit/ ia panit kädens heide' pälens.

Apt 6:7 Ja Jumalan Sana caswoi/ ia Opetuslasten Lucu tuli sangen swrexi Jerusalemis. Nin mös swri ioucko Pappi tuli vskon cwliaisexi.
Apt 6:8 Mutta Stephanus ioca oli vsko teunens ia wäkewuytte/ teki Ihmeit ia swri tunnustechti Canssan seas.
Apt 6:9 Nin ylesnousit mwtomat sijte Sinagogasta/ ioca cutzuttin se Libertinein/ ia se Kyreneusten/ ia ninen Alexandriten/ ia ninen iotca olit Ciciliasta/ ia Asiasta/ ia campalit Stephanin cansa.
Apt 6:10 Ja eiuet he woinet sijtteken site Wijsautta wastanseiso/ Ja Henge ioca puhui.
Apt 6:11 Nin he wlosteit Miehie/ iotca sanoit/ Me olema henen cwlluet puhuuan Pilcasanoia Mosesta ia Jumalata wastan.
Apt 6:12 Nin he yllytit Canssan ia ne Wanhimat ia Kirianoppenuet ia karghaten he kijniotit henen ia weit henen Neuuon eten.
Apt 6:13 Ja asetit wäret Todhistaiat iotca sanoit/ Teme Mies ei lacka puhumast Pilcasanoia täte pyhe Sija wastan ia Laki/ Sille me olema cwlluet henen sanouan/
Apt 6:14 Jesus Nazarenus temen Sijan häuitte/ ia mwttapi Sädhyt/ iotca Moses meille andoi.
Apt 6:15 Ja ne caiki catzoit henen pälens/ iotca Neuuosa istuit/ ia neit henen Caswonsa ninquin Engelin caswon.

VII. Lucu.

Apt 7:1 Nin sanoi sis se ylimeine' Pappi. Lieneuetkö näme nein?
Apt 7:2 Nin hen sanoi/ Te miehet rackat weliet ia Iset/ cwlcat. Cunnia' Jumala ilmeistui meiden iselle Abrahamille/ coska he' oli Mesopotamias/ enne' quin hen Haramis asui/ ia sanoi henelle/
Apt 7:3 Wlosmene sinu' maaldas ia sinun Sughustas/ ia waella sihen mahan ionga mine osotan sinulle.
Apt 7:4 Nin hen wloslexi Caldean maalda/ ia asui Haramis. Ja sittequin henen Isens coollut oli/ nin hen wei henen sielde tehen maha' cussa te nyt asutta.
Apt 7:5 Ja ei andanut henelle ychten perimist sihen mahan/ ei Jalanca ladhiutta. Ja hen lwpasi sijttengi henelle sen andauans asuuaxens/ ia henen Siemenellens henen ielkins/ coska henelle ei wiele ychten Lasta ollut.
Apt 7:6 Sanoi sis Jumala henelle nein/ Sinun Siemenes pite oleman Cotakundaine' wieralla maalla/ ia heiden ne pite Oriaxi tekeme'/ ia pahasti menemen heiden cansans Neliesata aijastaica.
Apt 7:7 Ja sen Canssan iota he palueleman pite/ tadho mine Domita/ sanoi Jumala. Ja sitelehin pite heiden wloslectemen/ ia palueleman minua tesse Sias.
Apt 7:8 Ja andoi henelle Ymberileickauxen Lijton. Ja hen synnytti Isaachin/ ia Ymberileickasi hene'

Cadhexanden peiuen. Ja Isaach synnytti Jacobin/ Ja Jacob synnytti ne Caxitoistakymende Esijse.
Apt 7:9 Ja ne Esijset cateuden teden poismyidh Josephin Egiptihin/
Apt 7:10 Ja Jumala oli henen cansans/ ia pelasti hende caikest henen tuskastans/ ia annoi henelle Armon ia wijsauden Egiptin Kuningan Pharaonin caswon edes/ Ja hen pani henen Waldamiehexi ylitze Egiptin/ ia caiken henen Hoonens päle.
Apt 7:11 Nin tuli Nelke ylitze caiken Egiptin ia Canaan Maan/ ia swri tuska. Ja meiden Iset eiuet Rauinota leunyet.
Apt 7:12 Mutta coska sis Jacob cwli Egiptis oleua' Jyuije/ lehetti hen ensin meiden Isemme.
Apt 7:13 Ja quin hen taas heite lehetti/ nin Joseph tuttijn henen Welildens. Ja Josephin sucu tuli Pharaon tietteuexi.
Apt 7:14 Nin lehetti Joseph ia annoi toodha henen Isens Jacobin/ ia caike' hene' Sughunsa/ wisi Hengi cadhexattakymmende.
Apt 7:15 Ja Jacob alasmeni Egiptijn/ ia hen cooli/ ia mös meiden Iset.
Apt 7:16 Ja ylitzewietin Sichemin/ ia pantijn sijhen Hautan ionga Abraham oli ostanut Rahalla Hemorrin lapsilda/ ioca oli Sichemin poica.
Apt 7:17 Coska nyt lupauxen aica lähestui/ iosta Jumala oli Abrahamille wannonut/ caswoi Canssa/ ia enäni Egiptis/
Apt 7:18 sihenasti quin toinen Kuningas ylestuli/ ioca ei miten Josephist tietenyt.
Apt 7:19 Teme meiden Sughun caualast wietteli/ ia pahasti meni meiden Isein cansa/ nin ette heiden piti heiden Nooret Lapsens poisheittemen/ ettei sickiet eleueiset olis.
Apt 7:20 Sihen aican syndyi Moses/ ia hen oli Jumalan otolinen/ ia eletettin colmet Cwcautta henen Isens Honesa.
Apt 7:21 Coska he' nyt wlosheitetty oli/ nin Pharaonin Tyter otti henen/ ia yleskaswatti sen itzellens poiaxi.
Apt 7:22 Ja Moses opetettin caikis Egiptin wijsauxes/ ia oli woimalinen töise ia sanoisa.
Apt 7:23 Mutta quin hen oli neliekymmende aijastaica wanha/ tuli henen mieleens/ ette hen tactoi etzie henen welijens Israelin lapsia.
Apt 7:24 Ja quin hen yhdelle näki wärytt techteuen/ nin he' auitti hende/ ia costi henen polestans ioca wärytte kersi/ ia löi sen Egiptin miehen.
Apt 7:25 Mutta hen lwli henen Welijens sen ymmerteuen/ ette Jumala tactoi heite wapatta henen Kädhens cautta. Waan eiuet he ymmertenet.
Apt 7:26 Ja toisna peiuen tuli hen heiden tygens/ Coska he keskenens ritelit/ nin hen souitteli heite sanoden/

Rackat Miehet/ weliexet te oletta/ mixi te toinen toisenna wärytte teet?
Apt 7:27 Mutta se ioca Lehimeisens wärytte teki/ poislyckesi henen sanoden/ Cuca sinun on pannut Pämiehexi ia Domarixi meiden pälen?
Apt 7:28 Wai tadhocos mös minua tappa/ ninquin sine tapoit eilen sen Egiptin miehen?
Apt 7:29 Ja pakeni Moses temen puhen teden/ ia oli Mwcalainen Madian maakunnas/ iossa hen synnytti caxi poica.
Apt 7:30 Ja nelienkymmenen aijastaian pereste ilmestui HERran Engeli henelle Corues Sinain worell Tulises Pensahas.
Apt 7:31 Coska Moses sen näki/ ihmetteli hen site näky. Mutta quin hen tygemeni catzoman/ nin Herran äni cwlui henelle/
Apt 7:32 Mine olen sinun Iseis Jumala/ Abrahamin Jumala/ Isaachin Jumala ia Jacobin Jumala. Nin Moses wapisi ia ei tochtinut sinne catzo.
Apt 7:33 Nin sanoi Herra henelle/ Risu sinun Kenges ialghoistas/ Sille se Sia cussas seisot/ ombi pyhe Maa.
Apt 7:34 Mine olen kylle nähnyt minun Canssani tuskan ioca Egiptis ombi/ Ja olen heiden hoocauxens cwllut/ ia alasastuin heite wapattaman. Ja tule nyt tenne/ Mine leheten sinun Egiptijn.
Apt 7:35 Temen Mosesen ionga he kielsit ia sanoit/ Cuca sinun on pannut Pämiehexi ia Domarixi? Sen ombi Jumala (ma mine) Pämiehexi ia Wapattaiaxi lehettenyt Engelin Kätte mödhen/ ioca henelle ilmestui Pensahas.
Apt 7:36 Teme heite wloswei/ ia teki Ihmeit ia Mercki Egiptis/ ia Punaises Meres/ ia Corues neliekymmende aijastaica.
Apt 7:37 Teme ombi Moses/ ioca sanoi Israelin lapsille/ Yhden Prophetan HERRA JUMALA teille ylesnostapi teiden Welijsten/ ninquin minun/ site teiden pite cwleman.
Apt 7:38 Teme se on ioca Seurakunnas oli Engelin cansa corues/ ioca puhui henen cansans Sinain worella/ ia meiden Isein ca'sa.
Apt 7:39 Teme sai Elemen puhen meille andaxe's. Jota teiden Iset eiuet totelluet/ Waan poissysesit sen heiden tyköens/ ia palasit sydemestens Egiptijn
Apt 7:40 ia sanoit Aronille/ Tee meille Jumaloita iotca meiden edhellen kieuuet/ Sille emme me tiedhe mite telle Moseselle/ ioca meite Egiptist wloswei/ tapachtanut ombi.
Apt 7:41 Ja nijne peiuine he teit yhde' Wasican/ ia wffrasit Epeiumaloille wffrit/ ia remuitzit heiden kättens töiste.
Apt 7:42 Nin Jumala sis kiensi henens/ ia ylena'noi heiden paluelema' Taiuan sotakunda/ Ninquin Kirioitettu

ombi Prophetain Ramatusa. Olettaco te Israelin Hoonesta minulle wffranuet Wffrija/ ia Eleimite neliekymende aijastaica coruesa?
Apt 7:43 Ja te ylesotit sen Molochin maian/ Ja sen teiden Jumalan Remphaxen Techdhen/ nijte Cuuia iotca te teitte teille cumartaxen/ Ja mine tahdon teite poisheitte edhemme Babiloniata.
Apt 7:44 Meiden Isille oli se Todhistuxen maia coruesa/ ninquin se oli heille sätenyt ioca Mosesen cansa puhui/ Ette hen sen tekemen piti sen Esikuuan ielkin ionga hen oli nehnyt.
Apt 7:45 Jonga mös meiden Iset wastanotit ia weit sen Josuan cansa sihen Mahan iossa Pacanat asuit/ iotca Jumala poissysesi meiden Isein caswon edeste Haman Dauidin aican asti/
Apt 7:46 Joca sai armon Jumalan tykene/ ia anoi ette henen piti ydhen Maian leutemen Jacobin Jumalalle.
Apt 7:47 Mutta Salomon Rakensi henelle ydhen Hoonen/
Apt 7:48 Waan se Caikenylimeinen ei asu nijse Templis/ iotca Käsille techthyt ouat.
Apt 7:49 Ninquin Propheta sanopi/ Taiuas ombi minun Istumen/ ia Maa ombi minun Jalcani astinlauta.
Apt 7:50 Minge Hoonen sis te tadhotta minun Raketa? sanopi HERRA/ eli cuca ombi minun Leposian? Eikö minun käten ole caiki neite tehnyt.
Apt 7:51 Te niskurit ia ilman ymberileickamata sydhemest ia coruist/ Te aina wastanseisotta pyhe He'ge/ ninquin teidhe'gi Iset/ nin mös te.
Apt 7:52 Cuta Prophetista ei teiden Iset wainoneet? ia tappanet nijte iotca Temen Wanhurskan tulemisen ennustit/ ionga Petteijet ia Murhaijat te nyt olitta/
Apt 7:53 Te quin Lain saitte Engelin andamisen cautta/ Ja ei te site pitenyet.
Apt 7:54 Coska he sis näme cwlit/ keui se lepitze heiden sydheme's/ ia kiristelit Hambaitans hende wastan.
Apt 7:55 Mutta ette hen oli teunens Pyhe He'ge catzachti he' yles Taiuasen/ ia näki Jumalan Herraudhen/ Ja Jesusen seisoua' Jumala' oikealla kädelle ia sanoi/
Apt 7:56 Catzos/ Mine näen Taiuahat awoi/ Ja Inhimisen Poian seisouan Jumalan oikealla Kädelle.
Apt 7:57 Nin he hwsit teudelle curckulla ia tukitzit coruians kijni/ Ja caiki yximielisesta carckasit henen pälens/
Apt 7:58 ia wlosaijoit henen Caupungist/ ia kiuitit henen. Ja ne Todhistaijat poispanit Waatteins ydhen Noricaisen ialcain iuren ioca cutzuttin Saulus.
Apt 7:59 Ja he kiuitit Stephanusen/ ioca rucoli ia sanoi/ HERRA JESU ota minun Hengen.
Apt 7:60 Nin hen laski poluillens/ ia hwsi swrella änelle/ HERRA/ äle lue heille tete syndi/ Ja quin hen temen oli sanonut/ nin hen nuckui.

VIII Lucu.

Apt 8:1 Ia Saulus oli sosittanut henen Coolemaha's. Nin nousi sinä peiuen swri Waino Seurakunna' wastan/ ioca oli Jerusalemis/ ia he caiki haiosit ymberi Judean ia Samarian maa kundi paitzi Apostoleita.
Apt 8:2 Ja mutamat Jumalan pelkeueiset Miehet coriasit Stephanin/ ia pidhit swren Walituxen henen ylitzens.
Apt 8:3 Mutta Saulus rateli Seurakunan/ ia sisellemeni hoone hoonesta/ ia edesweti Miehet ia Waimot/ ia panetti heite Fangiuxeen.
Apt 8:4 Ne sis iotca haijoneet olit/ ymberiwaelsit ia sarnasit Jumalan sana/
Apt 8:5 Nin Philippus alastuli ychten Samarian Caupungin/ ia sarnasi heille Christusest.
Apt 8:6 Mutta Canssa yximielisesta ia wisusta warinotti nijste mite Philippus sanoi/ Ja neit ne Merkit/ iotca hen teki.
Apt 8:7 Sille ette ne rymet Henget monesta Riuatusta wloslexit/ Hwtaden swrella änelle/
Apt 8:8 Ja monda Ramba ia Saattamatoinda Paranit. Ja swri ilo nousi sihen Caupungin.
Apt 8:9 Nin oli siele yxi Mies Simon nimelde/ ioca ennen samas Caupungis Noituxen Wirca piti/ ia oli sen Samarian Canssan willittenyt/ sanoden itzens oleuan iongun ialon. Jota seke pienet ette swret cwldelit/ sanoden/
Apt 8:10 Teme ombi Jumalan weki/ ioca se isoi on.
Apt 8:11 Mutta senteden he cwldelit hende/ ette hen cauuan aica henen Noitudhellans oli heite cumminnut.
Apt 8:12 Coska he nyt wskoit Philippusen sarnauan Jumala' waldakunnast/ ia Jesusen Christusen nimest/ nin he annoit heidens casta seke Miehet ette Waimot.
Apt 8:13 Nin tuli mös se Simon wskolisexi/ Ja quin hen castettu oli/ piti hen itzens Philippusen tyken/ ia quin hen näki ne merckit ia teghot iotca tapachtuit/ hemmestui hen ia ihmetteli.
Apt 8:14 Coska nyt Apostolit Jerusalemis cwlit/ ette Samaria oli Jumalan sanan wastanottanut/ nin he lehetit heiden tygens Petarin ia Johannesen.
Apt 8:15 Coska he sinne alastulit/ Rucolit he ninen edeste ette heiden piteis saaman pyhen Hengen.
Apt 8:16 Sille ei hen wiele ollut ydhengen ninen päle alaslaskettu/ waan olit waiwoin castetut Jesusen Christusen Nimeen.
Apt 8:17 Nin he panit Kätense heiden pälens/ ia he sait sen pyhen Hengen.
Apt 8:18 Coska nyt Simon sen neki/ ette Apostolein Kädhen pälepanemisen cautta annetin pyhe Hengi/ Taritzi hen heille Raha ia sanoi/
Apt 8:19 Andacat minulleki mös se woima/ ette kenenge päle mine Käteni panen/ hen sais sen Pyhe Hengen.

Apt 8:20 Mutta Petari sanoi henelle/ Olcoon sinun Rahas sinun cansas cadhotuxes/ Ettes lwlet Jumalan Lahian oleuan Rahoilla ostettauan.
Apt 8:21 Ei ole sinulla Osa eike arpa tesse Sanas/ Sille ettei sinun sydhemes ole oikea Jumalan edes.
Apt 8:22 Senteden tee Paranos teste sinun pahudhestas ia Rucole Jumala/ ette sinun sydhemes aijatoxet sinulle andexiannetaisin.
Apt 8:23 Sille ette mine näen sinun oleua' catkerata sappe teunnens/ ia solmittuna wärydhelle.
Apt 8:24 Nin wastasi Simon ia sanoi/ rucolca te HERRA minun edesten/ ettei miten neiste iotca te sanoitta minun päleni tulisi.
Apt 8:25 Mutta coska he todhistaneet ia puhuneet olit HERRAN sanan/ palasit he Jerusalemin/ ia sarnasit Euangelium mones Samarian Kylis.
Apt 8:26 Mutta HERRAN Engeli puhui Philippusen tyge ia sanoi/ Ylesnouse ia mene Lounasen pein/ site tiete mödhen ioca alasmene Jerusalemist Gazam polen ioca kylmille on/ Nin hen ylesnousi ia meni.
Apt 8:27 Ja catzo/ yxi Ethiopiam Mies/ sen Ethiopian Trötingen Candacen wäkeue Rahanhaltia/ ionga hen oli pannut caiken henen Tauarans päle/ se oli tullut Jerusalemin Rucoleman.
Apt 8:28 Ja palasi cotijns istudhen Rattans päle/ ia luki Esaia Propheta.
Apt 8:29 Nin Hengi sanoi Philippusel/ Mene edes ia leheste sinuas temen rattan tyge.
Apt 8:30 Nin Philippus iooxi tyge/ ia cwli henen lwkeuan Esaia Propheta/ ia sanoi/ Ymmerdeckös mös mites luet?
Apt 8:31 Nin he' sanoi/ Quinga mine taidha' ymmerte/ ellei iocu minulle osota? Ja hen Rucoli Philippusta/ ette hen ylesastuis/ ia istuis henen tykenens.
Apt 8:32 Mutta se quin hen lwki Ramatusta/ oli teme. HEN on ninquin yxi Lammas teuraxi talutettu/ ia änete ninquin Caritza keritzijens edes/ Nin hen ei awanut Sutans.
Apt 8:33 Henen neurydhens tedhen poisotetin henen Domions/ Mutta cuka taita wlossano hene' Iiens pitudhen? Sille henen Elemens on poisotettu maasta.
Apt 8:34 Nin wastasi se Raha'haltia Philippusta ia sanoi/ Mine rucolen sinua/ Keste Propheta neite puhupi? Itzestensekö/ eli iostaki toisesta?
Apt 8:35 Nin Philippus suuns auasi/ ia Rupesi teste Kirioituxest sarnaman Euangeliumi henelle Jesusest.
Apt 8:36 Ja quin he waelsit tiete mödhen/ tulit he yhden Wedhen tyge. Ja se Rahanhaltia sanoi/ Catzos tesse on Wesi/ mike wallitze ettei mine castetta?
Apt 8:37 Nin sanoi Philippus/ Jos sine wskot caikest sydemestes/ nin macta kylle olla. Hen wastasi ia sanoi/ Mine wskon Jesusen Christusen oleuan Jumalan Poian.

Apt 8:38 Nin he' annoi seisette Rattan ia alasastuit wetehen/ seke Philippus ette se Rahanhaltia/ ia hen castoi hene'.
Apt 8:39 Mutta coska he sis wedhest Ylesastuit/ nin HERRAN Hengi te'masi Philippusen/ ia ei se Rahanhaltia hende sillen nehnyt/ waan hen meni iloite' tietense möden matcaans.
Apt 8:40 Mutta Philippus leuttijn Asdodis/ ia ymberiwaelsi/ ia sarnasi Euangelium ioca Caupungis/ sihenasti quin hen tuli Cesarean.

IX Lucu.

Apt 9:1 Mutta Saulus wiele puhalsi wchkauxet ia Murhat HERRAN Opetuslapsia wastan.
Apt 9:2 Ja meni Ylimeisen Papin tyge/ ia anoi henelde breiuie ninen Sinagogain tyge Damascos. Senpäle/ ette ios hen iongu' eli Miehiste taica Waimoista teste Tieste leuteis/ nijte piti hene' sidhottuna wiemen Jerusalemijn.
Apt 9:3 Mutta quin hen matkusti/ ia lehestui Damascu/ nin yxi walkeus Taiuahast äkitzelde ymberile'machti hene'/
Apt 9:4 ia he' langesi mahan/ ia cwli ydhen änen sanoua' henelle's/ Saul Saul/ mixi sine wainot minua? Nin hen sanoi/ Cuca sine olet HERRA?
Apt 9:5 sanoi HERRA/ mine olen JESUS iota sine wainot/ Coua ombi sinun tutkanda wastan potkia.
Apt 9:6 Nin hen wapisi ia hemmestui ia sanoi/ Herra mites tadhot ette minun pite tekemen? HERRA sanoi henelle/ Nouse yles ia mene Caupungin/ ia sielle sinulle sanotan mite sinun pite tekemen.
Apt 9:7 Mutta ne Miehet/ iotca henen Seurasans olit/ seisoit hemmestetyt/ Sille he cwlit waiwoin änen/ mutta eiuet kete' nähnyet.
Apt 9:8 Nin Saul9 ylesnousi maasta/ ia auoiomille silmille ei hen keten nehnyt.
Apt 9:9 Mutta Kädheste he talutit hende/ ia siselleweit Damaschun. Ja oli colme peiue näkemete/ ia sömete ia iomata.
Apt 9:10 Nin oli yxi Opetuslapsi Damaschus nimelde Ananias/ sanoi HErra henelle Näwuyn cautta/ Anania. Ja hen sanoi/ HERRA/ tesse mine olen.
Apt 9:11 Nin sanoi HERRA henelle/ Ylesnouse/ ia mene sillen Cadhullen/ ioca cutzutan se Oikia/ ia kysy Judan hoones ychte ioca cutzutan Saulus Tarsilainen/ Catzo sille hen rucole.
Apt 9:12 Ja hen näki Näwuyn cautta ycden Miehen nimelde Ananias siselletuleuan/ ia paneuan kädhens henen pälens/ ette henen piti saaman näwuyns iellens.
Apt 9:13 Nin wastasi Ananias/ HERRA/ mine olen cwllut monelda teste Mieheste/ quin palio paha hen sinun

Pyheis on tehnyt Jerusalemis.
Apt 9:14 Ja henelle ombi mös täle Ylimeisilde Papilta walda annettu/ kijnisitoman caiki nijte/ iotca sinun Nimes auxenshwtauat.
Apt 9:15 Nin sanoi HERRA henelle/ Mene/ Sille teme ombi minulle yxi wloswalittu Ase/ candaman minun Nimeni Pacanain/ ia Kuningasten/ ia Israelin lasten edes.
Apt 9:16 Ja mine osotan henelle/ quin palio henen pite kersimen minun Nimeni tedhen.
Apt 9:17 Ja Ananias meni sinne/ ia tuli sihen Hoonesen/ ia pani Kädhens henen pälens ia sanoi/ Racas welien Saul. Se HERRA minun lehetti/ ioca ilmestui sinulle tielle/ iotas tulit/ Ettes näwuys iellenssaaman pite/ ia pyhelle Hengelle teutettemen.
Apt 9:18 Ja cochta putoisit henen Silmistens ninquin Somuxet ia hen iellenssai näwuyns Ja ylesnousi/ ia andoi henens casta.
Apt 9:19 Ja quin hen otti Rooca tygens/ nin hen wahwistui.
Apt 9:20 Oli sis Saulus mwtomat peiuet Opetuslasten cansa iotca olit Damaschus/ Ja cochta hen sarnasi Synagogis Christusen/ Ette se oli Jumalan Poica.
Apt 9:21 Nin ne caiki hemmestuit/ iotca sen cwlit ia sanoit/ Eikö teme se ole ioca caiki ne Jerusalemis häwitti quin site Nime auxenshwdhit? Ja site warten tenne tuli/ ette hen ne sidhottuna weis Ylimeisten Pappein tyge?
Apt 9:22 Mutta Saulus aina tuli ialomaxi/ ia tacaperin aioi ne Juttat iotca Damaschus asuit/ todhistain Ette teme oli Christus.
Apt 9:23 Ja nin monen peiuen peräst pidhit Juttat Neuuo keskenens hende tappaxens.
Apt 9:24 Mutta se techtin Saulusel tietteuexi ette he hende wäghyit. Ja nin he wartioitzit portisa öte ia peiue/ hende tappaxens.
Apt 9:25 Nin Opetuslapset otit henen öelle/ ia laskit henen ylitze mwrin/ mahanlaskein ydhes Coris.
Apt 9:26 Coska nyt Saulus tuli Jerusalemin/ taritzi hen itzens Opetuslasten sekan/ Ja caiki hende pelkesit/ Ja eiuet vskonet hende Opetuslapsexi.
Apt 9:27 Waan Barnabas otti henen tygens/ ia wei Apostoleitten tyge/ ia iutteli heille quinga hen oli tielle nehnyt HERRAN/ Ja ette hen oli puhunut henen cansans/ Ja quinga hen oli Damaschos Jesusen Nimes wrholisesta puhunut.
Apt 9:28 Ja hen oli sijtte heiden tykenens Jerusalemis/ siselle ia wloskeui/ Ja sarnasi pelkemet HERRAN Jesusen Nimeen.
Apt 9:29 Hen puhui mös ia campali Grekein cansa. Mutta he pysit hende tappaxens.
Apt 9:30 Coska weliet sen ymmersit/ weit he henen Cesarean/ ia lehetit Tarsumin.

Apt 9:31 Nin oli sis Seurakunnalla Rauha caikes Judeas ia Galileas ia Samarias/ ia se Rakettijn/ ia waelsi HERRAN pelgos/ ia ylesteutettin Pyhe' Hengen lodhutuxella.
Apt 9:32 Nin se tapachtui/ coska Petari waelsi iocapaicas/ ette hen mös tuli ninen Pyhein tyge iotca Liddas asuit.
Apt 9:33 Nin leusi hen sielle ydhen Miehen Eneas nimelde/ ioca io cadhexan aijastaica oli Wootesa haluattuna maanut.
Apt 9:34 Ja sanoi henelle Petari/ Enea/ HERRA Jesus Christus sinun paratkon ylesnouse/ ia tee itze wootees. Ja cochta hen ylesnousi.
Apt 9:35 Ja caiki ne iotca Liddas ia Saronas asuit neit henen/ ia tulit kätuxi HERRAN tyge.
Apt 9:36 Mutta Joppes oli yxi Opetuspica/ nimelde Tabea/ ioca tulkittu cutzuttan/ Metzewohi/ Teme oli teunens hywije töite ia almuista quin hen teki.
Apt 9:37 Nin se tapachtui sihen aican/ ette se oli kipiä ia cooli/ Nin he sen pesit ia panit Salijn.
Apt 9:38 Nin ette nyt Lidda oli lesse Joppe/ ia Opetuslapset cwlit Petarin sielle oleuan/ lehetit he henen tygens/ Rucoellen/ ette hen witzis tulla haman heiden tygens.
Apt 9:39 Nin Petari ylesnousi/ ia tuli heiden tyghens. Ja quin he' oli sinne tullut/ nin he weit henen Salijn. Ja hene' ymberins seisoit caiki Lesket/ idkein ia osotit henelle ne Hamet ia Waattet/ iotca se Tabea heille oli tehnyt/ coska hen wiele oli heiden cansans.
Apt 9:40 Ja quin Petari oli heite caiki wlosaijanut/ nin hen laski poluillens/ Rucoli/ ia keensi henens Rwmin polen ia sanoi/ Tabea/ Nouse yles. Nin se auasi silmens.
Apt 9:41 Ja quin hen Petarin neki/ istui hen iellens yles. Nin hen annoi sen kätte/ ia ylesoijensi henen. Ja cutzui ne Pyhet ia Lesket/ ia andoi henen eleuene heiden haltuns.
Apt 9:42 Ja se tuli tietteuexi ymberi caiken Joppen/ ia moni vskoit HERRAN päle.
Apt 9:43 Nin tapachtui ette hen wipyi Joppes monda peiue/ ydhen Simonin tykene ioca oli Parckari.

X Lucu.

Apt 10:1 Nin oli yxi Mies Cesareas nimelde Cornelius/ Sadha'pämies sijte Jouckosta/ ioca cutzuttin se Waalinmaan/
Apt 10:2 Jumalinen/ ia pelkeueinen Jumalata ynne caiken henen Hoonens cansa/ iakadhen palio Almuisat Canssalle/ ia aina Jumalata Rucoeli.
Apt 10:3 Se näki iulkisest näuuyn cautta liki yhdexette hetke peiwelle Jumalan Engelin henen tyghense siselletuleuan/ ia sanouan henelle/ Corneli. Ja hen catzeli hene' pälens/ ia peliestyi ia sanoi/ HERRA/ mike

ombi?
Apt 10:4 Nin hen sanoi henelle/ Sinun Rucouxes ia sinu' Almuisas ouat ylestulluet muistoxi Jumalan edes/
Apt 10:5 Ja lehete nyt Miehi Joppeen/ ia cutzuta Simon/ ioca lijcanimelde cutzutan Petari/
Apt 10:6 He' maia pite Simonin parckarin tykene ionga Hoone maca Meren tykene/ Hen sanopi sinulle mite sinun pite tekemen.
Apt 10:7 Ja quin se Engeli ioca Corneliusta puhutteli/ poismeni/ nin he' cutzui caxi hene' paluelians ia ydhen Jumalanpelkeuen Sotamiehen/ nijste/ iotca hende wartioitzit/
Apt 10:8 ia hen caiki nemet iutteli nijlle/ ia lehetti hen ne Joppeen.
Apt 10:9 Toisna peiue' coska he matkas olit/ ia lehestuit Caupungita/ ylesastui Petari Salin wllackon Rucoleman/ liki cwdhet hetki. Ja quin hen jsosi/ nin he' tadhoi swrusta.
Apt 10:10 Coska he nyt henelle walmistit/ nin he' tuli horroxihin/
Apt 10:11 Ja näki Taiuan auki/ ia alastuleua' tygens ydhen Astian/ ninquin swre' Linasen Waaten nelijs culmaissa sidhottuna/ ia alaslaskettijn Taiuahast maan päle/
Apt 10:12 Jossa olit caikinaiset nelijalcaiset maa' Eleiemet/ ia Metzeliset/ ia Mateleuaiset/ ia Le'deueiset Taiuas alla.
Apt 10:13 Ja yxi äni tapachtui henelle/ Petari nouse yles/ tapa ia söö.
Apt 10:14 Nin sanoi Petari/ Eiswingan HERRA/ Sille em mine ikenens ole sönyt miteken Ychteliste/ eli Saastaista.
Apt 10:15 Ja taas äni sanoi henelle/ Mite Jumala ombi puhdastanut/ ele sine sano Ychtelisexi.
Apt 10:16 Ja se tapachtui mös colmanen kerdhan. Ja se Astia ylesotettin iellens Taiuasen.
Apt 10:17 Ja quin Petari itzellens epeli/ mike Näky teme oli/ ionga hen näki/ Catzo/ nin kyselit ne Miehet iotca Corneliuselda olit lehetetyt sen Simonin Hoonen ielkin/
Apt 10:18 ia seisoit owen edes ia wloskutzuit ydhen/ ia kysyit Jos Simon/ ioca lialda nimelde cutzutan Petari/ sielle keuis maia.
Apt 10:19 Mutta quin nyt Petari aiatteli sen Näwuyn päle/ sanoi henelle Hengi/ Catzos/ ne Miehet etziuet sinua/
Apt 10:20 Ylesnouse sis ia alasastu ia mene heiden cansans ilman epelemet/ Sille mine lehetin heite.
Apt 10:21 Nin Petari alasastui Miesten tyge/ iotca Corneliuselda lehetetyt olit hene' tygens ia sanoi/ Catzos/ mine se olen/ iota te etzitte/ Mite warten te oletta tulleet?
Apt 10:22 Nin he wastasit/ Se sadhanpämies Cornelius hurskas ia Jumalan pelkeue Mies/ iolla todistus ombi caikilda Juttan Canssalda/ on keskyn saanut pyhest Engelist Ette henen piti sinun cutzuttaman hoonesens/ ia

sanoia sinulda cwleman.
Apt 10:23 Nin he' sis heite sisellecutzui/ ia piti heite maias. Nin toisna peiuen meni Petari heiden cansans/ ia mwtomat Weliet Joppesta seurasit hende.
Apt 10:24 Mutta toisna peiuen tulit he Cesarian siselle. Ja Cornelius odhotti heite/ ia oli cokon cutzunut henen Langonsa ia henen parahat Ysteuens.
Apt 10:25 Mutta quin nyt Petari siselletuli/ nin Cornelius meni hende wastaan ia langesi henen ialcains iuren/ ia cumarsi hende.
Apt 10:26 Mutta Petari ylesoijensi henen/ ia sanoi/ Nouse yles/ mine olen mös Inhimine'.
Apt 10:27 Ja quin hen oli hende puhutellut/ meni he' siselle/ ia leusi monda iotca olit ychtentulluet
Apt 10:28 Ja sanoi heille/ Te tiedette ettei luuattu ole Juttan Miehen tyken olla eli tyge tulla iongu' Pacanan miehen. Waan minulle Jumala osotti/ etten mine kete Inhimiste ychteisexi taica Saastaisexi sanoisi.
Apt 10:29 Senteden mine mös ilman epelemet tulin teilde pytetty. Nin mine sis nyt teilde kysyn/ mite warten te minua cutzuitta?
Apt 10:30 Cornelius sanoi/ Mine olen nelie peiue paastonut tehen hetken asti/ ia mine Rucolin ydhexennelle hetkelle/ minun hoonesan Ja catzos/ yxi Mies seisoi minun edesen Kijlteuis Waatteis
Apt 10:31 ia sanoi/ Corneli/ sinun Rucuxes on cwltu/ ia sinun Almuises on muistoxi tulluet Jumalan edes.
Apt 10:32 Nin lehette Joppeen/ ia cutzutta Simon/ ioca lialda nimelde cutzuttan Petari/ se quin Maia pite Simonin parckarin Hoones/ ioca maca meren tykene/ se sinua puhuttele coska hen tule.
Apt 10:33 Nin mine sis cochta lehetin sinun tyges/ ia sine hyuesti teit ettes tulit. Nin me olema sis nyt caiki tesse Jumalan eten/ cwlemas caiki nijte mite sinulle ombi Jumalalda kesketty.
Apt 10:34 Nin Petari Suuns auasi ia sanoi/ Nyt mine todhexi sen leudhen/ ettei Jumala catzo Inhimisen modhon ielkin/
Apt 10:35 Waa' caikinaises Canssas ioca hende pelke/ ia teke wanhurskautta/ se on Jumalan otolinen.
Apt 10:36 Kylle te tiedhette sen sarnan/ ionga Jumala lehetti Israelin Lasten/ ia iulghisti Rauhan Jesuse' Christusen cautta (Joca ombi HERRA caikein ylitze)
Apt 10:37 iosta sarnasta (ma mine) ombi sanoma kieunyt ymberi caiken Judean/ Ja ensin aliettin Galileast (sen Casten ielkin iota Johannes sarnasi)
Apt 10:38 Quinga Jumala sen Jesusen Nazaretist oli woidhellut pyhelle Hengelle ia auwulla. Joca ymberiwaelsi/ hyueteki ia paransi caiki iotca Perkelelde waiwattin/ sille ette Jumala oli henen cansans.
Apt 10:40 Ja me olema caikein ninen Todhistaiat iotca hen teki Juttan maakunnalla/ ia Jerusalemis.
Apt 10:41 Sen he ouat tappanut/ ia ripustit puhun. Sen saman Jumala ylesheretti colmanna peiuene/ ia

ilmoitti henen/
Apt 10:42 Ei caikelle Canssalle/ Waan meille iotca Jumala ennen oli Todhistaiaxi wloswalinnut/ me quin söimme ia ioimme ynne henen cansans/ sijtte quin hen ylesnousi Coolleista.
Apt 10:43 Ja hen keski meite Canssalle sarnaman/ ia todhistaman/ ette HEN ombi se ioca Jumalalda on säätty Eleuiten ia Cooluten Domarixi.
Apt 10:44 Heneste caiki Prophetat todhistauat/ Ette iocainen quin vsko henen pälens/ pite henen Nimens cautta synnein andexi andamisen saaman.
Apt 10:45 Coska Petari wiele neite sanoia puhui/ langesi pyhe Hengi caikein päle iotca Puhen cwlit.
Apt 10:46 Nin ne wskouaiset Ymberileickauxest iotca Petarin cansa olit tulluet/ hemmestut/ Ette mös pacanain päle se pyhen Hengen lahia wodhatettin.
Apt 10:47 Sille ette he cwlit heiden Kielille puhuuan ia Jumalata ylisteuen.
Nin Petari wastasi/ Taitaco iocu kielde ettei nemet iotca ouat sen pyhen Hengen saanuet ninquin möki/ wedhelle casteta?
Apt 10:48 Ja nin andoi hen heite castetta HERRAN nimeen. Nin he Rucolit hende/ ette hen sielle mwtomat peiuet wipyis.

XI Lucu.

Apt 11:1 TUli sis Apostolein ia Weliein corualle iotca Judeas olit/ ette mös Pacanat wastanrupesit Jumalan Sana.
Apt 11:2 Ja quin Petari ylestuli Jerusalemin/ nin ne iotca olit Ymberileickauxesta rijtelit hende wastan sanoden/
Apt 11:3 Sine olet sisellemennyt ninen Miesten tyge ioilla Esinahka ombi/ ia söit heiden cansans.
Apt 11:4 Nin Petari rupesi heille luettelman alghusta ierestens/ sanoden/
Apt 11:5 Mine olin Joppen Caupungis Rucoxes/ ia tulin Horroxijn/ Ja näin ydhen Näwuyn/ nimittein Ydhen Astian alastuleuan/ ninquin swren linasen Waatten nelis culmaisen/ ia alaslasketun Taiuahast/ ia tuli minuhun sadhen.
Apt 11:6 Sen siselle mine catzoin/ ia eckesin/ ia näin maan nelijalcaiset Eleimet/ ia Metzeliset/ ia Mateleuaiset/ ia Linnut Taiuas alla/
Apt 11:7 Nin mine mös cwlin änen sanouan minulle/ Petari nouse yles/ tapa ia söö.
Apt 11:8 Mutta mine sanoin/ Enswingan HERRA/ Sille ettei miten ychteliste eli Saastaista/ ole coskan minun suuni siselletullut.

Apt 11:9 Mutta se äni wastasi taas minua Taiuahast/ Mite Jumala ombi puhdastanut/ äle sine sano ychtelisexi.
Apt 11:10 Ja se colmasti tapachtui/ Ja taas caiki yleswietin Taiuahase'.
Apt 11:11 Ja catzo/ cochta sillens seisoit colmet Mieste sen Hoonen edes iossa mine olin/ lehetetyt Cesareast minun tykeni.
Apt 11:12 Sanoi sis Hengi minulle ette minun piti epelemet menemen heiden cansans. Nin seurasit mös minua näme cwsi Welie/ Ja me menim sen Miehen hoonesen.
Apt 11:13 Ja hen iutteli meille quinga he' oli nehnyt ydhe' Engelin Honesans seisoua'/ ia sanoua' henelle/ Lehete Miehet Joppeen/ ia noudha se Simon ioca cutzutan Petarixi/
Apt 11:14 hen sanopi sinulle ne sanat ioinenga cautta sine wapadhexi tulet/ ia caiki sinun hoones.
Apt 11:15 Coska mine nyt parahallans puhuin/ nin la'gesi pyhe He'gi heiden pälens/ Nin quin hen mös alghusta langesi meiden pälen.
Apt 11:16 Nin mine muistin sen quin HERRA sanonut oli/ Johannes tosin castoi teite wedhelle/ mutta te pite castettaman pyhelle Hengelle.
Apt 11:17 Ette nyt Jumala saman Armon heillen annoi/ quin meillengi/ iotca vskoimma HERRAN Jesusen Christusen päle. Mike sis mine olisin/ ioca seisoisin Jumalata wastan?
Apt 11:18 Coska he nämet cwlit/ waickenit he ia cunnioitit Jumalata sanoden/ Nin ombi sis Jumala andanut mös pacanoillen paranoxen Elemisehen.
Apt 11:19 Mutta ne iotca haijoneet olit sijne wainosa/ ioca nousi Stephanin teden/ ymberiwaelsit haman Phenicean/ ia Cyprumijn/ ia Antiochian asti/ ia eikellenge he site sana puhuneet/ mutta waiwoin Juttaille.
Apt 11:20 Ja nin olit mwtomat Miehet heiste Cyprist/ ia Cyreniast/ coska he tulit Antiochian/ nin he puhuit mös Grekein tyge/ sarnaten HERRASTA JESUSEST.
Apt 11:21 Ja oli HERRAN Käsi heiden cansans/ Ja yxi swri lucu tulit wskolisexi/ ia kiensijt hEran tyge.
Apt 11:22 Nin tuli teme sanoma nijste Seurakunnan coruille/ ioca Jerusalemis oli/ Nin he lehetit Barnaban menemen Antiochian.
Apt 11:23 Coska hen sis sinne tuli/ ia sai nädhe Jumalan armon/ ihastui hen/ ia neuuoi caikia/ Ette he wahwalla sydhemelle pysysit HERRASA/
Apt 11:24 Sille ette hen oli hyue Mies/ ia teunens Pyhe Henge ia vsko. Ja swri ioucko Canssa enäni Herralle.
Apt 11:25 Nin Barnabas lexi Tarsin Saulusta etzime'. Ja quin hen leusi hene'/ toi hen hene' cansans Antiochian.
Apt 11:26 Ja he olit sen Seurakunna' cansa caike' aiastaian/ ia opetit palio Ca'ssa/ Ja Opetuslapset ruuettin

ensin Antiochias cutzuma' Christityxi.
Apt 11:27 Ja nijnä peiuinä tulit Prophetat Jerusalemist Antiochian
Apt 11:28 Ja yxi heiste Agabus nimelde ylesnousi/ ia ilmoitti heille Hengen cautta swren Nälien tuleuan ylitze caiken Mailman pijrin. Joca mös tapachtui sen Keisarin Claudiusen Wallan aican.
Apt 11:29 Mutta Opetuslapset säädhit/ quin cullakin oli wara/ iotakin lehettemen ninen Weliein auxi/ iotca Judeas asuit/
Apt 11:30 Nin quin he mös teit ia lehetit Wanhimille Barnaban ia Saulusen Kättein cautta.

XII Lucu.

Apt 12:1 Sille samalla aijalla/ otti Herodes Kuningas monicachtoi kijni Seuraku'nasta pijnataxens.
Apt 12:2 Nin hen mestasi Jacobin Johannesen welien miecalla.
Apt 12:3 Ja quin hen näki sen Juttaille kelpaua'/ nin hen mös pysi Petari käsitte. Ja se oli iuri Makianleiuen peiuinä.
Apt 12:4 Coska he' nyt oli henen käsittenyt/ pani hen henen Fangiuxen/ ia annoi henen nelien Sotamiesten neliennexen haltun wartioita/ ia aijatteli henen Päsieisen ielkin asetta Canssan eten.
Apt 12:5 Ja Petari tosin pidhettin Tornis. Mutta Seurakunda Rucoli lackamat henen edestens Jumalata.
Apt 12:6 Ja quin Herodes tachtoi henen edestodha/ sen saman öön Petari macais cadhen Sotamiehen waihella/ sidhottuna cahcteen kahlein/ Ja Wartiat owen edes olit ia wartioitzit Tornia.
Apt 12:7 Ja catzo HERRAN Engeli seisoi henen tykenens/ ia yxi Kircaus paisti Hoonesa/ Lyckesi Petarin kylkeen ia Hereytti henen ia sanoi/ Nouse nopiast yles. Ja ne Cahlet putoisit henen Käsistens.
Apt 12:8 Nin Engeli sanoi henelle/ Sonnusta ia kengite sinus. Ja hen teki nijn. Nin he' sanoi henelle/ Pue sinun waattees/ ia seura minua.
Apt 12:9 Ja nin hen wlosmeni ia seurasi hende. Ja ei he' tietenyt site todhexi quin Engelin cautta techtin/ waan hen lwli näkeuens ydhen Näwyn.
Apt 12:10 Nin he edeskeuit sen ensimeisen ia toisen Wartiuxen lepitze/ ia tulit sen Rautaisen Portin tyge/ ioca Caupungijn wiepi/ ioca mös itzestens heille aukeni. Ja he keuit sijte wlgos/ edeskieudhen ychte Catu mödhen. Ja cochta sillens Engeli erkani heneste.
Apt 12:11 Ja quin Petari toindui entisellens/ sanoi hen/ Nyt mine totisest tiedhe'/ Ette HERRA o'bi lehettenyt henen Engelins/ ia minun pästenyt herodesen käsist/ ia caiken Juttan Canssan toiwoxest.
Apt 12:12 Ja quin hen oli teste aijatellut/ tuli hen Marian/ Johannesen Eitin Hoonen tyge/ ioca Marcus cutzuttin/ cussa monda coosa olit ia rucolit.

Apt 12:13 Coska sis Petari alati colkutti Porstuan owen päle/ wlosmeni yxi Pica/ Rode nimelde/ cwldeleman.
Apt 12:14 Ja quin hen Petarin änen tunsi/ ei hen auanut Oue ilon tedhen/ waan siselleiooxi ia ilmotti sen heille/ ette Petari seisoi ouen edes.
Apt 12:15 Nin ne sanoit henelle/ Hullutacos? Nin hen todhisti sen nijn oleuan. Nin he sanoit/ Henen Engelins se ombi.
Apt 12:16 Mutta Petari quitengi colkutti. Coska he sis auasi/ Neit he henen ia ihmettelit/ Mutta hen wijttasi heille kädhellens/ ette heiden piti waickeneman.
Apt 12:17 Ja hen iutteli heille quinga HErra oli henen wapachtanut Tornista/ ia sanoi/ Ilmoittacat neite Jacobille ia Welille. Ja hen wlosmeni toisehen paikan.
Apt 12:18 Coska sis peiue tuli/ nousi Sotamiesten kesken ei wehin suru/ mite Petarist liene tullut.
Apt 12:19 Ja quin Herodes piti sanan hene' ielkins/ ia ei leutenyt hende/ nin hen annoi Warttiat cwlelta/ ia keski heite poiswiedhä.
Apt 12:20 Ja lexi alasmenemen Judeast Cesareahan/ ia sielle hen wipui. Ja Herodesen mieli oli caruas Tyron ia Sidonin päle. Mutta nin he tulit yximielisesta hene' tygens/ ia vskotit Blastum/ ioca Kuningan Rahanhaltia oli/ ia anoit rauha/ sille ette heiden Makundans sai elatoxens Kuningan maalda.
Apt 12:21 Mutta ychten märättyne peiuen oli Herodes puietettu Kuningan waattein/ ia istui Domiostolin päle ia piti puhen heidhen ca'sans.
Apt 12:22 Mutta se Canssa hwsi/ Se on Jumala' äni/ ia ei Inhimisen.
Apt 12:23 Ja cochta HERRAn Engeli löi henen/ sille ettei hen site Cunniata Jumalalle andanut/ Ja he' ylessötin madhoilda/ ia andoi Hengens.
Apt 12:24 Mutta Jumalan Sana caswoi ia enäni.
Apt 12:25 Mutta Barnabas ia Saulus palaisit Jerusalemin/ Ja poisannoit tykens sen Aun/ ia he otit cansans Johannem/ ioca mös Marcus cutzuttin.

XIII Lucu.

Apt 13:1 NIn olit sijne Seurakunnas Antiochias mwtomat Prophetat ia Opettaiat/ ioista oli mös Barnabas ia Simon/ ioca cutzuttin Niger/ ia Lucius Cyreniast/ ia Manaen/ sen Nelieruchtinan Herodesen cansa yleskaswatettu/ ia Saulus.
Apt 13:2 Coska sis ne samat HERRA paluelit ia paastoisit/ sanoi heille pyhe Hengi/ Eritteká minulle Barnabam ia Saulum sihen Wircan/ cuhunga mine olen heite cutzunut.
Apt 13:3 Ja quin he olit paastonut ia rucolleet/ ia pannuet Kädhens heiden pälens/ nin he laskit heite

menemen.
Apt 13:4 Ja quin he olit wloslechetetyt pyhest Hengest/ nin he tulit Seleuciam/ ia purietit sielde Cyprijn.
Apt 13:5 Ja quin he olit Salaminas Caupungis/ ilmoitit he Jumalan Sanat Juttain Sinagogis. Mutta heille oli mös Johannes Palueliana.
Apt 13:6 Ja quin he sen Lodhon olit lepitze matkustanuet/ haman sihe' caupu'gin Paphos/ nin he leusit yden welhomiehe' ia falskin Propheta'/ Juttan/ io'ga nimi oli * Bar Jehu/
Apt 13:7 ioca sen Man wanhiman Sergion Paulusen/ toimelisen Miehen cansa oli. Se sama cutzui Barnabam ia Saulum tygens/ ia halasi cwlla Jumalan Sana.
Apt 13:8 Nin heite wastanseisoi se Welhomies * Elimas (sille nein hene' Nimens tulkitan) ia pysi Manwa'hinda poiskiendä vskosta.
Apt 13:9 Mutta Saulus/ ioca mös Paulus cutzutan/ teunens pyhe Henge/ catzoi henen pälens ia sanoi/
Apt 13:10 O sine Perkelen poica/ teusi caikia wilpi ia petosta/ ia caiken Oikeudhen wihamies/ etpe sine lacka wändelemest HERRAN oikeit teite.
Apt 13:11 Ja catzos nyt HERRAN käsi on sinun päles/ ia sinun pite Sokian oleman/ ia ei näkemen Auringo hetken aica.
Apt 13:12 Ja cochta langesi henen pälens/ syngy ia pimeys/ Ja hen ymberikeui etzien cuca hende Kädheste talutais. Coska nyt se Manwanhin näki sen Teghon/ nin hen vskoi/ ia ihmecteli HErran opetuxen ylitze.
Apt 13:13 Coska sis Pauali ia ne iotca henen cansans olit/ purietit/ nin he tulit Pergen sijne Pamphilian maakunnas/ Mutta Johannes erkani heiste/ ia palasi Jerusalemijn.
Apt 13:14 Mutta he waelsit Pergen lepitze/ ia tulit Antiochian/ sihen Pisidian maakundan/ ia sisellemenit Sinagogan Lepopeiuene/ ia istuit.
Apt 13:15 Ja sijttequin Laki ia Prophetat olit luetut/ lehetti Sinagogan pämies heiden tygens sanodhe'/ Te Miehet rackat weliet/ Ongo teille miten puhumist Canssan manauxexi/ nin sanocat.
Apt 13:16 Nin Pauali ylesnousi/ ia wijttas kädhellens/ ette he waickenisit ia sanoi/ Te Miehet Israelist/ ia iotca pelkett Jumalata/ cwlcat/
Apt 13:17 Temen Canssan Jumala wloswalitzi meiden Iset/ ia ylisti Temen Canssan coska he olit Cotakunnaiset Egiptin masa/
Apt 13:18 ia wloswei heite sielde corckialla Käsiwardhella/ ia lehes neliekymmende aiastaica hen kerssi heiden tawoijans Coruesa/
Apt 13:19 Ja pereti cadhotti seitzemen laeista Canssa Canaan maalla/ ia Arualla iakoi nijnen Maan heiden keskenens.

Apt 13:20 Ja sijtte lehes * nelien sadhan ia widhenkymmene' aijastaian pereste annoi hen heille Domarit/ haman Samuel Prophetan asti
Apt 13:21 Ja senielkin pysit he Kuningasta/ Ja Jumala annoi heille Saul Kissin poian/ ydhen Miehen/ Ben Jamin sughusta/ neliexikymmenexi wodhexi.
Apt 13:22 Ja quin hen oli sen poispannut/ nin hen asetti Dauid heille Kuningaxi/ iosta hen todhistoxe's annoi ia sanoi/ Mine leusin Dauid Jessen poian/ ydhen Miehen minun sydhemeni ielken/ henen pite tekemen caiki minun tachtoni.
Apt 13:23 Henen Siemenestens ombi nyt Jumala/ lupauxens ielkin/ edestoottanut JESUSEN/ Israelin Canssan Wapattaijaxi.
Apt 13:24 Ninquin Johannes mös ennen Israelin Canssalle sarnasi Castetta paranoxexi/ ennenquin Hen rupesi.
Apt 13:25 Cosca nyt Johannes henen Jooxuns teuttenyt oli/ sanoi hen/ Em mine Se ole/ ionga te luletta minun oleuan/ Mutta catzo/ Hen tulepi minun ielkeni/ Jonga em mine ole keluolinen Jalgoista kengie pästemen.
Apt 13:26 Te Miehet/ Rackat Weliet/ Te Abrahamin sughun Lapset/ ia ne iotca teisse Jumalata pelkeuet/ Teille ombi Temen terueydhen Puhe lähetetty.
Apt 13:27 Sille ne iotca Jerusalemis asuit/ ia heiden Ylimeisens/ ettei he Hende tundenuet/ eikä Prophetadhen änijä (iotca cunakin Sabbathina luetan) ouat he neite sanoi heiden Domiollans teuttenyet.
Apt 13:28 Ja waicka eiuet he ychten Coleman szyte henen cansans leutenyet/ anoit he quitengin Pilatuselda hende tappaxens.
Apt 13:29 Ja quin he nyt caiki olit teuttenyet/ mite heneste kirioitettu oli/ nin he poisotit henen Puun pälde/ ia panit henen Hautaan.
Apt 13:30 Mutta Jumala ylesheretti henen Colluista/
Apt 13:31 ia hen ombi nächty monda peiue nijlde iotca ynne olit henen cansans Galileast ylesmennyet Jerusalemijn/ iotca ouat henen Todhistaians Canssan edes.
Apt 13:32 Ja me ilmoitam mös teille sen Lupauxen/ ioca meiden Isillem techtin/ ette Jumala ombi teuttenyt sen meillen/ iotca olema heiden Lapsens/
Apt 13:33 Sijnä ette he' ylesheretti Jesusen/ Nin quin ensimeises Psalmisa kirioitettu on/ Sine olet minun Poican/ Tenepene mine sinun synnyttin.
Apt 13:34 Mutta site ette hen ylesheretti henen coolluista/ nin ettei hen sillen iellenstule turmeluxen/ sanoi hen nein/ Mine wskolisesta tadhon teille anda se' Armon ioca Dauidille luuattin.

Apt 13:35 Senteden he' mös sano toises paicas/ Edh sine salli/ ette sinun Pyhes turmeluxen näkepi/
Apt 13:36 Sille tosin coska Dauid henen ijesens oli paluelut Jumalan tachto/ nin hen nukui/ ia pandin henen Iseins tyge/ ia näki turmeluxen/
Apt 13:37 Mutta Se/ ionga Jumala ylesheretti/ ei ole turmelusta nähnyt.
Apt 13:38 Senteden olcoon teille tietteue/ Te Miehet Rackat weliet/ Ette teille ilmoitetan Synnein andexiandamus Temen cautta/ ia mös caikista nijste ioista ette te woineet Mosesen Lain cautta wapadhexi tulla.
Apt 13:39 Mutta ioca Temen päle vskopi/ se tule wanhurskaxi.
Apt 13:40 Catzotat sis nyt ettei teiden pälen tule/ quin Prophetisa ombi sanottu/
Apt 13:41 Catzocat te Ylencatzoijat ia ihmetikä ia poiskatocat/ Sille mine teen ydhen töön teiden aicanan/ iota ette te vsko/ ios iocu teille site luettelis.
Apt 13:42 Quin nyt Juttat Sinagogast wlosmenit/ nin Pacanat rucolit/ ette he Sabbathin wälille ne Sanat heille puhuisit.
Apt 13:43 Ja coska sis Sinagogan ioucko erkani/ seurasit Paualia ia Barnabasta monda Juttaist ia Jumalan pelkeueiset Wdhet Jwttat/ Mutta he sanoit heille/ ia neuuoit heite pysymen Jumalan armosa.
Apt 13:44 Mutta lehimeisse Lepopeiuen senielkin coconsi lehes caiki se Caupungi cwleman Jumalan sana.
Apt 13:45 Coska nyt Juttat sen Canssan neit/ teutetin he Cateudhesta/ ia iuri wastan sanoit nijte/ iotca Paualilda sanottin wastan sanodhen ia pilcaten.
Apt 13:46 Nin Pauali ia Barnabas Rochkiast puhuit ia sanoit/ Teille piti ensin puhuttaman Jumalan Sana/ Waan ette te sen teilde nyt poishylket/ ia pidhet itzenna epekeluotoinna ija'caikisen Elemeen/ Catzo/ nin me kienneme meiten Pacaniden tyge.
Apt 13:47 Sille ette nin ombi HERRA/ meille keskenyt/ Mine Panin sinun Pacanoille Walkeudhexi/ ettes olisit terueys haman Maan ärin asti.
Apt 13:48 Ja quin Pacanat sen cwlit/ nin he iloitzit ia cunnioitit HERRAN sana/ ia vskoit nin wsia quin edessätyt olit ijancaikesen Elemeen.
Apt 13:49 Ja HERRAN sana wlosleuitettijn Ylitze caiken sen Maakunnan.
Apt 13:50 Mutta Juttat yllytit Jumalalisi ia cunnialisi Waimoia/ ia mös Caupungin Ylismeiset/ ia matkan saatoit wainon Paualin ia Barnabam wastan/ ia wlossysesit heite heiden Maakunnistans.
Apt 13:51 Mutta he pudhistit tomun heiden ialghoistans ninen ylitze/ ia he tuli Iconiohon. Nin Opetuslapset teutettin ilolla ia pyhelle Hengelle.

** Bar Jehu) Se on Jumalan Poica/ Sille Jehu ombi Ebreixi Jumala/ se on se Nimi Tetragrammaton/ iosta Juttat palio ihmet dictauat.*
Sillens ombi mös teme Cuchlari Tete Nime prucannut.
Nin quin nyt ne Lumoiat/ Luitziat/ Wimmitziet/ Welhot ia Piruliset/ Ristin merkin/ ia pyhie Sanoia ia mwdh taikoxet prucauat.
** Elimas) cwlu lehes Ebreixi ninquin se olis itzens eli Messiaxi se on Jumalan Kuningaxi cutzunut/ eli Woidheluxi/ Sille ette Juttat ia liaten sencaltaiset paruet totuit corkiat Jumalalliset nimet pitemen.*
** Colmet) Mwtamat textit piteuet nelie sata/ mutta Historiat ia wodhen lucu eipe site anna.*
Sille teme lucu pite ruuettaman Egiptin wloslectemisesta ninquin Ramattu osotta Exodi 12 Ja ei ensimeisist Domarista. Judicum j

XIV Lucu.

Apt 14:1 NIn tapachtui Iconios ette he coconsijt/ ia sarnasit Juttain Sinagogas/ nijn ette sangen swri Joucko seke Juttaist ette Grekist/ vskoi.
Apt 14:2 Mutta ne Juttat iotca olit Wskottomat/ yllytit ia pahoitit Pacanadhen Sielut Welijein wastan.
Apt 14:3 Nin he sijtte cauuan aica sielle oleskelit/ ia opetit rochkiasta HERRASA/ ioca todhistuxen annoi henen Armons Sanohin/ ia annoi ette Merkit ia Ihmet piti heiden Kättens cautta tapachtuman.
Apt 14:4 Nin sen Caupungin wäki eraunsi/ Monicadhat pidhit Juttain cansa/ Ja mwtomat Apostoleiten cansa.
Apt 14:5 Coska sis capina nousi Pacanoista ia Juttaista/ ynne heiden Pämiestens cansa/ ette he tadhoit wäkiwallalla carata heiden pälens/ ia kiuitte heite.
Apt 14:6 Coska he sen ymmersit/ pakenit he nihin Caupungijn Lycaonian maalla/ Lystram ia Derben/ ia ymberi sen
Apt 14:7 lehimakunnan/ ia sarnasit sielle Euangelium.
Apt 14:8 Ja oli yxi mies Lystras sairas Jalghoista/ istui Rambana/ hamast henen Eitins cohdusta/ ioca eijkenens ollut kieunyt/ cwli Paualin puhuuan.
Apt 14:9 Ja quin hen catzachti henen pälens/ ia näki henelle oleuan vskon/ ette he' teruexi tulis/ nin hen sanoi swrella änelle/ Oienna sinus yles Jalcais pälle.
Apt 14:10 Ja hen yleskarkasi ia keui.
Apt 14:11 Coska sis Canssa sen neki/ mite Pauali oli tehnyt/ yleskorghotit he änens Lycaoniaxi sanoden/ Jumalat ouat Inhimiste' modholla meiden tygen alasastunuet.
Apt 14:12 Ja he cutzuit/ Barnabam/ Jupiter/ ia Paualin/ Mercuriusexi/ Sille ette hen oli sanan sattaija.

Apt 14:13 Mutta se Jupiterin Pappi/ ioca oli heiden Caupungins edes/ Herckie ia Crunut edestoi Ouen eten/ ia tachtoi Wffrata ynne Caupungin wäen cansa.
Apt 14:14 Coska nyt Apostolit ia Barnabas ia Pauali sen cwlit/ reueisit he Waatteins Ricki/ ia wloskarckasit Canssan sekan/ hwsit ia sanoit/
Apt 14:15 Te Miehet/ mixi te temen teet? Me olema mös kooleuaiset Inhimiset/ ninquin tekin. Ja me sarnama teille Euangelium/ Ette te teiden kiendeme' pite neiste turhista sen eleuen Jumala' tyge/ ioca teki Taiuan ia Maan ia Mere' ia caiki mite nijsse ombi/
Apt 14:16 Joca entisella aialla andoi caiki Pacanat waelda heiden omisa Teisens/
Apt 14:17 Waicka ei hen itzens andanut olla ilman todhistusta/ coska hen ombi palio hyue tehnyt meiden cochtan/ andadhen meille Taiuahast Satet/ ia hedhelmeliset aijat/ teuttedhen meiden Sydhemet Rualla ia Ilolla.
Apt 14:18 Ja quin he neite sanoit/ tuskalla he hilitzit Canssan/ ettei he heille Wffraneet.
Apt 14:19 Nin tulit sinne mös monicadhat Juttat Antiochiast ia Iconiost/ ia quin he cassan olit wskottanut/ Paualita kiuittemen/ ia Riepoitit henen wlos Caupungista/ ia lulit henen coollun oleuan.
Apt 14:20 Mutta coska Opetuslapset henen ymberinsseisoit/ nousi hen yles ia sisellemeni Caupungin. Ja toisna peiuen waelsi hen Barnaban cansa Derbeen/ ia sarnasi sijnä Caupungisa Euangelium.
Apt 14:21 Ja quin he olit monda sielle opetaneet/ palasit he Lystram/ ia Iconium/ ia Antiochian
Apt 14:22 wahwistain Opetuslasten Sieluia/ ia neuuoit heite alati pysymen wskosa/ ia Ette meiden pite monen Waiwan lepitze Jumalan Waldakundan sisellekieumen.
Apt 14:23 Ja quin he olit wloswalineet Wanhimaiset iocaitzelle Seurakunnalle/ ia Rucolluet ia pastonuet/ nin he annoit heite sen Herran haltuun/ ionga päle he vskoit.
Apt 14:24 Ja he waelsit lepitze Pisidian/ ia tulit Pamphylian.
Apt 14:25 Ja quin he olit sarnanut Perges/ nin he alasmenit Attalian pein.
Apt 14:26 Ja sielde he purietit Antiochian/ cussa he olit Jumalan armoin Haltun annetut/ sihen Wircan ionga he olit wlostoimittanut.
Apt 14:27 Mutta quin he sinne tulit ia cocosit Seurakunna'/ ia ilmoitit nille quinga palio Jumala oli heiden cansans tehnyt/ ia quinga hen oli Pacanoille vskon Ouen ylesauanut.
Apt 14:28 Ja he wiwuyit sielle hetken aica Opetuslasten cansa.

XV Lucu.

Apt 15:1 IA tulit mwtomat alas Judeasta ia opetit Welije/ Ellei te ymberileikata Mosesen tauan ielkin/ nin ei

te taidha wapaxi tulla.
Apt 15:2 Coska sis nyt Capina nousi/ ia Pauali ia Barnabas pidhit heiden wastans ei swingan wähinde rijta. Nin he souitit ette Pauali ia Barnabas/ ia monicachta muita heiste pideis ylesmenemen Jerusalemin Apostolein ia Wanhimbain tyge/ temen Kysymisen polesta.
Apt 15:3 Ja nin he satettijn Seurakunnalda/ ia waelsit Phenicen ia Samarian lepitze/ ia iulgistit heille Pacanoitten palauxen/ Ja sille he teit swren ilon caikille Welille.
Apt 15:4 Coska he nyt tulit Jerusalemin/ nin he wastanotettin Seurakunnalda/ ia Apostoleilda/ ia nijlde Wanhimilda. Ja he ilmoitit heille quinga palio Jumala heiden cansans tehnyt oli.
Apt 15:5 Nin ylesnousit mwtomat Phariseusten Eriseurasta iotca wskonut olit/ sanoden/ Ette ne pite ymberileickattaman/ ia keskettemen Mosesen Laki pite.
Apt 15:6 Nin Apostolit ia Wanhimat cokontulit/ täte Puhetta tutkiman.
Apt 15:7 Coska he nyt swrella Campauxella tutkinut olit/ nin Petari ylesnousi ia sanoi heille/ Te Miehet Rackat Weliet/ Te tiedhett ette Jumala cauuan ennen täte aica meiden seas wloswalitzi/ ette minun Swni cautta ne Pacanat piti cwleman sen Euangeliumin sanan/ ia wskoman.
Apt 15:8 Ja Jumala sydhemen tundia todhisti heiste/ ia annoi heille pyhen Hengen ninquin mös meillengi/
Apt 15:9 ia ei tehnyt ychten eroitusta heiden welillens ia meiden/ Mutta wskolla heiden Sydhemens puhdasti.
Apt 15:10 Mixi te sis nyt kiusat Jumalata/ ette te tadhotta Opetuslasten caulan päle sen Iken panna iota eikä meiden Iset eikä mös me woinut canda?
Apt 15:11 Waan me wskoma lepitze HERRAN JESUSEN CHRISTUSEN ARMON/ meiden wapaxi tuleuan/ sillemoto quin höki.
Apt 15:12 Nin waickeni caiki Joucko/ ia cwldeli Barnabast ia Paualita/ iotca iuttelit/ quinga swret Merckit ia Ihmeet ombi Jumala heiden cauttans Pacanois tehnyt.
Apt 15:13 Sijttequin he waickenit/ wastasi Jacobus ia sanoi/ Te miehet Rackat Weliet cwlcat minua/
Apt 15:14 Simon iutteli millemoto Jumala ensin ombi etzinyt omistaxens ydhen Canssan/ Pacanoista henen Nimens warten.
Apt 15:15 Ja henen cansans Prophetain sanat ychtepiteuet/ Ninquin kirioitettu on/
Apt 15:16 Senielken mine palaian/ ia iellensrakenan Dauidin Maian/ ioca caatunut on/ ia tadhon henen Reikens paicata/ ia tadhon sen ylesoijeta/
Apt 15:17 Senpäle/ ette ne iotca Inhimisiste ylitze ouat/ pite HERRAN ielkin kysymen. Ja nin mös Pacanat ioinenga päle minun Nimen mainittu on/ ma HERRA/ ioca caiki näme teke.
Apt 15:18 Jumalalle ouat caiki näme henen tööns tietteuet Mailman alghusta.

Apt 15:19 Senteden mine pääten Ettei me nijte/ iotca Pacanoista ouat Jumalan tyge kiendyneet/ heiritzisi/
Apt 15:20 Waan kirioitaisim heille/ Ette he welteisit Epeiumaloidhen saastaudhest/ ia Salawotest/ ia Läkectyneest/ ia Werest.
Apt 15:21 Sille ette Moseselle ombi mwineiselda iocaitzes Caupungis nijte/ iotca hende sarnauat/ ia ioca Sabbathina hen Sinagogis luetan.
Apt 15:22 Nin kelpasi Apostolijn ia Wanhimbain ynne coco Seura kunnan cansa/ heistens wloswalita Miehije ia lehette Antiochian/ Paualin ia Barnaban cansa/ nimitten/ Judam/ ioca cutzuttin Barsabas/ ia Silas/ iotca Weliesten seas olit Opettaijat/ ia lehetit Breiuin heiden kättens cautta telle taualla.
Apt 15:23 ME Apostolit ia Wanhimat ia Weliet/ Toiuotam Terueydhen nijlle Welijlle/ iotca Pacanoista ouat Antiochias ia Syrias ia Cilicias.
Apt 15:24 Ette me cullut olema/ quinga mwtomat meiste wloslechtenet ouat teite Opins cansa willineet/ ia teiden Sieluianne wiettelluet sanoden/ Teiden pite itzen andaman ymberileickata/ ia Lain pitemen/ Joille emme me ole käskeneet.
Apt 15:25 Senteden kelpasi meille yximielisest meiden Seuracunnas/ wloswalitut Miehet teille lehette/
Apt 15:26 meiden Rackahiman Barnaban ynne Paualin cansa/ Jotca Miehet ouat heiden Sielunsa wlospannuet meiden HErran Jesusen Christusen Nimen tedhen.
Apt 15:27 Nin me olema lehettenyt Judam ia Silam/ iotca mös itze ne samat omalla suullans teille mainitzeuat.
Apt 15:28 Sille nin kelpasi pyhelle Hengelle ia meille/ ei ychten enembete Raskautta paneman teiden pälen/ quin nämet tarpeliset.
Apt 15:29 Ette te welteisitta Epeiumaloidhen Wffrista ia wereste ia Läkectynest ia Salawotest. Joista/ ios te teiden hallitzet nin te hyuesti teet. Olcat hyuesti.
Apt 15:30 Coska he sis olit soritetut/ tulit he Antiochian/ ia cokosit Seurakunnan/ ia annoit heille Breiuin.
Apt 15:31 Quin he sen olit lukenet/ ihastuit he sijte lohutuxesta.
Apt 15:32 Mutta Judas ia Silas ette he mös olit Prophetat/ neuuoit he Welije monilla sanoilla/ ia wahuistit heite.
Apt 15:33 Ja quin he wiwuyit sielle hetken aica/ nin he lehetettin sijtte Welijlde iellens Apostolein tyge Rauhas.
Apt 15:34 Nin kelpasi Silan siella olla. Mutta Pauali ia Barnabas asuit Antiochias/
Apt 15:35 opettani ia ilmottain HERRAN sana/ ynne monen muidhen cansa.
Apt 15:36 Mutta monicactain peiuein pereste/ Pauali sanoi Barnaba' tyge/ Palatkam tacaperin taas Welije

catzoman caikisa Caupungeis/ iossa me HERRAN sana ilmoitim/ quinga he heidens kieutteuet.
Apt 15:37 Mutta Barnabas neuuoi ette he ottaisit Johannesen cansans/ ioca mös Marcus cutzuttijn.
Apt 15:38 Nin ei Paulus tachtonut ette henen piti seuraman heite/ ioca heiste oli ennen Pamphylias poislopunut/ eikä mennyt heiden cansans sihen Wircan.
Apt 15:40 Ja nin hartasta he rijtelit keskenens/ ette he toinen toisestans eransit. Ja Barnabas otti sijttekin Marcusen mötens/ ia puriechti Cyprumijn.
Apt 15:41 Mutta Pauali walitzi Silam/ ia matkusti iuamalan armon haltun annettuna welijlde.
Apt 15:42 Nin hen waelsi ymberi Sijrian ia Cilician/ ia wahwisti ne Seurakunnat.

XVI Lucu.

Apt 16:1 TULi hen sis Derben ia Lystram. Ja catzo/ sielle oli yxi Opetuslapsi/ Timotheus nimelde/ wskouaisen Judea' waimon poica/ mutta Ise oli Greki.
Apt 16:2 Sille samalla oli hyue Todhistus nijlde Welijlde/ iotca Lystris ia Iconios olit.
Apt 16:3 Temen tachtoi Pauali cansans waeldaman/ ia otti/ ia ymberileickasi hene' Juttain tedhen/ iotca olit nijsse paicoissa/ Sille ette he caiki tiesit henen Isens oleuan Grekin.
Apt 16:4 Mutta coska he lepitze waelsit Caupungeita/ keskit he heite pitemen ne sädhyt iotca Apostoleilda ia Wanhimilda Jerusalemis pätetyt olit.
Apt 16:5 Nin Seurakunnat wahwistuit wskosa/ ia iocapeiue lucu eneni.
Apt 16:6 Coska he Phrygian ia Galatian maakunnan lepitze waelsit/ kieltin he pyhelde Hengelde puhumast Jumala' sana Asiasa/
Apt 16:7 sentedhe' he sis menit Mysian/ ia kiusasit Bithinian lepitze waelda/ ia ei Hengi site heille sallinut.
Apt 16:8 Mutta coska he olit waeldaneet Mysian/ lepitze nin he alasmenit Troadem.
Apt 16:9 Ja yxi Näky nächtijn Paualilda öelle/ Ette yxi Macedonian Mies seisoi ia rucoli hende ia sanoi/ Matkusta alas Macedonian ia autta meite.
Apt 16:10 Ja sijttequin hen Näwuyn näki/ nin me cochta hangitzima Macedonian menemen/ wissist tieten/ ette HERRA oli meite sinne cutzunut heille Euangelium sarnaman.
Apt 16:11 Coska me sis puriechtime Ttroadast/ nin me tulima oikeata leita Samotracian. Ja toisna peiuene Neapolijn/
Apt 16:12 ia sielde Philippijn/ ioca Päcaupungi on Macedonian maakunnas/ ia on werotoin caupungi. Nin me oleskelim sijnä Caupungis mwtomat peiuet.
Apt 16:13 Ja Lepopeiuinä me wlosmenim Caupu'gist Wirdhan tyge/ iossa toisinans rucoltin/ ia me istuim

mahan/ ia puhuttelim Waimoia/ iotca sinne coko'dunet olit.
Apt 16:14 Ja yxi Jumalan pelkeue Waimo Lydia nimelde/ purpurain caupitzija sijte Tyatiradhen caupungist cwldeli/ Jonga sydheme' HERRA auasi wariottaman mite Paualilda sanottijn/
Apt 16:15 Ja quin hen ia henen Honens castettu oli. Manasi hen meite/ sanoden Jos te minun pidhett wskolissa HERRAN päle/ nin tulcat minun Hoonen siselle/ ia olcatta sijnä. Ja hen waati meite.
Apt 16:16 Ja se tapachtui koska me Rucouxeen menime/ cochtasi meite yxi Pica/ iolla oli Noituxen Hengi/ ia hen saattoi henen Isendeins swren Salijn noitumisellans.
Apt 16:17 Teme alati noudhatti Paualita ia meite/ ia hwsi sanoden/ Nemet Miehet ouat sen Corckeiman Jumalan palueliat/ iotca meille opettauat Terueyden tien/ Ja site hen teki monda peiue.
Apt 16:18 Mutta Pauali sen pahaxi otti ia kiensi henens/ ia sanoi sille Hengelle/ Mine kesken sinun Jesusen Christusen Nimen cautta/ etes heneste wlosmenet. Nin hen samalla hetkelle wloslexi.
Apt 16:19 Coska sis henen Isennens sen neit/ ette heiden Salijns toiuo poistuli/ nin he kijniotit Paualin ia Silam/ ia wedhit heite Turulle Pämieste' tyge/
Apt 16:20 ia edestoit heit Esiwallan eten ia sanoit/ Nämet Miehet heiritzeuet meiden Caupungin/ ette he ouat Juttat/
Apt 16:21 ia opettauat nijte Sätyi/ ioita ei soui meiden wastan ruueta eisemmengen pite/ ette me olema Romarit.
Apt 16:22 Ja Canssa cokoniooxi heite wastan/ ia Esiwalta annoi heiden waatteins rickireuitte/ ia keski heite witzoilla piestä.
Apt 16:23 Coska he nyt olit heite hyuesti piexenyet/ nin he heitit ne Tornijn/ ia keskit Wartian heite wisusti wartioidha.
Apt 16:24 Coska hen sai semmotoisen keskyn/ nin hen heitti heidhet alimaisen Tornijn/ ia pani heite Jalcapuun.
Apt 16:25 Mutta poli öön aican oli Pauali ia Silas rucouxes/ ia kijtit Jumalata/ Ja Fangit iotca sielle olit sen cwlit.
Apt 16:26 Nin cochta tapachtui swri Maanieristus/ nin ette caiki Tornin Perus wapisi. Ja cochta aukenit caiki Ouet/ ia iocaitzen Siteet ylespäsit.
Apt 16:27 Ja quin se Wartia heresi/ ia näki Tornin Ouet auoi oleuan/ weti hen wlos mieckans/ ia tachtoi itzens surmata/ ia lwli ette Fangit olit poispaeneet.
Apt 16:28 Nin hwsi Pauali swrella änelle ia sanoi/ Ele itzes miten paha tee/ Sille me olema wiele caiki täle.
Apt 16:29 Nin hen anoi ychte Kyntele/ ia sisellecarckasi/ ia langesi mahan pelieten Paualin ia Silan ialcain

iuren/
Apt 16:30 ia wlostoi heite ia sanoi/ Herrat/ mite minun pite tekemen ette mine wapaxi tulisin?
Apt 16:31 Nin he sanoit/ wsko HERRAN JESUSEN päle/ nin sine ia sinun Hoones wapaxi tule.
Apt 16:32 Ja he puhuit henelle HERRAN sana/ ia caikille iotca henen Honesans olit.
Apt 16:33 Ja hen otti heite tygens/ sille hetkelle ööste/ ia pesi heiden Hauans. Ja hen annoi cochta itzens casta/ ia caiki henen Perehens.
Apt 16:34 Ja wei heite Cotohonsa/ ia walmisti heille Peudhen/ ia iloitzi caiken henen Perehens cansa/ ette hen Jumalan päle wskouaisexi tuli.
Apt 16:35 Ja quin peiue tuli/ nin Esiwalta lehetti Kylenlapset ia sanoit/ Pästeket nämet Miehet.
Apt 16:36 Nin Tornin Wartia ilmoitti nämet sanat Paualille/ Esiwalta on keskenyt teite pästette/ Nin me'get sis nyt matkaan rauhasa.
Apt 16:37 Nin Pauali sanoi heille/ He ouat meite ilman syte ia Domitzemata iulkisest piexenet/ iotca quite'gi Romarit olema/ ia pälisexi meite Tornijn heittenyet/ ia nyt he tachtouat meite sala wlossysete? Ei nin/ waan tulkan itze ia wieket meite tälde wlos.
Apt 16:38 Nin Kylenlapset ilmoitit nämet sanat Esiwallalle/ Ja he pelkesit heitens/ quin he cwlit ette he Romarit olit/ Ja tulit ia rucolit heite.
Apt 16:39 Ja heite wlosweit/ ia keskit heite poismenne Caupungista.
Apt 16:40 Nin he wloslexit Tornista ia menit sen Lydian tyge. Ja quin he Weliet neit ia heite lohutit/ nin he waelsit matkans.

XVII Lucu.

Apt 17:1 COska he sis lepitze Amphipolin ia Appolonian olit waeldaneet/ nin he tulit Tessalonican/ Sielle oli yxi Juttan Sinagoga.
Apt 17:2 Nin Pauali tauans ielkin sisellemeni heiden tygens/ Ja yli colmet Lepopeiue puhutteli hen heite Ramatuista/
Apt 17:3 auasi heille/ ia pani heiden eteens/ Ette Christusen tuli kerssie ia ylesnouseman Coolleista/ Ja Ette Teme JESUS/ ionga mine (ma hen) ilmotan teille/ ombi se Christus.
Apt 17:4 Ja mutomat heiste wskoit/ ia annoit heidens Paualin ia Silan cumpanixi/ Ja swri ioucko Jumalan pelkeueisist Grekist/ ia nin mös nijste Jalomiste waimoista iuri monda.
Apt 17:5 Mutta ne wskomattomat Juttat site cadhettit/ ia wedhit tygens mutomit Coiri Joutowäeste/ ia cokosit ychten Kicurin/ ia nostit Capinan Caupungis/ ia tungit heidens Jasonin Hoonen eten/ ia pysit heite

wloswete Canssan eten.
Apt 17:6 Ja quin he eiuet heite leunyet/ nin he riepoitit Jasonin/ ia monicadhat Weliet Caupungin Pämiesten eten/ ia hwsit/
Apt 17:7 Nämet iotca caiken Maanpijrin hemmendeuet/ ne ouat mös tenne tulluet. Jotca Jason sala coriasi/
Apt 17:8 Ja caiki nämet tekeuet Keisarin kesky wastan/ ia sanouat/ Ette yxi toinen o'bi Kuningas nimiten Jesus.
Apt 17:9 Nin he kihoitit Canssan ia Caupungin Pämiehet/ iotca neite cwlit. Ja quin he puhdastuxen olit ottanuet Jasonista/ ia nijlde muilda/ nin he pästit heidhet.
Apt 17:10 Mutta Weliet cochta öölle laskit seke Paualin ette Silan/ menemen Berream. Coska he nyt sinne tulit/ nin he sisellemenit Juttain Sinagogan/
Apt 17:11 Sille ne olit kempimest sughusta syndyneet ninen seas Tessalonicas/ Jotca olit sanan wastan ottanuet iuri mielelens/ Ja iocapeiue tutkit Ramatuita/ Jos nämet nein olisit.
Apt 17:12 Nin monda tosin nijste wskoit/ ia ne cunnialiset Grekein Waimot ia Miehet sangen wsia.
Apt 17:13 Coska nyt Juttat Tessalonicast ymmersit/ ette mös Berreas oli Jumalan sana Paualilda ilmoitettu/ tulit he mös sinne/ ia sielleki yleskihoitit Canssan.
Apt 17:14 Mutta Weliet cochta laskit Paualin wlos ette hen menis hama' Meren asti. Mutta Silas ia Timotheus ieit sinne alallens.
Apt 17:15 Mutta ne iotca Paualita saatoit/ he seurasit hende haman Athenan. Ja quin he sait keskyn Silan ia Timotheusen tyge/ ette he sangen nopiasta rienneisit henen tygense/ nin he lexit matkan.
Apt 17:16 Ja coska nyt Pauali odhotti heite Athenas/ nin henen Hengens cwmeni henesse/ quin hen näki sen Caupungin caiketi Epeiumalisexi.
Apt 17:17 Ja nin hen kiluotteli Judasten ia nijnen Jumalallisten cansa Sinagogisa/ ia Turulla iocapeiue nijnen cansa iotca soottans hene' tygens tulit.
Apt 17:18 Nin mutomat Epicureit ia Stoici Philosophi campalit henen cansans. Ja monicadhat heiste sanoit/ Mite teme Lipilari tachtopi sonoa? Nin mutomat sanoit/ Nin näky quin hen tachtois wsija iumaloita ilmoita. Senwooxi ette hen sarnasi heille Euangelium Jesusesta ia ylesnousemisen Coolluista.
Apt 17:19 Ja he kijniotit henen ia weit henen Mestaus paickaan ia sanoit/ Emmekö me mahda tiete/ mike wsia Opetuxi teme on/ iota sine opetat?
Apt 17:20 Sille ette sine iotaki wsi tootat meiden coruillen. Senteden me nyt tahdom tiete/ mitke ne lieneuet.
Apt 17:21 Nin caiki ne Athenist ia ne Mucalaiset ia Wierat/ ei mihingen mwhun walmimat olluet/ quin iotakin wttha sanomahan eli cwldelemahan.

Apt 17:22 Nin seisoi Pauali keskelle Mestaus paicka/ ia sanoi/ Te Miehet Athenas/ Mine näen teiet oleuan lehes caikisa cappaleisa Taikolisemaxi/
Apt 17:23 Sille mine tesse ymberinskeuin/ ia catzelin teiden Jumalanpalueluxen/ Ja leusin ydhen Altarin/ iossa kirioitettu oli/ SEN tuttamattoman Jumalan. Nyt mine Sen saman teille ilmotan/ iolle te tietemetä Jumalanpalueluxen teette.
Apt 17:24 Jumala ioca Mailman teki/ ia caiki mite henesse on/ ette hen ombi Taiuahan ia Maan HERRA/ ei hen asu Templis käsillä raketuis/
Apt 17:25 Eikä hen mös Inhimisten käsille siwellä/ quin hen iotakin taruitzis/ Ette hen itze andapi iocaitzelle Elemen ia Hengen päldiskein.
Apt 17:26 Ja ombi tehnyt/ ette ydhest Werest caiki Inhimisten Sikiet/ päle caiken Maanpijrin asuisit/ Ja edesmäräsi aiwotudh aijat/ ia asetti raijat quinga pitkelde ia auaralda heiden asuman piti/
Apt 17:27 Senpäle ette heiden piti Jumalata etzimen/ ios he henen taitasit leute ia tuta/ Waicka ei hen tosin ole caucana iocaitzesta meistä/
Apt 17:28 Sille ette Henesse me Eleme/ ia likume/ ia olema. Ninquin mös mutomat teiden Poetist sanonut ouat.
Apt 17:29 Me olema mös henen Sucua's/ Jos me sis Juamala' Sucu ole'ma/ Ei meiden sis pide lwlema' ette iumal9 o'bi Cullan/ Hopian/ caunistettuin Kiuein/ ia Cuuain caltainen/ eli Inhimisten aijatoxen ielken techteue/
Apt 17:30 Ja echke Jumala ombi temen exytoxen aijan tehenasti ylitze catzonut/ Mutta nyt hen quitengi ilmoitta caikille Inhimisille/ ette iocainen caikialla Paranoxen tekis/
Apt 17:31 Senteden ette hen ydhen peiuen sätenyt on/ cuna hen Maanpijrin oikeudhen cansa ombi domitzepa/ Sen ydhen Miehen cautta/ iossa hen ombi sen pättenyt/ ia iocaitzelle edespitepi wskon/ sijne ette hen ylesheretti henen Coolluista.
Apt 17:32 Coska he nyt culit Coolluten Ylesnousemisen mainittauan/ Nin mutomat site nauroit/ ia monicadhat sanoit/
Apt 17:33 Me tadhom sinua sijte enemin cwlla. Nin Pauali poislexi heiden keskelde's.
Apt 17:34 Mutta mutomat Miehet kijniripuit henesse/ ia wskoit/ Joine'ga seas ol mös Dionysius/ yxi Radhista/ ia yxi Waimo nimelde Damaris/ ia muita heiden cansans.

XVIII. Lucu.

Apt 18:1 SEnielken erisi Pauali Athenast/ ia tuli Corinthijn/
Apt 18:2 ia leusi sielle ydhe' Juttan/ Aquila nimelde Pontost sucusin ioca eske' oli tullut Wallin malta/ ia

Priscilla' hene' Eme'dens/ senuoxi ette Claudius oli keskenyt caiki Juttat Romista poismenne. Sen sama' tyge he' siselle meni.
Apt 18:3 Ja ette hen oli samast Wirgast ia oli heiden tykene's. Ja he' opetti Sinagogis ioca Lepopeiue/ ia teki töte.
Apt 18:4 Ja oli heiden Wircans Teldoia tekemen. Ja vskotti seke Juttat ette Grekit.
Apt 18:5 Coska nyt Silas ia Timotheus tulit Macedoniast/ wasi Hengi Paualita todhistaman Juttaille/ ette JEsus oli se Christus.
Apt 18:6 Quin he nyt wastanpuhuit ia pilcasit/ nin hen pudhisti waattensa ia sanoi heille/ Teiden Weren olcoon teiden pälen/ Testedes mine menen wighatoinna Pacanoiden tyge.
Apt 18:7 Ja nin hen sielde sijrsijn ia meni ydhen Miehen Hoonesen/ ionga nimi oli Justus/ se oli Jumalinen Mies/ ionga Hoone oli lesse Sinagoga.
Apt 18:8 Mutta Crispus se Sinagogan Ylimeinen/ wskoi HERRAN päle caiken henen Hoonens cansa. Ja monda Chorintist iotca päldecwlit wskoit ia annoit heidens casta.
Apt 18:9 Ja HERRA sanoi öölle Paualille näwuyn cautta/ Ele pelke/ waan puhu ia ele waickene/
Apt 18:10 Sille ette mine olen sinun cansas/ ia eikengen pidhe carckaman sinua wahingoittaman/ Sille ette minulla ombi palio Canssa tesse Caupungis.
Apt 18:11 Nin hen istui sielle ydhen wodhen ia cwsi Cwcauta/ ia opetti heille Jumalan sanoija.
Apt 18:12 Mutta coska Gallio Manwanhin oli Achaias/ ylescarckasit Juttat yximielisesta Paualin wastaan/ ia weit henen Domion eten ia sanoit/
Apt 18:13 Teme neuuopi Canssa Jumalata palueleman wastoin Laki.
Apt 18:14 Coska nyt Pauali rupesi auaman Swtans/ sanoi Gallio Juttaille/ Jos olis iotaki wärytte/ eli iotai hirmulista töte techty (Rackat Juttat) nin olis cochtolinen/ ette mine teite cwlisin.
Apt 18:15 Mutta ios Kysymys ombi Opista/ ia sanoista/ eli teiden Laistan/ Nin catzocat se itze/ Em mine tadho nijste Domari olla. Ja poisaijoi heite Domiostolin edest.
Apt 18:16 Nin caiki Grekit kijniotit Sosthenen Sinagogan pämiehen/
Apt 18:17 ia piexit henen Domiostolin edes/ Ja ei Gallio nijte miten totellut.
Apt 18:18 Mutta quin Pauali wiele oli siele pitken aian/ nin hen loi terueydhet welijlle/ ia puriecti Siriaan/ ia henen cansans Priscilla ia Aquila.
Apt 18:19 Ja hen aijeli päens Cenchreis/ Sille ette henelle oli yxi Lupaus. Ja alastuli Ephesijn/ ia ietti ne sinne. Mutta itze hen Sinagogan sisellemeni/ ia campali Juttain cansa/
Apt 18:20 Ja he rucolit hende/ Ette hen enemen aica olis heiden tykenens.

Apt 18:21 Nin ei hen tadhonut/ waan loi heille terueydhet sanoden/ Caiketen minun tule olla Jerusalemis telle Juhlalla ioca nyt edesseiso. Mutta sijtte mine iellenspalaian (Jumala' auulla) teiden tygen.
Apt 18:22 Ja nin he' lexi matkan Ephesost/ ia tuli Cesarean/ ia ylesmeni/ ia Teruecti site Seurakunda/ Ja alasmeni Antiochian.
Apt 18:23 Ja wietti sielle hetken aica/ Ja hen meni matkans/ ia lepitzewaelsi ieristens sen Galatian ia Phrigia' maakunnan/ wahuistaden caiki Opetuslapset.
Apt 18:24 Nin tuli Ephesijn yxi Juttan Mies Apollo nimelde/ Alexandreast sucunen/ melke puhelias Mies/ ia ialo Kiriamies.
Apt 18:25 Teme oli wisattu HERRAN teille/ ia puhui palaualla Hengelle/ ia opetti wisusta HERRASTA/ ia tiesi waiwoin Johannesen Castesta.
Apt 18:26 Teme sis rupesi rochkiasta opettaman Sinagogasa. Coska nyt Aquila ia Priscilla sen cwlit/ otit he henen tygens/ ia tarckemasti wlostoimitit henelle HERRan tien. Mutta quin hen tachtoi menne Achaian/ nin ne Weliet kirioitit/ ia neuuoit Opetuslapsia/ ette he hende coriaisit.
Apt 18:27 Ja coska hen edestullut oli/ autti hen palio heite Armon cautta iotca wskoit.
Apt 18:28 Sille ette hen ahkerasti ylitzewoitti Juttat/ Ja iulkisesta osotti Ramatuidhen cautta ette JESUS oli se CHRISTUS.

XIX Lucu

Apt 19:1 NIn se tapchtui/ coska Apollo oli Corinthis/ ette Pauali lepitzematkusti ne Ylimakunnat/ tuli hen Ephesijn/ ia leusi mwtomat Opetuslapset/ ia sanoi heille/
Apt 19:2 Olettaco te saaneet sen Pyhen Hengen/ sittequin te wskoitta? Nin he sanoit henelle/ Eipe me ensingen cwlleet ole/ ios iocu pyhe Hengi liene.
Apt 19:3 Ja hen sanoi heille/ Mille te oletta sis castetut? Nin he sanoit/ Johannesen Castella.
Apt 19:4 Nin sanoi Pauali/ Johannes tosin castoi Paranoxen Castella/ ia sanoi Canssalle/ ette heiden piti vskoman sen päle ioca henen ielkins oli tuleua/ se on/ JESUSEN päle/ ette hen CHRISTUS ombi.
Apt 19:5 Quin he neite cwlit/ nin he castetin HERRAN JESUSEN nimeen.
Apt 19:6 Ja quin Pauali pani Kätense heiden pälens/ tuli pyhe Hengi heiden ylitzens/ ia puhuit kielille ia propheterasit.
Apt 19:7 Ja caiki nämet olit lehes caxitoistakymmende Mieste.
Apt 19:8 Nin hen Sinagogan sisellemeni/ ia puhui rochkiasta colme teutte Cwcautta/ campali ia neuuoi heite Jumalan waltakunnast.

Apt 19:9 Mutta quin mutomat heiste paadhuit/ ia eiuet wskonuet/ waan pahasti lausuit sijte HERRan Tieste ychteitzen Canssan edes/ Poiswelti hen heiste/ ia eroitti Opetuslapset ia campali iocapeiue ydhen Miehen Schoulus/ ionga nimi oli Tyrannus.
Apt 19:10 Ja site techtin yli caxi aiastaica/ nin ette caiki ne/ iotca Asias asuit/ sait cwlda HERRAN JESUSEN sanan/ seke Juttat ette Grekit.
Apt 19:11 Ja Jumala teki Paualin kätten cautta/ ei wähimpie auwuija/
Apt 19:12 nijn ette he mös Hikilinat ia Esilinat henen Iholtans Sairastan päle panit/ ia Taudhit heiste lowuyt/ ia ne Rymet Henget heilde wloslexit.
Apt 19:13 Nin monicadhat Juttat ymberinswaelsit/ iotca olit Lumoijat/ ia kiusasit mainita HERRAN JESUSEN Nime ninen päle ioilla rymet He'get olit/ ia sanoit/ Me maname teite Jesusen polesta/ iota Pauali sarnapi.
Apt 19:14 Ja mutomat heiden seasa iotca täte teit/ olit seitzemen Sceuan poica/ sen ylimeisen Juttan Papin.
Apt 19:15 Mutta se ryme Hengi wastasi/ ia sanoi/ Jesusen mine tunnen kylle/ ia Paualin hyuesti tiedhen/ Mutta mitke te oletta?
Apt 19:16 Ja se Inhimine'/ iossa se paha Perkele sisellä oli carkasi heiden päle's/ ia ylitzewoitti heite/ ia paiskasi heiden alansa/ nin ette he alasti/ ia haawoittuna päsit pakeneman sijte Hoonesta.
Apt 19:17 Ja teme tuli tietteuexi seke caikille Juttaille ette Grekille iotca Ephesis asuit/ ia pelko tuli caikein päle Ja HERRAN JESUSEN nimi pidhettin swrna.
Apt 19:18 Ja tulit mös monda nijste/ iotca vskoit/ tunnustit ia ilmoitit heiden tekonsa.
Apt 19:19 Ja monda nijste/ iotca ylenwisut constit olit harioitelluet/ edestoit heiden Kirians/ ia ylespoltit caikein nähdhen. Ja coska heiden Hindans laskettu oli/ nin leuttijn Raha Lucu wisikymmende tuhatta peningite.
Apt 19:20 Nin ialosti casuoi Jumalan sana/ ia wahwistui.
Apt 19:21 Coska nämet toimitetut olit/ nin Pauali aikoi Hengese Macedonian ia Achaian lepitzewaelta Jerusalemin/ ia sanoi/ Sijttequin mine olen sielle ollut/ tadhon mine mös Romia nähdä.
Apt 19:22 Nin hen lehetti Macedonian caxi nijste/ iotca hende paluelit/ Timothusen ia Erastum/ Mutta itze hen iei hetkexi Asian.
Apt 19:23 Sille aijalla sis ylesnousi ei wähin Capina sijte Tieste/
Apt 19:24 Sille ette yxi nimelde Demetrius oli sielle Hopiaseppe/ ioca teki Dianalle Hopiaisia Templite/ iosta nijlle oli swri woitto iotca site käsiwirca pidhit/
Apt 19:25 Ne samat hen cokoncutzui/ ia nijlle iotca semmotoiset wirghat pidhit/ hen sanoi/ Te Miehet/ te tiedhett ette meillä o'bi teste wirgast Elatos/

Apt 19:26 ia te näet ia cwletta/ ette ei waiwoin Ephesis/ mutta lehes caikella Asian maalla ombi teme Pauali vskottanut ia poiskiendenyt palio Canssa/ ia sanonut/ Ettei ne ole Jumalat/ iotca Inhimisten Käsille tehdhän.
Apt 19:27 Mutta ei se ainostans tachto caikein meiden Käsiwirckan tuskan saatta/ ettei se miten maxa/ Mutta ette mös sen swren Naisiumalan Dianan Templi ei mixikä pidhetä/ ia henen Cunnians huckupi/ Jolle quitengi caiki Asia/ ia se Mailman pijri Jumalanpaluelust osotta.
Apt 19:28 Coska he nämet cwlit/ wihastuit he/ ia yleshwsit sanoden/ Swri on se Epheserin Diana.
Apt 19:29 Ja caikeen Caupu'gin yxi meteli tuli/ Nin he carckasit yximielisest Näkypaickaan/ Ja kijniotit Gaium ia Aristarchum iotca olit Macedoniasta Paualin cumpanit.
Apt 19:30 Mutta quin Pauali tachtoi Canssan secan mennä/ ei Opetuslapset laskenut.
Apt 19:31 Ja monicachta Pämiehiste Asian maalda/ iotca henen ysteuens olit/ lehettit henen tygens/ ia rucolit ettei hene' pitenyt itzens andaman Näkypaikallen.
Apt 19:32 Ja moni cachta mwta hwsit/ nin ette se Joucko oli secaseurin. Ja enäy poli eipe tieneet/ minge syyn tedhen he olit cokontulluet.
Apt 19:33 Nin mutomat Canssasta edeswedhit Alexandrum/ ionga Juttat etensöxit. Nin wijttasi Alexander kädhellens ette heiden piti waickeneman/ ia tachtoi wastata edestens Canssan edes.
Apt 19:34 Coska he sis ymmersit/ ette hen oli Judeus/ hwsit he caiki ychten swhun/ lehes caxi hetkie ia sanoit/ Swri ombi se Epheserin Diana.
Apt 19:35 Quin nyt Kirioitaija hilitzi Canssan/ sanoi hen/ Te Ephesin Miehet/ Cuca on se Inhiminen ioca ei tiedhä/ ette Ephesin Caupungi paluele site swrta Naisiumala Diana/ ia site Cuua ioca Taiuahast allastullut on?
Apt 19:36 Nyt/ ettei yxike' site wasta' sano taidha/ nin asettaca sis teiden/ ia elket miten tyhmest wlostoimittaco.
Apt 19:37 Te oletta näme Miehet edesweteneet iotca eikä Kircon warcat eikä teiden Naisiumalan pilcaiat ole.
Apt 19:38 Mutta ios Demetriusel ia nijlle iotca henen cansans yxiwircaiset ouat/ iotakin on iongun wastan/ Nin pidheten Laki/ ia oykeus/ ia Manwanhimat ouat/ sielle he ca'dakan ia wastatkan keskene's.
Apt 19:39 Mutta ios teille ombi mwta candamista/ nin se machta ratkaista toimelises Cocouxes/
Apt 19:40 Sille se on waralinen/ ellei me nuchtehin tule teme'peiuesen Capina' tedhen/ ia ettei ychten Syte käsis ole/ iosta me taidhaisim temen Metelin syyn edeskanda/ Ja quin hen nämet puhunut oli/ laski hen Canssan menemen.

XX. Lucu.

Apt 20:1 SIttequin se Capina lackasi/ cutzui Pauali Opetuslapset tygens ia teruecti heite/ ia lexi matkans

Macedonian menemen.
Apt 20:2 Ja quin hen ne Makunnat lepitzewaelsi/ ia oli heite neuuonut monilla sanoilla/ tuli hen Grekin maalle/ ia wipyi sielle colme Cwcautta.
Apt 20:3 Ja ette Juttat wäghuit hende/ coska henen piti Sirian menemen/ otti hen neuuoxens/ iellens palataxens Macedonian cautta.
Apt 20:4 Mutta Sopater Berreast seurasi hende Asian asti/ waan Tessaloniast Aristarchus ia Secundus/ ia Gaius Derbenist/ ia Timotheus.
Apt 20:5 Mutta Asiasta Tychicus ia Trophimus. Nämet lexit edhelle/ ia odhotit meite Troadas.
Apt 20:6 Mutta me puriectima ielken Päsieisen Philippiste/ ia tulima heiden tygens Troadaan widhen peiuen siselle/ ia wiwuyime sielle seitzemen peiue.
Apt 20:7 Mutta ychten Lepopeiuen/ coska Opetuslapset cokounsit Leipe taittaman/ sarnasi heille Pauali. Ja toisna peiuen hen tachtoi matkusta/ ia wenytti sarnans haman poli öön asti.
Apt 20:8 Ja monda Kynttele olit sytytetyt Salisa iossa me olima cokoneet.
Apt 20:9 Nin yxi Noricainen/ nimelde Eutychus/ istui ackonalla/ ia raukes sikieen wnehen/ Paualin cauuan puhuues/ ia wnehen enemin raukesi/ ia alaslangesi colmanest wllacost/ ia cooluna ylesotettijn.
Apt 20:10 Nin Pauali alasastui/ ia panihin henen pälens ia otti sylihins ia sanoi/ Elkä murehtico/ sille henen Sieluns ombi wiele henes.
Apt 20:11 Nin hen ylesastui/ ia taittoi Leiuen ia söi/ ia cauuan puheli heiden cansans/ haman peiuencoittaman asti/ ia nin hen matkaans lexi.
Apt 20:12 Nin he edestoit sen Nnoricaisen eleuenä/ ia tulit sijte ei wähen lohutetuxi.
Apt 20:13 Mutta me astuime Hachten/ ia puriectima Assonijn/ ia tadhoima sielle Paualin siselle otta/ Sille ette hen oli nin Hanginut/ ette hen tachtoi maise mennä.
Apt 20:14 Coska me sis yhdyime Assonis/ nin me henen siselle otim/ ia tulima sijtte Mitylenaan.
Apt 20:15 Sielde me puriectima/ ia tulima toisna peiuen Chion cohdalle. Ja nin taas peiuen perest/ tulima me Samum/ ia wiwyime Trogiliosa.
Apt 20:16 Ja lehimeisen peiuen ielken/ tulima me Miletum/ Sille ette Pauali oli aikonut Ephesin ohitze puriechtia/ ettei hen aica culutais Asias. Sille ette hen kijructi (ios henelle olis madholinen ollut) Heluntaixi tulla Jerusalemijn.
Apt 20:17 Mutta hen lehetti Miletumist sanan Ephesin/ ia cutzutti Seurakunnan Wanhimmat tygens.
Apt 20:18 Coska he nyt tulit henen tygens/ sanoi hen heille/ Te tiedhette quinga mine olen ollut aina teiden tykenen/ sijte ensimeisest peiuest asti/ quin mine Asian tulin/

Apt 20:19 paluellen HERRA caiken sydhemen neurydhen cansa/ ia monilla Kynelille/ ia kiusauxilla/ iotca minun cochtani tulit Juttain wäghymisest/
Apt 20:20 Quinga mine mös en ole miteken tarpelista teilde salanut/ iota em mine ole teille ilmoittanut/ ia opettanut teite iulkisesta ia erinense/
Apt 20:21 todhistain seke Juttain ette Grekein edes site Paranost/ ioca on Jumalan edes/ Ja sen Wskon/ ioca on meiden HERRAN Jesusen Christusen päle.
Apt 20:22 Ja nyt catzos/ Mine Hengesse sidhottuna/ matkustan Jerusalemijn/ en tiedhe mite minun cochtani sielle tuleua ombi/
Apt 20:23 Waan ette se Pyhe Hengi/ iocaitzes Caupungis ennusta ia sano/ Ette Siteit ia Murehet odhottauat minua sielle.
Apt 20:24 Mutta em mine nijste miten tottele/ Enge mös palio lucu pidhe He'gesteni. Senpäle ette mine teutteisin minun Jooxoni ilolla/ ia sen Wirghan ionga mine ottanut olen Herralda Jesuselda/ todhistaxen Euangeliumi Jumalan armoista.
Apt 20:25 Ja nyt catzos/ mine tiedhen ettei te sillen saa nähdä minun Casuotani caiki te ioinenga cautta mine olen waeltanut/ ia sarnanut Jumalan Waldakunda.
Apt 20:26 Senteden mine todhistan teille tenepene/ Ette mine wiatoin olen caikein Wereste/
Apt 20:27 Sille em mine ole miteken salanut teilde/ iota em mine ole teille ilmoittanut/ caiken Jumalan neuuon.
Apt 20:28 Nin ottacat sis nyt itzesten waari/ ia caikesta Laumasta/ ioillen pyhe Hengi ombi teite pannut Pispaxi/ caitzemaan Jumalan seurakunda/ ionga hen on Werens cautta woittanut.
Apt 20:29 Sille sen mine tiedhen/ ette minun lechtemisen ielken/ tuleuat teiden secaan hirmuiset Sudhet/ iotca eiuet Lauman päle armaitze.
Apt 20:30 Ja mös teiste itzestenne ylesnouseuat Miehet/ iotca wären Opetuxen puhuuat/ ia wetäuet Opetuslapsi tygens.
Apt 20:31 Senteden olcat walpat ia muistacat sen päle/ Etten mine colmen aijastaian siselle/ ole lacannut öille ia peiuille/ itzecutakin teite kynelden cansa neuuomasta.
Apt 20:32 Ja nyt/ rackat Weliet/ Mine annan teiden Jumalan/ ia henen Armoins Sanan haltun/ ioca wäkeue on teite ylesrakendamaan/ ia andaman teille Perimisen caikein Pyhitettyen seas.
Apt 20:33 Em mine ole ydhengen Hopia eli Culda elike Waatteita pytenyt/
Apt 20:34 Sille te itze kylle tiedhette ette nämet Kädhet ouat minun Tarpeheni/ ia ninen iotca minun cansani olit/ saattanet.

Apt 20:35 Mine olen teille caiki ilmoittanut/ Ette nin töte tehden pite coriaman nijte heickoia/ Ja muistaman HERRAN JESUSEN sanan päle/ iota hen sanoi/ Autuambi on anda quin otta.
Apt 20:36 Ja quin hen näme sanonut oli/ langesi hen poluillens ia Rucoli heiden caikein cansa.
Apt 20:37 Ja tuli swri idku heille caikille/ Ja langesit Paualin caulan/ ia swtannoit henen murechtien/ Enimitten sen sanan tedhen/ quin hen oli sanonut/
Apt 20:38 Ettei heiden pitenyt enembi henen Caswotans näkemen. Ja nin he saatit hende Hachteen.

XXI Lucu.

Apt 21:1 COska sis nin tapachtui/ ette me heiste louuima/ puriectima me sielde/ ia tulima oikeata Laita Coumijn/ ia toisna peiuen Rodumijn/ ia sielde Pataran.
Apt 21:2 Ja quin me sielle Hahden saima/ ioca Phenician Hangitzi/ sen siselle me astuima/ ia lexime matkan.
Apt 21:3 Ja quin Cyprus rupes näkymen/ ietime me sen Wasemalle polelle/ ia puriectime Syriaan/ ia tulima Tyroon. Sille sielle piti se Haaxi tyhijettemen.
Apt 21:4 Ja quin me leusime Opetuslapsia/ nin me olima sielle seitzemen peiue. Ja ne sanoit Paualille Hengen cautta/ ettei hene' pitenyt Jerusalemijn menemen. Ja se tapachtui coska me olima ne peiuet wiettenet/ nin me lexime matkan.
Apt 21:5 Ja saatoit he caiki ynne meite Emendeins ia Laste's cansa wlos Caupungista/ ia rannas me langesima poluille'ma/ ia rucolima.
Apt 21:6 Ja sijtte quin me keskenem teruedimme/ nin me astuima Hachten/ ia he palasit cotians.
Apt 21:7 Mutta me soritima meiden puriectus Retken Tyrosta ia tulima Ptholomaidaan/ ia teruetima Welije/ Ja me olima heiden tykenens ydhen peiuen.
Apt 21:8 Toisna peiuen me lexim matkan/ iotca olima Paualin/ cansa/ ia tulima Cesarean. Ja sisellemenim Philippusen Euangelistan Hoonesen/ ioca yxi oli nijste seitzemeste. Ja ieime hene' tygens.
Apt 21:9 Ja henelle oli nelie Tyterte Neitzytte/ iotca Propheterasit.
Apt 21:10 Ja ette me olima sielle monda peiue/ nin alastuli Judeasta yxi Propheta/ Agabus nimelde/ coska hen tuli meiden tygen/
Apt 21:11 otti hen Paualin Wöön/ ia sidhoi Jalcains ia Kättens ymberi ia sanoi/ Sen sanopi pyhe Hengi/ ette Sen Miehe'/ io'ga oma teme Wöö on/ nin Juttat pite sitoma' Jerusalemis ia ylenandauat hene' Pacanoidhen Käsijn.
Apt 21:12 Mutta cosca me sen cwlima/ rucolima seke me/ ette mwdh iotca sijne paicas olit/ ettei henen pitenyt Jerusalemin yelsmenemen.

Apt 21:13 Nin wastasi Pauali ia sanoi/ Mite te teette/ että te idkette/ ia swretatt minun Sydhendeni? Sille ette mine olen walmis/ ei waan sidhotta/ mutta mös coolemaan Jerusalemis/ HERRAN JESUSEN Nimen tedhen.
Apt 21:14 Ja ettei hen woitu wskotetta/ nin me tydhyime/ sanoden/ Olcon HERRAN tacto.
Apt 21:15 Ja ninen peiuein ielkin tulima me walmihixi/ ia yleslexime Jerusalemijn.
Apt 21:16 Ja tulit monicadhat Opetuslapset Cesariasta meiden cansan/ ia toit ydhen wanhan Opetuslapsen cansans Cyprumist/ nimelde Mnason/ ioca meite piti Hoonesens ottaman.
Apt 21:17 Ja coska me saima Jerusalemijn/ nin Weliet kernasti meite wastanrupesit.
Apt 21:18 Toisna peiuen sisellekeui Pauali meiden cansan Jacobin tyge/ Ja sinne caiki Wanhimmat cokounsijt.
Apt 21:19 Coska he' heite oli teruectenyt/ Jutteli hen ieristens mite Jumala oli tehnyt henen Wirghans cautta Pacanoidhe' seas.
Apt 21:20 Mutta quin he nämet cwlit/ cunnijoitit he HERRA/ ia sanoit henelle/ Sine näet Racas Welij/ Quinga monda tuhatta Juttaist ouat wskoneet/ ia caiki ouat Achkerat Lain polen/
Apt 21:21 ia he ouat sinusta cwlleet ette sine opetat lopumisen Mosesest caikille Juttaille iotca asuuat Pacanoiden seas/ ia sanot/ Ettei heide' pidhe ymberileickaman heiden Lapsiansa/ eikä mös sen Tauan ielkin waeldaman.
Apt 21:22 Mike sis ombi? Caiketti pite Canssan cocontuleman/ Sille ette he saauat kylle tiete sinun tulluexi/
Apt 21:23 Nin tee sis/ mite me sinuille sanoma.
Apt 21:24 Ouat meille tesse nelie Mieste/ ioilla ombi pälens Lupaus/ ota ne tyges/ ia puhdasta sinus heiden cansans/ ia culuta iotakin sihen päle/ ette he aielisit heiden Päens/ ia sijte he caiki ymmerteuet Ettei se miten ole quin he ouat sinusta cwlleet/ mutta ette sineki waellaisit/ quin sine olisit Lain piteue.
Apt 21:25 Mutta nijlle Uskouaisille Pacanoista me olema kirioittaneet ia pätteneet/ ettei heiden taruitze neiste miten pitemen. Waan ette he wälteisit nijste/ iotca ouat epeiumaloille wffratut/ ia Wereste/ ia Läketyneest/ ia Salawotest.
Apt 21:26 Nin Pauali otti ne Miehet tygens/ ia puhdasti itzens toisna peiuen heiden cansans/ ia sisellemeni Templijn/ ia annoi henens catzotta/ ette Puhdastus peiuet olit teutetyt/ Hama' sihenasti ette iocaitzen edeste heiden seasans wffri oli wloswffrattu.
Apt 21:27 Coska io nyt lehes seitzemen peiue oli ioutunut/ näit henen ne Juttat/ iotca Asiasta olit/ Templis/ ia yleskihoitit caiken Canssan/ paiskasit kädhens henen pälens ia hwsit/ te Miehet Israelist/ autacat.
Apt 21:28 Teme on se Mies ioca caiki Inhimiset opetta caikis paicois/ wastoin tete Canssa/ wastoin Laki/ ia wastoin täte Sia. Ja wiele semmengi hen on Grekit wienyt Templijn/ ia temen pyhen Sian riuasi.

Apt 21:29 Sille he olit nehnyet Trophimum Ephesist/ henen cansans Caupungis/ ia he lwlit ette Pauali oli henen Templijn wienyt.
Apt 21:30 Ja coko Caupungi metelin nosti/ ia Wäki cokoniooxit. Nin he Paualin kijniotit/ ia wloswedhit henen Templiste/ ia cochta Ouet suliettijn.
Apt 21:31 Ja quin he tachtoit henen tappa/ nin se ylimeinen Sotakunnan Pämies sai sanan/ ette coko Jerusalem oli yleskihoitettu.
Apt 21:32 Joca cochta otti Sotawäen ia Sadhanpämiehet/ ia tuli ioosten heiden tygens. Mutta coska he näit Sodhanpämiehen ia Sotawäen/ lackasit he Paualita hosumast/
Apt 21:33 Nin coska Pämies lehestui/ kijniotti hen henen ia keski sidhotta caxilla Käsiraudhoilla. Ja kysyi Cuca hen olis/ eli mite hen oli tehnyt.
Apt 21:34 Mutta Canssan seas yxi hwsi site/ toinen täte. Quin hen ei miten wissi tainut ymmertä huminan tedhen/ nin hen keski henen wiete Skantzijn.
Apt 21:35 Ja quin hen Trappuin eten tuli/ nin tapachtui ette hen cannetin Sotamiehilde/ Canssan wäkiuallan tedhen/
Apt 21:36 Sille ette palio Canssa hende noudhatit/ ia parghuit/ Poisota hende
Apt 21:37 Ja coska Pauali rupeis saaman Scantzin siselle/ sanoi hen Sodhanpämiehelle/ Mahdango mine puhutella sinua?
Apt 21:38 Nin hen sanoi/ Taidhacos Grekin kielen? Etkös ole se Egiptin Mies/ ioca ennen neite peiuie Capinan nosti/ ia wloswei Corpehen nelie tuhatta Murhamieste?
Apt 21:39 Nin sanoi Pauali/ Mine olen Juttalainen Tarsist yxi Porghari/ cwluisesta Caupungist Ciliciasta/ Mine rukolen sinua/ salli minua puhuman Canssalle. Ja hen salli sen.
Apt 21:40 Nin Pauali seisoi Trapuilla/ ia wijttasi Kädhellens Canssan polen. Coska nyt swri waikitus tuli/ puhui hen heille Hebraican kielelle/ ia sanoi.

XXII. Lucu.

Apt 22:1 TE Miehet rackat Weliet ia Iset/ cwlcat minun Wastaustani ionga mine nyt teille edestoottan.
Apt 22:2 Quin he nyt cwlit henen Hebraican kielelle heille puhuuan/ nin he enämin waickenit.
Apt 22:3 Ja hen sanoi/ Mine olen yxi Juttan Mies/ Tarsos Cilicias syndynyt/ ia tesse Caupungis yleskaswatettu Gamalielin ialcain iures/ opetettu wisusti Esiwanhimbain Laissa/ Ja olin Jumalan Noutelia/ ninquin tekin caiki oletta tenepene/
Apt 22:4 ia olen täte Tiete wainonut hama' cooleman asti/ Mine heite sidhoin ia Tornijn panin/ seke Miehet

ette Waimot/
Apt 22:5 Ninquin mös se Ylimeinen Pappi/ ia coco Wanhimbaiden ioucko minun Todhistaian on/ Joilda mine otin Lehetuskiriat Welijein tyge/ ia waelsin Damascuun/ ette mine ne iotca sielle olit/ sidhottuna piti Jerusalemin tooman rangaistetta.
Apt 22:6 Nin se tapachtui minun matkas ollesani/ ia lehestuin Damascuun/ polipeiuen aicaan/ ette äkiste minun ymberiwalghaisi swri kircaus Taiuahast.
Apt 22:7 Ja mine mahanlangesin/ ia cwlin ydhen äne' sanouan minulle/ Saul Saul/ mixi sine minua wainot?
Apt 22:8 Nin mine wastasin/ cuca sine olet HERRA? Nin hen sanoi minulle/ Mine olen JESUS Nazaretist/ iota sine wainot.
Apt 22:9 Mutta ne iotca minun cansani olit/ kylle he näit kircaudhen ia peliestuit/ Waan ei he henen Endens cwlleet ioca minua puhutteli.
Apt 22:10 Nin mine sanoin/ HERRA/ Mite minun pite tekemen? Nin sanoi HERRA minulle/ Nouse yles/ ia mene Damascuun/ ia sielle pite sinulle sanottaman caikista mite sinun on säätty tehdhexes.
Apt 22:11 Ja quin ei mine nähnyt sen walkiudhen kircaudhen tedhen/ nin mine Käsiste talutettijn minun Cumpanildani/ ia tulin Damascuun.
Apt 22:12 Ja sielle oli yxi Jumalinen Mies Lain ielken/ Ananias nimelde/ henelle oli hyue sanoma caikein Juttain keskenä/ iotca sielle asuit/
Apt 22:13 hen tuli minun tykeni/ seisoi ia sanoi minulle/ Saul rakas welien/ Ota näkys iellens. Ja mine samalla hetkelle iellenssain näkyni ia nein hene'.
Apt 22:14 Nin hen sanoi/ Meiden Iseden Jumala on sinun walmistanut/ ette sinun pite tundema' henen tachtons/ ia näkemen sen Wanhurskan/ ia cwleman ände henen swstans/
Apt 22:15 Sille sinun pite oleman henen Todhistaians caikein Inhimisten edes/ nijste iotcas nähnyt ia cwllut olet.
Apt 22:16 Ja mites nyt wiwuyttelet? Nouse yles/ ia anna sinuas Castetta/ ia poispestä sinun synnistäs ia auxeshwdha HERRAN Nimee.
Apt 22:17 Nin tapachtui coska mine palasin Jerusalemijn/ ia rucolin Templis/ ette mine temmattin itzesteni näkyhyn/
Apt 22:18 ia nein hene' sanoua' minulle/ Riennä ia sorita sinuas matkan Jerusalemist/ Sille eiuet he wastanota sinun todistustas minusta.
Apt 22:19 Ja mine sanoin/ HERRA/ itze he tieteuet/ ette mine panin Tornijn ia piexin iocaitzes Sinagogis nijte iotca sinun päles wskoit/

Apt 22:20 Ja coska Sstephanin sinun Paluelias weri wloswodhatettijn/ nin mine mös tykeneseisoin/ ia mielistuin henen Coolemahans ia wartioitzin heiden waatteitans iotca hende tapoit.
Apt 22:21 Ja hen sanoi minulle/ Mene/ sille mine leheten sinun cauuas Pacanaidhen tyge.
Apt 22:22 Nin he cwlit henen haman tehen sanan asti. Nin he yleskorgotit heiden änens ia sanoit/ Otapois sencaltaine' Inhiminen maan pälde/ Sille ei ole luualinen ette henen pite elemen.
Apt 22:23 Ja quin he nin parghuit/ ia heittelit waatteitans ia nackasit mulda twlehe'/
Apt 22:24 nin Sodanpämies andoi henen sisellewiete Scantzijn/ ia keski hende witzoilla pieste/ ia tutkitta/ ette hen sais tietä/ mingetedhen henen pälens nin hwttin.
Apt 22:25 Quin hen nyt henen Norilla sitoi/ sanoi Pauali sille Sadhanpämiehelle/ ioca lesseseisoi/ Ongo se mös cochtolinen teille/ ychte Romalaista Mieste hosuua ia Domitzematoinda?
Apt 22:26 Coska Sadhanpämies sen cwli/ meni hen Sodhan pämiehen tyge/ ia ilmoitti henelle ia sanoi/ Mites tadhot tehdä? Sille teme Mies on Romalainen.
Apt 22:27 Nin se Sodhanpämies keui henen tygens/ ia sanoi henelle/ Sanos minulle/ ios sine olet Romalainen? Nin hen sanoi/ Olen nijngi.
Apt 22:28 Ja se Sodhanpämies wastasi/ Mine olen swrella rahalla temen Caupungin oikiudhen woittanut. Mutta Pauali sanoi/ Mine olen mös Romari syndynyt.
Apt 22:29 Ja cochta he lexit henen tyköense/ iotca hende piti tutkiman. Ja se Sodhanpämies rupesi pelkemen sittequin hen sai tietä henen oleuan Romalaisen/ ia ette hen oli sitonut henen.
Apt 22:30 Toisna peiuen hen tachtoi wisumasti tiete/ mingetedhen henen pälens Juttailda cannettin/ ia pästi henen Siteiste/ ia keski Ylimeiset Papit/ ia caiken Radhin cokontulla/ ia andoi Paualin tulla heiden eteens.

XXIII. Lucu.

Apt 23:1 NIn Pauali catzachti Radhin päle ia sanoi/ Te Miehet ia rackat Weliet/ Mine olen hyuelle omallatunnolla waeldanut Jumalan edes/ tehen peiuen asti.
Apt 23:2 Nin keski se ylimeinen Pappi Ananias nijte iotca lesseseisoit/ lödhe he'de wastaswta.
Apt 23:3 Nin Pauali sanoi henelle Lökön sinua Jumala sine walkexi tecty seine/ Istutco sine ia domitzet minua Lain ielken/ ia kesket minua löte wastoin laki?
Apt 23:4 Mutta ne quin lesseseisoit/ sanoit/ Kiroletco sine Ylimeiste Jumala' Pappi?
Apt 23:5 Nin sanoi sis Pauali/ Embe mine tienyt rackat Weliet/ ette hen oli Ylimeinen Pappi/ Sille kirioitettu on/ Sinun Canssas Ylimeiste ei sinun pidhe kiroleman.
Apt 23:6 Coska nyt Pauali tiesi/ ette yxi osa Saduceit oli/ ia toinen poli Phariseuset/ nin hen hwsi Radhin

edes/ Te Miehet rackat Weliet/ Mine olen Phariseus/ ia Phariseusen poica/ minun päleni cannetan Toiuon ia Coolluten ylesnousemisen tedhen.
Apt 23:7 Ja quin hen sen sanonut oli/ nin tuli yxi rijta Phariseuste' ia Saduceusten wälille/ Ja se wäki eransi.
Apt 23:8 Sille ette ne Saduceit sanouat/ ei oleuan Coolluten ylesnousemista/ eikä Engelite/ eike Hengie/ Mutta ne Phariseuset tunnustauat molemat oleuan.
Apt 23:9 Nin nousi swri parcku/ Ja ne Kirianoppeneet ninen Phariseuste' Lahgosta ylesnousit/ ia kiluoittelit ia sanoit/ Eipe me miten wärytte leudhe tesse Miehese. Jos nyt Hengi/ eli Engeli ombi puhunut henelle/ nin emme me taidha Jumalan wastan sotia.
Apt 23:10 Ja ette swri Capina ylesnousi/ nin pelkesi se Sodhanpämies/ ettei he pauali Rickireweisisi/ ia keski Sotawäen alasme'nä/ ia hende poistemmata heiden seastans/ ia Scantzijn wiemen.
Apt 23:11 Mutta öölle sen ielkin/ seisoi HERRA henen tykenens/ ia sanoi/ Ole wahwas turuas Pauali/ Sille ette ninquin sine olet minusta todhistanut Jerusalemis/ nin sinun tule mös Romis todhista.
Apt 23:12 Ja quin sis peiue tuli/ cokosit heidens monicadhat Juttaista/ ia sadhattelit itziens/ ettei heiden pitenyt eikä sömen eikä iooman/ sihenasti quin he piti Paualin tappaman.
Apt 23:13 Ja heite oli enämbi quin neliekymende Mieste/ iotca temen wannomisen olit tehneet.
Apt 23:14 Ne keuit nine' ylimeiste' Pappein/ ia wa'himbain tyge ia sanoit/ Me olema sadhatuxilla meitem kironeet/ ei ennen Einechte maistauan/ quin me Paualin tapa'ma.
Apt 23:15 Nin te sis ilmoittaca Sodhanpämiehelle ia Radhille/ ette hen Homenna henen tois teiden eten/ ninquin te tadhoisitta iotakin todhembata henelde tiedhusta. Mutta ennenquin hen edestule/ nin me olema walmijt hende tappamaan.
Apt 23:16 Coska sis Paualin Sisarenpoica heiden Wägymisens cwli/ tuli hen ia meni Scantzin siselle/ ia ilmoitti nämet Paualille.
Apt 23:17 Nin cutzui Pauali ydhen Sadanpämiehiste tygens ia sanoi/ Wie teme Noricainen Sodhanpämiehen tyge/ Sille ette henelle ombi iotaki henelle sanomista.
Apt 23:18 Nin hen otti sen tygens/ ia saattoi henen Sodhanpämiehen tyge ia sanoi/ Se Sidhottu Pauali cutzui minun tygens/ ia rucoli minua temen Noricaisen sinun tyges saatta/ iolla ombi sinulle iotakin sanomista.
Apt 23:19 Nin rupeis se Sodhanpämies henen Käteens/ ia wei henen cansans erisijan/ ia kyseli henelde/ Mite se on iota sine tadhot minulle sano?
Apt 23:20 Nin sanoi hen/ Ne Juttat ouat ychtenwa'noneet sinua rucoella/ Ettes Home'na totaisit Paualin Radhin eten/ ninquin he iotakin todembata henelde cwldelisit/
Apt 23:21 Mutta ele sine heite tottele/ Sille ette enämbi quin Neliekymmende Mieste heiste wäghyuet hende/

iotca sadhattanuet ouat heitens/ eike söuens eike ioouans ennenquin he henen tappaisit/ Ja nyt he ouat walmijt/ ia odhottauat sinun Lupamistas.
Apt 23:22 Nin se Sodhanpämies laski sen Noricaisen matkaans/ ia haastoi hende kellenge sanomasta/ Ettes nämet ole minulle ilmoittanut/
Apt 23:23 Ja hen tygenskutzui caxi Sadhanpämieste ia sanoi/ Walmistacat caxi sata Sotamieste/ ette he meneuet Cesarean asti/ ia seitzemenkymmende Ratzasmieste/ ia caxi sata Keihesmieste colmanella hetkelle ööste/
Apt 23:24 ia walmistacat mutomita Juchtia/ ette he Paualin ninen päle istuttauat/ ia wieuet henen teruena Felixen tyge sen Maanwanhiman/
Apt 23:25 ia kirioitti Breiuin telle modholla.
Apt 23:26 Claudius Lysias/ Site ialo Maanwanhinda Felix/ teruecte.
Apt 23:27 Temen Miehen olit Juttat kijniottaneet/ ia tachtoit henen tappa. Nin tulin mine parahallans secaan Sotawäen cansa/ ia temmasin henen pois/ ette mine ymmersin henen oleuan Romalaisen.
Apt 23:28 Ja coska mine pydhin tiete syyn/ miste he he'de nuchtelit/ nin mine wein hene' heiden Radhijns/
Apt 23:29 Nin mine leusin cannettauan henen pälens heiden Lain Kysymisiste. Ja ei quite'ga heille ollut ychten syyte Colemaan eli Sitehin kelpauata.
Apt 23:30 Ja quin minulle ilmoitettijn sijte Wäghymisesta/ ionga Juttat henelle walmistit/ nin mine cochta lehetin henen sinu' tyges/ ia keskin henen Rijtaweliense/ ette mite heille ombi henen wastans/ sen he sanokat sinun edeses. Ole hyuesti.
Apt 23:31 Nin otit Sotamiehet Paualin/ quin heille oli kesketty/ ia weit henen öölle Antipatriden.
Apt 23:32 Ja toisna peiuen annoit he Ratzasmiesten hende seurata/ ia he iellenspalasit Scantzijn.
Apt 23:33 Coska he tulit Cesarean/ ia Breiuin annoit Maanwanhimalle/ nin he mös asetit Paualin henen eteens.
Apt 23:34 Cosca sis Maanwanhin oli Breiuin lukenut/ ia kysynyt custa makunnasta henen piti oleman/ ia quin hen ymmersi henen oleuan Ciliciasta/
Apt 23:35 nin hen sanoi/ Mine cwlen sinua coska sinun Rijtawelies lesne ouat. Ja keski henen ketkettä Herodesen Radhinhonesa.

XXIIII Lucu.

Apt 24:1 VIden peiuen ielkin alaslexi Ananias se Ylimeinen Pappi/ wanhimaisten ia sen Seluekieleue' Tertullin cansa. Jotca menit Maanwanhima' tyge/ Paualita wastan.

Apt 24:2 Ja quin Pauali edescutzuttu oli/ rupeis Tertullus candaman/ ia sanoma'/ Ette me swres Rauhas ele'me sinun allas/ ia monda hyue Asiata päteten tesse Canssas/ sinun Toimes cautta/ Caikeinialoin Felix/
Apt 24:3 site me aina ia iocapaicas kernasta wastanrupema caiken Kijtoxen cansa.
Apt 24:4 Waan ettei mine sinua cauuan wiwuyteisi/ nin mine rucolen sinua/ ettes pikimeldes meite cwlisit/ sinun Miehues tedhen.
Apt 24:5 Sille Me olema leuneet temen wahingolisen Miehen/ ia Capinan nostaijan caikilla Juttailla ymberi Mailmanpijrin/ ia ombi sen Nazareusten eriseuran ylimeinen/
Apt 24:6 ioca mös Templi kiusasi rijuata/ ionga me kijniotima/ ia tadhoima henen Domita meiden Lain ielken.
Apt 24:7 Mutta se Sodhanpämies Lysias/ tuli sihen secaan swrella wäelle/ ia pästi henen meiden käsisten/
Apt 24:8 Ja keski henen Rijtaweliens tulla sinun tyges/ iolda sine taidhat ymmertä/ ios sine tachtot itze wisusta kyselle miste me henen pälens canname.
Apt 24:9 Ja Juttat mös tehen lisesit/ Ja sanoit nin oleuan.
Apt 24:10 Nin Pauali wastasi/ coska Maanwanhin henelle wijttasi ette henen piti puhuman. Ette mine tiedhen/ sinun monda aijastaica olluen Domarina temen Canssan ylitze/ nin mine tadhon pelkemete wastata edesteni.
Apt 24:11 Sille ette sine taidhat merkite ettei ene'bi ole quin caxitoistakymende peiue/ sijttequin mine ylestulin Jerusalemijn rucolemaan.
Apt 24:12 Ja eikä he ole minua leutenyet Templis campalemast kenenge cansa eli Capina nostamast Canssan seas/ eikä Sinagogas/ taicka Caupungis.
Apt 24:13 Eiuet he mös miteken taidha wahwista/ ioista he minun päleni candauat.
Mutta sen mine quitengin sinulle tunnustan/ Ette mine (temen Tien cautta/ ionga he cutzuuat Eriseuaxi) nin paluele' minun Iseiden Juamala/ ette mine vskon caiki ne/ iotca Laissa/ ia Prophetis ouat kirioitetut/
Apt 24:14 Ja pidhen saman Toiuouxen Jumalan polen/ ionga ielken he mös itze odhottauat/ quin on/ Ette ninen Coollutten ylesnousemus pite oleman/ seke hurskasten ette Wärein/
Apt 24:15 Ja sen saman syyn tedhen/ mine harioitan aina itzeni/ pitemen Jumalan tyge/ hieromattoman Omantunnon/ Jumalan ia Inhimisten edes.
Apt 24:16 Mutta monen aijastaian peräst/ mine tulin Almuista ia Wffri tekemen minun Canssalleni/
Apt 24:17 Joissa he leusit minun/ puhdastettuna Templis/ ilma' caiket messet ia metelite.
Apt 24:18 Mutta monicadhat Juttat Asiasta/ iotca nyt tulis tesse olla wastamas ia candamas/ Jos heille iotakin on minua wastan.
Apt 24:19 Eli nämet sanocan/ ios he iotaki wärytte ouat minussa leuneet/ ette mine nyt seison tesse Radhin

edes.
Apt 24:20 Mutta temen ydhen Sanan tedhen/ quin mine heiden seasans seisoin ia hwsin/ Ninen Coollutten ylesnousemisen tedhen/ mine Domitan teilde tenepeiuene.
Apt 24:21 Coska sis Felix temen cwli/ nin hen wiwuytti heite/ Sille ette kylle hen tiesi temen Tien menon/ Ja sanoi/ Coska Lysias se Sodhanpämies alastule/ nin mine tadhon tiete teiden asianne.
Apt 24:22 Ja keski Sadhanpämiehen Paualita ketkemen/ ia annoi henen saadha Leuon/ ia eiketeken henen omistansa kieldenyt hende paluelemast/ taicka kieumest henen tykenens.
Apt 24:23 Mutta monicachtain peiuein perest/ tuli Felix henen Emenens Drusillan cansa/ ioca oli yxi Juttalainen/ ia edescutzui Paualin/ ia hen cwli henelde wskosta Christusen päle.
Apt 24:24 Quin nyt Pauali puhui sijte Wanhurskaudhest ia puchtasta Elemeste/ ia tuleuaisesta Domiosta/ pelestui Felix/ ia sanoi/ Mene nyt matkas telle haualla/ coska mine saan tilan/ nin mine cutzutan sinun tykeni.
Apt 24:25 Ja sitemödhen hen mös toiwoi annettauan henens Raha Paualilda/ Senpäle/ ette hene' piti pästemen hende/ Senteden hen mös wsein henen cutzutti tygens/ ia henen cansans puheli.
Apt 24:26 Coska nyt caxi aijastaica culunut oli/ tuli Portius Festus sen Felixin sijan. Mutta Felix tachtoi Juttain mielen nouta/ ia ietti Paualin ielkins siteisin.

XXV. Lucu.

Apt 25:1 COska nyt Festus oli tullut Makundan/ colmanen peiuen perest yleswaelsi hen Jerusalemijn Cesariasta.
Apt 25:2 Nin tulit Ylimeiset Papit/ ia ne Ylimeiset Juttaista henen etens/ Paualita wastan/
Apt 25:3 ia rucolit hende ia pysit henelde sosiota henen wastans/ ette hen cutzuttais henen Jerusalemijn.
Apt 25:4 Ja wäghyit hende tappaxens tielle. Nin Festus wastasi/ Ette Pauali piti hyuin ketkettemen Cesarias/ Ja ette hen tachtoi itze pian sinne waelta/
Apt 25:5 Jotca sis teiden seasan (ma hen) woiwat sinne tulla/ ne ynne meiden cansan alastulcan/ Ja ios iotakin syte ombi tesse Miehes/ nin candacat henen pälens.
Apt 25:6 Coska hen sis oli heiden tykenens wipynyt enemen quin kymmenen peiue/ nin hen alaslexi Cesarean. Ja toisna peiuen hen istui Domiostolin päle/ ia keski Paualin edestoota.
Apt 25:7 Quin hen nyt sinne tootijn/ nin ne Juttat edesastuit/ iotca olit Jerusalemista alastulleet/ ia edestoit monda ia swret wighat Paualita wastan/ ioita eiuet he woinet wahwista/
Apt 25:8 Sille ette Pauali wastasi edhestens/ ettei hen miten ole rickonut/ eikä Juttain Laki/ eikä Templin/ eikä Keisarin wastaan.

Apt 25:9 Nin Festus tachtoi Juttain mielen nouta/ wastasi Paualita ia sanoi/ Tadhocos ylesmenne Jerusalemin/ ia sielle neiste oikiudhella seiso minun edheseni.
Apt 25:10 Mutta Pauali sanoi/ Mine seison Keisarin Oikiudhen edes/ ia sijne tule minua domitta/ Em mine ole Juttain ychten wärin tehnyt/ quin sine mös itze paramin tiedhet.
Apt 25:11 Sille ios mine olen iongun wahingoittanut/ elike Hengeni rickonut/ nin em mine welte colemasta. Jos ei taas miten nijte ole/ ioista he minun päleni candauat/ nin eikengen taidha minua anda heiden käsijns/ Mine lycken minuni Keisarin ala.
Apt 25:12 Nin Festus Radhia puhutteli ia wastasi/ Keisarin ala sine lyckesit sinus/ Keisarin tyge sinun mös pite menemen.
Apt 25:13 Mutta quin mutomat peiuet olit ioutuneet/ nin Kuningas Agrippa ia Bernice alastulit Cesarean teruettemen Festust.
Apt 25:14 Ja quin he sielle monda peiue wiwuyit/ nin Festus iutteli Paualin Asian Kuningalle ia sanoi/ Felix ietti Fangixi ydhen Miehen tesse ielkins/
Apt 25:15 iosta quin mine Jerusalemis olin/ ne ylimeiset Papit/ ia wanhimat Juttaista ilmoitit minulle/ pytedhen Domiota hende wastan.
Apt 25:16 Joille mine wastasin/ Ei ole se Romarein tapa/ ette Inhiminen ennen mestatan/ quin se/ ionga päle cannetan/ sapi henen Rijtaweliens henen siusansa seisoman/ ia saapi sijan wariella henens candeista.
Apt 25:17 Senteden coska he sis tenne tulit/ ilman wipymet/ cochta toisna peiuen/ istuin mine Oikiun edesse/ ia keskin sen Miehen edestoota.
Apt 25:18 Coska sis Candaijat edestulit/ eiuet he ychten Syte edestooneet/ ioista mine pahasti lwlin.
Apt 25:19 Mutta heille oli mutomat Kysymiset hende wastan heiden Taicouxistans/ ia ydhest coolludhesta Jesusesta/ Jonga Pauali todhisti eleuen.
Apt 25:20 Ja ette mine epeilin sijte Kysymisesta/ nin mine sanoin/ Jos hen tachtoi menne Jerusalemijn/ ia sielle neiste domitta.
Apt 25:21 Mutta quin Pauali lyckäsi asians Keisarin tundemisen ala/ nin mine annoin henen ketkette/ sihenasti ette mine leheteisin heen Keisarin tyge.
Apt 25:22 Nin sanoi Agrippa Festuselle/ Cwlisin mineki kernasti site Mieste. Nin hen sanoi/ Homena sine saat henen cwlla.
Apt 25:23 Ja toisna peiuen tuli Agrippa ia Bernice swren Pramin cansa/ ia sisellekeuit Radztupan/ Pämiesten ia Caupungin Ylimeisten cansa. Ja Pauali edestootin Festusen keskyn ielkin.
Apt 25:24 Ja Festus sanoi/ Kuningas Agrippa ia caiki te Miehet/ iotca ynne tesse meiden cansan oletta/ Tesse

te näet sen Miehen/ iosta caiki Juttain cocous ombi minua rucollut/ Jerusalemis ia mös täle hwtadhen/ Ettei henen tulisi enembi ele.
Apt 25:25 Mutta mine leusin ettei hen miten paha tehnyt ollut/ iosta he' olis hengens rickonut.
Apt 25:26 Waan ette hen itzens lyckesi Keisarin ala/ nin mine mös aiwoin henen sinne lehette. Josta ei ole minulla miteken wahua HErralle kirioitta. Senteden mine tootin henen teiden eten/ Ja enimitten sinun etes Kuningas Agrippa/ senpäle ette coska henen asians wisumasti olis tutkittu/ saisin iotakin kirioitamista.
Apt 25:27 Sille minun nädhexeni on se wärin lehette hende sidhottuna/ ia ei henen Sytens ilmoitta/ Josta henen pälense cannetan.

XXVI. Lucu.

Apt 26:1 AGrippa sis sanoi Paualille/ Lupa ombi sinun puhua edestes. Nin wlosoijensi Pauali Kätens ia puhui edestens/
Apt 26:2 Se ombi sangen minu' mieleheni/ racas Kuningas Agrippa/ Ette minun pite tenepene sinun edeses wastaman caikista nijste asioista ioista minun päleni Juttailda cannetan/
Apt 26:3 Liatengi/ ette sine tiedhet caiki Tauat ia Juttain Kysymiset. Senteden mine rucolen sinua/ Ettes kerssiueiseste minua cwlisit.
Apt 26:4 Nin tieteuet tosin caiki Juttat minun Elemeni hamast Noorudhesta/ quin se on ollut alghusta temen Canssan seas Jerusalemis/
Apt 26:5 iotca minun ennen ouat tundeneet/ ios he tadhoisit todhista. Sille mine olen ollut yxi Phariseus ioca on caikein couin Eriseura meiden Jumalanpalueluxes.
Apt 26:6 Ja nyt mine seison tesse Oikiude' edesse/ ia minu' päleni cannetan sijte toiuost sen Lupauxe' päle/ ioca Jumalalda on tapachtanut meiden Isille/
Apt 26:7 ioho'ga Toiuohon ne caxitoistakyme'de meiden Sukua toiuoit tuleuans/ paluelle' sitewarte' Jumalata öte ia peiue alinomaisest/ Teme' saman Toiuon tedhen cannetan minun päleni Juttailda/ racas Kuningas Agrippa.
Apt 26:8 Mixi se o'bi vskomatoin teiden tykenen/ Ette Jumala Colleita ylesnostapi?
Apt 26:9 Ja mine tosin mös lwlin itzelleni/ palio tekeueni/ coska mine Jesusen Nazarenusen Nimen wastanseisoin/
Apt 26:10 Ninquin mine mös Jerusalemis tein/ ia mo'da Pyhe mine salpasin Tornijn/ ionga päle mine wallan saanut olin/ nijlde Ylimeisilde Papilda/ Ja coska he tapettijt/ autin mineki sijhen Domion.
Apt 26:11 Ja iocaitzes Sinagogas wsein mine heite rangaisin/ ia waadhin heite pilcaman/ ia olin heiden

wastans ylenpaltisesta cummittu/ Ja wainosin heite mös haman Wieraisin Caupungijn.
Apt 26:12 Jonga syyn tedhen/ coska mine mös matkustin Damaskuun sen Ylimeisen Papin woimalla ia keskylle/
Apt 26:13 nin polipeiue' aican (Racas Kuningas) mine nein tielle/ ette yxi Kircaus Taiuahasta/ kirca'bi quin Auringoisen Paiste/ ymberiwalghaisi minun/ ia ne/ iotca minun cansani waelsit.
Apt 26:14 Coska me sis caiki mahan langesima/ cwlin mine änen puhuuan minulle Hebraican kielelle/ ia sanoi/ Saul/ Saul/ mixis minua Wainot? Töles sinun ombi Tutkanda wastan potkia.
Apt 26:15 Nin mine sanoin/ HERRA/ cucas olet? Hen sanoi/ Mine olen JESUS iota sine wainot.
Apt 26:16 Mutta nouse yles ia seiso ialghoillas/ Sille sitewarten mine ilmestuin sinulle/ ette mine asetan sinun Palueliaxi ia ninen Todhistaijaxi iotcas neit/ ia mös ninen quin mine wiele tadhon sinulle ilmoitta.
Apt 26:17 Ja tadho' sinun päste Canssalda ia Pacanoista/ ioinenga tyge mine nyt sinun leheten/
Apt 26:18 heiden Silmiens auaman/ ette he heidens kie'neisit Pimeydhest walkeuden polehen/ ia Perkelen wallasta Jumalan tyge/ Ette he saisit Synnein andexiandamisen/ ia Perimisen ynne heiden cansans/ iotca pyhitetyd ouat vskon cautta minun peleni.
Apt 26:19 Nin sis (racas Kuningas Agrippa) em mine ollut Couacoruainen sen Taiualisen Näghyn wastan/
Apt 26:20 waan mine ilmoitin ensin nijlle/ iotca ouat Damaschus ia Jerusalemis/ ia caikes Judean Maakunnas/ ia Pacanoillen/ ette he Paranoxe' tekisit/ ia kiennuisit Jumalan polen/ ia tekisit Paranoxen keluolisia Töite.
Apt 26:21 Temen syyn tedhen ouat Juttat minun Kijniottanuet Templisse/ ia tadhoit minun mestata/
Apt 26:22 Mutta Jumalan auun cautta olen holhottu ia seison wiele tenepene ia todhistan seke Wehille ette Swrille/ Ja en miten mwta sano quin Prophetat sanoneet ouat tuleuaxi/ ia Moses
Apt 26:23 Ette CHRISTUS piti kerssimen/ ia oleman se Ensimeinen Coolluten ylesnousemisesta/ ia iulghistaman Walkiutta Canssalle ia Pacanoille.
Apt 26:24 Coska hen nyt semmotoisen Wastauxen andoi/ sanoi Festus swrella änelle/ Pauali/ sine hulluttelet/ Se swri oppi hulluttapi sinua.
Apt 26:25 Nin Pauali sanoi/ em mine hulluta (racas Feste) waan totudhen ia toimen sanoia puhun.
Apt 26:26 Sille Kuningas näme kylle tietä/ ionga tykene mine mös rochkiasti puhun/ Sille mine lwlen henen caiki nämet tieteuen/ Sille ettei nämet olet tapachtanut salaisesta.
Apt 26:27 Wskocos Kuningas Agrippa Prophetit? Mine tiedhen ettes vskot.
Apt 26:28 Nin Agrippa sanoi Paualille/ Eipe palio pwttu ettet sine saata minua Christituxi. Nin Pauali sanoi/
Apt 26:29 Mine anoisin Jumalalda ettei se puuttusi eike wehe eike palio/ ettet waan sine/ mutta mös caiki

iotca minua cwleuat tenepene/ tulisit sencaltaisexi/ quin mine olen/ paitzi neite Siteite.
Apt 26:30 Ja quin hen nämet puhunut oli/ ylesnousi Kuningas/ ia se Manwa'hin ia Bernice/ ia iotca heiden cansans sielle istuit.
Apt 26:31 Ja quin he poisweltit/ nin he puhuit keskenens sanoden/ Eipe teme Mies miten ole tehnyt/ quin Cooleman eli Siteet ansanut on.
Apt 26:32 Nin sanoi Agrippa Festuselle/ Kylle teme Mies machtasijn pästettä/ ellei hen olisi Keisarin ala henens lykenyt

XXVII Lucu.

Apt 27:1 MUtta sijttequin nyt pätetty oli/ ette meiden piti Wallinmale puriectiman/ nin he annoit Paualin muidhen Fangein cansa ydhen Sadhanpämiehen haltun ioca Julius cutzuttyin/ sijte Keisarin Sotaiouckosta.
Apt 27:2 Coska me sis astuima Adramitinan Hachten/ ia piti puriechtiman Asian ohitze/ laskima me maalda. Ja meiden ca'sam oli Aristarchus Macedonian mies Tessalonicasta/
Apt 27:3 ia tulima toisna peiuene Sidonin. Ja Julius hyuesti meni Paualin cansa/ ia salli henen menemen henen Ysteueins tyge/ ia heilde holhotta.
Apt 27:4 Ja quin me sielde laskima/ nin me puriectiama Cyprin Ohitzen/ Sille ette wastatulet olit/
Apt 27:5 Ja quin me sen Meren/ ioca ombi Cilician ia Pamphilian cohdalla/ ylitze puriectima/ ia tulima Myran/ ioca ombi Liciasa.
Apt 27:6 Ja sielle sai se Sadanpämies ydhe' Alexandrian Hahde' puriectiuan Wallinmaallen/ sihe' pani hen meite.
Apt 27:7 Quin me nyt monda peiue hitahast puriechtima/ ia tuskalla szawuijme Gnidumin (wastatwlen tedhen) nin me puriechtima Cretan ala/ sen Caupungin tykene Salmone/
Apt 27:8 ia tuskalla sen ohitze tulima/ nin me tulima ychten Paickan/ ioca cutzutan Caunis satama/ ioca lesne oli site Caupungi Lasea.
Apt 27:9 Coska nyt palio aica oli cwlunut/ ia puriectus retki io oli waralinen/ senteden ette he mös olit ylitze aian nelke kersineet/
Apt 27:10 Neuuoi Pauali heite sanoden heille/ Armahat Miehet/ Mine näen ette puriectus retki tacto olla waralinen ia wahinghollinen/ ei waiuoin Calun ia Hacdhen/ mutta mös meiden Henge'.
Apt 27:11 Mutta se Sodhanpämies vskoi enemin Skipparin ia Styrmannin/ quin nijte iotka Paualilda sanottijn.
Apt 27:12 Ja quin ei ollut souelias Satama yli Taluen olla/ nin he enimitten langesit sihen Neuuon/ ette sielde piti laskeman/ ios he iollaki mooto olisit woineet tulla Phenician Taluimahan. Se satama ombi Cretas

Lounatlenten ia Lodhepohian pein.
Apt 27:13 Mutta quin Eteletwli rupesi puhaltaman/ ia lwlit heillens oleuan mötepereisen. Ja coska he lexit Assonista/ nin he puriectit Cretan ohitzen.
Apt 27:14 Mutta ei cauuan sen ielken/ nousi tas nijte wastan yxi Twlispä/ ioca cutzutan Itepohia/
Apt 27:15 ia quin Haxi waldan otettin/ ia ei woinut Tulen tedhen oijetta/ nin me laskima sen cwlkeman Twlen haltun.
Apt 27:16 Ja me tulima ydhen Saren tyge/ ioca cutzutan Clauda/ nin me tuskalla woime saadha Wenhen sisellewete/ Coska se siselle oli otettu/ ia kiusasit Apuans/
Apt 27:17 ia sidhoit henen kijni Hachtehen/ pelieten/ etti henen pitenyt Carijn sattaman/ ia wlosheitit Estetusastian/ ia annoit nin culkia.
Apt 27:18 Coska sis swri ilma pälekeui/ nin he toisna peiuen Calun wlosloidt.
Apt 27:19 Ja colman peiuen me wlosheitime omilla käsille' Hahden Aseit.
Apt 27:20 Mutta quin ei me monena peiuenä/ eikä auringoista/ eikä Techti nähnyet/ ia ei wehin Ilma meiden wasta' ollut/ nin io caiki meiden Elemen toiuous poisoli.
Apt 27:21 Ja coska me cauuan aica olima sömete olleet/ nin Pauali ylesnousi heiden keskellens ia sanoi/ Armat Miehet/ se olis cohtulinen ollut/ ette te olisitta minua cwlleet/ ia ei Cretasta poislaskeneet/ ia saattanut meille temen caltaisen tuskan ia wahingon.
Apt 27:22 Ja nytki mine neuuon teite/ olcatta hyues wskalluxes/ Sille ettei yxiken Hengi teiste huckan tule/ mutta waan Haxi.
Apt 27:23 Sille ette minun tykeneni tene öene seisoi Jumalan Engeli/ ionga oma mine olen/ ia iota mine paluelen/ ia sanoi/ Ele pelke Pauali/ Sinun pite Keisarin eten asetettaman.
Apt 27:24 Ja catzos/ Jumala ombi sinulle lahioittanut ne caiki iotca sinun cansas puriectiuat.
Apt 27:25 Senteden armat Miehet/ olcat pelkemet/ Sille mine wskon Jumalan päle/ ette se nin tapachtupi quin minulle on sanottu.
Apt 27:26 Mutta ychten Looton meiden pite cwlkeman.
Apt 27:27 Coska nyt neliestoistakymmenes öö päletuli/ ia me menime/ Adrian poliöön aicaan/ lwlit Haximiehet näkeuens iongun Makunnan.
Apt 27:28 Ja he vlosheitit Lodhirihman/ ia leusit caxikymmende kyneret syuen/ Ja he tulit wehen paramin edes/ nin he taas wlosnackasit Lodhirihman/ ia leusit wisitoistakymmende kyneret syuen.
Apt 27:29 Nin he pelkesit ette heiden piti louckaman iongun couan Carin päle/ Ja wlosheitit nelie Ankurita pereste Hachtia/ ia toiuoit peiuen coittauan.

Apt 27:30 Mutta quin Haximiehet pysit paeta Hahdest/ nin he Wenhen meren lyckesit/ sille ionella/ ette he tadhoit Ankurita wloswiedhe Hadhen kieulast.
Apt 27:31 Sanoi Pauali Sadhanpämiehelle/ ia Sotamiehille/ ellei nämet Hahdes pysy/ ette te swingan Hengene päste.
Apt 27:32 Nin Sotamiehet hackasit Wenhen pestin pois/ ia annoit sen pudhota.
Apt 27:33 Ja quin peiue rupesi walkeneman/ nin Pauali heite caiki neuuoi/ ette heiden piti Roca ottaman/ sanoden/ Tenepene ombi neliestoistakymenes peiue/ ette te odhottaneet oletta ia söömet olluet/ ia ette miten ole ottaneet tygenne/
Apt 27:34 Sen teden mine neuuon teite/ ette te otate roca tygen/ Sille se tule teiden terueydhexen/ Sille ettei ydhengen teiden päästen pidhe hiuscarua catoman.
Apt 27:35 Ja coska hen oli sen sanonut/ otti hen Leiuen/ ia kijtti Jumala caikein nähden/ ia mursi/ ia rupeis sömen.
Apt 27:36 Nin he caiki wircosit/ Ja rupeisit he mös sömen.
Apt 27:37 Mutta oli meite Hahdesa caiki ychten/ caxi sata seitzemen kymmende ia cwsi Henge.
Apt 27:38 Ja coska he olit rauitetud/ nin he keuiensit Hahden/ ia vlosheitit Nisut Meren.
Apt 27:39 Coska nyt peiue oli/ eiuet he tundeneet maata. Mutta he astasit ydhen Lahden/ iossa oli yxi randa/ iohonga he aijatelit Hahden piti cwlkeman/ ios se olis madholinen.
Apt 27:40 Ja quin he Ankarit olit ylesottaneet/ lexit he Mereen/ ia ylespästit Styrin siteet/ Ja he asetit Puriehen twlehen/ ia annoit ioosta Randa codhen.
Apt 27:41 Ja coska me tulima ydhen Niemen tyge/ nin he Hahden louckasit/ ia Hahden kieula iei Carin päle lijckumat seisoman. Mutta castari wallalans tuli aaldoin wäest.
Apt 27:42 Mutta Sotamiesten neuuo oli/ nijte Fangi tappaman/ ettei ios iocu wloswuidhen/ poiscarckaisi.
Apt 27:43 Mutta se Sadhanpämies tachtoi Paualin wapautta/ ia asetti heiden sijte Neuuosta. Ja keski ette ne quin wuidha taisit/ ensin anda heidens maan polen.
Apt 27:44 Ja ne mwdh Laitain päle/ monicadhat Hahden cappaleilla. Ja nin tapachtui/ ette Jocainen Hengi teruene maalle tulit.

XXVIII. Lucu.

Apt 28:1 IA coska me päsznyet olima/ Nin me tunsima ette se Loto cutzuttin Melite. Mutta se Canssa osotti meille ei wähinde cunniata.
Apt 28:2 Sille he sytytit meille swren Tulen/ ia meite caiki wastanrupesit/ sen Sadhe cwron tedhen/ ioca

meiden pälen tuli/ ia wilun tedhen.
Apt 28:3 Coska nyt Pauali cocosi ydhen coghon Risuija ia pani ne Tulen päle/ edesmateli yxi Kyykerme palaudhesta/ ia carckasi Paualin kätehen.
Apt 28:4 Coska sis se Canssa näki sen Kermen rippuuan henen kädhesens/ nin he sanoit keskenens/ Caiketi on teme Inhiminen yxi Miehentappaija/ iota Costo ei salli elä/ waicka hen ombi Meren hädheste päsznut.
Apt 28:5 Mutta hen pudhisti Kermen Tuleen/ ia ei hen miten kipua kersinyt.
Apt 28:6 Mutta he odhotit henen Ylespaisuuan/ eli cochta mahanlangeuan/ ia coleuan. Ja quin he cauuan site odhotit/ ia neit ettei henen miten wahingota ollut/ nin he sait toisen mielen/ ia lwlit henen Jumalaxi.
Apt 28:7 Mutta sielde wähen matkan takan/ oli sille Lodhon pämiehelle/ Publius nimelde/ yxi Maancartano/ ioca meite wastanrupeis/ ia piti meite cunnialisesta Werassans colme peiue.
Apt 28:8 Nin tapachtui ette sen Publiusen Ise sairasti Wilutauti ia Watzankipu. Jonga tyge Pauali sisellemeni/ ia rucoli/ ia pani Kädhens henen pälens/ ia paransi henen.
Apt 28:9 Coska se oli techty/ tulit mös mwdh iotca sairastit sijne Lodhossa/ ia parattijn.
Apt 28:10 Ja ne mös teit meille swren Cunnian. Ja quin me sielde puriectima/ nin he euestit meite.
Apt 28:11 Mutta colmen Cwcaudhen pereste/ puriectima me matkaham Alexandrian Hahdesa/ ioca sen Lodhon tykene oli Talue pitenyt/ ionga Kiluen merki oli Castor * ia Pollux.Apt 28:12 Ja quin me tulima Siracusaan/ olima me sielle colme peiue.
Apt 28:13 Ja quin me sielde ymberipurectima/ ia tulima Rhegiumijn/ Ja ydhen peiuen ielkeen/ puhalsi Lounat twli/ nin ette me toisna peiuen tulima Puteolihin/
Apt 28:14 Sielle me leusima Weliet/ ia meite rucoltijn oleman heiden tykenens seitzemen peiue/ ia nin me tulima Romihin.
Apt 28:15 Ja coska sielde Weliet cwlit meiste/ nin he wloskeuit meite wastaan/ haman Appiforumijn/ ia Colmeenkrouwijn. Coska Pauali heite näki/ kijtti hen Jumalata/ ia sai wskalluxen.
Apt 28:16 Mutta quin me tulima Romijn nin se Sadhanpämies annoi Fangit Sodhanpämiehen haltun. Mutta Pauali sallittin oleman itzellens ydhen Sotamiehen cansa/ ioca heneste waarin otti.
Apt 28:17 Nin tapachtui colmanen peiuen ielken/ ette Pauali cokoncutzui ne ylimeiset Juttaista. Ja coska he cocontulit/ sanoi hen heille/ Te Miehet/ rackat Weliet/ waicka em mine ole miten tehnyt meiden Canssan wastaan/ eli Isedhen Sätyie wastan/ quitengi mine sidhottuna olen annettu Jerusalemista/ Romarein kesijn/
Apt 28:18 Jotca coska he olit minun tutkineet/ tadhoit he minua pästä/ ettei he miten Hengen ricosta minust leuneet.
Apt 28:19 Coska nyt Juttat site wastanpuhuit/ nin minun teutyi itzeni lyketä Keisarin ala/ Ei nijn/ ette minulla

oli iotakin candamist minun Canssani päle.
Apt 28:20 Senteden mine olen teite coconcutzunut/ ette mine saisin teitä nahdä/ ia puhutella/ Sille ette mine olen Israelin Toiuon tedhen telle Cahlella ymberisidhottu.
Apt 28:21 Nin he sanoit henelle/ Eikä me ole Breui saaneet sinun polestas Judeasta/ Eikä mös yxiken Welijste ole sielde tullut/ ia ilmottanut meille/ eli iotacuta Pahutta sinusta puhunut.
Apt 28:22 Quitengi me tadhome sinulda cwlla mites edessespidhet/ Sille teste Seurasta ombi meille kylle tietteue/ ette iocapaicas site wastanpuhutan.
Apt 28:23 Ja quin he olit henelle yden peiuen märenyt/ nin monda tulit henen tygens Maiahan/ Joille hen wlostoimitti ia todhisti Jumalan Waldakunda/ ia opetti heille Jesusta Mosesen Laista ia Prophetista homenesta haman Echtoon asti.
Apt 28:24 Ja mutomat wskoit ne iota hen sanoi/ Mutta monicachta eiuet wskoneet.
Apt 28:25 Mutta quin he olit keskenens rijtaiset/ menit he matkans/ quin Pauali oli ydhen sanan sanonut/ Se pyhe Hengi ombi oikein sanonut meiden Isillen Esaian Prophetan cautta/ sanoden/
Apt 28:26 Mene Temen Canssan tyge ia sano/ Coruillan pite teiden cwleman/ ia ei ymmertämen/ ia Silmillen teiden pite näkemen/ ia ei tundeman.
Apt 28:27 Sille ette temen Canssan sydhen ombi couettu/ ia he cwleuat raskasti coruillans/ ia wmbenpanit Silmensä. Senpäle/ ettei he coskan näkisi Silmillens ia cwlisi Coruillans/ ia ymmerdheisi Sydhemellensä/ ia heitens kiendeisit/ ette mine heite autaisin.
Apt 28:28 Nin se olcon nyt teille tietteuexi/ Ette teme Jumalan Autuus ombi Pacanoille lehetetty/ Ja he sen cwleuat.
Apt 28:29 Ja quin hen neite oli puhunut/ nin Juttat poislexit henen tykeense/ ia pidhit keskenens palio Kysymisi.
Apt 28:30 Mutta Pauali sis oli coco caxi aiastaica sijnä palcahoones ia wastanrupesi caikia iotca henen tygens siselletulit/
Apt 28:31 Ja sarnasi Jumalan Waldakunda/ ia opetti HERRAST Jesusesta/ caikelle wskaluxella ia eikengen hende kiellut.

** Caxoisen lippo) Ne caxoiset cutzuttin Pacanoilda Castor ia Pollux ia pidhit ne puriechtiuaisten ia Hachximiesten Jumalana.*
Ja ouat ne Meren Köpelit/ iotca toisinans Laiuain Kieulas öelle näkyuet/ ninquin caxi syngiesti palauata Kyntilete/ Waan nyt yxi Tecti Taiuahas Caxoisexi cutzutan.

Loppu Apostolein Teghoista.

Se Pyhen Paualin Epistola Romarein tyge.

Alcupuhe P. Paualin epistolan päle Romarein tyge.
TEme epistola ombi se oikea Päcappale Wdhesta Testamentist/ ia se caikein selkein Euangelium.
Joca sangen keluolinen olis/ ettei waan iocainen Christittu Inhiminen site taidhaisi wlcoa sana sanasta/ Mutta mös iocapeiue site harioitais/ ninquin Sielun iocapeiuest Leipe.
Sille ei se taita coskan teudhelisesta eli cochtulisesta luetta taica pidheldä.
Ja iota enemin se pidhellen/ sen caunimaxi hen tule.
Senteden on nyt teme Alcupuhe techty/ iolla walmistetan ninquin yxi Oui tehen Lehetuskirian/ ette hen site paramin ymmerteisin.
Sille ette tehenasti hen on monilla Toimituxilla pimitetty/ ioca quitengi on itzestens yxi walkia ia kircas Paiste/ ioca caiken Ramatun woipi kylle yleswalghaista ia selitte.
Ensin/ tule meiden se Puhe ymmertä/ ia tietä/ Mite P. Pauali aijattele neinen sanain cansa/ Laki/ Syndi/ Armo Usko/ Wanhurskaus/ Liha/ Hengi/ ia muita sencaltaisita/ Mwtoin ei ole teste miten hyue/ ioca täte lukepi.
Se sana/ Laki/ ei se pidhe tesse nin ymmerttämen quin iocu tadhois sen cansa ymmertä iongun Opetuxen/ mite Inhimisen pite tekemen eli iettemen.
Ninquin tapachtu Mailmaisen Lain cansa/ cussa Laki Töidhen cansa teutetän/ echkei se Sydhemeste kieuisi/ Mutta Jumala domitze sydhemen pohian ielkijn.
Senteden mös henen Lakins tachtopi Sydhemen pohian/ Ja ei tydhy Töihin/ Mutta pikimin laitta ne Töedh/ iotca ei sydhemeste tehde/ ninquin Ulconcullasus ia Waleh.
Jonga syyn tedhen caiki Inhimiset cutzuttan Walechteliat Ps. 116.
Sille ettei yxiken Inhiminen pidhe eikä taidha pite Jumalan Laki Sydhemens pohiasta/ mutta iocainen Inhiminen leutepi itzesens cangiudhen sihen quin hyue on/ ia ylenmielisudhen/ Ja himon sihen quin paha on.
Cussa nyt ei ole wapa halu sihen quin hyue on/ sielle ei mös ole Sydhemen pohia Jumalan Lakijn.
Ja senteden ombi sielle wissisti Syndi ia Jumalan mielen rickotus/ ehke quinga cunnialinen eleme ia hyuet Töedh wlconaisesta kijldeuet.
Site P. Pauali päätte toises Lugusa/ ette Juttat ouat caiki syndiset/ ia sano/ Ette ne waiwoin/ iotca Lain teutteuet/ ouat wanhurskat Jumalan edes/ Ja tactopi sen cansa/ Ettei yxiken Laki teute Töiden cansa/ Mutta hen sanopi paramin heille/ Sine opetat/ Ettei hoori pidhe techtemen/ Ja sine itze teet hooria.

>Item/ ioissa sine toista domitzet/ nijse sine itzes domitzet/ coskas site sama teet quin sine domitzet/ Ninquin he' tadhois sano/ Kylle sine hyuesti ia caunista wlconaisesta olet Lain töise ia domitzet nijte iotca ei nin ele/ Ja sine tiedhet opetta iocamieste.

Sine näet raiskan toisen silmese Mutta Malca et sine astaitze omas Silmeses.

Sille echke sine wlconaisesta pidhet Lain Töille pelghon tedhen/ ettei sine nudhelaisi/ Eli palcan tedhen/ iotas sen edeste toiuot/ Nin sine nyt nämet caiki teet ylenmieles ia ilman rackautta Lain polen/ ia mös swrella pacolla/ waiwalla ia watimisella/ Ja sine kernasti toisin tekisit/ ellei Laki olisi.

Josta sis nyt ilmesty/ ette sine olet Lain wihamies sydhemestes.

Mike sis se on/ ette sine kielet mwita warghastamasta/ Coskas itze warghas olet Sydhemeste/ ia sen kernasti tekisit wlconaisesta töilles/ ios sine tochtisit?

Ninquin ei mös cauuan semmotoinen wlcoinen Töö nijse wlconkullatuisa sala pysy/ ennen quin se Töille wlospuchke.

Nin sine sis opetat muita ia et itzes opetta.

Ja eipes itze ole coskan Laki oikein ymmertänyt.

Ja Laki mös lise syndie/ ninquin P. Pauali sano. V. Lugusa.

Senteden/ ette Inhiminen tule waiwoin Lain cautta sen wiholisexi/ iota enemen Laki henelde site waati/ iota ei ensingen Inhiminen woi tehdhä.

Senteden hen sanopi vij. Lugussa. Laki on Hengelinen.

Mike se on?

Jos Laki olis rumilinen/ nin hen kylle töille teuteteisijn/ Mutta ette hen on Hengelinen/ eikengen hende taidha teuttä/ ellei caiki mites teet/ sydhemen pohiasta wloskieu.

Mutta sencaltaista Sydhe'de eikengen anna/ waan ainoa Jumalan Hengi/ se Inhimiset saattapi Lain caltaisexi/ ette he' Sydhemestens Himon saa Lain polen/ Ja sijtte caiki teke/ ei pelghosta eike pacosta/ waan wapasta sydhemeste.

Nin on nyt telle taualla Laki Hengelinen/ sijnä/ ette hen tachtopi sencaltaisella Hengeliselle sydhemelle racastetta ia teutettä/ ia waati ychte sencaltaista Henge.

Cussa ei hen ole sydhemes/ sielle on syndi/ Ylenmielisys/ Waino/ ia wiha Laki wastoin/ Joca quitengi hyue/ oikia/ ia pyhe on.

Nin totuta nyt sinus tehen Puhein/ Ette sijnä on palio weli/ Tehdhä Lain töite/ ia Laki teutte.

Lain töödh ouat caiki ne/ iotca Inhiminen teke/ eli Laista tehdhä taita henen omasta wapasta ehdostans/ ia omasta woimastans.

Waan nincauuan quin ylenmielisus ia packo on sydhemes Lain polen sencaltaisten töiden cansa/ nin caiki sencaltaiset töödh ouat cadhotetudh/ ia ei mihingen keluoliset.
Site pyhe Pauali aijattele %iij. Lugussa/ Coska hen sano/ Ei yxiken Inhimine' tule wanhurskaxi Lain töidhen cautta Jumalan edes.
Testes nyt kylle näet/ Ettei se mwta ole quin wiettelys/ iota mwtomat opetauat/ ette Inhimisen pite itzens walmistaman omilla töillens Armon sadhaxens.
Quinga se taita itzens töille walmista sihen quin hyue on/ ioca ei ychten hyue töte tee/ mwtoin quin pacolla ia ylenmielens?
Quinga se Töö taita Jumalan Keluata/ ioca yle'mielisesta ia cangiasta Sydhemeste tehdhen?
Mutta Laki teuttä/ ombi lustin ia rackaudhen cansa tähdä Lain töite/ ia ele hyuesti ia cunnialisesta/ ia wapana ilma' Lain watimat/ ninquin ei ychten Laki/ taica rangaistusta olisi.
Mutta sencaltaisen lustin ia rackaudhen/ andapi pyhe He'gi sydhemehen/ ninquin hen sano Widhenes Lugusa.
Mutta ei anneta Hengi waan ainostas vskosa/ vskon lepitze ia cautta/ Jesusen Christusen päle.
Ninquin hen sano. j. Lugusa.
Nin ei vsko tule/ mutta ainoastans Jumalan sanan taica Euangelium cautta/ ioca Christusen sarnapi/ quinga he' Jumala' Poica/ ia Inhiminen/ coollut ia ylesnosnut meiden tedhe'/ ninquin hen. iij. iiij. Ja x. Lugusa/ sanopi.
Teste sis tule/ Ette ainoa vsko tekepi Inhimisen wanhurskaxi/ ia Lain teuttä.
Sille hen cansans toopi Hengen Christusen ansiosta.
Mutta tekepi Inhimisen lustilisexi/ ia wapa mielisexi/ ninquin Laki waatipi.
Nin sis edestuleuat hyuet Töödh mielellens wskosta.
Site hen colmanesa lugusa aiattele/ siittequin hen Lain Töödh hylienyt oli/ ette se nin cwlu/ quin hen tadhois Lain Töödh caiki mahanlaske Uskon cautta.
Ei (ma hen) waan me yleskorghotam Lain vskon cautta/ se on/ Me teutemma Lain/ vskon lepitze.
Syndi cutzutan Ramatus/ ei waan se wlconainen Töö eli Teco/ mutta mös caiki se/ quin wetä ia kiende sen wlconaisen Töön polen/ Quin on/ Sydhemen pohia/ caikein woimain cansa/ nin ettei yxiken wlconainen Töö/ taidha pahaxi luetta/ eikä Synnixi cutzutta/ ellei hen kieu Sydhemen pohiasta.
Ja Ramattu hen catzo erinomaisesta Sydhemen pein/ ia iurehen/ ia caikein Syndien alcuhun/ quin on Epevsko Sydhemen pohias.
Nin ette quin Usko ainoasta Wanhurskautta/ ia saapi Hengen ia lustin wlkonaisijn hywijn Töihin/ Nin epeusko mös ainoa syndeteke/ ia yleskihoitta Lihan/ ia andapi Himon wlconaisijn pahointöihin/ Ninquin Adamin ia

Euan tapachtui Paradisis/ Gene. 4. Lugusa.

Teste sis tule/ Ette Christus waan epeuskon luke synnixi/ Joh. 16. Lugusa/ Coska hen sano/ Hengi pite rangaitzeman Mailma synnin tedhen/ Sille ettei he vskoneet minun päleni.

Senteden sis ennenquin hywet eli pahat Töödh tapachtauat/ nin pite ennen oleman Sydhemes taicka Usko eli Epeusko/ ninquin hywe eli paha hedhelme/ Ninquin yxi iuri/ nesi/ ia päwoima caikijn syndihin.

Joca mös senteden Ramatuisa cutzutan Kermen pääxi/ ia sen Wanhan Lohikermen pääxi ionga se Waimon Siemen eli Sikie/ quin on CHRISTUS serckemen pite/ Ninquin Adamille luuattu oli.

ARmo ia Lahia nein eroitetaan.

ARMO se on oikein Jumalan sosio ia lembi/ ionga hen itzesens meille pite/ iosta hen itze walmis on meihin andamahan Christusen/ ia henen Hengens Lahijoinens/ ninquin %v. Lugusa carskista wlostoimitetan coska hen sano/ Armo ia Lahia Christuses >etc.

Waicka nyt Lahia ia Hengi lisende meisse peiue peiuelde/ ia eiuet ole wiele nin teudheliset/ Ettei wiele paha himo ia syndi ieuet meihin alalens/ ia Henge wastan sotiuat ninquin hen sano %vij. Lugusa/ ia Galaterin %v. Lugusa/ Ja ninquin Gene. %Iij. sanottu on/ Ette yxi Rijta pite oleman Waimon Siemenen ia Kermen Siemenen wälille/ Nin Armo quitengi nin palio matkan saatta ia tekepi/ Ette me Jumalan edes caikeni wanhurskaxi lueta'me.

Sille ei henen Armonsa itzens eroita eikä haijota ninquin Lahiat tekeuet/ waan se ottapi meite caikeni Jumalan sosiohon Christusen tedhen/ ioca meiden Edestwastaija Souittaija ia Wälimies ombi/ ia mös senteden/ ette ne Lahiat ouat meisse io alcanut Nein sine nyt ymmerdhet sen %vij. lughun/ cussa pyhe Pauali wiele itzehenens Synnisexi laitta.

Ja quite'gin he' sijnä %viij. Lugusa sano/ Ettei nijsse iotca ouat Christusesa ole miten Domittapa.

Waan sen Lihan tedhen/ ioca ei wiele ole mielese coletettu/ me olema wiele syndiset/ Mutta ette me vskoma Christusen päle/ ia meille on Henge' Wtiset/ nin Jumala o'bi meille nin lepoh ia armoline'/ ettei hen semmotoista syndie Domitze eike tottele/ Mutta tachto tehdä meiden cansan Uskon ielkin Christusen päle/ Sihenasti quin Syndi pänens coletetan.

Usko ei ole iocu Inhimilinen tapa/ lwlo eli Wni/ ionga mwtomat Uskon edest piteuet.

Ja quin he näkeuet/ ettei ychten Elemen paranosta/ eikä hyuet töödh Usko noudha/ ia quitengi palio Uskosta cwleuat/ nin he langeuat sihen Exytyxen/ Ette he sanouat/ ei kylle ole Uskosa/ pite Inhimisen tekemen Töitäki/ ios hen tachto wapaxi ia autuaxi tulla/ Sijte se tulepi/ coska he cwleuat Euangelium/ nin he rupeuat tekemen omasta woimastans ydhen aijatoxen syndemesens/ ioca sano/ Mine Uskon/ Sen he sijtte piteuet oikean Uskon edest.

Mutta nin quin se on yxi Inhimilinen Teco ia aijatos/ nin ei se taidha sydhendä kiendä eli mwtta/ iohongan hywuyteen/ Senteden ei sijte mös ychten Elemen paranusta seura.
Mutta Usko se on yxi Jumalan teco ia waicotus meisse/ ioca meite muutta/ ia wastudhest synnytte Jumalasta. Joh j. Lugussa.
Ja cooletta sen Wanhan Adamin/ ia tekepi meite caikenni toisixi Inhimisixi sydhemeste/ mieleste/ ia taidhoista/ ia hene' ca'sans ombi se pyhe Hengi.
Hen on yxi eleue/ wäkeue/ wirckuua/ tekeue/ ia ialo cappale.
Nin ettei hen ikene's taida olla hyue tekemet/ Eikä hen mös kysy/ ios hyui Töite pite techteme'.
Mutta ennenquin iocu site kysy/ ombi hen sen io tehnyt/ ia on aina tegholla.
Mutta ioca ei sencaltaista Töte teghe/ se on yxi Uskotoin Inhiminen/ ia käsittele ia etzi Usko ymberille's/ ia hyui Töite/ Ja ei tiedhä cumbacan mikä Usko eli hyuet Töödh ouat.
Usko ombi yxi eleue ia wahwa Toiuous Jumalan Armoin tyge/ nin wissi/ quin iocu sen edest Tuhanen kerta coolis.
Ja sencaltainen vskallus Jumalan Armon päle/ ia tundemus tekepi Inhimisen iloisaxi/ rochkiaxi ia lustilisexi Jumalan ia caiken loondocappalein polen/ ionga pyhe Hengi teke vskosa.
Sijte tule Inhiminen ilman waatimata/ walmixi ia iloisaxi tekemen caikille hyue/ iocaista paluelemaan/ caikinaista kerssimeen Jumalan mielen ielkin ia kijtoxexi ioca henelle semmotoisen Armon andanut on.
Nin ettei kengen taidha hyui Töite eroita vskosta/ ia iuri nin tölest/ quin palaus ia paiste/ ei taita Tulesta eroitetta.
Senteden carta itzes omasta wärestä aijatuxestas/ ia turhista kieleuiste/ iotca heidens tekeuet ylenwijsaaxi domitzeman vskosta/ ia hyuiste töiste/ ia ouat quitengi caikein tyhmimet Tompelit.
Rucole Jumalata/ ette hen waicutais sinussa vskon/ mwtoin sine kylle ieet ilman Uskota ijancaikisesta/ sine madhat hakia ia tehdhä/ mites tahdhot ia taidhat.
Wanhurskaus ombi nyt sencaltainen Usko/ Ja cutzutan Jumalan Wanhurskaus/ eli se/ quin Jumalan edes kelpa/ Sille ette Jumala sen anda/ ia luke sen Wanhurskaudhexi Christusen meiden Wälimiehen tedhen/ ia saattapi Inhimisen andaman sen quin cungi tule.
Sille ette Uskon cautta Inhiminen tule wapaxi synniste/ ia saapi Halun Jumalan keskyn tyge/ sen cansa hen andapi Jumalan cunniansa/ ia maxa henelle mite hen on hene' welca.
Mutta Inhimisi hen mielellens paluele/ sille quin hen taita/ ia maxa sille iocaitzelle.
Ei meiden Loondo eli oma Echto/ eikä meiden Woima taidha sencaltaista Wanhurskautta matkan saatta.
Sille ette ninquin ei yxiken taidha Usko itzellens anda/ nin ei taidha mös kengen itze Usko poisotta.

Quingasta hen sis tachto iongun pienimen Synnin poisota?
Senteden on caiki wlcokullasus wäre/ ia Syndi/ mite ilman vskota eli epeuskos tapachtu.
Ro xiiij. se kijlteken quin hen parahin woi.
Liha ia Hengi ei pidhe tesse nin ymmerämen/ ette Liha on waiwoin haureus mailmas/ ia Hengi/ waiwoin se/ quin siselle Sydhemes waickutta.
Waan Lihan Pauali cutzu/ ninquin Christus Joan. %iij. caiki se quin Lihasta syndynyt on/ coco Inhiminen Sielun ia Rumin cansa/ toimens ia caiken taidhons cansa/ Sille ette caiki nämet Lihan ielken toimittauat.
Nin ette sineki kylle madhat cutzua sen Lihalisexi/ ioca ilman Armota corckeista Hengelisiste Asioista palio puhu ia opetta.
Ninquin sine kylle ymmerte madhat Lihan tegoista/ iotca Pauali ylesluettele Gal. %v. lugussa Cussa hen mös Eriseurat ia Catehudhen cutzu Lihan teghoxi.
Ja Ro. %viij. hen sano Ette Laki se on heickoxi techty Lihan tedhen.
Quin ei wan ole Haureudhen tedhen/ mutta mös caikein Syndein/ ia enimitten Epeuskon tedhen sanottu/ Joca se caikein Hengelisin Syndi on.
Wastoinpein/ Hengelisexi Inhimisexi se cutzuttan/ ioca caiki Asiat toimitta Hengen ielkin/ waicka hen wlconaisten Asiain cansa menons pite.
Ninquin Christus coska hen Opetuslastens Jalat pesi/ ia Petari coska hen Wenhen wei/ ia Cala pysi.
Nin ette Liha on se Inhiminen/ ioca siselde ia wlcoa elepi ia waickuttapi/ ia toimitta site/ quin Rumin ia aijalisen Elemen tarpexi tule.
Hengi on se Inhiminen/ ioca siselde ia wlcoa elepi ia waickuttapi site/ quin Hengen ia sen tuleuan Elemen tarpexi tule.
Paitzi sencaltaisen ymmerdoxen neiste Sanoista/ quin tehenasti ouat tulkittut/ et sine ikenens ymmerdhä täte Lehetuskiria/ eli iotacuta Kiria sijte pyheste Ramatusta.
Senteden ota sis waari caikista opettaista/ iotca nämet sanat toisin wendeuet/ olis se cucaikenens tadhois/ waicka Jeronimus/ Augustinus/ Ambrosius/ Origenes/ eli iocu heiden caltaisens/ ia wiele heite ialombi.
Nyt me tahdhoma tehen Lehetuskirian ruueta.
ETte Oikean Sarnaijan tule/ ensiste Laitta ia Syndisexi osotta Jumalan Lain ilmoituxen cautta/ caiki se quin ilman Henget ia Uskota Christusen päle eleten/ Jonga cansa Inhiminen wedheten itzens tundeman/ se on/ henen oman heickodhens ia waiuans/ ia tule sijtte Neurexi ia halaia Apua.
Nin teke mös Pyhe Pauali tesse/ rupepi Ensimeises Lugussa laittaman Epeusko/ ia nijte swri Syndiä/ iotca ouat iulkisesta/ Ninquin Pacaniden synnit olit/ ia wiele nyt monen muun ouat/ iotca ilman Jumalan Armota

eleuet.
Ja sano/ Jumalan wiha ilmestui Taiuahast Euangeliumin cautta/ caikein Inhimistein ylitze/ heiden Jumalattoman ia Häpielisen menonsa tedhen/ Sille echke he tietens tieteuet/ ia iocapeiue edestens leuteuet/ ette yxi Jumala on/ Nin Loondo ombi quitengi itzestens nin paha paitzi Armon/ ettei hen eikä Kijtä eikä cunnioita hende/ Mutta soghaitze itzens/ ia lackamat langepi pahembaan menon/ sihenasti quin hen ioutu Epeiumalan palueluxeen/ ia Myckijn Syndijn/ ia caikijn Wicoin/ ia wiele semmengi iette sencaltaiset ilman laittamata muissa.
Toisesa Lugussa/ leuitte hen mös semmotoisen Laitoxen leuiemelle wlos ninen päle iotca wlconaisesta hurskaxi kijlteuet/ ia quitengi sala tekeuet/ Sencaltaiset quin Juttat olit/ ia wiele nyt caiki wlconcullatut ouat/ iotca ilman lustita ia rackaudhet ele tachtouat/ Mutta Sydhemeste he ouat Jumalan Lain wiholiset/ ia quitengi walmit ouat muita Domitzeman/ ninquin caikein Wlconcullattudhen tapa on/ Ette he itzens piteuet caunnissa ia puhdassa/ Ja quitengi ouat teunens Ahnautta/ Catehutta/ Coreutta ia caike Pahutta/ Matt. 23.
Ne ouat ne samat/ iotca Jumalan Laupiuden ylencatzouat/ Ne iuri ouat ne samat/ iotca Jumalan Laupiudhen ia Armon ylencatzouat/ Ja cocouat Jumalan wihan pälense/ heiden Sydhemens cowudhen tedhen.
Nin ette Pauali quin yxi ialo Lain wlostoimittaija/ eiketeken iäte ilman Synnite/ Mutta ilmoitta Jumalan wihan caikille nijlle iotca heiden omasta Loonnostans/ eli omasta Woimastans tachtouat pite hyue Elemete/ Ja ei iäte heite paramaxi oleman/ quin ne iulki Synniset.
Ja/ hen sano Ette he ouat Couasydhemelliset ia paranemattomat.
Colmannesa Lugussa tekepi hen ne molomat ydhen caltaisexi/ ia sano/ Ette se yxi ombi ninquin toinengi/ Caiki syndiset Jumalan edes/ paitzi sen/ ette Juttailla oli Jumalan Sana/ Waicka ei monda nijste sen päle vskoneet.
Quitengin ei ole senteden Jumalan Totuus ia Wacuus catonut.
Ja sijte hen edeswäte sen puhen Psal. lj. tähen/ Ette Jumala ombi waca Sanasans.
Sitelehin hen taas tulepi sen tyge/ ia osotta mös Ramatun cautta/ Ette he caiki ouat syndiset/ ia ettei kengen Lain töidhen cautta tule wanhurskaxi/ Mutta Laki on annettu/ ette Inhimisen pite Synnins tundeman.
Senielken hen rupe/ ia Opetta sen oikean Tien/ Quinga Inhiminen tule Autuaxi ia wapaxi/ ia sano/ He ouat caiki Synniset/ ia ei taidha kerskata Jumalan edes/ mutta heiden pite ilman oma Ansiotta Wanhurskaxi tuleman Wskon lepitze Christusen päle/ Joca meille on sencaltaisen henen Werellens ansanut/ ia on tullut meille Armonstolixi Jumalasta/ ioca meille caiki entiset synnit andexianda.
Jolla hen osotta/ ette henen Wanhurskaudens/ ionga hen andapi Uskosa/ ainostans meite auitta/ ioca telle aijalla Euangeliumin cautta iulghistetan/ ia entisen aican Lain ia Prophetain cautta todhistettijn.

NInquin hen nyt ensimeisisa Colmesa lugussa Synnin ilmoittanut on/ ia opetanut Uskon Tietä Wanhurskauden polen/ nin hen nyt Nelienes lugussa rupepi cochtaijaman mwtomita wmbipuheita ia wastahacoisi.
Ja ensin he' site edeswete/ iota caiki enimen hwtauat ne quin wskosta cwleuat puhuttauan/ quinga se wanhurskautta ilman Töite/ ia sanouat/ Eiköste nyt Inhimisen pide hywije Töite tekemen?
Ikenens nijn hen nyt tesse edhespite Abrahamin/ ia sano/ Mite sis Abraham on tehnyt henen Töillense?
Ouatko ne caiki turhat?
Olitko henen Töönse caiki keluottomat?
Ja nin pätte/ Ette Abraham paliahasta vskosta/ paitzi caiki Töite/ tuli wapahaxi.
Nin selkesti/ ette ennenquin hen sen Ymberinsleickauxen Töön teuttenyt oli/ ennen hen kijtettijn Ramatusa/ Ette hen wskonsa cautta Wanhurskaxi tuli. Gene. xv.
Eli nyt se henen Ymberinsleickauxens Töö/ ei miten auttanut henen wanhurskaudhens polen/ ionga quitengi Jumala henen keski/ ia oli cummingin yxi hyue Töö/ ette hen oli Jumalan cwliainen/ Nin ei mös tosin yxiken toinen hyue Töö/ miten auta wanhurskauteen.
Mutta ninquin Ymberinsleickaus oli Abrahamille/ yxi wlconainen mercki/ iosta hen wanhurskaudhens osotti vskosa.
Nin ouat mös caiki hyuet Töödh/ ei mwta quin wlconaiset merckit/ Jotca vskosta noudhattauat/ ia osotauat ette Inhiminen on Jumalan edes siseiselde polelda wanhurskas/ ninquin yxi hyue hedelme osotta ette pw on hyue.
Sen cansa nyt P. Pauali wahuista/ ninquin wekeuelle Esicuualla Ramatuista/ henen entisen Opinsa/ nijsse Colmesa Lugussa vskosta.
Ja sihen wiele nyt wete yden Dauidin Todhistuxen/ Psalmo %xxxij. Joca mös sano/ Ette Inhiminen wanhurskautetan ilman Töite.
Waicka ei hen ilman Töite ole/ coska hen on wanhurskaxi tullut.
Sijtte hen wlosleuitte temen Esikuuan caikia muita Lain töite wastaan/ Ja päätte ettei Juttat taidha ainostans olla Abrahamin periliset Weren tedhen/ Palio wehemin Lain Töidhen tedhen/ Mutta heiden pite perimen Abrahamin vskon/ ios he wapaxi tachtoat tulla.
Ette Abraham/ ennenquin Laki/ seke Mosesen ette ymberileickauxen tuli/ oli wanhurskaxi tullut vskon cautta/ ia cutzuttijn caikein ninen Isexi iotca vskouat.
Ja wiele site enembi/ ette Laki sattapi pikemin wiha' matkaan/ quin Armon/ ettei yxiken Laki teute rackaudhella ia mielellens.

Senteden pite sis ainoan vskon/ sen Armon yleshakeman ioca Abrahamille luuattu oli.
Sille ette sencaltainen Esikuua on meiden tedhen kirioitettu/ Ette mekin vskoisima.
Sijnä %v. Lugussa hen tule Uskon hedhelmehen ia Tecoon/ Quin on Rauha/ ilo/ Rackaus Jumalan polen ia Inhimisten/ irstaus/ wapamieli/ ia Wahua Toiuo murehesa ia kerssimises/ Sille ette sencaltaiset aina noutauat cussa oikea Usko on/ sen ylenpaltisen Hywuydhen tedhen/ ionga Jumala on Christuses meille osottanut/ ette hen on andanut henen coolla meiden tedhen/ ennenquin me taisima henelde site rucolla/ Ja/ wiele coska me henen Wiholisens olima.
Nin sis on nyt meille/ Ette Usko ilman caikita Töite wanhurskautta/ Ja ettei quitengan senteden seura/ ettei iongun pidhe ychte hyue Töte tekemen/ Mutta ettei ne cochtoliset Töödh tacaperin ieisi Joista ne Tecoinpyhet eiuet miten tiedhe/ iotca itzellens cwuaileuat omi Tecoijans/ ioissa eikä rauha/ riemu/ irstaus/ rackaus/ toiuo/ eli iongun Christilisen Töön taicka Uskon mooto ole.
Sitelehin hen tekepi ydhen lustilisen wloskieumisen puhens Jatkamisen cansa/ ia luettele/ custa molomat seke Syndi ette wanhurskaus/ Colema ia Eeleme wloslechteuet/ Ja hen asetta näme caxi toinen toistans wastaan/ Adam ia Christusen/ quin hen tadhois sanoa/ Sitewarten piti Christusen tuleman ninquin yxi toinen Adam/ ioca henen Wanhurskaudens meille piti taritzeman/ ydhen wdhen syndymisen cautta wscosa/ Ninquin se toinen Adam oli meiden pälen Synnin saattanut/ sen wanhan lihalisen Syndymen cautta.
Sen cansa nyt tieten ia wahwistetan/ ettei yxiken taidha itzens autta Synniste/ ia Wanhurskauteen Töidhens cansa iuri nin/ quin ei hen taidha itzens sijte este/ ettei hen lihalisesta synny.
Telle mös osotetan/ ette se Jumalan Laki/ ioca oikeut mödhen auttaman pideis (ios iotaki mwtoin pideis auttaman wanhurskauteen) ei waiwon ole ilman apu tullut/ mutta se ombi mös Syndie enänyt/ senteden ette se paha Loondo site swreman mielicaruaudhen saisi Lain polen/ ia tadhois site enämin himonsa sammutta/ iota enämin Laki site kieldä.
Ette iota paramin Inhiminen Lain ymmerttä/ site enämin iocainen tundepi henen tuskansa/ Ja ette Laki nein asetta Christusen Syndisille palio tarpelisemaxi/ ia enämin Armo pytemen/ ioca sen meiden heickon Loonnon auttapi.
Sijnä %vj. lugussa he' ylimeiset wskon Teghot ottapi etehens quin on/ Hengen sota Liha wastan/ teudhelisesta colettamahan ne iellens iänyet synnit ia himot/ sittequin Inhiminen wanhurskaxi tullut on.
Ja hen opetta meite/ ettei me iuri ole nin wapadhetut wskon cautta Synniste/ Ette me caikeni ioutilat/ ia irtahat oleman pite/ ninquin ei sillen ychten Syndije olissickan.
Mutta wiele nyt Synnit ouat/ Waicka ei hen lueta cadhotuxeen/ wskon tedhen/ ioca henen wasta's sotipi.
Senteden ombi meille kylle tekemiste meiden itze cansan/ nincauuan quin me eleme/ ette me meiden Rumin

hilitzisima/ coletaisima henen Himonsa/ ia henen Jäseninse waatisima ette he Hengen olisit cwliaiset/ ia ei Himoon.
Joinen cautta me tulema Christusen coleman ia ylesnousemisen caltaisexi/ ia meiden casten teutämme (ioca mös Synnin coleman ia Armon wdhen Elemen merkitze) Sihenasti quin me tyynni puchtaxi Synniste tulema/ ia Rumilisesta/ Christusen cansa ylesnousema ia ijancaikisesta elemme.
Ja sen me taidhama tehdhä (ma hen) ette me olema Armoin/ ia ei Lain alla.
Jonga hen wlostoimitta/ olla ilman Laita/ Ei se nin ole sanottu/ quin ei meille ensingen Laki olis/ ette iocainen madhais tehdhä oma' mielens ielkijn.
Mutta olla Lain alla/ on coska me ilman Armota waellama Lain Töödhen cansa.
Sille taualla ombi Syndi wekeue Lain cautta/ senwooxi/ ettei yxiken soostu Lakijn Loonnostans/ Joca ombi swri Syndi/ Mutta Armo se tekepi meille Lain rackahaxi/ nin ei ole sis sielle enä syndi/ eikä mös ole Laki sillen meite wastaan/ waan on sopinut meiden cansan.
Nin teme sama ombi se oikea wapadhus synniste/ ia Laista iosta hen tesse lugussa aina loppun asti kirioitta.
Ette se ombi yxi wapaus waiwoin ilon cansa hyue tehdhä/ ia pite hyue Eleme ilman Lain watimata.
Senteden ombi se Wapaus/ yxi Hengelinen wapaus/ ioca ei Laki poisota/ waan andapi sen iota Laki anopi/ nimiten mielituxen ia hyuen tahdhon/ iolla Lain caipaus asetetan/ nin ettei henelle sillen miten ole pälecandamista ia watimista.
Ninquin ios sinun olis iongun welca/ ia et sine woisi maxa.
Heneste sine cadhella modholla taidhaisit päste.
Ensin ettei hen miten ota sinulda/ waan serckepi henen welcakirians.
Toisella modholla/ Jos iocu hyue Mies sinun edestes maxais/ ia annais sinulle/ iolla sine henen welghans maxasit.
Telle taualla on Christus meite Laista wapachtanut.
Senteden ei se ole iocu Lihalinen wapadhus/ ioca ei miten pidhe tekemen/ Mutta sencaltainen wapadhus/ ioca palio/ ia caikinaisi teke/ ia quin Lain manauxesta ia welgasta wapadhe on.
Sijnä %vij. Lugussa hen wahuista sencaltaiset ydhelle Wertaudhella/ Auioskeskusta.
Ninquin/ coska iocu Mies coole/ nin Waimo ombi wallalans/ ia nin molomat toinen toisestans ouat eroitetut/ Ei nin/ ettei se Waimo madhaisi otta toista Mieste/ Waan palio enämin/ ette hen nyt esken wapadhe on toiselle Miehelle Holemaan/ iota ei hen saanut tehdhä/ ennenquin hen sijte endisesta päsi.
Nin on mös meiden omatundo sidhottu Lakijn/ sen Wanhan Inhimisen ala/ Coska hen coletettu on Adamin cautta/ nin omatundo ombi wapa/ ia toinen toisestans wallalans/ Ei nin/ ettei Omantunnon pidhe miten

tekemen/ Mutta nyt esken parahallans pitemen henens sen toisen Miehen tyge/ ioca ombi Christus/ ia Elemen hedhelmet candaman.
Senielken hen lauiamin wlosleuitte Synnin ia Lain sisun/ Quinga Syndi ainoastans Lain cautta/ woimalisexi tule.
Sille ette se Wanha Inhiminen waiwoin tule site Wihaisemaxi Lain wastan/ Ettei hen woi site maxa iota Laki ano.
Sille henen Loondonsa on aina syndi tehdhä/ ia ei itzestens mwta taidha.
Senteden on Laki henen surmans ia tautins.
Ei nin ette Laki ombi paha/ Mutta ettei se paha Loondo taidha kerssi/ ette Laki henelde Hyue wati/ Ninquin ei iocu Sairas taidha kerssi/ ios toinen wati hende iooxema' ia hyppemen/ ia mwta sencaltaista tekemen/ Jota waan yxi Terue Inhiminen taita tehdhä.
Senteden nyt P. Pauali tesse päätte/ ette cussa Laki oikein tutan/ ia parahin ymmertehen/ Sijnä ei hen mwta teghe/ quin ilmoitta meille meiden synnit/ ia coletta meite henen cansans/ ia tekepi meite welcapäxi ijankaisen wihan/ ia rangastuxen ala.
Ninquin se caiki kylle tutan ia tietehe' Omastunnosa/ iossa Laki oikein sattunut on/ Nin/ ette iotakin mwta pite Inhimiselle oleman/ ia wiele enembi quin Laki/ iolla hen hurskaxi ia autuaxi tule.
Mutta ne iotca ei hyuesti tu'ne Laki/ ne ouat Sokiat/ ia kieuuet sihen ylpeydhen cansa/ ia lwleuat Töidens cansa teutteuens Lain/ Sille ettei he tiedhä/ quinga palio Laki heilde wati/ nimitten/ ydhen hyuen/ wapan/ mielelisen/ ia iloisen Sydhemen.
Sitelehin hen ilmoitta quinga Hengi ia Liha keskenens rijtele Inhimisesä/ ia panepi itzens sixi Esicuuaxi/ ette me madaisima oikein oppia tundeman sen Teghon/ iolla synnit meisse coletetan.
Ja cutzupi seke Hengen ette Lihan Laixi/ Senteden ette ninquin Jumalan Lain tapa on/ ette hen wati ia ano.
Nin mös Liha wati ia ano Henge wastan/ ia tachto olla itze wallalans.
Wastoinpein/ He'gi wati ia ano Liha wastan/ ia tachto olla itze wallalans.
Teme rijta ia sota pysy meisse nin cauuan quin me eleme/ Monicadas enämin/ ia mutamis wehemin/ senielken quin Hengi eli Rwmis wekeuembi on/ Ja nin on itze coco Inhiminen/ seke He'gi ette Liha/ ioca itzesens sotipi sihenasti quin hen coconans Hengelisexi tulepi.
Sijnä Cadexannes Lugussa/ Wahuista hen sencaltaiset Sotiat/ ettei semmotoine' Liha pidhe heite domitzeman/ Ja lauiaman wlosleuitte mike Lihan eli Hengen sisu on/ Ja quinga Hengi Christusesta tule/ ioca meille on henen pyhen He'gens andanut/ ioca meite Hengelisexi saatta/ ia Lihan alaspaina.
Ja meite luijaxi teke/ ette me wiele silloin Jumalan Lapset olema/ echke quinga couasti Syndi meisse pyrke/

nincauua' quin me Henge seurama/ ia Sodima Syndi wastahan/ hende colettamahan.
Ja ettei yxiken cappale ole nin hyue Liha alaslumomaan/ quin on Risti ia kärssimys/ nin hen wahuista meite kärssimises/ Hengen auttamisen cansa/ ia Rackaudhen/ ia caikein Loondocappalein cansa/ Nimitten/ ette seke se Hengi meisse hocapi/ seke mös ne Londocappalet meiden cansa ikeueitzeuet/ ette me päsisime Lihasta ia Synniste.
Ja nin me näem/ ette nämet colmet Lucu/ söxeuet sen ydhen Uskon Tegon päle/ quin on/ Site wa'ha Adami coletta/ ia site liha alaspaina.
Sijnä. ix. x. Ja. xi. Lugussa/ Opetta hen meite Jumala' ijancaikisest edeskatzomisest/ Josta se alghusta wloswota/ Cuca Uskoman/ eli ei vskoman pidhe/ Synniste päste eli ei päste/ Ja sentedhen on se caiki tynni poisotettu meiden Käsiste/ ia caiki asetettu Jumalan käsijn/ ios meiden pite hyuet oleman/ ia wapaxi tuleman.
Ja se on mös meille sangen tarpelinen/ Sille me olema nin/ heicot ia tietemettömet/ ette ios se meille seisois/ nin ei ensingen yxiken Inhiminen tulisi autuaxi/ waan Perkele olis wissist meiden caikein ylitze.
Mutta ette Jumala ombi wissi ia waca/ ettei henen Edeskatzomisens miten wilpisty/ ia eikengen hende estä taidha/ nin meille on Toiuo syndi wastaan.
Mutta tesse ombi nijlle ylenwisuille ia ylpein Hengein yxi Maali edespandu/ iotca heiden Ymmerdyxens sihen weteuet ette he rupeuat cochta alghusta tutkiman Jumalan edeskatzomisen sywuytte/ ia turhan heidens sen cansa waiwauat/ ios he olisit Jumalalda wloswalitut.
Nämet itzense alassyseuet/ ette taicka he langeuat Epeuskoon/ eli laskeuat heidens iuri walalle's/ ia ei lucu pidhe mite ieliestä tulepi.
Mutta noudha sine tete Lehetuskiria henen Toimens ielken/ Kieute sinuas ensin Christusen ia Euangeliumin cansa/ Ette sine woisit tuta sinun Synnis ia henen Armonsa.
Sitelehin/ ettes syndi wasta' sotisit/ Ninquin hen tesse Lehetuskirias/ j. ij. iij. iiij. V. vj. Vij. Viij. Lugussa opettapi.
Sittequin sine sihen viij. Cap. tullut olet Ristin ia kärssimisen ala/ se sis sinua oikein opettapi Jumala' Edeskatzomisesta sine ix. x. Ja xi. Lugussa/ Quinga se o'bi turualine'.
Sille ette paitzi kerssimisen/ Ristin ia Surman hätä/ ei taidha iocu sijte Edeskatzomisesta selkieste tutkia ilman wahingota ia salaista wiha Jumalata wasta'.
Sentedhe' pite se wanha Adam/ ennen hyuesti coletettaman/ quin hen neite kersipi/ ia ioopi täte wekeuete Wina/ quin on risti.
Sentede' cartta sinuas/ ettet sine Wina ioo/ coskas wiele Nisäste imet.

Se on/ ele ennen Jumalan salaista Edeskatzomisesta couan tutki/ quin sine olet Wastoinkieumisen cautta hyuesti harijoitettu.
Jocaitzella Opilla ombi oma märä/ aica ia ike.
Sijnä %xij. he' opetapi sen oikean Jumalan palueluxen/ ia caiki Christitut Inhimiset Papixi tekepi/ ette heiden pite Wfframan/ ei Peningite/ eikä Caria/ ninquin Laki keske/ waa' hene' Oman Rumijns/ sen Himoin colettamisesa.
Sitelehin he' kirioittele sen wlkonaisen Christitudhen waeldamisen/ sijnä Hengelises Hallituxesa/ quinga ne Christiliset Inhimiset pite opettama'/ sarnaman/ hallitzeman/ palueleman/ andaman/ kerssimen/ racastaman/ elemen/ ia tekemen seke Ysteui/ wiholisi/ ette caikia Inhimisi wastaan.
Nämet ouat ne Töödh/ iotca yxi Christittu tekepi.
Sille ninquin sanottu on/ Ei Usko ole ioutilas.
Sijnä xiij. Lugussa hen Opeta meite site Mailmaista Esiwalda cwlemahan ia tottelemaha'.
Joca senteden on säätty/ waicka ei se taidha ketän Jumalan edes hyuexi tehdhä/ nin hen quitengin matkan saatta nin palio/ ette ne hyuet sauat wlconaisen Rauhan ia warieluxen/ ia ette nijlle Pahoilla olis yxi Pelco/ ia ei olis iuri irttat paha tekemeen/ Senteden se ombi mös nijlle Hyuille iloxi/ echkei he site taruitze.
Mutta Lopussa hen caiki sen sulkepi Rackaudhesa/ ia päätte sen Christusen Esicuuan ielkijn/ Ette ninquin hen meille tehnyt on/ nin mös pite meiden tekemen ia hende seuraman.
Sijnä %xiiij. Lugussa/ hen opeta meite siwieste menemen nijne' cansa/ ioilla ombi heicko Omatundo Uskosa/ ia heite armaitzeman/ Ettei me site Christilista wapautta heiden wahingoxens harijoitaisi/ mutta pikimin Heickodhen paranoxexi.
Cussa ei nin tapachtu/ sijte sis nouse rijta ia Euangeliumin Ylencatzomus/ ioca quitengi palio waranda.
Nin on sis parambi iotakin welte sen Heicon teden/ sihenasti quin he' wahwemaxi tule/ quin ette coco Euangeliumin oppi pidheis poistuleman.
Ssijnä %xv. Lugussa/ Asetta he' Christusen ydhexi Esicuuaxi/ ette mökin nijte muita Heickoija kerssisima/ iotca wiele mwtoin ouat iulkisis synneis ia pahois Tauoissa wighaliset/ ioita ei meiden pidhe poisheittemen/ waan kersimen nincauuan quin he paramaxi tulisit/ Sille ette nin ombi Christus meiden cansan tehnyt/ ia wiele iocapeiue tekepi/ kerssien palio häpie ia pahutta meisse/ ia sijte meite alati Ulosautta.
Sitelehin hen päätte/ ia rucole ninen edheste/ kijttepi heite/ ia andapi heite Jumalan haltuun/ ia yliste henen Wircansa.
Ja rucole heilde Apu sangen siwieste nijte Keuhije warten/ iotca Jerusalemis ouat.
Ja on se caiki sula Rackaus/ iosta hen puhu/ ia ionga cansa hen menepi.

SE %xvj ia Wimeine Lucu/ o'bi yxi Teruetus Lucu/ iossa he' Ysteuiens teruechte/ Mutta sijnä seas hen secoitta ydhen karskin Cauattamisen Inhimisten Opista/ ioca aijallans sen Euangeliumin ia Christilisen Opin sekaan tuleua oli ia Pahoituxe' matkan saattais/ Ninquin hen io ennen wissiste nähnyt olis/ ne monet Inhimisten säädhyt/ ia moninaiset Keskyt ioca Romista ia ninen Romaritte' cautta piti ylestuleman/ heiden petoliste' ia Pahoituxen Ramatuidhens ia Oppins ca'sa/ ioca nyt caiken Mailman wpottanut on/ Ja ombi mös seke teme' Lehetuskiriaa'/ ia coco pyhen Ramatun/ ette mös caike' Henge' ia Usko' wlossammuttanut/ nin ettei sille' muta iellens ole/ quin se Epeiumala/ Watza/ ionga Palueliaxi Pyhe Pauali ne cutzupi ia nimitte. Jumalan meite heiste pästäköön.
Amen TEllens me Leudheme teste Lehetöskiriasta/ teudhelisesta mite iongun Christitun Inhimisen tule tietä/ Nimiten/ mike Laki/ Euangelium/ Syndi/ Rangastus/ Armo/ Usko/ Wa'hurskaus/ Christus/ Jumala/ hyuet Töödh/ Rackaus/ Toiuo/ ia Risti onopi.
Ja quinga me meiden pite kieuttemen ioca itzen wastan/ mike hen on hyue eli paha/ hurskas eli syndinen/ wekeue eli heicko/ Ysteue eli Wiholinen/ Ja quinga meiden pite itzeme wastan kieutteme'.
Sihe' hen on caiki nämet Ramatu' cansa wekeuesti wahwistanut/ henen oman ia Prophetain Esicuuan cansa/ Nin ettei tesse sillen ole miten waija.
Senteden ombi teme mös nin nähdhä/ ette Pyhe Pauali tachtoi Tesse Lehetuskirias/ caiki ne lyhykeiseste päätte ia sulkia/ iotca Christilisen ia Euangeliumin Oppijn tule/ Ja hen walmista ydhen Sisellemenon ia Ouen caiken Wanhan Testamentin Ymmertäme'.
Sille/ ilman epelemet/ ioca temen Lehetuskirian hyuesti Sydhemesens pite/ henelle ombi caiken wanhan Testamentin Walkeus/ kircaus/ ia woima tykenense.
Sen teden sis iocainen Christittu pite hene's aina ia alati tehen itzens totuttaman ia harijoittaman.
Sihen Jumala Armonsa andakohon.
AMEN.

Se P. Paualin Epistola Romarein tyge.

Ensimeinen Lucu.

Room 1:1 PAuali/ Jesusen Christusen Paluelia/ cutzuttu Apostolixi wloseroitettu sarnama' Jumalan Euangeliu'/
Room 1:2 ionga hen ennen luuanut on/ henen Prophetains cautta/ nijsse pyhisse Ramatuissa/
Room 1:3 henen Poijastansa/ ioca syndynyt on Dauidin Siemeneste Lihan polesta/
Room 1:4 Joca ombi wekeuesti ilmoitettu Jumalan Poijaxi/ sen Hengen ielken/ ioca pyhittepi/ Sijte aijasta

quin hen ylesnousi coolleista/ se on/ Jesus Christus meiden HErra'
Room 1:5 Jonga cautta me olema Armon ia Apostolin wirghan saaneet caikein Pacanain seas/ ylesoijendaman Usko' cwliaisudhen/ henen Nimense päle/
Room 1:6 Joinenga lughusta te mös oletta/ iotca cutzutut ouat Jesusesta Christusesta.
Room 1:7 Caikille nijlle/ iotca Romissa ouat/ Jumalan rackaille/ ia cutzutuille Pyhille. ARMO olcon teiden cansan ia Rauha Jumalalda meiden Iselde/ ia HERRALDA Jesuselda Christuselda.
Room 1:8 Ensin mine Kiten minun Jumalatani Jesusen Christusen cautta/ teiden caikein tedhen/ ette teiden Usko caikesa Mailmasa mainitan.
Room 1:9 Sille Jumala ombi minun Todhistaijan (iota mine Hengeseni paluelen henen Poijans Euangeliumis) ette mine ilman lackamat teiden pälen muistan/
Room 1:10 aina pydhen minun Rucouxesani/ Ette mine iollangi madhaisin saadha (ios Jumala tachto) onneliseni Tien tullaxen teiden tygen.
Room 1:11 Sille ette mine halan teite nädhä/ senpäle ette mine iotakin Hengeliste Lahia teille iacaisin/ teite wahwistamahan
Room 1:12 (se on) ette mine ynne teiden cansan saisin Lohutoxen/ molombaiden Uskon cautta/ seke teiden ette minun.
Room 1:13 Mutta em mine teilde salata tachto/ Rackat Weliet/ ette Mine olen wsein aiatellut tulla teiden tygen/ waicka mine olen estetty tehenasti/ Ette mine mös teiden seasan/ madhaisin iongun Hedhelmen saatta/ ninquin muinengi Pacanain keskene.
Room 1:14 Mine olen Welcapä/ seke Grekein ette mucalaisten/ seke Wisasten ette Tyhmein.
Room 1:15 Senteden nin palio quin minussa ombi/ walmis mine olen/ teille mös iotca Romissa oletta/ Euangeliumi sarnaman.
Room 1:16 Sille em mine häpie Christusen Euangeliumita. Sille ette se ombi Jumalan weki/ ioca autuaxi teke caiki ne iotca sen päle vskouat/
Room 1:17 Ensin Juttaille ia mös nijlle Grekille/ Senteden ette sijnä iulgistetan se Wa'hurskaus ioca Jumalan edes kelpa/ quin vskosta vskoho' tule/ nin quin kirioitettu on/ se Wanhurskas pite vskostans elemen.
Room 1:18 Sille ette Jumalan wiha Taiuahasta * tulepi ilmei/ ylitze caikein Inhimisten Jumalattoma' menon/ ia wärydhen iotca Totudhen wärydhes piteuet.
Room 1:19 Senteden ette se quin taitan Jumalasta tuta/ se ombi heisse iulkinen. Sille ette Jumala heille sen ilmoitti/
Room 1:20 sen cautta/ Ette henen näkymettomat meno'sa/ se on/ henen ijancaikinen Woimans ia Jumalus/

tuleuat nächteuexi/ coska nijste wari otetan/ henen Tegoisansa/ nimiten/ Mailman loomisesta.
Room 1:21 Nin ettei heille ole ychten luchtamista/ Senteden ette he tiesit yden Jumalan oleua'/ ia ei ole hende ylisteneet ninquin ychte Jumalata/ eikä mös kijtteneet/ Waan he wilpistelit heiden * aijatoxisans/ ia heiden ierghetöin Sydhemens ombi piminyt.
Room 1:22 Coska he itzense Wisaxi lwlit/ nin he ouat Tyhmexi tulluet/
Room 1:23 ia ouat mwttaneet sen catomattoman Jumalan Cunnian/ Cuuaxi/ ioca ei waan techty ollut catouaiste' Inhimisten/ Mutta mös Linduin ia Nelijalcaisten ia mateleuain Eleinten motoisexi.
Room 1:24 Senteden ombi mös Jumala heite laskenut heiden Sydheme's himohin/ saastauxehen/ häueisemen heiden oma Rumistans keskenens/
Room 1:25 Jotca Jumalan Totudhen ouat mwttaneet Walehexi/ ia ouat cunnioittaneet ia palueleet enämen Loondo cappaleita/ quin itze Loija/ ioca o'bi kijtettepe ija'caikisesta Am'.
Room 1:26 Senteden ombi mös Jumala heite ylenandanut häpielisijn Himoin. Sille ette heiden waimonsa ouat muttaneet sen Loonolisen tauan/ sihen quin ombi wastan loondo.
Room 1:27 Samalmoto mös Miehet ouat ylenandanuet sen waimoin loonolisen pitemisen/ ia ouat toinen toisens polen palaneet heiden himoisansa/ ia Miehet ouat Miesten cansa riettaudhen tehnet/ Ja ouat saanet (ninquin pitiki) heide' exymisens palca' itzeheisensä.
Room 1:28 Ja ninquin ei he totellehet ette he Jumala' tundisit/ nin mös Jumala laski heite heijun mielehen/ tekemen nijte quin ei pideisi tectemen/
Room 1:29 Teunens caikia Wärytte/ Salawoteita/ Coirutta/ Ahneutta/ Pahutta/ teunens catehutta/ Murha/ Rijta/ Petosta/
Room 1:30 Pahantauaiset/ Coruan wiskutteliat/ Panetteliat/ Jumalan * ylencatzoijat/ Wekiuallaiset/ Coriat * Euchkerit/ * Pahain neuuoin pesät/ Wanhembaidens cwlemattomat/
Room 1:31 Tompelit/ wilpitzijet/ * Julmat/ * Sopimattomat/ Armoittomat.
Room 1:32 Jotca Jumalan Wanhurskauden tieteuet (ette ne quin neite tekeuet/ ouat Colema' ansanuet) ei he waiuoin nijte tee/ mutta mös andauat Sosionsa ninen iotca site tekeuet.

** tulepi ilmei) se tulepi Taiuahasta ilmei (mutoin ei caiki Mailma sijte miten tieteisi) Ettei yxiken Inhiminen wanhurskas ole Jumalan edes/ Mutta caiki tynni ouat Jumalattomat/ syndiset ia wäret/ se on/ Wihan lapset. Ja waika he iotakin Jumalast tieteuet taicka cwleuat/ ouat he quitengin nin pahat/ Ette he eikä hende kijte eikä paluele.*
Senteden he mös rangastoxexi caikinaisen Syndijn langeuat >etc.

** (Aijatoxisans) Cussa ei vsko ole sine toimi langepi ydheste ia toisehen/ sihenasti quin hen ratki sokiaxi tule/ henen aijatoxisans ninquin caikille wisaille ia Tarka mielisille tapachtupi.*
** Pahain neuuoin pesät) iotca öte ia peiue/ pyteuet muita Inhimisi wahingotta ia häwittä/ Ouat sihen mös kylle soueliat/ ia nopsat ylesleutemen sencaltaiset Jonet.*
** Iulmat) Sudhen ia Coiran tauaiset/ ioilla eikä ole halu eli rackauta waimoin/ lastein/ Weliens/ Sisartens ia wanhimbaidens polen.*
** Sopimattomat) iotca eiuet andexianna/ eike coskan muinein cansa taidha sopia.*

II. Lucu.

Room 2:1 SEnteden/ o Inhiminen/ eipe sine taidha itzes luchtata/ waicka cuca sine olet ioca domitzet. Sille ette iossa sine toisen domitzet/ sijnä samassa sine itzes cadhotat/ Ette sine iuri site sama teet/ iotas domitzet.
Room 2:2 Sille me tiedheme/ ette Jumalan Domio ombi oikea/ ninen ylitze iotca semmotoista tekeuet.
Room 2:3 Eli lwleco sine/ o Inhimine'/ sine ioca domitzet nijte iotca sencaltaista tekeuet/ ia sine mös site sama teet/ ette sine weltet Jumala' domion?
Room 2:4 Eli ylencatzotco sine henen Hywuydhens runsaudhen/ kerssimisen ia * Pitkemielisudhen? Etkös tiedhä/ ette Jumalan hywuys paranoxehen sinua pytepi?
Room 2:5 Mutta sinun Cowudhes ia catumattoman Sydhemes ielkeen/ sine cartutat wihan itzelles sihen wihan peiuehen/
Room 2:6 Coska JUMAlan oikea Domio ilmande/ Joca costapi itzecungin henen Töidense pereste/
Room 2:7 nimitten/ ylistos ia Cunnia/ ia catomatoin olemus/ nijnen/ iotca kerssimisen cansa seisouat sen ijancaikisen Elemen ielkin.
Room 2:8 Mutta nijlle iotca rijtaiset ouat/ ia eiuet totutta cwle/ waan wärydhen cwleuat/ tuleua ombi närckestys ia wiha/
Room 2:9 mureh ia waiwa/ caikein Inhimisten Sieludhen ylitze iotca paha tekeuet. Ensiste Juttaille/ ia mös Grekille.
Room 2:10 Mutta kijtos ia cunnia ia Rauha caikille nijlle/ iotca hyue tekeuet/ Ensiste Juttaille ia mös Grekille.
Room 2:11 Sille ettei Jumala catzo Inhimisen modhon ielken/
Room 2:12 Caiki ne/ iotca ilman Laita ouat syndi tehneet/ ne mös ilman Laita cadhotetan. Ja caiki ne iotca Laissa ouat syndi tehneet/ ne Lain cautta domitaan.
Room 2:13 Sille ettei ne ole Jumalan edes wanhurskat/ iotca Lain cwleuat/ Mutta ne iotca Lain töillens

teuteuet/ ne pidheten wanhurskana.
Room 2:14 Sille ios Pacanat/ ioilla ei Laki ole/ tekeuet quitengin * loonostans site quin Laki ano/ ne samat/ waicka ei heille Laki ole nin he ouat itzeheillens Laki Sen cautta/
Room 2:15 ette he osottauat Lain Töödh/ oleuan kirioitetun heiden Sydhemihins/ Senwoxi ette heiden Omatu'dons heille sen todistapi/ Nin mös heiden aijatoxensa/ iotca itze keskene's candauat/ eli mös luchtauat
Room 2:16 sinä peiuene/ coska Jumala Inhimisten salaisudhet/ pite domitzeman/ Jesusen Christusen cautta/ minun Euangeliumin pereste.
Room 2:17 Catzo/ sine cutzutan Juttaxi/ ia sine Lootad itzes Lain päle/ ia kerskat sinuas Jumalasta/ ia tiedhet henen tahdhonsa.
Room 2:18 Ja ette sine olet Laista neuuottu/ nin sine coettelet mite paras tehdhä olis/
Room 2:19 ia vskallat itzes oleuan ninen Sokijain Johdattaijan/ ia ninen Walkeudhexi/ iotca pimeise ouat/
Room 2:20 ia Tyhmeiden haltiaxi/ ninen yxikerdhaisten Opettaijaxi/ ia sinulla on mooto tietemen mite oikeus ombi Laissa.
Room 2:21 Nyt sine opetat muita/ ia et sine itzes opeta. Sine sarnat Ei pidhet warghastama'/ ia sine wargastat. Sine sanot/ Ei pidhe Hoori techtemen/ ia sine Hoori teet.
Room 2:22 Sine cauhistut Epeiumaloita/ ia ratelet site Jumalalda quin henen tule.
Room 2:23 Sine kerskat itzes Laista/ ia häueiset Jumala Lain Ylitzekieumisen cautta.
Room 2:24 Sille teidhe' techten tule Jumalan Nimi pilcatuxi Pacanaiden seas/ ninquin kirioitettu ombi.
Room 2:25 Se Ymberileickaus kylle kelpa/ Jos sine Lain pidhet. Mutta ellet sine Laki pidhe/ nin ombi sinun Ymberileickausti io Esinahaxi kiendynyt.
Room 2:26 Jos sis Esinachka Lain Wanhruskaudhen pite/ etkös lwle ette henen Esinachkans pite Luettaman henelle Ymberileickauxexi?
Room 2:27 Ja nin se/ quin Loonosta's ombi Esinachka/ ia Lain teutte/ pite sinua Domitzeman/ ioca Bockstauin ia Ymberileickauxen alla Lain ylitzekieud.
Room 2:28 Sille/ ei se Judeus ole/ ioca wlconaisesta Judeus on/ Eikä mös se ole Ymberileickaus/ quin wlconaisesta Lihassa tapachtu.
Room 2:29 Mutta se on Judeus/ ioca siselde salattu on/ Ja se Sydhemen Ymberileickaus/ se ombi Ymberileickaus/ ioca Hengesse/ ia ei Bockstauis tapachtu/ Jonga kijtos ei ole Inhimisilde/ waan Jumalalda.

** Pitkemielisus) se on yxi auwu/ ette iocu hitahast wihastu/ ia nuchtele wärytte.
Mutta Kerssimys on/ coska paha kerssiten tauaran rumijn eli Cunnian polesta/ waicka se wiele oikiudhen*

möte tapachtuis.
Hywuyys on/ caikinaiset rumijn hyuet Töödh/ ia ysteuelinen meno.
** Loonostans) Se on Loonolinen Laki/ Mite sine tadhot sinulle techteuen/ eli weltettä muilda/ tee sine se/ ia welte toista.*
Jossa coco Mosesen Laki sulietan/ ninquin Christus sano Matt. 7.
Josta Laista ei Pacanatka mwta tee/ quin vlconaiset Töödh/ Ninquin Juttat Mosesen Laista/ ia teme on se Canne ia Luchtamus/ ette yxi Syndi ombi swrembi quin toinen/ Laki wastan.

III. Lucu.

Room 3:1 MIsse sis Juttalla paraspoli ombi? Eli mite se Ymberileickaus autta?
Room 3:2 Ja tosin/ sangen palio. Ensin/ ette heille on vskottu/ mite Jumamala puhunut on.
Room 3:3 Mutta ettei mutomat ninen samain päle vskoneet/ mike sijte lucua ombi? Pidheiskö heiden Epeuskonsa Jumalan vskon turhaxi tekemen?
Room 3:4 Pois se. Waan paramin/ Olcon Jumala totinen/ Ja caiki Inhimiset Walechteliat. Ninquin kirioitettu on/ Senpäle/ ette sinun pite totisen oleman sinun sanoisas/ ia ylitzewoitat coska sine Domitan.
Room 3:5 Jos sis se nin on/ Ette meiden wärys Jumalan Oikeudhen ylistepi/ miteste me sanoma? Ongo sis Jumala wäre/ ette hen sen ylitze wihastupi?(Mine puhun Inhimisten taualla)
Room 3:6 Pois se/ Quinga sis Jumala taidhais Mailman Domita?
Room 3:7 Sille ios Jumalan Totuus minun Waleheni cautta cunnialisemaxi tulis/ henen ylistoxexi/ Mingetedhen mine pidheis wiele sijte ninquin Syndinen Domittaman?
Room 3:8 Ja ei paramin nin tehdhä (ninquin me laitetanma/ ia quin mutomat puhuuat/ ette me sanoma) Techkemme paha/ ette sijte hyue tulis. Joinenga cadhotus ombi ratki oikia.
Room 3:9 Miteste me nyt sihe' sanoma. Ongo sis meille parambipoli quin heille? Ei ensingen. Sille me olema enne' osottaneet/ Ette seke Juttat ia Grekit/ caiki ouat Synnin alla/
Room 3:10 Ninquin kirioitettu on/ Eike'gen ole wa'hurskas/ ei tosin yxike'.
Room 3:11 Eikengen ole ioca ymmerttä/ Eikenge' ole/ ioca Jumalata etzipi.
Room 3:12 Caiki he ouat poikennehet/ ia caiki ynne ouat keluottomaxi tulleet. Ei yxiken ole quin hyue teke/ ei ychtengen saacka.
Room 3:13 Heiden Curckuns ombi yxi auoion Hautta/ heiden Kiellense ca'sa he petoxe' tekeuet/
Room 3:14 Kykermen wiha o'bi heiden Hwllens alla/ Heiden suunssa ombi teunens kiromista ia haikeutta.
Room 3:15 Heiden Jalgansa ouat nopiat werta wloswodhattaman/

Room 3:16 heiden teisens ombi sula tuska ia sydhemenkipu/
Room 3:17 eiuet he rauhan tiete tundeneet/
Room 3:18 Ei ole Jumalan pelco heiden silmeins edhesse.
Room 3:19 Mutta sen me tiedhemme/ ette caiki se quin Laki sanopi/ sen hen sano nijlle iotca Lain alla ouat/ Senpäle/ ette iocainen Suu pite tukittaman/ ia caiken Mailman pite Jumalan edes Vicapään oleman/
Room 3:20 Senteden/ ettei yxiken Liha taidha Lain töiden cautta henen edhessens Wanhurskaxi tulla. Sille ette Lain lepitze waan Synnin tundemus tule.
Room 3:21 Mutta nyt ilman Lain auttamata ombi se Wanhurskaus/ ioca Jumalan edes kelpa/ iulghistettu/ ia Lain ia Prophetain cautta todhistettu.
Room 3:22 Se Jumalan Wanhruskaus (ma mine) ioca tule Jesusen Christusen vskosta/ caikein tyge/ ia caikein päle/ iotca vskouat.
Room 3:23 Sille ettei täle ole ychten eroitusta * He ouat caiki pänes Synniset/ ia ei ole heille misten kerskamista Jumalan edes.
Room 3:24 Ja tuleuat ilman ansiotans Wanhurskaxi henen Armostans/ sen Lunastuxen cautta/ quin ombi Christuses Jesuses/
Room 3:25 Jonga Jumala on asettanut Armonstolixi/ sen Uskon lepitze henen Weresense/ Joille hen sen Wanhurskaudhen/ ioca henen edhesens kelpa/ osottapi/ sijnä/ ette Hen ne Synnit andexianda *
Room 3:26 iotca ienyet olit Jumalan kerssimisen ala/ Ette hen telle aijalla osottais/ sen Wanhurskaudhen ioca henen edhesens kelpa Senpäle/ ette henen ainoan pite Wanhurskan oleman/ ia sen Wanhurskauttaman/ ioca Jesusen Uskosta on.
Room 3:27 Cussa sis ombi nyt sinun Kerskauxes? Se on wlossuliettu. Minge Lain cautta? Töidhen Lain cautta? Ei/ Waan Uskon Lain cautta.
Room 3:28 Nin me sis sen sixi pidhemme/ ette Inhiminen wanhurskaxi tule/ ilman Lain töite/ sulan Uskon cautta.
Room 3:29 Eli ongo Jumala waiwoin Judasten Jumala? Eikö hen mös ole Pacanain Jumala? Ja/ wissiste mös Pacanaidhen Jumala.
Room 3:30 Sille ette yxi ainoa Jumala ombi/ ioca Ymberileickauxen wanhurskaxi teke Uskosta/ ia Esinahan vskon lepitze.
Room 3:31 Quingasta? Teemekö me Lain tyhiexi Uskon lepitze? Pois se Waan me * kijnitemme Lain.

** Cunnialisemaxi tulis) Dauid sanopi/ Sinun ainoan wasta' mine synditein ia pahasti sinu' edeses tein/*

Senpäle ette sine waa'hurskas olisit/ sinu' Sanoisas/ ia ylitzewoitat coska sine domittaa' >etc.
Se cwlu ninquin syndi pideis tecteme'/ Senpäle ette Jumala wanhurskas olis/ Quin P. Pauali mös tesse osotta. Ja ei quite'ga' nin ole.
Mutta meiden pite synnit tu'dema' ioista Jumala meite nuctele/ Ette he' nin laisans waaxi ia hurskaxi tu'nustetaisin.
Mutta ylitze teme' tu'demise'/ rijteleuet ne Tecoinpyhet Jumalan ca'sa/ ia ei tachto heide' töidens anda olla Syndinä/ Ja nin pite Jumala oleman heiden walechtelians/ ia sanoisans domittaman.
Nin nyt P. Pauali tachto/ ettei ne synnit Jumalata yliste (mutoin olis parambi Syndi tedhä quin hyue) mutta synnin tundemus ylistepi Jumala ia henen Armons.
Nin iuri Jumala tule wanhurskaxi/ ia caiki Inhimiset walechteliaxi/ iotca ei site tunnusta tachto/ ia ei heiden Epeuskonsa tege Jumalan vsko tyhijäxi.
Sille hen quitengi woittapi ia tule totisexi/ ette hen caiki Synnisexi cwlluttapi.
** He ouat caiki pänens Synniset) se on päcappale tesse Lehetuskirias ia coco Ramatus/ ette caiki ouat syndiset/ iotca ei ole Christusen Weren cautta wanhurskautetudh vskosa/ sille käsite täte Texti hyuesti/ ette henesse alaspainetan caiki tekoin ansiot ia kerskaus Töiste/ ninquin P. Pauali tesse sano/ Ja nin sula Jumalan Armo ia cunnia iepi/ iosta me wanhurskaxi ainostans tulema.*

IV. Lucu.

Room 4:1 MIteste me sis sanoma meiden Isen Abrahamin leunehexi Lihan polesta?
Room 4:2 Sen me sanoma/ Jos Abraham on Töidhen cautta Wanhurskaxi tullut/ nin henelle ombi kylle kerskamista/ Waan ei Jumala' edes.
Room 4:3 Mutta mite Ramattu sano? Abraham vskoi Jumalan/ ia se henelle wanhurskaudexi luettijn.
Room 4:4 Mutta sille ioca töte teke/ ei lueta palca Armosta/ waan welghasta.
Room 4:5 Mutta henelle ioca ei Töisse kijniripu/ waan vskopi sen päle/ ioca sen Jumalattoman wanhurskauttapi/ henen Uskonsa luetan henelle/ wanhurskaudhexi.
Room 4:6 Ninquin mös Dauid sanopi/ Ette autuahus on ainostans sen Inhimisen/ iolle Jumala tygelukepi wanhurskaudhen/ ilman Töidhen apua/ coska hen sano.
Room 4:7 Autuat ouat ne/ ioinenga wärydhet ouat andexiannetudh/
Room 4:8 Ja ioinenga Synnit peitetyd ouat. Autuas on se Mies iolle Jumala ei ycte' syndi tygeluge.
Room 4:9 Lienekö teme Autuahus waiwoin Ymberileickauxen ylitzetullut/ eli mös ylitze Esinahan? Nimbe me sanoma/ ette Abrahamille oli henen Uskons Wanhurskaudhexi luettu.

Room 4:10 Quinga hen sis henelle tygeluettin? Coska hen oli Ymberileickauxes/ eli Esinahas? Ei Ymberileickauxes/ waan Esinahasa.
Room 4:11 Mutta sen Ymberileckauxen Merckin hen otti Insiglixi ette hen oli wanhurskaxi techty vskon cautea/ ioca henelle oli Esinahasa/ Senpäle/ ette henen piti oleman caikein vskolisten Ise/ iotca Esinahasa vskoit/ ette se sama pidheis mös heille Wanhurskaudhexi tygeluettaman.
Room 4:12 Ja tulis mös Ymberileickauxen Isexi/ Ei waiwoin ninen/ iotca Ymberileickatuista syndynyet ouat/ Mutta mös ninen/ iotca waeldauat sen vskon Jelkije mödhen/ ioca oli meiden Isen Abrahamin Esinahasa.
Room 4:13 Sille ne Lupauxet/ Ette henen piti tuleman Maliman Perilisexi/ ei ole tapachtanut Abrahamille/ ia henen Siemenillens Lain cautta/ Waan vskon wanhurskaudhen cautta.
Room 4:14 Sille/ ios ne/ iotca Laista ouat/ periliset ouat/ Sijtte vsko o'bi turha/ ia se Lupaus ombi huckan tullut.
Room 4:15 Senwooxi ette Laki Wihan yleskihoitta/ Sille cussa ei Laki ole/ ei sielle mös ole Lain ylitzekieumiste.
Room 4:16 Senteden annetan Perimys Uskosta/ Ette sen pite Armosta oleman/ Ja se Lupaus pite olema' wahwana caikille Siemenille/ Ei ninen ainostans/ iotca Laista ouat/ mutta mös ninen/ iotca Abrahamin Uskosta ouat/ ioca on meiden caikein Isen.
Room 4:17 Ninquin kirioitettu on/ Mine asetin sinun monen Pacanain Isexi Jumalan edes/ ionga sine vskonut olet/ Joca ne Coollehet eleuexi teke/ ia cutzupi ne cappalet ioita ei oleca/ ninquin ne olisit.
Room 4:18 Ja hen vskoi sen Toiuon päle/ cussa ei ensingen toiuottapa ollut/ Senpäle ette henen piti oleman monen Pacanain Isen/ Ninquin henelle sanottu oli/ Nin pite sinun Siemenes oleman.
Room 4:19 Ja ei hen heickonnut vskosa/ eikä mös totellut henen policolutta Rumistansa/ Echke hen io lehes sata aijastaica wanha oli/ Eikä mös Saran policolutta Cochtua.
Room 4:20 Sille ei hen ychten epeilyt Jumalan Lupauxen päle Epeuskon cautta/
Room 4:21 Waan oli wahwa vskosa/ ia a'noi Jumala' sen * Cunnian/ ia oli caikein wissin sen päle/ ette se iota Jumala lupapi/ sen hen mös woipi teuttä.
Room 4:22 Senteden se ombi mös henelle Wanhurskaudexi luettu.
Room 4:23 Nin ei se ole waiwoin henen techtens kirioitettu Ette henelle se tyge luettu oli/
Room 4:24 Mutta mös meiden tedhen/ ioille se mös pite tygeluettaman/ Jos me vskoma henen pälens/ ioca meiden HERRAN JESUSEN ylesheretti Coolluista.
Room 4:25 Joca meiden Syndijen tedhen vlosannettu on/ ia meiden wanhurskaudhen tedhen ylesheretetty.

** Cunnian) Joca vskopi Jumalan/ se andapi henelle Cunnian/ ette he' on wanhurskas/ caikiwaldias/ hurskas/ wijsas ia hyue >etc.*
Ja nin Usko ylesteutte ne Colmet Ensimeiste kesky/ ia wanhurskautta Inhimiset Jumalan edes/ Ja se on se oikea Jumalan paluelus.

V. Lucu.

Room 5:1 ETte me nyt sis olema wanhurskautetut Uskon cautta/ Nin meille ombi Rauha Jumalan cansa/ meiden HERRAN Jesusen Christusen cautta/
Room 5:2 Jonga lepitze meille mös ombi yxi Tygekieumys Uskossa tehen Armohon/ ionga siselle me seisoma/ ia kerskama meite' Toiuosta ioca meille ombi sijte Cunniasta/ quin Jumala meille andapi.
Room 5:3 Mutta ei site ainostansa/ wan me mös kerskama meitem waiwasa/ Sille me tiedheme/ Ette waiua saatta kerssimisen/
Room 5:4 Mutta Kersimys saatta coetuxen/ Coetus saatta toiuon/ Mutta toiuo ei se wilpistele.
Room 5:5 Sille ette se Jumalan Rackaus ombi wloswonatettu meiden Sydhemihin/ sen pyhen Hengen cautta ioca meille on annettu.
Room 5:6 Sille ette mös Christus/ coska me wiele heicot olima aijan ielken/ ombi meiden Jumalattoidhen edheste coollut.
Room 5:7 Tuskalla nyt iocu coole sen Oikean tedhen. Waan iongun Hyuen edest wskallais lehes iocu coolla.
Room 5:8 Senteden Jumala yliste hene' Rackauttans meiden cochtan/ ette Christus ombi meiden edesten coollut/ coska me wiele Syndiset olima.
Room 5:9 Nin me sis palio enemin henen cauttans wariela'me wihan edheste/ senwooxi ette me henen Werens Lepitze wanhurskautetud olema.
Room 5:10 Sille ios me Jumalan cansa olema souitetut/ henen Poians Coleman lepitze/ coska me wiele henen Wiholisens olima/ Palio enämin me Autuaxi tulema henen Elemens lepitze/ ette me nyt souitetut olema.
Room 5:11 Mutta ei waiwoin site/ waan me kerskama mös meite * Jumalasta/ meiden HERRAN JEsusen Christusen cautta/ Jonga lepitze me olema nyt souinon saaneet.
Room 5:12 Senteden/ ninquin ydhen Inhimisen cautta Syndi on Mailma' tullut/ ia Syndin lepitze Colema/ ia nin Colema caikein Inhimiste' ylitze o'bi yldynyt/ senwooxi ette caiki ouat syndi tehneet.
Room 5:13 Sille ette syndi oli tosin Mailmas/ hama' Lakijn asti. Mutta cussa ei ychten Laki ole/ ei sielle syndi totella/

Room 5:14 Waan se Colema wallitzi Adamista hama' Mosesen asti/ heide' ylitze mös/ iotca eiuet ole syndije tehneet/ sencaltaisen Ylitzekeumisen cansa quin Adam/ ioca ombi sen * Cuua/ quin ielken tuleua oli.
Room 5:15 MUtta ei se nin ole Lahia' cansa/ quin Synnin. Sille ios mo'da ouat ydhe' Inhimisen Synnin tedhe' coolleet/ Nin on palio enembi Jumalan Armo ia Lahia monelle runsahasta tapachtanut/ Jesusen Christusen cautta/ ioca se ainoa Inhiminen armosa oli.
Room 5:16 Ja ei ole se Lahia ainostans ydhen * Synnin ylitze/ Nin quin caikein Cadotus on tullut ydhen Syndisen ydhen synnin tedhen. Sille ette Domio on wlostullut ydheste Synniste cadhotuxexi/ Mutta se Lahia/ hen mös auttapi monesta synniste Wanhurskautehen.
Room 5:17 Sille ios Colema ombi ydhen synnin tedhen wallinut/ sen ydhen cautta/ Palio enemin ne iotca sauat Armon ia Lahian teuttemisen Wanhurskaudhexi pite wallitzeman Elemese ydhen Jesusen Christusen cautta.
Room 5:18 Sille/ ninquin ydhen Inhimisen synnin tedhen Cadhotus on ylitze caikein Inhimisten tullut/ Nin ombi mös ydhen wanhurskaudhen cautta/ se Elemen wanhurskaus caikein Inhimisten ylitze tullut.
Room 5:19 Sille ninquin ydhen Inhimisen cwlemattudhen tedhen/ monda ouat Syndisexi tulleet/ Nin mös monda tuleuat ydhen cwliaisudhen tedhen wanhurskaxi.
Room 5:20 MUtta Laki ombi mös tehen siselletullut/ Senpäle ette Syndi wekeuemexi tulis/ Mutta cussa Syndi on wekeue/ Sielle ombi quitengin Armo palio wekeuemexi tullut/
Room 5:21 Sen päle/ ette ninquin Syndi ombi wallinut Coleman polen/ Nin mös Armon pite wallitzeman wanhurskaudhen lepitze ijancaikisehen Eelemehen/ Jesusen Christusen cautta.

** Jumalasta) Ette Jumala meiden oma ombi/ ia me olema henen Omansa/ ia Hywuydhet ouat meile ychteitzet heneste/ ia henen cansans caikessa Edeskatzomisesa.*
** Cuua) Ninquin Adam meite/ henen Synnillens/ ilman meiden ricoxita/ ombi cadhottanut/ Nin mös Christus on henen Wanhurskaudhellans/ ilman meiden Ansiota/ meite wapachtanut.*
** Ydhen synnin) Tesse hen puhupi Perisynniste/ ioca on tullut Adamin cwlemattudhesta. Josta caiki mite meisse on/ se on syndi.*

VI Lucu.

Room 6:1 MIteste me sis tehe' sanoma? Pitekö meide' wiele Synnise olema'/ senpäle ette se Armo site wekeuembi olis?
Room 6:2 Pois se. Quingasta meiden wiele pideis Synnis elemen/ iosta me poiskoolleet olema?

Room 6:3 Eikö te tiedhä Rackat Weliet/ Ette caiki iotca castetut olema Christusesa Jesusesa/ me olema Castetut * henen Colemahansa?
Room 6:4 Nin me olema sis henen cansans haudhatut casten cautta colemahan/ Senpäle/ ette ninquin Christus ombi coolluista ylesheretetty Isen Cunnian cautta/ Nin mös meiden pite waeldaman/ ydhes wdhesa Elemese.
Room 6:5 Sille ios me ynne henen cansans kijnijstutetut olema ydhen caltaiseen Colemahan/ Nin me mös tulema Ylesnousemisesa ydhen caltaisexi/
Room 6:6 Tieten/ ette meiden Wanha Inhiminen on henen cansans ristinnaulittu/ Senpäle/ ette se Syndinen Rumis pite turmeldaman/ ettei me testedes pidhe syndi palueleman.
Room 6:7 Sille ette se quin Coollut on/ hen ombi synniste wanhurskautettu.
Room 6:8 Mutta ios me coolleet olema Christusen cansa/ nin me Uskoma/ ette meiden mös pite elemen henen cansansa/
Room 6:9 Ja tiedheme/ ette Christus ioca nijste Coolleista ylesheretetty on/ ei hen sillen coole/ ei se Colema saa testedes hene' ylitzens walta.
Room 6:10 Sille se quin he' coollut on/ sen he' syndijn cooli wihdhoin/ waa' se quin hen elepi/ sen hen Jumalan elepi.
Room 6:11 Nin mös te/ sixi te teidhen itzenne pitekä/ ette te oletta Syndihin coolleet/ mutta elette Jumalaan Christusen Jesusen meiden HERRAN cautta.
Room 6:12 Nin elkete nyt laskeco Syndi wallitzeman teiden coleuaisesa Rumisanna/ nin ette te hende cwletta henen Himoinsa ielkeen.
Room 6:13 Ja elkete andaco teiden Jesenitenna Synnin Odhaxi wärytehen/ Mutta andaca itze teiten Jumalalle ninquin ne/ iotca Colluista ouat wirghonneet/ ia teiden Jesenet/ Jumalalle wa'hurskaudhe' Odhaxi.
Room 6:14 Sille ettei Syndi pidhe teiden ylitzen walitzema'/ Se'woxi ettei te ole Lain alla Waan Armon alla.
Room 6:15 Quingasta sis? Pitekö meiden Syndi tekemen/ Ettei me ole Lain alla/ Waan Armon alla? Pois se.
Room 6:16 Ettekö te tiedhä/ ette iolle te annatte teiden itzenne palueliaxi cwlemahan/ sen Palueliat te oletta/ io'ga te oletta cwliaiset/ Taicka synnin/ coleman polehe'/ eli Cwliaisude' Wanhurskaudhe' polen?
Room 6:17 Mutta Jumalan olcon kijtos/ Ette te olitta Synnin palueliat/ Mutta nyt oletta sydhemeste' cwliaiset/ sen opin Esicuuasa/ iohonga te oletta wedhetud.
Room 6:18 Mutta nyt ette te oletta wapadhetud synniste/ nin te oletta Wanhurskaudhen palueliaxi tulleet.
Room 6:19 Mine puhun neiste Inhimisten taualla/ teiden Lihalisen heickoudhe' tedhen. Ninquin te oletta andanut teiden Jesenet Sastaisutta ia Wärytte paluelemaan ydheste Wärydesta nin toisehen/ Nin andacat

mös nyt teiden Jesenet Wanhurskaudhen palueluxeen/ ette ne tulisit Pyhexi.
Room 6:20 Sille coska te olitta Synnin palueliat/ nin te olitta wapaat Wanhurskaudhesta.
Room 6:21 Mite hedhelme teille silloin sijte oli/ Joista te nyt häpiette? Sille ette sencaltaisten loppu ombi Coolema.
Room 6:22 Mutta ette te nyt oletta wapadhetut synniste/ ia Jumalan palueliaxi tulluet ombi teille teiden Hedhelme/ ette te pyhexi tuletta/ Mutta sen Lopuxi/ se ijancaikinen Eleme.
Room 6:23 Sille ette Colema ombi Syndin palca. Mutta Jumalan Lahia ombi se ijancaikinen Eleme/ Jesuses Christuses meiden HERRASA.

** Henen Colemahansa) Ette mökin (ninquin hen) coole'ma.*
Sille emme me caikeni tyynni coole synniste/ ennenquin Liha coole Rumilisesta.
** Himo'sa ielken) Merkitze ette pyhille Inhimisille ombi wiele pahat Himot lihassa/ ioita eiuet he noudha eike teuttä.*

VII Lucu.

Room 7:1 EIkö te tiedhe/ rackat weliet (Sille mine puhu' Lain taitauain tyge) Ette Laki se wallitzepi Inhimisen ylitze/ nincauuan quin hen ele?
Room 7:2 Sille yxi waimo ioca Miehen hallusa ombi/ nincauuan quin Mies ele/ hen on henehen sidhottu Lain cansa. Mutta ios Mies coole/ nin se on wapah sijte Miehen Laista.
Room 7:3 Waan ios hen toisehe' Mieheen secaunde/ henen Miehense eleise/ nin hen Hooraxi cutzutan. Mutta ios Mies coolepi/ nin he' on wapah Laista/ ettei hen Hoora ole/ ios hen secaunde toisehen Miehen.
Room 7:4 Nin oletta Te mös/ minun Welieni * Laista coletetudh/ Christusen Rumin cautta/ ette teiden pite secaundeman toisehe'/ nimitten sihen/ ioca Coolleista on Ylesnosnut/ senpäle/ ette me Jumalalle Hedhelmeitzisim.
Room 7:5 Sille coska me olima Lihassa/ nin ne synniset Himot (iotca Lain cautta heide's yleskihoitit) olit wekeuet meiden Jesenise/ Colemalle hedhelmeitzemen.
Room 7:6 Mutta nyt me olema wapadhetut Laista/ ia heneste poiskoolluet/ ioca meite fangina piti/ Nin ette meiden pite paluelema'/ Henge' wdesa menossa/ ia ei sijnä wa'has Bockstauin menossa.
Room 7:7 Miteste me sis sanoma? Ongo Laki syndi? Pois se. Mutta em mine mwtoin syndi tundisi/ quin Lain cautta. Sille em mine olisi Himosta miten tienyt/ ellei Laki olisi sanonut Ele himoitze.
Room 7:8 Mutta nin otti syndi Tilan Keskyste/ ia yleskihoitti minussa caikinaisen Himon/ Sille ette ilman Laita

oli Syndi coollut/ Mutta mine elin muinen ilman Laita.
Room 7:9 Cosca sis Kesky tuli/ nin Syndi taas wircosi/ Ja mine coolin.
Room 7:10 Ja nin leuttihin/ ette se Kesky quin minulle oli Elemexi lootu/ se minun saati Colemahan.
Room 7:11 Sille ette Syndi otti tilan Keskyste/ ia petti minun/ ia sille samalla Keskylle hen minu' tappoi.
Room 7:12 Se Laki ombi quitengi itzestens pyhe/ ia se Kesky ombi pyhe/ oikia ia hyue.
Room 7:13 Ongo sis se/ quin Hyue on/ minulle Colemaxi tullut? Pois se. Mutta senpäle/ ette Synnin piteis nächtemen/ quinga hen Syndi olis/ ombi hen minulle sen Hyuen cautta Coleman synnyttenyt/ Senpäle ette Synnin pideis ylitze mären Synnixi tuleman/ Keskyn cautta.
SRoom 7:14 ille me tiedheme/ ette Laki on Hengelinen/ Waan mine olen Lihalinen/ Synnin ala myyty.
Room 7:15 Sille em mine tiedhä/ mite mine * teen/ Senteden ettei mine tee/ mite mine tahdhon/ waan site quin mine wihan/ sen mine teen.
Room 7:16 Mutta ios mine site teen/ iota em mine tachto/ nin mine olen sosionut Lain cansa/ ette hen on Hyue.
Room 7:17 Nin em mine nyt site sama tee/ waan se Syndi/ ioca minussa asupi.
Room 7:18 Sille mine tiedhen/ ette minussa/ se on/ minun Lihassani/ ei miten hyue asu. Kylle minulla ombi Tachto/ Waan teutte Hyue/ em mine site leudhä.
Room 7:19 Sille ette se Hyue/ iota mine tahdho' em mine site tee/ waan site paha/ iota em mine tahdho/ site mine teen.
Room 7:20 Mutta ios mine sen teen/ iota em mine tachto/ nin em mine site sama tee/ waan se Syndi/ ioca minussa asupi.
Room 7:21 Nin mine nyt leudhen itzelleni ydhen Lain/ ioca tachto tehdhä site/ quin Hyue on/ ette minussa Pahuus kijnirippu/
Room 7:22 Sille minulla ombi Halu Jumalan Lakijn/ sen * sisellisen Inhimisen polesta.
Room 7:23 Mutta mine näen ydhen toisen Lain minun Jeseniseni/ ioca sotipi minun Mieleni Lakia wastan/ ia ottapi minun Fangixi sijnä Synnin Laissa/ ioca ombi minun Jeseniseni.
Room 7:24 Mine wihileinen Inhiminen/ cuca minun pästepi teste Coleman Rumista?
Room 7:25 Mine kijten Jumalata Jesusen Christusen cautta meiden HERRAN. Nin mine nyt itze paluele' Jumalan Lakia mielelleni/ Mutta Lihan cansa sen synnin Lakia.

** Laista) se wanha Inhiminen pitepi Omantunnon syndin cansa Orianans/ ninquin Mies waimonsa. Mutta coska se wanha Inhimine'/ quin on Syndi/ coolepi Armon cautta/ nin Omatundo tulepi Synniste*

wapaaxi/ nin/ ettei Lakican sillen taidha yleskihoitta Omantunnon päle candaman.
** Teen) Tekeminen/ ei cutzutta tesse iocu Lain töte teuttä/ waan ne himot tuta/ ette he kihoittauat heitens/ Mutta laki teutteminen/ se on/ ilman paha sisu ia himo elemen sangen puchtaasta/ Joca ei tapadhu tesse nykyses Elemese.*
** Sisellisen) Sisellinen Inhiminen cutzuttan tesse se Hengi/ quin Armosta ombi syndynyt/ ia pyhisse Inhimisis sotipi site wlcoista Inhimiste wastaan/ ioca ombi toimi/ iercki/ taito/ mieli/ ia caiki mwdh/ mite Inhimises ombi loonnosta/ Sille ne caiki ouat Synnille riuatudh.*

VIII. Lucu.

Room 8:1 NIn ei ole miten * cadhottapa nijlle/ iotca Christuses Jesusesa ouat kijnitetudh/ ne/ iotca ei waella Lihan ielken/ waan Hengen ielken.
Room 8:2 Sille ette Hengen Laki/ ioca eleuexi tekepi Christusesa Jesusesa/ se ombi minun wapachtanut synnin ia coleman Laista.
Room 8:3 Sille se quin ei Laki tainut matkan saatta (Senwoxi ette hen Liha' cautta oli heickoxi tullut) sen Jumala teki/ ia lehetti henen Poiansa sen synnisen Lihan hahmosa/ ia poisdomitzi synnin Lihassa/ Synnin cautta.
Room 8:4 Senpäle/ ette se Wanhurskaus/ ionga Laki watipi/ meisse teutetyxi tulis/ Quin ei nyt sillen Liha' ielkin waellamma/ waan Hengen ielken.
Room 8:5 Sille/ ne/ iotca Lihalliset ouat/ totteleuat nijte Lihalisia/ Mutta ne/ iotca Hengeliset ouat/ totteleuat nijte Hengelisia.
Room 8:6 Sille ette Lihan Halu/ ombi colema ia Hengen Halu/ se ombi Eleme ia rauha.
Room 8:7 Senteden ette Lihan Halu ombi yxi Wihaus Jumalan wastaan/ Senwoxi ettei se ole Jumalan Lain cwliainen/ eipe hen semmengen site woi.
Room 8:8 Mutta iotca Lihalliset ouat/ ei ne taidha olla Jumalan otoliset.
Room 8:9 Waan ette te ole Lihalliset/ mutta Hengeliset/ Jos mwtoin Jumalan Hengi teisse asupi. Mutta iolla ei ole Christusen Hengi/ ei se ole henen omansa.
Room 8:10 Mutta ios sis Christus onmbi teisse/ Nin Rumis tosin on coollut synnin tedhen/ Mutta Hengi ombi Eleme/ sen Wanhurskaudhen tedhen.
Room 8:11 Jos nyt sen Hengi/ ioca Jesusen ylesheretti Coolluista/ asupi teisse/ Nin mös se sama/ ioca Christusen ylesheretti Coolluista/ pite teiden coleuaisen Rumijn eleuexi tekeme'/ se' syyn tedhe'/ ette hene' He'gens teisse asupi.

Room 8:12 Nin olema me nyt (rackat Weliet) Welcapääd/ ei Lihan ette meiden pite Lihan ielkin elemen.
Room 8:13 Sille ios te elette Lihan ielken/ nin te coletta Mutta ios te coletatte Lihan sisun/ Hengen cautta/ nin teiden pite elemen.
Room 8:14 Sille ette caiki ne/ iotca Jumalan Hengelle waikutetaan/ ne ouat Jumalan lapset.
Room 8:15 Sille ette te ole saaneet Oriudhen Henge/ ette teiden pidheis wiele pelkemen. Mutta te oletta saaneet wloswalittudhen Lasten Hengen/ Jonga cautta me hwdhama/ Abba rakas Ise.
Room 8:16 Se sama Hengi todistapi meiden Hengellen/ ette me olema Jumalan Lapset.
Room 8:17 Jos me olema Lapset/ nin me olema mös Periliset/ nimiten/ Jumalan Periliset/ ia Christusen cansaperiliset. Jos me mutoin ynne kerssime/ Senpäle ette me mös henen cansans Cunniahan tulisima.
Room 8:18 Sille ette sixi mine sen pidhen/ Ette temen nykyisen Aijan waiuat/ eiuet ole sen Cunnian keluoliset/ ioca meiden cochtaan pite ilmoitettaman.
Room 8:19 Sille se ikeue loondocappalein odhotus odhottapi sen Jumalan Lasten ilmoituxen pereste.
Room 8:20 Senwoxi ette Loondocappaleet/ ouat Turmeluxen alaheitetudh/ heiden tachtoins wastaan/ Waan hene' tehdhens/ ioca ne ombi alaheittenyt ydhen toiuon päle.
Room 8:21 Sille ette Loondocappalet pite mös wapaxi tuleman sijte turmeludhen Oriudesta/ sihen Jumalan Lasten Cunnialisen wapautehen.
Room 8:22 Sille me tiedheme/ ette iocainen Loondocappale/ hocapi ia ikeueitze tehenasti meiden cansan.
Room 8:23 Mutta ei waiwoin ne/ Waan mös me itze/ ioilla ombi Hengen wdhistos/ hocamma mös itzellemme/ sen Lapsudhen ielken/ ia odhotamma meiden Rumijn Lunastusta.
Room 8:24 Sille kylle me olema wapadhetut/ Wan se ombi Toiuossa. Mutta ios Toiuo näkypi/ ei hen ole toiuo/ Sille quinga iocu site taita toiuoa ionga hen näke?
Room 8:25 Mutta ios me site toiuoma/ iota emme me näe/ Nin me site odhotamma kersimisen cansa.
Room 8:26 Samalmoto mös Hengi autta meiden heickoutta. Sille eipe me tiedhe/ mite meiden pite rucoleman/ ninquin tulis/ Waan itze Hengi manapi hyue meiden edesten/ sanomattomilla Hocauxila.
Room 8:27 Mutta se/ ioca sydhemen catzopi/ hen tiete mite Henge' mieles ombi/ Sille ette hen manapi pyhein edeste Jumalan mielisudhen ielkin.
Room 8:28 Mutta me tiedhemme ette ninen iotca Jumalata racastauat/ caiki cappalet parahin auttauat/ nimitten nijlle iotca Aighotuxen ielken cutzutut ouat.
Room 8:29 Sille iotca hen on edeskatzonut/ ne hen ombi edessätenyt/ ette heiden pite oleman henen Poians Cuuan caltaiset/ Senpäle ette henen pite oleman se Esicoinen monein Weliein keskene.
Room 8:30 Mutta iotca he' on edessänyt/ ne hen ombi mös cutzunut. Ja ne iotca he' on cutzunut/ ne he' o'bi

mös Wa'hurskauttanut. Mutta iotca he' wanhurskautti/ ne hen o'bi mös cunnialisexi tehnyt.
Room 8:31 Miteste me sis tehen sanoma? Ette Jumala ombi meide' edesten/ Cuca woi meiden wastan olla?
Room 8:32 Joca ei mös ole henen oma Poicans armachtanut/ Waan on wlosandanut henen meiden caikein edeste/ Quingasta ei hen mös andaisi meille caikia henen cansansa?
Room 8:33 Cuca tachto ninen Jumalan wloswalittudhen päle canda? Jumala ombi se/ ioca wanhurskautta.
Room 8:34 Cuca o'bi se ioca tachto cadotta? Christus on se/ ioca collut on. Ja palio ene'bi/ Hen ombi mös ylesheretetty/ Joca mös o'bi Jumalan oikealla Kädelle/ ia manapi hyue meiden edeste'.
Room 8:35 Cuca tachto meite eroitta Jumalan Rackaudhesta? waiuaco eli adhistos/ eli wainous? eli nelke? eli alastus? eli häte? eli miecka?
Room 8:36 Ninquin kirioitettu ombi/ Sinun tedes me coletetame yli peiue/ Me pidetem ninquin Teuraxi techteuet La'baat.
Room 8:37 Mutta nijsse caikissa me ylitzewoitamme/ henen cauttans/ ioca meite racastanut on.
Room 8:38 Sille ette mine olen wissi sen päle/ Ette eikä Colema/ taicka Eleme/ Eikä Engelit taicka Esiuallat/ eli wäkewuydhet/ eikä nykyset taicka tuleuaiset/ eikä corckius eli syueys/ eikä iocu mw Loondocappale/ woi meite eroitta Jumalan rackaudhesta/ ioca ombi Christusesa Jesusesa meiden HErrasa.

Cadhottapa) waicka syndi wiele Lihassa kiuckuitze/ nin ei hen quitengan taidha cadhotta Inhimiste/ Senteden ette Hengi ombi wanhurskas ia sotipi site wastan.
Mutta cussa ei se Hengi ole/ sijnä Laki Lihan cautta heicoxi tule/ ia ylitzekieudhen.
Nin ette se on mahdotoin/ ette Laki sen Inhimisen taita autta/ mutta waan syndihin ia Colemahan.
Senteden Jumala lehetti Poiansa/ ia sälytti henen pälens/ meiden synnit/ ia nin auitti meite Laki teuttemen/ henen Hengens cautta.

IX Lucu.

Room 9:1 TOtudhen mine sanon Christusesa/ ia en Walechtele/ Quin minun Omatundon minulle todhista Pyhesse Hengese/
Room 9:2 Ette minulla ombi swri mureh/ ia alinomainen kipu Sydhemeseni.
Room 9:3 Sille mine olen itze pyynyt minuani kirotuxi tulla Christuselda/ minun Welieini teden/ iotca ouat minun Langoni Lihan cautta/
Room 9:4 iotca ouat Israelitit/ ioinenga ombi Lapsuus ia Cunnia/ ia Lijttot/ ia Lain sädhyt/ ia se Jumalanpaluelus/ ia ne Lupauxet/

Room 9:5 ioinenga mös ne Iset ouat/ ioista Christus ombi syndynyt Lihan polesta/ Joca ombi Jumala caikein ylitze/ ylistettu ijancaikisesta/ Amen.
Room 9:6 Mutta em mine neite puhu/ ette Jumalan Sana senteden on huckunut. Sille ei ne ole caiki Israelitit/ iotca Israelista ouat/
Room 9:7 eike mös ne caiki poiat ole quin ouat Abrahamin Siemen. Waan Isaachisa pite cutzutaman sinulle Siemen.
Room 9:8 Se on/ Ei ne Jumalan Lapset ole/ iotca Lihan cautta Lapset ouat/ Mutta ne/ iotca Lupauxen polesta Lapset ouat/ ne Siemenexi luetan.
Room 9:9 Sille ette teme ombi Lupauxen sana/ quin hen puhu/ Telle aijalla minun pite tuleman/ ia Saralla pite Poian oleman.
Room 9:10 Mutta ei se ainostans nin heille tapachtanut/ waan mös Rebecca widhoin sighitti Isaachist meiden Iseste.
Room 9:11 Sille io ennen Lasten syndymetä/ coska ei he wiele miten hyue eikä paha tehneet/ Senpäle ette Jumalan Aighotus pideis seisoman/ wloswalitzemisen ielken/
Room 9:12 Ei Töödhen ansiosta/ waan sen Cutzuian Armosta/ nein henelle sanottin.
Room 9:13 Se swrembi pite palueleman site wehembete/ Ninquin kirioitettu on/ Jacob mine racastin/ mutta Esau mine wihasin.
Room 9:14 Miteste sis me tehen sanoma? Ongo sis Jumala wärä? Pois se.
Room 9:15 Sille hen sano Moseselle. Jonga mine olen Armolinen/ sen mine olen armolinen/ Ja ketä mine armaitzen/ sen ylitze mine armaitzen.
Room 9:16 Nin ei se nyt seiso iongun tahdhosa eli Jooxusa/ waan Jumalan armaitzemisesa.
Room 9:17 Sille ette Ramattu sanopi Pharaonin tyge/ iuri sitewarten mine olen sinun ylesherettenyt/ ette minun pite sinun päles minun Wäkeni osottaman/ Senpäle/ ette minun Nimen pite caikesa Mailmasa iulghistettaman.
Room 9:18 Nin hen nyt armacta/ ketä hen tachto/ Ja padhutta kenen hen tachto.
Room 9:19 Nin sine mahdhat sano minulle. Mixi hen sis meite nuchtele? Cuca taita henen Tachtons wastan seiso? O Inhimis parca/ Cuca sine olet ettes tahdhot Jumalan cansa ridhelle?
Room 9:20 Sanoco mös iocu Teco henen Tekiellense/ Mixis minun sencaltaisexi tehnyt olet?
Room 9:21 Eikö Sauenwalaijalla ole walda/ ydhesta pystyste tehdhä/ yxi Astia cunniaxi/ ia sen toisen häpijexi?
Room 9:22 Senteden/ ios Jumala tachto wihans osotta/ ia woima's ilmoitta/ Ombi hen swren Kerssimisen

cansa kerssinyt henen Wihans Astiat/ iotca walmistetut ouat cadhotuxehen/ Senpäle
Room 9:23 ette henen piti tietteuexi tekemen henen Cunnians rickaudhen/ ylitze henen Laupiudhensa Astiain/ iotca hen Cunniaxi ombi walmistanut.
Room 9:24 Jotca hen mös cutzunut on/ nimiten meite/ Ei ainostans Juttaista/ wan mös Pacanoista.
Room 9:25 Ninquin hen mös sanopi Osean cautta/ Mine tadhon sen cutzua minun Canssaxeni/ ioca ei minun Canssan ollut. Ja minun Rackaxeni/ ioca ei minun Rackan ollut.
Room 9:26 Ja sen pite tapachtaman/ Ette sielle/ cussa heille sanottu oli/ Eipe te ole minun Canssan/ Sijne he pite cutzutaman Eleuen Jumalan Lapsixi.
Room 9:27 Mutta Esaias hwta Israelin edes/ ios Israelin Lasten lucu nin olis/ quin sanda meresse/ Nin quitengin ne techteet autuaxi tuleuat.
Room 9:28 Sille ette yxi Hätemys ia Häuitos pite tapactaman/ ia quitengin se kiendy wanhurskaudhexi. Sille ette itze HERRA pite sen Häuitoxen Maan päle * hilitzemen.
Room 9:29 Ja ninquin Esaias ennen sanoi/ Ellei HERRA Zebaoth olis meille iettenyt Sieme'de/ nin me olisima olluet quin Sodoma ia sencaltaiset quin Gomorra.
Room 9:30 Miteste me sis tehen sanoma? Sen me sanoma/ Ette Pacanat/ iotca ei ole wanhurskaudhen ielken seisoneet/ ne ouat wanhurskaudhen saaneet/ Mutta mine sanon sijte wanhurskaudhesta ioca vskosta tulepi.
Room 9:31 Mutta Israel/ ioca on wanhurskaudhen Lain ielken seisonut/ ia ei ole saanut wanhurskaudhen Lakija.
Room 9:32 Minge tedhen? Senteden ettei he site vskosta/ mutta ninquin Lain töiste etzit. Sille he ouat louckaneet itzens sen Caadhekiuen päle/

Room 9:33 Ninquin kirioitettu ombi. Catzos/ mine pane' Zionijn ydhen caadhekiuen/ ia ydhen pahoituxen Callion/ Ja ioca hene' pälens vskopi/ ei henen pidhe häueistemen.
** hilitzemen) waicka se sure'bi osa langepi/ ette he tuleuat vskottomaxi nin ei hen quitenga' caikia tadho nin anda langeta/ Waan tehelle pite ne Techteet/ ia ninen cautta hen site runsaman vlosleuitte henen Sanansa ia Armonsa/ ionga cautta he Wanhurskaxi ia pyhexi tuleuat.*

X. Lucu.

Room 10:1 RAckat Weliet/ minun Sydhemeni halu/ ia rucous ombi Jumalan tyge Israelin edeste/ ette he tulisit autuaxi.
Room 10:2 Sille mine a'nan heille todhistuxen/ ette heille ombi achkerus Jumalan pole'/ Mutta tyhmydhen

cansa.
Room 10:3 Sille ettei he ymmerdhe site Wanhurskautta ioca Jumalan edes kelpa/ waan etziuet oma Wanhurskauttans ylesoijenda/ ia nin ei he ole sen Wanhurskaudhen alamaiset/ ioca Jumalan edes kelpa.
Room 10:4 Sille ette Christus ombi Lain Loppu/ Joca henen pälens vskopi/ se ombi wanhurskas.
Room 10:5 Moses kylle kirioita sijte Wanhurskaudhesta ioca Laista tule/ Ette ioca Inhiminen sen teke/ henen pite * sijnä elemen.
Room 10:6 Mutta se Wanhurskaus ioca Uskosta ombi/ sanopi nein/ Ele sano Sydhemeses Cuca tachto * Ylesastu Taiuasen?
Room 10:7 (Se on/ Christusta tenne alashakia) Eli cuca tachto alasastu Sywuytehen?(Se on/ Christusta coolleista iellenshakia)
Room 10:8 Waan mite Ramattu sanopi? Se sana o'bi sinu' iwri tykenes/ nimiten/ sinu' Suusas ia sinun Sydhemeses. Teme on se Sana vskosta/ ionga me sarnama.
Room 10:9 Sille ios sine tunnustat sinun Suullas Jesusen/ Ette HEN on se HERRA/ ia vskot sinun Sydhemeses/ ette Jumala on HENEN Coolluista ylesherettenyt/ nin sine autuaxi tulet.
Room 10:10 Sille ette Sydhemen vskolla me Wanhurskaxi tulema/ Ja Suun tunnustoxella/ me autuaxi tulema.
Room 10:11 Sille ette Ramattu sanopi/ Ette Jocainen quin henen pälens vskopi/ ei hen häpijen tule.
Room 10:12 Ei ole ychten eroitusta Judasten ia Grekein welille/ Sille ette yxi HERRA on caikein ylitze/ ricas caikein cochtan iotca hende auxenshwtauat.
Room 10:13 Sille ette Jocainen quin HERRAN Nime auxenshwtapi/ henen pite autuaxi tuleman.
Room 10:14 Mutta quinga he site auxenshwtauat/ ionga päle ei he vskoneet? Ja quinga sis he sen vskouat/ iosta he ei ole cwlleet?
Room 10:15 Mutta quinga he cwleuat ilma' Sarnaijata? Ja quinga he sarnauat/ ellei he lehetete? Ninquin kirioitettu on/ O quinga suloiset ouat ninen Jalghat/ iotca Rauha' iulghistauat/ ne quin Hyue iulgistauat.
Room 10:16 Mutta ei he ole caiki Euangeliumin cwliaiset/ Sille ette Isaias sanopi/ HERRA/ Cuca Uskopi meiden sarnan?
Room 10:17 Nin tule sis vsko sarnasta/ Mutta sarna Jumalan Sanan cautta.
Room 10:18 Mutta mine sanon/ Eikö he site ole cwlleet? Heiden änense tosin ombi wloslechtenyt caikehe' Mailman/ Ja heiden sanansa Mailman ärijn.
Room 10:19 Waan mine sanon/ Eikö Israel ole site saanut tiete? Se ensimeinen Moses sanopi/ Mine tahdhon teite yllytte Cateutehen sen Canssan cautta ioca ei ole minun Canssan/ ia ydhe' tyhmen canssan cautta mine tahdhon teite Herssytelle.

Room 10:20 Mutta temen ielken mös Esaias iulkepi/ ia sanopi/ Mine olen leutty nijlde iotca ei minua etzineet/ ia olen ilmaunnut nijllen iotca ei minua kysyneet.
Room 10:21 Mutta Israelin tyge hen sano/ Coco peiuen mine olen wlosoijendanut minun käteni/ sen wskomattoman ia cangian Canssan tyge.
** Ylesastu) se quin ei Usko/ ette Christus ombi coollut ia ylesnosnut/ meite synniste wanhurskaxi tekemen/*
Hen sanopi Sydhemesense/ cuca ombj ylesastunut Taiuasen/ ia alasmennyt Sywuytehen?
Neite ne sanouat/ iotca Töillens tachtouat wanhurskaxi tulla/ ia ei Uskolla.
Waicka he sen suullansa nin mös sanouat/ mutta ei sydhemellens.
>Enphasis >est >in >verbo/ ei Sydhemellens.

XI Lucu.

Room 11:1 NIn mine nyt sanon/ Ongo sis Jumala Canssansa poishylienyt? Pois se. Sille ette mineki mös olen yxi Israeliti/ Abrahamin Siemeniste/ Ja Ben Jamin sughusta.
Room 11:2 Ei ole Jumala poisheittenyt henen Canssans/ ionga hen ennen on * edeskatzonut. Taicka eikö te tiedhä/ mite Ramattu Eliasta sanopi? Quinga hen Jumalan eten kieupi Israelin wastan/ ia sano/
Room 11:3 HERRA/ He ouat tappaneet sinun Prophetas/ ia sinun Altaris cukistaneet/ ia mine olen waan yxinen ienyt/ ia he weijuuet minun Hengeni ielken.
Room 11:4 Mutta mite se Jumalan wastaus sano henelle? Mine olen iettenyt itzelleni seitzemen Tuhatta Mieste/ iotca ei ole taiwuttaneet poluiansa Baalin edesse.
Room 11:5 Nin ombi mös tapachtanut nyt telle aijalla/ neinen Tächtexi ienyten cansa/ sen Armon wloswalitzemisen ielken.
Room 11:6 Mutta ios se nyt on Armosta/ nin ei se ole Töidhen ansiosta/ Eipe Armo mwtoin Armo olisi. Mutta ios se on Töidhen ansiosta/ nin ei se sillen Armo ole/ Mwtoin eipe ansio olisi ansio.
Room 11:7 Quingasta se sis ombi? Jota Israel etzipi/ site ei hen saa/ Mutta se wloswalitus sen saapi. Ja ne mwdh ouat soghastetut/
Room 11:8 ninquin kirioitettu on/ Jumala on andanut heille ydhen Haikia'Henge'/ Silmet ettei heiden näkeme' pide/ ia Coruat ettei heiden pide cwleman/ haman tehen peiuen asti.
Room 11:9 Sille Dauid sanopi/ Anna heiden Peutense tulla Paulaxi ia Temmatuxexi/ ia Pahannoxexi/ ia heille Costoxi.
Room 11:10 Soghaise heiden Silmense/ ettei he näkisi/ ia taiwuta aina heiden Selkense.
Room 11:11 Nin mine nyt sanon/ Ouatko he senteden heidens louckaneet/ ette heiden pideis langeman? Pois

se. Waan heiden Langemisesta tapachtui Pacanoille Terueys/ Senpäle/ ette henen piti sillä heite cateutehen yllyttemen.
Room 11:12 Mutta ios nyt heidhen la'gemisens ombi Mailman Rickaus/ ia heidhe' Wehenoxensa o'bi Pacanain rickaus/ Quinga palio enämin coska heiden Lucunsa teutetyxi tulis?
Room 11:13 Teille pacanoille mine puhun/ Senwoxi ette mine olen Pacanain Apostoli/ nin mine ylisten minun Wircani/
Room 11:14 Jos mine taidhaisin iollaki modalla nijte iotca minun Lihan ouat cateutehen yllytte/ ia heiste mwtomat autuaxi saattaisin.
Room 11:15 Sille ios heiden * poisheittemus ombi Mailman souindo/ Miteste heiden ylesottamus mwta olis/ quin Eleme otetaisin nijste Coolluista?
Room 11:16 Jos Alkeet ouat pyhet/ nin ombi mös coco Taikina pyhe. Ja ios iwri ombi pyhe/ Nin ouat mös Oxat pyhet.
Room 11:17 Mutta ios nyt mwtomat Oxista ouat murtuneet/ Ja sine coskas olit yxi Metze Oliupw/ olet nijhin ielle's istutettu/ ia olet osalisexi tullut sijte Jwresta/ ia sijte Oliopuun höistösta/ Nin ele sinuas kerska Oxi wastaan.
Room 11:18 Mutta ios sine itzes kerskat heite wastaan/ Nin sinun pite tietemen/ Ettei sine site Jwrta canna/ waan se Jwri candapi sinun.
Room 11:19 Nin sine sanot/ Ne Oxat ouat murtuneet/ ette minun piti sijhen iellens istutettaman.
Room 11:20 Se on oikein sanottu/ He ouat murtuneet/ heiden epeuskonsa tedhen/ Mutta sine seisot vskon cautta. Ele ole reuckije mieleses/ waan pelke.
Room 11:21 Sille ios Jumala ei ole nijte loonolisi Oxia armainut/ catzo site/ ettei hen sinuakan armaitze.
Room 11:22 Senteden catzo nyt tesse Jumalan hywuytte ia Angarutta. Sen Angarudhen nijnen päle/ iotca langesit/ Mutta hywuydhen sinun päles/ Jos sine waan hywuydhes pysyt/ Mutoin sine mös poisleickatan.
Room 11:23 Ja ne iellens istutetaan/ ellei he ole heiden epeuskosansa/ Sille ette kylle Jumala woipi heite iellens istutta.
Room 11:24 Sille ette ios sine olet ydheste loonolisesta Metze Olipwsta poiskarssittu/ Ja olet ylitze loonnon sihen hyuen Olio puhun istutettu. Quinga palio enämin ne/ iotca loonoliset ouat/ heiden omahan Oliopwhunsa istutetaan?
Room 11:25 Sille em mine tadho teilde (rackat Weliet) peitte täte Salasutta/ senpäle ettei te olisi teisenne coriamieliset/ Senwoxi ette Sokius ombi polittain Israelin cochtan tullut/ Sihenasti ette se Pacanaiden teuttemys siselletulis/

Room 11:26 ia nin caiki Israel wapaaxi tulepi. Nin quin kirioitettu on/ Se tulepi Zionista/ ioca pästepi/ ia poiskiende sen Jumalattoman menon Jacobista.
Room 11:27 Ja teme ombi minun Testame'tin heiden cansans/ coska mine poisotan heiden Synninse.
Room 11:28 Euangeliumin polesta/ mine tosin heite pidhen wiholiszna teiden tedhen/ Mutta wloswalitzemisen polesta mine heite racastan Iseden tedhen.
Room 11:29 Sille ette Jumalan Lahia ia cutzutus ouat sencaltaiset/ ettei he' heite catua taidha.
Room 11:30 Sille samalmoto quin ei te mös muinen vskoneet Jumala' päle/ Mutta nyt te oletta saneet Laupiudhen/ heiden Epeuskonsa cautta.
Room 11:31 Nin eiuet he nyt ole tachtoneet sen Laupiudhen päle vskalda ioca teiden cochtan ombi tullut/ Ette heillengi mös machtais Laupius cochtan tulla.
Room 11:32 Sille ette Jumala ombi caiki * sulkenut Epeuskon ala. Se' päle ette henen pideis armachtaman caikein päle.
Room 11:33 O site Rickaudhen sywuytte/ seke Jumalan wijsaudhes ette henen tundemisesa/ Quinga sangen tutkimattomat henen Domionsa ouat/ ia kysymettomat henen Tiense.
Room 11:34 Sille cuca ombi HERRAN mielen tundenut? Eli cuca on henen Neuuonandaijansa ollut?
Room 11:35 Eli cuca ombi henelle iotaki ennen andanut/ iota henelle piteis iellens maxettaman? Sille ette heneste/ ia henen cauttansa/ ia henesse ouat caiki cappalet/ henelle olcoon Cunnia ijancaikisudhesa. Amen.

** Edeskatzonut) Ei ne caiki ole Jumalan Canssa/ iotca Jumalan Canssaxi cutzutan/ Senteden waicka enin osa poisheiteteisijn/ iotca ei ole edeskatzotut nin quitengin Jumala' Canssa tedhelle iepi nijsse edeskatzotuissa * Poisheittemus) Ninquin Laki ei ole sitewarten säätty/ Ette syndi sen cautta enene/ waan syndi tuta'/ Nin mös Juttat ei ole Pacanoiden paranoxen tedhen langeneet/ Mutta ette he sen cautta härsyteteisijn pacanoita seuraman vskossa.*
Ninquin ennen sanottijn/ Ette Laki on hyue/ ia ombi quitengin yxi tila enembijn Syndijn/ Nin ombi mös wastanpein Judasten langeus paha/ ia on quitengin tilaxi tullut/ Pacanoiden hyuexi.
** Sulkenut) Teme ombi Pätös ylitze caiken temen/ quin P. Pauali ombi tesse Lehetuskiriasa opettanut/ ette caiki Inhimiset ouat itzestens epeuskoiset/ ia ei Jumalata tottele/ ninquin 14. Ps. kirioitettu on/ ia ninquin iij. cap. ennen sanottu on.*
Ette caiki ouat Syndi tehnet/ ia eikengen taidha omalla ansiollansa autuaxi tulla/ mutta taruitzeuat ette Jumala armachta heiden pälens.

XII. Lucu.

Room 12:1 SItte mine nyt manan teite/ Rackat Weliet/ Jumalan Laupiudhen cautta/ Ette te wlosannaisitta teiden Ruminna Wffrixi/ ioca olis eleue/ pyhe ia Jumalan otolinen/ quin on teiden toimelinen Jumalan paluelus.
Room 12:2 Ja elkette souittaco teiten temen Mailman modhon ielken/ waa' mwttacat teiten/ teiden mielen wdhistoxen cautta/ Senpäle/ ette te mahdaisitta tuta/ mike Jumalan Hyue/ otolinen/ ia teudhelinen tachto olis.
Room 12:3 Sille mine sanon sen Armon lepitze/ ioca minulle annettu on/ iocaitzelle teiste Ettei yxiken itzestens enembi pitekö quin henen tule pitexense/ Waan piteken cochtolisesta itzestens/ sen ielken quin Jumala cwllengi on wlosiakanut sen Uskon mitan.
Room 12:4 Sille ette samalmoto quin meille ombi ydhes Rumis mo'da Jesende/ mutta caikilla Jesenille ei ole yxineinen Wirca/ Nin olema me nyt monda yxi Rumis Christusesa/
Room 12:5 Mutta keskenemme me olema toinen toisensa Jesenet/
Room 12:6 Ja meille ouat moninaiset Lahiat/ sen Armon ielken ioca meille o'bi annettu. Jos iolla ombi Prophetia/ Nin olcon se vskon cansa * ychteinen.
Room 12:7 Jos iollain iocu Wirca ombi/ Nin ottacan Wirghastans waarin/ Jos iocu * Opetta/ nin piteken Opetuxestans waarin/ Jos iocu manapi/ Nin ottacan Manauxestans waarin.
Room 12:8 Jos iocu andapi/ Nin andaca' yxikertasudhesa. Jos iocu Hallitzepi/ Nin hen sijte mwrehen pitekän. Jos iocu Laupiudhen harioitta/ Nin techken site ilon cansa.
Room 12:9 Rackaus olcoon ilman Wilpite. Wihatcat site Paha/ Kijnirippucata sine Hyuesse.
Room 12:10 Se Welielinen Rackaus olcoon sydhemelinen teiden keskenen. Ennetteken toinen toisensa Cunniata tekemen.
Room 12:11 Elkette Hitaat olgho/ teiden teghoisanna. Olca palauat Hengese. Souittaca teiten aijan ielken.
Room 12:12 Olca toiuosa iloiset. Kärssiueiset mwrehesa. Olca alati rucouxisa.
Room 12:13 Jacakat teiden oman Pyhein tarpehexi. Kernasta hoonesen ottacat. Hyuesti puhucat teiden Wainolisista.
Room 12:14 Siughnatcat (ma mine) ia elkette sadhattelco.
Room 12:15 Iloitca ilolisten cansa/ ia idkeke ninen Idkeueisten cansa.
Room 12:16 Olcatta keskenen yximieliset. Elkette seisoco corckian menon ielken/ waan piteket teiden ninen Alimaisten caltaiszna.
Room 12:17 Elket teite itzenne ylenwijsassa pitekö. Elkette kenengen pahalla paha costaco. Laskecat teiten

sen ielken/ quin cunnialinen on iocaitze' cochtan.
Room 12:18 Jos se mahdolinen ombi/ nin palio quin teille seiso/ nin piteket caikien Inhimisten cansa Rauha.
Room 12:19 Elket itze costaco (minun Rackahani) waan andacat (Jumalan) wihan sija saadha. Sille ette kirioitettu ombi/ Minun ombi Costo/ Mine tadhon costa sanopi HERRA.
Room 12:20 Jos nyt sinun Wiholises isopi/ nin söte hende. Jos hen iano/ nin ioota hende. Coskas sen teet/ nin sine cocot tuliset * Hijlet henen päänse päle.
Room 12:21 Ele sinuas anna woitetta silde pahalda/ Waan ylitzewoita se paha hyuele.

** Ychteinen) Caiki prophetia ia ilmoitus/ iotca Töidhen/ ia ei Christusen päle wieuet/ ninquin ainoan turuan päle/ echke quinga callis se on/ nin ei hen quitengan ole ychteinen Uskon cansa.*
Ninquin ouat Menningeisten ilmoituxet Sielu Messut Anetiett paastot/ Jakeet/ Kekrit/ Wconwacat/ Pyhein ia mwidhen Lootudhen päle turwaus.
** Opetta) Nijte opetetaan/ iotca ei taidha/ Mutta nijte manatan/ iotca io ennen tiesit.*
** Hijlet) Tulda paneminen Wiholisen pään päle/ se on/ Ette se Wiholinen hyuen teghon cautta/ itzens päle wihastupi/ ette hen meite wastan nin pahasti tehnyt on.*

XIII Lucu.

Room 13:1 IOcainen olcon Esiuallan alamainen/ ioilla ombi heiden ylitzens walta. Sille ettei ychten Esiualta ole mwtoin quin Jumalalda. Ne Wallat iotca ouat/ JUMAlalda ne ouat säätyt.
Room 13:2 Senteden iocainen quin itzens Esiuallan wastan nostapi/ se Jumalan sääty wastanseiso. Mutta iotca wastanseisouat/ ne sauat pälens ydhen Domion.
Room 13:3 Sille ette ne/ iotca wallan päle ouat/ eiuet ole ninen Hyuintekiedhen/ waan pahan tekieden hirmuxi. Ellet sine tahdho Esiualta peliete/ nin tee site quin hyue on/ sijtte sine saadh kijtoxen henelde/ Sille ette hen on Jumalan Paluelia/ sinun hywexes.
Room 13:4 Waan ios sine teet site quin paha on/ nin pelke/ Sille eipe hen Miecka huckan canna/ Mutta hen on Jumalan Paluelia/ henelle yxi Costaija rangastoxexi ioca paha tekepi.
Room 13:5 Senteden nyt tule olla Alamaiszna/ ei ainostans nuchten tedhen/ Waan mös * Omantunnon tedhen.
Room 13:6 Sen syyn tedhen pite teiden mös Weron andaman/ Sille ette he ouat Jumala' Palueliat/ iotca sencaltaisesta lughu' piteuet.
Room 13:7 Nin andacat nyt iocaitzelle mite te welgholiset oletta/ Ninen Wero/ ioille wero tule. Nijlle woro/

ioille woro tule. Nijlle Pelco/ ioinen pelco tule/ Nijllen Cunnia/ ioille cunnia tule.
Room 13:8 Elke kellenge welgholiset olgho/ waan sen ette te keskenenne racastatta. Sille ette ioca toista racasta/ se on teuttenyt Lain.
Room 13:9 Senteden se quin sanottu ombi/ Ele Hooritee. Ele tapa. Ele warghasta. Ele wäre todhistusta sano. Ele himoitze. Ja mwdh sencaltaiset keskyt/ ne pääteten tesse sanassa/ Sinun pite racastaman Lehimeistes ninquin itze sinuas.
Room 13:10 Rackaus ei se Lehimeisen miten paha tee. Nin ombi nyt rackaus Lain teuttemys.
Room 13:11 Ja ette me sencaltaiset tiedheme/ nimitten sen aiga'/ ette nyt ombi hetki Wnesta ylesnosta (Senwoxi ette meiden Terueys ombi nyt lehembenä/ quin silloin coska me vskoima)
Room 13:12 Se Öö ombi edesmennyt/ ia Peiue on lehestullut. Senteden poisheittekem me Pimeydhen Töödh/ ia puettacam meiden nijlle walkeudhen Sotaaseilla.
Room 13:13 Waeldacam soueliasta/ ninquin peiuelle/ Ei ylensömisesa eike yleniomisesa. Ei Cammioisa ia haureuxisa.
Room 13:14 Ei rijdhassa ia Cateudhesa/ Waan pukecat teiden HErRAN Jesusen Christusen. Ja holhocat Rumistan/ waan ei haureuteen.

** Oman tunnon) Mailmalinen Esiwalta ombi senteden/ Ette meille olis vlkonainen Rauha/ Senteden ombi omatundo welghalisesta Rackaudesta sypä heite cwleman.*

XIV. Lucu.

Room 14:1 SIte heicko vskosa coriatka/ ia elkette * pahoittaco Omatundo.
Room 14:2 Yxi vskopi/ ette hen machta caikinaista söödhe/ Waan se ioca heicko ombi/ hen söpi Caalia.
Room 14:3 Joca sööpi/ elken site ylencatzoco ioca ei söö. Ja se ioca ei söö/ elken site domitko ioca sööpi. Sille ette Jumala on henen yleskorianut.
Room 14:v4 Cuca sine olet/ ioca domitzet yden toisen paluelia. Omalle Herralensa hen seiso eli langepi/ Mutta kylle hen taitan ylestuetta ette hen seisois/ Sille ette Jumala on kylle wekeue hende seisottamahan
Room 14:5 Se yxi eroitta ydhen peiuen toisesta/ Se toinen pite caiki peiuet ydhencaltaiset. Jocainen olcoon wijssi henen mielesens/
Room 14:6 Joca peiue tottele/ sen he' Herralle tekepi. Ja ioca ei peiue tottele sen hen mös Herralle tekepi. Joca sööpi he' söpi Herralle/ sille ette hen Jumalata kijtte. Joca taas ei söö/ eipe hen Herralle söö ia kijtte Jumalata.

Room 14:7 Sille ettei yxiken meiste iszellens ele/ Ja eikengen itzellens coole.
Room 14:8 Sille ios me eleme/ nin me eleme Herralle/ Jos me coolema nin me coolema Herralle. Senteden/ waicka me eleme eli colema/ nin me olema HERran omat/
Room 14:9 Sille sitewarten ombi Christus mös collut ia ylesnosnut/ ia iellens eleuexi tullut/ ette henen pite HERRAN oleman Coolluten ia Eleuein ylitze.
Room 14:10 Mutta mixi sine domitzet sinun Welies? Eli mös sine toine' mixi sine ylencatzot Welies? Sille ette caiki me asetetan Christusen Domiostolin eten.
Room 14:11 Ninquin kirioitettu ombi/ Nin totta quin mine olen (ma HERRA) minua pite caiki poluet cumartaman/ Ja caiki kielet pite Jumalan tunnustaman.
Room 14:12 Nin sis iocainen meiste pite itzestens lughun Jumalalle tekemen.
Room 14:13 Sen teden elkem me testedes toinen toistan domitko. Waan domitcam paramin nin ettei yxiken Weliens eten Louckausta pane eli Pahenoxen tila.
Room 14:14 Mine tosin tiedhen/ ia olen wissi Herras Jesusesa/ ettei miten ole itzestens Ychteinen/ Waan henelle/ ioca iotakin lwle ycteitzexi/ sille se ombi ychteinen.
Room 14:15 Mutta ios sinun welies heirituxi tule sinun roas tedhen/ sijtte et sine waella sillen rackaudhen ielken. Ele hende roallas cadhota/ ionga tedhen Christus on cooleman kerssinyt.
Room 14:16 Senteden souittaca se nin/ Ettei teiden Hywuydhen laitetuxi tulis.
Room 14:17 Sille ette Jumalan waldakunda ei ole Roca eli ioma/ Mutta wanhurskaus/ ia rauha ia ilo pyhes Henges.
Room 14:18 Joca nijsse Christusta paluele/ hen ombi Jumalan otolinen/ ia Inhimisten keluolinen.
Room 14:19 Senteden noudattakam site quin rauhaan sopipi/ ia site quin keskenens Paranoxexi tule/ Ele roan teden Jumalan töte turmele.
Room 14:20 Caiki tosin cappalet ouat puchtaat/ Waan ei se ole henelle hyue/ ioca sööpi henen Omantu'nons pahanoxen cansa.
Room 14:21 Se ombi palio parambi/ ettet sine ensingen Liha söisi/ eike wina ioisi/ eli iotaki/ iosta sinun Welies louckapi/ eli pahoitetan/ taicka heickounde.
Room 14:22 Jos sinulle ombi vsko? Nin pidhe se itzeses Jumalan edes. Autuas ombi se ioca ei teghe itzellens Omatu'do/ nijsse iotca hen etens ottapi.
Room 14:23 Mutta ioca sen ylitze epeile/ ia quitengin sööpi/ se on cadhotettu. Sille ettei hen söönyt * Uskosta. Sille caiki mite ei Uskosta ole/ se o'bi syndi.

** Pahoittaco) Cachtalaiset Christitut ouat.*
Mutomat ouat wahuat Wskossa/ ia mutomat heicot.
Ne ylencatzouat nijte heicombita ylen ylpieste/ Ja nemet Heicot pahoittauat itzense ratki pian wehimiste syiste.
Nin nyt p. Pauali opetta/ ette heiden pite itzense toimittaman Rackaudhen ielken/ Ettei cumbican toistans wastan miten tee/ eli Domitze waan cukin tekis ia welteis/ ninquin sen toisen tarpexi ia parahaxi taidhais sopia.

XV. Lucu.

Room 15:1 MUtta meiden tule iotca Wekeuet olema/ ninen * Heickoin Woimattomwtta canda/ ia ei itzemme keluata.
Room 15:2 Nin souittacan henens iocainen meiste/ ette hen Lehimeisens kelpais sijnä quin hyue on Paranoxexi/
Room 15:3 Room 15:Sille ettei Christus mös itzense keluanut Waan sillemoto quin kirioitettu on/ Heide' Pilcansa iotca sinua ouat pilcaneet/ ne langesit minun päleni.
Room 15:4 Sille ette mite edeskirioitettu ombi/ se on meiden Opixi kirioitettu/ Senpäle ette meille kerssimisen ia Ramattuidhen Lohutoxen cautta Toiuo olis.
Room 15:5 Mutta se kerssimisen ia Lohutoxen Jumala/ andakon teille/ ette te olisitta keskenen yximieliset/ Jesusen Christusen möten/
Room 15:6 Senpäle ette te yximielisesta ydheste suusta kijtteisitta Jumalata ia meiden HERRAN Jesusen Christusen Ise.
Room 15:7 Senteden coriatkat toinen toistanna ninquin Christus mös ombi meite corianut Jumala' cunniaxi.
Room 15:8 Mutta mine sanon. Ette Jesus Christus ombi ollut Ymberileickauxen Paluelia/ Jumalan totudhen tedhen/ wahwistaman site Lupausta quin Isille tapachtanut oli.
Room 15:9 Mutta ette Pacanat kijteisit Jumala Laupiude' edeste/ Ninquin kirioitettu o'bi/ Senteden minun pite kijttemen sinua pacanain keskene/ ia weisaman sinun Nimes.
Room 15:10 Ja taas hen sanopi/ Iloitka te Pacanat henen Canssansa cansa.
Room 15:11 Ja taas/ Kijtteke HERRA caiki pacanat/ ia caiki Canssa ylisteken hende.
Room 15:12 Ja taas Esaias sanopi/ Sen pite oleman Jessen iwri/ ia se ioca ylesnouseman pite pacanoita hallitzeman/ HENEN pälens pite Pacanat toiuoman.
Room 15:13 Mutta Jumala ioca toiuon andapi teuttekön teite caikella riemulla ia rauhalla vskossa/ Ette teille

olis teudhelinen Toiuous/ sen pyhen Hengen woiman cautta.
Room 15:14 MIne tiedhen teiste sen hyuesti (rackat Welieni) ette te oletta teunens Hywuytte/ ylesteutetyt caikella Tundemisella/ ette te woitta keskenenne toinen toistanne manata.
Room 15:15 Mutta quitengin mine olen polittain rochkiamasta kirioittanut teille/ Rackat Weliet) neuuoman teite/ sen Armon polesta ioca Jumalalda minulle on annettu/
Room 15:16 ette minun pite oleman Jesusen Christusen Paluelian Pacanain seassa/ Jumalan Euangeliumin Wfframan/ Senpäle/ ette pacanat madhaisit olla yxi Wffri/ Jumalalle otolinen/ Pyhitetty sen pyhen Hengen cautta.
Room 15:17 Senteden minulla ombi iosta mine kerskan itzeni Jesuses Christuses/ ette mine Jumalata Paluelen.
Room 15:18 Sille em mine iulke miten puhua/ ellei Christus site sama minun cauttani waickutaisi/ ne pacanat saattaman cwliaisexi/ sanan ia töön cautta/ Merckien woimalla ia Ihmein cautta/ ia sen Jumalan Hengen wäen lepitze/
Room 15:19 Nin/ ette mine hamasta Jerusalemista ia nijse ymberille nin Illiricumin asti/ caiki olen teuttenyt Christusen Eua'geliumilla.
Room 15:20 Ja nin achkera mine ole' ollut sarnaman Jumalan Euangelium/ iossa Christusen Nimi ei ollut ensingen * mainittu/ senpäle/ ettei minun pitenyt mucalaisen Peruxen päle rakendaman/ Waan ninquin kirioitettu o'bi/
Room 15:21 Joillen ei ensinge' ollut heneste iulghistettu/ ne pite sen näkeme'/ ia iotca ei heneste miten cwlleet ole/ ne pite ymmertäme'.
Room 15:22 Se mös syyn ombi/ mingeteden mine olen wsein estettu tulemasta teiden tygen.

Room 15:23 Nyt ettei minulla enembi sija ole neisse Makunnisa/ ia olen monda aijastaica halanut tulla teiden tygen/
Room 15:24 koska mine waellan Hispanian/ nin mine tulen teiden tygenne. Sille mine toiuon/ ette koska mine sen cautta matkustan/ nin mine saan teiden nähdä/ Ja mahdan teiste sinne saatetuxi tulla. Nin quitengin/ ette mine ennen saisin iongu' aijan minuani teidhen menostan ilahutta.
Room 15:25 Mutta nyt mine tälde Jerusalemin waellan nijllen Pyhille paluelusta tekemehe'.
Room 15:26 Sille ette ne Macedoniasta ia Achaiasta ouat mielellens ydhen ychteitzen Aun koconpannuet nijte kieuhie Pyhije warten iotca Jerusalemis ouat.
Room 15:27 He ouat mielelense tehnyet/ ia ouat mös heille sijhen Welcapäät. Sille ette ios ne Pacanat ouat

heiden Hengelisesta tauarasta osalisexi tulluet/ Nin on cochtolinen/ ette he mös heite paluelisit heiden Rumilisella Tauarallansa.
Room 15:28 Coska mine sis sen asian olen pättenyt/ ia heille temen Hedhelmen insiglanut/ nin mine tadhon teiden cauttan Hispanian palata.
Room 15:29 Mutta mine tiedhen/ coska mine tulen teiden tygen/ nin mine tulen Cheristusen Euangeliumin teudhelisen hyuestisiugnauxen cansa.
Room 15:30 Mutta mine manan teite/ rackat Weliet/ meiden HERRAN JEsusen CHristusen cautta/ ia Hengen rackaudhen lepitze/ ette te minua autaisitta minun Tööseni teiden rucouxilla'ne minun techteni Jumalan tyge/ Senpäle ette mine pelastetaisijn nijste Epeuskoisista Judeassa.
Room 15:31 Ja ette minu' palueluxe' ionga mine teen Jerusalemissa/ madhais pyhein otolinen olla
Room 15:32 Senpäle ette mine tulisin teiden tygen ilon cansa/ Jumalan tadhon cautta/ ia minuani teiden cansa toiwutaisin.
Room 15:33 Mutta Rauhan Jumala olcoon teiden caikein cansa/ Amen.

** Heickoin) Teme cap. puhupi/ niste Rickolisista heiden Elemesense/ ninquin ne/ iotca langeuat iwlki syndijn/ ia ricoxijn/ Ette nijtekin tule kerssie/ ia ei pidhe poisheitettemen/ sihenasti ette he wahwemaxi tuleuat.*
Ninquin se edhelinen Cap. neuuopi nijnen heicoin Omatundoisten cansa kieumen.

XVI Lucu.

Room 16:1 MIne annan teiden haltun Pheben/ meiden Sisare'/ ioca paluelepi site Seurakunda Kenchreas/
Room 16:2 ette te he'de coriaisitta Christusesa/ ninquin Pyhein tulepi. Ja olcatta henelle awuliset caikisa Asioisa/ ioissa hen teite taruitze/ Sille ette hen ombi ollut monen/ ia lijatteki minun itzeni awulinen.
Room 16:3 Teruetteke Priscam ia Aquilam minun Auttaitani Christusesa Jesusesa/ Jotca ouat heiden caulans minun Hengeni techten wloslaskeneet/
Room 16:4 Joita ei waiwoin mine kijte/ waan mös caiki Pacanain Seurakunnat.
Room 16:5 Teruetteket mös site Seuraku'da ioca heiden Hoonesans ombi. Teruetteke Epenetum minun Ysteueteni/ ioca ombi se Ensimeinen hedhelme Christusesa nijste Achaiasta.
Room 16:6 Teruetteke Mariam/ ioca palio töte ia waiua piti meiden cansan.
Room 16:7 Teruetteke Andronicum ia Iuniam/ minu' Langoiani ia minun Ynnefangiani/ iotca ouat cwluisat Apostolit/ ia ennen minua mös olit Christusesa.

Room 16:8 Teruetteke Ampliam minun racastani HERasa.
Room 16:9 Teruetteke Urbanusta meiden Auttaijata Christusesa/ Ja Stachin minu' racastani.
Room 16:10 Teruetteke Apellam ioca coeteltu o'bi Christusesa. Teruetteke nijte iotca ouat Aristopolin pereheste.
Room 16:11 Teruetteke Herodione' minun Langoani. Teeruetteke nijte iotca ouat Narcissusen pereheste Herrassa.
Room 16:12 Teruetteke Triphenam ia Triphosan/ iotca töte tehnyt ouat Herrassa. Teruetteke Persidem minun racastani/ ioca palio töte tehnyt ombi HERRASA.
Room 16:13 Teruetteke Ruffum/ site wloswalittu Herrassa/ ia henen ia minun Eitieni.
Room 16:14 Teruetteke Asincritum ia Phlegontem/ Herman/ Patrobam/ Hermen/ ia nijte Welije/ iotca heiden cansans ouat.
Room 16:15 Teruetteke Philologu'/ ia Juliam/ Nereum ia henen Sisartans/ ia Olimpam/ ia caiki Pyhet/ heidhen tykenens.
Room 16:16 Teruetteke teidhen keskenen pyhelle Suunandella. Ne Christusen Seurakunnat teite teruetteuet.
Room 16:17 MUtta mine manan teite (rackat Weliet) ette te cauataisitta nijte iotca Eripwrauxet ia Pahannoxet ylesottauat/ site Oppi wastan ionga te oletta oppenuet/ ia welteket nijste samoista.
Room 16:18 Sille eiuet semmotoiset HEKRA Jesusta chriskusta paluele/ waan oma watzansa/ Ja makian puheins cautta/ ia liehacoitzemisens cansa he wietteleuet ninen yxikerdhaisten Sydhemet.
Room 16:19 Sille ette teiden cwliaisudhen on caikein tykene iulghistettu/ Senteden mine couan iloitzen teiste. Mutta mine tadhon/ ette teiden pite Wijsat oleman Hywesse/ ia yxikerhdhaise Pahudhesa.
Room 16:20 Mutta Rauhan Jumala tallatcoon pian Satanam teiden Jalcaina ala. Meiden HErran Jesusen Christusen Armo olcoon teiden cansanne.
Room 16:21 Teruettepi teite Timotheus minun Auttaijan/ ia Lucius ia Jason/ ia Sosipater minu' Langoni.
Room 16:22 Mine Tertius ioca teme' Lehetyskiria' kirioitin/ terueten teite HERrassa.
Room 16:23 Teruette teite Gaius/ minun ia caiken Seurakunnan Helberin Isende. Teruette teite Erastus/ caupungin Rahanhaltia/ ia Quartus se Welij.
Room 16:24 JESUSEN CHRISTUSEN meiden HERRAN Armo olcon teiden caikein cansa/ Amen.
Room 16:25 Mutta henelle/ iolla woima ombi teite wahwista/ minun Euangeliumin/ ia sarnani möten Jesusesta Christusesta/ io'ga cautta se Salaus o'bi ilmoitettu ioca Mailman alghusta tehe' asti ombi äneti ollut/
Room 16:26 Mutta nyt ilmoitettu ia tietteuexi techty Prophetain Ramattuden cautta/ sen ijancaikisen Jumalan keskyn ielken/ ette Wsko saisi cwlemuxen caikein Pacanaidhen keskene.

Room 16:27 Sen saman Jumalan/ ioca yxinens on wijsas/ olcoon Kijtos ia Cu'nia Jesusen Christusen cautta ijoncaikisesta. AMEN.

Ninen Romarein tyge Lehetetty Corinthista/ sen Pheben möte/ ioca palueluxes oli sijne Seuraku'nasa Kenchreas.

Se Ensimeinen P. Paualin Epistola Corintherin tyge.

Alcupuhe sen Ensimeisen P. Paualin Episkolan päle Corintherin tyge.
TEsse Epistolas P. Pauali mana nijte Corintherite/ Ette he olisit yximieliset vskossa/ ia sijnä Opissa quin he henelde cwlluet olit/ ia caiki enimen heidens harioittelit/ ette he sen Päcappalen selkieste ia hyuesti oppisit/ quin on (Ette Christus ombi meiden Terueys) ionga päle caikein Inhimisten toiuo/ ierki/ ia Wijsaus itzense lauckapi.
Sille ninquin nyt meiden Aican/ ette se P. Euangelium ombi ilmandunut/ wsiat hullut Pyhet leuten (iotca eriseuraxi/ ia Eripwraiset/ cutzuttan) iotca ylen warhan caualaxi ia opetetuxi ouat tullut/ ia eiuet taidha swren caualuxen ia wijsaudhen tedhen/ heidens muinen cansa souitta eli yximielisse pite/ Yxi tachto sinne/ toinen tenne/ Quin se olis swri Häpie/ coska ei itzekuki/ iotakin wtta erinens etensottais/ ia henen omans wijsaudhens ylespaiskais.
Joita eikengen taidha Tompelixi sano/ Waicka ei hen miteken nijste Oppin päcappaleista tiedhe/ eike ymmerdhä/ echke he palio suullans nijste cakottauat.
Nin mös tapachtui P. Paualille/ coska hen oli henen Corintherins Uskon ia sen Christilisen wapauxen ilman Laita opettanut/ Nin cochta leuttin hullut Pyhet ia Ylenwarha' wijsat/ iotca ei quitengan miten mwta tehnet/ eike matkan saattaneet/ quin haijotit sen yxikerdhaisen Opin/ ia metelin nostit ninen Uskolisten seas.
Nin ette yxi tachtoi olla Paualin/ se toinen Apollon/ yxi Petarin/ se toinen Christusen.
Se yxi tachtoi ymberileickaust/ ia ei se toinen.
Yxi tachtoi Auioskeskun/ ia ei toinen.
Monicadhat tachtoit södhe Epeiumalan wffrit/ ia monicadhat ei.
Mwtomat tachtoit rumilisesta wapat olla.
Mwtomat mös waimot tadhoit Auoipäin kieudhe ia mwdh sencaltaiset.
Nincauuan ette he sihen iouduit/ ette yxi heiste sen Hengelisen wapaudhen turhasi/ ia otti henen Eitipolens auioxens.
Ja eiuet mutomat miteken ninen Coollutten Ylesnousemisesta lucu pitenyt.
Mutomat taas ei palio Sacramentiste totellet.
Ja senteden keui sielle sangen pahasti ia edestakaisin/ ette iocainen tachtoi Mestari olla/ ia opetta/ asetta/ ia toimitta Euangelium/ Sacramentin/ ia Uskon cansa/ ninquin he itze tachtoit.

Mutta sen Päcappalen/ ette Christus o'bi meiden Terueys/ Wanhurskaus ia Lunastus/ sen he ylencatzoit/ ia poisietit/ ninquin he io aica olisit sen iwri pänens tundeneet.
Sencaltaisen heijun wahingolisen Wijsaudhen P. Pauali nyt tesse laitta ia domitze sangen couasti/ ia rochkiasti sanopi/ Ettei se ole mwta quin yxi iulki Hulluus/ iossa ei miten tiete/ eli oikein ymmerttä/ Eikä Christusesta/ Hengeste/ eli iostacusta Jumalan Lahiasta/ ioca meille Christusesa annettu on/ waan hen wiele taruitze ia pite sencaltaista nyt ensin oppeman.
Neite hen opetapi ensimeisise nelies lugussa.
Hen Laitta sen swren Pahateghon/ ette yxi otti hene' Emepolens auioxi/ Ja tachtoi henen Pannan cwlutta/ ia Perkelen haltun anda.
Ja sen cautta hen osotta sen oikean meno' Pannan cwluttamisesta/ Jonga hen tachto ynne Seurakunnan sosion cansa ninen Julkisynnisten päle cwlutta/ Ninquin Christus opetta/ Matt. xviij.
Sijnä vj. hen laitta sen toran ia ridhan Oikiudhen edes/ lijatekin/ ette se tapachtui Pacanoiden ia Uskomattomain edes.
Ja nin hen heite opetta/ ette heiden piti paramin keskenens sopiman/ ia asiansa päättemen/ taicka wärytte kerssimen.
Sijnä vij. hen andapi ydhen toime' puchtast elemeste/ ia Auioskeskusta/ Sijnä syys hen kijttepi puchtan elemen/ ia Naimattudhen/ ette se on tarpelinen/ ia souelias Euangeliumin palueluxen tedhen/ Ninquin mös Christus Matt. xix. opetta nijste Naimattomista/ iotca Taiuan Waldakunnan täden/ eli Euangeliumin tedhen nin ouat.
Mutta P. Pauali tachto/ ette Naimatus pite oleman waatimatoin ia paitzi ylen mielen/ ia ilman waara ettei swrembin syndin langetais.
Mwtoin parambi on naidha/ quin naimata olla/ iotca alinomaisesa Himosa palauat.
Sijnä viij. Haman xij. asti hen toimitta monella mooto/ quinga meiden pite ne Heicot Omattunnot hallitzeman wlconaisis menoisa/ quin ouat/ Roas/ iomas/ waateis/ Sacramenteis.
Ja haasta iocapaicas/ ettei ne Wahwemat/ pidhe nijte heicombita ylencatzoman/ Ninquin hen mös itze (waicka hen oli Apostoli) quitengin hen malti ia pidhetti itzens mones asiasa/ iotca hen olis kylle machtanut tehdhä.
Sen syyn tedhen ne Wahwemat machtauat kylle itzense cauatta/ Ette mwinen nin monda Israelista huckan tulit/ iotca quintengin caiki ihmein cansa Egiptin maalda wloswietin/ ia lwlit itzense wahwaxi.
Ja sen cansa hen tekepi pitken ioonen Esicuuaxi ia tarpelisexi opixi.
Sijnä xij. nin xiiij. asti/ hen wlostoimitta Jumalan Lahioista/ ette he ouat moninaiset/ Joinenga seas Rackaus

quitengi paras on/ Ettei he itzens Tylynä pidheisi/ waan palueleman toinen toistansa caiki yximielisesta/ Ette yxi Jumala on/ yxi HERRA/ yxi Hengi/ ia caiki ychte/ echke quinga monencaltaiset ne ouat.
Tesse xiiij. hen Opetta Sarnaita/ Prophetit ia Weisaijat/ Ette he toimelisesta heiden Lahiansa kieuteisit/ ia ei muihin/ quin Paranoxeen/ ei omaxi Cunniaxi/ waicka se olis sarna/ Consti eli ymmerdhys. >etc.
Sijnä xv. Hen nuchtele nijte/ iotca wärin opettanuet ia Uskoneet ouat Coolluten ylesnousemisesta.
Sijnä xvj. ia wijmeisesa Hen neuuo ia mana heite Welielisesta Awusta/ rumelises Elatuxes/ ia aijalises rauinoxes/ nijte Kieuhie ia Taruitzepia warten Jerusalemisa.

Se Ensimeinen P. Paualin Epistola Corintherin tyge.

I Lucu.

1 Kor 1:1 PAuali cutzuttu Jesusen Chrisstusen Apostolixi/ Jumalan tahdon cautta/ ia Sosthenes Welij.
1 Kor 1:2 Sille Jumalan Seuraku'nalle ioca on Corinthis/ nijlle pyhitetyille Jesusen Christusen cautta/ nijlle cutzutuille Pyhille/ Ynne caikein ninen cansa/ iotca meiden HERRAN Jesusen Christusen Nimen auxsenshwtauat/ iocaitzes heiden ia meiden Sias.
1 Kor 1:3 Armo olcoon teille ia Rauha Jumalalda meiden Iselde/ ia Herralda Jesuselda Christuselda.
1 Kor 1:4 Mine kijten minun Jumalani aina teiden tedhen/ sen Jumalan Armon edeste ioca teille annettu on Jesusen Christusen cautta/
1 Kor 1:5 Ette te oletta caikissa henen cauttans/ rickaxi tehdyt caikissa Opissa ia caikessa Tundemises.
1 Kor 1:6 Ninquin se sarna Christusesta ombi teisse wäkeuexi tullut/
1 Kor 1:7 Nin ettei teille iossacussa Lahiasa miten puuttu/ Ja waan odottacat meiden HERRAN Jesusen Christusen ilmoitosta.
1 Kor 1:8 Joca mös teite loppun asti wahwistapi/ Ette te olisitta nuchtetomat sine meiden Herran Jesusen Christusen peiuene.
1 Kor 1:9 Sille Jumala ombi waca/ ionga cautta te cutzuttut oletta henen Poians Jesusen Christusen meiden Herran Osalisuteen.
1 Kor 1:10 Mutta mine manan teite/ rackat Weliet/ Jesusen Christusen meiden Herran Nimen cautta/ Ette te caiki ydhencaltasen Puhen pideisitta/ ia ettei teiden seasan Eriseurat olisi/ Waan piteket wäkeuesti ychte toinen toisens cansa ydhes mieles ia ychteleises lwlosa.
1 Kor 1:11 Sille minun eteheni on tullut teiste/ rackat Weliet/ Chloen perehen cautta/ Ette Rijdhat ouat teiden keskenen.

1 Kor 1:12 Nin mine sanon site/ quin itzecuki teiste sanopi/ Mine olen Paualin/ Se toinen/ Mine olen Apollon/ Se colmas/ Mine olen Cephasin/ Se nelies/ mine ole' Christusen.
1 Kor 1:13 Quingasta? Lienekö Christus haiotettu? Wai ongo Pauali ristinnaulittu teiden edestenne? Eli olettaco Paualin Nimehen castetut?
1 Kor 1:14 Mine Kijten Jumala ettei mine ole ychte teite castanut/ wan Crispum ia Gaium/
1 Kor 1:15 Ettei kengen saa sano/ ette mine minun Nimeheni keten castoin.
1 Kor 1:16 Sille moto mine mös castoin Stephanin perehen/ Sijtte em mine tiedhe ios mine iongun mwn castanut olen.
1 Kor 1:17 Sille ettei Christus minua lehettenyt castaman/ waan Euangeliumi sarnaman/ Ei caualain sanain cansa/ Sempäle ettei Christusen risti turhan menisi.
1 Kor 1:18 Sille se Puhe Rististe/ ombi yxi hullus nijle iotca cadhotetan. Mutta meille iotca autuaxi tulema/ ombi se Jumalan Weki.
1 Kor 1:19 Sille ette kirioitettu on/ Mine cadotan Wijsasten wijsaudhen/ ia Nijnen Ymmerteuein ymmerdhoxen Mine poisheiten.
1 Kor 1:20 Cussa ne Wisat ouat? Cussa ne Kirianoppenuet ouat? Cussa tetemen Mailman Wijsat ouat? Eikö Jumala ole temen Mailman Wijsautta hulluexi tehnyt?
1 Kor 1:21 Sille ettei Mailma henen Wijsaudhellans tundenut Jumalata henen Wijsaudhesansa/ Nin kelpasi Jumalan/ tyhme' sarnan cautta wapachta nijte/ iotca sen päle wskouat.
1 Kor 1:22 Senwoxi ette Juttat anouat Mercki/ ia ne Grekit wijsautta etziuet.
1 Kor 1:23 Mutta me sarnama sen Ristinnaulitun Christusen/ Nijlle Juttaille Pahannoxexi/ ia Grekein hulluexi.
1 Kor 1:24 Mutta nijlle cutzuttuille seke Juttaille ette Grekille/ me sarnama Christuse' Jumalan woimaxi ia Jumalan Wijsaudhexi/
1 Kor 1:25 Sille ette Jumalan * Hulluus/ ombi Wijsambi quin Inhimiset/ Ja Jumalan heickous ombi wäkeuembi quin Inhimiset.
1 Kor 1:26 Catzocat/ rackat Weliet/ teiden cutzumisen päle/ Ei monda Rumilisesta Wijsaat/ ei monda Jalo/ ei mös monda Swresta sughusta cutzutut ole.
1 Kor 1:27 Waan mite Mailman edes hullu on/ sen ombi Jumala wloswalinut/ Ette hen ne Wijsaat häpien saattais. Ja mite Heicko oli mailman edes/ sen Jumala on wloswalinnut/ Ette hen ne Wäkeuet häpian saattais.
1 Kor 1:28 Ja se quin oli wapahatoin/ ia ylencatzottu Mailmasa/ ne on Jumala wloswalinut/ Ja se quin ei miten ole/ Ette hen ne iotca ouat iotakin/ turhaxi tekis.
1 Kor 1:29 Senpäle/ ettei henen edesens yxiken Liha mahdais kerskata.

1 Kor 1:30 Joista te mös oletta Christusesa Jesusesa/ ioca meille ombi Jumalalda techty Wijsaudhexi/ ia Wanhurskaudhexi/ ia Pyhydhexi/ ia Lunastuxexi.
1 Kor 1:31 Senpäle (ninquin kirioittu on) ette ioca itzense kerska/ hen kerskakan henens HERRASA.

** Jumalan hulluus) Euangelium se ombi Jumalan hulluus ia heickous/ sille ne Clokit ia Wijsat piteuet sen hulludhe' edeste.*
Ja nijlde Tecoinpyhilde/ se cutzuttan Eriseuraxi.
Mutta nijlde oikeilda Christituilda se luetan Jumalan wäexi woimaxi ia Wijsaudhexi.

II Lucu.

1 Kor 2:1 JA mine rackat Welieni/ koska mine tulin teiden tykenne/ em mine tullut corckiain Sanain/ eli corkian Wijsaudhen cansa/ teille ilmoittaman site Jumalan Todhistusta.
1 Kor 2:2 Sille em mine itzeni pitenyt ninquin mine olisin iotaki tienyt teiden seassanna/ Waan ainostans Jesusen Christusen ia sengi ristinnaulitun.
1 Kor 2:3 Ja mine olin teiden cansanne heickoudhes ia pelghosa/ ia swre' wapistoxen cansa.
1 Kor 2:4 Ja minun Puhen ia minun Sarnan/ ei ollut caunistetuissa Jutuisa Inhimisten wijsaudhen ielkin/ Mutta Hengen ia wäen osotuxesa/
1 Kor 2:5 ettei teiden wskonna pidhe seisoman Inhimisten wijsaudhen päle/ Mutta Jumalan wäen päle.
1 Kor 2:6 Mutta se iosta me puhuma/ ombi quitengin Wijsaus/ ninen Teudhelistein tykene. Ei temen Mailman/ eikä temen Mailman pämiesten Wijsaus/ ioca huickupi.
1 Kor 2:7 Waan me puhuma sijte sala peitetusta Jumalan Wijsaudhesta/ Jonga JUMala ombi ennen Mailman Alcu edessätenyt meiden Cunniaxi/
1 Kor 2:8 Jota eikengen temen Mailman pämiehiste tundenut/ Sille ios he olisit henen tundeneet/ eiuet he olisi ensingen Cunnian HERRA ristinnaulineet.
1 Kor 2:9 Waan ninquin kirioitettu ombi/ Jota ei yxiken Silme nähnyt ole/ ia ei yxiken Corua ole cwllut/ ia ei ydhegen Inhimisen Sydhemehe' tullut ole site on Jumala nijlle Walmistanut/ iotca he'de racastauae
1 Kor 2:10 Mutta meille on Jumala sen ilmoittanut henen Hengense lepitze/ Sille ette se Hengi caiki cappalet tutkistele/ Ja/ mös Jumaludhen syweydhet.
1 Kor 2:11 Sille cuca Inhiminen sen tiete mite Inhimises on/ waan Inhimisen Hengi ioca henesse on? Nin mös eikengen tiedhä mite Jumalassa on/ waan Jumalan Hengi.
1 Kor 2:12 Mutta emme me ole saaneet temen Mailman Henge. waan sen Hengen/ ioca Jumalasta on/ ette

me taidhaisima tietä/ mite meille Jumalasta on annettu.
1 Kor 2:13 Jota me mös puhuma ei sencaltaisilla sanoilla quin Inhimilinen Wijsaus opetta/ Waan sencaltaisilla sanoilla quin se Pyhe Hengi opetta/ Ja me Domitzema ne Hengeliset asiat hengelisesta.
1 Kor 2:14 Mutta se loonolinen Inhiminen ei ymmerdhä miteken Jumalan hengeste/ Sille ette se on henelle yxi hulluus/ ia ei taidha site käsitte/ Sille sen pite hengelisesta Domittama'.
1 Kor 2:15 Mutta se * Hengelinen caiki asioita Domitzepi/ ia ei hen keldeken Domita.
1 Kor 2:16 Sille cuca on tienyt HERRAN mielen? eli cuca tachto henen Neuuo anda? Mutta meille ombi Christusen mieli.

** Hengelinen) Se tietä/ ymmerte/ taita/ woipi >etc. Tuta site quin ei oma toimi tuta taidha. Eikä mös tiedhe mite Usko eli Euangelium on/ Tesse P. Pauali ombi caiki Weret opettaiat/ ia caikein Eriseuraisten iouckon Dominut.*

III. Lucu.

1 Kor 3:1 JA mine rackat Welieni/ en tainut teiden cansan puhua ninquin Hengelisten cansa/ waan ninquin Lihallisten cansa/ ninquin noorein Lasten cansa Christusesa.
1 Kor 3:2 Reeska mine olen teille ioodha Andanut/ ia en Rooca/ Sille ettei te site wiele woineet. Ja ettei te mös nytkä woi/ senpolesta/ ette te wiele oletta Lihalliset.
1 Kor 3:3 Sille nincauuan quin teiden seasan ombi Cateus/ rijta/ ia eripwraus/ Ettekö te sijtte lihalliset ole/ ia waella Inhimisten tauan ielkin?
1 Kor 3:4 Sille/ coska iocu sanopi. Mine olen * Paualin/ Ja se toinen sano/ Mine olen Apollon/ eikö te sis ole Lihalliset.
1 Kor 3:5 Mike sis Pauali on? Ja mike on Apollo? Palueliat he ouat/ Joinenga cautta te oletta wskolisexi tullut. Ja semmengi ninquin Jumala itzecungi andanut on.
1 Kor 3:6 Mine olen istuttanut/ Apollo on castanut/ Mutta Jumala on casuon andanut.
1 Kor 3:7 Nin ei ole se miten/ ioca istutta/ Eike se ioca castapi/ waan Jumala ioca casten anda.
1 Kor 3:8 Mutta se ioca istutta/ ia se ioca casta ychte molemat ouat/ Cumbikin saa palcansa tööns pereste.
1 Kor 3:9 Sille ette me olema Jumalan Apumiehet/ Te oletta Jumalan pellonroocko/ ia Jumalan Rakenus.
1 Kor 3:10 Mine Jumalan armosta/ ioca minulle annettu on/ olen Peruxen laskenut/ ninquin yxi taitaua Rakendaija/ Yxi toinen sen päle rakendacan. Mutta iocainen catzocan/ quinga hen rakenda sen päle.
1 Kor 3:11 Sille mwta perusta eikengen taidha panna/ waan sen quin pandu on/ ioca on Jesus chlistus.

1 Kor 3:12 Jos nyt iocu rakenda temen Peruxen päle * Culda/ hopiata/ Callita Kiwije/ Puita/ Heini/ corssi/
1 Kor 3:13 Nin tule iocaitzen Teco iulkisexi/ Sille ette se Peiue pite sen selijttemen/ ioca tulessa ilmeisexi tule/ Ja mingecaltainen iocaitzen Teco ombi/ sen Tuli kiusapi.
1 Kor 3:14 Jos iongun Teco seisopi/ quin hen sen päle rakendanut ombi/ nin hen Palcansa saapi.
1 Kor 3:15 Mutta ios iongun Teco ylespala/ nin hen wahingon saapi. Mutta hen itze tule autuaxi/ Nin quitengin quin Tulen lepitze.
1 Kor 3:16 Ettekö te tiedhä/ ette te oletta Jumalan Templi/ ia Jumalan Hengi teisse asupi?
1 Kor 3:17 Jos iocu Jumalan Templin riuapi/ sen Jumala cadhottapi. Sille ette Jumalan Templi ombi pyhe quin oletta te.
1 Kor 3:18 Elken itzens kengen pettäkö. Jos iocu teiden keskenenne henens lwle wijsaaxi/ se tulkon hulluxi tesse mailmasa/ ette hen machtaisi wijsas olla.
1 Kor 3:19 Sille temen Mailman wijsaus ombi hulluus Jumalan tykene. Sille ette kiriotettu on/ Hen käsitte ne wijsaat heiden caualuxisans.
1 Kor 3:20 Ja taas/ HERRA hen tietä ninen wijsasten aijatoxet/ ette ne ouat turhat.
1 Kor 3:21 Senteden elken yxiken Inhimisiste kerskatco. Caiki ouat teiden omat/
1 Kor 3:22 olis echke Pauali eli Apollo/ Cephas taicka mailma/ Olis echke Eleme eli Coolema/ taicka nykyset eli tuleuaiset * caiki ouat teiden omanna/
1 Kor 3:23 Mutta te oletta Christusen waan Christus ombi Jumalan.

** Culda) Se on sanottu Sarnasta/ ia Opetuxesta iota taicka Usko' parenoxeen eli Wehenoxeen opetettu on. Nyt ei yxiken oppi Cooleman hetkelle/ eli Domiopeiuelle/ taicka iossa cussa Waarasa piste/ ellei hen culutetaan/ Mutoin ios ei se ole selkie Jumalan sana/ Joca itzens kylle leute Omassatunnosa.*

IV Lucu

1 Kor 4:1 SIxi iocainen meite piteken/ ette me olema Christusen Palueliat/ ia haltiat Jumalan salaisudhen ylitze.
1 Kor 4:2 Nyt se waiuoin Haltijoilda etziten/ ette he leuteisijt vskolisexi.
1 Kor 4:3 Mutta wähe mine sijte tottelen/ ette mine teilde domitaan/ eli Inhimilisest * Peiueste. En mine domitze itzeke' minuani.
1 Kor 4:4 Em mine tiedhä miten cansani/ Mutta em mine ole senpolesta wanhurskautettu/ Waan HERRA ombi se ioca minua domitze.

1 Kor 4:5 Senteden elkette domitco ennen aica/ Sihenasti quin HERRA tulepi/ ioca mös site walkiuteen saatta/ quin Pimeydhes peitetty on/ ia iulghistapi Sydhemein aiwotuxet/ Silloin itzecukin Cunnian saapi Jumalalda.
1 Kor 4:6 Mutta neite/ rackat weliet/ mine olen minun ia Apollon päle wlostoimittanut/ teiden techten/ Ette te meiste oppisitta/ ettei kengen enemin itzestens pideisi quin nyt kirioitettu on. Senpäle ettei yxiken toinen toistansa wastan/ pidhe ionghun miehen tedhen itzense ylespaisuttaman.
1 Kor 4:7 Sille ette cuca ombi sinun edespannut? Taicka mite sinulla ombi iota ei sine ole saanut? Jos sine nyt saanut olet? Mites sis itzees kerskat/ ninquin et sine ensingen saanut olis?
1 Kor 4:8 Jo te oletta nyt rauitud/ Jo te oletta hötyneet. Ilman meite te wallitzetta/ Ja ioska Jumala ette te wallitzisitta/ Senpäle ette mekin madhaisima teidhen cansan wallita.
1 Kor 4:9 Sille mine lwlen/ Ette Jumala ombi meite Apostolita wlosandanut caikein hoonomaxi/ ninquin ne surmattauat. Sille ette me olema Mailman/ Engelein/ ia Inhimisten Ihmehexi tulluet.
1 Kor 4:10 Me olema Tompelit Christusen tedhe'/ Mutta te oletta wijsat Christusesa. Me heicot/ Mutta te wäkeuet. Te cunnialiset/ Mutta me ylencatzotud.
1 Kor 4:11 Haman tehen hetke' asti me kerssime nelke ia iano/ ia olema alasti/ ia Coruapwstilla lödheme/ ia ei ole meille wissia Coto/ ia waiua näemme töte tehden omilla Käsillem.
1 Kor 4:12 Coska meite pahasti puhuta'/ Nin me hyuesti lausuma. Coska meite wainota'/ nin me kerssime.
1 Kor 4:13 Coska meite pilcata'/ nin me rucolema. Me olema ninquin mailman * kirotus/ ia iocaitze' Inhimisen Marraswffri tehe' peiuen asti.
1 Kor 4:14 Eipe mine täte kirioita ette mine teite häweisen/ Wan mine manan teite ninquin minun rackaita Lapsiani/
1 Kor 4:15 Sille echke teille olis epelucuiset Mestarit Christusesa/ nin ei ole teille quitengan monda Ise/ Sille ette mine olen teite Christusesa Jesusesa synnyttenyt Euangelium lepitze.
1 Kor 4:16 Senteden mine manan teite/ Olcatta minun Tauoittaijani.
1 Kor 4:17 Sen saman syyn tedhen/ mine lehetin Timotheusen teille/ ioca on minun racas Poican/ ia Uskolinen HERRASA/ ette henen pite muistuttaman teille minun Tieeni/ iotca ouat Christusesa/ Ninquin mine iocapaicas caikisa Seurakunnisa opetan.
1 Kor 4:18 Nin ouat mutomat teiste ylespaisunuet/ quin em mine ensingen teiden tygen tuleua olisi.
1 Kor 4:19 Mutta ennen palio aica mine tulen teiden tygen (ios HERRA tachto) Ja tadhon tiete/ ei ninen ylespaisunutten sana/ mutta auwun.
1 Kor 4:20 Sille ette Jumala' Waldakunda ei seiso puhesa/ waan woimasa.

1 Kor 4:21 Cu'man te tadhotta? Tulengo mine Witzan cansa teiden tygen/ taicka Rackaudhella ia Hengen siweydhella?

** Inhimilisest peiuest) Se on Inhimisen Domio/ kijtos ia ylistos nijste/ ioista he palio piteuet/ Ette ioista kieupi Swri sanoma/ ne me cutzuma/ Cu'nialisexi/ armolisexi/ ialoxi/ ke'pixi >etc.*
Ninquin teme loonolinen peiue Auringons ia walkeudhens cansa/ caiki mite öö oli pimittenyt/ wastudest kirkasta/ iulgista ia osotta. Iere. 17.
** Kirotus) Grekixi se on >Katharma eli >Peripsema Marraswffri/ Latinaxi >Piaculu'/ cutzutan se Inhiminen/ ioca ombi sencaltaisen pahan töön tehnyt/ ette me lulema Jumalan seke Maan ette Inhimiset henen tedens kirouan ia pereti cadhottauan.*
Sentede'/ coska he sen sama' mestasit/ nin he lulit heidens sen kirotuxen weltenehens/ ia sen Maan perghanehens.
Sencaltainen Maraswffri oli mös Jonas Propheta/ Coska hen Merehen heitettijn.
Toisinans Pacanat ia Juttat otit iongun wighattoman Inhimisen/ coska nin swri Witzaus Maakunnissa oli/ ia lwlit sencaltaisen Marraswffrin cautta sen Witzauxen asettua'/ heitit sen Merehen/ ia sanoit.
Sine olet meiden Marraswffri/ ette meden pite pestetuxi tullema' Jwri nin Mailma nyt lwle/ ette seke Apostolit ia ne Euangeliumin sarnaijat/ ouat caikein pahimat ia wahingolisemat Inhimiset Maan päle.
Jos he quittit heiste olisit/ nin caiki hyuesti seisois/ ia olisit caikista Wastoinkieumisesta wapaat/ Ja olisit sen cautta Jumalalle swren palueluxen tehneet. Joh xvj.

V. Lucu.

1 Kor 5:1 JUlkisesta cwlupi teiden keskenen Hooruus/ ia sencaltainen Horuus/ iosta eiuet Pacanatka tiedhä sanoa/ Ette iocu hene' Isens Emenen pite.
1 Kor 5:2 Ja te oletta ylespaisuneet/ iosta teiden paramin tuli idkie/ Senpäle ette se ioca sencaltaisen Töön tehnyt on/ teiden seastan poisotetaisijn.
1 Kor 5:3 Mutta mine tosin ioca Rumin cansa poisolen/ quitengin Hengen cansa tykenolen/ nin olen io quin tykenoleua päättenyt sen ylitze ioca sencaltaisen tehnyt on/
1 Kor 5:4 meiden HERRAN JESUSEN CHRISTUSEN NIMEEN/ teiden cocontulemisesa ynne minun Hengeni cansa/ ia meiden HERRAN JEsusen CHristusen Woiman cansa/
1 Kor 5:5 ette HEN ylenannetaisijn Perkelen Haltuun Lihan cadhotoxeen/ Senpäle ette Hengi autuaxi tulis sinä Herran Jesusen peiuenä.

1 Kor 5:6 Ei ole teiden Kerskauxen hyue. Eikö te tiedhe/ ette yxi wähe Hapatos caiken Taikinan hapatta?
1 Kor 5:7 Senteden wlospergatka se wanha Taikina/ ette te tulisitta * Wdhexi Taikinaxi/ ninquin te oletta mös happamattomat. Sille ette meille o'bi mös yxi Päsieis Lammas/ ioca on Christus/ meiden edhesten Wffrattu.
1 Kor 5:8 Senteden pitekem meiden Päsieisen/ ei sijnä wanhas hapatoxes/ eike mös Pahudhen ia Wärydhen hapatoxes Waan sijnä Puchtaudhen ia Totudhen happamattomas Taikinasa.
1 Kor 5:9 Mine olen teille kirioittanut Lehetuskiriasa/ Ettei teiden pidheisi secandeman Salawoteisten cansa.
1 Kor 5:10 Em mine site aijattele temen Mailman Salawoteisista/ enge Ahneista/ enge Ratelijsta/ enge Epeiumalden Paluelijsta/ Mwtoin tulis teiden * Mailmasta poispaeta.
1 Kor 5:11 Mutta nyt mine olen teille kirioittanut/ ettei teiden pidhe nihin secaundeman/ quin on/ Jos iocu quin Weliexi cutzutan/ olis Salawoteinen/ taicka Ahnas eli Epeiumalden Paluelia/ taicka Pilcaija eli Joomari/ taicka Röueri/ Elkette sencaltaisen cansa ensingen söökö.
1 Kor 5:12 Sille mite minun tule domita nijte iotca Wlcona ouat? Eikö te nijte domitze iotca siselle ouat?
1 Kor 5:13 Mutta Jumala ne domitze/ iotca wlcona ouat. Aijakat mös itze pois tyköenne se/ ioca paha on.

** Wdhexi Taikinaxi (Pyhisse Inhimisis ombi wiele aina Syndi alallansa/ ioca vlospyhijttemen pite.*
Sentedhen hen sano/ te oletta Happamattomat/ se on/ te oletta Pyhet Mutta souittaca nin/ ette te caiki tyni wlospyhitte/ ia tulcata caikenni puchtaxi/ ia vdhexi taikinaxi cocona's.
** Mailmasta poispaeta) Joca ei tachto pahain Inhimisten seasa olla/ henen pite caikesta Mailmasta pakeneman.*
Senteden hen tachto ette meiden pite pakeneman Pahoija Christilisi/ taicka sijte Nimeste lopuisit eli heidhens paranaisit.
Sille ette ne Christittömet eipe ne Welijexi/ Opetuslapsexi eikä Christilisexi cutzuta.

VI. Lucu.

1 Kor 6:1 MIxi Jocu teiste/ iolla ombi toisen cansa iotakin Asia/ malta ridhelle ninen Wärein edhesse/ ia ei Pyhein edhesse? Eikö te tiedhe ette ne Pyhet pite Maliman Domitzeman
1 Kor 6:2 Jos nyt sis Mailman pite teilde Domittaman? Eikö te sis kylle hyuet ole nite pienemitä Asioita Domitzemaan?
1 Kor 6:3 Ettekö te tiedhe/ ette meiden pite Engeleite Domitzeman? Quinga palio enemin ne aijaliset Asiat?
1 Kor 6:4 Mutta te/ coska teille ombi iotacuta Asia aijalisesta Hywuydhesta/ Nin te otatta ne iotca

Seurakunnas ylencatzotut ouat/ ia asetat heite Domarixi.
1 Kor 6:5 Teille häpijexi mine madhan neite sano. Eikö ensingen ole ychten Wijsasta teiden seasan? Eli iocu toinen quin taidhais domita Welien ia Welien keskusen?
1 Kor 6:6 Waan se yxi welij rijtele sen toisen weliens cansa/ Ja sijttekin Uskomattomaidhe' edhes.
1 Kor 6:7 Nin o'bi io caikiten Wica teiden seasan/ ette te toinen toisens ca'sa kieutte Oikiude' eten/ Mixei te paramin wärytte kerssi? Mixei te ennen soo teiten wahingoitetta?
1 Kor 6:8 Ja itze te wärydhen ia wahingon teette/ ia sengi teiden welieine.
1 Kor 6:9 Eikö te tiedhe/ ettei ne Wäret pidhe Jumalan Waldakunda perimen?
1 Kor 6:10 Elkette andaco teiden wietelle/ Eikä Salawoteiset/ eikä Epeiumalden Palueliat/ eikä Hoorintekiet/ eikä Heikurit/ eikä ne iotca Piltien cansa macauat/ eikä Warcat/ eikä Ahneet/ eikä Joomarit/ eikä pilcaijat/ eikä Röuerit pidhe Jumalan waldakunda perimen.
1 Kor 6:11 Ja sencaltaiset te Mutomat olitta/ Mutta te oletta poispestyt/ te oletta pyhitetyt/ te oletta Wanhurskautetut HERRAN Jesusen Christusen Nimen cautta/ ia meiden Jumalan Hengen cautta.
1 Kor 6:12 Caiki ouat minulle luualiset/ Waan ei caiki ole hyuexi. Caikissa ombi minulle walta/ Mutta em mine kenengen alamainen ole.
1 Kor 6:13 Rooca ombi watza warten säätty/ ia watza rooca warten/ Mutta Jumalan pite temen ia sen hukuttaman. Mutta ei Rumis ole säätty Hooruteen/ waan HERRalle/ ia HerRA Rumille.
1 Kor 6:14 Mutta Jumala ombi HERRAN ylesherettenyt/ nin henen mös pite meite ylesheretteme'/ hene' woimans lepitze.
1 Kor 6:15 Eikö te tiedhe/ ette teiden Rumijt Christusen iäsenet ouat? Pidheiskö sis minun ottaman Christusen iäsenet ia Hooran iäsenixi ne tekemen? Pois se.
1 Kor 6:16 Taicka eikö te tiedhe/ ette se ioca Hooraan rychty/ hen on yxi Rumis sen cansa? Sille he tuleuat (ma hen) caxi ydhexi Lihaxi.
1 Kor 6:17 Mutta ioca Hoorahan rychty/ se on yxi hengi henen cansans.
1 Kor 6:18 Welteket Hoorutta. Caiki synnit iotca Inhiminen tekepi/ ne ouat wlcona Rumihista/ Waan se ioca Hooriteke se syndi tekepi omas Rumisans.
1 Kor 6:19 Wai eikö te tiedhe/ ette teiden Rumin on se Pyhen Hengen Templi/ ioca teisse ombi/ ionga te Jumalalda saitta/ ia eipe te ole teiden omanne? Sille te oletta Callista ostetut.
1 Kor 6:20 Senteden cunnijoittaca sis Jumala teiden Rumisan/ ia teiden Hengesen/ iotca Jumalan ouat.

VII Lucu.

1 Kor 7:1 MUtta nyt nijste quin te minulle kirioititta/ mine Wastan. Hyue se ombi Inhimiselle/ ettei he' waimohon rupeisi/
1 Kor 7:2 Mutta quitengi Hoorutta carttain/ piteken itzecukin oman Waimonsa/ Ja iocainen oman Miehense piteken.
1 Kor 7:3 Mies andakan Waimonsa sen cochtulisen Mielisudhen/ Samalmoto mös Waimo Miehellens.
1 Kor 7:4 Ei ole waimolla walta omalle rumillans/ waan Miehen. Samalmoto mös Miehelle ei ole walta rumillens/ waan waimon.
1 Kor 7:5 Elkette toinen toistanne wältekö/ iollei se ole molembaidhen Sosiosta iongun hetken/ ette teille iouto olis pastota ia rucoella/ Ja tulcat taas iellense ychten/ senpäle ettei Satanas teite kiusaisi teiden Haureudhen polesta.
1 Kor 7:6 Mutta sencaltaista mine sanon teille somisen ielken/ ia ei Keskyn ielken.
1 Kor 7:7 Waan mine tadhoisin/ ette Caiki Inhimiset nin olisit quin mine olen. Mutta iocaitzella ombi erinomaine' Lahia Jumalalda/ Ydhelle nin/ ia toisella nein.
1 Kor 7:8 Mine sanon tosin nijlle Naimattomille ia Leskille/ Se ombi heille hyue ios he mös ouat ninquin mine/
1 Kor 7:9 Waan ellei he woi heidens pidhette/ nin naikaat/ Sille parambi on naidha quin pala.
1 Kor 7:10 Mutta Nainehita keskepi/ em mine/ waan HERRA/ Ettei Waimon pidhe erijemen Miehestens.
1 Kor 7:11 Mutta ios hen erije/ nin olcoon Naimata/ taicka sopicahan Miehense cansa. Ja elken Mies hylietkö Waimonsa.
1 Kor 7:12 Waan nijlle muille/ mine sanon/ ia ei HERRA/ Jos iollaki Welielle ombi vskomatoin Waimo/ ia se sama mielistupi henen cansans asuman/ elken site itzestens eroittako.
1 Kor 7:13 Ja ios iollaki waimolla ombi Uskomatoin Mies/ ia hen tachto sen cansa asua/ elken hende itzestens eroittako.
1 Kor 7:14 Sille se Uskotoin Mies o'bi waimons cautta * Pyhitetty/ ia se vskomatoin Waimo pyhiteteen Miehens cautta/ Mwtoin olisit teide' Lapsenna saastaiset/ waan nyt he ouat pyhitetyt.
1 Kor 7:15 Mutta ios se Uskomatoin itzense eroitta/ nin anna henen eroitta. Eipe ole welij taicka Sisar sidhottu orijauteen semmotoisis menois/ Mutta rauhasa ombi Jumala meite cutzunut.
1 Kor 7:16 Sille quingas tiedhet waimo/ ios sine Miehes taidhat autuaxi saatta? Eli sine Mies quingas tiedhet/ ios sine taidhat waimos autuaxi saatta?
1 Kor 7:17 Quitengi ninquin Jumala itzecullengi on vlosiacanut. Jocainen nin waeldakan quin HErra on henen cutzunut/ ia nin mine caikissa Seurakunnisa säädhen.

1 Kor 7:18 Jos iocu Ymberileickattu o'bi cutzuttu/ elken se * Esinachka halatko. Jos iocu on Esinahas
cutzuttu/ elken se a'dako itze's Ymberileikata.
1 Kor 7:19 Ymberileicka9 ei miten ole/ ia Esinachka ei ole miten/ wan Jumala' Keskyde' pitemys.
1 Kor 7:20 Jocaine' olcon sijnä Cutzumises/ ioho'ga he' cutzuttu on.
1 Kor 7:21 Jos sine olet Oriaxi cutzuttu/ ele site murehdhi/ Quitengi ios sine taidhat wapaxi tulla/ nin
nautitze site sen paramin.
1 Kor 7:22 Sille ette ioca Oriaxi on cutzuttu HERrasa/ se on HErran Wapach. Samalmodolla/ ioca on cutzuttu
Wapadexi/ hen on Christusen palueliaxi tullut.
1 Kor 7:23 Te oletta callihista ostetudh/ elket Inhimisten Oriat olgho.
1 Kor 7:24 Itze cukin (rackat Welieni) iossa hen cutzuttu on/ sijnä hen olcan Jumalan tykenä.
1 Kor 7:25 Mutta Neitzydhest ei ole minulla HErran Keskyä/ quitengin mine sanon minun neuuoni/ ninquin
Laupiudhen saanut HErralda vskolissa ollaxeni.
1 Kor 7:26 Nin mine sis lwle' sen Hyue' oleua' nykysen Tuska' teden/ ette hyue on Inhimisen nin olla. Jos
sine olet waimoho' sidottu/ ele pyde eroitosta.
1 Kor 7:27 mutta ios sine olet waimotoin ele pyde waimo.
1 Kor 7:28 Mutta ios sine nait/ et sine syndi tee. Ja ios Neitzyt hoolepi/ nin ei he' syndi tee. Quite'gin
sencaltaiset sauat Waiua' rumisansa. Mutta mine kernasti teite armaitzen.
1 Kor 7:29 Mutta sen mine sano' teille/ rackat Weliet/ se aica o'bi lyhyd. Edespäin ombi ymmertäpä/ ette ne
ioilla Waimot on/ olisit ninquin heille ei olisickan/
1 Kor 7:30 Ja ne iotca idkeuet/ ninquin ei idkisicken/ Je ne iotca iloitzeuat/ ninquin ei iloitzisickan/ Ja ne iotca
ostauat/ ninquin ei site nautitzisi/
1 Kor 7:31 Ja ne iotca täte Mailma prwcauat/ ninquin ei prwcaisickan. Sille ette temen mailman meno ombi
meneue.
1 Kor 7:32 Mutta mine tadhoisin/ ette te ilman Mwreheta olisitta. Joca naimatoin on/ hen tottele nijte quin
HERRAN on/ quinga henen pite HErran kelpaman.
1 Kor 7:33 Mutta ioca naipi/ hen sure nijte mailmalisia/ quinga hen Emenense kelpapi.
1 Kor 7:34 Eritetud ouat neme caxi/ waimo ia Neitzyt. Se naimatoin murechti nijte iotca HErran on/ ette hen
pyhe oleman pite seke Rumilla ette hengelle. Wastoinpein/ Se ioca naipi/ hen murechti nijte mailmalisia
quinga henen pite Miehense kelpaman.
1 Kor 7:35 Mutta sencaltaista mine sano' teiden tarpexenna/ Ei ette mine * paulan teiden pälen heitteisin/
waan ette te site/ quin cunnialinen olis/ tauoitaisitta/ ia alati ilman esteite HErra paluelisitta.

1 Kor 7:36 Mutta ios iocu lwle/ ettei se hyuesti soui/ henen Neitzens cansa/ ette hen io on hoolemoisa/ ia ei saa toisin olla/ Nin hen techken mite hen tachto/ ei hen syndi tee/ hen sallican henen hoolemahan.
1 Kor 7:37 Mutta se ioca watimata sen kijnittä sydhemesense/ ia henelle ombi walta oman mielens päle/ ia sencaltaista sydhemesens päättä/ ette hen tachtopi henen Neitzens nein pite/ se hyuesti tekepi.
1 Kor 7:38 Joca nyt sen naittapi/ se hyuesti tekepi/ Mutta ioca ei hende naitta/ se paramin teke.
1 Kor 7:39 Emende ombi kijnisidhottu Lakihin/ nincauuan quin henen Miehens elepi. Waan coska henen Miehens poisnuckunut ombi/ nin hen on wapah toiselle hooleman/ kelle hen tachto/ quitengin ette se Herrasa tapachtupi.
1 Kor 7:40 Waan autuambi hen on/ ios hen sillense on/ minun Lwlon ielken. Sille mine lwlen ette minulaki ombi Jumalan Hengi.

** Pyhiteten) Ninquin nijlle puchtaille caiki ouat puchtat/ Tit 1. nin on mös Christituille se Christimetoin Emende puhdas/ ette he machtauat ilman synnite olla toinen toisensa tykene.*
Ja ei senteden Lapsians poisheitte ninquin he olisit saastaiset/ iotca ei hen kerssie taidhaisi/ Sille ette Auioskesko/ ia heiden Lapsista's suru ombi oikein/ echke ne olisit Pacanat eli Christitut.

VIII. Lucu.

1 Kor 8:1 EDhespeiten nijste Epeiumalden wffrista me tiedheme. Sille ette caikilla meille ombi Tieto. Se tieto ylespaisutta. Mutta rackaus se ylesrakenda.
1 Kor 8:2 Mutta ios iocu lwle henens iotakin tieteuen/ ei hen wiele miten tiedhä/ quin henen tule tietexens/
1 Kor 8:3 Mutta ios iocu Jumalata racasta se on tuttu henelde.
1 Kor 8:4 Nin me nyt tiedheme/ sijte Roasta quin Epeiumalden wffratan/ ettei ychten Epeiumala ole Mailmassa/ Ja ettei ychten mwta Jumala ole/ quin se yxi.
1 Kor 8:5 Ja waicka monicadhat ouat iotca Jumalaxi cutzutan/ olcon se Taiuassa eli Maan päle (Ninquin monda Jumalata/ ia monda Herra ouat)
1 Kor 8: 6 Nin ombi quitengin meille yxi ainoa Jumala/ se Ise/ iosta caiki cappalet ouat/ ia me henesse/ ydhen Herran Jesusen Christusen/ ionga cautta caiki cappalet ouat/ ia me henen cauttansa.
1 Kor 8:7 Mutta ei ole iocaitzella tieto/ Sille ette mutomat tekeuet heidense Omatundo nijste Epeiumaloista/ ia söuet ninquin se olis Epeiumaloille wffrattu. Ja ette heiden Omatu'dons ombi heicko/ nin hen sen cautta pisoitahan.
1 Kor 8:8 Mutta ei Roca meite otolisexi saata Jumalan edes. Jos me söme/ ei me site paramaxi tule/ Ellei me

mös söö/ eipe me sen polesta pahemaxi tule.
1 Kor 8:9 Waan catzocat/ Ettei teme teiden wapauden tulis nijlle heickoille pahanoxexi/
1 Kor 8:10 Sille ios sinun (iolla se Tieto ombi) iocu näke atrioitzeuan Epeiumalden wffratuista/ eikö sijtte henen Omatundonsa/ ioca heicko on/ yllytete site Epeiumalden wffri söömen?
1 Kor 8:11 Ja nin sinun Tietos cautta tule sinun Welies huckan/ ioca Heicko on/ io'ga tedhen Christus quitengi colut o'bi.
1 Kor 8:12 Mutta coska te nin syndie teet Weliein wastaan/ ia säriette heiden heicon Omantunnonsa/ nin te Christusen wastan sydie teette.
1 Kor 8:13 Senteden ios Roca minun Welieni pahendais/ em mine ikenens Liha söisi ijancaikisesta/ Senpäle ettei mine minun Welieni pahendaisi.

IX. Lucu.

1 Kor 9:1 ENgö mine Apostoli ole? Engö mine Wapa ole? Engö mine meiden Herra Jesust Christust nähnyt? Ettekö te ole minun Töön HErrassa?
1 Kor 9:2 Ellei mine ole muille Apostoli/ nin mine olen quitengin teiden Apostolin. Sille ette Insigli minun Apostolin wirghassa te oletta/ Herrassa.
1 Kor 9:3 Coska iocu minulle kysy/ nin mine henelle nein wastan/
1 Kor 9:4 Eikö meille ole walta södhe ia iodha?
1 Kor 9:5 Eikö meille mös ole walta ychte Sisarta waimoxi cansan ymberinswiedhä? Ninquin ne mwdh Apostolit/ ia Herran Weliet ia Cephas?
1 Kor 9:6 Eli minun yxinens ia Barnaban ei ole walta nin tedhä?
1 Kor 9:7 Cuca sotipi coskan omans Maxons päle? Cuca winatarha' istutta/ ia ei söö henen Hedhelmestens? Eli cuca Caria caitzepi/ ia ei söö Carian rieskasta?
1 Kor 9:8 Puhunengo mine täte Inhimisten taualla? Eikö Laki site sama sano?
1 Kor 9:9 Sille ette Mosesen Laisa on kirioitettu. Ei sinun pide kijnisitoman Richtetappauan härien suuta * Sureneco Jumala härckie?
1 Kor 9:10 Taicka eikö he' site caikeni meiden teden sano? Sille ette meiden tedhen se on kirioitettu/ Ette se ioca kyndä/ henen pite kyndemen Toiuouxisa/ ia ioca richtatappa/ henen pite richtetappaman Toiuouxisa/ ette hen tulis toiuostansa osalisexi.
1 Kor 9:11 Jos me teille He'gelisi kyluimme/ palio se on ios me teiden Rumilisi ylesnijtemme?
1 Kor 9:12 Mutta ios mwdh ouat tesse wallas osaliset teiden tykenen/ Mixei me sis palio enemin? Mutta eipe

me ole sencaltaista walta * prucanet/ wan me caikinaisia kerssima ettei me miten estette Christusen Euangeliumin tee?
1 Kor 9:13 Eikö te tiedä ette ne iotca wffrauat/ söuet wffrista? Ja ne iotca Altarita walmistauat/ ne Altarita nautitzeuat?
1 Kor 9:14 Nin mös on HERRA sätenyt/ Ette ne iotca Euangelium ilmoittauat/ pite Euangeliumista Elatoxens saaman.
1 Kor 9:15 Mutta em mine ole quitengan miten neiste tehnyt.
1 Kor 9:16 Em mine mös senteden sijtä kirioita/ ette nin pideis minun cansani tapachtuma'. Parambi olis minun coolla quin iongu' pideis minu' kerskamisen tyhijexi tekeme'. Mutta ette mine Eua'gelium sarna'/ ei minu' taruitze site euckemen/ sille minu' tule se tedexeni/ Ja we minulle/ ellei mine Eua'gelium ilmoita.
1 Kor 9:17 Jos mine sen teen mielelleni/ nin minun * palca' maxetan. Mutta ios mine ylenmieleni sen teen/ nin ombi se wirca quitengi minun haltuni annettu.
1 Kor 9:18 Mikeste sis minun Palcan on? Nimitten/ ette mine saarnan Christusen Euangeliumi/ ia teen sen ilman miteken/ senpäle/ ettei mine turhaisi minun waltani Euangeliumisa.
1 Kor 9:19 Sille echke mine olen wapah iocaitzelda/ nin mine olen quitengi minuni tehnyt iocaitzen Palueliaxi/ senpäle ette mine site Usiamat nijste woitaisin.
1 Kor 9:20 Nijlle Juttaille mine ole' techty nin quin yxi Judeus/ senpäle ette mine Juttat woitaisin. Ninen quin Lain alla ouat/ mine olen techty ninquin Lain alla/ senpäle/ ette mine ne/ iotca Lain alla ouat/ woitaisin.
1 Kor 9:21 Ninen quin ilman Laita ouat/ mine olen techty ninquin mine ilman Laita olisin (Waicka em mine ilma' Laita ole Jumala' edese/ Waan olen Christusen Laissa) ette mine ne/ iotca ilman Laita ouat/ woitaisin.
1 Kor 9:22 Ninen Heickodhen mine olen techty/ nin quin Heicko/ senpäle ette mine ne Heicot woitaisin. Mine ole' iocaitzelle techty caikinaisexi/ senpäle ette mine caikeni mwtomat autuaxi tekisin.
1 Kor 9:23 Mutta sencaltaista mine teen Euangeliumin tedhen/ ette mine tulisin heneste osalisexi.
1 Kor 9:24 Eikö te tiedhä/ ette ne/ iotca Kijstassa iooxeuat/ caiki tosin he iooxeuat/ waan yxi Palcan ennettä? Jooskata nyt nin ette te käsiteisitte.
1 Kor 9:25 Mutta iocainen quin campale/ caikista he' itzens weltä. Ne tosin sitewarte'/ ette he catouaisen Crunon saisit. Mutta me senteden ette me saisima sen ijancaikisen.
1 Kor 9:26 Mutta em mine nin iooxe/ quin * wissittömen polen/ Ja em mine nin kiluoittele quin Twlda piexeisin/
1 Kor 9:27 Waan mine rangaitzen minun Rumihini/ ia alaspainan sen/ Senpäle ettei coska mine muille sarnan/ madhaisi itze nuchtelinen olla.

** Wijssittömen) Ninquin yxi Kiluan iooxeua/ se ioca ohitze iooxe/ ei hen Mali ennettä/ ia yxi Campalia/ ioca huckan Twlehen hackapi.*
Nin mös kieupi caikein ninen cansa/ iotca ilman Uskota Hyui töite tekeuet.
Sille he ouat Wissittömet quinga he ninen cautta pysyuet ia seisouat Jumalan edesse.
Senteden on caiki ne Turhaiooxu/ Turhacampaus ia Turhateco.

X Lucu.

1 Kor 10:1 EM mine tadho Rackat Weliet/ site teilde salata/ Ette meiden Iset ouat caiki Piluen alla olluet/
Caiki ouat Meren lepitze waeldaneet/
1 Kor 10:2 Ja caiki ouat Moseselda castetudh Piluesse ia Meresse.
1 Kor 10:3 Ja ouat caiki ychteleiste Hengeliste rooca söönet/
1 Kor 10:4 ia ouat mös caiki ychteleiste Hengeliste Jooma iooneet. Sille ette he iooit sijte Hengelisesta
Calliosta/ ioca heite seurasi/ ioca Callio oli Christus.
1 Kor 10:5 Mutta monda heiste eiuet olluet Jumalan otoliset/ Sille ette he mahanlötin Coruesa.
1 Kor 10:6 Mutta teme ombi meille Esicuuaxi tapachtanut/ ettei me himoitzisi site Paha/ ninquin he mös
himoitzit.
1 Kor 10:7 Elke mös olco Epeiumalden palueliat/ ninquin heiste monicadhat olit/ quin kirioitettu on/ Canssa
mahanistui söömen ia iooman ia ylesnousit leikitzemen.
1 Kor 10:8 Elke' me mös Hooritechkö ninquin mwtomat heiste saastutit itzense Hoorudhella/ ia ychtene
Peiuene langesit colmet ia caxikymende tuhatta.
1 Kor 10:9 Elke' me mös Christusta kiusatko/ ninquin mwtomat heiste kiusasit hende/ ia Kermehilde
swrmattihin.
1 Kor 10:10 Elket te mös Napisko/ ninquin mwtomat heiste Napisit/ Ja olit mestatudh Cadhottaialda.
1 Kor 10:11 Caiki sencaltaiset heiden cochtans tulit Esicuuaxi/ Mutta se on kirioitettu meille Cartamisexi/
ioinenga päle Mailma' lopud tulluet ouat.
1 Kor 10:12 Senteden ioca lulepi seisouansa/ Se catzocan ettei he' * lange.
1 Kor 10:13 Eipe yxiken kiusaus teite ole käsittenyt/ waan Inhimillinen. Mutta Jumala ombi waca/ ioca ei salli
teite kiusatta ylitze teiden woiman/ Waan hen tekepi mös ynne kiusauxen cansa Lopun/ ette te sen woisitta
kerssie.
1 Kor 10:14 Sen teden minun Rackani/ paetka Epeiumalden paluelusta.

1 Kor 10:15 Ninquin Wijsaille mine puhun/ domitka te mite mine sanon.
1 Kor 10:16 Se hywestisiugnattu Calki/ ionga me Hywestisiugnama/ eikö se ole Christusen Weren Osaliseus?
1 Kor 10:17 Se Leipe/ ionga me murdhama/ eikö se ole Christusen Lihan Osaliseus? Sille ette se on yxi Leipe/ nin me monda olema yxi Rumis/ senwoxi ette me caiki ydheste Leiueste Osaliset olema.
1 Kor 10:18 Catzocat Israelin päle Lihan ielken/ Eikö ne iotca Wffrit sööuet/ ole Altarista Osaliset?
1 Kor 10:19 Mite sis minun pite sanoman? Sanongo/ Ette Epeiumala iotain on? Eli ios Epeiumalden Wffri iotain on? Ei.
1 Kor 10:20 Mutta sen mine sanon/ Ette mite Pacanat wffrauat/ sen he Perkeleille wffrauat ia ei Jumalalle. Nyt em mine tadho/ ette teiden pite oleman Osaliset Perkelein cansa. Eipe te taidha HERRAN Calki ioodha/ ia Perkelen caiki.
1 Kor 10:21 Eipe te taidha Osaliset olla HERRAN Peudheste/ ia Perkelen peudheste.
1 Kor 10:22 Eli tadhomaco me HErra härssytella? Ollemaco me wäkeuemet quin hen?
1 Kor 10:23 Caiki tosin ouat minulle luualiset/ waan ei caiki ole hyuexi.
1 Kor 10:24 Caiki ouat minulle luualiset/ Mutta ei caiki tule paranoxexi. Elken kengen omansa etzikö/ waan iocainen mite toisen ombi.
1 Kor 10:25 Caiki mite Teurashoonesa mydhen/ site sökette/ ia elket kyselkö/ ettei te Omatundona turmelisi/
1 Kor 10:26 Sille ette Maa ombi * Herran/ ia caiki mite henessa on.
1 Kor 10:27 Mutta coska nyt iocu Uskomatoin teite Weraxi cutzu/ ia te tadhotta menne/ Nin sökette caikia mite teiden eten toodhan/ ia elket Kyselkö/ ettei te Omatu'dona turmelisi.
1 Kor 10:28 Mutta ios iocu silloin teille sanois/ Teme on Epeiumalden wffri/ Nin elket söökö/ henen tedhens ioca sen osotti/ ettei te Omatudona turmelisi (Sille ette Maa ombi HERRAN/ ia caikai mite henesse on)
1 Kor 10:29 Mutta mine sanon Omastatunnosta/ ei sinun omastas/ waan sen toisen. Sille mingetedhe' minu' wapaudhen * Domitaan toisen Omastatunnosta.
1 Kor 10:30 Sille ette coska mine sen nautitzen Kijtoxen cansa/ Mixi mine sis nudhellaan ionga tedhen mine kijten?
1 Kor 10:31 Jos te nyt söötte eli iootta/ eli mite te teette/ nin techkete caiki Jumalan Cunniaxi.
1 Kor 10:32 Sencaltaiset olcata/ ettei te keten pahenna/ eikä Juttaita/ eikä Grekie/ eli Jumalan Seurakunda.
1 Kor 10:33 Ninquin mine mös caikisa Cappalesa Caikein kelpan/ Ja en etzi oma parastani/ waan monen/ ette he autuaxi tulisit.

XI. Lucu.

1 Kor 11:1 Olcotta minun Tauoittaijani/ ninquin mine Christusen.
1 Kor 11:2 MIne kijte' teite Rackat Welieni/ ette te minu' päleni muistatta caikissa capaleisa/ ia ette te pidhette sen Säädhyn ionga mine teille annoin.
1 Kor 11:3 Mutta mine tadho'/ ette teiden pite tietemen/ Ette Christus on iocaitzen Miehen Pää/ Mutta Mies o'bi Waimon pää/ Mutta Jumala on Christusen pää.
1 Kor 11:4 Jocaine' Mies quin rucoele eli Prophetera/ ia pitepi iotakin Pääns päle/ se häweise Päänse.
1 Kor 11:5 Mutta iocainen Waimo quin rucoele eli Prophetera/ peittämettomelle päälle/ se häueise Päänse. Sille ette se on iwri ninquin olis aieldu.
1 Kor 11:6 Ellei hen tachto he'nens peitte/ nin mös poiskeritkään Hiuxensa. Nyt ette se ombi ryme/ Ette Waimo pitä keritudh eli Leicatudh Hiuxet/ nin peitteken Päänse.
1 Kor 11:7 Mutta ei Miehen pidhe Päätens peittemen/ Sille hen on Jumalan Cuua ia Cunnia. Mutta Waimo ombi Miehen Cunnia.
1 Kor 11:8 Sille ettei Mies ole waimosta/ Mutta waimo ombi mieheste.
1 Kor 11:9 Ja ei ole Mies Lootu waimon tedhen/ Mutta waimo ombi Lootu miehen tedhen.
1 Kor 11:10 Senteden pite waimon pitemen * Woiman pänse päle/ Engelite' tedhe'.
1 Kor 11:11 Mwtoin ei ole Mies paitzi waimoa/ eikä waimo paitzi Mieste HErrassa/
1 Kor 11:12 Sille ette ninquin Waimo on Mieheste tullut/ Nin mös mies tulepi Waimon cautta. Mutta caiki ouat Jumalasta.
1 Kor 11:13 Domitka itze keskene'ne/ Jos se on caunis/ ette iocu Waimo auoipein Jumalata rucoile.
1 Kor 11:14 Taicka eikö mös Loondo site teille opeta/ ette se on Miehelle ilkie/ ios henelle ombi pitket hiuxet
1 Kor 11:15 Mutta waimon on se cunnia/ ette henelle on pitket hiuxet? Hiuxet ouat henelle peitoxi annetudh.
1 Kor 11:16 Edespein ios iocu teiden seasan on/ ioca ridhainen on/ se tietken/ Ettei meille se tapa ole eikä mös Jumalan Seurakunnalla.
1 Kor 11:17 Mutta neite tule minun keske. Em mine taidha kijtte/ Ettei te Paranoxeen waan Pahannoxeen ychtentule.
1 Kor 11:18 Ensin/ coska te yctentuletta Seurakundaan/ mine cwlen/ Ette eripwraisudhet ouat teiden seasan/ ionga mine mös politain Uskon.
1 Kor 11:19 Sille ette teiden seasan pite mös Lahckot oleman/ Senpäle ette ne toimeliset tulisit teiden keskenen jwlkisexi.
1 Kor 11:20 Coska te nyt ychtentuletta/ nin ei pidhete HERran Echtolista.

1 Kor 11:21 Sille ette iocainen oma' Echtolisens söödhe ennettepi. Ja se yxi jsoa/ ia se toinen o'bi iouxisa.
1 Kor 11:22 Wai eikö teille Honeita ole/ iossa te söödhe ia iodha mahdatte? Taicka yle'catzottako te Jumala' Seurakunna'/ ia häueisette ne ioilla ei miten ole? mite minu' pite teille sanoma' Pitekö minun teite kijttemen? Tesse em mine ychten teite kijte.
1 Kor 11:23 Mine olen sen Herralda saanut/ ionga mine teille annoin. Sille HErra JEsus/ sine Ööne iona hen petettin/ otti hen Leiuen/ kijtti/ murssi sen ia sanoi.
1 Kor 11:24 OTtacat/ söket/ Teme on minun Rumin/ ioca teiden edhesten muretahan/ Se techkette minun Muistoxeni.
1 Kor 11:25 Samalmoto mös Calkin Echtolisen ielkin/ ia sanoi/ Teme Calki on se Wsi Testamenti minun Wereseni/ Se techkette ninwsein quin te iootta minun Muistoxeni.
1 Kor 11:26 Sille ninwsein quin te söötte teste Leiueste/ ia iootta teste Calkista/ teiden pite HErran Cooleman iulghistaman/ sihenasti quin hen tulepi.
1 Kor 11:27 Mutta ioca keluottomasta sööpi teste Leiueste/ ia ioopi Herran Calkista/ se on wicapää Herran Lihan ia Weren polesta.
1 Kor 11:28 Nin coetelcan Inhiminen itzense/ ia sijtte sööken teste Leiueste/ ia iookan teste Calkista.
1 Kor 11:29 Sille se ioca sööpi taicka ioopi keluottomasti/ hen sööpi ia ioopi domion itzellens/ senwoxi ettei hen eroita HErran Rumista.
1 Kor 11:30 Senteden ouat mös nin monda Heicko ia Sairasta teiden seasan/ ia swri poli macapi.
1 Kor 11:31 Sille ios me itze'ma domitzisima nin ei me ensingen domitud olisi.
1 Kor 11:32 Waan coska me domitamma/ nin me Rangaista'ma Herralda/ Senpäle ettei meiden pidheisi Mailman cansa domitud oleman.
1 Kor 11:33 Senteden/ Rackat Welieni/ coska te cokontuletta söömen/ nin odhottacan toinen toistansa.
1 Kor 11:34 Mutta ios iocu jsua/ hen söken cotonans/ Se'päle/ ettei te cokontulisi cadhotoxexi. Ne mudh mine tadhon toimitta coska mine tulen.

XII. Lucu.

1 Kor 12:1 NIste Hengelisiste Lahijoista/ Rackat Weliet em mine tadho teilde salata.
1 Kor 12:2 Te tiedhätte ette te oletta * Pacanat olleet/ ia kieuneet nine' Myckein Epeiumalden tyge/ ninquin te wiedhyt olitta.
1 Kor 12:3 Senteden mine teen teille tietteuexi/ Ettei kengen ioca puhu Jumalan Hengen lepitze/ Jesusta kijrole. Ja eikengen taidha Jesusta Herraxi cutzua/ waan pyhen Hengen lepitze.

1 Kor 12:4 Lahiat ouat * moninaiset/ Mutta yxi Hengi ombi.
1 Kor 12:5 Ja Wirghat ouat moninaiset/ Mutta yxi HERRA ombi.
1 Kor 12:6 Ja auwd ouat moninaiset/ Mutta yxi Jumala ombi/ ioca caikissa waickuttapi caikinaiset.
1 Kor 12:7 Mutta iocahitzesa Hengen Lahiat osottauat heidens ychteitzexi tarpexi.
1 Kor 12:8 Sille ydhelle annetan He'gen cautta puhuua Wijsaudhesta. Toiselle annetan puhua Tiedosta/ saman Henge' cautta. Toiselle Usko samasta He'geste.
1 Kor 12:9 Toiselle ne Lahiat Teruexi tehdhä/ sijnä samas Henges.
1 Kor 12:10 Toiselle jhmelisi Töite tehdhä. Toiselle Prophetia. Toiselle He'get eroitta. Toiselle moninaiset Kielet. Toiselle moninaisten Kielden wlostulkitus.
1 Kor 12:11 Mutta caiki neme se yxi ia sama Hengi waikutta/ iakain itzecullengi omanssa/ sen ielken quin hen tacto.
1 Kor 12:12 Sille ninquin Rumis on yxi/ ia henelle ombi quitengi monda Jäsende/ Mutta caiki iäsenet ydhest Rumista/ echke he ouat vsia/ ouat he quitengin yxi Rumis/ Samalmoto mös Christus.
1 Kor 12:13 Sille ette me olem ydhen Hengen cautta caiki ydhexi Rumixi castetudh/ waicka me olema Juttat eli Grekit/ Orijat eli Wapat/ ia caiki me ydhen Hengen olema * iooneet.
1 Kor 12:14 Sille ette Rumis ei ole yxi Jäsen/ wan wsia.
1 Kor 12:15 Jos nyt Jalca tachto sano/ Em mine ole Käsi/ senteden em mine ole Rumin Jäsen. Pidheiskö henen senwoxi ei oleman Rumin Jäsene'?
1 Kor 12:16 Ja ios Corua tachtois sano/ Em mine ole Silme/ senteden em mine ole Rumin Jäsen. Pidheiskö hene' senwoxi ei olema' Rumin Jäsene'?
1 Kor 12:17 Jos coko Rumis Silme olis. Cussa sis cwlemus o'bi? Jos se taas on caiki cwlemus/ Cussa sis on Haistamus?
1 Kor 12:18 Mutta nyt on Jumala ne Jäsenet pa'nut itzellense cu'gi Rumihissa/ ninquin he' on tachtonut.
1 Kor 12:19 Wai ios nyt caiki Jäsenet yxi Jäsen olis/ Cussa sijtte Rumis olis?
1 Kor 12:20 Mutta nyt ouat Jäsenet monda/ ia Rumis on yxi. Ei taidha Silme Kädhelle sano/ Em mine sinua taruitze.
1 Kor 12:21 Eli pää Jalgoille/ Em mine teite taruitze.
1 Kor 12:22 Waan palio paramin ne Rumin Jäsenet/ iotca Heikomat näkyuet/ ne ouat tarpelisemat/
1 Kor 12:23 Ja iotca me lwlema häpielisemat oleuan Rumissa/ nine' päle me enime' Cunnian pane'ma. Ja iotca heiumet ouat nähdhä/ nijte me enimen caunista'ma.
1 Kor 12:24 Sille iotca caunihit ouat/ eiuet he mite' taruitze. Mutta Jumala o'bi nin Rumin coko'lijttenyt/ ia

nijlle taruitzeuaisille Jäsenille eneme' Cu'nian a'danut/
1 Kor 12:25 Ettei Eripwrausta olisi rumissa/ waa' caiki ne Jäsenet pite toinen toisens edeste Suru' pitemen.
1 Kor 12:26 Ja ios yxi Jäsen kerssi iotaki/ Nin mös caiki mudh Jäsenet ynnekerssiuet. Ja ios yxi Jäsen cu'nialla pidhete'/ Nin caiki Jäsenet ynneriemuitzeuat.
1 Kor 12:27 Mutta te oletta Christusen Rumis ia Jäsenet/ iocainen osansa ielkin.
1 Kor 12:28 Ja Jumala on pa'nut Seuracunnasa/ Ensin Apostolit/ Sitelehinne Prophetat/ Senielkin Opetusiset/ Sijtte Ihmein tekiet/ Senpereste terueexi tekemisen Lahiat/ Auttaiat/ haltiat/ Moninaiset kielet.
1 Kor 12:29 Ouatko he caiki Apostolit? Ouatko he caiki Prophetat? Ouatko he caiki Opetusiset? Ouatko he caiki Ihmein tekiet?
1 Kor 12:30 Ongo heille caikilla teruehexi tekemisen Lahiat? Puhuuatko he caiki moninaisilla Kielille? Taitauatko he caiki wlostulkita?
1 Kor 12:31 Mutta noudattaca te nite Parahita Lahioia/ Ja wiele mine nyt teille corkiaman Tien osotan.

** Moninaiset) Caikis Christilisis ombi yxi Hengi/ Wijsaus/ Ymmerdhys/ Usko Woima >etc/*
Mutta sencaltaisi prucata ia harioitella muita wastan/ ei se ole iocahitzella/ Mutta wijsaudhesta ne puhuat iotca Jumalata tundemaan opettauat/ Tiedhosta ne puhuuat/ iotca Ulkonaisista menoista ia Christilisista Wapaudhesta opettauat.
Ne Uskon osottauat/ iotta iulkisesta sen tunnustauat Sanoilla ia Töille/ ninquin Martyrit tegit/ Ne Henget eroittauat/ iotca Prophetat/ ia Opetuxet coetteleuat ia kiusauat.

XIII Lucu.

1 Kor 13:1 JOs mine Inhimisten ia Engelein Kielille puhuisin/ ia ei olisi minulla Rackautta/ nin mine olisin quin helisepä Waski/ taicka yxi kilisepä Culcoinen.
1 Kor 13:2 Ja ios mine Propheterata taidhaisin/ ia caiki Salauxet tiedheisin/ ia caike' Tiedon/ Ja minulla olis caiki * Usko/ nin ette mine woret sijrdheisin/ ia ei olis minulla Rackautta/ nin en mine miteken olis.
1 Kor 13:3 Ja ios mine caiken Tauarani culutaisin Kieuhein Rauinoxi/ Ja ios mine annaisin minun Rumini poltetta/ ia ei olis minulla Rackautta/ Nin ei se olisi minulle ychten tarpelinen.
1 Kor 13:4 Rackaus on Kerssiueinen ia Laupias. Ei Rackaus cadhehdi/ ei Rackaus ole ylpie/ ei hen ylespaisuta/
1 Kor 13:5 ei hen ole Sickuri/ ei hen omansa etzi/ ei hen anna itzens wihan kihoitta/ ei hen wahingon ielken seiso/

1 Kor 13:6 ei hen wärydhesta iloitze/ mutta hen iloitze Totudhesta.
1 Kor 13:7 Caiki hen wedhettä/ caiki hen Usko/ caiki hen toiuo/ caiki hen kerssi.
1 Kor 13:8 Ja rackaus ei coskan * wäsy. Waicka Prophetiat Lackauat/ ia Kielet waickenisit/ ia Tieto mös poiskadhois.
1 Kor 13:9 Sille ette polittain me ymmerdheme/ ia * politain me Propheterama.
1 Kor 13:10 Mutta coska se tule quin teudhelinen on/ sijtte se Lackapi quin waiaa on.
1 Kor 13:11 Coska mine Lapsi olin/ nin mine puhuin quin Lapsi/ ia pidhin Lapseliset menot/ ia aijattelin quin Lapsi. Mutta sitte quin mine Miehexi tulin/ nin mine poispanin ne Lapseliset.
1 Kor 13:12 Sille ette nyt me näeme tapauxisa/ ninquin Speilin lepitze/ Mutta silloin caswosta caswoon. Nyt mine tunnen polittain/ waan silloin mine tunnen/ ninquin mine io tuttu olen.
1 Kor 13:13 Mutta nyt iäuet Usko/ Toiuo/ Rackaus/ nämet colmet/ Waan rackaus se ombi * swrin nijste.

** Usko) Waick ainoa Usko Inhimisen Wanhurskautta/ ninquin P. Pauali Usein sano/ Quitengin cussa ei Rackaus ole/ ei sijne ole oikea Usko/ echke hen wiele Tunnustächtie tekis.*
** Polittain) Echke me vskon cautta tiedhem ia ymmerdeme mike Jumala on/ ia mite hen meille andapi/ Nin eiquitenga senmotoinen meiden ymmerdhöxen ole teudhelisexi luettu/ waan polittain ia waia sen tuleuaisen Cunnian echtoon.*
** Swrin) Eipe Rackaus Inhimisi wanhurskauta/ wan Usko Ro 1.*
Mutta quitengi/ ette vskolla ia Toiuolla ombi palio Jumalan tykene tekemiste/ ia henelte ainostans caiki hyuet saauat/ sijtte heiden pite wijmein lackaman/ coska he caiki vskotut ia toiuotut cappaleet ouat pänens Taiuasa käsittenyet.
Mutta Rackaus hen käutte henens meidhen Lähimeisen cochtan/ ia alati hyue teke/ Ja sijttekin wiele ijancaikisesta pysy Jumalan tykene/ Sentedhen hen cutzutan tesse Swrimaxi/ se on/ Leuijemexi/ wekeuemexi/ ialomaxi ia ijancaikisexi.

XIV. Lucu.

1 Kor 14:1 NOutaka Rackautta/ olcatta Achkerat Hengelistein Lahiain ielkijn/ Mutta enemin ette te Propheteraisitta.
1 Kor 14:2 Sille ioca * Kielelle puhu/ ei hen Inhimisille puhu/ waan Jumalalle/
1 Kor 14:3 Sille etteikengen site cwldele/ waan hen puhu Hengesse ne Salaisudhet/ Mutta ioca Prophetera se puhupi Inhimisille paranoxexi ia manauxexi/ ia Lohutoxexi.

1 Kor 14:4 Se ioca Kielelle puhupi/ hen itzens para'da/ Mutta se ioca Prophetera/ hen Seurakunnan paranda.
1 Kor 14:5 Mine tahdhoisin/ ette te caiki taidhaisitta puhua/ Mutta palio enemin/ ette te Propheteraisitta. Sille se ioca Prophetera/ ombi swrembi quin se ioca Kielille puhupi/ Ellei hen site mös wlostulkitze/ Senpäle ette Seurakunda sijte Paranoxen sais.
1 Kor 14:6 Waan nyt/ Rackat Welieni/ Jos mine tulen teiden tygen Kielille puhuen/ mite mine olisin teille tarpelinen? Ellei mine puhuisi teille/ taicka Ilmoituxen cautta/ eli Tiedhon cautta/ taicka Prophetian cautta/ eli Opin cautta?
1 Kor 14:7 Eikö se sis nin ole/ nijse caluissa iotca Änen andauat/ ia ei quitengan ole eleuet/ ioco hen on Huilu eli Candele/ coska eiuet he anna eritettu äände itzestens/ quinga iocu taita sen tietä/ mite Huilulla eli Candelella soitettu on?
1 Kor 14:8 Ja ios Pasuna andapi pyteren hymyn itzestens/ Cuca itzens taita Sotan hangita?
1 Kor 14:9 Nin mös te/ ios te puhutta Kielille/ ia ei selkieste wlospuhu/ Quinga se ymmertän/ mite puhuttu on? Sille twlehen te puhutta.
1 Kor 14:10 Moninaiset tosin ouat änen caunat Mailmassa/ ia ei ychten nijste quitengan ole merckitzematoinda.
1 Kor 14:11 Senteden/ ellei mine nyt tiedhe änen toinda/ nin mine olen puhuialle Outo/ ia se ioca puhupi/ ombi minu'lle outo.
1 Kor 14:12 Samalmoto mös te/ senwoxi ette te etzitte ninen Hengelistein Lahijain ielken sitte laskecat teiden achkerudhen sijhen/ ette te Seurakunnan paranaisitta/ nin ette teille caikissa kylle olis.
1 Kor 14:13 Senteden/ ioca Kielille puhu/ se rucolcan/ ette hen mös sen taidhais wlostulkita.
1 Kor 14:14 Coska mine nyt rucolen Kielelle/ nin minu' Hengen rucole/ Mutta minun Mielen ei kellengen hedhelmet saata.
1 Kor 14:15 Quingasta sen sis pite oleman? Nimiten nein/ Mine rucolen Hengesse/ ia rucolen mös Mielesseni. Mine Psalmit weisan Hengesse/ ia Psalmit weisan mös * Mielesseni.
1 Kor 14:16 Mutta coskas Hyuestisiugnat Hengesse/ Quingasta se ioca Oppemattoman sijasa seisopi/ pite wastaman Amen sinun Kijtoxes päle/ Sille ettei hen ymmerdhä mite sine sanot?
1 Kor 14:17 Sine tosin hyuesti kijtit/ waan ei se toinen sijte parattu ole.
1 Kor 14:18 Mine kijten minu' Jumalani/ ette mine puhun Usiamalla Kielelle quin te caiki.
1 Kor 14:19 Mutta mine tadhon Seuraku'nasa paramin wijsi sana puhua minu' * Mieleni cansa/ Senpäle ette mine mös muita neuuoisin/ ennenquin Kymenen Tuhatta sana Kielelle.
1 Kor 14:20 Rackat Weliet/ Elkette Lapset olko taidhoisa/ waan pahudhesa Lapset olcata. Mutta taidhossa

olcata teudheliset.
1 Kor 14:21 Laissa on kirioitettu/ Mine tadhon puhua toisilla Kielillä ia toisilla Hwlilla temen Canssan tyge/ ia eiuet he sijtteken wiele nin minua cwle/ ma HERRA sano.
1 Kor 14:22 Nin ouat nyt Kielet ydhen * Merckin edeste/ ei ninen iotca vskouat/ waan ninen iotca ei Usko. Mutta wastoinpein/ Prophetiat eiuet ole Uskottomain/ waan ninen vskolisten tedhen.
1 Kor 14:23 Coska nyt coko Seurakunda ychten paickan cocontule/ ia caiki puhuisit Kielille/ ia sinne tulis iocu oppematoin/ taicka Uskomatoin/ eikö he sanoisi Teite Mielipolexi?
1 Kor 14:24 Mutta ios te nyt caiki Propheteraisitta/ ia sinne siselletulis ioku Uskomatoin taicka Oppematoin/ ia nuhdhellaisin caikilda/ ia domitaisijn caikilda/
1 Kor 14:25 ia nin tulis henen Sydhemens Salaisudhet iulkisexi/ ia sillens hen Caswoillens langeis/ ia rucolis Jumalata/ ia tunnustais ette totisesta Jumala olis teisse.
1 Kor 14:26 Quingasta se sis on/ rackat Weliet? Coska te nyt cokontuletta nin itzecullakin teiste on Psalmi/ henelle on Opetus/ henelle on Kieli/ henelle on Ilmoitus/ henelle on Wlostulkitus. Ne caiki andacat tulla Paranoxexi.
1 Kor 14:27 Jos iocu Kielelle puhu/ se puhucan itze toisna/ taicka eninäki itze colmandena/ ia site woroittain/ nin yxi sen tulkitcaan.
1 Kor 14:28 Ellei hen Tulki ole/ nin olcan wait Seurakunnasa/ waan puhucan itzellens ia Jumalalle.
1 Kor 14:29 Mutta Prophetat puhucat itze toisna eli itze colmanna/ ia ne mwdh site domitkan.
1 Kor 14:30 Mutta ios Ilmoitus tapachtu iollenculle/ quin tykene istu/ nin se ensimeinen wait olcan.
1 Kor 14:31 Sille kylle te taidhatta caiki Propheterata/ yxi toisen pereste/ Senpäle ette caiki oppisit/ ia caiki tulisit manatuxi.
1 Kor 14:32 Ja ne Prophetain Henget ouat Prophetain * alamaiset.
1 Kor 14:33 Sille ettei Jumala ole secaseuraudhen waan Rauhan Jumala/ ninquin caikissa Pyhein Seurakunnissa.
1 Kor 14:34 Teiden waimon pite wait oleman Seurakunnissa/ Sille eipe heille sallittu ole puhua/ waan ette he ouat siuiet/ Ninquin Laki sano.
1 Kor 14:35 Mutta ios he iotain tachtouat oppe/ nin kysyken Miehildens Cotona/
1 Kor 14:36 Heijusti se Waimoille sopi/ ette he Seurakunnasa puhuuat. Eli ongo Jumala' Sana teiste wlostullut? Taicka ongo se waan teiden tygen tullut?
1 Kor 14:37 Jos iocu nyt henens lwle Prophetaxi/ eli Hengelisexi/ se tutkan mite mine teille kirioitan/ sille ette ne ouat HERRAN keskyt/

1 Kor 14:38 Mutta ios iocu onbi Taitamatoin/ se olcon taitamatoin.
1 Kor 14:39 Senteden rackat Weliet/ sihen te pangata achkerudhenna/ ette te Propheteraisitta/ ia elket kielkö puhumasta Kielille.
1 Kor 14:40 Andacat caiki soueliasta/ ia sädhylisesta tapachtua.

** Kielille puhu) se on Psalmi taicka Prophetat Lwkia/ ia weisata Seurakunnasa/ ia ei nijte wlostulkita/ Ehcke lukia itze ymmertä mite hen Luke.*
Prophetia ombi ymmerdhyste saadha Jumalalda/ ia taita site muille iaca.
Wlostulkita se on muille ymmerdhöste edhestoimitta.
Nin aijattele nyt P. Pauali ette kielille puhua/ ei Seurakunda paranna.
Mutta Porpheterata ia wlostulkita/ se Seurakunnan paranda.
** Mielesseni) Mielen cansa puhua/ merkitze/ wlostoimitta/ tulkita ia selitte Sille Hengen hen tesse cutzupi kielen paliahan änen/ Mutta Mielen halun ia taidhon.*
Senteden Hengesse puhua/ se on/ coskas itzelles ymmerdhet Ramatun toimen/ ia et site muille wlostoimita.
** Alamaiset) Mwtamat lwleuat/ ette coska heille on Tieto ia taito/ ia Hengen Lahiat/ ettei henen tule keten wäiste eli weltte/ iosta sis Lachkouxet ia Eriseurauxet tuleuat/ Mutta P. Pauali tesse sanopi ette heidhen tulepi wäiste/ Senuoxi ette Hengen lahiat ouat heidhen woimasans/ ei nijte prucaman Yximielisudhen wastan/ Nin ettei he saa sanoa Ette Hengi heite siehen waati eli aia.*

XV. Lucu.

1 Kor 15:1 MUtta mine teen teille tietteuexi/ rackat weliet/ sen Euangelium quin mine teille ilmoitin/ Jonga te mös ottaneet oletta/
1 Kor 15:2 iossa te mös seisotta/ ionga cautta te mös autuaxi tuletta/ Mille modholla mine sen teille olen ilmoitanut/ ios te sen oletta piteneet/ Ellei nin ole ette te huckan oletta vskoneet.
1 Kor 15:3 Sille ette mine olen alghusta teille sen andanut/ ionga mine mös saanut olen/ Ette Christus coollut ombi meiden Syndein tedhen/ Ramatuidhen ielken/
1 Kor 15:4 Ja ette Hen Haudhattu oli/ ia ette hen ylesnousi colmanna peiuen/ Ramatuidhen ielkin.
1 Kor 15:5 Ja ette hen nechtijn Cephaselda/ ia sijtte nijlde Cadheldatoistakymmenelda/
1 Kor 15:6 Senielkin he' nechtijn enemelde quin Widhelde sadhalda Welielde ydhelle Haualla/ Joista monda wiele nyt eleuet/ Mutta mutomat ouat poisnuckuneet.
1 Kor 15:7 Sitelehin hen nechtijn Jacobilda/ Ja senpereste caikilda Apostoleilda.

1 Kor 15:8 Wimeiselda caikein ielkinne/ ombi mös minulda nechty nin quin yhdelde keskensyndynelde.
1 Kor 15:9 Sille mine olen caikein Hoonoin Apostolitten seassa/ ioca en ole keluolinen Apostolixi cutzutta/ Senteden ette mine olen Seurakunda wainonut.
1 Kor 15:10 Mutta Jumalan armosta mine olen/ se quin mine olen/ ia henen Armo'sa minun cochtani/ ei ole tyhije ollut/ Waan mine olen enemen tehnyt/ quin he caiki/ Mutta en quitengan mine/ waan Jumalan Armo ioca minussa ombi.
1 Kor 15:11 Olis sis mine eli he/ nein me sarname/ Ja nein te oletta vskoneet.
1 Kor 15:12 Mutta ios nyt Christus sarnatan Coolluista ylesnosneexi/ Mixi sis teiden keskenen mwtomat sanouat? Ei ensingen Cooluten Ylesnousemista oleua'?
1 Kor 15:13 Mutta ellei Coolluten ylesnousemus ole/ Nin ei mös Christus ylesnosnut.
1 Kor 15:14 Mutta iollei Christus ylesnosnut/ Nin on meiden sarnan tyhije/ Nin o'bi mös teiden Uskona tyhije.
1 Kor 15:15 Ja me mös leuteen Jumalan Wärexi Todhistaiaxi/ ette me Jumalata wastan olema todhistaneet/ Ette hen on ylesherettenyt Christusen/ iota hen ei ylesherettenyt/ ellei ne Coolluet ylesnouse.
1 Kor 15:16 Sille iollei ne Coolluet ylesnouse/ Eipe mös Christus ylesnosnut ole.
1 Kor 15:17 Mutta ellei Christus ole ylesnosnut/ Nin ombi teiden Uskona turha/
1 Kor 15:18 Nin te oletta wiele nyt teiden synnisenna. Nin ouat mös ne iotca Christusesa poisnuckuit/ cadhotetut.
1 Kor 15:19 Jos meille waiwoin tesse Elemes ombi toiuo Chriskusen päle/ Nin me olisima ne wihileitzimet caikein Inhimisten seas.
1 Kor 15:20 Mutta nyt on Christus Coolleista ylesnosnut/ Ja on tullut Wtisexi nijnen nuckunutten keskene.
1 Kor 15:21 Sille senwoxi ette Inhimisen cautta Colema on/ Nin mös Inhimisen cautta Coolluten ylsenousemus tule.
1 Kor 15:22 Sille ninquin caiki Adamissa coleuat Nin he mös Caiki Christusesa pite eleuexi techtemen.
1 Kor 15:23 Mutta itzecukin säädhysens/ Ninen Wtinen Christus/ senielkin ne iotca Christusen omat ouat/ coska hen tulepi.
1 Kor 15:24 Sijtte on loppu/ Coska hen andapi Waldakunnan Jumalan ia Isen haltun/ ia poispane caiki Herraudhet/ ia caiken Esiwallan ia Wäen.
1 Kor 15:25 Sille henen tule Hallita/ sihenasti ette hen pane caiki wiholisens Jalcains ala.
1 Kor 15:26 Se wimeinen wiholinen/ ioca poispannan/ se ombi Colema/ sille hen on henelle caiki henen Jalcains ala heittenyt.
1 Kor 15:27 Costa he' nyt sano/ Ette caiki henen alansheitetudh ouat/ nin on iulki/ ette se on eritetty/ ioca

henelle caiki alaheitti.
1 Kor 15:28 Coska nyt Caiki henen ala'sheitetyxi tuleuat/ silloin mös itze Poicaki henen alansheiteten/ ioca caiki henen alansheitti/ Senpäle ette Jumala pite caikinaisi caikissa oleman.
1 Kor 15:29 Eli mite he tekeuet/ iotca heidens andauat Casta ninen * Cooluten päle/ Jollei ensingen Coolluet ylesnouse? Mixi he sis andauat heidens Casta ninen Cooluten päle?
1 Kor 15:30 Ja mixi me aina seisoma Waarasa?
1 Kor 15:31 Meiden kerskamisen polesta/ ioca minulla ombi Christusesa Jesusesa meiden Herrasa/ mine Coolen iocapeiue.
1 Kor 15:32 Jos mine olen Inhimisten taualla Ephesos Petoin cansa sotinut? Mite se minun autta/ ellei ne Coolleet ylesnouse? Sökem ia iokam? Sille Homena me coolema.
1 Kor 15:33 Elke a'dako petettä teiten. Pahat * ialitoxet turmeleuat Hyuet tauat.
1 Kor 15:34 Ylesheretkä hurskaasta/ ia elke syndi techkö. Sille ette mutomat ei miten Jumalasta tiedä. Häpiexi mine neitä teille sanon.
1 Kor 15:35 Machta nyt iocu sano/ Quinga ne Coollet ylesnouseuat? Ja mingecaltaisella Rumilla he tuleuat?
1 Kor 15:36 Sine Tompeli/ sen quin sine kyluet/ ei tule eleuexi/ ellei hen ennen coolisi.
1 Kor 15:37 Ja iota sine kyluet/ eipe se ole se Rumis ioca tuleua on/ Waan yxi palias Jyue/ nimitten/ Nisun iyue eli mwta sencaltaista.
1 Kor 15:38 Mutta Jumala andapi henelle ydhen Rumin quin hen tachto/ ia itzekullengi Siemenelle/ oman Rumihin.
1 Kor 15:39 Ei caiki Liha ole ychteleine' liha/ wan toine' o'bi Inhimisen Liha/ toine' on Caria'/ toine' on Calain/ toine' mös Linduin.
1 Kor 15:40 Ouat Taiualiset Rumijt ia ouat mös Maaliset Rumijt : Mutta toinen Cunnia on nijlle Taiualisilla/ Ja toinen nijlle Maalisilla.
1 Kor 15:41 Toinen kircaus ombi Auringoisella/ toinen kircaus ombi Cuulla/ toinen kircaus Tehdheillä/ Sille ette yxi Tehcti ylitzekieupi sen toisen kircaudhesa/ Nin mös se Cooluten ylesnousemus.
1 Kor 15:42 Se kylueten turmeluxesa/ ia ylesnousepi turmelematoin/ Se kylueten Hoonolisudhes/ Ja ylesnousepi Cunniasa.
1 Kor 15:43 Se kylueten Heickoudhesa/ Ja ylesnousepi wäkeyxesa.
1 Kor 15:44 Se kylueten yxi Lonoilnen * Rumis/ Ja ylesnousepi yxi Hengelinen Rumis. Ette meille on yxi Loonolinen Rumis/ Nin meille mös on yxi Hengelinen Rumis/
1 Kor 15:45 Ninquin kirioitettu on/ Se ensimeine' Inhiminen Adam on techty Loonolises Elemes. Ja se

Wimeinen Adam He'gelises Elemes.
1 Kor 15:46 Mutta se hengelinen Rumis ei ole se ensimeinen/ Waan se Loonolinen/ senielkin se He'gelinen.
S1 Kor 15:47 e ensimeinen Inhiminen ombi maasta ia maalinen/ Se toinen Inhiminen ombi itze HERRA Taiuasta.
1 Kor 15:48 Mingemotoinen se Maalinen on/ sencaltaiset ouat mös ne maaliset. Ja mingemotoinen se Taiualinen on/ sencaltaiset ouat mös ne Taiualiset.
1 Kor 15:49 Ja quin me olema candaneet sen Maalisen Cuuan/ Nin meiden pite mös candaman sen Taiualisen Cuuan.
1 Kor 15:50 Mutta sijte mine sanon/ Rackat Weliet/ Ettei Liha ia Weri taidha Jumalan waldakunda perie/ Ja ei se turmeltu pidhe site turmelematoinda perimen.
1 Kor 15:51 Catzo/ Mine sanon teille ydhen Salaudhen/ Eipe me tosin caiki poisnuku/ waan caiki me mwtetama ydhen aijan rahdussa/ ydhes Silmenräpeyxes/ wimeisen Pasunan cansa/
1 Kor 15:52 Sille ette Pasuna soipi/ ia ne Coolluet pite turmelematoinna ylesnouseman/ Ja me tulema mwtetuxi.
1 Kor 15:53 Sille ette teme Catoua pite pälenspukeman sen catomattudhen/ Ja teme cooleuainen pite pälenspukeman sen Coolemattudhen.
1 Kor 15:54 Mutta coska teme catoua pälenspukepi sen catomattudhe'/ ia teme cooleuainen pälenspukepi sen coolemattudhen/ Silloin teutetän se Sana quin kirioitettu on. Se Coolema ombi ylesnielttu sijnä woitosa.
1 Kor 15:55 COLEMA/ cussa on sinun Otas? HELVETTI/ cussa on sinun woittos?
1 Kor 15:56 Mutta Cooleman Ota on Syndi/ Ja synnin woima on Laki.
1 Kor 15:57 Mutta kijtos olcon JUMALAN/ Joca meille woiton andanut on meiden HERRAN JESUSEN CHRISTUSEN cautta.
1 Kor 15:58 Senteden minun Rackat Welieni/ olcatta wahwat/ ierkechtymetä/ ia aina wiliaiset HERRAN Töisse/ Senwoxi ette te tiedhette/ ettei teiden Töönnä ole tyhie Herrasa.

** Cooluten päle) Ette ne Christitut wachuistaisit Coolluten ylesnousemisen/ nin he annoit itzense Casta nijnen coollutten hautain päle/ sille samalla merkiten ette iuri ne samat Coolleet pite ylesnouseman.*
** Pahat ialitoxet) Se on/ paha kikuri/ kimpu/ seura ia ioucko/ iossa sangen vsein Pahannoxen sanat puhutan vsko wastan/ ia turmellan hyuet Omattunnot/ ia heidhen pahan Esicuuansa cansa/ saattauat ne Wiattomat itze caltaisexensa.*
** Loonolinen Inhiminen) on se/ quin söpi/ iopi/ maca/ waluo/ casuapi ia nändy/ sighitte lapset ia elette >etc.*

Hengelinen Rumis on se quin ei sencaltaista taruitze/ ia on quitengi yxi totinen Rumis/ ioca Hengeste elepi ia wircupi/ ninquin Gene. 2. opetetan.

XVI. Lucu.

1 Kor 16:1 MUtta sijte awnhakemisesta nijte Pyhie warten Quin mine nijlle Seurakunnille Galatias säätenyt olen/ Nin te mös techkette.
1 Kor 16:2 Ychtene Sabbathina panghan iocainen itze tygense iotakin/ ia cootkan mite henen Mielens teke/ Se' päle ette coska mine tulen/ ei ensin silloin ne samat Awut pidheisi haettaman.
1 Kor 16:3 Mutta quin mine olen tullut/ iotca te sijtte teiden Breiuin cansa/ sixi wloswalitzetta/ nin mine tadhon lehette/ ette he edeswieuet teiden Lahian Jerusalemijn.
1 Kor 16:4 Jos se mwtoin sencaltainen on/ ette mine mös sinne waellaisin/ nin he minun cansani waeldauat.
1 Kor 16:5 Mutta mine tadhon teille tulla/ coska mine Macedonian cautta waellan. Sille ette minun pite Macedonian lepitze waeldaman.
1 Kor 16:6 Mutta teiden tykenen mine lehes mahdhan wipyä/ eli mös Taluepite. Senpäle ette te/ minun Awuliset olisitta saattaman cuhunga mine matkustan. Eipe mine nyt tahdo teite nähdhä/ minun edespeiten menneseni.
1 Kor 16:7 Sille mine toiuo' iongun aijan sadhaxeni wipyä teiden tykene'ne/ ios HERra sen sallipi.
1 Kor 16:8 Mutta mine tadhon Ephesos wipyä/ haman Heluntain asti/
1 Kor 16:9 Sille ette minulle on yxi swri ia wäkeue Oui auattu/ ia sielle monda wastanseisoiata ouat.
1 Kor 16:10 Jos Timotheus tule/ nin catzocat ette hen olis pelkemete teiden tykenen/ Sille hen mös teke HERRAN töte ninquin mineki.
1 Kor 16:11 Elken nyt hende kenge ylencatzoco/ Mutta saattaca hende rauhan cansa/ ette hen tulis minun tykeni/ Sille ette mine odhotan hende weliein cansa.
1 Kor 16:12 Edhespein Apollosta meiden Welieste/ tietke ette mine olen wsein henen mananut tuleman teiden tygenne Welieden cansa/ Mutta ei henen tachtonsa suinga nyt ollut tulla/ Tuleua hen quitengin on/ coska henen nin sopi.
1 Kor 16:13 Waluoca/ seisoca Uskossa/ prwcatka teitenne wrohollisesta/ olcat wachuat/
1 Kor 16:14 Caiki teiden asianna keutteke Rackaudes.
1 Kor 16:15 Mutta mine manan teite rackat weliet/ te tunnetta Stephanan Perehe'/ ette he ouat ne Alkeet Achaias/ ia ouat itzense asettanet nite Pyhie palueleman/
1 Kor 16:16 Senpäle ette te mös olisitta sen caltaiste' alamaiset/ ia iocaitzen ynnetekiein ia auttaiain.

1 Kor 16:17 Mutta mine iloitze' Stephanin tulemista/ ia Fortunatusen/ ia Achaiusen/ Sille mite teille puutui minulda/ sen he ylesteutteuet.
1 Kor 16:18 Ne wirghotit minun Hengeni ia teiden. Senteden tutka ne iotca sencaltaiset ouat.
1 Kor 16:19 Teite teruettä se Seurakunda Asiasa. Palio teruetteuet teite Aquila ia Priscilla Herrasa sen Seuracunnan cansa ioca heiden Honesans ombi.
1 Kor 16:20 Teruetteuet teite caiki Weliet. Teruetteke keskenen Pyhelle Suunandeilla.
1 Kor 16:21 Mine Pauali Terueten teite omalla Kädhelleni.
1 Kor 16:22 Joca ei Herra Jesust Christusta racassa pidhe/ se olcon * >Anathema >Maharam >motha.
1 Kor 16:23 Se HERRAN JESUSEN CHRISTUSEN Armo olkon teiden cansan.
1 Kor 16:24 Minun Rackauden olkon teiden caikein cansan Christusesa Jesusesa AMEN.

** >Anathema) Panna Somexi/ >Anathema Grekixi/ >Maharam Hebraikaxi/ se on caiki ychte/ Waan >Moth/ cutzutan Colema Nin nyt P. Pauali sanopi/ Joca ei Christusta racassa pidhe hen olcon Forbannattu/ ia Sadhatettu Colemahan. Leuiti. 29.*
Se ensimeine Lehetuskiria Corintherin tyge Philippist lehetettu Stephanan ia Fortunatusen ia Achaiusen ia Timotheusen möte.

Alcupuhe Toises P. Paualin Epistolas Corintherin tyge.
Sijnä Ensimeises Lehetuskirias Pyhe Pauali on hartahasti nuhdellut nijte Corintherite monesta asiasta/ ia wäkeuete Wina on wodhattanut heiden Haauoins/ ia peletti heidhet.
Mutta ette Apostolin Wirca on olla yxi turualinen opettaija/ ia ylesoijenda ne heickomieliset ia surckeat Omattunnot/ enemin quin peliettä.
Se'teden hen nyt heite kijtte tesse Lehetuskiriasa/ ia wodhatta mös Öliö heiden Haauoinsa/ ia pite itzens sangen ysteuellisse heiden tykenens/ ia keske rackauden cansa sen Syndisen iellens coriatta ionga he olit tykens poisaijanet.
Ensimeises ia toises Lugussa hen osotta heille Rackaudhe'sa/ Quinga hen on caikissa puhunut/ tehnyt ia kerssinyt heiden tarpexi ia terueyxi/ senpolesta ette heiden pidheis henelde caikella modholla hyue toiuoman.
Sijtelehin hen yliste site Euangeliumin Wirka/ ioca se corckein/ lohdulinen/ ia turualisin Wirca on Omantunnon tarpexi/ ia terueydexi.
Ja todista ette se on ialo'bi quin Lain Wirca.
Ja quinga site wainotan/ ia site paramin se menesty nijsse vskouaisisa/ ia saattapi ydhen toiuon Ristin lepitze ijancaikisehen Cunniaha'.
Mutta neine' caikein cansa hen ninen Falskein Apostolein kylken lyckeie/ iotca Lain opetit Euangelium tasalle/ ia ei opettanet mwta quin wlconaista Pyhytte/ se on/ Ulcocwllasus/ ia poisietit sen Siselisen Epeuskon wighan.
Ja täte hen teke sijnä iij. iiij. ja v. Lugussa.
Ja vj. vij. hen manapi heite/ ette he sencaltaista Sarna seuraisit töiden ia kerssimisen cansa.
Ja päättä sen heiden kijtoxens cansa/ yllyttedhen heite aina edhespitemen.
Mutta viij. ja ix. hen mana heite/ Ette he mös aijalisella Rauinolla/ Elatoxella ia Auulla autaisit nijte kieuhije Pyhije Jerusalemisa telle coualla Aijalla/ ette he olit e'sin algusta caike' heiden Tauara'sa ylena'danet/ coska he Christilisexi tulit. Ac. 4
Sijnä x. xj. xij. kirioitta hen ia opettapi nijte Falski ia wäri Apostoleita wastan.
Mutta xiij. hen whckapi nijte iotca olit syndi tehneet/ ia ei heidens paraneet

Se Toinen P. Paualin Epistola Corintherin tyge.

Ensimeinen Lucu.

2 Kor 1:1 PAuali Jesusen Christusen Apostoli Jumalan tachdon cautta/ ia Timotheus Welij. Sille Seuraku'nalle ioka on Corinthis/ ynne caikille Pyhille/ iotca Achaiassa ouat.
2 Kor 1:2 Armo olcoon teille ia Rauha Jumalalda meiden Iselden/ ia Herralda Jesuselda Christuselda.
2 Kor 1:3 Hyuestisiugnattu olcoon Jumala/ meiden HERRAN Jesusen Christusen Ise/ sen Laupiude' Ise/ ia caiken Lohutoxen Jumala/
2 Kor 1:4 ioca meite Lohuttapi caikesa meiden Waiwassa/ ette meki taidhaisima mös lohutta nijte iotca caikinaises Waiwassa ouat/ sille lohutoxella iolla Jumala meite lohutta.
2 Kor 1:5 Sille ette ninquin Christusen Kerssimiset ouat palio tulluet meiden ylitzen/ Nin tulepi mös palio Lohutus meiden ylitzen Christusen cautta.
2 Kor 1:6 Mutta mike meille on Waiwa eli Lohutus/ nin se tule teiden Hywexenne. Jos se on Waiua/ nin se tapachtu teiden Lohutuxexi ia terweydhexi
2 Kor 1:7 (Cuca terueys osottapi itzens/ ios te kerssitte sillemodholla kerssiuellisesta/ quin me kerssime) Jos se ombi Lohutos/ nin se mös tule teille Lohutuxexi ia terueydhexi. Ombi mös meiden Toiuo wahua teiden edesten/ Senpolesta ette me tiedheme/ ette ninquin te oletta osaliset kerssimisistä/ nin te mös tuletta osalisexi Lohutuxesta.
2 Kor 1:8 Sille/ eipe me tadho salata teilde/ Rackat Weliet/ meiden Waiuan/ quin meiden cochtan Asias tuli/ Sille me olima raskatetudh ylitze mären/ ia ylitze woiman/ nijn ette me io epeilime meiden hengestä/
2 Kor 1:9 ia itzelle'me iuri nin päätime ette meiden piti cooleman. Mutta se tapachtui senpolesta/ ettei meiden pideis panema' ychten vskallusta itze pälem/ wan Jumala' päle/ ioca ne Cooleet ylesherettä.
2 Kor 1:10 Joca meite sencaltaisesta Coolemasta pästi/ ia wiele nyt iocapeiue pästepi/ Ja me toiuoma hene' päle's ette he' testedes aina pästepi/
2 Kor 1:11 lepitze teiden Rucouxen meiden edeste'/ Se'päle ette meiden polesta'/ sijtä Lahiasta/ ioca meille annettu on/ piteis monelda Inhimiselda palio kijtos tapachtaman.
2 Kor 1:12 Sille ette se on meiden Kerskaus/ nimitten/ meiden Omantundon todhistos/ Ette me yxikerdhasudhes/ ia Jumalan puctaudhes/ ei Lihalises wijsaudhes/ waan Jumala' Armossa me olema meiden kieutteneet Mailmasa/ mutta caikia enimen teiden tykenän.
2 Kor 1:13 Sille eipe me mwta teile kirioita/ waan site quin te Luetta/ ia io ennen tiedhette. Mutta mine toiuon/ ette te mös nin leudhette meiden hama' loppun asti/ ninquin te mös meite polittain leunet oletta.
2 Kor 1:14 Sille me olema teide' Kerskamisen ninquin te mös oletta meiden Kerskaus HERRAN Jesusen peiuenä.
2 Kor 1:15 Ja sencaltaisen Uskaluxen polesta/ mine tahdhoin ennen tulla teiden tygen/ Senpäle/ ette te

toisen kerdhan saisitta minulda iongun Hyuen teghon/
2 Kor 1:16 ia mine teide' cautta Macedonian waellaisin/ ia tacaperin Macedoniast teidhen tygen tulisin/ ia teilde wiedheisijn Judeahan.
2 Kor 1:17 Coska sis mine täte aijattelin/ Lienengo mine sen tehnyt hembeydhestä? Eli ouatko minun aiuotuxeni lihaliset? Ei nin/ Waan minun tykenen ombi Nin/ Nin/ ia Ei ombi Ei.
2 Kor 1:18 Mutta Jumala ombi waca/ ettei meiden Puhe ole teiden cochtan nin ia ei ollut.
2 Kor 1:19 Sille se Jumalan Poica Jesus Christus/ ioca teiden seasan meiden cautta sarnattu on/ nimitten/ minulda ia Siluanuselda ia Timotheuselda/ se ei ollut nin ia ei/ waan se oli Henesse Nin.
2 Kor 1:20 Sille ette caicki Jumala' Lupauxet ouat nin henesse/ ia ouat Amen henesse/ Jumalan kijtoxexi meiden cauttan.
2 Kor 1:21 Mutta Jumala ombi se/ ioca meite wahwista Christusesa ynne teiden cansan/ ia on woidhellut meite
2 Kor 1:22 ia Insiglanut/ ia annoi Hengen Pantin meiden sydhemihin.
2 Kor 1:23 MUtta mine Jumala' otan Todhistaiaxi/ Sieluni päle/ ette mine olen armainut teite/ sijnä/ ettei mine wiele ole Corinthijn tullut.
2 Kor 1:24 Ei nin ette me Herrauttaisima teiden Usko'na ylitze/ waan me olema Auttaijat teiden ilohon/ sille ette te Uskosa seisotta.

II. Lucu.

2 Kor 2:1 Mutta sen mine ole itzelleni aiconut/ Ette' mine taas murehessa tulisi teiden tygen.
2 Kor 2:2 Sille ios mine teiden murehesen saatan/ Cuca sis ombi/ ioca minun ilahutta/ waan se ioca minulda on murechta sattu?
2 Kor 2:3 Ja sen sama' mine ole' teille kirioittanut/ ettei mine tulduani saisi nijste murechta/ ioista minu' tulis ilo saadha/ Senwoxi ette minulla ombi sencaltainen Uskallus caikein teiden tygenne/ Ette minun Ilon/ caikein teiden ilona olis.
2 Kor 2:4 Sille mine kirioitin teille swresa waiwassa ia sydhemen kiussa/ ia monilla kynelille/ Ei sitewarten ette teiden piteis murechtima' waan ette te ymmerdheisit sen Rackaudhen/ ioca minulla ombi erinomaisesta teiden cochtan.
2 Kor 2:5 Jos nyt iocu on Murehen matkan saattanut/ Ei hen ole * minua surettanut/ waan polittain/ senpäle ettei mine teite caiki raskautaisi.
2 Kor 2:6 Mutta * kylle sijnä on/ ette Se sama monelda nin rangaistu on/

2 Kor 2:7 Nin ette te testedes site enemen pite henen cansans ylitzecatzoman/ ia lohuttaman hende/ Senpäle ettei he' ylesnielteisi ylelises Murehes.
2 Kor 2:8 Senteden mine manan teite/ ette te rackautta henen cochtans osotaisitta.
2 Kor 2:9 Sille senteden mine mös olen kirioittanut teiden tygen/ ette mine coettelisin teite/ ios te oletta Caikihin cwliaiset.
2 Kor 2:10 Mutta ionga te annatta iotain andexi/ sen mine mös andexiannan. Sille iolla taas mine iotain andexiannan/ sen mine andexiannan teidhen tedhe' Christusen polesta/
2 Kor 2:11 Senpäle ettei me pidhe Perkelelda omistettama'. Sille eipe meille ole se tietemätä/ mite hene' mielesens on.
2 Kor 2:12 Mutta quin mine tulin Troadam/ Christusen Euangelium sarnaman ia minulle auaittijn yxi Oui HErrassa/
2 Kor 2:13 nin ei ollut minulla ychte Lepo minun Hengesseni/ ettei mine Titum minun Welieni leunyt/ waan soritin sielde itzeni/ ia menin Macedonian.
2 Kor 2:14 Mutta kijtetty olcoon Jumala/ ioca aina andapi meille woitton Christusesa/ ia iulghista henen Tundemisens Haijun meiden cauttan iocapaicas.
2 Kor 2:15 Sille ette me olema Jumalalle yxi Hyue haiju Christusesa/ seke ninen seas iotca autuaxi tuleuat/ ette ninen seas iotca huckan tuleuat/
2 Kor 2:16 Neinen yxi surman haiju coolemahan/ Mutta nijlle toisille Elemen haiju elemexi.
2 Kor 2:17 Ja Cuca on nyt tehen keluolinen? Sille eipe me ole sencaltaiset quin mutomat/ iotca Jumala' sana caupiskeluat/ wan puchtaudhesta/ ia ninquin Jumalasta/ Jumala' casuon edes me puhuma Christusesa.

** Minua surettanut) se on Ei hen ole minua teiden tädhen murehesen saattanut/ mutta teite.*
Sille mite mine olen murechtinut/ ei se ole minun techteni/ wan teidhen tädhenne tapachtanut.
** Kylle sijnä) Tesse hen sijte puhupi/ io'ga hen Ensimeises Lehetuskirias %v. Cap. rangaisi ia Perkelen haltun annoi/ ia nyt tesse keske/ ette sen pite iellens coriattaman/ ette hen nin oli rangaistu.*

III. Lucu.

2 Kor 3:1 RUpemaco me sis itzenne taas kehuman? Eli taruitzemeco me/ ninquin mutomat/ Kijtoskiria teiden tyghennä/ eli mös Kijtoskiria teildä?
2 Kor 3:2 Te oletta meiden Kirian meiden Sydhemise kirioitetut/ ioca tutan ia Luetan caikilda Inhimisilde/
2 Kor 3:3 ioillen te oletta ilmoitetud/ ette te oletta Christusen Lehetuskiria/ Sarnawirghan cautta

walmistettu/ Ja ei Pleckille meille kirioitetud/ Waan eleuen Jumalan Hengelle/ ei Kiuisijn Tauluijn/ waan Lihasijn sydhemen Tauluin.
2 Kor 3:4 Mutta sencaltainen vskallus meille on Chrstusen cautta Jumalan polen/
2 Kor 3:5 Ei nin ette me olema soueliahat meiste itzestem iotakin aiattelman ninquin itze meisten/ Wan ios me olema iohongun soueliat/ nin se on Jumalalta/
2 Kor 3:6 ioca mös meite soueliaxi tehnyt on sen Wden Testamentin wirca pitemehen/ Ei * Bockstauin/ wan Hengen. Sille ette Bockstaui coolettapi/ wan Hengi eleuexi tekepi.
2 Kor 3:7 Mutta ios sille Wirgalla ioca Bockstauin cautta coletapi ia oli Kiuihin cuuattu/ oli sencaltainen Kirckaus/ nin ettei Israelin lapset maltanet catzoa Mosesen casuoin päle/ henen casuoinsa Kircaudhen täden/ ioca quitengi catopi.
2 Kor 3:8 Mixei sis palio enemin sille Wirghalla ioca Hengen andapi/ pidheis Kircaus oleman?
2 Kor 3:9 Sille ios sille Wirghalla ioca Cadhotuxen sarnapi/ Kircaus oli/ Palio enemin sille Wrighalla/ ioca Wanhurskaudhen sarnapi/ ylenpaldinen Kircaus ombi.
2 Kor 3:10 Sille mös se toinen ioca oli kircastettu/ ei ole ensingen kircaudexi Luettapa/ Temen ylenpaldisen Kircaudhen echtoon.
2 Kor 3:11 Senteden ios sille oli Kircaus ioca catopi/ Palio enemin on sille Kircaus ioca kestäue on.
2 Kor 3:12 Ette nyt meille sencaltainen Toiuo on/ nin me prwkama swren Rochkiudhen/
2 Kor 3:13 ia en me tee ninquin Moses/ ioca Casuoinsa eten * Peitten pani/ ettei Israelin Lapset maltaneet sen lopun päle catzo ioca catopi/
2 Kor 3:14 Waan heiden taitonsa olit soghaistud. Sille ette haman tehen peiuen asti/ pysy se sama Peitto poisottamata ylitze sen wanhan Testamentin/ coska he site lukeuat/ ioca Christusesa poislackapi.
2 Kor 3:15 Mutta hama' tehen peiuen asti/ coska Moses luetan/ rippupi se Peitto heiden Sydhemens edesse.
2 Kor 3:16 Mutta coska he palaijauat HERRAN pole'/ nin se Peitto poisotetaan/
2 Kor 3:17 Sille ette HERRA on Hengi.
2 Kor 3:18 Mutta cussa se HERRan Hengi on/ sijnä on wapaus. Mutta nyt HERRAN Kircaus osotta henens meisse caikissa/ ninquin Speilisse/ auatulla Casuolla/ ia me kircastetan sijnä samassa Cuuassa/ kircaudhesta nin kircautehen/ ninquin HERRAN HEngeste.

** Bockstauin) Bockstauin opetus/ ombi palias Laki ia Tecoija opetta ilman Jumalan Armon tundemista/ ionga cautta caiki Domitan ia cadhotetan/ ia Cooleman syypääxi tutan/ ehcke mite Inhiminen coconansa on ia tekepi.*

Sille eipe hen taidha miten Hyue tehdhä ilman Jumalan Armoita.
** Peitteen) Mosesen Peite on/ Bockstaui ia henen oppians ei tuta.*
Mutta se auattu HERRAN Casuo ombi iulkisesta tuta Jumalan Armo ia Hengi/ ioca meite wapautta Laista/ Bockstauista ia Henen tegoistans/ ette heiden kircaudhens/ ia tegonssa mahdhaisit poislacaita.

IV. Lucu.

2 Kor 4:1 SEnteden/ ette meille sencaltainen Wirca on/ senpereste quin Armo meide' cochtan tullut on/ nin eipe me wäsy/
2 Kor 4:2 waan weltem mös ne * salaiset Häpiet/ ia eipe me waella caualuxen cansa/ eikä mös petoxella Jumalan sana pitele/ waan me ilmoitam totudhen/ ia hyuesti osotam meiten caikein Inhimisten Omantunnon cochtan Jumalan edes.
2 Kor 4:3 Jos nyt meiden Euangelium on peitetty/ nin se on heisse peitetty iotca cadhotetaan/
2 Kor 4:4 Joissa temen Maliman Jumala ombi ninen wskomattodhen taidhot soghaisnut/ ettei Euangeliumin paiste heille pidheis walghistaman Christusen kircaudhesta/ Joca ombi Jumalan Cuua.
2 Kor 4:5 Sille eipe me itze meiten sarna/ waan Christust Jestust/ Ette hen on HERRA/ Mutta me teiden Paueliat Jesusen teden.
2 Kor 4:6 Sille ette Jumala/ ioca keski walkiudhen wlos pimeydhesta paista/ se ombi ydhen kircan walkiudhen meiden sydhemihin andanut/ ette meiden cauttan * paistais se walkeus/ quin Jumalan kircaudhen tundemisesta tule/ Jesusen Christusen Casuoisa.
2 Kor 4:7 Mutta meille ombi sencaltainen Tauara sauisis Astioissa/ senpäle/ ette se ylenpaldinen woima pite olema' Jumalalda/ ia ei meiste.
2 Kor 4:8 Meille ombi iocapaicas ahdistos/ Mutta eipe me ikeuöitze. Meille ombi packo/ Mutta eipe me wäsy.
2 Kor 4:9 Me kerssime waino/ Mutta eipe me ylenanneta. Me alaspaineta'/ Mutta eipe me poishucu.
2 Kor 4:10 Me ymberinswienme aina HERRAN Jesusen Coolema meiden Rumisan/ Senpäle ette mös se Herran Jesusen Eleme meiden Rumisan pite ilmoitettaman.
2 Kor 4:11 Sille ette me/ iotca eleme/ aina ylenannetaan Coolemahan Jesusen tedhen/ Senpäle ette mös Jesusen Eleme pite ilmoitettaman meiden Cooleuaisen Lihan päle.
2 Kor 4:12 Senteden/ nin on nyt se Coolema woimalinen meisse/ Mutta Eleme teisse.
2 Kor 4:13 Mutta senwoxi ette meille ombi saman Uskon Hengi/ sen ielken quin kiriotettu on Mine Uskon/ senteden mine puhun. Nin me mös vskoma/ senteden me mös puhuma/
2 Kor 4:14 ia tiedhem sen ioca HERRAN JESUSEN ylesheretti/ hen mös meite ylesherettepi Jesusen cautta/ ia

asettapi meite ynne teiden secan.
2 Kor 4:15 Sille ette caiki tapachtu teiden techten/ Senpäle ette se ylenpaltinen Armo/ monein Kijtoxen cautta/ pite runsasta tuleman Jumalan ylistoxexi.
2 Kor 4:16 Senteden eipe me wäsy/ waicka ehcke meiden wlcoinen Inhiminen turmellaan/ Nin se siselinen quitengi peiue peiuelde wdhistetan.
2 Kor 4:17 Sille meiden Waiuan/ quin on aijalinen ia keuie saattapi ydhen ijancaikisen ia ilman märettomen waitzeuan Cunnian/
2 Kor 4:18 meille iotca ei catzo ninen näkyueisten päle/ waan ninen nakymettomein. Sille iotca näkyueiset ouat ne aijaliset ouat/ Mutta iotca näkymäte ouat/ ne ijancaikiset ouat.

** Salaiset) Tesse hen nijte wäri Opetaita ia Apostolit kylken lycke/ iotca wlconaisesta caunit kijldeuet. Mutta siselde he ouat teunens ilkeytte * Paistais) se on/ meiden pite paistaman ia sarnaman/ quinga Jumalan Armo tutan/ Christusesa meille osotettu/ Mudh machtauat Töite ia Lakia itzestens paista.*

V. Lucu.

2 Kor 5:1 MUtta me tiedheme/ ette ios temen Maian meidhen mailmainen Hoone mahanserieteen/ ette meille ombi yxi Rakenos Jumalalda ylesrakettu/ yxi Hoone/ ei käsille techty/ ioca ijancaikine' on Taiuahisa.
2 Kor 5:2 Ja sen saman pereste me mös hookama/ ielken meiden Maian ioca Taiuahasta ombi/ ia me ikewöitzeme/ ette me sen cansa ylitzepughetetuxi tulisima/
2 Kor 5:3 Jos me mwtoin pughietetudh/ ia ei alasti leuteisi.
2 Kor 5:4 Senteden nincauuan quin me olema tesse aijalises Maiasa/ nin me hookanma ia olema raskautetudh/ Sen woxi ettei me tadho poisrisutta/ waan ylitzepughetetta/ Se'päle ette se Cooleuainen mahdais ylesnielttä Hengeste.
2 Kor 5:5 Mutta ioca meite sitewarten walmista/ se on Jumala/ ioca Hengen on Pantixi meille andanut.
2 Kor 5:6 Nin me olema senteden aina hyuesse turuassa/ ia tiedhe'me/ ette nincauua' quin me Rumisa asuma/ nin me olema culgulla HErrasta/
2 Kor 5:7 Sille ette me waelanma Uskossa/ ia eipe me hende näghe.
2 Kor 5:8 Mutta meille on turua/ ia palio enemin halanma poisolla Rumihista/ ia Cotona olla HERRAN tykene.
2 Kor 5:9 Sentede' waicka me Cotona olema/ eli wlcona waellanma/ nin me achkeroitzemma/ ette me henen mahdaisima Keluata.
2 Kor 5:10 Sille ette me caiki pite iulghistuman Christusen Domiostolin edesse/ Senpäle ette iocaitzen pite

saaman senielkin quin hen Eleisens elenyt on/ se olcon hyue eli paha.
2 Kor 5:11 Ette me sis tiedheme sen HERran pelghon/ nin me hilian meneme Inhimistein cansa/ mutta Jumalan me olema iulkiset. Mutta mine toiuon/ ette me olema mös iulki teiden Omassatunnossan.
2 Kor 5:12 Eipe me taas kerska itzen teiden edesse/ waan me annama teille tilan kerskaman meiste/ Senpäle/ ette teille iotaki olis kerskamista nijte wastan/ iotca itzens Casuoin ielkin kerskauat/ ia ei sydhemen ielkin.
2 Kor 5:13 Sille ios me * ylenangarat olema/ nin me sen Jumalasa teemme/ Eli ios me olema cochtoliset/ nin me teille olema cochtoliset.
2 Kor 5:14 Sille ette Christusen rackaus meite nin waati/ Ette me sen pidhemme/ ette ios yxi on coollut caikein edhestä/ nin he caiki ouat coollehet/
2 Kor 5:15 Ja hen on senteden caikein edeste coollut/ Senpäle ette ne iotca eleuet/ eiuet pidhe nyt itzellens elemen/ waan Henelle ioca heide' edestens coollut ia ylesnosnut on.
2 Kor 5:16 Senteden/ ielken temen aijan/ eipe me ketän tunne Lihan cautta. Ja echke me olisima mös Christusen tundenuet Lihan ielkin/ nin eipe me enembi hende sillen tunne.
2 Kor 5:17 Senteden ios iocu ombi Christusesa/nin hen on yxi Wsi Loondocappale. Sille se Wa'ha on catonut/ catzo/ caiki cappalet ouat wdhexi tulluet.
2 Kor 5:18 Mutta ne caiki ouat Jumalasta/ ioca meite on itzens ca'sa souittanut Jesusen Christusen cautta/ ia meille Wirgan annoi sijte samasta Souinnosta sarnata.
2 Kor 5:19 Sille ette Jumala oli Christusesa/ ia souitti Mailma' itzens cansa/ ia ei soimanut heiden syndiens heille/ Ja ombi meiden seasa sen Sarnan sijte Souinnosta sätenyt.
2 Kor 5:20 Nin olema me nyt Christusen polesta Keskyleiset/
2 Kor 5:21 Sille ette Jumala he' manapi meiden cauttame Nin me rucolema sis Christusen polesta ette te * souitta Jumalan cansa. Sille ette he' ombi SEN/ ioca ei miten synniste tienyt/ Meiden tedhen Synnixi tehnyt/ Senpäle ette me tulisim Henesse sixi Wanhurskaudhexi ioca Jumalan edesse kelpa.

** Ylenangarat) se on/ Jos me wiele couasta heiden cansans meneme/ nin me quitengin sijnä paluelema Jumalata Jos me taas hilian meneme heiden cansa/ Nin me sen teem heille palueluxexi ia Mielennouteexi/ Jotca ouat caiki oikein ia Hyuesti tehdhyt.*
** Souitta) Tesse hen yleskorghotta sen ylenpaltisen Jumalan Laupiuden meiden cochtan ettes näet/ quinga Apostoli asetta Christusen/ quin ei waan hen itze/ mutta mös itze Ise Jumala/ Euangelium sarnan cautta/ caikein neurimeste souindo pyytä meilde.*

O ihmelinen Jumalan Rackaus/ meiden cochtan/ haleus/ achkerus ia palawus.

VI. Lucu

2 Kor 6:1 NIn me nyt teite maname quin Cansaauttaiat ettei te Jumalan Armo huckan otaisi/
2 Kor 6:2 Sille ette hen sanopi/ Mine olen otolisella aiala sinua cuullut/ ia olen sinua Terueydhen päiuene auttanut. Catzo/ Nyt on se otolinen aica/ Catzo nyt on Terueydhen Päiue.
2 Kor 6:3 Elkem me kenengen ioskussa Pahenosta andaco/ Senpäle ettei meiden Wirca pidheisi laitettaman/
2 Kor 6:4 Wan osottacam meite caikissa asioissa ninquin Jumalan Palueliat.
2 Kor 6:5 Swressa kerssimises/ Waiuoissa/ Hädhissa/ Suruissa/
2 Kor 6:6 Hosumisis/ Fangiuxisa/ Capinoissa/ Töisse/ Waluomisis/ Paastoisa/ Puchtas Elemes/ Taidhossa/ Pitkemielisudhes/ Suloisudhes/ Pyhesse Hengesse wilpittomes Rackaudhesa/
2 Kor 6:7 Totudhe' sanoisa/ Jumalan wäesse/ Wanhurskaudhen sotaaseten cautta/ oikealla kädhelle ia wasemalla/
2 Kor 6:8 Cunnian lepitze ia pilca'. Panetoxen ia kijtoxen cautta.
2 Kor 6:9 Ninquin wietteliet/ ia quitengin Waghat. Ninquin tuttomattomat/ ia quitengi tutud. Ninquin cooleuaiset/ ia catzo/ me eleme.
2 Kor 6:10 Ninquin rangaistud/ ia ei quitengan tapetud. Ninquin mureheliset/ aina quitengi iloiset. Ninquin kieuhet/ mutta quitengi mo'da Höödhytteueiset. Nin quin ne ioilla ei miteken ole/ ia quitengi caiki cappalet omat ouat.
2 Kor 6:11 O te Corintherit/ meiden Suun ombi henens auanudh teiden cochtan/ meide' Sydheme' ombi turuassa.
2 Kor 6:12 Ei teide' taruitze meide' polesta' * caruahasmieles olema'. Mutta ette te caruahillamielin oletta/ sen te teette sydemellisest tadhosta.
2 Kor 6:13 Mine puhuttelen teite/ ninquin omi Lapsiani/ ette te mös nin teiten minua wastan asetatt ia olcat tekin mös turuassa.
2 Kor 6:14 Elket wetekö Iieste vskottomain cansa. Sille mite Oikiudhe' ombi wärydhen cansa tekemiste? Eli mite Osalisusta walkiudhelle ombi Pimeydhen cansa?
2 Kor 6:15 Eli mikä souindo Christusella ombi Belialin cansa? Taicka mite osa Uskolisella ombi wskomattoman cansa?
2 Kor 6:16 Taicka quinga Jumalan Templi sopi Epeiumalden cansa? Sille ette Te oletta eleuen Jumalan Templit/ Ninquin Jumala sano/ Mine tadhon heisse asuua/ ia heisse waelda/ ia mine tadhon olla heiden

Jumalans/ ia heiden pite olema' minun Canssan.
2 Kor 6:17 Senteden poismengete heiden seastans/ ia eritteke teiten heiste/ sanopi HErra/ ia elkette saastaha' ruuetko/ ia nin mine corian teite/
2 Kor 6:18 ia olen teille Isen sijassa/ ia teiden pite oleman minun Poicani ia Tytterni/ sanopi se Caikiwaldias HERRA.

** Caruahas mielese) Sijte Ensimeisest Lehetuskiriasta ne Corintherit hämmestuit ia Caruahas mielese olit/ Ette he olit Apostolit wihoittaneet.*
Nyt hen Heite turuapi/ ia sano ette henen Suuns ia Sydhemens iloisa on/ ia wlosleuitetty.
Senteden ei heiden pidhe murehisans eli mielicarvahalla oleman/ Ninquin hen olis Wihoisans heidhen pälens/ Wan ei se ollut henen Syynsse ette he olit sijte Mielicaruahisa/ Mutta ninquin hyuet Lapset he nerkestyit hyueste Sydhemeste cussa ei site taruittu olisi.

VII. Lucu.

2 Kor 7:1 ETte meille nyt sencaltaiset Lupauxet ouat/ Minun Rackahani/ sijtte pudistacam me itzemme caikista Lihan ia Hengen saastasta/ Pyhyden teuttein Jumalan pelkemises.
2 Kor 7:2 Tauoittaca meite/ eipe me kenengen wastanrikconet/ eipe me keten wietellet/ eipe me kenenge lijcatechnet.
2 Kor 7:3 Sencaltaista em mine sano teille cadotuxexi/ Sille ette mine olen teille io ennen sanonut/ Ette te oletta meiden Sydemesem elä ia coolta teiden cansanne.
2 Kor 7:4 Mine puhun swrella rochkiudella teiden tygenne. Mine kerskan itzeni palio teiste. Mine olen Lohutoxella teutetty. Mine olen ylenpalttises Ilosa caikissa meiden waiuassa.
2 Kor 7:5 Sille coska me tulima Macedoniahan/ ei ollut meiden Lihalla ychte helppo/ wan caikissa paicoissa me olima waiuassa/ Ulcoisesta sodhat/ sisellisesta pelgot.
2 Kor 7:6 Mutta Jumala ioca ne murehelliset lohuttapi/ se lohutti mös meite Titusen tulemisen cautta/
2 Kor 7:7 Mutta ei ainostansa henen tulemisens cautta/ waan mös sen Lohutoxen cautta ionga hen teilte saanut oli/ ia ilmoitti meille teiden halunna/ teiden itkonna/ ia teiden achkeruenne minusta/ Nin ette mine wiele enemin ihastuin.
2 Kor 7:8 Sille sen quin mine teite murehesen saatoin/ minun Lehetöskiriani cansa/ eipe mine site cadhu/ Ja echke mine site caduisin/ quitengi ette mine näen ette se Lähetuskiria o'bi teite lehes hetke' aica surettanut/
2 Kor 7:9 sijte mine nyt quite'gi iloitze'/ Ei sijte ette te olitta murehissa/ wan senuoxi ette te olitta murehisa

Paranoxexi. Sille te oletta murehelliset olleet Jumala' miele' ielkin/ nin ettei teille pidheis meiste ioskus wahingota oleman.
2 Kor 7:10 Sille se mureh ioca Jumalan miellen pereste on/ hen matkan saatta ydhen Catumisen Autuahudhexi/ iota eikengen cadhu. Mutta Mailman mureh/ se Cooleman matkan saatta.
2 Kor 7:11 Catzoca/ Se sama ette te olitta Jumalan mielen ielkijn mureliset/ quinga swren achkerudhen se ombi teisse waickuttanut Ja tosin mös Luchtamisen/ närckestyxen/ pelgon/ Halamisen/ Kiuauxen/ coston. Te oletta caikissa cappaleissa teiten osottaneet/ ette te puchtat oletta sijnä Töösse.
2 Kor 7:12 Senteden waicka mine kirioitin teille/ nin eipe se ole quitengan henen techtens tapachtanut ioca rickonut oli/ eike mös henen techtens iolle wäryys techtijn/ Mutta sen syyn tedhen/ ette teidhen achkerudhe' meiden cochtan iulkisexi tulis teide' tykenä Jumalan edes.
2 Kor 7:13 Senteden me olema Lohutoxen saaneet/ ette te lohutetudh oletta. Mutta wiele ylenpaltisesta enemin me iloitzinma Titusen ilon tedhen. Sille ette henen Hengens oli wirghotettu teildä caikilda.
2 Kor 7:14 Sille mite mine henen edesens teiste olen kerskannut/ eipe mine site Häpie/ Waan ninquin caiki todhet ouat iotca mine olen teiden cansan puhunut/ Nin ombi mös meiden Kerskauxen Titusen edhessä todhexi tullut.
2 Kor 7:15 Ja henelle ombi sa'gen swri sydhemelinen lembi teiden polehen/ coska hen muista caikein teiden cwliaisudhen päle/ quinga te pelghon/ ia wapistuxen cansa hende wastanrupesitta.
2 Kor 7:16 Mine iloitzen/ ette mine caikissa asijoissa vskallan teiden tyghen.

VIII. Lucu

2 Kor 8:1 Mine teen teille tietteuexi/ rackat Weliet sijte Jumalan Armosta ioca nijsse Seurakunnissa Macedonias annettu on/
2 Kor 8:2 Sille heiden ilo'sa oli ylenpaltinen/ coska he monen Waiuan cautta coetellut olit/ Ja waicka he sangen Kieuhet olit/ ouat he quite'gi ru'sahasta andaneet caikessa yxikerdhasudhessa.
2 Kor 8:3 Sille he olit caiken woimans pereste/ ia ylitze woimans
2 Kor 8:4 (sen mine todhistan) itze walmihit/ ia rucolit meite swren achkerudhe' cansa/ ette me wastanottaisinma sen Hyuenteghon/ ia sen palueluxen Osalisudhen/ ioca coottu oli ninen Pyhein waraxi.
2 Kor 8:5 Ja ei nin/ quin me toiuoimma/ waan he annoit itzens ensin HErrale/ ia sitelehin meillen/ Jumalan tahdhon lepitze/
2 Kor 8:6 Ette meiden pidheis Titum manaman/ ette quin hen oli ennen ruuennut/ nin henen mös pidheis sencaltaisen Hyuenteghon teiden seasan päättemen.

2 Kor 8:7 Mutta ninquin te oletta caikissa rickaat/ vskossa ia sanassa ia taidosa/ ia caikinaises achkerudhes/ ia teiden Rackauxesan meiden tyge/ Nin souittacat sis/ ette te mös tesse Hyuesteghos rickat olisitta.
2 Kor 8:8 Eipe mine site sano/ ette mine sijhen teite waadhin/ Waan ette mud nin achkerat ouat/ kiusan mine mös teiden Rackaudhen/ ios hen selkie ombi.
2 Kor 8:9 Sille te tiedhet meiden HERRAN JESUSEN Christusen Armon/ ette waicka hen kylle Ricas oli/ tuli hen quitengin Kieuhexi teiden tedhen/ Senpäle ette te henen Kieuhydhens cautta Rickaxi tulisitta.
2 Kor 8:10 Minun neuuoni mine tehen annan/ Sille se on teille tarpelinen/ ette te io oletta aijastaica ennen ruueneet/ ei ainostans site tekemen/ waan mös site tadhoita.
2 Kor 8:11 Teutteke sis nyt se Teco quin rupesitta/ Ette quin tachto walmis oli/ nin te mös site teuttäke taghanna pereste/
2 Kor 8:12 Sille ios iocu mielelinen on/ nin he' on otolinen/ waranssa ielkin/ ia ei sen pereste iota ei henelle ole.
2 Kor 8:13 Ei nin lwlten/ ette muilla pite oleman hooistus ia teille adhistus/ waan ette se tasainen olis/ Nin paluelkaan teiden Rickaudhen heiden Kieuhyttens telle Coualla aialla/
2 Kor 8:14 Ette mös heiden yldekyllydhens testedes paluelis teiden puttumistan/ senpäle ette tasaisus pidheis tapachtuma'/
2 Kor 8:15 ninquin kirioitettu on/ Joca palio cocosi/ ei henelle ollut lijaxi/ Ja ioca wähen cocosi/ ei henelle miteken pwttunut.
2 Kor 8:16 Mutta Jumalan olcoon Kijtos/ ioca sencaltaisen achkerudhen annoi Titusen Sydhemeen teidhen tedhe'.
2 Kor 8:17 Sille he' otti sen manauxen pälens/ ia tosin/ ette he' oli nin ylenachkera/ lexi hen itze mielellens teiden tygen menemen.
2 Kor 8:18 Mutta me olema ydhe' Welien henen cansans lehettenyet/ Joca kijteten Euangeliumis/ caikissa Seurakunnissa.
2 Kor 8:19 Mutta ei ainostans site/ waan hen ombi mös säätty Seurakunnilda oleman meiden Matka Cumpanina tesse Hyuesseteghossa/ ioca meiden cautta wlostoimitetaan HERRan cunniaxi/ ia teiden Hyuen mielen walmistoxen ylistoxexi.
2 Kor 8:20 Ja cauattacat site/ ettei kengen meite mahdhaisi panetella sencaltaisen rickan Auun polesta/ ioca meiden cauttan toimitetaan.
2 Kor 8:21 Ja catzocat site/ ette se waghasti edeskeuis/ Ei ainostans HERRAN edhes/ waan mös Inhimisten edhesse.

2 Kor 8:22 Ja me olema henen cansans lehettenyet meiden Welien/ ionga me monessa olema wsein kiusaneet/ ette hen achkera on/ Ja wiele nyt palio achkerambi.
2 Kor 8:23 Ja sen me olema tehnyet sen swren wskalluxen tedhen/ quin meille ombi teiden tyghen/ seke Titusen polesta (ioca minun Cumpanin on/ ia Canssaauttaijan teiden seasa) ia nin mös meiden Welijein tedhen (iotca ouat Seurakundain Apostolit/ ia Christusen cunnia)
2 Kor 8:24 Osottacat sis nyt teiden Rackaudhen tunnusmercki ia meiden Kerskamisen teistenne/ neinen cochtan/ ia mös iulkisesta Seurakunnan edes.

IX. Lucu.

2 Kor 9:1 SIlle sencaltaisesta Auusta/ ioca pyhille tapachtupi/ ei taruitze minun teille kirioittaman/
2 Kor 9:2 Sille ette mine tiedhen teidhen hyuen miele'ne notkiudhen/ iosta mine mös kehun ninen seas Macedoniassa (ia sanon) Achaia on ollut io aijastaijan walmis. Ja teiden Esicuuan on monda kehuttanut.
2 Kor 9:3 Quitengin mine olen temen Welien senteden lehettenyt/ senpolest/ ettei meiden kerskamus tyhijexi tulisi tesse asiasa/ Ja ette te olisitta walmihit/ ninquin me teiste sanonuet olema/
2 Kor 9:4 Senpäle coska ne Macedoniasta tuleuat minun cansani/ ia ei leudhe teite walmissa/ ettei silloin me (em mine sano te) häpiehen tulisi sencaltaisest kerskamisesta.
2 Kor 9:5 Mutta se näky minulle tarpelisexi/ nijte Welije manamaha' ette he ensin teille menisit walmistamaha' täte enne' wlosluuattua Siugnausta/ ette se walmissa olis/ Nin ette se olis yxi Siugnaus/ ia ei Ahnaus.
2 Kor 9:6 Mutta sen mine sanon/ Joca tiuihistä Kylue/ se mös tiuihistä ylesleicka/ Ja ioca kyluepi Siugnauxes/ hen mös ylesleickapi Siugnauxesa.
2 Kor 9:7 Itzecuki henen sydhemens Ehdhon ielkeen/ ei itarudhesta eli waatimisesta. Sille ette Ilolista andaijata Jumala racasta.
2 Kor 9:8 Mutta Jumala wäkeue on nin souittamaan/ ette caikinaiset Armot teiden seasan rickasta olisit/ ette teille caikissa cappaleissa yldekylle olis/ ia rickat olisitta caikinaisis Hyuisse töisse.
2 Kor 9:9 Nin quin kirioitettu o'bi/ Hen on wloshaiottanut ia andanut Keuhein/ Hene' Wanhurskaudhens pysypi ijancaikisutehe'
2 Kor 9:10 (Mutta se ioca Siemenen Kylueijelle oijenda/ Hen mös oijenda teille Leiuen södhexenne/ ia Lisepi teiden Siemenen/ ia casuattapi sen teiden Wanhurskaudhen tulon)
2 Kor 9:11 ette te rickaxi tulisitta caikissa cappaleisa/ caiken yxikerdhasudhen cansa/ ioca meiden cauttan waickutapi Jumalalle kijttoxen.

2 Kor 9:12 Sille teme Apu ioca Pyhille tehdhen/ ei se ainostans ylesteutä site quin Pyhilde pwttu/ Waan sijhen se mös ylenpaltine' on/
2 Kor 9:13 ette moni kijttä Jumalata temen meiden waghan Palueluxen tedhen/ ia ylisteuet Jumalata/ teiden neuren Tunnustoxen tedhen Christusen Euangeliumis/ ia mös teiden yxikerdhaisen Tasaiaghon polesta heiden ia caikein cochtan/
2 Kor 9:14 ia nin mös heiden Rucouxisans teidhen tedhenne/ Jotca mös ikeuöitzeuet teiden ielkin/ sen ylenpaltisen Jumalan Armon tedhen quin teisse on.
2 Kor 9:15 Mutta Jumalan olcoon Kijtos henen sanomattoman Lahiansa edeste.

X Lucu.

2 Kor 10:1 MUtta mine itze Pauali manan teitä Christusen siueydhen ia Lakiudhen cautta/ Mine ioca teiden keskenä tykenollesani kehno olen/ waan poisollesani olen rochkia teite wastan.
2 Kor 10:2 Mutta mine rucolen teite/ ettei minua waadhitaisi tykenollesani rochkiasti kieuttemen/ ia site Kempiutta prwcaman/ ioca minun päleni luullan mutomita wastan/ iotca meite aruauat/ ninquin me lihalisella taualla waelaisimma.
2 Kor 10:3 Sille echke me Lihassa waella'me/ eipe me senwoxi lihalisella taualla sodhi.
2 Kor 10:4 Sille ettei meiden Sotaaset ole lihaliset/ waan wäkeuet Jumalan edes alaskukistaman nijte Warieluxi/ ioinenga cansa me mahanlööme ne Aighotuxet
2 Kor 10:5 ia caiken Corkiudhen/ quin henens ylesnostapi Jumalan Tundemisen wastan/ Ja Fangixi otamma caiken aijatoxen Christusen cwliaisudhen ala/
2 Kor 10:6 Ja me olema walmihit costaman caiken cwlemattudhen/ coska teiden cwliaisus teutetään. Domitzetteko te ninen ielkin iotca näkyuet.
2 Kor 10:7 Jos iocu vskalda senpäle/ ette hen on Christusen oma/ Se aijatelkan mös itzellense/ ette ninquin hen on Christusen oma/ nin mös me olema Christusen omat.
2 Kor 10:8 Ja ios mine mös iotakin enemin kerskasin itzeni meiden Wallastan/ ionga HErra meille andanut on/ teidhen paranoxexi/ ia ei teidhen turmioxi/ eipe mine wiele sijtteken häpijeisi.
2 Kor 10:9 (Mutta sen mine sanon) ettei teiden luuleman pidhe/ quin mine tahdhoisin teite peliettä Lehetuskiriain cautta.
2 Kor 10:10 Sille ette Lehetuskiriat (ma he) ouat tosin raskat ia wäkeuet/ Mutta se Rumilinen tykenolemus ombi heicko/ ia ne Puhet ylencatzotudh.
2 Kor 10:11 Joca sencaltainen on/ Se aijatelkan/ ette sencaltaiset quin me olema sanoissa Lehetuskiriain

cautta poisollen/ Nin me mös kylle tohdhimme olla töön cansa tykeneollesam.
2 Kor 10:12 Sille eipe me iulke meite' lukia eli wertautta heiden seasans iotca itzense ylisteuet/ Mutta ette he heidens mittauat itzense ielkin/ ia piteuet waan heiste itzestens/ nin eiuet he miten ymmerdhä.
2 Kor 10:13 Mutta eipe me meiten kerska ylitze määren/ Waan ainostans sen cochtolisen märetyn Mitan ielkijn/ iolla Jumala ombi meille mitannut sen määren wlottuuan mös haman teihin asti.
2 Kor 10:14 Sille eipe me itzenne wloswenyte/ ninquin ei me olisi wlottuneet haman teiden tyghe'ne/ Sille me olema io mös haman teiden tygen Christusen Euangeliumin cansa tulluet/
2 Kor 10:15 ia ei me ylitze määren meiten kerska weraisa töise. Ja me toiuoma/ coska nyt teiden Uskon teisse casuapi/ ette me meiden Määren ielkin tahdhoma leuiemälde tulla/
2 Kor 10:16 ia site Euangelium mös sarnata/ nijllen iotca teiden toollapolen asuuat ia ei meitem kerskata sijte ioca werasten Määren ielkin walmistettu on.
2 Kor 10:17 Mutta ioca itzens kerska/ se kerskatcan itzens Herrassa.
2 Kor 10:18 Sille ette ioca itzens kijttepi/ ei se ole coeteldu/ Wan se ionga HErra kijttepi.

XI. Lucu.

2 Kor 11:1 Joska te wähengi minun Tyhmytteni hyuexi ottaisitta. Kylle tosin te minun kerssitte.
2 Kor 11:2 Sille mine kijuan * teidhen ylitzen iumalisella kijuauxella. Sille mine olen teille kihilanut ydhen Miehen/ ette mine ydhen puchtan Neitzyen Christuselle totaisin.
2 Kor 11:3 Mutta mine pelken/ Ettei ninquin Kärme Heuan hene' caualuxellans wietteli Nin mös teiden taidhot poiskietehen sijte yxikerdhaisudhesta Christusesa.
2 Kor 11:4 Sille ios se ioca teiden tygen tulepi/ ydhen toisen Jesusen teille sarnapi/ iota ei me sarnaneet/ Taicka ios te iongun toisen Hengen saatta/ iota ette te ole saaneet/ Eli toisen Euangelium/ iota ette te ole wastanruuenuet/ Nin te oikein heite kerssitte.
2 Kor 11:5 Sille mine aruan/ Ettei mine ole haluembi/ quin ne corkeimat Apostolit ouat/
2 Kor 11:6 Ja echke mine olen yxikerdhainen puhesa Nin em mine ole yxikerdhainen Tiedhossa/ Quitengin me olema kylle tietteuet iocapaicas teiden tykene'.
2 Kor 11:7 Eli olengo mine syndi tehnyt/ ette mine ole' itzeni alenud/ senpäle ette teiden piteis ylettäme'? Sille mine olen teille Jumalan Euangelium ilma' palcata ilmoittanut/
2 Kor 11:8 ia olen mwdh Seurakunnat röuenyt/ ia heilde Palcan ottanut/ iolla mine teite paluelin.
2 Kor 11:9 Ja coska mine olin teiden tykenen/ ia minulda puuttui iotaki/ eipe mine keteken raskauttanut/

Sille mite minulda puuttui/ sen ne Weliet teutit iotca Macedoniasta tulit. Ja nin mine pidhin itzeni caikissa/ ettei mine kenengen Coormana ollut/ Ja tahdhon wiele nyt minuni nin pite.
2 Kor 11:10 Nin Wissist quin Christusen totuus on minussa/ nin teme Kerskaus ei pidhe minulda * poissiualtaman Achaian maaku'nissa.
2 Kor 11:11 Minge syyn tedhen? Sengötedhen ettei mine teite racasta? Sen tiete Jumala.
2 Kor 11:12 Mutta mite mine teen/ sen mine tahdhon tehdhä/ senpäle ette minun pite heilde ihdhan häätäme'/ iotca ichta etziuet heitens kerskata/ ette he ouat ninquin me.
2 Kor 11:13 Sille sencaltaiset wäret Apostolit/ ia wieckat Tööntekiet/ rakendauat itzens Christusen Apostoleixi.
2 Kor 11:14 Ja ei se ychten Ihme ole. Sille ette mös itze Perkele muuttapi itzense kircaudhen Engelixi/
2 Kor 11:15 Senteden ei mös ole ychten ihmetta/ ette henen Paluelians mös sixi heitens asettauat/ quin he olisit Wanhurskaudhe' sarnaiat/ Joinenga loppu pite oleman heiden Töidens pereste.
2 Kor 11:16 Taas mine sanon/ Ettei kenengen pidhe minua luulema' tyhmexi/ Waan ellei mwtoin taidha olla/ Sijtte pitekä minua ninquin Tyhme/ ette mine edesweheisengi itzeni kerskaisin.
2 Kor 11:17 Mite mine nyt puhun/ site em mine puhu quin Herrassa/ wan ninquin Tyhmydhes/ ette me sihen Kerskamisen tulluet olema/
2 Kor 11:18 Senwoxi/ ette moni itzens kerskauat Lihan ielkin/ nin mine mös itzeni tahdhon kerskata.
2 Kor 11:19 Sille te kernasta kerssittä nijte Tyhmie/ ette te itze wijsat oletta.
2 Kor 11:20 Te kerssittä/ ios iocu teite Oriutehen waati/ Jos iocu teite ylessöpi/ Jos iocu teite repele/ Jos iocu teiden ylitzen itzens corghotta/ Jos iocu teite Casuoille paiska.
2 Kor 11:21 Sen mine sanon häueistuxen polesta/ ninquin me heicot olisinma. Minge päle nyt iocu vskalda (mine puhun tyhmydhes) sen päle mine mös vskallan.
2 Kor 11:22 He ouat Ebreit/ Mine mös. He ouat Israelitit/ Mine mös. He ouat Abrahamin siemen/ Mine mös.
2 Kor 11:23 He ouat Christusen palueliat (mine puhun tyhmesti) palio enemin mine olen. Mine olen enemen tötetehnyt. Mine ole' enemen haawoija kerssinyt. Mine olen vseman Fanghin ollut. Wsen olen Cooleman hädhes ollut.
2 Kor 11:24 Juttailda mine olen wijdhiste Neliekymende Haawa saanut/ ychte wailla.
2 Kor 11:25 Colmasti mine olen Vitzoilla piesty. Wihdhon olin Kiuitetty. Colmasti mine olin Haaxiricossa. Ööseen ia peiuen mine Meren sywydhes culutin.
2 Kor 11:26 Mine olen Usein waeldanut. Mine olen ollut wedhen hädhesse. Hedhesse Röuerein keskene. Hedhesse Juttain keskene. Hedhesse Pacanain keskene/ Hedhesse Caupungissa. Hädhesse coruesa.

Hädhesse meren päle. Hädhesse Falskein Weliein seas.
2 Kor 11:27 Töösse ia tuskas. Swressa waluomises. Isomises ia ianosa. Palios Paastosa. Wilussa ia alastuxes.
2 Kor 11:28 Ilman nijte quin mwtoin tapachtuuat/ nimitten/ se iocapeiuenen pälecarckaus/ ia surun pidhen caikista Seurakunnista.
2 Kor 11:29 Cuca ombi * Heicko/ ia ei mine mös Heicoxi tule? Cuca pahoitetaan/ ia me mine * pala?
2 Kor 11:30 Ette minun pite caickeni nyt itzeni kerskaman/ sijtte mine kerskan itzeni minun heickoudhestani.
2 Kor 11:31 Jumalan ia meiden HERRAN Jesusen Christusen Ise ioca olcoon ylistetty ijancaikisesta/ tietepi etten mine walechtele.
2 Kor 11:32 Sijnä Damaskon Caupungis/ Arethan Kuningan Man wanhin wartioitzi sen Damascenerin caupungin/ ia tachtoi minun kijniotta.
2 Kor 11:33 Ja ydhen Ackonan lepitze mwrin ylitze mine Corisa mahanlaskettijn/ ia nin poisueltin hene' kädensse.

XII. Lucu.

2 Kor 12:1 EI Ole swingan minulle tarue itzeni kerskata/ tule' quitengin Näkyhin ia HErran Ilmoitoste' tyge.
2 Kor 12:2 Mine tunne' ydhen inhimisen Christusesa enne' Nelietoistakyme'de aiastaica/ olico he' Rumijssa ollut/ em mine tiedhä/ Eli olico hen wlcona Rumijsta ollut/ em mine siteken tiedhä/ Jumala sen tietä. Se sama oli ylestemmattu/ haman colmanden Taiuasen.
2 Kor 12:3 Ja mine tunnen sen saman Inhimisen. Jos hen Rumissa Taicka wlcona Rumista oli/ em mine tiedhe/ Jumala sen tietä.
2 Kor 12:4 Hen oli ylestemmattu Paradisijn/ ia cwli salaiset sanat/ ioita ei yxike' Inhiminen mahdha puhua.
2 Kor 12:5 Sijte mine itzeni kerskaan/ Mutta itzesteni em mine ychten kerska/ waan minun Heickoudhestani.
2 Kor 12:6 Ja ios mine itzeni kerskata tahdhoisin/ sijtte em mine tekisi miten tyhmesti/ Sille mine tahdhoisin totudhen sano. Mutta quitengin mine sen pidheten/ Senpäle/ ettei yxiken minua corckiamaxi lukisi quin hen minun päleni näke/ eli minusta cwle.
2 Kor 12:7 Ja senpäle/ ettei Ilmoituste' ylenpaltisus minua pidheis yleskorghottama'/ Ombi minulle annettu yxi * Pistin Liha' lepitze/ nimitten/ se Perkelen engeli ioca minua piti Rusicoitzema' ettei mine ylitze mären itzeni yleskorghotaisi/
2 Kor 12:8 Sen syyn tedhe'/ mine colmaiste olen HErra rucollut/ ette hen poislexis minulda.
2 Kor 12:9 Ja sanoi hen minulle/ Tydhy minun Armohoni/ Sille minun * Woiman o'bi nijsse Heicoisa woimalinen.

2 Kor 12:10 Senteden mine tahdhon enimitten itzeni kerskata minun Heickoudhestani/ senpäle ette Christusen woima minussa asuis. Senteden mine olen Hyues turuas/ Heickoudhesa/ ylencatzeisa/ hädhisse/ wainomisis/ ahdhistoxisa Christusen tedhen. Sille coska mine Heicko olen/ nin mine olen wäkeue.
2 Kor 12:11 Mine olen Tyhmexi tullut kerskamisen polesta. Sihen te oletta minua watineet. Sille minun piti teiste kijtettu oleman. Senwoxi etten mine miten wähembi ole quin ne corckeimat Apostolit ouat/ Ehckei mine miten ole.
2 Kor 12:12 Nin ouat quitengin Apostolin Merckit teiden seassanna tapachtanuet/ caiken kerssimisen cansa/ Merckein ia Ihmetten cansa/ ia wäkewein Töidhen cansa.
2 Kor 12:13 Mikä se on misse te oletta hoonomat ollet quin neken mwdh Seurakunnat? Paitzi sen/ ettei mine itze ole ollut teiden Coormanan. Andaca minulle andexi se wäärys.
2 Kor 12:14 Catzo Mine olen walmis Colmanen kerdhan teiden tygen tuleman/ ia en tahdho ensingen teite raskautta. Sille eipe mine etzi teiden Omana/ waan teitä. Sille ettei Lasten pidhe Tauarata cocoma' wanhembains waraxi/ waan ne wanhemat Lapsile's.
2 Kor 12:15 Mutta sangen ihaisesta mine tahdhon itzeni altijxianda/ ia itze wlosannetta teiden Sieluna tädhen/ waicka te wähe minua racastatte/ ioca quitengi sangen ialosti teite racastan.
2 Kor 12:16 Mutta olcon sillens/ ettei mine ole teite raskauttanudh/ Quitengi ette mine olin cauala/ nin mine olen teite ionilla kijnisaanudh.
2 Kor 12:17 Olengo mine mös keten paliahaxi tehnyt/ iongun ninen cansa iotca mine teille lehettenyt olen?
2 Kor 12:18 Mine olen Titusta mananut/ ia lehetin henen cansans ydhen Welien/ Ongo sis Titus iotaki teilde waatinut? Eikö me ole ydhesse Hengesse waeldanuet? Eikö me ole sama Jelkie mödhen kieunehet?
2 Kor 12:19 Lulettaco te ette me luchtam itzemme teidhen edesse? Me puhuma Christusesa Jumalan edes.
2 Kor 12:20 Mutta caiki nämet (Rackat Weliet) tapachtuuat teiden Paranoxexi. Sille mine cartan/ ettei mine tulduani teite leudhä sencaltaissa/ quin mine tahdhon/ Ja ei mös te leudhä minua/ nin quin te tahdhotta. Ettei sielle Rijdhat/ Cateudhet/ Wihat/ Torat/ Panetoxet/ Lackaruxet/ Ylespaisumiset/ Capinat iollacamodolla olisi/
2 Kor 12:21 Ettei taas coska mine palaian/ ia minun Jumalan pite minua neurittemen teiden tykenen/ ia pidheis murechtiman monein ylitze/ iotca ennen ouat syndi tehnet/ ia ei ole Paranusta tehnet/ sen Saastaudhen/ ia Hoorudhen ia Irttaudhen edeste quin he teuttenet ouat.

XIII. Lucu.

2 Kor 13:1 JOs mine nyt Colmanen kerdhan tulen teiden tyge'ne/ Nin pite cahdhen eli colmen swn cautta

caikinaiset asiat kijnitettemen.
2 Kor 13:2 Mine olen sen teille ennen sanonut/ ia sanon teille nyt edhelle/ ninquin tykeneollen/ io toisen haauan/ ia kirioitan sen nyt poisollen nijlle iotca enne' syndi tehnyt olit/ ia nijlle muille caikille/ ette ios mine iellenstule'/ em mine armaitze.
2 Kor 13:3 Senwoxi ette te etzitte wihdhoin tuta sitä/ ioca minussa puhupi/ nimitten christ9/ Joca eiswingan heicko ole teiden seasan/ waan hen on wäkeue teiden seasan.
2 Kor 13:4 Ja echke hen oli ristinnaulittu heickoudhesa/ Nin hen quitengin elepi Jumalan woimassa. Ja waicka me olema Heicot henesse/ Nin me quitengin eleme henen cansans/ Jumalan woimassa teiden tykenen.
2 Kor 13:5 Kiusatca itze teite' ios te oletta wskossa/ Cokeca itze teiten. Eli eikö te itzenna tunne ette Jesus Christus ombi teisse? Ellei te ratki keluottomat ole.
2 Kor 13:6 Mutta mine toiuon ette te tunnetta/ ettei me keluottomat ole.
2 Kor 13:7 Mutta mine soisin Jumalalda/ ettei te miten Paha tekisi/ Ei sitewarten ette me keluolisexi näkyisinme/ Waan sen päle ette te tekisitta site quin hyue on/ ia me olisinma sijtte ninquin keluottomat.
2 Kor 13:8 Sille ei me miten woi Totudhen wastan/ waan Totudhen möten.
2 Kor 13:9 Mutta me iloitze'ma coska me heicot olema/ ia te Wäkeuet oletta/ ia sen saman me mös toiuaisinma/ nimitten teiden teudhelisudhen.
2 Kor 13:10 Senteden mine mös poisollen neitä kirioitan/ Senpäle ettei minun pidheis tykenollesani coua oleman/ Sen wäen pereste ionga HErra minun andoi paranoxexi/ ia ei turmioxi.
2 Kor 13:11 Wijmein/ rackat Weliet/ Iloitca teiten/ Olca teudheliset/ Lohuttaca teiten/ Olca yximieliset/ Olca rauhaliset/ Nin se Rackaudhen ia Rauhan Jumala ombi teiden cansan. Teruetteke teite keskenen/ pyhelle Suunandeilla. Teruetteuet teite caiki Pyhet.
2 Kor 13:12 Meiden HERRAN Jesusen Christusen Armo/ ia Jumalan Rackaus/ ia Pyhen Hengen Osaliseus olcohon teiden caikein cansa/ AMEN.

Se toinen Lehetuskiria Corintherin tyge.
Lehetetty Philippiste Macedonias/ Titusen ia Lucan möte.

Alcupuhe P. Paualin Epistolan päle Galaterin tyge.
NE Galaterit olit P. Paualin cautta/ oikean Christilisen Uskoon/ ia Euangeliumin siselle/ Lain alda satetud. Mutta quin hen oli heiste poisolge'nut/ nin tulit ne Falschit Apostolit/ iotca olit nijnen oikeain Apostolein Opetuslapset olluet/ ia iellens palautit ne Galaterit Uskoman/ Ette he Lain töidhen cautta piti autuaxi tuleman/ Ja ette he syndi teit ellei he Lain töite piteneet/ Ninquin Act. %xv. mös mwtomat cwluisat Miehet Jerusalemis opetit ia neuuoit.
Neite wastan Pyhe Pauali henen Wirghansa corghotta/ ia ei tahdho ensingen haluembi olla quin mwtka Apostolit.
Ja kerska itzens ette henen Oppins ia Wircans ainostans oli Jumalasta/ Senpäle ette henen piti ninen Wärein Apostolein kerskamisen alaslömen/ iotca heitens kerskasit ninen oikein Apostolein Töidhe' ia Nimen cansa.
Ja sano/ Ettei se ole oikein/ ehcke ios iocu Engeli/ taicka he' Itze Sarnais/ Ja palio wähemin/ ios Apostolein Opetuslapset/ eli he itze toisin opetaisit.
Täte hen opetta sijnä. j. Ja. ij. Lugusa.
Ja päätte/ ette ilman Ansiota/ ilman Töite/ ilman Laita/ Waan ainostans Christusen cautta/ pite iocaitzen Wanhurskaxi tuleman.
Sijnä iij. Ja. iiij. Lu. Kijnitte he' nämet caiki Ramattudhe' Esikuuain/ ia Wertausten ia Tunnustosten cansa. Ja he' osottapi/ Quinga Laki palio enemin syndi ia kirouxen matkan saata/ quin Wanhuskaudhen/ Ja ilman Laita/ waan sulasta Armosta teutetän/ ionga Jumala Christusen cautta meille luuanut ia andanut on.
Sijnä. v. Ja. vj. hen opetta Rackaudhen töiste/ iotca pite Usko seuraman/ ia noutaman.

Se P. Paualin Epistola Galaterin tyge.

Ensimeinen Lucu.

Gal 1:1 PAuali Apostoli/ Ei Inhimisiste eikä mös Inhimisen cautta/ Waa' Jesusen Christusen cautta/ ia Isen Jumalan/ Joca henen ylesherettenyt on Coolleista.
Gal 1:2 Ja caiki Weliet/ iotca minun tykeneni ouat. Nillen Seurakunnille Galatias.
Gal 1:3 Armo olcoon teiden cansan/ ia Rauha Iselde Jumalalda/ ia meiden Herralda.
Gal 1:4 Joca itzehenens meiden Syndein edeste wlosandanut on/ Senpäle ette hen Meite wapautais teste nykysest pahasta Mailmasta/ Jumalan/ ia meiden Isen tahdhon ielkin/

Gal 1:5 Jonga olcoon kijtos ijancaikisesta ijancaikisehen Amen.
Gal 1:6 Mine ihmettelen/ Ette te nin pian teiten annatta toiseen Eua'geliumijn poissijrtte/ sijtä ioca teite cutzunut on Christusen Armohon/
Gal 1:7 Cuta ei mwta ole/ Waan ette mwtomat ouat/ iotca teite Häiritzeuet/ ia tachtouat Christusen Euangelium ymberinskiendä.
Gal 1:8 Mutta ehke ios me/ taicka iocu Engeli taiuahasta/ teille Euangelium sarnais/ toisin quin me olema teille sarnaneet/ se olcohon kirottu.
Gal 1:9 Sillemoto quin me nyt sanoima/ nin mine wiele nyt sanon. Jos iocu teille Euangelium sarnapi toisin quin te ottaneet oletta/ se olcohon kirottu.
Gal 1:10 Sarnango mine nyt Inhimisten eli Jumalan mielen ielkin? Eli pydengö mine Inhimisten Keluata? Sille ios mine tehenasti Inhimisten olisin Keluanut/ Nin em mine Christusen paluelia olisi.
Gal 1:11 Mutta mine teen teille tietteuexi (Rackat Weliet) Ette se Eua'gelium ioca minulda sarnattu on/ ei se Inhimillinen ole.
Gal 1:12 Sille/ em mine ole site Inhimisilde saanut/ eike oppinut/ wan Jesusen Christusen ilmoituxen cautta.
Gal 1:13 Sille te oletta kylle cwlluet minun kieuttemisen wanhasti Juttain tauoissa/ Quinga mine ylenpaltisesta Jumalan Seurakunda Wainosin/ ia site häwitin/
Gal 1:14 ia menestyin Juttain menoissa/ ylitze monen minun Wertaitzeni minun Sughussani/ ia ylenpaltisesta itzeni ahckeroitzin Iselistein Sääthyin polesta.
Gal 1:15 Coska nyt Jumala tachtoi (ioca minun oli wloseroittanut minun Eiteni cohdhusta/ ia cutzui minun henen Armons cautta sihen/
Gal 1:16 ette hen ilmoitais henen Poians minun cauttani/ ette mine henen iulghistaisin Euangeliumin cautta Pacanaiden seassa) nin mine cochta altijxi annoin/ ia en tutkinut Lihan ia Weren cansa/
Gal 1:17 en mös Jerusalemijn iellenstullut/ ninen tyge iotca enne' minua Apostolit olit/ Waan matkustin Arabiaha'/ ia iellenspalasin Damaskuhun.
Gal 1:18 Sijtte colmen Woodhen pereste/ mine iellenstulin Jerusalemijn/ Petarita näkemen/ ia olin hene' tykenens Wijsitoistakymende peiue.
Gal 1:19 Muita Apostolita en mine ychten nähnyt/ paitzi Jacobin HERRAN Welien.
Gal 1:20 Sen quin mine teille kirioitan/ Catzo/ Jumala tiete ettei mine walechtele.
Gal 1:21 Senielkin mine tulin Sirian ia Cilician makundijn.
Gal 1:22 Mutta mine olin tuttamatoin Casuoista sille Christiliselle Seurakunnalle Judeas.
Gal 1:23 Mutta he olit ainostans cwlleet/ ette se ioca meite mwijnen wainosi/ hen sarnapi nyt Usko iota hen

mwijnen häuitti/ ia kijtit Jumala minun techteni.

II. Lucu.

Gal 2:1 SItte nelientoistakymenen Woodhen pereste/ taas mine ylesmenin Jerusalemin Barnaban cansa/ ia otin mös Titusen minun cansani.
Gal 2:2 Ja mine ylesmenin Ilmoituxen ielkin/ ia ehdhoittelin heiden cansans Euangeliumista/ ionga mine iulghistan Pacanain seas/ Mutta erinomaisesta ninen cansa/ iotca ionaki pidhettijn. Senpäle ettei mine huckan ioxisi/ eli io olisin ioosnut.
Gal 2:3 Mutta eipe mös Titus ioca oli minu' cansani wadhittu ollut itzens ymberinsleickauttamaan/ ehcke hen Greki oli.
Gal 2:4 Sille coska mwtomat Falskit Weliet heitens ynne siselletungit/ ia io olit cansa siselletulleet/ coetteleman meide' Wapautta/ ioca meille ombi Christuses Jesuses/ senpäle ette he meite Oriutehen watisit/
Gal 2:5 Eipe me tosin nijte samoi weltenyt ychten hetke alamaisexi olla. Senpäle ette Euangeliumin Totws teiden tykenen seisouainen olis.
Gal 2:6 Mutta nijste iotca ionaki pidhettijn * mingecaltaiset he mwinen olit/ ei minun sihen miten tule. Sille ei Jumala catzo Inhimisen modhon ielkin. Mutta ne iotca ionaki pidhettin/ eiuet minua miteken opettaneet.
Gal 2:7 Waan wastoinpein/ coska he näit/ ette minulle vskottu oli Euangelium Esinahan poleen Ninquin mös Petarille Euangelium ymberinsleickauxen poolen
Gal 2:8 (Sille ioca Petarin cansa woimalinen oli Apostolin wirghasa Ymberileickamisen seas/ Se ombi mös minun cansani woimalinen ollut Pacanain seas)
Gal 2:9 ia quin he tunsit sen Armon ioca minulle annettu oli/ nin Jacobus ia Cephas ia Johannes/ iotca Pilarein edeste pidhettin/ Annoit he minulle ia Barnaban oikian Kädhen/ ia souitit heidens meiden cansan/ Ette me Pacanain seas/ Mutta he ymberileickamisen seas sarnaman piti.
Gal 2:10 Waiuoin ette meiden piti Waiuasten päle muistaman/ Jonga mine mös olen ahckeroinut tekemen.
Gal 2:11 Mutta quin Petari Antiochian tuli/ nin mine iulkisesta seisoin hende wastan/ Sille ette Canne oli tullut henen pälens.
Gal 2:12 Sille ennenquin iocu Jacobin tyke tullut oli/ nin hen söi Pacanain cansa. Waan quin he tulit/ welti hen itzens/ ia eroitti henens heiste/ Senteden ette hen waroi nijte iotca Ymberileickamisesta olit.
Gal 2:13 Ja ne mwdh Juttat wieckastelit ynne henen cansans/ nin ette Barnabas mös wieteltin sihen saman Wieckauxen.
Gal 2:14 Mutta quin mine sen näin/ ettei he oikein waeldaneet/ sen Euangeliumin totudhen ielkin/ nin mine

sanoin Petarille iulkisesta caikein edesse/ Jos sine ioca Judeus olet/ Pacanan taualla elet/ ia ei Juttan taualla/ Mixi sis sine wadhit pacanoita elemen Judasten taualla?
Gal 2:15 Vaicka me ole'me Judeuset loonno' polesta/ ia ei synniset Pacanoista/
Gal 2:16 Quite'gin ette me tiedeme ettei Inhimine' Wanhurskaxi tule Lain töidhen cautta/ Waan Uskon cautta Jesusen Christusen päle. Nin me mös Uskoma Jesusen Christusen päle/ Ette me pite Wanhurskaxi tuleman Uskon cautta Christusen päle/ JA ei Lain Töidhen cautta. Sille ettei yxiken Liha tule Wanhurskaxi Lain Töidhen cautta.
Gal 2:17 Mutta ios me/ iotca etzime Christusen cautta Wanhurskaxi tulla/ wiele itzeme Synnisexi leudhenme/ Nin olis Christus yxi * Synnin paluelia. Pois se.
Gal 2:18 Sille ios mine site taas ylesrakenan/ iota mine ole' serckenyt/ Nin mine teen itzeni ylitzekieuuexi.
Gal 2:19 Mutta mine olen Lain cautta Laista poiskoollut/ ette mine Jumalasa eleisin/ Mine olen Christusen cansa ristinnaulittu.
Gal 2:20 Mutta mine elen/ waicka en nyt mine/ Waan Christus quitengi minussa elepi. Sille iota mine nyt elen Lihassa/ sen mine elen Jumalan Poian Uskossa/ Joca ombi minua racastanut/ ia Itze henens minun edesteni vlosannoi.
Gal 2:21 Em mine poishylke Jumalan Armo. Sille ios Wanhurskaus Laista tule/ Nin on Christus Huckan coollut.

** Mingecaltaiset) Ne Falskit Apostolit edheswedit/ ette ne 12. iotca Christusen cansa waeldanet olit/ piti senuoxi Paualita paremat oleman/ sen P. Pauali tesse laitta/ ia sano/ Ettei sijte ole Lucu/ quinga ialot eli cunnialiset he ouat/ Sille Euangeliumis nin hyue on yxi Sarnaia quin toinengi. j Chorin iij.*
** Synnin paluelia) Joca töidhens cautta tacto Hurskaxi ia Autuaxi tulla/ hen tekepi iwri nin/ quin Christus tekis meite henen Palueluxens/ Wircans/ Sarnans/ Pijnans ia Kersimisens cautta caikein ensin Synnisexi/ iotca sijtte Lain cautta pidheis Wanhurskaxi tuleman.*
Se olis iwri poiskielde/ ristinnaulita/ ia pilcata Christusta/ Ja iellens Syndiä ylesrakenda/ ioca ennen Uskon Sarnamisen cautta oli poiscwlutettu.

III. Lucu.

Gal 3:1 O Te Hullut Galaterit/ Cuca teite on Wimmanut/ totwtta Uskomasta? Joinen Silmein edese Jesus Cheistus maalattu oli/ ia nyt teiden seasan ristinnaulittu on.
Gal 3:2 Sen tahdhon mine waiuoin teilde tietä. Cummasta te oletta Hengen saneet Lain töidhen cauttaco/ Wai Uskon sarnamisen cautta?

Gal 3:3 Olettaco te nin tompelit? Hengese te oletta alcaneet/ Tahdhottaco te nyt sen Lihassa lopetta?
Gal 3:4 Olettaco te nin palio Huckan kerssineet? Jos se mwtoin huckan on.
Gal 3:5 Joca sis teille nyt Hengen andapi/ ia tekepi sencaltaiset Auudh teiden keskenen/ Tekekö hen sen Lain töidhen cautta/ eli Uskon sarnamisen cautta?
Gal 3:6 Ninquin Abraham oli Jumalan vskonut/ ia se on luettu henelle Wanhurskaudexi.
Gal 3:7 Nin te mös io nyt tiedhette/ ette iotca Uskosta ouat/ ne ouat Abrahamin Lapset.
Gal 3:8 Mutta Ramattu oli sen io ennen edeskatzonut/ Ette Jumala Pacanat Uskon cautta wanhurskauttapi/ Senteden se ilmoitti Abrahamille/ Sinussa (ma hen) caiki Pacanat pite hyuestisiugnatudh oleman.
Gal 3:9 Nin tuleuat nyt caiki ne/ iotca Uskossa ouat/ hyuestisiugnatuxi sen vskolisen Abrahamin cansa.
Gal 3:10 Sille ette nin monda quin Lain Töisse rippuuat/ ne ouat kirotuxen alla. Sille kirioitettu on/ Kirottu olcoon iocahinen/ quin ei pysy caikissa nijsse quin Laki Ramatusa kirioitettu ombi/ ette hen nijte tekis.
Gal 3:11 Mutta ettei kengen wanhurskaxi tule Jumalan edes Lain cautta/ se on iulkinen/ Sille ette se wanhurskas pite elemen Uskostans.
Gal 3:12 Mutta Laki ei ole se vskosta/ Waan se Inhiminen ioca sen tekepi/ hen elepi sen cautta.
Gal 3:13 Mutta Christus ombi meite lunastanut Lain kirotuxesta/ coska Hen oli yxi Kirous Meiden edesten (Sille ette kirioitettu on/ Kirottu ombi iocahinen quin Puun päle rippu)
Gal 3:14 Se'päle ette Abrahamin Hyuesti siugnaus pideis pacanain ylitze tulema' Jesusen Christusen cautta/ Ja me nin saisima sen luuatun Hengen/ Uskon cautta.
Gal 3:15 Rackat Weliet/ Mine puhun Inhimisten taualla/ Eikenge' poishylke ydhengen Inhimisen Testamenti (coska se ombi wahwistettu) eikä mös sihen miteken lise.
Gal 3:16 Mutta nyt ouat tosin Lupauxet annetut Abrahamille/ ia henen Siemenellens. Ei hen sano/ nijlle Siemenille/ ninquin monille/ waan ninquin ydhe' cautta/ Sinun Siemeneses/ ioca on Christus.
Gal 3:17 Mutta sijtä mine sanon/ Se Testamenti ioca Jumalasta ennen wahwistettu oli Christusen päle/ ei tule ricotuxi/ nin ette Lupaus ei mixiken tulis Lain cautta/ Joca sen ielken oli neliensadhan ia colmenkymenen woodhen pereste annettu.
Gal 3:18 Sille ios nyt Perimys Lain cautta ansaitaisijn/ Nin ei se olis Lupauxen cautta annettu. Mutta Jumala ombi sen Abrahamille Lupauxen cautta lahianut.
Gal 3:19 * Mihinge sis pite Lain? Hen ombi tullut Ylitzekieumisten warten/ Sihenasti ette se Siemen piti tuleman/ iolle Lupaus tapachtanut oli/ Ja ombi Engeleiste asetettu * Wälimiehen Kätten cautta.
Gal 3:20 Mutta Wälimies ei ole ydhen ainoan wäli mies/ Waan Jumala ombi yxi ainoa.
Gal 3:21 Ongo sis Laki Jumalan Lupausta wastan? Pois se. Coska nyt yxi Laki olis annettu ioca taidhais

eleuexi tehdhä/ Nin totta Wanhurskaus tulis Laista.
Gal 3:22 Mutta Ramattu on caiki sulkenut Synnin ala/ Senpäle ette se Lupaus pideis annettaman Uskon cautta Jesusen Christusen päle nijlle Uskouaisille.
Gal 3:23 Mutta ennenquin Usko tuli/ me olima Lain alla ketketydh/ ia swlietudh sihen Uskohon/ ionga piti ilmei tuleman.
Gal 3:24 Nin on nyt Laki ollut meiden Haltian Christusen tyge/ ette meiden pite Uskon cautta Wanhurskaxi tuleman.
Gal 3:25 Mutta nyt sijttä quin Usko tuli/ ei me enembi ole sen Haltian alla/
Gal 3:26 Sille te oletta caiki Jumalan Lapset sen Uskon cautta Jesusen Christusen päle.
Gal 3:27 Sille quin mo'da te castetut oletta nin te oletta Christusen pälenepukeneet.
Gal 3:28 Ei ole tesse Judeus eli Greki/ Ei ole tesse Oria eli Wapah/ Ei ole tesse Mies eli Waimo/ Sille te oletta caikitynni yxi Christusesa Jesusesa.
Gal 3:29 Mutta ios te oletta Christusen/ Nin te oletta sis Abrahamin Siemen/ ia Lupauxen ielken Periliset.

** Mihinge sis) Jumala on sulasta Armosta Abrahamille Perimisen luuanut/ se on/ Wanhurskaus ia ijancaikinen Eleme Mite sis Laki auitta?*
Wastaus.
Laki lisepi ia ilmoitta Synnit coska hen palio vloswaati/ iota ei me woi teutte/ Ja samalmoto mös ilmoitta synnit/ sitewarten/ ette me tundisim/ ette Jumala meite Wanhurskautta paliahast Armosta.
Jos kylle olis waiuoin Laista Inhimisi wanhurskauttaman/ miteste me sis Armolla tekisimme/ ioca meille luuattu on?
** Wälimiehen) Se on Mosesen/ ioca Wälimies oli Jumalan ia Israelin Ca'ssan Wälille/ Eipe sihen Wälimieste olisi taruittu/ ios Canssa olis maltanut Laki cwltha/ >Exodi xx. Deut. v.*
Ellei he nyt Laki malta cwlla/ Quinga sis Laki heite woi wanhurskautta?
Waan Jumala ombi yxi ainoa/ se on/ hen on yxinens/ ia eikengen ole henen Wertans/ Senteden ei taidha yxiken henen cansans olla ilman Wälimiehete/ ninquin mös Pyhe Job todistapi.

IV. Lucu.

Gal 4:1 MUtta mine sanon/ Nincauuan quin Periline' on Lapsi/ ei ole Henen ia Paluelian keskenä ychten eroitusta/ waicka hen ombi HErra ylitze caiken Tauaran/
Gal 4:2 Waan hen on Edhustosmiesten ia Edesseisouain Hallusa hama' sihen Iselde märettyhyn aican asti.

Gal 4:3 Nin mös me/ coska me olima Lapset/ nin me olima ahdhistetud wlconaiste' Sätydhen alla.
Gal 4:4 Mutta coska aica oli teutetty/ wloslehetti Jumala hene' Poiansa syndyneen Waimosta/ ia Lain alaisexi techtyn/ Ette hen ne iotca Lain alaiset olit/ lunastais/
Gal 4:5 Ette me henen Lapsixens pidheis luettama'
Gal 4:6 Mutta ette te nyt Lapset oletta/ wloslehetti Jumala henen Poians Hengen teiden sydhemihin/ ioca hwta/ Abba/ racas Ise.
Gal 4:7 Nin eipe nyt sillen yxiken Oria ole/ waan auio Lapset/ Mutta ios he Lapset ouat/ Nin he mös ouat Jumalan Periliset Christusen cautta.
Gal 4:8 Mutta sille aijalla coska te Jumalata ette tundeneet/ paluelitta te nijte iotca loonnostans eiuet Jumalat ollet.
Gal 4:9 Mutta nyt sittequin te Jumalan tundenut oletta (ia palio enemin te Jumalalda tutudh oletta) Quinga te sis teiten iellenskienette ninen Heickoin ia taruitzepain Säätydhen tyge/ ioita te taas wastwdhesta caiketi tahdhotta paluella?
Gal 4:10 Te waarinotat Peiuest ia Cwcaudest/ ia Juhlast ia wodhenaijasta/
Gal 4:11 Mine pelken teiste/ ettei mine ole lehes turhan teiden cochtan tötetehnyt.
Gal 4:12 Olcatta ninquin mine olen/ ette mine olen ninquin te.
Gal 4:13 Rackat Weliet (Mine rucolen teite) ette te miten ole minua wastan tehnyet. Te tiedhette/ ette mine olen Lihan heickoudhen cautta teille ensiste sarnanut Euangelium/
Gal 4:14 ia minun Kiusauxen ionga mine kerssin Lihan polesta/ eipe te ole ylencatzoneet eike hyliennet/ Waan ninquin Jumalan Engelin te minun coriasitta/
Gal 4:15 Ja/ ninquin Christusen Jesusen. Mixi te silloin nin autuat olitta? Mine olen teiden Todhistaijan/ ios se olis mhadholinen ollut/ te olisitta teiden Silmen wloskaiuaneet/ ia minulle andaneet.
Gal 4:16 Olengo mine sis nyt tullut teiden Wiholisexi/ ette mine sanon teille totudhen?
Gal 4:17 He kijuauat teite ei hyuesti/ waan he tachtouat teite poiskietä minusta/ ette te kijuaisitta heite.
Gal 4:18 Kylle hyue on kijuata/ ios se aina tapachtupi Hywuydhen polen/ ia ei waiuoin silloin coska mine teiden tykenen olen.
Gal 4:19 Minun rackahat Lapseni/ iotca mine wastwdhest kiuun cansa iellenssynnyten/ sihenasti qin Christus teisse iongun moodhon sais.
Gal 4:20 Mutta mine soisin oleuani nyt teiden tykenän/ ia taidhaisin mwutta minun äneni. Eipe mine tiedhe mite mine teen testedes teiden cansan.
Gal 4:21 Sanocat te minulle iotca tahdhotta Lain alla olla/ Eikö te Lakia ole cwleet?

Gal 4:22 Sille kirioitettu o'bi/ Ette Abrahamilla caxi Poica oli/ Yxi Palckauaimost/ Toine' sijte wapahasta.
Gal 4:23 Mutta ioca Palckauaimost oli/ se Lihasta syndynyt oli/ Mutta ioca sijte wapahasta oli/ se oli Lupauxe' cautta syndynyt.
Gal 4:24 Nämet sanat iotakin merkitzeuet/ Sille he ouat ne Caxi Testame'ti/ Yxi sijte Sinain woresta/ ioca Oriutehe' synnyttepi/ ioca o'bi se Agar.
Gal 4:25 Sille se Sinain woori Arabias cutzutan Agar/ ia wlottu haman Jerusalemin/ ioca nyt on/ Ja ombi Oriana ynne henen Lastens cansa.
Gal 4:26 Mutta se Jerusalem ioca ylhelle on/ se o'bi se wapah/ He' on caikein meiden Eiti.
Gal 4:27 Sille ette kirioitettu on/ Iloitze sine Lapsitoin ioca ei synnyte/ wlospacahdha ia Hwda sine ioca ei wastoin ole/ Sille ette sille yxineiselle palio enembi Lapsia on/ Quin sille iolla Mies on.
Gal 4:28 Mutta Me (rackat Weliet) olema Lupauxen Lapset/ Isaachin cautta.
Gal 4:29 Mutta sillemoto quin se ioca silloin Lihan cautta syndynyt oli/ wainosi hende ioca He'gen cautta syndynyt oli/ Nin se mös nyt kieupi.
Gal 4:30 Mutta mite Ramattu sanopi? Wlossyse palckauaimo Poicans ca'sa. Sille ette se Palckauaimon poica ei pidhe perime' sen wapahan Poian cansa.
Gal 4:31 Nin me nyt olema (rackat Weliet) ei Palckauaimo' poijat/ Waan sen Wapahan.

V. Lucu.

Gal 5:1 NIn seisocat sis nyt sijnä Wapaudhesa/ iolla Christus meite wapauttanut on/ Ja elket taas secoittako teiten Oriudhe' Ikehesen.
Gal 5:2 Catzo/ mine Pauali sanon teille/ Jos te annatta teidhe'ne ymberileickatta/ nin ei ole Christus teille ychten tarpelinen.
Gal 5:3 Mutta taas mine todhistan iocaitzelle quin henens ymberinsleickauttapi/ Ette hen caiken Lain on welghalinen tekemen.
Gal 5:4 Te oletta Christusen cadhottaneet/ iotca Lain töidhen cautta tahdhotta wanhurskaxi tulla/ ia oletta Armosta poislangeneet.
Gal 5:5 Mutta me odhotanme Hengese wskon cautta/ sen Wanhurskudhen ielken ioca toiuottapa on.
Gal 5:6 Sille ette Christuses Jesuses eikä ymberileickaus/ eikä Esinachka miten kelpa/ Waan se Usko ioca Rackaudhen cautta tötetekepi.
Gal 5:7 Te iooxitta Hyuesti/ Cuca on teite estenyt site Totutta vskomasta?
Gal 5:8 Sencaltainen yllytos ei ole heneste ioca teite cutzunut on.

Gal 5:9 Wäheinen Hapatosta se Hapatta caiken Taikinan.
Gal 5:10 Mine vskallan minuni teiden tyghen Herrassa/ ettei te otaisi toista mieldä. Mutta ioca teite willitze/ henen pite Domions candaman/ olcan cuca hen on.
Gal 5:11 Jos mine wiele nyt (rackat Weliet) ymberileickausta sarnan/ Mingetedhe' mine sis wiele nyt waino kerssin? Nin olis Ristin pahennos häwinyt.
Gal 5:12 Joska mös ne poisleicataisin/ iotca teite hucuttauat.
Gal 5:13 Mutta te (rackat Weliet) oletta Wapautehen cutzutud/ Waiuoin carttacat site/ ettei te salli sen wapaudhen Lihalle tila anda/ Waan Rackauden cautta paluelcata toinen toistanna.
Gal 5:14 Sille ette caiki Laki ydhes sanas teutetään/ quin on/ Racasta sinun Lähimeistes/ ninquin Itzesinuas.
Gal 5:15 Mutta ios te keskenen toinen toistan puretta ia söötte/ Nin catzocat ettei te keskenen ylessödhyxi tule.
Gal 5:16 Mutta mine sanon/ Waeldacat Hengese/ nin ette te Lihan Himo teutä/
Gal 5:17 Sille ette Liha himoitze Henge wastoin/ Ja Hengi Liha wastan. Nämet samat ouat wastan toinen toistansa nin ettei te tee mite te tahdhotta.
Gal 5:18 Mutta ios te Hengeste hallitaan/ nin eipe te ole Lain alla.
Gal 5:19 Mutta ne Lihan tööd ouat iulkiset/ quin ouat Hoorws/ Salawoteus/ Saastaus/ Haureus/
Gal 5:20 Epeiumalde' paluelus/ Noitws/ Wiholisus/ Rijta/ Cateus/ Wiha/ Torat/ Eripuraus/ Eriseuraus/ Pahasomus/
Gal 5:21 Murha/ Jopumus/ Ylensömys/ ia muita sencaltaisi/ Joista mine olen teille enne' sanonut/ ia wiele nyt edhelle sanon/ Ette ne iotca sencaltaisi tekeuet/ ei pidhe Jumalan Waldakunda perimen.
Gal 5:22 Mutta Hengen Hedhelme on Rackaus/ Ilo/ Rauha/ Pitkemielisus/ Ystewys/ Hywyys/ Usko/
Gal 5:23 Hiliasus/ Hallitzus/ Sencaltaisi wasta' ei ole ychten Laki.
Gal 5:24 Mutta iotca Christusen omat ouat/ ne ristinnaulitzeuat heide' Lihans ynne Himoins ia halamisens cansa. Jos me nyt Hengese eleme/ Nin waeldakam mös Hengese.
Gal 5:25 Elkem ahnet alco turhan Cunnian pydhöse keskenem wihoittaman ia cadhechtiman.

VI. Lucu.

Gal 6:1 RAckat Weliet/ Jos yxi Inhiminen osapi iohungun Wicahan ennetetuxi tulla/ Nin te iotca Hengeliset oletta/ sencaltaista ylesoijetka siweydhen Hengese/ Ja catzo itze päles/ Ettei sine mös kiusata.
Gal 6:2 Keskenen candaca toinen toisens Coorma/ ia nin te Christusen Lain teutätte.
Gal 6:3 Sille ios iocu lwle itzens iotaki oleuan/ waicka ei hen miteken ole/ hen wiettele itzense.

Gal 6:4 Mutta itzecukin coetelcan henen omans teghonssa/ Ja sijtte hen taita waiuoin itzehenesens kerskamisen pite/ ia ei ydheseken * muisa.
Gal 6:5 Sille ette itzecukin pite omans Coormans candaman/
Gal 6:6 Mutta ioca sanalla neuuotan/ se iacakan caikia Hyue sen cansa ioca hende neuuopi.
Gal 6:7 Elket exykö/ Ei anna Jumala itzens pettä. Sille mite Inhiminen kylue/ site hen mös ylesleicka/
Gal 6:8 Joca Lihasansa kyluepi/ se Lihastans turmeluxen ylesleickapi. Mutta ioca Hengese kyluepi/ se Hengeste ijancaikisen Elemen ylesleickapi.
Gal 6:9 Ja quin me Hyue teeme/ elkem me swttuco/ Sille ette aijallans meiden pite ylesleickaman/ ilman lackamata.
Gal 6:10 Coska sis meille nyt aica on/ nin techkeme hyue iocaitze' wastan/ Mutta enimitten ninen cochtan iotca meiden Cansanweliet Uskosa ouat.
Gal 6:11 Catzocat/ quinga swren Lehetuskirian mine olen teille omalla Kädhellä kirioittanut/
Gal 6:12 Jotca tachtouat Caswon ielken keluata Lihassa/ ne waatiuat teite ymberileickauxehen/ ainostans ettei heite Christusen Ristin cansa wainotaisi.
Gal 6:13 Sille ette ne samat iotca ybmerinsleicataan/ eipe heken itze Laki pidhe/ Wan he tachtouat teite ymberinsleickautta/ Senpäle ette he saisit teiden Lihastanna itzens kerskata.
Gal 6:14 Mutta pois se/ ette minun pideis iostacusta itzeni kerskaman/ waan ainostans meide' Herran Jesusen Christusen Rististe/ Jonga cautta Mailma ombi minulle ristinnaulittu/ ia mine mailmalle.
Gal 6:15 Sille ette Christuses Jesuses eikä ymberileickaus/ eikä esinachka miten kelpa/ waan se Usi Loondo.
Gal 6:16 Ja nin mo'da quin teme' * Mären ielki waeldauat/ hene' päle's olcohon Rauha ia Laupius/ ia sen Jumala' Israelin päle.
Gal 6:17 Testelehin elköön yxiken sillen minua raskauttaco/ Sille mine cannan minun Rumisani meiden HErran Jesusen Christusen Arpimerckit.
Gal 6:18 Meiden HERRA Jesusen Christusen Armo olcoho' teiden Hengene cansa rackat Weliet/ AMEN.

** Muisa) Se on Eikenengen pidhe/ sijtä itzense ylistemen/ ette hen o'bi wäkeuembi/ ia hurskambi quin henen Lehimeisens/ Waan catzocaan itzens/ ia kerskakan omasta wskostansa/ ia sijte Armosta ioca henelle Jumalalda on.*
** Mären) Ei teme Märe ole Inhimisten Opetus/ waan Euangelium ia Usko Christusen päle.*
Ja ne Christusen Arpimerckit/ ioista hen tesse puhupi/ ei ne olluet ne Haauat Christusen Rumissa/ waan caikinaiset Kerssimiset/ quin meille ombi Christusen tedhen.

Galaterin tyge Lehetetty Romista.

Alcupuhe P. Paualin Epistolan päle Epheserin tyge.
TEsse Lehetuskirias opetta P. Pauali ensin/ Mike se Euangelium ombi/ quinga se ainostans Jumalalda aigoittu on ijancaikisudhesta/ ia Christusen cautta ansaittu ia wloslechtenyt on.
Ette caiki iotca sen päle vskouat/ ne tuleuat Wanhurskaxi/ waghaxi/ eleuexi/ autuaxi ia wapaaxi Laista/ Synniste ia Colemasta.
Täte hen tekepi nijse iij. ensimeisis lughuisa.
Sitelehin hen opetta weltämen caiki wäret Opetuxet/ iotca ouat Opinliseyxet ia Inhimisten Säädhyt/ Senpäle ette me pysyme caiki ydhen Pään tykene wahwana/ wissin/ toimeliset/ ia teudheliset ainosa Christusesa/ Jossa meille caiki ne ouat/ nin ettei me miten taruitze paitzi ia vlcona heneste.
Ja täte hen tekepi iiij. Cap. Sitelehin hen opetta Usko harioittaman ia osottaman hyuein töidhen cansa/ ia Syndi weltä.
Ja hengelisten Asetten cansa Perkelen wastan sotiman.
Jonga cansa me Ristin cautta mahdhama Toiuossa wahwan pysyuä.

Se P. Paualin Epistola Epheserin tyge.

Ensimeinen Lucu.

Ef 1:1 PAuali Jesusen Christusen Apostoli/ Jumalan tahdhon cautta. Ninen Pyhein iotca Ephesos asuuat/ ia Uskouat Jesusen Christusen päle.
Ef 1:2 Armo olcoon teiden cansan ia Rauha Jumalalda meiden Iselde ia Herralda Jesuselda Christuselda.
Ef 1:3 Hyuestisiugnattu olcohon Jumala/ ia meiden HERran Jesusen Christusen Ise/ ioca meite Hyuestisiugnanut ombi/ caikinaisella Hengeliselle Hyuellesiugnauxella/ Taiualisis asioisa Christusen cautta.
Ef 1:4 Ninquin hen meite wloswalinut on sen saman cautta/ ennenquin Mailman perustos laskettu oli/ Ette meiden piti Pyhet ia Laittamattomat olema' Rackaudes hene' edesens.
Ef 1:5 Ja ombi säätenyt meite coriataxens henelle itze Lapsixens/ Jesusen Christusen cautta/ henen hyuen mielens tahdhon ielkin/
Ef 1:6 henen cunnialisen Armons kijtoxexi/ ionga cautta he' ombi tehnyt meite otolisexi sen Rackahan polesta.

Ef 1:7 Jonga Weren lepitze meille ombi Lunastus/ Nimitten Synnein andexisamus/ henen Armonsa Rickaudhen ielkin/
Ef 1:8 ioca meille runsahasti cochtan tullut on/ caikinaisen wijsaudhen ia taitamisen cautta/
Ef 1:9 Ja ombi meille tietteuexi tehnyt henen tahdhons Salaisudhen/ henen Hyuensomansa ielken/ Ja sen hen on edestoottanut henen cauttans/ ette se sarnattaman pidheis/
Ef 1:10 coska se aica teutetty oli/ Senpäle ette hen caiki cappalet päldisken coconsulkis Christusesa/ seke ne iotca Taiuasa/ ette mös Maan päle ouat/ sen saman cautta.
Ef 1:11 Jonga cautta me mös Perilisexi tullet olema/ ennen säätydh henen aighotuxens ielkin/ ioca caiki Cappalet waikuttapi/ henen oman tahdho's Neuuon ielkin/
Ef 1:12 Ette me olisima henen Cunnians kijtoxexi/ me iotca ennen toiuoima Christusen päle.
Ef 1:13 Jonga cautta te mös cwlluet oletta totudhen Sana/ nimiten/ sen Euangelium teiden autuaudesta/ Jonga cautta te mös sijttequin te vskoitta/ insiglatudh oletta/ sen Lupauxen Pyhen Hengen cansa/
Ef 1:14 ioca ombi meiden Perimisen Pantti/ meiden Lunastuxehen/ ette me henen Omahitzens olisima/ henen Cunniansa kijtoxexi.
Ef 1:15 Senteden mös mine/ sijttequin mine cwllut olen sijte vskosta ioca teisse ombi HErran Jesusen tyge/ ia teiden rackaudhesta caikein Pyhein tyge/
Ef 1:16 em mine Lacka Jumalata kijttemeste teiden edeste/ aijatellen teiden pälen minun rucouxesani/
Ef 1:17 Ette meiden HErran Jesusen Christusen Jumala/ sen Cunniaudhe' Ise annais teille sen Wijsaudhen ia ilmoituxen Hengen/ henen omahan tundemiseensa/
Ef 1:18 ia yleswalghaisis teiden ymmerdhyxen Silmet/ Ette te tuta madhaisitta mingecaltainen se teiden Cutzumisen Toiuo olis/ ia mingemotoinen se Rickaus henen Cunnialisesta Perimiseste olis/ henen Pyhisens/
Ef 1:19 ia quinga ylenpaltinen swri ombi henen Woimans meiden cochtan iotca vskoma hene' wäkeuen wrohudhens waikuttamisen päle
Ef 1:20 Jonga hen waikutti Christusesa/ coska hen henen ylesheretti nijste Colleista/ ia pani henen istuman henen oikialle Kädhellens/ Taiuahisa
Ef 1:21 ylitze caiken Päruchtinaudhen/ Wallan/ Wäkeydhen/ HErraudhen/ ia caiken sen quin nimitte taitahan/ ei waan tesse Mailmassa/ mutta mös sijnä tuleuaisesa.
Ef 1:22 Ja ombi caiki cappalet pannut henen Jalcains ala/ ia ombi henen pannut Seurakunnalle pääxi * caikein cappaleiden ylitze/
Ef 1:23 ioca ombi henen Rumihins ia sen ylesteuttemys/ ioca caikissa * caiki ylesteuttepi.

** Ylesteuttepi) Christus ombi/ ia waickutta caiken wirkumisen caikis Londocappaleis/ Senteden caiki Londocappalet heneste ouat teutetydh/ Ikenens nin se Christilinen Seurakunda ombi Christusen teuttemys/ nin ette hen on Christusen cansa yxi teudhelinen Rumis/ ia cokonainen Joucko.*

II. Lucu.

Ef 2:1 JA mös te/ coska te coollet olitta/ Ylitzekieumisen ia Syndein cautta/
Ef 2:2 ioissa te muijnen waelsitta/ temen Mailman iooxun pereste/ Ja sen Päruchtinan iolla Twlesa ombi walta/ Nimitten/ sen Hengen pereste/ ioca telle aijalla waikutta epeuskoisten Lasten siselle/
Ef 2:3 Joinenga seas me mös caiki muijnen meiten kieuttenyet olema meiden Lihan Himoisa/ ia teimme Lihan ia toime' tahdon ielkin/ Ja olima Loonnosta Wihan Lapset ninquin mös te mwdh.
Ef 2:4 Mutta Jumala ioca Ricas ombi Laupiudhesta/ henen swren Rackaudhens cautta/ iolla hen on meite racastanut/
Ef 2:5 coska me wiele synnise coolluet olima/ o'bi hen meite ynne Christusen cansa eleuexi tehnyt (Sille Armon cautta te oletta autuaxi tulleet)
Ef 2:6 Ja ombi meite ynne henen cansans ylesherettenyt/ ia ynne henen cansans meite istuttanut sijnä Taiualises menos/ Christuses Jesuses.
Ef 2:7 Senpäle ette henen pidheis osottaman sille tuleuaisella aijalla/ henen Armons ylenpaltisen Rickaudhen henen Hywuwdhens cautta/ meiden cochtan Christuses Jesuses.
Ef 2:8 Sille ette Armosta te oletta wapahetudh/ Uskon cautta/ ia ei se sama ole teiste/ Jumalan Lahia se ombi/ ei Töiste/
Ef 2:9 Senpäle ettei yxiken itzense kerstaisi.
Ef 2:10 Sille me olema henen teconsa/ Loodhut Christuses Jesuses/ hywihin töihin/ ioihinga Jumala meite io ennen walmistanut on/ ette me nijsse waeltaman pite.
Ef 2:11 Senteden aijatelca sen päle/ ette te iotca muijnen Lihan ielkin Pacanat olitta/ ia cutzuttin Esinahaxi nijste iotca cutzuttin Lihan ielkin Ymberileickaus/ iotca käsille tehdhen/
Ef 2:12 Ette te sihen aican ilman Christusta olitta wieroitetudh Israelin Borgharicu'nasta/ ia mwcalaiset Lupauxen Testamentistä/ iosta teille ei Toiuocan ollut/ ia olitta Mailmasa ilma' Jumalata.
Ef 2:13 Mutta nyt te iotca Christuses Jesuses oletta ia muijnen taambana olitta/ nyt te oletta tyge tulluet Christusen Weren cautta.
Ef 2:14 Sille hen ombi meiden Rauha/ ioca molomista ydhen tehnyt on/ ia ombi sen Waieh Aidhan poisserckenyt Sijnä ette hen Lihansa cautta poisotti sen wihalisudhen/

Ef 2:15 quin on sen * Lain/ ioca Keskyisse pätetty oli. Senpäle/ ette henen piti Cahdhesta ydhen wdhen Inhimisen itzehenesens looman/ ia Rauhan tekemen/
Ef 2:16 ia ette hen ne molemat souittais Jumalan cansa ydhexi Rumixi Ristin cautta. Ja ombi sen Wihalisudhen itzensä cautta coolettanut.
Ef 2:17 Ja on tullut ilmoittama' Eua'gelium cautta teille Rauha/ iotca taambana olitta/ ia ninen iotca lesse olit.
Ef 2:18 Sille ette Henen cauttans ombi meille Molomille Tygekieumys ydhes Hengesse Isen tyge.
Ef 2:19 Nin eipe te sillen ole Wierahat/ ia Mucalaiset/ waan Pyhein cansa Borgharit/ ia Jumalan Perehet/
Ef 2:20 ylesraketudh Apostolein ia Prophetadhen Perustoxen päle/ iossa Jesus Christus ylimeinen Culmakiui ombi/
Ef 2:21 Jonga päle caiki Rakennus toine' toisehens lijtetehen/ se casuapi Pyhexi Te'plixi Herrasa/
Ef 2:22 Jonga päle mös te ylesraketahan/ Jumalalle ydhexi Taloixi/ hengen cautta.

** Lain) Laki se oli wihalisus ia Rijta/ Pacanain ia Juttain keskene/ Sille ette Juttat tadhoit sen cautta paramat olla.*
Mutta nyt ette caikilla ilman Laita/ Christusen cautta Hengi onopi/ Nin sille wihasudhella on loppu ia caiki ouat ydhencaltaiset.

III. Lucu.

Ef 3:1 SEn syyn tedhen mine Pauali/ se Jesusen Christusen Fangi olen teiden Pacanaiden edeste/
Ef 3:2 Jos te mutoin cwlleet oletta sen Jumalan Armon wirghasta/ ioca minulle teiden polen annettu on/
Ef 3:3 Ette minulle ombi tietteuexi techty teme Salaus/ ilmoituxe' cautta/ Ninquin mine ennen lyhykeisest kirioitin/
Ef 3:4 Joista te lukein madhatta tuta minun ymmerdhyxen Christusen Salaudhesa/
Ef 3:5 Joca ei ole tietteuexi tecty entisijn aicoin Inhimisten Lapsille/ ninquin se nyt on ilmoitettu henen Pyhille Apostolille/ ia Prophetille Henge' cautta.
Ef 3:6 Nimitten/ ette ne Pacanat pite cansaperiliset oleman/ ia samas Rumijs ia osaliset henen Lupauxesta's Christusesa sen Eua'geliumin cautta
Ef 3:7 Jonga Palueliaxi mine tullut olen/ sen Jumalan Armon Lahian polesta/ ioca minulle annettu on/ henen woimalisen waikutoxens ielkin.
Ef 3:8 Minulle (ioca wähin olen caikein Pyhein kesken) ombi teme Armo annettu/ ette minun pite Pacanain seassa iulghistaman ne tutkimattomat Christusen Rickaudhet/ ia walkeisa ne edeskandaman iocahitzen edes.

Ef 3:9 Mingemodhoinen Osaliseus ombi sijnä Salaudhesa/ ioca tehenasti Mailman alghusta ombi salattu ollut Jumalasa/ ioca caiki cappalet loonut on/ Jesusen Christusen cautta.
Ef 3:10 Senpäle ette sen nyt pideis tietteuexi tuleman * Päruchtinaille/ ia Herraudhelle Taiuahisa Seurakundain cautta/ se JUMALAN monencaltainen Wijsaus/
Ef 3:11 sen Aighotuxen pereste hamast Mailman algusta/ ionga hen osottanut ombi Christuses Jesuses meiden Herras/
Ef 3:12 Jo'ga cautta meille on wskallus ia tygenkieumys/ caiken rochkiudhen cansa/ Uskon cautta henen pälens.
Ef 3:13 Senteden mine rucolen/ ettei te wäsyisi minun waiuain tedhen/ iotca mine teiden edesten kerssin/ Joca ombi teiden Cunnianna.
Ef 3:14 Sen saman syyn edeste mine cumardhan minun Polueni/ meiden Herran Jesusen Christusen Isen polen/
Ef 3:15 ioca se oikea Ise ombi caikein ylitze quin Isexi cutzutan seke Taiuahisa ia Maasa/
Ef 3:16 Ette hen teille woiman annaisi/ henen Cu'nialisudhens Rickaudhen perest/ ette te henen Hengens cautta wäkeuexi tulisitta sihen siselisen Inhimisen/
Ef 3:17 ia Christus madhais asua Uskon cautta teiden Sydhemesen/ ia Rackaudhen lepitze kijnnijuritetudh ia perustetudh olisitta.
Ef 3:18 Senpäle ette te madaisitta ymmertä caikein Pyhein ca'sa/ mikä se * Lauius/ ia se pituus/ ia se syueus/ ia se corckeus olis/
Ef 3:19 Ja sen cautta tundisitta sen Christusen rackauden/ ioca quitengi caike' tundemisen ylitzekieupi/ Senpäle ette te olisitta ylesteutetydh caikinaisella Jumalan * teudhelisudhella.
Ef 3:20 Mutta henelle (ioca woipi caiki ylenpaltisesta tehdä/ ylitzen caiken sen quin me rucolema taicka aijattelemma/
Ef 3:21 sen woiman pereste/ ioca meisse waikuttapi) olcohon Cunnia Seura kunnasa/ ioca on Christuses Jesuses/ caikin aighoin/ ijancaikisest ia ijancaikisehen Amen.

** Päruchtinailla) waicka Jumalan Engelit teunens ouat Jumalasta/ nin he quitengin astaitzeuat iocapeiue christikunnan päle wdhet Armot ia Lahiat/ iotca Jumala alati wlosiaca/ Ninquin mös Christus sanopi Luce % xv. Ette Engelit iloitzeuat ydhen Synnisen ylitze/ ioca itzens parandapi.*
** Lauius) Rackaus se osotta coska Usko ombi oikia/ ioca sijtte käsitte/ ettei miten nin Lauia/ pitke Syue ia corckia ole/ iossa Christus ei taidha eli woi autta/ ia eipe ensingen pelke/ eikä Synnin tedhen/ Cooleman/*

eikä Heluetin/ olcon se Lauia/ pitke syue >etc. Ninquin Psal. 139. mös sanopi

IV. Lucu.

Ef 4:1 NIn mine nyt manan teite/ mine fangittu Herrassa/ ette te waellaisit ninquin tule sijnä Cutzumises iossa te cutzutudh oletta/
Ef 4:2 Caiken neurydhen ia Lakiudhen/ ia kerssimisen cansa/ Ja kerssiket toinen toistan Rackaudesa.
Ef 4:3 Ja achkeroicat pitemen Hengesse ycteyttä/ Rauhan siteen cautta.
Ef 4:4 Yxi Rumis ia yxi Hengi/ Ninquin te mös cutzuttudh oletta teiden cutzumisen ydhencaltaisen Toiuoon.
Ef 4:5 Yxi Herra/ yxi Usko/ yxi Caste/
Ef 4:6 yxi Jumala ia meiden caikeden Ise/ ioca caikein teiden pälen ombi/ ia teiden caikein cautta ia teisse caikissa.
Ef 4:7 Mutta iocaitzelle meille on Armo annettu Christusen Lahian mitan ielkin.
Ef 4:8 Senteden hen sano/ Hen on ylesastunut Corckiuteen/ Ja on sen * Fangiuxen fangina wienyt/ Ja ombi Inhimisille Lahiat andanut.
Ef 4:9 Mutta se quin hen ylesastui/ mite se on mwta/ Waan ette hen mös ennen tenne alasastui alimaisihin Maan Paickoin?
Ef 4:10 Joca alasastunut on/ se ombi mös se sama/ ioca ylesastui caikein Taiuasten päle/ ette henen piti caiki teuttemen.
Ef 4:11 Hen on mwtomat pannut Apostolixi/ mwtomat Prophetixi/ mwtomat Euangelisterixi/ mwtomat Paimenixi ia Opetaixi/
Ef 4:12 ette ne Pyhet pite hangitudh oleman sihen Wirghan tecohon/ ionga cautta se Christusen Rumis ylesraketuxi tulis/
Ef 4:13 Sihenasti ette me caiki tulema ydhencaltaisen Uskoon/ ia Jumalan Poian tundemiseen/ ia ydhexi teudhelisexi Miehexi tule'ma/ ioca ombi sijnä teudhelises Christusen ijen mitasa.
Ef 4:14 Senpäle ettei me sillen enembi Lapset olisi/ iotca horiuma ia ymberiwietelleisimme caikinaisista Opetuxen twlesta/ Inhimisten coiruten ia cauallutten cautta/ ioilla he ymberinskieuuet meite sadhaxens pette.
Ef 4:15 Mutta olcam me toimeliset Rackaudhes/ ia casuacam caikis cappaleis/ henesse/ ioca se Pää on Christus/
Ef 4:16 Josta coco Rumis ychten lijteten/ ia yxi Jesen rippu toisesta/ caikein Raiain lepitze/ sijnä ette itzecuki toistansa paluele/ sen teghon pereste quin cullakin Jesenelle ombi/ henen modhollans/ ia saattapi/ ette Rumis casuapi itzellens corotuxexi/ ia sen caiken Rackaudhesa.

Ef 4:17 Nin mine nyt sanon/ ia todhistan Herrasa/ ettei te sillen waella/ ninquin ne mwdh Pacanat waeldauat/ heiden mielens tyhmydhesa/
Ef 4:18 ioinenga ymmerdhys pimitetty on/ ia ouat poiswierandeneet sijtä Elemeste/ ioca Jumalasta onopi/ sen tyhmydhen cautta/ quin heisse on/ ia heiden sydhemens Sokiudhen cautta/
Ef 4:19 Jotca sijttequin he sihen iouduit/ ette he lackasit murechtimasta/ nin he itzeheidens ylenannoit caicken Haureutehe'/ ia päättemen caikinaista Saastautta ynne Ahneuden cansa.
Ef 4:20 Mutta eipe te nin Christusta oppenet ole/
Ef 4:21 ios te mutoin henen cwlleet oletta/ ia henesse opetetudh olitta/ quinga Jesuses yxi toimelinen meno ombi.
Ef 4:22 Nin poispangata nyt teiden tyköenne se wanha Inhiminen ionga cansa te ennen waelsitta/ ioca himoin cautta exyxise itze'se turmelepi.
Ef 4:23 Mutta wdhistacat teiten teiden mielen Henges/
Ef 4:24 ia pukecat itzen sihen Wten Inhimiseen/ ioca Jumalan ielkin lootu on/ toimelises Wanhurskaudes ia Pyhydhes.
Ef 4:25 Senteden poispangat Walhet/ ia puhucan iocainen totudhen Lehimeisens cansa/ senwoxi ette me olema keskenen Jäsenet.
Ef 4:26 Wihastucat/ ia elke synditechkö. Elket andaco Auringon laske teiden wihan ylitze/
Ef 4:27 Elket andaco Laittaijalle sia.
Ef 4:28 Joca warastanut on/ elken sillen warghastaco/ Waan paraman techken töte/ ia matkan saattacan käsillens iotakin hyue/ Sen päle ette henelle olis iacamista Taruitzeuan cansa.
Ef 4:29 Elket andaco wloskieudä teiden Suustan retalisi Puheita/ waan mite tarpelinen on paranoxexi iohonga site taruitan/ ette se auwlinen olis cwlta.
Ef 4:30 Ja elkette site Jumala' Pyhe Henge murehelisexi saattaco/ iolla te insiglatud oletta/ lunastoxen peiuehen asti.
Ef 4:31 Caiki catkerus ia Hirmous/ ia wiha/ ia hwto/ ia sadhattus olcohon caucana teiste/ ynne caiken pahudhen cansa.
Ef 4:32 Mutta olcatta keskenen toinen toisens cochtan ysteuelliset/ laupiat/ ia andexiandacat toinen toisensa/ Ninquin mös Jumala teille andexiandanut on Christusen cautta.

V. Lucu.

Ef 5:1 NIn olcat nyt Jumalan Tauoittaiat/ ninquin rackat Lapset/

Ef 5:2 ia waeldacat rackaudhesa/ samalmoto quin Christus meite racasti/ ia itze hene's wlosandoi meiden edesten/ Lahiaxi ia Uffrixi/ Jumalalle makiaxi haijuxi.
Ef 5:3 Mutta Hoorutta ia caiki Riettautta/ eli Ahneutta/ elket andaco ensingen teiden seasan mainitta/ ninquin Pyhein tulepi.
Ef 5:4 Ja häpieliset sanat/ ia Hullutpuhet eli Jarituxet iotca eiuet mihingen kelpa/ Waan paramin Kijtossana.
Ef 5:5 Sille se te tietkä/ ettei yxiken Wärtamies taicka Saastainen eli Ahne (ioca ombi Epeiumalan Paluelia) ole Perilinen Christusen ia Jumalan Waldakunnasa.
Ef 5:6 Elket ydhengen andaco teiten pette turhilla puheilla/ Sille sen syyn tedhen Jumalan wiha tulepi Epeuskoisten Lasten ylitze.
Ef 5:7 Senteden elket olco heiden Osaweliens/
Ef 5:8 Sille ette muijnen te olitta Pimeys/ Mutta nyt te oletta Walkius Herrasa.
Ef 5:9 Waeltaca ninquin Walkiudhen Lapset. Sille Hengen hedhelme ombi caikisa Hywuydhesa ia Wanhurskaudhesa/ ia totudhesa/
Ef 5:10 Ja coetelkat mite Herralle otolinen olis.
Ef 5:11 Ja elket osaliset olgho ninen Hedhelmettömein Pimeyden Töidhen cansa/ waan paramin nuchdelkat heite.
Ef 5:12 Sille mite heilde sala tapactu/ se olis mös häpie wlossano.
Ef 5:13 Mutta caiki nämet ilmei tuleuat/ coska ne walkiudhesta rangaistaan/ Sille ette caiki quin ilmei tule/ se on walkeus. Senteden hen sano/
Ef 5:14 Yleshere sine ioca macat/ ia ylesnouse nijste Cooleista/ nin Christus sinun yleswalghasepi.
Ef 5:15 Nin catzocat nyt ette te wijsahasti waellatte/ ei ninquin ne tyhmet/ waan ninquin ne wijsaat.
Ef 5:16 Ja hangitcat teiten aialla's/ Sille aica ombi * paha.
Ef 5:17 Se'teden elket olgho taitamattomat/ waan taitauaiset/ mike Herran tachto on.
Ef 5:18 Ja elket te iopuco Winasta/ iosta paha meno nousepi/
Ef 5:19 Waan olcatta teutetydh Pyhelle He'gelle/ ia puhucat keskenen Psalmeista/ ia Kijtoswirsiste ia Hengelisille Lauluijlla/ weisaten ia leikiten Herralle teiden sydhemesenne/
Ef 5:20 Aina kijtteden Jumala ia Ise/ iocaitze' edeste/ meiden Herran Jesusen Christusen Nimese/
Ef 5:21 Ja olcat keskenen alamaiset toinen toisenna Jumalan pelghosa.
Ef 5:22 Waimot olcat heiden Miestens alamaiset ninquin Herralle.
Ef 5:23 Sille ette Mies ombi waimo' pää/ Ninquin mös Christus ombi Seurakunnan pää/ ia hen ombi henen Rumins Terueys.

Ef 5:24 Mutta ninquin Seurakunda ombi Christusen alamainen/ nin mös Waimot pite caikis alamaiset oleman heiden Miestens.
Ef 5:25 Miehet/ racastacat teiden waimoijan/ Ninquin mös Christus racasti Seurakunda/ ia itzens wlosannoi henen tedhens/
Ef 5:26 Se' päle ette henen piti sen pyhittemen/ ia ombi sen puhdhastanut wedhen Leulysä Sanan cautta.
Ef 5:27 Senpäle ette henen piti itzellens saataman ydhen cunnialisen Seurakunnan/ iolla ei ole pilcu eli Ryppyä/ taicka iotacuta semmotoista/ Waan ette hene' piti Pyhen ia Laittamattoman oleman.
Ef 5:28 Nin mös Miehet pite heiden Waimonsa racastaman/ quin heiden oma Rumista'sa.
Ef 5:29 Joca henen Waimonsa racastapi/ hen racasta itzense/ Sille ettei yxiken coskan ole wihanut oma Lihansa/ waan hen elette ia rauitze sen/ Ninquin mös HErra Seurakunnan.
Ef 5:30 Sille me olema Jesenet hene' Rumihistansa/ ia henen Lihastansa/ ia henen Luistansa.
Ef 5:31 Se' syyn tedhen ylenandapi Inhiminen Isens ia Eitins/ ia iepi Waimonsa tyge/ ia caxi tuleuat ydhexi lihaxi.
Ef 5:32 Teme * Salaus o'bi swri/ mutta mine puhu' Christusesta ia Seuraku'nasta.
Ef 5:33 Quitengi itzecuki mös teiste racastacan hene' Waimons/ ninquin itzense/ Mutta waimo cauattacan Miestense.

** Paha) Christitun Inhimisen cochtauat moninaiset Asiat/ ia hende esteuet wnochtaman hyuie Töite/ ette hen toisinans pite itzens ninquin Orian/ irdalle pästemen/ ia tilan hyuihin töihin ottaman quin hen parahin taita ia woipi.*
Quin sanotan. >Amici >fures >temporis/ Se on/ Ysteuiten tedhen palio tehden.
** Salaus) Sacramenti eli Mysterion cutzutan Salaus/ taica iocu werhottu cappale/ iolla quitengin ombi wlcopein oma tydhi eli toimitos.*
Nin on mös Christus ia henen Seurakundans yxi Salaus/ yxi swri/ ialo/ ia pyhe Salattu cappale/ ioca Uskotan ia ei nähde.
Se sama nyt Miehen ia Waimon cansa/ ninquin wlconaisella merkille wlostydhetan Ette ninquin Mies ia Waimo ouat yxi Rumis/ ia caiki heiden tauarans on ychteinen/ Nin mös on sille Christilisella Seurakunnalla caiki mite Christusella on/ ia mite hen itze on.

VI. Lucu.

Ef 6:1 TE Lapset olcat cwliaiset teide' Wanhembain HERRAsa/ Sille ette se on oikea.

Ef 6:2 Cunnioita sinun Ises ia Eites/ ioca ombi se ensimeinen Kesky/ iolla Lupaus on/
Ef 6:3 Senpäle ette sinu' pite hyuesti kieumen/ ia cauuan elemen Maan päle.
Ef 6:4 Ja te Iset elket yllyttekö teiden Lapsia'na wihaan/ Waan yleskaswatacat heite Rangastuxes ia Herran manauxes.
Ef 6:5 Te Palueliat olcata cwliaiset teiden rumillisten Herrain/ pelkeuxen ia wapistoxen cansa/ teiden syhdeme' yxikerdhasudhes/ ninquin Christusen/
Ef 6:6 Ei waiuoin silmein edes paluellen/ ninquin Inhimiste' mielennouteexi/ waan ninquin Christusen Palueliat/ tehden sydhemeste mite Jumala tachto hyuelle mielelle.
Ef 6:7 Se tietke/ ette te Herra palueletta ia ei Inhimiste.
Ef 6:8 Ja tietke se/ ette mite hyue itzecukin tekepi/ sen henen pite Herralda iellenssaaman/ olcon hen Oria eli wapah.
Ef 6:9 Ja te HErrat techket mös site sama heite wastan/ ia poispangat wchkauxet/ Ja tietket/ ette teille mös HErra ombi Taiuassa/ ia ei ole henen edesens Inhimisen moodhon catzomus.
Ef 6:10 Nyt wijmen (minun rackat Welieni) olcat wäkeuet Herrasa/ ia henen wäkeydhens woimasa.
Ef 6:11 Yle'nepukecat caiken Jumalan Harniskan/ Ette te woisitta wastanseiso nijte caualita Perkelen pälecarckamisi.
Ef 6:12 Sille eipe meille sota ole Liha ia Werta Wastan/ waan Peruchtinaita ia Waldautta wastan/ se on/ mailman HErroi wastan/ iotca temen Mailman pimeydhesa waltauat/ nijte pahoi Hengi wastoin Taiuahen alla.
Ef 6:13 Senteden tygenottacat caiki Jumalan Harniskat/ senpäle ette te woisitta wastanseiso sinä pahana peiuene/ ia caikissa asioissa madhaisitta pysyueiset * edeshardhautta.
Ef 6:14 Nin seisocat nyt ymberinswötetydh Cupeista Totudhen cansa/ ia ylepuetettuna Wanhurskaudhen Rindaraudhalla/
Ef 6:15 ia kengitetyt Jalgat rauhan Euangelumin cansa/ iolla te walmihit olisitta.
Ef 6:16 Mutta caikein ylitze/ tygenottacat vskon Kilpi/ iolla te woitta sammutta caiki sen Rymen tuliset Noolet.
Ef 6:17 Ja ottacat terueydhen Rautalacki teiden pälen. Ja He'gen Miecka/ ioca ombi se Jumalan Sana.
Ef 6:18 Ja rucolcat alati caikesa waralises/ rucolimisen ia anomisen cansa Hengese/ Ja sihen te mös waluocat caiken acherudhen ia rucouxen cansa/ caikein Pyhein edeste/ ia minun edesteni/
Ef 6:19 Senpäle ette minulle annetaisijn puhet rochkiudhe' ca'sa minun suuni auamisesa/ Ette mine madhaisin tietteuexi tehdhä sen Euangeliumin Salaudhe'
Ef 6:20 ionga Keskyleinen mine olen neisse Cahleissa Senpäle ette mine nijsse madhaisin rochkiasta puhuua/ ninquin minun tuleki puhuaxen.

Ef 6:21 Mutta senpäle ette te mös tieteisitte/ quinga minun käten kieupi/ ia mite mine teen/ sen caiken Tichycus minun racas welein ia Uskoline' Paluelia Herrasa/ teille tietteuexi tekepi.
Ef 6:22 Jonga mine sentede' teiden tygen Lehetin/ ette te saisitta tiete quinga minun käte' keupi/ Ja ette hen lohutais teiden sydheme'ne.
Ef 6:23 Rauha olcoho' Welille/ ia rackaus Uskon cansa/ Iselde Jumalalda ia HERralda Jesuselda Christuselda.
Ef 6:24 Armo olcohon caikein cansa iotca meiden HErra Jesust Christust puchtasta sydhemeste racastauat/ AMEN.

Kirioitettu Romista Epheserin tyge. Tichicusen möte.

Alcupuhe P. Paualin Epistolan päle Philipperin tyge.
TEsse Epistolas P. Pauali kijte nijte Philipperite/ ia manapi heite pitemehen ia waeltama' oikes wskosa/ ia Rackaudhesa casuamahan.
Mutta senwoxi ette ne falskit Apostolit ia Tecoinopettaijat/ aina wsko wahingottauat/ nin hen warapi heite sencaltaisista.
Ja osottapi heille moninaiset Sarnaijat/ Mutomat hyuet/ Mutomat pahat/ Nin mös itzehenens ia henen Opetuslapsens Timotheusen ia Epaphroditusen.
Täte hen tekepi j. ja ij. cap.
Sijnä %iij. cap. Hen poishylke sen Uskottoman ia Inhimillisen wanhurskaudhen/ ionga ne falskit Apostolit opettauat ia edespiteuet.
Ja panepi itzense esicuuaxi/ ette hen oli sencaltaises wanhurskaudhes ennen cunnialisesta elenyt/ Ja ei quitengan nyt miten sijte lucu pidhe/ Christusen wanhurskauden tedhen/ Jonga hen Uskon cautta sai.
Sille se toinen tekepi watzan waiuoin Jumalaxe's/ ia Christusen Ristin wiholisexi.
Sijnä %iiij. cap. hen neuuopi heite Rauhahan ia hyuen wlconaisen menohon iocaitzen cochtan/ Ja kijttepi heite heiden Lahians edeste/ ionga he henelle lehettenet olit.

Se P. Paualin Epistola Philipperin tyge.

Ensimeinen Lucu.

Fil 1:1 PAuali ia Timotheus Jesusen Christusen Palueliat. Caikein Pyhein Christuses Jesuses iotca Philippis ouat/ ynne Pijspain ia Palueliain.
Fil 1:2 Armo olcohon teiden ia Rauha Jumalalda meiden Iselde/ ia Herralda Jesuselda Christuselda.
Fil 1:3 Mine kijten minun Jumalatani/ nin wsein quin mine aijattelen teiden pälen
Fil 1:4 (iota mine aina teen/ caikissa minun Rucoxisani teiden caikein edeste/ ia teen sen Rucoxen ilon cansa)
Fil 1:5 ette te oletta Osalisexi tulleet Euangeliumisa/ hamast ensimeisest peiuest nin tehenasti.
Fil 1:6 Sihen mine olen sangen wissi/ ette se ioca teisse ombi hyuen töön ruuenut/ hen mös sen teuttepi Jesusen Christusen peiuen asti.
Fil 1:7 Ninquin se mös ombi minulle coctolinen/ ette minun pite sillewirgalla teiste caikista lwleman/

Senteden ette mine caikij teite minun sydhemeseni pidhen/ neisse minun Cahleisani (ioissa mine sen Euangeliumin polesta wastan ia wahuistan) Ninquin ne iotca caiki minun cansani Armosta osaliset ouat.
Fil 1:8 Sille Jumala ombi minun Todhistaijan/ quinga mine halan sydhemen pohiasta caiki teite Jesuses Christuses/
Fil 1:9 Ja sen saman polesta rucolen ette teiden Rackaudhen enemin ia enemin hötyis caikinaises Tundemises/ ia caikinaises ymmerdhyxes/
Fil 1:10 ette te coettelisitta mite Paras olis. Senpäle ette te olisitta selkiet ia ei kelle'ge pahoituxexi Christusen peiuen asti/
Fil 1:11 ylesteutetyd wanhurskaudhen hedhelmelle/ ioca Jesusen Christusen cautta tapachtupi (teisse) Jumalan kijtoxexi ia cunniaxi.
Fil 1:12 Mutta mine tahdhon ette teiden pite tietemen (rackat weliet) se quin minuhun tapactanut on/ se ombi waan enemin Euangeliumin auxi tullut/
Fil 1:13 Nin ette minun Siteni ouat ilmei tulluet Christusesa ymberi caike' Radhinhoonen/ ia mös caikein ninen mwidhen tykene.
Fil 1:14 Ja ette monda welie Herrassa wahuistetudh minun Siteisteni ouat site rochkiamaxi tulleet/ site Sana puhuman waroimata.
Fil 1:15 Mutomat tosin Christusta sarnauat Cateudhen ia toran teden/ Mutta monicachta mös hyuen tadhon tedhen.
Fil 1:16 Ne ilmoittauat Christusta rijdhasta ia ei selkieste/ Sille he lwleuat sen cansa liseuens murechta minun Sitehin/
Fil 1:17 Mutta näme rackaudhesta/ Sille he tieteuet ette mine tesse macan Euangeliumin edestwastamisen tedhen
Fil 1:18 Miteste se sis on ? Ette Christus quitengin ilmoitetan edesmillemoto se tapachtupi/ taicka tilasta eli oikialla modholla/ sijte mine iloitzen/ ia wiele tahdhon iloita.
Fil 1:19 Sille mine tiedhen ette se sama ioutupi minulle terueydhexi/ teiden Rucoxen/ ia Jesusen Christusen Hengen auttamisen cautta.
Fil 1:20 Ninquin mine caiketi odhotan ia toiuon/ ettei mine misseken cappalesa häpien alaisexi tule/ Waan caiken wapaudhen cansa/ ninquin aina ilmangi/ nin mös nyt Christus sangen ylisteten minun Rumisani/ olcan se Elemen cautta taicka Cooleman cautta.
Fil 1:21 Sille Christus ombi minulle Eleme/ ia Coolema o'bi minulle Woito
Fil 1:22 Mutta ios mine saan ele Lihasa/ se sopi enemen Hedhelmete toottaman/ Ja en tiedhe/ cumman mine

wloswalitzen/
Fil 1:23 Sille nijste molemista mine adhistetan/ Mine halan täälte poiserite ia olla Christusen cansa/ ioca mös palio parambi olis.
Fil 1:24 Mutta se ombi palio tarpelisembi Lihassa olla/ teiden tedhenne.
Fil 1:25 Ja sen mine tiedhen sangen Wissiste/ ette minun oleman pite/ ia teiden caikein cansan oleman/ teiden parahaxen/ ia Uskon iloxi/
Fil 1:26 Senpäle ette te madhatta teiten couan kerskata Christuses Jesuses/ minun iellenstulemisen cautta teide' tyge'
Fil 1:27 Waiuoin waeldacat ninquin Christusen Euangeliumin souelias on/ senpäle/ ios mine tulen ia näen teite/ eli poisollesani saan cwlla teiste/ että te seisotta ydhes Henges ia ydhes Sielusa/ ia ynne meiden cansan campatta Euangeliumin Uskosa.
Fil 1:28 Ja elket misseken asias a'daco teite peletetä teiden wasta' seisoilda/ Joca tosin heille ombi yxi cadhotuxen syy. Mutta teille terueydhexi/ ia se sama on Jumalasta.
Fil 1:29 Sille ette teille on annettu Christusen polesta/ ei ainostans ette te henen pälens Uskotta/ waan mös kerssimen henen tedhens/
Fil 1:30 Pitedhen site sama Kiluotusta io'ga te minussa näitte/ ia nyt minusta cwletta.

II. Lucu.

Fil 2:1 ONgo nyt iotakan manausta teiden tykenen Christusesa/ Onga iotaki lohutosta Rackaudhesa/ Ongo iotaki Hengen Osalisutta/ Ongo iotaki sydhemelist rackautta ia Laupiutta.
Fil 2:2 Nin teuteket minun ilon/ Ette teille olis yxi mieli/ ychteleinen Rackaus/ yximieliset/ ia ychtepiteueiset olisitta.
Fil 2:3 Elket miten techkö rijdhan eli turhan cunnian cautta/ Waan neurydhen cautta piteket keskenen toinen toisensa ialombana quin itze henense.
Fil 2:4 Ja elken cuki itze parastans catzoco/ waan iocainen toisensa parasta.
Fil 2:5 Sille se sama halu olcohon teisse/ quin mös oli Christuses Jesuses/
Fil 2:6 Joca waicka hen oli Jumalan caltainen/ eipe hen wäkiwallaxi lukenut/ Jumalan caltainen olla/
Fil 2:7 Waan itze'se tyhijexi laski/ otti Orian modhon pälense/ ia tuli muidhen Inhimisten wertaisexi/ ia menoista ninquin Inhiminen leuttin/
Fil 2:8 Itzense neurytti/ ia oli cwliainen haman Cooleman saacka/ ia/ Ristin cooleman asti.
Fil 2:9 Senteden ombi Jumala mös Henen yleskorghottanut/ ia andanut Henelle ydhen Nimen ioca caikein

nimein ylitze on/
Fil 2:10 Ette Jesusen Nimehen pite caiki Poluet cumartaman/ iotca Taiuasa ia Maan päle ia maan alla ouat/
Fil 2:11 ia caiki Kielet pite tunnustaman/ Ette Jesus Christus ombi HERRA/ Isen Jumalan cunniaxi.
Fil 2:12 Nyt senteden minun Rackahani/ ninquin te aina oletta cwliaiset olleet/ Ei ainostans minun tykenollesani/ waan mös nyt palio enemin minun poisollesani/ souitelcat Pelghon ia wapistoxen cansa/ ette te autuaxi tulisitta.
Fil 2:13 Sille Jumala on se/ ioca teisse waikuttapi/ seke tahdhon ette mös teghon/ henen hyuen sosionsa ielken.
Fil 2:14 Techket caiki ilman napitzemata ia ilman epelemete/
Fil 2:15 Senpäle ette te olisitta paitzi panetusta ia selkiet/ ia Jumala' Lapset/ laittamattomat/ sen äperen ia heijun Sughun keskelle/ Joinenga seas te paistacat ninquin Kyntelet mailmassa/ sijnä/ ette te Elemen Sanassa pysytte/
Fil 2:16 Minulle kerskamisexi Christusen peiuenä/ ettei mine huckan iooxenut olisi/ taicka turhan töte tehnyt.
Fil 2:17 Ja waicka ios mine * Wffrataisin ylitze teiden Uskon ia Jumalanpalueluxen Wffrin/ Nin mine iloitzen ia remuitze' teiden caikein cansan.
Fil 2:18 Sen saman syyn tedhen pite teiden mös iloitzeman/ ia remuitzeman minun cansani.
Fil 2:19 Mutta mine toiuon Herras Jesusesa/ ette mine pian leheten Timotheusen teiden tygen/ ette mineki ihastuxis olisin/ coska mine saan tiete quinga teiden käten kieupi.
Fil 2:20 Sille ei ole minulla keten/ iolla iwri nin ombi yxi mieli minun cansani/ iolla nin kijndie mureh teiste ombi.
Fil 2:21 Sille he caiki etziuet omahistans/ ia ei Jesusen Cheistusen oma.
Fil 2:22 Mutta te tiedette hene' kiusauxe's. Sille quin Lapsi Isens cansa/ nin hen on Eua'geliumis minu' cansani paluellut.
Fil 2:23 Sen saman mine toiuon teille cochta lehette coska mine olen asijoittani catzonut.
Fil 2:24 Mutta mine Uskalan Herran päle/ ette mine mös itze pian olen tuleua.
Fil 2:25 Waan minun nähdhexeni olis tarpelinen/ teiden tygen lehette sen Welien Epaphroditum/ ioca minun Apumiehen/ ia Sotacumpanin/ ia teiden Apostolin ombi/ ioca minua hädhese palueli.
Fil 2:26 Senwooxi ette hen teite caiki ikewöitzi/ ia oli sangen surusans/ senteden ette te cwllet olitta henen kipieexi/ Ninquin hen mös totta oli io coolemakielis.
Fil 2:27 Mutta Jumala armachti henen pälens/ Ja ei waiuoin henen pälens/ waan mös minun pälen/ ettei minun pitenyt saaman murehta murehen päle.

Fil 2:28 Mutta mine olen henen site nopiamin lehettenyt/ Senpäle ette te saisitta henen nähdhä/ ia wastwdhesta iloitzisitta/ ia minulla mös wehembi murechta olis.
Fil 2:29 Nin ruuetkat nyt hende wastan Herrasa caikella ilolla/ ia piteket sencaltaiset cunniasa.
Fil 2:30 Sille ette Christusen asian tedhen/ oli hen Coolemata nin lehestynyt/ ette hen wähe aijatteli Hengens polen/ senpäle ette hen minua paluelis teiden polestan.

** Wffrataisin) Se on/ Echke minun coleman pideis/ sen polesta/ sen syyn tedhen/ ette mine saatoin teijet Jumalan paluelijxi/ ia wffrixi Eua'geliumin ia wskon cautta/ Nin mine sen tahdhon ilon cansa tehdhä/ ia teiden pite mös sen minulle sooman ilon cansa.*

III. Lucu.

Fil 3:1 EDhespein rackat weliet/ remuitka Herrasa. Ette mine teille ydhelle modholla kirioitan/ eipe mine sijte swtu/ waan se tekepi teite site wissimexi.
Fil 3:2 Cauattacat teitenne Coirilda/ cauattacat nijlde pahoilda Tömiehilde/ Cauattacat Poisleickamisesta.
Fil 3:3 Sille me olema se Ymberileickaus iotca Jumalata Hengese paluelemma/ ia kerskamma meiten Christusesa Jesusesa/ ia ei Lihan päle turua/
Fil 3:4 Echke minulla mös olis/ iosta mine madhaisin Lihasa kerskata. Jos iocu mw tachtopi wskalda Lihan päle/ Mine palio enämin/
Fil 3:5 Joca cadhexandena peiuenä ymberileicattu olen/ yxi Israelin Canssasta BenJamin sughusta/ yxi Ebreus nijste Ebreiste/
Fil 3:6 ia Lain ielkin yxi Phariseus/ Achkerudhen pereste yxi Seurakunnan wainoija/ sen wanhurskaudhen pereste quin Laissa on/ olen nuchtetoin.
Fil 3:7 Mutta mike minulle woitto oli/ sen mine olen Christusen tedhen wahingoxi lukenut.
Fil 3:8 Sille ette mine luen caiki wahingoxi sen swren ylenpaltisen Christusen Jesusen minun Herrani Tundemisen echtohon/ Jonga tedhen mine ole' caiki cappalet wahingoxi lukenut/ ia pidhen ne Raiskan edeste/
Fil 3:9 Senpäle ette mine Christusen woittaisin ia leutteisijn henesse/ Ettei minulla olisi minun Wanhurskauten ioca Laista tule/ waan se ioca Christusen Uskosta tule/ Nimitten/ se Wanhurskaus ioca Jumalalda Uskolle tygeluetaan/
Fil 3:10 Hende tutaxeni/ ia hene' Ylesnousemisens woiman/ ia henen Kerssimisens Osalisudhen/ ia tulen henen Coolemansa caltaisexi/
Fil 3:11 iolla mine mös henen cochtaisin/ ninen Coolutten Ylesnousemisesa.

Fil 3:12 Ei nin ette mine sen io käsittenyt olen/ eli io teudhelinen olen/ Mutta mine pyren couan sen pereste/ ios mine sen mös madhaisin Käsitte/ senielkin quin mine Christuses Jesuses käsitetty olen.
Fil 3:13 Minun Welieni/ embe mine taidha sanoa/ ette mine io itze sen olen käsittenyt. Mutta ydhen mine sanon/ Mine wnohdhan sen quin tacaperin on/ ia wenyten minuni sen pereste quin edhesse on/
Fil 3:14 ia samoan sen edespannun Maalin ielkin/ sen Callin tauaran ielkin/ ioca edespite ne Jumalan taiualiset Cutzumiset Christusesa Jesusesa.
Fil 3:15 Nin monda quin me nyt teudheliset olema/ olcanma nin mieliset. Ja ios te toisen mieliset oletta/ nin andacat se mös Jumalan teille ilmoitta.
Fil 3:16 Quitengi nin ette me ydhen Mitan ielkin sijnä waellamme iohonga me ioutunet olema/ ia ette me olisima yximieliset.
Fil 3:17 Seuracat minua rackat Weliet/ ia catzocat heiden pälens/ iotca nin waeldauat quin me olema teille Esicuuaxi/
Fil 3:18 Sille ette monda waeldauat/ ioista mine wsein olen teille sanonut/ Mutta nyt mine mös idkein sanon/ Ne Christusen Ristin wiholiset/ ioinenga Loppu ombi cadhotus/ ia heiden watzans on heiden Jumalans/ ia heiden Cunnians kiendy häpijexi/ iotca mailmaisi totteleuat.
Fil 3:19 Mutta meiden meno on Taiuasa/ iosta me mös odhatanma Lunastaija/ site HErra Jesusta Christusta/ Joca meiden heicon Rumin kircastapi/ ette se henen Kircan Rumihins caltaisexi tuleman pite/
Fil 3:20 Sen woiman cautta iolla hen mös woipi caiki cappalet itzense alamaisexi tehdhä.

IV. Lucu.

Fil 4:1 NIn minun rackat ia ihanat Weliet/ minu' ilon ia minun Crunon/ seisocat nin Herrasa/ minu' rackahani.
Fil 4:2 Euodia mine manan/ Ja Syntychen mine manan/ Ette he yximieliset olisit Herrasa.
Fil 4:3 Ja mine mös rucolen sinua minun toimelinen Cumpanin/ ole heiden awulinen iotca Euangeliumis ynne minun cansani kiluoitellet ouat/ Clementin ia muidhen minun Auttaijadhen cansa/ Joinenga Nimi ombi Elemen Kirias.
Fil 4:4 Iloitca aina Herrasa/ ia taas mine sanon/ Iloitca.
Fil 4:5 Olcon teiden siueys caikein Inhimisten tietteuä.
Fil 4:6 Herra on lesne/ elket hoolico/ Waan teidhen Anomus caikes Rucouxes ia Pytemises Kijtossanan cansa/ olcohon caikissa asioisa tietteuä Jumalan edesse.
Fil 4:7 Ja se Jumalan Rauha ioca caiken ymmerdhyxen ylitzekieupi/ warielcon teiden sydhemen ia taidhon Christuses Jesuses.

Fil 4:8 Edespein rackat Weliet/ mikä tosi on/ mikä cunnialinen on/ mikä oikein/ mike puhdhas/ mikä souelias/ mikä hyuesti cwlu/ Ongo iocu Awuu/ ia ongo iocu kijtos aiattelca sen ielkeen.
Fil 4:9 Mite te mös opitta ia saitta ia cwlitta ia nähnyt oletta minun päleni/ se techket/ Nin se Rauhan Jumala ombi teiden cansan.
Fil 4:10 Mutta mine olen mös ialosti iloitettu Herrasa/ ette te oletta taas wirghonneet minun edesteni swremahan/ echke teille iocapaicas kylle suremista ollut on/ Waan ei ollut teille tila.
Fil 4:11 Eipe mine täte sano ette minulta iotakin puuttui. Sille mine olen oppenut ioissa mine olen/ nihin tytymehen.
Fil 4:12 Mine taidha' sekä matala olla/ ia taidhan corckia olla/ Mine olen caikis cappaleis/ ia iocaitze' tyken souelias/ seke rauittuna ette isouana olla/ seke höötyue ette keuchtyue.
Fil 4:13 Caiki mine woin/ sen cautta ioca minun wäkeuexi teke/ Christus.
Fil 4:14 Quitengin te hyuestiteitte/ ette te pälenne otitta minun mureheni.
Fil 4:15 Mutta te Philipperit tiedhette/ Ette ensin Euangeliumin alghusta coska mine Macedoniasta wloslexin/ ei yxiken Seurakunda ollut miten iakanut minun cansani/ sen wlosandamisen ia siselleottamisen lughun ielken/ waan te ainostans/
Fil 4:16 Sille coska mine olin Tessalonicas/ lehetitte te minun Tarpeheni/ widhoin/ ia taas toisen kerdhan.
Fil 4:17 Ei nin ette mine Lahijoia etzin/ Waan mine etzin site Hedhelme/ ette se ylitzewootaua teiden Lugussanne olis.
Fil 4:18 Sille minulla ombi caiki/ ia yldekylle/ Ja mine olen ylesteutetty/ sijttequin mine sain Epaphroditusen cansa iota teilde lehetetty oli/ yxi makia Haiju/ yxi otoline' Wffri/ ia Jumalalle keluolinen.

Fil 4:19 Mutta minun Jumalan pite teille teuttemen caiki teiden Tarpen henen Rickaudhens pereste/ sijnä Cunniaudhesa Jesusen Christusen cautta.
Fil 4:20 Mutta Jumalan ia meiden Isen olcohon kijtos ijancaikisesta ijancaikisehen/ Amen.
Fil 4:21 Teruettekä caiki Pyhie Christuses Jesuses.
Fil 4:22 Teite teruetteuet ne Weliet iotca minun cansani ouat.
Fil 4:23 Terueteuet teite caiki Pyhet/ Erinomaisesta iotca ouat Keysarin pereheste.
Fil 4:24 Meiden Herran Jesusen Christusen Armo olcohon teiden caikein cansan/ AMEN.

Kirioitettu Romista Epaphroditusen möte.

Alcupuhe P. Paualin Epistolan päle Colosserein tyge.
QUuin se Epistola Galaterin tyge asetta ia souitta henens ielkin sen Epistolan Romarein tyge/ ia iuri sen saman lyhikeisest käsittepi/ iota se toinen lauiamast ia auaramast wloswenytte/ Nin mös teme Colosserin tyge/ asetta henens sen Epheserein tyge kirioitetu' ielkijn ia käsittepi lyhyelle toimella sen sama' Sisellepidhon ia ne Päcappalet.
Ensin/ Apostoli kijttepi nijte Colosserita/ ia toiuoutta ette he Uskosa pysysit ia enänlsit.
Ja wlosmaalapi/ mike se Euangelium ia Usko on/ nimitein/ yxi Wijsaus ioca Christusen Herraxi ia Jumalaxi tunnustapi/ meiden edesten ristinnaulitun/ ioca Mailmas oli tehenasti salattu/ waan nyt henen Wirga's cautta edestotettu.
Se ombi se j. Lucu.
Toises Lugusa/ Hen warapi heite Inhimisten Opetuxista iotca ouat aina Uskon wastahacoiset/ ia iuri nin selkesti hen ne wlosmaalapi/ quin eiuet he cussan Ramatuissa nin leute wlosmaalatuxi/ ia sangen Mestariten hen nijte nuchtele.
Colmanes he' manapi heite/ ette he kircaas Uskos hedhelmeliset olisit/ caikinaisten Hyuein Töidhen cansa keskenens/ Ja iocaitzen Sädhyn omat Wirghat hen edeskirioitta.
Nelienes hen itzens lootta heiden Rucoxijns/ ia Teruettepi ia wahwista heite.

Se P. Paualin Epistola Colosserin tyge.

Ensimeinen Lucu.

Kol 1:1 PAuali Jesusen Christusen Apostoli/ Jumalan tahdon cautta/ ia Weli Timotheus.
Kol 1:2 Nijlle Pyhille ia Uskolisille Welijlle Christusesa iotca ouat Colossis.
Kol 1:3 Armo olcohon teiden cansan ia Rauha Jumalalda meiden Iselden/ ia Herralda Jesuselda Christuselda.
Kol 1:4 Me kijtemme Jumalata ia meiden EERRAN Jesusen Christusen Ise/ ia rucoelenme aina teiden edesten/ sijttequin me cwlimma teiden Uskosta Christusen Jesusen päle/ ia teiden Rackaudhestan caikein Pyhein tyge/
Kol 1:5 sen Toiuon tedhen ioca teille o'bi tehdellepandu Taiuahas.
Kol 1:6 Josta te ennen cwlleet oletta/ sen totisen Euangeliumin saarnan cautta/ Joca teiden tygen tullut ombi/ ninquin mös caickeen Mailmaan/ ia ombi hedhelmeline'/ ninquin mös teisse hamast sijte peiueste quin

te sen cwlleet oletta/ ia tunsitta sen Jumalan Armon totudhesa/
Kol 1:7 Ninquin te opitta Epaphrast meiden rackalda Cansapaluelialda/ ioca on yxi Christusen Uskolinen paluelia teiden edesten/
Kol 1:8 ioca meille mös ilmoittanut ombi teiden Rackaudhe'ne Hengesse.
Kol 1:9 Senteden mös me/ sijte peiueste asti quin me sen cwlima/ eipe me lacaneet teiden edesten rucolemast ia anomast/ ette te euteteisijn henen Tahdhons tundemisesta/ caikinaises Hengelises Wijsaudhes ia toimes/
Kol 1:10 Ette te waellaisitta otolisesta Herralle caikissa keluaten.
Kol 1:11 Ja hedhelmeitzisitte caikissa hywise töisse/ Ja casuaisitte Jumalan tundemises/ Ja wahwistetuxi tulisitta caiken Woiman cansa/ henen Cunnians wäkewuydhen ielkin/ caikes kerssimises ia pitkemielisudhes ilon cansa.
Kol 1:12 Ja kijteket Ise/ ioca meite soueliaxi on tehnyt/ osalisexi oleman Pyhein perimiseen Walkiudhesa.
Kol 1:13 Joca meite pelasti sijte pimeydhen Esiwallasta/ Ja ombi meite sijrtenyt henen rackan Poians Waldakundahan.
Kol 1:14 Jonga cautta meille ombi Lunastus/ lepitze henen Werens/ nimittein/ synnein andexiandamus.
Kol 1:15 Joca ombi sen näkymettömen Jumalan Juricuua/ se Esicoinen ennen caiki Londocappaleita/
Kol 1:16 Sille ette henen cautta's ouat caiki loodhut/ iotca Taiuas ia Maan päle ouat/ näkyueliset ia näkimettömet/ seke ne Thronit ette Herraudhet/ taicka Päruchtinaudhet eli Esiwallat.
Kol 1:17 Ne ouat caiki henen cauttans ia henehen loodhut/ ia hen on ennen caikia/ ia henesse caiki seisouat.
Kol 1:18 Ja hen ombi sen Rumijn/ nimitten/ Seurakunnan Pä. Joca ombi Alcu ia se Esicoinen nijste Coolleista/
Kol 1:19 Senpäle ette henelle pite caikisa Esipoli oleman. Sille ette henesse on Ise mielistynyt/ ette henesse piti cokonaisen Teudhelisudhen asuman/
Kol 1:20 Ja caiki henen cauttans souittaman itzens cansa/ seke ne quin Maasa/ taicka Taiuasa ouat/ sille hen Rauhan teki henen Werens cautta Ristins päle/ itzehenen cautta's.
Kol 1:21 Ja te iotca muinen Oudhot ia wiholiset olitta iärijen cautta pahoisa töise/
Kol 1:22 Mutta nyt ombi hen teite souittanudh hene' Lihans Rumijlla Cooleman cautta/ Senpäle ette henen piti Teite saattaman pyhexi/ laitetomaxi ia saastattomaxi henen casuons edes.
Kol 1:23 Jos te mutoin pysytte Uskosa/ perustetudh ia wahwat ia horijumattomat sijte Euangeliumin toiuosta/ ionga te cwlitta/ Joca sarnattu ombi caikein Loondocappalein edese iotca Taiuan alla ouat/ Jonga mine Pauali palueliaxi olen tullut.
Kol 1:24 Nyt mine iloitze' minun Waiuastani ionga mine teiden edesten kersin/ ia palkitzen minun Lihasani/

mite pwtui Christusen kersimises/ henen Rumins edeste/ ioca ombi se Seurakunda
Kol 1:25 Jonga Palueliaxi mine olen tullut/ sen iumalisen Sarnanwirghan cautta/ ioca minulle ombi annettu teiden keskenen/
Kol 1:26 Ette mine Jumalan sanan runsasti sarnaisin/ nimiten/ sen Salaudhen/ ioca mailman alghusta on salattu ollut/ ia Sucukunnista.
Kol 1:27 Mutta nyt se ombi ilmoitettu henen Pyhillens/ ioille Jumala tachtoi se iulghista/ quingacaltaiset ouat ne temen Salaudhen cunnialiset Rickaudhet Pacanoiden kesken (quin on Christus teisse) ioca ombi se cunnian toiuo/
Kol 1:28 ionga me ilmoitanme/ ia maname caiki Inhimiset/ ia opetam caiki Inhimiset caikesa wijsaudhesa/ senpäle ette me saattaisim iocaitzen Inhimisen teudhelisexi Christuses Jesuses/ Johonga mine mös pyrijn/ ia kiluoittelen sen pereste/ sen waickotuxen ielken ioca minussa awunssa lepitze wäkeuesti waickupi.

II. Lucu.

Kol 2:1 NIn mine tahdon ette teiden tieteme' pite/ mingecaltainen Campaus minulla on teiste ia nijste iotca Laodiceas ouat/ ia caikista nijste iotca minun Casuotani ei Lihasa nähnet/
Kol 2:2 Senpäle ette heiden Sydheme's saisit Lohutoxen/ ia lijtetyxi tulisit Rackaudesa caicken Rickauteen/ sijnä teudhelises ymmerdhyxes/ ioca ombi Jumala' ia Isen ia Christusen Salaudhen tundemises/
Kol 2:3 Jossa ombi werhottu caiki wijsaudhen ia taidon Tauarat.
Kol 2:4 Mutta sen mine sanon/ Ettei iocu teite wiettelisi toimelisella puhella.
Kol 2:5 Sille waicka ei mine Lihas lesse ole/ nin mine quite'gin Hengese teiden tykenen olen/ iloitzen ia näen teiden asetuxen/ ia teiden wahwa' Uskon Christusen päle.
Kol 2:6 Quin te nyt oletta sen HERRAN Jesusen Chrstusen ottaneet nin mös waeltaka henesse/ ia olcat iuritetudh henesse ia ylesraketudh/
Kol 2:7 ia olcat pysyueiset Uskosa/ ninquin te oppenuet oletta/ ia olcat henesse runsasti kijtoliset.
Kol 2:8 Catzocat ettei iocu olisi quin teite ratelis Philosophian ia turhan wietteluxen cautta/ Inhimisten opin ielken/ ia Mailmaisten Sätydhen ielkin/ ia ei Christusen ielkin.
Kol 2:9 Sille ette Henesse asupi coco iumaludhen teudhelisuus rumilisesta/
Kol 2:10 Ja te oletta teudheliset henesse/ Joca ombi caiken Herraudhen ia Esi wallan Pä.
Kol 2:11 Jonga cautta te mös ymberileicatudh oletta/ sille ymberileickauxe'lla ioca ilman Käsite tapachtupi/ sen synnisen Rumin poisrisumisen cautta Lihasa/ nimitte'/ Christusen ymberileickauxen cansa/
Kol 2:12 sijnä/ ette te henen cansansa oletta ynne haudhatut Casten lepitze. Jossa te mös oletta ylesnosnet/

sen Uskon cautta ionga Jumala waickuttapi/ ioca henen ombi Coolleista ylesherettenyt/
Kol 2:13 Ja ombi teite mös henen cansans eleuexi tehnyt Coska te synnise collet olitta/ ia teide' Liha'ne Esinahas. Ja ombi meille andexiandanut caiki synnit/
Kol 2:14 ia poispychkenut sen * Käsikirioituxen/ ioca oli meite wastoin/ ioca Sätydhen cautta tuli/ ia oli meille wasthacoinen/ ia sen hen keskelde poisoti/ ia Ristijn sen naulitzi.
Kol 2:15 Ja ombi wloswetenyt ne Päruchtinaudhet ia ne Wekeuet/ ia nijte iulkisesta eikisteli/ ia heiste sai woiton cunnian/ itzense cautta.
Kol 2:16 Nin elkette nyt senteden sallico keten teille omatundo tekemen ylitze Roan eli ylitze Jooman/ taicka ylitze märettydhen Pyhepeiuen/ taicka Wdhenkuun/ taicka Sabbathein/
Kol 2:17 iotca olit sen tygetuleuaisen Wario/ Mutta se Rumis itze ombi Christusesa.
Kol 2:18 Elket sallico kene'gen teilde site Maali poistemmata/ iotca meneuet oman Ehdhons ielkin/ neurydhes ia Engelein Hengelisudhes.
Kol 2:19 Joita ei hen coskan nähnyt ole/ ia ombi turha' ylespaisunut hene' Lihalises mielesens/ Ja ei pide he'dens Pää se/ iosta se coco Rumis/ iäseniste ia Raadhioista wäkewuyde' saapi/ ia toinen toisestans coosrippuuat/ ia sillens casuapi sihe' lisemiseen ionga Jumala andapi.
Kol 2:20 Nin ette te nyt poiscoollet oletta Christusen cansa nijste mailman Sädhyiste/ mixi te sis annatte teiten solmitta Sädhyille/ ninquin te wiele eleisitte mailmasa?
Kol 2:21 (Jotca sanouat) Ele sihen rupe. Ele täte maista. Ele täte pitele.
Kol 2:22 Jotca quitengin caiki sijnä culumises huckuuat/ quin ouat Inhimisten keskyt ia opit.
Kol 2:23 Joilla tosin ombi yxi Wijsauden mooto/ lepitze itzewalitun Hengelisudhen ia neurydhen/ ia sen cautta ettei he Rumistans armaitze/ ia eiuet Lihallens henen * Cunniatans tee/ henen tarpesans.

** Käsikirioitus) Eipe miteken ole nin coua meite wastan/ quin Omatundo/ iolla me ninquin omasta Käsikirioituxesta ylitzetodhistetaan/ cosca Laki meille Synnin ilmoitta/ Jolla synnille me olema/ sen saman Käsikirioituxen Lain ricotuxes kirioittanut.*
Mutta Christus meite pästepi caikista semmotoisesta/ hene' Ristins cautta/ ia mös itze Perkele' poisaija Synnin ia caiken pahudhen cansa/ vskosa.

III. Lucu.

Kol 3:1 JOs te nyt Christusen ca'sa oletta ylesnosnet/ nin etzikette ne quin ylhelle ouat/ cussa Christus o'bi Jumala' oikialla kädelle istuua/

Kol 3:2 Pyrkeket sen ielkin quin ylhelle on/ ei ninen ielkin quin Maan päle ouat.
Kol 3:3 Sille te oletta poiskollet/ ia teiden Eleme' o'bi werhottu Christusen cansa Jumalasa.
Kol 3:4 Mutta cosca Christus teiden Elemen ilmiotetuxi tule/ silloin mös te ilmoitetan henen cansans cunniasa.
Kol 3:5 Nin colettacat senteden teiden Jäsenen/ iotca Maan päle ouat/ Hoorws/ Saastasus/ Häpielinen Himo/
Rieta halaus ia se Ahneus (ioca ombi Epeiumalden Paluelus)
Kol 3:6 ionga tedhen Jumalan wiha tulepi Epewskon Lasten päle/
Kol 3:7 Joissa te mös muinen waelsitta/ coska te nijsse elitte.
Kol 3:8 Mutta nyt te poispangata teisten caiki/ Wiha/ Hirmusus Pahws/ Pilca/ Ilkiet Sanat teiden suustan/
Kol 3:9 elket walechtelco keskenen/ Poisrisucat teisten se wanha Inhiminen henen tegonsa cansa/
Kol 3:10 ia pukecat teiten sihen wtehen/ ioca wdhistetan henen tundemiseens/ ia henen Juricuuans ielkin
ioca sen loonut on.
Kol 3:11 Cusa ei ole Greki ia Judeus/ Ymberileickaus ia Esinachka/ Barbarus/ Scytha/ Oria/ Wapah/ waan
caiki caikesa Christus.
Kol 3:12 Nin pukecat nyt teiten/ quin Jumalan Wlosualitudh/ Pyhet ia Rackahat/ sydhemelises Armiahudhes/
Ysteuydhes/ Neurydhes/ Hiliasudhes/ Kersimises.
Kol 3:13 Ja kersiket toinen toistanne. Ja andexiandacat teiden keskenen ios iollakin on Ca'netta toista
wastoin. Ninquin Christus teille on andexiandanut/ nin mös tekin techkä.
Kol 3:14 Mutta ylitze neite caiki/ pukecat teiten Rackautehen/ ioca ombi teudhelisudhen Sidhe.
Kol 3:15 Ja se Jumalan Rauha * hallitcan teiden Sydhemisen/ iohonga te mös cutzutudh oletta/ ychte'
Rumisen. Ja olcatta Kijtoliset.
Kol 3:16 Asucan JUMALAN Sana runsasti teisse/ caiken Wijsaudhen cansa. Opetacat ia manatca teite
keskenen/ Psalmille ia Kitoswirsille/ ia Hengelisille Lauluilla/ weisaten Armo' cautta Herralle teiden
sydhemisen.
Kol 3:17 Ja caiki mite te teette/ puhen eli töen cansa/ Se caiki techkette Herran Jesusen Nimehen/ Ja
kijtteket Jumalata ia Ise henen cauttans.
Kol 3:18 Te Waimot/ olcat teiden Miesten alamaiset Herrasa/ quin cochtolinen ombi.
Kol 3:19 Te Miehet/ racastacat teiden Waimona/ ia elket olco catkerat heite wastan.
Kol 3:20 Te Lapset/ olcatta cwliaiset Wanhimbaine caikisa cappaleisa. Sille se ombi Herralle hyuesti otolinen.
Kol 3:21 Te Iset/ elkette herssyttelkö teiden Lapsian/ ettei he araxi tulisi.
Kol 3:22 Te Palueliat/ olcatta cwliaiset caikisa asioisa teiden rumilisten Herrain/ Ei paluellen silmen edes/
quin Inhimiste' miele' noutain/ waan sydheme' yxikerdasudhes/ ia Jumala' pelgosa.

Kol 3:23 Caiki mite te teette/ se techket sydhemesten/ ninquin HERralle/ ia ei Inhimisille.
Kol 3:24 Ja tietke/ ette te Herralda saatta Perimisen palcan. Sille te palueletta site Herra Christusta.
Kol 3:25 Mutta ioca wärin tekepi/ sen pite saaman mite hen wärin tehnyt on. Ja ei catzota Personan moodhon ielkin.

IV. Lucu.

Kol 4:1 Te Herrat/ mike oikius ia cochtuus on/ se osottacat paluelioille/ tieten ette teille mös yxi HERRA taiuahas onopi.
Kol 4:2 OLcatta alinomaiset rucuxisa/ waluoden nijsse Kijtoxen ca'sa. Ja rucolcat ynne mös meide' edesten/
Kol 4:3 Ette Jumala meille Sana's Ouen auais/ Christusen salautta puhuma'/ Jo'ga tede' mine mös sidhottu ole'/
Kol 4:4 senpäle ette mine sen sama' iulgistaisin/ ninquin minu' tule puhua.
Kol 4:5 Wijsahast waeldacat ninen cansa iotca wlcona ouat. Ja asettacat teiten aijan ielkin.
Kol 4:6 Teiden puhen olcon aina souelias/ ia Solalla secoitettu/ Ette te tiedheisitte quinga teiden pite iocaista wastaman.
Kol 4:7 Caikista minun menoistani pite Tychycus se racas weli ia wskolinen Paluelia ia Palueluskumpani Herrasa teille tietteuexi tekemen.
Kol 4:8 Jonga mine siteuarten teille lehetin/ Ette mine saisin tiete quinga teiden cansanne kieupi/ ia ette hen teiden sydhemen Lohutais/
Kol 4:9 ynne Onesimusen sen vskolisen ia rackan Welien cansa/ ioca yxi teiste on. Caiki quinga tälle seiso/ he teille tieteuexi tekeuet.
Kol 4:10 Teruettepi teite Aristarchus minun Cansafangin/ Ja Marcus Barnaban Neuat/ ioista te mwtomat Keskyt sanet oletta. Jos hen teiden tygen tulepi/ nin ruuetcat hende wastan/
Kol 4:11 Ja Jesus ioca cutzuta' Justus/ iotca ymberileickauxista ouat. Näme ouat ainostans minu' Auttaiani Jumala' waldakundaha'/ iotca minulle yxi turua ouat olluet.
Kol 4:12 Teruettepi teite Epaphras ioca yxi teiste ombi Christusen Paluelia/ alati hartasti tötetekeue rucoxisa teiden edesten/ Senpäle ette te seisoisitta teudheliset ia ylesteutetydh caiken Jumalan tahdhon cansa/
Kol 4:13 Sille Mine todhistan heneste/ ette he' swren achkeruxen teiste pitepi/ ia nijste iotca Laodiceas ia Hierapolis ouat.
Kol 4:14 Teruettepi teite Lucas Läkeri se rackahin/ ia Demas.
Kol 4:15 Teruetteket nijte Weliä Laodiceas/ ia Nimpham/ ia site Seurakunda ioca henen Honesans on.

Kol 4:16 Ja coska teme Epistola on teiden tykenen luettu/ nin saattaca/ ette se mös sijnä Seuraku'nas Laodiceas luetaisin/ ia ette te sen lukisitte/ ioca Laodiceasta ombi.
Kol 4:17 Ja sanocat Archippo/ Catzo sen Wirghas päle iongas sanut olet Herrasa/ ettes sen saman wlostoimitat.
Kol 4:18 Munu' Teruetyxen minu' Paualin kedheste. Muistacat minu' Siteni päle. Armo olcohon teiden cansan/ Amen.

Kirioitettu Romista Tychycusen ia Onesimusen möte.

Se Ensimeinen P. Paualin Epistola Tessalonicerin tyge.

Alcupuhe sen Ensimeisen P. Paualin Epistolan päle/ Tessalonicerin tyge.
TEmen Epistolan kirioittapi P. Pauali erinomaisesta Rackaudhesta ia Apostolisesta Surusta.
Sille hen kijttepi heite nijsse cadhesa ensimeises Lugusa/ Ette he olit henelde Euangelium sencaltaisen totudhen cansa wastanottaneet/ Ette he mös kersimisen ia wainon cautta sijne seisouaiset pysyit/ ia olit caikille Seurakunnille hyuexi Esicuuaxi vskossa tullehet.
Ja olit tasan Christusen ia henen Apostoleins cansa/ Juttaista heiden omista Langoistans wainon kersinyet/ Ninquin hen mös itze heiden tykenens kersinyt oli/ heille Esicuuaxi/ ia Pyhen Elemen heide' tykenens pitenyt.
Sijte hen Jumalata kijtte/ ette henen Euangeliumins sarna sencaltaisen Hedelmen heiden tykenens matkan saattoi.
Colmanes hen osottapi henen Achkeruxens ia Surunsa/ ettei semmotoinen henen Töens/ ia heiden kijtettepä Alkunsa/ pitenyt Perkelen ia henen Apostolins cautta/ Inhimisten opin cansa turmeltaman.
Senteden hen oli ennen Timotheusen heiden tygens lehettenyt neite ilmoittaman.
Ja kijttepi Jumalata/ ette se wiele leutijn heiden tykene's oikeasti edeskieuneexi/ ia toiuottapi heille höödhytuxen ia lisemisen.
Nelienes/ mana hen heite/ Ette he heitens synniste cauataisit/ ia keskenens hyuesti tekisit.
Siehen mös hen heite wastapi ydhen heiden Kysymisens päle ionga he Timotheusen cautta heneste kysynet olit/ Ninen Coolleidhen Ylesnousemisesta/ Jos he caiki ychte haua/ eli toinen toisens ielkin piti ylesnouseman?
Widhenes/ kirioittapi hen sijte Wimeiseste peiueste/ quinga sen saman piasest ia ekist tuleman pite.
Ja andapi heille mutomat hyuet Sädhyt/ hallita nijte muita/ Ja quinga he keskenens Elemen ia Opettaman pite.

Se Ensimeinen P. Paualin Epistola Tessalonicerin tyge.

I. Lucu.

1 Tess 1:1 PAuali ia Siluanus ia Timotheus. Sille Seurakunnalle Tessalonias Ises Jumalas ia HERrasa Jesuses Christuses. Armo olcohon teiden cansa ia Rauha Jumalalda meiden Iselde ia HERralda Jesuselda Christuselda.
1 Tess 1:2 ME kijtemme aina Jumalata caikein teiden edeste'/ ia muistama teide' pälene meide' Rucoxisanme

ilman lackamata/
1 Tess 1:3 Ja muistama teiden Teghonna päle Uskosa/ ia teiden Töen päle Rackaudhes/ ia teiden kersimisen päle Toiuosa/ ioca ombi meiden HERran Jesus Christus
1 Tess 1:4 Jumalan ia meiden Isen edes/ Sille/ rackat Weliet/ Jumalalda racastetudh/ me tiedheme quinga te wloswalitudh oletta/
1 Tess 1:5 ette meiden Euangelium ombi teiden tykenen ollut/ ei waiuoin sanoissa/ waan seke wäes ette Pyhesse Hengesse/ ia wahuas wissiudhes/ Quin te tiedhette/ mingecaltaiset me olima teiden keskellen teiden tedhen.
1 Tess 1:6 Ja te oletta meiden Tauoittaijaxi tullet ia Herran/ ia oletta sen Sanan wastanottaneet monen waiuan seas/ ilon cansa pyhes Henges/
1 Tess 1:7 Nin ette te oletta tullet Esicuuaxi caikille Seurakunnille Macedonias ia Achaias.
1 Tess 1:8 Sille ette teiste ombi se Herran Sana wloskaijactanut/ ei waiuoin Macedonias ia Achaias/ waan mös Jocapaicas ombi teiden Uskon Jumalan tyge wloshaijotettu/ nin ettei teille taruitze iotakuta sanoman.
1 Tess 1:9 Sille he itze teiste ilmoittauat/ mingecaltainen Siselkieumys meille on ollut teiden tygenne/ ia quinga te kätydh oletta Jumalan tyge nijste Epeiumaloista/ paluelema' site eleuete ia totista Jumalata/
1 Tess 1:10 Ja odhottaman henen Poicans Taiuahasta/ ionga hen ombi ylesherettenyt nijste Coolleista/ Jesum/ Joca meite sijte tuleuaisesta Wihasta wapachtapi.

II. Lucu.

1 Tess 2:1 SIlle itze te mös tiedhette rackat Weliet/ meiden Siselkieumisesta teiden tygen/ ettei se ole turha ollut/
1 Tess 2:2 Waan quin me ennen kersinet olema/ ia häueistudh olima Philippis (qui te tiedhette) nin me quitengin rochkiat olima meiden Jumalasam/ puhuman teille Jumalan Euangelium swres campauxes.
1 Tess 2:3 Sille ette meiden manauxen ei ollut exytoxehen eikä saastautehen/ eikä mös caualuxen cansa/
1 Tess 2:4 Waan quin me Jumalalda coetellud olema/ ette meille Euangelium on vskottu sarnata/ nin me puhuma/ Ei nin ette me tahdhoisim Inhimisten keluata waan Jumalan/ ioca meiden sydhemen coettele.
1 Tess 2:5 Sille eipe me coskan waeldanuet ole liuckasten sanain cansa (quin te tiedhette) eikä mös Ahneuxen tilan cansa/ Jumala ombi sihen Todhistaija.
1 Tess 2:6 Eipe me mös ole Cunnia pytenyet Inhimisilde/ eikä teilde eikä muilda.
1 Tess 2:7 Waicka meille olis kylle walta teite raskautta/ ninquin Christusen Apostolit. Waan me olema Eiteliset olluet teiden tykenen/

1 Tess 2:8 Ninquin iocu amma Lapsensa hellikeine pideis/ Juri nin oli meille sydemen halu teihin/ iacamaha' teide' cansan/ ei waan Jumala' Eua'gelium/ mutta mös meide' He'gem/ Sille te oletta tullet meille rackahaxi.
1 Tess 2:9 Te muistatta kylle (rackat weliet) meiden töen ia meiden waiuan. Sille ette ölle ia peiuelle me töteteimme/ ettei me ketäken teiste raskauttaisi/ ia sarnasim teiden edesen Jumalan Euangelium.
1 Tess 2:10 Sihen te oletta Todhistaijat ia Jumala/ quinga Pyhesti ia oikiasti ia nuchtettomasti me teiden tykenen (iotca vskoitta) waelsim.
1 Tess 2:11 Ninquin te tiedhette/ ette me quin yxi Ise henen Lapsens/ olema iocaista teiden seassan mananet ia lohuttanet/ ia todistanet
1 Tess 2:12 ette te waellaisit otolisesta Jumalan edes/ ioca teite cutzunut ombi henen waldakundahans ia henen Cunniahans.
1 Tess 2:13 Senteden mös me lackamat kijtem Jumalata/ ette coska te meilde saitte sen Jumalisen sarnan Sanan/ nin eipe te site ottanuet quin Inhimisen sana waan (ninquin se mös totisesta ombi) quin Jumala' sanan ioca mös teisse vskolisisa waickuttapi.
1 Tess 2:14 Sille te oletta tullet (rackat weliet) sen Jumalan Seurakunnan Judeas Tauoittaijaxi Christuses Jesuses/ Ette te oletta iuri ne samat kersinyet teiden omilda Langoilda/ iota he kersinyet ouat Juttailda.
1 Tess 2:15 Jotca mös sen Herran Jesusen tapoit/ ia heiden omans Prophetans/ ia ouat meite wainonut/ ia eiuet he Jumala' kelpa/ ia caikille Inhimisille he wasthacoiset ouat/
1 Tess 2:16 iotca meite toriuuat puhumasta site Pacanoille/ iolla he autuaxi tulisit/ senpäle ette he teuteisit heiden synninse aina/ Sille se Wiha ombi io lopusa heiden ylitzens tullut.
1 Tess 2:17 Mutta me (rackat weliet) sijttequin me hetkexi olema teilde radhellut/ näkyuisten ia ei sydhemesten/ nin me olema site enämin riendeneet teiden casuoitan näkemehe' surella halulla.
1 Tess 2:18 Senteden me tahdhoima tulla teiden tygen (Mine Pauali) caxikerta/ Ja Satanas oli meite estenyt.
1 Tess 2:19 Sille ette mike on meiden Toiuo taicka Ilo/ eli meide' Kerskauxen Crunu?
1 Tess 2:20 Ettekö te ne ole meide' Herran Jesusen Christusen casuon edes/ hene' Tyge tulemisesans? Te oletta wissist meiden Cunnia ia remu.

III. Lucu.

1 Tess 3:1 SEnteden eipe me site tactonuet wiwuytte/ ia olema sihen mielistynyet/ iämen Athenas yxinens.
1 Tess 3:2 Ja lehettim Timotheusen meiden Welien/ ia Jumalan Paluelian/ ia meiden Auttaijan Christusen Euangeliumis/ teite wahwistaman ia lohuttaman teiden Uskosanne/

1 Tess 3:3 Ettei iocu heickonuisi neisse waiuoisa/ Sille te tiedhette/ ette me ole'ma sitewarte' pannut.
1 Tess 3:4 Ja quin me olima teiden tykenen/ sanoima me sen teille enne'/ Ette meiden piti waiua kersimen/ Ninquin mös tapachtui/ ia te tiedhette.
1 Tess 3:5 Senteden ette' mine enämbe tainut odotta/ mutta wloslehetin ette mine tundisin teiden vskon/ Senpäle ettei se Kiusaija teite lehes kiusanut olisi/ ia meiden töen turhaxi tulis.
1 Tess 3:6 Mutta nyt esken sittequin Timotheus meiden tygen teilde tullut ombi/ ia meille ilmoittanut on teiden vskon ia Rackaudhen/ ia ette te aina muistatta meiden pälen parahaxi/ halaten meite nehdhexen/ Ninquin me mös teite.
1 Tess 3:7 Silloin me saima (rackat Weliet) teiste lohutoxen/ caikesa meiden waiuasa ia tuskasa/ teiden vskona cautta.
1 Tess 3:8 Sille nyt me eleme ette te seisotta Herrasa.
1 Tess 3:9 Sille minge Kijtoxe' me taidama Jumalalle maxa teiden edesten caiken temen ilon edeste ioca meille ombi teiste meiden Jumala' edes?
1 Tess 3:10 Me rucolema öte ia peiue sangen coua' ette me näkisim teiden casuon/ ia ylesteutteisimme ios iotakin teiden vskostan puuttuis.
1 Tess 3:11 Mutta itze Jumala/ ia meiden Isen/ ia meiden HErran Jesus Christus/ asettaca' meiden tien teide' tyge'.
1 Tess 3:12 Mutta Herra lisetkön teite/ ia andacan Rackauden teudelisen olla teiden keskenen/ ia iocaitzen cochtan (ninquin me mös olema teihin)
1 Tess 3:13 ette teiden sydhemen wahwistettu ia laittamatoin olis/ pyhydhes Jumalan edes/ ia meidn Isen/ meiden Herran Jesusen Christusen tulemises/ ynne caikein henen Pyheins cansa.

IV. Lucu.

1 Tess 4:1 EDespein rackat Weliet/ rucolema me teite/ ia manama Herrasa Jesuses/ Ninquin te oletta meilde saaneet/ quinga teiden pite waeldama' ia kelpaman Jumalalle/ ette te enämin teudhelisexi tulisitta/
1 Tess 4:2 Sille ette te tiedette mitke Keskyt me annoima teille Herran Jesusen cautta.
1 Tess 4:3 Sille se ombi Jumala' tachto/ teiden Pyheus/ ette te weltette Hoorutta/
1 Tess 4:4 ia iocainen teiste tiedheis henen Astians pite pyhydhes ia cunnias/ ei himoin halauxes/ Ninquin ne Pacanat/ iotca Jumalasta ei miten tiedhe.
1 Tess 4:5 Ja ettei yxiken sordhasi eli petteisi henen Weliens iossakusa Asias.

1 Tess 4:6 Sille ette itze Herra ombi Costaija ylitze caikein neinen/ quin me teille ennen sanonut ia todhistanut olema.
1 Tess 4:7 Sille eipe Jumala meite ole cutzunut saastautehen/ waan pyheytehen.
1 Tess 4:8 Joca nyt ylencatzopi/ se ylencatzo ei Inhimiste waan Jumalan/ ioca henen pyhen Hengens andanut on teihin.
1 Tess 4:9 Mutta sijte Welielisest Rackaudhesta/ eipe te taruitze ette mine kirioitaisin teille/ Sille te oletta itze Jumalalda opetetudh teite keskenen racastaman/
1 Tess 4:10 ia sen te mös teette caikein Weliein cochtan iotca coco Macedonias ouat.
1 Tess 4:11 Mutta me manama teite/ rackat Weliet/ ette te wiele teudhelisemaxi tulisitte/ Ja pyteket olla leuoliset/ Ja teide' omana askaren totelcata/ ia töteteckette omilla käsille'ne/ quin me teille keskenyt olema/
1 Tess 4:12 ette te cunnialisesta teiten keuteisitte ninen wlconaisten cochtan/ ia ettei te heilde miten taruitzisi.
1 Tess 4:13 Edespein/ eipe me tahdho teilde salata (rackat Weliet) nijste iotca Nuckunet ouat/ Ettei te murehdisi ninquin ne mwdh ioilla ei toiuo ole.
1 Tess 4:14 Sille ios me Uskom/ ette Jesus coolludh on ia ylesnosnut/ Nin pite mös Jumalan nijte iotca nuckunet ouat Jesusen cautta/ henen cansans edestootaman.
1 Tess 4:15 Sille sen me sanoma teille/ ninquin Herran sanan/ Ette me iotca eleme ia ielkijniäme Herra' tulemiseen/ eiswingan me ennete nijte iotca nuckunet ouat.
1 Tess 4:16 Sille ette se itze Herra alasastupi Taiuahasta swrella Hwmulla/ ia Ylimeisenengelin änelle/ ia Jumalan Basunalla/ Ja ne Coolluet Christuses ensin ylesnouseuat.
1 Tess 4:17 Senielken me iotca eleme/ ia ielkiniäme ynne heiden cansans ylestemmatanme piluihin/ site Herra wastan Twlihin. Ja sillens me aina olema Herran cansa. Nin lohuttacat sis teiten keskenen neille sanoilla.

V. Lucu.

1 Tess 5:1 MUtta nijste aijoista ia Hetkiste/ rackat weliet/ ei taruitze teille kirioittaman/
1 Tess 5:2 Sille itze te ratki tiedhette/ Ette se Herran peiue ombi tuleua ninquin Warghas ölle.
1 Tess 5:3 Sille coska he sanouat/ Rauha on/ Ei ole ychten häte/ Silloin se cadhotus heiden ylitzens eckiste langepi/ Ninquin raskan Waimon kipu/ ia eiuet he saa paeta.
1 Tess 5:4 Mutta te rackat weliet/ eipe te ole Pimeydhes/ ettei se peiue teite ninquin Warghas käsiteisi/
1 Tess 5:5 Te oletta caiki Walkiudhen Lapset/ ia Peiuen Lapset. Eipe me ole ööste eikä mös pimeyxista.

1 Tess 5:6 Nin elke' me sis matko/ ninquin ne mwd/ waan olcam walpaat ia raitihit/
1 Tess 5:7 Sille iotco macauat/ ne ölle macauat/ ia iotca iouxisa ouat/ ne ölle iouxisa ouat.
1 Tess 5:8 Mutta iotca peiuen olema/ meide' tule raitihit olla/ Puetetud Uskon ia rackauden Rindaraudalla/ ia Toiuon Rautalakilla autuutehen.
1 Tess 5:9 Sille eipe Jumala ole meite pannut wihahan/ waan site autuutta omistaman/ meiden Herra' Jesusen Christusen cautta/
1 Tess 5:10 Joca meide' edesten cooludh on/ Senpäle ette ios me waluom eli macam/ ynne me henen cansans elemen pite.
1 Tess 5:11 Senteden manatcat teite keskenen/ ia raketkan toinen toisens/ quin te mös teette.
1 Tess 5:12 Mutta me rucolema teite/ rackat Weliet/ ette te tundisitte ne iotca teisse tötetekeuet/ ia teiden edesseisouat Herrasa/ ia teite neuuouat.
1 Tess 5:13 Site rackambana heite piteket heiden teghonsa tädhen ia olcat rauhaliset heiden cansans.
1 Tess 5:14 Mutta me manama teite (rackat Weliet) manatca nijte Tauattomia/ Lohutacat nijte Heickomielisijtä/ Kersiket nijte Heicoia/ Olcat kersiuet iocaitzen cansa.
1 Tess 5:15 Catzocat ettei iocu paha pahalla coska. Waan noudhattaca site Hyue/ seke keskenen ette iocaitzen cochtan.
1 Tess 5:16 Olcat aina iloiset/
1 Tess 5:17 rucolcat lackamat/
1 Tess 5:18 caikista kijtteket/ Sille se ombi Jumalan tachto/ Christuses Jesuses teihin.
1 Tess 5:19 Elket site Hengi sammuttaco.
1 Tess 5:20 Elket site Prophetia ylencatzoco.
1 Tess 5:21 Coetelcat caikia/ ia site hyue piteket.
1 Tess 5:22 Welteket caikest pahast modhosta.
1 Tess 5:23 Mutta se rauhan Jumala pyhittekön teite coconans/ ette teiden coco Hengen/ ynne Sielun ia Rumin casa/ mahdhais pidhettä nuchtetoin meiden Herran Jesusen Christusen tulemises.
1 Tess 5:24 Hen ombi wskolinen/ ioca teite cutzunut on/ ioca sen mös teuttepi.
1 Tess 5:25 Rackat Weliet/ rucolcat meiden edesten.
1 Tess 5:26 Teruetteket caiki Welie sen pyhen Suunandamisen cansa.
1 Tess 5:27 Mine wannotan teite Jumalan cautta/ ette te temen Epistolan annatte lukia caikein pyhein Welieni edes. Meiden Herran Jesusen Christusen Armo olcon teiden cansan/ Amen.

Se ensimeinen Tessalonicerein tyge. oli Kirioitettu Athenista.

Alcupuhe. sen Toisen P. Paualin Epistolan päle Tessalonicerin tyge.
SIine Ensimeises Epistolas oli P. Pauali nijlle Tessalonicerille ydhen Kysimeisen auanut ia toimittanut Sijte Wimeiseste peiueste/ quin se sama eckist ia tapaturmast quin yxi Werghas ölle tuleman pite/ Josta he wären lwlon sait/ Ette se Wimeinen peiue oli iwri ratki käsis/ Senteden ninquin toisinans tule/ Ette yxi Kysymus toisen synnytte/ Sitewarten hen kirioittapi sis temen Epistolan/ ia itzens selkiemest wlostoimitta.
Sijne j. Cap. Wahuista hen heite sille ijancaikisella Palcalla heiden Uskostans ia Kersimistens caikinaises waiuas/ Ja sille rangastoxella quin heiden Wainolistens pite ijancaikises pinas ylitzekeumen.
Sijne ij. Cap. Hen Opeta/ Quin se Romarein Waldakunda enne' site wimeiste peiue pite häwiemen/ ia se Antichristus itzens Jumalan edheste ylesnostaman Christikunnas/ ia sen vskottoman Mailman wärille Opille ia Merkille wiettelemen/ Sihenasti quin Christus tule ia henen alaslöpi/ henen Cunnialisella Tulemisellans/ ia coolettapi henen ennen ydhelle Hengelisella sarnalla.
Sijne iij. tekepi hen mutomat Manauxet/ ia liaten/ Ette he nijte Joutilaita/ iotca eiuet itzens omilla Käsille elete nuchtelisit.
Ja ellei he itzens parannais/ nin heiden piti heiste cauhistuman.
Joca sangen hartasti nyt cwlupi wastan nijte/ iotca Wäret opettaiat ouat ia Hengelisexi cutzutan.

Se Toinen P. Paualin Epistola Tessalonicerein tyge.

I. Lucu.

2 Tess 1:1 PAuali ia Siluanus ia Timotheus. Sille Tessalonicerein Seurakunnalle Jumalas meiden Ises ia HERRAS Jesuses Christuses.
2 Tess 1:2 Armo olcohon teille ia Rauha/ Jumalalda meiden Iselden ia HERRALda Jesuselda Christuselda.
2 Tess 1:3 Meiden pite aina Jumalata kijtemen teiden edesten rackat Weliet/ quin se cochtolinen on/ Sille teiden Uskon sangen casuapi/ ia teiden iocaitzen keskeneine' Rackaus/ ylitzecoohupi toinen toisens cochtan/
2 Tess 1:4 Nin ette me meiten kerskame teiste Jumalan Seurakunnis/ teiden kersimisest ia Uskostan/ caikes teiden wainos ia Waiuas iotka te kersitte.
2 Tess 1:5 Jotca osottauat/ Ette Jumala on oikiasti Domitzepa/ ia te otolisexi tuletta Jumalan Waldakundahan/ ionga edeste te mös kersitte.
2 Tess 1:6 Senwoxi ette oikia ombi Jumalan edes/ costaman nijlle Waiuan/ iotca teite waiuauat/

2 Tess 1:7 Mutta teille iotca waiuatan/ leuon meiden cansan/ Coska Herra Jesus ilmandupi Taiuahasta/ henen wäens Engelitten cansa/
2 Tess 1:8 ia tulisen leimauxen cansa/ ioca Coston nijlle maxapi iotca eiuet Jumalata tundenet/ ia ylitze ninen iotca eiuet tottele meiden Herran Jesusen Christusen Euangelium.
2 Tess 1:9 Jotca Pinan kersimen pite/ sen ijancaikisen Cadhotuxen/ sijte Herran Casuosta/ ia henen Cunnians wäkewuydheste/
2 Tess 1:10 coska hen tuleua ombi/ ette hen cunnialisexi ilmandupi hene' Pyheins cansa/ ia jhmelisexi tule caikein Wskolisten cansa. Sille ette meide' todhistoxen teiden tygen/ sijte samasta peiueste te oletta vskoneet.
2 Tess 1:11 Ja Senteden me mös aina rucolema teiden edesten/ ette meiden Jumala teite otolisexi tekis sihen cutzumiseen/ ia ylesteuteis caiken Hywuydhen aicotuxen ia sen Uskon waickotuxen woimasa/
2 Tess 1:12 Senpäle ette meiden Herran Jesusen Christusen Nimi teisse ylisteteisijn/ ia te henesse/ meiden Jumalan ia Herran Jesusen Christusen Armon cautta.

II. Lucu.

2 Tess 2:1 MUtta me rucolema teite/ rackat Weliet/ meiden Herran Jesusen Christusen Tulemisen cautta/ ia meiden Seuraku'dane henesse/
2 Tess 2:2 Ettei te nopiasti teiten salli teide' mielesten poiskende/ eikä pelietettä/ eike Hengen cautta/ taicka Puhe' cautta/ eli Breiuein cautta/ quin se meilde olis lehetetty/ Ninquin se Christusen peiue käsis olis.
2 Tess 2:3 Elket kenengen andaco teiten wietelle iollaki modhalla. Sille eipe Herra tule/ ellei se Poisloopumus ennen tule/ ia se synnin Inhiminen tule ilmoitetuxi/ ia se cadhotuxen Lapsi/
2 Tess 2:4 Joca ombi yxi Wastanseisoija/ ia itzense yleskorghotta caikein ylitze quin Jumalaxi taicka Jumalan paluelus cutzutan/ Nin/ ette hen itzens istuttapi Jumalan Templijn/ nin quin yxi Jumala/ ia teettele itzens/ ninquin hen olis JUmala.
2 Tess 2:5 Ettekö te muista/ ette coska mine wiele olin teiden tykenen/ neite teille sanoin?
2 Tess 2:6 Ja mike sen wiele estepi/ te tiedhette/ ette henen pite aijalans ilmoitetuxi tulema'.
2 Tess 2:7 Sille ette io hen nyt Pahuden waickuttapi salaisesta. Waiuoin se quin nyt pitepi/ sen pite poistulema'/
2 Tess 2:8 ia silloin se Pahaelkinen ilmoitetuxi tule/ Jonga HERRA pite tappaman henen suuns Hengelle/ ia pite henen cansans Lopun tekemen/ Henen Tulemisens ilmotuxen cautta sen/
2 Tess 2:9 Jonga tulemus tapachtupi Perkelen waikutuxen ielkin/ caikinaisten walehelisten Wäkein ia

Merckein ia Ihmettein cansa/
2 Tess 2:10 ia caikinaisten wiettelysten cansa wärytteh en/ ninen seas iotca cadhotetuxi tuleuat. Senedeste/ ettei he ottaneet rackautta Totudhen polen/ ette he autuaxi tulisit/
2 Tess 2:11 Ja senteden Jumalan pite lehettemen heille wäkeuen exytoxen/ nin ette heiden pite Walhen vskoman/
2 Tess 2:12 Senpäle ette caiki ne pite domittaman/ iotca eiuet Totutta Uskoneet/ waan piteuet haluns Wärytehen.
2 Tess 2:13 Mutta meiden pite Jumalata aina kijttemen teiden edeste'/ rackat Weliet/ HERralda racastetudh/ ette Jumala on teite wloswalinnud alghusta aututehen/ sen Hengen pyhitoxe' cautta/ ia Totudhen Uskosa/
2 Tess 2:14 Johonga hen teite cutzunut on meide' Euangeliumin cautta/ saaman meiden HErran Jesusen Christusen cunnialisen omaisudhen.
2 Tess 2:15 Nin seisocat nyt rackat Weliet/ ia piteket ne Sädhyt iotca te opitta/ olcon se meiden Sarnastan taicka Breiuiste.
2 Tess 2:16 Mutta itze meiden Herran Jesus Christus ia Jumala/ ia meiden Isen/ ioca meite racasti/ ia meille annoi ijancaikisen Lohutoxen ia ydhen Hyuen Toiuon/ Armon cautta/
2 Tess 2:17 se lohuttacon teiden sydhemen/ ia wahuistacon teite caikinaises Opis ia hyuese Töese.

III. Lucu.

2 Tess 3:1 EDespein rackat Weliet/ rucolcat meiden edesten/ ette Herran sana sais edeskieumisen/ ia cu'nioitetaisijn/ ninquin mös teiden tykenen/
2 Tess 3:2 Ja ette me pelastetaisim nijste heijuistä ia pahoista Inhimisiste. Sille eipe Usko ole iocamiehe'.
2 Tess 3:3 Mutta HErra on Uskolinen/ ioca teite wahuistapi ia sijte pahasta warielepi.
2 Tess 3:4 Mutta me Uskallam meide' Herra' cautta teiste/ ette te teet/ ia tekeueiset oletta mite me teille keskenyet olema.
2 Tess 3:5 Mutta Herra he' asettacan teide' sydheme' Jumala' rackautehen/ ia Christusen Kersimisehen.
2 Tess 3:6 Mutta me keske'me teite/ rackat weliet/ meiden Herran Jesusen Christusen Nimehen/ ette te eroitaisitta teite iocaitzesta welieste ioca sädhyttömesti henens keutte/ ia ei sen Sädhyn ielkin ionga he' meilde saanut on.
2 Tess 3:7 Sille te tiedette/ quinga teiden pite meite tauoittaman. Sille eipe me ole sädhyttömesti teiden seasan olluet/
2 Tess 3:8 emmekä mös ole ilman Leipe ottanut keldeken. Waan tölle ia hielle/ ölle ia peiuelle olema

tötetehnet/ ettei me kenengen teiden seas olisi coormana.
2 Tess 3:9 Ei senteden/ ettei meille se wäki olisi/ Waan ette me itzem Esicuuaxi teille annaisime/ meite tauoittaman.
2 Tess 3:10 Ja coska me teiden tykenen olima/ sencaltaista me teille keskimme/ Ette ellei iocu tachtois tötetehdä/ eipe se mös söödhe mahdais.
2 Tess 3:11 Sille me cwlima/ ette mutomat teiden seasan waeldauat sädhettömesti/ ia ei miten tötetee waan Jouto piteuet.
2 Tess 3:12 Mutta iotca sencaltaiset ouat/ nijte me keske'me ia maname/ meiden Herran Jesusen Christusen cautta/ ette he leuon cansa tötetekisit/ ia heiden omans Leiuens söisit.
2 Tess 3:13 Mutta te rackat weliet/ elket wesykö Hyue tekemest.
2 Tess 3:14 Ellei nyt iocu tottele meiden sanan/ se ylesmerkitket ydhen Breiuin cautta/ ia elkette ychteken meno pitekö henen cansans/ Senpäle ette hen häpijeis/
2 Tess 3:15 Elket quitengan hende pitekö quin Wiholista/ waan manacat hende ninquin ychte welie.
2 Tess 3:16 Mutta itze Rauhan HERRA/ andacon teille Rauhan aina ia caikella moto. HERRA olcohon teiden caikein cansanne.
2 Tess 3:17 Se Teruetus minun Paualin kädhelleni/ Joca ombi Mercki caikis Breiuis. Nein mine kirioitan.
2 Tess 3:18 Meiden HERRAN Jesusen Christusen Armo olcohon teiden caikein cansa/ AMEN.

Kirioitettu Athenista.

Alcupuhe sen Ensimeisen P. Paualin Epistolan päle Timotheusen tyge.
TEmen Epistolan P. Pauali kirioitapi Esicuuaxi caikille Pispoille/ quinga heiden pite Opettama' ia hallitzeman Christikunnan caikinaisis Sädhyis ia Wirghoisa.
Senpäle ettei taruitaisi Inhimisten oman Lwlon ielkin/ nite christituita hallita.
Sijne j. Cap. Hen keske/ ette pijspan pite alati oikia Usko ia Rackautta opettaman/ Ja nijte wärie Lain sarnaita wastanseisoman/ Jotca ynne Christusen ia Euangeliumin cansa tactouat Lain töite waatia.
Ja hen sulke lyhikeises Summas/ caiken sen Christusen opetuxe'/ Mihinge Laki kelpapi/ ia mös mike Euangelium on/ Ja hen asetta itzens caikille Syndisille ia murhelisille Omilletunnoille lohulisexi Esicuuaxi.
Sijne ij. Cap. Hen keske rucolla caikein Sätöin edeste.
Ja kieldepi Waimot sarnamast/ ia ettei he mös ylelisesta itzens caunistelisi. Waan olisit Miestens cwliaiset.
Sijne iij. Cap. Hen kirioittapi mingecaltaiset Personat pispat eli papit/ ia heiden Emenens oleman pite.
Nin mös ne Kirconpalueliat/ ia heiden Emenet.
Ja yliste sen/ ioca sille taualla Pispa pyyte olla.
Sijne iiij. Hen ilmoitta ne wäret Pispat ia heiden iouckons taicka Eriseurans/ Jotca ninen entisten iwri wastan oleman piti/ Jotca mös seke Auioskeskun/ ette Roan piti poiskieldemen ia piti iuri wastahacoisen Inhimiste' Opin ielkin opettaman wastoin site Oppi/ ionga itze p. Pauali ia mwdh christiliset opettaneet olit.
Sijne v. Hen neuuo quinga Leskein ia Noorten Waimoin cansa piti sädhettemen/ Ja cutka Lesket piti Seurakunnan auulla ylespidhettemen ia eletettemen.
Ja mös quinga ne hyuet Pispat eli Papit pidheis cunniasa pidhettemen/ ia quinga ne syypädh pite rangaistaman.
Sijne vj. Hen manapi Pispoia/ ette he puchtaas Euangeliumisa pysysit/ site sama Sarnan ia eleme' cansa pättemen/ ia hylkemen turhat ia keluottomat Tapauxet ia Kysymiset/ Jotca waiuoin mailmalisen Kerskamisen ia Rickauxen teden ylespidheten.

Se Ensimeinen P. Paualin Epistola Timotheusen tyge.

I. Lucu.

1 Tim 1:1 PAuali Jesusen Christusen Apostoli/ Jumalan meiden Lunastaian keskyn ielkin/ ia HErran Jesusen Christusen/ ioca ombi meiden Toiuon.

1 Tim 1:2 Timotheuselle minun toimeliselle' poialle Uskosa/ Armo/ Laupius/ Rauha Jumalalda meiden Iselden/ ia meiden HERRalda Jesuselda Christuselda.
1 Tim 1:3 Quin mine keskin sinun Ephesis olla/ coska mine Macedonian lexin/ nin mös tee/ ettes neuuoisit mutomille/ Ettei he mwta opetusta seuraisi/
1 Tim 1:4 eike mös tottelisi Juttuia/ ia poluilukuia ioilla ei loppu ole/ iotca Tutkimiset matkan saattauat/ enämin quin paranuxen Jumalan tyge Uskosa.
1 Tim 1:5 Sille ette se päsumma Keskyiste on/ Rackaus puchtahasta sydhemeste/ ia hyueste Omastatunnosta/ ia wlcokullattomast Uskosta.
1 Tim 1:6 Joista mwtomat ouat heirechtenet/ ia ouat kiendyneet turhijn Jaritoxijn/
1 Tim 1:7 Ja tactouat Ramatuis Mestarit olla/ ia eiuet ymmerdhä mite he puhuuat/ eli mite he kijnitteuet.
1 Tim 1:8 Mutta me tiedheme/ ette Laki ombi hyue/ ios site iocu oikein prucapi/ ia tietä sen/
1 Tim 1:9 Ettei nijlle Wanhurskaille ychten Laki pandu ole. Waan nijlle Wärille' ia Tottelematoille/ nijlle Jumalattomille ia syndisille/ nijlle Julmille ia Riuatuille/
1 Tim 1:10 nijlle Isenstappaille ia Eitinstappaille/ nijlle Miehentappaille/ Salawotesille/ Pilteinraiskaille/ Inhimistenwarcaille/ Walectelijlle/ Walapattoitzille/ ia mite muta sencaltaista on quin site terueliste Opetosta wastan ombi
1 Tim 1:11 sen autuan Jumalan cunnialisen Eua'geliumin ielkin/ ioca minulle vskottu on.
1 Tim 1:12 Ja mine Kijten meiden Herra Christust Jesusta/ ioca minu' woimalisexi tehnyt on/ ia luki minun vskolisexi/ ia asetti tehen Wircahan.
1 Tim 1:13 Minun ioca ennen olin yxi Pilcaija ia wainoia ia Wäkiualtainen. Mutta Laupius ombi minulle tapachtanut/
1 Tim 1:14 Sille mine tein sen tietemete/ epewskosa. Mutta site runsamasti ombi meiden Herran Armo ylitzewotanud/ ynne sen Uskon ia Rackaudhen cansa ioca Christuses Jesuses ombi.
1 Tim 1:15 Sille ette se on iwri totinen tosi/ ia yxi callis sana/ Ette Christus Jesus on tullut mailmahan/ nijte Syndisite wapactaman/ ioista mine olen se Ensimeinen.
1 Tim 1:16 Mutta senteden minulle on Laupius tapachtanut/ Senpäle ette Jesus Christus ensin minussa osotais caiken pitkemielisudhen/ Nijlle Esicuuaxi/ iotca henen pälens Uskoman piti ijancaikisehen Elemehen.
1 Tim 1:17 Mutta Jumalalle sille ijancaikiselle Kuningalle coolemattomalle ia nächtemettömelle ia ainoalle wijsalle/ olcohon Cunnia ia ylistos ijancaikisudhesa/ Amen.
1 Tim 1:18 Temen * Käskyn mine annan sinun Haltuus minun Poica' Timothee/ ninen entisten Ennustosten ielkin sinusta/ Ettes nijse sotisit ninquin Hyue Sotamies/ ia pidheisit Uskon ia Hyue' Omantunnon.

1 Tim 1:19 Jotca mutomat ouat heistens poissyseneet/ ia ouat Uskosa Haaxirickohon sattuneet.
1 Tim 1:20 Joista on Hymeneus ia Alexander/ iotca mine olen Perkelen haltun andanut/ ette he hilitetuxi tulisit enembi pilcamasta.

II. Lucu.

1 Tim 2:1 NIn mine sis manan/ Ette ennen caikia pidheteisin Rucoxet/ Anomiset/ Esilughut ia Kijtoxet caikein Inhimisten edeste/ Kuningasten ia caiken Esiwallan edeste.
1 Tim 2:2 Senpäle ttte me lakias ia leuolises Elemes madhaisima elä/ caikes Jumalisudhes ia Cunniaudhes.
1 Tim 2:3 Sille se ombi hyue ia otolinen Jumalan meiden Wapachtaijan edes/
1 Tim 2:4 Joca tacto ette caiki Inhimiset pite autuassa oleman/ ia totude' tundemisehe' tuleman.
1 Tim 2:5 Sille ette yxi Jumala on/ ia yxi Wälimies Jumalan ia Inhimisten wälille/ nimiten/ se Inhiminen Christus Jesus/
1 Tim 2:6 ioca Itzens andanut on caikein edeste/ Lunastuxen Hinnaxi/ ette sencaltaista piti aijallans sarnattaman.
1 Tim 2:7 Johonga mine mös asetettu olen Sarnaijaxi ia Apostolixi (Mine sanon todhen Christusesa/ ia en walectele) pacanain Opettaija Uskosa ia Totudhesa.
1. Tim 2:8 Nijn minä tahdon sijs/ että miehet rucoilisit jocapaicas/ ja nostaisit ylös pyhät kädet/ ilman wihata ja epäillystä.
1. Tim 2:9 Nijn myös että waimot cohtulisis waatteis olisit/ ja caunistaisit heitäns häwyllä ja cainoudella/ ei palmicoituilla hiuxilla/ ei cullalla/ ei Pärlyillä eikä calleilla waatteilla.
1. Tim 2:10 Waan nijncuin nijlle waimoille sopi/ jotca jumalisuden hywäin töiden cautta osottawat.
1. Tim 2:11 Oppican waimo hiljaisudes/ caikella nöyrydellä.
1. Tim 2:12 Mutta en minä salli waimon opetta/ engä miestäns wallita/ waan että hän on hiljaisudes.
1. Tim 2:13 Sillä Adam on ensin luotu/ ja sijtte Hewa.
1. Tim 2:14 Ja ei Adami petetty/ mutta waimo petettin/ ja saatti ylidzekäymisen.
1. Tim 2:15 Mutta cuitengin hän lasten synnyttämisen cautta autuaxi tule/ jos hän pysy uscos ja rackaudes/ ja pyhydes/ siweyden cansa.

III. Lucu.

1 Tim 3:1 SE on iwri totinen tosi/ Jos iocu Pispan wirca pytepi/ hen halapi hyuen töön.

1 Tim 3:2 Nin pite sis Pispan nuchtettoma' oleman/ Ydhen Emenne' Miehen/ walpan/ raitihin/ siuien/ wieroinholhoian/ Opettauaisen/
1 Tim 3:3 ei Joomarin/ ei tappelia' ei kerckehen ilkien woiton ielkin/ Waan cochtulisen/ ei Ridhaisen/ ei ahneen.
1 Tim 3:4 Joca oman Hoonens hyuesti hallitze. Jolla cwliaiset Lapset ouat/ caiken siueydhen cansa.
1 Tim 3:5 (Mutta ios iocu ei taidha oman Hoonens edesseiso/ quinga hen Jumalan Seurakunnan edestemurechtipi?)
1 Tim 3:6 Ei eskenChristitun/ Senpäle ettei hen ylespaisuttuna langeisi laittaijan domion ala.
1 Tim 3:7 Mutta henen tule mös hyue todhistus pite/ nijste iotca wlcoset ouat/ Senpäle ettei hen langeisi Laittaijan pilcahan ia paulahan.
1 Tim 3:8 Samalmoto pite mös Palueliat oleman toimeliset/ ei Caxi kieliset/ ei palion Winan ahneet/ ei kärckehet häpijelisen woito' ielkin/
1 Tim 3:9 Jotca Uskon Salaudhen puchtahas Omastunnos piteuet.
1 Tim 3:10 Ja ne pite ensin coeteldaman/ ia sitelehin he paluelcaha' coska he nuchtettomat ouat.
1 Tim 3:11 Samalmoto pite mös heiden Eme'dens siuiet olema'/ ei Laittaiat/ raitijt/ vskoliset caikis cappaleis.
1 Tim 3:12 Palueliat olcohon yden Emennen Miehet/ iotca heiden Lastens hyuesti edesseisouat/ ia heiden oman Perehens.
1 Tim 3:13 Mutta iotca hyuesti palueleuat/ he ansaitzeuat heillens hyuen edeskeumisen/ ia swren wapaudhen Uskosa Christusesa Jesusesa.
1 Tim 3:14 Neite mine kirioitan sinulle/ ia toiuon pian tuleuani sinun tyges.
1 Tim 3:15 Mutta ios mine wiwuyn/ Eettes tiedheisit/ quinga sinun pite waeltaman Jumalan Honesa/ ioca ombi sen eleuen Jumalan Seurakunda/ Yxi totudhen Pilari ia perustos.
1 Tim 3:16 Ja tietteuesti ombi se swri Jumaludhen Salaus/ ette Jumala on ilmoitettu Lihassa/ wanhurskautettu Hengesse/ nechty Engeleildä/ sarnattu Pacanoille/ vskottu mailmasa/ ylesotettu Cunniaha'.

IV. Lucu.

1 Tim 4:1 MUtta Hengi sanopi selkiesti/ ette wimeisille aijoilla/ mwtomat loopuuat wskosta/ ia waarinottauat wietteleueisist Hengiste/ ia Perkeleiden Opetuxesta/
1 Tim 4:2 Nijnnen cautta iotca Wlconkullasudhes Walhenpuhuiat ouat/ ioilla Omatundo on Poltinraudalla merkittu/
1 Tim 4:3 ia kieldeuet Auioskeskun/ ia waatiuat Roasta weltemen/ iotca Jumala loi nautitta Kijtoxen cansa

ninen Uskolisten/ ia nijllen iotca totudhen ymmerttenyet on.
1 Tim 4:4 Sille ette caiki mite Jumala loonudh on se ombi hyue/ ia ei miten poishyliettepä/ iota Kijtoxen cansa nautitahan.
1 Tim 4:5 Sille se pyhitetän Jumalan sanan ia rucoxen cautta.
1 Tim 4:6 Coskas sencaltaista Weliein edessepidhet/ sijtte sine olet Jesusen Christusen hyue Paluelia/ yleskasuatettu Uskon sanois ia hyues Opissa/ io'ga tykene sine alati ollut olet.
1 Tim 4:7 Mutta keluottomat ia Ämmeliset Jutudh welte.
1 Tim 4:8 Mutta paramin harijoita itzesinuas Jumalisudhes/ Sille se rumilinen harioitus wähen kelpapi. Mutta Jumalisus on caikis asiois tarpeline'/ ia iolla ouat seke nykysen ette tuleuaisen Elemen lupaxet.
1 Tim 4:9 Teme ombi iuri wissiste tosi sana/ ia caikella modholla otolinen wasta' otettapa.
1 Tim 4:10 Sille sitewarten me mös töteteeme ia pilcatamme/ Ette me sen Eleuen Jumalan päle toiuonudh olema/ ioca ombi caikein Inhimistein wapachtaia/ mutta erinomaisesta ninen Uskolisten.
1 Tim 4:11 Neite sine mana ia opeta.
1 Tim 4:12 Elköhön kengen ylencatzoco sinun Noruttas/ Waan ole yxi Esicuua nijlle wskolisille sanasa/ menosa/ rackaudhesa/ Hengese/ Uskosa/ puchtaudhesa.
1 Tim 4:13 Ota wari lugusta/ manauxesta/ opista/ sihenasti quin mine tulen.
1 Tim 4:14 Ele wnodha site Lahia quin sinussa on/ ioca sinulle annettu on Prophetian cautta/ Pappein kätten pälepanemisen cansa.
1 Tim 4:15 Ota neiste waari/ pysy neisse/ senpäle ette sinun menestuxes caikein edes iulki olis.
1 Tim 4:16 Ota itzestes waari/ ia opista/ pysy alati neisse. Sille ios sine sen teedh/ sijtte sine itzesinuas autat/ ia iotca sinua cwleuat.

V Lucu.

1 Tim 5:1 SIte wanha ele hartasti rangaitze/ Waan mana hende ninquin Ise.
1 Tim 5:2 Nijte Noorija ninquin Welije. Nijte wanhoia Waimoia ninquin Äitije. Nijte Noria ninquin Sisarita/ caiken puchtaudhen cansa.
1 Tim 5:3 Cunnioita ne Lesket iotca oikeat Lesket ouat.
1 Tim 5:4 Mutta ios iollaki Leskelle Lapsia on/ eli laste'lapsia/ ne oppicahat ensin omans Honens Jumalallisesta hallitzeman/ ia Wanhembains welan maxaman. Sille ette se on hyuestitechty/ ia otolinen Jumalan edes.
1 Tim 5:5 Mutta se ombi yxi oikea Leski/ iöca yxinens on/ ioca henen toiuons Jumalan päle asettapi/ ia

pysypi alati rucoxisa ia anomises öte ia peiue.
1 Tim 5:6 Mutta se ioca hecumasa elepi/ se ombi eläuene coolludh.
1 Tim 5:7 Sencaltaista mana/ ette he olisit nuchtettomat.
1 Tim 5:8 Mutta ios iocu hene' Omains/ liaten henen Perehens/ ei edestemurechdhi/ se ombi Uskon poiskieldenyt/ ia on pahembi quin iocu Pacana.
1 Tim 5:9 Ele salli iocu Leski wloswalitta noorembi quin Cusikymme'de aijastaica/ Joca on ollut ydhen Mieden Emende/ iolla ombi todhistos hyuiste töiste.
1 Tim 5:10 Jos hen Lapsia yleskasuattanut on. Jos hen on Hoonesenottanut. Jos hen Pyhein ialcoija pesnyt on. Jos hen nijte Murehelisie on auttanut Jos hen on ollut caikisa hyuisse töisse achkera.
1 Tim 5:11 Mutta ne nooret Lesket poishylke/ Sille coska he * cariactuuat Christusta wastan/ nin he tactouat hoolla/
1 Tim 5:12 ioilla ombi heiden domions ette he sen ensimeisen Uskon rickonut ouat.
1 Tim 5:13 Sihen he ouat mös ioutilat/ ia oppiuat ioxendeleman ymberi Hooneita. Ja/ eipe he waiuoin ole ioutilat/ mutta mös kielincandaijat ia ylenwisut/ ia puhuuat nijte quin ei pidheisi.
1 Tim 5:14 Nin mine sis tahdhon ette ne nooret Lesket Hoolisit/ Lapsia synnyteisit/ Hoonen hallitzisit/ ei ychten tila annaisi sille Wastanseisoijalle pahasti puhuman.
1 Tim 5:15 Sille ette io mwtomat ouat tacaperin palaineet Perkelen ielkin.
1 Tim 5:16 Cussa nyt iolla vskolisella miehelle eli Waimolla on Lesket/ se heiden edhenskatzocan/ ia elken Seurakunda raskauttaco/ Senpäle ette nijlle iotca oikiat Lesket ouat/ madhais teutyue.
1 Tim 5:17 Ne Papit quin hyuesti edesseisouat/ pite keluolisna caxinaises Cunniasa pidhettemen/ enimen ne iotca tötetekeuet sanas ia Opis.
1 Tim 5:18 Sille ette Ramattu sanopi/ Ei sinun pidhe Töhärien swta kijnisitoman. Ja yxi Tömies ombi Palcans wärdi.
1 Tim 5:19 Ele salli Papin wastan ychten Cannet ilman cachta eli colme Todhistusta.
1 Tim 5:20 Jotca synditekeuet/ nuchtele caikein edesse/ Senpäle ette mös mwdh pelkeisit.
1 Tim 5:21 Mine todhistan Jumala'/ ia Herran Jesusen Christusen/ ia wloswalittudhe' Engelein edes/ Ettes neite pidhet/ ilman oma hyuelwlo/ ia ele miten tee hembeydhes ielkin/
1 Tim 5:22 Ele nopiasti iongun pälle Kättes pane. Ja ele mös osalinen ole mwinen synniste. Pidhe itzes puhdassa.
1 Tim 5:23 Elesillen Wettä ioo/ waan nautitze iotakin Wina Maghos tedhen/ ia ettes vsein sairas olet.
1 Tim 5:24 Mwtomadhen Inhimisten synnit ouat * iulki/ ette me ne ennen domita taidhama.

1 Tim 5:25 Mutta mwtomadhen tuleuat ieliste iulki. Samalmoto mös mwtomat hyuet tödh ouat ennen iulki Ja ne quin mwtoin ouat/ eiuet neken taita salatta.

** Julki) Mwtomadhen Eriseuraisten/ ia pahain Inhimisten meno ombi nin iulki/ ettei yxiken site taidha peitte iongun Wlconcullasudhen alla.*
Waan/ echke monicadhat iongu' aigan site peitteuet/ wijmein se tule quitengin ilmei.
Nin mös wastoinpein.
Mwtomat eleuet ia opettauat iumalisesta/ nin ette se iulki on/ ia iocahengen paranda.
Mutta monicachtain Puheita ia Töite/ ei mixiken pidhete/ sihenasti quin aica sen wimein ilmoitta/ ette se on hyue ollut.

Vi Lucu.

1 Tim 6:1 NE Oriat iotca jkeen alla ouat/ pite heiden Herrains caiken Cunnian keluolisna pitemen/ Se' päle ettei Jumalan Nimi ia opetus pideisi pilcattaman.
1 Tim 6:2 Mutta ioilla ouat vskoliset Herrat/ elköhön nijte ylencatzo senwoxi ette he Weliexet ouat/ waan olcohot site enemin cwliaiset/ ette he vskoliset ouat/ ia rackahat/ ia osaliset hyuisse töisse.
1 Tim 6:3 Neite sine opeta ia mana. Jos iocu toisin opetta/ ia ei pysy meiden Herran Jesusen Christusen teruelisis sanoisa/ ia sijnä Opisa ioca iumalisudhesta ombi/
1 Tim 6:4 hen ombi * piminnyt/ ia ei miten taidha. Waan on * sairas Kysymisis ia Sana'campauxis/ ioista nouse Cateus/ Rijta/ Häueisus Pahatlwlot/
1 Tim 6:5 turhat coetuxet ninen Inhimisten keskene iotca mielesens riuatudh ouat ioilda Totuus ombi poisotettu. Jotca lwleuat ette Jumalisus o'bi yxi Woitto. Erite sinuas nijste pois.
1 Tim 6:6 Mutta se ombi yxi swri * Woitto/ Joca Jumalalinen o'bi/ ia tytypi onnellens.
1 Tim 6:7 Sille eipe me miteken ole Mailmahan toonehet. Senteden ombi iulki/ ettei me mös miteken taidha teste wloswiedhä.
1 Tim 6:8 Mutta coska meille on Elatos ia waattet nihin me tytykem.
1 Tim 6:9 Sille iotca Rickaxi tachtouat tulla/ ne langeuat kiusauxeen ia Paulahan/ ia moneen tyhmijn ia wahingolisijn Himohin/ iotca wpottauat Inhimiset huckauxeen ia cadhotuxeen.
1 Tim 6:10 Sille ette Ahneus on caikein pahuten iuri. Johonga mutomat ouat himoineet/ ia ouat wskosta poisexyneet/ ia ouat saattanuet itzellens palion Murechta.
1 Tim 6:11 Mutta sine Jumalan Inhiminen carta sencaltaista/ ia noudhata wanhurskautta/ Jumalisutta/

Uskoa/ rackautta/ Kersimiste/ Lakiutta.
1 Tim 6:12 Campa yxi hyue Campaus Uskossa/ käsite site ija'caikista Elemete/ Johonga sine mös cutzuttu olet/ ia tu'nustanut olet yden hyuen tu'nustoxe' monein Todistain edes.
1 Tim 6:13 Mine kesken sinua Jumalan casuon edes/ ioca caiki cappalet eleuexi tekepi/ ia Christusen Jesusen edes/ ioca Pontiusen Pilatusen alla tunnusti hyuen Todhistoxen/
1 Tim 6:14 ette sine pidhet Keskyn saastatoina/ nuchtetoina/ hama' meiden Herran Jesusen Christusen Ilmoituxen asti/
1 Tim 6:15 Jonga aijalansa meille osottapi se autuas/ ia se ainoa waldias/ se Kuningaidhen Kuningas/ ia se caikein Herrain HERRA/
1 Tim 6:16 iolla ainoalla ombi coolemattous/ Joca asupi ydhes Kircaudhesa/ iohonga eikengen tulla taidha/ Jota ei yxiken Inhimisiste ole nähnyt/ eike taida nähdä/ Jolle olcohon Cunnia ia ija'caikinen waldaku'da/ Am'.
1 Tim 6:17 Keske nijte quin Rickat ouat tesse Mailmas/ Ettei he olisi coriasmieles/ eike mös panisi Toiuonsa sen wissittöme' Rickaudhen päle/ Mutta sen Eleuen Jumalan päle/
1 Tim 6:18 Joca meille caikinaist ru'sasti andapi nauttiaxe'me/ Ette he hyue tekisit/ ia Rickaxi tulisit hyuiste töiste/ olisit kerckeet andamahan/ kernasti auulliset olisit/
1 Tim 6:19 tauaroitzisit itzellens hyue' Perustoxen edespein/ ette he käsitteisit ijancaikisen Elemen.
1 Tim 6:20 O Timothee/ ketke se quin sinun taghas pandu on. Ja welte hengettömet ia keluottomat Jutudh/ ia Rijdhat iotca wärin kerskatust Constista tuleuat/ ionga mutomat edestoouat/ ia exyuet Uskosta.
1 Tim 6:21 Armo olcohon sinun cansas. Amen.

Kirioitettu Laodiceasta/ ioca on yxi Päcaupu'gi Phrygias Pacatianassa.
Alcupuhe sen Toisen P. Paualin Epistolan päle Timotheusen tyge.
TEsse Epistolas manapi P. Pauali Timotheust/ Ette hen nin edeskeuis/ quin hen on ruuennut Euangeliumi hokemahan/ quin kylle mös tarpelinen oli/ Sille ette monda poislangeisit.
Sihen mös falskit Henget ia Opettaijat iocapaicas ylestulit.
Senteden tule Pijspan alati waluo/ ia Euangeliumis tötetehdä.
Mutta erinomaisesta %iij. ja %iiij. Cap. hen ilmoitta/ sen waaralisen aijan/ quin Mailman lopusa tapachtupi/ sijnä ette yxi falski Hengelinen Eleme pite caiken Mailman wiettelemen wlcoisen Kircaudhen cansa/ Jonga alla caikinainan Pahuus ia Häpie pite peitetyne oleman.

Tesse Epistolas manapi P. Pauali Timotheust/ ette hen niin edeskeuis/ Wuin hen on ruuennut euangeluiumi hokemahan/ Quin kylle mös tarpelinen oli/ Sille ette monda poislangeisit, siihen mös falskit hengel ia opettaijat iocapaicas ylestulit sentede tule pijspan alati waluo/ Ja euangeliumis tötetehdä.
Mutta erinomaisesta iij. ja iiij. cap. hen ilmoitta/ sen waaralisen aijan/ Quin mailman lopusa tapachtupi/ Sijnä, ette yxi falski hengelinen eleme pite caiken mailman wiettelemen wlcoisen kicaudhen cansa/ ionga alla caikinainan pahuus ia häpie pite peitetyne oleman.

Se Toinen P. Paualin Epistola Timotheusen tyge.

I. Lucu.

2 Tim 1:1 PAuali Jesusen Christusen Apostoli/ Jumalan tahdon cautta/ sen Elemen Lupauxen ielkin Christuses Jesuses.
2 Tim 1:2 Minun rackalle Poijallani Timotheuselle. Armo/ Laupius/ Rauha Iselde Jumalalda/ ia JEsuselda Christuselda meiden HERralda.
2 Tim 1:3 Mine kijten Jumalata/ iota mine paluelen hamasta minu' Wanhamistan/ puchtas Omastunnos/ ette mine lackamata pidhen sinun muistosa minun Rucouxisani/ ölle ia peiuelle/
2 Tim 1:4 ia mine halan sinua nädhexeni (quin mine muistan sinun kynelis päle) senpäle ette mine ilolla teuteteisijn/
2 Tim 1:5 coska se wilpitöin Usko/ ioca sinussa ombi/ tule minun mieleheni/ Joca mös ennen asui sinun Ämmäses Loidas/ ia sinun Eitises Eunicas/ sen mine wissiste tiedhen/ ette mös sinussa.
2 Tim 1:6 Jonga syyn tedhe mine sinua manan/ ettes ylesheräytet sen Jumalan Lahian/ ioca sinussa on/ minun Kätteni pällepanemisen cautta/
2 Tim 1:7 Sille ettei Jumala ole andanut meille pelcauxen Henge/ waan wäkewuydhen/ ia rackaudhen/ ia raitiudhen.
2 Tim 1:8 Se' teden ele häpie meiden HErran Jesusen Christusen todhistusta/ ei mös minua/ ioca olen henen fanginsa/ waan ole osaline' Euangeliumin waiuas/ Jumala' wäen peräste/
2 Tim 1:9 ioca meite on autuaxi tehnyt/ ia on cutzunut ydhen pyhen Cutzumisen cansa/ meiden töiden pereste/ waan henen Aiuotuxens ia armo's pereste/ ioca meille annettu on/ Christuses Jesuses ennen ijancaikisita aicoija.

2 Tim 1:10 Mutta nyt hen on iulki tullut meiden Wapachtaijan Jesusen Christusen Ilmeistuxen cautta/ Joca tosin Colemalda wäen poisotti/ ia Elemen ia coolemattudhen menon Walkiutehen edestoi Euangeliumin cautta/
2 Tim 1:11 Joho'ga mine ole' pandu Sarnaijaxi ia Apostolixi ia Pacanaiden Opettaijaxi.
2 Tim 1:12 Jonga syyn tedhen mine mös neite kersin/ Ja en quitengan häpie. Sille mine tiedhen/ kenen päle mine vskon/ ia olen wissi/ ette hen woipi minulle ketke Uskotuncaluni/ sihen peiuen asti.
2 Tim 1:13 Pidhe itzes ninen teruelisten sanain Esicuuan ielkin/ iotcas minulda cwllut olet/ sijte Uskosta ia Rackaudhesta/ Christuses Jesuses.
2 Tim 1:14 Teme hyue Uskottucalu ketke pyhen Hengen cautta/ ioca meisse asupi.
2 Tim 1:15 Sen sine tiedhet/ ette caiki iotca Asias ouat ne lowuidh minusta/ ioinenga seas ombi Phigellus ia Hermogenes.
2 Tim 1:16 HERRA andacoho' Laupiuns Onesiphorin perehen/ Sille se on wsein minun wirghottanut/ ia ei häuennyt minun Cahlettani/
2 Tim 1:17 Waan coska hen oli Romissa/ tutkasi hen wisumasti minun ielkijn/ ia lewsi minun.
2 Tim 1:18 HERRA andacon hene' leute Laupiudhen sinä peiuenä HERRAN tykene/ Ja quinga mones cappales hen minun auwulinen oli Ephesis/ sine parahin tiedhet.

II. Lucu.

2 Tim 2:1 NIn wahuista nyt sinus/ minun Poican sen Armon cautta quin on Christuses Jesuses.
2 Tim 2:2 Ja mite sine olet minusta cullut monen Todhistaian cautta/ anna ne vskolisten Inhimisten haltun iotca soueliat olisit muita mös opettama'.
2 Tim 2:3 Kersi sine sis waiua ninquin Jesusen Christusen hyue Sotamies.
2 Tim 2:4 Ei yxiken Sotamies secoita itzens Elatoxen asiioihin/ Senpäle ette hen sille kelpais ioca henen Sotamiehexi ylesottanut on.
2 Tim 2:5 Ja ios iocu mös kiluoittele/ ei hen crunata/ ellei he' toimelisesta kiluoittele.
2 Tim 2:6 Peltomiehen/ ioca pellon prwca/ pite ensin Hedhelmeste nautitzeman.
2 Tim 2:7 Merckitze mite mine sanon. HERRa andacon sinulle ymmerdhyxen caikis cappaleisa.
2 Tim 2:8 Muista Jesusen Christuse' päle/ ioca on ylesnosnut nijste Coolluista/ Dauidin siemeneste/ minun Euangeliumin ielkin/
2 Tim 2:9 iossa mine waiua kersin/ Cahleisin asti/ ninquin iocu Pahointekie/ Waan Jumalan sana ei ole sidhottu.

2 Tim 2:10 Senteden mine kersin caiki/ ninen Wlosualittudhen tedhen/ senpäle ette he mös terueydhen saisit Christusesa Jesusesa/ ijancaikisen Cunnia' cansa.
2 Tim 2:11 Se on iwri wissiste tosi. Jos me olema ynne coolleet/ nin me mös ynne elenme.
2 Tim 2:12 Jos me kersime/ nin me mös ynne halitzenma. Jos me henen kiellenme/ nin hen mös meite kielde.
2 Tim 2:13 Ellei me hende vsko/ nin he' iäpi vskolisexi/ Ei hen taidha itzens kielte.
2 Tim 2:14 Sencaltaista sine mana/ ia todhista HErran edesse/ Ettei he rijtelisi sanoista ei mihingen tarpesen/ waan ninen poiskiendymisexi iotca peldecwleuat.
2 Tim 2:15 Pydhe itzes Jumalalle osotta toimelisexi ia laittamattomaxi Tömiehexi/ ioca oikein iacais Totudhen sanan.
2 Tim 2:16 Mutta hengettömat ia keluottomat sanat poisheite. Sille se saatta palio Jumalatoinda meno/
2 Tim 2:17 Ja heide' Puhens ymberinssöpi ninquin Crapu.
2 Tim 2:18 Joinenga lughusta ombi Hymeneus ia Philetus/ iotca Totudhesta ouat poishoriuneet/ ia sanouat Ylesnousemisen io tapachtunexi/ ia ouat mwtomatten Uskon poiskiendeneet.
2 Tim 2:19 Mutta se wahwa Jumalan Perustos quitengin seiso/ ia pitepi temen Insiglin. HErra tundepi ne iotca henen Omans ouat. Ja poismengen wärydhesta iocainen quin Christusen Nimen manitzeuat.
2 Tim 2:20 Mutta ydhes swres Hoonesa/ ei ole waiuoin Cullaiset ia Hopiaiset Astiat/ waan mös Puiset ia sauiset Ja mwtomat tosin Cunniaxi/ Mutta mwtomat häpijexi.
2 Tim 2:21 Jos nyt iocu itzens puhdista sencaltaisista Inhimisiste/ se tule pyhitetyxi Astiaxi cunnia warten/ Perehe'isenelle tarpelisexi/ ia caikijn hyuihin töihin walmistetuxi.
2 Tim 2:22 Noorudhelliset Himot welte. Mutta noudhata Wanhurscautta/ Uskoa/ Rackautta/ Rauha caikein ninen cansa iotca puchtast sydhemest HERRA auxenshwtauat.
2 Tim 2:23 Mutta hullut ia turhat Kysymiset poishylie/ tietedhen/ ette he waan rijdhan synnytteuet.
2 Tim 2:24 Mutta HErran paluelian ei tule olla rijdhaisen/ waan siuien olla iocaista wastan/ Opetauaisen/ ioca taita nijte Pahoija kersie hiliasudhesa/ ia nuchteleuaisen nijte Wasthacoisita.
2 Tim 2:25 Jos Jumala annais heille ioskus paranoxen/ site Totutta ymmertemehe'/
2 Tim 2:26 ia ielle'sraidhistuisit Perkelen paulasta/ iolda he fangitudh ouat/ henen tachtons ielkin.

III Lucu.

2 Tim 3:1 MUtta sen sinun pite tietemen/ Ette wimeisine peiuine waaraliset aijat lehenyuet.
2 Tim 3:2 Sille ette tuleuat ouat Inhimiset iotca itzeheitens racastauat/ Ahneet/ Kerskaiat/ Coriat/ Pilcaiat/

Wanhembittens tottelemattomat/
2 Tim 3:3 Kijttemettömet/ Jumalattomat/ Halutomat/ Lijtoittomat/ Laittaiat/ Irtaliset/ Armottomat/ Hyuein wihaiat/ Petteiet/ Tuimat/ ylespaisutetud.
2 Tim 3:4 Jotca hecumata enemin racastauat quin Jumalata.
2 Tim 3:5 Joilla ombi yxi iumalisen menon paiste/ mutta sen wioman he poiskieldeuet.
2 Tim 3:6 Ja carta sencaltaisia. Sille nijste ne ouat iotca Hoonesta Hoonesen iooxeuat/ ia wieuet Waimocaiset fangina/ iotca synneille ouat sälytetydh/ ia iotca moninaisten Himoin cansa kieuuet/
2 Tim 3:7 Alati oppiuat/ ia eiuet coskan taidha Totudhen tundemiseen tulla.
2 Tim 3:8 Mutta quin Jannes ia Jambres Mosesta wastanseisoit/ Nin nämekin mös Totuutta wastanseisouat/ Ne ouat Inhimiset mieleste turmelludh/ keluottomat Uskohon.
2 Tim 3:9 Mutta ei heiden pidhe sille' menestyme'. Sille ette heiden Hulludhens pite caikille iulki tulema'/ Ninquin mös nine'ki oli.
2 Tim 3:10 Mutta sine olet noudanut minun Opetustani/ minun säätyni/ minun aiuotustani/ minun Uskoni/ minun pitkemielisutani/ minu' rackauttani/
2 Tim 3:11 minun Kersimisteni/ minun wainomisiani/ minun waiuoiani/ Jotca minulle tapachtuit Antijochias/ Iconiosa/ Lystris/ iotca wainomiset mine sielle kersin/ Ja caikista HErra on minun pästenyt.
2 Tim 3:12 Ja caiki Jotca Jumalisesta tachtouat ele Christuses Jesuses/ heiden tule wainomista kersie.
2 Tim 3:13 Mutta ninen pahain Inhimisten ia petteuellisten cansa/ tapachtupi iota edhembi site pahembi/ ette he itze exyuet/ ia saattauat exymehen.
2 Tim 3:14 Mutta Sine/ pysy nijse/ iotas oppenudh olet/ ia sinulle wskottu ombi/
2 Tim 3:15 Senuoxi ettes tiedhet keldes oppenudh olet/ Ja ettes Lapsudhesta olet pyhet Ramatudh tainudh/ iotca sinun taitauat wijsata autuutehen/ sen Uskon cautta Jesusen Christusen päle.
2 Tim 3:16 Sille ette caiki ramatudh Jumalalda wlosannettut ombi tarpelinen Opixi/ nuchtexi/ oijennoxexi/ tauoituxexi/ ioca ombi Wanhurskaudhesa/
2 Tim 3:17 Ette se Jumalan Inhiminen olis teudelinen caikijn hyuihin töihin souelias.

IV. Lucu.

2 Tim 4:1 NIn mine nyt todhista' Jumalan edes ia HErRAn Jesusen Christusen/ ioca on domitzepa ne Eleuet ia coolluet hene' Ilmestuxesans/ ia hene' Waldakunnasans/
2 Tim 4:2 Sarna sana/ pidhe päle/ seke aijalla ette aijati/ ra'gaitze/ nuchtele/ mana/ caiken siueydhe' ia

opetuxen cansa.
2 Tim 4:3 Sille ette aica tulepi coska eiuet he woi site terueliste oppia kersie/ Waan heiden pite omansa Himonsa ielkin itzeheillens Opetaijat cocoman/
2 Tim 4:4 ette heille Coruat syhyuet/ ia poiskiendeuet tosin Coruansa Totudhesta/ ia heidens Turhijn iuttuin kiendeuet.
2 Tim 4:5 Mutta walua sine caikisa asijoisa/ Keste waiuoisa/ tee yden Euangeliumin Sarnaijan Töö/ toimita teudhelisesta sinun Wircas.
2 Tim 4:6 Sille ette itze mine io wffrataan/ ia minu' ercandumiseni aica lehestupi.
2 Tim 4:7 Mine ole' hyue' Campauxe' campanut/ Jooxun mine päätin/ vskon pidhin.
2 Tim 4:8 Edespein o'bi minulle tehdhellepandu se Wanhurskaudhen Crunu/ ionga minulle HERRA/ se wanhurskas Domari sinä peiuene andapi. Mutta ei ainostans minulle/ waan mös caikille/ iotca henen Ilmestuxens racastauat.
2 Tim 4:9 Ahckeroitze sinus/ ettes pian tulet minun tykeni.
2 Tim 4:10 Sille ette Demas minun yle'annoi/ ia halasi täte Mailma/ ia lexi Tessalonicahan. Crescens Galatiahan. Titus Dalmatiahan.
2 Tim 4:11 Lucas o'bi yxinens minun cansani. Ota Marcus tyges/ ia too hende sinun cansas/
2 Tim 4:12 Sille hen on minulle sangen tarpelinen palueluxehen.
2 Tim 4:13 Tichicum mine lehetin Ephesijn. Sen Caapun ionga mine ietin Troadas Carpusen tyge/ too tullesas/ ia ne Kiriat/ mutta liateckin ne Permet.
2 Tim 4:14 Alexander se Waske' Seppe ombi minulle palio paha osottanut/ Maxacon henelle HERRA henen töense ielkin.
2 Tim 4:15 Josta sine mös itzes cauata. Sille hen on hartasti meiden Sarnoijanme wastanseisonut.
2 Tim 4:16 Minun ensimeisise Wastauxisani eikengen minun tykeneni seisonut/ waan caiki minun ylenannoit/ Elken se olgho heille tygeluettu.
2 Tim 4:17 Mutta HErra minun tykeneni seisoi/ ia wahwisti minua. Senpäle ette minun cauttani Sarnan piti kijnitettemen/ ia caiki Pacanat piti cwlema'. Ja mine pelastettijn Jalopeuran suusta.
2 Tim 4:18 Mutta HERRA pelastapi minun caikesta Pahasta tööste/ ia auttapi minun henen taiualisen Waldakundahans/ ionga olcohon Cunnia ijancaikisesta ijancaikisehe'/ AMEN.
2 Tim 4:19 Teruetä Priscam ia Aquilam/ Ja Onesiphorin Perechte.
2 Tim 4:20 Erastus ieij Chorintijn. Mutta Trophimum mine iätin Miletos sairasna.
2 Tim 4:21 Ahckeroitze/ ettes ennen taluia tulisit. Teruettepi sinua Eubulus ia Pudens/ ia Linus ia Claudia/ ia

caiki Weliet.
2 Tim 4:22 HERRA Jesus Christus olcohon sinun Hengens cansa. Armo olcohon teiden cansan/ AMEN.

Kirioitettu Romista se Toinen Epistola Timotheusen tyge/ coska Pauali toisella haaualla sen Keisarin Neron eten edestootin ia seisotettin.

Se P. Paualin Epistola Titusen tyge.

Alcupuhe P. Paualin Epistolan päle Titusen tyge.
TEme on yxi Lyhykeinen Epistola/ Mutta quitengin yxi sangen Christilinen Oppi/ iossa caikinaiset ouat nin sepesti pätetydh/ iota iocu Christittu taruitze tiete/ ia ielkin ele.
Ensin hen opetta/ mingemotoisen Miehen Pispan eli Piteijehe' papin olla tule/ nimitten/ ioca hurskas/ toimelinen ia Oppenut on Euangelium sarnaman.
Ja ioca nijte wärije Töidhen ja Inhimisten Sätyin Opettaija poispanisi.
Jotca aina Usko wastan sotiuat/ ia Omattunnot sijte Christiliseste Wapaudhesta poissijrteuet/ Inhimisten Töidhen Fangiuxeen/ ninquin ne pidheis Jumalan edes wanhurskaxi tekemen/ Jotca quitengin ei mihingen kelpa.
Toisesa hen opetta caikinaiset Sädhyt/ Wanhat/ Noret/ Waimot/ Miehet/ Herrat ia Palueliat/ quinga cungin pite henens keuttemen/ ninquin ne iotca Christus Coolemallans ansanut on Perimisexi ia Omahisexi.
Colmanesa hen opetta nijte mailmalisia Esiualloija cunnioitta ia cwlla.
Ja taas hen edeswetä sen Armon/ ionga Christus meille on a'sanut.
Ettei yhdenken pidhe lwleman sijnä kylle oleuan/ ette Esiualda cwllan ia cunnioitetaan/ senwoxi ette caiki meiden Wanhurskauten ei ole miteken Jumalan edes.
Nin hen mös neuuo cartaman nijet niskurita/ iotca Eriseura matkkan saattauat

Se P. Paualin Epistola Titusen tyge.

I. Lucu.

Tiit 1:1 PAuali Jumalan Paluelia/ mutta Jesusen Christusen Apostoli/ sarnamahan Jumalan Wloswalituille Uscoa/ ia Totudhe' tundemista/
Tiit 1:2 ioca saattapi Jumalisutehen/ sijnä ijancaikisen Elemen toiuouxes. Jonga Jumala/ ioca ei taidha walhedhella/ lupasi enne' ijancaikista aica.
Tiit 1:3 Mutta aijallans hen on ilmoittanudh henen Sanans sarnan cautta/ ioca minulle vskottu ombi/ Jumalan meiden wapachtaian keskyn ielkin.
Tiit 1:4 Tituselle minun toimeliselle Poijallen/ meiden molembaidhen Uskon ielkin. Armo/ Laupius/ Rauha

Iselde Jumalalda/ ia HERralda Jesuselda Christuselda/ meiden wapachtaialda.
Tiit 1:5 Sen syyn teden mine iätin sinun Cretahan/ ette sinu' pite päänens toimittaman mite wiele puutui/ ia asetta cuhungin Caupungin Papit/ ninquin mine sinulle keskenyt olen.
Tiit 1:6 Jos iocu ombi nuchtetoin/ ydhen Emennen Mies. Jolla vskoliset Lapset ouat. Ei paneteltudh/ ette he ioomarit ia cangiat ouat.
Tiit 1:7 Sille ette Pispan tule nuchtettoman olla/ quin Jumalan Hoonenhaltian. Ei Tylyn/ ei kirrin/ ei winanioomarin/ ei tappelian/ ei kerckehen ilkien woiton ielkin/
Tiit 1:8 Waan wieroinholhoijan/ hyuein racastaijan/ Taualisen/ hurska'/ pyhe'/ puchta'/
Tiit 1:9 Ja kijnipiteuen sijte sanasta quin wissi ombi/ ia opetta taita/ Senpäle ette he' mös wäkeue olis manaman Teruelisen Opin cautta/ ia ylitzewoittaman nijte Wastanseisoita.
Tiit 1:10 Sille ette monda on Julma ia turhan Puhuiata ia Mielen wändeite/ enimesti ne iotca Ymberileickauxesta ouat/
Tiit 1:11 quinenga suun pite tukittaman/ Jotca coco Hooneet yleskiendeuet ia opettauat nijte quin ei kelpa/ häpielisen Woiton tedhen.
Tiit 1:12 Sanoi yxi heiste/ heiden oma prophetans/ Ne Cretalaiset ouat aina walechteliat/ pahat Pedhot ia laiska watzat.
Tiit 1:13 Teme todhistus on tosi/ Sen syyn tedhen nuchtele heite hartasti/ Senpäle ette he teruet olisit Uskosa/
Tiit 1:14 ia ei tottelisi Judasten Turhi iuttuia ia Inhimisten keskyiä/ iotca Totudhesta itzens poiskiendeuet.
Tiit 1:15 Caicki tosin ouat puchtat nijlle Puchtaille/ Mutta nijlle Saastaisille ia Wskottomille ei ole miten puhdas/ Waan saastainen on seke heiden Mielens ette Omatundons.
Tiit 1:16 He sanouat tundeuans Jumalan/ Mutta töillens he sen kieldeuet/ ette he ouat cauhistos Jumalan edhese/ ia ouat couacoruaiset/ ia ouat caikijn hywin Töihin keluottomat.

II. Lucu.

Tiit 2:1 MUtta puhu Sine ninquin sopipi sen teruelisen Opin ielkin.
Tiit 2:2 Ne wa'hat/ ette he raitijd olisit/ cunnialiset/ taualiset/ teruet Uskosa/ Rackaudesa/ Kersimisesä.
Tiit 2:3 Ne wanhat Waimot samalmoto Ette he itzens kieuteisit/ quin Pyhein sopipi/ ei Laittaijat olisi/ ei Winanioomarit/ ette he hyuije Opetaisit.
Tiit 2:4 Joilda ne Nooret Waimot tauoija oppisit/ ette he heiden Miehienssä racastaisit/ Lapsensa racasna pideisit siuijet olisit/ puchtat/

Tiit 2:5 Talooliset/ hyuet/ heiden Mieste's alamaiset. Senpäle ettei Jumalan Sanan pidhe pilcatun oleman.
Tiit 2:6 Samalmoto mana mös ne nooret Miehet/ ette he taualiset olisit.
Tiit 2:7 Caikellamodholla aseta itzes Esicuuaxi hyuihin Töihin/ wilpittömen Opetuxen cansa/ Cunnialisudhen cansa/ teruelisen ia nuchtettoman sanan cansa.
Tiit 2:8 Senpäle ette se Wastanseisoia madhais häuete ia ei miten olla/ quin hen machta meiste paha sanoa.
Tiit 2:9 Nite Paluelioita mana/ Ette he heiden HErrains alamaiset olisit/ caikisa heille keluoliset. Ei narisiat/ ei poisweteueiset/
Tiit 2:10 Waan caiken hyuen Uskon osottadhen/ Senpäle ette he sen Jumalan meiden wapachtaian Opin caikisa caunistaisit.
Tiit 2:11 Sille ette ilmestynyt ombi se teruelinen Jumalan Armo caikille Inhimisille/
Tiit 2:12 ia opetapi meite/ Ette meiden pite poiskieldemen caiken Jumalattoman menon/ ia ne mailmaiset Himot/ Ja raitihista ia hurskasti ia Jumalalisesta elemen tesse mailmasa.
Tiit 2:13 Ja odhotta site autuasta Toiuo/ ia sen swren Jumalan ia meiden Lunastaian Jesusen Christusen cunnialista Ilmeistusta/
Tiit 2:14 Joca Itzense meiden edesten wlosannoi/ Senpäle ette hen meite lunastais caikesta wärydhesta/ ia puhdhistais itzellens erinomaisexi Canssaxi/ achkeraxi hyuihin töihin.
Tiit 2:15 Neites puhu ia mana/ ia nuchtele caiken todhen cansa. Ele salli sinuas keldeken ylencatzotta.

III. Lucu.

Tiit 3:1 MAna heite/ ette he Pämieste's ia Esiuallans alamaiset ia cwliaiset olisit. Ette he caiki hyuihin töihin walmit olisit.
Tiit 3:2 Ettei he kesteke' pahasti puhuisi/ eike rijdaiset/ Wan sulaiset caiken siueydhe' osottadhen/ caikein Inhimiste' cochtan.
Tiit 3:3 Sille me olima mös muinen tietemettömet/ couacoruaiset/ exyueiset/ paluellen Himoia ia moninaisi hecumita/ ia waelsima pahudhesa ia cateudhesa/ wainoliset/ ia wihasim meite keskenem.
Tiit 3:4 Mutta sijttequin Jumalan meiden Wapachtaian Hywuys ia Rackaus Inhimisten tyge ilmestuy/
Tiit 3:5 Ei sen Wanhurskaude' töiden cautta/ iotca me tehnet olema/ Waan Henen Laupiudhens cautta teki he' meite autuaxi/ Sen wdhensyndymisen Leulyn/ ia sen pyhen Hengen Wdhistoxen cautta/
Tiit 3:6 ionga hen wloswodhattanut on runsasti meiden pälen JEsusen Christusen meide' Wapautaia' cautta/
Tiit 3:7 Se'päle ette meide' pite Wa'hurskaxi tuleman henen Armo'sa cautta/ ia Perilisexi tulla sihen ijancaikisen Elemehe'/ Toiuon ielkin/ Teme ombi iwri yxi wissi puhe.

Tiit 3:8 Neite mine tahdhon/ ettes * wahwasti opetadh/ Senpäle ette ne/ iotca Jumalan päle Uskonut ouat/ achkeroitzisit cuki Wirgasans hyuisse töisse edesseiso/ Sille ette näme ouat hyuet ia tarpeliset Inhimisille/
Tiit 3:9 Mutta hullut Tutkmiset/ ia Poluilughut/ ia rijdat ia campauxet Laista/ welte. Sille ne ouat tarpehetomat ia turhat.
Tiit 3:10 Eriseuraista Inhimiste pakene/ coska hen widhoin ia toisenkerdhan manattu ombi.
Tiit 3:11 Tieten ette sencaltainen ombi poiskietty/ ia synditekepi/ ninquin se ioca itzense poisdominudh on.
Tiit 3:12 Coska mine sinu' tyges leheten Arteman elike Tijchicum/ nin rienä sinuas minu' tykeni Nicopolihin. Sille ette sielle mine ole' aighonudh taluia wiettä.
Tiit 3:13 Zenam sen Lainoppenuen/ ia Apollon hangitze wisusti matkahan/ ettei heille miteken pwtuis
Tiit 3:14 Mutta anna mös nijnen iotca meiden ouat/ oppia hyuisse Töisse wirghasans edeseisoman/ cussa tarueh käske. Senpäle ettei he olisi hedhelmettömet.
Tiit 3:15 Teruetteuet sinua caiki iotca minu' cansani ouat. Teruetä nijte iotca meite racastauat wskosa. Armo olcohon teiden caikein cansanne/ AMEN.

** Wahwasti) Ette Inhimiset merkitzisit sen wissin wahwan ia todhen oleuan mites opetadh/ ia ei pidheisi site tarpettoman/ turhan/ eli Epelyxen edeste/ Ninquin se olis turha iuttu eli irtahat iarituxet.*
Quin Christus mös wäkeuesti opetapi/ ia ei ninquin ne Phariseuset Matth. 7.
Kirioitettu Macedonian Nicopolista.

Se P. Paualin Epistola Philemonin tyge.

Alcupuhe sen P. Paualin Epistolan päle Philemonin tyge.
TEme Epistola osottapi sangen ialon ia carskin Esicuuan Christilisesta Rackaudhesta.
Sille ette tesse me näeme/ quinga P. Pauali temen keuhen Onesimusen wastanottapi/ Ja hende souitta henen Herrans ia Isendens cansa/ sange' rackasti/ caikilla mille hen woipi.
Ja ei hen toisin itzens aseta/ quin hen itze olis se sama Onesimus ollut/ ioca sillens nein rickonut oli.
Quitengin eipe hen site wäelle eli Waatien tee/ quin henelle olis kylle oikius ollut/ Waan hen poislaske sen henen Oikiudens ia Poole's/ iolla hen poolittain waati Philemonem sihen Ette hängi mös pidheis henen Oikiustans loopuman.
Jwri quin Christus ombi meille tehnyt Isen Jumalan ia meiden waihellen/ Nin mös P. Pauali teke Philemonin cansa Onesimusen polesta.
Sille ette Christus ombi mös ylenandanut Oikiudens/ ia rackauden ia neurydhen cansa Isense ylitzewoitti/ ette henen tuli poispanna henen Wihans ia Oikiudhens/ ia otta meite Armohins Christusen tedhen/ ioca nin kempiste meiden polestan edesastu ia seiso/ ia meiden syynnä edeste nin hartasti wastapi.
Sille ette caiki me olema Christusen Onesimuset/ ios me mwtoin sen vskoma.

Se P. Paualin Epistola Philemonin tyge.

I. Lucu.

Filemon 1:1 PAuali se Christusen Jesusen sidhottu/ ia se Weli Timotheus.
Filemon 1:2 Sille rackahalle Philemonille ia meiden Auttaijalle/ ia Alphialle sille rackahalle/ ia Archippuselle meiden Sotawelielle/ ia sille Seuraku'nalle/ ioca sinu' Honesas on.
Filemon 1:3 Armo olcohon teiden cansan ia Rauha/ Jumalalda meiden Iselde/ ia Herralda Jesuselda Christuselda.
Filemon 1:4 Mine kijten Jumalatani/ ia muistan aina sinun päles minun Rucuxisani/
Filemon 1:5 Ette mine cwlen sijte Rackaudhesta ia Uscosta/ quin sinulla on HERRAN Jesusen Christusen päle/ ia caikein Pyhein tyge/
Filemon 1:6 Ette sinun Uskos ioca meille on ychteinen/ tulis sinussa woimalisexi caiken Hywuydhen

tundemisen cautta/ ioca teille ombi Christuses Jesuses.
Filemon 1:7 Sille ette swri ilo ia Lohdutus on meille sinun rackaudhestas/ Ette ninen Pyhein Sydhemet ouat wirwotetudh sinun cauttas/ racas welien.
Filemon 1:8 Senteden waicka minulla ombi swri vskallus Christusesa sinua keskemehen mite sinun tule tehdhexes/
Filemon 1:9 Nin mine quitengin tahdhon rackaudhen polesta waan manata/ mine ioca sencaltainen olen/ nimitten/ se wanha Pauali/ Mutta nyt wiele semmengin yxi Jesusen Christusen Fangi.
Filemon 1:10 Nin mine sis manan sinua minun Poicani Onesimusen polesta/ ionga mine synnytin Siteiseni/
Filemon 1:11 Joca sinulle muinen keluotoin oli/ Mutta nyt minulle ia sinulle kylle tarpelinen on/
Filemon 1:12 ionga mine iellenslehettenyt olen. Mutta wastanrupe hende/ se on minun oma Sydhemen.
Filemon 1:13 Sille mine tachtoin hende tykeneni pite/ ette hen minua sinun polestas paluelis/ neisse Euangeliumin Siteise.
Filemon 1:14 Mutta ilman sinu' sosiotas/ en tachtonut mite tehdhä/ Senpäle ette sinun hyues ei pitenut oleman ninquin waadhittu/ waan wapamielisen.
Filemon 1:15 Sille senteden hen lehes hetkexi poislexi sinulda ettes hene' ijancaikissa iellenssaisit.
Filemon 1:16 Ei nyt sillen quin iongun Paluelian/ waan enemin quin Paluelian/ Ja/ ninquin ydhen rackan wel Erinomaisesta minulle/ mutta quinga palio enemin sinulle/ seke Lihan cautta ette Herrasa ?
Filemon 1:17 Jos sine sis nyt minua pidhet Wertawelienes/ nin wastanrupe hende quin minuakin.
Filemon 1:18 Mutta ios hen iotakin sinua wahingoittanut on/ eli welca on/ se lue minun päleni.
Filemon 1:19 Mine Pauali olen temen kirioitanut minun Kädhelleni/ mine sen tahdhon maxa/ Ettei mine sanoisi/ ettes itzesinus minulle welcapä olet.
Filemon 1:20 Ah armas Welien/ szoo minu' ihastuua sinusta Herrasa. Wirwota minun Sydhemen Herrasa.
Filemon 1:21 Mine kirioitin sinulle vskalten sinun cwliaisudhes päle/ Tieten sinun enemin tekeuen/ quin mine sanon. Ynne mös walmista minulle Maia.
Filemon 1:22 Sille mine toiuo'/ ette mine teiden rucoxen auulla teille lahijoitetan.
Filemon 1:23 Teruetteuet sinua Epaphras minun Cansafangin Christuses Jesuses/
Filemon 1:24 Marcus/ Aristarchus/ Demas/ Lucas minun Auttaijani.
Filemon 1:25 Meiden HERran Jesusen Christusen Armo olcohon teiden hengen cansa. AMEN. Kirioitettu Romista Onesimum sen Paluelian möte.

Alcupuhe sen Epistolan päle Ebreerin tyge.

Tehenasti ombi meille ne oikeat ia wissit päkiriat wdhes Testame'tis olluet.

Mutta neme nelie ielkimeiste ouat muijnen toises lwlosa pidhetyt.

Ja ensin teme Epistola Ebreerin tyghe/ ettei hen ole pyhen Paualin/ eli iongun mwun Apostolin/ Se osotta sen ca'sa ette toisesa Ca. näin seiso.

Teme oppi o'bi nijlde iotca itze sencaltaista Herralda cwluet ouat/ meiden pälene tullut ia iänyt.

Josta ombi selkie ette he' sijnä puhupi Apostoleista/ ninquin yxi Opetuslapsi ionga päle semmotoinen Opetus Apostoleilda tullut on/ maxa ette cauuan ielkin/

Sille ette Pyhe Pauali Gal. 1. todistapi woimalisesta/ ettei henen Euangeliumins ole ycdheltäke' Inhimiselde/ eike mös Inhimiste' cautta/ mutta itze Jumalalda.

Ja wiele sen ylitze o'bi telle Epistolalla yxi coua solmi/ ionga iocu töölle peste/ se on/ ette tesse vj. ia x. Cap. ratki poiskielde Synnin paranoxen/ Casten ielkin/ ia sanopi xij. Esau on paranosta etzinyt/ ia ei quite'gan leunyt.

Joca on wastan caiki Eua'gelia/ ia P. Paualin Epistolita/ Ninquin se iulgisesta näky.

Ehcke taidhas sijhin päle ycdhen Glosun eli toimitoxe'/ tehde nin ne sanat quitengin selkiesti cwluuat/ ette semmotoine' Glosu tuskalla teudhen tekepi

Se nin nähdhen/ quin teme Epistola/ olis ninquin monesta cappalesta coottu/ Ja ycdhelisesta toimitta.

Wai quinga caikista neiste on/ nin hen sijttekin on yxi iwri sangen Jalo Epistola/ ioca Christusen Pappiudhesta sepesti ia syuesti Ramatuista puhupi/ ia nin hen mös caunijsti/ ia runsasti/ sen Wanhan Testamentin wlostoimitta.

Nin ette iulgi ombi/ ette se on ollut sangen oppenuen ia Jalon Miehe'/ ioca ombi Apostoleiten Opetuslapsi ollut/ palio heiste oppenun/ ia Uskosa kylle harioitetun/ ia Ramattusa wisusti totutetun.

Ja waicka ei hen Uskon perustosta laske (ninquin hen itze sanopi vj. Cap) ioca quitengin se oikia Apostoleiten wirca olis.

Nin hen quitengin rakentapi caunijsti siehen päle Culta/ Hopeata calita kiuiä/ ninquin p. Pauali/ j. Corint. iij. sanopi.

Sentedhe' elkem totelco/ ios hen ioskuis Puita/ Corsia eli Heinie/ siehen secoitta/ waan hen sencaltaisen caunin Opin caikella cunnialla wastanottacan.

Paitzi sen/ ettei me tege site iocapaicas/ ia caikiten iwri Apostolisexi Epistolaxi Mutta cuca sen kirioitanut on/

se on tietemetoin/ ia taita wiele hetkens tietemetoin olla.
Wehä mös sijte lucua on.
Tytykem me Oppihin/ ionga he' näin wahuasti Ramatuista perustanut o'bi.
Ja osottapi mös/ oikian caunihin Rupeuxen ia moodhon Ramatuita lukeman ia toimittaman

Se Epistola Ebreerin tyge.

I. Lucu

Hebr 1:1 JUMALA Wsein ia monellamooto Muijnen puhui Isille Prophetain cautta/ Ombi hen nyt neine wimeisinä Peiuine Meille puhunut Poiansa cautta.
Hebr 1:2 Jo'ga hen on pannut Perilisexi caikein ylitze/ Jonga cautta he' mös Mailmat tehnyt ombi.
Hebr 1:3 Joca/ senpolesta ette hen on henen Cunniaudens Kircaus/ ia henen olema'sa Jwricuua/ ia candapi caiki cappalet Henen Sanans Woimalla/ ia ombi Itzens cautta meiden syndeine puhdistuxe' tehnyt/ Ja jstupi Maiestetin oikealla polelle Corkiuxisa/
Hebr 1:4 Nin palio paramaxi tullut Engeleite/ ta ylemeisemen Nimen hen on heidhen echtons perinyt.
Hebr 1:5 Sille kenelle Engeleiste hen on coskan sanonut/ Sine olet Minun Poican/ Tenepene Mine sinun synnytin? Ja taas/ Minun pite oleman henen Isense/ ia henen pite oleman Minun Poicani.
Hebr 1:6 Ja taas/ coska hen siseltoopi sen Esicoisens Mailmahan/ sanopi hen/ Ja hende pite caiki Jumalan Engelit cumartaman.
Hebr 1:7 Mutta Engeleiste hen tosin sanopi/ hen tekepi Engelinse Hengixi/ ia henen Palueliansa Tulenleimauxi.
Hebr 1:8 Mutta Poiallens/ JUMALA/ sinu' Istuimes pysypi ijancaikisesta ijancaikisehen/ Sinun Waldacunnas Waltica/ ombi Oikiudhen Waltica.
Hebr 1:9 Sine racastit Wanhurskautta/ ia wihasit wärytte/ sentedhen ombi sinun/ O Jumala/ sinun Jumalas woidhellut Sinun ilo Öliolla/ ylitze sinun Osauelieis.
Hebr 1:10 Ja sine HERRA olet alghusta Maan perustanut/ ia Taiuat ouat sinun käsialas.
Hebr 1:11 Ne samat catouat/ mutta sine pysyt.
Hebr 1:12 Ja he caiki wanhaneuat ninquin Waate/ ia ninquin pughun sine heite mwttelet/ ia he mwttuuat. Mutta sine itze ycdhelles olet/ ia eiuet sinun woodes puutu.
Hebr 1:13 Mutta kelle Engeleiste hen on coskan sanonut/ Istuta sinus oikealle kädelleni/ sihenasti quin mine panen wiholises sinun ialcais astinlaudhaxi?

Hebr 1:14 Eikö he caiki ole palueliaiset He'get/ wloslehetetyt palueluxeen/ nijte warten iotca sen Autuudhen perimen pite?

II. Lucu.

Hebr 2:1 SEnteden pite meiden site wisumasti warinottoman nijste iotca meille sanotut ouat/ ettei me ioskus poiswodhaisi/
Hebr 2:2 Sille ios se Sana oli wahua quin Engelitten cautta puhuttin/ ia iocainen ylitzekeumys/ ia tottelematus ombi henen oikean Palcans saanut/
Hebr 2:3 Quingasta me weltesim/ ios me sencaltaisen Autuudhen ylen catzoma? Joca sitte quin se ensin on sarnatu itze Herralda/ meihin se wahuistui/ ninen cautta iotca sen cwluet olit.
Hebr 2:4 Ja Jumala ombi sihen andanut Todhistoxens seke Merckein cansa ette tunnustectein/ ia moninaisilla Auwoilla/ ia pyhen Hengen wlosiakamisen cansa/ henen tadhons ielkin.
Hebr 2:5 Sille eipe hen ole Engeleiten alaa'danut site tuleuaista Mailma iosta me puhuma.
Hebr 2:6 Mutta yxi sen todistapi toises Paicas/ ia sanopi/ Mike on Inhiminen/ ette sine aiattelet henen pälense?
Hebr 2:7 Ja Inhimisen Poica/ ettes he'de etziskelet? Sine olet hene' wehen hetken Engeleilde andanut * ylena'neta. Cunnialla ia ylistöxella olet sine hene' crunanut/ ia olet henen asettanut sinun Kättes töidhen päle/
Hebr 2:8 Caiki sine olet heitenyt henen Jalcains ala. Sille sijne ette he' caiki on heitenyt henen alans/ eipe hen mite iettenyt/ iota hen ei henen alans heitenyt. Mutta eipe me wiele nyt näe/ caikia henen alans heitetyxi.
Hebr 2:9 Mutta SEN ioca wehen hetken oli Engeleilde ylenannetu/ me näemme ette se JESUS ombi colemans kersimisen cautta crunattu cunnialla ia ylistoxella/ senpäle ette henen piti Jumalan Armon cautta caikein edeste Colemata maistaman.
Hebr 2:10 Sille se soueisi henen/ ionga tedhen caiki ouat/ Ja ionga cautta caiki cappalet ouat/ ioca palion Lapsia Cunnialisutehe' saatti/ ette hen heiden Autuudens päructinan kersimisen cautta/ teudhelisexi tekisi.
Hebr 2:11 Senpolesta ette ne caiki ycdheste ouat/ seke se/ ioca pyhittepi/ ette ne iotca pyhitetään/ Jonga syyn tede' eipe hen mös hepiä heite Weliexens cutzua/ sanodhen/
Hebr 2:12 Mine tahdhon iulghista sinun Nimes minun welijlleni/ ia keskelle Seuracunda weisulla sinua yliste.
Hebr 2:13 Ja taas/ Mine panen wskalloxeni henen tygens/ Ja taas/ Catzo/ Mine ia ne Lapset iotca Jumala minun andanut on.
Hebr 2:14 Ette nyt nijllä Lapsilla ombi Liha ia Weri/ ombi hen mös nijste samalmooto osalisexi tullut. Senpäle

ette henen piti Coleman cautta woiman poisottaman/ sildä iolla Cooleman walda oli/ se on/ Perkelen/
Hebr 2:15 Ja pästemen ne iotca Cooleman pelghon cautta piti caiken ijensä Oriana oleman/
Hebr 2:16 Sille ettei hen coskan Engeleite tosin * pälens ota/ waan sen Abrahamin Siemenen hen pälens ottapi/
Hebr 2:17 iosta henen piti caiketi henen Weliens caltainen oleman. Senpäle ette hen olis armolinen/ ia wskolinen ylimeinen Pappi Jumalan edhes/ souittaman Canssan synnit.
Hebr 2:18 Sille sijne ette hen kersinyt ombi/ ia on kiusattu/ woi hen mös autta nijte iotca kiusatan.

** Ylenanneta) Ebreaxi nemet sanat ouat näin/ sine olet henen ylenandanut wehen hetken Jumalalda/ se on/ sine olet poisiettenyt henen nine colmena peiuene coska hen kersi/ ninquin ei ychten Jumalata olis henen tykenens ollut.*
Mutta cusa ei Jumala ole ei mös sijne Engelite ole/ eli iocu Apu Jumalalda/ ninquin ennen coska hen swret jhmeet teki.
** Pälens ota) Se on/ ei hen coskan Engelein Loondo pälens ottanut/ waan Miehen Miehudhen/ coska hen Inhimisexi tuli*

III. Lucu.

Hebr 3:1 Sentedhe' te pyhet Weliet/ iotca sijne Taiualises Cutzumises Osaliset oletta/ ottaca waari sijte Apostolista ia ylimeiseste Pispasta/ io'ga me tu'nustame Christusesta Jesusesta/
Hebr 3:2 ioca vskolinen o'bi/ sillen ioca henen tehnyt oli (ninquin mös Moses) henen coco Honeesans.
Hebr 3:3 Mutta teme ombi site swremman Cunnian werdi/ quin Moses/ senpolesta/ ette swrembi cunnia henelle o'bi Hoonesta/ ioca sen rakensi/ quin itze Hoonella.
Hebr 3:4 Sille ette iocainen Hone ombi ioltakin rakettu/ Mutta ioca caiki rakensi/ se on Jumala.
Hebr 3:5 Ja Moses tosin oli Uskolinen caikesa Henen Hoonesansa/ ninquin yxi Paluelia/ ninein cappalein todhistoxexi/ iotca ieliestsanottauaiset olit/
Hebr 3:6 Mutta Christus ninquin poica hallitzi henen Honensa/ ionga Hone me olema/ ios me mwtoin sen Uskalluxen/ ia Toiuon kerskamisen loppun asti wahuana pidhesinme.
Hebr 3:7 Sentedhen/ ninquin pyhe Hengi sanopi/
Hebr 3:8 Tenepene/ ios te saatta cwlla hene' Änensa/ nin elket couatco teidhen sydhemiten.
Hebr 3:9 Ninquin tapachtui sijne Haickeudhesa/ sille kiusauxen peiuelle Coruesa coska Minua kiusasit teidhen Isenne/

Hebr 3:10 He coettelit/ ia neid minun Tööni neliekymmende aiastaica. Sentede' mine kyrkestyin temen Sucucunnan päle/ ia sanoin/ Aina He exyuet sydemellens/ Mutta eiuet he tundenuet minun Teiteni/
Hebr 3:11 nin ette mine mös wannoin minun wihasani ettei heiden pide minun Leponi siseltuleman.
Hebr 3:12 Catzocat rackat weliet/ ettei ioskus teisä olisi iollaki yxi paha vskotoin syden/ ette se lowuisi eleueste Jumalasta/
Hebr 3:13 wan manatca teite keskenen iocapeiue/ nincauua' quin se cutzutan Tenepene/ ettei iocu teiste paaduisi synnin petoxen cautta.
Hebr 3:14 Sille me olema Christusesta Osalisexi tulluet/ ios me mwtoin sen alghetun Uskon haman loppun asti wahuana pidheisimme/
Hebr 3:15 ionni se sanotan/ Tenepene/ ios te saatta cwlla hene' änense/ nin elket couatco teiden sydhemite'. Ninquin tapactui sijne Haikeudhesa.
Hebr 3:16 Sille mwtamat coska he cwlit/ nin he haikeutit henen/ mutta ei caiki iotca Egiptiste Mosesen cautta wloslexit.
Hebr 3:17 Mutta ioille sijs hen oli kyrkestynyt neliekymende aiastaica? Eikö nijlle iotca synnie teit/ Joinenga Rumit Coruesa mahanlangesit?
Hebr 3:18 Cuille hen sijs wannoi/ ettei heidhen pitenyt henen Leponsa siseltuleman/ waan nijlle vskomattomille?
Hebr 3:19 Ja me näemme/ ettei he woinuet heidhen Epeuskonsa tedhen siseltulla.

IV. Lucu.

Hebr 4:1 NIn pelietkem sijs ettei me sen Lupauxen/ siseltulemasta henen Lepoonsa/ vnodhaisi/ ia eikengen meiste tacaperin ieisi/
Hebr 4:2 Sille ette se ombi mös meille ilmoitettu/ ninquin heilleki.
Hebr 4:3 Mutta ei heidhen Sanan cwlo miten auttanut coska eiuet ne vskonuet iotca sen cwlit. Sille me iotca vskoima siseltulema Lepohon/ ninquin hen sanoi/ ette mine wannoin minun wihasani ei heiden pidhe minun Lepohoni siseltuleman.
Hebr 4:4 Ja tosin/ coska ne Tööt Mailman alghusta teutetyt olit/ sanoi hen ydhese Paicasa sijte seitzemeneste peiueste/ nein/ ia Jumala lepeisi seitzemenden peiuene caikista henen Töistens.
Hebr 4:5 Ja taas nyt tesse/ Ei heiden pidhe minun Leponi siseltulema'.
Hebr 4:6 Senielkin sijs ette se wiele nyt edhespeiten on/ ette mutamat pite sihen siseltuleman. Ja ne iolle se ensin ilmoitettu oli/ eiuet sihen tulluet Epeuskonsa tedhen/

Hebr 4:7 Märepi hen taas ydhen peiuen/ nein pitken aighan pereste/ ia sanopi Dauidin cautta/ Tenepene/ ninquin sanottu on/ Tenepene/ ios te cwletta hene' änensä/ nin elket couatco teidhen sydhemiten.
Hebr 4:8 Sille ios Josua olis heite Lepohon saattanut/ eisuingan hen olis sijte toisesta peiueste puhunut.
Hebr 4:9 Sentedhen ombi Jumalan Canssalle yxi Lepo wiele saataua.
Hebr 4:10 Sille ioca henen Lepohonsa io tullut on/ hen lepepi mös henen Töistens/ ninquin Jumalaki henen.
Hebr 4:11 Nin ahkeroitcam sijs sihen Lepohon siseltulla/ senpäle ettei iocu langeisi sihen saman Epewskon esicuuahan.
Hebr 4:12 Sille ette Jumalan Sana o'bi Eleue ia Woimalinen/ ia teräuembi quin iocu caxiteräinen Miecka/ ia lepitze tungepi/ sinhenasti ette se Sielun ia Henge' eroitapi/ ia ydhymet ia Luud/ ia on yxi Domari ylitze aiatoste' ia sydhemen aighotuste'/
Hebr 4:13 ia ei ole ycte' Loondocappalda hene' edesens näkymete/ Mutta caiki ouat paliahat/ ia iulki henen Silmeins edes. Heneste me puhuma.
Hebr 4:14 Ette meille nyt yxi swri ylimeinen Pappi ombi/ JESUS se Jumalan Poica/ ioca Taiuaisijn mennyt on. Nin pitekem se Tunnustos/
Hebr 4:15 Sille ei meille ole ylimeinen Pappi/ ioca ei taidha henens armacta meiden Heickoudhen päle/ waan ioca kiusattu ombi caikitein/ ninquin mekin/ quitengin ilman synnite.
Hebr 4:16 Edheskieukem senteden wskalluxen cansa sen Armoinstolin tyge/ senpäle ette me Laupiudhen saisimma/ ia Armon leudhesime/ sihen aican coska me Apua taruitzemme.

V. Lucu

Hebr 5:1 SIlle ette iocainen Ylimeinen Pappi/ ioca Inhimisiste ylesotetan/ se pannan Inhimisten eten nijse asioisa/ iotca Jumalan coctan pätyuet/ senpäle ette hen wffrais Lahioia/ ia Uffreia syndein edheste.
Hebr 5:2 Joca taidhais henens armacta ninen ylitze/ iotca epätiedhoiset ia exyueiset ouat/ senwoxi ette hen mös itze ymberikäritty ombi Heickoudhella.
Hebr 5:3 Senteden tule henen quin Canssan edheste/ nin mös itze edhestens wffrata/ syndein edheste.
Hebr 5:4 Ja eikengen omista itzellens Cunniata/ waan ioca mös cutzutan Jumalalda/ ninquin Aaron.
Hebr 5:5 Nin mös Christ9 ei ole itze hene's cu'nioittanut ette hene' ylimeisexi papixi tulema' piti/ Mutta se ioca henelle sanonut oli/ Sine olet minun Poican Tenepene mine sinun synnytin.
Hebr 5:6 Ninquin he' mös toises paicas sanopi/ Sine olet Pappi ijancaikisesta sen Melchisedechin sädhyn ielkin.
Hebr 5:7 Ja hen ombi henen Lihansa peiuille wffranut Rucoxet ia neuret anomiset/ wekeue' huhun ia

kynelitten cansa/ sen tyge ioca henen woinut olis Coolemasta pelasta/ ia ombi mös cwleltu/ senteden ette hen Jumalata Cunniasa piti.
Hebr 5:8 Ja waicka hen Jumalan Poica oli/ on hen quitengin nijste/ Jotca hen kersi/ Cwliaisudhen oppenut.
Hebr 5:9 Ja coska hen teudhelisexi tuli/ ombi hen caikein ninen/ iotca Henen cwliaiset ouat/ yxi Tila ijancaikisehen Autuuteen/
Hebr 5:10 nimitetty Jumalalda Ylimeisexi Papixi/ sen Melchisedechin sädhyn ielkin.
Hebr 5:11 Josta meille olis kylle sanomista/ mutta se ombi coua wlostoimitta/ ette te oletta nin couacoruaiset.
Hebr 5:12 Ja te iotca piti aica Opetaiat oleman/ taas taruitzetta ette me teite opetaisimme ne ensimeiset Bockstauit Jumalan sanan Opista/ Ja ette teille annetaisin Pijmä/ ia ei wekeuete Rooca.
Hebr 5:13 Sille ette ioca Reeskasta wiele ombi osalinen/ hen on Hariottomatoin sihen Wanhurskauden puheyteen sille hen ombi noori Lapsi.
Hebr 5:14 Mutta nine' Wrosten tule Wekeue Rooca/ ioilla ombi tottumisen cautta harioitetut Mielet eroittaman hyuet ia pahat.

VI. Lucu

Hebr 6:1 SEnteden andacam sen Christilisen Elemen Alcu Opin tacaperin olla/ ia ruuetcam nihin/ iotca teudhelisudhen saattauat/ ei wastwdhesta perusta laskedhen Parannoxen cooleuaisista Töiste/ Uskosa Jumalan päle/
Hebr 6:2 Castesta/ Opista/ Ketten päle panemisesta/ Cooluten ylesnousemisesta/ ia sijte ijancaikisesta Domiosta.
Hebr 6:3 Ja sen me tadho'ma tehdhä/ ios Jumala mwtoin sen salli.
Hebr 6:4 Sille ettei se ole mahdholinen/ ette ne iotca widhoin walistetut ouat/ ia maistanuet ouat ne Taiualiset Lahiat/ ia ouat osalisexi tulluet Pyheste Hengeste/
Hebr 6:5 ia maistanuet ouat sen Jumalan hyuen Sanan/ ia sen tuleuaisen Mailman woimat/
Hebr 6:6 Jos he poislangeuat (ia wastudhest itze heillens sen Jumalan Poian ristinnaulitzeuat/ ia pilcana piteuet) ette ne pidheis wastalgusta wdhistettaman Paranoxeen.
Hebr 6:7 Sille ette Maa ioca Sateen sisellensserpä/ quin wsein hene' pälens tulepi/ ia candapi tarpeliset Roohot nijlle iotca site prucauat/ se saapi siugnauxen Jumalalda.
Hebr 6:8 Mutta ioca Oriantappuroita ia Ohdhakei candapi/ se ombi keluotoin/ ia kirousta lehimeinen/ ionga

loppu on/ ette se poldetan.
Hebr 6:9 Mutta me vskallam meille'me/ rackahimat/ teilde parambata/ ia quin Autuutta lehe'bene olis/ echke me näin puhuma.
Hebr 6:10 Sille ettei Jumala wäre ole/ ette hen vnoctais teidhen teghon ia töön rackaudhesa/ ionga te osotitte henen Nimens coctan/ coska te nijte pyhie paluelitte/ ia wiele palueletta.
Hebr 6:11 Mutta me halama/ ette iocainen teiste sen saman ahkerudhen osotais/ pitedhen Toiuon wissiydhen haman loppun asti.
Hebr 6:12 Ettei te hitaxi tulisi/ waan ninen Tauoittaiaxi/ iotca wskon ia Kersimisen cautta/ sauat sen luuatun perimisen.
Hebr 6:13 Sille ette quin Jumala lupasi Abrahamille/ coska ei hen woinut ycdhenken Sureman päle wanno/ nin hen wannoi itzens cautta/ ia sanoi/
Hebr 6:14 Totisesta mine tahdon sinua hyuesti siugnata/ ia enäte.
Hebr 6:15 Ja sillens ette hen kersiuellisesta odhotti/ nin hen sai lupauxen.
Hebr 6:16 Inhimiset tosin wannouat sen cautta/ ioca on surembi quin he ouat/ ia se Wala caiken Rijdha' ratcaise/ ios se Walan cansa wahuistetan.
Hebr 6:17 Mutta Jumala coska hen tactoi nijlle lupauxen Perilisille ylenpaldisesta osotta henen Neuuonsa wahwuden/ ombi hen yhden wannotu' Wala' sihe' pälepa'nut/
Hebr 6:18 senpäle ette me cahden horiumattomain cappalde' cautta (sille se on mahdotoin/ ette Jumala' pideis walectelema') iwri wahuan vskaloxen pideisimme/ me iotca sihen turuama/ ette me saisimma sen edestaritun Toiuon/
Hebr 6:19 Jonga me pide'me ninquin waghan ia wahuan meiden Sielun Ancurin/ ioca mös siselle wlottupi/ hama' nihin asti/ iotca ouat Esiripun siselmeiselle polella/
Hebr 6:20 iohonga se edhelioxia meiden edhellen on siselmennyt/ JESUS/ ydhexi ylimeisexi Papixi ijancaikisesta tecty/ sen Melchisedechin sädhyn ielkin.

VII. Lucu

Hebr 7:1 SIlle teme * Melchisedec oli Salemin Kuningas/ sen caikein corkeiman Jumalan Pappi/ ioca Abrahamin wastankieui/ coska hen palasi sijte Kuningaidhen Taposta/ ia hyuestisiugnasi he'de/
Hebr 7:2 iolle Abraham mös annoi Tiunnin caikesta hywuydhestens. Ensin hen wlostulkitan wanhurskauden Kuningaxi/ Mutta sitelehin hen mös ombi Salemin Kuningas/ se on Rauhan Kuningas.
Hebr 7:3 Ilman Isete/ ilman Eitiä/ ilman sughuta/ ia eike henelle ole peiuein alcu eli Elemen loppu/

Jumalan Poican werdhoitettu/ ia pysy Pappina ijancaikisesta.
Hebr 7:4 Mutta catzocat/ quinga swri teme on iolle mös Abraham se Patriarcha Tijunnin annoi/ nijste Saalijsta.
Hebr 7:5 Mutta coska tosin Leuin Poiat Papin Wirghan ottauat/ ombi heille kesky Tijunnin Canssalda otta/ se on/ heiden Welijldens Lain ielkin/
Hebr 7:6 waicka ne samat mös Abrahamin cupeista wlostulluet ouat. Mutta se ionga Sucu heiden seasans ei lueta otti Tiju'nin Abrahamilda/ ia hyuestisiugnasi hende iolla ne lupauxet olit.
Hebr 7:7 Nyt ei yxiken site kielle/ ette se ioca wehembi on/ ottapi hyuestisiugnauxet/ silde ioca Enembi on.
Hebr 7:8 Ja tesse tosin ne Inhimiset quin cooleuat/ Tijunita ottauat/ Mutta sielle hen todistapi/ ette hen elepi.
Hebr 7:9 Ja ios mine nin puhelen/ se mös itze Leui ioca tottui Tijunnin otta/ ombi Abrahamisa tijunnoittu/
Hebr 7:10 Sille hen oli wiele silloin Isens Cupeisa/ coska Melchisedec henen wastahanskeui.
Hebr 7:11 Senteden ios nyt Teudheliseus ombi tapactunut/ sen Leuitin Pappiudhen cautta
(Sille sen saman alla o'bi Ca'ssa Lain saanut) mite sijtte oli taruetta sanoua/ ette yhdhen toisen
Papin ylestuleman piti Melchisedechin sädhyn ielkin/ ia ei Aaronin sädhyn ielkin?
Hebr 7:12 Sille cusa Pappius mutetan/ sijne piti mös caiketikin Lain mutetaman.
Hebr 7:13 Sille se iosta neite sanotan/ ombi toisesta Sucucunnast/ iosta ei yxiken Altarita paluellut.
Hebr 7:14 Sille ette se ombi iwri iulkinen/ ette meiden Herranna ombi ylestullut Judan Sucucunnasta/
Hebr 7:15 Ja se ombi selkembi/ ios tosin Melchisedechin sädhyn ielkin yxi toinen Pappi ylestulepi/
Hebr 7:16 ioca ei sen Lihalisen Lain Keskyn ielkin tecty ole/ waan sen loppumattoman Elemen woiman ielkin/ sille ette tellemodholla hen todhistapi/
Hebr 7:17 Sine olet yxi Pappi ijancaikisesta sen Melchisedechin sädhyn ielkin.
Hebr 7:18 Sille sen cansa se ensimeinen Laki lackapi/ senteden ette se heicko ia taruetoin oli
Hebr 7:19 (Sille eipe se Laki tainut miten teudhelisexi tedhä) waan se oli yxi siseliohdatus para'paan Toiuoon/ ionga cautta me Jumalata lehenemme.
Hebr 7:20 Ja sitekin quin palio enembi on/ ettei se ole tecty ilman wa'nottu wala/ Sille ne tosin olit
ilman wannotu Wala Papixi tecdhyt.
Hebr 7:21 Mutta teme wannotun Walan cansa/ henen cauttans ioca sanoi henelle/ Herra ombi wannonut/
ia ei hen site cadhu/ Sine olet yxi Pappi ijancaikisesta sen Melchisedechin sädhyn ielkin.
Hebr 7:22 Nein palio paraman Testamentin wlostoimittaiaxi/ ombi JESUS tecty.
Hebr 7:23 Ja ne tosin olit monda Papixi tehdhyt/ senwoxi ettei he sallitut Coleman tedhen pysymen.
Hebr 7:24 Mutta telle/ senwoxi ette hen pysy ijancaikisesta/ ombi catomatoin Papius.

Hebr 7:25 Josta hen mös taita autuaxi tehdä ija'caikisesta nijte iotca hene' cautta's Jumala' tyge tuleuat/ ia aina elepi/ ia alati rucoile heide' edeste's.
Hebr 7:26 Sille sencaltainen Ylimeinen Pappi meille sopi/ ioca olis pyhe/ wighatoin/ saastatoin/ synneisiste eritetty/ ia corkemaxi Taiuaita tecty/
Hebr 7:27 Jolla ei olisi iocapeiue tarue ninquin nijlle Ylimeisille Papilla/ ensin omain Syndeins edheste wffrata/ sitelehin Canssan syndein edeste/
Hebr 7:28 Sille sen hen ombi widhoin tehnydh/ coska hen itzehenens wffras.
Sille Laki asettapi Inhimiset Ylimeisixi Papeixi/ ioilla heickous ombi. Mutta se Wannotun Walan puhe/ ioca Lain pereste oli sanottu/ asettapi Poian ijancaikisexi/ ia Teudhelisexi.
* Melchisedech) Tulkita' Somexi wanhurskaudhen Kuningas/ Melchisalem cutzutan Rauhan Kuningas/ Sille Christus andapi wanhurskaudhen ia Rauhan/ ia henen Waldakunnas ombi wanhurskaus ia Rauha Jumalan edes/ Wskon lepitze Rom. 1. ia 5.

VIII. Lucu.

Hebr 8:1 TEme ombi nyt se Summa ioista me puhuma. Meille ombi yxi sencaltainen ylimeinen Pappi ioca ynne istupi Oikealla kädhelle Maiestatin Stolis Taiuaisa/
Hebr 8:2 Ia ombi yxi Haltia pyhein hywuytten ylitze/ ia sen totisen Maian/ ionga Jumala yleskohdhensi/ ia ei Inhiminen.
Hebr 8:3 Sille ette iocainen ylimeinen Pappi asetetan wfframan Lahioia ia wffrei. Senteden tarue on ette telleki mös iotakin olis wfframist.
Hebr 8:4 Jos hen nyt Maan päle olis/ nin ei hen tosin Pappikan olisi/ Se'woxi cusa Papit ouat iotca Lain ielkin Lahioia wffrauat/
Hebr 8:5 iotca tosin palueleuat sen Esicuua'/ ia Taiualisen Tauaron warion. Ninquin se Jumalalinen wastaus Moseselle sanoi/ coska hene' piti Maian päättemen. Catzos (ma hen) ettes caiki teet sen Esicuuan ielkin ioca sinulle osotettu ombi Woorella.
Hebr 8:6 Mutta nyt hen ombi yhden paraman wirgan saanut/ ninquin hen yhden paraman Testamentin wälimies on/ ioca mös paraman Lupauxen päle seisopi.
Hebr 8:7 Sille ios se entinen olis nuctetoin ollut/ ei suingan olis sitte yhdelle Töiselle sija etzitty. Sille hen nuctele heite ia sano.
Hebr 8:8 Catzo/ Peiuet tuleuat sanopi Herra/ Ette mine ylitze Israelin Hoonen/ ia ylitze Judan Honen/ wden Testame'tin tahdon päätte.

Hebr 8:9 Ei sen Testamentin ielkin io'ga mine tein heide' Isillens sille peiuelle coska mine rupeisin heiden Kätens/ heite wloswiedexeni Egiptin Maalda. Sille eteiuet he pysynyuet minu' Testamentisäni/ nin em mine mös ole heiste lucupitenyt/ sanopi Herra.
Hebr 8:10 Sille teme ombi se Testamenti ionga mine sädhen Israelin honelle/ neinen peiuein ielkin/ sanopi Herra/ Mine tahdon anda minun Lakini heiden mielens siselle/ ia heiden sydemijns mine tahdon ne kirioitta/ Ja tahdo' olla heiden Jumalans/ ia heiden pite olema' minu' Canssan.
Hebr 8:11 Ja eikengen pide opettaman henen Lehimeistens/ eike kengen henen weliens/ ia sanoman/ Tunne Herra/ sille ette he caiki pite minua tundeman/ hamast sijte pienimeste heiden seasans/ sihe' swrimban asti.
Hebr 8:12 Sille mine tulen lepytetuxi heiden wärydhens ia heiden syndiens ylitze/ ia heiden wäryttens em mine tahdo enembä muista.
Hebr 8:13 Sijne quin hen sanopi/ Usi/ wanha'si hen sen entisen/ mutta ioca nyt wanheni ia wanhenepi/ se ombi lesne loppuansa.

IX. Lucu.

Hebr 9:1 OLi tosin mös sille entiselle henen Oikiudhens ia Jumalan Palueluxens/ ia wlcoinen pyhyys.
Hebr 9:2 Sille ette sijne ylesrakettu oli se Maian Esipoli/ iossa olit Kyntilialgat/ ia pöute/ ia Näkyuet Leuet. Ja teme cutzutin se Pyhe.
Hebr 9:3 Mutta sen toisen Esiripun tacana oli se Maia/ ioca cutzutin se caikein pyhin.
Hebr 9:4 Sille oli se cullaine' Pyhensawunastia/ ia sen Testamentin Arcu/ caikinpaicoin Cullalla ylitzewedhetty/ iossa oli se Cullainen Emberi/ iossa se Taiuallinen Leipe oli/ ia Aaronin Witza ioca cucoistanut oli/ ia Testamentin Taulut.
Hebr 9:5 Mutta sen ylinne päle olit ne Cunnialisudhen Cherubim/ iotca ylitzewariosit sen Armon Stolin/ ioista cappaleista ei ole nyt erinomatin sanomista.
Hebr 9:6 Coska ne nyt tellemodholla olit asetetut/ menit Papit aina sihen ensimeisen Maian/ ia toimitit sen Jumalan Palueluxen
Hebr 9:7 Mutta sihen toisehen meni waan widhoin Wootes yxinens se ylimeinen Pappi/ ei ilman Weretä/ ionga hen wffrasi itze omainsa ia Canssan epätietoin edheste/
Hebr 9:8 Jonga cansa se Pyhe Hengi merkitzi/ ettei wiele iulgistettu ollut se Pyhitoxen Tije/ nincauuan quin se entinen Maia seisoi.
Hebr 9:9 Joca oli sille samalla aialla yxi Esicuua/ iossa Lahiat ia Wffrit wffratijn. Ja iotca eiuet woinuet teudhelisexi tehdhä Omantunnon pereste/ nijte iotca teit site Jumalan paluelusta

Hebr 9:10 waiuon Roan ia Joman/ ia moninaisen pesemisen ia wlcolisen pyhituxen cansa iotca sihen Oiennoxen Aican asti olit pälepannut.
Hebr 9:11 Mutta Christus on tullut/ ette henen oleman pite ylimeisen Papin ninen tuleuaisten Hywuydhen päle/ yhdhen swreman ia teudheliseman Maia' cautta/ ioca ei ole Käsille tecty/ se on/ ioca ei nein ole rakettu/
Hebr 9:12 eike mös Cauriste' taicka Wasickaidhe' Weren cautta/ waan hen on oman Werens cautta/ widhoin sihen pyhen siselkieunyt/ ia ombi ijancaikisen Lunastuxe' leunyt.
Hebr 9:13 Sille ios Härkein ia Cauristen Weri/ ia sen Ehkoisen tuchka wiskattu/ pyhittepi ne saastaiset sihe' Lihalisen puctauxeen/
Hebr 9:14 Quinga palio enemin CHRISTUSEN Weri/ ioca itzehenens ilman caiketa wighata/ sen Pyhen Hengen lepitze Jumalalle wffranut ombi/ pudhistapi meiden Omantunnona nijste coleualisista Töiste/ palueleman site Eleuete Jumalata?
Hebr 9:15 Ja senteden o'bi he' mös sen wdhen Testame'tin Wälimies/ senpäle ette ne iotca cutzutut ouat/ piti saaman sen Luuatun ijancaikisen Perimisen/ senwoxi ette hene' Coolemans sijne wälille käui/ ioca tapactunut on Lunastoxexi/ nijste ylitzekeumisiste/ iotca sen Entisen Testamentin alla olit.
Hebr 9:16 Sille ette cussa yxi Testamenti on/ sijne pite mös henen Coolemans oleman/ ioca sen Testamentin teki.
Hebr 9:17 Sille ette Testamenti wahuistetan Cooleman cautta/ mwtoin ei ole se ensingen wahua/ coska se wiele elä/ ioca sen teki.
Hebr 9:18 Sentedhen mös ei ollut se entinen ilman werete säätty.
Hebr 9:19 Sille coska Moses oli wlospuhunut iocaitzen Keskyn Lain ielkin caikelle Canssalle/ Otti hen Wasickain ia Cauristen Weren Wedhen ca'sa/ ia Purpurin Villan/ ia Isopin/ ia wiskoi seke Ramatun ette caiken Canssan/ ia sanoi/
Hebr 9:20 Teme ombi se Testamentin Weri/ ionga Jumala teille keskenyt on.
Hebr 9:21 Ja sen mös Maian/ ia caiki sen Jumalan palueluxen astiat/ wiskoi hen samalmoto Weren cansa.
Hebr 9:22 Ja caiki lehes Lain ielkin Weren cansa pudhistetan/ ia paitzi Weren wodhatust/ ei tapadhu ycten Andexiandamust.
Hebr 9:23 Nin on nyt tarue/ ette Taiualisten Capalden Esicuuat/ semmotoisten cansa piti puhdistettaman. Mutta ne itze Taiualiset cappalet piti paramilla Wffreilla puhdistettaman/ quin ne olit.
Hebr 9:24 Sille ettei Christus siselkieunyt sihen pyhen/ ioca Käsille tehty on (iotca ouat ninen Totisten Esicuuat) Waan itze Taiuahan siselle/ senpäle ette Henen nyt ilmestymen pite Jumalan Casuon edhes meiden täcten.

Hebr 9:25 Ei ette henen pite wsemin itzens wfframan/ ninquin se Ylimeinen Pappi käui iocawoosi sihen Pyhein siselle mwcalaisen Weren cansa/
Hebr 9:26 Mwtoin hene' olis wseiman tullut kersie Mailman alghusta. Mutta nyt Mailman lopusa/ ombi hen widhoin ilmestynyt hene' Omans wffrins cautta synnein poiskarcottamisexi.
Hebr 9:27 Ja ninquin caikein Inhimisten on säätty widhoin coolla/ Mutta senpereste Domio/
Hebr 9:28 Nin ombi mös Christus widhoin wffrattu/ monen synnie poisottaman. Mutta toisella haualla pite henen ilman synneite ilmestymen/ nijlle iotca hende odhottouat Autuudhexi.

X. Lucu

Hebr 10:1 SIlle Lailla o'bi ninen tuleuaisten Hywytte' Wario/ ia ie itze Hywuytte' olendo. Joca woosi tule aina wffrata ycteleiste wffria/ ia ei taidha nite iotca wffrauat teudhelisexi tehdhä.
Hebr 10:2 Mwtoin olis wfframast lakattu/ ios ne iotca wffraisit ei olis sillen synneiste ychten Omatundo/ coska he widhoin puhdistetut olisit.
Hebr 10:3 Waan sille tapactu waiuon yxi Muisto synnin päle ioca woosi.
Hebr 10:4 Sille se ombi madhotoin/ Herkein ia Cauristen Weren cautta synnit poisotetta.
Hebr 10:5 Sentedhen coska hen Mailman tuli/ sanoi hen/ Wffria ia Lahia et sine tactonut/ Mutta sen Rumin olet sine minulle walmistanut/
Hebr 10:6 Poltewffri/ ia Syndiwffri eiuet ole sinu' mieleitzes.
Hebr 10:7 Nin mine sanoin/ Catzo mine tulen/ Ramatusa seiso liategin minusta kirioitettu/ Ette Minun tekemen pite/ Jumala sinin tachtos.
Hebr 10:8 Edhelle quin he' sanoi/ Wffri ia Lahia/ Poltewffri ia Syndiwffri et sine tactonut/ eikä mös sinu' keluanuet (iotca Lain ielkin wffratan)
Hebr 10:9 Nin hen sanoi/ Catzo Mine tulen tekemen Jumala sinun tachtos. Sijne hen poisottapi sen entisen/ ette hen sen toisen siselpanis/
Hebr 10:10 ionga Tadhon cautta me olema pyhitetyt/ widhoin tapachtunut/ JEsusen CHristusen Rumin Wffrin cautta.
Hebr 10:11 Ja iocainen Papi ombi sihen pandu/ ette hen iocapeiue Jumalan paluelusta tekemen pite/ ia wseimin ycteleiste Wffri wfframan/ iotca eiuet coska woi synnie poisotta.
Hebr 10:12 Mutta Teme/ coska hen oli ydhen Wffrin syndein tehdhen wffranut/ ioca ijancaikisesta kelpa/ jstupi hen nyt Jumalan Oikealla Kädhelle/
Hebr 10:13 ia edhespeiten odhotta/ sihenasti quin henen Wiholisens pannan henen Jalcais Astinlaudhaxi.

Hebr 10:14 Sille ette ydhelle wffrilla/ o'bi he' ijancaikisesta teudelisexi tehnyt ne iotca pyhiteten.
Hebr 10:15 Sen todistapi mös meille itze Pyhe He'gi/ sille senpereste quin he' sanonut oli/
Hebr 10:16 Teme o'bi se Testame'ti io'ga mine tadho' heile tehdhä ninen peiuein ielkin/ sanopi Herra/ Mine tahdon a'da minun Lakini heiden sydhemens/ ia Heiden Mielijnse mine ne siselkirioitan.
Hebr 10:17 Ja heiden synnins ia heide' Wärydhens em mine sille enämin tahdo minusta.
Hebr 10:18 Mutta cussa nyt neinen samain Andexiandamus on/ sijne ei ole sille ene'bi Wffri synnin edeste.
Hebr 10:19 Ette sijs nyt meille o'bi/ rackat Weliet/ se Wapaus siselkiudhe Pyhen/ JESUSEN Weren cautta/
Hebr 10:20 ionga he' meille walmistanut ombi wdhexi ia Eleuexi Tijexi/ sen Esirippun eautta/ se on/ henen Lihansa lepitze/
Hebr 10:21 ia meille ombi yxi swri Pappi/ Jumalan Hoonenhaltia/
Hebr 10:22 Nin kieukemme henen tygens totisella sydemelle/ teudelle vskolla/ wiskoitut meie' sydemise'ne/ ia pästetyt sijte Pahasta Omastatu'nosta/ ia pestyt Rumilda puctalla wedelle/
Hebr 10:23 ia piteke' Toiuon Tunnustos horiumatoina/ Sille he' on vscolinen/ ioca ne lupasi.
Hebr 10:24 Ja wariottaca' meiste keskenen/ sijne ette me yllyte' meiten Rackauteen ia hyuijn Töihin/
Hebr 10:25 ei ylenandain meiden ycteiste Seurakunda. Ninquin mutamitten tapa on/ waan manatcka teiten keskenen/ ia site sen enemin iota te näette ette se peiue lehestypi.
Hebr 10:26 Sille ios me ehdholla' syndi teem/ sijtte quin me olema Totudhen tundemisen sanuet/ nin ei meille sillen miten wffria synnein edeste ole/
Hebr 10:27 waan yxi hirmulinen Domion Odhotus/ ia Tulen Kijuaus/ ioca ne wastanseisoiat ylessöueinen ombi.
Hebr 10:28 Jos iocu Mosesen Lain rickopi/ henen pite ilman Laupiutta cooleman/ cadhen taicka colmen Todhistaian cautta.
Hebr 10:29 Quinga palio enemen rangastoxen (luleta te) henen ansaitzeuan/ ioca Jumalan Poian ialghalla tallapi/ ia Testamentin Weren saastana pitepi/ ionga cautta he' pyhitettu on/ ia sen Armon Hengen pilcapi?
Hebr 10:30 Sille me tunnemma henen ioca sanoi/ Minun ombi Costo/ mine tahdon iellensmaxa (ma Herra) Ja taas/ Herran pite Canssans domitzeman.
Hebr 10:31 Hirmulinen ombi langeta Eleuen Jumalan käsijn.
Hebr 10:32 Tesse te nyt muistacat nijte entisie peiuie/ ioina te walghistetut olitte/ ia kersinyt oletta swrein Waiuain Kiluotuxen/
Hebr 10:33 politain silloin/ coska te itze seke pilcain ette Tuskain cautta caikille jhmexi olitta. Politain coska te Osaliset olitta ninen cansa/ ioinen sillemoto Käsikieui.

Hebr 10:34 Sille ette te oletta mös nijste Waiuoista/ iotca minun Siteisteni tapactuit osaliset olluet. Ja teiden hywuydhen ratelemisen Ilon cansa oletta kersinyet. Tieten ette teille itze ombi parambi ia pysyueisembi Tauara Taiuais.
Hebr 10:35 Elket sijs poisheittekö teidhen Wskallustan/ iolla ombi yxi swri palcan maxo/
Hebr 10:36 sille kersimys ombi teille tarpelinen/ senpäle ette te Jumalan tahdon teuteysitte/ ia sen Lupauxen saisitta.
Hebr 10:37 Sille ette wiele wehen hetken pereste/ nin se tulepi/ ioca tuleuainen ombi/ ia ei wiwuyttele.
Hebr 10:38 Mutta sen Wanhurskan pite vskostansa elemen. Mutta ioca weltepi/ ei minun pidhe heneste mielistymen.
Hebr 10:39 Mutta eipe me ole nijste/ iotca heidens welteuet cadhotuxeen. Waan nijste iotca vskouat/ ia Sieluns tallelle saattauat.

XI. Lucu.

Hebr 11:1 MUtta Usko on yxi wissi vskallus/ nihin ioita toiuotan/ ia ei miten epäle nijste iotca ei näghy.
Hebr 11:2 Sen cautta ouat Wanhimat todhistoxe' saanuet.
Hebr 11:3 Uskon cautta merkitze'me me ette Mailma Jumalan sanan cautta on * hangittu/ ette caiki quin me näemme ouat * tyhieste tehdhyt.
Hebr 11:4 Usko' cautta Abel wffrasi Jumalalle swre'man Wffrin quin Cain/ ionga cautta hen Todhistoxen sai/ ette hen Wanhurskas oli/ coska Jumala cannoi Todhistoxen henen Lahioistans/ Ja sen saman cautta hen wiele nyt puhupi waicka hen coollut on.
Hebr 11:5 Uskon cautta Enoch oli poisotettu/ ettei Henen Coolemata pitenyt näkemen. Ja ei ole leutty/ sentedhen ette Jumala henen poisotti. Sille ennenquin hen poisotetin oli henelle Todhistus ollut/ ette hen kelpasi Jumalan.
Hebr 11:6 Sille ette ilman vskota ombi machdotoin Jumalan keluata. Sille ioca Jumalan tyge tacto tulla/ sen pite vskoman ette Jumala ombi/ ia ninen iotca hende etziuet/ yxi Jellensmaxaia.
Hebr 11:7 Uskon cautta ombi Noe Jumalata cunnioittanut/ ia sen Arkin walmistanut/ henen Hoonens terueydhexi/ coska he' sai Jumalalisen Keskyn/ nijste iotca eiuet näkynyet/ Jonga Arkin cautta hen Mailman cadhotti/ ia ombi perinyt sen Wanhurskaudhen ioca Uskon cautta tulepi.
Hebr 11:8 Uskon cautta tuli Abraham cwliaisexi/ coska hen cutzuttu oli wlosmenemeen sihen Mahan/ ionga henen piti perimen/ Ja wlosmeni/ ia ei tiennyt cuhunga hen oli tuleuainen.
Hebr 11:9 Uskon cautta hen oli Mwcalainen sille Luuatulla Maala ollut/ ninquin Wieralla Maalla/ Ja asui

Pauluisa Isaachin ia Jocobin cansa/ ninen Cansaperilisten samaan Lupauxeen.
Hebr 11:10 Sille hen oli odhottanut sen Caupungin ielkin iolla Perustus oli ionga Rakendaia ia Looia ombi Jumala.
Hebr 11:11 Uskon cautta mös Saara woima' sai sijttemen/ ia synnytti ylitze henen Iiens Aian/ Sille hen piti sen Uskolisna/ ioka sen luuanut oli.
Hebr 11:12 Sentedhe' olit mös ydheste/ waicka cooleuaisesta Rumista mondo syndynyet/ ninquin Tähdhet Taiuasa/ ia nin quin Sanda ombi Meren rannasa/ ioca epälucuinen ombi.
Hebr 11:13 Neme caiki ouat Uskosa cooluet/ ia euet ole nijste Lupauxista semmengen saanuet/ Waan ne taambata nähnyet/ ia nihin turuanuet/ ia hyuesti tydhyit/ ia tunnustit ette he Wierahat ia Mucalaiset olit Maan päle.
Hebr 11:14 Sille ne iotca näite sanouat/ he osottauat Heidens etziuen ychte Isenmaata.
Hebr 11:15 Ja tosin ios he site muistanuet olisit custa he olit wloslecttenyet/ olis heille kylle aica ollut iellenspalaita.
Hebr 11:16 Mutta nyt he ycte parambata pyteuet/ se on/ site Taiualista. Sentedhen ei itze Jumala häpie cutzutta heiden Jumalaxens. Sille ette hen ombi heille ydhen Caupungin walmistanut.
Hebr 11:17 Uskon cautta wffrasi Abraham/ Isaachin coska hen kiusatin/ ia wffrasi sen Ainocaisens coska hen io Lupauxet saanut oli/
Hebr 11:18 iosta sanottu oli. Isaachis cutzutaan sinulle Siemen.
Hebr 11:19 Ja aiatteli/ Jumala woipi mös coluista ylesheretti/ Josta hen mös henen Esicuuaxi iellensotti.
Hebr 11:20 Uskon cautta siugnasi Isaac nijste tuleuista Asioista Jacobin ia Esau.
Hebr 11:21 Uskon cautta siugnasi Jacob coolesans/ molemat Josephin Poiat/ ia cumarsi henen Walticans Ladhua.
Hebr 11:22 Uskon cautta puhui Joseph coolesans Israelin Lasten wloslectemisest/ ia annoi keskyn henen luistansa.
Hebr 11:23 Uskon cautta Moses/ coska hen oli syndynyt salatin colme Cucautta hene' Wanhemildans Senteden ette he näit/ quinga caunis Poicainen hen oli/ ia euet pelienyet Kuningan Haastoa.
Hebr 11:24 Uskon cautta Moses/ coska hen io/ Swrexi tuli/ kielsi cutzutta sillen Pharaonin Tytteren Poiaxi/
Hebr 11:25 Ja walitzi palio paramin waiua kersie Jumalan Joucon cansa/ quin sen Aialisen Tarpen/ synneisä nautita.
Hebr 11:26 Ja luki swremaxi Rickaudexi Christusen Pilcan quin Egiptin Tauarat. Sille hen catzoi Palcanmaxon ielkin.

Hebr 11:27 Uskon cautta hen ietti Egiptin/ ia ei pelienyt sen Kuninga' Hirmutosta. Sille hen ripui Henese iota ei hen nähnyt ninquin hen olis henen nähnyt.
Hebr 11:28 Uskon cautta hen piti Päsiäiste/ ia sen Werenuootamisen/ Ettei se ioca ne Esicoiset tapoi/ pitenyt heihin rupeaman.
Hebr 11:29 Uskon cautta ne keuit sen ruskea' Mere' lepitze/ ninquin cuiua Maata mödhen/ Jota ne Egipterit mös coetelit/ ia vpposit.
Hebr 11:30 Uskon cautta ne Jerichon/ Murit langesit/ coska he seitzemen peiue ymberinskieudhyt olit.
Hebr 11:31 Uskon cautta se Porto Rahab ei huckunut ynne ninen Uscomattomain cansa/ coska hen ne Wacoiat rauhalisesta Hoonesensa coriaisi.
Hebr 11:32 Ja mite minun pite enämen puhuman? Sille Aica tulis minun lyhywexi/ ios minun pidheis yleslukeman/ Gedeonista/ Barachista/ Samsonista ia Ieptaesta/ ia Dauidista ia Samuelista/ ia nijste Prophetaista.
Hebr 11:33 Jotca Uskon cautta ouat Waldacu'nat ylitzewoittanuet/ tehnyet Wanhurskautta/ saaneet ne Lupauxet/ kijnnitukinuet Jalopeurain Suudh/
Hebr 11:34 wlossammuttanuet Tulen woima'/ Weltenyet ouat Mieckan Teräwuydhe'/ Ouat wekewemexi tulluet heickoudesta/ Ouat woimalisexi tulluet Sodasa/ Ouat alaslönyet mwcalaiset sotawäet.
Hebr 11:35 Waimot ouat heidhe' Cooludhensa Ylesnousemisesta iellenssaanuet. Mutta ne mwudh ouat särietyt/ ia Lunastoxen Hyliennyet/ senpäle ette heiden paraman ylesnousemisen piti saman.
Hebr 11:36 Mutamat taas ouat Pilcoia ia witzoituxet kersinyet/ Ja wiele sijttekin Fangiuxet ia Tornit.
Hebr 11:37 He ouat kijuitetyt/ rickihacatut/ lepitze pistetyt/ Mieckalla mestatut. He ouat ymberinswaelluet La'masten ia wocten Nahgoisa. Kieuhet/ adhistetut/ waiuatut.
Hebr 11:38 Joinenga Maailma oli Mahdhotoin/ Ja ouat Radholisudhes waelluet/ Corueisa/ Woorisa/ Mäen rotcoisa/ ia Maan copisa/
Hebr 11:39 Ja caiki neme ouat Uskon cautta Todhistoxen ansainuet/ ia eiuet saanuet site Lupausta/
Hebr 11:40 Sentedhen/ ette Jumala o'bi iotakin paraman meiden edhesten edheskatzonut/ ettei ne ilman Meite teudhelisexi tulisi.

** Tyhieste) Se quin tesse seiso/ >inuisibilibus/ me cutzumma tyhiexi/ ia on wiele nyt tyhie sihenasti quin tapachtupi.*

XII. Lucu.

Hebr 12:1 SEntedhen mös me/ ette meille nyt ombi nin swri Todistosten ioucko meiden ymberillen/ Nin poispancam syndi ioca aina meihin tartu ia hitaxi tekepi. Ja iooskam Kersimisen cautta sijne Kiluoituxes/ ioca meiden eten pandu on/
Hebr 12:2 ia yleskatzocam Jesusen päle/ sen vskon Alcaian ia päätteien. Joca/ coska hen olis kylle tainut Iloa pite/ kersi hen Ristin/ ia ei Pilca totellut/ ia on istuua Oikealla kädhelle Jumalan Stolilla.
Hebr 12:3 Muistacat henen pälens ioca sencaltaisen wastanpuhumisen ombi synneitzilde wastansa kersinyt/ ettei te wäsy teidhen mielisenne ia poislacka.
Hebr 12:4 Sille ettei te wiele nyt ole haman weren asti kiluoitellen syndie wastanseisonuet/
Hebr 12:5 Ja oletta io wnoctanuet sen wskalluxen/ ioca teille ninquin Lapsille's puhupi. Minun Poican äle Herra' Rangastosta ylencatzo/ ia äle näänny coskas henelde ranghaistan.
Hebr 12:6 Sille iota Herra racasta/ sen hen mös rangaitze/ Mutta iocaitzen Poian hen rooskapi/ ionga hen coriapi.
Hebr 12:7 Jos te sen rangastoxen kersitte/ nin taritzepi Jumala itzens teille ninquin Lapsillens. Sille cuca on se Poica/ iota ei Ise rangaitze?
Hebr 12:8 Mutta ios te oletta ilman rangastosta/ iosta caiki ouat Osaliset olluet/ nin te Eperet oletta ia ette Lapset.
Hebr 12:9 Ja quin meille ouat Lihaliset Iset olluet rangaitziat/ ia olema nijte cauattanuet/ Eikö meiden sijs palio enemen pidhe alamaiset oleman sen Hengelisen Isen/ ette me eleisimme?
Hebr 12:10 Ja ne tosin ouat meite rangaisnuet wähine peiuine heiden lulons ielkin/ Mutta teme meiden tarpexenna/ sitewarten ette hen meille pyhydhens iacais.
Hebr 12:11 Mutta caiki rangastus/ coska hen on käsis/ ei se nägy ycten meille Iloxi/ waan Murehexi. Mutta sitelehin hen ombi andaua Rauhalisen wanhurskaudhen Hedelmen ninen iotca sen cautta harioitetut ouat.
Hebr 12:12 Sentedhen ylesoietca teiden ioutilat Kädhenne/ ia ne wäsynyet Poluet/
Hebr 12:13 ia astucat wissit Askelet teiden Jalcainne cansa/ ettei iocu compastuisi ninquin Nilcu/ waan palioenämen teruehexi tulis.
Hebr 12:14 Noudhattaca Rauha cackein cansa ia site pyhytte/ paitzi ioita eikengen saa Herra nähdhä.
Hebr 12:15 Ja warinottacat/ ettei iocu Jumalan Armo vnhodhaisi/ Ettei ioscus yleskasuais iocu Caruas iwri/ ia tekis iotakin wastalloista/ ia monda sen saman cautta saastuisit.
Hebr 12:16 Ettei iocu olisi Salauoteinen eli Jumalatoin ninquin Esau/ ioca yhden Atrian tähdhen poismyi Esicoisudhensa oikeudhen.
Hebr 12:17 Sille te tiedhette/ ette coska hen sijtte tactoi perie sen siugnauxen perimisen oikeulla/ tuli hen

poishyliätyxi/ Sille eipe hen leunyt ycten sija paranoxeen/ waicka hen site kynelille etzei.
Hebr 12:18 Sille eipe te ole edheskeunyet sen wooren tyge/ iota ruueta saa/ ia Tulella paloi/ eike sen Syngyn ia Pimeydhen/ ia sen hirmuisen Ilman tyge/
Hebr 12:19 eike sen Basunan helinen ia Sanaden änen tyge/ Jonga ne iotca sen cwlit caaritit/ anodhen ettei se Sana suingan pitenyt heille sanottaman.
Hebr 12:20 Sille eiuet he woinuet site kersie/ mitke sijne sanottin/ Ja ios iocu Peto sihen Wooren satuis/ pite sen kiuitettemen/ eli Nolilla lepitzeammuttaman.
Hebr 12:21 Ja nin hirmuinen oli se Näky/ ette Moses sanoi/ Mine olen hemmestynyt/ ia wapisen.
Hebr 12:22 Waan te oletta edheskieunyet Sionin Wooren tyge/ ia sen eleuen Jumalan Caupungin tyge/ sen Taiualisen Jerusalemin tyge/ Ja monen tuhanen epälucuisen Engeleitten Jouckon tyge/
Hebr 12:23 Ja Esicoisten Seurakunnan tyge/ iotca Taiuaisa ouat ynne kirioitetut/ ia Jumalan caikein Domarin tyge/ ia ninen Teudhelisten Wanhurskasten Hengein tyge/
Hebr 12:24 ia sen wdhen Testamentin wälimiehen JESUSEN tyge/ ia sen weren wiskamisen tyge/ ioca parambita puhupi quin Abelin weri.
Hebr 12:25 Catzocat ettet te hende ylencatzo/ ioca teidhen cansanna puhupi/ sille ios euet ne weltenyet iotca heitens caaritelit heneste/ ioca Maan päle puhui. Palio wähemin me/ ios me täte caaritamme/
Hebr 12:26 ioca Taiuaasta puhupi/ ionga äni silloin Maan iäristi. Mutta nyt hen lupapi ia sano/ wiele nyt widhoin mine tadhon iäriste/ ei waiuon Maata/ mutta mös Taiuan.
Hebr 12:27 Mutta quin hen sanopi/ wiele nyt widhoin/ Sille hen osottapi ette ne iäriseueiset pite mwtettama'/ ninquin seki ioca rakettu on Se'päle ette ne cappalet pysyme' pite iotca iärisemäte ouat.
Hebr 12:28 Sentedhen ette me saamma sen Waldakunnan ioca ei iäriste taidha/ meille ombi Armo ionga cautta me Jumalata paluelemme henen Mielens noutexi Taualla ia Pelgholla.
Hebr 12:29 Sille ette meiden Jumalan ombi yxi culuttauainen Tuli.

XIII. Lucu.

Hebr 13:1 PYsyket wahuana welielises Rackaudhes. Honesenottamista elket vnhottako/
Hebr 13:2 Sille sen cautta ouat mutamat tietemete Engelite Honese'sottanuet.
Hebr 13:3 Muistacat ninen Sidhotuin päle/ ninquin ynne heiden cansans sidhotut olisitta/ ia ninen iotca mwrehta kersiuet/ ninquin te itze iotca wiele mös Lihasa elette.
Hebr 13:4 Sen Auioskeskun pite cunnialisesta pidettemen caikein seas/ Ja se Auioin Woodhe saastamatoin. Mutta ne Horintekiet ia Salawoteiset Jumala domitzepi.

Hebr 13:5 Teiden menon olcohon ilman Ahneutta/ ia tytyket nihin mite teille ombi/ Sille hen on sanonut/ Em mine sinua yle' anna/ engä vnhodha.
Hebr 13:6 Nin ette me rohckeamma sanoa/ Herra ombi minun Auttaian/ ia em mine pelke mite Inhimisen pite minun tekemen?
Hebr 13:7 Muistacat teiden Opettaiadhen päle/ iotca teille Jumalan Sanan puhunuet ouat/ ioinenga vskoa te tauoittacat/ ia warinottacat millinen loppu heiden Menolans oli.
Hebr 13:8 JESUS CHRISTUS/ Eilen ia Tenepene/ ia se sama mös ombi ijancaikisesta.
Hebr 13:9 Elket andaco teiden ymberiwietelle moninaisilla ia mwcalaisilla Opilla. Sille se ombi hyue ette syden wahuistupi Armolla ia ei Rooilla/ ioista eiuet ne miten Hötynyet iotca nijsse waelsit.
Hebr 13:10 Meille ombi Altari/ iosta ei ole ninen lupa söödhe iotca Maiasa palueleuat.
Hebr 13:11 Sille quinenga eläienden Weri siselle todhaha' sen ylemeisen Papin cautta sihen pyhehe' synnin edeste. Ninen Ruumijt poltetan Ulcona Cantzeista.
Hebr 13:12 Sentedhen mös JESUS/ senpäle ette henen piti pyhittemen Canssan henen omalla werellens/ ombi he' kersinyt wlcona Portista.
Hebr 13:13 Nin mengemme sijs nyt wlos hene' tygens wlcona Cantzeista/ ia candadhen henen pilcansa.
Hebr 13:14 Sille eipe meille ole tesse pysyuäte Caupungita/ Waan tuleuaista me etzimme.
Hebr 13:15 Nin wffracam sis nyt aina Jumalalle Kitoswffri henen cauttans/ se on/ Hulein Hedhelme/ iotca henen Nimens tunnustauat.
Hebr 13:16 Edhespein/ elket hyuestitekemiste ia cansaiacamista vnohtaco. Sille sencaltaiset wffrit mielestyuet Jumalan.
Hebr 13:17 Olcat teiden Opettaiain cwliaiset/ ia noudattacat heite/ Sille he waluouat teidhen Sieluinna ylitze/ ninquin ne iotca lughun sijte tekemen pite/ senpäle ette he sen Ilon cansa tekisit ia ei Hocamisen cansa/ Sille eipe se ole teille tarpelinen.
Hebr 13:18 Rucolcat meidhen edhesten. Se ombi meiden wskalluxen/ ette meille ombi hyue Omatu'do/ ia ahkeroitzemma pitemen hyue Menoa caikein seas.
Hebr 13:19 Mutta enimitten mine manan teite näite tekemen/ senpäle ette mine site pikemin iellenstulisin teidhen tygenne.
Hebr 13:20 Mutta se Rauhan Jumala ioca iellenstoottanut ombi Cooluista sen swren Lammasten Paimenen/ sen ijancaikisen Testamentin Weren cautta/ meidhen HErran JESUSEN
Hebr 13:21 Se techkön teite toimelisexi caikesa hyuese Töösä/ tekemen henen tactonsa/ ia saattacan teisse/ mite henen edhesens Otoline' ombi JEsusen CHristusen cautta/ Jolle Cunnia olcohon ijancaikisesta

ijancaikisehen Amen.
Hebr 13:22 Mine manan teite (rackat Welieni) Ottakat Hyuexi se Manauxen Sana/ Sille mine olen lyhyesti teille kirioittanut.
Hebr 13:23 Tieteket meiden Welien Timotheusen päästetyn oleuan/ ionga cansa ios hen pian tule/ tadhon mine teite nädhä.
Hebr 13:24 Teruetteket caiki teiden Opettai ia caiki pyhie. Teruetteuet teite ne Weliet Walinmaasta.
Hebr 13:25 Armo olcohon caikein teidhen cansan Amen.

Kirioitettu Walinmaalda Timotheusen möte.

Se P. Petarin Ensimeinen Epistola.

Alcupuhe sen Ensimeisen P. Petarin Epistolan päle.
TEmen Epistolan ombi Pyhe Petari nijlle kietuille ia vskolisille Pacanoille kirioitanut/ ia manapi heite Uskosa wahwana oleman/ ia alati casuaman caikinaisen Kersimisen ia hyuein töidhen cautta.
Ensimeises cap. Wahwistapi hen heiden vskonsa/ Jumala' Lupauxen ia woiman cautta sijte saatauasta Autuudhesta.
Ja osotapi/ ettei se sama luuattu Autuus meilte ole ansattu/ Waa' io ennen Prophetain cautta ilmoitettu.
Senteden heiden nyt pite wdhes ia cunnialises Elemes waeltaman/ ia sen wanhan wnochtaman/ Ninquin ne wdhesta syndyneet/ sen Eleuen ijancaikisen Sanan cautta.
Toisesa cap. Hen opeta sen Pään ia Culmakiuen tu'deman/ quin on Christus.
Ja ette he ninquin toimeliset ia oikiat Papit itzense Jumalalle wffrasisit/ quin mös Christus henens wffranut on.
Ja rupepi caikinaisi Sädhyiä neuuoman.
Ensin/ hen opeta päldiskein/ cwliaiset oleman mailmaiselle Esiuallalle.
Sitelehin/ hen erinens Palueliat keske heiden Omains Herrains alamaiset oleman/ ia wärytte heilde kersimen Christusen tedhen/ Joca mös meiden tedhen wärytte on kersinyt.
Colmanesa cap. Hen opeta Waimoija cwliaiset oleman/ nijlle möskin Uskomattomille Miehille/ ia ette he itzens enemin caunistaisit pyhelle menolla/ quin wlconaisella modholla.
>Ite' ne Miehet/ ette he heiden Waimoijans kersisit.
Ja sitelehin päldiskein/ ette he olisit keskenens neuret/ kersiueiset/ ia ysteuelliset/ ninquin mös Christus meiden syndijene tedhen ombi ollut.
Nelienese cap. Hen opetapi Liha waiuaman/ raitiudhella waluolla/ cochtudhella/ rucuxilla/ ia Christusen pina' muistolla heitens lodhuttaman ia wahuistaman.
Ja neuuopi sille Hengeliselle Kircon wirghalle/ quinga ainoa Jumalan sana ia teko tule edestoota/ ia iocainen henen Lahijoillansa muita pite palueleman.
Ja ei imechtelemen/ waan iloitzeman/ Jos me iotakin Christusen Nimen tedhen kersime.
Widhennese cap. Manapi hen Pispoija ia Papeia/ quinga heiden elemen pite ia Canssa rockiman Jumalan sanalla.
Ja cauatta meite Perkelehelda/ ette hen lackamata meite wäijupi ia tacaaijapi iocapaicas.

Se P. Petarin Ensimeinen Epistola.

I Lucu.

1 Piet 1:1 PEtari JEsusen Christusen Apostoli.
1 Piet 1:2 Nijlle wloswalituille Oudhoille haiolla asuuaisille Po'tos/ Galatias/ Cappadotias/ Asias ia Bithynias/ Isen Jumalan Aiuotuxen ielkin/ sen Hengen pyhitoxen cautta/ Culiaisudhexi ia Jesusen Christusen Weren pirskumisexi. Jumala andacoho' teille palio Armo ia Rauha.
1 Piet 1:3 Kijtettu olcohon Jumala ia meiden HERRan Jesusen Christusen Ise/ ioca on meite henen swre' Laupiudhens cautta iellenssynnyttenyt/ ychtehen eleuen Toiuohon/ sen Jesusen Christusen Ylesnousemisen cautta nijste Cooleista/
1 Piet 1:4 ychtehen catomattoman ia saastamattoman ia turmelemattoman Perimisehen Joca ombi Taiuasa tedhellepa'du teite warten/
1 Piet 1:5 Jotca Jumalan wäelle/ sen Uskon cautta kätketehen Autuudexi/ Joca sitewarten walmistettu ombi/
1 Piet 1:6 ette sen pite ilmei tuleman wimeisella aijalla/ Jossa teiden pite teiten iloitzema'/ Te iotca nyt wähelle hetkelle (ios taruitan) waiuataan moninaisis kiusauxis/
1 Piet 1:7 Senpäle ette teiden Uskon toimelisexi ia palio callimaxi leuteisijn/ quin se catoua Culta (ioca Tulella coetellan) Kijtoxexi/ ylistoxexi ia Cunniaxi/ silloin coska Jesus Christus ilmandupi/
1 Piet 1:8 Jota te racastatte waicka ette te hende näe/ ionga päle te nyt mös vskotta/ echke te ei hende näe/ Nin teiden pite quitengin iloitzema' sanomattoman ia Cunnialisen ilon cansa/
1 Piet 1:9 Ja te saatta teiden vskonna lopun/ nimittein/ Sieludhen Autuudhen.
1 Piet 1:10 Jonga Autuuden ielkin ouat etzinyuet ia tutkinuuet ne Prophetat/ iotca sijte tygetuleuaisesta Armosta teiden pälen noitunuet ouat/
1 Piet 1:11 Ja ouat tutkinuet/ mine taicka mille aijalla Christusen Hengi wloswijsasi ioca heisse oli/ ia ennen oli todhistanut ne Pinat tuleuaiset iotca Christuses ouat/ Ja sen Cunnialisudhen ioca senielkin tuleman piti/ ioille se mös ilmoitettu oli.
1 Piet 1:12 Sille eiuet he itzeheitens/ waan meite sen cautta paluelit. Nämet iotca nyt teille iulghistetudh ouat ninen cautta/ iotca teille sen Euangeliumin sarnanut ouat sen pyhen Hengen cautta Taiuahasta lehetetyn/ Jota Engelitki mös ihoitzeuat catzoa.
1 Piet 1:13 Senteden wöötteket teiden Mielen cupehet/ ia olcatta raitijdh/ Ja panga te teiden teudhelinen Toiuon sen Armon päle/ ioca teille taritahan Jesusen Christusen ilmestoxen cautta/ ninquin cwliaiset Lapset.

1 Piet 1:14 Ja elkette asettaco teiten ninquin ennen/ coska te tyhmydhes Himodhen ielkin elitte.
1 Piet 1:15 Waan sen ielkin ioca teite cutzunut on/ ia ombi pyhe/ olcatta te mös pyhet/ caikisa teiden menosanne.
1 Piet 1:16 Sille ette kirioitettu on/ Teiden pite Pyhet oleman/ Sille ette mine Pyhe olen.
1 Piet 1:17 Ja ette te sen auxenhwdhatta Isen polesta/ ioca domitzepi cungin töiden ielkin ilman Inhimisten moodhon catzomista/ Nin catzocat/ ette te tesse teiden Radhoilisudes pelghosa waellaisitte.
1 Piet 1:18 Ja tieteket ettei te ole catouaisella Cullalla taicka Hopialla lunastetudh/ teiden turhasta menostanne/ ionga te saitta Iseiden sädhyste/
1 Piet 1:19 Waan sen callin Christusen weren cansa Ninquin ydhen wighattoman ia saastattoman Caritzan/
1 Piet 1:20 Joca tosin io ennen oli aiuottu quin Mailman perustos pandu oli/ Mutta ilmoitettu wimeisine aighoina/ teiden tedhen iotca henen cauttans Jumalan päle vskotte/
1 Piet 1:21 Joca henen ylesherettenyt on nijste Coleista/ ia henelle sen Cu'nialisuden annoi Se'päle ette teille pidheis olema' Usko ia Toiuo Jumala' tyge.
1 Piet 1:22 Ja techkette puchtaxi teiden Sieluna sen Totudhen cwlemises Hengen cautta welielisehen Rackautehen ioca wilpitöin olis/ ia piteket teite keskenenne palauaisesta racasna puchtahasta Sydhemeste/
1 Piet 1:23 ninquin ne iotca iellenssyndynet ouat/ Ei catouallisesta waan catomattomast Siemenesta/ nimittein/ sijte eletteueste Jumalan sanasta/ ia ioca ijancaikisesta pysypi.
1 Piet 1:24 Sille ette caiki Liha on ninquin Roho/ ia caiki Inhimisen Cunnialisus/ ninquin sen Rohon cuckaiset. Se Roho on poisquiuettu/ ia ne cuckaiset ouat poislangenet.
1 Piet 1:25 Mutta se Herran Sana pysypi ijancaikisesta. Ja se ombi se Sana ioca teiden seasan on sarnattu.

II Lucu.

1 Piet 2:1 NIn poispangat nyt caiki Pahuus ia caiki Petos/ ia wlconkullasus ia Cateus ia caiki panetus.
1 Piet 2:2 Ja halatka sen selkien * ierghielisen Reeskan ielkin/ ninquin ne eskensyndynet Lapsucaiset/ Senpäle ette te sen saman cautta yleskaswaisitte.
1 Piet 2:3 Jos te mwtoin maistanet oletta/ ette HERRA ombi Lakia/
1 Piet 2:4 ionga tyge te mös tullet oletta/ ninquin sen eleuen Kiuen tyge/ Joca Inhimisilde on hylietty/ Mutta Jumalan tykene hen ombi wloswalittu ia callis.
1 Piet 2:5 Ja mös te nin quin ne eleuet Kiuet raketka teiten Hengelisexi Hoonexi/ ia pyhexi Pappiudhexi wfframahan Hengelisi Uffri/ iotca Jumalalle otoliset olisit Jesusen Christusen cautta.
1 Piet 2:6 Sente'den seisopi mös Ramatusa/ Catzo/ Mine panen Syonin ydhen wloswalitun callin culmakiuen/

Ja ioca henen pälens vskopi/ ei se wilpistetä.
1 Piet 2:7 Teille iotca nyt vskotte/ ombi hen callis. Mutta nijlle vskottomille (ombi se Kiui ionga Rakendaijat ouat poishylienet/ ia on Culmakiuexi tullut)
1 Piet 2:8 ydhexi Louckamisen Kiuexi/ ia ydhexi Pahennoxen Callioxi/ Nimittein/ nijlle iotca heidens Sanan päle louckauat/ ia eiuet sen päle vsko/ iohonga he mös asetetudh olit.
1 Piet 2:9 Mutta te oletta se wloswalittu Sucu/ se Kuningalinen pappius/ se pyhe Canssa/ se Erinomaisudhen Canssa/ Ette teiden pite ilmoittaman sen Auwudh/ ioca teite cutzunut on pimeydhesta henen ihmeliseen Walkiuteens.
1 Piet 2:10 Te iotca muijnen eipe Canssa olleet/ Mutta nyt te oletta Jumalan Canssat. Ja te iotca muijnen eipe Armosa olleet/ Mutta nyt Armosa oletta.
1 Piet 2:11 Rackat weliet/ Mine manan teite ninquin Oudhoija ia mucalaisi/ poispiteket teiten Lihalisista Himoista/ iotca sotiuat Sielua wastan.
1 Piet 2:12 Ja piteket hye meno Pacanaidhen seas/ Sen päle ette ne iotca teite panetteleuat ninquin Pahointekijte/ aruaisit teite teiden hyuiste töisten/ ia kijtteisit sijte Jumala/ sinä peiuenä/ iona hen caiki iulghistapi.
1 Piet 2:13 Senteden olcatta alamaiset caikille Inhimilisille Sädhyille Herran tedhen/ Waicka se olis Kuningelle/ ninquin sen ylimeisen/ taicka Pämiehillen/
1 Piet 2:14 ninquin ne iotca henelde lehetetydh ouat/ nijlle Pahointekijoille tosin rangastoxexi/ ia nijlle Hurskaille kijtoxei.
1 Piet 2:15 Sille ette se ombi Jumalan tachto/ ette te hyuelle töelle tukitzetta Hulluen ia tyhmein Inhimisten suun.
1 Piet 2:16 Ninquin ne wapahat/ ia ei nin ette sa wapaus olis quin Pahudhen peitos/ waan ninquin ne Jumalan Palueliat.
1 Piet 2:17 Olcatta cunnialiset iocaista wastan. Racastacat Welijä/ Pelietke Jumalata/ Cunnioittaca Kuningasta.
1 Piet 2:18 Te Palueliat olca alamaiset caikella pelgholla teide' Herrain/ ei waiuoin ninen Lakiain ia siuiede'/ Waan mös nijlle tuimille.
1 Piet 2:19 Sille se on Armo/ ios iocu Omantunnons tedhen Jumalan tyge/ pitepi waiua/ ia ilman ansiotans wärytte kerssipi.
1 Piet 2:20 Sille mike kijtos se on ios te pahain tekoinne tedhen piexeteen/ ia te kerssitte? Mutta coska te hyuestiteet/ ia quitengin waiuataan/ ia te sen kersitte/ se ombi Armo Jumalan edes.

1 Piet 2:21 Sille siteuarte' te oletta cutzutud/ Se'uoxi ette Christus mös kersi meiden edesten/ ia meille ydhen Esicuuan ietti/ Ette teide' pitepi noudhattaman hene' Askelens.
1 Piet 2:22 Joca ei ychten syndi tehnyt ollut/ Eike mös ychten petosta ole henen Suustans leutty.
1 Piet 2:23 Joca ei wastankironudh/ coska he' kirottijn/ Ei whgannudh/ coska hen kerssi. Mutta hen annoi henelle Coston ioca oikein domitze.
1 Piet 2:24 Joca meiden syndinne itze wffrasi omas Rumisans Puun pääle/ senpäle ette me synneiste poiskooleet/ sille Wanhurskaudhelle eleisimme. Jonga haauain cautta te oletta teruexi tulleheet/
1 Piet 2:25 Sille te olitta ninquin exyueiset Lambat Waan nyt te oletta palaineet/ sen teiden Sieludhen Paimenen ia Pispan tyge.

III. Lucu.

1 Piet 3:1 SAmalmoto/ Olcohon Waimot heiden Miestens alamaiset/ Ette mös ne iotca eiuet wsko Sanan päle/ machtaisit waimoin menosta/ ilman sanata tulla woitetuxi/
1 Piet 3:2 coska he merkitzeuet teiden puchtan Menon pelghosa.
1 Piet 3:3 Joinenga Caunistos ei pidhe oleman wlconaista hiuxien palmicoisa/ ia cullan ymberirippumisesa/ eli calleisa waateisa.
1 Piet 3:4 Waan ios se salainen Inhiminen sydhemes/ ombi ilman wighata/ lakian ia hiliaisen Hengen cansa/ Se on callis Jumalan silmein edes.
1 Piet 3:5 Sille ette tellemodholla ouat mös muinen Pyhet Waimot heidens caunistanuet/ Jotca heide' Toiuons Jumalan päle panit/ ia olit heiden Miestense alemaiset.
1 Piet 3:6 Ninquin Sara oli Abrahamin cwliainen/ ia cutzui Hende Herraxensa. Jonga tytterixi te tullet oletta/ ios te hyuesti teette/ ia ei nin * arghat olisi.
1 Piet 3:7 Te Miehet samalmoto/ asucat heiden tykenens taidhon cansa. Ja andacat sen Waimolisen (ninquin sen heicolisiman) * Käsialaisen/ henen cunniansa/ ninquin mös ynneperilisen sen Elemen Armohon/ Senpäle ettei teiden Rucuxenne estetyxi tulisi.
1 Piet 3:8 Mutta päldiskein/ caiki olcatta yximieliset/ Ynnekersiueiset Welieliset keskenen/ Laupialiset/ Ysteueliset/
1 Piet 3:9 Ei costain paha pahalla/ Eike kirolla kirotusta/ Waan site wastan/ hyuestisiughnatca/ Tieten ette te oletta sihen cutzutudh/ perimehen hyuestisiughnauxen.
1 Piet 3:10 Sille ette ioca elä tachtopi/ ia hyuet peiuet nähdhä/ hen hilitkän henen Kielense paha puhumasta/ Ja henen Hwlensa petoxesta.

1 Piet 3:11 Hen wälteken pahasta/ ia techken hyue. Hen etziken Rauha/ ia noutakan site.
1 Piet 3:12 Sille ette HERRan silmet ouat Wanhurskain päle/ ia henen Coruansa heiden rucuxisans. Mutta HERran casuo o'bi pahointekiedhen päle.
1 Piet 3:13 Ja cuca on/ ioca teite taita wahingoitta/ ios te hywen ielkinseisotta?
1 Piet 3:14 Ja ios te wiele iotakin lijca mös kersisitte Oikiudhen tedhen/ nin te quitengin autuat oletta. Mutta elkette pelietkö heiden hirmutostans/ elkette mös heite hemmestyghö.
1 Piet 3:15 Mutta HERRA JUMalata pyhittekä teiden sydhemisenne.
1 Piet 3:16 Olcatta mös walmihit aina wastaman iocaista quin tutkistele teiden Toiuon perustoxen ielkin ioca teisse o'bi/ hiliaisudhe' ia cauatuxen cansa. Ja piteke yxi Hyue Omatundo/ Senpäle ette ne/ iotca teite panetteleuat/ ninquin Pahointekijte/ häpieisit/ ette he ouat häweisnuet teiden hyuen menon Christusesa.
1 Piet 3:17 Sille ette se ombi parambi (ios Jumalan tachto nin on) ette te kersisitte hyuen teghon tedhen/ quin pahan.
1 Piet 3:18 Senwoxi ette Christus mös wihdoin meiden synnein tedhen kersi/ Hurscas Ricolisten edeste/ Senpäle ette hen meite piti Jumalalle wfframan/ Ja on tosin coletettu Lihan cautta/ Mutta eleuexi techty Hengen cautta.
1 Piet 3:19 Sijne samas he' mös poismeni/ ia sarnasi nijlle He'gille Fangiuxes/
1 Piet 3:20 iotca eiuet muinen vskonuet/ Coska Jumala widhoin odotti/ ia kersiueinen oli Noen aicana/ coska se Archi walmistettin/ iosa wähe (Se on/ cadhexan sielua) tulit pästetyxi Wedhe' cautta/
1 Piet 3:21 Joca nyt mös meite autuaxi tekepi Castesa/ ioca sille merkittu on/ Jolla ei Liha' saastauxet poispa'na/ Waan ette se on yxi * Lijtto hyues Omastunnosa Jumalan tykene Jesusen Chrstusen ylesnousemisen cautta.
1 Piet 3:22 Joca on Jumalan oikialle Kädhelle Taiuasen ylesmennyt/ ia henelle ouat Engelit/ ia Wallat/ ia Woimat alamaiset.

** Arghat) Waimot ouat Loonolisesta arghat/ ia pian pelietetydh.*
Mutta heiden pite oleman wahwat/ ios iotakin Kersimyste tapachtuis/ ia ei nin waimolisesta hemmestymän.
** Käsialaiset) Caiki Christitudh auat Jumalan Käsialaiset.*
Mutta Waimo ombi seke rumista ette mieleste heicombi quin Mies/ Sentedhen henen pite site armachtaman toimen cansa/ Ettei pahawäli ia rijta nousis/ iolla caiki Rucoxet esteteen.
** Lijtto) >Stipulatio/ Ette Jumala sulasta Armostans Lijton tekepi Castesa meiden cansanna/ ottaxens meite Armohinsa. Jotca me Uskon cautta käsitemme.*

Ja sijtte meiden Omatundon ombi aina leuolinen Jumalan tykene.

IV Lucu.

1 Piet 4:1 ETTE nyt CHRISTUS Lihasa meiden edesten on kersinyt/ Nin Harniskoitka mös teiten samalla mielelle. Sille ette ioca Lihasa kersipi/ se poislackapi synniste/
1 Piet 4:2 senpäle ettei hene' site aica quin Lihasa edespeiten on/ pide Inhimiste' himoin ielkin/ Waa' Jumala' tahdon ielkin elemen.
1 Piet 4:3 Sille ette io kylle on/ ette me sen edesioutunuen Elemen aighan culutimme Pacanaidhen mielen ielkin/ coska me waelsinma irtaudhesa/ himoisa/ ioopumisesa/ ylensömises/ Lainouxisa/ ia hirmulisisa Epeiumalden palueluxisa.
1 Piet 4:4 Site he oudhoxuat/ ettei te ynne heiden cansansa iooxe sijnä samassa sädhyttömes Hecuman menosa/ iotca teiste pahasti puhuuat/
1 Piet 4:5 Joinenga pite lughun tekemen Henelle ioca ombi walmis domitzeman nijte Eleuite ia coleita.
1 Piet 4:6 Sille sitewarte' mös Euangelium ombi sarnattu nijlle Coolluille/ senpäle ette he domitaan Inhimisten polesta Lihasa/
1 Piet 4:7 Mutta Hengese eleuet Jumalasa. Mutta nyt caikein cappalten Loppu lehestupi.
1 Piet 4:8 Nin olcatta sis raitijdh ia walpat Rucoleman. Mutta ennen caikia piteket keskenen palaua Rackaus. Sille ette Rackaus * peitte palio ricoxita.
1 Piet 4:9 Olcatta Wieroinhohoiat keskenen ilman napistuxia.
1 Piet 4:10 Ja paluelcat keskenen/ iocainen sille Lahialla quin hen saanut ombi/ ninquin ne hyuet moninaisen Jumalan armon Hoonenhaltiat.
1 Piet 4:11 Jos iocu puhupi/ se puhucan ninquin Jumalan sanoijo. Jos iollaki on iocu Wirca/ ette he' tekis ninquin sijte auuosta ionga Jumala andapi. Senpäle ette Jumala caikisa cunniotetaisijn Jesusen Christusen cautta. Jolle olcohon Cunnia ia walda ijancaikisesta ijancaikisehen Amen.
1 Piet 4:12 Minun rackahani/ Elket oudhoxuco site hellecte (quin teille tapachtupi/ ette te coetelluxi tuletta) ninquin teille iotaki uutta tapadhuis/
1 Piet 4:13 Waan iloitcat paramin ette te ynne Christusen cansa kersitte/ Senpäle ette te mös aijalans madhaisitte henen Cunnians ilmeistuxes iloitta ia riemuita.
1 Piet 4:14 Autuat oletta te/ ios te Christusen Nimen tädhen pilcataan/ Sille ette se Hengi/ ioca ombi Cunnian ia Jumalan Hengi/ leuäpi teiden pälenne. Heiden tykenens hen pilcataan/ waan teiden tykenenne hen cunnioitetaan.

1 Piet 4:15 Mutta eikengen teiste kärsi ninquin iocu Murhaija eli Warghas taicka Pahointekia/ eli ninquin se ioca * Wierasen Wircan rupepi.
1 Piet 4:16 Mutta ios he' kersipi ninquin Christittu/ elken häuetkö/ Waan kijtteken Jumalata sen osan polesta.
1 Piet 4:17 Sille ette aica on/ ette Domion pite rupiaman Jumalan Hoonesta. Mutta ios se ensin meiste rupiapi/ Minge lopun he saauat iotca Jumalan Euangeliumi eiuet vsko?
1 Piet 4:18 Ja ios se Hurskas tuscalla wapaxi tulepi/ cuhunga sijtte Jumalatoin in Syndinen tulepi?
1 Piet 4:19 Senteden iotca kersiuet Jumalan tahdhon ielkin/ ne andacan heiden Sielunsa ninquin Uskolisen Loian hyuein töiden cansa.

** Peitte) Joca henen Lähimeistens racastapi/ ei sen mieli ricota/ wan caiki mite henen wastans ricotan/ se cutzutan tesse/ peitteuen caiken ricotuxen 1. Cor. 13. Rackaus caiki wedhättepi.*
** Wierasen Wircan) Temen wighan Perkele enimesti waickuttapi ninen wärein Christittydhen cautta/ iotca tachtouat aina palio hallita ia wallita/ cussa Jumala ei ole heite keskenyt.*

V. Luku

1 Piet 5:1 NIjte Pappia iotca teiden seasan ouat/ mine manan/ Joca mös olen Pappi/ ia Christusen pinan tunnustaija/ ia osalinen sijnä Cunniasa ionga pite ilmei tuleman.
1 Piet 5:2 Caitzecat se Christusen Lauma/ ioca teiden Hallusan on/ ia piteket waari heneste Ei waadhitudh/ waan mieleliset Ei häpielisen Woiton tedhen/ waan hyueste mieleste/
1 Piet 5:3 Eikä mös ninquin HERRAT Canssans ylitze/ waan olcatta Laumalle Esicuuaxi/
1 Piet 5:4 Nin teiden pite (coska se ylimeinen Paimen ilmestupi) sen catomattoman Cunnian Crunon saaman.
1 Piet 5:5 Samalmoto Te Nooret/ olcatta Wanhoille alamaiset. Olcatta caiki keskenen toinen toisenne alamiset. Ja piteket teidenne kijndiesti Neurydhesa/ Sille ette Jumala wastanseiso Coreita. Mutta nijlle Neurille hen Armon andapi.
1 Piet 5:6 Nin neurytteket sis teiden Jumalan wäkeuen Kädhen ala/
1 Piet 5:7 ette hen teite corghottais aijallansa/ Caiki teiden murehen heitteket henen pälens. Sille ette hen murechtipi teiste.
1 Piet 5:8 Olcatta raitijdh ia waluocat/ Sille ette teiden Wiholisen Perkele ymberiskieupi ninquin kilijuua Jalopeura/ ia etzipi ketä hen ylesnielis/
1 Piet 5:9 Site te wastanseisocat wahwat Uskosa. Ja tieteket/ ette iwri ne samat Waiuat tapachtuuat teiden

Welijllen Mailmasa.
1 Piet 5:10 Mutta se Jumala iolda caiki Armo tule/ ioca meite cutzunut on henen ijancaikisehen Cunniahansa Christuses Jesuses/ se sama teite/ iotca wähen Hetken kersitte/ päättepi/ wahuistapi tukepi ia kijnittepi/
1 Piet 5:11 Sille samalle olcohon Cunnia ia Walda ijancaikisesta ijancaikisehen/ AMEN.
1 Piet 5:12 Siluanusen teiden Uskolisen Welien cautta (quin mine lwlen) ole mine teille wähille sanoilla kirioittanudh/ manaten ia tunnustain/ Ette teme se oikia Jumalan Armo ombi/ iossa te seisotta.
1 Piet 5:13 Teruettepi teite se ynnä teiden cansan wloswalittu Seurakunda Babilonias/ ia minun Poican Marcus.
1 Piet 5:14 Teruetteket teite keskenen Rackaudhen Suunannon cansa. Rauha olcohon caikein cansa/ iotca Christuses Jesuses ouat/ AMen.

Alcupuhe sen Toisen P. Petarin Epistolan päle.

Täme Epistola on kirioitettu nijtä wastan/ iotca Lwleuat ette Christilinen Usko taita olla ilman töite/ senteden mana hen nijtä/ ette he harioitelisit heitensä hyuisä töise/ ia olema' sen cautta vissit heiden Uskosansa ninquin puu tutan hedelmeste/ Sitälehin hen rupe kijttemän Euangeliumita/ wastan Inhimisten Opetosta/ ette Inhimisen ainoasta site/ Ja ei ydhenken Inhimisen Opetosta kuuleman pidhe/ Sille (ninquin hen sano) ettei ole wiele nyt yxiken Prophetia Inhimisen mielen ielkijn pätetty.
Senteden hen warustau heite sijne toisesa lughusa nijldä Falskilda tuleuaisilda Opetailda/ iotca töiden cansa waeldauat Ja nijnen cansa kieldeuet Christusen/ Ja wchka heite kolmella hirmuisella esimerckille/ Ja maala heite nijn iwri quijn he ouat/ heiden ahneuxensa ylpeuxensa/ koirudhensa/ hoorudhensa/ Ulkocullasudhensa cansa/ ette iocainen taita päle ruueta/ ketä hen sille lwle/ quin nyt keupi Christicunnasa.
Colmanesa hen osotta ette Wimeinen Domiopeiue on pian tuleuainen/ sille mooto/ ette caiki se quin coolut on/ se on Jumalan edhes/ cusa ei ychten aika ole/ Mutta tuhad aiastaica ouat sielle/ ninquin yxi peiue/ Senteden sanotaan iocahitzen Domiopeiue oleua tullut/ kohta quin hen coolut on/ Ja sijtte hen kirioitta quinga oleman pite Domiopeiuene/ ette caicki cappalet pite culutettaman tulella.

P. Petrin se Toinen Epistola

I. Lucu.

2 Piet 1:1 SImon Petari Jesusesen Christusen Paluelia ia Apostoli/ Nijlle iotca ouat saanet meiden cansanne yhden caltaisen Uscon/ waahurskaudhesa ionga meiden Jumala/ Ja wapactaia JEsus Chrisius andapi.
2 Piet 1:2 Armo ia Rauha lisendykön teise/ Jumalan ia meiden HERRAN Jesusen Christusen tundemisen cautta.
2 Piet 1:3 Ette henen Jumalinen wekens meille caikinaiset (iotca elemehen ia Jumaliseen menon sopiuat) ombi lahiannut/ Henen tundemisens cautta ioca meite cutzunut on/ henen cunnians ia awuns cautta/
2 Piet 1:4 ioinenga cautta meille ne callit ia swrimat Lupauxet lahioitetut ouat/ nimittein/ ette te ninen samain cautta osalisexi tulisitta sijte Jumalan loonosta/ Jos te weltet sen catouaisen Mailman himon.
2 Piet 1:5 Nin laskecat sihen caiki teidhen ahkeruden/ ette te osotaisitte teiden Uskosanne Awun/
2 Piet 1:6 Ja auuosa Toimen/ Ja toimesa Modhon/ Ja modhosa Kersimisen/ Ja kersimises Jumalisudhen/

2 Piet 1:7 Ja Jumalisudhes welielisen rackaudhen/
2 Piet 1:8 Ja welielises rackaudhes/ Ychteitzen rackaudhen. Sille coska neme cappalet teise ouat teudhelisesta/ nin ei he teite ioutilasna taicka hedhelmettömine salli löutte meiden Herran Jesusen Christusen tundemisesa/
2 Piet 1:9 Mutta iolla ei ole neite hen on sokia/ ia coperoitze tijetä kädhellense/ Ja on wnochtanut itzens olluen puhdhastetun henen entisiste synneistense.
2 Piet 1:10 Sentedhen rackat weliet ahkeroica paramin teiten siehen/ ette te teiden cutzumisen/ Ja wloswalituxen wahuistaisitte.
2 Piet 1:11 Sille ios te sen teette/ nin ette te coskan lange/ Ja sillens teille runsasti annetan siselkeumys/ sihen meiden Herran ia wapactaian Jesusen Christusen ijancaikiseen Waldakundahan.
2 Piet 1:12 Senteden en tacto mine wnocta teite aina nijste manata/ Waicka te tiedette/ Ja wahwistetut oletta tesä nyysesa Totudesa/
2 Piet 1:13 Sille mine aruan sen coctulisexi/ nincauua' quin mine tese Maiasa olen/ ylesherettemen teite ia manaman.
2 Piet 1:14 Sille mine tiedhen/ ette minun pite pian temen minun Maiani poispaneman/ Ninquin mös meiden Herran Jesus Christus minulle ilmoitti.
2 Piet 1:15 Mutta mine tadhon mös ahkeroita/ ette teiden pite minun Lectemiseni ielkin neite muistosa pitemen.
2 Piet 1:16 Sille eipe me ole caualoita iutuita nounuet/ coska me teille tietteuexi teimme meiden Herra' Jesusen Christusen woiman ia tygetulemisen. Waan me olema itze nähnyuet henen cu'nians/
2 Piet 1:17 coska hen sai Iselde Jumalalda cunnian ia ylistoxe' yden änen cautta/ ioca henelle tapactui silde ylenwäkeuelde Herraudhelta/ telle modholla/ Teme on minun raka Poican/ Jossa minulle on hyue sosio.
2 Piet 1:18 Ja temen änen me cwlima Taiuahasta tuleuan/ coska me hene' cansans ynne olima sen pyhen wore' päle.
2 Piet 1:19 Meille o'bi yxi wahua Prophetainen sana/ Ja te hyuesti teette ette te sijte warin pidette/ Ninquin yhdeste Kyntileste ioca walgitta pimees siasa/ nincauua' quin Peiue walkene/ Ja se Cointechti yleskoitta teidhe' sydhemisen.
2 Piet 1:20 Ja se tule teiden ensin tiete/ Ettei yxiken Prophetia Ramatusa tapadhu omasta Toimituxesta/
2 Piet 1:21 Sille ettei wiele nyt yxiken Prophetia ole edestootu Inhimisen tadhosta. Waan ne pyhet Jumalan Inhimiset ouat puhuneet/ waicutetut Pyheste Hengeste.

II. Lucu.

2 Piet 2:1 MUtta olit mös falskit Prophetat Canssan seasa ninquin mös teiden seasan tuleuat falskit Opettaiat/ Jotca segan siselle touat wahingolliset Eriseurat. Ja poiskieldeuet mös sen Herra' ioca heite ostanut on. Ja saattauat itze heille's nopean Cadhotoxen.
2 Piet 2:2 Ja monda noutauat heiden hukutostans. Joinenga cautta Totudhen tije pilcata'/
2 Piet 2:3 Ja ahneuxesta dicteratuilla sanoilla pite heiden teiste caupaman. Joille io Domio ei sille cauuan wiuy/ Ja heidhen Cadhotoxensa ei maca.
2 Piet 2:4 Sille ios Jumala nijte Engelite/ iotca syndi teit ei ole armahtanut/ Waan o'bi heite pimeyden cahleilla Heluettijn söxenyt/ Ja ylena'noi ette heiden piti Domioho' ketketteme'.
2 Piet 2:5 Ja ei ole armahtanut site entiste Mailma/ waan wapacti Noe sen wanhurskaudhen Sarnaian itze cadexa'na/ Ja wei Wedhenpaisumuxen ylitze sen Jumalattoman Mailma'.
2 Piet 2:6 Ja ombi ne Caupungit Sodoman ia Gomorran tuhaxi tehnyt/ yleskukistanut ia cadhottanut/ Ja teki ne Esicuuaxi nijlle Jumalattomille/ iotca sijtte tuleman piti.
2 Piet 2:7 Ja ombi pelastanut sen hurskan Loth/ ioca waiuattijn reetoilda Inhimisilde heiden hauriudhen elemen menosta.
2 Piet 2:8 Sille ette he' Hurskas oli ia heiden seasans asui/ ia quitengin sencaltaista piti nekeme' ia cwleman/ waiuasit he site hurskasta Sielua iocapeiue heiden wärein töidhens cansa.
2 Piet 2:9 Herra taita ne Jumalalliset kiusauxista pelasta/ Mutta ne wäret Domiopeiuen asti ketke pijnatta.
2 Piet 2:10 Mutta caike enimesti ne iotca waeldauat Lihan ielkin saastaisisa hijmoisa/ Ja Herraudhen ylencatzouat/ tuimat/ tylyt/ ia eiuet wapise waldoia pilcata.
2 Piet 2:11 Waicka ne Engelit iotca wäesä ia woimasa swremmat ouat/ eiuet kersi itze heitens wastan Herran tyköne site pilcalista domiota.
2 Piet 2:12 Mutta he ouat ninquin tyhmet Pedhot/ iotca loonosta siehen syndynet ouat/ kijniotetta ia teurastetta. Pilcauat site iota ei he ymerdhä/ ia huckuuat heiden turmellusa menosansa ia sauat wärydhen Palcan sijte.
2 Piet 2:13 He pitäuet sen hecumana ette he eleuet aighalisisa hercuisa/ He ouat ilkiuxet ia pilcut/
2 Piet 2:14 Äikisteleuet teiden lahioistanne/ pramauat teiden omillanne/ pitäin teudhet Silmet Hoorudhesta/ ei salli heitens synniste torijua. Haucuteleuat tyghens ne horiuat Sielut/ ouat heiden sydhemensä Ahneuxesa yldeharioitanuet/ Kirottu Canssa/
2 Piet 2:15 iotca ylenannoit sen oikean Tijen/ ia exyuet/ ia noutauat Balaamin sen Bosorin poian Tijete/ ioca

racasti wärydhen palcka.
2 Piet 2:16 Mutta hen rangaistijn henen wärydhestens/ Se myckä Töiuhta/ puhui Inhimisen änelle/ ia esti sen Prophetan hulludhen.
2 Piet 2:17 Ne ouat wedhettömät lechtet/ ia piluen hatarat iotca Tuulispäälde ymberins aietan/ ioille on ketkety yxi synghy pimeys ijancaikisesta.
2 Piet 2:18 Sille he puhuuat röuckiet sanat/ quin turhat ouat. Ja yllytteuet tauattomuxen cautta lihalisijn Himoin nijtä iotca * oikein olisit poisueltänyet/
2 Piet 2:19 ia wiele nytki exyxisä waeldauat/ Ja lupauat heille wapauden/ waicka he itze turmeluxen palueliat ouat/ Sille iolda iocu woitetan/ sen paluelia hen ombi.
2 Piet 2:20 Sille sijtte quin he ouat paenuet sen Mailman saastauxen lepitze Herra' ia wapactaian Jesusen Christusen Tundemiseen/ Quitengin nihin he heidens käriuet/ Ja ylitzewoitetan/ ia o'bi heiden cansans se wimeinen pahamaxi tullut quin se ensimmeinen/
2 Piet 2:21 Sille se olis heille parambi ollut/ ettei he olisican sen wanhurskaudhen Tijetä tundenuet/ quin sijtte ette he sen tunsit/ Ja poiskiensit heidens sijte pyheste Keskystä/ ioca heille annettu oli.
2 Piet 2:22 Nijlle ombi tapactunut se totinen Sananlasko/ Coira palaiapi oxennoxensa tyghe. Ja/ pesty Sica henens Ropacosa iellens hiero.

III. Lucu.

2 Piet 3:1 TEme on nyt se toinen Epistola/ ionga mine teille kirioitan minu' rachkahani/ iolla mine ylesheräten ia manan teidhen puchtahan miele'ne/
2 Piet 3:2 ette te muistasitte ne sanat iotca teille ennen sanotut ouat nijlde pyhildä prophetilde/ Ja mös meiden keskyn päle/ iotca olema HErran ia Wapactaian Apostolit.
2 Piet 3:3 Ja se ensin tietkä/ ette wimeisinä piäuine tuleuat pilckaiat/ iotca oman himonsa ielkin waeldauat/ ia sanouat/ Cusa nyt on se Lupaus henen Tulemisestansa?
2 Piet 3:4 Sille sijte peiueste quin Iset ouat nuckuneet/ nin caiki ieuet quin alghusta Loondocappalet ouat olluet/
2 Piet 3:5 Mutta tietensä eiuet he tadho tiete/ ette Taiuas muinen mös oli/ ia Maa wedheste/ Ja wedhesä seisodhen/ Jumalan Sanan cautta.
2 Piet 3:6 Quitengin oli sihen aican/ se Mailma ninen samain cautta wedhen paisumisen cansa turmeltu.
2 Piet 3:7 Samalmoto mös ne Taiuahat ia Maat quin nyt ouat/ tuleuat hene' Sana's cautta sästetyxi/ ette ne pite tule' waraxi pidetteme' Domio peiuelle/ coska ne Jumalattomat Inhimiset cadoteta'.

2 Piet 3:8 Mutta teme yxi ey pidhe teilde salattama' minu' rackani/ ette yxi peiue Herran edhesä ombi ninquin tuhad Aiastaica/ Ja tuhad Aiastaica ninquin yxe peiue.
2 Piet 3:9 Ei HErra Wijwuytä hene' Lupaustans/ quin mutomat sen wiwuytoxi luleuat/ waan hen on kersiueinen meiden coctan/ Ja ei tacto ette iongun pidheis huckanduman/ waan ette iocainen henens paranoxeen kieneis.
2 Piet 3:10 Mutta HErran peiue ombi tuleua/ ninquin warghas ööllä/ Ja silloin Taiuahat poismeneuet suurella kijruhulla/ Mutta Elementit pite palaudhesta sulaman/ Ja Maa/ ia ne rake'nuxet iotca henesä ouat/ pite poispalaman.
2 Piet 3:11 Ette nyt caiki neme pite catoman/ quingakaltaiset teidhen tule silloin olla pyhisä menoisa ia Jumalalisudhesa?
2 Piet 3:12 Nin ette te odhotatte/ ia kiruhdhatte siehen Jumalan peiuen tulemisehe'/ Jonga cautta Taiuahat Tulesta catoauat/ ia ne Elementit palaudesta sulauat.
2 Piet 3:13 Mutta me odotamme wsija Taiuaita/ ia wtta Maata hene' lupauxe's ielkin/ Joissa Wa'hurskaus asupi.
2 Piet 3:14 Senteden minun rackani/ ette te neite tiedhette/ nijn ahkeroica ette te henen edesens saastatomat ia nuchtetomat Rauhasa leuteisijn/
2 Piet 3:15 Ja se meiden HErran Jesusen Christusen kersimys/ lukeca te teiden Autuudhexen. Ninquin mös meiden racas welien Pauali/ sen Wisaudhen ielkin ioca henelle on annetu/ ombi teille kirioitanut/
2 Piet 3:16 Ninqui hen mös iocaitzesa Epistolasa neistä puhupi/ ioisa ombi monda töleste ymmerdä/ ioita ne Oppemattomat/ ia irtaliset pahendauat/ ninquin mös ne mwdh Ramatut/ heiden omaxi cadhotuxexi.
2 Piet 3:17 Mutta te minun rackani/ ette te sen enne' tiedhette/ nin cartacat teiten/ ettet te wietelläisi Jumalatomadhen Inhimisten exytyxen cautta ynne heiden cansansa/ Ja poislangette teidhen omasta Wachwudhesta'ne/
2 Piet 3:18 Waan casuaca meiden Herran ia Wapachtaia' Jesusen Christusen Armosa ia tundemisesa/ Jolle olcohon Cunnia seke nyt ette ijancaikisehen aicahan/ Amen.

Se Ensimeinen P. Johannesen Epistola.

Alcupuhe ninen Colmen P. Johannesen Epistolan päle.
TEme ensimeinen P. Johannesen Epistola/ on yxi toimelinen Apostolinen Lehetuskiria/ Ja piti oikein ratki hene' Eua'geliumins ielkin seysoma'.
Sille ninquin hen Eua'geliumis Uskon selkiesti opetapi/ nin mös nyt coctapi tesä Epistolas nijtä iotta heitens kerskauat Uskosta ilma' Töite/ ia opetapi moninaisist/ quinga eiuet Tööt poisiä sijnä quin Usko on.
Mutta ios he wlosiäuet/ nin ei vsko ole toimelinen/ waan waleh ia pimeys.
Mutta ei he' tetä teghe lain watimisen cansa/ ninquin Pyhe' Jacobin Eepistola tekepi.
Mutta he' ylesherette ia hauckuttelepi meite Rackautehen/ ette mekin racastaisim ninquim Jumalaki meite racasti.
Nin hen mös couasti sijne siselle kirioittapi/ nijte Cherinteritä wastan/ Ja wastan site Antichristusen Henge/ Joca io silloin rupeis Christusta kieldämen/ ettei hen ollut Lihahan tullut.
Joca nyt enimesti käsisä on/ Sille echkei nyt iulgisesta Swun cansa kieldä Christus Lihan tulleexi/ nin he quitengin kieldäuet henen Sydhemestens/ opins/ ia Eläme's cansa.
Sille ette ioca tacto Töidhens ia tekoin cansa hurskaxi ia autuaxi tulla/ Henbä iuri kylle Christusen kieldä.
Ette Christus ombi sitewarten Lihan tullut/ ette hen meite ilman meiden Töiten/ hene' ainoan werensä cautta piti hurskaxi ia Autuaxi tekemen.
Ja nin teme Epistola osotapi molenpita wastan/ seke nite iotca caiketi tachtouat ilman Töite Uskosa olla.
Ja mös nite wastan iotca Töidhen cansa tachtouat hurskaxi tulla/ ia pitäpi meite iuri oikealla keskimeiselle tiellä.
Ette me vsko' cautta hurskat/ ia paitzi synneiä ioudhuisimma/ Ja mös sitelehin coska me nyt hurskat olema/ nin meiden pite hyuet Töet ia Rackaudhen/ Jumalan tedhen harioitaman/ wapadesta mieleste ilman caikea maxon toiuoa.
Ja ne caxi mwta Epistolat/ ei ole opettaualliset waan Rackaudhen ia vskon Esicuuat.
Ja ombi heilleki mös yxi oikea Apostolinen Hengi.

Se Ensimeinen P. Johannesen Epistola.

I. Lucu.

1 Joh 1:1 SE quin algusta oli/ sen me culuet olema sen me nähnyuet olema/ meiden Silmille'me/ sen me catzonuet olema/ Ja meiden kätenne pidhelluet ouat sijte Elemen Sanasta/
1 Joh 1:2 ia Eleme o'bi ilmestynyt/ ia me olema nähnyuet/ ia todhista'me/ ia ilmoita'me teille sen Eleme'/ ioca ijancaickine' ombi/ Joca oli Isen tyköne/ ia ombi meille ilmestynyt.
1 Joh 1:3 Mitä me nähnyuet ia cwluet olema/ sen me ilmoitamma teille/ senpäle ette teilleki mös pite meiden cansanna seura oleman/ Ja meiden Seura pite Isen ia henen Poiansa Christusen cansa oleman/
1 Joh 1:4 ia näite me kirioitame teille/ senpäle ette tedhen Ilonna pite teudhelisen oleman.
1 Joh 1:5 Ja teme ombi se Ilmoitus ionga me henelde cwluet olema Ja teille ilmoitamma. Ette Jumala yxi Walkeus on/ Ja henese ei ole ychten Pimeytte.
1 Joh 1:6 Jos me sanoma ette meille ombi seura henen cansansa/ ia waellamme pimeydhes/ nin me walectelema/ ia eipe me tee totuutta.
1 Joh 1:7 Mutta ios me walkiudesa waellamme ninquin hen on walkiudhesa/ nin ombi meille seura keskenenne/ Ja Jesusen Christusen henen Poiansa Weri puhdistapi meite caikista synniste.
1 Joh 1:8 Jos me sanome/ ei ole meille syndie/ nin me petämme itzenne/ ia totuus ei ole meise.
1 Joh 1:9 Mutta ios me tunnustamme meiden syndinme/ nin hen on Uskolinen ia hurskas/ ette hen meille synnit andexi andapi/ Ja puhdhistapi meite caikesta wärydesta.
1 Joh 1:10 Jos me sanome/ eipe me syndie tehnyet ole/ nin me teemme henen walecteliaxi/ ia henen Sanansa ei ole meise.

II Lucu.

1 Joh 2:1 MInun Lapsiseni/ neme mine kirioitan teille/ senpäle ettei te syndie tekisi. Ja ios iocu syndie tekis/ nin ombi meille yxi Edestwastaia Isen tykene/ JESUS CHRISTUS/ ioca wanhurskas ombi/
1 Joh 2:2 Ja se sama ombi se Souindo meiden syndien edheste. Mutta ei waiuon meiden/ waan mös caiken Mailman edheste.
1 Joh 2:3 Ja sijte me merkitze'me ette me henen tunnema/ ios me henen keskynse pidhemme.
1 Joh 2:4 Joca sanopi/ Mine tu'nen hene'/ ia ei pide hene' keskyiens se on walectelia/ Ja henese ei ole Totuus.
1 Joh 2:5 Mutta ioca hene' Sanansa pitepi/ Totisesta o'bi henese Jumala' Rackaus teudheline'/ Sijte me tiedeme ette me henese olema.
1 Joh 2:6 Joca sanopi itzens oleuan henese/ henen pite mös nin waeldaman quin hen waelsi.
1 Joh 2:7 Rackat Welieni/ em mine wtta Keskye kirioita teille/ waan sen wanhan Keskyn ioca teille alghusta

oli.
1 Joh 2:8 Se wanha Kesky ombi se Sana/ ionga alghusta cwlitta. Taas wdhen Keskyn mine teille kirioitan/ se quin henese totinen ombi/ ia mös teise. Sille ette se pimeys on poismennyt/ Ja se totinen walkeus nyt paista.
1 Joh 2:9 Joca sanopi walkeudhesa oleuans/ Ja wihapi hene' weliens/ hen ombi wiele pimeydhesa.
1 Joh 2:10 Joca henen weliense racastapi/ se pysy walkiudhesa/ ia henese ei ole pahannusta.
1 Joh 2:11 Mutta ioca henen weliens wihapi/ se ombi pimeydese/ ia waeldapi pimeydhese/ ia ei tiedhe cunga hen menepi/ Sille ette pimeydhet ouat henen Silmens soghaisnuet.
1 Joh 2:12 Rackat Poicaiseni/ Mine kirioitan teille/ ette teille synnit andexiannetan henen Nimens tedhen.
1 Joh 2:13 Mine kirioitan teille Iset/ sille te tunsitta henen ioca alghusta on. Mine kirioitan noricasille/ Sille te woititte sen pahan. Mine kirioitan teille Lapsucaiseni/ Sille te tunsitta Isen.
1 Joh 2:14 Mine kirioitin teille Iset/ Sille te tunsitta sen ioca alghusta on. Mine kirioitin teille Noricaisille/ Sille ette te wäkeuet oleta/ ia Jumalan Sana pysypi teise/ Ja oletta sen Pahan ylitzeuoittanuet.
1 Joh 2:15 Elkette Mailma racastaco/ eike miten quin Mailmas on. Jos iocu Mailma racasta/ henese ei ole Isen Rackaus.
1 Joh 2:16 Sille ette caiki quin Mailmas o'bi (nimittein Liha' himo/ ia Silmein himo/ ia Elemen coreus) ei ne ole Iseste/ waan Mailmasta.
1 Joh 2:17 Ja mailma catopi himoinensa/ Mutta ioca teke Jumalan tachton/ se pysypi ijancaikisesta.
1 Joh 2:18 Lapsucaiset/ nyt ombi se wimeinen aica/ Ja ninquin te oletta cwluet/ ette se Antichristus tuleua ombi/ ia nyt mös monda Antichristusta rupesit oleman/ sijte me tunnemma/ ette se wimeinen aica ombi.
1 Joh 2:19 He ouat meilde wloslectenet/ Mutta eiuet olluat meiste. Sille ios he meiste olisit olluuat/ nin he olisit tosin pysynyet meiden cansanne. Mutta senpäle ette he iulkisexi tulisit/ ettei he ole caiki meiste.
1 Joh 2:20 Ja teille ombi se Woidhellus henelde ioca pyhe ombi/ Ja te tiedette caiki.
1 Joh 2:21 Em mine kirioittanut teille/ ninquin Totuden tietemettömille/ waan ninquin sen tietäuille/ ia tietekette/ ettei yxike waleh ole Totuyhesta.
1 Joh 2:22 Cuca ombi walectelia/ mutta se ioca kieldäpi Jesusen oleua' Christusen? Se ombi Antichristus ioca kieldäpi Isen ia Poia'.
1 Joh 2:23 Jocainen quin kieldäpi Poighan/ ei henelle mös Ise ole.
1 Joh 2:24 Mite te sis cwlitta alghusta/ se teisä pysykän. Jos se teisä pysypi quin te alghusta cwllitte/ nin te Poighasa ia Isese pysytte.
1 Joh 2:25 Ja teme ombi se Lupaus ionga hen ombi meille luuannut/ sen ijancaikisen Eleme'.
1 Joh 2:26 Neme mine kirioitin teille nijste iotca teite wietteleuet.

1 Joh 2:27 Ja se woidellus io'ga te Henelde sanuet oletta/ pysypi teisä/ Ja ette te taruitze/ ette iocu teite opettapi/ waan nin quin se woidhellus teite caikinaisista opettapi/ nin ombi se tosi ia ei ole Waleh/ Ja ninquin se teite opetti/ nin te henese pysykät.
1 Joh 2:28 Ja nyt Lapsucaiseni pysykät henese/ Senpäle/ ette coska hen ilmestupi/ madhais meille olla Turua/ ia ei hepien tuleman henen edhesens henen tulemisesans/
1 Joh 2:29 Jos te tiedhet ette he' hurscas ombi/ nin tieteket mös se/ ette iocainen quin oikeutta tekepi/ heneste hen ombi syndynyt.

III. Lucu.

1 Joh 3:1 CAtzocat quingacaltaisen rackaudhen se Ise ombi meille osottanut/ ette me Jumalan Lapsixi nimitete'me. Sen tedhen ei Mailma teite tunne. Sille ettei hen tunne hende.
1 Joh 3:2 Minun rackani/ me olema nyt Jumalan Lapset/ ia ei ole se wiele ilmestynyt mixi me tulemma/ Mutta Me tiedhemme coska se ilmestypi nin me henen caltaisexens tulema/ Sille me sama henen nädhä ninquin hen on.
1 Joh 3:3 Ja iocainen iolla teme Toiuo on henen tygens/ hen puhdistapi itzens/ ninquin Hängin mös puhdas on.
1 Joh 3:4 Jocainen quin syndie tekepi/ se mös tekepi wärytte/ ia syndi ombi se wärys.
1 Joh 3:5 Ja te tiedhette ette hen ilmestyi/ senpäle ette henen piti meiden syndinne poisottaman/ ia ei ole henesä ychten syndie.
1 Joh 3:6 Jocainen quin henesä pysypi/ ei hen syndie tee. Jocainen quin syndie tekepi/ ei se ole nähnyt hendä/ eike tundenut.
1 Joh 3:7 Lapsucaiset/ elket andaco kenengen teite wietelle. Joca oikeutta tekepi/ se ombi hurskas/ ninquin Hengin hurskas on.
1 Joh 3:8 Joca syndi tekepi/ hen ombi Perkelest/ Sille ette Perkele syndi alghusta tekepi. Siteuarten ilmestyi Jumalan Poica/ ette henen piti Perkelen Töödh serkemen.
1 Joh 3:9 Jocainen quin Jumalasta syndynyt on/ ei he' syndie tee/ Sille ette henen Siemenens pysypi henesä/ ia ei taidha syndie tehdhä/ sille hen on Jumalasta syndynyt. Sijte tutan cutca ne Jumalan Lapset/ eli Perkelen Lapset ouat.
1 Joh 3:10 Jocainen quin ei teghe oikeutta/ ei ole se Jumalasta Ja ioca ei racasta henen weliensä.
1 Joh 3:11 Sille ette teme ombi Ilmoitus/ ionga te cwlitta alghusta/ ette me racastaisimme keskenem. Ei ninquin Cain/ ioca sijte pahasta oli/ ia tappoi henen Weliens.

1 Joh 3:12 Ja mingetädhen hen tappoi henen? Sille ette henen töönsä pahat olit/ Ja henen Weliens oikeat.
1 Joh 3:13 Elket te jmehtelcö minun Welieni/ ios teite Mailma wihapi.
1 Joh 3:14 Me tiedhemme/ ette me olema Coolemasta Elemehen sijrdyt/ Sille me racastamme Welienne. Joca ei racasta Weliensä/ se pysypi Coolemasa/
1 Joh 3:15 Jocainen quin hene' Weliens wihapi/ hen ombi Murhaia. Ja te tiedhette ette iocaitzella Murhaialla ei ole se ijancaikinen Eleme henesä pysyuä.
1 Joh 3:16 Sijte me tunsimma Rackaudhen/ Ette hen ombi Hengensä meiden edhesten pannut/ Ja meiden mös pite Welieine edheste Hengennä panemen.
1 Joh 3:17 Mutta ios iollaki ombi temen Mailman Hywuytte/ ia näkis henen Weliens taruitzeuan/ ia sulkepi henen sydhemens pois heneste/ quinga Jumalan Rackaus pysypi henesä?
1 Joh 3:18 Minun Lapsucaiseni/ elkem racastaco sanalla eli Kielelle/ Waan Töön ia Totudhen cansa.
1 Joh 3:19 Sijte me tunnemma/ ette me Totudhesta olema/ ia taidhame henen Casuonsa edhes meiden sydhemenne hilitä/
1 Joh 3:20 nin ette ios meiden sydemenne meite Domitzepi/ Sijtte Jumala swre'bi on quin meiden sydhemenne/ ia tietäpi caiki.
1 Joh 3:21 Te Rackahimat ios ei meiden sydhemenne meite Domitze/ nin meille ombi Turua Jumalan tyköna/
1 Joh 3:22 ia mite me anoma/ nin me henelde saama/ ette me henen keskynsä pidhe'me/ ia teem nijtä iotca hene' edhesens kelpauat.
1 Joh 3:23 Ja teme ombi henen Keskyns/ ette meiden pite henen poighans Jesusen Christusen Nimen päle Uskoman/ ia racastaman meiten keskenen/ ninquin hen keskyn annoi.
1 Joh 3:24 Ja ioca henen Keskyns pitepi/ se pysypi henesä/ ia hen henesse. Ja sencautta me tiedhem/ ette hen meissä pysypi/ Ja sijte Hengestä ionga hen meille annoi.

IV. Lucu.

1 Joh 4:1 TE rackaimat/ elkette iocaista Hengie Uskoco/ Waan cokecat ne Henget/ ios he Jumalasta ouat. Sille ette monda Falskia Prophetat ouat Wloslectenet Mailman/
1 Joh 4:2 Sen cautta te tundecat Jumalan Hengi. Ette iocainen Hengi quin tunnustapi Jesusen Christusen Lihasa tulluen/ se ombi Jumalasta.
1 Joh 4:3 Ja iocainen Hengi/ quin ei tunnusta Jesusen Cheristusen Lihasa tulluexi/ ei ole se Jumalasta. Ja teme ombi se Antichristusen Hengi/ iosta te cwlitta/ ette hen ombi tuleua/ ia ombi io parallans Mailmasa.
1 Joh 4:4 Lapsucaiseni/ te oletta Jumalasta/ ia oletta Heijen ylitzeuoittanuet. Sille ette se ioca teisse ombi/

ombi swrembi quin se ioca ombi Mailmasa.
1 Joh 4:5 He ouat Mailmasta/ sentedhen he puhuuat Mailmasta/ ia Mailma heite cwlepi.
1 Joh 4:6 Me olema Jumalasta/ ia ioca Jumalan tundepi/ Hen cwlepi meite. Joca ei ole Jumalasta/ ei hen cwle meite. Sencautta me tunnemma totudhen Hengen/ ia sen Exitoxen Hengen.
1 Joh 4:7 Te rackahimat/ Racastacam meiten keskenen/ Sille ette Rackaus ombi Jumalasta/ ia iocainen quin racastapi/ se ombi Jumalasta syndynyt/ ia tundepi Jumalan.
1 Joh 4:8 Joca ei racasta ei hen tunne Jumalata/ Sille ette Jumala ombi Rackaus.
1 Joh 4:9 Sen cautta ilmestyi Jumalan Rackaus meiden coctan/ ette Jumala henen Ainoan Poiansa lehetti Mailman/ ette meiden henen cauttans elemen pidheis.
1 Joh 4:10 Sijnä seiso Rackaus/ Ei ette me racastimma Jumalata/ Waan ette hen racasti meite/ Ja lehetti henen Poia's Souinnoxexi meiden syndeinne edeste.
1 Joh 4:11 Te rackahimat/ ios Jumala meite nin racasti/ nin meiden pite mös meiten keskenem racastaman.
1 Joh 4:12 Eikengen Jumalata ole coskan nähnyt. Jos me racastam meiten keskenen/ nin Jumala meisse pysypi/ ia henen Rackaudhens ombi teudhelinen meisse.
1 Joh 4:13 Sijte me tunnema ette me pysymme henesä/ ia hen meisse/ Ette hen annoi meille henen Hengestens.
1 Joh 4:14 Ja me näimme/ ia todhistama ette Ise on lehettenyt Poighans Mailman wapactaiaxi.
1 Joh 4:15 Jocainen quin tunnustapi/ Ette Jesus ombi Jumalan Poica/ henesä pysypi Jumala/ ia hen Jumalasa.
1 Joh 4:16 Ja me tunsimma ia vskoima sen Rackaudhen/ ionga Jumala pite meidhen tyghenne.
1 Joh 4:17 Jumala ombi Rackaus/ ia ioca Rackaudes pysy/ hen pysypi Jumalasa/ ia Jumala henesä.
1 Joh 4:18 Sijnä ombi rackaus teudelinen meiden cansan/ senpäle ette meille onopi Turua Domiopeiuene/ Sille ette ninquin hen on/ nin olema mös me tesse Mailmasa.
1 Joh 4:19 Pelco ei ole Rackaudesa/ waan se teudelinen Rackaus wlosaija Pelkeuxen/ Sille ette pelgolla ombi pijna. Mutta ioca pelkepi/ ei hen ole teudeline' Rackaudesa.
1 Joh 4:20 Racastacam hende/ Sille ette hen meite ensin racasti. Jos iocu sanopi/ Mine racastan Jumalata/ ia wihapi henen Weliens/ se ombi walectelia. Sille ette ioca ei racasta henen welie's ionga hen näkepi/ Quinga hen taita Jumalata racasta iota ei hen näghe? Ja teme kesky ombi meille henelde/ ette ioca Jumalata racasta/ henen pite mös racastaman weliens.

V. Lucu.

1 Joh 5:1 JOcainen quin vskopi ette Jesus ombi se Christus/ hen ombi Jumalasta syndynyt. Ja iocainen quin racastapi hende ioca synnytti/ hen racastapi mös site/ ioca heneste syndynyt ombi.
1 Joh 5:2 Sen cautta me tunnema/ ette me racastam Jumalan Poikia/ coska me Jumalata racastam/ ia henen Keskyiens pidhemme/
1 Joh 5:3 Sille ette teme ombi se rackaus Jumalan tyge/ ette me henen keskynse pidhemme/ Ja henen Keskynse eiuet ole raskat.
1 Joh 5:4 Sille ette caiki mite Jumalasta syndynyt on/ se woitapi Mailman/ Ja meiden vskona ombi se woitto/ ioca Mailman ylitzewoitti.
1 Joh 5:5 Cuca sijs ombi ioca woittapi Mailman/ Mutta se ioca vsko ette JESUS ombi Jumalan Poica?
1 Joh 5:6 Teme se ombi ioca tuli Wedhen ia Weren cansa/ Jesus Christus/ Ei waiuon Wedhen cansa/ waan Wedhen ia Were' cansa. Ja Hengi ombi se ioca todhistapi/ ette Hengi Totuus o'bi.
1 Joh 5:7 Sille ette colme on iotca todhistauat Taiuahasa/ Ise/ Sana/ ia se pyhe Hengi/ ia ne Colme ychtene ouat.
1 Joh 5:8 Ja colme ouat/ iotca todhistauat Maan päle/ Hengi/ Wesi ia Weri/ Ja ne * colme ychtene ouat.
1 Joh 5:9 Jos me Inhimisten todistoxen otama/ nin on Jumalan todhistos swrembi/ Sille ette teme ombi Jumalan todistos/ iolla hen todhisti henen Poiastans.
1 Joh 5:10 Joca vskopi Jumala' Poian päle/ henelle ombi todistos itze henesens. Joca ei vsko Jumalalle/ hen tekepi henen walecteliaxi/ Sille ettei hen vsko sen todistoxen päle ionga Jumala todistanut ombi henen Poiastans.
1 Joh 5:11 Ja teme ombi se todhistus/ ette Jumala ombi meille sen ija'caikisen Eleme' a'danut/ Ja se Eleme ombi hene' Poigasans.
1 Joh 5:12 Jolla on Jumala' Poica/ henelle o'bi se Eleme. Jolla ei ole Jumala' Poica/ henelle ei ole se Eleme.
1 Joh 5:13 Neite mine kirioitin teille/ iotca vskotta Jumalan Poian Nimeen/ senpäle ette te tiedheisitte teille oleua' sen ijancaikisen Elemen/ Ja sitewarten ette te vskoisitte Jumalan Poian Nimeen.
1 Joh 5:14 Ja teme ombi se Turuaus ioca meille on henen tygens/ Ette ios me iotakin anoisimma henen tadhons ielkin/ nin hen meite cwlepi.
1 Joh 5:15 Ja ette me tiedhemme ette hen meite cwlepi mitäikenens me anomma/ Nin me tiedhemme ette meille ouat ne anomiset iotca me henelde anoima.
1 Joh 5:16 Jos iocu näkis henen Weliens/ syndi tekeuen iongun synnin ei Coolemahan/ hen macta rucoella/ nin henen pite andaman nijlle Eleme'/ iotca synditekeuet/ ei Coolemaha'. Ombi syndi Coolemahan/ sencaltaisen edest em mine sano/ ette iocu rucoilis.

1 Joh 5:17 Caiki wäryys o'bi syndi/ ia ouat mwtamat synnit ei colemaha'.
1 Joh 5:18 Me tiedhemme/ ette iocainen quin Jumalasta on syndynyt/ ei hen syndie tee/ waan ioca Jumalasta syndynyt on/ hen henens cauatta/ ia se paha ei rupea henen.
1 Joh 5:19 Me tiedhemme ette me Jumalasta olema/ ia coco Mailma sijnä pahudhesa seiso.
1 Joh 5:20 Mutta me tiedhemme/ ette se Jumalan Poica tuli/ ia on meille Mielen andanut/ ette me sen totisen tunne'ma/ ia olema sijnä totisesa/ henen Poigasans Jesusesa Christusesa.
1 Joh 5:21 Teme ombi se Totine' Jumala/ ia se ijancaikine' Eleme. Lapsucaiset/ cauattacat teitenne Epeiumaloista. AMEN

** Ne Colme) se on/ Cusa se yxi on/ sielle on mös se toine'.*
Sille ette Christuse' Weri/ Caste/ ia se P. he'gi/ todista/ tu'nusta ia sarnapi Eua'geliu' mailman edese/ ia iocaitzen Omastu'nosa iotca vskouat.
Tellemotoa/ ette he' tu'depi ia ymerdä henens oleuan/ wedhen ia Hengen lepitze Christusen Weren ansion cautta/ lunastetun/ wanhurskatetun ia autuan.

P. Johannesen se Toinen Epistola.

2 Joh 1: SE Wanhin/ sille wlosualitulle Frowalle ia henen Lapsillensa/ ioita mine racastan totudesa/ Ja em mine waiuon yxineni/ mutta mös caiki iotca Totudhen ouat tundenuet/
2 Joh 1:2 sen Totudhen tähdhen ioca meisä pysypi/ ia meiden cansanna ombi eleue ijancaikisesta.
2 Joh 1:3 Armo/ Laupius/ Rauha Iselde JUMALALDA/ ia HERRALda Jesuselda Christuselda/ Isen Poialda/ Totudhesa/ ia Rackaudesa. Olcohon teidhen cansanne.
2 Joh 1:4 Mine ole' sange' jhastunut/ ette mine leusin Sinun Lapsistas nijtä iotca totudhesa waeldauat/ Ninquin me Keskyn Iselde saanuet olema/
2 Joh 1:5 Ja nyt mine rucoilen sinua Frowua/ ei ninquin vutta Keskye/ mine sinulle kirioita/ waan sen quin meille oli alghusta. Ette me meiten keskenen racastaisim.
2 Joh 1:6 Ja teme on se Rackaus/ ette me Waellama henen Keskyns ielkin. Teme ombi se Kesky ninquin te alghusta cwlitta/ senpäle/ ette te sijne siselle waellaisitta/
2 Joh 1:7 Sille ette monda wietteliete on Mailman tullut iotca eiuet tunnusta JESUSTA CHRISTUSTA/ ette he' on Lihaan tullut. Teme ombi wiettelie/ ia se Antichristus.
2 Joh 1:8 Catzocat Hyuesti teitenne/ ettei me cadhotaisi/ mite me tötetehnet olema/ waan ette me teudhen Palcan saisimma.
2 Joh 1:9 Jocaine' quin ylitzekieupi/ ia ei pysy Christusen Opisa henelle ei ole Jumalata. Joca pysypi Christusen Opisa/ henelle ombi seke Ise ette Poica.
2 Joh 1:10 Jos iocu tule teiden tyge'ne/ ia ei too tete Opetosta cansans/ Elket Hoonesen ottaco hende/ Elket mös hende teruettekö/
2 Joh 1:11 Sille ette ioca hende teruettepi/ hen on osalinen henen pahoista Töistens.
2 Joh 1:12 Olis minulla palion teille kirioittamista/ Mutta em mine tactonut breiuille ia plekille/ waan mine toiuon tuleuani teiden tyghönne/ ia tykönoleua teiden cansan puhuuani/ senpäle/ ette meiden ilon teudhelinen olis.
2 Joh 1:13 Teruetteuet sinua sinun wlosualitun Sisares Lapset/ AMEN.

P. Johannesen se Colmas Epistola.

3 Joh 1:1 SE Wanhin/ rackalle Gaiolle/ iota mine Totudhesa racastan.
3 Joh 1:2 Minun rackani/ mine toiuotan caikisa cappaleisa/ ette sinulle hyuesti käuisit/ ia sine teruenne olisit/ ninquin sinu' Sielus hyuestikieupi.
3 Joh 1:3 Mutta mine sangen jhastuin coska weliet tulit/ ia todistit sinun Totudhestas/ ninquin sine Totudhesa waellat.
3 Joh 1:4 Ei ole minulle site swrembata iloa/ quin se ette mine cwlen minun Lapseni Totudhesa waeldauat.
3 Joh 1:5 Minun rackaimban/ wskolisesta sine teet mitkes teet welieille/ ia weraille
3 Joh 1:6 iotca sinu' rackaudestas todistanuet ouat Seuracunnan edhesä. Ja sine olet hyuesti tehnyt/ ettes heite matca' saatanut olet keluolisest Jumalan eten/
3 Joh 1:7 Sille ette henen Nimens tehdhen he ouat wloslectenyet/ ia ei ole Pacanoilda miten ottaneet.
3 Joh 1:8 Nin meiden sijs pite sencaltaista coriama'/ senpäle/ ette me sen Totudhen awuliset olisima.
3 Joh 1:9 Mine kirioitin Seuracunnalle/ mutta Diotrephes/ ioca heiden keskenens tacto Jalona pidhette/ ei meite coria.
3 Joh 1:10 Senteden ios Mine tulen/ nin mine tahdhon ilmoita henen töönsä iotca hen tekepi/ ia kakotta meite wastan pahoilla sanoilla/ ia ei nihingen tydhy. Eipe hen itze Welieiä coria/ Mutta mös kieltepi nijte iotca tactouat coriata/ Ja Seuracunnasta heite wlossöxe.
3 Joh 1:11 Minun Rackahan/ ele tauoita site quin paha on/ waan site hyue. Joca hyuesti tekepi/ se o'bi Jumalasta/ Mutta ioca pahasti tekepi/ ei hen näe Jumalata.
3 Joh 1:12 Demetriusella ombi iocaitzesta todhistus/ ia itze Totudhesta/ ia me mös todhistamma/ ia te tiedhette ette meiden Todhistoxen ombi tosi.
3 Joh 1:13 Palio olis minulla kirioitamista/ Waan em mine tahdho plekille ia kynälle kiroita sinulle.
3 Joh 1:14 Mutta mine toiuon sinun pian näkeueni/ ia tykön oleuaiset sama keskenen puhutella.
3 Joh 1:15 Rauha olcohon sinun cansas. Ysteuet sinua teruetteuet. Teruetä ysteuite cutain nimele's.

Alcupuhe P. Jacobin Epistolan päle.
WAicka teme P. Jacobin Lehetuskiria/ wanhoilda ombi poishylietty olut/ ia ei pidhety oikean Apostolisen Lehetuskirian edheste.
Quitengin mine site kijten ia Hyuene pidhen.
Sentedhen ettei hen yhten Inhimisten Sätyä opeta/ waa' Jumala' Lain Opin Hartasti waati.
Mutta ette mine sen ylitze minun Luloni ilmoitan/ quitengin paitzi iocaitzen aruamisen estet/ Nin em mine site lue iongun Apostolin Epistolaxi/ ia neme ouat sihen minun Titalani.
Ensin/ ette hen iwri wastoin p. Paualin ia caikia mwita Ramatuita sanopi/ ette Töidhen cautta Wanhurskaus tulepi/ ia semmengi hen puhupi tellens.
Abraham tuli Wanhurskaxi henen Töidhens cautta/ coska hen poiansa wffrasi.
Echke quitengin p. Pauali Rom. iiij. Ja mös wsein mwalla/ siteuastan iwri selkiesti opettapi/ ette Abraham on ilman Töite/ ainoasta henen Uskostansa wanhurskatettu/ ia sen wahuista Mosesen todhistoxella Gen. xv. Ette Abraham io cauuan ennen wanhurskatettu oli ainosta Uskostans/ quin hen sen Töön teki/ ette hen poians wffrasi.
Senteden teme Wica kylle osotta ettei teme ole iongun Apostolin Epistola.
Sitelehin/ echke hen wlosandapi henens Christilisexi Opetaiaxi/ quitengin ei miten licuta sencaltaises pitkes Opis Christusen Kersimisesta/ Coolemasta/ Ylesenousmisesta/ Wirghasta/ ia Christusen Hengeste.
Kylle hen toisinans Christusen mainitze/ mutta ei hen miten Heneste opeta/ waan puhupi ychteitzesta Uskosta Jumala' tyge.
Sille ette yxi oikea Apostolin wirca ombi saarnata Christusen Kersimisesta/ Ylesnousemisesta ia wirgasta/ ia Uskon perusta paneman/ ninquin hen itze sanopi Johannis %xv. Teidhen pite minusta todhistaman/ ia p. Pauali sanopi/ j. Cori ij. Ei henens mwta tieteuen waan Christusen/ Ja sihen mös caiki P. Ramatut kiendyuet/ ette he caiki ynne Christusen saarnauat ia hokeuat.
Ja teme ombi se oikea Coetuskiui/ iolla caiki Ramatut coetellan/ coska me näem/ ios ne Christusta hokeuat/ taicka ei.
Senwoxi ette caiki Ramatut ainoan Christusen osottauat Rom. iij.
Mike Christusta ei opeta/ ei se ole Apostolinen/ echke p. Petari taicka Pauali sen opetais.
Wastanpein/ mike Christusta saarnapi se ombi Apostoline'/ echke wiele Judas/ Hannas/ Pilatus ia Herodes sen tekisit

Mutta teme Jacobi ei mwta tee/ quin watipi Lain tyge/ ia sen töide' tyge/ ia heittepi sekesaurain ydhen puhen toisen secan Ette mine lwlen sen olluexi ydhen toimelisen Hyuen Miehen/ ioca mwtomat puhet ombi Apostoleidhen Opetuslapsilda Käsitenyt/ ia nin on sijtte Paperin päle kirioitellut.
Taicka o'bi lehes henen Saarnastans iolda toiselda kirioitettu.
Hen cutzupi Lain wapaudhen Laixi/ ionga p. Pauali quitengin cutzupi Oriudhen/ Wihan/ Synnin/ ia Cooleman Laixi.
Ja wiele sijttekijn he' mwtamat sanat siselwete P. Pe. Sarnasta.
Rackaus peite palio ricotusta.
>Itm' Nijn neurittäke teide' Jumalan wekeuen Kädhen ala.
>Itm' neme p. Paualin puhet Gal. v. Hengi himoitze Cateusta wastan.
Nin oli quitengi p. Jacob warahin Herodeselda tapettu Jerusalemis ennenquin p. Petari cooletettin.
Ombi senteden wskottapa/ ette hen cauuan Jelkin p. Petarin ia Paualin on ollut.
Summa/ Hen on tactonut nijte estelle iotca Uskon päle ilman Töite heidens turuasit/ ia ombi quitengin sijne Asias sangen heicko ollut/ Sille hen site tactopi Lain watimisella toimitta/ iotca Apostolit ouat Rackaudhen watimisella wlostoimittanuet.
Sentedhen em mine taidha täte/ ninen oikeadhen pääramatuin werdhaxi panna.
Mutta en tadho ketän estä/ ette hen site panis ia nautitzis quinga cungin mielistypi/ Sille ette monda hyue puhetta henes sijttekin ouat.

Se P. Jacobin Epistola.

I. Lucu.

Jaak 1:1 JAcob Jumalan ia HErran JEsusen Christusen Paluelia/ nijlle Cadheltoistakymenelle Sucucunnille iotca haiolla ouat/ Terueydhen toiuotta.
Jaak 1:2 Minun Rackat Welieni/ piteket se sulana Riemuna/ coska te moninaisijn Kiusauxijn langeta/
Jaak 1:3 tieten ette teidhen Uskon ios hen mutoin toimelinen on/ waicuttapi Kersimisen/
Jaak 1:4 Mutta Kersimus pite wahuana pysyme' haman loppun asti/ Senpäle ette te olisitta teudheliset ia coconaiset/ ia ei miseken puuttuuaiset.
Jaak 1:5 Mutta ios ioldain teisse Wisautta putuis/ se anocan Jumalalda/ ioca andapi yxikerdalisesta iocaitzelle/ ia ei soima/ nin se henelle annetan.
Jaak 1:6 Mutta hen anocan Uskosa ilman epälemet/ Sille/ ioca epeile/ se ombi Meren Alon caltainen/ ioca

Twlelda aietan ia prijskoitetan.
Jaak 1:7 Sencaltainen Inhiminen elken luuco/ ette hen iotain HErralda saapi.
Jaak 1:8 Yxi Epäleua ombi horiuua caikisa henen Teisens.
Jaak 1:9 Mutta yxi weli ioca neurä ombi/ kehucan henen Corghotoxesans/
Jaak 1:10 Ja wastoinpäin/ ioca Rikas ombi hen kehucan henen Alandamisesans. Sille ette ninquin Roohon Cu'coistos pite henen poiskatoman.
Jaak 1:11 Auringo yleskoitta Helten cansa/ ia Roho taipu/ ia henen Cuckans poiswarise/ ia henen Cuniudhens mooto hucastui. Nein mös sen Rickan pite henen Tauaroisans taipuman.
Jaak 1:12 Autuas ombi se Mies ioca Kiusauxen kersipi/ Sille coska he' coeteltu ombi/ pite henen saaman sen Elemisen Crunun/ ionga Jumala ombi luuanut ninen iotca hende racastauat.
Jaak 1:13 Elken kengen sanoco coska hen kiusatan/ ette hen Jumalalda kiusatan/ Sille eipe Jumala ole kiusaia pahude' päin/ nin ei hen kete' kiusa.
Jaak 1:14 Waan iocainen kiusatan/ coska hen omasta Himosta poiswedheten ia haucutellan/
Jaak 1:15 Senielken coska Himo ombi sigitenyt/ synnyttepi hen Synnin/ Mutta Syndi coska hen teutetty ombi/ nin se synnyttepi Cooleman.
Jaak 1:16 Elket exykö rackat Welieni/ caiki hyue Ando/
Jaak 1:17 ia caiki teudhelimen Lahia ylhelde tulepi Walkiudhein Iselde/ ionga tyköne ei ole ycten mwtosta/ eli wahetosta/ Walkiudhen ia pimeydhe'.
Jaak 1:18 Hen ombi meite synnyttenyt henen tadhons ielkin Totudhen Sanalla/ Senpäle ette me olisimma wtiset henen Loondocappaleistans.
Jaak 1:19 Senteden rackat Welieni/ olcoho' iocaine' Inhiminen nopea cwleman/ mutta Hidhas puhuman/ ia Hidhas Wihaan.
Jaak 1:20 Sille ette Inhimisen wiha ei tee miten Jumala' edes quin oikein on.
Jaak 1:21 Senteden poispangatta caiki Saastaus ia caiki Pahuus/ ia ruuetca Siweydhen cansa Sana wastan/ ioca teisse jstutettu ombi/ ioca woipi teiden Sielu'na Autuaxi saatta.
Jaak 1:22 Mutta olcat Sanan tekiet ia ei cwliat waiuoin/ itze teiten petteden.
Jaak 1:23 Sille ios iocu on Sanan Cwlia/ ia ei Tekie/ hen ombi sen miehen caltainen/ ioca henen rumilisen Casuons Speilis curkistele.
Jaak 1:24 Sille sijttequin hen curkistellut oli itzens/ mene he' cocta pois/ Ja cocta hen vnhotti millinen hen oli.
Jaak 1:25 Mutta ioca lepitzecatzopi sihen wapaudhen Teudelisen Lakijn/ ia kijnipysypi/ ia ei ole Unhottaua Cwlia/ waan Tööntekie/ Se sama tulepi Autuaxi henen teghosansa.

Jaak 1:26 Mutta ios nyt iocu teidhen keskenen näky Jumalalinen oleua ia ei suista henen Kieldens/ waan wiettelepi henen Sydheme's/ Sen Jumalanpaluelus ombi turha.
Jaak 1:27 Yxi puhdhas ia Saastatoin Jumala'paluelus teme ombi Isen ia Jumalan tyköne/ etzimen nijte Oruoia ia Leskie heidhen murehisans/ ia itzens saastatoinna Mailmasta pitemen.

II. Lucu.

Jaak 2:1 RAckat Welieni/ Elket site sixi pitekö/ ette Usko JESUSEN CHRISTUSEn meidhe' HErran päle Cunnialisuteen taitapi Inhimisten modhon catzomisen kersie.
Jaak 2:2 Sille ios teiden Seuracunnan siseltulis iocu Mies cantadhen Culta Sormusta/ ia kijldeuelle watelle puetettu.
Jaak 2:3 Nijn tulis mös siselle yxi Kieuhä Rysylle/ ia te catzoisitta hene' polens ioca kijldeuet Waatet candapi/ ia sanoisitta henelle/ Istu Sine tesse hyuesti. Ja sille Kieuhelle sanoisitta/ seiso Sine sielle/ taicka jstu tesse minun Jalghoisani.
Jaak 2:4 Ja eipe te site Oikein aiattele/ Waan te tuletta Domarixi/ ia teette pahan eroituxen.
Jaak 2:5 Cwlcatta minun rackat Welieni/ eikö Jumala ole wlosualinut temen Mailman Kieuhie iotca Uskosa rickat ouat/ ia Waldakunnan periliset/ ionga hen lupasi nijlle ioilda hen racastetan?
Jaak 2:6 Mutta te oletta sen Keuhen heueisnyet. Eikö ne Rickat wäkiwalda teidhen wastan pruca ia wedhe teite Oikeudhen eten?
Jaak 2:7 Eikö he mös pahasti puhu sijte hyueste Nimeste/ ioista te nimitetut oletta?
Jaak 2:8 Jos te sen Kuningalisen Lain teutette Ramatun ielkin. Racasta sinun Lehimeises ninquin itze sinus/ nin te hyuestiteet/
Jaak 2:9 Mutta ios te Inhimisten Mooto catzotta/ nin te synditeet/ ia rangaistan Lailda ninquin ylitzekeupeiset.
Jaak 2:10 Sille ios iocu coco Lain pite/ ia rickopi ydhes/ se on caikista Wicapä.
Jaak 2:11 Sille ette se ioca sanoi/ Ei pidhe sinun Horitekemen. Hen ombi mös sanonut/ Ei pidhe sinun Tappama'. Jos ett sine nyt Hooriatee/ mutta tapat/ nin sine olet Lain ylitzekieupiaxi tullut.
Jaak 2:12 Nein te puhucat/ ia nein te tehket/ ninquin ne iotca wapaudhen Lain cautta pite Domittaman.
Jaak 2:13 Mutta yxi laupiatoin Domio pite henen ylitzens kieumen ioca ei ole Laupiutta tehnyt. Ja Laupius kehupi Domiota wastan.
Jaak 2:14 Mite se autta rackat Welieni/ ios iocu sanopi henellens Usskon oleuan/
Jaak 2:15 ia ei quitengan henelle Töite ole? Taitaco se Usko henen Autuaxi saatta?
Jaak 2:16 Mutta ios nyt yxi weli taicka Sisar alasti olisit/ ia putuisit iocapeiueste Rauindota/ ia iocu teiste

sanois heille/ Jumala teite autacon/ lemmittäke teiten/ ia rauitca teiten/ Ja ette te quitengan anna heille miteken Rumijn taruetta.
Jaak 2:17 Mite se heite autais? Nein mös Usko coska ei henelle Töite ole/ ombi hen itzesens coollu.
Jaak 2:18 Mutta nyt macta iocu sanoa/ Sinulla ombi Usko/ ia minulla ombi Tööt/ Osotta minulle sinun Uskos sinun Töilles/ Nin mineki mös tadhon minun vskon osotta minun Töilleni.
Jaak 2:19 Sine vskot ette ainoa Jumala ombi/ Sen sine oikein teet/ Ja Perkelet mös sen vskouat ia wapiseuat.
Jaak 2:20 Mutta tadhockos tiete sine turha Inhiminen/ ette vsko ilma' Töite coollu ombi.
Jaak 2:21 Eikö Abraham meiden Isen Töidhen cautta ole Wanhurskatettu/ coska hen Poiansa Isaachin Altarille wffrasi?
Jaak 2:22 Sijne sine näet/ ette Usko ombi ynnewaicuttanut henen Töidhens cansa/ ia ette Usko ombi Töiste teudhelisexi tullut.
Jaak 2:23 Ja ombi se Ramattu teutetty ioca sano/ Abraham vskoi Jumalan/ ia se luetin henelle Wanhurskaudhexi/ ia Jumalan Ysteuexi cutzutin.
Jaak 2:24 Nijn te sijs näette/ ette Inhiminen Töiste Wanhurskatan/ ia ei waiuoin Uskosta/
Jaak 2:25 Samalmoto mös se Porto Rahab/ eikö hen Töiste Wanhurskattu ole coska hen coriasi ne Sana'candaiat/ ia toista Tijete möte heite wloslaski?
Jaak 2:26 Sille ninquin Rumis ilman Hengete coollut on/ Nin mös Usko on ilman Töite coollut.

III. Lucu.

Jaak 3:1 ELket rackat Welieni/ iocainen pytkö Opettaiat olla/ Tieten/ ette me site swreman Domion saama.
Jaak 3:2 Sille moninaises me caiki putu'ma. Mutta ioca ei Puhesa langea/ se on teudhelinen Mies/ ioca woi mös coco rumins Suiszila hallita.
Jaak 3:3 Catzo me panema Heuoisten Suhun Suitzet/ ette he meite cwlisit/ ia heiden coco rumins me ymberinskänem.
Jaak 3:4 Catzos/ Laiuat mös echke quinga swret ne ouat ia ialoilda Twlilda aetan/ quite'gi he ymberiketen pienelle Styryllä cuhunga hen tacto ioca sen hallitzepi.
Jaak 3:5 Nin mös Kieli ombi yxi piskuinen Jäsen/ ia swret cappalet wlostoimitta.
Jaak 3:6 Catzos/ yxi wähe tuli/ quinga swren Metzen se sytyttepi? Ja Kieli o'bi mös yxi Tuli/ yxi Mailma wärytte teune's. Nin ombi Kieli meide' Jäsenein seas/ ia saastutta coco rumin/ ia ylessytyttepi caiken meiden Meno'na/ coska se Heluetiste ylessyttypi.

Jaak 3:7 Sille ette caiki Loonot seke Petoin ette Linduin/ ia Kermetten ia Merelisten/ Lakioitetan/ ia lakioitut ouat Inhimilisesta Loonosta.
Jaak 3:8 Mutta Kieldä ei yxiken Inhiminen taida lakioitta/ se Leuotoin pahuus/ teusi surmalisie Myrkyie.
Jaak 3:9 Sen cautta kijte'me me Jumalata ia Ise/ ia sen sama' cautta me kiroileme Inhimisie iotca Jumalan Cuuan ielkin loodhut ouat.
Jaak 3:10 Samasta Suusta Kitos ia Kirous wloskieuuet. Eipe sen nijn (rackat Welieni) oleman pidhe.
Jaak 3:11 Wloskohuco mös yxi Lehdhe ydheste Hoosta makian ia caruan wedhen?
Jaak 3:12 Taitaco mös/ rackat weliet/ yxi Ficuna Puu ca'da Oliu/ taicka wina puu Ficunata? Nin ei taidha mös yxiken Lehdhe soolaista ia makiata wette anda.
Jaak 3:13 Cuca Wisas ia Cauala ombi teidhen keskenen? Se osottacan henen hyuelle Menollans henen Töönse Siweydhes ia wisaudhes.
Jaak 3:14 Mutta ios teille ombi catkera kijuaus/ ia Rijta teidhe' Sydemesen/ nin elket kerskaco/ ia elket walectelco Totutta wastan.
Jaak 3:15 Sille eipe teme ole se wisaus ioca ylehelde tullut ombi/ wa' Maalinen/ Inhimilinen/ ia Perkelelinen.
Jaak 3:16 Sille ette cusa Kijuaus ia Rijta ombi/ sielle ombi Secaseuraus/ ia caiki paha Meno.
Jaak 3:17 Mutta se Wisaus ioca ylhelde ombi/ se on ensin puhdas/ sitelehin Rauhalinen/ Siuie/ Uskoittaua/ teusi Laupiutta/ ia hyuie Hedhelmite/ Eriseuratoin Wlconcullatoin.
Jaak 3:18 Mutta ne Wanhurskaudhen Hedhelmet/ kylueten rauhasa ninen iotca Rauhan piteuet.

IV. Lucu

Jaak 4:1 CUsta Sodhat ia Rijdhat tuleuat teiden keskenen? Eikö he sijte tule? nimittein/ teiden Himoista'ne/ iotca sotiuat teiden * iäsenisenne?
Jaak 4:2 Te Himoitzetta/ ia eipe te sen cansa saa. Te cadhetitta ia kijuatte/ ia eipe te sen ca'sa woita. Te sodhitta ia tappeletta/ ia eipe teille ole/ Senteden ettet te mite ano.
Jaak 4:3 Te anotta ia eipe te saa/ Senteden ette te pahasti anotta/ nimittein sihe'/ ette te teiden Himoisanne sen culutaisitta.
Jaak 4:4 Te Hoorintekiet in Hoorat/ ettekö te tiedhe/ ette Mailman Ystewuys ombi Jumalan Wihalisus? Joca sijs tactopi Mailma' Ysteue olla Hen tulepi Jumalan Wihalisexi.
Jaak 4:5 Eli lwletaco te/ ette Ramattu sanopi turhan? Hengi ioca teisse asupi/ himoitzepi Cateusta wastan/
Jaak 4:6 ia andapi runsasti Armon.
Jaak 4:7 Nin olcat sijs Alamaiset Jumalalle/ Mutta wastanseisocat Perkelet/ nin hen pakene teiste.

Jaak 4:8 Lehestyke Jumalalle/ nin hen lehestypi teille. Puhdistaca teiden Kätenne O te Synneiset/ Ja percacat teiden Sydhemenne te Caximieliset.
Jaak 4:9 Olcat Radhoiliset/ ia kersiket coua/ ia idkeket. Teiden Naurunna kendyken Idkuxi/ ia teiden Ilonna Murehexi.
Jaak 4:10 Neuriteket teiten Jumalan Casuon eten/ nin hen teite yleskodhenda.
Jaak 4:11 Elket panetelco keskenen rackat Weliet. Joca panettele weliens/ ia Domitzepi weliens/ hen panetele Lakia/ ia Domitzepi lain. Mutta ios sine domitzet Lain/ nin et ole sine Lain Tekie/ Waan Domari.
Jaak 4:12 Sille yxi ombi Lainandaia/ Joca woipi wapautta ia cadhotta. Cuca sine oleit/ ioca toista Domitzet?
Jaak 4:13 Lach nyt/ te quin sanotta. Tenepene taicka Homenna/ mengem sihen eli sihen Caupungijn/ ia wiettekem sijne ydhen Woodhen/ ia caupatechkem ia woittacam/
Jaak 4:14 iotca epätiedhette mite Homena tapactupi. Sille mike ombi teiden Elämen? Se ombi yxi Leuueh/ ioca wähexi Hetkexi ilmestupi/ mutta sitelehin se poiskatopi. Jonga edheste teiden piti sanoman.
Jaak 4:15 Jos Herra tactois/ ia me eleisime/ nin me tekisim site taica täte.
Jaak 4:16 Mutta nyt te teiten kerskatta teiden Coreuxisan. Caiki sencaltainen Kerskaus ombi paha.
Jaak 4:17 Sille ioca taita hyue tehdhä ia ei tee/ henelle ombi se synnixi.

V Lucu

Jaak 5:1 Lach nyt/ te Rickat/ idkeket ia wlgocat teiden Wiheleitzydhen päle/ ioca teiden ylitzen tulema' pite.
Jaak 5:2 Teidhen Rickaudhen ouat medhänyet/
Jaak 5:3 Teidhen waaten ouat coidhellut/ Teiden Cultanna ia Hopianna ouat roostunuet/ ia heidhe' roostens pite oleman teille todhistoxexi/ ia pitepi teidhen Lihanna ylessyömen ninquin yxi tuli.
Jaak 5:4 Te oletta Rickaudhen tauaroitzenuet teille wimeisine peiuine. Catzo/ Tömieste' palca iotca teiden Macundain Elon leicanuet ouat/ ioca petoxella ei ole teilde maxettu/ Ninen Elonleicaitten Parghut ia hwdhot ouat siselletulluet Herra' Sabaothin Coruihin.
Jaak 5:5 Te oletta Hercuisa elenyet maan päle/ ia oletta teide' Hecuman pitenyet/ ia teidhen Sydhemen sötellyet ninquin Teuraspeiuexi.
Jaak 5:6 Te oletta dominuet sen Wanhurskan ia tappanuet ia ei hen ole teite wastanseosonut.
Jaak 5:7 Nin olcat sis Kersiueiset/ rackat Weliet/ haman HERran tulemisen asti. Catzo peltomies odotapi site callista Maan Hedhelmete/ ia ombi kersiueinen sihenasti quin hen saapi Amulisen ia Illalisen Saten.
Jaak 5:8 Nin olcat te mös kersiueiset ia wahuistacat teidhen Sydhemen/
Jaak 5:9 Sille ette Herra' Tulemus lehestypi. Elket Hoaco/ rackat Welieni/ toinen toistan wastan/ Senpäle/

ettei te cadhotetuxi tulisi. Catzo/ se Domari ombi Ouen edhes.
Jaak 5:10 Ottacat/ minun rackat Welieni/ waiuan ia kersimisen Esicuua nijste Prophetista/ iotca teille puhunuet ouat Herran Nimee'/
Jaak 5:11 Catzo/ me lausumma ne Autuaxi/ iotca kersinyet ouat. Sen Hiobin kersiueisyden te olette cwlluet/ ia Herran Lopun te nehnuet oletta/ Sille ette Herra ombi sangen Laupias/ ia yxi Armactaia.
Jaak 5:12 Ennen caikia/ rackat Weliet/ Elket wannoco/ eike Taiuan cautta eike Maan/ eike mös ycten mwta olgho teidhen puhenna se Nin/ quin on Nin/ ia se olcohon Ei/ quin Ei ole. Sen päle ettei te langeisi wlconcullasutehen.
Jaak 5:13 Kersikö iocu teidhen seasan? Hen rucolkan. Jos iocu o'bi hyues mielesens? se weisatcan Psalmi.
Jaak 5:14 Jos iocu on teisse Sairas? he' cutzucan tygens Seuracunnan Papit/ ia rucoelcaat henen pälens woidellen henen Oliulla Herran Nimeen.
Jaak 5:15 Ja se Uskon rucuus parandapi sen Sairastauan/ ia Herra henen yleskohdendapi/ Ja ios hen ombi syndietehnyt/ ne pite henelle andexiannetaman.
Jaak 5:16 Tunnustaca keskenen toinen toisellenna Ricoxenna/ ia rucolca toinen toisen edeste/ ette te teruet olisitta/ Sille ette sen wanhurskan Rucous palio woipi/ coska hen totinen ombi.
Jaak 5:17 Elias oli yxi Inhiminen nise haluisa wicapä quin mekin/ ia hen rucoili yhden Rucouxen/ ettei pitenyt sataman/ ia ei mös satanu Maan päle colmen Woonna/ ia cwtena Cucauna.
Jaak 5:18 Ja taas hen rucoili/ ia Taiuas annoi Saten/ ia Maa edestoi Hedhelmens.
Jaak 5:19 Rackat Welieni/ ios iocu teidhen keskenen exyis Totudhesta/ ia iocu henen palautais/
Jaak 5:20 Se tietken ette ioca Synneitzen palauttapi henen Tijens exymisesta/ se ombi wapahtanut yhden Sielun Coolemasta/ ia peittepi Synnein palioudhen.

Alcupuhe P. Judan Epistolan päle.
Teme P. Judan Epistola ombi wloswedhetty ia kirioitettu/ sijte toisesta P. Petarin Epistolasta/ nin ette caiki Sanat ouat lehes yhdencaltaiset.
Ja puhu nin Apostoleista quin yxi Opetuslapsi cauua' heiden ielkins.
Ja hen edeswetepi mutamita Sanoia ia Teghoia/ iotca Ramatusa ei cussan leute.
Minge syn tehden/ ouat mös ne wanhat yllytetut/ Temen Epistolan poisheittemen/ muista P. Ramatuista ia Päkirioista/ Nin ettei hen caiketi/ muidhen Apostoleitten Epistolain werdana pidhetty.
Sihen mös tule/ etei teme Apostoli Judas ollut tullut Grekin maalle/ wan Persian Maacundaan/ ninquin sanotan/ ettei hen ole ensinken Grecain Kielelle kirioittanut.
Senteden waicka mine hende couan kiteisin/ ombi hen sittekin yxi keluotoin Epistola/ ninen Päkiriain seas luetta ioca vskon Perustoxen paneman pideis.

P. Judan Epistola.

Juud 1:1 JUdas Jesusen Christusen Paluelia/ Mutta Jacobin Welij/ nijlle cutzutuille/ iotca Ises Jumalas pyhitetut ouat/ ia Jesuses Christuses wapadhetut.
Juud 1:2 Jumala lisekön teille palio Laupiutta/ ia Rackautta.
Juud 1:3 Te rackat/ ette minulla oli swri ahkerus teille kirioittaman/ meidhen ychteisesta Terueydhesta/ pidhin mine sen tarpelisna/ teite Kirioitoxella manata/ Ette te vskon polesta kiluoitelisitta/ ioca widoin Pyhein eten ombi annettu.
Juud 1:4 Sille ette mutamat Jumalattomat Inhimiset ouat mös ynne siselle liucactanuet/ Joista muine' kirioitettu oli sencaltaisehen Rangaistoxeen. He ouat Jumalattomat/ ia weteuet meiden Jumalan Armon Irtautehen/ ia kieldeuet Jumalan/ ioca ainoa Haltia on/ ia meiden Herran Jesusen Christusen.
Juud 1:5 Mutta mine tahdon teille muistutta/ ette te widhoin sen tiedheisitte/ ette Herra coska hen Canssans Egiptiste teruenne wloswienut oli/ taas hen ne iotca ei wskonuet huckasi/
Juud 1:6 Ja mös ne Engelit/ iotca ei heiden Esiwaldans pitenyet/ waan ylenannoit heiden Codhonsa/ ombi hen ketkenyt sihen swren peiuen Domihon asti/ ijancaikisilla Cahleilla pimeydhese.
Juud 1:7 Ninquin mös Sodoma ia Gomorra/ ia ne Lähicaupungit iotca samalla modholla heiden cansas Hauriuxisa synditehnyet olit/ ia ouat * wieralisen Lihan ielkin keunyet. Ne ouat Esi cuuaxi pannut kersimen site ijancaikista Tulen Pijna.

Juud 1:8 Samalmoto ouat mös neme Une'nekiet/ iotca liha saastuttauat/ Mutta Herraudhet he ylencatzouat/ ia ne Maiestatit he pilcauat.
Juud 1:9 Mutta Michael se ylimeine' Engeli coska he' taistellen Perkele' cansa riteli/ Moisesen Rumijsta/ ei hen rohgiennut wlossanoa Domiota/ sijte pilcasta/ waan sanoi/ Herra sinun rangaiskon.
Juud 1:10 Mutta neme pilcauat nijte ioista he euet miten tiede. Mutta mite he Loonnon cautta tietäuet/ ninquin mwdki iäriettömet Pedhot/ nijse he turmelduuat.
Juud 1:11 We heien/ Sille he kieuuet Cain Tijelle/ ia langeuat sen Balaamin Exytoxeen palcan tehden/ ia huckuuat Choren Capinasa.
Juud 1:12 Neme Häpien pilcut/ pramauat teiden Lahioistanna ilman cartamista/ itzens irtalisesta caiten/ He ouat wedhettömet piluet iotca twlesta ymberinsaeta'/ paliahat hedelmettömet puut/ cahdesti coolluet/ ia iurinense reiueistut/
Juud 1:13 Meren iulmat Aalot iotca heiden Oman Häpiens wloswachtuuat/ Exyueliset Tähdhet/ ioille se pimeudhen mustaus tähdhelle pandu ombi ijancaikisesta.
Juud 1:14 Nin ombi mös semmotoisista se Enoch Seitzemes Adamista ennen noitunut ia sanonut/ Catzo/ Herra tulepi monen tuhane' Pyheins cansa/
Juud 1:15 Domoita tekemen caikein ylitze/ ia rangaitzeman caikia nijte iotca Jumalattoma ouat/ caikein heide' Jumalattoma' Meno'sa Töiden tehde'/ Joine'ga cansa he ouat Jumalattomat olluet/ ia caikista nijste couista/ quin ne Jumalattomat Synneiset ouat hende wastan puhunuet.
Juud 1:16 Neme ouat Napisiat ia * Walitaiat/ omain himoins ielkin waeldauaiset. Ja heiden Suuns puhupi röukiöite sanoia/ ia jhmeteleuet Inhimisten Moodhoia/ tarpens tehdhen.
Juud 1:17 Mutta te minun rackani/ muistelcat nijte sanoia iotca teille ennen sanotut olit/ meiden HErran Jesusen Christusen Apostoleilda/ quin he teille sanoit/
Juud 1:18 ette wimeisella Aialla tuleuaiset ouat Pilcaijat/ iotca heidhen omisa Himoisans sijne Jumalattomas Menos waeldauet.
Juud 1:19 Neme ouat ne/ iotca Eriseurauxet tekeuet/ Lihalliset/ ioilla ei Hengie ole.
Juud 1:20 Mutta te minu' rackani/ ylesrake'daka teiten itze/ teiden caikia pyhimen Uskona päle sen pyhen Hengen cautta/ Ja rucolcat/ ia piteket teite keskenen Jumalan Rackaudhesa/
Juud 1:21 ia odhottacat meiden HERran Jesusen Christusen Laupuitta ijancaikisehe' Elemehe'.
Juud 1:22 Ja piteket teme Eroitus/ ette te teiten * mwtamitten päle armadhaisitte/
Juud 1:23 mutta monicactoia Pelghon cansa Autuaxi tekisitte/ ia temmatca Heite Tulesta/ Ja wihatca site Lihasta saastatuta Hametta.

Juud 1:24 Mutta henelle ioca teite woipi ilman wighata wariella/ ia seisotta henen Casuoins Cunnialisudhen eten/ nuctetomat Riemun cansa.
Juud 1:25 Sen Jumalan/ ioca yxinens Wisas ombi/ meide' Wapactaian/ olcohon Cunnia/ ia Maiestati/ ia Walda/ ia Woima/ nyt ia caikes ijancaikisudhesa/ AMEN.

** Walittaiat) Ei coska' nin Kieu quin he tactouat/ he taitauat caiki Asiat Domita/ souitta ia asetta/ ia ei miten heite tydhyte/ waan omast Aiwustans he caiki paramin toimttauat heiden heijun lulons ielkin * Mwtamitten) Se on/ mwtamita te wahuistacat/ mwtamita te rangaiska/ quitengin pelgon cansa/ Ei ylpeyxella/ senpäle ette te Heite sijte ijancaikisen Tulen ia Cadhotoxen Waarasta poistemmaisitta.*

Se P. Johannesen Theologin Ilmestus.

I. Lucu.

Ilm 1:1 TEme ombi se Jesusen Christusen Ilmestus/ ionga Jumala henelle annoi/ iulghista henen Paluelioillens/ mitke pian tapactuman pite. Ja ombi ne tietteuexi tehnyt/ ia lehettenyt henen Engelins cautta/ henen Palueliallens Johanneselle/
Ilm 1:2 ioca todhistanut oli Jumalan Sanan/ ia sen Todhistoxen Jesusesta Christusesta/ mite hen nähnyt oli.
Ilm 1:3 Autuas ombi se/ ioca lukepi ia cwlepi temen Prophetian Sanat/ ia pitepi ne mitke sijne siselkirioitetut ouat/ Sille/ Aica ombi lesnä.
Ilm 1:4 Johannes nijlle seitzemelle Seurakunnille Asias. Armo olcohon teille ia Rauha/ henelde ioca ombi/ ia ioca oli/ ia ioca tuleua on/ Ja nijlde seitzemilde Hengilde/ iotca ouat henen Stolins edhes/
Ilm 1:5 ia Jesuselda Christuselda/ ioca ombi se vskolinen Todhistaia ia se Esicoinen Cooluista ia Maan Kuningadhe' Pämies. Sille ioca meite racasti/ ia pesnyt on meite meiden Synnistenne henen Werellens/
Ilm 1:6 ia tehnyt meite Kuningaixi ia Papeixi/ Jumalan ia henen Isens edes/ Henelle olcohon Cunnia ia walda ijancaikisesta ia ijancaikisehen/ Amen.
Ilm 1:7 Catzo Hen tulepi Piluein cansa/ ia iocaitzen Silmen pite henen näkemen/ ia iotca henen pistänyet ouat/ ia caiki Maan Sucucunnat itzens pite suruman/ nin tosin/ Amen.
Ilm 1:8 Mine olen se A ia O/ se Alcu ia Loppu/ sanopi HERRA/ ioca ombi/ ioca oli/ ia ioca tuleua on/ se Caikiwaldias.
Ilm 1:9 Mine Joha'nes teide' Welien/ ia Osaline' Waiuasa ia Waldakunnasa/ ia Kersimises Jesuses Christuses/ olin sijne Loodhosa ioca cutzutan Pathmos/ Jumalan Sanan tedhen ia Jesusen Christusen Todhistoxen.
Ilm 1:10 Mine olin Hengese yctene Su'nuntaki peiuene/ ia cwlin minun iälghiseni/ swren Änen/ ninquin Basunan/ sanouan.
Ilm 1:11 Mine olen se A ia O/ se ensimeinen ia se Wimeinen.
Ilm 1:12 Ja mites näet/ se kirioita ycten Kirian ia lehäte nijlle Seuracunnille iotca ouat Asias Epheson kesin/ Ja Smyrnan kesin/ ia Pergamin kesin/ ia Thyatiran kesin/ ia Sardin kesin/ Philadelphian kesin ia Laodicea' kesin.
Ilm 1:13 Ja mine kiensin catzoman sen Änen ielkin ioca minun cansani puhui. Ja minun kienteiseni/ näin mine seitzemen Cullaista Kyntilialca/

Ilm 1:14 ia ninen cullaisten Kyntilialcain keskelle yden Inhimisen Poian modhoisen/ watetun pitkelle Hamella/ ia wötettyn ymberins Rinnan cullaisella Wöelle.
Ilm 1:15 Mutta henen Pääns ia Hiuxens olit Walkiat ninquin walkiat Willat/ ia ninquin Lumi.
Ilm 1:16 Ja henen Silmens ninquin Tulen Leimaus/ ia henen Jalcans ninquin cwma Waski/ quin Wgnisa hehcuuat Ja hene' Änens ninquin palion Wedhen Hyminä.
Ilm 1:17 Ja piti seitzemen Techtie oikeas kädhesens. Ja henen Suustans wloskieui caxitereinen Miecka/ ia henen Casuonsa paistit/ ninquin se kircas Auringoinen.
Ilm 1:18 Ja quin mine henen näin/ langeisin mine henen Jalcains eten ninquin coollu. Ja hen pani Oikean Kädhense minun päleni ia sanoi minulle/
Ilm 1:19 Ele pelke/ Mine olen se ensimeinen ia se Wimeinen/ ia se Eleue. Mine olin coollu/ ia catzo mine olen Eleue ijancaikisesta ijancaikisehen/ ia minulla ombi ne Heluetin ia Cooleman Auamet. Kirioita mites nähnyt olet/ ia mite ouat/ ia mite tapactuman pite testelehin.
Ilm 1:20 Se Salaus nijste seitzemeste Techdeste iotcas nähnyt olet minun oikias Kädheseni/ ia ne seitzemen cullaista Kyntilialca.
Ilm 1:21 Ne seitzemen Techtie/ ouat ninen seitzemen Seurakundain Engelit/ ia ne seitzemen Kyntilialca iotcas nähnyt olet/ ouat seitzemen Seuracunda.

II. Lucu.

Ilm 2:1 JA sille Ephesin Seurakunnan Engelille kirioita. Neite sanopi se ioca pitepi ne seitzemen Tectie henen oikeasa Kädhesens/ ioca kieupi ninen seitzemen cullaisen Kyntilialkain keskelle.
Ilm 2:2 Mine tieden sinu' Tekos ia Töös ia sinun Kersimises/ ia ettet sine woi kersie nite Pahoia/ ia olet nite kiusanut/ iotca sanouat heidhens oleuan Apostolit/ ia eiuet quitengan ole/ ia leusit heiden Walecteliaxi/
Ilm 2:3 ia sine wedhätit ia kersit/ Ja minun Nimeni teden sine töteteit ia edh ole wäsynyt.
Ilm 2:4 Mutta minulla ombi sinua wastan/ ette sine sen sinun ensimeisen Rackaudhes ylenannoit.
Ilm 2:5 Muista sijs custas poislangesit ia tee para'nosta/ ia tee ensimeiset Töet. Jos mutoin/ nijn tulen mine sinulle pian/ ia poissööxen sinun Kyntilialgas sialdans/ Ellet sine parannosta tee.
Ilm 2:6 Mutta se sinulla on/ ettes wihaisit ne Niculaisten Töet/ iotca minekin wihan.
Ilm 2:7 Jolla Corua ombi/ hen cwlcan/ mite Hengi sanopi Seuracunnille. Woittaialle mine annan södhä sijte Elemen Puusta ioca keskelle Jumalan Paradisis ombi.
Ilm 2:8 Ja sille Smirneusten Seuracunnan Engelille kirioita. Neite sanopi se ensimeinen ia se wimeinen/ ioca oli coollu ia on Eleuexi tullut.

Ilm 2:9 Mine tiedhen sinun Tekos ia waiuas ia kieuhydhes (mutta sine Ricas olet) ia ninen Pilcan/ iotca sanouat heidens Juttaixi/ ia euet ole/ Waan ouat Satanan Joucko.
Ilm 2:10 Äle miten nijste pelke ioita sinun kersimen pite. Catzo Perkele ombi mwtomita teiste heitteue Fangiuxen/ Senpäle ette teite kiusataisijn/ ia pitemen Waiua kymmenen Peiue. Ole Uskolinen Cooleman asti/ nin mine annan Sinulle sen Elemen Crunun.
Ilm 2:11 Jolla Corua ombi hen cwlcan mite Hengi sanopi Seuracunnille. Joca woittapi/ ei he' wahingoiteta sijte toisesta Coolemasta.
Ilm 2:12 Ja sille Pergameisen Seurakunnan Engelille kirioita/ Neite sanopi se/ iolla ombi se caxitereinen Miecka/
Ilm 2:13 Mine tiedhen sinun Teghos ia cusas asut/ cusa se Satanan Stoli ombi/ Ja sine pidhet minun Nimeni/ ia et kieldenyt minun vskoani/ Ja minun peiuineni ombi Antypas minu' vskolinen Todhistaian ioca tapetin teiden tykenen/ cusa Satanas asupi.
Ilm 2:14 Mutta wehe minulla ombi sinua wastan. Ette sinulla sielle ombi nijte iotca piteuet Balaamin Opetosta. Joca opetti Balachin cautta yhden pahannoxen ylesottaman Israelin Lasten eten/ sömen Epäiumalden Uffria/ ia Salawooten pitemen.
Ilm 2:15 Nin mös sinulla ombi nijte iotca piteuet Niculaisten Opetusta/ iota mine wihan.
Ilm 2:16 Tee Parannosta/ Mutoin mine tulen sinulle pian/ ia tappelen heiden cansans Minun Suuni Miekalla.
Ilm 2:17 Jolla Corua ombi hen cwlcan mite Hengi sanopi Seurakunnille. Woittaialle mine annan söde sijte salatusta Mannasta/ ia tadhon anda henelle hyuen Todhistoxen/ Ja sen Todhistoxen cansa wdhen Nimen kirioitetun/ iota eikengen tiedhe/ waan se ioca sen saapi.
Ilm 2:18 Ja sille Thyatiraisen Seuracunnan Engelille kirioita. Neite sanopi se Jumalan Poica/ Jolla Silmet ouat ninquin Tulen Leimaus/ ia henen ialcans ninquin cwma waski/
Ilm 2:19 Mine tieden sinun Tekos/ ia Rackaudhes/ ia Palueluxes/ ia vskos/ ia sinun Kersimises ia sinun Tekos. Ja ne wimeiset enemet quin ne ensimeiset/
Ilm 2:20 waan minulla ombi wehe sinua wastan. Ettes sallit sen waimon Iesabel/ ioca sanopi henens Prophetaxi/ opettaman ia wiettelemen minun Palueliaitani Salawoodet pitemen ia sömen Epeiumaloiten Uffria.
Ilm 2:21 Ja mine annoin henelle Aighan/ ette henen piti paranosta tekemen Salawootestans/ Ja ei hen tehnyt.
Ilm 2:22 Catzo/ mine panen henen wootesen/ Ja iotca henen cansans Horuteen secoiuat/ tuleuat surimban waiuan/ ellei he Paranosta tee heiden Töistens/ Ja henen Lapsens mine Coolemalla tapan.
Ilm 2:23 Ja iocaitzen Seuracunnan tietemen pite/ ette mine olen ioca Munascuut ia Sydhemet tutkin. Ja mine

annan itzecungin teiste oman Töens ielkin.
Ilm 2:24 Mutta teille mine sanon ia muille iotca Thyatiras oletta/ ioilla ei ole teme Opetus/ ia iotca eiuet Tu'denuet ole Satanan Sywuytte (ninquin he sanouat) em mine laske teidhen pälene mwta Coorma/
Ilm 2:25 Quitengin se quin teille ombi/ piteket sihen asti ette mine tulen.
Ilm 2:26 Ja ioca woittapi ia pitepi minun Tekoni haman loppun asti/ Sille mine annan woiman Pacanoitten ylitze/
Ilm 2:27 Ja henen pite heite hallitzeman Rauta witzalla/ ia ninquin Sauenualaian Astiat/ pite henen heite serkemen/
Ilm 2:28 ninquin minekin sain minun Iseldeni/ ia annan henelle Cointecdhen.
Ilm 2:29 Jolla Corua ombi hen cwlkan mite Hengi sanopi Seurakunnille.

III. Lucu.

Ilm 3:1 JA sille Sardin Seurakunnan Engelille kirioita. Neite sanopi se iolla ombi ne seitzemen Jumalan Hengeä/ ia ne seitzemen Techtie. Mine tiedhen sinun Teghos/ Sille sinulla Nimi ombi ettes elet/ ia olet coolut.
Ilm 3:2 Ole walpas ia wahuista nijte muita iotca coolemallans ouat. Sille em mine leunyt sinun Teghoias teudhelisnä Jumalan edhes.
Ilm 3:3 Nin aiattele sijs nyt quingas saanut ia cuullut olet/ ia pidhe se ia tee Paranosta. Ellet sine sijs waluaisi/ nin mine tulen sinu' päles ninquin Warghas/ ia eppes tiedhe mille hetkelle mine tulen sinun päles.
Ilm 3:4 Ombi sinulla mös haruat nimet Sardisa/ iotca eiuet ole hieronuet heiden Waatens/ ia heiden pite waeldaman minun cansani walkeisa waateisa/ Sille he ouat sen werdit.
Ilm 3:5 Joca woittapi/ henen pite nin puetettaman walkeilla waateilla. Ja en mine poispyhi henen Nimiens Elemen Kiriasta/ ia mine tahdon tunnusta henen Nimens minun Iseni edhes/ ia henen Engeleins edhes.
Ilm 3:6 Jolla Corua ombi/ hen cwlcan mite Hengi sanopi Seuracunnille.
Ilm 3:7 Ja sille Philadelphian Seurakunna' Engelille kirioita. Neite sanopi se Pyhe/ se totinen iolla ombi Dauidin Auain/ ioca auapi ia eikengen sulie/ ioca sulkepi ia eikengen aua.
Ilm 3:8 Mine tiedhen sinun Teghos. Catzo/ Mine annoin sinu' etes aukean Ouen/ ia eikengen woi site sulkia/ Sille ette sinulla ombi wehe woima ia olet pitenyt minun Sanani/ ia et kieldenyt minun Nimeäni.
Ilm 3:9 Catzo/ mine annan sinulle Satanan Joucosta/ iotca heidens Juttaixi sanouat/ ia eiuet ole/ waan walecteluat. Cazo mine tahdon waatia heite sihen/ ette heidhen pite tuleman/ ia cumartaman sinun Jalcais edhes/ ia heidhen pite tietemen/ ette mine racastin sinua.
Ilm 3:10 Ettes pidhit minun Kersimiseni Sanat/ Ja mine tadhon mös sinun pite Kiusauxen Hetkeste/ ioca

tuleua ombi caiken Mailmaisen Pirin päle/ kiusamahan nijte/ iotca Maan päle asuuat.
Ilm 3:11 Catzo/ Mine tulen pian/ pidhe mite sinulla on/ ettei kenge' sinun Crunuas ota.
Ilm 3:12 Joca woittapi/ hene' mine teen Pilarixi minun Jumalani Templise/ ia ei sillen pide henen wloskieume'. Ja tadhon kirioita henen pälens minun Jumalani Nimen/ ia sen wdhen Jerusalemin Nimen/ sen minun Jumalani Caupungin/ ioca alasastui Taiuahasta minu' Jumalastani/ Ja sen minun wdhen Nimeni.
Ilm 3:13 Jolla Corua ombi hen cuulcan/ mite Hengi sanopi Seuracunnille.
Ilm 3:14 Ja sille Laodicean Seuracunnan Engelille kirioita. Nite sanopi/ Amen/ se wskolinen ia Totinen Todhistaia/ se Jumalan Loondocappalden Alcu.
Ilm 3:15 Mine tiedhen sinun teghos/ ettet sine kylme ole eike Lemmin/ Joskas kylme taika Lemmin olisit.
Ilm 3:16 Mutta ettes pensie olet/ ia etke kylme etke lemmin/ rupean mine sinua minun Suustani wlosoxendaman.
Ilm 3:17 Sille ettes sanot/ Mine olen Ricas/ ia olen ricastunut ia em mine miteke' taruitze/ ia eipes tiedhe ettes olet culkuia ia Surkea/ kieuhe/ Sokea ia Alastoin.
Ilm 3:18 Mine neuuon sinua ostaman minulda Culta Tulen lepitze selghitettye/ ettes ricastuisit/ ia Walkiat Waatet ioillas sinus pukisit/ ettei sinun alastomas häpie näghyisi/ ia woitele Silmes Silmen woitella/ ettes nekisit.
Ilm 3:19 Joita mine racastan/ nijte mine nuctelen ia rangaisen. Nijn ole sijs Ahkera ia tee Paranosta.
Ilm 3:20 Catzo/ mine seison Ouesa/ ia colcutan/ Jos iocu minun Äneni cuulepi/ ia auapi Ouen/ sen tyge mine siselmenen Echtolista pitemen henen cansans/ ia he' minu' cansani.
Ilm 3:21 Joca woittapi/ sille mine annan istua minu' cansani minu' Stolini päle/ ninquin minekin woitin ia ole' istunut minu' Iseni cansa henen Stolins päle. Jolla Corua ombi/ hen cuulcan mite Hengi sanopi Seuracunnille.

IV. Lucu.

Ilm 4:1 SIjtte mine näin/ ia catzo/ yxi Oui auatin Taiuasa/ ia se ensimeinen Äni ionga mine cwlin minun cansani puhuuan/ ninquin Basunan/ sanouan/ ylesastu tenne ia mine osotan sinulle mite testelehin tapactuman pite.
Ilm 4:2 Ja cochta mine olin Hengese. Ja catzo/ yxi Stoli oli pandu Taiuasen/ ia Stolin päle yxi istuua.
Ilm 4:3 Ja ioca istui hen oli näkyens sen Kiuen Jaspidi ia Sardion caltainen.
Ilm 4:4 Ja Taiuancaari oli ymberins henen Stolians/ näkyens Smaragdin caltainen Ja sen Stolin ymberille oli neliecolmatkymmende Stolia/ ia ninen Stolein päle olit neliecolmatkymmende Wanhinda jstuuaiset puetetut walkeilla wateilla/ ia oli heiden Päsens cullaiset Crunut.

Ilm 4:5 Ja Stolista wloskieuit Leimauxet/ ia pitkeiset ia Änet/ ia seitzemen tulista Lampua palauaista Stolin edhes/ Jotca ouat ne seitzemen Jumalan Hengie.
Ilm 4:6 Ja Stolin edes oli ninquin Clasinen Meri Christallin modholla/ ia keskelle Stolia ia ymberi Stolia nelie Eleiende/ teune Silmie edhes ia tacan.
Ilm 4:7 Ja se ensimeinen Eleien oli Jalopeuran moodhoinen/ ia se toine' Eleien Wasican modoine'/ ia sille colmannella Eleimelle oli ninquin Inhimisen Casuot/ Ja se nelies Eleien oli lendeuen Cotcan moodhoinen.
Ilm 4:8 Ja nijlle nelielle Eleiemelle/ oli cullaki cwsi Sipie ymberille's/ ia he olit wlcoa ia siselde teune Silmie. Ja ei ollut heille Lepoa Peiuelle ia Öelle/ ia sanouat/ Pyhe Pyhe Pyhe ombi se HErra Jumala/ se Caickiualdias/ se ioca oli/ ia se ioca ombi/ ia se ioca tuleuainen on.
Ilm 4:9 Ja coska ne Eleimet annoit Ylistoxen/ ia Cunnian ia Kitoxe' henelle/ ioca jstui Stolin päle/ ioca elepi ijnncaikisesta ijancaikisehen.
Ilm 4:10 Nin ne neliecolmatkyme'de Wa'hinda la'gesit sen Stolin päle istuuaisen eten/ ia cumarsit site Eleuet ija'caikisesta ija'caikisehe'. Ja heitit heide' Crunu's Stolin eten ia sanoit/
Ilm 4:11 Herra/ sine olet madoline' ottama' Ylistoxen ia Cu'nian ia Woima'/ Sille sine olet caiki Loonut/ ia sinun tacdos tedhen o'bi heiden Olemisens/ ia ouat lodhut.

V. Lucu.

Ilm 5:1 JA mine näin Stolin päle Istuuaisen Oikesa Kädhes/ Kirian siselde ia wlco kirioitetun/ seitzemen Insigelin cansa merkitun/
Ilm 5:2 Ja mine näin ydhen wäkeuen Engelin saarnauan swrella änelle. Cuca ombi madholinen Kiria auaman/ ia henen Insigelins ylespästemen?
Ilm 5:3 Ja ei kengen woinut eike Taiuasa/ eike Maasa/ eike Maan alla site Kiria auata/ ia sihen siselcatzoa.
Ilm 5:4 Ja mine sangen idkin/ ettei kengen mahdolinen leutty auaman ia lukeman Kiria/ eike hende näkemen.
Ilm 5:5 Ja yxi nijste Wanhimiste sanoi minulle/ ele idke. Catzo/ se Jalopeura woitti ioca ombi Judan Sucucunnasta Dauidin Juri/ ylesauaman sen Kirian ia ylespästemen henen seitzemen Insigliens.
Ilm 5:6 Ja mine näin ia catzo keskelle Stoli/ ia ninen nelien Eleimen/ ia keskelle Wanhimaitten seisoi yxi Caritza ninquin se tapettu olis/ iolla oli seitzemen Saruia ia seitzemen Silme/ Jotca ouat ne seitzemen Jumalan Hengie/ lehetetyt caikelle Maalle/
Ilm 5:7 ia se tuli ia otti Kirian henen Oikeasta Kädestens ioca Stolin päle istui.

Ilm 5:8 Ja coska se Kirian oli ottanut/ nin langesit ne nelie Eleinde/ ia ne neliecolmatkymmende Wanhinda Caritzan eten/ ia iocaitzela oli Candele/ ia cullaiset Maliat teune Makiahaijusta/ iotca ouat ne pyhein Rucuuxet/
Ilm 5:9 ia weisasit Wtta wirtte sanodhe' Sine olet madholinen ottaman sen Kirian ia sen Insiglit ylespästemen. Sille ette sine olet tapettu/ ia sine lunastit meite sinu' Werelles/ caikinaisesta Seuracunnista ia Kieliste ia Ca'ssasta ia Pacanoista/
Ilm 5:10 Ja Sine olet meite tehnyt meide' Jumalalle Kuniaxi ia Papeixi/ ia meiden pite wallitzeman Maan päle.
Ilm 5:11 Ja mine näin/ ia cuulin monen Engelein änen Stolin ymberi ia Eleinden ymberi/ ia Wanhimitten ymberille/ Ja heiden lucunsa oli mo'da tuhatta kerta tuhatta/
Ilm 5:12 ia sanoit swrella änelle/ Se Caritza ioca tapettu on/ o'bi mahdoline' ottaman Awun ia Rickauden/ ia Wisauden/ ia Wäkewudhen/ ia Cunnian/ ia Ylistoxen ia Kitoxen.
Ilm 5:13 Ja caiki Loondocappalet/ iotca Taiuas ouat/ ia Maan päle/ ia Maan alla/ ia Merese/ ia caiki iotca heisse ouat culin mine heiden sanouan henelle ioca Stolilla istui/ ia Caritzalle. Kijtos ia Cu'nia ia Ylistos ia Woima ijancaikisesta ijancaikisehe'.
Ilm 5:14 Ja ne nelie eleinde sanoit Am'. Ja ne nelie colmatkymmende Wa'hinda langesit heiden Casuoillens ia cumarsit site Eleuet ijancaikisesta ijancaikisehen.

VI. Lucu.

Ilm 6:1 JA mine näin/ ette cosca se Caritza auasi yhden Insigleista/ ia mine cwlin yhden nijste nelieste eleimeste sanouan/ ninquin pitkeisen iylinen/ Tule ia catzo.
Ilm 6:2 Ja mine näin/ ia catzo/ yxi walkea Ori/ ia ioca istui hene' pälens/ piti Joutzen. Ja henelle annetin yxi Crunu/ ia hen wlosmeni woittaman ia saaman woiton.
Ilm 6:3 Ja coska hen auasi sen toisen Insiglin Cuulin mine sen toisen Eleimen sanouan/ Tule ia catzo.
Ilm 6:4 Ja wlosmeni toinen Ruskia Ori/ ia ioca sen päle istui/ henelle annetin Rauha Maasta poisotta/ Ja ette he keskenens piti heidhens tappaman/ ia henelle oli swri Miecka annettu.
Ilm 6:5 Ja coska hen auasi sen colmanen Insiglin/ cwlin mine sen colmanen Eleimen sanouan/ Tule ia catzo. Ja mine näin/ ia catzo yxi musta Ori/ ia henelle ioca sen päle istui/ oli yxi Waaca Kädhes.
Ilm 6:6 Ja mine cwlin yhden Änen/ ninen nelien Eleimen keskelle sanouan/ yxi Mitta Nisuia Colmes euris/ ia colme Mitta Ohria Colmes euris/ ia ele wina ia öliu wahingoita.
Ilm 6:7 Ja coska he' auasi sen neliene' Insiglin cwlin mine sen neliene' eleime' Änen sanoua'/ Tule ia catzo.
Ilm 6:8 Ja mine nein/ ia catzo yxi placki Ori/ ia ioca sen päle istui/ sen Nimi oli Colema ia Helueti he'de

noudatti. Ja henelle woima a'nettin tappaman sen neliene' Osan Maan päle/ Miekalla ia Nälielle ia Surmalla/ ia Petoin cautta Maan päle.
Ilm 6:9 Ja coska hen auasi sen widenen Insiglin Näin mine Altarin alla ninen Sielut iotca Jumalan Sanan tedhen tapetut olit. Ja sen Todistoxen teden ioca heille oli.
Ilm 6:10 Ja he hwsit swrella Änelle/ sanodhen/ Sine Pyhe ia Totine' Herra/ quinga cauuan et sine domitze ia costa meiden Werenne/ nijste iotca Maan päle asuuat?
Ilm 6:11 Ja cullekin heiste annetin walkea waate. Ja sanotin heille ette heiden piti wiele lepemen wähen aica/ sihenasti ette heiden Cansapaluelians ia weliens Lucu teuten tulis/ iotca mös tapettaman piti ninquin Heki.
Ilm 6:12 Ja mine näin/ coska he' auasi sen Cwdhene' Insiglin/ ia catzo/ nin swri Maanieristus tapactui/ ia Auringoinen tuli mustaxi quin Caruasecki/ ia Cuu tuli coconans ninquin Weri/
Ilm 6:13 ia Tehdhet alasputosit Taiuast Maan päle ninquin Fikunapuu waristapi henen Fikunans/ coska hen swresta Twlesta hälyteten.
Ilm 6:14 Ja Taiuas kiemerysti ninquin kämerettu Kiria/ ia caiki Wooret ia Loodhot tulit sijrtynexi heidhe' sioistans.
Ilm 6:15 Ja ne Kuningat maan päle/ ia ne ylimeset ia ne rickat/ ia ne pämihet ia ne wäkeuet ia caiki oriat ia caiki wapahet ketkit heidens Loolijn ia Rotcohin/
Ilm 6:16 ia sanouat Woorille ia Callioille/ la'gteca meiden pälen ia peiteket meite sen Casuoin edheste ioca Stolin päle istupi/ ia Caritzan wihasta.
Ilm 6:17 Sille ette tullut ombi henen swren Wihans Peiue/ ia cuca woipi seisoa?

VII. Lucu.

Ilm 7:1 JA senielken näin mine nelie Engelite seisouan nelien Maanculmain päle/ piteueiste ne nelie Maa' Twlet/ ettei Twlen pitenyt puhaltama' Maan päle/ eike Meren päle/ eike yhdenge' puun päle.
Ilm 7:2 Ja mine näin toisen Engelin ylesastuuan Auringoisen coitosta/ henelle oli se Eleuen Jumalan Insigli/ Ja hwsi surella änelle nijlle nelielle Engelille/ ioille annettu oli wahincoitta Maan ia Meren/
Ilm 7:3 ia sanoi. Elkette wahincoittaco Maata eike merta eike puita/ sihenasti ette me merkitzemme meiden Jumalan Palueliat heide' Otzisansa.
Ilm 7:4 Ja mine cwlin merkituidhen lughun sata ia neliekymmende nelietuhatta/ iotca olit caikein Israelin Lasten Sucucunnasta merkitetyt.
Ilm 7:5 Judan Sucucunnasta/ caxitoistakymende tuhatta merkityt. Rubenin Sucucu'nasta/ caxitoistakymende tuhatta merkityt. Gadin Sucucunnasta/ caxitoistakymende tuhatta merkityt

Ilm 7:6 Asarin Sucucunnasta/ caxitoistakymende tuhatta merkityt. Nephthalin Sucucunnasta/ caxitoistakymende tuhatta merkityt. Manassen Sucucunnasta/ caxitoistakymende tuhatta merkityt.
Ilm 7:7 Simeon Sucucu'nasta caxitoistakymende tuhatta merkityt. Leuin Sucucunnasta caxitoistakymende tuhatta merkityt. Isascharin Sucucu'nasta caxitoistakyme'de tuhatta merkityt.
Ilm 7:8 Zabulonin Sucucu'nasta caxitoistakyme'de tuhatta merkityt. Josephin Sucucu'nasta caxitoistakymende tuhatta merkityt BenJamin Sucucu'nasta caxitoistakyme'de tuhatta merkityt.
Ilm 7:9 Senielkin mine näin/ ia catzo swri Joucko/ iota eikengen lukea woinut/ caikista pacanoista/ ia Canssoista/ ia Kieleiste seisouan Stolin edes ia Caritzan edhes puetetut walkeisa Waateisa/ ia Palmut heide' Käsisens/
Ilm 7:10 Ja he hwsit swrella änelle sanoden/ Terueys olcohon henelle ioca jstupi Stolilla meidhen Jumalan ia Caritzan.
Ilm 7:11 Ja caiki Engelit seisoit ymberins Stolia ia nijte Wanhinbita ymberins ia nijte nelie Eleinde/ ia langesit Stolin eten heiden Casuoins päle/ ia cumarsit Jumalata sanoden/ Amen.
Ilm 7:12 Hyuestisiugnaus ia Cunnia/ ia Wisaus ia Kijtos ia Ylistos ia Awu ia Wekewuys ia woima/ olcon meiden Jumalalle ijancaikisehen Amen.
Ilm 7:13 Ja wastasi yxi nijste Wanhimista ia sanoi minulle/ Cutca ouat neme puetetut walkeisa Waateisa ia custa he ouat tulluet?
Ilm 7:14 Ja mine wastasin Henelle/ HErra/ sinepe sen tiedhet. Ja he' sanoi minulle/ Neme ouat iotca tulit swresta Waiuasta ia ouat heiden Waatens pesnyet/ ia ouat ne walghistanuet Caritzan Werese.
Ilm 7:15 Senteden he ouat Jumalan Stolin edhes/ ia palueleuat hende peuelle ia öelle henen Templisans. Ja ioca Stolilla istupi/ hen asupi heiden pälens.
Ilm 7:16 Eipe he sillen jsoa eike Janoa/ eike mös Auringoinen lange heiden pälens/ Eike yxiken Palauus/
Ilm 7:17 Sille ette se Caritza ioca Stolin keskelle ombi hallitzepi heite/ ia iohdatta heite sen Eleuen Wesilechtein tyge/ Ja Jumala ombi poisquiuaua caiki kynelit heiden Silmistens.

VIII. Lucu.

Ilm 8:1 JA coska he' auasi sen seitzemennen Insiglin/ tuli waickenos Taiuasa lehes polen hetkie.
Ilm 8:2 Ja mine näin seitzeme' Engelite iotca astuit Jumala' eteen/ ia heile annetin seitzeme' Basunata.
Ilm 8:3 Ja yxi toinen Engeli tuli/ ia seisoi Altarin edes/ ia henelle oli cullainen Pyhen saunastia/ ia henelle annetin palio makea haiua/ ette hene' andaman piti caikein Pyhein Rucoxista sen cullaisen Altarin päle Stolin

edes.
Ilm 8:4 Ja sen makea' haiun Sauw Pyhein Rucoxista ylesnousi Engelin Kädheste Jumalan eten.
Ilm 8:5 Ja se Engeli otti Pyhensaunastian ia teutti sen Altarin Tulesta/ ia heitti alas Maan päle. Ja nin tapactuit Pitkeiset ia änet/ ia lemauxet/ ia Maanieristoxet.
Ilm 8:6 Ja ne seitzemen Engelite ninen seitzemen Basunan cansa Hangitzit heidhens Basunilla soittaman.
Ilm 8:7 Ja se Ensimeinen Engeli Basunalla soitti/ ia tulit Racket ia Tuli weren cansa seghoitettu/ ia ne heitettin Maan päle. Ja se colmas osa puista ylespaloit/ ia caiki Wihirieinen Rooho ylespaloi.
Ilm 8:8 Ja se toinen Engeli Basunalla soitti/ Ja Merehen heitettin ninquin yxi swri woori Tulesa palaua.
Ilm 8:9 Ja se colmas osa Mereste tuli Werexi/ ia colmas osa Eleueisiste Loo'docappaleista iotca olit Merese poiscoolit Ja colmas osa Hahdheista hucastui.
Ilm 8:10 Ja se colmas Engeli Basunalla soitti/ ia yxi swri Techti Taiuasta langesi/ paistaua ninquin Tulensoitto/ ia langesi päle colmanen osan Kymeiste ia Wesilechteiste.
Ilm 8:11 Ja sen Techden nimi cutzutan Coirooho. Ja se colmas osa muutui Coirohoxi/ Ja monda Inhimiste cooli wesiste/ ette he olit nin haikeaxi tehdyt.
Ilm 8:12 Ja se nelies Engeli Basunalla soitti/ ia colmas osa Auringoisesta löötin/ ia colmas osa Cuusta/ Ja colmas osa Techdeiste/ nin ette colmas osa heiste pimensi/ ia colmas osa peiueste ei walgaisnut/ Ja öste samalmoto.
Ilm 8:13 Ja mine näin ia cwlin ydhe' Engelin keskelle Taiuasta lendeuen ia sanouan swrella änelle/ Ve/ Ve/ Ve asuuaisten Maan päle/ ninen muinen colme' Engelein Basunan äniste iotca wiele Basunoilla soittaman pite.

IX. Lucu.

Ilm 9:1 JA se Wides Engeli Basunalla soitti/ ia mine negin Techden Taiuasta putoua' Maan päle/ ia annettin henelle sywuydhe' Caiuoin Auain.
Ilm 9:2 Ja he' auasi sywuydhen Caiuon/ ia Caiuo' Sauw yleskeui/ ninquin swren wghnin Sauw/ ia Auringoinen pimestui ia Tuuli sijte Caiuon Sauusta.
Ilm 9:3 Ja Sauusta wloslexit Metzesircat Maan päle/ ia heille annettin woima ninquin Scorpiot Maan päle woima' piteuet.
Ilm 9:4 Ja sanottu oli heille/ ettei heiden pitenyt wahingoittaman Rooho Maan päle eike miten wiherieiste/ eike ychten Puuta/ waan ainoasta Inhimisie/ ioilla ei ole se Jumalan Insigli heiden Otzisans.
Ilm 9:5 Ja se annettin heille/ ettei heiden pitenyt tappaman heite/ waan heite waiuaman Wijsi Cucautta/ Ja heiden waiuatuxens oli quin Scorpionin waiuaus/ coska hen on iongun Inhimisen pistenyt.

Ilm 9:6 Ja nine Peiuine etziuet Inhimiset Coolemata/ ia euet hende leudhe/ Pyteuet mös coolla/ waan Coolema poispakenepi heiste.
Ilm 9:7 Ja ne Metzesircat ouat nine' Oritten caltaiset iotca Sotan walmistetut ouat/ ia heiden päedhens päle ninquin Crunut/ Culla' motoiset/ ia heiden Casuons ninquin Inhimiste' Casuot/
Ilm 9:8 ia heille olit Hiuxet/ ninquin Waimoin Hiuxet/ ia heiden Hamba'sa/ olit ninquin Jalopeurain/
Ilm 9:9 ia oli heille Pantzari ninquin rauta pantzarit/ Ja heide' Sijpeins Hawina/ ninquin Ratasten kituma/ cusa monda Heuoista Sotahan iooxeuat.
Ilm 9:10 Ja heille olit pyrstet/ ninquin Scorpioilla/ ia Neulaiset olit heidhen pyrstisens/ ia heidhen woimans oli wahingoittaman Inhimisie wijsi Cucautta.
Ilm 9:11 Ja ombi heide' pälens Kuningas se Sywudhe' Engeli/ io'ga Nimi on Ebreittein * Abaddon/ ia Grekitein ombi henen Nimens Apollijon.
Ilm 9:12 Yxi Ve ombi edhesmennyt/ Catzo/ wiele tuleuat caxi Ve sen ielkin.
Ilm 9:13 Ja se cudhes Engeli/ Basunalla soitti/ ia mine cwlin ydhen änen nijlde nelielde Cullaisen Altarin Culmilda/ ioca ombi Jumalan Silmein edhes/
Ilm 9:14 sanouan sille cudhenelle Engelille iolla Basuna oli/ Päste ne nelie Engelite/ iotca sidhotuna ouat sijne swers Kymise Euphratis.
Ilm 9:15 Ja ne nelie Engelite pästetin/ iotca walmit olit hetkexi/ ia Peiuexi/ ia Cwcaudexi/ ia Wodhexi ette heide' tappama' piti colmane' osa' inhimisiste.
Ilm 9:16 Ja nine' Ratzasmieste' Sotaueien Lucu olit mo'da tuhatta kerta tuhat/ ia mine culin heiden lugu'sa/
Ilm 9:17 ia sillens minä näin ne Orit Näghosa/ ia iotca heiden pälens jstuit/ heille olit tuliset ia Kellaiset ia Tulikiueiset Pantzarit/ ia Oriten Päät olit ninquin Jalopeurain päät. Ja Heiden Suustans wloskieui Tuli ia Sauw ia Tulikiui.
Ilm 9:18 Neiste colmista Witzauxista tapettin colmas osa Inhimisiste/ Tulesta Sauusta/ ia Tulikiuesta iotca heiden Suustans wloskieuit/
Ilm 9:19 Sille ette heiden Woimansa oli heiden Suusansa/ ia heiden Pyrstisens. Sille heiden Pyrstens olit Kermein moodhoiset/ Ja heille olit Päät ioilla he wahingoitit.
Ilm 9:20 Ja mwdh Inhimiset/ iotca eiuet ole tapetut neille witzauxilla/ eike Paranosta tehnyet heidhen Kättens Töiste/ etteiuet he cumartanuet Pirunloomia/ ia Cullasia/ Hopiaisia/ Waskisia/ Kiuisie ia puisia Epeiumaloita/ Jotca eike nehdhe woi eike cwlla/ eike kieudhe/
Ilm 9:21 Ja eiuet mös Paranosta tehnyet heidhen Murhistans/ eike welhoudhestans/ eike Hauriuxestans/ eike warcauxestans.

X. Lucu.

Ilm 10:1 JA mine näin ydhen toisen wäkeuen Engelin Taiuasta alastuleuan/ se oli Piluelle puetettu/ ia Taiuan Cari ylitze henen Pääens/ ia henen Casuonsa oli ninquin Auringo/ Ja henen Jalghansa ninquin Tulen Pilarit.
Ilm 10:2 Ja oli henen Kädhesens auoin Kiriainen/ Ja pani henen oikean Jalcans Meren päle/ Ja sen waseman Maan päle/ ia hwsi swrella änelle ninquin Jalopeuran Kiliulla.
Ilm 10:3 Ja coska he' hwsi/ puhuit ne seitzeme' Pitkeiste heiden äne'se.
Ilm 10:4 Ja coska ne seitzemen Pitekeiste olit puhunuet heiden änense/ nin tactoin mine ne kirioitta. Ja mine cwlin ydhen änen Taiuasta sanouan minulle/ Insiglitze mite ne seitzemen Pitkeiste puhuit ia ele nijte kirioita.
Ilm 10:5 Ja se Engeli ionga mine näin seisouan Meren päle ia Maa' päle/ ylesnosti Käde's Taiuan pein/
Ilm 10:6 ia wannoi se' Eleueisen ija'caikisesta ijancaikisehen päle/ sen ioca Taiuan oli loonut ia ne mite henese ouat/ Ja Man ia ne mite henese ouat Ja Meren/ ia mite henese ouat/ ettei sille' Aica enembe oleman pidhe/
Ilm 10:7 Waan sen seitzemennen Engelin änen Peiuene/ coska he' rupe Basunalla soittaman/ nin pite Jumalan Salaudhe' teuteteme'/ Ninquin hen on ilmoitanut palueliains ia Prophetains cautta.
Ilm 10:8 Ja mine cwlin taas yden änen Taiuasta minun cansani puhuuan/ ia sanouan/ Mene ia ota se auoin Kiriainen Engelin Kädheste/ ioca seisopi Meren ia Maan päle.
Ilm 10:9 Ja mine menin Engelin tyge ia sanoin/ Anna minulle se kiria/ ia hen sanoi minulle/ ota ia sö yles ia sen pite caruasteleman sinun Watzas/ waan sinun Suusas henen pite oleman makean ninquin Hunaian.
Ilm 10:10 Ja mine otin sen Kiriaisen Engelin Kädeste/ ia sen ylessöin/ ia se oli makea minun Suusani ninquin Hunaia. Ja quin mine olin sen ylessönyt/ caruasteli se minun Watzani.
Ilm 10:11 Ja hen sanoi minulle/ taas sinun tule Propheterata Canssoille/ ia Pacanoille/ ia Kielille/ ia monille Kuningaille.

XI Lucu.

Ilm 11:1 Ja minulle annettin yxi Rooco/ ninquin sauua/ ia sanotin minulle. Nouseyles/ ia mitta Jumalan Templi ia Altari/ ia ne iotca henese cumartauat.
Ilm 11:2 Mutta se siselmeinen Chori Templiste wlossöxe/ ia ele site mitta/ Sille ette se ombi annettu Pacanoille/ ia sen pyhen Caupungin he tallauat/ caxiwidhettekymende Cwcautta.
Ilm 11:3 JA mine annan cadhelle minun Todhistaialleni/ ia heidhen pite Prophetereman tuhat caxisata ia

cwsikymende peiue/ puetetut Säkeille.
Ilm 11:4 Neme ouat caxi Oliopuuta/ ia caxi Plusia/ seisouaiset Maan Jumalan Casuon edhese.
Ilm 11:5 Ja ios iocu heite tacto wahingoitta/ nin wloskieupi Tuli heiden Suustansa/ ia ylessöpi heidhen Wiholise's. Ja ios iocu tactopi heite wahingoitta/ nin tule hen tapetta.
Ilm 11:6 Neille ombi woima Taiuasta sulkea/ ettei sataman pidhe nijne peiuine quin he Propheterauat/ ia heille ombi woima wetten päle mwtta ne Werexi/ ia lömen Maan caikinaisilla Witzauxilla/ nin wsein quin he tactouat.
Ilm 11:7 Ja coska he heidhen Todistoxens loputanuet ouat/ nin se Peto ioca Sywuydhest ylesastui/ pite heiden ca'sans Sotapiteme' ia heite ylitzeuoittama' ia tappama' heite.
Ilm 11:8 Ja heiden Ruminsa pite macama' sen swre' Caupungin Catuilla/ ioca cutzutan He'gelisesta Sodoma ia Egiptus/ cusa mös meidhen HERran Ristinnaulittu on.
Ilm 11:9 Ja pite näkemen mwtamat Sucucunnista/ ia Canssoista/ ia Kieliste/ ia Pacanoista/ heiden Ruminsa colme peiue ia ydhen polen/ ia eiuet he salli heiden rumihitansa Hautoin panda.
Ilm 11:10 Ja iotca Maan päle asuuat/ iloitzeuat ia remuitzeuat heiden pälens/ ia Hercust eleuet/ ia Lahioia keskenens lehetteleuet/ Sille ette neme caxi Prophetat/ adhistelit nijte iotca asuit maan päle.
Ilm 11:11 Ja colmen Peiuen pereste ia polen/ meni heidhen sisellens se Eleme' Hengi Jumalalda/ Ja he seisoit heide' Jalcains päle/ ia swri Pelco langeisi heiden pälens iotca heite näit.
Ilm 11:12 Ja he cwlit swre' Änen Taiuast sanoua' heille/ Ylesastucat te'ne. Ja he ylesastuit Taiuasen Piluese/ ia heiden Wiholisens näit heite.
Ilm 11:13 Ja samalla hetkelle tapactui swri Manieristus/ ia kymenes osa Caupu'gist maha' la'gesi. Ja tapettin sine Manieristoxesa seitzementuhane' Inhimiste' Nimi/ ia ne mwd he'mestuit/ ia annoit Taiuan Jumalalle Cu'nian.
Ilm 11:14 Se toine' We ombi edes me'nyt/ Catzo/ se colmas We pian tulepi.
Ilm 11:15 JA se seitzemes Engeli Basunalla soitti/ Ja swret änet cwluit Taiuasa/ sanoden/ Teme' Mailman Waldacunnat ouat meidhen Herrale ia hene' Christuselle's tulluet/ ia henen pite hallitzeman ijancaikisesta ijancaikisehen.
Ilm 11:16 Ja neliecolmatkymende Wanhinda iotca Jumalan edhes heiden Stolins päle istui/ langesit heiden Casuons päle/ ia cumarisit Jumalata sanodhen/
Ilm 11:17 Me Kijtemme sinua HERRA Caikiualdias Jumala ioca olet/ ia olit/ ia tuleua olet/ Ette sine olet ottanut sinun swren Woimas ia Hallitzit/ ia Pacanat ouat wihastunuet.
Ilm 11:18 Ja sinun Wihas on tullut/ ia ninen Coolutten aica/ ette heiden pite Domittaman/ Ja ette sinun

Palueliais Palca maxetan/ Prophetain ia Pyhein/ ia ninen iotca sinun Nimies pelkeuet/ Pienille ia Swrille/ ia cadhottamaan nijte iotca Maan turmeluet ouat.
Ilm 11:19 Ja Jumalan Templi aukeni Taiuasa/ ia henen Testamentins Arcu nectin henen Templisens/ ia tapactuit Leimauxet/ ia Änet/ ia Pitkeiset/ ia Maanieristoxet/ ia swret Rakeet.

XII. Lucu

Ilm 12:1 Ja swri Mercki ilmestui Taiuasa/ yxi Waimo puetettu Auringoisella ia Cw hene' Jalcains alla/ ia hene' pääs päle yxi Crunu cadhestoistakymenest Tecdheiste.
Ilm 12:2 Ja se oli raskas/ ia hwsi/ ia oli synnyttemisen kiuus/ ia piti swren waiuan synnytteisens.
Ilm 12:3 Ja nägyi toine' mercki Taiuasa/ ia catzo/ swri Ruskia Lohikerme/ iolla oli seitzemen Pääte ia kymene' Sarue/ ia henen päidhens päle seitzemen Crunua/
Ilm 12:4 ia henen pyrstens weti colmane'/ osan Taiuan Tehdhiste/ ia heitti ne Maan päle. Ja se Lohikerme seisoi Waimon edes/ ioca oli synnyttemellens/ senpäle ette coska hen olis synnyttenyt/ ylessöis hene' Lapsens.
Ilm 12:5 Ja hen synnytti Pilti poighan/ ioca caiki pacanat piti Hallitzema' Raudhaisella witzalla. Ja henen Poicas temmattin Jumalan tyge ia henen Stolins tyge.
Ilm 12:6 Ja se Waimo pakeni Corpehen/ cusa henelle Sia oli Jumalalda walmistettu/ Ette he' sijne caitaisin tuhat ia caxisata ia cwsikymende peiue.
Ilm 12:7 Ja tapactui swri Sota Taiuaas/ Michael ia henen Engelins sodhit Lohikermen cansa. Ja se Lohikerme sodhei ia henen Engelins/
Ilm 12:8 ia eiuet he woittanuet/ Eike heidhen Siansa enemin leutty Taiuas.
Ilm 12:9 Ja se swri Lohikerme/ se wanha Mato/ ioca cutzutan Perkelexi ia Satanaxi/ oli vlosheitetty/ ioca coco Mailman Pirin wiettelepi/ ia oli heitetty Man päle/ ia henen Engelins olit mös henen cansans sinne heitetyt.
Ilm 12:10 Ja mine cwlin swern Änen sanouan Taiuasa. Nyt ombi se Terueys/ ia Woima/ ia Waldacunda ia Weki meidhen Jumalan ia henen Christusens/ ette se wlosheitettu on ioca meiden Welieden päle öte ia peiue cannoi Jumalan edhes.
Ilm 12:11 Ja he ouat henen woittanuet Caritzan Weren cautta/ ia henen Todistoxen Sanan tedhen/ Ja eiuet he heiden Hengens racastanuet Cooleman asti.
Ilm 12:12 Senteden te Taiuat iloitcat/ ia iotca asutta heisse. We Maan ia Meren asuuille/ Sille ette Perkele alasastupi teidhen tygenne/ pitedhen swren Wihan/ tieten henellens oleuan wehen Aica.

Ilm 12:13 Ja sijttequin Lohikerme näki ette hen oli Mahan heitetty/ nin hen wainosi site Waimoa/ ioca sen Piltin synnytti.
Ilm 12:14 Ja sille Waimolle annettin caxi Sipie/ ninquin swren Cotcan/ ette hene' piti Corpehen lendeme' henen Siahansa/ cusa hen eläteten yhden aian/ ia caxi aica/ ia polen aica sen Kermen Casuon edheste.
Ilm 12:15 Ja se kerme wlospuuskasi Suustans Wette Waimon ielkin ninquin Cosken/ ette hen olis henen wpottanut.
Ilm 12:16 Mutta Maa autti site Waimoa/ ia auasi Suuns ia poisserpi sen Cosken ionga se Lohikerme hene' Suustans wlospuuskasi.
Ilm 12:17 Ja se Lohikerme wihastui site Waimoa wastan/ ia poismeni sotiman mwinen cansa henen Siemenestensa/ iotca ketkeuet Jumalan Keskyt/ ia piteuet JESUSEN Christusen Todhistoxen.
Ilm 12:18 Ja hen seisoi Meren Sannan päle.

XIII. Lucu.

Ilm 13:1 JA mine näin Mereste Pedhon ylesastuuan/ iolla oli seitzemen Pääte ia kymmenen Saruia/ ia henen Sarueins päle kymmenen Crunua/ Ja henen Päidhens päle pilcan Nimi.
Ilm 13:2 Ja se Peto ionga mine näin oli Pardin motoinen/ ia henen Jalghans ninquin Carhun Käpelet/ ia henen Suuns ninquin Jalopeuran Suu. Ja se Lohikerme annoi sille henen woimans/ ia henen Stolins ia swren wäen.
Ilm 13:3 Ja mine näin yhden henen Päistens ninquin se olis cooliaxi Hawoittu/ ia henen colema Hauans parani. Ja coco Mailma' Pijri ihmetteli site Petoa/ ia cumarsit Lohikermette ioca annoi Pedholle woiman/
Ilm 13:4 ia he cumarsit Petoa ia sanoit/ Cuca ombi sen Pedhon caltainen? Ja cuca woipi sotia henen wastansa?
Ilm 13:5 Ja henelle annettin Suu puhumahan swria ia Pilcoia/ ia oli henelle annettu woima ette sen piti henelle pysymen caxi wijdhetkymende Cwcautta.
Ilm 13:6 Ja se auasi henen Suuns Pilcoia puhuman Jumalata wastan/ Pilcamahan henen Nimense ia henen Maiansa/ ia nijte iotca Taiuas asuuat.
Ilm 13:7 Ja henelle oli annettu sotia Pyhein cansa/ ia woitaman heite. Ja henelle annetin woima päle caikein Sucucu'dain/ ia Canssain/ ia Kielen/ ia Pacanan.
Ilm 13:8 Ja caiki iotca Maasa asuuat cumarsit hende/ ioinenga Nimi ei ole kirioitettu Caritzan Elemen Kirias/ ioca tapettu ombi Mailman alghusta.
Ilm 13:9 Jos iolla on Corua se cwlcan.

Ilm 13:10 Joca Fangiuxeen Wiepi/ se Fangiuxeen menepi/ Joca Miekalla tappa/ se tule Miecalla tapetta. Tesse ombi Pyhein Kersimus ia Usko.
Ilm 13:11 Ja mine näin toisen Pedhon ylesastuuan Maasta/ ia henelle oli caxi Saruea Lamban modhoitzet/ ia puhui ninquin Lohi kerme/
Ilm 13:12 ia se teki caiken Woiman sen Entisen Pedhon edes/ ia se teki Maan ia iotca henese asuit/ cumartaman site ensimeiste Petoa/ ionga coolema Haua paranut oli.
Ilm 13:13 Ja tekepi swria Merckie/ ette se mös Tulen tekepi Taiuaasta langeman Inhimisten eten/
Ilm 13:14 ia wiettelepi Asuuita Maan päle Merckein tedhen/ iotca henelle annetut olit tekemen Pedhon edhes/ ia sano nijlle Maasa Asuuille/ ette he tekisit Pedhon Cuuan/ iolla oli Miecan Haua ia oli Eleuexi tullut.
Ilm 13:15 Ja se annettin henelle/ ette henen piti andaman Hengen Pedhon Cuualle/ ia ette Pedhon Cuuan piti puhuman/ ia tekemen/ ette iocainen quin ei Pedhon Cuua cumardaisi/ piti tapettaman.
Ilm 13:16 Ja teki caiki tyni/ ne Pienet ia Swret/ ne Rickat ia Kieuhet/ ne Wapat ia Palueliat ottaman Lighanmerkin heiden Oikean Kätens taicka heiden otzijnsa/
Ilm 13:17 ia ettei kengen woinut osta ia mydhe/ iolla ei se Licamereki ollut/ taica Pedhon Nimi/ eli henen Nimense Lucu.
Ilm 13:18 Tesse ombi Wisaus. Jolla ombi Ymmerdhys/ se laskecan Pedhon lugun/ Sille se ombi ydhe' Inhimisen lucu/ ia henen lucunsa ombi Cwsisata Cwsikymende ia Cwsi.

XIV. Lucu.

Ilm 14:1 JA mine näin/ ia catzo/ yxi Caritza seisoi Syonin Wooren päle/ ia henen cansans sata ia nelie ia neliekymende tuhatta/ ioilla oli heiden Isense Nimi kirioitettu heidhen Otzisans.
Ilm 14:2 Ja mine cwlin Änen Taiuasta/ ninquin palioin Wettein Änen/ ia ninquin swren Pitkeisen Änen. Ja se Äni ionga mine cwlin/ oli ninquin Candelen Leicarin iotca heiden Candeleita's leikitzeuat.
Ilm 14:3 Ja weisasit ninquin wtta Wirtte Stolin edhes/ ia nelie' Eleimen edhes/ ia Wanhinden. Ja eikengen woinut oppia site Weisua/ paitzi nijte sata ia nelie ia neliekyme'de tuhatta/ iotca ostetut ouat Maasta.
Ilm 14:4 Neme ouat/ iotca ei Waimoin cansa ole saastutetut. Sille he ouat Neitzet/ ia noutauat Caritzata cuhunga hen menepi. Neme ouat ostetut Inhimisilde Jumalalle ia Caritzalle Wtisexi/
Ilm 14:5 Ja heiden Suusans ei ole leuttu petosta/ Sille he ouat ilman Saastautta Jumalan Stolin edhes.
Ilm 14:6 Ja mine näin toisen Engelin lendeuen keskitze Taiuan lepitze/ iolla oli se ijancaikinen Euangelium/ ilmoittaman nijlle iotca Maan päle istuuat ia asuuat/ ia caikille Pacanoille ia Sucucunnalle/ ia Kielelle/ ia

Canssalle/
Ilm 14:7 ia sanoi swrella Änelle/ pelietke Jumalata ia andacat henelle Cunnia/ Sille ette hene' Domions hetki ombi tullut/ ia cumartacat hende/ ioca teki Taiuan ia Maan ia Meren ia Wetteinlectet.
Ilm 14:8 Ja toinen Engeli noudhatti sanoden/ Se langesi/ Se langesi/ Babilon se swri Caupungi/ Sille ette hen oli henen Hoorudhens winalla iottanut caiki Pacanat.
Ilm 14:9 Ja colmas Engeli noudhatti heite/ sanoden swrella Änelle/ Jos iocu cumarta Petoa ia henen Cuuans/ ia ottapi sen Licamerkin hene' Otzaha'sa taicka hene' Kätee'se/
Ilm 14:10 ia sengin pite ioma' Jumala' Wihan Winasta/ ioca siseluodhatettu ia selkie o'bi henen Wihansa Calkisa/ ia hen pite pinattaman Tulella ia Tulikiuelle Pyhein Engeleitten edhes/ ia sen Caritzan edhes.
Ilm 14:11 Ja heiden Pinansa Saw pite ylesastuman ijancaikisesta ijancaikisehen. Ja ei ole heille Lepoa peiuelle taica Öelle/ iotca Petoa cumartauat ia henen Cuuansa/ Ja ios iocu ombi henen Nimense Licamerckin ottanut.
Ilm 14:12 Tesse ombi pyhein Kersimus. Tesse ne ouat iotca piteuet Jumalan Keskyt ia JESUSEN Uskon.
Ilm 14:13 Ja mine cwlin Änen Taiuasta sanouan minulle/ Kirioita/ Autuat ouat ne Cooluet/ iotca Herrasa coleuat testelehin. Iia/ Hengi sanopi/ ette heiden pite lepemen heiden Töistens/ Sille ette heiden Tekonsa noudhattauat heite.
Ilm 14:14 Ja mine näin/ ia catzo/ yxi walkea Pilui/ ia Piluen päle istuua' Inhimisen Poian modoisen/ io'ga Pääse oli Cullaine' Crunu/ ia henen Kädhesens tereuen Sirpin.
Ilm 14:15 Ja toine' Engeli wloslexi Templiste/ hutadhen swrella änelle sen Pilue' päle istuuaisen tyge/ Paiska Sirpilles ia leicka/ Sille ette sinulle tuli hetki leicataxes/ Sille ette Elo Maan päle ombi quiuaxi tullut.
Ilm 14:16 Ja ioca jstui Piluen päle/ paiskasi Sirpille's Maa' päle/ ia Maa tuli Poisleicatuxi
Ilm 14:17 Ja toinen Engeli wloslexi Templist/ ioca Taiuahas on/ iolla mös oli tereue Wicade.
Ilm 14:18 Ja toinen Engeli wloslexi Altarista/ iolla oli woima Tule' päle/ ia hwsi swrella Änelle sen tyge iolla oli se tereue Wicade/ ia sanoi/ Paiska sinun tereuelle Wicadellas ia ylesleica ne Winan Oxan wersodh Maan päle/ Sille ette henen Mariansa ouat kypset.
Ilm 14:19 Ja se Engeli paiscasi tereuen Wicadens Maan päle/ ia ylesleicasi ne Maan Winatarhat/ ia heitti ne Jumalan Wihan swree' Cooppan.
Ilm 14:20 Ja se Cooppa poliettin wlcona Caupungista ia weri Coopasta wloslexi/ haman Oritten Suitzein asti tuhanen Cwdhen sadhan Wacomitan möte.

XV. Lucu

Ilm 15:1 JA mine näin toisen Merckin Taiuasa/ se oli swri ia ihmelinen. Seitzemen Engelite ioilla oli ne seitzemen wimeiste witzausta/ Sille ette nijlle ombi teutetty Jumalan Wiha.
Ilm 15:2 Ja mine näin ninquin Clasisen Meren Tulella seighoitetun/ ia ne iotca woiton sanuet olit Pedhosta/ ia henen Cuuastans ia henen Lijcamerckistens/ ia henen Nime'se lughusta/ seisouan Clasisen Meren päle/
Ilm 15:3 ia pidhit Jumalan Candelet ia weisasit Mosesen Jumalan paluelian Wirtte/ ia sen Caritzan Wirtte sanoden/ Swret ia Ihmeliset ouat sinun Tekos/ HErra Jumala Caikiualdias/ oikiat ia totiset ouat sinun Ties sine pyhedhen Kuningas.
Ilm 15:4 Cuca ei pelke sinua Herra ia sinun Nimees yliste? Sille ette sine yxine's Laupias olet/ sille ette caiki Pacanat tuleuat/ ia cumartauat sinu' Casuos edese/ Sille ette sinu' Domios ouat iulgistetut.
Ilm 15:5 Sitelehin mine näin/ Ja Catzo/ nin auattin se Todhistoxen Maian Templi Taiuasa/
Ilm 15:6 ia wloslexit Templiste ne seitzemen Engelite/ ioilla ne seitzemen Witzausta olit/ puetetut puctalla ia kirckalla Lijnawattela/ Ja ymberinsuötetyt heide' Rinna'sa Cullaisilla Wöille.
Ilm 15:7 Ja yxi nijste nelieste Eleimiste/ annoi nijlle seitzemelle Engelille/ seitzeme' Cullaista Malia teunens Jumalan Wihasutta/ Joca elepi ijancaikisesta ijancaikisehen.
Ilm 15:8 Ja se Templi teutetin Sauusta Jumalan Herraudhesta/ ia henen Auwostans/ ia eikengen woinut siselle kieude Templin sihenasti/ quin ne seitzemen Engelin Witzausta tulit teutetuxi.

XVI. Lucu.

Ilm 16:1 JA mine cwlin swren änen Templiste/ sanouan nijlle seitzemelle Engelille/ me'gette ia wlosuodhatacat ne Jumala' wihan Malia Maan päle.
Ilm 16:2 Ja se ensimeinen Engeli poismeni/ ia wlosuodhatti hene' Malia's maan päle. Ja tapactui paha ia heiw Haaua Inhimisten päle/ ioilla oli pedhon Lijcamerki/ ia nijlle iotca sen Cuua cumarsit.
Ilm 16:3 Ja se toine' Engeli vloswodatti hene' Malia's Merehen/ ia se tuli nin cutta cooludhen Weri/ ia iocaitzet eleueiset Sielut Coolit Merese
Ilm 16:4 Ja se colmas Engeli wlosuodhatti henen Malians Kymihin/ ia wettein Lectein/ ia ne tulit Werexi.
Ilm 16:5 Ja mine cwlin sen Engelin sanouan/ Herra sine olet wanhurskas/ ioca olet/ ia ioca olit/ ia Pyhe/ ettes nemet domitzet.
Ilm 16:6 Sille he ouat pyhein ia Prophetain Weren wloswodhatanuet/ ia werta sine annoit heille iodha/ sille he ouat sihen mahdoliset.
Ilm 16:7 Ja mine cwlin toisen Engelin Altarista sanoua' Iia/ Herra Caikiwaldias Jumala/ sinun domios ouat

Totiset ia oikeat.
Ilm 16:8 Ja se nelies Engeli wloswodhatti henen Malians Auringohon/ ia annettin henelle Inhimisie waiuata Heltelle Tulen cautta.
Ilm 16:9 Ja Inhimiset tulit palauaxi swresta helteste/ ia pilcasit Jumalan Nimen/ iolla oli woima neinen witzausten päle/ ia eiuet tehnyet paranosta synneistens/ ette he olisit andanuet henelle Cunnian.
Ilm 16:10 Ja se widhes Engeli wlosuodhatti henen Malians/ sen Pedhon Stolin päle/ ia henen Waldacundans tuli pimiexi/ ia he rickipureskelit heiden Kielense kiwuillans/
Ilm 16:11 ia pilcasit Jumalan Taiuasa heiden kiwunsa tedhen/ ia heiden Hauains tedhen/ ia eiuet tehnyet Paranosta heiden Teghoistans.
Ilm 16:12 Ja se cwdes Engeli wlosuodhatti hene' Malians/ sen swre' Kymin Euphratin päle/ ia sen Wesi poisquiuettui/ senpäle ette Walmistettema' piti Kuningaste' tiete Auringoisen coitumasta.
Ilm 16:13 Ja mine näin sen Lohikermen Suusta ia sen Pedon suusta ia sen Falskin Propheta' Suusta/ wloslecteue' colme rietta Hengie Sa'macaiden motoiset.
Ilm 16:14 Sille ette he ouat Perkeleite' Henget iotca tekeuet Merkie/ ia wlosmeneuet Kuningaste' tyge Maan päle/ ia coco Mailman Pirin päle/ heite cocoman Sotahan/ sine swrena caikiualdian Jumalan peiuene.
Ilm 16:15 Catzo/ mine tulen/ ninquin Warghas/ Autuas ombi se ioca waluopi ia ketkepi henen waatens/ ettei hen alasti waella/ ia henen häpeuttens näkisi.
Ilm 16:16 Ja hen ombi heite coghonut sihen Sian/ ioca cutzutan Ebreittein Harmagedon.
Ilm 16:17 Ja se seitzemes Engeli wlosuodhatti henen Malians Twlehen/ ia wloslexi Taiuasta yxi swri Äni Stolista ioca sanoi/ Se ombi tecty.
Ilm 16:18 Ja tulit änet ia Pitkeiset ia Leimauxet ia swri Manieristus tapactui/ ionga caltaine' ei ole ollut sijttequin Inhimiset tulit Maan päle/ Semmotoinen Maanieristus nin suri.
Ilm 16:19 Ja se swri Caupungi tuli colmexi osaxi/ ia Pacanidhen Caupungit langeisit. Ja se swri Babilon tuli muistoxi Jumala' edes/ ette hen annais henelle Wina Calkin sijte henen Hirmulisen Wihansa Winasta.
Ilm 16:20 Ja caiki Loodhot pakenit/ ia ei ychten Woorda leutty.
Ilm 16:21 Ja swri Raghe ninquin leiuisken raskaus/ alaslanges Taiuahasta Inhimiste' päle. Ja ne Inhimiset pilcasit Jumalata Racken witzauxen teden/ Sille ette henen witzauxens oli sangen swri.

XVII. Lucu

Ilm 17:1 JA tuli yxi nijste seitzemiste Engeliste/ ioilla ne seitzemen Malia oli/ puhui minun cansani ia sanoi minulle/ Tule/ mine osotan sinulle sen swren Porton Domion/ ioca jstupi palioin wettein päle/

Ilm 17:2 ionga cansa ma' Kuningat ouat Hauristelluet/ ia ne iotca Maan päle asuuat/ ouat ioopunuet henen Hoorudens winasta.
Ilm 17:3 Ja hen wei minua Hengese Corpehen. Ja mine näin Waimon istuuan ydhen werencaruaisen Pedhon päle teunens pilcan Nimeie/ iolla oli seitzemen Pääte ia kymmenen Saruia.
Ilm 17:4 Ja se Waimo oli watettu Purpurilla/ ia Werencaruaisella/ ia ylicullattu Cullalla ia calleilla Kiuille ia Perleile/ ia piti Kädhesens Cullaisen Pullan/ teunne cauhistosta/ ia henen Horudhens rietautta.
Ilm 17:5 Ja henen Otzasans se Nimi kirioitettu/ Salaus se swri Babilon/ se Horudhen Äiti/ ia caiken Cauhistoxen Maan päle.
Ilm 17:6 Ja mine näin sen Waimon Joopununna pyhein ia JEsusen Todhistaiain Wereste. Ja mine jhmectelin sange'/ coska mine sen näin.
Ilm 17:7 Ja se Engeli sanoi minulle/ mixi sine jhmectelet? Mine sanon sinulle sen Waimon Salautta/ ia sijte Pedhosta ioca hende candapi/ iolla on seitzemen Pääte ia kymmenen Saruea.
Ilm 17:8 Se Peto iongas näit/ ombi ollut/ ia ei ole/ ia se ombi iellens ylestuleua Sywuydheste/ ia pite menemen cadhotoxeen/ Ja ne jhmeteleuat iotca Maan päle asuuat/ ioinenga Nimet ei ole kirioitetut Elemen Kiriasa Mailman alghusta/ Coska he näkeuet sen Pedhon ioca oli/ ia ei ole/ waicka hen quitengin on.
Ilm 17:9 Ja tesse ombi Mieli iohonga Wisaus taruitan. Ne seitzemen Pääte ouat seitzemen Woorda/ ioinenga päle se waimo jstupi/ ia ne ouat seitzemen Kuningast.
Ilm 17:10 Wijsi ouat langenuet/ ia yxi ombi/ ia se toinen ei ole wiele tullut/ ia cosca hen tulepi/ pite henen wehen aica pysymen/
Ilm 17:11 Ja se Peto ioca oli/ ia ei ole/ se ombi se cadhexas/ ia ombi nijste seitzemeste/ ia menepi Cadhotoxeen.
Ilm 17:12 Ja ne Kymmenen Saruia iotcas näit/ ne ouat kymenen Kuningast/ iotca eiuet wiele Waldacunda sanuet ole/ Mutta ninquin Kuningat he saauat Woiman ydhelle Hetkelle/ sen pedhon cansa.
Ilm 17:13 Neille ombi yxi Neuuo/ ia andauat heidhen woimansa ia wäense sille pedholle.
Ilm 17:14 Neme sotiuat Caritzan cansa/ ia Caritzan pite woitaman heite/ Sille ette hen on caikein HErrain HErra/ ia caikein Kuningaidhen Kuningas/ ia henen cansans ne cutzutut ia wlosualitut ia vskoliset.
Ilm 17:15 Ja hen sanoi minulle/ ne wedhet iotca sine näit/ cusa se porto jstu päle/ ouat Canssat ia Jouckot/ ia pacanat ia kielet.
Ilm 17:16 Ja ne kymmenen Saruia/ iotca sine Pedhosa näit/ ne pite wihaman site portoa/ ia pite henen häuittemen/ ia alastomaxi tekemen/ Ja heidhen pite sömen henen Liha'sa/ ia sen he Tulella ylespoltauat/
Ilm 17:17 Sille ette Jumala ombi andanut heiden Sydhemihins/ tekemen henen Sosions ielkin/ ia tekeme'

yden Tadhon/ ette he andauat heide' waldacundans Pedholle sihenasti ette Jumalan Sanat tuleuat teutetyxi.
Ilm 17:18 Ja se Waimo ionga sine näit/ ombi se swri Caupungi/ iolla ombi waldacunda ylitze Maan Kuningaidhen

XVIII. Lucu.

Ilm 18:1 JA sitelehin mine näin toisen Engelin alastuleua' Taiuahast/ iolla oli swri woima/ ia Ma walghistui henen Kircaudhestans.
Ilm 18:2 Ja wloshwsi wäellä ia swrella änelle ia sanoi/ la'genut on/ langenut on/ se swri Babilon/ ia ombi tullut Perkeleiten Asuumaxi/ Ja caikein Rietaisten Hengein Ketköxi/ ia caikein Rietaisten ia Tylkiein Linduin ketköxi/
Ilm 18:3 Sille ette henen Hoorudhens Wihan Winasta ouat caiki pacanat ioonuet/ Ja Kuningaat Maan päle ouat henen cansans Hauristelluet/ Ja Caupamiehet Maan päle ouat ricastunuet henen swrista Hercuistans.
Ilm 18:4 Ja mine cwlin toisen änen Taiuaasta sanouan/ Te minun Canssani/ wlosmengette Heneste/ ettei te osalisexi tulisi hene' synneistens/ senpäle ettei te iotaki saisi henen Witzauxistans/
Ilm 18:5 sille ette hene' syndinse ouat wlottunuet haman Taiuasen asti Ja Jumala muista henen wärydheins päle.
Ilm 18:6 Maxacat henelle/ ninquin Hängi maxoi teille/ ia kerdhacat henelle caxikerdhaiset/ henen Töidhens ielkin. Ja mille Calkilla hen teille sisellepani/ siselpangat henelle caxikerdhaisesta.
Ilm 18:7 Quingapalio hen itzens Cunnialisexi teki/ ia Hercuisa oli/ Ninpalio henelle siselpangat pijna ia Idku. Sille ette hen sanopi Sydhemesens/ Mine jstun ia olen Trötingi/ ia en ole Leski/ ia em mine Idkua näe.
Ilm 18:8 Senteden yctene Peiuene pite tuleman henen Witzauxens/ Coolema/ Idku ia Nelke/ ia Tulella henen pite poldetaman/ Sille ette wäkeue ombi HErra Jumala/ ioca henen Domitzeman pite.
Ilm 18:9 Ja pite hende idkemen ia parcuuat henen ylitzens Kuningat Maa päle/ iotca henen cansans Hauristelit ia Hercuisa elenyet ouat/ coska he näkeuet henen Tulipalons Sawn/
Ilm 18:10 ia pite taambana seisoman henen Pinans Pelghon teden ia sanouat/ We/ We se swri Caupungi Babilon/ se wäkeue Caupungi/
Ilm 18:11 Sille ette ydhelle Hetkelle tuli sinun Domios. Ja caupamiehet Man päle idkeuet ia murectiuat itze heillens/ Ettei ke'gen ene'bi osta heiden waruans
Ilm 18:12 Cullan ia hopean waruia/ ia callein Kiuein ia ne Perlyt/ ia Silki/ ia Purpurita ia Were'caruaisita/ Ja Thinin puuta/ ia caikinasia Astioita Norsunluista/ Ja caikinaista/ Astia callihimista Puista/ ia Malmista/ ia Raudasta/ ia Marmorista/

Ilm 18:13 ia Cinnametiste/ ia Thimian/ ia woidetta/ ia Pyhe saw ia Wina/ ia Olio/ ia Huicurit/ ia Nisun/ ia Caria/ ia Lambat ia Orit/ ia Rattat/ ia Rumit/ ia Inhimisten Sieluia.
Ilm 18:14 Ja ne Omenat ioita sinun Sielus himoitzepi/ ouat sinusta poisueltenyet/ ia caiki mite Lihauat ia caunit olit/ ne ouat sinusta poisweltenyet. Ja edh sine heite nyt sillen leudhe.
Ilm 18:15 Neine' Warudhen Caupamiehet/ iotca heneste ricastunuet ouat/ pite taambana seisoman henen Pinansa Pelghon tedhen/ idhkeueiset ia murectiuaiset/ ia sanouat/
Ilm 18:16 We We se swri Caupungi/ ioca puetettu oli Silkille ia Purpurilla/ ia Werencaruaisella/ ia Cullalla yldecullattu/ ia callila kiuelle/ ia Perlille/
Ilm 18:17 Sille ette ydelle hetkelle ouat semmotoiset Rickaudhet poisheuitetut.
Ilm 18:18 Ja caiki Skipparit/ ia caiki Haaxiueki/ iotca Laiuoisa asuuat/ ia Merimiehet ia iotca Merta prucauat/ seisoit taambana ia hwsit/ coska he Saun henen Tulipalostans näit ia sanoit/ Cuca ombi teme' swren Caupu'gin werta?
Ilm 18:19 Ja he heitit Mulda heidhen Päidhens päle ia hwsit/ idkit ia murectit/ ia sanoit/ We We se swri Caupungi/ iossa ricastunuet ouat caiki ioilla olit Laiuat Meresse henen waruistans/ Sille ette ydhelle hetkelle hen ombi häuitetty.
Ilm 18:20 Ihastu Taiuas henen ylitzens ia te pyhet Apostolit ia Prophetit/ Sille ette Jumala domitzi teiden Domiona henen pälens.
Ilm 18:21 Ja yxi wekeue Engeli ylesnosti isoin Kiue'/ ninquin Myllykiuen/ ia heitti sen Merehen ia sanoi/ Telle Hembeylle pite heitetemen se swri Caupungi Babilon/ ia ei hen pidhe nyt enembe leuttemen.
Ilm 18:22 Ja Candelein soittaiten Äni/ ia Laulaiadhen/ ia huilunsoitaiadhen/ ia Basunaritten/ ei pidhe enemin Sinusa cwluman/ Ja iocainen Wircamies miste custakin wirgasta ei pidhe enemin Sinusa leutemen. Ja Myllyn äni ei pidhe enemin sinusa cwluman/
Ilm 18:23 Ja Kyntile Kyntilialghas ei pidhe enemin sinusa walgistaman. Ja Ylien ia Morsiamen äni ei pide enemen sinusa cwluman/ Sille ette sinu' Caupamiehes olit Pämiehet Maan päle/ Sille ette sinu' Welhodhes cautta ouat caiki Pacanat exynyet/ ia henesse ombi Prophetain ia pyhein Weri leutty ia caikein ninen iotca Maan päle tapetut ouat.

XIX. Lucu.

Ilm 19:1 SItelehin mine cwlin ninquin swre' Änen paliolda Ca'ssalda Taiuahas sanouan/ Haleluia. Terueys ia ylistos/ Cunnia ia Woima Olcohon meiden HErran Jumalan/
Ilm 19:2 Sille ette totiset ia wanhurskat ouat henen Domions/ ette hen Dominut on sijte swresta Portosta/

ioca Maan turmeli Henen Hoorudhellans/ Ja o'bi henen palueliains weren sen Kädheste costanut.
Ilm 19:3 Ja taas he sanoit Haleluia. Ja se saw yleskieui ijancaikisesta ijancaikisehen.
Ilm 19:4 Ja ne neliecolmatkymende Wanhinda/ ia ne nelie Eleinde alas langesit/ ia cumarsit Jumalata jstuuaista Stolin päle/ ia sanoit/ AMEN/ Haleluia.
Ilm 19:5 Ja yxi Äni wloskieui Stolista sanodhen/ Kijteket meiden Jumalatan caiki henen paluelians/ ia iotca hende pelkätte seke pienet/ ette Swret.
Ilm 19:6 Ja mine cwlin palion Canssan Äne'/ ia ninquin swren wedhe' Äne'/ Ja ninquin swrdhen Pitkeiste' Änet/ iotca sanoit/ Haleluia. Sille ette Caikiualdias Jumala meidhen HErran ombi Waldacunnan omistanut.
Ilm 19:7 Iloitcam ia riemuitcam/ ia andacam Cunnia henelle/ sille ette Caritzan Häädh ouat tulluet/ ia sen Emende walmisti itzens.
Ilm 19:8 Ja henelle annettijn henense pukea puctalla ia kijldeuelle Silkille (Mutta se Silki ouat pyhein wanhurskaudhet)
Ilm 19:9 Ja hen sanoi minulle/ Kirioita/ Autuat ouat ne iotca cutzutut ouat Caritzan Ectoliselle. Ja hen sanoi minulle/ Neme Jumala' Sanat totiset ouat.
Ilm 19:10 Ja mine langesin hene' Jalcains eten cumartaman hende. Ja hen sanoi minulle/ Catzo etet sine site tee/ Mine olen sinun/ ia sinun weliedhes cansapaluelia/ ia ninen ioilla ombi Jesusen Todhistos/ Cumarda Jumalata (Sille ette Jesusen todistos o'bi Prophetian He'gi)
Ilm 19:11 Ja mine näin Taiuan auatu'/ Ja catzo/ yxi walkia Ori/ ia ioca sen päle istui/ cutzutin wskolisexi ia totisexi/ ia he' Domitzepi/ ia sotipi wa'hurskaudhella.
Ilm 19:12 Ja henen Silmense ninquin Tulenlieki/ ia henen Päsens monda Crunua/ ia piti kirioitetun Nimen/ iota eikengen tienyt/ waan hen itze.
Ilm 19:13 Ja hen oli watitettu Weren prijskatulla watella. Ja sen Nimi cutzuta' Jumalan Sana.
Ilm 19:14 Ja ne Sotauäet iotca ouat Taiuasa noudhatit hende walkein Oritte' päle/ watetut walkella puctalla Silkille.
Ilm 19:15 Ja hene' Suustans wloskieui caxiterine' Miecka/ ette henen sille pite lömen pacanoita/ ia hene' pite heite Hallitzema' raudaisella witzalla. Ja hen polkepi sen Caikiualdian Jumalan Hirmulisen Wihan Winan Persyn.
Ilm 19:16 Ja henelle ombi wateisans ia Lanteisans Nimi kirioitettu Nein/ Kuningaiden Kuningas ia/ caikein HErrain HErra
Ilm 19:17 Ja mine näin ydhen Engelin seisouan Auringosa ia hen husi surella Änelle/ ia sanoi caikille Linnuille iotca lendeuet Taiuan alla/

Ilm 19:18 tulcat ia coconducat sen swren Jumalan Ectoliselle/ sömen Kuningaiden Lihat ia Pämiesten Lihat/ ia wäkeueiten Lihat/ ia Oriten Lihat/ ia istuuaisten ninen päle/ ia caikein wapadein Lihat ia Palueliaitten/ seke piennen ette Swrdhen Lihat.
Ilm 19:19 Ja mine näin sen Pedhon/ ia Maan Kuningat/ ia heiden Sotawekens coghottuna sotimahan sen cansa ioca Orin päle istui/ ia henen Sotauekens cansa.
Ilm 19:20 Ja se Peto kijniotetin/ ia henen cansans se falski Propheta ioca teki ne merkit henen edesens/ ioilla hen wietteli nijte iotca Pedhon Lijcamerckin otit/ ia iotca Pedhon Cuua cumarsit. Neme caxi ouat eleuene heitetyt tulisen Jeruen/ ioca Tulikiues paloi.
Ilm 19:21 Ja ne mwdh tapettin henen Miecallans ioca sen Orin päle istui/ quin henen Suusta's wloskieui/ ia caiki Linnut rauittin heiden Lihoista's.

XX. Lucu.

Ilm 20:1 JA mine näin ydhen Engelin alasastuuan Taiuahasta/ iolla oli Sywuydhen Auain/ ia swren Cahlen henen Kädhesens.
Ilm 20:2 Ja hen kijniotti Lohikermen/ sen wanhan Madhon/ ioca ombi Perkele ia Satanas/ ia sidhoi henen tuhanexi wodhexi/
Ilm 20:3 ia heitti henen Sywuydeen/ ia sulki henen ia insiglasi pälde/ ettei henen pidheis enemen Pacanoita wiettelemen/ sihenasti quin tuhat wootta teuteten/ Ja sitelehin pite henen pästetemen wähexi hetkexi.
Ilm 20:4 Ja mine näin Stolit/ ia he istuit ninen päle/ ia heille annettijn Domio/ ia ninen Sielut iotca mestatut olit Jesusen todhistoxen ia Jumalan Sanan teden/ ia iotca eiuet cumartanuet Petoa/ eike henen Cuuansa/ ia eike ottanuet henen Lijcamerckiens heiden Otzinsa taika heiden Käsijnse/ Neme elit ia hallitzit Christusen ca'sa tuhat woota.
Ilm 20:5 Mutta ne mwdh Cooluista eiuet wirgonuet/ sihenasti ette tuhat wootta teuteten. Teme ombi se ensimeinen ylesnousemus/
Ilm 20:6 Autuas ia pyhe o'bi se iolla on Osa sijne ensimeises ylesnousemises. Ninen päle ei ole sille toisella Colemalla ycten woima/ waan he tuleuat Jumalan ia Christusen Papeixi/ ia he hallitzeuat henen ca'sans tuhat wootta.
Ilm 20:7 Ja coska tuhat wootta teutetyt ouat nin Satanas pästeten henen Fangiuxestans/ ia wlosmenepi Pacanoita wiettelemen/ iotca ouat nelien Maanculmain päle sen Gog ia Magog heite Sotaan cocomahan/ ioinenga Lucu ombi ninquin Meren Sanda.
Ilm 20:8 Ja he astuit Maan auarudhen päle/ ia ymberikiersit ninen pyhein cantzit/ ia sen Rackahisen

Caupungin.
Ilm 20:9 Ja alasla'gesi Tuli Jumalalda Taiuahasta/ ia ylessöi heite.
Ilm 20:10 Ja se Perkele ioca heite wietteli/ heitettin Tulisen ia Tulikiuisen Jeruen/ iossa seke se Peto ette se falski Propheta oli/ ia pite pijnattaman peiue ia ööte ijancaikisesta ijancaikisehen.
Ilm 20:11 Ja mine näin swren walkean Stolin/ ia sen päle istuuan/ ionga Casuon edheste pakeni Maa ia Taiuas/ ia ei ollut heille Sia leutty.
Ilm 20:12 Ja mine näin ne Cooluet seke swret ette pienet/ seisouan Jumalan Casuon edhes/ ia Kiriat auattin/ ia toinen Kiria auattin/ ioca ombi elemen/ ia Cooluet domittin/ nijste Kirioituxista quin Kirioisa oli kirioitettu heiden Töidens ielkin.
Ilm 20:13 Ja Meri annoi ne Cooluet iotca henesse olit/ Ja Colema ia Heluetti annoit ne Cooluet/ iotca heisse olit/ ia ne domittin/ iocainen heiden Töidhens ielkin.
Ilm 20:14 Ja se Colema ia Heluetti heitettin tulisen Jeruen. Teme ombi se toinen Coolema.
Ilm 20:15 Ja ioca ei leutty Elemen kiriasa kirioitettu/ se heitettin tulisen Jeruen.

XXI. Lucu

Ilm 21:1 JA mine näin wdhen Taiuan ia whden Maa' sille ette se ensimeinen Maa poiskatosi/ ia se Meri ei ole sillen.
Ilm 21:2 Ja mine Johannes näin sen pyhen Caupungin/ sen wdhen Jerusalem alasastuuan Taiuasta/ Jumalalda walmistetun/ ninquin Morsiamen caunistetun henen Miehellens.
Ilm 21:3 Ja cwlin swren Änen Stolilda sanouan/ Catzo/ Jumalan Maia Inhimisten seas/ ia hene' pite asuman heiden cansans/ ia he tuleuat henen Canssaxens/ ia itze Jumala heiden cansans/ pite oleman heiden Jumalans.
Ilm 21:4 Ja Jumala on poispyhckiue caiki Kynelit heiden Silmistens/ ia ei Cooleman sillen pidhe oleman/ eike Idkun/ eike parghun/ eike kiwun pidhe sillen oleman/ Sille ette ne ensimeiset poismenit.
Ilm 21:5 Ja ioca istui Stolilla se sanoi/ Catzo/ mine teen caiki wdhexi. Ja hen sanoi minulle/ Kirioita/ Sille ette neme Sanat ouat totiset ia wissit.
Ilm 21:6 Ja he' sanoi minulle/ se o'bi techty. Mine olen A ia O/ Alcu ia loppu. Mine annan Janouan sijte eleuen wedhe' Lechteste Andimexi.
Ilm 21:7 Joca woittapi henen pite neite caikia perime' ia minun pite oleman henelle Jumalaxi/ ia henen pite oleman minulle Poiaxi.
Ilm 21:8 Mutta nijlle Pelcurille ia vskotomille/ ia hirmulisille/ ia Murhaille/ ia Sala uoteisille/ ia welholisille/ ia

Epeiumalisille/ ia caikille walectelijlle/ heiden osans pite olema' sijne Jeruese quin Tulesta ia Tulikiueste palapi/ ioca ombi se toinen Coolema.
Ilm 21:9 Ja tuli minun tyköni yxi nijste seitzemeste Engeleiste/ ioilla oli ne seitzemen Malia teune seitzemeste wimeiseste witzauxista/ ia hen puhui minun cansani/ sanodhen/ tule ia mine osotan sinulle Morsianen sen Caritzan Emennen.
Ilm 21:10 Ja hen wei minun Hengese ydhen swren ia corkean wooren päle/ Ja hen osotti minulle sen swren Caupungin/ sen pyhen Jerusalemin alasastuuan Taiuasta Jumalalda/
Ilm 21:11 iolla oli Jumalan Kircaus. Ja sen walkeus oli caikeincalliman Kiuen motoinen/ ninquin yxi kircas Jaspis.
Ilm 21:12 Ja henelle oli swri ia corckea Muri/ iolla oli caxi toistakymende Portia/ ia Porteisa caxitoistakymende Engelite/ ia kirioitetut Nimet/ iotca ouat ne/ cadhentoistakymenen Israelin Lasten Sucucundain Nimet.
Ilm 21:13 Idheste colme Portia/ Pohiaisesta colme Portia/ Eteleste colme Portia/ Lenneste colme Portia.
Ilm 21:14 Ja sen Caupungin Murilla oli caxitoistakymende perusta/ ia nijse ninen Caritzan cahdentoistakymenen Apostoleiten Nimet.
Ilm 21:15 Ja ioca puhui minun cansani/ Henelle oli cullainen Rooco/ ette hene' piti mittaman Caupungin/ ia henen Portinsa ia hene' Murinsa.
Ilm 21:16 Ja se Caupungi ombi pandu nelieculmaisexi/ ia henen pitudhens ombi nin swri quin mös henen lauiuns. Ja hen mittasi sen Caupungin sille cullaisella Rogholla/ cadhentoistakymenen tuhane' Wacomitan. Ja henen pituuns ia lauiuns/ ia corkiu's/ ouat ycteleiset.
Ilm 21:17 Ja hen mittasi henen Murinsa/ sata ia nelikymende ia nelie Kynerete Inhimisen Mitan ielken quin Engelille oli.
Ilm 21:18 Ja oli sen Murin Rake'nus Jaspista/ ia itze Caupungi puchtasta Cullasta/ puchta' Clasin caltaine'.
Ilm 21:19 Ja sen Caupungin Murin Perustoxet/ olit caikinaisilla Calilla Kiuille caunistetut. Se ensimeinen Perustos oli Jaspis/ se toinen oli Saphirus/ se colmas oli Calcedonius/ se nelies Smaragdus/
Ilm 21:20 se widhes Sardonix/ Se cudes Sardius/ Se seitzemes Chrysolitus/ Se cadhexes Berillus/ Se ydhexes Topazius/ se kymenes Chrisoprasus/ Se yxitoistakymenes Hyacinctus/ Se toinentoistakymenes Ametystus.
Ilm 21:21 Ja ne caxitoistakymende Portia olit caxitoistakymende Perlye/ ia cuki Porti oli ydhest Perlyste/ ia sen Caupungin Catut olit sulasta cullasta/ ninquin lepitzepaistaua Clasi.
Ilm 21:22 Ja em mine Henesse Templit nehnyt/ sille ette HErra Caikiualdias o'bi henen Templins ia Caritza.

Ilm 21:23 Ja se Caupungi ei taruitze Auringota eike Cuuta/ henesse walistaman/ sille ette Jumalan Kircaus ylesualghista hene'/ Ja henen Walkiuns ombi Caritza/
Ilm 21:24 ia ne Pacanat iotca Autuaxi tuleuat pite waeldaman henen Walkeudhesans ia ne Kuningat Maan päle heiden Cunnians sihen siseltoouat/
Ilm 21:25 Ja sen Portit eiuet Kijnisulieta Peiuelle. Sille eipe sielle Öete pidhe oleman.
Ilm 21:26 Ja ei pidhe henen sisellens tuleman iotakin quin saastuttapi/ taicka Cauhistoxen ia Walehen tekepi/ waa' ne iotca kirioitetut ouat sijne Caritza' Eleme' Kiriasa.

XXII. Lucu.

Ilm 22:1 JA hen osotti minulle ydhen puctan Eleue' wedhen Kymin/ selken ninquin Christallin/ wloslecteuen Jumalan ia Caritzan stolista/ keskelle henen Catua'sa.
Ilm 22:2 Ja molomille polilla kymie seisoi se Elemen Puu/ se cannoi caxitoistakymeneiset Hedhelmet/ ia annoi henen Hedhelmens cunaki Cwcauna/ Ja sen Puun Lehdhet kelpasit Pacanoitten terueydhexi.
Ilm 22:3 Ja ei miten kiroutta pidhe sillen oleman/ Wan Jumalan ia Caritzan Stoli henesse pite olema' Ja henen Paluelians pite palueleman hende/
Ilm 22:4 ia näkemen henen Casuonsa/ ia henen Nimense pite oleman heiden Otzisans.
Ilm 22:5 Ja ei enemen Öte pidhe oleman. Ja eiuet he taruitze Kyntiletä/ taicka Auringoisen walkiutta/ Sille ette HErra Jumala heite yleswalghistapi/ ia heiden pite hallitzeman ijancaikisesta ijancaikisehen.
Ilm 22:6 Ja hen sanoi minulle/ Nämet sanat ouat wissit ia totiset/ Ja Jumala se Prophetain HErra/ ombi henen Engelinse lehettenyt/ osottaman henen Paluelioillens/ mitke pian tapactuma' pite.
Ilm 22:7 Ja catzo/ mine tulen nopiasta. Autuas ombi se/ ioca ketkepi temen Kirian Prophetian sanat.
Ilm 22:8 Ja mine olen se Johannes ioca neite cwlin ia näin/ Ja coska mine neite cwlin ia näin/ la'gesin mine Engelin ialcain eten/ cumartaman hende ioca minulle neite osotti.
Ilm 22:9 Ja hen sanoi minulle/ Catzo/ ettes site teghe/ Sille mine olen sinun Cansapaluelias/ ia sinun weliedhes Prophetain/ Ja ninen iotca ketkeuet temen Kirian sanat/ Cumardha Jumalata.
Ilm 22:10 Ja hen sanoi minulle/ Ele temen Kirian Prophetain sanoia insigla. Sille ette aica ombi lesnä.
Ilm 22:11 Joca paha ombi/ hen olcohon paha. Ja ioca saastainen ombi hen olcohon saastainen. Mutta ioca hurskas ombi/ hen olcohon wiele nyt hurska'bi/ Ja ioca pyhe ombi/ hen olcohon wiele Pyhembi.
Ilm 22:12 Ja catzo/ Mine tulen pian/ ia minun palcan cansani on/ andaman itzecungin ninquin heiden töönse ouat.
Ilm 22:13 Mine olen se A ia O/ se Alcu ia loppu/ se Ensimeinen ia wimeinen.

Ilm 22:14 Autuat ouat ne/ iotca hene' Keskynse ketkeuet/ Senpäle ette heiden woimans pitepi olema' Elemen puusa/ ia portein cautta siselkieumen Caupungin.
Ilm 22:15 Sille ette wlcona ouat Coirat ia welholiset/ ia ne Salawooteiset/ ia ne Murhaijat/ ia Epeiumalain Palueliat/ ia caiki ne iotca racastauat ia tekeuet Walehen.
Ilm 22:16 Mine Jesus lehetin minun Engelini/ ette henen pite todhistaman näme teille Seurakunnissa/ Mine olen Dauidin iwresta ia Sughusta/ yxi kircas Cointecti.
Ilm 22:17 Ja Hengi ia Morsian sanouat/ Tule. Ja ioca cwlepi/ se sanocan/ Tule. Joca Janopi/ se tulcan/ Ja ioca tactopi/ se ottacan Elemen Wettä andimexi.
Ilm 22:18 Mutta mine todhistan Jocaitzelle cwleualle temen Kirian Prophetain sanat/ Ette ios iocu lisepi neihin/ Jumalan pite paneman hene' pälens ne Witzauxet iotca tesse Kirisa ouat kirioitetut.
Ilm 22:19 Ja ios iocu temen Kirian Prophetain sanoista poisottapi nin Jumala poisottapi henen Osans Elemen Kiriasta/ ia sijte pyheste Caupungista/ Ja nijste/ iotca kirioitetut ouat tesse Kiriasa.
Ilm 22:20 Sen sanopi hen ioca tehen todhistoxen candapi/ Iia/ Mine tulen pian/ Amen/ Nin tule HERRA JESU.
Ilm 22:21 Meiden HERRAN JESUSEN CHristusen Armo olcohon teiden caikein cansanna. AMEN.

Sen wdhen Testamentin Loppu.
Tulkittu Somen Turws/ waan Prentattu Stocholmis Amundi Lauritzan Poialta.
CHRIStusen Syndyme Wodhesta. 1548.

TESSE seurauat Mutomat Lughut Mosen Ramatuista/ quin ouat/ Laista Poluein lughuista/ Kirouxista/ Siugnauxista/ etc. Jotca ouat sangen tarpeliset luetta/ monein Syydhein teden/ neisse Somen Hippakunnan Kircois.
Laista.

XIX. Lucu.

2 Moos 19:1 COLManden Cwcauten sen Israelin Lastein vloslectemisen ielkin/ Egyptin maalda/ tulit he telle peiuelle sihen Sinain erimaan.
2 Moos 19:2 Sille he olit vlosmennyet Raphidimist/ ia tacdhoit sihen Sinain erimaan siselle/ Ja scantzasit sijnä samas Erimaas/ sen Woren coctan/
2 Moos 19:3 Ja Moses ylesastui Jumalan tyge. Ja HERRA cutzui hende Worelda/ ia sanoi. Neite sinun pite sanoman Jacobin Honelle/ ia Israelin Lapsille ilmoittaman.
2 Moos 19:4 Te oletta nähnet/ mite mine olen nijlle Egypterille tehnyt/ ia quinga mine olen teite candanut Cotkain Sipein päle/ ia olen teite itzelleni omistanut.
2 Moos 19:5 Jos te sis minun Eneni cwlisitte/ ia ketkisitte minun Lijttoni/ nin teiden pite oleman minun Omaisudheni/ caickein Canssain edes. Sille coco Maa ombi minun.
2 Moos 19:6 Ja teiden pite minulle yxi Papilinen Kuninganwalta oleman/ ia yxi Pyhe Canssa Neme ouat ne Sanat/ iotca sinun pite Israelin Lapsillen sanoman.
2 Moos 19:7 Moses tuli/ ia coconcutzui ne Wanhimat Canssan seast/ ia caiki nemet sanat heiden eteens pani/ iotca HERRA keskenyt oli.
2 Moos 19:8 Ja caiki Canssa ynne vastasit ia sanoit. Caiki mite se HERRA puhunut on me tadhome tädhe. Ja quin Moses iellenssanoi Canssan sanat HERRAN tyge/
2 Moos 19:9 nin sanoi Henelle HERRA. Catzo/ Mine tadhon sinun tyges tulla ydhes paxus Pilues/ ette Canssan pite minun Sanani cwleman/ iotca mine sinun cansas puhun/ ia vskoman sinua ijancaikisesta. Ja Moses ilmoitti HERRALLE Canssan puhet.
2 Moos 19:10 Sanoi HERRA Mosel/ Mene Canssan tyge/ ia pyhite heite tenepene ia hoomen/ ia heiden wattens pesisit/
2 Moos 19:11 ia olisit colmandena peiuen walmijt/ Sille colmanden peiuen HERRA alasastupi caiken Canssan eteen/ Sinain Woren päle.

2 Moos 19:12 Ja aseta Canssalle märeraijat ymberins/ ia sanos heille. Cartacat teiten/ ettei te Woren päle ylesastu/ taica rupet sihen Loppun. Sille ioca sihen Woreen rupepi/ sen pite Colemalla surmattaman.
2 Moos 19:13 Ei ycten kätte pidhe heneen rupeman/ wan henen pite kiuitettemen eli nolilla lepitzeammuttaman/ Waicka se Elein taica Inhiminen olis/ nin eipe sen pidhe elemen. Mutta coska Pasuna rupe caijactaman/ silloin he woren päle astucaat.
2 Moos 19:14 Moses alasastui worelda Canssan tyge/ ia heite pyhitti/ ia he wattens pesit.
2 Moos 19:15 Ja hen sanoi heille. Olcat colmanden peiuen walmijt/ ia elket lehestykö teiden Emendijn.
2 Moos 19:16 Quin nyt se Colmas peiue tuli/ ia Amu ioutui/ Ja catzo/ nin rupesit pitkeiset cwluman/ ia Leimauxet welkymen/ ia yxi syngy paxuin Pilui sen Woren päle/ ia sen Pasunan Heline sangen iylisi ialomasti. Nin caiki Canssa/ ioca Scantzis olit/ peliestyit.
2 Moos 19:17 Quin Moses Canssan vloswei Scantzist Jumalata wastan/ nin he astuit woren iwren.
2 Moos 19:18 Mutta se coco Sinain wori suitzi sijte/ ette HERRA Jumala sen päle alasastui tulen sisel/ ia sen Sauu yleskeui ninquin Ugnista/ nin ette se coco Wori sangen wapisi/
2 Moos 19:19 Ja sen Pasunan heline ieriestens eneni swremaxi. Moses puhui/ ia HERRA wastasi hende selkesti.
2 Moos 19:20 Quin nyt se HERRA alastullut oli sen Sinain woren cuckulan päle/ nin hen cutzui Mosen sen Woren cuckulan päle. Ja Moses sinne ylesastui.
2 Moos 19:21 Nin sanoi HERRA henelle. Alasastu/ ia todhista Canssalle/ ettei he edeskeuisi HERRAN tyge ylitze Märenraijoia/ ette he henen näkisit/ ia monda heiste langeisit.
2 Moos 19:22 Nin mös Papit/ iotca HERRA lehestyuet/ pite heitens pyhittemen/ ettei hen heite hucutais.
2 Moos 19:23 Nin sanoi Moses HERRALLE/ Eipe Canssa woi ylesastua Sinain woren päle/ Sille sine olet meille todhistanut/ ia sanonut. Pane Märenraijat woren ymberille/ ia pyhite se.
2 Moos 19:24 Ja HERRA sanoi henelle/ Mene ia alasastu/ Sine ia Aaron sinun cansas pite ylesastuman. Mutta Papit ia Canssat euet pidhe Märenraioia ylitzekeumen/ eike HERRAN tyge ylesastuman/ ettei hen heite hucuttais.
2 Moos 19:25 Ja Moses alasastui Canssan tyge/ ia site caiki heille iutteli.

XX LUKU

2 Moos 20:1 JA HERRA puhui caiki nämet puhet.
2 Moos 20:2 MINE OLEN SE HERRA SINUN JUMALAS/ Joca sinun Egyptin maalda vloswienyt olen/ sijte Oriaudhenhonesta.

2 Moos 20:3 Ei sinun pidhe muita Jumaloita pitemen minun coctani
2 Moos 20:4 Ei sinun pidhe ychteken Cuua eike iongun Moto sinulles tekemen/ taicka ninen ielkin quin ylhelle Taiuas ouat/ eli ninen ielkin/ iotca alhalle ouat Maan päle/ eike ninen ielkin/ iotca Wesis Maan alla ouat.
2 Moos 20:5 Ele nijte paluele. Sille Mine se HERRA sinun Jumalas/ olen yxi wäkeue Kiuascostaia/ ioca etziskelen ninen Iseden pahatteghot Lastein/ haman colmanden ia nelienden Poluein asti/ iotca minua vihasit.
2 Moos 20:6 Ja teen Laupiudhen monen Tuhanden päle/ iotca minua racastauat/ ia piteuet minun Keskyni.
2 Moos 20:7 Ei sinun pidhe turhan lausuman sinun HERRAS Jumalas Nime/ Sille eipe HERRA salli site rangastomat/ ioca henen Nimens turhanlausupi.
2 Moos 20:8 Muista Sabbathin peiuen päle/ ettes sen pyhitet.
2 Moos 20:9 Cwsi peiue sinun pite tötetekemen/ ia caiki sinun asias aijaman.
2 Moos 20:10 Mutta sen seitzemennen peiuen päle/ ombi sen HERRAN sinun Jumalas Sabbathi. Silloin ei sinun pidhe ycten töte tekemen/ eike sinun Poicas/ eike sinun Tytteres/ eike sinun Paluelias/ eike sinun Poicas/ eike sinun Juctas/ eike sinun Mwcalaises/ ioca sinun Caupungis portin siselle on.
2 Moos 20:11 Sille cwtena peiuene ombi HERRA Taiuan/ ia Maan ia Meren tehnyt/ ia caiki mite nijsse ouat/ ia leueisi Seitzemennen peiuene. Senteden siugnasi HERRA sen Sabbathin peiuen/ ia pyhitti henen.
2 Moos 20:12 Sinun pite cunnioittaman sinun Ises ia sinun Eites/ ettes cauuan eleisit Maan päle/ ionga sinulle se HERRA sinun Jumalas sinun andaman pite.
2 Moos 20:13 Ei sinun pidhe tappaman.
2 Moos 20:14 Ei sinun pidhe Hooritekemen.
2 Moos 20:15 Ei sinun pidhe warastaman.
2 Moos 20:16 Ei sinun pidhe wäre Todhistost puhuman sinun Lehimeistes Wastan.
2 Moos 20:17 Ei sinun pidhe pytemen sinun Lehimeistes Honecta. Ei sinun pidhe himoitzeman sinun Lehimeises Emende/ eike henen Paluelians/ eike henen Picans/ eike henen Herkiäns) eike henen Asins/ eike miteken/ quin sinun Lehimeiselles ombi.
2 Moos 20:18 Ja caiki Canssa näki sen Pitkeisen ia Leimauxen/ ia Pasunan helinen/ ia sen woren suitzeuan. Mutta quin he sencaltaiset neit/ nin he pakenit ia taama astuit/
2 Moos 20:19 ia sanoit Mosen tyge. Puhu sine meiden cansan/ me tadhom site cwlla/ ia ele Jumalan anna meiden cansan puhua/ mwtoin me coolisimma.
2 Moos 20:20 Moses puhui Canssan tyge. Elket pelietkö. Sille Jumala on tullut teite kiusaman/ ia ette henen pelkons olis teiden Silmein edes/ ettei te synditekisi.
2 Moos 20:21 Sillens Canssa taaman astui. Mutta Moses edesmeni sihen pimeytehen/ iossa Jumala siselle oli.

2 Moos 20:22 Ja HERRA sanoi henelle/ Nein sinun pite Israelin Lapsille sanoman. Te oletta nähnyet/ ette mine olen Taiuasta teillen puhunut/
2 Moos 20:23 senteden eipe teiden pidhe ydhengen cappalen minun werdhaxeni pitemen. Hopiaiset ia Cullaiset Jumalat eipe teiden pide teillen tekemen.
2 Moos 20:24 Ydhen Altarin maasta tee minulle/ iongas päle sinun Poltwffrias ia Kijtoswffrias/ sinun Lambaas ia Nautas vfframan pite. Sille minge Sian päle mine sädhen minun Nimeni muiston/ sielle mine tadhon sinun tyges tulla/ ia sinua siugnata.
2 Moos 20:25 Ja ios sine tadhot minulle ydhen Kiuisen Altarin tedhä/ etpes site pidhe vloshacatuist kiuiste tekemen. Sille ios sine sihen rupet weitzelles/ nin sine sen riuat.
2 Moos 20:26 Eipe sinun pidhe mös Trappuia möte minun tykeni ylesastuman/ ettei sinun häpies sielle ilmotetaisi.

Mosen Weisu.

XV. Lucu.

2 Moos 15:1 Silloin weisasi Moses ia Israelin Lapset HERRALLE temem weisun/ ia sanoit. MIne tadon HERRALLE weisata/ Sille hen on Cunnialisen Töön tehnyt/ Hingistit ia Rattat hen Merehen sööxi.
2 Moos 15:2 HERRA on minun Wäkewythen ia Kijtoswirthen/ ia ombi minun Terueythen. Se on minun Jumalan/ Mine tadhon hende cunnioitta/ Hen on minun Iseni Jumala ia mine tadhon hende yliste.
2 Moos 15:3 HERRA ombi se oikia Sotamies/ HERRA ombi henen Nimense.
2 Moos 15:4 Pharaonin Rattat/ ia henen wäens hen sööxi merehen. Henen vlgoswalitut päruchtinans ouat vpotetut sihen punaisen mereen.
2 Moos 15:5 Sywyys on heite peittenyt/ he vaioit pohian ninquin kiui.
2 Moos 15:6 HERRA sinun oikia kätes teke swren ihmen/ HERRA sinun oikia kätes on löönyt wiholiset.
2 Moos 15:7 Ja sinun swrella Cunniallas/ sine olet ne sinun wastanseisoias cukistanut. Sille cosca sine annoit vlostulla sinun hirmusudhes/ culutti se heidhet ninquin cordhen.
2 Moos 15:8 Ja sinun Twlispäs cautta/ ylesannoit wedhet heidhens/ ia wirtauaiset wedhet piseinyt/ Ne sywydhet culieskelit toinen toisestans keskelle mertä.
2 Moos 15:9 Se wiholinen sanoi/ mine tadhon heite tacaaia/ ia käsitte/ ia Saalist iaca/ ia heihin minun mieleni sammutta. Mine vloswedhän minun Mieckan/ ia minun käten pite heite mestaman.
2 Moos 15:10 Silloin sinun Twles puhalsi/ ia Meri heite peitti/ Ja he waioit ninquin Siantina wäkewise wesis.
2 Moos 15:11 HERRA/ cuca on sinun wertas Jumaloitten seas ? Cuca ombi sinun caltaises/ ioca olet nin ialo/ Pyhe ia hirmulinen/ kitettäpe/ ia Ihmecten Tekiä?
2 Moos 15:12 Coska sine kädes oiensit/ nin maa heite ylesnieli.
2 Moos 15:13 Sine olet iodhattanut laupiuxesa sinun Canssas/ iongas pelastit ia veit heidhet sinun wäkewydheses/ sinun pyheen Asumisees.
2 Moos 15:14 Cosca Canssat sen cwlit/ vapitzit he/ Adhistos tuli Philisterin päle.
2 Moos 15:15 Silloin hemmestuit Edomin päruchtinat/ Ja cauhistos tartui Moabin Sangarihin/ Caiki Canaan Asuiat condattihin.
2 Moos 15:16 Anna hemmestus langeta heiden pälens/ ia pelco sinun wäkeuen Käsiuardes cautta/ ette he patuisit ninquin kiui/ Sihenasti sinun Canssas HERRA lepitze tuleuat/ sihenasti sinun Canssas lepitze tuleuat/

iongas olet saanut.
2 Moos 15:17 Jodhata heite siselle/ ia iurittele sinun perimises woren päle/ ionga sine HERRA sinun Asumisexes tehnyt olet/ Sinun pyhydhes tyge HERRA/ ionga sinun kädhes ouat walmistaneet.
2 Moos 15:18 HERRAN pite hallitzeman ijancaikisesta ia edhemme/
2 Moos 15:19 Sille Radzahin Pharao meren sisellemeni Rattahinens/ ia Hingistinens/ ia Satamiehinens/ Ja HERRA annoi meren iellens heidhen pälens langeta. Mutta Israelin Lapset keuit quiuana sen meren lepitze.

Mosen Weisu.

XXXI. Lucu.

5 Moos 31:30 Moses puhui coco Israelin Seurakunnan cwltuans temen Weisun Sanat/ hama' loppun asti.

XXXII. Lucu.

5 Moos 32:1 CWlcat te Taiuat/ Mine tadhon puhua/ Ja Maa cwlcan minun suuni sanat.
5 Moos 32:2 Minun Oppin tiuckucan ninquin Sadhe/ Ja minun Puheni wotocan ninquin Caste. Ninquin Sadhe Rohon päle/ Ja ninquin Pisarat Yrtein päle.
5 Moos 32:3 Sille ette mine tadhon HERRAN mine yliste/ andacat meidhen Jumalan * ainoan site Cunniata.
5 Moos 32:4 Hen on paasi/ henen tööns ouat laitettomat/ Sille ette caicki henen tekons ouat oikiat. Waka ombi Jumala/ ilman caicke wärytte/ * Oikia ia hurskas hen ombi.
5 Moos 32:5 Se nuria ia paha Sucu/ heneste poislangepi/ he ouat häpien pilcat/ ia ei henen Lapsens.
5 Moos 32:6 Ningös sinun HERRAS Jumalas kijtet/ sine hullu ia tyhyme Canssa ? Eikö hen ole sinun Ises ? ia sinun HERRAS ? eikö hen ole se ainoa/ ioca sinun tehnyt ia walmistanut on?
5 Moos 32:7 Muista sen entisen aighan päle tähenasti/ ia aijattele mite hen teki Esijsein cansa. Kysy Iseldes/ ia henen pite sinulle ilmoittaman/ ia sinun wanhemildas/ nin he sinulle sanouat.
5 Moos 32:8 Coska se Corkein ninquin arualla Canssat vlosiacoi/ ia haiotti Inhimisten Lapset. Silloin hen laski Canssain maan Äret/ Israelin lasten lughun ielkeen.
5 Moos 32:9 Sille HERRAN osa ombi hänen oma Canssans/ Jacob ombi henen Perimisens noora.
5 Moos 32:10 Hen leusi sen coruesa/ sijnä quiuasa cussa cauhistos on Erämaas. Hen ymberinswei henen/ Ja annoi henelle Lain/ ia warieli hänen ninquin silmens terän.
5 Moos 32:11 Ninquin Cotka poians vloswiepi/ ia heiden pälens lendepi. Ja vlosleuitte henen siuense/ ia hen

otti heite/ ia cannoi henen sipeinse päle.
5 Moos 32:12 Yxinens HERRA talutti hendä/ ia ei ollut henen cansans mwcalainen Jumala.
5 Moos 32:13 Hen wei henen hamaan Maan corkeuten/ ia roocki henen Peltoin hedhelmelle. Ja annoi henen ime honaiata Calliosta/ ia öliu couasta kiueste.
5 Moos 32:14 Woita Lehmiste/ ia Rieska lambaista/ ynne caritzadhen rasuan cansa. Ja lihauimmat oinat/ ia Caurit lihauain munaskudhen cansa/ ia iootti hänen parahalla winamarian werelle.
5 Moos 32:15 Cosca hen nyt lihoi/ ia rauituxi tuli/ tuli hen irdhalisexi/ hen ombi lihauaxi/ paxuxi/ ia wäkeuexi tullut/ ia ylenannoi Jumalan/ ioca henen tehnyt oli. Ei hen Lucu pitenyt henen Terueydhens Calliosta/
5 Moos 32:16 mutta yllyti henen kiuauten mwcalisten Jumalain cautta. Ilkeyxen cautta wihoittelit he henen/
5 Moos 32:17 he wffrasit Perkeleillen/ ia ei heiden Jumalallens. Nijlle Jumaloille/ ioita euet he tundenuet/ Nijlle vsille/ iotca ennen euet olluet Joita heiden Isense euet olluet cumartanuet.
5 Moos 32:18 Sinun Callios/ ioca sinun synytti/ sen sine ylenannoit/ ia vnodhit sen Jumalan/ ioca sinun loonut oli.
5 Moos 32:19 Ja cosca HERRA sen näki/ wihastui hen poicains ia Tytterins päle.
5 Moos 32:20 Ja hen sanoi/ Mine peiten minun Casuoni/ heidhen edhestens/ ia tadhon catzo mite heiden wimeiselle tapachtuman pite. Sille se ombi nuria sucu/ ia sencaltaiset lapset/ ioissa ei ole usko.
5 Moos 32:21 He hersyttelit minua sen Cautta/ ioca ei ole Jumala/ heiden Äpäiumaludens cautta/ he ouat minun wihoittanuet. Ja mine tadhon heite iellens wihoitta sen Cautta/ ioca ei ole Canssa/ Tyhmelle Canssalle mine tadhon heite wihoitta.
5 Moos 32:22 Sille Tuli ombi syttynyt minun wihasani/ Ja poltaman pite hamaan alemaisen heluetijn. Ja pite culuttaman Maan/ ynne henen hedhelmäins canssa/ ia pite ylespoltaman woordein perustoxet.
5 Moos 32:23 Minun pite cocoman caiken Onnettomudhen heiden ylitzens/ mine tadhon caiki minun nooleni heiden sisellens ambuua.
5 Moos 32:24 Nälielle heiden pite hiukautettaman/ ia wilutaudhilla ödhyttemen/ ia pahoilla paiseilla. Minun pite lehettemen metzen petoin hampat heiden keskelens/ ia raateleuaiset Kermet.
5 Moos 32:25 Ulcon pite Miecan heite * raateleman/ Ja siselle Cauhistuman. Seke piltit ette picat/ Imeueiset ynne sen harmapän cansa.
5 Moos 32:26 Mine tadhon sanoa/ Cussa he ouat ? Mine lackautan heiden muistons Inhimisiste.
5 Moos 32:27 Ellei mine wiholistein wiha cartaisi/ ettei heiden wainolistens pidhe ylpendymen/ Ja lehes sanoisit/ Meiden oikiakäten ombi caicki näme tehnyt/ ia ei HERRA.
5 Moos 32:28 Sille se on yxi Canssa/ iossa ei miten neuuo ole/ eike ymmerdhyst heisse.

5 Moos 32:29 Josco he wijsaat olisit ymmerdheisit ia homaitzisit/ mitke testelehin heille tapachtupi.
5 Moos 32:30 Quinga yxi teiste/ takaiais Tuhatta heiste/ ia caxi carkotaisit kymmenen Tuhatta. Eikö sentehden/ ette heidhen Callions ombi heite mynyt/ ia HERRA on ylenandanut heite.
5 Moos 32:31 Sille meiden Callio/ ei ole ninquin heiden Callions/ iota meiden wiholiset taitauat itze domita.
5 Moos 32:32 Sille heiden winapuus ombi Sodoman winapwst/ ia Gomorran pellost. Heiden winamarians ouat sappi/ ia caruahimmat mariat.
5 Moos 32:33 heiden winans ombi Louhikermen viha ia hirmulisten Waskikermeten sappi.
5 Moos 32:34 Eikö sencaltaiset ketketyt liene minun tyköneni ? ia insighlatut minun Tauaroisani.
5 Moos 32:35 Minun ombi Costo/ Minun pite costaman/ heiden ialgans pite aiallans combistuman. Sille heiden cadhotuxens aina ombi leszne/ ia mike heite cocottapi se riendä.
5 Moos 32:36 Sille HERRA domitzepi henen Canssans/ ia palueliains päle hen armacta. Sille hen catzahtapi/ Ette he ouat iuri huckuneet/ Ja eike ne sulietut/ eike iocu ole ylitzeienyt.
5 Moos 32:37 Ja quin sanotan/ Cussa heiden Jumalans ouat ? heiden Callions/ ionga päle he vskalsit?
5 Moos 32:38 Joinenga lihauimmat wffrist he söit/ ia winan ioit heiden ioomawffristans. Noscaat ne/ ia auttakaat teite/ ia warielkat teite.
5 Moos 32:39 Eikö te näet nyt/ ette mine se yxinens olen/ ia ei ole toinen Jumala paitzi minua? Mine woin tappa ia wirgotta/ mine löön/ ia parannan/ Ja ei kengen ole/ ioca minun kesisteni taita wapachta.
5 Moos 32:40 Sille mine ylesnostan minun käteni/ Taiuasen/ ia sanon/ Mine elen ijancaikisesta.
5 Moos 32:41 Cosca mine hijon ninquin pitkesen leimauxen minun Mieckani/ ia minun käten rangastoxeen rupepi. Nin mine Coston maxan minun wiholisteni/ ia nijlle/ iotca minua wihauat palkitzen.
5 Moos 32:42 Mine iowtan minun Nooleni werelle/ ia minun mieckani pite liha sömen. Ylitzen ninen tapettudhen weren/ ia ylitze fangituden/ ia ylitze sen wiholisten auoitun pään.
5 Moos 32:43 Riemuitkat te caiki/ iotca oletta henen Canssans/ sille hen costapi henen palueliains weren. Ja hen costapi ylitze henen wiholisten/ ia hen Armachta henen Canssans maan päle.

XVIII. Lucu.

Poluein Lughuista/ ia iotca Poluet Auioskeskun luualiset eli luuattomat ole Mosen Lain ielkin.

3 Moos 18:1 JA HERRA puhui Mosen tyge/ sanoden.
3 Moos 18:2 Puhu Israelin Lapsille/ ia sanos heille/ Mine olen se HERRA teiden Jumalan/
3 Moos 18:3 Eipe teidhen pidhe tekemen sen Egyptin Maan tauan ielkin/ iossa te asuitta. Eike mös sen Canaan maan teghon pereste/ iohonga siselle mine teite siselwien/ Eipe teiden mos pidhe heiden menoissans waeldaman.
3 Moos 18:4 Wan techket minun Oikiuten/ ia minun Keskydheni ielkin/ ette te nijsse waellaisitta. Sille mine olen se HERRA teiden Jumalan/
3 Moos 18:5 Senteden pite teiden minun Säätyni pitemen/ ia minum Oikeuteni/ Sille ioca Inhiminen nijte teke/ sen pite ninen cautta elemen/ Sille minepe se HERRA olen.
3 Moos 18:6 EIKENGEN pidhe henen Lehimeisens Lango lehistymen/ henen Häpiens alastaman. Sille minepe se HERRA olen.
3 Moos 18:7 Sinun Ises häpien ia sinun Eites häpie ei sinun pidhe alastaman. Se on sinun Eites/ ele sis hänen häpiens alasta.
3 Moos 18:8 Ei sinun pidhe alastaman sinun Ises Emenen häpie/ Sille se on sinun Ises hepie.
3 Moos 18:9 Sinun Sisares häpie taica Isestes eli Eitistes/ cotona taica vlcona syndynyt/ ele alasta.
3 Moos 18:10 Ei sinun pidhe alastaman sinun Poias eli sinun Tytteres tytteren häpie/ Sille se on sinun häpies.
3 Moos 18:11 Ei sinun pidhe alastaman sinun Ises emenen tytteren häpiette/ ioca Iselles syndynyt on/ ia sinun Sisares on/
3 Moos 18:12 Ei sinun pidhe alastaman sinun Tätis häpiete/ Sille se on Ises lehimeinen Lango.
3 Moos 18:13 Ei sinun pidhe alastaman Eites Sisaren häpiete/ Sille se on sinun Eites lehimeinen Lango.
3 Moos 18:14 Ei sinun pidhe alastaman sinun Setäs häpiete/ nin ettes nait hene' Emene's/ ioca sinun Heimos ombi.
3 Moos 18:15 Ei sinun pidhe alastaman sinun Minies häpiete/ Sille hen on sinun Poicas Emende/ senteden ei sinun pidhe henen häpiens alastaman.
3 Moos 18:16 Ei sinun pidhe alastaman sinun Welies Emenen häpiete/ sille se on sinun Welies häpie.
3 Moos 18:17 Ei sinun pidhe sinun Emenes ynne henen tytterens häpiet alastaman/ Eike henen Poicans

tytert eli tytteren tytert ottaman/ heiden häpiens alastaman. Sille hen on se Lehimeinen Lango/ ia se on sucurutza.
3 Moos 18:18 Ei sinun pidhe mös ottaman sinun Emendes Sisart/ henen häpiens alastaman/ henen vastaas/ wiele henen eleisens.
3 Moos 18:19 Ei sinun pidhe siselkeumen waimon tyge/ nincauuan quin Hen cwtaudhins kersipi/ henen häpiens alastamaan.
3 Moos 18:20 Eipe sinun mös pidhe macaman sinun Lehimeises Emenen tyken/ henehen rychtymen/ Jollas itzes henen pälens saastutat.
3 Moos 18:21 Ei sinun pidhe Siemenestes andaman/ ette se sen Epeiumalan * molechin vffrataisijn/ ettei sine riua sinun Jumalas Nime/ Sille minepe se HERRA olen.
3 Moos 18:22 Ei sinun pidhe Piltein Canssa macaman/ ninquin iongun waimon cansa/ Sille se on yxi cauhistos.
3 Moos 18:23 Ei sinun pidhe mös iongun Eleinden cansa rychtymen/ ette sine heiden cansans itzes hierelet. Ja ei yxiken Waimo pidhe iongun Eleimen cansa rychtymen. Sille se on yxi Cauhistos.
3 Moos 18:24 Ei teiden pidhe neisse caikissa saastuman. Sille neisse caikissa ouat Pacanat heitens hieronuet/ iotca mine tadhon poisaia teiden edesten/
3 Moos 18:25 Ja ioilla se Maa on saastutettu Ja mine tadhon Heiden pahatteghons heiden ylitzens etziskelle/ nijn ette sen Maan pite henen Asuiamens vlosoxendaman.
3 Moos 18:26 Senteden piteket minun Säätyni ia Oikiuteni/ ia elket ycteken neiste Cauhistoixa tehckö/ taica ne Codholiset eli vlcoliset teiden seassan.
3 Moos 18:27 Sille caiki sencaltaiset Cauhistoxet ouat temen Maan Canssat tehnyet/ iotca teiden edhellen olit/ ia ouat Maan saastuttaneet/
3 Moos 18:28 Senpäle ettei se Maa mös teite vlosoxennisi/ coska te sen saastutat/ ninquin se on ne Pacanat/ iotca teidhen edhellen olit/ vlosoxensi.
3 Moos 18:29 Sille iotca temen Cauhistoxen tekeuet/ heiden Sieluns pite vlosiuritettaman heiden Canssastans.
3 Moos 18:30 Senteden piteket minun Säätyni/ ettei te tekisi ninen cauhistauaisten Tapain perest/ iotca teiden edhellen olit/ ettei te ninen cautta saastutetuxi tulisi. Sille minepe se HERRA olen teiden Jumalan.

XX. Lucu.

3 Moos 20:1 JA HERRA puhui Mosen cansa/ ia sanoi.

3 Moos 20:2 Sanos nijlle Israelin Lapsille. Joca Israelin Lastein seas/ eli iocu Mwcalainen quin Israelis asupi/ henen * Siemenestens. Molechin Epeiumalalle andapi/ sen pite colemalla surmattaman/ sen Canssan Maasza pite hende Kiuittemen.
3 Moos 20:3 Ja mine tadhon panna minun Casuoni sencaltaisen Inhimisen wastan/ ia tadhon sen Canssastans vlosiuritta ette hen Molechil henen Siemenestens andanut on/ ia minun Pyhydheni saastuttanut/ ia minun pyhen Nimeni riuannut.
3 Moos 20:4 Ja ios Maan Canssa site Inhimiste sääste/ ioca Siemenestens sille Molechille andanut on/ nin ettei he site surmaisi/
3 Moos 20:5 Nin mine quitengin tadhon sen Inhimisen vastan/ minun Casuoni panna/ ia henen Sucuans vastan/ Ja tadhon sen ia caiki ne/ quin Molechin cansa Hooritehnyet ouat/ heiden Canssastans vlosiuritta.
3 Moos 20:6 Jos iocu Sielu henens Noitain ia Welhoin tyge kiende/ ia hooruttekis heiden cansans/ Nin mine tadhon Casuoni panna site sama Sielua vastan/ ia tadhon sen Canssastans vlosiuritta.
3 Moos 20:7 Senteden pyhitteket teiten/ ia olcatta pyhet. Sille mine olen se HERRA teiden Jumalan.
3 Moos 20:8 Ja piteket minun Säätyni/ ia techket nijte/ Sille minepe se HERRA olen/ ioca teite pyhitte.
3 Moos 20:9 Joca Isens eli Eitens kiropi/ sen pite colemalla coleman/ Henen Werens olcoon Henen ylitzens/ ette hen Isens eli Eitens kironut on.
3 Moos 20:10 Joca Hoorinteke iongun Emenen cansa/ sen pite colemalla coleman/ seke se Hoorintekie ette se Hoora. Senteden ette hen Lehimeisens Emennen cansa Hooria tehnyt on.
3 Moos 20:11 Jos iocu Isens Emenen tyken maca/ nin ette hen Isens häpien alastanut on/ he molemat pite colemalla coleman. Henen werens olcoon heiden ylitzens.
3 Moos 20:12 Jos iocu henen Poians Emennen tyken maca/ Nin he molemat pite colemalla coleman. Sille he ouat häpien tehnyet/ Heiden Werens olcoon heiden ylitzens.
3 Moos 20:13 Jos iocu Piltein tykene macapi/ ninquin Jongun Waimon tykene/ He ouat ydhen Cauhistoxen tehneet. Heiden pite molemat colemalla coleman. Heiden werens olcoon heiden ylitzens.
3 Moos 20:14 Jos iocu waimon ottapi/ ia sihen henen Eitens/ hen on Laitoxen tehnyt/ sen pite tulella poltettaman/ ia ne ynne molemat/ ettei ycten Laitost olis teiden seassan.
3 Moos 20:15 Jos iocu Eleimen eli Juhdan cansa makapi/ sen pite colemalla coleman/ ia sen Eleimen pite tapettaman
3 Moos 20:16 Jos iocu Waimo henens iongun Eleimeen rychty/ Ne ynne molemat pite tapettaman/ Heiden werens olcoon heiden ylitzens.
3 Moos 20:17 Jos iocu henen Sisarens otta/ henen Isens tytteren eli Eitens tytteren/ ia henen häpiens

näkepi/ ia se taas henen häpiens Se on yxi werenhäpie/ Ne pite mestattaman heiden Sughuns Canssan edes/ Sille hen on Sisarens häpien alastanut/ henen pite henen pahatteghons candaman.
3 Moos 20:18 Jos iocu Mies iongun waimon tyken maca/ henen Cwtaudhissans/ ia alastapi henen häpiens/ ia auapi henen werens lechten/ ia se alastapi henen werens Lechten/ Ne molemat pite mestattaman heiden Cansastans.
3 Moos 20:19 Sinun Eites Sisaren häpien/ ia sinun Ises Sisaren häpien/ ei sinun pidhe alastaman/ Sille sencaltainen on henen Lehimeisen Langons alastanut/ ia ne pite heiden pahatteghons candaman.
3 Moos 20:20 Jos iocu henen Setens eli Enoins Emennen cansa maca/ hen on Langoins häpien alastanut. Ne pite heiden pahatteghons candaman. Lapsitoin heiden pite coleman.
3 Moos 20:21 Jos iocu henen weliens Emennen otta/ se on yxi häpielinen töö/ Heiden pite Lapsitoin oleman senteden ette hen on weliens häpien alastanut.
3 Moos 20:22 Nin piteket nyt caiki minun Säätyni/ ia minun Oikiuteni/ ia techket ne/ ettei Maa teite vlosoxennais/ ionga siselle mine teite wien/ ette te henes asuisitta.
3 Moos 20:23 Ja elket waeltako Pacanain Sädhysse/ iotca mine teiden edhellen vlosaiaua olen/ Sille caiki sencaltaisita he ouat tehnyet/ ia mine olen ydhen Ilkiudhen heiste pitenyt.
3 Moos 20:27 Jos iocu mies eli waimo/ Noidhaxi eli Welhoxi tulepi/ Ne pite colemalla coleman/ heiden pite kiuitettemen/ Heiden werens olcoon heiden ylitzens.

Kirouxista ia Siugnauxista. Deuteronomij xxvii.

XXVII. Lucu.

5 Moos 27:9 JA Moses ynne Pappein Leuiterin sughusta puhuit caiken Israelin Canssan tyge/ ia sanoit. Merkitze ia cwle Israel. Tenepäne sine olet tullut sinun HERRAS Jumalas Canssaxi/
5 Moos 27:10 ette sinun pite cwliaisen oleman sinun HERRAS Jumalas ändä ia tekemen ielkin henen Keskyns ia Oikiudhens/ iotca mine tenepene sinun kesken.
5 Moos 27:11 Ja Mose keski Canssalle samana Peiuene/ ia sanoi.
5 Moos 27:12 Nemet pite seisoman sen woren Grisim päle/ Canssa siugnaman/ coska te Jordanin ylitze kieuneet olette. Simeon/ Leui/ Juda/ Isaschar/ Joseph ia Ben Jamin
5 Moos 27:13 Ja nämet pite seisoman sen woren Ebalin päle kiromaan/ Ruben/ Gad/ Asser/ Sebulon/ Dan ia Naphthali.
5 Moos 27:14 Ja ne Leuitit pite rupeman/ ia sanoman iocaitzelle Israelist selkelle änelle.
5 Moos 27:15 Kirottu olcoon/ ioca iongun Epeiumalan eli waletun Cuuan tekepi/ HERRAN Cauhistoxen/ wircamiesten Kesialaiset/ ia asetta sen salaisest. Ja caiken Canssan pite wastaman/ ia sanoman/ Amen.
5 Moos 27:16 Kirottu olcoon/ ioca Isens eli Eitens kirolepi/ Ja caiken Canssan pite sanoman/ Amen.
5 Moos 27:17 Kirottu olcoon/ ioca Lehimeisens Raijat sijrtte/ Ja caiken Canssan pite sanoman/ Amen.
5 Moos 27:18 Kirottu olcoon/ ioca laske iongun Sokian exymen tieen päle/ ia caiken Canssan pite sanoman/ Amen.
5 Moos 27:19 Kirottu olcoon/ ioca sen Mwcalaisen/ sen Oruoin/ ia Lesken Oikiudhen wändhe/ Ja caiken Canssan pite sanoman Amen.
5 Moos 27:20 Kirottu olcon/ ioca Isens Emenen tyken macapi/ ette hen rijsuj henen Isens peittemisen/ Ja caiken Canssan pite sanoman/ Amen.
5 Moos 27:21 Kirottu olcoon/ ioca iongun Eleinten Canssa rychty/ Ja caiken Canssan pite sanoman/ Amen.
5 Moos 27:22 Kirottu olcoon/ ioca Sisarens tykene maca/ ioca henen Isens eli Eitens tyter on/ Ja caiken Canssan pite sanoman/ Amen.
5 Moos 27:23 Kirottu olcoon/ ioca Anopins tykene maca/ Ja caiken Canssan pite sanoman/ Amen.
5 Moos 27:24 Kirottu olcoon/ ioca Lehimeisens salaisest löpi/ Ja caiken Canssan pite sanoman/ Amen.
5 Moos 27:25 Kirottu olcoon/ ioca Lahijoia ottapi/ ette hen iongun Wighattoman Sielun lömen pidheis/ Ja

caiken Canssan pite sanoman/ Amen.
5 Moos 27:26 Kirottu olcoon/ ioca ei caiki neite Lain sanoia teute/ ette hen senielkin teke/ Ja caiken Canssan pite sanoman/ Amen.

Siugnauxist.

XXVIII. Lucu.

Moninaiset Siughnauxet annetan Lain piteueisille/ ia Kirous ylitzekieumerille.

5 Moos 28:1 JA ios sine olet sinun HERRAS Jumalas änen cwliainen/ ettes pidhet ia teet caiki henen Keskyns/ iotca mine tenepene sinullen kesken/ Nin pite sinun HERRAS Jumalas sinun corkeimaxi ylitze caiken Canssan Maan päle.
5 Moos 28:2 Ja caiki nämet Siugnauxet pite sinun päles tuleman/ ia sinuhun sattuuat/ Senteden ettes olet sinun HERRAS Jumalas änen cwliainen ollut.
5 Moos 28:3 Siugnatun pite sinun oleman Caupungis/ Siugnatun Pellos/
5 Moos 28:4 siugnatun pite sinun Rumijs hedhelmen oleman/ sinun Maas hedhelme/ ia ne sinun Carias hehelmet/ ia ne sinun Eleimes hedhelmet/ ia ne sinun Laumas Lambain hedhelmet.
5 Moos 28:5 Siugnatut pite sinun * Corghis oleman ia sinun techtees.
5 Moos 28:6 Siugnatun pite sinun oleman vloskieudheses ia siugnatun vloskieudheses.
5 Moos 28:7 Ja HERRAN pite sinun Wiholises/ iotca sinua vastan ylesnouseuat/ sinun etes langeman/ ychte tiete möten he tuleuat sinun vastas/ ia seitzemen tiete möte pakeneman sinun edhestes.
5 Moos 28:8 HERRAN pite laskeman Siugnauxen/ ette Hen sinun cansas olis sinun Aitoisas ia caikissa quin sine eteesotat/ Ja pite sinun Siugnaman sijnä Maasza/ ionga se HERRA sinun Jumalas sinulle andanut on.
5 Moos 28:9 HERRAN pite sinun itzellens pyhexi Canssaxi yleskorghottaman/ ninquin Hen on sinulle wannonut/ Senteden ette sine pidhet sinun HERRAS Jumalas keskyt/ ia henen Teissens waellat/
5 Moos 28:10 Ette caiki Canssat Maan päle näkemen pite/ ette sine olet HERRAN Nimen ielkin nimitetty/ ia sinua pelkeuet.
5 Moos 28:11 Ja HERRAN pite tekemen/ ette sinulla pite yldekylle oleman caikinaisis tauarois Sinun Rumijs hedhelmest/ Sinun Carias Hedhelmest/ Sinun Pellos hedhelmest sen Maan päle/ ionga HERRA on wannonut sinun Isilles sinulle andaxens.
5 Moos 28:12 Ja HERRAN pite sinulle henen hyuen Rickaudhens/ Taiuan ylesauaman/ ette hen sinun Maalles

annais Sateen aiallans/ ia ette Siugnaisi caiki sinun Käsialas. Ja sinun pite monelle Canssalle corghoxi lainaman. Mutta ei sinun pidhe keldeken lainan ottaman.
5 Moos 28:13 Ja Herran pite sinun Pääxi/ ia ei Hennexi asettaman/ ia aina päle oleman/ ia ei allamacaman. Senteden/ ette sine olet sinun HERRAS Jumalas Keskyn cwliainen/ iotca mine tenepene sinun kesken pitemen ia tekemen.
5 Moos 28:14 Ja ettei sine ole iongun nijste Sanoista/ iotca mine tenepene sinulle keskin/ weltenyt/ eike oikiallen eli vasemelle polelen/ iollas muita Jumaloita ielkin waellat heite palueleman.
5 Moos 28:15 Mutta Ellei sine cwle sinun HERRAS Jumalas ände/ nin ettes pidhet ia teet caiki henen Keskyns ia Oikiudhens iotca mine tenepäne sinulle kesken/ Nin pite caiki nämet Kirouxet sinun ylitzes tuleman/ ia sinulle sattuman.
5 Moos 28:16 Kirotun pite sinun oleman Caupungis/ Kirotun Pellon päle.
5 Moos 28:17 Kirotun pite sinun Corghis ia sinun Techtes oleman.
5 Moos 28:18 Kirotun pite sinun Rumis hedhelmen oleman/ Sinun Maas hedhelme/ Sinun Carias hedhelme/ Sinun Lambais hedhelme.
5 Moos 28:19 Kirotun sinun pite oleman/ coskas siselkieut/ kirottu/ coskas vloskieut.
5 Moos 28:20 HERRAN pite sinun secas lehettemen Nelghien ia Isomisen/ ia Onnettomuxen caikissa/ iotcas eteesotat tedhexes/ Sihenasti sine hucut/ ia pian poiscatot/ sinun pahatecois teden/ ettes minun ylenandanut olet.
5 Moos 28:21 HERRAN pite sinuhun Ruttotaudhin rydhyttemen/ sihenasti ette hen sinun hucuttais/ sijnä Maassa/ iohongas tulet site omistaman.
5 Moos 28:22 HERRAN pite sinun Paisumilla lömen/ Wilutaudhilla/ Poltella/ Palolla/ Poudhalla/ ia Myrkylisille Ilmalla/ ia Kellaisel taudhilla/ ia pite sinua wainoman/ sihenasti ette hen sinua hucutta.
5 Moos 28:23 Se Taiuas/ quin ylitze sinun Pääs on/ pite ninquin Cuparin oleman/ ia Maa sinun allas ninquin Rauta.
5 Moos 28:24 HERRAN pite sinun Maalles/ tomun ia tughan Saten edest Taiuahast sinun ylitzes andaman/ sihenasti ette sinun hucutta.
5 Moos 28:25 HERRAN pite sinun lömen sinun Wiholistes edes. Ychte tiete möten sinun pite heiden tygens vlosmenemen/ ia seitzemen Tieen cautta pite sinun heiden edhellens pakeneman/ ia sinun pite haiotetuxi tuleman caikein Waldakundain secan Maan päle.
5 Moos 28:26 Sinun Rumis pite Rauinos oleman caikille Taiuan Linnuille/ ia caikille Maan Pedhoille/ ia eikengen pidhe heite poiskarcottaman.

5 Moos 28:27 HERRAN pite sinun lömen Egyptin Paisumilla/ Weripahckoilla/ Ruuilla ia Syuelmillä/ ettei sine taidha paratta.
5 Moos 28:28 HERRAN pite sinun lömen tyhmydhella/ Sokiudhella/ ia sydhemen Kiuculla/
5 Moos 28:29 Ja sinun pite Polipeiuelle coperoitzeman/ ninquin iocu Sokia pimies coperoitzeman/ ninquin iocu Sokia pimies coperoitze/ ia ei sinun teides päle ychten Onni oleman pidhe. Ja sinun pite wäkiualta ia wärytte kersimen/ nincauuan quin sine elet/ ia eikengen pidhe sinua auttaman.
5 Moos 28:30 Waimon sine kihilat/ Mutta yxi toinen pite sen tykene macaman. Honen sinun pite rakendaman/ Mutta et sine szaa Henes asua. Winatarhan sinun pite istuttaman/ Mutta et sine szaa site coriata.
5 Moos 28:31 Sinun Härkes pite sinun Silmes edes teurastettaman/ Mutta et sine szaa Heneste södhe. Sinun Asis pite wäkiuallalla sinun nädhes poisotettaman/ ia ei sinulle iellens annetuxi tule. Sinun Lambaas pite sinun Wiholisilles annettaman/ Ja eikengen pidhe sinua auttaman.
5 Moos 28:32 Sinun Poias ia sinun Tytteres pite toiselle Canssalle annetuxi tuleman/ ette sinun Silmes site näkeuet ia Hiueltyuet heiden ylitzens iocapeiue/ Ja ei ychten wäkewyt pidhe sinun käsises oleman.
5 Moos 28:33 Sinun Maas Hedhelmen/ ia caiki sinun Töös/ pite yxi Canssa culuttaman/ iotas et tunne/ ia sinun teuty wärytte kersimen/ ia sortuna oleman eliaicanas.
5 Moos 28:34 Ja sine tulet mielettömexi nijste quin sinun Silmes näkemen pite.
5 Moos 28:35 HERRAN pite sinua lömen pahalla Paisumalla Poluijs ia pochkeis päle/ Nin ettei sine taidha parata Jalcapöydhest nin Päälakeen asti.
5 Moos 28:36 HERRAN pite sinun ia sinun Kuningas/ iongas sinun ylitzes asettanut olet/ aiaman sen Canssan tyge/ iotas et tunne/ eike sinun Ises/ ia sielle pite sinun mucalaisi Jumaloita palueleman/ puita ia Kiuie. Ja sinun pite Cauhistoxen oleman/ ia yxi Sananlasku/ ia pilka caikein Canssain seas/ iohonga HERRA sinun aianut on.
5 Moos 28:38 Palio Siemende pite sinun kyluemen/ ia wähen siseltooman/ Sille Casticat pite nijte ylessömen.
5 Moos 28:39 Winatarhan sinun pite istuttaman ia rakendaman/ Mutta ei ychten Wina iooman eli tooman. Sille madhot pite sen culuttaman.
5 Moos 28:40 Oliupuudh pite sinulle oleman caikissa sinun Maan paicoisas/ Mutta ei sinun pidhe woiteleman sinuas Olium cansa. Sille sinun Oliopuus pite ylesreuäistettemen.
5 Moos 28:41 Poiat ia Tytteret pite sinun synnyttemen/ ia ei quitengan nijte nautitzeman. Sille ne pite Fangittuna poiswietemen.
5 Moos 28:42 Caiki sinun puus/ ia sinun Maas hedhelmen pite Etanat culuttaman.

5 Moos 28:43 Se mucalainen quin sinun tykenes on/ pite sinun ylitzes astuman/ ia alati ylimeinen oleman. Mutta sinun teuty alasastu/ ia alati allamaata.
5 Moos 28:44 Henen pite sinulle lainaman/ Mutta et sine woi henelle lainata. Henen pite Pään oleman/ ia sinun pite Hennen oleman.
5 Moos 28:45 Ja caicki nämet Kirouxet pite sinun ylitzes tuleman/ ia sinua wainoman/ ia sattuman/ sihenasti ettes hucutetuxi tulet. Senteden/ ettet sine HERRAN sinun Jumalas ände cwllut ole/ ettes henen Keskyns ia Oikiudhens pidheisit/ iotca hen sinun keskenyt on.
5 Moos 28:46 Senteden pite Merkit ia Ihmeet sinus oleman ia sinun Siemeneses ijancaikisesta/
5 Moos 28:47 ettei sine ole paluellut sinun HERRAS Jumalas iloisan ia riemiusan Sydhemen cansa/ coska sinulla Caikinaisia kylle oli.
5 Moos 28:48 Ja sinun pite wiholises/ iotca sinulle HERRA tygelehettepi/ Nelghies ia Janos palueleman/ Alastomudhes/ ia caikinaisis waiuois. Ja hen pite sinun Caulas päle/ ydhen Rautaisen Ikeen paneman/ sihenasti ette sinun hucutta.
5 Moos 28:49 HERRAN pite ydhen Canssan sinun ylitzes lehettemen/ taambata Mailman äreste/ ninquin iocu Cotca lende/ ionga Puhet et sine ymmerdhe/
5 Moos 28:50 yxi häpiemetoin Canssa/ ioca ei waaroi sen Wanhan Personata/ eike armaitze site Noricaista/
5 Moos 28:51 Ja pite culuttaman sinun Carias hedhelmen/ ia sinun Maas hedhelmen/ sihenasti ette sine hucutetuxi tulet. Ja ei henen pidhe sinulle ylitze iettemen miteken Jyuist/ winast/ Oliust/ Cariain eli Lambain hedhelmest/ sihenasti hen sinun cadhotta.
5 Moos 28:52 Ja pite sinua adhistaman caikissa sinun Portisas/ sihenasti ette Hen mahanlaske sinun Corkiat ia wahwat Muris/ ioinen päle sine itzes lootat/ caikissa sinun Maakunnisas. Ja sinun pite adhistettaman caikissa sinun Portisas/ sinun coco Maasas/ Jonga sinun HERRAS Jumalas sinulle andanut on.
5 Moos 28:53 Sinun teuty sömen sinun Rumis hedhelmen/ sinun Poicas ia sinun Tytteres Liha/ iotca sinun HERRAS Jumalas sinulle andanut on/ sijnä adhistoxes ia waiuas/ iolla sinun Wiholises pite sinun adhistaman.
5 Moos 28:54 Nin ette iocu Inhiminen/ quin ennen sangen Herculisesta ia Hecumis/ teiden seassan elenyt on/ ei pidhe henen Weliellens/ ia sille waimollens quin on henen sylisens ia sille Poiallens ioca wiele on ylitze ienyt henen Poistans/
5 Moos 28:55 szooman annetta iongun nijste/ Henen Poians Lihasta/ iosta hen söpi/ Senuoxi ettei henelle miteken muta ole caikista Hywydhestens/ sijnä adhistoxes ia waiuas/ iolla sinun Wiholises pite sinun adhistaman caikissa sinun Porteisas.
5 Moos 28:56 Yxi Waimo teiden seassan/ quin ennen herculisest ia Hecumis elenyt on/ nin ettei Hen

maltanut ialcans laske Maan päle Hercun ia Hecuman teden/ eipe sen pidhe szooman Miehellens/ ioca henen Sylisens lepe/ ia henen Poiallens ia Tytterellens
5 Moos 28:57 ne * Jelkimiset/ iotca Henen omans Reitein waiheld vloslectenyt ouat/ Sihen henen Poicains/ iotca Hen synnyttenyt on. Sille heiden pite ne salaisest sömen/ sijnä adhistoxes ia waiuas/ iolla sinun Wiholises pite sinun adhistaman sinun Porteisas.
5 Moos 28:58 Ellei sine pidhe ia tee caiki nämet Lain sanat/ iotca tesse Kirias ouat kirioitetut/ nin ette sine pelket temen Herralisen ia Hirmuisen Nimen/ sen HERRAN sinun Jumalas.
5 Moos 28:59 Nin pite HERRAN ihmelisest sinun cansas menemen/ rangastoxen cansa sinun ia sinun Siemenes ylitze/ swrten ia wipyueisten Rangastoxein cansa/ pahan ia vipyueisen Sairaudhen cansa.
5 Moos 28:60 Ja pite kiendemen sinun tyges caikinaiset Egiptin Taudhit/ ioista sine pelket/ ia ne pite sinuhun tartuman.
5 Moos 28:61 Sihen caiki Sairaudhet ia caiki Rangastuxet/ iotca euet kirioitetut ole tesse Laki Ramatos/ pite HERRAN sinun Jumalas laskeman sinun päles tulla/ sihenasti ette sine hukutetuxi tulet.
5 Moos 28:62 Ja pite teiste wäheisen Canssan ylitze iemen/ te/ iotca ennen olitta olluet/ ninquin Tehdet Taiuahas palioudhen teden/ Senteden ettei sine cwllut ole/ sinun HERRAS Jumalas ände.
5 Moos 28:63 Ja quin HERRA ennen iloitzi teiden ylitzen/ ette hen teki teille hyue ia enänsi teite/ Nin henen pite teiden ylitzen iloitzeman/ ette hen teite hucutta/ ia cadhotta/ Ja te tuletta poissöxetyxi sijte Maasta/ iohonga sisellemenet/ site omistaman.
5 Moos 28:64 Sille HERRAN pite teite haiottaman caikein Canssain seas/ ydhest Mailman ärest haman toiseen. Ja sielle sinun pite Mucalaisi Jumaloita palueleman/ ioita et sine tunne/ eike sinun Ises/ cando ia kiue.
5 Moos 28:65 Sihen pite sinulle sen saman Canssan seas ei ychten wissi coto oleman/ ia sinun Jalcais Pöyte ei pidhe ychten lepo saaman. Sille HERRAN sinulle sielle ydhen wapiseuan Sydhemen andaman/ ia raukenuet Silmet ia poisquiuetun Sielun/
5 Moos 28:66 nin ette sinun Elemes pite sinun edesses rippuman. Ölle ia peiuelle sinun pite pelkemen/ ia sinun Elemestes ei vissi oleman.
5 Moos 28:67 Amulla sinun pite sanoman/ Ah/ iosko mine echton asti eleisin. Echtona sinun pite sanoman/ Ah/ iosko mine eleisin Amuun sahca/ sinun Sydhemes swren pelghon teden/ ioca sinun peliettemen pite/ ia sen edest/ iongas Silmilles näkemen pite.
5 Moos 28:68 Ja HERRAN pite sinun Hadhen teudhel taas Egiptin sisellewiemen/ site tiete möten/ iosta mine sanonut olen. Ei sinun pidhe hende sillen näkemen. Ja teite pite mytemen teiden Wiholisillen Orijxmiehixi ia

Orijxiwaimoixi/ ia eikengen Ostaia sielle oleman pidhe.

Hannan Weisu.

II. Lucu.

1 Sam 2:1 Rucueli Hanna/ ia sanoi. MInun Sydhemen riemuitze HERRASA/ minun Sarueni on ylistetty HERRASANI. Minun Swni on leuielde auainut ylitze minun Wiholisteni/ Sille mine riemuitzen sinun Terueydhestes.
1 Sam 2:2 Eikengen nin Pyhe ole/ quin HERRA/ ei yxiken ole paitzi sinua/ Ja ei ychten Turua ole ninquin meiden Jumalan on.
1 Sam 2:3 Lackacat teiden swrest Kerskamisest/ ia Haastamisest/ poispangat teiden Suustan ne wanhat. Sille HERRA ombi Jumala/ ioca sen tiete/ ia ei anna sencaltaiset Aiuotuxet menestyue.
1 Sam 2:4 Ninen Wäkeuiten Joutzi ombi särietty/ Ja ne Heicot ouat wäkewydhelle ymberiwötetyt.
1 Sam 2:5 Jotca ennen rauitut olit/ ne Leiuen edheske mytijn/ Ja iotca Nelke kersit/ euet sillen isoa. Sihenasti ette se Hedhelmetöin seitzemen synnytti/ Ja iolla monda lasta oli/ se lackasi. *Deut. 32.*
1 Sam 2:6 HERRA se cooletta ia wirgotta/ Wiepi Heluetijn ia iellens sielde vlgos.
1 Sam 2:7 HERRA kieuhexi tekepi/ ia Rickautta/ hen Alända ia Ylende.
1 Sam 2:8 Hen ylesnosta tomusta sen Taruitzeuan/ ia ylende sen Waiuaisen Loghasta/ Ette hen istutais hende Pämiesten secan/ ia annais Cunnian Stolin perimisen. Sille Mailman Äret ouat HERRAN/ Ja hen ombi Maan pirin sen päle asettanut.
1 Sam 2:9 Hen warielepi henen Pyheins Jalat/ Mutta ne Jumalattomat pite waickeneman Pimeydes/ Sille ettei kengen miten woi omasta Woimastans.
1 Sam 2:10 HERRAN edes pite henen Wiholisens hemmestymen/ heiden ylitzens pite henen Taiuaisa iylisemen. HERRAN pite Maan äret domitzeman/ Ja andapi Kuningallens Wallan/ Ja ylendemen henen Woidheltuns Saruen.

XVII. Lucu.

Dauidin Uskallus ia Woitto Goliathin wastan. j. Samvelis. xvij.

1 Sam 17:34 Mutta Dauid sanoi Saulin tyge. SInun Paluelias caitzi Isens Lambat/ ia tuli yxi Jalopeura ia Carhu/ ia ydhen Lamban poisuei Laumasta.

1 Sam 17:35 Nin mine iooxin ielkin/ ia löin sen/ Ja poistemmaisin site henen Suustans. Ja quin hen minua wastan yleskarcaisi/ Nin mine kijnitartuin henen Parthahans/ ia löin henen ia tapoin.
1 Sam 17:36 Sillens on sinun paluelias/ seke Jalopeuran ette Carhun lönyt. Nin pite nyt temen ymberileickamattoman Philisteusen oleman/ quin yxi heiste. Sille hen on pilcannut/ sen eleuen Jumalan Sotawäen.
1 Sam 17:37 Ja Dauid sanoi/ Se HERRA/ ioca minua sijte Jalopeurast ia Carhust warieli/ sepe mös minua warielepi teste Philisteusest. Ja Saul sanoi Dauidil/ menes/ HERRA olcoon sinun cansas.
1 Sam 17:42 Quin se Philisteus näki ia catzeli Dauidita/ Nin hen ylencatzoi henen/ Sille hen oli yxi pruni ia caunis Norucainen/
1 Sam 17:43 ia sanoi. Olengo mine iocu Coira/ Ettes Cartulla tulet minun tykeni ? Ja hen kiroili Dauidin/ henen Jumalans cautta/
1 Sam 17:44 ia sanoi. Tules tenne minun tykeni/ Mine tadhon anda sinun Lihas Linnuille Taiuas ala/ ia Pedhoille kedhoilla.
1 Sam 17:45 Mutta Dauid sanoi henelle/ Sine tulet minun tykeni Miecalla/ Keihelle ia Kiluelle. Waan mine tulen sinun tyges sen HERRAN zebaothin Nimeen/ sen Israelin Sotawäen Jumalan/ iongas pilcanut olet.
1 Sam 17:46 Tenepene HERRA Jumala/ ylenandapi sinun minun Käsihini/ ette mine löön sinua/ ia poisotan sinun Pääs sinulda. Ja annan sen Philisteusen Sotawäen Rumin tenepene Linnuille Taiuas ala/ ia Pedhoille kedhoilla. Ette caiki Maakunnat pite tietemen/ Ette Israelil yxi Jumala onopi.
1 Sam 17:47 Ja ette coco Teme Seurakunda pite ymmertemen/ Ettei HERRA auta Miecan eli Keihen cautta. Sille Sota ombi HERRAN/ ia hen andapi teite meiden käsihin.
1 Sam 17:48 Quin nyt se Philisteus itzens hangitzi/ keui ia lehestui Dauidin polen. Nin Dauid riensi ia iooxi Sotawäeste/ site Philisteust wastan/
1 Sam 17:49 Ja pisti Prentzelin kätens/ ia otti sielde ydhen Kiuen. Ja lingosi/ ia paiskasi sen Philisteusen Otzaan/ Nin ette se Kiui henen Aiwhuns keui/ ia hen mahanlangesi Casuoillens.
1 Sam 17:20 Tellens Dauid ylitzewoitti sen Philisteusen/ Lingolla ia Kiuelle/ löi henen ia tappoi hende.
1 Sam 17:51 Ja ettei Dauidilla ychten Miecka ollut Kedhesens/ iooxi hen ia astui sen Philisteusen tyge. Ja otti henen Miecans/ ia Tupesta sen vlosweti ia tappoi henen/ Ja sille henen Pääns poishackasi. Quin nyt ne Philisterit sen näit/ Ette heiden Wäkeuimmens coollut oli/ nin he pakenit.
1 Sam 17:52 Ja ne Israelin ia Judan miehet/ ylesnousit/ hwsit ia tacaaioit ne Philisteuset/ sihenasti quin Laxon tullan/ ia haman Ekronin Portein sachka. Ja ne Philisteit langesit lötynet Tien päle/ Portijn asti/ haman Gathin ia Ekronin.

1 Sam 17:53 Ja ne Israelin Lapset palaisit sijte Tacaijamisest/ ia raatelit ninen Philisteusen Scantzin.
1 Sam 17:54 Mutta Dauid otti sen Philisteusen Pään/ ia wei sen Jerusalemijn/ waan henen Aseens hen pani Maiahans.

Dauidin Kijtos henen Ennustuxestans ta sijte ijancaikisesta Waldakunnasta Christuses.

2 Sam 23:1 Neme ouat Dauidin sen Isain Poian wimeiset puhet. Se wissitty Mies sijte Jacobin Jumalan Messiasest/ ia yxi suloinen Israelin Weisaia.
2 Sam 23:2 HERRAN Hengi on puhunut minun cauttani/ Ja henen Sanans on tapactunut minun Kieleni cautta.
2 Sam 23:3 Se Israelin Jumala on minulle puhunut/ se Israelin Turua ombi minulle luuanut. Se wanhurskas Haltia Inhimisten seas/ ia hurskas Hallitzia Jumalan pelghos.
2 Sam 23:4 Ninquin se Amulinen Walkius on/ coska Auringo coitta/ warahin * ilman Piluete/ Ja paistesta ielkin Saten Roho maasta wiherte.
2 Sam 23:5 Sille ei ychteken ole Jumalan edes/ Ninquin minun Honen/ Sille hen teki ydhen ijancaikisen Lijton minun cansani/ caikilla modhoilla wissin ia wahwan. Sille sepe on caiki minun Autuuden/ ia caiki lustini/ ettei miteken nin casuaman pidhe.
2 Sam 23:6 Mutta ne Jumalattomat Belian Inhimiset pite caikiten vlosiuritettaman/ quin Oriantappurat/ nin ettei miteken heiste tedhelpidhete.
2 Sam 23:7 Ja ios iocu heite raatele/ nin he Raudhal ia Keiheille harniskoitut/ ratki heite cadhottauat/ Ja tulella he ylespoltetaan heiden Sioisans.

Josaphatin Judan Kuningan Rucous

2 Aik 20:5 Seisoi Josaphat Judan Ja Jerusalemin Seurakunnan keskelle/ HERRAN Honesa/ sen vdhen Cartanoin edes/
2 Aik 20:6 ia sanoi. HERRA meiden Iseden Jumala/ etkö sine ole Jumala Taiuasa ? ia Haltia ylitze caikein pacanain Waldakunda ? Ja sinun Käsises ombi Wäkewys ia woima/ ia eikengen woi sinua wastanseiso.
2 Aik 20:7 Etkö sine meiden Jumalan temen Maan Asuuaiset hucuttanut/ sinun Canssas Israelin edeste. Ja olet sen andanut Abrahamin sen sinun Ysteues Siemenille ijancaikisesta?
2 Aik 20:8 Nin ette he ouat sijnä asunuet/ ia henesse rakendanuet sinun Nimelles ydhen pyhydhen/ ia sanonuet.
2 Aik 20:9 Jos iocu Onnettomus/ Miecka/ Rangastus/ Ruttotauti/ eli Nelke meiden ylitzen tulisit/ nin pidheis meiden seisoman/ temen Honen edesse/ sinun Casuoisas. Sille sinun Nimes ombi tesse Honessa/ ia hwtaman sinun tyges/ meiden Tuskassan/ nin sine cwldelisit ia meite auttaisit?
2 Aik 20:10 Nin catzo nyt (O meiden Jumalan) ette ne Ammonin Moabin Lapset/ Ja ne iotca Seirin

wooresta/ ioita sine Israelin Lapsille haastoit cadhottaman/ quin he Egiptist vloslexit/ Ette he welteisit heiste/ ia ei heite hucuttaneet.
2 Aik 20:11 Ja catzo/ Nein hyuesti he sen maxauat/ Ja tuleuat meite vlosaiaman/ sinun perimisestes/ iongas meille omista andanut olet.
2 Aik 20:12 O meiden Jumalan/ Etkös heite domitze ? Sille eipe meisse tosin ole ychten woima/ sencaltaisen swren Sotawäen wastan/ ioca meiden wastan tulepi. Eipe me tosin tiedhe/ mite meiden pite tekemen/ Waan meiden Silmenne sinun tyges catzouat. Wapadha sis nyt mös meite/ Nincuttas silloin Kuningan Josaphatin aican/ Juttat wapadhit/ Amen.

Dauidin Psaltari.

Caiki piti teutettemen/ mite kirioitettu on Mosesen Lais/ ia Prophetis/ ia Psalmisa minusta.
Sen Swriualtian Herran/ Corkeiman ia Ylenuekeuen Pämiehen/ Herran Gustauin/ Jumalan Armon cautta/ Rotzin/ Göthin/ Wendein etc. Kunungan/ Ja mös meiden rackahimman Armolisen Herran/ Szosion/ tachton ia keskyn Mercki/ Temen kirian wahuistoxexi.
Olcatta Cunnialiset iocaista wastan.
Racastacat Welie.
Pelietke Jumalata.
cunnioittaca Kuningasta.
Alcupuhe Psaltarin päle.
MOnet Pyhet Iset/ ouat Psaltarin erinomaisest/ quin mwdh Pyhen Ramatun Kiriat/ kittenyet ia racastanuet.
Ja tosin kylle teme Kiria on ylistettepä/ echke quinga wähe Se liene.
Eiuet mös Dauidin Psalmit/ mucalaisten kijtost taruitze/ Ette se Sananlasko tesse sangen totinen on/ quin lausutan.
Itzepe Teco Mestarins ylistepi.
Sille ette teme yxi Dauidin Psaltari/ ombi caikein Wisasten aruolla/ se corckein/ wanhain Ramatuidhen seas.
Jonga ne ylimeiset Theologi ia Opettaiat ouat tuscal woinuet teudheliseste itze oppia eli opetta muine.
Jota caiki hyuet ia Jumaliset todhistauat/ quin iollakimoto Psalmein asiat/ maistanuet ouat.
Sille ette teme Dauid oli yxi niste ialomiste Miehiste ia Kuningaista Israelin Canssas/ Isain eli Jessen Poica Bethlehemist/ ia seki Mies HERRAN sydhemen ielkin/ ia wloswalittu Paluelia.
Jonga Siemenest oli Christus nimittein wlosluuattu/ ioca mös caiken eliaicans/ swrimis tuskis/ waiuois ia kiusauxis pakitettu ia adhistettu oli/ Ensin/ sittequin hen Isens Carian paimen ollesans/ Jalopeuran ia Carhun tappanut oli/ nin hen Sodhas/ sen Sangarin Goliath ylitzewoitti/ Josta cunnialisesta Woitosta/ Saul Kuningas houinens hende cadhedhit/ wihasit/ ia wsein hengen perest wainosit/ nin/ ette hen pakeni sen Papin Abimelechin tyge Nobenis/ ia henen tedens Saul annoi murhata wijsi ydhextkymmende Pappia/ sijnä Caupungis ychtene peiuen.
Sijtte Dauid oli radholinen monessa maan paicoissa.

Joissa Saul hende alati tappaxens weijuj.
Wimein hen wadhittin/ Israelin maalda/ nin Philisterin maan/ Kuningan Achin Gethis tyge/ turua ottaman/ iotca henen omat wainolisens olit.
Jossa hen asui swres hädhes sihenasti/ quin Saul Poikinens Sodhas tapettijn.
Ja waicka hen sijtte Judan Kuningaxi woidheltijn/ quitengin sangen raskas Capina nousi henen ia Saulin houein waihellen/ sihen sacka/ ette hen ylitze caiken Israelin Canssan sai wallan.
Sitte hen iloiten toi Jumalan Archin/ Sionin henen caupungijns/ Aminadabin honesta/ swren Seuran ia Jouckun cansa/ caikista Israelin Lastein Sucukunnista/ Tantzis ia Leikis.
Nin ette itze Dauid puetettu Ephot/ hypeten/ Candelille edelweisasi.
Sitelehin Leuitit/ ioista mutomat Ouenwartiat olit/ mutomat weisaiat/ mutomat Papit/ Monicadhot vrguis leikitzit/ pasunille soitit/ Cymbelille cumisit/ ia monet mwdh iloiset Juhlan menot pidhit.
Joinenga caikein edesseisoit Asaph/ Heman/ Ethan/ ia Idithun/ Jotca teunens HERRAN hengest/ monda mös Psalmia dicterasit.
Ja quin hen aiatteli HERRAN hoonen ylesraketaxens/ nin henen Waldacunnans wahuistetijn.
Ja monda Kuningast ia Pacanata hen ylitzewoitti/ paitzi ne Seitzemen Cananeerin Waldacunda/ iotca Juttat ennen Mosesen ia Josuan cautta olit saneet/ ia omistaneet.
Waan sittequin hen hoorinteki Bathsaban/ Wrian Emenen cansa/ ia annoi sen Miehen tapetta/ nin Nathan Propheta hende nijste synniste rangaisi.
Senperest Absalon Dauidin poica/ Weliens Ammon tapoi/ Sisarens Tamarin raiskamisen tedhen/ Ja ylenswren Capinan Isens wastan/ coco Waldakunnast nosti/ sijte henen wlosaiadhen/ macasi Isens waimoin cansa/ waan samas Sodhas itze hen Hiuxista Tammen oxista rippudhen/ keihel lepitzepistettijn.
Ja quin Dauid oli wallans päle taas tullut/ ia henen Wiholisens andexiandanut/ nin hen couan rickoi Jumalata wastan/ Canssan lukemises/ nin/ ette Seitzemenkymmende tuhatta Mieste/ Ruttotaudhista senteden cooli.
Neiste caikinaisist swrimist Tuskist/ Waiuoist/ Kiusauxist/ Pacoist/ Adhistoxist/ Catehist/ Wihoist/ Wainoist/ Weiumisist/ Radholisist/ Capinoist/ Sodhist/ Synnein Rangastoxist/ ia monista hirmulisist Sydhemen murehist ia kiwuista.
Jotca hen caiki/ seke Inhimisist/ quin hende wastanseisoit/ ette Perkelest/ ioca lackamat henen/ iossa Christusen Hengi ia Miehus siselasui/ hartamasti tunsi ia kersi/ senwoxi/ ette Dauid oli Christusen moto ia Esicuua ombi hen dicteranut/ coconpannut ia tehnyt/ moninaiset Psalmit ia Weisot.
Mutta Mötekieumisist/ Onnist/ Woittoist/ ia Cunnioist/ seke Jumalan Palueluxest/ ette Waldacunnan hyuist menestuxist/ ia mös ette hen monet temen Mailman Pämiehen/ Perkelen/ hirmuiset ioonet/ tuliset noolet/

kiusauxet/ ia woimat oli ylitzewoittanut/ ombi hen mös monet Kijtoswirdhet ia Laulot/ Jumalan hyuein ia monein swrdhen Töidhen tedhen/ weisanut ia Leikinut.
Senteden ouat Wijsat/ pyhet Iset sanonuet/ Ette Dauidin Candele helisepi cullaisilla kielille/ se on/ ette TEME KIRJA teunens ombi makeimita Lohutoxia/ ia swrimist Asioista/ iotca/ eyke teme Mailma/ eli henen wisaans waan ainoat ne Hengeliset Inhimiset/ nijte ymmerteuet ia tieteuet.
Senielkin on merkittepe/ ette tesse Dauidin Psaltarin Ramatos/ ouat moninaiset ia liaten Wijsineiset Psalmit eli Kijtoswirdhet.
Jotca itze Pyhe Dauid Kuningas ia Propheta/ sen pyhen Hengen cautta/ enimitten dicterasi.
Johonga mös mwtamadhen Pyhein Psalmit ia Weisut ouat lisetyt/ ioinenga Nimet ouat erinens heiden Psalmeins päle.
Nin monicadhat Psalmit ouat Epinitia et Triumphi/ se on/ Juhlan ia Woitonweisut.
Mutamat ouat Concentus/ se on/ quin Ychtenweisataan.
Ja mutamat ouat Cantica/ se on/ ialot Kijtoswirdhet.
Taas monicahdat ouat Laudes/ se on/ Ylistoxet.
Mutamat ouat Contemplationes/ se on/ Hengeliset Neyt.
Monicahdat ouat Orationes/ se on/ Rucouxet.
Mutamat ouat Benedictiones/ se on/ hyuestisiugnauxet.
Ja mutamat ouat Confessiones seu Gratiarumactiones/ se on/ Tunnustoxet ia Kijtoxet.
1. Sitelehin ouat mutamat Psalmit/ Ennustoxet Christusest/ Seuracunnasta ia henen Aioistans/ ia moninaisist Pyhein waiuoista etc. ia sihin tuleuat caiki ne Psalmit/ ioissa Lupauxet ia Wchkauxet ouat.
Lupauxet ouat sijte/ ette ne Jumaliset wapadhetan.
Waan Wchkauxet/ ette ne Jumalattomat cadhotetan.
2. Taas mutamat Psalmit ouat/ iotca Opettauat mite tekeminen eli welteminen on/ Jumalan Lain ielkin/ Ja sihin tuleuat caiki ne Psalmit/ iotca Inhimisten Opit domitzeuat/ ia Jumalan Sanan cunnian ylisteuet.
3. Nin ouat mös Lohutoxen Psalmit/ iotca ne murheliset/ kiusatudh/ ia waiuatudh/ Perkelelde ia Mailmalda/ ylesoiendauat ia Lohuttauat.
Wastoinpein/ nijte Tyrannia ia Sangaria he nucteleuat ia pelietteuet. etc.
Ja sihin tuleuat caiki ne Psalmit/ iotca nijte Jumalisi neuuouat Kersimist pitemen.
Ja nijlle Tyrannille Jumalan Domion kekeeuet.
4. Senperest/ ouat mös Rucous Psalmit/ ioissa teme Propheta ia mwdh heiden waiuoisans/ Jumalan apua auxenshutauat ia anouat.

Ja sihin tuleuat caiki ne Psalmit/ ioissa Jumalattomadhen wainosta ia pahudhesta Valitetaan.
5. Ouat mös mutamat Psalmit/ Kijtoswirdhet/ ioilla Jumala kijteten/ hyuist tegoist/ ia wapatoxist moninaisist hädhist.
Ja sihin tuleuat caiki ne Psalmit/ iotca Jumalata ylisteuet ia kijtteuet henen Töisens.
Ja ne ouat ne ialomat tesse Ramatus.
Sille siteuarten ombi coco Psaltari kirioitettu/ ette Jumala tulis kijtetuxi/ ia Ensimeisen Keskyn perest/ paluelluxi.
Waicka ei cuki Psalmi neihin Päcappalehin/ ole ylenwisusti/ iocaitzes Versös/ iaettapa/ Quitengin mutamat Psalmit piteuet Caxi sencaltaista Päcappaletta.
Ja mutamat ynne piteuet Ennustoxet.
Opetuxet/ Lohutoxet/ Rucouxet ia Kijtoxet.
Ombi se mös tieteminen/ ette teme Ramattu cutzutan nilde Hebreild/ Sepher Tihillim/ se on tulkittu/ Kijtoskiria/ eli Ylistoskiria.
Nin euet ole Psalmit mwdh/ quin Kijtoswirdhet/ iosta kylle merkiten/ mite Prophetan aiuotus ia mieli tesse on ollut/ Nimittein/ kijtte ia cunnioitta Jumalata/ henein hyuen Töidhens edest/ ninquin Psalmit iocapaicas kylle todhistauat.
Quin Dauid oli monilla ia swrilla Pyhen Hengen lahioilla/ ia corckialla wijsaudhella/ Jumalalda lahioitettu/ nin ouat mös henen Psalmins caikinaisilla hyuille cappaleilla/ ninquin haiauaisilla cuckaisilla/ caunistetudh.
Sille ette muidhen seas/ ouat tesse monda ialo Prophetia ia Ennustosta Christusest.
Samalmoto mös sijte Christilisest Seurakunnasta/ ia henen Menostans/ mite ia quinga palio ne Jumaliset nijste Jumalattomista tesse Mailmasa kersimen pite.
Sihin mös moninaiset Keskyt ia Opetuxet/ quinga Jumalisest eleminen ombi/ hurscast/ toimelisest ia oikein/ cungin tule henens keutte/ seke Jumalan ette Inhimisten wastan/ mötekieumises ia wastoinkieumises.
Sijtte moninaiset turuat ia Lohutoxet caikille nijlle/ iotca hätehen/ waiuan ia murhen päätijnyet ouat/ Ja mös moninaiset Sädhyt/ hedhelmelisest Jumalata Rucoleman ia Auxenshwtaman.
Ja ettei yxiken Rucouskiria coskan taidha leutte/ ioca iollakimodholla Psaltarin cansa/ macta wertaisexi luetta.
Eipe leute cussan Hystorijs/ eli Pyhein Elemises/ taicka Esicuuainkirioisa/ ei semmengen coco pyhes Ramatus/ quin Bibliaxi cutzutan/ iotakin/ quin ei Psaltaris lyhykeisest ia selkiesti toimitetuxi leute.
Ja senteden se madhais kylle Wehexi Bibliaxi cutzutta.
Nin ei ole Ihmet/ ette caiki pyhet Iset/ nin palio ouat racastaneet/ ia nin ahkerast prucanuet Psaltarita.
Jota me mös tekisim/ ios meille olis iotakin Rackautta Jumalan tyge/ Sihin meille hen Armoians andacoon/

AMEN.

Lopusa/ eipe me malta site suingan salata sinulta/ Racas welien/ mite se swri/ ialo ia pyhe Pispa Augustinus/ Psalmein kijtoxest/ tarpest/ ia ylistoxest/ on kirioitanut neille sanoilla.

Psalmein Weisut ouat Jumalan tykene sangen keluoliset/ wloswalitut ia otoliset.

Jotca caiki Synnit poissyseieuet/ Wskon ylessytytteuet/ Toiuon wahuistauat/ ia Rackaudhen siteen solmiauat/ ioca caiki woitta/ caiki kersi/ caiki teutte/ caiki edestoopi ia saapi.

Psalmit Suun pudhistauat/ Sydhemen ilahuttauat/ Sielun suuttumiset poisottauat/ Sen pahan Hengen sisut he esteuet/ Ninquin sen Dauid Saulist telle Candelellans vsein hilitz.

1 Reg. 18. 19. Inhimisen he kircastauat/ Mielen auauat/ Taidhot percauat/ Toimen asettauat/ caiken Pahudhen he tappauat/ Teudhelisutehen hangitzeuat/ Ne corkeimat Asiat he osottauat.

Taiualisen Waldakunnan Halut he andauat/ Rauhan he Sielun ia Rumin waihel tekeuet.

Sen hengelisen Tulen he sydhemijn wiritteuet.

Caiken Pahudhen Juret he wlosiurittauat.

Ninquin Pantzarin he pugettauat.

Ninquin Rautalacki he warieleuat.

Ninquin Miecka he toriuuat.

Psalmeis ombi Terueydhen toiuo. Murhen Lohutos. Sen totisen walkeudhen tundemus/ ia Pyhydhen Lähde.

Psalmit curittauat Noret Inhimiset/ wanhoia he tukiauat/ Maan päle he Jumalan andauat.

Joca alati racasta Psalmein Weisut/ ei se woi synditedhä.

Joca Suusans aina Jumalan kijtoxen pite/ wimein hen Jumalan tykene iloitzepi.

Ja hen Sielunsa taiuasa elettepi ijancaikisesta.

Senteden olis kylle madholinen/ ette Mieli Caikista nykysist/ quin hen parahin wois/ pakenis ia Welteis/ ia Jumalan kijtoxis ia hengelisis aiatoxis kijnirippuis/ ette ne/ Taiualiset salaudhet/ henelle ilmoitetaisijn.

Ei ole miteken tesse Coleuaises Elemes/ iolla me kindiemest Jumalaan tartuisim/ quin henen Kijtoxens cautta.

Nin ei yxiken Inhiminen eike Sanalla/ eike Aiatoxella/ Psalmein Auudh taidha caiki wlostoimitta.

Jotca ei hwlen turhan licuttamisen/ waan tarcan Mielen cansa/ Jumalan Caikiualtian kijtoxexi prucatan/ luetan eli weisatan.

Ninpes sis löydhet Psalmeis/ ios sine selkesti tutkistelet/ Jumalan Sanan Lihaxisikiemisen/ Syndymisen/ Pijnan/ Ylesnousemisen/ Taiuanastumisen/ Pyhen Hengen Lehettemisen etc.

Psalmeis sine mös leudhet/ ios sine mwtoin wisusta etziskelet/ nin ialon ia syuen Rucouxen Tauan/ quin et sine swingan millemoto Itzestes woi wlosaiattella.

Psalmeis sine leydhet caikein sinun Synneis Ripin ia Tunnustoxen/ Ja mös teudhelisen Jumalan Armon ia Laupiudhen Rucouxen eli Anomisen.
Psalmeis sine tunnustat caiken sinun Heickoudhes/ Tuskas/ Hädhes/ ia waiuas seke Sielus ette Rumis polesta/ iollas Jumalalda Armon iaxat ia saadh/ ynne muidhen caikein Auuodhen cansa/ iotca Pänens Psalmeis sulietan.
Psalmeis mös sine Leydhet caunimat Tauat/ iollas taidhat Jumalata caikinaisista Henen Hyuiste Teghoistans yliste/ cunnioitta ia kijtte.
TEllens sine nyt cwlit/ Racas Welien/ mite ia quinga se Aphricanus Pispa pyhe Augustinus Hypponensis/ Psalmein Auwsta todhisti.
Nin cwlcam wiele edespein/ hyuelle Mielelle/ mite se Asianus pyhe Pispa Basilius Magnus Caesariensis Greki/ lyhikeisest mös Psalmein Auuista kirioitta.
Senpäle ette Cadhen eli Colmen Todhistain Suun cautta/ caikinaiset Asiat kijnitetaisijn.
YXj on (ma HEN) Psalmein Ramatus/ ioca yxinens caiki keuieste käsittepi.
Caikille hen Itzens lahioittapi.
Tuleuaisia hen ennustapi.
Hystoriat ia Tecoinmenot hen mainitze.
Elemisen Lait ia Tauat hen osottapi.
Tyhmet hen saattapi askaroitzeman.
Ja päldiskein/ Se ombi nijlle/ iotca etzie tactouat/ yxi caikein Keskydhen Fataburi ia Aitta.
Josta ne wanhat Sieluin Haauat lekiten.
Ne exyueiset Tielle iodhatetan.
Ne hucutetut iellenstoodhan.
Jolla caiki Sydhemen murhet/ kiwudh/ ia cauhistoxet/ ia mös pahan mielen halut/ caikiten poisotetan.
Tuskal ikenens iocu nin Tyly eli iulma Mielestens ombi/ ioca ei cocta/ quin hen Psalmijn rupeis/ lakiamaxi tulis ia site iulmautta mielestens poissyseis.
Psalmit sis Mielten ilot ouat/ Sieluin tyuenys/ Rauhan tekiet/ mässeueisten ia culkuuaisten Aiatosten haltiat/ Mielen paisumiset he hilitzeuet/ Irtaudhen he asettauat.
Psalmit Rackaudhet sytytteuet/ Ridhaiset he ydhisteuet/ Wiholiset he souittauat.
Psalmit mös Perkelet poiskarcottauat/ Ja Engeleitten Auun andauat/ Ön pelghoisa he irstauttauat/ Peiuen töis he helpon ia leuon saatauat.
Psalmit ouat Lastein warielus/ Noricaisten turua/ Wanhain Lohutos/ Miesten wrhudhus/ Waimoin paras

caunistos/ Pappein iocapeiuenen Aura/ ia itzecungin alinomainen Sieluin Eues.
Erimas he makian Asumisen andauat/ Caupungein Lain menot he toimittauat/ He ouat Alcauaisten opetus/ Menysteueisten lisemys/ ia Teudhelistein wahuistos/ ia semmengin coco Seurakunnan iulkinen Äni.
Psalmit iuhlat kircastauat/ Sen murhen quin Jumalasta on/ he waikuttauat/ Kynelet he kiuisist Sydhemist pusertauat/ Psalmit ouat Engelein wirghat/ Taiualinen hallitos hengelinen haiu.
O site pyhe Wisautta/ ioca meite kernasti/ seke mielen riemusa/ opetat weisaman/ Ja mite tarpeliset ouat/ tundeman.
Josta mös ne quin opetetan/ meiden Mielijn enemin kijniteten.
Sille mite se on/ quin ei sine Psalmeista ope?
Etkös sielde Wäkewuydhen swria tekoia ope?
Etkös wanhurskaudhen toindha?
Etkös Siueydhen mooto?
Etkös Coctudhen tasaisutta?
Etkös Cainoudhen keskimeisutta?
Etkös Paranoxen tapa?
Etkös Kersimisen mitta?
Etkös wimen caiki ne hyuet quin sine aiatella taidhat/ sielde ope?
Tesse tosin teudhelinen Theologia ia Jumalan Oppi leuten.
Ensin/ Ennustos sijte tuleuaisest Christusest/ Wimeisen Domion hirmusudhest/ Ylesnousemisen toiuost/ Pijnan pelghosta/ Cunnian Lupauxest/ Salaisudhen ilmeistuxest.
Caikinasia päldiskein/ ninquin swres ychteitzes Aitas/ Psaltarin Ramatus tedhelpannut/ leuten/ Isen/ Poian ia pyhen Hengen cautta.
Jolla ainoalle Jumalalle Colminaisudhes/ olcon caiki kijtos/ Cunnia/ ia ylistos/ henen Epelughuisten Lahiains teden/ nyt/ aina ia ijancaikisesta.
AMEN.
JUMALAN Armon ia Rauha'/ pitkin/ ymberi/ less/ ia caucan.
Caikille Somalaisille toiuottaa/ Michael Torsbius Agricola.
Ettes racas Welie/ Sisar ia Ise/ näet quinga HERRA Armons lise.
Sinul ia caikein Somalaisten/ wanhoin/ nin mös Norucaisten.
Quin Abckiria ensin on/ sijtte AlcuOpista Wskoon.
Ja Rucoskirias/ sangen hyuen/ monist Asioist teunens ia syuen.

Senielkin sen Wdhen Testamentin/ HERRAN Armosta lepitze Prentin.
Käsikirian/ Messun/ ia Passion/ sulast Armost/ paitz meiden Anszion.
Nin ota sis hyuexi Teme mös/ Dauidin Psaltari/ ilman Töös.
Quin leikitze Cullaisil Kielille/ murhesil ia raskail mielille.
Caikinaises Tuskas ia Hädhes/ hen on ialo Turua ia Sieluin Eues.
Coskas ei mualda Helpo saat/ testes Sielus Hercut iaxat.
Ja toiuo ainoan Jumalan/ ninpes Murheistas lohutetaan.
JOs wiholises sinul paha teke/ Rumis/ Maas/ Rahas ia mwt ratele.
Taica coskas olet wierasa Maas/ telles saat Lohutoxen taas.
Jos iocu Henges ielkin seiso/ sen ylitzewoitta Teme Weiso.
Quin Lapses/ Peres ia Sucus coole/ tai saatta/ ettei sine hoole.
Kieuhydhes/ Tuskis ia Nelghies/ wissin Auun sine leudhet tes.
Coska Taudhit Rwmis waiua/ ia sine Terueydhes caiua.
Eli pilca/ Cateus ia wiha/ ei salli sinul ychten sia.
TAi Kiria sinun Lohutta/ Coskas HERRA auxeshwdhat.
Jos Pouta ia Halla Pellos polta/ ettei toiuota Leipe eli Olta.
Nins Sadhet ia hyue Ilma anot/ sijttes saat Tulot ia Elot.
WImein/ caikein Inhimisten Häte/ teme Kiria osotta ia poiswäte.
Joca Neiste enemin tiete tacto/ Alcupuhen se lukea macta.
Ja mös muita Toimet ia Kiriat/ Psaltarin päle/ olcat wiriat.
Se wanha iulki Psaltarin Texti/ iosta Nocturnit/ Prijm ia Sexti.
Aina luetin ia weisatin/ Rucoltin/ ia mös sarnatin.
On syngy ia pimie mones paicas/ quins kylle hoomat Lucu aicas.
Waan tai on (paitz pramin) selke ia pudhas/ Ninquin kircas Auringo taiuahas.
Paitz/ ios iotaki osa mwtettu/ Bockstauis/ Sanois/ quin on prentettu.
Ele senwoxi Kiria poisnacka/ ele mös hende harioitta lacka.
Quin Carhu Sikiöns noleskele.
Nins täte lue ia harioittele.
Sijttes saat Hengen wrhudhen/ piamb quin se Rwmins wäkewydhen.
Nin caxi ia caxi Wersuns woroin/ lukecan Papit/ quin on Chorin Tapa ollut/ ia oleman pite/ Ah Jumalan Mies tee aina site.

Muinen Jumalan Palueluxes/ pidhettin Kircois ia Salauxes Colme taica ydhexen Psalmit/ olit senielkin mös Lexyt walmit.
Joska se Jocapeiue prucataisin/ ette Bibliast iotaki luetaisin.
Ölughuis ia Homen weisois/ nin paramin Jumalan edes seisois.
Ja ele Rucoleman olco laiska/ ettei HERRA sinun Maanpaiska.
Silles Tijunnis/ Weros/ ia Palcas saat/ ettes Wirghas warinotat.
WAi/ eike se Pappein Wirca ole?
Studera/ sarnaa/ ia Rucole.
Hwij häpie/ se Wähe quin kirioitetan/ haruoin se sarnatan eli luetan.
Quingas wastat Sen HERRAN Domios/ ettes aighas culutat Laiskuos.
Oij sine surckia Locasecki/ etkös neite Mieleses ecke.
Haiseua Raato oleuas/ ia Matoin Eues cooltuas?
Jos sine sis Wircas hitast teet/ nin carta cuhungas wimein ieet.
Waicka wähe murtu Psalmein tulkitos/ Rucoskirias ia tesse Ramatos.
Ele site laitta Jumalan Mies/ waan pruca molemat HERRAN Ties.
Sille toinen on keuie ia piene/ wiedhexes cungas matkusta liene.
EPeiumalat monet tesse/ muinen palueltin caucan ia lesse.
Neite cumarsit Hemelaiset/ seke Miehet ette Naiset.
Tapio/ Metzest Pydhyxet soi/ ia Achti/ wedhest Caloia toi.
Äinemöinen/ wirdhet tacoi/ Rachkoi/ Cuun mustaxi iacoi.
Lieckiö/ Rohot/ iwret ia puudh/ hallitzi/ ia sencaltaiset mwdh.
Ilmarinen/ Rauhan ia ilman tei/ ia Matkamiehet edheswei.
Turisas/ annoi Woiton Sodhast/ Cratti/ murhen piti Tauarast.
Tontu/ Honen menon hallitzi/ quin Piru monda willitzi.
Capeet/ mös heilde Cuun söit/ Caleuanpoiat/ Nijttut ia mwdh löit.
Waan Carialaisten Nämet olit Epeiumalat/ quin he rucolit.
Rongoteus/ Ruista annoi/ Pellonpecko/ Ohran casuon soi.
Wirancannos/ Cauran caitzi/ mutoin oltin Caurast paitzi.
Egres/ hernet/ Pawudh/ Naurit loi/ Caalit/ Linat ia Hamput edestoi.
Köndös/ Huchtat ia Pellot teki/ quin heiden Epeuskons näki.
Ja quin Keuekyluö kyluettin/ silloin vkon Malia iootijn.

Sihen haetin vkon wacka/ nin ioopui Pica ette Acka.
Sijtte palio Häpie sielle techtin/ quin seke cwltin ette nechtin.
Quin Rauni Ukon Naini härsky/ ialosti Wkoi Pohiasti pärsky.
Se sis annoi Ilman ia Wdhen Tulon/ käkri/ se liseis Carian caszuon.
Hijsi/ Metzeleist soi woiton/ Wedhen Eme/ wei Calat wercon.
Nyrckes/ Orauat annoi Metzast/ Hittauanin/ toi Jenexet Pensast.
Eikö se Cansa wimmattu ole/ ioca neite wsko ia rucole.
Sihen Piru ia Syndi weti heite/ Ette he cumarsit ia wskoit neite.
Coolludhen hautijn Rooca wietin/ ioissa walitin/ parghutin ia idketin.
Menningeiset mös heiden Wffrins sait/ coska Lesket hoolit ia nait.
Palueltin mös palio mwta/ Kiuet/ Cannot/ Tädhet ia Cwta.
NIn mös esken Pauin Opin ala/ cumartin iulkisest ia sala.
Epelughuiset Loondocappalet/ Jumalan Sias/ quin Pyhydhet.
Quin oli Tulda/ wette ia mulda/ Oxi ia Puita/ ia Coolutten Luita.
Sola/ Muna/ Rohot/ ia Lihat/ pidhit HERRAN Paluelus Siat.
Woico iocu ne caiki yleslukia?
ioista se Joucko itzens tukia?
WAan elken nyt cumarco kenge/ quin Ise/ Poica ia Pyhe/ henge.
Se Colminaisus Christuses on/ teunens ia coconans/ quin me wskom.
Quin coco Ramattu todhista/ nin mös Dauid tesse Psaltarista.
Joskos sis Temen ottais ia lukeis/ racastais ia mieleses pidheis.
Hedhelmen cansa nyt ia aina/ nin Christus sinul Armons laina.
Muistas sis Rucollesas heite/ iotca Tulkitzit Somexi Neite.
Turun Caupungis tapactui se/ Pyhen Lauritzan Honese.
Sielles poican Christiane ilmei/ quin HERRA neite meiden cauttan tei.
Jolla kijtos loppumat olcon/ Amen iocainen Hengi sanocon.

Se Ensimeinen lucu.

I. Psalmi.

Jumalan Sanan prucamisen ylistos/ ia sen totisen Seuracunnan eroitus/ sijte wäreste.

Ps 1:1 AUTUAS ombi Se/ ioca ei waella ninen Jumalattomiten Neuuos/ eike astu ninen Synnisten Tiehen/ eike isto cussa ne Pilcaiat istuuat.
Ps 1:2 Waan pite tacto's HERRAN Laissa/ ia puhupi henen Laistans peiuet ia ööt.
Ps 1:3 Se ombi nin quin yxi istutettu Puu/ wotauain oiain tykene/ ioca henen hedhelmens andapi aialans Ja henen Lehdhens ei varise/ Ja caiki mite hen tekepi/ se menestypi.
Ps 1:4 Mutta ne Jumalattomat euet nin ole/ Waan ninquin Acana/ ionga twli haiottele.
Ps 1:5 Senteden ne Jumalattomat euet pysy Domios/ eike Synniset ninen Wanhurskasten Seuras.
Ps 1:6 Sille ette HERRA se tiete ninen Wanhurskasten tien/ Mutta ninen Jumalattomiten tie huckupi.

II. Psalmi.

On yxi Prophetia ia Ennustos Christusen Waldacunnan Leuittemisest / Rymie Hengie wastoin.

Ps 2:1 MIxi Pacanat kiuckuuitzeuat/ ia Canssat turhia puhuuat?
Ps 2:2 Ne Kuningat Maan päle heitens hangitzit/ ia ne Herrat keskenens Neuuopiteuet/ site HERRA ia henen Woidheltuans wastan.
Ps 2:3 Catkaiskam heiden Siteens/ ia poisheittekem meisten heiden Ikeens.
Ps 2:4 Mutta se ioca Taiuaas asupi/ naurapi heite/ ia HERRA sylkepi heite.
Ps 2:5 Wihdhoin hen puhupi heille wihoisans/ ia henen hirmoudhesans peliettepi hen heite.
Ps 2:6 Mutta mine asetin minun Kuningaani/ Zionin pyhen Woreni päle.
Ps 2:7 Mine tadhon sarnata sencaltaisest * Sädhyst iosta HERRA minulle sanoi/ Sine olet minun Poican/ Tenepene mine synnytin sinun.
Ps 2:8 Ano minulda/ nin mine annan Sinulle ne Pacanat sinun Pericunnaxes/ ia mailman äret Omaisudhexes
Ps 2:9 Sinun pite heite raudhaisel Waltical serckemen/ ia ninquin Sauisenastian heite murendaman.
Ps 2:10 Nyt te Kuningat sijs ymmerteket/ ia te Domarit maan päle/ andacat teiten opetetta.
Ps 2:11 Paluelkat HERRA pelghossa/ ia iloitka teiten wapistoxes.
Ps 2:12 Swtaandacat sille Poialle/ ettei hen wihastuis/ ia te hukuisit tielde/ Sille henen wihans pian ylessyttypi/ Mutta Autuat ouat ne caiki/ iotca henen pälens wskaldauat.

III. Psalmi.

Wastoinkeumises Rucous ia Lohutos.

Ps 3:1 Dauidin Psalmi/ coska hen pakeni Poians Absalonin edhest.
Ps 3:2 WOy HERRA/ mixi ouat minun Wiholiseni nin monda? ia nin wseat carkauat minua wastan.
Ps 3:3 Monet puhuuat minun Sielustani/ Ei ole henelle apua Jumalan tyköne. Sela.
Ps 3:4 Mutta sine HERRA olet minun Kilpeneni/ ioca minun Cunniahan saatat/ ia minun Pääni yleskohennat.
Ps 3:5 Änelleni mine HERRAN tyge hwdhin/ nin hen cwli minua henen pyheste Worestans.
Ps 3:6 Mine macasin ia nukuin/ ia hereitzin/ Sille HERRA minua ylespiteli.
Ps 3:6 Em mine pelke monda sata Tuhatta Cansoist/ iotca minua ymberipiritteuet.
Ps 3:7 Ylesnouse HERRA/ ia auta minua/ minun Jumalan/ Sille sine caikia minun Wiholisiani poskelle paiskat/ Ja murennat Jumalattomain hambat.
Ps 3:8 HERRAN tyken Apu leuten/ ia sinun Siugnauxes ylitze sinun Canssas.

IV. Psalmi.

Rucous/ waicka Seuracunda wainatan/ Jumala quitengin heneste murhen pite/ ia ihmelisest se autetan ia warieltan.

Ps 4:1 Dauidin Psalmi/ * edhelweisattapa Candelein kiellen päle.
Ps 4:2 COska mine auxenhudhan/ cwle minua minun Wanhurskauteni Jumala/ iocas minua lohutat adhistoxesani/ Ole minulle armolinen/ ia cwldele minun Rucouxen.
Ps 4:3 Te Päruchtinat/ quinga cauuan pite minun Cunniani pilcattaman? Mixi te racastat site Tyhmyt/ ia Walehta kysytte? Sela.
Ps 4:4 Nin tundekat/ ette HERRA henen Pyhens ihmelisest wiepi/ HERRA cwlepi/ coska mine hende auxenihudhan.
Ps 4:5 Jos te * wihastut/ elke synditehckö/ puhucat sydhemissen/ teiden Wotein päle/ ia odhottacat. Sela.
Ps 4:6 Wffracat wanhurskautta ia toiuocat HERRAN päle.
Ps 4:7 Monet sanouat/ Quinga se meille osotais mike hyue on? Mutta ylesnosta sine HERRA meiden pälen/ sinun Casuos Paiste.
Ps 4:8 Sine ilahutat minun Sydhemeni/ ehcke muille on kylle wina ia Jyuie.
Ps 4:9 Mine macan ia Leuen iwri Rauhas/ Sille sine yxines HERRA autat minua turuas asuman.

V. Psalmi.

Rucous Jumalan Seuracunnan edest/ ette se hallitaisijn ia wariellaisijn wärie Opettaij wastan.

Ps 5:1 Dauidin Psalmi/ edelweisattapa/ Perimisest.
Ps 5:2 HERRA ota minun Sanani coruihis/ merkitze minun puheen. Otawari minun hwdhostani/ minun Kuningan ia minun Jumalan/ Sille sinun tyges mine rucolen.
Ps 5:3 HERRA cwldele warahin minun Ändeni/ Warahin hangitzen mine itzeni sinun tyges/ ia sijte warinotan.
Ps 5:4 Sille eipe sine ole se Jumala/ iolla Jumalatoin meno kelpa/ Joca paha on/ ei se pysy edheses.
Ps 5:5 Ne Euckerit eiuet pysy sinun Silmeis edes/ caiki Pahantekiet sine wihat.
Ps 5:6 Sine cadhotat ne Walecteliat/ HERRALLE ouat ilkeät ne Werencoirat ia Falskit.
Ps 5:7 Mutta mine siselmenen sinun Honeses/ sinun swren Laupiudhes teden/ ia cumardhan sinun pyhen Templijs pein/ sinun pelghosas.
Ps 5:8 HERRA saata minua sinun wanhurskaudhesas/ minun wiholisteni teden/ oienna sinun Ties minun eteeni.
Ps 5:9 Sille ette heiden swsans ei ole miten Totuutta/ heiden siseluxens on sydhemenkipu/ heiden kitans ombi auoion hauta/ heiden kielillens he lehocoitzeuat.
Ps 5:10 Nuctele heite Jumala/ ette he langeisit/ heiden Aiatoxistans/ wlossöxe heite heiden swren ylitzekieumisens teden/ Sille he ouat sinulle wasthacoiset.
Ps 5:11 Ja iloitkaat caiki ne/ iotca vskaltauat sinun päles/ anna heidhen ijancaikisesta riemuita/ sille sine heite warielet/ iloitkaat ne sinussa/ iotca sinun Nimees racastauat.
Ps 5:12 Sille sine HERRA siugnat ne Wanhurskat/ sine crunat heite Armollas/ ninquin Kiluelle.

VI. Psalmi.

Palauainen Rucous Synnein Andexiandamisen tedhen.

Ps 6:1 Dauidin Psalmi edhelweisattapa Cadhexan kielen päle.
Ps 6:2 OY HERRA ele minua rangaise sinun wihasas/ ia ele minua sinun hirmudhesas curita.
Ps 6:3 HERRA ole minun Armolinen/ sille mine olen heicko/ Paranna HERRA minua/ sille minun Lwni ouat häiristyneet.
Ps 6:4 Ja minun Sielun ombi sangen pelestettu/ ah sine HERRA/ quinga cauuan?

Ps 6:5 Kenne sinuas HERRA/ ia pelasta minun Sielun/ auta minua sinun Hywuydhes teden.
Ps 6:6 Sille ettei Colemas kengen muista sinun päles/ cuca sinua Heluetis tacto kijtte?
Ps 6:7 Mine olen nin wesynyt hocauxista/ mine wirutan minun Woteni yli öte/ ia castan minun Sengyni minun kynelilleni.
Ps 6:8 Minun Moton on mwttunut mureheni teden/ ia on wanhennut/ Sille mine adhistetan caikilda polilda.
Ps 6:9 Eroitca minusta caiki Pahointekiet/ Sille ette HERRA cwle minun idkuni.
Ps 6:10 HERRA cwlepi minun Rucouxeni/ Minun anomiseni Herra wastanottapi.
Ps 6:11 Caiki minun Wiholiseni hepien saauat/ ia sangen pelieteteen/ heidens tacaparein kendeuet/ ia iwri nopiast häuäisteen.

VII. Psalmi.

Rucous wastan Lackarita/ ia Jumalisten Sortaiadhen wastan.

Ps 7:1 Dauidin Wighattomus/ iosta he HERRALLE weisasi/ sen Jeminin poian Sanan teden.
Ps 7:2 SInun päles HERRA mine wskallan/ minun Jumalan/ Auta minua caikista minun Wainolisistani/ ia helpoitze minua.
Ps 7:3 Ettei he minun Sieluani ninquin Jalopeura repisi/ ia site serkisi/ ettei ycten Holhoua ole.
Ps 7:4 HERRA minun Jumalan/ Jos mine sen tein/ Ja ios wärys on minun käsiseni.
Ps 7:5 Jos mine pahalla costanut olen/ nijlle/ iotca minun rauhas soit oleuan/ taica wahingoittanut nijte/ iotca ilman syte minua wihasit.
Ps 7:6 Nin minun Wiholisen wainocan minun Sieluani/ ia sen käsiteken/ ia mahanpolieskelcaan minun Elemeni/ ia painakan minun tomuun. Sela.
Ps 7:7 Ylesnouse HERRA sinun wihasas/ Corghota sinuas ylitze minun wiholisteni hirmusudhen/ Ja saata minua iellens sihen wircan/ iongas minun haltuni annoit.
Ps 7:8 Ette Canssat iellenscoconuisit sinun tyges/ ia heiden tedhens tule taas yles.
Ps 7:9 HERRA ombi Canssan ylitze Domari/ domitze HERRA minua/ minun Wanhurskauteni wacueni pereste.
Ps 7:10 Anna loppua ninen Jumalattomadhen Pahus/ ia hallitze se wanhurskas/ Sille sine wanhurskas Jumala/ tutkit sydhemet ia munaskwdh.
Ps 7:11 Minun Kilpen ombi Jumalan tykene/ ioca waghat sydhemet auttapi.
Ps 7:12 Jumala on yxi oikia Domari/ ia yxi Jumala/ ioca iocapeiue vchca.
Ps 7:13 Ellei te palaia/ nin hen on Miecans teroittanut/ ia Joutzens iennittenyt/ ia tarkoitta.

Ps 7:14 Ja on pannut sen päle surman noolet/ hen on walmistanut pilins cadhottamahan.
Ps 7:15 Catzo/ henelle ombi paha mieles/ Onnetuta hen raskas on/ Mutta henen pite puuttumisen synnyttemen.
Ps 7:16 Haudhan hen caiuoi/ ia walmisti/ ia on sihen Cropihin caatunut/ ionga hen oli tehnyt.
Ps 7:17 Henen Onnetuxens pite henen Päens päle tuleman/ ia henen wärydhens pite henen Lakipäälens langeman.
Ps 7:18 Mine kijten HERRA henen Wanhurskaudhens teden/ ia tadhon Cunnioitta sen ylimeisen HERRAN Nime.

VIII. Psalmi.

Ps 8:1 Dauidin Psalmi/ edhelweisattapa Githithin päle.
Ps 8:2 On yxi Kijtos ia Ennustos Seurakunnan wapauxest ia henen ijancaikisesta Cunniastans.
Ps 8:3 HERRA meiden Haltia/ quinga ihmelinen on sinun Nimes caikes maasa/ ioca panit sinun Cunnias Taiuain ylitze.
Ps 8:4 Noorten Lasten ia Imeueisten swsta perustit sine Woiman/ sinun Wiholistes teden/ Ettes sen Wiholisen ia kärcken Costaian murenaisit.
Ps 8:5 Sille minun pite näkemen ne Taiuaat/ sinun Sormies teghot/ Cuun ia Tähdhet/ iotcas walmistit.
Ps 8:6 Mike on Inhiminen/ ettes henen pälens muistat/ eli Inhimisen Poica/ ettes hende etziskelet?
Ps 8:7 Sine sallit henen wähexi hetkexi Jumalalda ylenannetta/ Waan cunnialla ia caunistoxella sine henen crwnat.
Ps 8:8 Sine asetat henen Herraxi ylitze sinun käsitegois/ Caiki sine olet henen Jalcains alaheittenyt.
Ps 8:9 Lambat ia caiki Cariat/ ia sihen mös ne metzen Eleimet.
Ps 8:10 Ne Linnut Taiuan alda/ ia ne Calat Meres/ ia mitke meres waeldapi.
Ps 8:11 HERRA meiden Haltia/ quinga ihmelinen on sinun Nimes caikes maasa.

IX. Psalmi.

Ps 9:1 Dauidin Psalmi/ sen caunin Noorudhen polesta/ edhelweisattapa.
Ps 9:2 On yxi Kijtos wiholistein sordhost/ ia Esicuua ette Seurakunda samalmoto wapadhetan.
Ps 9:3 MIne kijtten sinua HERRA caikesta sydhemesteni/ ia mainitzen caiki sinun Ihmehes.
Ps 9:4 Mine iloitzen ia riemuitzen sinussa/ ia kijten sinun Nimees/ sine Caikein ylimeinen.

Ps 9:5 Ettes minun Wiholiseni tacaperin aianut olet/ he langesit ia hukuit sinun etees.
Ps 9:6 Sille sine saatat minun oikiuteni ia syyni toimehen/ Sine istuidh Stolilla/ yxi oikia Domari.
Ps 9:7 Sine nuctelet ne Pacanat/ ia cadhotat ne Jumalattomat/ ia heiden Nimens sine poispyhit aina ia ijancaikisesta.
Ps 9:8 Ne Wiholisten miecat sine caikenni lopetat/ ne Caupungit sine alascukistit/ ette heiden muistons/ ynne heiden cansans huckanduis.
Ps 9:9 Mutta HERRA pysypi ijancaikisesta/ Hen ombi Stolins walmistanut Domiohon.
Ps 9:10 Ja henen pite Maanpirin oikein domitzeman/ ia coctolisesta Canssat hallitzeman.
Ps 9:11 Ja se HERRA ombi waiuasten turua/ ia yxi Turua hädhesse.
Ps 9:12 Senteden he sinun päles toiuouat/ iotca sinun Nimes tundeuat/ Sille ettei sine nijte ylenanna/ iotca sinua HERRA etziuet.
Ps 9:13 Weisatca HERRALLE/ ioca Zionis asupi/ iulghistacat Canssoisa henen Tecons.
Ps 9:14 Sille hen muista ia kysele heiden Werens ielkin/ eike wnodha ninen kieuhein parcumist.
Ps 9:15 HERRA ole minun armolinen/ catzo minun Radholisudhen pein/ wiholisteni seas/ Sine ioca ylennet minun Surman porteist.
Ps 9:16 Ette minun pite luetteleman caiki sinun kijtoxes Zionin tytterten porteis/ ia iloitzisin sinun auustas.
Ps 9:17 Pacanat ouat waioneet sihen Hautan/ ionga he walmistit/ heiden Jalcans on käsitetty sijne Wercosa/ ionga he wiritit.
Ps 9:18 Nin ombi ymmertepä/ ette HERRA oikiudhen teke/ coska se Jumalatoin iuri omas tiesens käsitetehen/ Sanan cautta. Sela.
Ps 9:19 Joska ne Jumalattomat madhaisit Heluetijn kätyxi tulla/ ia caiki Pacanat/ iotca Jumalan vnochtauat.
Ps 9:20 Sille ei hen site kieuhe nin ratki wnodha/ ia ninen Radholisten toiuo ei huku ijancaikisesta.
Ps 9:21 Ylesnouse HERRA/ ettei Inhiminen walda saisi/ anna caiki Pacanat sinun edeses domitta.
Ps 9:22 Anna heille HERRA yxi Mestari/ ette Pacanat itzens Inhimisixi tundisit. Sela.

X. Psalmi.

Seurakunnan Rucous wastan Antichristusen iouckon/ Tyrannia/ Wieckait ia wlcocullatuita ia wastoin mwita Euangeliumin wiholisie/ hääteite ia Sortaita.

Ps 10:1 MIxi sine HERRA/ nin ylencauas poismenet? ia tuskan aialla sinus peitet?
Ps 10:2 Nincauan quin se Jumalatoin wallitze/ teuty sen kieuhen kersie/ he piteuet toinen toisens cansa/ ia

etziuet pahoia Jonia.
Ps 10:3 Sille se Jumalatoin itze oma mieliwaltans kerska/ ia se Ahne itzens siugnalepi/ ia pilcapi HERRA.
Ps 10:4 Se Jumalatoin on nin Coria ia wihainen/ ettei hen käten tottele/ caikesa henen menosans/ ei hen Jumala mixiken lwle.
Ps 10:5 Hen menepi ieriestens teghons cansa/ Sinun Domios ouat caukana heneste/ hen prucapi ylpiesti caikein wiholistens cansa.
Ps 10:6 Sille nin hen puhupi sydhemesens/ En mine ikenens cukisteta/ ei ensingen coskan häte ole.
Ps 10:7 Jonga Sw ombi teunens kirouxia/ caualutta ia wiettelutta/ Henen Kielens waiuan ia töön matkan saatta.
Ps 10:8 Hen istu ia weiupi Cartanoissa/ ette hen sala murhais sen wighattoman/ Henen Silmens kiehuuat sen Kieuhen polehen.
Ps 10:9 Hen weiju salasijas/ ninquin Jalopeura henen Lolosans/ hen weiju site Radholista käsitexens/ Ja hen mös henen käsitte/ coska hen temma sen werckoins.
Ps 10:10 Hen paiska ia alaspolke/ ia mahansyseie sen kieuhen wäkiuallalla.
Ps 10:11 Sille hen sanopi Sydhemesens/ Jumala ombi sen vnoctanut/ ia werhannut Casuonsa/ Ei hen ikenens näe.
Ps 10:12 NOuse sis yles HERRA Jumala/ ylenne sinun kätes/ Ele site kieuhe vnodha.
Ps 10:13 Mixi se Jumalatoin/ Jumalata pilcapi/ ia sydhemesens sanopi/ Etzine site tottele?
Ps 10:14 Catzo sis/ Sille sine näet tuskat ia surut/ Se on sinun käsises/ Sinun päles se kieuhe itzens lootta/ ia sine olet Oruoilasten Holhoia.
Ps 10:15 Särie sen Jumalattoman käsiuarsi/ ia etzi site pahutta/ nin eisuingan henen Jumalattudhens sijtte leute.
Ps 10:16 Se HERRA ombi Kuningas aina ia ijancaikisesta/ ne Pacanat pite häwiemen henen Maastans.
Ps 10:17 Ninen kieuhein halauxen sine HERRA cwlet/ heiden Sydhemens on wissi/ ette sinun Coruas sijte waarinottapi.
Ps 10:18 Ettes oikiudhes saattat Oruoille ia kieuhille/ Ettei Inhiminen enembi angaroitzisi (heite wastan) maan päle.

XI. Psalmi.

On yxi Lohutos Wiholistein iulmautta wastoin. ioillen whckatan Cadhotus/ wan Jumalisille wapadhus luuatan.

Ps 11:1 Dauidin Psalmi edelweisattapa.
Ps 11:2 HERRAN päle mine wskallan/ quinga te sanotta minun Sielulleni/ Ette hen lenneis ninquin Lindu teiden Woorten päle?
Ps 11:3 Sille catzos/ Ne Jumalattomat ylesweteuet Joutzen/ ia paneuat Noolians ienten päle/ ette he ambuisit salaisest nijte Hurskaita sydhemeste.
Ps 11:4 Sille he rikoit Perustoxen/ Mite se wanhurskas taita toimitta?
Ps 11:5 HERRA ombi henen pyhes Templisens/ HERRAN Stoli onopi Taiuasa/ henen Silmens warinottauat/ ia henen Silmens ripset coetteleuat Inhimisten Lapset.
Ps 11:6 HERRA wacoipi site wanhurskasta/ Henen Sielunsa wihapi site Jumalatoinda/ ia iotca wärytte racastauat.
Ps 11:7 Hen andapi sata ninen Jumalattomadhen päle Paulat/ Tulen ia tulikiuiä/ ia andapi heille Twlispäädh palcaxi.
Ps 11:8 Sille HERRA ombi wanhurskas/ ia racastapi wanhurskautta/ ette heiden Casuons catzouat oikiudhen päle.

XII. Psalmi.

On yxi Walitos/ ette oikia Oppi ombi turmellu. ia Rucous/ ette Jumala puchtan opin annais/ ia ne falskit opettaiat poishylkeis.

Ps 12:1 Dauidin Psalmi/ edelweisattapa Cadhexan kielen päle.
Ps 12:2 AUta HERRA/ sille ne Pyhet ouat wähenyuet/ Ja ne wskoliset ouat haruat Inhimisten Lasten seas.
Ps 12:3 Jocainen Lehimeisens cansa turha puhupi ia coetteleuat/ ia opettauat erineisist Sydhemiste.
Ps 12:4 Yleskatkoicohon HERRA caiken wlcocullasudhen/ ia ne Kielet iotca Coriasti puhuuat.
Ps 12:5 Jotca sanouat/ Meiden kielillen pite meiden woittaman/ Meiden tule puhuua/ Cuca meiden HERRAN ombi?
Ps 12:6 Ette nyt ne kieuhet häuiteten/ ia ne Waiuaset hocauat/ nyt mine ylesnousen/ ma HERRA/ Mine tahdon Auun saatta/ ette rohkiast pite opetettaman.
Ps 12:7 HERRAN puhet ouat kirkat ninquin cwrnittu Hopia sauisis crwsis/ Seitzemenkerta coeteldu.
Ps 12:8 Sine HERRA ketke ne/ ia wariele meite teste Sughusta ijancaikisesta.
Ps 12:9 Sille iocapaica Jumalattomist teuteten/ cussa sencaltaiset irdhalliset Inhimiset/ Canssan seas hallitzeuat.

XIII. Psalmi.

On Jalo Rucous/ teunens swria haluia/ wastan Sydhemen murhen/ ia Mielen raskaudhen/ iotca ouat Synnein palcat/ ette ne andexiannetaisijn.

Ps 13:1 Dauidin Psalmi Edelweisattapa.
Ps 13:2 QUincauan HERRA sine tadhot ratki minua wnocta? quincauan sine poispeitet Casuos minusta?
Ps 13:3 Quincauan minun pite murectiman Sielusani? ia minua adhistettaman minun Sydhemesseni iocapeiue? quincauan minun Wiholisen pite henens ylistemen minun päleni?
Ps 13:4 Catzo sis/ ia cwle minua HERRA minun Jumalan/ walista minun Silmeni/ etten mine coskan Colemaan nuckuisi.
Ps 13:5 Ettei minun Wiholisen kehuisi/ sanoden/ Mine ylitzewoitin henen/ Ja minun sortaian ei iloitzisi/ ette mine langeisin.
Ps 13:6 Mutta mine toiuon senpäle/ ettes nin Armolinen olet/ Minun sydhemen riemuitze/ ettes nin kernast autat.
Ps 13:7 Mine tadhon HERRALLE weisata/ Ette hen nin hyuesti minun wastani teke.

XIV. Psalmi.

Se Laitta Caiki Inhimiset Synnisexi/ Ja nille hen pinan ilmoitta/ Jotca Jumalattudhens eiuet tunne/ Waan ne Jumaliset/ iotca Synnins andexi anouat Christusen cautta/ hen lohuttapi.

Ps 14:1 Davidin Psalmi Edelweisattapa.
Ps 14:2 NE Tyhmet sanouat heiden Sydemesens/ Eipe Jumala olecka/ Eiuet he miteken kelpa/ ia ouat yxi ilkeys heiden Menons cansa/ Ei ole yxiken ioca hyue teke.
Ps 14:3 HERRA catzoi Taiuahast inhimisten Lasten päle/ ette hen näkis/ ios iocu ymmerteis eli etzis Jumalan ielkin.
Ps 14:4 Mutta he ouat Caiki poislangenet/ ia caiki tynni ouat keluottomat/ Ei ole yxiken ioca hyue teke/ ei yxi ainoakan.
Ps 14:5 Eikö sis ne caiki Pahointekiet site merkitze? Jotca minun Canssani ylessöuet/ rauiten heitens/ Waan HERRA eiuet he auxenshwda.

Ps 14:6 Sielle he * Pelgholla pelkesit. Mutta Jumala ombi leszne ninen Wanhurskasten Sukua.
Ps 14:7 Te häueisette sen kieuhen neuuon/ Mutta Jumala ombi henen Turuans.
Ps 14:8 Oy/ ios apu tulis Zionist Israelin ylitze/ ia HERRA henen Fangitun Canssans pästeis/ nin Jocob iloitzis/ ia Israel riemuitzis.

XV. Psalmi.

Tämä opettapi/ cutca Töödh Jumalalle kelpauat/ ia Jotca ouat ne Eleuet ia totiset Seurakunnan Jäsenet.

Ps 15:1 Dauidin Psalmi.
Ps 15:2 HERRA/ Cuca pite sinun Maiasas asuman? Eli cuca pite leueiemen sinun pyhen Wores päle?
Ps 15:3 Joca waeldapi ilman wighata/ ia oikiudhen teke/ ia puhupi Totudhen sydhemestens.
Ps 15:4 Joca ey Kielellens panettele/ eike henen Lehimeisens miten Paha tee/ ia Lehimeistens ey häueise.
Ps 15:5 Joca ne Jumalattomat ylencatzo/ Waan cunnioitze ne Jumalan pelkeueiset/ Joca Lehimeisellens wannopi/ ia sen pite.
Ps 15:6 Joca Rahans ei anna corkooxi/ ia ei ota Lahioia ylitze sen wigattoman. Joca neite teke/ ei hen horiu ijancaikisesta.

XV. Psalmi.

Ombi Ennustos Christusen Pinast ia Ylesnousemisest etc.

Ps 16:1 Dauidin yxi Cullainen Cappale.
KEtke minua HERRA/ sille mine wskallan sinun päles.
Ps 16:2 Mine olen HERRALLE sanonut/ Sine olet minun HERRAN/ minun teuty sinun tedhes kerssie.
Ps 16:3 Ninen Pyhein tedhen/ iotca maan päle ouat/ ia ninen Cunnialisten tedhen/ heisse on minulle caiki mielennoudhe.
Ps 16:4 Mutta nijlle/ iotca ydhen Toisen ielkin riendeuet/ pite swri Sydemenkipu oleman/ Em mine wffra heiden Joomawffrians weren cansa/ enge heiden * Nimeens mainitze minun Suussani.
Ps 16:5 Mutta HERRA ombi minun Tauaran ia Osan/ Sine ylespidhet minun Perimiseni.
Ps 16:6 Arpa minulle langesi nisse caunimis/ Mine olen kircan Perimisen saanut.
Ps 16:7 Mine kijtten site HERRA/ ioca minun on neuuonut/ nin mös öölle minun Munaskuuni ouat minua

curittaneet.
Ps 16:8 Mine pidhen aina HERRAN minun Casuoni edes/ Sille ette hen on minun oikeal polellani Senteden em mine horiu.
Ps 16:9 Senteden minun sydhemen riemuitze/ ia minun * Cunnian ombi iloinen/ Ja mös minun Lihani pite lepemen toiuouxes.
Ps 16:10 Sille eipe sine ylenanna minun Sieluani Heluetis/ etke sine salli/ ette sinun Pyhes mätenis.
Ps 16:11 Sine osotadh minulle sen Tien Elemehen/ sinun casuos edes ombi teudhelinen ilo/ ia riemulinen meno sinun oikeallas ijancaikisesta.

XVII. Psalmi.

Ettei Jumala sallis meite ylitzewoitetta hirmulisild ia wäkeuild Wiholisild/ iotca ouat falskit Prophetat/ ia Eriseuraiat/ Tyrannit.

Ps 17:1 Dauidin Rucous.
CWle HERRA oikiutta/ otawari minun parghustani/ cwldele minun Rucouxen/ ioca ei falskist suust wloskeu.
Ps 17:2 Toimita sine minun Syyn/ ia catzokan sinun Silmes mike oikius on.
Ps 17:3 Sine coettelit minun Sydhemeni/ ia etziskelet site öölle/ ia tutkit minua/ ia etpes miten leudhe/ Mine olen aighonut ettei minun Suuni pidhe misseken ylitzekeumen.
Ps 17:4 Mine warielen minuni/ sinun Huuldes sanoissa/ Inhimisten Töiste/ Murhaian tielle.
Ps 17:5 Hallitze minun keundön sinun Polghuilles/ ettei minun Askeleni liukadhaisi.
Ps 17:6 Mine hwdhan sinun tyges/ ette sine Jumala minua cwlisit/ Cumardha sinun Coruas minun poleheni/ cwle minun puheeni.
Ps 17:7 Osota sinun ihmeliset Hywuydes/ sine ninen Wapactaia/ iotca sinun päles wskaltauat/ Nite wastan/ iotca sinun oikia kättes wastanseisouat.
Ps 17:8 Wariele minua ninquin Silmemuna/ Soiele minua sinun Sipeis warion ala.
Ps 17:9 Nilde Jumalattomild/ iotca minua hääteuet/ Minun Wiholisistani/ iotca minun Sieluani ymberipiritteuet.
Ps 17:10 Heiden Lihauans ychtepiteuet/ He puhuuat suullans coriasti.
Ps 17:11 Cuhunga me menem/ nin he meite ymberipiritteuet/ sijhen he Silmes tarkoittauat/ ette he meite mahan cukistaisit.
Ps 17:12 Ninquin yxi Jalopeura/ ioca Saalist kärckeste/ ninquin yxi Jalopeuran penicka/ ioca Lolasta weiju.

Ps 17:13 Ylesnouse HERRA/ pälecarcka/ ia alaspolghe hende/ ia wapadha minun Sielun niste Jumalattomist sinun Miecallas.
Ps 17:14 Sinun Kädhes Inhimisist/ temen Mailman Inhimisist/ ioinenga Osa on tesse Elemes/ ioillen sine watzan teutet sinun Tauarallas. Joilla Lapsia kylle on/ ia ietteuet Techteens heiden Lapsucaistens.
Ps 17:15 Mutta mine tadhon catzo sinun Casuoas wanhurskaudhesa/ Mine rauituxi tulen/ coska mine * ylesherän sinun Kuuas

XVIII. Psalmi.

Dauidin Kijtossana wapaudhens tedhen/ Joca ombi Christuxen Pinan ia woiton Esicuua/ Sille sijttequin Hen päsi Coolemasta/ nin hen asetettijn/ Pacanain Pääxi/ se on/ Christikunnan.

Ps 18:1 Dauidin sen HERRAN Paluelian Psalmi/ edelweisattapa/ iolla hen kijtti HERRA sille aialla/ iona hen wapacti henen/ caikista henen wiholistens/ ia Saulin käsiste/ ia sanoi.
Ps 18:2 MIne racastan sydhemesteni sinua HERRA minun Woiman/ HERRA ombi minun Callion/ minun Linnan/ ia minun Wapactaian/ minun Jumalan/ minun Uskalluxen/ ionga päle mine turuan.
Ps 18:3 Minun Kilpen/ ia minun Terueydheni Sarui/ ia minun Warieluxen.
Ps 18:4 Mine tadhon HERRA kijtte ia auxenihwta/ nin mine wapaxi tulen minun wiholisistani.
Ps 18:5 Sille Coleman Siteet ouat minun ymberikärineet/ Ja ne Belialin oiat minun hemmestytit.
Ps 18:6 Ne Heluetin Siteet kiedhoit minun/ ia ne Coleman Paulat minun ylitzewoitit.
Ps 18:7 Coska mine adhistoxes olen/ nin mine HERRA auxenihwdhan/ ia parghun minun Jumalani tyge/ nin hen cwle minun äneni/ henen pyheste Templistens/ ia minun hwtoni henen etens/ tule henen Coruijns.
Ps 18:8 Maa lijkui/ ia wapisi/ Ja ne Woortein perustoxet lijkuit ia wärisit/ coska hen wihastui.
Ps 18:9 Tomu suitzi henen Sieramistans/ ia culuttapa Tuli henen Suustans/ nin ette se sielde leimachti.
Ps 18:10 Hen notkisti Taiuat/ ia alasastui/ ia Hämere oli henen Jalcains alla.
Ps 18:11 Ja hen astui Cherubin päle/ ia lensi/ ia hen lensi Twlten sipein päle.
Ps 18:12 Henen Maians ymberille oli Pimeys/ ia musta wedhen sakeus paxuista Piluiste iossa hen lymys oli.
Ps 18:13 Sijte kircaudhest henen edhesens haiosit Piluet/ Rakein ia Leimauxen cansa.
Ps 18:14 Ja HERRA iylisi Taiuaisa/ se Ylimeinen vlosannoi pauhinans/ rakein ia Leimauxen cansa.
Ps 18:15 Hen ambui henen Nolensa/ ia haiotti heite/ hen iski couat Leimauxet/ ia pelietti heite.
Ps 18:16 Ja nin Ilmestuit Wettein Culiut/ ia Maan aluxet Coorittijn/ HERRA sinun laitoxestas ia sinun Sierames puhaloxesta ia corsamisesta.

Ps 18:17 Hen lehetti Taiuahasta/ ia haki minun/ ia wlosweti minun swrista wesist.
Ps 18:18 Hen minun wapautti ialoimista Wiholisistani/ minun Wainolisildani/ iotca olit minua wäkeuemmet.
Ps 18:19 Jotca minun ylitzelangesit Tuscassani/ ia HERRA tuli minun Turuaxeni.
Ps 18:20 Ja hen wei minun wlos lakialle/ hen minun wlostemmasi/ Sille hen mielistui minuhun.
Ps 18:21 Hyuesti HERRA teki minun coctani/ minun Wanhurskauteni perest/ hen minulle maxapi kätteni puctaudhen cautta.
Ps 18:22 Sille mine pidhen Herran tiet/ ia en ole Jumalatoin minun Jumaltani wastan.
Ps 18:23 Sille caiki henen Oikiudhens ouat minun Silmeini edes/ Ja henen Keskyiens em mine poishylie tyköni.
Ps 18:24 Waan olen wighatoin henen edhesens/ ia ketken minuani synniste.
Ps 18:25 Senteden HERRA costapi minun Wanhurskauteni pereste/ Minun puctauteni ielkin henen Silmeins edes.
Ps 18:26 Pyhein cansa sine pyhe olet/ ia Toimelisten cansa toimelinen.
Ps 18:27 Puctaiten cansa sine pudhas olet/ ia Nuriain cansa/ sine nuria olet.
Ps 18:28 Sille sine auitat site radholista Canssa/ ia ne Corckiat Silmet sine alannat.
Ps 18:29 Sille minun Lychtyni sine yleswalghaiset/ Se HERRA minun Jumalan/ tekepi minun pimeyteni walkiaxi.
Ps 18:30 Sille sinun cauttas mine Sotawäen murennan/ ia minun Jumalasani ylitze mwrin carghan.
Ps 18:31 Jumalan tiet ouat wighattomat/ HERRAN Puhet ouat tulella perghatut/ Hen on caikein Kilpi/ iotca henen pälens wskaldauat.
Ps 18:32 Sille cuca on Jumala/ paitzi HERRA? eli Wäkeue/ Ilman meiden Jumalatan?
Ps 18:33 Jumala ymberiwööte minun woimalla/ ia pane minun Tieni wighattomaxi.
Ps 18:34 Hen tekepi minun Jalcani Peuran caltaisexi/ ia asettapi minua Corckeuxeni päle.
Ps 18:35 Hen opetapi minun Käteni sotiman/ ia Käsiwarteni Waskijousta wetemehen.
Ps 18:36 Ja sine annoit minulle sinun Terueydhes Kiluen/ ia Oikiakätes wahwista minun. Ja coskas minun alennat/ nin sine teet minun swrexi.
Ps 18:37 Sine teet minulle Sian keudhexeni/ ettei minun Candapään lipistuis.
Ps 18:38 Mine tacaaian minun Wiholistani/ ia heite käsiten/ ia en palaia/ ennenquin mine heite mestaisin.
Ps 18:39 Minun heite lömen pite/ ettei heiden pide minua wastanseisoman/ Heiden teuty caatua minun Jalcaini ala.
Ps 18:40 Sine taidhat minun walmista woimalla Sotahan/ Sine taidhat ne alaskpaiskata/ iotca minua

wastanseisouat.
Ps 18:41 Ja sine annat minulle ette minun Wiholiseni pakeneuat/ ia mine cadhotan minun Wainoiani.
Ps 18:42 He hwtauat (waan ei ole Auttaiat) HERRAN tyge/ Mutta ei hen wasta heite.
Ps 18:43 Mine surwon heite ninquin Maan tomun Twlen edhesse/ ia poiswiskan ninquin Loghan Cadhuilda.
Ps 18:44 Sine auitat minua sijte ridhaisesta Canssasta/ ia asetat minun Pacanaidhen Pääxi/ Se Canssa/ iota em mine tundenut/ paluelepi minua.
Ps 18:45 Se minua cwldele cwliaisilla Coruilla/ Waan ne mwcalaiset Lapset poiskieldeuet minun.
Ps 18:46 Ne mwcalaiset Lapset waipuuat/ ia wapiseuat heiden Siteisens.
Ps 18:47 HERRA elepi/ ia kijtetty olcon minun Turuan/ Ja minun Terueyteni Jumala olcon ylistetty.
Ps 18:48 Se Jumala ioca minulle Coston anda/ ia waatipi Canssat minun alani.
Ps 18:49 Joca minua autta Wiholisistani/ ia yleskorghotta minun nijste/ iotca minua wastan carkauat/ sine autat minun nijlde Wärilde.
Ps 18:50 Senteden mine Kijten sinua HERRA Pacanain seas/ ia sinun Nimehes kijtoxenweisan.
Ps 18:51 Joca swren Terueydhen sinun Kuningalles osotat/ ia hyuestiteedh sinun Woidheltuas wastan/ Dauidin ia henen Siemenellens ijancaikisesta.

XIV. Psalmi.

Quin on yxi Ennustos/ ette Euangelium pite ymberi coco Mailman Pijrin leuitettemen.
Christusen Tulosta/ ia henen Cunniolisesta Woitostans.
Sanan woimasta/ iossa Jumala ilmestupi/ ia ijancaikinen Seurakunda cootaan.

Ps 19:1 Dauidin Psalmi edhelweisattapa.
Ps 19:2 TAiuat ilmoittauat Jumalan Cunnian/ Ja se Wahwistos iulghistapi henen Kättens Rakennoxet.
Ps 19:3 Yxi Peiue sano sillen toisellen/ ia yxi Öö tietteuexi tekepi sillen toisellen.
Ps 19:4 Ei ole Kieli eike Puhe/ iossa ei heiden Änens cwlu.
Ps 19:5 Heiden Noorans wloskieupi caikijn Maihin ia heiden Puheens Mailman loppun asti/ Auringoiselle hen pani Maian heisse.
Ps 19:6 Ja hen ninquin Ylke vloskieupi henen Cammiostans/ ia riemuitze ninquin Sangari Tiete ioostaxens.
Ps 19:7 Hen yleskeupi Taiuasten lopulda/ ia iooxepi ymberins haman sihen Loppuhun/ ia ei miten ole peitetty henen Lämbymens edheste.
Ps 19:8 HERRAN Laki ombi ilman wighata/ ia se yleswirghotta Sielut.

Ps 19:9 Se HERRAN Todhistos ombi wissi/ ia tekepi ne yxikertaiset Wisaaxi.
Ps 19:10 Ne HERRAN Keskyt ouat oikiat/ ia ilahuttauat sydhemet.
Ps 19:11 Ne HERRAN Keskysanat ouat kircat/ ia yleswalistauat Silmet.
Ps 19:12 Se HERRAN pelco on Puhdhas/ ia pysypi ijancaikisesta/ Ne HERRAN Oikiudhet ouat todhet/ caiki ynne wanhurskat.
Ps 19:13 Ne ouat calleemat quin Culta/ ia ylitze parahan Cullan/ ia makiammat quin Hunaia/ ia Mesileiuet.
Ps 19:14 Sinun mös tosin Paluelias heiden cauttans neuuotaan/ ia ioca nijte pite/ henelle ombi swri Palca.
Ps 19:15 Exytyxet cuca ymmertepi? andexianna minulle ne salaiset ricoxet.
Ps 19:16 Wariele mös Paluelias nijlde Coreilda/ ettei he ylitze minun hallitzisi/ nin mine olen wighatoin/ ia nuchtetoin swrimast pahateghosta.
Ps 19:17 Olcon minun Suuni Puhet sinulle keluoliset/ ia minun Sydhemeni aiatoxet sinun edheses.
Ps 19:18 HERRA on minun Turuan/ ia minun Lunastaian.

XX. Psalmi.

On yxi Rucous/ Esiuallan/ ia Ychteitzen Rauhan/ Canssan ia Onnelisen menestuxen/ ia hallituxen edest Waldakunnas.
Ps 20:1 Dauidin Psalmi edelweisattapa.
Ps 20:2 HERRA cwlcoon sinua hädheses/ se Jacobin Jumalan Nimi sinua warielkoon.
Ps 20:3 Hen lehettekön sinulle Apua Pyhydheste/ ia Zionista sinua wahuistacoon.
Ps 20:4 Hen muistacon sinun caikein Rocawffreis päle/ Ja sinun Poltwffris olcoon lihauat. Sela.
Ps 20:5 Hen andacon sinulle mite sydhemes ano/ ia päätteken caiki sinun aiuotuxes.
Ps 20:6 Me kerskama/ Ettes meite auitat/ Ja meiden HERRAN Jumalan Nimesse/ me ylennemme meiden Liponne/ HERRA teuttekön caiki sinun Rucouxes.
Ps 20:7 Nyt mine tunnen/ ette HERRA henen Woidheltuans auttapi/ ia cwlepi henen/ henen pyheste Taiuastans/ henen Oikia kätens autta woimalisesta.
Ps 20:8 Neme vskaldauat Ratasten ia Orichten päle/ Mutta me muistamma meiden HERRAN Jumalan Nimen päle.
Ps 20:9 He ouat alascukistetut ia langeneet/ mutta me ylesnousima ia oikiasti seisomma.
Ps 20:10 Auta HERRA/ se Kuningas meite cwlcan/ coska me hwdhama.

XXI. Psalmi.

Ombi sen entisen caltainen/ ioca todhistapi Kuningan hallituxen ia warielluxen oleuan Jumalan lahian/ Waan hen erinomaisest puhupi Christusest ia henen Waldakunnastans.

Ps 21:1 Dauidin Psalmi edelweisattapa.
Ps 21:2 HERRA/ Se Kuningas riemuitze sinun woimasas/ ia quinga sangen hen iloitze sinun Auustas.
Ps 21:3 Henen sydhemens halun sine annat henelle/ ia etsine kiellyt mite henen Suuns anopi. Sela.
Ps 21:4 Sine ennetet henen hyuelle Siughnauxella/ sine panet cullaisen Crunun henen Pääns päle.
Ps 21:5 Hen anoi Eleme sinulda/ nin sine annat henelle pitken elemen aina ia ijancaikisesta.
Ps 21:6 Henelle ombi swri Cunnia sinun Auustas/ sine panet ylistoxen ia caunistoxen henen pälens.
Ps 21:7 Sille sine asetadh henen hyuestisiughnauxexi ijancaikisesta/ sine ilahutat henen sinun Casuos ilolla.
Ps 21:8 Sille se Kuningas toiuopi HERRAN päle/ ia sen Ylimeisen Laupiudhes eipe hen horiu.
Ps 21:9 Sinun Kätes leutepi caiki sinun Wiholises/ Sinun Oikia kätes leutepi/ iotca sinua cadhectiuat.
Ps 21:10 Sine panet heite ninquin Cwmanwgnin/ coskas sihen catzot/ HERRAN pite heite ylesnielemen wihasans/ Tulen pite heite ylessömen.
Ps 21:11 Heiden hedhelmens sine cadhotat Maan pälde/ ia heiden Siemenens Inhimisten lapsist.
Ps 21:12 Sille he aiattelit sinulle paha tedhexens/ ia teit site Neuuo/ iota ei woinet teutte.
Ps 21:13 Sille sine teet heite olcapääxi/ ia tarcoitat ienteles heiden Casuoans wastan.
Ps 21:14 HERRA yliste sinuas sinun wäkewuydheses/ nin me weisam ia kijtem sinun Woimas.

XXII. Psalmi.

On yxi Ennustos Christusen Kersimisest/ Colemasta ia Ylesnousemisesta/ ia henen Waldakunnastans.

Ps 22:1 Dauidin Psalmi edelweisattapa/ sijte Peurasta/ iota warhaisen weijuteen.
Ps 22:2 MInun Jumalan minun Jumalan/ mixis minun ylenannoit? Mine tosin parghun/ Waan minun Apun on caukana.
Ps 22:3 Minun Jumalan/ Peiuelle mine hwdhan/ ia etsine wasta/ ia en mös öölle waikene.
Ps 22:4 Mutta sine olet Pyhe/ Sine ioca asut Israelin kijtoxen seas.
Ps 22:5 Meidhen Iset toiuoit sinun päles/ Ja quin he toiuoit/ nin sine wapadhit heite.

Ps 22:6 Sinun tyges he hwdhit/ ia tulit wapadhetuxi/ sinuhun he toiuoit/ ia eiuet tulleet häpiehen.
Ps 22:7 Mutta mine olen yxi mato/ ia ei Inhiminen/ yxi Inhimisten pilca/ ia Canssan ylencatze.
Ps 22:8 Caiki iotca minua näkeuet/ häueiseuet minua/ wäristeleuet hwlians ia pääns pudhistauat.
Ps 22:9 Hen walittapi HERRALLE/ hen wapactakon henen/ hen auttakon hende/ ios hen mielisty henehen.
Ps 22:10 Sille sine olet minun wloswetenyt Eiteni codhusta/ Sine olit minun Turuan/ coska mine wiele Eiteni Rinnalla olin.
Ps 22:11 Sinun päles mine heitettu olen Eitini Codhusta/ Sine olet minun Jumalan hamast minun Eiteni Codhusta.
Ps 22:12 Ele caukana ole minun tyköeni/ Sille adhistos on lesse/ Sille ettei ole yxiken Auttaia.
Ps 22:13 Swret Mullit ouat minun ymberipirittenyet/ Lihauat Häriet minun ymberinskieritit.
Ps 22:14 Heiden kitans he auasit minua wastan/ ninquin ratelia ia kilijuua Jalopeura.
Ps 22:15 Ninquin wesi mine olen wloskaattu/ ia haiotetudh ouat Caiki minun Luuni/ Minun sydhemen on ninquin sulattu Medhenwaha/ keskel minun Rumistani.
Ps 22:16 Minun Woimani ouat poisquiuetudh ninquin Crwsinmuru/ ia minun Kielen tartui minun Lakeheni/ ia sine panet minun Coleman tomuhun.
Ps 22:17 Sille Coirat ouat minun ymberipirittenyet/ ia ninen Julmain parui asetti henens minun ymberilleni/ He leuistit minun käteni ia minun Jalcani.
Ps 22:18 Mine lukisin caiki minun Jäseneni/ Mutta he catzelit ia näit * ihastuxens minussa.
Ps 22:19 He iacauat heillens minun Waatteni/ ia heitteuet Aruan minun Hameni päle.
Ps 22:20 Mutta sine HERRA ele caukana ole/ Minun Wäkewuydhen rienne minun Auxeni.
Ps 22:21 Pelasta minun Sielun Miecasta/ ia Coirain käsiste minun ainocaisen.
Ps 22:22 Wapadha minua Jalopeuran Suusta/ ia pääste minua nijste Yxisaruillisist.
Ps 22:23 Mine sarnan sinun Nimees Welijlleni/ Mine ylisten sinua keskel Seurakunda.
Ps 22:24 Ylisteket HERRA te iotca hende pelket/ coco Jacobin Siemen cunnioittakon hende/ ia hende cauattakon caiki Israelin siemen.
Ps 22:25 Sille eipe hen hylienyt eike ylencatzonut sen Kieuhen radholisutta/ eike heneste Casuoans poiskendenyt/ ia quin se henen tygens hwsi/ cwldeli hen site.
Ps 22:26 Sinua mine tadhon yliste swres Seurakunnas/ mine maxan Lupauxeni heiden eteens/ iotca hende pelkeuet.
Ps 22:27 Ne Radholiset pite sömen ia rauituxi tuleman/ Ja ne iotca HERRA etziuet/ pite hende ylistemen/ Heiden sydhemens pite ijancaikisesta elemen.

Ps 22:28 Muistetakaan caiken Mailman ärijn/ ette he käenneisit heitens HERRAN tyge/ ia henen eteens cumartakan caiki Pacanain Sucukunnat.
Ps 22:29 Sille ette HERRALLA onopi yxi Waldakunda/ ia hen wallitze Pacanain seas.
Ps 22:30 Caiki Lihauat maan päle pite sömen ia cumartaman/ henen eteens poluians notkistauat/ caiki iotca tomusa macauat/ ia iotca surusans eleuet.
Ps 22:31 Henen pite saaman Siemenen/ ioca hende paluelepi/ HERRASTA pite ilmoitettaman Lasten lapsihin.
Ps 22:32 He tuleuat ia henen Wanhurskauttans sarnauat/ syndyuelle Canssalle/ ette hen site teke.

XXIII. Psalmi.

Dauidin Psalmi. On yxi Kijtossana/ Elatoxen/ Warieloxen ia Hallitzemisen tedhen.

Ps 23:1 HERRA on minun Paimenen/ ei miten minulta pwtu.
Ps 23:2 Hen caitzepi minua wiherieises Nitys/ ia wiepi minun wirgottouan Wedhen tyge.
Ps 23:3 Minun Sieluni hen wirgotta/ Hen wiepi minun oikialle Tielle/ henen Nimens tedhen.
Ps 23:4 Ja waicka mine waellaisin pimies Laxos/ em mine pelkeisi miteken pahutta/ Ettes olet minun cansani/ Sinun Capulas ia Sauwas minun tukeeuat.
Ps 23:5 Sine walmistat minua warten Peudhen/ minun Wiholisteni wastan/ Sine woitelet Öliulle minun Pääni/ ia sine skencket teuteen minun eteeni.
Ps 23:6 Hywuyys tosin ia Laupius noutauat minua caiken minun eliaicani/ Ja minun pite asuman HERRAN Hoonesa ijancaikisesta.

XXIV. Psalmi.

Dauidin Psalmi. On yxi Ennustos Jumalan Seurakunnast/ ioca caikest Mailmast pite coottaman/ Abrahamin Lupauxen ielkin.
Ja neuuotan Esiuallat ette he sen Cunnian Kuningan Christusen/ omistaisit.

Ps 24:1 HERRAN ombi Maa/ ia caiki quin henesse ouat/ se Maanpiri ia mitke sen päle asuuat.
Ps 24:2 Sille hen on perustanut sen Merten päle/ ia Wirtain päle sen walmistanut.
Ps 24:3 Cuca ylesastupi HERRAN Woren päle? ia cuca taita seiso henen Pyhes Siassans?
Ps 24:4 Jolla wighattomat Kädhet ouat/ ia pudhas sydhemeste on/ ioca ei halaia irdhalisia Oppia/ eike wärin

wanno.
Ps 24:5 Se saapi Siugnauxen HERRALDA/ ia Wanhurskaudhen henen Terueydhens Jumalalda.
Ps 24:6 Teme ombi se Sucukunda ioca henen ielkins etzipi/ Joca kysypi sinun Casuoas Jacob. Sela.
Ps 24:7 Tehket Portit auaraxi/ ia ne Ouet mailmas corckiaxi/ ette se Cunnian Kuningas siselmenis.
Ps 24:8 Cuca ombi se sama Cunnian Kuningas? Se on se HERRA/ wäkeue ia woimalinen/ Se HERRA woipa Sodhas.
Ps 24:9 Tehket Portit auaraxi/ ia ne Ouet mailmas corkiaxi/ ette se Cunnian Kuningas siselmenis.
Ps 24:10 Cuca ombi se sama Cunnian Kuningas? Se on se HERRA Zebaoth/ Hen ombi se Cu'nian Kuningas. Sela.

XXV. Psalmi.

Dauidin Psalmi. On yxi Rucous/ ette me Uskossa pysysim/ ia Jumalan Sanan Rackaudhes/ ette mös Synnit andexiannetaisijn/ ia caiki meiden Elemen ia Teghonna olisit henelle keluoliset.

Ps 25:1 SInun ielkis HERRA/ mine ikeuöitzen.
Ps 25:2 Minun Jumalan sinun päles mine turuan/ ele salli minua häueiste/ Ettei minun Wiholiseni iloitzisi minun ylitzeni.
Ps 25:3 Sille ettei yxiken häpien ala tule/ ioca sinua odhottapi/ Mutta ne irdhaliset Pilcaiat häpien saauat.
Ps 25:4 HERRA osota minulle sinun Ties/ ia opeta minulle sinun Polghus.
Ps 25:5 Jodhata minua sinun Totutdhes/ ia opeta minua/ Sille sine olet se Jumala/ ioca minua autta/ ylipeiue mine sinua odhotan.
Ps 25:6 Muista HERRA sinun Laupiudhes päle/ ia sinun Hywuydhes päle/ ioca Mailman alghusta on ollut.
Ps 25:7 Ele muista minun Norudheni syndeie/ ia minun Ylitzekieumisiteni. Mutta muista minun päleni sinun Laupiudhes ielkin/ sinun hywuydhes tedhen HERRA.
Ps 25:8 HERRA on hyue ia carski/ senteden hen saatta Synniset Tien päle.
Ps 25:9 Hen iodhatta oikiasta sen Radholisen/ ia opetta nijte Siueite henen Tiehense.
Ps 25:10 Caiki HERRAN tiet ouat sula Hywuys ia Totuus/ Nijllen iotca henen Lijtonsa ia Todhistuxens piteuet.
Ps 25:11 Sinun Nimes tedhen HERRA/ ole Armolinen minun Pahateconi päle/ Joca swri on.
Ps 25:12 Cuca on se/ ioca HERRA pelke? Sillen hen opetapi sen parahan Tien.
Ps 25:13 Henen Sieluns pite Hywuydhes asuman/ ia henen Sickiens pite maan omistaman.
Ps 25:14 HERRAN Salaisus on ninen seas/ iotca hende pelkeuet/ ia henen Litonsa hen heille ilmoitta.

Ps 25:15 Minun Silmeni HERRAAN pein alati catzouat/ Sille hen kiruotta wercosta minun Jalcani.
Ps 25:16 Käenne sinuas minun poleeni/ ia ole minulle Armolinen/ Sille mine olen Yxineinen ia Radholinen.
Ps 25:17 Minun sydhemeni Murhet ouat moninaiset/ wie sis minua pois minun Tuskistani.
Ps 25:18 Catzos minun Waiuasudheni ia Radholisudheni poleen/ ia andexianna caiki minun Syndini.
Ps 25:19 Catzos/ quin monda Wiholista minulla on/ ia sulast Cateudhesta he minua wihauat.
Ps 25:20 Wariele minun Sielun ia wapadha minua/ ele laske minua häpiehen/ Sille sinuhun mine turuan.
Ps 25:21 Cochtus ia Oikius warielkon minua/ Sille mine odhotan sinua.
Ps 25:22 Jumala pästekön Israelin/ caikista henen tuskistans.

XXVI. Psalmi.

Dauidin Psalmi. On yxi Rucous wastan Seurakunnan ia Euangeliumin Wiholisia.

Ps 26:1 HERRA saata minulle Oikeus/ Sille mine olen Wighatoin. Mine toiuon HERRAN päle/ senteden em mine lange.
Ps 26:2 Coettele minua HERRA/ ia kiusa minua/ tutkistele minun Munaskuni ia minun Sydhemen.
Ps 26:3 Sille sinun Hywuydhes on minun Silmeini edes/ ia mine waellan sinun Totudhessas.
Ps 26:4 Em mine istu ninen turhain Inhimisten seas/ enge seura ninen Jumalattomain cansa.
Ps 26:5 Mine wihan ninen Pahain Seurakunda/ enge istu ninen Jumalattomain tykene.
Ps 26:6 Mine pesen käteni wighattomises/ ia pidhen itzeni HERRA/ sinun Altaris tyge.
Ps 26:7 Cussa cwllan Kijtossanan äni/ ia caiki sinun Ihmees sarnatan.
Ps 26:8 HERRA/ mine racastin sinun * Hoones asumista/ ia site Sia/ iossa sinun Cunnias asupi.
Ps 26:9 Ele poistemma minun Sieluani ninen Synneisten cansa/ taicka minun hengeeni ninen Werenahneten cansa.
Ps 26:10 Jotca pahain Joontein cansa ymberinskeuuet/ ia kernasti ottauat Lahioia.
Ps 26:11 Mutta mine waellan minun Wighattomudesani/ päste minua/ ia ole minulle armolinen.
Ps 26:12 Minun Jalcan kieupi oikiasti/ mine tadhon kijtte sinua HERRA Seurakunnissa.

Se toinen Ölucu.

XXVII. Psalmi.

Dauidin Psalmi. On Jalo Kijtossana/ Ensimeises pooles/ entisen wapatoxen tedhen/ Toises rucoellan ette Jumalan Sanas Pysyteisein Ouat mös tesse monet hyuet Lohutoxet.

Ps 27:1 HERRA on minun Walijstoxen ia minun Terueydhen/ ketä mine pelken? HERRA on minun Hengeni wäkewys/ Kennen edes mine wapisen?
Ps 27:2 Senteden ehke ne Pahat/ minun Wainoliseni ia Wiholiseni/ lehestyuet minun Lihani sömen/ heiden teuty heitens loukata ia langeta.
Ps 27:3 Ja waicka iocu Sotawäki scantzaisi minua wastan/ nin eipe minun Sydhemen senwoxi pelkeisi. Ja ios Sota ylesnousis minua wastan/ Henehen sijttekin mine turuan.
Ps 27:4 Ychte mine HERRALDA anon/ ionga mine kernasti pidheisin/ Ette mine asuisin HERRAN Hoonessa caiki minun Eliaicani/ Ette mine näkisin sen HERRAN Jumalan caunin Palueluxen/ ia henen Templins etzisin.
Ps 27:5 Sille hen peitte minua henen Maiasans/ sinä pahana aicana/ Hen poisketkepi minua sala henen Teldahans/ ia yleskorghotta minua Callion päle.
Ps 27:6 Ja nytkin hen yleskorghottapi minun pääni ylitze wiholisteni/ iotca minun ymberilleni ouat/ nin mine wffran henen Maiassans kijtoxen Wffria/ Mine weisan ia Laulan HERRALLE.
Ps 27:7 HERRA cwle minun Änen coska mine hwdhan/ ole minulle armolinen ia cwldele minua.
Ps 27:8 Minun Sydhemen sinulle sanopi Temen sinun Sanas. Kysyket minun Casuoni ielkin. Senteden mine mös etzin HERRA sinun Casuos ielkjn.
Ps 27:9 Ele poispeite sinun Casuoas minulda/ ia ele poissyse wihassas sinun Paluelias/ Sille sine olet minun Apun/ Ele minua ylenanna/ eleke käthes minusta poiswedha/ minun Terueydheni Jumala.
Ps 27:10 Sille minun Isen ia Eiten ylenannoit minun/ Mutta HERRA minun coriasi.
Ps 27:11 HERRA osota minulle sinun Ties/ ia iodhata minua sihen oikian Polcuhun/ minun Wiholiseni tedhen.
Ps 27:12 Ele anna minua Wiholisteni tachtohon/ Sille wäret Todhistoxet seisouat minua wastan/ ia häpemete wäryttekeuät.
Ps 27:13 Mutta mine wskon quitengin näkeueni HERRAN Hywuytte ninen Eleuiten maassa.
Ps 27:14 Odhota HERRA/ ole turuas ia pelkemetöin/ Ja odhota HERRA

XXVIII. Psalmi.

Dauidin Psalmi. On yxi Rucous/ Wiholisia wastan/ ettei hen Jumalattomain cansa huckuisi/ iotca sala henen Hengens ielkin weijuet.

Ps 28:1 COska mine hwdhan sinun tyges HERRA/ minun Wskalluxen/ nin ele minulle waikene/ Senpäle ette (coskas waikenet minusta) mine tule' heiden caltaisexens/ iotca Heluetijn meneuet.
Ps 28:2 Cwle minun Rucouxeni äni/ coska mine hwdhan sinun tyges/ coska mine ylesnostan Käteni/ sinun pyhens Choris tyge.
Ps 28:3 Ele poiswedhe minua ninen Jumalattomadhen secan/ ia ninen Pahatecoisten secan/ Jotca ysteuelisest puhuuat heiden Lehimeistens cansa/ waan pahutta on heiden sydhemisens.
Ps 28:4 Anna heille heiden Tööns ielkijn/ ia heiden pahan menons ielkin/ Anna heille heiden kettens töidhen ielkin/ Maxa heille Ansionsa pereste.
Ps 28:5 Sille eipe he wariota HERRAN töiste/ taicka henen Kättens töidhen päle/ Senteden henen pite heite rickoman/ ia ei ylesrakendaman heite.
Ps 28:6 Kijtetty olcoon HERRA/ Sille hen on cwllut minun Rucouxeni Änen.
Ps 28:7 HERRA ombi minun Wäkewuydhen ia Kilpen/ henen pälens minun Sydhemen toiuo/ ia mine autettu olen/ Ja minun sydhemen riemuitze/ Ja mine kijten hende minun weisullani.
Ps 28:8 HERRA on heiden Wäkewuydhens/ hen on se wäkeue/ ioca henen Woidheltuns autta.
Ps 28:9 Auta sinun Canssas/ ia siugna sinun Perimises/ ia rauitze heite/ ia yleskorghota heite ijancaikisesta.

XXIX. Psalmi.

Dauidin Psalmi. On yxi Ennustos sijte oikiast Jumalan Palueluxest quin on/ wsko/ Rucous/ kijtos/ ia Sanan Julghistos/ Ja Christusen Waldakunnast/ ioca Euangeliumin cautta piti Mailma' ymberins leuitettemen.

Ps 29:1 EDestokat HERRALLE te wäkeuet/ Edestokat HERRALLE Cunnia ia wäkewuys.
Ps 29:2 Edestokat HERRALLE henen Nimens cunnia/ cumartakat HERRA pyhes Caunistoxes.
Ps 29:3 Se HERRAN äni keupi Wettein päle/ se cunnian Jumala pauhapi/ se HERRA swrten Wettein päle.
Ps 29:4 Se HERRAN äni keupi woiman cansa/ Se HERRAN äni keupi swreswaikutuxes.
Ps 29:5 Se HERRAN äni serkepi Cedrit/ ia HERRA serkepi Cedrit Libanos.
Ps 29:6 Ja tekepi heite hyppemen ninquin Wasican/ seke Libanum ette Sirion/ ninquin nooren Yxisaruisen.
Ps 29:7 Se HERRAN äni leickapi/ ninquin Tulen lieki.
Ps 29:8 Se HERRAN äni hailyttepi Coruen/ ia se HERRAN äni licuttapi sen Coruen Cades.
Ps 29:9 Se HERRAN äni peliette Naraspeurat/ ia risupi Metzet/ ia henen Templisens tule iocaitzen sanoa henelle Cunniata.
Ps 29:10 HERRA istupi tekemen luodhetta/ ia se HERRA Kuningana pisy ijancaikisesta.

Ps 29:11 HERRA andapi Canssallens wäkewydhen/ HERRA siugnapi henen Canssans Rauhaan.

XXXI. Psalmi.

On yxi Kijtossana ette hen on wapadhettu taicka Ruttotaudist eli Kiusauxist/ ioissa tosin hen Coleman Maiston coki/ Nin tesse mös Jumalan Laupius sangen ylisteten etc.

Ps 30:1 Yxi Psalmi weisattapa Dauidin Hoonen Wihkimises.
Ps 30:2 MIne ylisten sinua HERRA/ sille sine olet yleskorghottanut minua/ etkes salli iloita Wiholiseni minun ylitzeni.
Ps 30:3 HERRA minun Jumalan/ coska mine hwsin sinun tyges/ nin sine teit minun terueexi.
Ps 30:4 HERRA sine vlosweit minun Sieluni Heluetist/ Sine olet minun eleuene pitenyt/ coska ne Heluettijn menit.
Ps 30:5 Te Pyhet kijtostweisatka HERRALLE/ ia kijtteket hende henen pyhydhens Juhlana.
Ps 30:6 Sille henen Wihans wipy Silmenräpeyxen/ ia Elemese hen ihastu/ Echtona wipypi Idku/ Mutta amulla Ilo.
Ps 30:7 Mutta mine sanoin mötekeumisesseni/ em mine ikenens cukisteta.
Ps 30:8 Sille sine HERRA olet hyuestadhosas minun Woreni wahwistanut/ Mutta coskas Casuos poispeitit/ nin mine hemmestuin.
Ps 30:9 Sinun tyges HERRA mine hwdhan/ Ja HERRA mine tadhon rucolla.
Ps 30:10 Mite hyue minun wereseni on/ coska mine coollut olen? Kijttenekö mös Tomu sinua/ ia ilmoittaneko sinun totudhes?
Ps 30:11 HERRA cwle/ ia ole minulle armolinen/ HERRA ole minun Auttaian.
Ps 30:12 Sine olet mwttanut minun Candeeni Iloxeni/ sine olet poisrijsunut minun Seckini/ ia Riemulla minun wötit.
Ps 30:13 Senpäle ette minun Cunniani pite sinulle Kijtostweisaman/ ia ei waickeneman/ HERRA minun Jumalan mine kijten sinua ijankaikisesta.

XXXI. Psalmi.

On yxi Rucous seke Hengen ette Rumin waiuas/ iossa moninaiset Halut näkyuet/ iotca toisinans Jumalata ylisteuet/ ia toisinans wapiseuat ia rucoleuat Jumalan tyge.

Ps 31:1 Dauidin Psalmi edhelweisattapa.
Ps 31:2 HERRA sinun päles mine wskalsin/ ele minua ikenens häpiehen laske/ päste minua sinun Wanhurskaudhes cautta.
Ps 31:3 Cumardha sinun Coruas minun poleheni/ auta minua ekiste/ ole minulle wahwa Callio/ ia yxi Linna/ ettes minua autaisit.
Ps 31:4 Sille sine olet minun Callion ia minun Linnan/ Ettes sis sinun Nimes tedhen minua talutaisit ia weisit.
Ps 31:5 Ettes minun kiruotaisit Vercosta/ ionga he minun eteeni wiritit/ Sille sine olet minun wäkewuydhen.
Ps 31:6 Sinun Käsijs mine annan minun Hengeni/ Sine olet minun pästenyt HERRA sine wissi Jumala.
Ps 31:7 Mine wihan nijte/ iotca piteuet irdhalisen Opin päle/ mutta mine Toiuon HERRAN päle.
Ps 31:8 Mine ihastun ia riemuitzen sinun Hywydhes tedhen/ ettes catzot minun Radholisudheni pein/ ia tunnet minun Sieluni tuskassa.
Ps 31:9 Ja et sine minua ylenanna Wiholisten Käsijn/ sine asetat minun Jalcani auarahan paickan.
Ps 31:10 HERRA ole minun Armolinen/ sille mine adhistetan/ minun Casuoni on mwttunut murhen tedhen/ nin mös minun Sielun ia Watzan.
Ps 31:11 Sille minun Elemen on culutettu murhesta/ ia minun Wooteen hocauxest/ Minun woiman on rauennut/ minun pahaintöiteni cautta/ Ja minun Luuni ouat musertut.
Ps 31:12 Sangen pahasti minun keupi/ ette mine olen yxi swri pilca minun Nabureilleni/ ia yxi ilkeys minun Tuttauilleni/ Ne iotca minun Cadhulla näkeuet/ he minun edhesteni pakeneuat.
Ps 31:13 Mine olen sydhemeste vnodhettu/ ninquin yxi Coollut/ mine olen tullut ninquin yxi ricottu astia.
Ps 31:14 Sille moni minua pahasti häueise/ nin ette iocainen minun edesseni carcopi/ he neuuopiteuet keskenens minusta/ ia tactouat poisotta minun Hengeni.
Ps 31:15 Mutta HERRA mine toiuon sinun päles/ ia sanon/ Sine olet minun Jumalan.
Ps 31:16 Minun aicani ouat sinun käsises/ pelasta minua Wiholisteni käsiste/ ia nijste/ iotca minua wainouat.
Ps 31:17 Anna sinun Casuos paista sinun Paluelias päle/ Auta minua sinun Laupiudhes cautta.
Ps 31:18 HERRA ele minua häpien laske/ sille sinua mine auxenihwdhan/ ne Jumalattomat häpien tulkaat/ ia waikenetkaat Heluetis.
Ps 31:19 Mykexi tulkohot ne wäret Swlahat/ iotca puhuuat site wanhurskasta wastan/ cangiast/ coriasti ia heiusti.
Ps 31:20 Quinga swret ouat sinun Hywuydhes/ iongas tedhellepanit nijllen/ iotca sinua pelkeuet/ ia iongas osotat nijlle/ iotca wskaltauat sinun päles/ Inhimisten Lasten edhes.

Ps 31:21 Sine lymytet heite sinun tykenes salaisest/ iocaitzen haastauxesta/ Sine peitet heite sinun Maiasas nijste rijteleueisist Kieliste.
Ps 31:22 HERRA olcoon kijtetty/ ette hen minulle on osottanut ydhen ihmelisen Hywuydhen/ wahwassa Caupungisa.
Ps 31:23 Sille mine sanoin Epeyxesseni/ Mine olen sinun Casuos edeste poissysetty/ Sine quitengi cwlit minun rucouxeni änen/ coska mine sinun tyges parghuin.
Ps 31:24 Racastaca HERRA caiki henen Pyhens/ nijte Wskolisi HERRA wariele/ ia runsasti costa nijlle/ iotca ylpeytte harioitteleuat.
Ps 31:25 Olcat turuas ia wapiszemat/ caiki te iotca HERRA odhotat.

XXXII. Psalmi.

Yxi Dauidin Opetus.
Teunens ombi teme Psalmi Opetusta. Sille tesse opetetan/ ettei kengen Wanhurskaxi tule/ taica Pyhitete Jumalan edes/ ellei Hen itzeens tunne synnisexi/ Ja tiedheis sauans Synnins andexi/ ilman Tööitens ia paitzi Ansiotans. Waan sulasta Jumalan Armosta ia paliahasta tygelukemisesta.
Nijn tesse osotetan/ ette Syndi mös on caikinaisten Inhimisten waiuan ia rangastoxen ainoa Syy ia Tila.

Ps 32:1 AUtuat ouat ne/ ioille Ylitzekeumiset andexiannetut ouat/ ia ioinenga Synnit peitetyt ouat.
Ps 32:2 Autuas on se Inhiminen/ iollenga HERRA pahatecoia ei soima/ ionga Hengese ei ole wilpi.
Ps 32:3 Sille coska mine tadhoin site waiketa/ muserdhuit minun Luuni/ lepitze minun Jocapeiuesen Idkuni.
Ps 32:4 Sille sinun Kätes oli ölle ia peiuelle raskas minun päleni/ Nin ette minun Nesteeni poisquiuasi/ ninquin se Kesälle quiuapi. Sela.
Ps 32:5 Senteden mine tunnustan minun Syndini/ ia en peite minun Pahatecoiani Mine sanoin/ Mine tunnustan HERRAALLE minun ylitzekeumiseni/ Nin sine andexiannoit minun Syndini pahateghot. Sela.
Ps 32:6 Temen tedhen pite caiki Pyhet sinua rucoleman oikialla aialla/ Senteden coska swret Wedhenpaisumiset tuleuat/ euet he vlotu sen tyge.
Ps 32:7 Sine olet minun Warielluxen/ ketke minua murhesta/ ette mine pelastettuna/ madhaisin sangen riemuisesta kerskata. Sela.
Ps 32:8 Mine tadhon sinua neuua/ ia sinulle Tien osotta/ iotas mödhen waellat/ Mine tadhon minun Silmilleni sinun iohdhatta.
Ps 32:9 Elket olco ninquin Orihit ia Mwlit/ ioilla ei ole ymmerdhöst/ ioillen pite Suitzet ia Ohiat suhun

pandaman/ ellei he lehenne sinun tyges.
Ps 32:10 Sille Jumalattomalle ombi monda Witzausta/ Mutta ioca HERRAN päle toiuopi/ Laupiuxen pite henen ymberinssyliemen.
Ps 32:11 Riemuitka teiten HERRASA/ ia olcat iloisat te Wanhurskat/ ia kerskacat itzeen caiki te toimeliset.

XXXIII. Psalmi.

Dauidin Psalmi. On yxi ialo Kijtoswirsi/ iossa moninaiset Jumalan Lahiat mainitan/ Ette hen Sanans andapi/ Ette hen wariele/ Ne Hyuet/ ia rangaise ne Pahat/ Ette hen caiki ihmeliseste on loonnut/ ia tedhellepite. Joista me Lohutoxen/ toiuon/ turuan ia wissin Auun henesse saama.

Ps 33:1 RIemuitka HERRASA te Wanhurskat/ ne Toimeliset pite hende caunijst kijttemen.
Ps 33:2 Kijtteket HERRA Candeleilla/ ia kijtostweisatka henelle kymmenen kieliselle Psaltarilla.
Ps 33:3 Weisatca henelle wsi Wirsi/ weisatcat hyuesti Kieltenleikis helisemiselle.
Ps 33:4 Sille ette HERRAN sana on totinen/ ia mite hen lupapi/ sen hen wissine pite.
Ps 33:5 Hen racastapi Wanhurskautta ia Domiota/ Maa ombi teunens HERRAN Laupiutta.
Ps 33:6 HERRAN sanalla ouat Taiuaat tedhyt/ ia caiki sen Sotawäki henen Suuns hengelle.
Ps 33:7 Hen coosapite Wedhen meresse/ ninquin Leilisse/ ia laskepi Sywydhen salauxehen.
Ps 33:8 Pelietkän caiki mailma HERRA/ hende pelietköt caiki Maanpirin asuuaiset.
Ps 33:9 Sille quin hen sanopi/ nin se tapactupi/ Jos hen keske/ nin se on techty.
Ps 33:10 HERRA tyhiexiteke Pacanaiden neuuot/ ia kende Canssan aiatoxet.
Ps 33:11 Mutta HERRAN neuuo pysy ijancaikisesta/ henen sydhemens aiatoxet sucukunnast sucukundahan.
Ps 33:12 Autuas on se Canssa/ ionga HERRA on Jumala/ se Canssa/ ionga hen on itzellens Perilisexi wloswalinut.
Ps 33:13 Taiuahasta HERRA alascatzoi/ ia näki caikein Inhimisten Lapset.
Ps 33:14 Henen wahwalda Stolildans catzopi hen caickein päle/ Jotca maan päle asuuat.
Ps 33:15 Hen taitta caikein heiden sydhemens/ hen merkitze caikein heiden Tönse.
Ps 33:16 Ei Kuningasta auta henen swri Sotawäkens/ eike Sangari wapadheta henen swren woimans cautta.
Ps 33:17 Hingistit ei mös auta/ ia heiden swri wäkewuydhens ei pelasta.
Ps 33:18 Catzo HERRAN silmet catzouat ninen päle/ iotca hende pelkeuet/ iotca henen Laupiuns päle toiuouat.
Ps 33:19 Ette henen pite pelastaman heiden Sielunsa Colemast/ ia elettemen heite Nälien aicana.

Ps 33:20 Meiden sielun odhottapi HERRAN ielkin/ ioca ombi meiden apun ia Kilpen.
Ps 33:21 Sille meiden sydhemen iloitzepi henesse/ ia me toiuoma henen pyhen Nimens päle.
Ps 33:22 Olcoon sinun Laupiudhes HERRA meiden pälen/ ninquin me sinun päles wskallam.

XXXIV. Psalmi.

On yxi ialo Kijtoswirsi/ coska hädheste pästy on/ ia Dauidin Esicuuast/ iolla hen caiki iocaista neuuo samalmoto Apu ia wapadust rucoleman. Nin mös Engeliten warinottamisesta.

Ps 34:1 Dauidin Psalmi/ coska hen Casuons mwtti Abimelechin edes/ ioca henen tyköens poisaioi ia hen poismeni.
Ps 34:2 MIne kijten HERRA caikin aigoin/ henen kijtoxens pite alati oleman minun Suusani.
Ps 34:3 Minun Sielun pite HERRALDA itzens kerskaman/ ette ne Radholiset pite sen cwleman ia iloitzeman.
Ps 34:4 Ylisteket HERRA minun cansani/ ia yleskorghottakam ynne henen Nimeens.
Ps 34:5 Coska mine HERRA kyselin/ wastasi hen minua/ ia pelasti minun caikista wapistoxista.
Ps 34:6 Jotca henen pälens catzouat/ ne yleswalgistetan/ ia heiden Casuons ei tule häpien.
Ps 34:7 Coska teme Radholinen hwsi/ cwli HERRA henen/ ia autti henen caikista tuskistans.
Ps 34:8 HERRAN Engeli skantzapi ne ymberins/ iotca hende pelkeuet/ ia pelastapi heite.
Ps 34:9 Maistacat ia catzocat quinga sulainen on HERRA/ Autuas on se/ ioca henen pälens turua.
Ps 34:10 Pelietke HERRA te caiki henen Pyhens/ Sille iotca hende pelkeuet/ ei nijlte miteen pwtu.
Ps 34:11 Ne Rickaat pite taruitzeman/ ia isoman/ Mutta iotca HERRA etziuet/ ei heilde miten hyue pwtu.
Ps 34:12 Tulcat tenne Lapset/ cwlka minua/ HERRAN pelghon mine teille opetan.
Ps 34:13 Cuca ombi/ ioca hyue Elemete pyte? Ja pidheis kernasti hywije peiuie?
Ps 34:14 Wariele sinun * Kieles pahudhesta/ ia sinun Hwles ettei he wiettelyste puhuisi.
Ps 34:15 Lacka pahasta/ ia tee hyue/ etzi Rauha/ ia noutele hende.
Ps 34:16 HERRAN Silmet catzouat sen Wanhurskan päle/ ia henen Coruans heiden Parghunsa päle.
Ps 34:17 Mutta HERRAN Casuo seiso ylitze pahantekiädhen/ nin ette hen * hucutta maasta heiden muistonsa.
Ps 34:18 Coska ne Wanhurskat hwtauat/ nin HERRA cwlepi/ ia pelasta heite caikista heiden tuskistans.
Ps 34:19 HERRA on iuri lesse nijte/ ioilla murhelinen Sydhen on/ ia auta nijte/ ioilla surkia mieli on.
Ps 34:20 Palio paha sille Wanhurskalle tapactu/ Mutta HERRA henen nijste caikista pästepi.
Ps 34:21 Hen ketke henelle caiki henen Luns/ ettei yxiken heiste mureta.
Ps 34:22 Sen Jumalattoman pite pahudhen tappaman/ ia iotca site Wanhurskasta wihauat/ he sauat nuchten.

Ps 34:23 HERRA lunastapi henen Palueliains Sielut/ ia caiki iotca henen pälens toiuouat/ he nuchtettomaxi tuleuat.

XXXV. Psalmi.

Dauidin Psalmi. Tesse warielust anotan wastan Jumalattomiten Julmautta ia Wäärytte/ wastan Lackareita/ Panettelijta/ ia Sortaita/ quin Christus mös Pyheins cansa walita.

Ps 35:1 RItele HERRA minun Ridholisteni cansa/ Sodhi minun Sodhalisteni wastan.
Ps 35:2 Temma Kilpi ia Keihes/ ia ylesnouse minua auttaman.
Ps 35:3 Siualla Tornio/ ia szoiele minua/ wastan minun Sortaitani/ Sanos minun Sielulleni/ Mine olen sinun Apus.
Ps 35:4 Häpieen ia pilkaan tulcon caiki ne/ iotca seisouat minu' Sieluni ielkin/ tacaperin palatkoon/ ia nauruxi tulcoon/ iotca minulle paha szouat.
Ps 35:5 Olcoon he ninquin Acanat Tulispään edes/ ia HERRAN Engeli poissyseköön heite.
Ps 35:6 Heiden Tiens olcon pimie ia lipie/ ia HEERRAN Engeli wainotkohon heite.
Ps 35:7 Sille he ouat minulle ilman syyte/ heiden Werconsa wiritteneet minua cadhottaxens/ ia ilman wighata ouat minun Sieluani warten Haudhan caiuaneet.
Ps 35:8 Tulcoon henelle vaiua/ iota hen ei tiedhe/ ia se Werko/ ionga hen wiritti/ käsittekön henen/ sihen hen sisellangetkoon.
Ps 35:9 Mutta minun Sielun iloitkaan HERRASA ia riemuitkaan henen Austans.
Ps 35:10 Caiki minun Luni sanokaat/ HERRA cuca on sinun wertaises? Sine ioca pästet sen Neuren wäkewemmen Käsiste/ ia sen Radholisen ia Kieuhen henen Ratelialdans?
Ps 35:11 Edesastuuat wäret Todhistaiat/ iotca minua nijste soimauat/ ioista mine wighatoin olen.
Ps 35:12 He tekeuet minulle paha hyuen edheste/ nin ette minun Sielun pite oleman/ quin ei hen miten hyue tehnyt olisi.
Ps 35:13 Mutta mine/ coska he sairastit/ pughin itzeni Jouhipaitan/ waiuasin pastolla itzeni/ ia rucolin sydhemesteni.
Ps 35:14 Mine keutin itzeni quin he olisit olleet minun Ysteueni ia Welieni/ mine keuin murechtien/ ninquin ioca Eitiuainans ielken sure.
Ps 35:15 Mutta he iloitzeuat ylitze minun Wahingoni/ ia cocondeuat/ Ne Cwkat mös heidens cocouat hauaitzemat minua vastan/ He repiuet ia euet lacka.

Ps 35:16 Wiecasten ia Pilcuriten cansa/ Roan polest/ pureuat he Hambaitans minun päleni.
Ps 35:17 HERRA/ quinga cauuan sine täte catzelet? päste sis minun Sielun heiden messestens/ ia minun yxineisen nijste noorist Jalopeuroist.
Ps 35:18 Mine tadhon sinua kijtte swres Seurakunnasa/ ia palion Canssan keskenä tadhon mine sinua ylistä.
Ps 35:19 Ele laske heite riemuitzeman minun ylitzeni/ iotca ilman oikeutta minun Wiholiseni ouat/ eli Silmillens iskeuet/ iotca minua ilman syyte wihauat.
Ps 35:20 Sille he aikoiuat wahingota tedhexens/ ia etziuet wärie Syite nijte Hiliaisita wastan Maan päle.
Ps 35:21 Ja heiden kitans auarald leuitteuet minua wastan/ ia sanouat/ Nin/ Nin/ sen me kernasti näemme.
Ps 35:22 HERRA sine sen mös näet/ Ele sis waidh ole/ HERRA ele caucana ole minusta.
Ps 35:23 Yleshere ia nouse catzoman minun Oikiuttani ia Syyteni/ minun Jumalan ia HERRAN.
Ps 35:24 HERRA minun Jumalan domitze minua sinun Oikiudhes ielkin/ ettei he riemuitzisi minun ylitzeni.
Ps 35:25 Ele salli heite sydhemisens sanoman/ Nin/ Nin/ site me tadhoimme/ Ele anna heiden sanoa/ Me olema henen ylesniellyet.
Ps 35:26 Häueisteköön ia nauruxi ioutucot/ caiki iotca heitens minun pahudestani iloitzeuat/ he mactauat Häpielle ia pilcalla puietettuna olla/ iotca minua wastan itzens kerskauat.
Ps 35:27 Iloitkat ia riemuitkat iotca minulle oikiudhen szouat/ ia aina sanokan/ HERRA olcoon swresta kijtetty/ ioca henen Palueliallens hyue szopi.
Ps 35:28 Ja minun Kielen pite puhuman Wanhurskauttas/ ia sinua iocapeiue kijttemen.

XXXVI. Psalmi.

On yxi coco Seurakunnan Rucous/ wastoin nijte Wärie Opettaija/ iotca tesse wlosmaalataan/ ette he ouat Irtat/ ylpiet/ ia Pilcurit muita wastan/ Walecteliat/ Curittomat/ Kerket wahingoittaman etc.
Wimein rucollan/ Ette Jumala warielis Sananssa nijte Jumalattomia wasta'.

Ps 36:1 Dauidin sen HERRAN paluelian Psalmi edelweisattapa.
Ps 36:2 MIne sanon sen todhexi/ ette ne Jumalattomat ouat pahat Coirat/ Sille ettei heiden tykenens ole ychten Jumalan pelco.
Ps 36:3 He caunisteleuat keskenens/ Ette he saisit heiden pahan Asiansa aia/ ia muita häueiste.
Ps 36:4 Caiki heiden Opins on wahingolinen ia walhe/ Euet he salli heitens mös neuuoa/ ette he iotakin hyue tekisit
Ps 36:5 Mutta he aiatteleuat Woteisans wahingon ielkin/ ia wahwasti seisouat sen pahan Tien päle/ ia euet

he miten paha carta.
Ps 36:6 HERRA sinun Laupiudhes vlottupi nin leuield quin Taiuas on/ ia sinun Totudhes nin auarald quin Piluet iooxeuat.
Ps 36:7 Sinun Wanhurskaudhes seisopi ninquin ne * Jumalan Wooret/ ia sinun Oikiutes ninquin swret Sywyet/ HERRA sine autat seke Inhimiset ette Eleimet.
Ps 36:8 Quin callis on sinun Hywuydhes Jumala/ ette Inhimisten lapset sinun Sipeis warion ala wskaldauat.
Ps 36:9 He ioopuuat sinun Hoones hywuydhen rickaudhest/ ia sine iootat heite Hecumalla/ ninquin Wirdhalla.
Ps 36:10 Sille sinun tykenes on se eleue Lädhe/ ia sinun Walkiudhesas me * walkiudhen näemme.
Ps 36:11 Wlosleuite sinun Laupiudhes ninen päle/ iotca sinua tundeuat/ ia sinun Wanhurskaudhes ninen Toimelisten ylitze.
Ps 36:12 Ele salli minua tallatta nijlde Coreilda/ ia ninen Jumalattomidhen käsi elken minua cukistaco.
Ps 36:13 Waan anna ne Pahointekiet sijhen langeta/ ette he poissöstyxi tulisit/ ia ei seisoall pysyisi.

XXXVII. Psalmi.

Dauidin Psalmi. On ialo Oppi ia Lohutos/ ettei me Pahannuisi Ristis ia wastoinkeumises/ waan olisima Jumalan cwliaiset/ eike heneste loopuisi/ coska me Näem Jumalattomiten onnen/ ia Mötekeumisen.

Ps 37:1 ELe kiuoittele ninen Pahain ylitze/ ia ele cadhedhi ylitze ninen Pahointekiedhen.
Ps 37:2 Sille ninquin Roho he pian poishacatan/ ia ninquin vihottapa yrtti pite heide' poisquiuaman.
Ps 37:3 Toiuo HERRAN päle ia tee hyue/ Asu maassa/ ia elete itzes toimelisesta.
Ps 37:4 Pidhe Lustis HERRASA/ ia hen andapi sinulle mite sinun Sydhemes halaia.
Ps 37:5 Anna HERRAN haltuun sinun Ties/ ia toiuo henen pälens/ kylle Hen sen teke.
Ps 37:6 Ja hen edestoopi sinun Wanhurskaudhes ninquin walkiudhen/ ia sinun Oikiuttas ninquin Polipeiuen.
Ps 37:7 Odhotta HERRA/ ia wartioitze hende/ ele kiuoittele ylitze sen/ ionga mieliwalta onnelisesta menestypi.
Ps 37:8 Poislacka wihasta/ ia ylenanna iulmaudhes/ Ele nin wihastu/ ettes itzeki paha teet.
Ps 37:9 Sille ne Pahat ylesiwritetaan/ Mutta iotca HERRA odhottauat/ pite Maan perimen.
Ps 37:10 Wielepä wähe hetki ombi/ nin se Jumalatoin ei olecka/ ia quin sine catzot henen Sians perest/ nin hen pois ombi.
Ps 37:11 Mutta ne Siuiet pite Maan perimen/ ia lustins piteuet swres Rauhas.
Ps 37:12 Se Jumalatoin haastapi site Wanhurskasta/ ia hambaans kiristele henen ylitzens.
Ps 37:13 Mutta HERRA naura hende/ Sille hen näkepi henen peiuens ioutuuan.

Ps 37:14 Ne Jumalattomat wlosweteuet Miecansa/ ia iennitteuet heiden Joutzens/ ette he cukistaisit site Radholista ia Kieuhe/ ia teurastauat ne Hurskat.
Ps 37:15 Mutta heiden Miecans pite keumen heiden sydhemens sisel/ ia heiden Joutzens pite rickuman.
Ps 37:16 Se wähe quin Wanhurskalla on/ ombi parambi/ Quin monein Jumalattomiten swret Tauarat.
Ps 37:17 Sille sen Jumalattoman Käsiuarsi pite ricottaman/ mutta HERRA ylespite ne Wanhurskat.
Ps 37:18 HERRA tiete nijnen Hurskasten peiuet/ ia heiden Perimisens pite ijancaikisesta pysymen.
Ps 37:19 Ei heiden pidhe häpiehen tuleman pahalla aialla/ ia Nälkewosilla pite heille kylle oleman.
Ps 37:20 Sille ne Jumalattomat huckuuat/ Ja ne HERRAN Wiholiset/ waicka he wiele olisit/ ninquin lustilinen Nijttu/ nin heiden quitengin pite poiskatoman/ ninquin Sauu poiskato.
Ps 37:21 Se Jumalatoin lainan ottapi/ ia ei maxa/ Mutta se Hurskas ombi Laupias ia runsas.
Ps 37:22 Sille henen Siugnatunsa pite Maan perimen/ Mutta henen Kirotunsa pite ylesiwritettaman.
Ps 37:23 HERRALDA sencaltaisen Miehen waellus hallitaan/ ia henelle on lusti henen Tiestens.
Ps 37:24 Jos hen langepi/ nin ei hen poisheitete/ Sille HERRA tukepi henen kädheste.
Ps 37:25 Mine olin Noori/ ia Wanhenuin/ ia en ikenens nähnyt site Wanhurskast ylenannetuxi/ eike henen Siemenens Leipe etziuen.
Ps 37:26 Hen on aina Laupias ia kernasti lainapi/ ia henen Siemenens pite siughnattu oleman.
Ps 37:27 Welte pois pahasta/ ia tee hyue/ ia pysy ijancaikisesta.
Ps 37:28 Sille HERRA racastapi Oikiutta/ ia ei ylenanna henen Pyhiens/ ijancaikisesta ne ketketen/ Mutta ninen Jumalattomidhen Siemen pite ylesiwritettaman.
Ps 37:29 Ne Hurskat Maan periuet/ ia asuuat sijnä ijancaikisesta.
Ps 37:30 Sen Wanhurskan swu puhu wijsautta/ ia henen Kielens opetapi Oikiutta.
Ps 37:31 Henen Jumalans Laki ombi henen sydhemesens/ ia ei henen askelens lipisty.
Ps 37:32 Se Jumalatoin weijupi site Wanhurskast/ ia etzipi hende tappaxens.
Ps 37:33 Mutta ei HERRA iäte hende henen Käsijns/ ia ei Domitze hende/ coska hen domitaan.
Ps 37:34 Odhota HERRA/ ia ketke henen Tiense/ nin hen sinun yleskorghotta/ ettes Maan perit/ Sine saadh nädhä/ coska ne Jumalattomat ylesiwritetaan.
Ps 37:35 Mine näin ydhen Jumalattoman/ sangen ialon ia waltian/ ia wlosleuitti itzens ia wihotti/ ninquin yxi Laurberinpw.
Ps 37:36 Ja ohitzekeuin/ catzo/ nin hen oli pois/ Mine kysyin sen perest/ nin ei hen cussan leutty.
Ps 37:37 Ole wighatoin/ ia pidhe sinus Oikein/ Sille sencaltaisten pite wimein hyuestimenestymen.
Ps 37:38 Mutta ne Ylitzekeumerit pite ynne huckuman/ ia ne Jumalattomat wimein pite ylesiwritettaman.

Ps 37:39 Mutta HERRA auttapi nijte Wanhurskaita/ hen on heiden Wäkewydhens Tuskan aialla.
Ps 37:40 Ja HERRA auttapi heite/ ia pästepi heite/ ia nijste Jumalattomist hen heite pelastapi/ ia wapactapi heite/ Sille he vskalsit henen pälens.

XXXVIII. Psalmi.

On yxi ahkera Rucous Jumalan tyge/ sydhemen hocauxes ia kiws/ coska syndi tutan ia HERRAN wihan Whkaus/ ia Surman hirmuisus/ ette Synnit andexiannetaisijn/ ia ne ylenpaldiset rangastoxet wäheteisijn/ Ettei Jumalalda ylenannetaisi/ ia Wiholistein iulmaudhesta polietaisi/ Ettei hen huckuisi ninquin Pharao/ Saul ia sencaltaiset.

Ps 38:1 Dauidin Psalmi muistoxi.
Ps 38:2 HERRA ele minua rangaise sinun wihasas/ ia ele minua curita sinun hirmudhesas.
Ps 38:3 Sille sinun Noles ouat minuhun kijnitetut/ ia sinun kätes paina minua.
Ps 38:4 Ei ole terueys minun Rumysani/ sinun wchkauxes tedhen/ ia ei ole ycten Rauha minun Luisani minun Syndieni tedhen.
Ps 38:5 Sille minun syndini keuuet ylitze minun Pääni/ ninquin raskas Coorma/ ouat he minulle ylenraskaxi tulluet.
Ps 38:6 Minun Haauani haiseuat ia mäteneuet/ minun Hulludheni tedhen.
Ps 38:7 Mine Keun kymeres ia Cumaras/ Ylipeiue mine Keun murehisani.
Ps 38:8 Sille minun Cupeheni iuri poisquiuauat/ ia ei miten Terueytte ole minun Rumini päle.
Ps 38:9 Mine olen ylenpalio runneltu ia rickilöty/ mine mäyren minun Sydhemeni kiwun tedhen.
Ps 38:10 HERRA sinun edeses on caiki minun Haluni/ ia minun hocauxen ei ole sinulda salattu.
Ps 38:11 Minun Sydhemen wärise/ minun woiman ombi minun ylenandanut/ ia minun Silmeini walkius ei ole minun tykeneni.
Ps 38:12 Minun Ysteueni ia Langoni seisouat codhastans minua wastoin/ ia catzouat minun waiuani/ ia minun Lehimeiseni cauuas astuuat.
Ps 38:13 Ja ne/ iotca minun Sieluni ielkin seisouat/ he wiritteleuet minun eteeni/ Ja iotca minulle paha soouat/ he neuuo piteuet quinga he wahingoittaisit/ ia sulilla ioonilla he ymberikierteuet.
Ps 38:14 Mutta minun teuty olla/ ninquin Cwroin/ ia ei mite cwleman/ Ja ninquin Myken/ ioca Swtans ei auaia.
Ps 38:15 Ja teuty minun olla/ ninquin se/ ioca ei miten cwle/ ia ionga Suusa ei olle ychten Luchtimust.

Ps 38:16 Mutta mine odhotan HERRA sinun ielkes/ Sine HERRA minun Jumalan cwldelet minua.
Ps 38:17 Sille mine aiattelen/ ettei he swingan iloitzisi minun ylitzeni/ Jos minun Jalcan waan combastuisi/ nin he sangen kerskaisit minua wastan.
Ps 38:18 Sille mine olen techty kersimen/ ia minun Kipuni on alati minun edesseni.
Ps 38:19 Sille mine iulghistan Pahateconi/ ia murhedin minun Syndini tedhen.
Ps 38:20 Mutta minun Wiholiseni eleuet ia ouat wäkeuet/ ne ouat swret/ iotca minua ilman syyte wihauat.
Ps 38:21 Ja iotca minulle pahalla maxauat hyuen/ ne asettauat heitens minua wastan/ Senuoxi ette mine hyue noutele'.
Ps 38:22 Ele ylenanna minua HERRA minun Jumalan/ ele caucana minusta ole.
Ps 38:23 Rienne sinuas minua auttaman/ o HERRA minun Apun.

Ja se Colmas Ölucu.

XXXIX. Psalmi.

On yxi Lohutos wastan site Pahannost/ quin tulepi Jumalattomidhen Onnist ia Mötekieumisesta/ ia ninen Jumalistein Onnettomuest ia Wastoinkieumisest.

Ps 39:1 Dauidin Psalmi edelweisattapa. Jeduthun edest.
Ps 39:2 MIne olen aigoinut/ waarin ottaxeni/ eten mine synditee minun Kieleni cansa.
Ps 39:3 Mine tadhon minun Suuni suiszta/ ninquin suitzilla/ ette mine näen sen Jumalattoman edhesseni.
Ps 39:4 Mine myckenin ia hiliaistuin/ ia waikenin riemusta/ ia minun teuty mureheni vdhista minussa.
Ps 39:5 Minun sydhemen on palaua minussa/ ia quin mine sen päle aiattelen/ nin mine ylessytyteten/ Mine puhun Kieleni cansa.
Ps 39:6 Mutta HERRA opeta sis minua/ ette se lopun saapi minun cansani/ ia minun Elemelleni onopi yxi mitta/ ia minun pite tälde erkaneman.
Ps 39:7 Catzo/ minun peiueni ouat kämmenen leueys sinun tykenes/ Ja minun Elemen on ninquin ei miteken sinun edeses/ Quinga iuri tyhiet ouat caiki Inhimiset/ iotca quitengin nin irdhalisest eleuet. Sela.
Ps 39:8 Oho quinga he poismeneuet/ ninquin Wario/ ia tekeuet huckan heillens swren murhen/ He cocouat/ ia eiuet tiedhe cuca sen saapi.
Ps 39:9 Ja nyt HERRA/ mihinge minun pite itzeni loottaman? Sinun päles mine toiuon.
Ps 39:10 Wapadha minua caikista minun synnisteni/ ia ele minua salli ninen Hulludhen pilcaxi tulla.

Ps 39:11 Mine myckenyn/ ia en aua minun Suutani kyllepe sine sen teet.
Ps 39:12 Poiskenne sinun rangastoxes minusta/ Sille mine olen nändynyt sinun kädhes piexemisest.
Ps 39:13 Coskas iongun rangaiset synnin tedhen/ nin henen Caunistoxens culutetaan ninquin Coista/ woy quinga iuri tyhie ouat caiki Inhimiset. Sela.
Ps 39:14 Cwldele minun Rucouxeni HERRA/ ia ymmerdhe minun parguni/ ia ele waikene minun kynelteni ylitze. Sille mine olen yxi Mucalainen sinun edeses/ ia Wieras/ ninquin caiki minun Esijseni.
Ps 39:15 Lacka minusta/ ette mine itzeni wirghotaisin/ ennenquin mine poismenen/ ia en sille tesse ole.

XL. Psalmi.

Tesse Christus itzestens puhupi/ quin sijne Epistolas Ebreerin tyge todhistetan/ henen Pinastans ia wapadhuxestans. Nin mös Lain poispanemisest/ ia Eua'geliuminiulgistoxest/ ia Christusen hyuisteghoista meiden cochtan.

Ps 40:1 Dauidin Psalmi edhelweisattapa.
Ps 40:2 MIne odhotin HERRA/ ia hen callisti henens minun tyköni/ ia hen cwldeli minun parguni.
Ps 40:3 Ja hen wlosweti minun sijte hirmuisesta haudhasta/ ia paskaisest loghasta/ ia asetti minun Jalcani Callion päle/ ia hallitzi minun keumiseni.
Ps 40:4 Ja hen annoi minun Suhuni wdhen Weisun/ kijttemen meiden Jumalatan. Site saauat monda nähde/ ia HERRA pelkeuet/ ia toiuouat henen pälens.
Ps 40:5 Autuas on se/ ioca wskalluxens panepi HERRAN päle/ ia ei käenne ninen Corein tyge/ ia iotca walhen cansa waeldauat.
Ps 40:6 HERRA minun Jumalan/ swret ouat sinun Ihmes/ ia sinun Aiatoxes/ iotcas meillen osotat/ ei miten ole sinun wertas/ Mine tadhon nijste ilmoitta ia sanoa/ waicka he ouat epelucuiset.
Ps 40:7 Wffri ia Rocauffri ei sinulle kelpa/ waan Coruat sine minullen auasit/ Et sine tadho Poltwffri eli Synninwffri.
Ps 40:8 Silloin mine sanoin/ Catzo/ Mine tulen/ Kirian Ramatus on minusta kirioitettu. Sinun Tactos/ minun Jumalan/ teen mine kernasti/ ia sinun Lakis ombi minun Sydhemesseni.
Ps 40:9 Mine tadhon sarnata sinun Wanhurskauttas sijne swres Seurakunnas/ Catzo/ em mine tadho anda tukitta minun Suutani/ HERRA sine sen tiedhet.
Ps 40:10 Sinun Wanhurskauttas em mine sala minun sydhemesseni/ Sinun Totudhestas ia sinun Terueyxestes puhun mine/ Em mine peite sinun Laupiuttas ia wakuttas/ sijnä swres Seurakunnas.

Ps 40:11 Mutta sine HERRA/ ele känne sinun Laupiuttas pois minusta/ Anna sinun Laupiudhes ia Wakudhes aina minua wariella.
Ps 40:12 Sille ette lukemattomat pahudhet ouat minun ymberipiritteneet/ minun syndini ouat minun kiniottaneet/ nin eten mine nähdhe taidha/ He ouat wsiamat quin hiuxet minun pääszeni/ ia minu' sydhemen on minun ylenandanut.
Ps 40:13 Keluatkoon se sinulle HERRA/ ettes minun wapadhat/ rienne HERRA minua auttaman.
Ps 40:14 Häuetköön ia caiki pilcaxi tulkoon/ iotca minun Sieluni ielkin seisouat/ hende hucataxens/ tacaperin langetkoon/ ia häpien tulcoon/ iotca minulle paha szouat.
Ps 40:15 Hemmestyköön he heiden häpiesens/ iotca eikisteleuet minua sanodhen/ Ninpiti/ Ninpiti.
Ps 40:16 Iloitkaan ia riemuitkaan caiki/ iotca sinua etziuet/ Ja iotca sinun Terueydhes racastauat/ ia sanocat aina/ HERRA olcoon corkiast kijtetty.
Ps 40:17 Sille mine olen Kieuhe ia waiuanen/ Mutta HERRA surepi minun edesteni/ Sine olet minun Auttaian ia wapactaian/ Minun Jumalan ele wiwy.

XLI. Psalmi

On yxi Christusen ia coco Seurakunnan Rucous/ wapadhuxen tedhen/ wastan Sinagogan Neuuoia/ Ja on mös yxi Ennustos Christusen Ylesnousemisesta/ ioca Itzens tunnusta Syndisexi meiden tedhen.

Ps 41:1 Dauidin Psalmi edelweisattapa.
Ps 41:2 AWtuas on se/ ioca sen Kieuhen päle aiattele. Site HERRA auttapi sinä pahana peiuene.
Ps 41:3 HERRA ketkepi henen/ ia pitepi henen eleuene/ ette hen menestypi maan päle/ ia ei hende ylenanna wiholistens käsijn.
Ps 41:4 HERRA wirghottapi hende Tautiwotens päle/ Sine autat henen caikesta henen Sairaudhestans.
Ps 41:5 Mine sanoin/ HERRA ole minulle armolinen/ paranna minun Sielun/ Sille mine synditein sinua wastoin.
Ps 41:6 Minun Wiholiseni puhuit pahoia minua wastoin/ Coska se coollepi? ia henen Nimens cadhonepi?
Ps 41:7 Ja quin he tuleuat catzeleman/ nin euet he site sydhemestens tee/ Waan iotaki etziuet/ iota he laittaisit/ nin he poismeneuet/ ia site panetteleuat.
Ps 41:8 Caiki iotca minua wihauat he keskenens nuriseuat minua wastoin/ ia aiatteleuat paha minua wastan.
Ps 41:9 He ouat päättenyet ydhen Coiranparin minun ylitzeni/ Coska hen maca/ ei hen iellens ylesnouse.
Ps 41:10 Nin mös minun Ysteuen/ ionga mine itzeni vskalsin/ Joca minun Leipeni söy/ se tallasi minun Jalcains ala.
Ps 41:11 Mutta sine HERRA ole minulle armolinen/ ia ylesherette minua/ nin mine sen heille costan.
Ps 41:12 Sijte mine merkitzen/ ettes hyuen sosion minulle pidhet/ Ettei minun Wiholiseni saa kerskata minun ylitzeni.
Ps 41:13 Mutta minua sine ylespidhet minun vighattomueni tedhen/ ia asetat minun sinun Casuos eten ijancaikisest.
Ps 41:14 Kijtetty olcoon HERRA Israelin Jumala/ teste nyt ia hamaan ijancaikisuteen asti/ Amen/ Amen.
Ps 41:15 On yxi Rucous/ iossa vlosmaalatan se Omantiedhon ia Tunnon Campaus/ ia raskain Uskon ia Toiuon pyrkimus/ ioca painelepi hengese Epeusko Epelyste ia Toiuottomust wastan/ silloin coska synnit/ rangastoxet ia Jumalan Vihat/ sielun Silmein edes ouat. Jossa Campaudhes Dauid itze oli/ coska hen oli Radholinen.

XLII. Psalmi

Ps 42:1 Corachin Lastein Opetus edelweisattapa.

Ps 42:2 Jotca meiden tedhen kirioitetut ouat/ ette mekin semmodhoisis wapistoxen Alloissa/ Jumalan Lupauxen wskalloxes ia Auun toiuossa/ meiten ylespidheisim. Ja ei loottaisi omaan Wanhurskautehen/ Mutta sen sulan ia ainoan Armon ia luuatun Laupiudhen päle/ HERRAN Christusen tedhen.
Ps 42:3 NInquin Peura parkupi tooren Wedhen ielken/ nin minun Sielun hutapi sinun tyges Jumala.
Ps 42:4 Minun Sielun ianopi Jumalan ielken/ sen eleuen Jumalan ielken/ Coska mine tulen sihen/ ette mine Jumalan Caswon näkisin?
Ps 42:5 Minun kyneleni ouat minun Rocani peiuel ia ööll/ Ette iocapeiue minulle sanotan/ Cussa on nyt sinun Jumalas?
Ps 42:6 Coska mine neite muistelen/ nin mine wloswodhatan minun Sydhemeni itzesseni/ Sille kernasti mine menisin Joukon cansa/ ia heiden cansans waellaisin Jumalan Honeseen/ ihastoxen ia kijtoxen cansa/ sen Joukon seas/ iotca iuhlauat.
Ps 42:7 Mites murhedhit sinuas minun Sielun ia nin leuotoin olet minussa? Turua Jumalan päle/ Sille mine wiele nytkin hende kijten/ Ette hen minua auttais henen Casuollans.
Ps 42:8 Minun Jumalan/ murheisans on minun Sielun minussa/ Senteden mine muistan sinun päles sijnä Maasa Jordanin ia Hermonin tykene/ sijte wähest Woresta.
Ps 42:9 Sinun * Wirtas pauhuuat couan/ nin ette yxi sywys pauha tesse ia toinen sywys sielle/ Caiki sinun Wesi laines ia altos keuuet minun ylitzeni.
Ps 42:10 Peiuelle ombi HERRA vlosluuanut henen Hywydhens/ ia öölle mine henelle weisan/ ia rucolen minun Elemeni Jumalan tyge.
Ps 42:11 Mine sanon Jumalalle minun Calliolleni/ Mixis olet minun vnochtanut? Mixi minun pite nin murheisani keumen? Coska minun wiholiseni minua adhista?
Ps 42:12 Se on ninquin murha minun Luissani/ ette minun Wiholiseni häueiseuet minua/ Coska he iocapeiue minulle sanouat. Cussa on nyt sinun Jumalas?
Ps 42:13 Mites murhedhit sinuas minun Sielun/ ia nin leuotoin olet minussa? Turua Jumalan päle/ Sille mine wiele nytkin hende kijten/ Ette hen minua autais henen Casuollans/ ia ette hen minun Jumalan on.

XLIII. Psalmi

Samast Asiast/ quin se Entinen Psalmi/ teme mainitze. Sille hen Rucole ette Jumala olis Domari ia oikean asian warielis nijte wastan/ Jotca ei waiuoin hende tappa tactonuet/ waan mös henen Syyns ia Oppins cadhotta. Ninquin nytkin tapactu. Senteden anokam ia apu odhottakam.

Ps 43:1 DOmitze minua Jumala/ ia ratkaise minun asian/ wastan site pyhetöind Canssa/ ia päste minua nijste wärist ia caualoist Inhimisist.
Ps 43:2 Sille sine olet Jumala minun wäkewudhen/ mixis minun poissöxet? Mixis minun annat murehissani kieudhe/ Coska wiholinen minua adhista?
Ps 43:3 Lehete sinun Walkiudes ia sinun Totudhes/ ette he minun saattaisit/ ia toisit sinun pyhen Wores tyge/ ia sinun Asumises tyge.
Ps 43:4 Ja mine siselkeuisin Jumalan Alltarin tyge/ sen Jumalan tyge/ ioca minun ilon ia riemun on/ ia sinua Jumala Candelis kijtteisin/ minun Jumalan.
Ps 43:5 Mites murhedhit sinuas minun Sielun/ ia nin leuotoin olet minussa? Turua Jumalan päle/ Sille mine wiele nytkin hende kijten/ Ette hen minua auttais henen Casuollans/ ia ette hen minun Jumalan on.

XLIV. Psalmi

On yxi sangen ialo Rucous Jumalan pyhen Seurakunnan Wiholisten wastan/ ia on caikein Aikain Seurakunnan Cuua/ nin hyuesti nyt Meiden aiallam/ iotca mös moninaist waiua kersima/ quin Juttain/ iotca olit ia ouat fangiuxis/ tuskis ia paghois/ ia wiele nytkin ouat.

Ps 44:1 Corachin Lasten Opetus edelwisattapa.
Ps 44:2 JUmala/ me olema coruillan cwlluet/ Meiden Iset ouat meille luetelluet/ Mites heiden Aicanans ia muinen tehnyt olet.
Ps 44:3 Sine olet kädhelles ne Pacanat poisaianut/ Mutta nijte sine olet iellensistuttanut/ Sine olet ne Canssat cadhottanut/ Mutta nijte sine olet wlosleuittenyt.
Ps 44:4 Sille eipe he ole Miecallans site Maata omistaneet/ ia heiden Käsiuartens eipe heite auttanut/ Waan sinun Oikiakätes/ sinun Käsiuartes/ ia sinun Casuos walkius/ sille sinulle oli heisse mielennoudhe.
Ps 44:5 Jumala sine ole minun Kuningan/ Joca apua Jacobin lupat.
Ps 44:6 Sinun cauttas me Wiholiseni mahanpaiskam/ sinun Nimeses me alastallam meiden wastan carcaiauaiset.
Ps 44:8 Mutta sine meite autat meiden Wiholisistan/ ia saatat nijte hepiehen/ iotca meite wihauat.
Ps 44:9 Jumalasta me tadhoma iocapeiue kerskata/ ia kijtte sinun Nimees ijancaikisesta. Sela.
Ps 44:10 Mixis Nyt meite poissyset/ ia häueiset meite? ia et sine vloskeu meiden Sotawekein cansa.
Ps 44:11 Sine sallit meite Wiholisten edesse pakeneman/ ette ne meite ratelisit/ iotca meite wihauat.
Ps 44:12 Sine annat meite ylessödhe ninquin Lambaita/ ia haiotat meite Pacanoiten secan.

Ps 44:13 Sine myid sinun Canssas ilman hinnata/ ia eipes miteken maxo ota.
Ps 44:14 Sine meite panet Pilcaxi meiden Naburillen/ sadhatoxexi ia nauruxi nijlle/ iotca meiden ymberillen ouat.
Ps 44:15 Sine teet meite Jaritoxexi Pacanain seas/ ia ette Canssat päätens wendeleuet meiden ylitzenne.
Ps 44:16 Jocapeiue on minun häueistuxen minun edeseni/ ia minun Casuon on teunens häpiete.
Ps 44:17 Ette minun pitene Pilcurit ia Laittaiat cwleman/ ia ne Wiholiset ia kercketkostaiat näkemen.
Ps 44:18 Neme caiki ouat tulluet meiden pälen/ ia eipe me senwoxi ole sinua wnochtanuet/ eike vskottomast sinun Lijtosas keuttenyet.
Ps 44:19 Ja ei meiden sydhemen tacaperin mennyt/ eike meiden keumisen poikenut sinun tieestes.
Ps 44:20 Ettes meite nin rickilööt Lohikermein seas/ ia meite yldepeitet pimeydhelle.
Ps 44:21 Jos me olisim meiden Jumalan Nimen vnochtanuet/ ia meiden Kätem ylesnostanuet wieran Jumalan tyge.
Ps 44:22 Sen madhais Jumala kylle etzije? waan nyt hen itze tiete meiden sydhemen pohian.
Ps 44:23 Sille sinun tedhens me surmatamma iocapeiue/ ia luetamma ninquin teuraxi tecteuet Lambat.
Ps 44:24 Ylesherεitze HERRA/ Mixis macat? waluo/ ia ele meite poissyse caiketicka.
Ps 44:25 Mixis peitet sinun Casuos? ia wnodhat meiden radholisudhen ia adhistoxen.
Ps 44:26 Sille meiden Sielun ombi alaspainettu mahan asti/ meiden watzan maassa kinirippu.
Ps 44:27 Ylesnouse auta meite/ ia lunasta meite sinun Laupiudhes tedhen.

XLV. Psalmi

Ja waicka Jumalattomat ynne henes messeuet/ quitengin teme Messias woiton saapi/ ia pitepi ijancaikisen Waldakunnan.

Ps 45:1 Corachin Lasten yxi Morsianwirsi ia Opetus sijte Cuckaisest ia Liliost/ edelweisattapa.
Ps 45:2 MInun sydhemen tichtera ydhen caunin Weison/ Mine tadhon weisata ydhest Kuningasta/ Minun Kielen on ydhen hyuen Kirioittaian Kynä.
Ps 45:3 Sine olet se Caunihin Inhimisten lasten seas/ Sulaiset ouat sinun Hwles/ Senteden siugnapi Jumala sinua ijancaikisesta.
Ps 45:4 Wööte sinun Miecas sinun Lantes päle/ sine Kempi/ ia caunista itzes cunnialisesta.
Ps 45:5 Hyuesti sine menestykö sinun Cauniudhessas/ edesaia Totudhes parahaxi/ ia nijte Radholisi pidhe Oikiudhesa/ Nin sinun Oikiakätes Ihmelisie osottapi.

Ps 45:6 Nin ylen tereuet ouat sinun Nooles/ Ette Canssat sinun etees mahanlangeuat/ keskelle sen Kuningan Wiholistein.
Ps 45:7 Jumala sinun Stolis pysypi aina ia ijancaikisesta/ Sinun Waldakunnas Waltica/ on yxi hurskas Waltica.
Ps 45:8 Sine racastat wanhurskaudhen/ ia wihat sen Jumalattoman menon/ Senteden ombi Jumala/ sinun Jumalas sinua woidhellut Ilonöliolla/ ylitze sinun Osawelieis.
Ps 45:9 Sinun Waattes ouat sula Mirrham/ Aloes ia * Kezia/ coskas Nursanluisest Salist wloskeudh/ sinun ialoimas pramisas.
Ps 45:10 Sinun Caunistoxesas keuuet ne Kuningain Tytteret/ se Morsian seisopi oikialkädhelles/ sulas callimas Cullas.
Ps 45:11 Cwle Tyter/ ia catzo/ ia callista Coruas/ Wnodha sinun Canssas/ ia sinun Ises Hoone.
Ps 45:12 Nin saapi Kuningas halun sinun Cauniutees/ Sille hen ombi sinun HERRAS/ ia sinun pite hende cumartaman.
Ps 45:13 Sen Tytteren * Tyrin pite mös sihen Lahijoinens tuleman/ Ja ne Rickaimat Canssois pite sinun edheses rucoleman.
Ps 45:14 Se Kuningan Tyter ombi coconans caunis * siselde/ Hen on Cullaises wattes puetettu.
Ps 45:15 Hen wiedhen monencudhotuis waatteis Kuningan tyge/ ia henen Leickisisarens/ ne Neitzyet/ iotca hende noudhattauat/ toodhan sinun tyges.
Ps 45:16 Ne wiedhen Ilon ia riemun cansa/ ia he Kuningan Salin siselkeuuet.
Ps 45:17 Sinun Isedhes polesta pite sinun Lapsia saaman/ Jotca sinun Päämiehixi asettaman pite caikeen Mailmaan.
Ps 45:18 Mine tadhon muista sinun Nimes päle/ Sucukunnasta nin Sucukundahan. Senteden pite ne Canssat sinua kijttemen aina ia ijancaikisesta.

XLVI. Psalmi

On sangen swri Lohutus/ ia Kijtossana Seurakunnan warieluxesta/ caikein Perchelein weijutuxi ia Mailmaisen pahuden wastoin.
Wimein/ hen keske nijste warinotta/ ia ninen edest Jumalata Christuses kijttemen.

Ps 46:1 Yxi Corachin Lasten Weisu/ sijte Norudhesta/ edelweisattapa/ Alamothin päle.
Ps 46:2 JUmala ombi meiden Turuan ia Wäkewydhen/ Yxi Apu nijsse swrissa tuskissa/ iotca meiden pälen ouat sattuneet.

Ps 46:3 Senteden eipe me miteken pelke/ ios wiele Mailma huckuis/ Ja wooret keskellen Merte waiosit.
Ps 46:4 Waicka wiele Meri pauhais ia culkis/ nin ette sen paisumisen tedhen/ Mäet alascukistuisit. Sela.
Ps 46:Ps 46:5 Quitengi pite se Jumalan Caupungi carskist lustilinen oleman/ henen Wirtains cansa/ iossa ne pyhet sen Corkeiman Asumiset ouat.
Ps 46:6 Jumala ombi heiden tykenens sielle siselle/ Senteden se kylle pysypi/ Jumala auttapi hende warahin.
Ps 46:7 Pacanadhen pite hemmestymen/ ia ne Kuningadhen waldakunnat langeman/ ia Maa huckupi/ coska hen änens andapi.
Ps 46:8 Se HERRA Zebaoth on meiden cansan/ se Jacobin Jumala ombi meiden Tuken. Sela.
Ps 46:9 Tulcat/ ia catzocat ne HERRAN teghot/ ioca Maan päle sencaltaiset haiotoxet tekepi.
Ps 46:10 Joca hilitze Sodhat caikes Mailmas/ Joca Joutzen serke/ ia rickopi Keihet ia Rattat tulesa ylespolta.
Ps 46:11 Lacatka/ ia tundekat ette mine Jumala olen/ minun pite Cunnian woittaman Pacanain seas/ ia minun pite ylistoxen Maan päle saaman.
Ps 46:12 Se HERRA Zebaoth on meiden cansan/ se Jacobin Jumala ombi meiden Tuken. Sela.

XLVII. Psalmi

On yxi Kijtoswirsi/ Woitonlaulu ia yxi Ennustos Messiasen Waldakunnan asettamisest/ seke Juttain ette Pacanain seas/ Jonga hen Synnist/ Colemast/ Perkelen angarudhest ia caikista waiuasta pästepi. Ja ette hen on totinen Jumala heilde omistettaua.

Ps 47:1 Corachin Lasten Psalmi edelweisattapa sijte Norudhesta.
Ps 47:2 CAicki Canssat paukuttacat käsien/ Ja ihastucat Jumalalle/ iloisen änen cansa.
Ps 47:3 Sille HERRA se caikein corkein ombi hirmulinen/ yxi swri Kuningas coco maan päle.
Ps 47:4 Hen alendapi Canssat meiden alanne/ ia ne Pacanat meiden Jalcain ala.
Ps 47:5 Hen wloswalitze meite henen Perimisexens/ sen Jacobin Cunnian/ iota hen racasta. Sela.
Ps 47:6 Jumala ylesastui ihastuxen cansa/ ia se HERRA heliseuen Basunan cansa.
Ps 47:7 Kijtosweisatcat/ Kijtosweisatcat Jumalan/ Kijtosweisatcat kijtosweisatcat meiden Kuningallen.
Ps 47:8 Sille Jumala ombi Kuningas coco Maan päle/ kijtosweisatcat henelle * wisaasta.
Ps 47:9 Jumala on Kuningas Pacanaidhen ylitze/ Jumala istupi henen pyhen Stolins päle.
Ps 47:10 Canssain Päämiehet ouat cocondunuet sen Abrahamin Jumalan Canssan tyge/ Sille Jumala ombi sangen corghotettu ninen Herrain tygene Maan päle.

XLVIII. Psalmi

On yxi Kijtoswirsi swrimast Jumalan Hyuisteghoista/ ette hen wissimille tydhille itzens ilmoitti/ Lupauxens annoi/ Palueluxens asetti/ ia ette Hen Paican walitzi/ cussa olis/ eli leutteisijn/ se oikia Seurakunda/ nimiten sielle/ cussa Sana Zionista caijachtapi.

Ps 48:1 Corachin Lasten Psalmin weisu.
Ps 48:2 SWri on se HERRA ia sangen kijtettäpä/ meiden Jumalan Caupungis/ henen pyhen worens päle.
Ps 48:3 Se Wori Zion on ninquin yxi caunis Wesa/ ionga päle coco maa turuapi/ sinne pohian polen macapi sen swren Kuningan Caupungi.
Ps 48:4 Jumala on tuttaua henen Salisans/ ette hen on sen Warielia.
Ps 48:5 Sille catzo/ Kuningat ouat coconuet/ ia ynne edesmenit.
Ps 48:6 He ihmectelit/ coska he täte näit/ ia hemmestuit/ ia alaskukistettijn.
Ps 48:7 Wapistos ombi heite sielle käsittänyt/ ia Adhistos ninquin Synnytteueisen.
Ps 48:8 Sine säriet Hadhet meresse/ sen Ite Twlen cautta.
Ps 48:9 Quin me cwlimma/ nin me sen näemme HERRAN Zebaothin caupungissa meiden Jumalan Caupungis/ Jumala sen ylespitepi ijancaikisesta. Sela.
Ps 48:10 Jumala me odhotamme sinun Hywuyttes/ keskel sinun Templises.
Ps 48:11 Jumala/ quin sinun Nimes on/ nin mös on sinun Kijtoxes hama Mailman loppuin asti/ sinun Oikia kätes on teunens Vanhurskautta.
Ps 48:12 Riemuitkan se Zionin wori/ ia ne Judan Tytteret olcoon iloiset/ sinun Oikiudhes tedhen.
Ps 48:13 Menget Zionin ymberi/ ia syletke hende/ lukecat henen Tornins.
Ps 48:14 Wariottacat henen Mwristans/ ia yleskorghottacot henen Salinsa/ ette te sen mainitzitte sille noutauaisel Sucukunnalle.
Ps 48:15 Sille teme Jumala ombi meiden Jumalan aina ia ijancaikisesta/ hen wiepi meite ninquin Norudhen.

XLVIX. Psalmi

Teme ychtepite sen iiij ia xxxvij Psalmin cansa/ iossa se pyhe Christikunda lohutetan site Pahannosta wastan/ Ette ne Jumalattomat menestyuet/ ja Ne Jumaliset waiuatan/ iosta eipe heiden tule närkestye. Sille tesse opetetan sijte tuleuaisesta Domiosta ia Mailmasta/ iossa ne Jumalattomat cadhotetan/ Ja ne Jumaliset ijancaikisen Cunnian sauat.

Ps 49:1 Corachin Lasten Psalmi edelweisattapa.
Ps 49:2 CWlcat täte caiki Canssat/ ottacat Coruijn caiki iotca telle aialla elette.
Ps 49:3 Seke se ycteinen Canssa/ quin HERRAT/ seke Rickat ette Kieuhet/ yxi toisen cansa.
Ps 49:4 Minun swni pite puhuman Wisautta/ ia minun Sydhemen ymmerdhyxen.
Ps 49:5 Me tadhon ydhen hyuen Wertauxen cwlla/ ia ydhen caunijn Tapauxen Candelein päle leikite.
Ps 49:6 Mixi mine pelkeisin nijne pahoina peiuine/ coska minun Sortaiadheni pahateghot minua ymberikeuuet.
Ps 49:7 Jotca loottauat heiden Tauarans päle/ ia kerskauat heiden Rickaudhes palioudhen päle.
Ps 49:8 Ei weliken taida keteken iellenslunasta/ Eike Jumalalle käteken souitta.
Ps 49:9 Sille palio se culuttapi heiden Sieluans iellenslunasta/ Nin ette henen teuty site anda olla tekemet ijancaikisesta.
Ps 49:10 Waicka hen mös wiele cauuan eleis/ ia Hauta ei näkisi.
Ps 49:11 Sille quitengin saadhan nähdhä/ ette semmotoiset Wijsat coleuat/ nin ikenens quin ne Tyhmet ia Hullut catouat/ ia teuty muille iätte heiden Rickaudhensa.
Ps 49:12 Ja sijttekin he aiatteleuat/ Ette heiden Honehens pysyuet ijancaikisesta/ ia heiden Cotons sughusta sucuhun/ ia heiden Nimens olis ialo Maan päle.
Ps 49:13 Waan ei semmengen taida Inhiminen sijnä cunniasa pysyueinen olla/ Mutta henen teuty teste lopua ninquin Eleimetki.
Ps 49:14 Teme heiden Tieens ombi sula hulluus/ Quitengin heiden Jelken tuleuaisens site swns cansa kijtteuet. Sela.
Ps 49:15 He macauat Heluetis ninquin Lambat/ Colema se heite caluapi. Mutta ne Hurskat sangen pian hallitzeuat heiden ylitzens/ ia heiden vskalluxens pite huckuman/ ia Heluetin teuty heiden iedhe.
Ps 49:16 Mutta Jumala quitengin wapacta minun Sieluni Heluetin wallast/ Sille hen minua yleskoriasi. Sela.
Ps 49:17 Ele site tottele coska iocu ricastupi/ eli ios henen Honens Cunnia swrexi tule.
Ps 49:18 Sille quin hen coole/ eipe hen mite mötens wie/ eike henen Cunnians henen cansans alasmene.
Ps 49:19 Waan hen vskalta temen Hyuen Elemen päle/ ia kijtte site/ coska iocu itzellens hywie peiuie saatta.
Ps 49:20 Nin he meneuet Iseins ielkijn/ ia euet ikenens walkiutta näge.
Ps 49:21 Sille coska Inhiminen Cunniasa onopi/ ia ei ole ymmerdhöst/ nin hen tälde menepi/ quin Eleimet.

L. Psalmi

On yxi Ennustos Euangeliumin iulghistamisest ia Lain poispanemisest/ wffrein ia caiken Lain menon cansa/ Ja osottapi ne oikeat Jumalan palueluxet.
Tesse mös Jumala vhcapi wihans ia rangastoxens nijlle/ wlcocullatuille/ iotca/ ehkei he tiedhe nite oikeita Palueluxi/ Uskoa ia Auxenhutamista/ quitengin he kerskauat heidens oleuan Jumalan oma Canssat/ vlcoisten menoin tedhen etc. ia sen Jumalan Armon/ ioca Christuses taritan/ he ylencatzouat.

Ps 50:1 Assaphin Psalmi.
Ps 50:1 HERRA Jumala se wäkeuin puhupi ia cutzupi Mailman/ hamast Auringoisen coitosta nin Laskemisen asti.
Ps 50:2 Zionista yleskeupi/ se kircas Jumalan paiste.
Ps 50:3 Meiden Jumalan tulepi ia ei waikene/ culuttauainen Tuli keupi henen edhellens/ ia henen ymberillens yxi swri Ilma.
Ps 50:4 Hen cutzupi Taiuan ia maan/ domitaxens henen Canssans.
Ps 50:5 Cootka minulle Pyheni/ iotca sijte Lijtosta enemen piteuet/ quin wffreista.
Ps 50:6 Ja ne Taiuat pite henen wanhurskauttans ilmoittaman/ Sille Jumala on Domari. Sela.
Ps 50:7 Cwle minun Canssan/ anna minun puhua/ Israel anna minua sinun seasas todhista/ Mine Jumala/ olen sinun Jumalas.
Ps 50:8 Sinun wffreis polesta/ em mine sinua nuchtele/ Sille sinun Poltwffris ouat alati minun edesseni.
Ps 50:9 Em mine Härkie ota sinun Honestas/ Eike Caurita sinun Nauetastas.
Ps 50:10 Sille caiki Eleimet Metzes ouat minun/ ia Cariat Mäkein päle Tuhannes lughussa.
Ps 50:11 Mine tunnen caiki Linnut Wortein päle/ ia caikinaiset Pedhot Metzes ouat minun edesseni.
Ps 50:12 Jos mine ison/ en mine site sanoisi sinulle/ Sille ette se Maanpiri ombi minun/ ia caiki mite henesse on.
Ps 50:13 Lwletkos minun söuen Härien Liha/ elicke Cauristen werte iouan?
Ps 50:14 Wffra Jumalalle Kijtoswffri/ ia maxa sille Ylimeiselle sinun Lupauxes.
Ps 50:15 Ja auxeshwdha minua Hädheses/ Nin mine autan sinua/ ia sinun pite minua cunnioitzeman.
Ps 50:16 Mutta sille Jumalattomalle sanopi Jumala/ Mixis ilmoitat minun Oikiuxiani/ ia otat minun Lijtoni sinun suulles?
Ps 50:17 Ettes quitengi curitoxen wihat/ ia heitet minun Sanani taghas.
Ps 50:18 Coskas iongun Warcan näet/ nin sine ioxet henen cansans/ ia pidhet Osas Hoorintekiedhen cansa.
Ps 50:19 Sinun sws sallit sine paha puhua/ ia sinun Kieles Falskiutta matkan saatta.

Ps 50:20 Sine istut ia puhut sinun Velies vastan/ sine panettelet sinun Eites Poica.
Ps 50:21 Neites teet/ ia mine olen wait/ Nijnpes lwlet/ ette mine olen sinun wertaises. Mutta mine rangaitzen sinua/ ia asetan neite Silmeis eten.
Ps 50:22 Merkitke sis neite/ Te iotca Jumalan vnodhatte/ ettej mine ioskus poistemmaisi/ ia ei olisi enembi vapactaia.
Ps 50:23 Joca Kijtosta wffrapi/ se ylistepi minua/ Ja sijnä ombi se Tie/ ette mine osotan henelle sen Jumalan Terueydhen.

LI. Psalmi

On yxi Callis/ Cwllainen ia Palauainen Rucous/ ette Perisyndi ia mwdh pahattöödh ia teghot andexiannetaisin. Sille tesse Synnin/ alcu ia jwri osotetan nimittein/ Sikiemisest ia Lonnon turmeluxest/ Ja quinga se poispyhiten/ Quinga me vdhest synnyme/ Ja cutka Palueluxet ouat Jumalan otoliset/ Ja Wimein hen coco seurakunnan edest rucole.

Ps 51:1 Dauidin Psalmi edelweisattapa/
Ps 51:2 Coska se Propheta Nathan henen tygens tuli/ Quin hen Bathsaban tyge oli siselkeunyt.
Ps 51:3 JUmala ole minun armolinen/ sinun Hywydhes cautta/ ia poispyhi minun Syndini/ sinun swren Laupiudhes cautta.
Ps 51:4 Pese minua hyuesti minun Pahateghostani/ ia pudhista minua/ minun Synninisteni.
Ps 51:5 Sille mine tunnen minun Pahateconi/ Ja minun Syndini ombi alati minun edesseni.
Ps 51:6 Sinun ainoan wastan mine syndietein/ ia pahasti tein sinun edesses. Senpäle ette sine oikia olisit sinun Sanasas/ ia ei laitetuxi tulisi/ coska sine domitaan.
Ps 51:7 Catzo/ mine olen synnilisest Siemenest syndynyt/ ia minun Eiten ombi synnisse minun syttenyt.
Ps 51:8 Catzo/ sine halaiat Totutta/ ioca salaudhes onopi/ ia sen peitetyn Wijsaudhen sine iulghistit minulle.
Ps 51:9 * Viska minua Hyssopil/ ette mine pudhastusin/ Pese minua/ ette mine Lumiwalkiaxi tulisin.
Ps 51:10 Anna minun cwlda ilo ia riemua/ ette ne Luudh/ iotcas serkenyt olet/ ihastuisit.
Ps 51:11 Poiswerho sinun Casuos minun Synnisteni/ ia poispyhi caiki minun Pahatteconi.
Ps 51:12 Jumala loo minussa yxi pudhas Sydhen/ ia wdhista minussa yxi wsi wissi Hengi.
Ps 51:13 Ele poisheite minua sinun Casuos edhest/ ia ele minulda poisota sinun pyhe Henges.
Ps 51:14 Wahuista minua taas sinun Auus cansa/ ia sille wäkeuelle Hengelle tuke minua.
Ps 51:15 Sille mine tadhon nijlle ylitzekieumerille sinun Tiees opetta/ ette ne Synniset sinun tyges palaiaisit.

Ps 51:16 Päste minua Verenwighoista/ sine Jumala/ ioca minun Terueydhen Jumala olet/ ette minun Kielen sinun Wanhurskauttas kerskais.
Ps 51:17 Aua HERRA minun Hwleni/ ette minun Swn ilmoitais sinun Kijtoxes.
Ps 51:18 Sille ettei sinulle ole wffrisa lusti/ mwtoin mine sen kernast annaisin/ ia ei Poltwffri sinun ensingen kelpa.
Ps 51:19 Ne wffrit/ iotca Jumalan kelpauat/ ne ouat murhelinen Hengi/ Adhistettua ia seriettue Sydhende/ et sine Jumala ylencatzo.
Ps 51:20 Tee hyuesti Zionin wastan sinun Armos ielkin/ ylesrakena ne Murit Jerusalemis.
Ps 51:21 Silloin sinulle otoliset ouat ne Wanhurskaudhen Wffrit/ poltwffrit ia caikinaiset wffrit/ Silloin sinun Altaris päle Härkie wffratan.

LII. Psalmi

Waan seurakunda ia ne Jumaliset wariellan ia autetaan.
Ombi sangen raskas wchkaus wastoin nite Tyrannit Sangarit ia Jumalattomit/ iotca wainouat ia wihauat nite Jumalisi/ ionga tedhen he wimein pereti huckuuat.

Ps 52:1 Yxi Dauidin Oppi edelweisattapa/ quin se Edomiti Doeg tuli/ ia sanoi Saulil/ Dauid ombi tullut Abimelechin Hoonesen.
Ps 52:2 MItes kerskat sine Tyranni/ ette sine taidhat wahingoitta? ette quitengi Jumalan Laupius wiele iocapeiue pysy.
Ps 52:3 Sinun Kieles ongipi wahingon ielkin/ ia leickapi walhellans ninquin tereue Partaweitzi.
Ps 52:4 Sine puhut paramin Paha quin hyue/ ia Walhen pikemin quin Oikiudhen. Sela.
Ps 52:5 Sine puhut kernasti caiki mite cadhotoxen sopiuat/ wären Kielen cansa.
Ps 52:6 Senteden Jumala serkepi sinun iuri coconans/ ia murenda sinun/ Ja Maiasta sinun vlostemmapi/ ia ninen Eleuiten maalda hen vlosiwrittapi sinun. Sela.
Ps 52:7 Ja ne Wanhurskat sen näkeuet/ ia pelkeuet/ ia henen ylitzens naurauat.
Ps 52:8 Catzo/ Teme on se Mies/ ioca ei pitenyt Jumalata henen Turuanans/ Waan vskalsi henen swren Rickaudhens päle/ ia oli wäkeue wahingota tekemen.
Ps 52:9 Mutta Mine pysyn ninquin Hedhelmelinen Oliupw Jumalan Honesza/ mine vskallan Jumalan Laupiudhen päle/ aina ia ijancaikisesta.
Ps 52:10 Mine kijten sinua ijancaikisesta/ ettes sen teit/ ia mine odhotan sinun Nimeäs/ Sille sinun Pyhes

sijte iloitzeuat.

Se Nelies Ölucu.

LIII. Psalmi

Tesse hartasti canneta'/ ia couan vlosmalatan coco Inhimisen Loondo/ Ettei hen Jumalata tunne/ eike tottele/ Waan ylencatzopi/ Sitelehin hen nuctele ne Phariseuset ia Ulcocullatut/ iotca Jumalan Canssa rateleuat ia nykiuet.
Lopusa/ hen Ennusta sijte Tuleuaisest Messiasest/ ia ette Euangelium piti Zionista vlosleuitettemen.

Ps 53:1 Yxi Dauidin Opetus/ Choris edelweisattapa Mahelathin päle/ worottain.
Ps 53:2 NE tyhmet sanouat heiden Sydhemisens/ Eipe Jumala olecka/ Euet he miteken kelpa/ ia ouat yxi Ilkeys heiden Menons cansa/ Ei ole yxiken ioca hyue teke.
Ps 53:3 Jumala catzoi Taiuahast inhimisten Lasten päle/ ette hen näkis/ ios iocu ymmerdheis/ ioca etzis Jumalan ielkin.
Ps 53:4 Mutta he ouat caiki poislangenet/ ia caiki tynni ouat keluottomat/ Ei ole yxiken ioca hyue teke/ ei yxi ainoakan.
Ps 53:5 Eikö sis ne Pahointekiet site Hoomaitze? Jotca minun Canssani ylessöuet/ rauita itzeäns/ waan HERRA euet he auxenshwdha.
Ps 53:6 Sielle he pelgholla pelkesit/ cussa ei miteken peliettepe ollu/ Sille Jumala haiottapi ninen Vaatiuadhen luudh/ sine häueiset heite/ Ette Jumalaki heite ylencatzo.
Ps 53:7 Oy/ ios apu tulis Zionist Israelin ylitze/ ia Jumala henen fangitun Canssans pästeis/ nin Jacob iloitzis/ ia Israel riemuitzis.

LIIII. Psalmi

On sangen ialo Rucous wastan Seurakunnan ia ninen Jumalisten Wiholsia ia hätie/ Ja ouat tesse swret Lohutoxet/ ette Mekin semmotoisist Tuskista ia waaroista päsemme/ Ja ette ne Wiholiset caiketi huckuuat.

Ps 54:1 Yxi Dauidin Opetus Candelein päle edelweisattapa/
Ps 54:2 coska ne Zipheit tulit/ ia ilmoitit Saulil/ Dauid on lymynyt meiden tykönen.

Ps 54:3 AUta minua Jumala/ sinun Nimes cautta/ ia saata minulle Oikius sinun Vallas cautta.
Ps 54:4 Jumala cwle minun Rucouxen/ Ota coruilles minun swni sanat.
Ps 54:5 Sille Coriat ylescarcasit minua wastan/ ia Wäkiuallaiset seisouat minun Sieluni ielkin/ ia euet pide Jumalata silmeins edes. Sela.
Ps 54:6 Catzos/ Jumala autapi minua/ ia HERRA tukepi minun Sieluni.
Ps 54:7 Henen pite minun wiholisteni pahudhen costaman/ haiota ne sinun Wakudhes cautta.
Ps 54:8 Nin mine mielelisest sinulle wffran/ ia kijten HERRA sinun Nimees/ ette se nin turualinen on.
Ps 54:9 Sille sine pelastat minun caikesta hädhesteni/ ette minun Silmeni näkisit lustins minun wiholisteni päle.

LV. Psalmi

On yxi Christusen ia Seurakunna' Rucous Juttaita vastan/ ia erinomaisest/ ninen Pyhein Wiholistein vastan/ iotca quitengin teetteleuet quin euet he nite ensingen wihaisi.

Ps 55:1 Yxi Dauidin Opetus edelweisattapa kielden päle.
Ps 55:2 JUmala cwldele minun Rucouxen/ ia ele peite sinuas/ minun Rucouxeni edeste.
Ps 55:3 Ota wari minusta/ ia cwldele minua/ ette mine surkiast walitan minun Rucouxisani/ ia parghun.
Ps 55:4 Ette se Wiholinen nin hwtapi/ ia se Jumalatoin adhistapi/ sille he tactouat minua wahingoitta/ ia ouat minulle sangen wihaiset.
Ps 55:5 Minun sydhemen wapise minun siselleni/ Ja se coleman pelko langesi minun päleni.
Ps 55:6 Pelko ia wapistos tulit minun päleni/ ia Cauhistos minun ylitzeni langesi.
Ps 55:7 Mine sanoin/ Joska minulla olis Sijuet ninquin Mettiselle/ ette mine lenneisin ia ioskus leueisin.
Ps 55:8 Catzo/ nin mine cauuas pakenisin/ ia coruesa olisin. Sela.
Ps 55:9 Mine rienneisin/ ette mine wälteisin/ sijte Twlen wininest/ ia Twlispääst.
Ps 55:10 Cadhota HERRA/ ia haiota heiden Kielense/ Sille mine näen wärydhen ia rijdhan Caupungissa.
Ps 55:11 Ne Peiuelle ia öölle keuuet ymberi heiden Mwrinsa/ Sijne on waiua ia töö siselle.
Ps 55:12 Wäryys sielle hallitzepi/ walhe ia Petos ei loowu heiden Cadhuildans.
Ps 55:13 Jos sis minun Wiholisen häueisis minua/ kylle mine site kersisin/ Ja ios minun Cadhectiuan minua eikistelis/ nin mine poislymyisin heneste.
Ps 55:14 Waan nyt sine olet minun Cumpanin/ minun Haltian/ ia minun Tuttauan.
Ps 55:15 Me quin ysteuelisest toinen toisen cansa olima keskenen/ Me ynne Jumalan Honesa vaelsimma.

Ps 55:16 Riendeken colema heiden pälens/ ia alasmengen Heluetijn eleuene/ Sille sula Pahuus ombi heiden Joukossans.
Ps 55:17 Mutta mine tadhon hwta Jumalan tyge/ ia HERRA autapi minua.
Ps 55:18 Ectona/ ia amulla/ ia polipeiuene tadhon mine walitta ia idke/ ia nin hen cwldelepi minun äneni.
Ps 55:19 Hen lunastapi minun Sieluni nijste/ iotca sotiuat minun wastani/ ia rauhan henelle saattapi/ waicka monda ouat minun wiholiseni.
Ps 55:20 Jumala site cwlkan/ ia heite neuritteköön/ ioca alati pysypi. Sela. Sille eipe he paranna heitens/ ia euet Jumala pelke.
Ps 55:21 Sille he laskeuat kädhense henen Rauhalistens päle/ ia riuauat henen Lijtonsa.
Ps 55:22 Liuckambi quin Woi/ on heiden Swns/ ia piteuet quitengin Sodhan mielisens/ Heiden sanans ouat siliemmet quin Oliu/ ia ouat quitengin paliat Miecat.
Ps 55:23 Loota sinun Surus HERRAN päle/ hen elettepi sinua/ Ja ei hen salli sen Wanhurskan olla culcuiana ijancaikisesta.
Ps 55:24 Mutta sine Jumala alassöxet heite sihen syuehen Copahan/ Ne Verenahnet ia Petteiet euet tule polelle ikeens/ Waan mine toiuon sinun päles.

LVI. Psalmi

On yxi Rucous tuskassa/ wapadhuxen teden/ Ja ombi mös yxi Lohutos.
Sille quin rucoili/ ia wapadhettijn/ Nin mös me rucolkam ia uskossa wapadhust odhottakam.
Ette Dauid oli mucalaisten seas ia ei iulghenut sielle puhua eli iotakin walitta Saulit wastan. Senteden cutzupi hen itzens tesse Mykexi Mettisexi.

Ps 56:1 Yxi Dauidin Cullainen Cappale/ sijte mykest Mettisest/ ninen Mucalaisten seas/ Coska ne Philisterit käsitit henen Gathis.
Ps 56:2 JUmala ole minulle armolinen/ sille Inhimiset tactouat minua alassulloa/ Jocapeiue he sotiuat ia minua adhistauat.
Ps 56:3 Minun wiholiseni alassullouat minua iocapeiue/ Sille monda sotiuat coriasti minua wastan.
Ps 56:4 Coska mine pelken itzeeni/ nin mine toiuon sinun päles.
Ps 56:5 Mine tadhon yliste Jumalan Sanan/ Jumalan päle mine tadhon toiuo/ ia en pelke minuani/ Mite iocu liha minun tekis?
Ps 56:6 Jocapeiue he minun sanani wäritteleuet/ caiki heiden aiatoxens ouat minua wahingoittaxens.

Ps 56:7 He piteuet ycte ia weijuuet/ ia warinottauat minun Candapästeni/ quinga he minun Sieluni käsiteisit.
Ps 56:8 Mite he paha tekeuet/ iopa se on andexiannettu/ Jumala sencaltaisia Inhimisie alassöskön ilman caikita armoita.
Ps 56:9 Lue minun Packoni/ pane minun Kyneleni sinun Leilihis/ Sine heite ilman epelemet luet.
Ps 56:10 Silloin pite minun Wiholiseni tacaperin pakeneman/ coska mine hwdhan/ nin mine homaitzen/ Ettes minun Jumalan olet.
Ps 56:11 Mine tadhon yliste Jumalan Sanan/ Mine tadhon yliste sen HERRAN Sanan.
Ps 56:12 Jumalan päle mine toiuon/ ia en pelke itzeni/ Mite iocu Inhiminen minun tekis?
Ps 56:13 Mine olen sinulle Jumala Lupauxen tehnyt/ Ette mine tadhon sinua kijtte.
Ps 56:14 Sille sine olet pelastanut minun Sieluni Colemasta/ minun Jalcani langemisest/ Ette mine waellaisin Jumalan edesse/ ninen Eleuiten walkiuxes.

LVII. Psalmi

On yxi Rucous/ sen entisen Psalmin caltainen/ waan toises Dauidin Tuskas.

Ps 57:1 Yxi Dauidin Cullainen Cappale edelweisattapa (ettei hen huckuisi) coska hen Saulin edheste pakeni Loolahan.
Ps 57:2 JUmala ole minulle armolinen/ ole minulle armolinen/ Sille sinun päles minun Sielun vskalta/ Ja sinun Sipeis warion ala mine turuan/ Sihenasti ette se Onnettomus ohitzekeupi.
Ps 57:3 Mine hwdhan Jumalan tyge/ sen caikeincorkeiman/ sen Jumalan tyge ioca minun wihleitzyenj loputtapi.
Ps 57:4 Hen lehettepi Taiuahast ia auttapi minua/ minun Wpottaiani pilcoista/ Sela/ Lehetteken Jumala henen Armons ia Wakudhens.
Ps 57:5 Mine macan Sieluni cansa Jalopeurain seas/ Ne Inhimisten Lapset ouat Liekit/ Heiden Hambans ouat Keihet ia Noolet/ ia heiden Kielens tereue Miecka.
Ps 57:6 Yleskorghota itzes Jumala Taiuahan ylitze ia sinun Cunnias caiken Mailman ylitze.
Ps 57:7 Werkon he wiritteuet minun keumiseni eteen/ ia alaspainauat minun Sieluni/ Copan he minun eteeni caiuauat/ ia sihen he itze sisellelangeuat. Sela.
Ps 57:8 Walmis ombi minun Sydhemen/ Jumala/ walmis ombi minun sydhemen/ ette mine weisaisin ia kijtteisin.
Ps 57:9 Ylesherä minun Cunnian/ ylesherä Psaltari ia Candele/ warhan mine tadhon ylesheräte.

Ps 57:10 HERRA sinua mine tadhon Kijtte Canssain seas/ ia tadhon sinulle Kijtostweisata Sucukunnissa.
Ps 57:11 Sille ette sinun Laupiudhes on nin auara quin Taiuas on/ ia sinun Totudhes nin auara quin Piluet keuuet.
Ps 57:12 Yleskorghota sinus Jumala ylitze Taiuahan/ ia sinun Cunnias ylitze caiken mailman.

LVIII. Psalmi

On samast Asiast/ quin Entiset Psalmit/ Saulin wastan ia ninen/ iotca hende yllytit Dauidj wainoman/ ninquin Capinannostaia wastan.
Ja on yxi Lohutos Ette turhat ouat Seurakunna' ia Jumaliste' wainouaisten wihaiain iulmaus/ Jotca huckuuat/ waan ne pyhet wapadhetaan.

Ps 58:1 Yxi Dauidin Cullainen Cappale edelweisattapa/ Ettei hen huckuisi.
Ps 58:2 OLlettaco te sis iuri nin Myket/ ettei te tadho puhua mite Oikeus on/ ia domita mite coctuus on/ Te Inhimisten Lapset?
Ps 58:3 Ja/ sulast pahudhest te wärydhen teette Makunnasa/ ia cocta riennet teiden Käsillen Wäkiualta tekemen.
Ps 58:4 Nuriat ouat ne Jumalattomat Eitins codhusta/ Ne walecteliat exyuet hamast Eitins codhusta.
Ps 58:5 Heiden iulmistoxens on ninquin Kermen iulmistus/ Ninquin cwroin Kykermen/ ioca Coruans kijnitukitze.
Ps 58:6 Ettei hen cwlisi Lumoians ände/ sen Lumoians/ ioca hyuesti lumoia taita.
Ps 58:7 Jumala serie heiden Hambaans heiden Swhuns/ Rickimurena HERRA ne Nooren Jalopeuran Söme Hambahat.
Ps 58:8 Heiden pite poissulaman ninquin wotaua Wesi/ he ambuuat heiden Noolillans/ Mutta ne samat rickanduuat.
Ps 58:9 He huckuuat ninquin Näkincodhat rauckeuat/ Ja ninquin waimon Lodhencando/ euet he Auringoista näe.
Ps 58:10 Ennen quin teiden Oriantappuran kypsyuet Pensaans päle/ nin pite ydhen Wihan heite toorehnans poiszrepeisemen.
Ps 58:11 Se wanhurskas sijte iloitzepi/ coska hen sencaltaisen Coston näkepi/ ia pesepi henen Jalcans sen Jumalattoman * weresse.
Ps 58:12 Ette Jocaitzen sanoman pite/ Sen Wanhurskan pite sen quitengin nautitzeman/ Ette Jumala tosin

wiele Domari ombi Maan päle.

LIX. Psalmi

On yxi Rucous Wapatoxen teden. Sille ette caiki Dauidin Historiat/ waiuat ia Pacot/ ouat Christusen ia Seurakunnan Esikuuat. Joinenga Wiholisia wastan tesse Psalmis rucollan.

Ps 59:1 Yxi Dauidin Cullainen Cappale (ettei hen huckuisi) coska Saul lehetti henen Honetans skantzaman/ saadhaxens hende tappa.
Ps 59:2 PElasta minua minun Jumalan minun wiholisistani/ ia wariele minua nijste/ iotca heitens minun wastani asettauat.
Ps 59:3 Pelasta minua nijste Pahointekijst/ ia auta minua nijste Werenahneista.
Ps 59:4 Sille catzos HERRA/ he weijuuet minun Sieluni ielkin/ Ne Wäkeuet cocouat heitens minun wastani/ Ilman minun syteni ia ricostani.
Ps 59:5 He ioxeuat ilman minun syteni/ ia walmistauat heitens/ Ylesnouse ia cochta minua/ ia catzo sihen.
Ps 59:6 Sine HERRA Jumala Zebaoth/ Israelin Jumala/ Ylesherä etziskelemän caiki Pacanat/ Ele ketegen heiste armaitze/ iotca sencaltaiset padhitut Pahointekiet ouat.
Ps 59:7 Anna/ heite Ecton polen palata/ ia vlwocan ninquin Coirat/ ia samotcaan ymberi Caupungin.
Ps 59:8 Catzos/ he puhuuat keskenens/ Miecat ouat heiden Hwlisans/ Cuca sen cwlis?
Ps 59:9 Mutta sine HERRA naureskelet heite/ ia nietelet caiki Pacanat.
Ps 59:10 Heiden wäkewydhens teden mine turuan sinun tyges/ Sille Jumala ombi minun warieluxen.
Ps 59:11 Jumala osotta minulle runsasti henen Hywydhens/ Jumala andapi minun lustin nädhexeni minun Wiholisteni päle.
Ps 59:12 Ele heite tapa/ ettei minun Canssan site wnodhais/ Mutta haiota heite sinun woimallas/ HERRA ombi meiden Kilpen/ ia alaspaiskapi heite.
Ps 59:13 Heiden Opetuxens on sula syndi/ ia wijpyuet heiden Coreuxisans/ ia euet mwta sarna/ quin sula Kiroust ia Napistost.
Ps 59:14 Ulospyhgi heite wihasas/ vlospyhgi heite/ ettei he olisickan/ ia ymmerdheisi ette Jumala ombi Haltia ylitze Jacobin caikesa mailmasa. Sela.
Ps 59:15 Anna heite Ecton polen palata/ ia vluocan ninquin Coirat/ ia samotcan ymberi Caupungin.
Ps 59:16 Anna heite ioosta sinne ia tenne Roan teden/ ia vluocan/ coska euet he rauituxi tule.
Ps 59:17 Mutta mine tadhon weisata sinun Wäkewydhestäs/ ia Homenelda kerskata sinun Hywyttes. Sille

sine olet minun Warieluxen ia Turuan minun Hädhesseni.
Ps 59:18 Mine tadhon sinulle minun Turuan Kijtostweisata/ Sille sine Jumala olet minun Warieluxen/ ia minun armolinen Jumalan.

LX. Psalmi

On yxi Kijtoswirsi/ Ette Waldakunda on Wiholisest warieltu/ ia sen saadhun Woiton tedhen/ ia ette Lijton Arki iellenssaatin.
Nin mös sen tedhen Opin ia Wissin Jumalan palueluxen edest/ iotca Saulin aican olit mahanlangeneet/ Ja tesse hen todista/ ettei ne ole Inhimisten woimisist/ waan Jumalan Lahiat. Mutta sen ialon Waldakunnans/ hen Cuckaisexi cutzupi.

Ps 60:1 Yxi Dauidin Cullainen Cappale/ edelweisattapa/ ydhest Cullaisest Cuckaisen Seppeleist/ opettaman/
Ps 60:2 Coska hen oli sotinut Syrein cansa Mesopotamiast/ ia ninen Zoban Syrein cansa. Coska Joab palasi/ ia Löi ne Edomiterit sijnä Solanlaxos/ caxitoistakymmende Tuhatta
Ps 60:3 JUmala sine quin meite poislyckesit ia haiotit/ ia wihainen olit/ Wahuista taas meite.
Ps 60:4 Sine quin Maan lijkuttanut/ ia haliettanut olet/ Paranna henen Raghonsa/ ioca nin wierinnyt on.
Ps 60:5 Sille sine olet sinun Canssalles cowutta osottanut/ Sine wijnalla meite iootit ette me combistuisim.
Ps 60:6 Mutta sine quitengin annoit sinun Pelkeueistes ydhen Merkin/ Jonga he ylesoiensit/ ette he turuatut olisit. Sela.
Ps 60:7 Ette sinun Ysteues wapatuxi tulisit/ Nin auta nyt sinun oikialla Kädhelles/ ia cwldele meite.
Ps 60:8 Jumala puhupi henen Pyhydhesens/ sijte mine iloitzen/ ia tadhon Sichem iaca/ ia sen Suchetin Laxon vlosmitata.
Ps 60:9 Gilead ombi minun/ minun ombi Manasses/ Ephraim on minun Pääni woima/ Juda on minun Päruchtinan.
Ps 60:10 Moab on minun pesin Patan/ ylitze Edomin mine vloswenyten minun Kengeni/ Philistea se minuhun ihastupi.
Ps 60:11 Cuca wiepi minua ychten wahuan Caupungin? Cuca iodhattapi minua haman Edomin?
Ps 60:12 Etkö sine Jumala site tee/ ioca meite poislyckesit? Ja etpes vlosmene Jumala meiden Sotawäen cansa?
Ps 60:13 Saata meille apu tuskasa/ Sille ette Inhimisten Apu ombi turha.
Ps 60:14 Jumalan cautta me tadhomma wäkeuet Teghot päätte/ Ja hen alastallapi meiden Wiholiset.

LXI. Psalmi

On yxi Rucous/ Esiuallan/ Waldakunnan/ ia Kuningan edest/ ia osotetan cutka ouat ne wahwimat Waldakundain aset ia warieluxet/ nimiten/ se totinen Jumalan Auxihwtamus/ Ei Sodhan hangistoxen/ harniskain/ aseis/ eli muihin vskaltaman/ Waan ainoan Jumalan päle. coska se wissi Oppi ia Jumalanpaluelus ketketen ia pideten.

Ps 61:1 Dauidin Psalmi edelweisattapa Candelein päle.
Ps 61:2 CWldele HERRA minun Hwtoni/ ia wariota minun Rucouxistani.
Ps 61:3 Tesse alhalla Maan päle hwdhan mine sinun tyges/ coska minun Sydhemen adhistoxes on/ wie minua sis yhden corckian Callion päle.
Ps 61:4 Sille sine olet minun Turuan/ yxi wahua Torni minun wiholisteni edhes.
Ps 61:5 Mine tadhon asua sinun Maiasas ijancaikisesta/ ia vskallan sinun Sipeis ala. Sela.
Ps 61:6 Sille sine Jumala cwlet minun Lupauxeni/ Sine hyuesti maxat nijlle/ iotca sinun Nimees pelkeuet.
Ps 61:7 Sine annat Kuningalle pitken ijen/ ette henen wotens olisit sucukunnasta nin sucukundahan.
Ps 61:8 Ette he alati istuuana pysyisit Jumalan edes/ Osota henelle Hywytte ia Totutta/ iotca hende warielisit.
Ps 61:9 Nin mine tadhon sinun Nimelles Kijtostweisata ijancaikisesta/ Ette mine maxaisin minun Lupauxeni peiue peiuelde.

LXII. Psalmi

Tesse on Jalo Esicuua tauoitettapa Tuskissa/ ettei me silloin epelisi Jumalan auusta.
Teme on mös tylyn Hoouijn vlosmalaus.
Ja ettei me vskallaisi Lihalisijn helpoin/ iotca turhat ouat hädhisse. waan käsittekem Jumalan Laupius vskolla/ quin hen caikille lupapi/ ia olcam kersiueiset.

Ps 62:1 Dauidin Psalmi Jeduthun edhest/ edelweisattapa.
Ps 62:2 MInun Sielun odhottapi ainoast Jumalan ielkin/ ioca minua auttapi.
Ps 62:3 Sille hen ombi minun Uskalluxen/ minun Apun/ minun Warieluxen/ ettei minua mikeen Paha cukistais/ edhesquinga swri se oliska.
Ps 62:4 Quingacauuan te caiki ychte weijutte/ ette te hende surmaisit/ Ninquin iocu Callistapa Seine/ ia

halkeua Mwri?
Ps 62:5 He waiuoin aiatteleuat/ quinga he hende mahanpolkisit/ achkeroitzeuat heitens Walehese/ Andauat hyuie sanoia/ waan sydhemissens he kiroleuat. Sela.
Ps 62:6 Mutta minun Sielun wartioitze waiuoin Jumalan päle/ Sille hen on minun Toiuon.
Ps 62:7 Hen on minun Uskalluxen/ minun Apun/ ia minun Warieluxen/ etten mine lange.
Ps 62:8 Jumalan tykene ombi minun Terueydhen/ minun Cunnian/ minun Wekewydheni Callio/ Minun Turuan ombi Jumalan päle.
Ps 62:9 Toiuocat henen pälens aina rackat Inhimiset/ vloswodhattacat teiden sydhemen henen eteens/ Jumala ombi meiden Turuan. Sela.
Ps 62:10 Mutta Inhimiset euet sijsken miteken ole/ ia ne Kempit mös puuttuuat/ he painauat wähemen quin Tyhie/ nin monda quin he ouat.
Ps 62:11 Elket vskalco Wärydhen ia Wäkiuallan päle/ Elket teiten pitekö nihin/ iotca ei miten ole/ Jos teille Rickautta tygelange/ nin elket sydhenden sihen laskeco.
Ps 62:12 Jumala on ydhen Sanan puhunut/ sen olen mine vsein cwllut/ Ette Jumala yxinens wäkeue on.
Ps 62:13 Ja sine HERRA olet armolinen/ ia maxat iocaitzen ansionsa ielkin.

LXIII. Psalmi

On yxi Walitos/ ette hen radholinen oli Jerusalemist/ Jumalan Seurakunnast ia Palueluxest/ sijnä Ziphin corues/ iossa hen pitken aian lymyi/ sihenasti ette hen wimein ilmoitettijn Saulin edes/ ninen ziphein cautta. Ja ette Dauid pysi ööte ia peiue/ Jumalan Cunnian yliste/ muidhen pyhein cansa Jerusalemis/ ia ei saanut/ ette hen radholinen oli. Nin hen quitengin site Hengesse alati teki sijnä Corues.
Ja wchkapi Wiholisens/ iotca täte teit/ Jumalalda pahan Coston. Quin mös nijlle tapactupi/ iotca muilda Jumalan sanan poisesteuet.

Ps 63:1 Dauidin Psalmi coska hen oli sijnä Judan Corues.
Ps 63:2 JUmala sine olet minun Jumalan/ warahin mine waluo' sinun ielkes/ sinun tyges minu' Sielun ianopi/ Minun Lihan sinua halapi/ carkias ia quiuas Maas/ ioca ombi wesitöin.
Ps 63:3 Sielle mine catzon sinun ielkes/ sinun Pyhydhesses/ ette mine näkisin sinun Woimas ia Cunnias.
Ps 63:4 Sille sinun Hywydhes ombi parambi quin Eleme/ minun Hwleni kijtteuet sinua.
Ps 63:5 Sielle mine kernasti sinua Cunnioitaisin minun Ikepeiueni/ Ja minun Käteni ylesnostan sinun Nimehes.

Ps 63:6 Se olis minun sydhemeni ilo ia riemu/ coska mine kijteisin sinua ilolisen swn cansa.
Ps 63:7 Coska mine Wooteseni lasken/ nin mine muistan sinun päles/ Coska mine ylesheren/ nin mine puhun sinusta.
Ps 63:8 Sille sine olet minun Auttaian/ ia sinun Sipeis Warion alla mine kerskan.
Ps 63:9 Minun Sielun rippupi sinusta/ Sinun Oikia kätes minun ylespite.
Ps 63:10 Mutta he etziuet cadhottaxens minun Sieluani/ heiden teuty Maan ala menne.
Ps 63:11 Heiden pite Miecahan langeman/ ia Ketuille osaxi tuleman.
Ps 63:12 Mutta se Kuningas iloitzepi Jumalas/ Joca henen cauttans wanno/ se cunnioitetaan/ Sille ne walhenswdh pitte kijnitukittaman.

LXIIII. Psalmi

On yxi caunis Rucous Seurakunnan Wiholistein ia Panetteliadhen myrkyleisten kielein/ ia Pahan elkisten Neuuoin wastan/ Jotca mailmas aina ne Jumaliset weijuuet ia wainouat.

Ps 64:1 Dauidin Psalmi edelweisattapa
Ps 64:2 CWldele Jumala minun Ändeni minun Walituxessani/ Wariele minun Elemen silde hirmuliselda wiholiselda.
Ps 64:3 Peite minua ninen Pahoin cocouxist/ ninen Pahantekiedhen Kimbusta.
Ps 64:4 Jotca heiden Kielens hiouat ninquin Miecan/ Jotca ambuuat heiden myrkylisille sanoilans/ ninquin Nolilla.
Ps 64:5 Ette he salaisest ambuisit sen Hurskan/ Ekilisest he ambuuat henen pälens/ ilman pelgota.
Ps 64:6 He ouat rochkiat heiden pahain aighotustens cansa/ ja puhuuat quinga he Paulat wiriteisit/ ia sanouat/ Cuca taita ne nähdä?
Ps 64:7 He tichterauat Coirutta/ ia sala sen piteuet/ he ouat pahaelkiset ia piteuet caualat Joonet.
Ps 64:8 Mutta Jumalan pite heite ekist ambuman/ nin ette heiden kiuistemen pite.
Ps 64:10 Ja caiki Inhimiset iotca sen näkeuet/ pite sanoman/ Sen Jumala on tehnyt/ ia astaitzeman sen oleuan Jumalan teghon.
Ps 64:11 Heiden oma Kielens pite heite langettaman/ ette iocainen quin heite näke/ pite heite häueisemen.
Ps 64:12 Ne Wanhurskat pite heidens HERRASSA riemuitzeman/ ia henen pälens vskaldaman/ Ja caiki hurskat sydhemet pite sijte kerskaman

LXV. Psalmi

Teme Psalmi kijttepi Jumalan hiliasudhen/ rauhalisen/ ia leuolisen Aian edest/ Ja ensin Jumalan sanan/ ia syndein andexiandamisen teden.
Sijtte hen mainitze ne vlcoiset Jumalan lahiat/ quin on/ Rauha/ Pellon casuo/ Elatus ia sencaltaiset/ nin/ ette coco Woosi on quin ymrienen Crunu/ moninaisist Jumalan Lahioista ommeltu/ cudhottu ia souitettu.
Joca Psalmi mös ymmerteten Christusen waldakunnasta ia sijte vdhesta Testamentiste.

Ps 65:1 Dauidin Psalmi weisoxi edelweisattapa.
Ps 65:2 JUmala sinua Kijtetän Zionin hiliasudhes/ ia sinulle Lupaus maxetan.
Ps 65:3 Sine cwldelet Rucouxet/ Senteden tulepi caiki Liha sinun tyges.
Ps 65:4 Meiden Pahatteghot raskauttauat meite hartasti/ waan anna sine meille synnit andexi.
Ps 65:5 Autuas on se/ iongas vlosualitzet ia tyges sen otat/ ette hen sinun Cartanoisas asuis/ Henelle ombi runsas vskallus sinun Honestas ia pyhest Templistes.
Ps 65:6 Cwldele meite sen ihmelisen Wanhurskaudhes ielkin/ Jumala meiden Autudhen/ Jocas olet caikein Turua Maan päle/ ia caucana Meresse.
Ps 65:7 Sine ioca Wooret wahuistat auusans/ ia hangittu olet woimalla.
Ps 65:8 Sine quin asetat Meren pauhinan/ sen Alloin iylinän/ ia Canssain metelin.
Ps 65:9 Ette ne hemmestuisit/ iotca nijsse Maanäris asuuat/ sinun Merkis teden/ Sine iloitat caiki mite lijckupi/ seke Homeneltain ia Echtoisen.
Ps 65:10 Sine etziskelet Maan ia liotat sen/ ia teet sen ylenrickaxi/ Jumalan * wirta ombi teunens wettä/ sine heiden Jyuens casuatat/ ettes nein Maan walmistat.
Ps 65:11 Sine iotat henen Wacons/ ia merghietet henen Kyndöns/ Sateella sine ne pehmitet/ ia siughnat henen Laihonsa.
Ps 65:12 Sine crunat Wodhen sinun Hywydhelles/ ia sinun Askeles tiuckuuat rasuasta.
Ps 65:13 Ne Asumiset Corues ouat mös Lihauat/ ette he tiuckuuat/ ia ne Cuckulat ouat ymberins iloisans.
Ps 65:14 Laitumat ouat teunens Lauma/ ia ne Laxot tihkiet Jyuist seisouat/ nin ette sijte ihastutan ia Lauletan.

LXVI. Psalmi

On yxi Kijtossana moninaisten Seurakunnan ia Jumalisten wapatoxest. Ninquin mös tapactui sijnä Pumaises

Meres/ coska hen Juttat sijte Tijrannist Pharaonist wapachti.

Ps 66:1 Dauidin Psalmi Weisoxi edelweisattapa.
Ps 66:2 IHastucat Jumalallen/ caiki Maa/ Kijtostweisacat henen Nimens cunniaxi/ ylisteket hende Herraten.
Ps 66:3 Sanocat Jumalalle/ quinga ihmeliset ouat sinun Töös/ Sinun wiholisilles pite pwttuman sinun swren wäes tedhen.
Ps 66:4 Caiki Maa cumartakon sinua/ ia kijtostweisakan sinun Nimees. Sela.
Ps 66:5 Tulcat/ ia catzocat Jumalan teghot/ ioca nin ihmelinen on henen töidhens cansa Inhimisten Lasten seas.
Ps 66:6 Hen mwttapi Meren quiuaxi/ nin ette Jalghasin ylitze wädhen keudhen/ Sijte me heneste iloitzemma.
Ps 66:7 Hen hallitzepi Wallans cautta ijancaikisesta/ henen Silmens catzeleuat Canssain päle/ Ne poislangeuaiset ei pidhe woiman heitens ylescorghotta. Sela.
Ps 66:8 Kijtteket te Pacanat meiden Jumalan/ andacat henen Kijtoxens änen caucana caiacta.
Ps 66:9 Joca meiden sielun elemese pite/ ia ei salli meiden Jalcoijanna liukastella.
Ps 66:10 Sille sine Jumala olet meite coetellut/ ia valanut/ ninquin Hopia waletan.
Ps 66:11 Sine weit meite fangiuxehen/ ia panit coorman meiden Landen päle.
Ps 66:12 Sine olet andanut Inhimiset meiden Päänne ylitze menne/ Me olema Tuleen ia wäteen tulluet/ Mutta sine meite vlosweit ia wirghotit.
Ps 66:13 Senteden mine tadhon Poltwffrin cansa sinun Hooneses siselkieudhe/ ia minun Lupauxeni sinulle maxa.
Ps 66:14 Jotca minun Hwleni lupasit/ ia minun Swn puhunut on/ minun tuskassani.
Ps 66:15 Lihauat Poltwffrit mine teen sinulle poltetuista Oinaista/ mine wffran sinulle Naudhat Cauristen cansa. Sela.
Ps 66:16 Tulkat/ cwlkat/ te caiki iotca Jumalata pelket/ Mine tadhon ilmoitta mite hen minun Sieluni tehnyt on.
Ps 66:17 Henen tygens mine swni cansa hwsin/ ia ylistin henen minun Kielelleni.
Ps 66:18 Jos mine iotakin wärytte pidheisin minun sydhemesseni/ nin eipe HERRA minua cwldelis.
Ps 66:19 Senteden cwldelepi minua Jumala/ ia waarinottapi minun Rucouxen äneste.
Ps 66:20 Kijtetty olcoon Jumala/ ioca minun Rucoustani ei poishylie/ eike henen Hywyttens minusta poiskäenne.

LXVII. Psalmi

On yxi Rucous/ ette Se luuattu Messias leheteteisijn/ ia ette Se Euangeliumin äni/ mös Pacanoitten seas/ ymberi caiken mailman haiotetaisijn/ iosta Christusen Waldakunda lisennyis.

Ps 67:1 Yxi Psalmiweisu edelweisattapa kieldein päle.
Ps 67:2 JUmala olcon meillen armolinen ia siugnatkon meite/ hen walistacan aina Casuonsa meiden pällen. Sela.
Ps 67:3 Ette me Maan päle henen Tiens tundisimma/ ia caikein Pacanadhen seas henen Terueydhens.
Ps 67:4 Sinua Jumala Canssat kijtteuet/ sinua caiki Canssat kijtteuet.
Ps 67:5 Ne Canssat iloitzeuat ia ihastuuat/ ettes Canssat oikein Domitzet/ ia hallitzet ne Canssat Maan päle. Sela.
Ps 67:6 Sinua Jumala Canssat kijtteuet/ sinua caiki Canssat kijtteuet.
Ps 67:7 Maa andapi henen hedhelmens/ siugnatkan meite Jumala/ meiden Jumalan.
Ps 67:8 Siugnatkan meite Jumala/ ia caiki Mailma hende pelietkön.

LXVIII. Psalmi

Teme on yxi Jalo Psalmi/ ia Woiton wirsi/ Christusesta ia henen Waldakunnastans/ quin on se oikea Christikunda.
Ja on tesse yxi Ennustos Christusen Personast/ ia henen Ylesnousemisestans/ Taiuahan astumisestans/ Pyhen hengen Lahiain lehettemisest/ Ja Apostolist/ Opettaist/ Prophetist/ ia ioista Euangelium piti sarnattaman/ iolla Perkele tallatan/ ia Christusen waldakunda leuiteten.
Nin mös ennustetaan. Juttain/ Sinagogan/ waldakunnan/ Pappiudhen/ Lain ia sen Jumalanpalueluxen poispanemisest/ Ja mös sijte vdhest ia ijancaikisesta Waldakunnasta/
Lopusa hen neuuo rucoleman/ ette Jumala neite wahuistais/ ioista hen sijtte Kijtetuxi tulis.

Ps 68:1 Yxi Dauidin Psalmiweisu edelweisattapa.
Ps 68:2 YLesnoskan Jumala/ ette henen Wiholisens haiotetaisijn/ Ja iotca hende wihauat/ paetkan henen edestens.
Ps 68:3 Poisaia heite ninquin Sauu poisaietan/ Ninquin Medeuaha sulapi Tulen edes/ Nin huckucan ne Jumalattomat Jumalan casuon edes.
Ps 68:4 Mutta ne Wanhurskat riemuitkan ia iloitkan Jumalan edes/ ia riemuitkan sydhemestens.

Ps 68:5 Weisacat Jumalalle/ Kijtostweisatka henen Nimellens tehket henelle Tiete/ ioca hiliast edesmene/
henen Nimens on HERRA/ ia iloitka henen edesens.
Ps 68:6 Joca ombi Oruoille yxi Ise/ ia Leskein Domari/ Hen ombi Jumala henen pyhesse asumisesans.
Ps 68:7 Yxi Jumala ioca yxineisten andapi Honen teunens Lapsia/ Joca ne Fangit vloswiepi oikialla aialla/ ia
andapi ne poislangenet Quiuasa aswa.
Ps 68:8 Jumala/ coskas sinun Canssas edelkeuit/ Coskas waelsit Coruesa. Sela.
Ps 68:9 Nin Maa wapisi/ ia ne Taiuahat tiukuidh/ temen Jumalan edes Sinais/ sen Jumalan edes/ ioca Israelin
Jumala on.
Ps 68:10 Mutta nyt sine Jumala annat ydhen armolisen Sateen/ Ja sinun Perimises/ ioca quiua on/ sine
wirghotat.
Ps 68:11 Ette sinun Eleimes sijne asuisit/ Jumala sine wirghotat ne Radholiset sinun Hywydhelles.
Ps 68:12 HERRA andapi Sanan/ swren Euangelisterin ioukon cansa.
Ps 68:13 Ne Sotawäen * Kuningat ouat keskenens Ysteuet/ ia se * HonenCunnia vlosiakapi Röueyxet.
Ps 68:14 Coska te Scantzit rakennat/ nin se kijldepi quin Mettisen Siuet/ iotca ninquin * Hopia ia Culda
leuckyuet.
Ps 68:15 Coska se Caikiualdias iocapaicas heiden seasans Kuningat asettapi/ nin seijes tulepi/ cussa syngy
on.
Ps 68:16 Se Jumalan Mäki on yxi * Hedhelmelinen mäki/ yxi swri ia hedhelmelinen mäki.
Ps 68:17 Mixi te yleskarkat swret Wooret? teme ombi se Jumalan Woori/ iossa hen mielistu asuman/ ia
HERRA pysypi siele ijancaikisesta.
Ps 68:18 Ne Jumalan Rattat ouat monda tuhatta kerta tuhat/ se HERRA ombi heisse sijnä Pyhes Sinais.
Ps 68:19 Sine ylesastuit corkiuxeen/ ia olet fangittanut sen Fangiuxen/ sine olet Lahioia sanut Inhimisie
warten/ Ne * poislangeuaiset mös/ ette sen HERRAN Jumalan cummigin siele asuman pite.
Ps 68:20 Kijtetty olcon se HERRA iocapeiue/ Jumala panepi ydhen Corman meiden pälen/ Mutta hen auttapi
mös meite. Sela.
Ps 68:21 Meille ombi yxi Jumala/ ioca auttapi/ ia se HERRA Jumala/ ioca Colemasta wapacta.
Ps 68:22 Mutta Jumalan pite henen Wiholisens Päädh serkemen/ ynne heiden Päälakiens cansa/ iotca
pysyuet heiden Synnissens.
Ps 68:23 Quitengin sanopi HERRA/ Mwtamat nijste Lihauista mine tadhon hakia/ Meren sywydheste mine
tadhon mutamita hakia.
Ps 68:24 Senteden pite sinun Jalcas/ wiholises Weres ferietuxi tuleman/ ia sinun Coiras pite sen noleman.

Ps 68:25 Se näkypi Jumala quingas waellat/ Quinga sine minun Jumalan ia Kuningan Pyhydhes waellat.
Ps 68:26 Ne laulaiat edelkeuuet/ Sitelehin ne Leicarit Picadhen seas/ iotca Trumboin päle löuet.
Ps 68:27 Kijtteket HERRA Jumala Seurakunnissa/ sen Israelin Lechten teden.
Ps 68:28 Siele hallitzepi heiden seasans se pieni BenJamin/ Ne Judan Pämiehet heiden Joukoinens/ Ne Zebulonin Pämiehet/ ia ne Nephthalin Pämiehet.
Ps 68:29 Sinun Jumalas/ ombi sinun Waldakundas ylesoijendanut/ Wahuista site Jumala meisse/ Sille se ombi sinun Tekos.
Ps 68:30 Sinun Templis polesta/ quin on Jerusalemis/ pite Kuningat sinulle Lahioia wiemen.
Ps 68:31 Nuchtele se * Peto Roghossa/ Ne Herkein Laumat heiden Wasickaidhes seas/ iotca waatiuat Rahan teden/ Hen haiotta ne Canssat/ iotca kernasti sotiuat.
Ps 68:32 Ne Pämiehet Egyptist pite tuleman/ se Ethiopia pite Käsiens Jumalan tyge vlosoiendaman.
Ps 68:33 Te Kuningain Waldakunnat maan päle weisacat Jumalalle/ Kijtostweisatka HERRALLE. Sela.
Ps 68:34 Se quin asupi Taiuahissa iocapaicas haman alghusta/ Catzo/ hen andapi henen Jylinens woiman.
Ps 68:35 Andacat Jumalalle Woima/ henen Herraudhens ombi Israelis/ ia henen Woimans piluis.
Ps 68:36 Jumala on ihmelinen henen Pyhydhesens/ Hen on Israelin Jumala/ Hen andapi Canssalle wäen ia woiman/ Kijtetty olcon Jumala.

Se Wides Ölucu.

LXIX. Psalmi

On Christusen Rucous/ ristis ia surimis pinois/ iotca hen meiden Syndien teden kersi.
Mutta coco Seurakunnan teden hen rucolepi wapadhosta/ Ninquin hen sanopi. Elket ne wilpistelkö minun teden/ iotca sinua odhottauat. Waan Juttat hen kirole ia poishylke.
Mutta Lohutos ia henen pina's hedhelme lopussa ouat sijne/ Ne waiuatudh sen näkeuet ia iloitzeuat.

Ps 69:1 Dauidin Psalmi/ Cuckoisista edelweisattapa.
Ps 69:2 JUmala auta minua/ Sille ette wädhet keuuet haman minun Sieluuni asti.
Ps 69:3 Mine waion syuehen Mutahan/ iossa ei pohia ole/ Mine olen tullut syuihin Wäsihin/ ia wirta minun vpotti.
Ps 69:4 Mine hwtaen wäsyin/ minun Curckun raukeni/ minun näkyni waipuuat/ ette mine nincauuan minun Jumalani ielkin odhotan.

Ps 69:5 Nijte on enembi quin minun Päsäni hiuxit/ iotca ilman syte minua wihauat.
Ps 69:6 Jotca wärydhelle minun Wiholiseni ouat/ ia minua hucuttauat/ ouat wäkeuet/ nijte teuty minun maxa/ iota em mine röuennyt.
Ps 69:7 Jumala sinepä tiedhet minun Tyhmydheni/ ia minun Ricoxeni euet ole sinun edeses salatut.
Ps 69:8 Ele salli heite häpiehen tulla minusta/ iotca sinua odhottauat HERRA HERRA Zebaoth/ Ele anna heite häueiste/ minun tecteni/ iotca sinua etziuet Israelin Jumala.
Ps 69:9 Sille sinun tedhes mine pilca kersin/ Minun Casuon ombi teunens häpie.
Ps 69:10 Mine olen Mucalaisexi minun Welghilleni tullut/ ia Oudoxi minun Eiteni Lapsille.
Ps 69:11 Sille sinun Hones Kiuaus minua ylessöpi/ Ja heiden Pilcans iotca sinua pilcasit/ langesit minun pälleni.
Ps 69:12 Ja mine idkin ia paastosin hartahasta/ ia pälisexi mine pilcattijn.
Ps 69:13 Ja mine puin Sekin minun päleni/ Waan he sijttekin Leickie teit.
Ps 69:14 Jotca Portissa istuuat ne minusta iaritteleuat/ ia Joopumises he minusta weisauat.
Ps 69:15 Mutta mine HERRA/ rucolen sinun tyges/ ettes armolinen olet/ Jumala sinun swren Laupiuxes polesta/ cwdele minua sinun waghan Aws cautta.
Ps 69:16 Pelasta minua Loghasta/ ettei mine alaswaioisi/ ette mine pelastetuxi tulisin minun Wiholisistani/ ia nijste syuiste Wäsiste.
Ps 69:17 Ettei ne Wedhen Kymit minua vpotaisi/ ia ne syueydhet ei minua yleslainoisi/ ia eike se Caiuon aucko sulietaisi minun ylitzeni.
Ps 69:18 Cwldele minua HERRA/ sille sinun Hywydhes ombi turualinen/ Käenne sinuas minuhun pein/ sinun swren Laupiudhes teden.
Ps 69:19 Ja ele werhoa sinun Casuoas sinun Paluelialdas/ Sille mine adhistetaan/ Cwldele minua nopiasti.
Ps 69:20 Lehennä sinuas minun Sieluni tyge/ ia päste hende minun Wiholisteni teden pälasta minua.
Ps 69:21 Sinepä tiedhet minun pilcani/ häpieni ia häueistoxeni/ caiki minun Wiholiseni ouat sinun edesses.
Ps 69:22 Pilca rickiserke minun sydhemeni/ ia murehutta minua/ Mine odhotan ios iocu armachtais/ ia eikengen ole/ Ja Lohuttaian ielkin/ Waan em mine keten leudhe.
Ps 69:23 Ja he annoit minulle Sappe södhexeni/ ia Eticata iodhaxeni/ minun swrimas Janosani.
Ps 69:24 Heiden Peutens olcon heille Paulaxi/ seke Costoxi ette Langemisexi.
Ps 69:25 Tulcon heiden Silmens pimiexi/ ettei he näkisi/ ia heiden Landeins salli aina horiua.
Ps 69:26 Uloswodhata sinun Närkestyxes heiden pälens/ ia sinun hirmulinen Wihas käsittekön heite.
Ps 69:27 Olcon heiden Asumisens kylmille/ ia eikengen olco/ ioca heiden Maiasans asuisi.

Ps 69:28 Sille he wainouat sen ionga sine lönyt olet/ ia kerskauat ettes sinun Omaitzes pahasti haauoitat.
Ps 69:29 Laske heite synniste syndihin langeta/ ettei he tulisi sinun * Wanhurskaudhes tyge.
Ps 69:30 Ulospyhi heite sijte Eleuiten Kiriasta/ ettei he nijnen Wanhurskasten cansa yleskirioitetuxi tulisit.
Ps 69:31 Mutta mine olen Radholinen/ ia murhelinen/ Jumala sinun Apus soielkoon minua.
Ps 69:32 Mine tadhon kijtte Jumalan Nimee weisun cansa/ ia tadhon hende sangen yliste Kijtoxella.
Ps 69:33 Sen pite HERRALLE paramin kelpaman/ quin iocu Herke taicka Mulli/ Jolla ouat Saruet ia Sorcat.
Ps 69:34 Ne Radholiset sen näkeuet ia iloitzeuat/ ia iotca Jumalata etziuet/ heille pite sydhemen elemen.
Ps 69:35 Sille HERRA cwlepi ne Kieuhet/ ia eipe hen Fangians ylencatzo.
Ps 69:36 Kijtteken hende Taiuat/ Maa ia Meri/ caiki mite nijsse lijckuuat.
Ps 69:37 Sille Jumala auttapi Zionin/ ia ne Judan Caupungit rakendapi/ ette sielle asutan/ ia ne periexens saauat.
Ps 69:38 Ja henen Paluelians Siemenen pite ne perimen/ ia iotca henen Nimens racastauat/ pite nijsse asuman.

LXX. Psalmi

Ombi Rucous samast Asiast/ quin se entinen Psalmi. Sille hen rucolepi sen vskomattoman Juttain Sinagogan wastan/ ia nijnen Pyhein Seurakundain edeste.

Ps 70:1 Dauidin Psalmi edelweisattapa Muistoxi.
Ps 70:2 RIenne Jumala minua wapactaman/ HERRA (kijrucdha) minua auttaman.
Ps 70:3 Häwetkön ia häueistäkön/ iotca minun Sieluni ielkin seisouat.
Ps 70:4 Tacaperin he kietkön/ ia tulcon häueistetyxi/ Jotca minulle pahoia souat.
Ps 70:5 Ette he iellens häpien ala tulisit/ iotca minun ylitzeni hwtauat/ Ninpe/ Ninpe.
Ps 70:6 Iloitkan ia riemuitkan sinussa caiki/ iotca sinua etziuet/ ia iotca sinun Terueyttes racastauat/ aina sanocat/ Jumala olcon sangen ylistetty.
Ps 70:7 Mutta mine olen Radholinen ia Kieuhe/ rienne Jumala minun tykeni/ Sille sine olet minun Auttaian ia Pelastaian/ minun Jumalan Ele viwyte.

LXXI. Psalmi

Eipe telle Psalmilla Esipuhet ole/ Ette se ombi sen wanheneuaisen Seurakunnan Rucous/ ettei hen/

Wanhudhens wicain teden/ quin usko/ Toiuo/ Rackaus/ ia mwdh Auudh taipuuat/ Jumalalda poishylieteisi. Waan ette Jumala ne Tyrannit/ Sangarit ia Angarat/ Pyhein Wiholiset/ asetaisi hilitzisi ia alaspainaisi.

Ps 71:1 SInun päles HERRA mine vskallan/ ele laske minua ikenens häpien ala tulla.
Ps 71:2 Wapata minua sinun Wanhurskaudhes cautta/ ia auta minua vlos/ Callista sinun Coruas minun poleeni/ ia auta minua.
Ps 71:3 Ole minulle yxi wahua Turua/ iohonga mine aina pakenisin/ Jocas aina autta luuanut olet/ Sille sine olet minun Callion ia Linnan.
Ps 71:4 Minun Jumalan auta minua sen Jumalattoman kädheste/ sen Nurian ia Wäritteliän kädheste.
Ps 71:5 Sille sine olet minun Turuan HERRA Jumala/ Minun Toiuon hamast minun Norudhestani.
Ps 71:6 Sinun päles mine olen loottanut hamast Eiteni codhusta/ Sine minun vloswedhit Eiteni codhusta/ sinusta ombi aina minun kerskaudhen.
Ps 71:7 Ninquin iocu Ihme mine olen monille techty/ Mutta sine olet minun wahua Turuan.
Ps 71:8 Täyte minun Swn sinun Kijtoxestas/ ia sinun Cunniastas iocapeiue.
Ps 71:9 Ele minua poisheite minun Wanhudhesani/ ele minua ylenanna coska mine heikoxi tulen.
Ps 71:10 Sille minun Wiholiseni puhuuat minua wastan/ ia iotca minun Sieluani weijuuet/ he keskenens neuuo piteuet.
Ps 71:11 Ja sanouat/ Jumala ylenannoi henen/ wainocat ia käsitteket hende/ Sille eipe ole ychte wapactaia.
Ps 71:12 Jumala ele cauuas erkane minusta/ Minun Jumalan rienne minua auttaman.
Ps 71:13 Häwetkön ia huckucon iotca minun Sieluni wastan ouat/ häpielle ia häueistöxellä olcohon ne werhoitetut/ iotca minulle pahutta etziuet.
Ps 71:14 Mutta mine tadhon alati odhotta/ ia tadhon aina sinun kijtoxes corghotta.
Ps 71:15 Minun Swni pite ilmoittaman sinun Wanhurskauttas/ Jocapeiue sinun Terueyttes/ iota em mine caikia Lukia woi.
Ps 71:16 Mine waellan HERRAN Jumalan wäkewyxes/ Mine ylisten ainoastans sinun Wanhurskauttas.
Ps 71:17 Jumala sine olet minua Norudhestani opettanut/ Senteden mine iulghistan sinun Ihmeites.
Ps 71:18 Ja minun wanhudheni ia harmaudheni aialla ele Jumala minua ylenanna/ Sihenasti ette mine ilmoitan sinun Käsiuardhes Lastein lapsille/ Ja sinun Wäkewydhes caikille tuleuaisille.
Ps 71:19 Ja tosin Jumala sinun Wanhurskaudhes ombi sangen corkia/ sine swrimat teedh/ Jumala cuca on sinun wertaitzses?
Ps 71:20 Sille sine annat minun kiusata paliot ia swret adhistoxet/ ia iellenswirghotat minua/ ia taas sine

haet minua vlos sijte Maan sywydheste.
Ps 71:21 Sine teet minun sangen swrexi/ ia iellens sine lohutat minua.
Ps 71:22 Nin mineki mös kijten sinua Psaltarinleikille/ sinun Wacudhes polesta/ minun Jumalan/ Mine kijtostweisan sinulle Candelein päle/ o sine Pyhe Israelis.
Ps 71:23 Minun Hwleni ia minun Sielun/ ionga sine lunastit/ iloitzeuat ia Kijtostweisauat sinulle.
Ps 71:24 Ja mös minun Kielen tichterapi iocapeiue sinun Wanhurskaudhestas/ senteden häuetket he/ ia häpiehen tulcohon/ iotca minulle Pahutta etziuet.

LXXII. Psalmi

Sille Salomonille.
On yxi Ennustos Christusesta ia henen Waldakunnastans/ ette hen on Jumala ia totinen Inhiminen. Sille tesse sanotan. Heiden pite hende pelkemen/ nincauuan quin Auringo ia Cw ouat etc.
Senteden Dauid rucolepi/ ette Jumala annais Christuses (ioca lupauxen ielkin henen Siemenestens/ se on/ Neitzest Mariast oli syndyueinen) henen woimans/ ia meiden wiholiset domitzeman ia cadhottaman/ quin ouat/ Synnin/ Coleman/ ia Perkelen. etc.
Tesse mös on Pyhein Ristist/ ia heiden Lohutoxestans yxi Oppi. Wimein on Jumalanpalueluxest ia Hyuistteghoist yxi Mainitos.

Ps 72:1 JUmala anna sinun Domios sille Kuningalle/ Ja sinun Wanhurskaudhes Kuningan Poialle.
Ps 72:2 Ette Hen weis sinun Canssas Wanhurskautehen/ ia sinun Radholises autaisi.
Ps 72:3 Edestocan ne Woret sen Rauhan Canssalle/ ia ne Cuckulat sen Wanhurskaudhen.
Ps 72:4 Henen pite sen radholisen Canssan Oikiudhesa pitemen/ ia ne Kieuhet auttaman/ ia serkemen ne Pilcurit.
Ps 72:5 Sinua pelieten/ nincauuan quin Auringo ia Cw ouat/ Lapsista nin Lastein Lapsihin.
Ps 72:6 Henen pite alasastuman ninquin Sadhe Willan päle/ Ninquin ne Pisarat/ iotca Maan liottauat.
Ps 72:7 Henen aicanans pite sen Wanhurskaudhen cucoistaman/ ia swri Rauha/ sihenasti ette se Cw ei olecan.
Ps 72:8 Ja henen pite hallitzeman Mereste haman Merehen/ ia sijte Wirdhasta haman Mailman ärijn saadhen.
Ps 72:9 Henen edessens heiden notkistaman pite/ iotca Coruessa ouat/ ia henen Wiholisens pite tomun noleman.
Ps 72:10 Ne Kuningat Meren tyköne/ ia Lotoin päle pite Lahioia edescandaman/ Ne Kuningat sijte rickast

Arabiast ia Sebast pite Annot tygetoman.
Ps 72:11 Caiki Kuningat pite hende cumartaman/ ia caiki Pacanat pite hende palueleman.
Ps 72:12 Sille henen pite wapactaman sen hwtauaisen * Kieuhen/ ia sen Radholisen/ iolla ei ole ychten Auttaia.
Ps 72:13 Henen pite armolinen oleman sen Waiuasen ia Kieuhen ylitze/ ia ninen Kieuheden Sieluia henen pite auttaman.
Ps 72:14 Henen pite lunastaman heiden Sielunsa petoxest ia wäkiuallast/ ia heiden werens pite callixi luettaman henen edesens.
Ps 72:15 Ja henen pite elemen/ ia henelle annetan Culta sijte rickast Arabiast/ ia alati henen edhesens cumartaan/ Jocapeiue pite henen kijtettemen.
Ps 72:16 Maan päle ninen Worein ylitze pite tichkien Tulon seisoman/ Henen Hedhelmens pite * horiuman ninquin Libanin/ Ja pite sen cucoistaman Caupungeissa/ ninquin Roho maan päle.
Ps 72:17 Henen Nimens pite ijancaikisesta pysymen/ Nincauuan quin Auringo onopi/ pite henen Nimens Jelkentuleuaisten päle vlottuman/ Ja henen cauttans pite heiden siughnatuxi tuleman/ Caiki Pacanat pite hende ylistemen Kijtetty olcon Jumala/ se HERRA Israelin Jumala/ ioca yxinens Ihmeite tekepi.
Ps 72:18 Ja Kijtetty olcon henen Herralisens Nimi ijancaikisesta/ ia caiki Maa tulcohon henen Cunniastans teutetyxi.
Ps 72:19 AMEN/ Amen.

Loppu Dauidin isain poian rucouxist.

LXXIII. Psalmi

Samast Asiast tai on/ quin se xxxvij Psalmi on/ Sille tesse opetetan ettei me närkestyisi/ coska me näem ne Jumalattomat hyuesti menestyuen. Mutta ne iumaliset waiuatan.
Jumala quitengin racasta ne Jumaliset/ waicka hen salli heite waiuatta hetkexi. Ja wihapi ne Jumalattomat ehke quinga autuat ia onneliset he ouat.

Ps 73:1 Yxi Assaphin Psalmi.
Ps 73:1 TOtta on Jumala Israelille hyue/ nijlle waan iotca puchtat Sydhemest ouat.
Ps 73:2 Mutta mine olin lehes Jalghoillani horiunut/ minun askeleni ouat lehes liukastuneet.
Ps 73:3 Sille närkestys tuli minulle nijste Euckeriste/ ätte mine näin ne Jumalattomat menestyuen.

Ps 73:4 Sille euet he ole misseken Coleman hädhes/ waan he seisouat wahwan/ ninquin iocu Linna.
Ps 73:5 Euet he ole wastoinkeumises ninquin mwdh Inhimiset/ ia ei ninquin mwdh Inhimiset waiuata.
Ps 73:6 Senteden on heiden ylpeydhens yxi callis cappale/ ia heiden Wäkiualtans/ teuty Hyuexitööxi cutzutta.
Ps 73:7 He paisuuat Casuos ninquin Lihaua Watza/ He tekeuet waiuoin mite heiden lystende.
Ps 73:8 Caickia he ylencatzouat/ ia sijte pahasti puhuuat/ ia puhuuat ia laittauat ylpiellisest.
Ps 73:9 Mite he puhuuat/ sen teuty olla Taiuahasta puhuttu/ Mite he sanouat/ sen teuty Maan päle keluata.
Ps 73:10 Senteden langepi heiden tygens se ychtinen Canssa/ Sille he nautitzeuat heiden wedhens teutydhexi.
Ps 73:11 Ja sanouat/ Mite Jumalan pidheis heiden ielkins kysymen? Mite pidheis sen Corkeiman heite totteleman?
Ps 73:12 Catzo/ ne ouat ne Jumalattomat/ He ouat Onneliset Mailmassa/ ia Ricastuuat.
Ps 73:13 Pidheiskö sis sen turhalisen oleman/ ette minun Sydhemen nudhetoinna elepi/ ia mine pesen wighattomises minun Käteni?
Ps 73:14 Ja rooskitan iocapeiue/ ia minun rangastoxen ombi ioca Homen käsis?
Ps 73:15 Mine olisin lehes nin sanonut/ quin hekin/ Mutta catzo/ sillens mine olisin Dominnut caiki sinun Lapses/ iotca ikenens olleet ouat.
Ps 73:16 Mine aiattelin sen perest/ Ette mine site käsiteisin/ Mutta se oli minulle sangen raskas.
Ps 73:17 Sihenasti quin mine menin Jumalan Pyhydheen/ ia astaitzin heiden Lopustans.
Ps 73:18 Mutta sine asetit heite sen liuckaudhen päle/ ia söxet heite pohiahan.
Ps 73:19 Quinga he nin pian ei mixiken tule/ He huckuuat ia saauat Lopuns cauhistoxen cansa.
Ps 73:20 Ninquin yxi Uni/ coska iocu yleshereitze/ Ninpes HERRA teet heiden Cuuans Caupungis ylencatzotuxi.
Ps 73:21 Waan se caruastele minun Sydhemeni/ ia se pistepi minun Munaskwni.
Ps 73:22 Ette minun pite Tyhmen oleman/ ia ei miteken tietemen/ Ja teuty minun olla ninquin Naudhan sinun edheses.
Ps 73:23 Quitengin mine pysyn alati sinun tykenes/ Sille sine pidhet kädhelles minun Oikian käteni.
Ps 73:24 Sine talutat minua sinun Neuuolas/ ia ylescoriat minua wimeiselde cunnialla.
Ps 73:25 Quin minulla waiuoin sine olisit/ Eipe mine ensingen sijtte Taiuahasta eli Maasta tottelisi.
Ps 73:26 Waicka minulle wiele Rumis ia Sielu taipuisi/ nin sine Jumala quitengin olet aina minun Sydhemeni Uskallus/ ia minun Osani.
Ps 73:27 Sille catzo/ Jotca sinusta heitens poiserittäwet/ ne huckuuat/ Sine cadhotat caiki/ iotca sinun

wastas horutta tekeuet.
Ps 73:28 Mutta se ombi minun Ilon/ Ette mine itzeeni Jumalan tyge pidhen/ ia panen minun Toiuoni HERRAN Jumalan päle/ ia mainitzisin quinga sine sen teet.

LXXIV. Psalmi

On yxi Prophetian Rucous/ Seurakunnan/ pyhein/ ia Jumalan palueluxen Wiholisia ia Sortaita wastan. Coska ne Pacanat Caldeit/ ia sijte Antiochus/ seke Juttat Fangina poisweit/ ette mös Jerusalemin Templin/ menoinens/ riuasit.

Ps 74:1 Yxi Assaphin opetus.
JUmala mixis meite ratki nin poissöxet? Ja olet nin hirmulisesta wihainen sinun Laitumes lammasten ylitze?
Ps 74:2 Muista sinun Seurakunnas päle/ iongas alghusta omistit/ ia sinulles Perimisexi lunastanut olet/ temen Zionin woren päle iossas asut.
Ps 74:3 Talla heite Jalghoillas/ ia syse heite iuri pohiahan/ Se wiholinen ombi caiki raiskanut Pyhydheses.
Ps 74:4 Sinun wiholises kiliuuat sinun Honeisas/ ia asettauat heiden Epeiumalans ninen siselle.
Ps 74:5 Kirueet näkyuet welkyuen ylehelle/ Ninquin metzes hacataisin.
Ps 74:6 Ja rickihackauat caiki henen Snickarincaunistoxet/ seke Bijluil ette kiruehille.
Ps 74:7 He ylespoltauat sinun Pyhydhes/ he riuauat sinun Nimes Asuinsian pohian asti.
Ps 74:8 He puhuuat sydhemissens/ Ratelkam heite ynne/ He ylespoltauat caiki Jumalan Honeet Maan päle.
Ps 74:9 Eipe me näe meiden Merckien/ eike sille yxiken Propheta sarna/ eikengen Opettaia meite enembi opeta.
Ps 74:10 Ah Jumala/ Quincauuan pite sen wiholisen häueisemen/ Ja sen Wainolisen sinun Nimees ratki nin pilcaman?
Ps 74:11 Mixis poiskäennet sinun Kätes? Ja sinun oikiankädhes ratki nin sinun * Pouestas?
Ps 74:12 Mutta Jumala ombi minun Kuningan alghusta/ ioca caiki Awt matkan saatta Maan päle.
Ps 74:13 Sine haiotat Meren sinun woimallas/ Ja sine murennat * Lohikermetten päädh wesis.
Ps 74:14 Sine musersit Walaskalain päädh/ ia annat ne Roaxi sille Canssalle metzencorues.
Ps 74:15 Sine annat cohutta Lectet ia wirdhat/ sine annat poisquiuata wäkeuet Cosket.
Ps 74:16 Peiue ia öö sinun ouat/ sine rakennat Auringoisen ia Tehdhet wissin iooxuns pitemen.
Ps 74:17 Sine souitit iocaitzen Maan raiat/ Suuen ia Taluen sine teet.
Ps 74:18 Nin muista sis se/ ette Wiholinen häueise HERRA/ ia yxi hullu Canssa laittauat sinun Nimees.

Ps 74:19 Ele sis anna Pedhoille sinun Mettises Sielu/ ia ele nin ratki wnodha sinun Kieuhie Eleimites.
Ps 74:20 Muista sen Lijtos päle/ Sille ette Maa ombi iocapaicas surkiasti häuitetty/ Ja Hoonet ouat serietyt.
Ps 74:21 Ele anna ne honot poismenne häpien cansa/ Sille ne Kieuhet ia Radholiset kijtteuet sinun Nimees.
Ps 74:22 Ylesnouse Jumala ia wariele sinun Syys/ Muista ninen häueistyxin päle/ iotca sinulle iocapeiue nilde Hulluilda tapactuuat.
Ps 74:23 Ele wnodha sinun wiholistes parghuia/ sinun wainolistes metele tule ieriestens swremmaxi.

LXXV. Psalmi

On yxi Lohutos Seurakunnalle/ Christusen personan alla/ ioca henen Waldakundans hallitze ia domitzepi Mailmas/ Sanallans.
Ja Seurakunnas hen tedhellepite/ Mutta ne Jumalattomat/ ne patuneet Opettaiat/ ia Seurakunnans Wiholiset/ hen cadhotuxeen whkapi/ waan Seurakunnan hen lupapi pysyueisen oleuan.

Ps 75:1 Yxi assaphin Psalmi ia weisu/ ettei hen huckunut/ edelweisattapa.
Ps 75:2 ME kijtemme sinua Jumala/ me Kijtemme sinua/ Ja ilmoitamme sinun Imeites/ ette sinun Nimes nin leszne on.
Ps 75:3 Sille ette aiallans/ pite minun oikein domitzeman.
Ps 75:4 Maa wapise ia caiki iotca sen päle asuuat/ Mutta mine ylespidhen henen Patzahans luiasta. Sela.
Ps 75:5 Mine sanoin nijlle Euckerille/ elke nin kerskaco/ Ja nijlle Jumalattomille/ Elket wallan päle haastaco.
Ps 75:6 Elket nin palio haastaco teiden wallanne päle/ Elket Puhuco nin niskurist.
Ps 75:7 Ninquin ei olis mite häte/ eike Idheste eli Lenneste/ Taicka nijste Woriste/ iotca Coruis ouat.
Ps 75:8 Sille Jumala on Domari/ Joca temen alendapi ia sen toisen ylendepi.
Ps 75:9 Sille HERRAN Kädhes on yxi Malia teunens/ ia wäkeuelle winalla teuten pandu/ ia sijte hen skenckepi/ Waan niten Jumalattomaten teuty caikein ioodha/ ia sen Rahgangi vlosrypemen.
Ps 75:10 Mutta mine tadhon ilmoitta ijancaikisesta/ Ja kijtostweisan Jacobin Jumalan.
Ps 75:11 Ja mine tadhon serkie caiken ninen Jumalattomadhen Wallan/ Ette ninen Wanhurskasten wallan pite yleskorghotettaman.

LXXVI. Psalmi

On Kijtossana seke Jumalan Sanan Lahian edest/ ette mös Seurakunda/ Wiholistens iulmaudhesta/ wariellan.

Ps 76:1 Yxi Assaphin Psalmi weisu/ Candelein päle edelweisattapa.
Ps 76:2 JUmala on Judeas tuttu/ Israelis on henen Nimens swri.
Ps 76:3 Salemis ombi henen Maians/ Ja henen Asumisens Zionis.
Ps 76:4 Sielle hen serkepi Joutzen Noolet/ Kiluet/ Miecan ia Sodhan. Sela.
Ps 76:5 Sine olet kircambi ia wäkeuembi/ quin ne Röueri wooret.
Ps 76:6 Ne Coreat pite röuettemen ia poisnuckuman/ Ja caiki Sotamiehet teuty käsistens heruottomaxi tulla.
Ps 76:7 Sinun Rangastoxestas Jacobin Jumala/ vnehen waio seke Ori ette Ratas.
Ps 76:8 Sine olet hirmulinen/ Cuca woipi sinun edheses seiso/ coskas wihastut?
Ps 76:9 Coskas Domion annat cwlua Taiuahast/ nin Maa wapisepi ia waickenepi.
Ps 76:10 Coska Jumala ylesnouse Domitzeman/ Ette hen auttais caikia Radholisia maan päle. Sela.
Ps 76:11 Quin sine iongun Inhimisen nuctelet/ nin sine sijte tunnustetaan/ Ettes hangittu olet muita mös nucteleman.
Ps 76:12 Luuacat ia pitekät se teiden HERRALLEN Jumalalle/ caiki iotca henen ymberillens oletta/ edeswieket Lahioia sille Hirmuliselle.
Ps 76:13 Joca Pämiehilde mielen ottapi/ ia on hirmulinen Kuningasten seas Maan päle.

LXXVII. Psalmi

On Sangen Jalo Lohutos ia Oppi/ quinga ne wapiseuat sydhemet/ Jumalan wihan tundemisesta/ pite heitens ylesoiendaman ia wahuistaman/ Jumalan swrein hyueintecoin muistosta.

Ps 77:1 Yxi Assaphin Psalmi Jeduthun edest edelweisattapa.
Ps 77:2 MIne hwdhan änelleni Jumalan tyge/ Jumalan tyge mine hwdhan/ ia hen cwldelepi minun.
Ps 77:3 Minun häte aialani HERRA mine etzin/ Minun Käten on öölle vlosoijettu/ ia ei lacka/ Sille ettei minun Sielun salli hendens lohutta.
Ps 77:4 Quin mine murheisani olen/ nin mine aiatelen Jumalan päle/ Quin minun Sydhemen ombi adhistoxes/ nin mine puhun. Sela.
Ps 77:5 Sine pidhet minun Silmeni ette he waluouat/ Mine olen nin woimatoin/ ettei mine puhua woi.
Ps 77:6 Mine aiattelen sen wanhan aian päle/ Ninen entisten woten päle.
Ps 77:7 Mine aiattelen minun Candeleni päle öölle/ ia puhun minun Sydhemelleni/ ia minun Hengen tutkipi.
Ps 77:8 Poisheittenekö Jumala ijancaikisesta/ ia ei ychten Armo sillä osottane?

Ps 77:9 Puuttuneko ratki henen Laupiudhens ijancaikisesta? Ja ongo sille Lupauxella io Loppu?
Ps 77:10 Ongo sis Jumala vnoctanut Armolinen olla? ia kijnnisulkenut henen Laupiudhens/ wihansa woxi? Sela.
Ps 77:11 Mutta quitengin mine sanoin/ Sillens mine itzeni sairautan/ Se ylimeisen oikia käsi woipi caikia muutta.
Ps 77:12 Senteden mine muistan HERRAN Töidhen päle/ Ja mine aiattelen sinun entisten Ihmeites päle.
Ps 77:13 Ja puhun caikista sinun Töistes/ ia sanon sinun Teghoistas.
Ps 77:14 Jumala sinun Ties ombi pyhe/ Cussa on nin wäkeue Jumala quin sine olet?
Ps 77:15 Sinepe olet se Jumala/ ioca Ihmeite tekepi/ sine osotit woimas Canssain seas.
Ps 77:16 Sine lunastit Canssas woimalisest/ Ne Jacobin ia Josephin Lapset. Sela.
Ps 77:17 Ne Wedhet näit sinua Jumala/ ne Wedhet näit sinua/ ia ikeuoitzit/ ia ne Syueydhet messesit.
Ps 77:18 Ne paxut Piluet vloswodhit wette/ Ne Piluet iylisit ia ne Noolet lensit sihen secaan.
Ps 77:19 Se iylisi Taiuasa/ ia sinun Leimauxes welkyi Maan pirin päle/ Maa sijte lijckui ia wärisi.
Ps 77:20 Sinun Ties oli Meres/ ia sinun Polghus olit swris Wesis/ ia eipe sinun askeldas kengen homainut.
Ps 77:21 Sine weit sinun Canssas ninquin Lammasten Lauman/ Mosesen ia Aaronin cautta.

LXXVIII. Psalmi

Coco teme Psalmi on sula Mainitos/ ia Menoidhen muisto Jumalan moninaisist hyuiste Teghoista/ Juttan Canssan coctan/ iuri Alghusta/ haman Dauidin asti/ Jossa opetetan vskallus/ Toiuo Pelco ia Tottelemus Jumalan coctan.
Waan Epelys/ ylpeys/ Irtaus/ ia Couacoruasus heisse tesse laitetaan/ Ja molembadhen Esicuuat edespannan/ Nin/ ette ne vskoliset ouat warieltut/ Mutta ne vskomattomat ouat raskasti rangastetut. Päldisken/ osotta Teme Psalmi selkeesti/ ette caiki pyhen Ramatun Hystoriat ia Menot/ pite Uskon ia Pelghon Opista vlostoimitettaman.

Ps 78:1 Yxi Assaphin Opetus.
Ps 78:1 CWle minun Canssan minun Lakini/ Callistacat teiden Coruanna minun Swni Sanain tyge.
Ps 78:2 Mine auaian minun Swni Sananlaskon/ ia wanhat Tapauxet mainitzen.
Ps 78:3 Jotca me cwlleet olema ia tiedhemme/ ia meiden Isenne meille iutelluet ouat.
Ps 78:4 Ettei me site salaisi heiden Lapsildans/ iotca Jelkentuleuaiset ouat/ Waan iulghistaman HERRAN kijtoxet ia henen Woimans ia Ihmeens/ iotca hen tehnyt on.

Ps 78:5 Hen ylesoiensi ydhen Todhistoxen Jacobis/ ia annoi ydhen Lain Israelis/ Jonga hen keski meiden Isillen opetta heiden Lapsillens.
Ps 78:6 Ette ne Jelkentuleuaiset oppisit/ ia ne Lapset/ iotca wiele syndymen pite.
Ps 78:7 Quin he ylestuleuat/ Ette hekin mös sen ilmoitaisit heiden Lapsillens.
Ps 78:8 Ette he panisit Toiuonsa Jumalan päle/ Ja ei vnoctaisit Jumalan teghot/ ia henen Keskyns pidheisit.
Ps 78:9 Ja ei tulisit ninquin heiden Isens/ yxi kirrinen ia cangia Sucu/ ioca ei wahuistanut sydhemens/ Ja heiden Hengens eipe vskolisesta rippunut Jumalasta.
Ps 78:10 Ninquin ne * Ephraimin Lapset/ harniskoitut/ Joutzella ambuit/ poislangesit * Sodhan aialla.
Ps 78:11 Eipe he pitenyet Jumalan Lijtoa/ Ja euet tactonet waelta henen Laisans.
Ps 78:12 Ja he vnhotit henen Teghonsa ia henen Ihmeens/ iotca hen heille osottanut oli.
Ps 78:13 Heiden Iseins eteen teki hen Ihmeite Ägyptin Maasa/ sijllä Zoan kedholla.
Ps 78:14 Hen halcaisi Meren/ ia heite sen lepitzewei/ ia asetti sen Wedhen/ ninquin ydhen Murin.
Ps 78:15 Ja hen talutti heite ylipeiue Piluelle/ ia coco ööte walkialla Tulella.
Ps 78:16 Hen halghaisi Callion Coruesa/ ia iootti heite wedhelle ninquin swres Sywydhes.
Ps 78:17 Ja hen laski Oijat wootaman sijte Calliosta/ Nin ette he sieldä vloswoosit quin wirdhat.
Ps 78:18 Ja wiele he sijttengi syndieteit henen wastans/ ia wihoitit sen Corkeiman sijnä Coruessa.
Ps 78:19 Ja he kiusasit Jumala heiden sydhemisens/ Ette he anoit Roca heiden Sieluillens.
Ps 78:20 He puhuit Jumalata wastan ia sanoit/ Woineko Jumala walmista Peudhen Coruesa?
Ps 78:21 Catzo/ kylle hen tosin Callion löi/ ia wedhet vloswosit ia Oiat vlosioxit.
Ps 78:22 Mutta quinga hen woi mös Leiuen anda/ eli henen Canssallens Liha saatta?
Ps 78:23 Quin nyt HERRA sen cwli/ nin hen kiukustui/ ia Tuli sytytettijn Jacobis/ ia iulmaus tuli Israelin ylitze.
Ps 78:24 Ettei he vskoneet Jumalan päle/ ia euet vskaltanuet henen Apunsa päle. Ja hen keski piluille ylhelde/ ia auasi ne Taiuan ouet.
Ps 78:25 Ja annoi sataa heille Manna södhexens/ Ja annoi heille Taiuan Leipe.
Ps 78:26 He söit Engeliten Leipe/ hen lehetti heille kylle Roca rauinoxexi.
Ps 78:27 Hen annoi Itetwlen puhalta Taiuan alla/ ia henen wäkewydhens cautta yleskihoitti EteleTwlen.
Ps 78:28 Ja annoi sata Ninquin tomun Liha heiden pälens/ Ja Linduia ninquin Sannan Meresse.
Ps 78:29 Ja salli ne langeta keskelle heiden Scantzians/ Jocapaicas quin he asuit.
Ps 78:30 Nin he söit ia tulit sangen rauitetuxi/ ia annoi sammutta heiden himonsa.
Ps 78:31 Quin he nyt Himonsa sammutit/ ia he wiele sijte söit.
Ps 78:32 Nin tuli Jumalan wiha heiden ylitzens/ ia tapoi ne Jaloimat heiden seastans/ ia ne Parahimmat

Israelis hen mahanlöi.
Ps 78:33 MUtta ylitze neite caikia he wiele sijttekin synditeit/ ia euet vskoneet henen Ihmeitens päle.
Ps 78:34 Senteden annoi hen heite poiscoolla/ nin ette he miteken saanuet/ ia teutyi heiden Eliaicanans rangaistetta.
Ps 78:35 Quin hen heite tappoi/ etzit he hende/ Ja he palasit/ ia warahin tulit Jumalan tyge.
Ps 78:36 Ja muistelit/ Ette Jumala on heiden Turuans/ Ja Jumala se Corkein heiden Lunastaians.
Ps 78:37 Ja he wiekastelit henen edhesens heiden Suullans/ ia walectelit henelle heiden Kielillens. Mutta heiden sydemens ei ollut wahua henen tygens/ ia euet pitenyet vskolisesta henen Lijtostans.
Ps 78:38 MUtta hen oli Armolinen/ ia andexiannoi ne Pahatteghot/ ia ei hukuttanut heite/ ia vsein hen poiskiäensi wihans/ ettei hen laskenut caikia wihans menemen.
Ps 78:39 Sille hen muisti ette he Liha olit/ yxi Twli quin poismene/ ia ei palaia.
Ps 78:40 He wihoitit hende sangen vsein Coruesa/ ia Kihoitit henen sijnä Aukiasmaas.
Ps 78:41 Ja he kiusasit taas Jumalata iocapaicas/ ia hersyttelit sen Pyhen Israelis.
Ps 78:42 Euet he muistanuet henen Kädhens päle/ sinä Peiuene iona hen lunasti heite Wiholisiste.
Ps 78:43 Ninquin hen oli henen Merkins Egyptis tehnyt/ ia henen Ihmeens sijnä Zoan maassa.
Ps 78:44 Coska hen heiden Wedhens werexi mwtti/ ettei he heiden Oistans tainnet ioodha.
Ps 78:45 Coska hen Turilat heiden secans lehetti/ iotca heite söit/ ia Sammacot quin heite hukutit.
Ps 78:46 Ja annoi heiden Elonsa Roostille/ ia heiden Kyluöns Toukille.
Ps 78:47 Coska hen Rakehilla heiden Winapuuns löi/ ia heiden Willificunans Pacaisella.
Ps 78:48 Coska hen löi heiden Carians Rakehilla/ ia heiden Laumans pitkeisentulella.
Ps 78:49 Coska hen hirmulises wihassans lehetti heiden secaans pahat Engelit/ ia annoi heite radhella ia cadhotetta/ ia wahingoitta.
Ps 78:50 Coska hen annoi wihans edeskeudhe/ Ja heiden Sieluiansa eipe Coolemasta sästenyt/ Ja cooletti Ruttotaudhilla heiden Eleimens.
Ps 78:51 Coska hen caiki Esicoiset Egyptis löi/ ne ensimeiset Periliset sen Chamin Maioissa.
Ps 78:52 JA vloslaski ninquin Lambat henen Canssans/ ia wei heite ninquin iongun Lauman Coruesa.
Ps 78:53 Ja hen saattoi heite irstasta/ ettei he pelienyet/ waan heiden wiholisens peitti se Meri.
Ps 78:54 Ja hen siseltoi heite henen Pyhydens Raiohin/ temen Mäen tyge/ ionga henen Oikia kätens saanut oli.
Ps 78:55 Ja hen poisheitti heiden eteens Pacanat/ ia heille aruolla Perimisen vlosiacoi/ Ja nijnnen Maioissa hen annoi Israelin Sucukunnat siselasua.

Ps 78:56 Mutta he kiusasit ia wihoitit Jumalan sen Corkeiman/ Ja euet pitenyet henen Todhistoxians.
Ps 78:57 Waan he tacaperin langesit/ ia ylencatzoit caikia/ nin quin heiden Isenssecki/ ia euet pitenet/ ninquin leuhä Joutzi.
Ps 78:58 Ja he yllytit henen wihahan heiden Hijsillens/ ia hersyttelit henen heiden Epeiumaloillans.
Ps 78:59 Ja quin Jumala sen cwli/ nin hen närkestyi/ ia sangen poisheitti Israelin.
Ps 78:60 Nin ette hen ylenannoi henen Asumisens Silos/ sen Maian/ iossa hen Inhimisten seas asui.
Ps 78:61 Ja annoi heiden Woimans Fangiuxehen/ ia heiden Cauniudhens wiholisten käsijn.
Ps 78:62 Ja hen ylenannoi kanssans Miecan ala/ ia närkestyi henen Perimistens wastan.
Ps 78:63 Heiden Miehucaisens Tuli ylessöi/ ia heiden Neitzydhens teutyi hoolemata iedhä.
Ps 78:64 Heiden Pappins miecan cautta langesit/ ia ei Leski ollutkan/ ioca sen ylitzen idki.
Ps 78:65 Ja se HERRA heräsi/ ninquin iocu Macauainen/ ninquin iocu Wekeue rämäie Winan ioopumisest.
Ps 78:66 Ja löi henen Wiholisens perewierihin/ ia pani ijancaikisen häpien heiden pälens.
Ps 78:67 Ja poisheitti sen Josephin Maian/ ia ei vloswalinut sitä Ephraimin Sucukunda.
Ps 78:68 Waan hen vloswalitzi sen Judan Sucukunnan/ Sen woren Zion/ iota hen racasti.
Ps 78:69 Ja rakensi henen Pyhydhens corkeuxeen/ ninquin ijancaikisesta pysyueisen Maan.
Ps 78:70 Ja vloswalitzi henen Paluelians Dauidin/ Ja otti henen Lammasten hoonesta.
Ps 78:71 Nijste imetteuiste Lampaista/ hen haki henen Ette Hen henen Canssans Jacobin caitzisi/ ia Israelin henen Perimisens.
Ps 78:72 Ja hen caitzi mös heite caikella sydhemens wakudhella/ Ja hallitzis heite caikella achkerudhella.

LXXIX. Psalmi

Ombi samast Asiast/ quin se lxxiiij. Psalmi oli/ Sille teme on yxi Rucous/ nijte Wiholisia wastan/ iotca Kircot ia Scoulut ynne Jumalanpalueluxen cansa/ rateleuat/ hucuttauat ia riuauat. Erinens hen puhupi sijte rateluxest/ ioca Caldeerin ia Antiochusen cautta tapactui/ ia Apu Jumalalda rucole.

Ps 79:1 Yxi Assaphin Psalmi. HERRA/ Pacanat ouat Perikundaas carghaneet/ he ouat saastuttanuet sinun pyhen Templis/ Ja Jerusalemista Kiuiraunion tehenet.
Ps 79:2 He annoit sinun Palueliadhes Rumit Linnuille taiuasalla roaxi/ ia sinun Pyheis Lihat maan Pedhoille.
Ps 79:3 He vloswodhatit heiden Werens ninquin wedhen Jerusalemin ymberille/ ia eikengen haudhanut.
Ps 79:4 Me olema meiden Napureillen nauruxi tulleet/ häueistyxi ia pilcaxi nijlle/ iotca meiden ymberillen ouat.

Ps 79:5 HERRA quincauuan sine tadhot ratki nin wihainen olla? Ja sinun Kiuauxes ninquin Tulen annat pala?
Ps 79:6 Uloswodhata sinun Hirmusudhes Pacanoidhen päle/ iotca euet sinua tunne/ Ja ninen Waldakundain päle/ iotca euet sinun Nimees auxenshwdha.
Ps 79:7 Sille he ouat Jacobin ylessönyet/ ia henen Honensa häuittenyet.
Ps 79:8 Ele muistele meiden endisten Pahatecoin päle/ Armahda pian meiden pälen/ sille me olema sangen kieuhexi tulluet.
Ps 79:9 Auta sine meite Jumala meiden Auttaian/ sinun Nimes Cunnian tedhen/ Pelasta meite ia anna meille synnit andexi/ sinun Nimes tedhen.
Ps 79:10 Mixis sallit Pacanat sanoman? Cussa nyt on heiden Jumalans? Ilmoitettacan Pacanain seas/ meiden silmein edes/ se Costo/ sinun Palueliais weren ylitze/ ioca vloswodhatettu on.
Ps 79:11 Anna sinun etees tulla ne fangein hocauxet/ sinun swren Käsiuardhes cautta coria ne Cooleuaiset Lapset.
Ps 79:12 Ja costa meiden Napurillen seitzemenkerdoin heiden pilcans heiden helmaansa/ iolla he HERRA sinua pilcaneet ouat.
Ps 79:13 Mutta me sinun Canssas/ ia sinun wehmas Lauma/ kijtemme sinua ijancaikisesta/ ia iulghistamma sinun Kijtostas ilman Loppumat.

LXXX. Psalmi

On yxi Rucous/ ninquin se Endinen Psalmi/ Seurakunnan Wiholisia wastan/ Jonga hen winatarhan caltaisexi wetäpi/ Ette se Egyptist nin Cananean Maan sijrtin.

Ps 80:1 Yxi Assaphin Psalmi/ sijte Cullaisesta Cuckaisest/ edelweisattapa.
Ps 80:2 CWle sine Israelin Paimen/ iocas saattat Josephin ninquin Lambat/ ilmoita sinus Joca istut Cherubin päle.
Ps 80:3 Ylesheräte sinun waltas/ sine quin Ephraimin BenJamin ia Manassen edes olet/ ia tule meiden auxenne.
Ps 80:4 Jumala lohuta meite/ ia anna sinun Casuos paista/ nin me autetuxi tulemma.
Ps 80:5 HERRA Jumala Zebaoth/ quincauuan sine wihastut sinun Canssas Rucouxen päle?
Ps 80:6 Sine heite Rokit Kynelden Leiuelle/ ia iootat heite swrella mitalla teunens kijnelite.
Ps 80:7 Sine annat caiki meiden Napurin meite kiroilla/ Ja meiden Wiholiset meite pilcata.
Ps 80:8 Jumala Zebaoth lohutta meite/ ia walista sinun Casuos/ nin me autetuxi tulema.

Ps 80:9 Winapuun sine Egyptist vlossijrsit/ ia olet Pacanat poiskarcottanut/ ia sen saman istuttanut.
Ps 80:10 Sine percasit Tien henen eteens/ ia annoit henen hyuesti iwrtua/ nin ette se Maan teutti.
Ps 80:11 Mäet ouat sen Wariolla peitetyt/ ia henen Oxillans ne Jumalan Cedrinpuudh.
Ps 80:12 Sine vlosleuitit henen wesans haman Meren asti/ ia henen warwns haman * Wirdhan tyge.
Ps 80:13 Mixis sis serghit henen Aitans/ ette sen repiuet caiki ohitzekeupiet.
Ps 80:14 Se Metzesica ombi sen ylescaiuanut/ ia ne Pedhot ouat sen poiskaluonuet.
Ps 80:15 Jumala Zebaoth käenne sis sinuas/ alascatzo Taiuahast/ ia näe site/ ia etziskele täte Winapuuta.
Ps 80:16 Ja pidhe se kijndiest/ ionga sinun Oikia kätes istuttanut on/ Ja iongas sinulles luiasti vlosualinut olet.
Ps 80:17 Catzo sihen ia nuctele/ Ette sijte poltamisest ia repimisest iocu Loppu tulis.
Ps 80:18 Sinun kätes warielkon sen sinun Oikian kädhes Canssan/ Ja ne Inhimiset iotcas sinulles luiasti vloswalinut olet.
Ps 80:19 Nin eipe me sinusta poismene/ szoo meite eleuen/ Nin me sinun Nimees auxenihwdham.
Ps 80:20 HERRA Jumala Zebaoth lohuta meite/ ia anna sinun Casuos paista/ nin me autetuxi tulemma.

Se Cwdes Ölucu.

LXXXI. Psalmi

Teme Psalmi weisattin Maiain Juhlisa/ sixi Egiptin/ lechtemisen muistoxi/ Ja on yxi Manaus coco Seurakunnalle/ sijte Ensimeisen/ Keskyn Opetoxest. Ette se ainoa Jumala tule cumarta/ ioca wissille Todhistoxilla ia Sanalla itzens ilmoitti/ seke sijnä/ ette hen Israelin Canssan Egiptist vloswei/ ette Nytt telle aialla/ quin hen Poicans lehetti/ ia Pyhen Hengen annoi.
Telle Manauxella liseten lopusa/ kesky Paranoxesta.

Ps 81:1 Githithin päle edelweisattapa/ Assaphin.
Ps 81:2 VEisacat iloisast Jumalalle/ ioca meiden Wäkewydhen on/ Ihastucat Jacobin Jumalalle.
Ps 81:3 Ottacat ne Psalmit ia toocat Trummut/ Lustiliset Candelet Psaltarin cansa.
Ps 81:4 Soittacat Pasunilla Udescuus/ meiden Lectimaianne Juhla peiuene.
Ps 81:5 Sille se on yxi Tapa Israelis/ Ja sen Jacobin Jumalan yxi Oikius.
Ps 81:6 Sen hen pani Josephis ydhexi Todhistoxexi/ coska he Egiptin maalda vloslexi/ ia Oudhon Kielen cwlluet olit.
Ps 81:7 Ja hen oli heiden Olcans coormasta wapactanut/ ia heiden Kädhens pääsit Tijlie tekemest.
Ps 81:8 Coska sine Tuskasas minua auxeshwsit/ nin mine autin sinua/ Ja cwldelin sinua coska Twlispä sinun ylitzes langesi/ ia coettelin sinua Rijtawedhes. Sela.
Ps 81:9 Cwle minun Canssan/ Mine tadhon todhista sinun seasas/ Israel sinun pite minua cwleman.
Ps 81:10 Ettei sinun seasas iocu mucalainen Jumala olisi/ ia ettei sine iotakan Wierast Jumalat cumardha.
Ps 81:11 Mine olen se sinun HERRAS Jumalas/ ioca sinun Egiptin maalda vloswein/ Leuite Sws/ nin mine sen teuten.
Ps 81:12 Mutta minun Canssani ei cwllut minun Ändeni/ ia Israel ei totellut minua.
Ps 81:13 Nin mine laskin heite heiden sydhemens pahutehen/ Ette he waellaisit Neuuonsa ielkin.
Ps 81:14 Jos minun Canssani cwlisi minua/ Ja Israel minun Teisseni keuisi.
Ps 81:15 Jwripian mine heiden Wiholisens alaspainaisin/ ia minun käteni ylitze heiden Wainolistens kendeisin.
Ps 81:16 Ja iotca HERRA wihauat/ huckan he pyrkeuet hende wastan/ Mutta heiden Aicans olisi ijancaikisesta pysyue.

Ps 81:17 Ja mine roockisin heite parahilla Nisuilla/ Ja Hunaialla Calliosta rauitzisin heite.

LXXXII. Psalmi

Ombi yxi raskas vchkaus sen Esiuallan wastan/ ioca wircans vnottapi/ Waan haaskauat wallans Kieuhie sortadhen/ Ja Rickautta culuttauat heiden irtaudhesans.
Nin hen hirmuisesta kekepi/ ette ne pahat Tyrannit pite huckuman/ ninen Jumalisten Lohutoxexi.
Mutta ette hen Esiuallat Jumaloixi cutzupi/ sille se tapactui/ ette he ouat Jumalan Sädhyt Ro. 13.
Ja ette heiden pite Jumaliset Asiat toimittaman quin on/ Rauhan/ Souinon/ Hyuen Menon/ Ja Pahoia estemen ia rangaiseman.

Ps 82:1 Yxi Assaphin Psalmi.
Ps 82:2 JUmala seiso sijnä Jumalan Seurakunnassa/ Ja ombi Domari Jumaloiten seas.
Ps 82:3 Quincauuan te tadhotta wärin Domita/ ia sen Jumalattoman Personan modhon edelpanna? Sela.
Ps 82:4 Techket oikius sille Kieuhelle ia Öruoille/ Ja autacat ne Radholiset ia waiuaset oikiudhella.
Ps 82:5 Pelastacat sitä Ylencatzotua ia Kieuhe/ ia pästeket hende sen Jumalattoman wallasta.
Ps 82:6 Mutta euet he tottele/ eike Lucu pidhe/ he keuuet iäriestens pimeis/ Senteden teuty caiki Maan Perustoxet caatuman.
Ps 82:7 Mine tosin sanoin/ Te oletta Jumalat/ ia caiki tyyni sen Corkeiman Lapset.
Ps 82:8 Quitengin teuty teiden coolla ninquin Inhimisetki/ Ja ninquin iocu Tyranni hucutta.
Ps 82:9 Ylesnouse Jumala/ ia Domitze Maa/ Sille sine olet yxi HERRA ylitze caikein Pacanoidhen.

LXXXIII. Psalmi

Ombi samast Asiast quin se lxxx. Psalmi/ Jossa seurakunda rucolepi Tyranni/ Angarita ia Rateleuaisia wastan/ ia ette itze Jumala Pämiesten mielet hallitzis/ ia Ycteitzetcalut warielis.
Nin mös tesse rucollan/ Jumalan Canssan Wiholisi/ Tyrannein/ Eriseurain/ ia Tuimain Hengein wastan.

Ps 83:1 Yxi Assaphin Psalmi weisu.
Ps 83:2 JUmala ele ratki nin waikene/ Ja ele nin caiketi hiliainen ole/ Jumala ele site nin kersi.
Ps 83:3 Sille catzo/ sinun Wiholises kiuckuitzeuat/ ia iotca sinua wihauat/ ylendeuet päänse.
Ps 83:4 He piteuet caualat Joonet sinun Canssas wastoin/ ia Neuuolaskeuat sinun Salattuidhes wastoin.

Ps 83:5 Sanoden/ Tulcat/ ylesiurittacam heite/ nin ettei he ensingen Canssa olisickan/ Ettei Israelin Nimen päle sille muistellaisi.
Ps 83:6 Sille he ouat yximieliseste Kicurisa/ ia ydhen Souinon sinun wastas tehnyet.
Ps 83:7 Ne Edomitin ia Israelitin Maiat/ Ne Moabitin ia Hagariten.
Ps 83:8 Ne Gebaliterin/ Amoniterin ia Amalechitin/ Ne Philisteerit ynne ninen cansa Tirosa.
Ps 83:9 Assur ombi mös henens heihin lijttenyt/ ia auttaman Lothin Lapsia. Sela.
Ps 83:10 Teghe nijlle ninquin Midianiterin/ Ninquin Sisseran/ ninquin Jabin sen Kison oijan tykene.
Ps 83:11 Jotca mestattin Endorin tyge/ ia tulit Loaxi Maan päle.
Ps 83:12 Teghe heiden Päructinans ninquin Oreb/ ia Seeb/ Ja caiki heiden ylimeisens ninquin Sebah/ ia Zalmuna.
Ps 83:13 Jotca sanouat/ Me tadhoma ne Jumalan Hoonet meillen omista.
Ps 83:14 Jumala teghe heite ninquin Pörä/ Ninquin Corsi Twlen edes.
Ps 83:15 Ninquin yxi Culo/ ioca Metzen polta/ Ja ninquin yxi Liecki/ ioca Mäet ylessytytte.
Ps 83:16 Jwrinin wainoa heite sinun Twlispäälles/ ia hemmestyte heite sinun Tuiskuillas.
Ps 83:17 Teghe heiden Casuons teuten Häpielle/ ette he sinun Nimes ielken etzisit.
Ps 83:18 Häuetkeet ia hemmestykeet ijancaikisesta/ ia häpieen tulcoot ia huckucoot.
Ps 83:19 Nin he saauat tuta/ Ette sine Nimes cansa ainoaxi HERRAXI cutzutaan/ Ja se Ylimeinen caikessa Mailmasa.

LXXXIV. Psalmi

Teme Psalmi iaetan cachtia/ Sille ensin hen kijtte Jumalan Sanan/ Templin ia sen Palueluxen edheste/ ia hen mainitze quin se sangen hyue on/ iolla neite onopi/ Ette hen on Jumalan Honekunnainen. Seurakunda on ninquin iocu Pese/ ionga päle pyhe Hengi hauto vloskorittaman ia iellenssynnyttemen Jumalan poiat. Sijtte rucollan ette Jumala neite warielis etc.

Ps 84:1 Yxi Corachin Lasten Psalmi Githithin päle edelweisattapa.
Ps 84:2 QUinga rackahat ouat sinun Asumises/ HERRA Zebaoth.
Ps 84:3 Minun Sieluni ikeuöitze ia halapi HERRAN Esicartanoihin/ Minun Rumin ia Sielun iloitze sijnä eleueises Jumalas.
Ps 84:4 Sille ette Lindu on ydhen Hoonen leutenyt/ Ja se Peskynen henen Pesens/ cunga he Poicans laskeuat/ nimiten/ sinun Altaris HERRA Zebaoth/ Minun Kuningan ia minun Jumalan.

Ps 84:5 Autuat ouat ne iotca sinun Hoonesas asuuat/ he kijtteuet sinua ijancaikisesta. Sela.
Ps 84:6 Autuat ouat ne Inhimiset/ iotca sinun piteuet heiden Wäkenens/ ia sydhemestens sinun ielkes waeldauat.
Ps 84:7 Jotca sen idkunlaxon lepitzekeuuet/ ia tekeuet sielle Caiuoia/ Ja ne Opettaiat tuleuat monen Siugnausten cansa caunistetuxi.
Ps 84:8 He sauat ydhen Woiton sen toisen ielken/ Ette Homataisijn sen oikian Jumalan Zionis oleuan.
Ps 84:9 HERRA Jumala Zebaoth cwldele minun Rucouxen/ ota tete coruijs Jacobin Jumala. Sela.
Ps 84:10 Catzele sis Jumala meiden Kilpen/ catzo sinun Christuses waldakunnan päle.
Ps 84:11 Sille yxi peiue sinun Esicartanosas/ ombi parambi quin tuhat muall/ Ennen mine olisin Ouenwartia minun Jumalani Honessa/ quin cauuan asuisin ninen Jumalattomidhen Maioissa.
Ps 84:12 Sille se HERRA Jumala ombi * Auringoinen ia Kilpi/ HERRA andapi Armon ia Cunnian/ nijlle Hurskaille ei pidhe miteen pwttuman.
Ps 84:13 HERRA Zebaoth/ Autuas on se Inhiminen/ ioca sinun päles vskalta.

LXXXV. Psalmi

Tesse rucollan ette Jumalan wiha lackaisi/ Ja anopi sen totisen Opin/ wissit Jumalan palueluxet/ ia hyuet Jumaliset Opettaiat iellenssadha. Ja ette Pämiehet lakiat ia coctuliset olisit/ Ette Rauha ia Maan hedelme tulis. Mwtamat Waldakunnast neite ymmerteuet Hengelisil Tauoilla.

Ps 85:1 Yxi corachin Lasten Psalmi/ edelweisattapa.
Ps 85:2 HERRA sine quin muinen olit Armolinen/ sinun Maakundas coctan/ ia ne Fangit Jacobista/ lunastit.
Ps 85:3 Sine quin muinen olet andexiandanut sinun Canssas pahatteghot/ ia caiki heiden Synnins peittenyt. Sela.
Ps 85:4 Sine quin muinen lepytit caiki sinun wihas/ ia käensit sinuas/ sinun wihas iulmauxesta.
Ps 85:5 Lohutta meite Jumala meiden Wapactaian/ ia poiskäenne sinun wihas meiste.
Ps 85:6 Tadhocos sis ijancaikisesta wihastu meiden pälen? Eli vloswenytte sinun wihas Sucukunnasta Sucukundahan.
Ps 85:7 Etkös tadho meite iellenswirghotta? ette sinun Canssas sinussa iloitzisi?
Ps 85:8 HERRA osota meille sinun Armos/ ia auta meite.
Ps 85:9 Josko mine cwlisin mite HERRA Jumala puhune/ Ette hen Rauhan lupaisi henen Canssallens ia henen Pyhillens/ Ettei he ychtengen Hulluteen langeisit.

Ps 85:10 Quitengin ombi henen Apunsa ninen tykene/ iotca hende pelkeuet/ Ette meiden Maalla Cunnia asuis.
Ps 85:11 Ette Laupius ia Totuus keskenens coctaisit/ Wanhurskaus ia Rauha heidens swtaandaisit.
Ps 85:12 Ette Totuus Maasta yleswesoisi/ Ja Wanhurskaus Taiuahast alascatzois.
Ps 85:13 Ette meille mös se HERRA hyuin tekis/ ia meiden Maan henen hedhelmens annaisi.
Ps 85:14 Ette Wanhurskaus sijttekin henen edhesens pysyis/ ia saisi henen Oikian keumisens.

LXXXVI. Psalmi

Joca on sangen palaua ia halulinen/ ette hen wapatetuxi tulis Tuskistans ia wiholisistans/ Ja ei hen loota mingen ansions/ waan sulan Jumalan armon ia Laupiudhen päle/ ionga caltainen eikengen ole.
Ja rucolepi sijnä vskalluxes pysymen/ ionga Sanan hen sarnapi/ wimein hen kijtte/ ette Jumala hende cwlellut oli.

Ps 86:1 Yxi Dauidin Rucous.
Ps 86:2 CAllista HERRA sinun Coruas ia cwldele minua/ Sille mine olen Radholinen ia Kieuhe.
Ps 86:3 Ketke minun Sielun/ sille mine olen pyhe/ Auta minua minun Jumalan sinun Paluelias/ ioca itzeni sinun päles lootan.
Ps 86:4 HERRA ole minun Armolinen/ Sille mine hudhan ylipeiue sinun tyges.
Ps 86:5 Ilahuta sinun Paluelias sielu/ Sille sinun ielkes HERRA mine ikeuöitzen.
Ps 86:6 Sille sine HERRA olet Hyue ia Armolinen/ ia ricas Laupiudhesta caikille/ iotca sinua Auxenshwtauat.
Ps 86:7 Ymmerdha HERRA minun Rucouxen/ ia wariota minun Rucouxeni äniste.
Ps 86:8 Tuskasani mine sinua auxenihwdhan/ ettes sis minua cwldelisit/ HERRA ei ole yxiken Jumaloissa sinun caltaises/ ia eikengen ole/ ioca nin tedhä taita quin sine.
Ps 86:9 Caiki sis Pacanat iotcas tehnyt olet/ pite tuleman ia cumartaman sinun edeses HERRA/ ia sinun Nimees cunnioitzeman.
Ps 86:10 Ette sine nin swri olet/ ia teet Imeite/ ia sine olet yxinens Jumala.
Ps 86:11 Osota minulle HERRA sinun Ties/ ette mine waellaisin sinun Totudhesas/ Kinipidhe minun Sydhemen sijnä Ydhes/ ette mine sinun Nimes pelkeisin.
Ps 86:12 Mine kijten sinua HERRA minun Jumalan caikesta sydhemesteni/ ia cunnioitzen sinun Nimees ijancaikisesta.
Ps 86:13 Sille sinun Hywydhes ombi swri minun päleni/ ia sine olet pelastanut minun Sieluni sijte syuimest Heluetiste.

Coska Sydhemet pelkeuet Jumalan wiha/ syndiens teden/ ia tundepi Cooleman haikiudhen/ Jumalan Domiosta/ ia Heluetin hirmusudhen. Ja adhistetaan omastiedhos ia tunnos/ Epeuskoon langeman/ ninquin ei misseken Lohutosta olis/ silloin nein tule rucoella. Jonga caltaiset Psalmit mös ouat. vi. xxii. xxx. xxxi.

Ps 88:1 HERRA Jumala minun Wapactaian/ Mine hwdhan öölle ia peiuelle sinun edhesses.
Ps 88:2 Anna minun Rucouxen sinun etees tulla/ Callista sinun Coruas minun Hwtoni poleen.
Ps 88:3 Sille minun Sielun ombi surkiutta teunens/ ia minun Elemen on iuri liki Heluettite.
Ps 88:4 Mine olen aruattu ninen caltaisexi/ iotca Heluettijn meneuet/ Mine olen ninquin se Mies/
iolla ei ychten Apua ole.
Ps 88:5 Mine macan ylenannettu ninen Coollutten seas/ ninquin ne Haauoitut/ iotca Haudhasa macauat/
ioita et sine sillen muista/ ia iotca sinun kädhestes poiseroitetut ouat.
Ps 88:6 Sine olet minun alaspainanut sihen alemaisen Caiuohon/ pimeytehen ia syueytehen.
Ps 88:7 Sinun hirmusudhes adhistapi minua/ ia packopi minua sinun Alloilas. Sela.
Ps 88:8 Cauuas sine poiseroitit minun ysteueni minusta/ sine olet minun tehnyt heillen Cauhistoxexi/
mine macan fangittuna/ ettei mine woi vlospäste.
Ps 88:9 Minun Casuoni ombi surkia Radholisudhen teden/ HERRA/ mine sinua iocapeiue auxenihwdhan/
Mine vlosoienan käteni sinun polees.
Ps 88:10 Teekös sis Ihmeit ninen Coollutten seasa? Eli ylesnouseuatko ne Coolluet sinua kijttemehen? Sela.
Ps 88:11 Yleslukeneco iocu Haudhoissa sinun Hywyttes? ia sinun Wacuttas cadhotuxesa.
Ps 88:12 Tutahango sinun Ihmees pimiesse? Eli sinun Wanhurskaudhes sijnä Maasa/ iossa caiki vnhotetaan?
Ps 88:13 Mutta mine hwdhan sinun tyges HERRA/ ia minun Rucouxen tule warahan sinun etees.
Ps 88:14 Mixis HERRA poisheittet minun Sielun/ ia peitet sinun Casuos minulda?
Ps 88:15 Mine olen Radholinen ia wäetöin/ ette mine nin poishylietty olen/ Mine kersin sinun Hirmuisuttas/
ette mine lehes epelisin.
Ps 88:16 Sinun iulmauxes minun ylitzeni keuuet sinun pelkeyxes minua likisteuet.
Ps 88:17 Ne minun ymberilaskeuat iocapeiue ninquin Wesi/ ia ynne minua ymberipiritteuet.
Ps 88:18 Sine teet ette minun Ysteueni ia Lehimeiseni/ ia minun Tuttauani wedhexet cauuas minusta/
sencaltaisen Surkiudhen teden.

LXXXIX. Psalmi

Coska Sydhemet pelkeuet Jumalan wiha/ syndiens teden/ ia tundepi Cooleman haikiudhen/ Jumalan Domiosta/ ia Heluetin hirmusudhen. Ja adhistetaan omastiedhos ia tunnos/ Epeuskoon langeman/ ninquin ei misseken Lohutosta olis/ silloin nein tule rucoella. Jonga caltaiset Psalmit mös ouat. vi. xxii. xxx. xxxi.

Ps 88:1 HERRA Jumala minun Wapactaian/ Mine hwdhan öölle ia peiuelle sinun edhesses.
Ps 88:2 Anna minun Rucouxen sinun etees tulla/ Callista sinun Coruas minun Hwtoni poleen.
Ps 88:3 Sille minun Sielun ombi surkiutta teunens/ ia minun Elemen on iuri liki Heluettite.
Ps 88:4 Mine olen aruattu ninen caltaisexi/ iotca Heluettijn meneuet/ Mine olen ninquin se Mies/ iolla ei ychten Ap

LXXXIX. Psalmi

On yxi Jalo Ennustos Christusesta ia henen Waldakunnastans/ ioca seisopi Euangeliumin sarnamises/ Jossa

Jumalan Armo ia Laupius/ ia se Dauidhille ia Esijsille luuattu Siugnaus/ iulghistetaan.
Senteden hen hokepi site Dauidin Siemenen Lupausta/ quin on ijancaikinen. Sille ettei sanottu ollu Dauidin rumilisesta Waldaku'nasta/ Waan Christusest ia henen Seurakunnastans/ Sille se aialinen Juttain Walta io lackaisi.
Mutta quitengin Engeli totta Christusest sanoi. Luce. i. Henen pite istuman Dauidin Stolin päle. etc.
Nin mös ennustetan Juttain moninaisist Rangaistoxist/ fangiudhest etc. heide' syndeins ia Jumalan Lain ylitzekeumisen teden. Ja wimein hen nijste helpo ia Apua rucolepi.

Ps 89:1 Yxi Ethanin/ sen Esrahiten Opetus.
Ps 89:2 MIne tadhon weisata HERRAN Armoista ijancaikisesta/ ia henen Totudhens ilmoitta swni cansa/ sughusta sucuhun.
Ps 89:3 Ja sanon nin/ Ette ydhen ijancaikisen Armon pite yleskeumen/ Ja sine vscolisest pidhet sinun Totudhes * Taiuassa.
Ps 89:4 Mine olen ydhen Lijton tehnyt minun Ulosualittudheni cansa/ Mine olen Dauidille minun Paluelialleni wannonut.
Ps 89:5 Haman ijancaikisudheen mine saattan sinulle Siemenen/ ia rakenan sinun Stolis sughusta sucuhun. Sela.
Ps 89:6 Ja ne Taiuaat HERRA pite ylistemen sinun Ihmeites ia sinun Totuttas/ ninen Pyhein Seurakunnas.
Ps 89:7 Sille cuca taita Piluisse HERRAN wertautta? Ja cuca HERRAN caltainen on Jumaloitten lasten seas?
Ps 89:8 Jumala on sangen wäkeue ninen Pyheins Cocouxissa/ ia ihmelinen ylitze caikein nijdhen/ iotca henen ymberillens ouat.
Ps 89:9 HERRA Jumala Zebaoth/ cuca on ninquin sine yxi wäkeue Jumala? ia sinun Totudhes on sinun ymberilles Sine wallitzet ylitze sen hymeueisen Meren/ Sine hilitzet ne paisuuaiset Allot.
Ps 89:10 Sine löödh Rahabin cooliaxi/ Sine haiotat sinun Wiholises sinun vrhollisel Käsiuardhellas.
Ps 89:11 Taiuas ia Maa on sinun/ Sine olet perustanut Maan pirin/ ia mite sijnä siselle on.
Ps 89:12 Pohian ia Etelen olet sine loonut/ Thabor ia HErmon ihastuuat sinun Nimehes.
Ps 89:13 Sinulle ombi waldainen Käsiuarsi/ wekeue on sinun kädhes/ ia Corkia on sinun Oikiakätes.
Ps 89:14 Wanhurskaus ia Domio on sinun Stolis wahuistos/ Armo ia Totuus ouat sinun Casuos edes.
Ps 89:15 Autuas on se Canssa/ ioca taita ihastuua/ HERRA/ heiden pite waeldaman sinun Casuos walkiudhesa.
Ps 89:16 Heiden pite iocapeiue iloitzeman sinun Nimestes/ ia sinun Wanhurskaudhesas cunnialliset oleman.

Ps 89:17 Sille sine olet heiden Wäkewydhens kerskaus/ Ja sinun Armos cautta/ sine meiden Saruen ylesnostat.
Ps 89:18 Sille HERRA ombi meiden Kilpen/ Ja se Pyhe Israelis ombi meiden Kuningan.
Ps 89:19 Silloin sine puhut Näwyse sinun Pyhilles/ Ja sanoit.
Ps 89:20 Mine olen ydhen Kempin ylesherättenyt/ ionga auttaman pite/ Mine olen ylescorghottanut Ydhen Uloswalitun Canssasta.
Ps 89:21 Mine olen leutenyt minun Palueliani Dauidin/ Mine olen henen woidhellut minun Pyhen Öliuni cansa.
Ps 89:22 Minun käteni pite henen ylespitemen/ ia minun Käsiuarteni hende wahuistaman.
Ps 89:23 Ei pidhe wiholiset hende ylitzeuoittaman/ Ja ne Wääret ei pidhe hende alassulloman.
Ps 89:24 Waan mine tadhon henen Wiholisens lödhe henen edestens/ ia iotca hende wihauat/ mine tadhon waiuata.
Ps 89:25 Mutta minun Totudheni ia Armoni pite henen tykenens oleman/ Ja henen Saruens pite minun Nimeheni ylesnostettaman.
Ps 89:26 Mine tadhon asetta henen Kätens Merehen/ ia henen Oikiakätens Wirtoihin.
Ps 89:27 Nein henen pite minua cutzuman/ Sine olet minun Iseni/ Minun Jumalani ia Turuani/ ioca minua autta.
Ps 89:28 Ja mine tadhon asetta henen Esicoisexi/ Caickeincorkeimaxi Kuningasten seas Maan päle.
Ps 89:29 Iiancaikisesta mine tadhon henelle minun Armoni tedhelepite/ Ja minun Lijttoni pite henelle wahuan oleman.
Ps 89:30 Mine tadhon henelle ijancaikisen Siemenen anda/ Ja henen Stolins ylöspite/ nincauuan quin Taiuat pysyuet.
Ps 89:31 MUtta ios henen Lapsens minun Lakini ylenandauat/ Ja euet waella minun Oikiudhessani.
Ps 89:32 Jos he minun Sätyni riuauat/ ia euet minun Keskyeni pidhe.
Ps 89:33 Nin mine tadhon heiden Synnins Witzalla rangaista/ Ja heiden Pahatteghonsa haauoilla.
Ps 89:34 Mutta minun Armoiani en tadho/ Heneste poiskäendä/ engä salli minun Totudheni wilpistelle.
Ps 89:35 Em mine tadho minun Lijttoni riuata/ ia mite minun Suustani vloskeunyt on/ em mine tacaperinwedhe.
Ps 89:36 Widhoin mine olen wannonut minun Pyhydheni cautta/ Em mine tadho Dauidin edes waledhella.
Ps 89:37 Henen siemenens pite ijancaikisesta oleman/ Ja henen Stolins minun edesseni ninquin Auringoinen.
Ps 89:38 Ja ninquin se Cw/ pite henen wahuistettaman ijancaikisesta/ Ja ninquin se Todhistos piluis wissin oleman. Sela.

Ps 89:39 WAan nyt sine poissöxet ia poisheitet/ Ja wihastut sinun woidheltus cansa.
Ps 89:40 Sine seriet sinun Paluelias Lijton/ ia alastallat henen Crununs mahan.
Ps 89:41 Sine ricot henen Murinsa/ Ja annat henen Linnansa seriette.
Ps 89:42 Hende raateleuat caiki ne ohitzekeuueiset/ Hen on tullut/ henen Naburillens Nauroxi.
Ps 89:43 Sine yleskorghotat henen Wiholistens Oikiankädhen/ Ja ilahutat caiki henen wainolisens.
Ps 89:44 Henen Miecans woiman sine olet mös poisottanut/ ia et sine salli henen woitta sodhassa.
Ps 89:45 Sine häuitit henen Puchtaudhens/ ia paiskat henen Stolins Maan päle.
Ps 89:46 Sine lyhennet henen Norudhens aiat/ Ja peitet henen häpien cansa. Sela.
Ps 89:47 HERRA/ quincauuan sine tadhot ratki sinus nin salata? Ja annat sinun Hirmudhes pala ninquin Tulen?
Ps 89:48 Muista/ quinga lyhyt minun Elemen on/ Mixis tadhot caiki Inhimiset huckan loodhuxi saatta?
Ps 89:49 Cussa on iocu quin elepi/ ia ei näe Coolematta? Joca Sielunsa Heluetin käsiste pelastapi? Sela.
Ps 89:50 HERRA/ cussa ouat sinun entiset Armos? Jotcas Dauidhille wannonut olet sinun Totudhesas?
Ps 89:51 Muista HERRA sinun Palueliadhes pilcan päle/ Jonga mine cannan helmassani/ caikista nin monista Canssoista.
Ps 89:52 Joilla HERRA sinun Wiholises sinua pilcauat/ Joilla he pilcauat ia Jalghoillans tallauat sinun Christuses.
Ps 89:53 Kijtetty olcohon HERRA ijancaikisesta/ AMEN/ AMEN.

XC. Psalmi .

Yxi Mosesen/ sen Jumalan Miehen/ Rucous. Jossa mainitan/ anotan/ ia Walitetaan meiden turmelun Loonnon polesta/ ia temen Elemen surkeimast waiuast. Ja osotetaan ette seke Perisyndi/ ette mwdh Ricoxet/ ouat ninen caikein Pääsyyt ia wiat. Joista caikista Pahoista/ tesse osotetaan/ ette me sulasta Jumalan Armosta/ sen luuattun Christusen tedhen/ wapadhetuxi tulema.
Sille tesse rucollen/ ette hen tenne leheteteisijn. Waan Lopusa rucollan/ ette Jumala itze hallitzis Waldakunnat/ Kircot eli Seurakunnat warielis/ ia Honen hallitoxen siugnaisi.

Ps 90:1 HERRA Jumala sine olet meiden Turuan/ sughusta sucuhun.
Ps 90:2 Ennenquin woret olit/ eli Maa/ ia Mailma loodhuxi tuli/ Sine olet Jumala ijancaikisudhesta ijancaikisehen.
Ps 90:3 Sine ioca lasket Inhimiset colemahan/ ia sanot/ Tulcat iellens te Inhimisten Lapset.

Ps 90:4 Sille tuhat Aijastaica ouat sinun edeses/ ninquin yxi Peiue ioca Eilen edesioutui/ Ja ninquin yxi Ön wartius.
Ps 90:5 Sine lasket heite poiswotaman ninquin Cosken/ ia ouat ninquin yxi Uni/ Ninquin iocu Roho/ ioca iuri lackamastu.
Ps 90:6 Joca warahin cucoista/ ia nopiasta quiua/ Ja Echtona poisleicataan/ ia quiuettupi.
Ps 90:7 Sen teke sinun wihas/ ette me nin hucumma/ Ja sinun Hirmusudhes/ ette me nin ekiste tälde temmatamme.
Ps 90:8 Sille meiden Pahatteghot sine asetat etees/ Meiden tundemattomat Synnit walkiahan sinun Casuos eteen.
Ps 90:9 Senteden culuuat caiki meiden peiuet matkahans/ sinun Wihas cautta/ Meiden woodhet pikemin loppuuat quin iocu Jaritos.
Ps 90:10 Meiden Eliaicam pysypi Seitzemenkymmende wootta/ taicka eninneki Cadhexankymmende wootta/ Ja quin se parahin on ollut/ nin on se Tuska ia Töö ollut/ Sille se pian poismenepi/ ninquin me poislenneisin.
Ps 90:11 Mutta cuca sen usko/ ette sine nin raskasti wihastut/ Ja cuca itzens pelke/ sencaltaisen sinun Hirmusudhes teden?
Ps 90:12 Totuta meite aiatteleman/ ette meiden pite cooleman/ senpäle ette me ymmerteueisexi tulisimma.
Ps 90:13 HERRA käenne sis itzes taas meiden poleen/ Ja ole sinun Palueliais armolinen.
Ps 90:14 Teutte meite pian sinun Armollas/ Nin me tadhom riemuita ia iloita caikin meiden Elinaicanna.
Ps 90:15 Ilahuta nyt meite iellens/ Ettes meite nin cauuan waiuanut olet/ Senuoxi ette me nin cauuan Onnettomut kersineet olema.
Ps 90:16 Osota sinun Palueliailles sinun Teghos/ ia sinun Cunnias heiden Lapsillens.
Ps 90:17 Ja HERRA meiden Jumalan olcohon meillen suloinen/ ia teutekön meiden kätenne Teghot meiden cansan/ Ja/ meiden kättemme Teghot hen päätteken.

XCI. Psalmi .

On sangen ialo Lohutos/ Ette iotca HERRAN päle turuauat/ ia henen pyhen Lupauxijns loottauat/ tukeeuat ia harniskoitzeuat/ ne Jumalalda/ Tuskissa warieldaan ia autetaan.
Sille ette Tesse usko Jumalan päle/ caikinaisis hädhisse/ opetetaan. Mutamat lwleuat temen Psalmin oleuan sijte Ruttotaudhist (2. Reg. 24.) Dauidin Synnein teden/ Canssan secan lehetetyn. Jolla ne Jumaliset heitens pite/ sijnä hädhes/ lohuttaman.

Ps 91:1 JOca sen Corkeiman warieluxes istupi/ Ja sen Caickiualtian warion alla wipypi.
Ps 91:2 Hen sanopi HERRALLE/ Minun Toiuon/ ia minun Linnan/ minun Jumalan/ ionga päle mine vskallan.
Ps 91:3 Sillä hen pelastapi minun sijte Weijuuen Paulast/ ia sijte wahingolisesta Ruttotaudhista.
Ps 91:4 Henen pite Kynillens sinua warioman/ ia sinun Turuas pite oleman henen Sijpeins alla/ Henen Totudhens ombi Keihes ia Kilpi.
Ps 91:5 Ettei sine pelkeisi sijte Öen Cauhistoxest/ ia nijste Noolista/ iotca Peiuelle lendeuet.
Ps 91:6 Sijte Ruttotaudhista ioca pimeisse iskepi/ Ja sijte Sairaudhest quin Polipeiuelle raatelepi.
Ps 91:7 Waicka tuhatta langeisit sinun siwulles/ ia Kymmenen Tuhatta sinun Oikialles/ Nin eipe sen pidhe sinuhun sattuman.
Ps 91:8 Ja tosin sinun pite Silmilles sinun Lustis näkemen/ ia catzoman quinga sen Jumalattoman se costetaan.
Ps 91:9 Sille ette se HERRA ombi sinun Toiuos/ Se Ylimeinen ombi sinun Turuas.
Ps 91:10 Eipe miten paha sinua cochta/ Ja ei ychten Witzausta pidhe sinun Maias lehestymen.
Ps 91:11 Sille hen on keskynandanut henen Engelillens sinusta/ Ette he sinua ketkeuet caikissa sinun Teisses.
Ps 91:12 Ette heiden pite käsisens sinun candaman/ Ettei sine Jalkas iongun Kiueen louckaisi.
Ps 91:13 Jalopeuran ia Kykermen päle sinun pite keumen/ Ja tallaman sen Nooren Jalopeuran ia Lohikermen päle.
Ps 91:14 Ette hen minua halasi/ Nin mine henen vlospästen/ Hen tundepi minun Nimeni/ Senteden mine warielen hende.
Ps 91:15 Hen minua auxenshwta/ Sille mine hende cwldelen/ Henen tykenens mine olen Tuskassa/ sielde mine henen poistemman/ ia saatan henen Cunniahan.
Ps 91:16 Mine tadhon rauita henen pitkelle Iielle/ ia osotan henelle minun Terueyteni.

XCII. Psalmi .

On yxi Kijtossana teunens Lohutosta/ Ette Jumala Seurakundans ia Jumalisens warielepi/ Ja ne Jumalattomat cadhotta/ esquinga he ennen cucoistit.

Ps 92:1 Yxi Psalmi Sabbathin peiuelle weisattapa.
Ps 92:2 HYue ombi HERRA kijtte/ Ja Kijtostweisata sinun Nimelles caikein Ylimeinen.
Ps 92:3 Amulla iulghista sinun Armos/ ia Echtona sinun Totuttas.
Ps 92:4 Kymmenenkielten ia Psaltarin päle/ leikitteis Candelein päle.

Ps 92:5 Sille sine ilahutit minua HERRA weisaten sinun Teghoistas/ Ja mine kerskan sinun Kätes Töite.
Ps 92:6 HERRA/ quinga sinun Teghos nin swret ouat?
Ps 92:7 Sinun Aiatuxes ouat nin ylen syuet.
Ps 92:8 Yxi hullu eipe site usko/ Ja yxi Tompeli eipe nijte ymmerdhä.
Ps 92:9 Ne Jumalattomat wiherteuet ninquin Roho/ Ja ne Pahoijntekiet cukoistauat caiki/ sihenasti quin he huckuuat ijancaikisesta.
Ps 92:10 Mutta sine HERRA olet se Corkein/ ia pysyt ijancaikisesta.
Ps 92:11 Sille catzo/ sinun Wiholises HERRA/ catzo/ sinun Wiholises pite catoman/ ia caiki Pahointekiet pite haiotetuxi tuleman.
Ps 92:12 Mutta minun Sarueni pite ylescorghotetuxi tuleman ninquin ydhen Yxisaruisen/ Ja mine woidhellan toorella Oliulla Ja minun Silmeni pite lustins näkemen minun wiholisteni päle. Ja minun Coruani pite lustins cwleman nijste Pahoista/ iotca heitens minua wastan asettauat.
Ps 92:13 Sen Wanhurskan pite wihertemen ninquin Palmupuun/ Henen pite casuaman ninquin Cedrinpu Libanon päle.
Ps 92:14 Jotca istutetut ouat sijnä HERRAN Honees/ heiden pite meiden Jumalan Cartanoissa wihertemen.
Ps 92:15 Ja wiele heiden pite wanhudhessans wesoiman/ hedhelmeitzemen ia toorechtuman.
Ps 92:16 Ette heiden pite iulghistaman/ Ette HERRA nin hurskas on/ Minun Turuan/ Ja ei ole henesse wärytte.

XCIII. Psalmi .

On yxi Ennustos Christusen Waldakunnast/ ylitze' caiken Mailman pirin leuitetteue/ sen Pyhen Euangeliumin sarnan cautta/ ioca onopi Jumalan woima caikille vskouille Terueydhexi/ jonga cautta hen Mailmasa wallitze. Jolla hen mös Seurakunnans pyhitte. Johan. 15. Nyt te oletta puctat/ Sanan teden. etc.
Ja waicka Perkele ia Mailma/ ninquin hirmuiset Meren allot ia ilmat/ site wastan kiuckuitzeuat/ quitengi se Kuningas ia Waldakunda ijancaikisesta pysyuet.

Ps 93:1 HERRA ombi Kuningas/ ia ialost caunistettu/ HERRA ombi caunistettu/ ia on alcanut ydhen Waldakunnan/ nin leuielde quin Mailma on/ Ja sen walmistanut/ ette sen pite pysymen.
Ps 93:2 Sijte aiasta sinun Stolis seiso wahwana/ Sine olet ijancaikinen.
Ps 93:3 HERRA/ ne Wesicosket ylespaisuuat/ ne Wesicosket ylespaisuttauat heiden pauhinans/ Ne Wesicosket ylespaisuttauat heiden Culiunssa.
Ps 93:4 Ne Wedhelnallot meresse ouat swret/ Ja pauhuuat hirmuisesta/ Mutta se HERRA wiele wäkeuembi on

Corkiuxes.
Ps 93:5 Sinun Sanas ombi yxi oikia Oppi/ Pyhitös ombi sinun Hones caunistos ijancaikisesta.

XCIV. Psalmi .

On yxi Rucous ninen Ulcocullattudhen/ Wärein Opettaiadhen ia Tyrannein wastan/ iotca ne Jumaliset sortauat ia alaspainauat/ Ette he huckuisit ia ne Jumaliset tulisit wapadhexi.

Ps 94:1 HERRA Jumala ionga ne Costot ouat/ Jumala ionga ne Costot ouat/ selkiesti itzes näytä.
Ps 94:2 Yleskorghota sinuas sine Mailman Domari/ maxa nille Coreille mite he anssaineet ouat.
Ps 94:3 HERRA/ he quincauuan pite ne Jumalattomat/ HERRA quincauuan pite ne Jumalattomat pramaman?
Ps 94:4 Ja nin ylpiest puhuman/ ia caiki Pahointekiet heitens nin kerskaman.
Ps 94:5 HERRA/ he alaspolkeuat sinun Canssas/ Ja Sinun Perimises he waiuauat.
Ps 94:6 Lesket ia Mwcalaiset he tappauat/ ia ne Oruoit he colettauat.
Ps 94:7 Ja sanouat/ Eipe HERRA site näe/ Ja se Jacobin Jumala ei site tottele.
Ps 94:8 Merkitke sijs te Hullut Canssan seas/ ia te Tyhmet/ coska te wijsaaxi tuletta?
Ps 94:9 Se quin Coruan istuttanut on/ eikö henen pidheis cwleman? eli ioca silmen loi/ eikö henen pidheis näkemen?
Ps 94:10 Joca ne Pacanat curitta/ eikö henen pidheis rangaiseman? Joca Inhimisen opetta mite he tieteuet.
Ps 94:11 Mutta se HERRA tietepi Inhimisten Aiatoxet/ Ette he turhat ouat.
Ps 94:12 Autuas on se ionga sine HERRA curitat/ ja opetat henen sinun Lais cautta.
Ps 94:13 Ette henelle Kersimus olis/ coska wastoin keupi/ Sihenasti quin sille Jumalattomalle Hauta walmistetuxi tule
Ps 94:14 Sille eipe HERRA poisheite henen Canssans/ eli ylenanna henen Perimistens.
Ps 94:15 Sille Oikiudhen pitä sijttekin Oikiudhen oleman/ Ja sille caiki hurskat Sydhemet tygelangeuat.
Ps 94:16 Cuca seisopi minun cansani nijte Pahoia wastan? Cuca astupi minun tykeni ninen Pahointeckiedhen wastan?
Ps 94:17 Ellei HERRA minua auttaisi/ Nin minun Sielun lehes macaisi sijnä Hiliasudhes.
Ps 94:18 Mine sanoin/ Minun Jalcan ombi horiunut/ wan sinun Armos HERRA/ minun ylespiti.
Ps 94:19 Minulla oli palio suru sydhemesseni/ Mutta sinun Lohutoxet ilahutti minun Sieluni.
Ps 94:20 Eipes coskan mielistyt tosin sen wahingolisen Stolin cansa/ Joca Lain heijusti vlostoimitta.
Ps 94:21 He hangitzeuat heitens sen Wanhurskan Sielua wastan/ Ja domitzeuat wighattoman weren.

Ps 94:22 Mutta HERRA ombi minun Warieluxen/ Minun Jumalan ombi minun Uskalloxeni turua.
Ps 94:23 Ja henen pite heiden Wärydhens costaman/ ia pite heite hucuttaman heiden Pahudhens teden/ HERRA se meiden Jumalan pite heite hucuttaman.

XCV. Psalmi .

Teme on yxi Ennustos Christusesta ia henen Waldkunnastans/ Ja yxi Manaus/ ette Me temen Kuningan cwlisim/ Ellei se tapachtu/ nin eipe Me/ sihen ijancaikisen Elemen Lepoon/ siseltule/ Ninquin eike mös Esijset sihen luuatun Cananin mahan/ cangiudhens teden/ siseltulluet/ waan Coruesa poiscoolit.
Sille ette me olema Christusen oma Lauma/ ionga teden hen caiki loonut on. Ja se Epistola Ebreerin tyge temen Psalmin ialosti ia auaralda vlostoimittapi.

Ps 95:1 TUlcat/ weisacam HERRALLE/ ia iloitkam meiden Autuudhen Turuan edes.
Ps 95:2 Ennettekem henen Casuonsa Kijtoxesa/ ia henelle riemuitkam Psalmeissa.
Ps 95:3 Sille HERRA on yxi swri Jumala/ ia yxi swri Kuningas ylitze caikia Jumaloita.
Ps 95:4 Sille henen Kädhesens ombi miteikenens Maa canda/ Ja ne Woren Cuckulat ouat mös henen.
Ps 95:5 Sille henen ombi Meri/ ia hen on sen tehnyt/ ia henen Kädhens ouat sen Carkian walmistanuet.
Ps 95:6 Tulcat/ cumartacam/ ia poluillen langetkam/ ia mahanlaskecam HERRAN meiden Loian eteen.
Ps 95:7 Sille hen on meiden Jumalan/ ia me henen Elatus Canssans/ ia henen Kättens Lauma.
Ps 95:8 Tenepene/ Jos te henen Änens cwletta/ nin elket padhuttaco teiden Sydhemiten/ Ninquin Meribas tapachtui/ Ninquin Massas iochtui Coruesa.
Ps 95:9 Jossa teiden Iset minua kiusasit/ coettelit minua/ ia neit möös minun Teconi.
Ps 95:10 Ette mine neliekymende Aiastaica waiua kersin teste Canssasta/ ia sanoin/ Se on sencaltainen Canssa/ ionga Sydhemet aina Willitiete tactouat. Ja iotca minun Tieteni euet tactonuet oppia.
Ps 95:11 Joille mine wannoin minun Wihoissani/ Ei pidhe heiden minun Lepohoni siseltuleman.

XCVI. Psalmi .

On samast Asiast/ quin Se entinen Psalmi/ Christusest ia henen Waldakunnastans/ yli caiken Maan pirin leuitetteue/ ia Caikis Pacanoissa/ ia Manapi kijtoxehen/ ioca seiso Lahiain wfframises/ se on/ Jumalan pelghos/ Cumardhoxes/ ia henen Nimens sarnamises/ Ette Christus ombi se Kuningas/ ioca wanhurskaudhes domitzepi/ se on/ Synnit andexianda ilman Ansiota/ ia wanhurskautta. Quin hen päldiskein sanois. Menget

caikeen Mailmaan/ ia sarnacat Euangelium caikille Loodhuille.
Sille se ombi se Wsi Weisu ia Sarna/ sijte armolisesta Syndien Andexiandamisest Christusen teden.

Ps 96:1 VEisakat HERRALLE yxi Usi Weisu/ Weisaca HERRALLE caiki Mailma.
Ps 96:2 Weisacat HERRALLE/ ia kijtteket henen Nimense/ Sarnacat peiue piuelde henen Terueyttens.
Ps 96:3 Yleslukecat Pacanain seas henen Cunnians/ caikein Canssain seas henen Ihmeitens.
Ps 96:4 Sille se HERRA ombi swri/ ia sangen Kijtettepe/ Ihmelinen caikein Jumaloitten ylitze.
Ps 96:5 Sille caiki ne Canssain Jumalat/ ouat Epeiumalat/ Mutta HERRA ombi Taiuat tehnyt.
Ps 96: 6 Se seiso caunista ia cunnilisesta henen edhesens/ Ja keupi wäkeuellisest ia sulaisest henen Pyhydhessens.
Ps 96:7 Te Canssat adestoocat HERRALLE/ Edestoocat HERRALLE Cunnia ia woima.
Ps 96:8 Edestoocat HERRALLE henen Nimens Cunnia/ edestoocat Lahioia/ ia tulcat henen Esihonesenssa.
Ps 96:9 Cumartacat HERRA pyhes Caunistoxes/ Pelietken hende caiki Mailma.
Ps 96:10 Sanocat Pacanain seas/ Ette se HERRA Kuningas liene/ Ja pitepi Waldakunnans/ nin leuielde quin Mailma on/ walmistettu/ ette sen pysymen pite/ Ja domitzepi Canssan oikein.
Ps 96:11 Taiuaat riemuitkan ia Maa iloikaan/ Meri pauhacan/ ia mike sielle siselle on.
Ps 96:12 Kedhot olcat iloiset/ ia Caiki quin sen päle ouat/ ia ihastucan caiki Puudh Metzisse.
Ps 96:13 HERRAN edhesse/ sille hen tulepi/ Sille hen tulepi domitzeman Maan.
Ps 96:14 Henen pite sen Maan pirin domitzeman Wanhurskaudhesa/ Ja Canssat henen Totudhellans.

XCVII. Psalmi .

Tai on samast Asiast/ nimiten Christusen Waldakunnast/ quin se entinen Psalmi. Ja hen osottapi tesse ette sijnä ouat cachtalaiset hallitoxet ia Menot.
Sille nijlle Jumalisille ombi Piluis wahuistettu Waldakunda/ wanhurskaudhes/ domios ia Totudhes/ se on/ Euangelium cautta he cutzutan Paranoxeen/ ia vscohon/ syndein andexiandamisen cautta/ iolla he mös wariellan.
Mutta nijlle Jumalattomille ia vskottomille ombi se yxi tulinen/ palaua ia ijancaikisesta culuttaua waldakunda.
Senteden manatan tesse ne Jumaliset/ ette he temen Waldakunnan wastanottaisit/ Ja lupapi tuskissa heille wapadhuxen.

Ps 97:1 HERRA on Kuningas/ sijte Maa iloitkan/ ia olcoon riemuisat ne Saaret/ nin monda quin he ouat.

Ps 97:2 Piluet ia syngit ouat henen ymberins/ Wanhurskaus ia Domio ouat henen Stolins wahuistos.
Ps 97:3 Tuli keupi henen edhellens/ ia ylespoltapi ymberille/ henen Wiholisens.
Ps 97:4 Henen Leimauxens welkyuet Maan pirin ylitze/ Sen Maa näke ia wapitze.
Ps 97:5 Wooret sulauat ninquin Medenuaha HERRAN edes/ coco Mailman Haltian edes.
Ps 97:6 Taiuahat iulghistauat HERRAN wanhurskautta/ ia caiki Canssat näkeuet henen Cunnians.
Ps 97:7 Häuetken caiki iotca Cuuia palueleuat/ Ja kerskauat heitens Epeiumaloista/ Cumarttacat henen eteens te caiki Jumalat.
Ps 97:8 Zion site cwle ia iloitze/ ia ne Judan Tytteret ouat riemuisans/ HERRA sinun Hallituxes ylitze.
Ps 97:9 Sille sine HERRA olet se Ylimeinen caiken Maan ylitze/ Sine olet sangen yleskorghotettu caikein Jumaloitten päle.
Ps 97:10 Te quin rakastat HERRA/ wihatka site paha/ HERRA hen ketkepi henen Pyheins Sielut/ Ninen Jumalattomiten käsiste hen heite pelastapi.
Ps 97:11 Sille wanhurskalle pite aina Walkiudhen iellenscoittaman/ Ja ilo nijlle hurskaille Syhdemille.
Ps 97:12 Te Wanhurskaat iloitka teiten HERRASSA/ Ja kijtteket hende ia yliskeket henen Pyhyttens.

Se Seitzemes Ölucu.

XCVIII. Psalmi .

Yxi Psalmi. Tai on mös samast Asiast/ quin ne Entiset/ Ja on sangen makialinen. Sille hen sarnapi Christusen Waitost/ synnin Coleman ia Perkelen wastan/ Jolla hen meille Terueydhen saattoi. Jongateden tesse meite neuuotan hende ylistemen ia kijttemen.

Ps 98:1 VEisacat HERRALLE yxi vsi Weisu/ Sille hen teke Ihmite.
Ps 98:2 Hen woittapi Oikialla kädhellens woiton/ ia henen pyhen Käsiuartens cansa.
Ps 98:3 HERRA andapi tietteuexi tedhä henen Terueydens/ Canssain eteen hen andapi ilmoitta henen Wanhurskauttans.
Ps 98:4 Hen muistapi henen Armons ia Totudhens päle/ sille Israelin Honelle/ Caiki Mailman äret näkeuet sen meiden Jumalan Terueytte.
Ps 98:5 Ihastucat sille HERRALLE caiki Mailma/ Weisacat/ ylisteket ia kijtteket.
Ps 98:6 Kijtteket site HERRA Candelilla/ Candeleilla ia Psalmilla.
Ps 98:7 Trumbuin ia Pasunain cansa/ Ihastucat sen HERRAN Kuningan edes.

Ps 98:8 Meri pauhacan ia miteikenens henesse on/ Se Maan pijri ia iotca sen päle asuuat.
Ps 98:9 Ne Wesicosket ihastucan/ Ja caiki Woret olcat iloiset.
Ps 98:10 HERRAN edhes/ Sille hen tulepi Maan domitzeman/ Henen pite sen Maan pirin domitzeman Wanhurskaudhella/ ia Canssat Oikiudhella.

XCIX. Psalmi .

Temeki ombi samast Asiast. Mutta tesse manatan Seurakunda ieristens/ Ette hen kijtteis Jumalata sen Christusen Waldakunnan teden/ ioca Zionis/ ia sijne Canssas ensin alcui/ ioille hen Sanans annoi/ Lupauxens ia wissin palueluxen/ Annoi heille Prophetat/ Pämiehet/ Kuningat/ Opettaiat/ iotca hen autti ia cwldeli. Nin hen wiele aina nytkin Opettaiat andapi/ cwlda ia Seurakunnans wariella.

Ps 99:1 HERRA on Kuningas/ sille Canssat nuriseuat/ Hen istupi Cherubin päle/ senteden yleslijcku Mailma.
Ps 99:2 Swri ombi se HERRA Zionis/ ia corkia ylitze caikein Canssain.
Ps 99:3 Kijteteken sinun swrta ia ihmeliste Nimees/ ioca Pyhe on.
Ps 99:4 Ja temen Kuningan Waldakunnassa racastetaan Oikius/ Sine annat Hurskaudhen/ Sine saattat Domion ia Wanhurskaudhen Jacobis.
Ps 99:5 Yleskorghottacat HERRA meiden Jumalatan/ Ja cumartacat henen Astilaudhans iureen/ Sille se on Pyhe.
Ps 99:6 Moses ia Aaron henen Pappeins seas/ Ja Samuel ninen seas/ iotca henen Nimens auxenshutauat/ he HERRAN auxenshwdit/ ia hen cwldeli heite.
Ps 99:7 Hen puhui heille Piluenpilarin cautta/ He pidhit henen Todhistoxens ia Keskyns/ iotca hen heille annoi.
Ps 99:8 HERRA sine olet meiden Jumalan/ sine cwldelit heite/ Sine Jumala heille andexiannoit/ ia laittit heiden Tööns.
Ps 99:9 Yleskorghottacat HERRA meiden Jumalan/ Ja cumartacat henen pyhen Worens päle/ Sille HERRA meiden Jumalan ombi pyhe.

C. Psalmi.

Yxi Kijtos Psalmi. On lyhyt waan machialinen Psalmi ninen entisten caltainen.
Sille hen manapi Kijtoxehen/ Ja tunnustapi Christusen Jumalaxi/ loiaxi ia meiden Laupiaxi ia Armolisexi Herraxenna. Ja seke tesse/ ette muissa Psalmis cussa Kijtoxehen manatan/ sala osotetan ette se Lain

Jumalanpaluelus piti poistuleman.

Ps 100:1 IHastucat HERRALLE caiki Mailma/ paluelcat HERRA ilon cansa/ tulcat henen Casuons eteen ihastuxella.
Ps 100:2 Tundecat ette se HERRA/ Jumala omhi/ henpe meite teki/ ia eipe me itze meiten/ henen Canssaxens ia henen Laitumens Lambaixi.
Ps 100:3 Menget siselle henen Portistans Kijtoxen cansa/ henen Esihonehisens weisulla/ Kijtteket hende/ ylisteket henen Nimens.
Ps 100:4 Sille se HERRA ombi sulainen/ ia henen Armons pysy ijancaikisesta/ ia henen Totudhens sucukunnasta sucukundahan.

CI. Psalmi .

Yxi Dauidin Psalmi. Teme on iuri Honelinen Psalmi/ Joca opetapi Kuningat ia Esiuallat/ Mingecaltaiset heiden Itze ia mingemotoinen Waldakundain ia se wlcoinen Mailmalinen Hallitus oleman pite/ Ja millisille Paluelioilla heiden pite wallitzeman.
Nin hen tesse mainitze ne erinomaiset Houin wighat/ Ette he Nuriat ouat/ Kiroliset/ ylpiet/ walecteliat/ Himonsa ielkin kerket etc. Waan mutamat temen Psalmin ymmerteuet Christusen waldakunnasta Euangeliumin cautta/ Ette hen wimeises Versus sano/ tactouans caiki Jumalattomat Maalda hucutta.

Ps 101:1 ARmosta ia Oikiudhesta mine tadhon weisata/ Ja sinulle HERRA kijtoxensanoa.
Ps 101:2 Mine keuten minuni wijsasti ia toimelisesta ninen cochtan/ iotca omani ouat/ Ja waellan vskolisest minun Honessani.
Ps 101:3 Em mine ota ychten paha Asia minun eteeni/ Mine wihan ne Ylitzekeumerit/ enge salli heite olla minun tykeneni.
Ps 101:4 Yxi nuria sydhen poiswelteken minusta/ Site Paha em mine kersi.
Ps 101:5 Joca Lehimeisens sala panettele/ sen mine hucutan/ Em mine malta site kersi/ quin röyckion menon ia corian mielen pite.
Ps 101:6 Minun silmeni catzouat ninen vskolisten ielkin Maan päle/ ette he asuisit minun tykeneni/ Ja pidhen kernasti hurstat Palueliat.
Ps 101:7 Falskit Inhimiset em mine pidhe minun Honessani/ Ei walecteliat menesty minun tyköneni.
Ps 101:8 Warahin mine hucutan caiki Jumalattomat Maassa/ Ette mine caiki Pahointekiät poisiuritaisin sijte HERRAN Caupungista.

CII. Psalmi .

On sen Wanhan Testamentin Seurakunnan Rucous/ ioca synnins/ Jumalan wihan/ ia Coleman tunsi. Joista hen pyte Christusen tulelemisen/ ia Waldakunnan cautta/ wapacta. Senteden hen mös sangen corkiasti yliste Jumalan Laupiudhen ia Hywydhen/ ioca cwldele ne waiwaiset ia heite armaitze.

Ps 102:1 Yxi sen Radholisen Rucous/ quin hen mureisans on/ ia henen Walitoxens HERRAN eteen vloswodhatta.

Ps 102:2 HERRA cwldele minun Rucouxeni/ ia anna minun Parcuni sinun tyges tulla.
Ps 102:3 Ele sinun Casuoas minulda poispeite/ Hädhesse callista sinun Coruas minun poleni/ Coska mine sinua auxenihudhan/ nin cwldele pian minua.
Ps 102:4 Sille minun Peiueni ouat culuneet ninquin Sauu/ Ja minun Lwni ouat poltetut ninquin kekäle.
Ps 102:5 Minun sydhemen ombi lööty ia quiuettunut/ ninquin Heine/ Nin ette mine mös vnohdan minun Leipen sömet.
Ps 102:6 Minun Lwni tuskalla takistuuat minun Lihahani/ itkemisest ia Hocamisest.
Ps 102:7 Mine olen iuri quin Pellicani Coruesa/ Mine olen ninquin iocu Hypie nijsse häuitetyis Caupungeissa.
Ps 102:8 Mine waluon/ ia olen ninquin Yxineinen Lindu Caton päle/
Ps 102:9 Jocapeiue häueiseuet minun Wiholiseni minua/ Ja iotca minua sylieskeleuet/ he wannouat minun cauttani.
Ps 102:10 Sille mine söön Tuchka ninquin Leipe/ Ja secoitan minun Joomani itkulla.
Ps 102:11 Sinun vhkauxes ia wihas teden/ Ettes minun ottanut olet/ ia pohian alaspaiskasit.
Ps 102:12 Minun peiueni ouat cvluneet ninquin Wario/ ia mine poisquiuan ninquin Roho.
Ps 102:13 Mutta sine HERRA pysyt ijancaikisesta/ ia sinun Muistos sucukunnasta sucukundaan.
Ps 102:14 Ylesnouse sis ia armadha sinuas Zionin ylitze/ Sille aica ombi/ ettes hende armadhaisit/ Ja se aica on tullut.
Ps 102:15 Sille sinun Paluelias halaiauat site raketta/ ia näkisit sen kernasti/ ette henen Kiuens ia Calkins walmijt olisit.
Ps 102:16 Ette ne Pacanat HERRA sinun Nimees pelkeisit/ ia caiki Kuningat Maan päle sinun Cunniatas.
Ps 102:17 Ette HERRA rakendapi Zion/ Ja ilmandupi henen Cunniasans.
Ps 102:18 Hen käendepi itzens ninen Ylenannettudhen Rucouxen polen/ Ja ei ylencatzo heiden Rucoustans.
Ps 102:19 Sen pite kirioitettaman Tuleuaisille Sucukunnille/ Ja se Canssa quin loodhahan sen pite kijttemen HERRA.
Ps 102:20 Sille hen catzelepi henen pyheste Corkiuxistans/ Ja HERRA näkepi Taiuahasta Maan päle.
Ps 102:21 Ette henen pite cwleman ninen Fangein Hocauxet/ Ja kiruottaman ne Cooleman Lapset.
Ps 102:22 Senpäle ette heiden pite HERRAN Nimen Zionis sarnaman/ ia henen Kijtostans Jerusalemis.
Ps 102:23 Coska Canssat cocondeuat/ Ja Kuningasten Waldakunnat HERRA palueleman.
Ps 102:24 Hen neurittepi Tiesse minun Woimani/ Hen lyhendepi minun peiueni.
Ps 102:25 Mine sanoin/ Minun Jumalan ele minua poisota/ minun peiueini keskijes.
Ps 102:26 Sinun woosicaudhes ouat ijancaikiset/ Sine olet ennen Maan perustanut/ Ja Taiuat ouat sinun

käsialas.
Ps 102:27 Ne pite catoman/ Mutta sine pysyt/ Ne caiki pite wanhaneman ninquin Waate/ Ne mwttuuat/ ninquin Pucuwaate/ coska sine heite mwttelet.
Ps 102:28 Mutta sine pysyt ninkuttas olet/ Ja sinun Woodhes euet loppua saa.
Ps 102:29 Sinun Palueliais Lapset pysymen pite/ Ja heiden Sikiens pite sinun edesses menestymen.

CIII. Psalmi .

Yxi Dauidin Psalmi. Ombi ychteinen Kijtossana caikinaisten Jumalan Lahiain ia Hyueintecoin edhest/ seke Hengelisten ette Rumilisten/ Ette hen Synnit andexianda/ Ette hen Elemen wariele/ Ette hen lohutta/ Ette hen Sanans andapi/ ia Hengens/ etc.
Lopussa hen ennusta Christusen Waldakunnast/ ette Neite vdhes Tastamentis pite Apostolitten cautta coco Mailmas sarnattaman.

Ps 103:1 KIjte HERRA minun Sielun/ ia caiki mite minussa on/ henen pyhe Nimeens.
Ps 103:2 Kijte HERRA minun Sielun/ ia ele vnodha mite Hyue hen minun tehnyt on.
Ps 103:3 Joca sinulle caiki synnis andexianda/ ia paranda caiki sinun Ricoxes.
Ps 103:4 Joca sinun Henges coolemasta pästepi/ Joca sinun crunapi Armolla ia Laupiudhella.
Ps 103:5 Joca sinun vskalloxel teutte/ ette sine caunistuisit/ ia teke sinun Noorexi ia Toreexi ninquin Cotkan.
Ps 103:6 HERRA hen saatta Wanhurskaudhen ia Domion caikille/ iotca Wärytte kersiuet.
Ps 103:7 Hen ombi henen Tiense Mosesel tietteuexi tehnyt/ Israelin Lapsille henen Teghonsa.
Ps 103:8 Laupias ia Armolinen ombi HERRA/ Kersiueinen ia swresta Hywydhest.
Ps 103:9 Eipe hen ijeti rijtele/ eike ijancaikisesta wihastu.
Ps 103:10 Ej hen meiden syndein perest meiden cansan teghe/ Eike costa meille Pahatecoin ielkin.
Ps 103:11 Sille nin corkia quin Taiuas ombi Maan ylitze/ Andapi hen Armonsa wallita ninen päle/ iotca hende pelkeuet.
Ps 103:12 Nin cauuas quin Ite ombi lennest/ poissijrsi hen meiste meiden Pahatteghonna.
Ps 103:13 Ninquin Ise Lastans armachta/ nin HERRAKI armachtapi henen pelkeueistens päle.
Ps 103:14 Sille hen tietepi mingecaltainen Teco me olema/ hen muistapi ette me tomu olema.
Ps 103:15 Inhiminen ombi eleisens ninquin Roho/ hen cucoista quin Cuckainen kedholla.
Ps 103:16 Coska Twli sen pälitze keupi/ nin eipe hen sillen kestä/ eike henen Siansa tunne hende ensingen.
Ps 103:17 Mutta HERRAN Armot vlottuuat ijancaikisesta ijancaikisehen/ henen pelkeueistens ylitze/ Ja henen

wanhurskaudhens/ lasten lapsihin saacka.
Ps 103:18 Ninen tykene iotca henen lijto'sa piteuet/ Ja aiatteleuat henen Keskydhens päle/ ette he nijte tekeuet.
Ps 103:19 HERRA on walmistanut henen Stolins Taiuasa/ Ja henen Waldakundans pite caikein ylitze hallitzeman.
Ps 103:30 Kijtteke HERRA te henen Engelins/ te wäkeuet Kempit/ Jotca henen Keskyns vlostoimitatte/ ette henen Sanans äni cwltaisijn.
Ps 103:21 Kijtteke HERRA caiki henen Sotawäkens/ Te henen Paluelians/ iotca henen Tadhons teette.
Ps 103:22 Kijtteke HERRA caiki henen Töönse/ Caikissa henen HERRAUDHENS paicoissa/ Kijte minun Sieluni HERRA.

CIV. Psalmi .

Toinen Kijtossana/ Caikein Londocappalein/ ia heiden ihmelisen menons teden. Quin hen sanois. Jumalata mine kijten/ iocaitzen Londocappalen teden/ Joista henen Wijsaudhens/ Hywydhens ia wanhurskaudhens tutaan ia ymmerteteen. Sille ette ieriestens hen ylesluke ne Taiuan/ Meren/ ia Maan Ihmeliset Cappalet/ Joista hen kijttepi.

Ps 104:1 KIjte HERRA minun Sielun/ HERRA minun Jumalan/ sine olet caikenni Cunnialinen/ Sine olet Caunis/ ia ialosti puietettu.
Ps 104:2 Walkius ombi sinun Waattes/ iollas puietettu olet/ Sine vlosleuitet Taiuat ninquin Hurstin.
Ps 104:3 Sine holuat sen pälyxen Wedhelle/ Sine menet Piluis ninquin Rattan päle/ ia keudh Twlen Sijpein päle.
Ps 104:4 Sine ioca teet Engelis Twlexi/ ia sinun Paluelias Tuliliekixi/
Ps 104:5 Sine ioca Maan alustit henen pohians päle/ nin ette hen pysy ijancaikisesta.
Ps 104:6 Sywydhelle sine hende peitet/ ninquin Waattella/ ia wedhet seisouat Wordhen päle.
Ps 104:7 Mutta sinun rangaistoxestas he pakeneuat/ sinun Jylinestes he poismeneuet.
Ps 104:8 Wooret ylesastuuat/ ia Laxot alasastuuat/ siallens iongas heite pärustanut olet.
Ps 104:9 Märän sine panit/ Jota he ei ylitzekeu/ eike palaia Maata peittemen.
Ps 104:10 Sine annat Lectet Laxoissa ylescohuua/ nin ette wedhet Mäkein welitze wootauat.
Ps 104:11 Ette caiki Eleimet Metzes ioisit/ ia ette Peurat heiden ianons sammutaisit.
Ps 104:12 Heiden tykenens Taiuahan Linnut istuuat/ ia wiserteleuet Oxilla.

Ps 104:13 Sine lijotat Wooret ylheldepein/ Sine teutet Maan hedhelmelle/ iongas saatat.
Ps 104:14 Sine Rohot casuatat Caria wastoin/ Ja Jyuet Inhimisten tarpehexi/ Ettes Leiuen Maasta toottaisit.
Ps 104:15 Ja ette Winan pite Inhimisen Sydhemen ilahuttaman/ ia henen Casuons caunistuman Öliusta/ Ja Leiuen wahwistaman Inhimisen sydhende.
Ps 104:16 Ette ne HERRAN Puut Nestestä teune olisit/ Ne Cedrin Puut Libanis/ iotca hen on istuttanut.
Ps 104:17 Sielle Linnut pesiuet/ ia Haicarat hongisa asuuat.
Ps 104:18 Ne corkiat Wooret ouat Williuochtein turua/ Ja ne Kiuirauniot Canelitin. Ijlkottein.
Ps 104:19 Sine teet Cuun wootta iacaman/ Ja se Auringo tiete henen Laskons.
Ps 104:20 Sine teet Pimeydhen/ ette Öö tule/ silloin caiki Pedhot lytiuet.
Ps 104:21 Ne nooret Jalopeurat Saalihin ielkin kiliuuat/ Ja heiden Elatostans Jumalalda he etziuet.
Ps 104:22 Mutta coska Auringo taas ylescoitta/ nin he sijte lymeuet/ ia Lolihins renteleuet.
Ps 104:23 Nin menepi mös Inhiminen henen Töhöns/ ia henen Peltons waiuaman haman Ecton asti.
Ps 104:24 HERRA quin swret ia monet ouat sinun Käsialas? Sine olet ne caiki wijsasti sätenyt/ Ja Maa ombi teunens sinun Tauarastas.
Ps 104:25 Teme Meri ioca nin swri ia Lauia ombi/ henesse epelughut coikistelauat/ seke isoit ette pienet Eleimet.
Ps 104:26 Sielle Hadhet culieskeleuat/ sijnä Walascalat ouat/ iotcas tehnyt olet/ ette he henesse leikitzisit.
Ps 104:27 Caiki odhottauat sinua/ Ettes heille annaisit Roan aiallans.
Ps 104:28 Coskas heille annat/ nin he cocouat/ Coskas Kädhes auaiat/ nin he hywydhelle rauitahan.
Ps 104:29 Jos sine Casuos peitet/ nin he hemmestyuet/ Coskas poisotat heiden Hengens/ nin he huckuuat/ ia Tomuxi iellenstuleuat.
Ps 104:30 Sine vloslasket sinun Henges/ nin he loodhuxi tuleuat/ ia sine vdhistat Maan Modhon.
Ps 104:31 HERRAN Cunnia ombi ijancaikinen/ HERRALLE ombi mielennoudhe henen Käsialans poleen.
Ps 104:32 Hen catzacta Maan päle/ nin se wapise/ Hen rupepi worihin/ nin he suitzeuat.
Ps 104:33 Mine tadhon HERRALLE weisata minun Elin aicanani/ Ja kijten minun Jumalatan nincauuan quin mine olen.
Ps 104:34 Ja minun puhen pite henelle kelpaman/ ia mine ihastun HERRASSA.
Ps 104:35 Syndiset Maalda lopetetaan/ Ja ne Jumalattomat ei sillen pidhe oleman/ Kijte HERRA minun Sielun. Halleluia.

CV. Psalmi .

On Kijtossana moninaisist Jumalan hyuisttöist/ Juttan Canssalle/ hamast Abrahamist nin sihenasti quin he omistit sen Canaan Maakunnan/ osotetut sulasta Jumalan Armosta/ paitzi heiden Ansiotans/ Waan ainoan Lupauxen teden/ quin Esijsille tapactanut oli. Deut. 29. iuri samalmodholla ne sielle ylesluetaan.

Ps 105:1 KIjteket HERRA ia sarnacat henen Nimeens/ Julghistacat henen Töitens Canssain seas.
Ps 105:2 Weisacat heneste ia kijtteket hende/ Puhucat caikista henen Ihmeistens.
Ps 105:3 Riemuitkat henen pyheste Nimestens/ Iloitkan ninen Sydhemet iotca hende etziuet.
Ps 105:4 Kysyket HERRAN ielkin ia henen Woimans ielkin/ Etziket henen Casuons alati.
Ps 105:5 Muistacat henen Ihmelisten Töidhens päle/ iotca hen tehnyt ombi/ henen Ihmeitens ia henen Sanans päle.
Ps 105:6 Te quin oletta Abrahamin henen Paluelians/ Siemen/ Te Jacobin henen vloswalituns/ Lapset.
Ps 105:7 Henpe ombi HERRA meiden Jumalan/ Hen domitzepi caikes Mailmas.
Ps 105:8 Hen muistapi ijancaikisesta henen Lijtonsa päle/ Sen Sanans/ ionga hen luuanut on/ monen Tuhanen sughusta sucuhun.
Ps 105:9 Jonga hen lijttosi Abrahamin cansa/ Ja sen Walan päle Isaachin cansa.
Ps 105:10 Ja säti sen Jacobille Oikiudhexi/ Ja Israelille ijancaikisexi Lijtoxi.
Ps 105:11 Ja sanoi/ Sinulle mine annan sen Maan Canaan/ teiden Perimisen Arpan.
Ps 105:12 Coska he wehelucuiset ia haruat olit/ Ja mwcalaiset henesse.
Ps 105:13 Ja he waelsit Canssasta Canssahan/ Ja ydhest Waldakunnasta toisen Canssahan.
Ps 105:14 Eipe hen sallinut ychte Inhimiste heite wahingoitta/ Ja rangaisi Kuningatki heiden tedens.
Ps 105:15 Elket ruuetko minun Woidheltuijn/ Ja elket pahatehkö minun Prophetilleni.
Ps 105:16 Ja hen cutzui Nälien Maan päle/ In poiswei caiken Leiuen waran.
Ps 105:17 Hen lehetti ydhen Miehen heiden eteens/ Joseph Oriaxi myytijn.
Ps 105:18 He adhistit henen Jalcans Jalcapuhun/ Henen Rumijns teutyi Raudhois maata.
Ps 105:19 Sihenasti ette henen Sanans tuli/ Ja se HERRAN puhe ninquin Tuli coetteli henen.
Ps 105:20 Nin lehetti Kuningas ia pästetti henen/ Se Canssain Pämies keski henen vloslasketta.
Ps 105:21 Ja asetti henen HERRAXI henen Honens ylitze/ Ja Haltiaxi caiken henen Tauarans päle.
Ps 105:22 Ette hen opetais henen Päructinans henen oman tadhons ielkin/ Ja opetais henen Wanhemillens Wijsautta.
Ps 105:23 Ja Israel meni Egyptijn/ Ja Jacob tuli Mwcalaisexi Hanin maalla.
Ps 105:24 Ja hen annoi Canssans sangen casua/ ia teki heite wäkeuemexi quin heiden Wiholisens.

Ps 105:25 Hen käensi heiden Sijdhemens/ Ette he henen Canssans wihasit/ Ja he tachtoit ionilla henen Paluelians alaspaina.
Ps 105:26 Hen lehetti Mosen henen Paluelians/ Ja Aaron ionga hen vloswalitzi.
Ps 105:27 Ne samat teit henen Merckins heiden seassans/ Ja henen Ihmeens Hamin maalla.
Ps 105:28 Hen annoi Pimeydhen tulla/ ia sen pimeytti/ Ja ei olluet he henen Sanoillens cwlemattomat.
Ps 105:29 Hen mwtti heiden Wedhense werexi/ Ja coletti heiden Calansa.
Ps 105:30 Heiden Maans vloskohutti Sammacoitta henestens/ heiden Kuningastens Cammioissa.
Ps 105:31 Hen sanoi/ Nin tulit Turilat ia Luteet heiden Maans ärihin.
Ps 105:32 Hen annoi Rakeet heille Satexi/ Tulenliekit heiden Maallens.
Ps 105:33 Ja löi heiden Winapuuns ia Ficunapuuns/ Ja hen rickiserki ne Puut heiden maans Äris.
Ps 105:34 Hen sanoi/ Nin tulit Parmat ia Wapsaiset epelughut.
Ps 105:35 Ja he ylessöit caiki Rohot heiden Maaldans/ Ja ylessöit caiken heiden Maans hedhelmen.
Ps 105:36 Ja löi caiki Esicoiset Egiptis/ Caiki heiden Ensimeiset Periliset.
Ps 105:37 Ja hen vloswei heite Hopian ia Cullan cansa/ Ja heiden Sucukunnisans ei ollut yxiken Sairas.
Ps 105:38 Egypti oli iloisans heiden poislechtemisestens/ Sille heiden Pelcons oli langenut heiden pälens.
Ps 105:39 Hen vlosleuitti Piluen werhoxi/ ia Tulen öölle heite walghistamaan.
Ps 105:40 He anoit/ Nin hen annoi Metzecanat tulla/ Ja hen rauitzi heite Taiuan Leiuelle.
Ps 105:41 Hen auasi Callion/ Nin Wesi sielde vloswoti/ Ette Oiat iooxit sihen carkijan Erimaan.
Ps 105:42 Sille hen muisteli henen Pyhen Sanans päle/ quin hen Abrahamille Palueliallens puhunut oli.
Ps 105:43 Ja sillens hen vloswei Canssans ilolla/ Ja henen Uloswalitunsa riemulla.
Ps 105:44 Ja annoi heille ninen Pacanain Maan/ Nin ette he cansain Hywydhet heillens omistit.
Ps 105:45 Senpäle ette he pidheisit henen Oikiuttans/ Ja henen Lakins ketkisit. Halleluia.

CVI. Psalmi .

On Kijtossana/ Sille quin hen ennen mainitzi ia ylesluki HERRAN Hyuetteghot/ nin hen tesse/ Canssan Synnit ia Rangastoxet ylesluke/ Ette Jumalan Laupius sillens corghotetaisijn/ ioca iuri nin Pahoille ia kijttemettömille/ henen swren pwttomattoman Hywydens Lahiat osotti.
Tesse ombi mös Rippi eli Syndein Tundemus ia Ilmoitus/ Ja rucollan/ Ette Jumala ne Andexiannaisi/ Ja muistais henen vseiman Lupauxens päle/ Ja Canssans edespein tadhois wapachta. Halleluia.

Ps 106:1 KIjtteket HERRA/ Sille hen on Armachtaia/ Ja henen Laupiudhens pysypi ijancaikisesta.

Ps 106:2 Cuca taita vlospuhua HERRAN swret Töödh? ia yliste caiki henen Kijtoliset Teghonsa?
Ps 106:3 Autuat ouat ne/ iotca Keskyn piteuet/ ia aina Oikein tekeuet.
Ps 106:4 HERRA muista minun päleni/ sen Armos perest/ iongas sinun Canssalles luuanut olet/ Osota meille sinun Apus.
Ps 106:5 Ette me näkisim sinun Uloswalitudhes Mötekeumisen/ ia meiten iloitta/ Ette sinun Canssas menestypi/ ia meiten kerskaisim sinun Perimises cansa.
Ps 106:6 Me synditeimma ynne meiden Isein cansa/ me wärin teimmä/ ia olema Jumalattomat olluet.
Ps 106:7 Euet meiden Iset Egyptis tactonuet sinun Ihmeites ymmertä/ Eike muistanuet sinun swren Laupiuxes päle/ Ja olit Meren tykene tottelemattomat/ nimittein sen punaisen Meren tykene.
Ps 106:8 Mutta hen autti heite/ henen Nimens teden/ Nin ette hen Woimans osotti.
Ps 106:9 Ja hen vhkasi sen Punaisen Meren/ Nin se quiuettui/ Ja wei heite sen Sywydhen lepitze/ ninquin iongun Coruen lepitze.
Ps 106:10 Ja wapachti heite ninen käsiste/ iotca heite wihasit/ ia lunasti heite Wiholisteins käsiste.
Ps 106:11 Ja ne Wedhet vpotit heiden wainolisens/ Nin ettei yxiken eleuexi ienyt.
Ps 106:12 Silloin he vskoit henen Sanans päle/ Ja weisasit henen Kijtoxens.
Ps 106:13 Mutta pian he vnodhit henen hyuet tööns/ Ja euet odhottanuet henen Neuuoansa.
Ps 106:14 Ja he kehuit Himossa sijnä Coruesa/ ia kiusasit Jumalata sijnä Erimaas.
Ps 106:15 Mutta hen annoi heille heiden anomisens/ ia lehetti heille kylle/ Sihenasti ette he sijte ilghoitit.
Ps 106:16 Ja he yleskarkaisit Mosest wastan Scantzissa/ Aaronin sen HERRAN Pyhen wastan.
Ps 106:17 Maa aukeni/ ia ylesnieli Dathan ia peitti sen Abyronin Joukon.
Ps 106:18 Ja Tuli ylessyttyi heiden Jouckoins seas/ Se Liecki ylespolti ne Jumalattomat.
Ps 106:19 He teit ydhen Wasican Horebis/ ia cumarsit site walettuta Cuua.
Ps 106:20 Ja he mwttelit heiden Cunnians/ ychten Härien motohon/ quin Heinie sööpi.
Ps 106:21 He vnodhit Jumalan heiden Wapachtaians/ Joca nin swria Töite tehnyt oli Egyptis.
Ps 106:22 Ihmeite Hamin maalla/ ia hirmulisia Töite sijnä Punaises Meres.
Ps 106:23 Ja hen sanoi/ Ette hen tactoi heite hucutta/ Ellei Moses henen Uloswalittuns site Rangaistost estenyt olisi/ poiskäten henen hirmuisudhens/ ettei hen ratki heite cadhottanut.
Ps 106:24 Ja he ylencatzoit sen Carskin Maan/ Eike vskonuet henen Sanans päle.
Ps 106:25 Ja napisit heiden Maioisans/ eike ollut cwliaiset HERRAN änelle.
Ps 106:26 Ja hen ylesnosti Kätens heite wastan/ Ette hen heite mahanlöis Coruessa.
Ps 106:27 Ja heitteis heiden Siemenens Pacanain secaan/ Ja haiotais heite Makundihin.

Ps 106:28 Ja he ryhdhyit sihen Baalpeorin/ Ja söit nijste coolluiten Epeiumalitten wffreista.
Ps 106:29 Ja wihoitit Henen heiden Töillens/ nin iulmistui mös Rangaistus heiden secaans.
Ps 106:30 Nin Pinehas edesastui/ ia lepytti sen syyn/ Nin se Rangaistos lackaisi.
Ps 106:31 Ja se luettin henelle Wanhurskaudhexi/ sughusta ia sucuhun ijancaikisesta.
Ps 106:32 Ja he wihoitit henen Rijtawedhen tykene/ Ja Mosen he sangen waiuasit.
Ps 106:33 Sille he haikiutit henen Sydhemens/ nin ette mutomat sanat henelde laskettin.
Ps 106:34 Eike he hucuttanuet nijte Pacanoita/ quin HERRA quitengin heille keskenyt oli.
Ps 106:35 Waan he secoitit heitens Pacanain secaan/ ia opit heiden Töitens.
Ps 106:36 Ja paluelit heiden Epeiumaloitans/ Ne yllytit heite Pahenoxihin.
Ps 106:37 Ja he wffrasit heiden Poicans/ ia Tytterens Perkeleille.
Ps 106:38 Ja vloswodhatit wighattoman weren/ heiden Poicains ia Tyttereins weren/ iotca he wffrasit nijlle Cananein Epeiumaloille/ Nin ette se maa werenwighoista turmeltijn.
Ps 106:39 Ja hieroit heitens omissa Töisens/ Ja hooriateit heiden Tecoins cansa.
Ps 106:40 Nin iulmastui se HERRAN wiha/ henen Canssans ylitze/ ia hen cauhistui henen Perimiseens.
Ps 106:41 Ja ylenannoi ne Pacanoiten käsihin/ Ette ne ylitze heiden wallitzit/ iotca heite wihasit.
Ps 106:42 Ja heiden Wiholisens adhistit heite/ Ja he alaspainettijn heiden käteins ala.
Ps 106:43 Hen pelasti heite mondakerta/ Mutta he wihoitit henen heiden Neuuoins cansa/ Ja he wähenyit heiden pahaintecoins teden.
Ps 106:44 Ja hen näki heiden Tuskans/ coska hen heiden walituxens cwli.
Ps 106:45 Ja muisti henen Lijtoins päle/ quin hen heiden cansans tehnyt oli/ ia site hen catui henen swresta Laupiudhestans.
Ps 106:46 Ja annoi heite armoitetta/ caikein edes/ quin heite Fanginuet olit.
Ps 106:47 Auta meite HERRA meiden Jumalan/ ia cocouta meite Pacanoista/ Ette me kijteisim sinun pyhe Nimees/ ia kehuisim sinun Kijtoxesas.
Ps 106:48 Kijtetty olcoon se HERRA Israelin Jumala/ ijancaikisudhesta nin ijancaikisutehen/ Ja sanocan caiki Canssat/ Amen. Halleluia.

CVII. Psalmi .

Quin ne Caxi entiste Psalmi ouat Kijtossanat Hyuisttöist Israelin Canssalle osotetut/ Nin tesse peldiskein/ caikinaiset Hyuettödh/ Jocaitzel Inhimisel/ Jumalalda osotetan/ caikis tuskis ia hädhis. Ette hen Keuhie autta/ Fangituit pelasta/ Sairahit paranda/ Ne Mereen Hätenyet holhopi/ ne Nelkeitzet rauitzepi/ ia ioilla Elo

puuttupi/ nijte hen roocki/ Ne quin Tyrannilda ia Angarilda adhistetan ia waiuatan/ hen wapactapi. etc. Senteden tai on yxi Ycteinen Kijtossana.
Ja nijte mös Jumala erinomaisest autta/ iotca Syndiens teden murectiuat/ ios he mutoin Apu toiuouat/ ia site Rucouxillans Jumalalda anouat.

Ps 107:1 KIjtteket HERRA/ Sille hen on Armachtaia/ Ja henen Laupiudhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 107:2 Sanocat te/ iotca oleta HERRAN cautta lunastetut/ Jotca hen on Tuskista wapactanut.
Ps 107:3 Ja iotca hen on Maakunnista coonut/ hamast Idest ia Lennest/ hamast Pohiaisest ia Etelest.
Ps 107:4 NE quin exysis waelsit Coruesa/ cussa vmbi Tie oli/ ia ei leutenyet Caupungita asuaxens/
Ps 107:5 Nelkeisset ia Janouaiset/ ia heiden Sieluns waiwi.
Ps 107:6 Ja he hwsit HERRAN tyge heiden Tuskisans/ ia hen pelasti heite hädhistens.
Ps 107:7 Ja wei heite oikeata tiete/ Ette he menit sihen asuuaisen Caupungijn.
Ps 107:8 Kijtteken he sis HERRA henen Laupiuns edest/ Ja henen Ihmeitens teden/ iotca hen Inhimisten Lasten coctan teke.
Ps 107:9 Ette hen rauitzepi sen ianouaisen Sielun/ ia ylesteuttepi sen Isouaisen Sielun hywydhelle.
Ps 107:10 NE quin istuuat pimeis ia cooleman warios/ Fangitut Adhistoxes ia raudhas.
Ps 107:11 Ette he olit Jumalan Kesky wastan couacoruaiset/ ia sen ylimeisen Lain olit Häueisnyet.
Ps 107:12 Senteden teuty heiden Sydhemens Onnettudhen cansa waiuatta/ nin ette he langesit/ ia eikengen heite autanut.
Ps 107:13 Ja he hwsit HERRAN tyge heiden Tuskisans/ ia hen autti heite hädhistens.
Ps 107:14 Ja vloswei heite sijte Pimeydhest ia cooleman wariost/ ia serki heiden siteens.
Ps 107:15 Kijtteken he sis HERRA henen Laupiuns edest/ ia henen Ihmeitens teden/ iotca hen Inhimisten Lasten coctan teke.
Ps 107:16 Ette hen serkepi Cupariportit/ Ja rickilöpi Raudhaiset Saluat.
Ps 107:17 NE Hullut iotca rangastettijn heiden ylitzekeumisens teden/ ia heiden Syndiens teden.
Ps 107:18 Ette heiden Sieluns ilghoitti caikista Roasta/ Ja he sairastit haman Coolemans asti.
Ps 107:19 Ja he hwsit HERRAN tyge heiden Tuskissans/ ia hen autti heite hädhistens.
Ps 107:20 Hen lehetti Sanans ia paransi heite/ ia pelasti heite ettei he coolluet.
Ps 107:21 Kijtteken he sis HERRA henen Laupiudhens edest/ ia henen Ihmeitens teden/ iotca hen Inhimisten Lasten cochtan teke.
Ps 107:22 Ja wffracan Kijtoswffri/ ia yleslukecaan henen Teghonsa ilolla.

Ps 107:23 NE quin Haaxilla Meren päle meneuet/ Ja töte prucauat swrissa wesis.
Ps 107:24 He ouat tundenuet ne HERRAN teghot/ ia henen Ihmeitens sywydhes.
Ps 107:25 Quin hen sanoi/ Ja ylespaisutti swren Ilman/ ioca ne Allot ylesnosti.
Ps 107:26 Nin he ylesmenit Taiuasta codhen/ ia alasmenit Sywytehen/ Ette heiden Sielunsa Adhistoxesta epeili.
Ps 107:27 Ette he horiut ia hoipertelit ninquin Joopunut/ ia euet sillen ycten Neuuo tietenyet.
Ps 107:28 Ja he hwsit HERRAN tyge heiden Tuskissans/ ia hen autti heite hädhistens.
Ps 107:29 Ja hen hilitzi sen couanilman/ Ette ne Allot heitens asetit.
Ps 107:30 Ja he tulit iloisaxi/ Ette se tyueni/ ia hen wei heite Satamahan/ heiden mielens ielkin.
Ps 107:31 Kijtteken he sis HERRA henen Laupiudhens edest/ ia henen Ihmeitens teden/ iotca hen Inhimisten Lasten cochtan teke.
Ps 107:32 Ja ylisteken hende Canssain Seurakunnissa/ ia kijtteken hende ninen Wanhimmaidhen seas.
Ps 107:33 NE/ ioinenga Oiat poisquiuetuit/ Wesilectet wotamast lackasit.
Ps 107:34 Ette yxi hedhelmelinen Maa ei miteken candanut/ heiden Pahudhens teden/ iotca sijne asuit.
Ps 107:35 Ja se quin Quiua oli/ sen hen taas Wetisexi teki/ Ja quiuan Maa wesilecteixi.
Ps 107:36 Ja ne Isouaiset hen sinne asetti/ Ette he sihen Caupungin walmistaisit/ cussa he asuisit.
Ps 107:37 Ja Pellot kylueisit/ ia Winatarhoia istutaisit/ Ja woosittain Hedhelmen saisit.
Ps 107:38 Ja hen siugnasi heite/ Ette he sangen heitens enäneisit/ ia heille palio Caria annoi.
Ps 107:39 NE quin alaspainetut ia heicotetut olit nijlde Pahoilda/ Jotca heite waatinuet ia waiuanuet olit.
Ps 107:40 Coska ylencatzotus Pämiesten päle vloswodhatettu oli/ Ja caiki maa exysis ia autiana seisoi.
Ps 107:41 Ja hen site Kieuhe warieli Radholisudhesta/ Ja henen Sughunsa enensi/ Ninquin Lammasten Lauman.
Ps 107:42 Neite ne Wanhurskat pite näkemen/ ia iloitzeman/ Ja iocaitzen Pahudhen Swn pite tukittaman.
Ps 107:43 Cuca on Wijsas/ ia neite ketkepi? Nin he astaitzeuat/ quinga monet Hyuet Teghot HERRA osottapi?

CVIII. Psalmi .

On Kijtossana/ iossa Christusen Waldakunnan teden/ kijtetten/ ioca Armon Waldakunda tuleua oli/ Ja mös sen Dauidin Rumilisen Waldakunnan teden/ Joca oli Ninquin yxi alcukyluö sihen Christusen tuleuaisen Waldakundahan. Sille ette Juttaista Terueys on.

Ps 108:1 Yxi Dauidin Psalmi weisu.

Ps 108:2 VAlmis ombi minun Sydhemen Jumala/ Mine tadhon weisata ia kijtte/ ia mös minun Cunnian.
Ps 108:3 Ylesnouse Psaltari ia Candele/ Mine tadhon warahin ylesnosta.
Ps 108:4 Sinua HERRA mine tadhon kijtte Canssain seas/ Mine tadhon sinulle Kijtostweisata Sucukunnissa.
Ps 108:5 Sille sinun Armos vlottu nin leuielde quin Taiuas on/ Ja sinun Totudhes nin leuielde quin Piluet keuuet.
Ps 108:6 Yleskorghota sinuas Jumala ylitze Taiuahan/ Ja sinun Cunnias ylitze caiken Maan.
Ps 108:7 Ette sinun rackat Ysteues wapadhexi tulisi/ Auta sinun Oikialla kädhelles/ ia cwldele minua.
Ps 108:8 Jumala puhupi henen Pyhydhessens/ sijte mine iloitzen/ Ja tadhon Sichemin iaca/ ia sen Laxon Suchoth mitat.
Ps 108:9 Gilead on minun/ Manasse on mös minun/ Ja Ephraim on minun Pääni wäkewys/ Juda on minun Pämiehen.
Ps 108:10 Moah on minun Pesinastian/ Mine tadhon wenytte minun Kengeni Edomin ylitze/ Ninen Philisterin ylitze mine tadhon ihastua.
Ps 108:11 Cuca wiepi minua iongun wahuan Caupungin? Cuca wiepi minua haman Edomin.
Ps 108:12 Etkö sine Jumala site tee? Joca meite poisheittenyt olet. Ja etpes vlosmene Jumala meiden Sotawäen cansa?
Ps 108:13 Saata meille Apua Tuskissan/ Sille Inhimisten Apu on turha.
Ps 108:14 Jumalas me tadhoma Wrholisia prucata/ ia henen pite meiden Wiholistein alaspolkeman.

CIX. Psalmi .

On Christusen Rucous seke Judan ette coco Sinagoga ia Juttai wastan/ Joille hen caikia paha sadhatta/ Waan itzens teden hen rucole/ ette Jumala henen tykenens seisois.
Se on Sadhatoxen syy/ ette he Christusen ristinnaulitzit/ ia euet Armon sarna Apostoleilda wastanottanuet.
Nin teme mös on alati Seurakunnan ia caikein Pyhein Rucous/ heiden wainolistens wastan.

Ps 109:1 Dauidin Psalmi edelweisattapa.
Ps 109:2 JWMALA minun Kijtoxen/ ele waickene. Sille he ouat heiden Jumalattoman ia petteueisen Suuns minua wastan ylesauanuet/ Ja puhuit wieckaalla Kielelle minua wastan.
Ps 109:3 Ja he puhuuat myrkylisest alati minua wastan/ Ja sotiuat minua wastan ilman syyte.
Ps 109:4 Senteden ette mine heite racastan/ ouat he minua wastan/ Mutta mine rucolen.
Ps 109:5 He osottauat minulle paha hyuen edeste/ Ja wiha rackaudhen teden.

Ps 109:6 Aseta Jumalattomat henen ylitzens/ Ja Perkele seisokan henen Oikialla kädhellens.
Ps 109:7 Joca henens sijte sanasta Opetta anda/ sen Eleme olcoon Jumalatoin/ Ja henen Rucouxens olcoon syndi.
Ps 109:8 Olcoon henen Peiuens haruat/ Ja henen Wircans ottacon toinen.
Ps 109:9 Henen Lapsens olcoon Oruoit/ Ja henen Emendens Leski.
Ps 109:10 Keukeen henen Lapsens Culkiana/ ia kerietkeen/ ia etziken Elatoxens Radholisudhes.
Ps 109:11 Ulosimekeen se Corcorahainen caiki mite henelle onopi/ Ja ne mucalaiset poisrepikeen henen Hywydhens.
Ps 109:12 Ja eikengen henelle hyue techkö/ Eike yxiken armachtaco henen Oruoins päle.
Ps 109:13 Henen Jelkintuleuaisens olcoon poisiuritetut/ heiden Nimens olcoon toises Polues poispyhitty.
Ps 109:14 Henen Iseins Pahatteghot tulcoon muistoxi HERRAN eteen/ Ja henen Eitins Syndi ei pide poispyhitteme'.
Ps 109:15 Olcoon ne alati HERRAN Casuon edes/ Ja poishuckucoon heiden Muistons Maan pälde.
Ps 109:16 Senteden/ Ettei henelle ensingen Laupiutta ollutkan/ waan wainosi site Radholista ia Kieuhe/ Ja site Murhelista hende tappaxens.
Ps 109:17 Ja hen tachtoi sen Kirotuxen saadha/ sen mös pite henelle tuleman/ Eipe hen tactonut Siugnausta/ nin sen pite mös cauuas heneste erkaneman.
Ps 109:18 Ja hen puki Kirouxen henen pälens/ Ninquin Paidhans/ Ja se siselmeni henen sisellyxijns ninquin wesi/ Ja ninquin Oliu henen Luihins.
Ps 109:19 Se olcoon henelle/ ninquin iocu Waate/ iolla hen werhotan/ Ja ninquin iocu Wöö/ iolla hen aina itzens wöötte.
Ps 109:20 Jwri tellens tapachtucon heillen HERRALDA/ iotca minun wastani ouat/ Ja pahoia puhuuat minun Sielun wastan.
Ps 109:21 Mutta sine HERRA/ HERRA ole sine minun cansani sinun Nimes teden/ Sille sinun Armos ombi minun Turuan/ pelasta minua.
Ps 109:22 Sille mine olen Kieuhe ia Radholinen/ Minun Sydhemen ombi serietty minussa.
Ps 109:23 Mine poismenen/ ninquin se Wario ioca poisaietaan/ Ja vlospudhistetaan ninquin Cascaat.
Ps 109:24 Minun polueni ouat heicot paastosta/ Ja minun Lihani ombi Laiha/ ia ei ole ensingen lihawtta.
Ps 109:25 Ja minun teuty olla heiden Pilcans/ Coska he minua näkeuet nin he Päätens pudhistauat.
Ps 109:26 Auta minua HERRA minun Jumalan/ Auta minua sinun Armos pereste.
Ps 109:27 Ette he tundisit/ Ette se on sinun Kätes/ ette sine HERRA sen teet.

Ps 109:28 Quin he sadhatteleuat/ nin siugna sine/ Quin he yleskarkauat minua wastan/ nin häpiehen he tulcoot/ Mutta sinun Paluelias iloitkaan.
Ps 109:29 Olcoon minun Wainoliseni häuestoxen cansa puetetut/ ia olcoon heiden häpiens cansa werhotut/ ninquin Hamehella.
Ps 109:30 Mine tadhon sangen Kijtte HERRA minun Swni cansa/ Ja hende yliste monein seas.
Ps 109:31 Sille hen seiso sen Kieuhen oikialla kädhelle/ Ette hen autaisi hende nijste/ iotca henen Sieluns domitzeuat.

CX. Psalmi .

Yxi Dauidin Psalmi. On Ennustos Christusest/ ette hen on Jumala ia Inhiminen/ ijancaikinen Kuningas ia Pappi/ Et Aaronin waan Melchisedechin sädhyn ielkin/ warieleman ia pyhittemen Seurakunnans. Ja ette hen istupi Isens Oikialla/ ia on sanut caiken Wallan/ Nin hen sis vlosiacapi/ rumiliset ia Hengeliset/ taiualiset ia ijancaikiset Lahiat nijlle anouaisille ia pyteueysille.
Siteuarten hen on Pappi/ Ette hen meiden teden Itzens wffrasi/ ombi Welimies/ lepytti Jumalan/ Poisotti Synnin/ Meite Jumalan cansa souitta/ Jonga Pijspaudhen teden me cwlamme/ ia meiden Rucouxe' Isens eteen toopi ioca vdhen Sana' annoi/ iolla hen wirghotta ijancaikisella Elemelle.
Kuningas hen senwoxi on/ Ette hen woitta Perkelen/ Synnin/ Coleman/ ia Heluetin/ ia andapi pyhen Hengen/ vdhen ia ijancaikisen walkiudhen/ Wanhurskaudhen ia Elemen/ Ette hen ketke ia hallitze Seurakunnans/ etc. Ja waicka telle Kuningalle/ Papille ia Seurakunnalle ouat monet Wiholiset/ nin he quitengin Jumalan wäelle poishuckuuat/ 1. Cor. xv. Se Wimeinen Wiholinen/ Colema poisserieten. Lopussa/ osotetan Ette Christusen piti neuritettemen ia kersimen/ ia nin Cunniahan tuleman. Sempe Oian Jominen merkitze.

Ps 110:1 SAnoi HERRA minun HERRALLENI/ istu minun Oikialle kädhelleni/ Sihenasti ette mine panen sinun Wiholises sinun Jalcais Astinlaudhaxi.
Ps 110:2 HERRA lehettepi sinun Waldakunnas waltican Zionista/ wallitze sinun Wiholistes seas.
Ps 110:3 Sinun Woitos pereste/ pite sinun Canssas sinulle mieleliseste wfframan/ pyhis Caunistoxis/ Sinun Lapses synnyteten sinulle/ Ninquin se Caste Amunruskosta.
Ps 110:4 Se HERRA on wannonut/ ia eipe henen sitä catuman pidhe/ Sine olet yxi Pappi ijancaikisesta/ sen Melchisedechin Sädhyn ielkin.
Ps 110:5 HERRAN sinun Oikialla kädhelles/ pite piexemen Kuningaita/ henen Wihans aicana.
Ps 110:6 Henen pite domitzeman Pacanaiten seas/ henen pite swret mestauxet tekemen/ Henen pite

musertaman sen Pään ylitze swrten Maaiden.
Ps 110:7 Henen pite iooman Oiasta Tielle/ Senteden henen pite Pääns ylesnostaman.

CXI. Psalmi .

On Kijtossana Seurakunnan/ Pappiudhen/ Waldakunnan/ Lain/ wapatoxen Egiptist/ Pässieisen Juhlan/ Rauhan/ ia caikinaisten Hengelisten ia Rumilisten Hyuistteghoista/ ia Liaten sen Lunastuxen tedhen/ ioca Christusen cautta tuleua oli/ Ja sen Udhen ia ijancaikisen Testamentin teden.
Nin mös teme Psalmi Judeas weisatin Pesieisin coska se Lammas sötijn/ Joca oli sen totisen Lamban Christusen Esicuua/ Jonga werelle mekin olema heluetist/ ia sijte ijancaikisesta Fangiuxesta/ sijhen taiualiseen waldakundan sijrdhetyt.
Temen mös Christus Opetuslastens cansa/ Ectolisens ielkin/ vskotan weisanexi/ Matt. 26. Et Hymno dicto. etc.

Ps 111:1 MIne kijten HERRA caikesta sydhemesteni/ ninen Hurskasten Neuuos ia Seurakunnassa.
Ps 111:2 Swret ouat ne HERRAN Teghot/ ioca nijste warinotta/ henelle on nijste sula riemu.
Ps 111:3 Mite hen asetta/ se on Cunnialinen ia ialo/ Ja henen Wanhurskaudhens pysy ijancaikisesta.
Ps 111:4 Hen on säätenyt henen Ihmeillens ydhen Muiston/ se Armolinen ia Laupius HERRA.
Ps 111:5 Hen andapi Roan henen pelkeueistens/ Hen muistapi ijancaikisesta henen Lijtonsa päle.
Ps 111:6 Hen andapi ilmoitta wäkewydhens Teghot henen Canssallens/ Ette hen annais heille sen Pacanain Perimisen.
Ps 111:7 Henen Kätens Teghot ouat Totudhet ia Oikiat/ Caiki henen Keskyns ouat toimeliset.
Ps 111:8 Ne pysyuet wahuana aina ia ijancaikisesta/ Ja tapactuuat vskolisesta ia coctulisesta.
Ps 111:9 Hen lehetti Canssallens Lunastoxen/ hen Lupapi/ ette henen Lijtonsa pite ijancaikisesta pysymen/ Pyhe ia hirmulinen ombi henen Nimens.
Ps 111:10 Se HERRAN pelco ombi Wijsaudhen alcu/ se on yxi hyue ymmerdhys/ ioca sen perest teke/ Henen kijtoxens pysy ijancaikisesta.

CXII. Psalmi .

On yxi Lohutos/ ia Manaus Jumalan Pelcohon/ ia hyuihin Töihin/ Joilla hen lisepi swret Lupauxet/ ioissa Sydhemet Tuskissa wahwistetaan/ ia Wapadhus ombi odhotettaua. Halleluia.

Ps 112:1 AUtuas on se quin HERRA pelke/ Joca henen Keskyiens sangen himoitze.
Ps 112:2 Henen Siemenens pite Maan päle/ waldian oleman/ Ninen Hurskasten Sughut pite siugnatuxi tuleman.
Ps 112:3 Rickaus ia runsaus pite henen Honesans oleman/ Ja henen Wanhurskaudhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 112:4 Nijlle Hurskaille ylescoittapi Walkius Pimeis/ Silde Armoliselda/ Laupialda ia Wanhurskaalda.
Ps 112:5 Autuas on se quin Laupias on/ Ja kernasti lainna/ ia nin Asians souitta/ ettei hen kenengen wärytte tee.
Ps 112:6 Sille henen pite ijancaikisesta pysymen/ Eipe se Wanhurskas ijancaikisesta vnodheta.
Ps 112:7 Coska iocu Rangastus tule/ nin ei hen pelke/ henen Sydhemens vskalta luiasti HERRAN päle.
Ps 112:8 Henen Sydhemens on wahwistettu ia ei pelke/ Sihenasti. ette hen lustins näkepi Wiholisens ylitze.
Ps 112:9 Hen vloshaiotta ia anda ninen waiuaisten/ Henen wanhurskaudhens pite oleman ijancaikisesta/ Henen Saruens pite yleskorghotettaman Cunnialla.
Ps 112:10 Se Jumalatoin site näkepi/ ia sijte närkeskypi/ Hen pureskele hambaitans ia nändypi/ Sille mite ne Jumalattomat halaiauat/ se tyhiexi tule.

CXIII. Psalmi .

On yxi ialo Kijtossana ia Ennustos Christusen Waldakunnasta/ ia Euangeliumist/ ymberi mailman pirin iulghistettauan/ Jolla Jumalan Laupius sarnatan/ Ette hen wissist armaitze/ catzele/ holho/ autta ia wariele/ ne Neuret/ waiuatut/ poishylietut.
Sille eipe hen siteuarten meite waiua/ alaspaina/ ia ylenanna/ ette hen meite hucutais/ Waan ette me henen Auxenihwdhaisim/ ia vskoten wapadhuisim. Nijste corkeimist Hyuisteghoist hen keske Seurakunda Jumalata kijttemen. Halleluia.

Ps 113:1 KIjtteke te HERRAN palueliat/ kijtteke HERRAN Nime.
Ps 113:2 Kijtetty olcoon HERRAN Nimi/ hamast nyt ia haman ijancaikisehen.
Ps 113:3 Auringon coitolda haman henen Laskons asti olcoon HERRAN Nimi kijtetty.
Ps 113:4 HERRA ombi corkia ylitze caikein Pacanain/ ia henen Cunnians keupi nin lauialda quin Taiuas on.
Ps 113:5 Cuca on ninquin HERRA meiden Jumalan? ioca nin corkialla asupi?
Ps 113:6 Ja quitengi alimaisten päle catzopi/ Taiuahas ia Maasa.
Ps 113:7 Joca sen Kieuhen tomusta ylende/ ia sen waiuaisen loghasta yleskorghotta.

Ps 113:8 Ette hen istuttapi henen Pämiesten siwhun/ ia henen Canssans Pämiesten siwhun.
Ps 113:9 Joca ne Hedhelmettömet saatta Honesen asuman/ Ette hen riemulisexi Lasten Eiteixi tule. Halleluia.

CXIV. Psalmi .

On yxi Kijtossana/ sen wapatoxen edest sijte Egyptin fangiuxesta Pesieises/ ia sen luuatun Maan teden. Mutta meille se on Kijtossana/ Ette me Christusen cautta/ wapadhetut olema/ Synnin/ Coleman ia Perkelen Waldakunnast/ Ja sijrtyt olema henen ijancaikisehen Armons ia Elemen Waldakundaan/ Ja alati wiele henelde hallitamme ia wariellamme.

Ps 114:1 QUin Israel Egiptist vloslexi/ Se Jacobin Hoone sijte mucalaisest Canssasta.
Ps 114:2 Nin Juda tuli henen Pyhydhexens/ Israel henen Wallaxens.
Ps 114:3 Sen Meri näki ia pakeni/ Se Jordani palasi tacaperin.
Ps 114:4 Ne Wooret hyppesit ninquin Oinaat/ ia ne Cuckulat ninquin nooret Lambaat.
Ps 114:5 Mike sinun oli Meri ettes pakenit? Ja sine Jordani/ ettes palasit tacaperin?
Ps 114:6 Te wooret/ ette te hyppesit Ninquin Oinaat/ Te Cuckulat/ ninquin nooret Lambaat.
Ps 114:7 HERRAN edes wapisi Maa/ sen Jacobin Jumalan edes.
Ps 114:8 Joca Calliot mwttapi wesisexi Merixi/ Ja Kiuen wesi lectexi.

CXV. Psalmi .

On yxi Kijtossana/ ia sen Israelin Jumalan Ylistos/ ette hen wissin Lupauxens anda/ Ette hen cwldele ia wapacta ne Jumaliset/ Ja wastoinpein ne Jumalattomat hen Rangaitze/ Senteden tule Jumalan päle vskoa/ Ja auxihwta/ ette hen wissist cwldele/ ia andapi ne vlosluuatut.
Nin hen Wasthacoisen pane/ Ettei Pacanain Jumalat/ sencaltiset ole/ iotca eike cwldele eli tottele heiden Palueliatans. Sille he molemat seke Sokiat/ Curoit etc ouat. Mutta caiki ne Epeiumaloit piteuet/ Jotca euet usko/ Ette Jumala heite tottele/ autta/ cwldele.

Ps 115:1 EI meille HERRA/ ei meille/ waan sinun Nimelles anna Cunnia/ sinun Armos ia Totudhes teden.
Ps 115:2 Mixi Pacanat sanouat/ Cussa on nyt heiden Jumalans?
Ps 115:3 Mutta meiden Jumalan ombi Taiuasa/ miteikenens hen tacto/ site hen tekepi.
Ps 115:4 Waan heiden Epeiumalans ouat Hopia ia Cwlda/ Inhimisten käsille tedhyt.

Ps 115:5 Heille on Sw ia euet puhu/ Heille ouat Silmet ia euet näe.
Ps 115:6 Heille ouat Coruat ia euet cwle/ Heille ouat Sieramet ia euet he haista.
Ps 115:7 Heille ouat Kädhet ia euet rupe/ Jalghat heille ouat/ ia euet keu/ Ja euet puhu heiden Curckuns cautta.
Ps 115:8 Jotca sencaltaisit tekeuet/ he ouat heiden motoisens/ Ja caiki iotca heiden pälens vskaltauat.
Ps 115:9 Mutta Israel toiuocan HERRAN päle/ Hen ombi heiden Apunsa ia Kilpense.
Ps 115:10 Se Aaronin Hone toiuocan HERRAN päle/ Hen ombi heiden Apunsa ia Kilpense.
Ps 115:11 Jotca HERRA pelkeuet/ ne toiuocan mös HERRAN päle Hen ombi heiden Apunsa ia Kilpense.
Ps 115:12 HERRA muistapi meiden pälen ia siugnapi meite/ Hen siugnapi Israelin Honen/ Hen siugnapi Aaronin Honen.
Ps 115:13 Hen siugnapi ne quin HERRA pelkeuet/ seke pienet ette swret.
Ps 115:14 HERRA siugnatkan teite/ iota enemen site enemin/ Teite ia teiden Lapsianne.
Ps 115:15 Te oletta ne HERRAN siugnatut/ Joca Taiuan ia Maan tehnyt on.
Ps 115:16 Se Taiuas ombi coconans HERRAN/ Mutta Maan hen on Inhimisten Lapsille andanut.
Ps 115:17 Ne Coolluet euet taidha sinua HERRA kijtte/ Eike mös caiki ne quin alasmeneuet sihen hiliasutehen.
Ps 115:18 Mutta me kijtemme HERRA/ hamast nyt ia ijancaikisutehen asti. Halleluia.

CXVI. Psalmi .

Ensin hen kijttepi Jumalata/ ette henen Rucouxens cwltu oli/ ia mös wapadhuxens teden. Joista ialot Lupauxet lisetyt ouat. Sijtte hen swresta yliste Jumalan Palueluxen/ Ette me kersiueisest henen tactons kersisim/ hende auxemhwdhaisim ia kijtteisim/ echke me waiuatama Opin todhistoxen teden.

Ps 116:1 SIte mine racastan/ Ette HERRA minun Rucouxeni änen cwldele.
Ps 116:2 Ette hen Coruans minun poleeni callisti/ Senteden mine hende Auxenihwdhan minun Eliaicanani.
Ps 116:3 Ne Cooleman Paulat ouat minun ymberipiritenyet/ Ja ne Heluetin adhistoxet ouat minun leutenyet/ Mine leusin waiuan ia tuskan.
Ps 116:4 Mutta mine auxenihwsin HERRAN Nimen/ O HERRA pelasta minun Sielun.
Ps 116:5 Se HERRA on Armolinen ia Oikia/ ia meiden Jumalan ombi Laupias.
Ps 116:6 HERRA hen ketkepi ne Yxikerdaiset/ Quin mine allamacasin/ nin hen minua autti.
Ps 116:7 Ole nyt taas rauhas minun Sielun/ Sille HERRA hyuestitekepi sinulle.
Ps 116:8 Sille sine olet minun Sieluni Coolemasta poisreuäisnyt/ Minun Silmeni Kyneliste/ Minun Jalcani

poisreueisnijt combastoxest.
Ps 116:9 Mine tadhon sijs waelda HERRAN edes/ Ninen Eeleuiten Maassa.
Ps 116:10 Mine Uskon/ senteden mine puhun/ Mutta mine sangen waiuataan.
Ps 116:11 Mine sanoin minun hemmestöxesäni/ Caiki Inhimiset ouat Walecteliat.
Ps 116:12 Quinga minun pite HERRALLE maxaman/ caiki henen Hyuetteghonsa/ iotca hen minulle teki?
Ps 116:13 Mine tadhon sen teruelisen Calkin otta/ ia sen HERRAN Nimen sarnata.
Ps 116:14 Mine tadhon Lupauxeni maxa HERRALLE caiken henen Canssans edes.
Ps 116:15 Se henen Pyheins Coolema/ ombi Callis HERRAN edes.
Ps 116:16 O HERRA mine olen sinun Paluelias/ Mine olen sinun Paluelias/ Sinun Picas poica/ Sine olet minun Siteeni rickireueisnyt.
Ps 116:17 Sinulle mine tadhon Lijtostwffrata/ Ja sen HERRAN Nimen sarnata.
Ps 116:18 Mine tadhon HERRALLE minun Lupauxeni maxa/ caiken henen Canssans edes.
Ps 116:19 Nijsse HERRAN Honeen Esicartanois/ keskella sinus Jerusalem. Halleluia.

CXVII. Psalmi .

Ennustos Christusest ia henen Hengelisest ia ijancaikisest Waldalku'nastans/ ymberi Mailman pirin leuitetteue/ Nin ette yxi on Seurakunda Juttaist ia Pacanoista coghottu/ Euangeliumin änen cautta.
Jotca site vskouat totteleuat ia cwleuat/ ne ilman Lait ia ymberisleickamiseth wapadetaan.
Sille temen Waldakunnan Paluelus/ ei ole vlcoinen/ waan Hengelinen/ uskos/ pelghos/ kijtoxes/ ylistoxes etc.
Jossa Waldakunnas/ sula Laupius/ sen on/ Ansiotoin Synnein andexiandamus wallitze/ Christusen teden.
Sille/ vskolisille ia anouaisille annetaan Pyhe Hengi ia ijancaikine' Eleme/ Ette sielle on Totuus/ se on/ Lupauxet ouat waghat/ wissit ia wahwat Seurakunnan ylitze.

Ps 117:1 KItteket HERRA caiki Pacanat/ ylisteket hende caiki Canssa.
Ps 117:2 Sille henen Armons ia Totudhens/ wallitzepi meiden ylitzen ijancaikisesta. Halleluia.

CXVIII. Psalmi .

On Ennustos ia Kijtos Christusen Waldakunnast/ ia henen Pinastans ia kircaudhestans/ Ninquin hen itze sen vlostoimitta. Matt. 21. Ja P. Petari Act. 4. Eninpoli alghusta/ ouat Christusen Sarnauan Israelis omat änet/ ette hen pinasans autettijn/ holhottijn/ ia kircastettijn. Sijtte hen manapi Kijtossanoihin/ Item nin Rucolepi

Ps 118:1 KItteket HERRA/ Sille hen on Armactaia/ Ja henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 118:2 Sanocan nyt Israel/ henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 118:3 Sanocan nyt se Aaronin Hone/ henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 118:4 Sanocan nyt caiki iotca HERRA pelkeuet/ henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 118:5 Tuskissani mine HERRA auxenihwdhin/ ia HERRA cwldeli minua/ ia lohutti minua.
Ps 118:6 HERRA on minun cansani/ senteden em mine pelke/ Mite Inhimiset minun tekisit?
Ps 118:7 HERRA on minun cansani auttaman minua/ Ja mine tadhon lustin nädhe minun Wiholisteni ylitze.
Ps 118:8 Parambi on vskalta HERRAN päle/ quin lootta Inhimisten päle.
Ps 118:9 Parambi on wskalta HERRAN päle/ quin lootta Pämiesten päle.
Ps 118:10 Caiki Pacanat ymberipiritteuet minua/ Mutta HERRAN Nimehen mine tadhon heite rickiserke.
Ps 118:11 He ymberipiritteuet minua ninquin Kimalaiset/ ia he sammuttauat ninquin Tuli Oriantappurois/ Mutta HERRAN Nimehen mine tadhon heite rickiserke.
Ps 118:12 Mine syseten/ ette mine langeisin/ Mutta HERRA hen autta minua.
Ps 118:13 HERRA on minun wäkewydhen/ Ja minun Psalmin/ ia on minun Terueydhen.
Ps 118:14 Ilolla weisatan Woitosta ninen Wanhurskasten Maioissa/ Se HERRAN Oikia käsi saapi woiton.
Ps 118:15 Se HERRAN Oikia käsi on yleskorghotettu/ se HERRAN Oikia käsi saapi Woiton.
Ps 118:16 Em mine Coole/ waan elen/ ia sen HERRAN Teghot ilmoitan.
Ps 118:17 Kylle HERRA minua curitta/ waan ei hen minua Coolemalle anna.
Ps 118:18 Auacat minulle ne Wanhurskaudhen Portit/ Ette mine sihen sisellekeuisin/ Ja site HERRA kijteisin.
Ps 118:19 Se on se HERRAN Porti/ ne Wanhurskat pite sihen siselkeumen.
Ps 118:20 Mine kijten sinua/ ettes minua neuritit/ Ja autit minua.
Ps 118:21 Se kiui/ ionga ne Rakendaiat hyliesit/ ombi techty Culmakiuexi.
Ps 118:22 HERRALDA se ombi techty/ ia ombi yxi Ihme meiden Silmein edes.
Ps 118:23 Teme ombi se Peiue/ ionga HERRA tekepi/ iloitkam ia riemuitkam henes.
Ps 118:25 O HERRA autta/ o HERRA anna hyuesti menestyue.
Ps 118:26 Kijtetty olcoon se/ ioca tulepi HERRAN nimehen/ Me siugnama teite/ quin HERRAN Honesta oletta.
Ps 118:27 HERRA ombi Jumala/ ioca meite yleswalghistapi/ Caunistacat site Juhla meijuledhille/ haman sen Altarin Saruein asti.
Ps 118:28 Sine olet minun Jumalan/ Ja mine kijten sinua/ Minun Jumalan/ sinua mine ylisten.

Ps 118:29 Kijtteket site HERRA/ sille hen on Armactaia/ Ja henen Hywydhens pysy ijancaikisesta.

CXIX. Psalmi .

Ylitze caiken temen Psalmin rucolepi Dauid/ ette Hen Jumalan Sanassa ketketeisijn. Jonga hen sangen ylistepi/ Ette Se Opetapi/ waikuttapi/ hallitze/ Lohutta/ wapacta/ synniste wariele/ ei wilpistele etc. Eipe me miten neiste ilman site Sana saa.

Nin hen sis neuuopi Jumalan Sanan tundemisehen ia harioittamisehen/ Joilla hen monet ia swret Lahiat lupapi. Waan wärille Opettaille/ Ja Sanan ylencatzouaisille/ hen Rangastoxet ennusta ia kekepi.

Teme Psalmi on Ebreerin Bokstauin ielkin asetettu/ ette cungin alla cadhexan Wersue on. Eike yxiken Wersu ole/ Joista ei yxi neiste Sanoista leute.

>Thora/ Lex/ Laki/ ette se meite opetta iota emme me tiedhe/ ia curitta/ Ettei me Naudhan tauaiset olisi/ ia pimeydhes eleisi.

>Huka/ Statuta/ Sädyt/ ouat Ceremoniat/ Tauat ia mwdh Pyhet Menot/ iotca Kircoissa ia Jumalan Palueluxis pidheten. Eduth/ Testimonia/ Todhistoxet/ Ette Jumala Sana's ia Lains cautta itzens Todhistapi lesseoleuan/ meite coriapi ia hallitze/ Ette meille olis Omatieto Jumalalda/ iota me mwtoin emmeke tunne/ enge näe/ eike ymmerdhe waicka hen aina iocapaicas/ meiden tykenen ombi/ quin vscottapa on.

>Mizua/ Precepta/ Keskyt/ Ette he meite sitouat heihins/ waatiuat ia anouat/ Ettei me irtaast ne ylencatzoisi/ ioita me oppenuet olema/ waan nijte pidheisim ia tekisim.

>Pikuda/ Mandata/ Neuuot/ Etzicot/ Asetuxet/ Toimitoxet ia Oiennoxet. Opettauat quinga meiden tule ele ia waelda seke Jumalan coctan ette Inhimisten. Se merkitze mös/ nijsse Asioissa/ sen Hallitoxen wirghan/ Quin Grekixi Episcopen/ eli Diokesin cutzutan/ Ja Somexi Pijspan wirca.

>Mispat/ Juditia siue Jura/ Oikius/ Oijennus/ Souitos/ taicka Toimitos/ se on Hallitzemisen/ Domion ia iongun wirghan pääettemys. Jolla Inhimiset keskenens/ ylcoises Asiois ia menoissa/ souitetaan ia toimitetaan/ Usein se mös otetaan/ Jongun Tauan ia Tottumisen eli sen Pacanain ia Loonolisen Lain edeste.

Sana/ Puhe/ Lausumus/ Joilla Jumala iotakin Opetta/ keskepi/ Neuuopi/ mana/ kieldepi/ vchkapi/ haastapi. etc. Sille se Sana Eloquium/ Enimitten langepi Lupauxijn ia wchkauxijn pein/ iotca Keskyis ia Laissa ouat. Joissa toisinans Hyuie luuatan/ ia Pahoia käeten. Cartamus/ Cauatus eli waarinottamus/ Ettei me Hitat/ vneliat/ torckuuaiset ia Laiskat olisimma/ Nijte caikia pitemen/ ketkemen ia tekemen.

>Via/ Tie/ se otetan vsein/ Oikian keuttemisen ia hyuen Elemen Tauan ia menon edeste.

>Veritas/ Totuus/ se on/ Ette Jumala ombi Waca/ hurskas ia Sanans piteue/ seke Hyue luuataxens ette pahwt vchkataxens. Hyue Jumalisille/ ia Paha Jumalattomille.

Coska neme caxi Sana/ quin/ Feci Justiciam et Juditium/ ynneseisouat/ Nin ne iaetan/ Ette Juditium/ se on/ Domio/ cutzutan/ coska Hen ne Wighaliset ia Pahuden witzapi/ rangaise ia cadhotta.
Ja Justitia/ se on/ Oikeus Coska Hen ne Wighattomat eli Todheliset autta/ holho/ wariele ia wanhurscautta.
Quin pyhis Ramatuis vsein homaitan.
Nin sis caikilla neille moninaisilla Sanoilla/ se yxi ainoa Jumalan Laki/ monis pyhein Ramattuin paicoissa/ cutzutan.
Päldiskein ia wimein ombi merkitzeminen/ Ette tesse Psalmis rucoellan/ Ette Itze Jumala meite iodhatais/ hallitzis/ opetais/ ia henen Teisens/ Keskyissens/ Euangeliumisans ia Sanoisans meite cohennais/ Ja warielis meite Inhimisten Opista/ walhesta/ Sädhyste/ Taicouxista ia vlconcullasudhest. etc.

Ps 119:1 AUtuat ouat ne quin wighattomasti eleuet/ Ne iotca HERRAN Laissa waeldauat.
Ps 119:2 Autuat ouat ne quin henen Todhistoxians piteuet/ ia coco sydhemest hende etziuet.
Ps 119:3 Sille iotca henen Tiens päle waeldauat/ euet he miten paha teghe.
Ps 119:4 Sine olet keskenyt/ wisusta pidhette sinun keskys.
Ps 119:5 Josko minun Elemen pidheis sinun Oikiuttas/ teudhen totuden cansa.
Ps 119:6 Coska mine waiuoin catzon caikein sinun Keskydhes päle/ Nin em mine tule häpiehen.
Ps 119:7 Mine kijten sinua oikiast sydhemest/ Ettes opetat minua ne sinun Wanhurskaudhes Oikiudhes.
Ps 119:8 Sinun Oikiuttas mine tadhon pite/ ele minua ikenens ylenanna.
Ps 119:9 QUinga iocu Norucainen henen Tiesens nuctettomasti waelda? Coska hen itzens keutte sinun Sanais ielken.
Ps 119:10 Mine etzin sinua coco sydhemesteni/ ele salli minua exyue sinun Keskyistes.
Ps 119:11 Mine pidhen sydhemesseni sinun Sanas/ ettei mine rickoisi sinua wastan.
Ps 119:12 Kijtetty olgon sine HERRA/ opeta minulle sinun Oikiuttas.
Ps 119:13 Mine tadhon Hwlteni cansa/ yleslukia caiki sinun Sws Oikiuxet.
Ps 119:14 Sinun Todhistostes tiese mine iloitzen/ Ninquin caikinaisista Rickauxista.
Ps 119:15 Mine puhun mites keskenyt olet/ Ja catzelen sinun Teidhes päle.
Ps 119:16 Sinun Oikiudhes pein mine halaian/ Ja en vnodha sinun Sanoias.
Ps 119:17 TEe hyuesti sinun Paluelialles/ ette mine eleisin/ ia sinun Sanas pidheisin.
Ps 119:18 Aua minun Silmeni/ Ette mine näkisin ne Ihmet sinun Laistas.
Ps 119:19 Wieras mine olen Maan päle/ ele peite minusta sinun Keskyies.
Ps 119:20 Minun Sielun on rickimusertu ikewydhen teden/ Alati sinun Oikiudhes ielkin.

Ps 119:21 Sine rangaiset ne Coriat/ Forbannatut ouat ne quin sinun Keskyistes poickeuat.
Ps 119:22 Poiskäenne minusta pilca ia ylencatzous/ Sille mine pidhen sinun Todhistoxes.
Ps 119:23 Istuuat möski ne Pämiehet/ ia puhuuat minua wastan/ Mutta sinun Paluelias puhupi sinun Oikiuxistas.
Ps 119:24 Sille sinun Todhistoxias mine halaian/ ne ouat minun Neuuonandaiat.
Ps 119:25 MInun Sielun tomussa macapi/ wirgota minua sinun Sanas ielkin.
Ps 119:26 Mine ylesluen minun Teiteni/ Ja sine cwldelet minua/ Opeta minulle sinun Oikiuttas.
Ps 119:27 Anna minun ymmertä sinun Keskyes tiete/ Nin mine tadhon sinun Ihmeistes puhua.
Ps 119:28 Nin mine suren/ Ette sydhen minussa sulapi/ wahuista minua sinun Sanas ielken.
Ps 119:29 Poiskäenne minusta se wäre Tie/ Ja szoo minulle sinun Lakis.
Ps 119:30 Sen Totudhen Tien mine olen vloswalinut/ Sinun Oikeutes mine olen eteeni asettanut.
Ps 119:31 Mine kiniripun sinun Todhistuxistas/ HERRA ele salli minua häpien ala tulla.
Ps 119:32 Coskas minun Sydhemeni wahuistat/ Nin mine iooxen sinun Keskydhes Tiete möte.
Ps 119:33 OPeta minulle HERRA/ se sinun Oikiuttes tie/ ette mine sen loppuun asti ketkisin.
Ps 119:34 Anna minulle ymmerdhys/ Ette mine ketkisin sinun Lakis/ ia pidheisin sen coco sydhemesteni.
Ps 119:35 Wie minua sen sinun Keskydhes Polghun päle/ Sille nihin mine halaian.
Ps 119:36 Callista minun Sydhemen sinun Todhistoxees pein/ Ja ei Ahneudhen poleen.
Ps 119:37 Poiskäenne minun Silmeni/ ettei he catzelisi turha Opetusta. Waan wirgota minua sinun Tiehes.
Ps 119:38 Anna sinun Paluelias sinun Keskys luiasti sinun Sanas teden pite/ Ette mine sinua pelkeisin.
Ps 119:39 Poiskäenne minusta site pilca/ iota mine pelken/ Sille sinun Oikiudhes ouat sulaiset.
Ps 119:40 Catzo/ mine pydhen sinun Keskyies/ wirgota minua sinun Wanhurskaudhellas.
Ps 119:41 HERRA/ anna sinun Armos minulle tapactua/ Sinun Apus/ sinun Sanas ielken.
Ps 119:42 Ette mine woisin wastata minun Pilcuritani/ Sille mine lootan itzeni sinun Sanas päle.
Ps 119:43 Ele swingan poisota minun Suustani sen Totudhen Sana/ Sille mine toiuon sinun Oikiudhes päle.
Ps 119:44 Mine tadhon sinun Lais alati pite/ aina ia ijancaikisesta.
Ps 119:45 Ja mine waellan ilossa/ Sille mine etzin sinun Keskyies.
Ps 119:46 Mine puhun sinun Todhistuxistas Kuningasten edes/ Ja en häpie.
Ps 119:47 Ja mine halaian Keskyies/ ioita mine racastan.
Ps 119:48 Ja ylesnostan käsieni sinun Keskyhis/ ioita mine racastan/ Ja puhun sinun Oikiuxistas.
Ps 119:49 MUista sinun Sanallas Paluelias coctan/ Jonga päle sine annoit minun toiuoa.
Ps 119:50 Se ombi minun Turuan minun Waiuassani/ Sille sinun Sanas wirgotta minun.

Ps 119:51 Ne Coriat iruitteleuet sangen minua/ em mine senuoxi sinun Laistas poicke.
Ps 119:52 HERRA/ quin mine aiattelen/ quinga sine Mailman alghusta dominut olet/ Nin mine lohutetaan.
Ps 119:53 Mine kiukustun ylitze nijten Jumalattomaten/ iotca sinun Lakis ylenandauat.
Ps 119:54 Sinun Oikiutes ouat minun Weisuni/ minun Honesani.
Ps 119:55 HERRA mine aiattelen öölle sinun Nimes päle/ ia pidhen sinun Lakis.
Ps 119:56 Sepä minun Techty olis/ Ette mine sinun Keskys pidheisin.
Ps 119:57 MIne olen sanonut/ HERRA/ sen pite minun Perimiseni oleman/ Ette mine sinun Teites pidhen.
Ps 119:58 Mine rucolen sinun Casuos edes teudhest Sydhemest/ ole minulle Armolinen sinun Sanas pereste.
Ps 119:59 Mine tutkin minun Teiteni/ Ja käennen minun Jalcani sinun Todhistoxijs pein.
Ps 119:60 Mine riennen/ ia en wiwy/ sinun Keskyies pitemen.
Ps 119:61 Ninen Jumalattomain Kicuri raatele minua/ Mutta em mine vnodha sinun Lakias.
Ps 119:62 Poli öölle mine ylesnousen sinua kijttemen/ ninen sinun Wanhurskaudhens Oikiutten teden.
Ps 119:63 Ninen Cumpani mine olen/ iotca sinua pelkeuet/ ia sinun Keskyies piteuet.
Ps 119:64 O HERRA/ Maa ombi teunens sinun Hywydhestes/ opeta minulle sinun Oikiuttas.
Ps 119:65 HYuesti sine teit HERRA/ sinun Paluelias coctan/ sinun Sanas ielkin.
Ps 119:66 Opeta minulle hyuie Tauoia/ ia Tietemistä/ Sille mine uskon sinun Keskyies.
Ps 119:67 Ennenquin mine neuritettijn/ nin mine exyin/ Mutta nyt mine pidhen sinun Sanas.
Ps 119:68 Sine olet Hyue ia Runsas/ opeta minulle sinun Oikiuttas.
Ps 119:69 Ne Coriat tichterauat Walhen minun päleni/ Mutta mine pidhen teudhest Sydhemest sinun Keskyies.
Ps 119:70 Paxu ombi heiden Sydhemens ninquin Raszua/ Mutta mine halaian sinun Lakeis tyge.
Ps 119:71 Sepä minulle kelpa/ ettes minun asetit/ Ette mine sinun Oikiuttas oppisin.
Ps 119:72 Sinun sws Laki ombi minulle otolisembi/ quin monda tuhatta cappalet Culta ia Hopia.
Ps 119:73 SInun Kädhes ouat minun tehnyet/ ia walmistanuet/ anna minulle ymmerdhöst/ ette mine sinun Kekyies oppisin.
Ps 119:74 Jotcka sinua pelkeuet/ ne minua näkeuet/ ia iloitzeuat/ Sille mine toiuon sinun Sanas päle.
Ps 119:75 HERRA mine tiedhen/ Ette sinun Domios ouat Oikiat/ ia olet minun vskolisesta asettanut.
Ps 119:76 Olcoon sis sinun Armos minun Lohutoxen/ ninquin sine Paluelias luuanut olet.
Ps 119:77 Anna minulle sinun Laupiudhes tapactua/ Ette mine eleisin/ Sille mine halaian sinun Lakis tyge.
Ps 119:78 Ah ioska ne Coriat häpien ala tulisit/ iotca minua walhellans alaspainauat/ Mutta mine puhun sinun Keskyistes.

Ps 119:79 Ah ioska ne langeisit minun tygeni/ Jotca sinua pelkeuet/ Ja sinun Todhistoxes tundeuat.
Ps 119:80 Olcoon minun Sydhemen toimelinen sinun Oikiuxissas/ Etten mine häueistuisi.
Ps 119:81 MInun Sieluni ikeuöitze sinun Terueydhes ielken/ Mine toiuon sinun Sanas päle.
Ps 119:82 Minun Silmeni hiueltyuet sinun Sanas ielkijn/ Ja sanouat/ Coskas minua lohutat.
Ps 119:83 Sille mine olen ninquin yxi Leili saws/ Sinun Oikiuttas/ em mine vnodha.
Ps 119:84 Quinga cauuan sinun Paluelias pite odhottaman? Coskas tadhot domion pite ylitze minun Wainoiani?
Ps 119:85 Ne Coriat minulle Coopat caiuauat/ iotca euet ole sinun Lais pereste.
Ps 119:86 Caicki sinun Keskys ouat Totuus/ ne walhella minua waiuauat/ Auta minua.
Ps 119:87 He olisit iuri lehes minun Maan päle hucutanuet/ Mutta em mine sinun Keskyies ylenanna.
Ps 119:88 Wirgota minua sinun Armos cautta/ Ette mine pidheisin sinun Sws Todhistoxet.
Ps 119:89 HERRA sinun Sanas pysypi ijancaikisesta/ Nin lauialda quin Taiuas on.
Ps 119:90 Sinun Totudhes iepi Sughusta nin Sucuhun/ sine Maan perustit/ ia se pysy seisouana.
Ps 119:91 Se pysy iocapeiue sinun Sanas ielken/ Sille ette caiki teuty sinua paluella.
Ps 119:92 Ellei sinun Lakis olis minun Lohutoxen ollut/ Nin mine olisin Radholisesani huckunut.
Ps 119:93 Eipe mine ikenens tadho sinun Keskyies vnocta/ Sille sine nijllä minua wirgotat.
Ps 119:94 Sinun mine olen/ Auta minua/ Sille mine etzin sinun Keskyies.
Ps 119:95 Ne Jumalattomat minun päleni wartioitzeuat/ ette he minua hucutaisit/ Mutta sinun Todhistoxestas mine warinotan.
Ps 119:96 Caikista cappaleista mine lopun olen nähnyt/ Mutta sinun Keskys pysypi.
Ps 119:97 QUinga mine racastan sinun Lais? Jocapeiue mine sijte puhun.
Ps 119:98 Sine teit minua wijsamaxi keskylles/ quin minun Wiholiseni ouat/ Sille sepe ombi minun ijancaikinen Tauaran.
Ps 119:99 Mine olen oppenuembi quin caiki minun Opettaiani/ Sille sinun Todhistoxes ouat minun puheeni.
Ps 119:100 Enemen mine ymmerdhen quin ne Wanhemmat/ Sille mine pidhen sinun Keskyies.
Ps 119:101 Mine welten Jalcani caikista pahoista Teiste/ Ette mine sinun Sanas pidheisin.
Ps 119:102 Eipe mine poickene sinun Oikiuxistas/ Sille sine opetat minua.
Ps 119:103 Sinun Sanas ouat minun Suulleni makiamat/ Quin Hunaia.
Ps 119:104 Sinun Sanas tekepi minun ymmertteueisexi/ Senteden mine wihan caiki wäret Tiet.
Ps 119:105 SInun Sanas ombi minun Jalcani Lyffty/ Ja yxi Walkivs minun Tieni päle.
Ps 119:106 Mine wannon ia tadhon sen pite/ Ette mine ne sinun Wanhurskaudhes Oikiudhet pitee tadhon.

Ps 119:107 Sangen mine olen waiuattu/ HERRA wirgota minua sinun Sanas pereste.
Ps 119:108 Otoliset olcoon sinulle HERRA ne mieliset minun Swni wffrit/ Ja opeta minulle sinun Sws Oikiudhet.
Ps 119:109 Mine cannan alati minun Sieluani käsiseni/ Ja em mine vnodha sinun Lakias.
Ps 119:110 Ne Jumalattomat wiritteuet minulle Paulat/ Mutta em mine exy sinun Keskyistes.
Ps 119:111 Sinun Todhistoxes ouat minun ijancaikiset Perimiseni/ Sille he ouat minun Sydhemeni riemut.
Ps 119:112 Mine callistan sydhemeni/ tekemen sinun Oikiudhes ielkin/ aina ia ijancaikisesta.
Ps 119:113 MIne wihan ne Tuimat Henget/ Ja racastan sinun Lakis.
Ps 119:114 Sine olet minun Warieluxen ia Kilpen/ Mine toiuon sinun Sanas päle.
Ps 119:115 Poickecat minusta te Pahanelkiset/ Mine tadhon pite minun Jumalani Keskyt.
Ps 119:116 Ylespidhe minua sinun Sanallas/ Ette mine eleisin/ Ja ele anna minun Toiuoni wilpistelle.
Ps 119:117 Wahuista minua/ ette mine autuaxi tulisin/ Nin mine alati halaian sinun Oikiuttas.
Ps 119:118 Sine alastallat caiki iotca sinun Oikiuxistas horiuuat/ Sille heiden wiettelyxens ombi sula Walhe.
Ps 119:119 Caiki Jumalattomat Maan pälde sine poisheitet nin quin loan. Senteden mine racastan sinun Todhistoxes.
Ps 119:120 Mine pelken itzeni sinusta/ nin ette minun ihon wärise/ Ja wapitzen sinun Domios teden.
Ps 119:121 MIne warinotan Oikiudhesta ia Vanhurskaudhesta/ Ele minua ylenanna nijlle/ iotca minulle wäkiwalta tekeuet.
Ps 119:122 Wasta sine Paluelias edeste/ Ja lohuta hende/ Ettei ne Coriat tekisi minulle wäkiualta.
Ps 119:123 Minun Silmeni hiueltyuet sinun Terueydhes pereste/ Ja sen sinun Wanhurskaudhes Sanan ielken.
Ps 119:124 Toimita sinun Paluelias cansa sinun Armos pereste/ Ja opeta minulle sinun Oikiuttas.
Ps 119:125 Sinun Paluelias mine olen/ anna minulle ymmerdhöst/ Ette mine sinun Todhistoxes tundisin.
Ps 119:126 Jopa aica on/ Ette HERRA sihen iotaki tekis/ He ouat sinun Lakis serkenyet.
Ps 119:127 Senteden mine racastan sinun Keskys/ ylitze Cullan/ ia ylitze cauniman Cullan.
Ps 119:128 Senteden mine ieristens pidhen sinun caickia Keskyies/ Mine wihan caicki wäret Tiet.
Ps 119:129 IHmeliset ouat sinun Todhistoxes/ Senteden minun Sieluni ne pitepi.
Ps 119:130 Quin sinun Sanas iulgistetaan/ nin se ilahutta/ ia nijlle Yxikerdhaisille andapi ymmerdhyxen.
Ps 119:131 Mine auan Swni/ ia hoocan/ Sille mine halaian sinun Keskyies.
Ps 119:132 Käenne sinuas minun poleeni/ Ja ole minulle Armolinen/ Ninquin sine nijlle totudh tekemen/ iotca sinun Nimees racastauat.
Ps 119:133 Anna minun keumiseni wissin olla sinun Sanasas/ Ja ele anna iongun wäkiuallan ylitze minua

wallita.
Ps 119:134 Lunasta minua Inhimisten wärytteIyxist/ nin mine tadhon pite sinun Keskyies.
Ps 119:135 Yleswalista sinun Casuos Paluelias päle/ Ja opeta minulle sinun Oikiuttas.
Ps 119:136 Wedhen oiat wootauat minun Silmesteni/ Ettei sinun Keskyies pidhete.
Ps 119:137 WAnhurskas sine olet HERRA/ Ja oikia ombi sinun Sanas.
Ps 119:138 Sine olet ne sinun Wanhurskaudhes Todistoxet/ ia Totudhen hartasti keskenyt.
Ps 119:139 Mine olen lehes surmaxeni kiuanut/ Ette minun Wiholiseni ouat sinun Sanas vnoctaneet.
Ps 119:140 Sinun Puhes ombi sangen coeteldu/ Ja sinun paluelias sen rakasna pite.
Ps 119:141 Mine olen piskuinen ia ylencatzottu/ Mutta em mine vnodha sinun Keskyies.
Ps 119:142 Sinun Wanhurskaudhes ombi ijancaikinen Wanhurskaus/ Ja sinun Lakis ombi Totuus.
Ps 119:143 Adhistos ia tuska ouat minuhun sattunuet/ Mutta mine halaian sinun Keskyhis.
Ps 119:144 Ne sinun Wanhurskaudhes Todhistoxet ouat ijancaikiset/ anna minulle ymmerdhös/ nin mine elen.
Ps 119:145 MIne hwdhan coco Sydhemesteni/ cwldele minua HERRA/ Ette mine sinun Oikiuttas pidheisin.
Ps 119:146 Sinun tyges mine hwdhan/ Auta minua/ Ette mine sinun Todhistoxes pidheisin.
Ps 119:147 Warahin mine enneten/ Ja hwdhan/ Sinun Sanas päle mine toiuon.
Ps 119:148 Ennen puhdhetta mine waluon/ Ette puhuisin sinun Sanoistas.
Ps 119:149 Cwldele minun äneni sinun Armos pereste HERRA/ wirgota minua sinun Oikiudhes ielken.
Ps 119:150 Minun pahanelkiset Wainoliseni carkauat päleni/ Ja ouat caucana sinun Laistas.
Ps 119:151 HERRA/ sine tykene olet/ Ja sinun Keskys ouat caiki sula Totuus.
Ps 119:152 Mutta site wastan mine tiedhen/ Ette sine olet sinun Todhistoxes ijancaikisesta perustanut.
Ps 119:153 CAtzo minun Radholisudheni/ ia pelasta minua/ vlosauta minua/ Sille eipe mine vnodha sinun Lakias.
Ps 119:154 Toimita minun Syyn/ ia päste minua/ wirgota minua sinun Sanas cautta.
Ps 119:155 Se Terueys ombi caucana nijlde Jumalattomilde/ Sille euet he tottele sinun Oikiuttas.
Ps 119:156 HERRA/ sinun Laupius ombi swri/ Wirgota minua sinun Oikiuttes pereste.
Ps 119:157 Minun Wainoiani ia Wiholiseni ouat monet/ Mutta em mine poickene sinun Todhistoxistas.
Ps 119:158 Mine näen ne Ylencatzoiat/ Ja se teke minulle paha/ Ettei he sinun Sanaas pidhe.
Ps 119:159 Catzo/ Mine racastin sinun Keskyies/ HERRA wirgota minua sinun Armos pereste.
Ps 119:160 Sinun Sanas ombi alghusta Totuus ollut/ caiki sinun Wanhurskaudhes Oikiudhet pysyuet ijancaikisesta.

Ps 119:161 PÄmiehet wainouat minua ilman syyte/ Ja minun Sydhemen pelkepi sinun Sanoistas.
Ps 119:162 Mine iloitzen sinun Puhees ylitze/ Ninquin iocu sais swren Saalijn.
Ps 119:163 Walhen mine wihan/ Ja sijte cauhistun/ Mutta sinun Lakis mine racastan.
Ps 119:164 Seitzemesti peiues mine kijten sinua/ Sinun Wanhurskaudhes Oikiudhen poolesta.
Ps 119:165 Swri Rauha ombi nijlle/ iotca sinun Lais racastauat/ ia ei heiden pidhe horiuman.
Ps 119:166 HERRA/ mine odhotan sinun Terueydhes ielkin/ ie teen sinun Keskys pereste.
Ps 119:167 Minun Sielun pitepi sinun Todhistoxes/ Ja sangen ne racastan.
Ps 119:168 Mine pidhen sinun Keskyies ia sinun Todhistoxias/ Sille caiki minun Tieni ouat sinun edeses.
Ps 119:169 HERRA/ anna minun Candeeni sinun etees tulla/ anna minulle ymmerdhöstä sinun Sanas ielkin.
Ps 119:170 Anna minun Rucouxeni sinun etees tulla/ Pelasta minua sinun Sanas ielkin.
Ps 119:171 Minun Hwleni pite kijttemen/ Coskas minulle opetat sinun Oikiuttas.
Ps 119:172 Minun Kieleni pite puhuman sinun Sanastas/ Sille caiki sinun Keskys ouat oikiat.
Ps 119:173 Olcoon sinun Kädhes minulle awlinen/ Sille mine olen vloswalinut sinun Keskys.
Ps 119:174 HERRA/ mine ikeuöitzen sinun Terueydhes ielken/ Ja halaian sinun Lakias.
Ps 119:175 Anna minun Sieluni ele/ Ette hen sinua kijtteis/ Ja sinun Oikeutes auttacon minua.
Ps 119:176 Mina olen ninquin iocu exyue ia cadhotettu Lammas/ etzi sinun Paluelias/ Sille em mine vnodha sinun Keskyies.

CXX. Psalmi .

On yxi Rucous/ iolla Propheta/ rucolepi warielta Walecteleuast Kieleste/ se on/ Jumalattomast Opista/ ia Opettaista/ iotca sen oikian Opin raiskauat ia turmeleuat/ Ja ne Jumaliset Opettaiat wihauat. Jonga hen werdautta tereuille Nonilla/ ia swrella Culolla eli Tulipalolla.
Neme noutauaiset xv. Psalmit cutzutan Trappuin eli ylesastumisen Psalmit/ Ninquin mwtomat Hebreerit lwleuat/ Ette Leuitit Papit ne weisasit xv. Trapuissa/ Joilla Templijn ylesmentin/ waimoin Honesta/ nin Miesten honesen. Ja mwtomat sanouat/ Ette ne/ sijttequin caiki Wffrin meno oli pätetty/ lopussa weisattin.

Ps 120:1 Yxi Weisu Corkemas Choris.
Ps 120:1 MIne hwdhan HERRAN tyge/ minun tuskissani/ Ja hen cwldeli minua.
Ps 120:2 HERRA pelasta minun Sieluni nijste Walecteleuista suista/ Ja wäriste Kieliste.
Ps 120:3 Mite se wäre Kieli taidha sinulle tedhä? Ja mite se taita vlostoimitta.
Ps 120:4 Se on ningun iongun Wäkeuen tereuet Noolet/ Ninquin * Tuli Catauis.

Ps 120:5 Woi minua/ ette mine mwcalainen olen * Mesechin seas/ teuty minun asua Kedarin Maiain seas.
Ps 120:6 Se tule minun Sieluleni ikeuexi/ Asuua ninen tykene/ iotca Rauha wihauat.
Ps 120:7 Mine pidhen Rauhan/ Mutta quin mine puhun/ nin he Sodhan nostauat.

CXXI. Psalmi .

On sen waiuatun Seurakunnan/ ia cungin Jumalisten Lohutos/ Ette Jumala/ ioca Sionis wissille sanalla/ Ja ihmelisille Todhistoxille/ seke poians tulemisen ia pyhen Hengen andamisen/ ette mös Euangeliumins cautta/ itzens ilmoitti/ catzele/ cwldele/ ia auttapi henen Auxenshwtauaiset totisella vskaluxella.

Ps 121:1 Yxi Weisu corkeimas Choris. MIne ylesnostan silmeni Mekihin pein/ Joista minulle Apu tulepi.
Ps 121:2 Minun Apun tulepi HERRALDA/ ioca Taiuan ia Maan tehnyt on.
Ps 121:3 Ei hen salli sinun Jalcas horiuman/ Eike se maca/ ioca sinua ketke.
Ps 121:4 Catzo/ se Israelin wartia/ Eike hen maca eli torcu.
Ps 121:5 Se HERRA ketkeköön sinua/ HERRA ombi sinun Wartios ylitze sinun Oikiankätes.
Ps 121:6 Ettei Auringoisen pidhe sinua peiuelle poltaman/ Eikä Cuun öölle.
Ps 121:7 HERRA ketkeköön sinua caikista pahoista/ hen ketkekön sinun Sielus.
Ps 121:8 HERRA ketkeköön sinun vloskeumises ia siselkeumises/ hamast nyt ia haman ijancaikisehen.

CXXII. Psalmi .

On Kijtossana/ ette Jumala henen Seurakunnans ketkepi ia warielepi/ ynne henen Palueluxens cansa/ ette Canssa tulis Jumalan Sanan cwleman/ rucoleman ia kijttemen/ Ette synnit rangastetaisin/ ia andexiannetaisin/ Ette Seuracunda cucoistais caikinaisist hywydist/ souinost/ Rauhast/ ia lohutoxest tuskissa/ seke Esimiehis/ kircois/ Esiuallois ette Perehis ia Honenhallitoxis. Joissa palio Lehimeisten teden/ kerssiten.
2. Tim. 2. Caiki mine kersin ninen Ulosualitudhen teden/ ette hekin autuaxi tulisit.

Ps 122:1 Yxi Dauidin Weisu/ Corkeimas Choris. MIne iloitzen nijste quin minulle sanotut ouat/ Ette meiden pite sihen HERRAN Honesen siselkeumen.
Ps 122:2 Ja ette meiden Jalcanne pite seisoman/ sinun Porteisas Jerusalem.
Ps 122:3 Jerusalem ombi rakettu/ ette sen Caupungin oleman pite/ Johonga cocontuleminen on.
Ps 122:4 Ette Sucukunnat sinne ylesastuman pite/ Nimiten se HERRAN Sucukunda/ sarnaman Israelin Canssalle/ ia kijttemen HERRAN nime.
Ps 122:56 Sille sielle ouat Stolit asetetut domittaman/ ne Dauidin Honen Stolit.

Ps 122:6 Toiuottaca Jerusalemille Onnia/ he menestyköööt/ iotca sinua racastauat.
Ps 122:7 Rauha olcoon sises sinun Muries/ ia Onni sinun Pallacisas.
Ps 122:8 Minun welieni ia Ysteueni teden/ mine toiuotan sinulle * Rauhan.
Ps 122:9 Meiden HERRAN Jumalan Honen teden/ tadhon mine sinun parastas etzie.

CXXIII. Psalmi .

On Seurakunnan Rucous/ ioca Mailmas ylencatzotan/ wastan Ulconcullatuita/ Hecumarita/ Epicureita/ Väkeuite/ ia muidhen Seurakunnan Wiholisia.

Ps 123:1 Yxi Weisu corkeimas Choris. MIne ylesnostan Silmeni sinun tyges/ Joca asut Taiuassa.
Ps 123:2 Catzo/ Quin ne Paluelian silmet/ heiden HERRAINS käsijn catzouat.
Ps 123:3 Quin ne Picain silmet/ heiden Emendens Käsijn catzouat.
Ps 123:4 Nin meiden silmenne catzouat meiden HERRAN Jumalan päle/ Sihenasti ette hen meille Armolisexi tule.
Ps 123:5 Ole meille Armolinen HERRA/ Ole meille Armolinen/ Sille me olem sangen teutetyt ylencatzomisesta.
Ps 123:6 Sangen teunens ombi meiden Sielunna/ ninen ylpiein pilcoista/ ia ninen Corein ylencatzomisesta.

CXXIV. Psalmi .

On makia Seurakunnan Lohutos ia Kijtossana warieluxen ia wapadhoxen teden/ Nin monein Wiholistein hirmusutta ia Julmautta wastan/ quin ouat/ Kuningasten/ Pämiesten/ Canssain/ Eriseurain/ Ja Ulcocullasuttein/ Jotca Seurakunnan tactouat/ pereti cadhotta/ Joinenga Julmauxen Propheta wertautta swren Wirdhan eli Cosken wotamisen cautta.

Ps 124:1 Yxi Dauidin Weisu/ Corkeimas Choris.
Ps 124:2 ELLei itze HERRA olis meiden cansan/ Nin sanocan Israel.
Ps 124:3 Ellei itze HERRA olis meiden cansan/ Coska Inhimiset meite wastan carkaiauat.
Ps 124:4 Nin he ylesnielisit meite eleuene/ Coska heiden Wihans meiden ylitzen iulmistu.
Ps 124:5 Nin Vesi meite vpotais/ Cosket keuisit ylitze meiden Sielunna.
Ps 124:6 Kijtetty olcoon se HERRA/ Ettei hen meite anna Raateluxexi heiden Hambaisens.
Ps 124:7 Meiden Sielun päsi ninquin iocu Lindu sijte Lindurin paulasta. Se Paula on serietty/ ia me pästetut

olema.
Ps 124:8 Meiden Apun ombi HERRAN Nimes/ Joca on Taiuan ia Maan tehnyt.

CXXV. Psalmi .

On Rucous ia Kijtossana/ Ette HERRA warielepi Seurakunnans ia ne Jumaliset Opettaiat/ iotca Tyrannilde sordhetaan/ Ja vhckapi ette Jumala ne Ulcocullatut/ quin oikiasta Opista poickeuat/ cadhottapi. Waan ne Pyhet hen päste ia cunnioitta.

Ps 125:1 Yxi Weisu Corkeimas Choris.
Ps 125:2 JOtca vskaltauat HERRAN päle/ eipe he lange/ waan ijancaikisesta pysyuet/ ninquin se Woori Zion.
Ps 125:3 Ymberi Jerusalemin ouat Wooret/ Ja se HERRA ombi henen Canssans ymberille/ hamast nyt ia nin ijancaikisudhen asti.
Ps 125:4 Sille ninen Jumalattomain Waltica ei pidhe pysymen ylitze sen Wanhurskasten Joukon/ Ettei ne Wanhurskaat vlosoiennaisi Käsiens Wäryteen pein.
Ps 125:5 HERRA tee hyuesti/ Nijlle hyuille ia hurskaille Sydhemiste.
Ps 125:6 Mutta iotca poickeuat heiden wärijn teihins/ Nijte Jumala poisaiapi/ ninen pahaintekiedhen cansa/ Mutta Rauha olcoon ylitze Israelin.

CXXVI. Psalmi .

On Kijtossana ia Päsemisen Lupaus sijte Babilonian Fangiuxesta/ ia caikista muista pahoista/ Ja liatekin Synniste/ Colemasta/ Laista. etc. Christusen ia Euangeliumin cautta/ Jolla Christusen Waldakunda leuiteteen/ Coolema ia Perkele woitetan/ Ja caikinainen Pahws poispyhiten.

Ps 126:1 Yxi Weisu Corkeimas Choris. COska HERRA pästepi ne Zionin Fangit/ Nin me olema ninquin Unennäkeueiset.
Ps 126:2 Silloin meiden suun Naurulla teuteten/ Ja meiden Kielen teunens riemua/ Silloin sanotan Pacanoissa/ se HERRA on Swria heiden coctans tehnyt.
Ps 126:3 Se HERRA on Swria tehnyt meiden coctan/ Sille me iloiset olema.
Ps 126:4 Käenne HERRA meiden Fangiuxen/ Ninquin sine ne Wirdhat Etelen pein poisquiuanut olet.
Ps 126:5 Jotca kynelille kylueuet/ Pite ilolla ylesnijttemen.

Ps 126:6 He meneuet ia idkeuet/ ia vloscandauat callin Siemenen/ Ja tuleuat Riemulla ia touat heiden Lychtehens.

CXXVII. Psalmi .

Teme Psalmi opetta Ettei Walta/ Kirco/ ia Honeenhallitos woidha eli taita asetetta/ hallitta/ taica warielta/ Ellei HERRA siugna/ Sen Sananparden ielkin/ HERRAN Siugnaus se rickauttapi.

Ps 127:1 Yxi Salomonin Weisu Corkeimas Choris. ELLei HERRA Honetta rakennaisi/ Nin he huckan tötetekisit/ iotca senpäle rakendauat.
Ps 127:2 Ellei HERRA Caupungia warielis/ Nin ne Wartiat huckan waluouat.
Ps 127:3 Se on turha/ ette te warhan ylesnouset/ ia hilian maata menet/ Ja swrella töölle Elatoxen walmistat/ Sille hen andapi ne Ysteuillens heiden maatessans.
Ps 127:4 Catzo/ Lapset ouat HERRAN Lahia/ Ja Rumin hedhelme on yxi Andamus.
Ps 127:5 Quin Noolet iongun Väkeuen kädhesse/ Nin ouat ne Nooret Piltit.
Ps 127:6 Autuas on se/ ionga Wijni nijte teunens on/ Euet ne häueistete/ Coska he Wiholisteins cansa Portissa toimittauat.

CXXVIII. Psalmi .

Quin se entinen Psalmi opetti/ Ette caiki menestypi Jumalan Siugnauxesta/ ia ei meiden töösten ia surustan. Nin teme opettapi sen Siugnauxen Jumalan pelkeueisten Auioskeskuin ia pyhein tyge oleuan. Nin tai on yxi Häidenlaulu ia Morssianwirsi/ Jolla ne Auiot seke lohutetan/ ette caiki Onneliset heille toiuotetaan/ ia Jumalalda luuatan.

Ps 128:1 Yxi Weisu Corkeimas Choris. AUtuas on iocainen quin HERRA pelkeuet/ ia henen Teidhens päle waeldauat.
Ps 128:2 Sine eletet sinuas sinun Käteis töiste/ Autuas sine olet/ Ja hyuesti sinulle keupi.
Ps 128:3 Sinun Emendes pite oleman ninquin iocu Hedhelmelinen Winapuu/ ymberi sinun Hones louckat/ Sinun Lapses ninquin ne Oliunwesat/ sinun Peudhes ymberille.
Ps 128:4 Catzos/ Tellens se Mies siugnatan/ Joca HERRA pelke.
Ps 128:5 Sen HERRAN pite sinua Zionista siugnaman/ Ette sinun näkemen pite sen Jerusalemin Onnen/

caiken sinun Eliaicanas.
Ps 128:6 Ja saat nädhexes sinun lastes Lapset/ Rauhan ylitze Israelin.

CXXIX. Psalmi .

On caunis Rucous/ Kijtossana/ Mainitos ia Walitus Seurakunnan Wiholisia wastan/ Joista hen quitengi wariellan lohutetan ia pästeten/ mös caikia Heluetin Portia wastan Waicka hen hamast Norudhestans on sordhettu/ Wimein hen vhkapi Jumalan Canssan Wiholisille cadhotuxen.

Ps 129:1 Yxi Weisu Corkeimas Choris. USein he ouat minua adhistanuet hamast minun Norudhestani/ sanocan nyt Israel.
Ps 129:2 Usein he ouat minua adhistanuet hamast minun Norudhestani/ Mutta euet he minua ylitzewoittanuet.
Ps 129:3 Ne Kyndeiet ouat minun Selkeni päle kyndenyet/ Ja heiden Wacons pitkeen wetenyet.
Ps 129:4 Se HERRA quin Wanhurskas on/ ombi ninen Jumalattomidhen Köudhet poishacanut.
Ps 129:5 Ah ioska he häpiehen tulisit/ ia tacaperin käendyisit/ Caiki iotca Zioni wihauat.
Ps 129:6 Ah ioska he olisit ninquin ne Rohot Cattoin päle/ Jotca ennen quiuettuuat/ quin he ylesreueisten.
Ps 129:7 Joista se Nijtteie kättens ei teute/ Eike mös se Lychtensitoia henen Syliäns teute.
Ps 129:8 Eike yxiken Ohitzekeupe sano/ Olcoon HERRAN siugnaus teiden pälen/ Me siugnama teite sihen HERRAN Nimehen.

CXXX. Psalmi .

Teme on murhelisen mielen hocaus ia Rucous/ quin hen synnins raskaudhen tundepi/ ia ette Jumala ninen teden wihainen on. Waan se on paras lohutos/ Ettei hen mwta miteken Synnins souinoxi asetta/ quin sulan Jumalan Armon ia Laupiudhen/ Jumalan Poian Welinkeumisen teden/ henen lupauxens teden. Gen. 3. 12 etc.

Ps 130:1 Yxi Weisu Corkeimas Choris. SYuiste hwdhan mine sinun tyges HERRA.
Ps 130:2 HERRA cwle minun Änen/ warinottacan sinun Coruas minun Rucouxeni äneste.
Ps 130:3 Jos sine HERRA soimat syndie? HERRA cuca sis pysypi?
Ps 130:4 Sille sinun tykönes ombi Synnein se Andexiandamus/ Ette sinua pelieteisin.
Ps 130:5 Mine odhotan HERRAN ielkin/ Minun Sielun odhotta/ Ja mine toiuon henen Sanans päle.

Ps 130:6 Minun Sielun wartioitze HERRA/ Homen wartiasta ia haman homen wartiahan.
Ps 130:7 Israel toiuocan HERRAN päle/ Sille HERRAN tykene ombi Armo/ ia runsas lunastos henen tykenens.
Ps 130:8 Ja hen lunastapi Israelin/ caikista henen Synneistens.

CXXXI. Psalmi .

Omasta Esicuuastans hen mana ia keske/ Ette me Jumalan Sanas/ ia sulas Armos tydhyisim/ Ninquin Lapsi Eitins helmas ia parmahil/ Nisie imepi/ Ettei me loottaisim omahan wäkeen/ wisauteene/ wanhurskautene/ ansionne eli tööne päle.

Ps 131:1 Yxi Dauidin Weisu corkeimas Choris. HERRA/ eipe minun Sydhemen ole coria/ Eike minun Silmeni ylpie ole/ enge waella swris asiois/ iotca minulle ylenpaltiset ouat.
Ps 131:2 Coska em mine pannut Sieluani ia hilinyt/ Nin minun Sielun tuli wieroitetuxi/ Ninquin Lapsi Eitestens wieroitetaan.
Ps 131:3 Israel toiuocan HERRAN päle/ hamast nyt ia ijancaikisehen.

CXXXII. Psalmi .

On Rucous seke Seurakunnan/ ette Waldakunnan Jumalan Canssan ia Pappiudhen edest/ lupauxens teden/ quin Dauidin tapactui ette hen/ Ne tadhois ketke wariella ia tedhelpite. Nin mös sen vdhen ia ijancaikisen Christusen Waldakunnan ia Pappiudhen teden/ Ja mös ninen Waldakundain edest/ iotca Seurakunnan holhouat/ auttauat. etc.

Ps 132:1 Yxi Weisu corkeimas Choris. MUista HERRA Dauidin päle/ caiken henen waiuans päle.
Ps 132:2 Joca HERRALLE wannoi/ Ja lupauxens lupasi sille Jacobin Wekeuelle.
Ps 132:3 Em mine siselkeu minun Honeheni Maiahan/ enge nouse minun woteeni Macauxen päle.
Ps 132:4 Em mine anna silmeni Unda sadha/ Enge silmiloindeni torcumista.
Ps 132:5 Sihenasti quin mine Sian leudhen HERRALLE/ Sen Jacobin Wäkewen Asumisexi.
Ps 132:6 Catzo/ me cwlima heneste Ephratas/ me olema sen leunet Metzen Kedhoissa.
Ps 132:7 Me tadhoma henen Asumisijns siselkeudhe/ Ja cumardham henen Jalcains Astinlaudhan edes.
Ps 132:8 Ylesnouse HERRA sinun Lepohos/ Sine ia sinun Wäkewydhes Arckis.
Ps 132:9 Anna sinun Pappies pukia heitens Wanhurskaudhella/ Ja sinun Pyhes riemuitkan.

Ps 132:10 Ele poisota sen sinun Woidhellus Hallitost/ Sinun Paluelias Dauidin teden.
Ps 132:11 HERRA ombi wannonut Dauidil ydhen totisen Walan/ Ja eipe hen hende wilpistele/ Sinun Rumis hedelmeste mine tadhon istutta sinun Stolis päle.
Ps 132:12 Jos sinun Lapses minun Lijttoni piteuet/ ia minun Todhistoxeni/ iotca mine heille opetan/ Nin pite mös heiden Lapsens sinun Stolis päle istuman ijancaikisesta.
Ps 132:13 Sille HERRA ombi Zionin vloswalinut/ Ja halapi sielle asuaxens.
Ps 132:14 Tai on minun Leponi ijancaikisesta/ Tesse mine tadhon asua/ Sille se hyuesti minulle kelpa.
Ps 132:15 Mine tadhon henen Elatoxens siugnata/ Ja henen Kieuhillens kylle Leipe anda.
Ps 132:16 Henen Pappins mine tadhon Terueydhelle puietta/ Ja henen Pyheins pite riemuitzeman.
Ps 132:17 Sielle pite Dauidin Saruen ylespuhkeman/ mine walmistin minun Lyfftyni minun woidheltuani warten.
Ps 132:18 Henen Wiholisens mine tadhon häpielle puietta Mutta henen pälens pite henen Crununs cucoistaman.

CXXXIII. Psalmi .

Hen neuuopi yximielisudhen pidhette Seurakunnas/ Waldakunnas ia Perehis/ Ja ette sijte Lahiasta Jumala kijteteisijn. Joca werdaxi tedhen makialla Haiulla/ quin leuielle haiopi. Item Taiuan Nestelle/ iolla Maa/ Pellot/ Nitut ia Kedhot/ Poudhast liotetan/ castetan/ toretan ia höisteten.

Ps 133:1 Yxi Dauidin Weisu Corkeimas Choris. CAtzos/ quin hyue ia suloinen se on/ Ette Weliet sosiolisest keskenens * asuuat.
Ps 133:2 Ninguin se Callis Balsami on/ Joca Aaronin Pääste alaswoota coco henen Partahans/ Joca alaswoota henen Watteisens.
Ps 133:3 Ninquin se Neste/ ioca Hermonist alaslangepi sen Zionin woorein päle/ Sille sielle Lupapi HERRA Siugnauxen ia Elemen alati ia ijancaikisesta.

CXXXIV. Psalmi .

Hen neuuopi Sanan ia Seurakunnan Paluelioille/ Ette he wisusti Wircans tekisit/ sarnaten/ rucolen ia kijtten Jumalata Seurakunnan edeste. Ja manapi muita Jumalisia sen Wirghan cunnioitta/ yliste/ ia autta. Jotca ouat Jumalalle otoliset.

Yxi Weisu Corkeimas Choris.
CAtzo/ Kijtteket HERRA caiki te HERRAN Paluelit/ Jotca öölle seisotta HERRAN Honesa.
Ylesnostacat teiden Kätenne Pyhitöxeen pein/ ia kijtteket HERRA.
Se HERRA siugnatkon sinua Zionista/ Joca Taiuan ia Maan tehnyt on.

CXXXV. Psalmi .

Teme on Seurakunnan/ quin Mailmas vihatan ia vaiuatan/ Rucous/ henen wiholisteins wastan/ Waan syy tesse mainitan/ nimitein/ seke ychteitzet ette erinomaiset Ihmet ia hyuetteghot/ quin Jumala Jacobin Honella/ Waldakunnalle ia Pappiudhelle vsein ia monikerdaisest osottanut on/ Egiptin pästemisest/ Monein Kuningain woittamisest/ Canaan Maan vlosiacamisest. etc. Ette hen wiele nytkin samalmoto Seurakunnans auttais. etc. Halleluia.

Ps 135:1 YListeket sen HERRAN Nime/ Kijtteket te HERRAN Palueliat.
Ps 135:2 Te quin seisotta HERRAN Honessa/ Nijsse meiden Jumalan Esihoneissa.
Ps 135:3 Kijtteket site HERRA/ Sille se HERRA ombi Armachtaia/ Kijtostweisacat henen Nimellens/ sille se ombi suloinen.
Ps 135:4 Sille HERRA on itzellens Jacobin vloswalinut/ Israel henen Erinomaisexens.
Ps 135:5 Sille mine tiedhen/ ette se HERRA swri on/ Ja meiden Jumalan caikein Jumalaten edes.
Ps 135:6 Caiki mite HERRA tacto/ nijte hen teke/ Taiuas/ Maan päle/ Meres/ ia caikis Sywydhes.
Ps 135:7 Joca Piluet andapi yleskeude nijste Maan äriste/ Joca Pitkeisentulen ynne Saten cansa tekepi/ Joca Twlet salaisist Paicoista andapi vlospuhalta.
Ps 135:8 Joca ne Esicoiset Egiptis löi/ Seke Inhimisiste ette Cariasta.
Ps 135:9 Ja annoi Merkins ia Ihmeens tulla ylitze sinun Egiptin Maa/ Ylitze Pharaon ia caikein henen Palueliains.
Ps 135:10 Joca palion Canssa löi/ Ja tappoi wäkeuet Kuningat.
Ps 135:11 Sihon sen Amorein Kuningan/ Ja Oh sen Kuningan Basas/ Ja caiki Kuningasten wallat Canaanis.
Ps 135:12 Ja annoi heiden Maans Perimisexi/ Israelin henens Canssans perimisexi.
Ps 135:13 HERRA sinun Nimes pysy ijancaikisesta/ sinun Muistos HERRA pysy ilman loppumat.
Ps 135:14 Sille HERRAN pite henen Canssans domitzeman/ Ja henen Paluelioillens armolinen oleman.
Ps 135:15 Ne Pacanain Epeiumalat ouat Hopia ia Culda/ Inhimisten käsille tedhyt.

Ps 135:16 Heille on Sw/ ia euet miten puhu/ Heille ouat Silmet/ ia euet miten näe.
Ps 135:17 Heille ouat Coruat/ ia euet miten cwle/ Eike ole ensingen Hengi heiden Suusans.
Ps 135:18 Jotca sencaltaiset tekeuet/ he ouat heiden caltaisens/ Ja caiki iotca heiden pälens vskaltauat.
Ps 135:19 Se Israelin Hone kijtteken HERRA/ Te Aaronin Honesta kijtteke HERRA.
Ps 135:20 Te Leuin Honesta kijtteke HERRA/ Te quin HERRA pelkette/ kijtteke HERRA.
Ps 135:21 Kijtetty olcoon se HERRA Zionista/ Joca Jerusalemis asupi. Halleluia.

CXXXVI. Psalmi .

On Kijtossana/ ninquin se entinen. Sille tesse ylesluetan Loomisen hyuetteghot/ ia iotca hen erinomaisesta Israelin Canssalle osotti/ Ja neuuopi heite Kijtossanoihin.

Ps 136:1 KIjtteket HERRA/ Ette hen on Armachtaia/ Sille henen Hywydhens pysypi ijacaikisesta.
Ps 136:2 Kijtteket caikein Jumalain Jumala/ Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:3 Kijtteket site caikein HERRAIN HERRA/ Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:4 Joca yxinens swret Ihmet tekepi/ Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:5 Joca ne Taiuaat * sädhylisesta tehnyt on. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:6 Joca Maan on wedhen päle leuittenyt/ Sille henen hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:7 Joca swret Walkiudhet tehnyt ombi/ Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:8 Auringoisen ette hen Peiuen edesseisois. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:9 Cuun ia Tedhet ette he Ön edesseisoisit. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:10 Joca Egyptin Esicoiset löi. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:11 Ja sielde Israelin vloswei. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:12 Wäkeuelle Kädhelle ia vlosoijetulla Käsiwardhella. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:13 Joca sen Punaisen Meren iacoi cadhexi osaxi. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:14 Ja annoi Israelin sen lepitzekeudhe. Sille henen Hywydhes pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:15 Joca Pharaonin Sotawäkinens sihen Punaisen Merehen vpotti. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:16 Joca henen Canssans wei Coruen lepitze/ Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:17 Joca swret Kuningat löi. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:18 Ja tappoi wäkeuet Kuningaat. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:19 Sihon sen Amorrein Kuningan. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.

Ps 136:20 Ja Og sen Basan Kuningan. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:21 Ja annoi heiden Maans perimisexi. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:22 Perimisexi henen Palueliallens Israelile. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:23 Sille hen muisti meiden pälene/ coska me alaspainetut olima/ Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:24 Ja lunasti meite meiden Wiholisistan/ Sille henne Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:25 Joca andapi caikelle Lihalle Roans/ Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.
Ps 136:26 Kijtteket site Taiuan Jumala. Sille henen Hywydhens pysypi ijancaikisesta.

CXXXVII. Psalmi .

Ensimeinen Osa Psalmist on yxi Walitos sijte Babilonian Fangiuxest/ Ja sijte Pacanain coriast ia Ylpiest Eikistuxest/ pidhoitoxest ia Osottelemisest. Waan toinen poli/ ombi Lohutoxest/ Ette Juttain Fangius lopetetaan/ Ja ette heiden Wiholisens pite sangen rangastettaman.

Ps 137:1 LIki nijte Wirtoia Babelis me istuime/ Ja idkimme/ Coska me Zionin päle muistimme.
Ps 137:2 Meiden Candelenna me ripustimme Paiuhin/ Jotca sielle ouat.
Ps 137:3 Sille sielle he keskit meite weisata/ iotca meite Fangina pidhit/ ia iloita meiden Idkussanna/ Weisatka meille iongun Zionin Weisu.
Ps 137:4 Quinga me Weisasim HERRAN Weisun/ Wieralla Maalla?
Ps 137:5 Jos mine vnodhan sinua Jerusalem/ Nin olcoon minun Oikia käten vnodhettu.
Ps 137:6 Kijnitartucon minun Kielen minun kitaani/ Ellen mine sinun päles muista/ Ellen mine tee Jerusalemit minun ylimeisexi iloxeni.
Ps 137:7 HERRA muista Edomin Lasten päle sinä Jerusalemin peiuene/ Jotca sanouat/ Ratelkat/ Ratelkat caiki haman henen Perustoxens asti.
Ps 137:8 Sine häuitetty Tyter Babel/ Autuas ombi se ioca sinulle costapi/ Ninquin sine meille tehnyt olet.
Ps 137:9 Autuas on se ioca sinun Piskuiset lapses ottapi/ Ja paiskapi kiuihin.

CXXXVIII. Psalmi .

On Kijtossana/ Christusen Waldakunnast ia Euangeliumin andamisest. Jonga hen lopusa lupasi rucolepi warielta.

Ps 138:1 Dauidin. MIne kijten sinua coco sydhemesteni/ Jumaloitten edes mine tadhon sinulle Kijtostweisata.
Ps 138:2 Mine tadhon cumarta sinun pyhen Templis poleen/ ia sinun Nimees kijtte/ sinun Hywydhes ia Wakudhes polesta/ Sille sine teit sinun Nimes Cunnialisexi caikein ylitze/ sinun Sanallas.
Ps 138:3 Coska mine sinua auxenihwdhan/ Nin cwldele minua/ Ja anna minun Sieluni swri wäkewys.
Ps 138:4 HERRA sinua kijtteuet caiki Kuningat Maan päle/ Ette he cwleuat sinun Sws Sanoia.
Ps 138:5 Ja weisauat sen HERRAN teidhen päle/ Ette se HERRAN Cunnia swri ombi.
Ps 138:6 Sille HERRA on corkia/ Ja nijte Neurie hen catzele/ Ja ne ylpiet hen cauca tunde.
Ps 138:7 Jos mine waellaisin adhistoxeni keskelle/ Nin sine wirgotat minua/ Ja oiennat sinun Kätes ylitze minun Wiholisteni wihan/ Ja autat minua sinun Oikialla kädhelles.
Ps 138:8 HERRA sihen lopun tekepi minun techteni/ HERRA sinun Hywydhes ombi ijancaikinen/ Ele sinun Käsialas ylenanna.

CXXXIX. Psalmi .

Se ensimeinen poli Psalmist/ on Kijtossana Pyhein loomisesta ia ihmelisesta hallituxesta/ Joca coconans seiso Jumalan käsis/ paitzi Inhimisten wäkie/ aiatoxeia/ neuuoia ia toimia.
Jotca Jumalan ihmeliset teghot/ pite Seurakunnan merkitzemen. Joista mös pite yleshereymen uskon/ Rucousen/ Auxihwtamsen/ ia Jumalan pelgon Toises Osas rucoellan/ Ette seke Jumalan/ ia henen Sanans/ Ette Seurakunnan Wiholiset huckuisit/ iotca oman wäens vskalluxel caikinaiset rochkiauat. Waan ette hen itze ketketeisin ia hallitaisin Jumalan Sanas ia Pyhes Henges.

Ps 139:1 Dauidin Psalmi edelweisattapa. HERRA sine vlostutkit minua/ Ja tunnet minun.
Ps 139:2 Waicka mine istun eli ylesnousen/ Nin sine sen tiedhet/ Sine ymmerdhet taambata minun Aiatoxeni.
Ps 139:3 Ehke mine keun eli macan/ nin sine olet minun ymberilleni/ Ja näet caiki minun Tieni.
Ps 139:4 Sille catzo/ eipe sanacan ole minun Kieleni päle/ iota et sine HERRA caikia tiedhe.
Ps 139:5 Sinepe site toimitat/ mite mine ennen eli ielkin teen/ Ja pidhet sinun kädhes minun ylitzeni.
Ps 139:6 Sencaltainen Tieto ombi minulle ylenihmelinen ia ylencorkia/ Eipe mine woi site käsitte.
Ps 139:7 Cuhunga mine menen sinun Hengestes? Ja cuhunga mine sinun Casuostas pakenen?
JPs 139:8 os mine ylesastuisin Taiuasen/ nin sine sielle olet/ Jos mine Woteni Heluetis rakennaisin/ Catzo/ sine mös sielle olet.
Ps 139:9 Jos mine ottaisin ne AmunRuskon Sijuet/ Ja asuisin Meren wimeisis.

Ps 139:10 Nin sinun kätes quitengin sinne minua weis/ Ja sinun Oikiakätes pidheis minun.
Ps 139:11 Jos mine sanoisin/ Pimeys macta minun peitte/ Nin mös itzepe Öön teuty Walkiuden olla minun ymberilleni.
Ps 139:12 Sille eipe mös Pimeys suingan Pimeys ole sinun tykenes/ Ja Öö walghista ninquin peiue/ Pimeys on ninquin Walkius.
Ps 139:13 Sille sinun woimasas ouat minun Munaskwni/ Sine vastan otit minun Eiteni codhus.
Ps 139:14 Mine kijten sinua senedhest/ Ette mine ihmelisesta techty olen/ Ihmeliset ouat sinun Teghos/ Ja sen minun Sielun kylle tiete.
Ps 139:15 Eipe minun Luuni olluet sinulle salatut/ Coska mine sijnä salaises techty olin/ Coska mine lootu olin alahal maan siselle.
Ps 139:16 Sinun Silmes näit minua/ coska mine en wiele walmistettu ollu/ Ja caiki päiuet sinun Kiriaas siselkirioitetut olit/ Jotca wiele oleman piti/ ioista ei yxiken silloin tullut ollu.
Ps 139:17 Mutta quinga callihit ouat minun edesseni Jumala sinun Aiatoxes? oho quinga swri on heiden Lucuns.
Ps 139:18 Jos mine heite lukisin/ Nin he Sannan Lughun ylitzekeuisit/ Coska mine ylleshereitzen/ olen wiele silloin tykenes.
Ps 139:19 Joskos Jumala tappaisit ne Jumalattomat/ Ja ne WerenAhnet minusta poickeisit.
Ps 139:20 Sille he puhuuat pilcalisest sinusta/ Ja sinun Wiholises yleskorghottauat heitens ilman syyte.
Ps 139:21 Mine tosin HERRA wihaan nijte/ iotca sinua wihauat/ Ja mine närkestyn heiste/ iotca sinua wastan carkauat.
Ps 139:22 Toisel wihalla mine heite wihan/ Senteden he ouat minulle Wiholiset.
Ps 139:23 Ulostutki minua Jumala/ ia coettele minun Sydhemen/ kiusa minua/ ia ymmerde/ quinga mine sen aiattelen.
Ps 139:24 Ja catzos/ Jos mine pahan tien pälä Lienen/ Ja saatta minua sen ijancaikisen Tien pälä.

CXL. Psalmi.

On Seurakunnan Rucous/ henen wiholisians wastan/ iotca seke petoxel/ caualuxel ia Jonilla/ ette mös iulki wäkiuallalla iulmistuuat ninnen Jumalisten wastan/ esteuet ia poiskeldeuet sen Teruelisen Opin/ wäelle/ Miecalla/ Tulella. etc. Jotca wimein/ omilla neuuoillans itzens hucuttauat/ Ninquin vsein tapactu. Sille HERRAPA on Domari Maan päle.

Ps 140:1 Dauidin Psalmi edelweisattapa.
Ps 140:2 PElasta minua HERRA pahoista Inhimisiste/ wariele minua wäriste Miehiste.
Ps 140:3 Jotca paha aiatteleuat heiden sydhemisens/ ia ylipeiue Sota hangitzeuat.
Ps 140:4 He hiiouat heiden Kielens ninquin Kerme/ Kykermen myrcki on heiden Kielens alla. Sela.
Ps 140:5 Wariele minua HERRA ninen Jumalattomain käsiste/ wariele minua wäriste Inhimisiste. Jotca aiatteleuat minun keumiseni alascukista.
Ps 140:6 Ne Coriat asettauat Paulat minun eteeni/ Ja vloswenytteuet Norat wercoxi minun eteeni/ Ja wiritteleuet Tien wieres minua warten. Sela.
Ps 140:7 Mutta mine sanon HERRALLE/ Sine olet minun Jumalan/ HERRA ymmerdhä minun Rucouxeni äni.
Ps 140:8 Ole HERRA minun wäkeue Apun/ Sine warielet minun Pääni/ Sodhan aicana.
Ps 140:9 HERRA ele salli sille Jumalattomalle henen Himoansa/ Ele wahuista henen paha Tachtoans/ Ettei hen sijte ylpennysi. Sela.
Ps 140:10 Se pahuus iosta Wiholiseni neuuolaskeuat/ Langetkon heiden Pääns päle.
Ps 140:11 Henen pite vloswaristaman heiden pälens Pitkeisen Tulen/ henen pite Tulella heite lömen sywehen alas maan siselle/ Ettei heidhen ikenens pidhe ylesnouseman.
Ps 140:12 Ydhen pahan Suun ei pidhe menestymen Maan päle/ Ydhen heijun wären Inhimisen pite carcotettaman/ ia alscukistettaman.
Ps 140:13 Sille mine tiedhen/ ette HERRAN pite sen Radholisen syyn/ Ja sen Kieuhen Oikiudhen vlostoimittaman.
Ps 140:14 Ja ne Wanhurskat pite sinun Nimees kijttemen/ ne waghat pite sinun Casuos edes pysymen.

CXLI. Psalmi.

Tesse cachtalaist Rucoellan. Ensin/ ette hen Teruelises Opis/ ia pyhes Elemes pidheteisijn. Sitelehin Ette Risti aina nite Jumalisia totta seura/ Nin hen pästemisen anopi. Tellens Seurakunda iocapaicas edespannan ia vlosmalatan/ Ette hen ombi kieuhe ia Mailmasa monelmodholla waiuattu.

Ps 141:1 Dauidin Psalmi. HERRA mine hwdhan sinun tyges/ rienne sinuas minun poleheni/ ymmerdhe minun änen/ coska mine sinua auxenihwdhan.
Ps 141:2 Keluatkon minun Rucouxen sinun edesses Ninquin yxi Sawwffri/ Minun Käteni ylennys/ ninquin yxi Ildawffri.
Ps 141:3 HERRA ketke minun Suun/ ia wariele minun hwleni.
Ps 141:4 Ele callista minun Sydhendeni mihingen pahuteen/ Ettei se pidheis Jumalattondt Menoa Pahointekiein cansa/ Eten mine söisi nijste/ iotca heiden lystende.
Ps 141:5 Se Wanhurskas löken minua ysteuelliseste/ ia laittacan minua/ Sen pite minun iwri hyue tekemen/ Ninquin Balsam minun Pääni päle/ Sille mine alati rucolen ettei he minua wahingoitzisi.
Ps 141:6 Heiden Opettaians sysetteköön yhteen Kiueen/ Nin sijtte cwllaan minun Opetuxen/ ette se swlaisa ombi.
Ps 141:7 Meiden Luun ouat haiotetut haman Heluetijn asti/ Ninquin iocu Maan repis ia caiuais.
Ps 141:8 Sille sinun tyges HERRA Jumala minun Silmeni catzouat/ Mine vskallan sinun päles ele minun Sieluani poishylke.
Ps 141:9 Wariele minua sijte Paulasta/ ionga he eteeni asetit/ Ja ninen Pahointekiein Ansasta.
Ps 141:10 Ne Jumalattomat langeuat toinen toisens cansa heiden omihin Wercohins/ Mutta mine sillä wälillä welten.

CXLII. Psalmi.

Seurakunnan Rucous/ henen/ Ja Jumalisten Opettain Wiholisia wastan.

Ps 142:1 Yxi Dauidin Oppi/ rucoelta/ Coska hen Lolas oli.
Ps 142:2 MIne parghun HERRAN tyge/ minun Änelleni/ Ja rucolen HERRA minun Hwdhollani.
Ps 142:3 Mine vloswodhatan minun puheni henen edesens/ ia osotan henelle minun Häteni.

Ps 142:4 Coska minun Hengeni adhistoxes ombi/ nin sine coriat minua/ He asettauat Paulat minun eteheni/ tielleni/ iota mödhen mine waellan.
Ps 142:5 Catzele Oikialle kädhelle/ ia näe/ sielle ei yxiken tadho minua tuta/ em mine taidha paeta/ eikengen tottele minun Sieluani.
Ps 142:6 HERRA/ sinun tyges mine hwdhan ia sanon/ Sine olet minun Toiuon/ Ja minun Osan/ nijnen Eleuiten maalla.
Ps 142:7 Wari ota minun neurest Rucouxestani/ Sille ette mine sangen waiuatan/ Pelasta minua minun Wainolisistani/ Sille he ouat minulle wäkeuemmet.
Ps 142:8 Uloswie minun Sielun Tornista/ ette mine madhaisin kijtte sinun Nimees/ Ne wanhurskat minun tykeni cocoundeuat coskas hyuesti teet minua wastan.

CXLIII. Psalmi.

On Rucous/ Omantunnon Sodhas/ Raskais halois/ Synnin Kiusauxes/ ia Jumalan hirmulisen Domion etzicos/ coska me ei ycten Ansiota eike Wanhurskautta meisse itzesem leudhe/ Mutta caiki domittauat/ ia Epeileuet meiden Töisem ia Ansioisam.
Nin me sis sula Armo kerietkem/ Ninquin mwtkin Jumaliset Mailman alghusta pysit/ ia sait/ Christusen teden. Sille sepe Jumalan Wanhurskaus on/ ette hen Andimexi Christusen teden synnit meille andexiandapi/ ia meite wanhurskasten edest lukepi.

Ps 143:1 Dauidin Psalmi. HERRA cwldele minun Rucouxen/ Ymmerdhe minun anomisen sinun Totudhes teden/ Cwldele minua sinun Wanhurskaudhes teden.
Ps 143:2 Ja ele keu Domiolle sinun Paluelias cansa/ Sille ettei yxiken Eleue ole waca sinun edesses.
Ps 143:3 Sille se Wiholinen wainoapi minun Sieluani/ ia rickilöpi minun Elemeni Mahan asti/ Hen pane minun Pimeytehen/ ninquin ne Cooleuaiset Mailmassa.
Ps 143:4 Ja minun Hengen ombi minussa adhistettu/ Minun Sydhemen ombi minussa culutettu.
Ps 143:5 Mine muistelen ninen entisten Aicain päle/ Mine puhun caikista sinun Töistes/ Ja sanelen sinun Käsialastas.
Ps 143:6 Mine vlosleuiten minun käteni sinun poles/ Minun Sielun ianoapi sinun ielkes ninquin yxi carkia Maa. Sela.
Ps 143:7 HERRA cwldele minua nopiasti/ minun Hengen catopi/ Ele sinun Casuoas minulda ketke/ ettei mine ninen caltaisexi tulisi/ iotca Hautan meneuet.

Ps 143:8 Szoo minun warahin cwlda sinun Armoias/ Sille sinun päles mine toiuon/ Ilmoita minulle se Tie/ iota mödhen minun pite keumen/ Sille mine ikeuöitzen sinun ielkes.
Ps 143:9 Pelasta minua HERRA minun Wiholisistani/ Sinun tyges mine pakenen.
Ps 143:10 Opeta minua tekemen sinun Sosios ielkin/ Sille sine olet minun Jumalan/ sinun hyue Henges wieken minun tasaisen Tien päle.
Ps 143:11 HERRA wirgota minua sinun Nimes teden/ vloswie minun Sielun hädheste/ sinun Oikiudhes teden.
Ps 143:12 Ja mesta minun Wiholiseni sinun Hywydhes teden/ Ja cadhota caiki ne/ iotca minun Sieluani adhistauat/ Sille mine olen sinun Paluelias.

CXLIV. Psalmi.

On Kijtossana Waldakunnan/ Esiuallan ia Seurakunnan edeste/ ia heiden wiholistens/ quin ouat/ meteliset Porgharit ia Wäretprophetat.
Nin tesse osotetaan/ Ette Sodhan ia Woiton meno/ Wallan hallitzemus/ Alemaisten Cwlemus/ Ja Waldakundain menestys/ ei oleuan Inhimisten toimest eli wäeste/ waan Jumalan lahiat.
Senteden Kuningat ia Pämiehet/ Jumalalda nijte anoman pite/ ia odhottaman.
Wimein hen sangen Ihmechtele ette Jumala on nin runsas pahoia ia Cunniattomita wastan/ iosta hen sangen walita.

Ps 144:1 Dauidin Psalmi. KIjtetty olcon HERRA minun Turuan/ ioca minun käteni oppeta sotiman/ ia minun sormeni tappeluxen.
Ps 144:2 Minun Laupiudhen ia minun Linnan/ minun Warieluxen ia minun Wapactaian/ minun Kilpen/ iohonga mine vskallan/ Joca minun Canssani alati waati.
Ps 144:3 HERRA/ mike sis Inhiminen on/ ettes hende nein coriat? Eli Inhimisen poica/ Ettes heneste nin warinotat?
Ps 144:4 Ombi sijtteki Inhiminen Tyhien werta/ henen Aicans cato ninquin wario.
Ps 144:5 HERRA callista Taiuas ia alasastu/ rupe Worihin/ ette he suitzisit.
Ps 144:6 Anna leimauxet iskia/ ia haiota heite/ ammu sinun Nolias ia cauhista heite.
Ps 144:7 Lehete sinun Kätes ylehelde/ ia kiruota minua/ ia pelasta minua swrista wesiste/ Ja mucalaisten Lasten käsiste.
Ps 144:8 Joinenga Opetus on keluotoin/ Ja heiden Tönse wäret.
Ps 144:9 Jumala/ mine weisan sinulle vdhen Wirdhen/ Mine leikitzen sinulle kymmenenkieliselle Psaltarilla.

Ps 144:10 Sine ioca Kuningaillen Woitot annat/ Ja wapadhat Dauid sinun Papuelias/ ninen Heijudhen Murha miecasta.
Ps 144:11 Päste mös minua/ ia pelasta minua ninen mucalaisten Lasten kädhest/ Joinenga Opetus on keluotoin/ ia heiden Töönse wäret.
Ps 144:12 Ette meiden Poiat yleskasuaisit heiden Norudhellans ninquin Plantut/ ia meiden Tytteret/ ninquin Templin caunistetut Seinet/ ia quin Palacit.
Ps 144:13 Meiden Aittanna olcoon teunne/ iotca runsat Elatoxet vlosandaisit/ toinen toisens pereste/ Ette meiden Lamban poikisit Tuhanet/ ia sata tuhatta/ meiden Kylissen.
Ps 144:14 Ette meiden härien olisit wahuat töhön/ Ettei ychten Wahingo/ eike walitost elike Cannet olis meiden Cadhuillan.
Ps 144:15 Autuaxi he lausuuat sen Canssan/ ionga nin keupi/ Waan autuas on se Canssa/ Jonga HERRA Jumalana on.

CXLV. Psalmi.

On sangen ialo Kijtoswirsi/ Jumalan Ihmeistä/ Laupiudhest ia henen ijancaikisesta Waldakunnastans/ ette hen caiki Loodhut edescatzo/ enimiten vskoliset. Jossa liatekin kijteten Christusen Waldakunnan teden/ ette se on Laupiudhen/ ia Armon ijancaikinen Waldakunda. Jossa ne Langetut/ ylesoijetan/ ne Rucoleuaiset/ cwldellan. Ne Tuskaliset holhotan/ ia ne waiuatut/ autetan. Nemet ialot hyuetteghot/ tesse nykyses Eelemes Christusest osotetan/ iota ijancaikinen Eleme seurapi.

Ps 145:1 Yxi Dauidin kijtos taica Ylistos. MIne tadhon sinua yliste minun Jumalan/ sine Kuningas/ Ja kijten sinun Nimees aina ia ijancaikisesta.
Ps 145:2 Jocapeiue mine cunnioitzen sinua/ ia iulghistan sinun Nimees aina ia ijancaikisesta.
Ps 145:3 Swri ombi HERRA ia sangen Cunnialinen/ ia henen swruens ombi sanomatoin.
Ps 145:4 Lasten Lapset pite sinun Töites ylistemen/ Ja sinun Woimastas puhuman.
Ps 145:5 Mine tadhon puhua sinun cunnialisesta caunista HERRAUTTAS/ ia sinun Ihmeistes.
Ps 145:6 Ette pite puhuttaman sinun cunnialisesta Teghoistas/ Ja ette sinun HERRAuttas mainitaisijn.
Ps 145:7 Ette sinun swri Hywydhes ylisteteisijn/ Ja sinun Wanhurskaudhes kijteteisijn.
Ps 145:8 Armolinen ia Laupias ombi HERRA/ hidhas wihaan/ ia runsas Hywydhest.
Ps 145:9 Sulois ombi HERRA caikille/ ia armaitze caiken henen Tecoinsa päle.
Ps 145:10 Kijtteken sinua HERRA caiki sinun Teghos/ ia sinun Pyhes kijtteken sinua.

Ps 145:11 Julghistacan sinun Waldakunnas Cunnian/ ia puhucan sinun Woimastas.
Ps 145:12 Ette sinun Woimas tulis Inhimisten Lapsille tietteuexi/ Ja sinun Waldakunnas swri cunnialinen Wäki.
Ps 145:13 Sinun Waldakunnas ombi ijancaikinen Waldakunda/ ia sinun HERRAudhes pysypi ilman loppumat.
Ps 145:14 HERRA ylespite caiki iotca caatuuat/ ia ylesnostapi caiki alassullotut.
Ps 145:15 Caikein silmet sinun päles wartioitzeuat/ Ja sine annat heillen Roan aiallans.
Ps 145:16 Sine auat sinun Kädes/ ia ylesteutet caikia quin eleuet sosiolla.
Ps 145:17 Wanhurskas ombi HERRA caikisa henen Teisense/ Ja Pyhe caikissa Töissense.
Ps 145:18 Leszne ombi HERRA caikia henen Auxenshwtauaisians/ caikia tosin iotca Totudhessa hende auxenshwtauat.
Ps 145:19 Hen tekepi mite ne Jumalan pelkeueiset halaiauat/ ia cwlepi heiden parghunsa ia auttapi heite.
Ps 145:20 HERRA warielepi caiki henen Racastaiansa/ ia caiki Jumalattomat hen hucuttapi.
Ps 145:21 Minun suuni pite puhuman HERRAN kijtoxen/ Ja caiki Liha cunnioittacan henen Pyhe Nimense alanomati ia ijancaikisesta.

CXLVI. Psalmi.

Tesse yclesluetan Jumalan Hyuetteghot/ ette hen Loia on/ ette hen lupauxens pitepi/ ette hen wariele/ wapautta synnit andexi anda/ ne waiuatut hen autta. etc.
Nin ette Christusen waldakunda/ hyuetteghot ia Oppi/ eipe seiso Inhimisten hallus eli woimas/ Waan Jumalan päle/ caiki wskallus ombi lootetapa/ ioca eiswingan wilpistele. Waan se vskallus Inhimisten päle/ wiettele. Joista caikista Jumala ombi Kijtettepä.

Ps 146:1 Halleluia.
Ps 146:2 KIjte HERRA minun Sielun/ Mine kijten HERRA/ nincauuan quin mine elen/ Ja minun Jumalan Kijtoxen weisan/ nincauuan quin mine täälle olen.
Ps 146:3 Elket vskaltaco Pämiesten päle/ Inhimiset he ouat/ euet he woi miten autta.
Ps 146:4 Sille Inhimisen Hengi pite erkaneman/ Ja henen teuty iellens Maaxi tulla/ Silloin ouat caiki henen Aiuotuxens hukas.
Ps 146:5 Autuas on se/ ionga Apu Jacobin Jumala ombi/ ionga toiuo HERRAN henen Jumalans päle seiso.
Ps 146:6 Joca Taiuan/ Maan/ Meren/ ia caiki iotca nijsse ouat/ tehnyt ombi/ Joca Uskon pite ijancaikisesta.
Ps 146:7 Joca Oikiudhen saatta nijllen/ quin Wäkiualda kersiuet/ Joca ne Isouaiset rauitze.

Ps 146:8 HERRA hen kiruotta ne Fangitut/ HERRA hen yleswalgaise ne Sokiat.
Ps 146:9 HERRA hen ylesnosta ne alascukistetut/ HERRA hen racasta ne Wanhurskat.
Ps 146:10 HERRA hen warielepi ne Wieraat ia Oruoit/ Ja ylespite ne Lesket/ Ja ninen Jumalattomiten Tien hen haiotta.
Ps 146:11 HERRA on Kuningas ijancaikisesta/ Sinun Jumalas Zion ilman loppumat. Halleluia.

CXLVI. Psalmi.

On Kijtossana seke Jumalan Hengelisten ette Rumilisten Hywein tekoin edest/ iotca ieristens yleslueta n/ ia edespannan Seurakunnalle ia caikille Jumalisille tiete ia aiattelda. Ette hen rakenda särietyt/ cocopi/ haiotetudh/ ia Rauitze seke Eleimet ette Linnut/ Ja enimitten hen Uskolisens holhopi.

Ps 147:1 KIjtteket HERRA/ Sille meiden Jumalata kijtte/ on yxi callis Asia/ Se kijtos ombi suloinen ia caunis.
Ps 147:2 HERRA hen rakenda Jerusalem/ ia cocopi ne haiotetut Israelitit.
Ps 147:3 Hen paranda ne muretudh Sydhemet/ ia läkitze heiden Kiwnssa.
Ps 147:4 Hen lukepi Tädhet/ ia cutzu heite caikia Nimeldens.
Ps 147:5 Swri ombi mieden HERRAN/ ia mittamatoin henen Woimans/ Ja se on käsitemätoin quinga hen hallitze.
Ps 147:6 HERRA hen ylesoijenda ne Radholiset/ ia ne Jumalattomat hen mahan paiska.
Ps 147:7 Woroin weisacat HERRALLE kijtossanalla/ ia weisatca meiden HERRALLEN Candelella.
Ps 147:8 Joca Taiuan Piluille peitte/ ia Saten anda Maan päle/ Joca Rohot wortein päle casuatta.
Ps 147:9 Joca Eleinden anda heiden Roans/ Ja Corpin poille/ iotca hende auxenshwtauat.
Ps 147:10 Ei henen tachtons ole Orin wäkeuxes/ eike mös miehen Särisse ole henen Mielennoudhe.
Ps 147:11 HERRALLE ombi mielennoudhe ninen päle/ iotca hende pelkeuet/ Ja iotca hene' Laupiudens päle vskaltauat.
Ps 147:12 YListe Jerusalem HERRA/ kijte Zion sinun Jumalatas.
Ps 147:13 Sille hen wahwista sinun Portis Salpat/ ia siugnapi sinun Lapses sinussa.
Ps 147:14 Hen saatta Rauhan sinun Ärihis/ ia rauitzepi sinua parahilla Nisuilla.
Ps 147:15 Hen lehette Puheens maan päle/ Henen Sanansa nopiasti iooxe.
Ps 147:16 Hen andapi Lumen ninquin Willan/ Hen haiotta Hermen ninquin Tuhgan.
Ps 147:17 Hen wiska Rakeens ninquin Palat/ Cuca henen Packaisens edes keste?
Ps 147:18 Hen sanopi/ Nin se sulapi/ Hen andapi Twlens puhalda/ nin se soienne.

Ps 147:19 Hen ilmoitta Jacobille henen Sanans/ Ja Israelille henen Tauans ia Oikiudhens.
Ps 147:20 Eipe hen sillemoto tehnyt ydhengen Pacanain/ Eike andanut heille tiete henen Oikiuttans/ Halleluia.

CXLVIII. Psalmi.

Kijtossana Jumalalle caikilda Loondocappaleilda/ Ensin Taiualisist ia sijtte Malisist/ ette he heiden Looians ia Haltians ylisteisit/ Joissa hen osotapi/ Ensin henen Woimans/ iolla he caiki loodhut ouat ia alati ylespidheten/ Ja henen Wijsaudhens/ iolla hen caiki hyuesti sääta hallitze ia toimitta/ Nin mös henen Laupiudhens/ iolla he wariellan/ ketketen ia codhallanspidheten.
Ette Mekin oppisimma/ nin Woimalisen/ Wijsan ia Laupian Jumalan päle/ caikis Asiois/ Cappaleis ia Menois/ vskalta/ lootta/ turuata. Ja hende ainoata racasta ia peliete. Halleluia.

Ps 148:1 KIjtteket te Taiuat HERRA/ kijtteket hende corkiuxes.
Ps 148:2 Kijtteket hende caiki henen Engelins/ Kijtteket hende caiki henen Sotawäkens.
Ps 148:3 Kijtteket hende Auringo ia Cuu/ kijtteket hende caiki kircaat Tedhet.
Ps 148:4 Kijtteket hende te Taiuasten Taiuat iocapaicas/ Ja ne Wedhet/ iotca Taiuain päle ouat.
Ps 148:5 Heiden pite HERRAN Nime kijttemen/ Sille hen keskepi/ nin se loodhuxi tule.
Ps 148:6 Hen pitepi ne aina ia ijancaikisesta/ hen asettapi heite/ ettei heiden toisin keumen pidheis.
Ps 148:7 Kijtteket HERRA Maan päle/ Te Walaskalat ia caiki Syweydhet.
Ps 148:8 Tuli/ Rakeet/ Lumi/ ia Sumu/ Ja Twlispä Ilma/ iotca henen Sanans vlostoimittauat.
Ps 148:9 Woret ia caiki Cuckulat/ hedhelmeiset Puudh ia caiki Cedrit.
Ps 148:10 Pedhot ia caiki Eleimet/ Mateliat ia lendeuet Linnut.
Ps 148:11 Te Kuningat Maan päle/ ia caiki Canssat/ Pämiehet ia caiki Domarit.
Ps 148:12 Noricaiset ia Neitzyet/ Wanhat ynne Noorten cansa.
Ps 148:13 Pite kijttemen HERRAN Nime/ Sille henen ainoa Nimens ombi corkia/ ionga kijtos Taiuat ia Maadh ylitzekeupi.
Ps 148:14 Joca henen Canssans * Sarue' ylescorghottapi/ caiki henen Pyhens kijttekeet/ Ne Israelin Lapset/ se Canssa quin hende paluele/ Halleluia.

CXLIX. Psalmi.

On Kijtossana/ ia Woiton Weisu/ Ette Jumala ne Israelit fangiuxistans wapacti/ cocosi/ omisti/ Ja swret woitot

annoi/ Ja ette Nytki Euangeliumin aialla/ hengelisille Aseille/ coco Mailman Kuningat ia Seurakunnat woitetan Christusen ala.
Jonga cautta Jumala mielistupi Canssains cochtan/ se on/ eipe hen heille wihastu/ Waan Laupiudhens cautta synnit andexiandapi/ Joca sen waiuatun Seurakunnans mailmas warielepi/ Nin ette Se Sanan cautta saa Woiton ylitze Canssain ia Kuningasten/ ette he cwlisit ia tottelisit Euangeliumita. Sille se on/ Ne Tornit/ Bultit/ Cahlet/ Stukit ia Siteet/ ioilla Liha adhistetan. etc.

Ps 149:1 Halleluia. VEisacat HERRALLE vsi Weisu/ se Pyhein Seurakunda pite hende kijttemen.
Ps 149:2 Iloitkan Israel Henesse/ ioca henen teki/ ne Zionin Lapset ihastucon heiden Kuningastans.
Ps 149:3 Heiden pite Tantzis henen Nimens kijttemen/ Trumbuille ia Candeleille heiden pite henelle leikitzemen.
Ps 149:4 Sille HERRALLA ombi mielennoudhe henen Canssahans/ hen auitta Herroittain site Culkeuata.
Ps 149:5 Ne Pyhet pite iloitzeman ia ylistemen/ Ja kijttemen heiden Cammiosans.
Ps 149:6 Heiden Suus pite Jumalata ylistemen/ Ja caxitereiset Miecat heiden käsisens.
Ps 149:7 Coston tekemen Pacanain seas/ Ja Rangaistoxen Canssain keskene.
Ps 149:8 Heiden Kuningaitans sitoman Cahleise/ ia heiden Knapins Rautabultijn.
Ps 149:9 Ja tekemen heille sen kirioitetun Oikiudhen/ Ja temen Cunnian pite caikein henen Pyheins oleman. Halleluia.

CL. Psalmi.

On Kijtossana caikinaisten Jumalan swrtein ia monikerdaisten/ hyueintecoin teden/ seke quin hen Israelin Canssalle/ Lain alla osotti/ Ette nyt Seurakunnallens tesse vdhes Testamentis. Quin tapactu Euangeliumin sarnamises/ Jolla Jumala ylisteten/ Ja Me meiden kijtoxen paitzi vlcocullasutta woroin henelle osotamma.

Ps 150:1 Halleluia. KIjtteket HERRA henne Pyhydhesens/ kijtteket hende/ henen Wäkewydhens wahwdhes.
Ps 150:2 Kijtteket hende henen Jaloimain Tecoins teden/ kijtteket hende henen ylenpaltisen HERRAUDSENS teden.
Ps 150:3 Kijtteket hende Basunilla/ kijtteket hende Psaltarilla ia Candeleilla.
Ps 150:4 Kijtteket hende Trumbuilla ia Tantzilla/ Kijtteket hende Harpunkielille ia Huiluilla.
Ps 150:5 Kijtteket hende kymiseuille Culkuisilla/ kijtteket hende cumiseuilla Cimbelille.
Ps 150:6 Caiki Hengelliset/ kijtteken HERRA/ Halleluia.

Psaltarin Loppu.
Tulkittu Somen Turws.
Prentättu Stocholmis Amundi Lauritzan Poialda. Christusen Syndime Wodhesta. 1551. Augusti. 28.

Alcupuhest Esaian Prophetan Päle/ paras Osa.

Ensin on sangen tarpelinen/ ette ioca temen Prophetan keluolisesta lukia tacto/ henen pite Titulust warinottaman/ ia hyuesti sen wimeisen Kuningain Kirian/ ia mös sen wimeisen Cronikan kirian/ ia nijste Tegoist/ puheist ia Tiloist/ quin ninen Kuningain alla tapactui/ iotca tesse Tituluxes ouat mainitut/ samain kiriain loppun asti/ wisusti merkitzemen.

Nin teme Prophetia site paramin ymmerteten coska tieten quingacaltainen meno Judeas silloin oli/ cuista Asioista hen on sarnanut/ Milliset Canssat olluet ouat/ eli mike heiden Aighotuxens on ollut/ heiden Napurins/ Ysteuins/ taica Wiholisins cansa eli wastan.

Ja liaten/ quinga he Jumalan coctan sijnä Makunnas heitens keutit/ ia Prophetan/ henen Opins/ ia Jumalan palueluxen wastan/ eli Epeiumalten paluelusta pitenyet ouat.

Sitelehin tarpelinen on/ ette se ymmerteisin/ quinga ne Makunnat/ iotca tesse ia muissa Prophetissa mainitan/ Jerusalemin ia Judean maan lehin eli ymberi macauat/ ettei se Lukeita esteisi eli swttuuaisexi tekis.

Nin ombi Iten pein Jerusalemist eli Judeast lehinen se CoolluMeri/ cussa muinen Sodoma ia Gomorra seisonut olit.

Sillepolella site Coollut Mertä/ macapi se Moabin maakunda/ ia se Ammonin lasten.

Sijtte wiele edhemben maca Babilon eli Caldea/ Ja sijtteki edhemben/ Se Persian maa/ Joista Esaias palio puhupi.

Pohian pein/ macapi se wori Libanon/ ia sen ylitze Damascus ia Siria.

Mutta sijtte edhemben Idhen poolen/ macapi Assiria/ Josta Esaias mös palio iuttele.

Länten pein/ macauat ne Philisterit sen swren Meren tykene/ ne Juttain pahimmat wiholiset.

Ja sijte samasta Mereste iuri pohian polehen/ ombi Sidon ia Tyrus/ Joinenga äret Galilean cansa ycten ioxeuat.

Etelen pein/ ouat monda maat/ quin Egiptus/ Ethiopia/ Arabia/ se Punainen Meri/ Edom ia Midian/ Nin ette Egiptus länten pein Etelestmacapi.

Neiste Makunnist Esaias >etc sarnapi/ iotca Judean Maan ymberille macasit/ ninquin Sudhen ioukot/ iongun LambainHonen ymberille.

Ninen mutamain canssa he toisnans Lijttot ia Souinnot teit/ waan ei miteken heille se auttanut.

Teme tosin Propheta ombi teunens eleuist/ lohulisist/ ia sydhemelisist/ Puheist ia Sanoista/ caikein kieuhein Omatundoin/ Sieluin/ ia surkiain murhelistein Sydhenden coctan.

Nin ouat mös tesse couat vhkauxet ia hirmuiset kekeyxet/ nijte Paadhituita/ Coreita/ niskurita/ couacoruaisi

Jumalattomita wastan/ ios se mutoin autaisi.
Wimein on merkitzeminen/ Ette hen Juttan Canssa enimen nucteli/ laitti ia rangaisi Epeiumalten palueluxest/ Samalmoto mös Pramin Coreutta/ Yleniomist/ Ahneutta/ ia mwdh synnit hen vsein rangaisi.
Mutta sen ylpien vskalluxen ia turuan/ quin he panit heiden vlosualitun Epeiumalten Palueluxen ia omain töidhens/ Eli heiden taica mucalistein Kuningain/ ia Lijttoin loottamisen päle/ Esaias hartamasti laitta ia nuctele.
Joita ei Canssa kersie maltanuet/ Sille he tactoit nijsse asioissa Oikiudhen oleuan/ Waicka heille oli sula exytos/ walhe/ wieckaus ia wärys.
Senteden mös Kuningas Manasses wimein andoi henen tapetta/ Ninquin Kettarin ia Eriseuraian/ Ja quin Juttat sanouat/ nin hen keskelde Sahalla leickatin.

Esaia

I. Lucu.

Jes 1:1 TEme on se Esaian Amozin poian * Näky/ ionga hen näki Judan ia Jerusalemin päle/ Usian/ Jotham/ Aham/ ia Jehiskiam/ ninen Judan Kuningasten aicana.
Jes 1:2 Cwlcat te Taiuat/ ia Maa ota Coruijs/ sille se HERRA puhupi. Mine olen Lapset vloscaszuattanut ia ylescorghottanut/ ia he ouat minusta poislangeneet.
Jes 1:3 Herke tundepi henen HERRANS/ ia Asi henen HERRAS seimen/ Mutta eipe Israel minua tunne/ ia minun Canssan ei ymmerdhä.
Jes 1:4 O we sille syndiselle Canssalle/ site Canssa swresta pahastteghosta/ sille pahaelkiselle Siemenelle/ nijlle Wahingolisille Lapsille. Jotca HERRAN ylenannoit/ sen Israelin Pyhen pilcasit/ he poickesit tacaperin.
Jes 1:5 Mite warten mine teite enemin löön/ ette te ne poickemiset waiuoin site enemin teet? * Coco pää ombi sairas/ ia coco sydhen omqi wäsynyt/
Jes 1:6 Hamast Candapäst nin Lakipähän asti/ eipe miten terueytte henesse ole. Waan * Haaua ia sinimaria ia wiharacot/ iotca euet ole ommellut/ eike sidhotut/ eike Öliulle siueltyt.
Jes 1:7 * Teiden Maan ombi autiana/ teiden Caupungit ouat tulella poltetut. Mucalaiset ylessöuet teiden Pellon teiden silmein edes/ ia ombi autia/ ninquin se/ ioca Mucalaisilda radheltu ombi.
Jes 1:8 Mutta mite wiele iellens onopi Zionin Tytterest/ se on ninquin * Lectimaia Winatarhas/ ia ninquin iocu Hacomaia Sengipellossa/ Ninquin iocu häuitettu Caupungi.
Jes 1:9 Ellei se HERRA Zebaoth meille iotakin wähe annais ylitziedhe/ Nin me olisima quin Sodoma/ ia

Gomorran caltaiset.
Jes 1:10 * Cwlcat HERRAN Sana/ te Pämiehet Sodomast/ ottacat coruijn meiden Jumalan Laki/ sine Canssa Gomorrasta.
Jes 1:11 * Mite minulle teiden Wffrein palioudhest? sanopi HERRA/ Mine olen sijte Oinasten poltwffrist/ ia ninen Söttilesten rasuasta rauitettu/ ia en tottele wasicain/ Lambain ia Cauristen wertä.
Jes 1:12 Coska te ilmestytte minun Casuoni eten/ cuca sencaltaisita wati teiden käsisten/ ette te waellaisit minun Esihonesani?
Jes 1:13 Elket sillen teiden Rocawffrian huckan edestoco/ Se haijuwffri ombi minulle yxi Cauhistos.
Jes 1:14 Site wttacuuta ia Sabbathia/ coska te cocon tuletta/ em mine kersi/ Sille te prucat nijsse Epeiumalten paluelust ia wäkiualta. Minun Sielun wihapi teiden Wttacuutan ia Juhlapeiuien/ mine olen nijste suuttunut/ mine wäsyn site kersieseni.
Jes 1:15 Ja quin te paralans käsienne ylesnostat/ nin mine quitengin silmeni teiste poiskäennen. Ja waicka te palio rucolisitta/ em mine quitengan teite cwle/ Sille teiden * kädhen ouat Werta teunens.
Jes 1:16 * Peskät/ pudhastacat teiten/ poispangat teiden Paha menon minun Silemein edest.
Jes 1:17 Lackacat pahasta/ oppecat hyue tekemen/ etziket Oikiudhen ielkin. * Auttacat site alaspainettu/ Saattacat nijlle Oruoille Oikiutta/ ia auttacat Lesken asia/
Jes 1:18 ia sijtte tulcat/ ia catzocam cummalla * Oikius on/ sanopi HERRA. Jos teiden Synnit wiele * Weri ruskiat olisit/ nin heiden pite quitengin Lumi walkiaxi tuleman. Ja waicka he olisit ninquin Rosincaruaiset/ pite heiden quitengin ninquin Willa tuleman.
Jes 1:19 Jos te minua cwlisitta/ nin teiden pidheis maan hywydhen nautitzeman.
Jes 1:20 Mutta ios te poisweltet/ ia oletta couacoruaiset/ nin Miecan pite teite ylessömen/ Sille sempe HERRAN sw puhupi.
Jes 1:21 * Quinga se tapactu/ ette se hurskas caupungi on Horaxi tullut? Hen oli teunens Oikiutta/ Wanhurskaus henesse asui/ Mutta nyt Murhaiat.
Jes 1:22 Sinun Hopias ombi Cardhexi tullut/ ia sinun * Winas ombi wedhelle secoitettu.
Jes 1:23 Sinun * Pämiehes ouat wäret ia Warcain cumpanit/ Caiki he kernasti Lahia ottauat/ ia seisouat Andimiten ielkin. Nijlle Oruoille euet he Oikiutta tee/ ia Leskein Asia ei tule heiden eteens.
Jes 1:24 * Senteden sanopi se HERRA Jumala Zebaoth/ se Wäkeue Israelis/ O We/ Mine tadhon itzeni lohutta wiholisteni cautta/ ia minun wiholisteni * cautta wihan sammutta.
Jes 1:25 Ja mine käennen minun Käteni sinun wastas/ ia sinun * Cardhes puchtaimaxi seliten/ ia caiken sinun Tinas poiswien.

Jes 1:26 Ja saatan sinun * Domaris entisellens/ ia Radhimiehes ninquin alghustaki. Senperest sine cutzutaan wanhurskaxi Caupungixi/ ia toimelisexi caupungixi.
Jes 1:27 Zion pite * Oikiudhen cautta lunastettaman/ ia henen fanginsa Wanhurskaudhen cautta.
Jes 1:28 Ette ne Ylitzekeumerit ia Syndiset ynne pite serietuxi tuleman/ ia iotca HERRAN ylenandauat/ huckuman.
Jes 1:29 Sille heiden teuty häpien tulla * Tammein wooxi/ Joihin the lustina piditte/ ia häueistyxi tuleman ninen Yrtitarhain teden/ iotca te vloswalitzit.
Jes 1:30 Coska te tulletta/ ninquin iocu Tammi quiuain Lectein cansa/ ia ninquin iocu Wedhetöin Yrtitarha.
Jes 1:31 Ja coska teiden * Warieluxen tulepi ninquin Roctimen neuchte/ ia teiden * tecona ninquin iocu Kipinä. Ja he molemat pite ynne ylessytytetyxi tuleman/ iota eikengen samuta.

** Tammein) Sille hen heiden Epeiumalanpalueluxens merkitze/ Sille Wijdhois/ Metzis ia Yrtitarhois Juttat ylesrakensit Altarit/ Ninquin Eskisen aican Clostrit techtin swrimaxi Jumalanpalueluxexi.*
** Warieluxen/ Ei teille ole ychten nin swrta woima/ Ei ychten nin hyue töte eli Achkerutta/ iotca teite woiuat neite Pahoia wastan/ wariella.*
Sille teme heiden Warieluxens/ oli heiden Epeiumalans/ ioinenga päle he tuskisans lootit ia vskalsit.
** Mutta heiden. Teconsa) ioinenga päle he mös hädhesens turuasit.*
Oli heiden erinomainen vloswalittu Jumalanpaluelus ia Epeiumalus/ quin mös caikilla iumalattomilla onopi.
Ennustos Christusen Seurakunnasta/ caikein Trötingistä/ ioca Judeasta algui.

II Lucu

Jes 2:1 Teme on quin Jesaias Amozin poica näki Judast ia Jerusalemist.
Jes 2:2 WImeiszne aicana/ pite sen Woren cussa HERRAN Hone on/ walmixi tuleman/ corkeimaxi quin caiki Woret/ ia ylitze caikein Cuckulain corghotettaman. Ja caiki Pacanat pite sen tyge iooxeman/
Jes 2:3 ia palio Canssa sinne menemen/ ia sanoman. Tulcat/ ylesastucam HERRAN Worelle/ sen Jacobin Jumalan Honesen. Ette hen Opetais meille henen Teitens/ ia me waellaisim henen Polkuins päle. Sille Zionista pite Lain vloskeumen/ Ja sen HERRAN Sanan Jerusalemist.
Jes 2:4 Ja henen pite Pacanain seas domitzeman/ ia rangaitzeman monda Canssa. Silloin heiden pite Miecans tekemen Auraxi/ ia heiden Keihens Wicatexi. Sille ei ydhengen Canssan pidhe toista Canssa wastan Miecka ylesnostaman/ eike sille tottuua sotiman.
Jes 2:5 Tulcat te Jacobin Honesta/ waeldacam sen HERRAN walkiudhes.

Jes 2:6 Mutta sine olet sinun Canssas/ sen Jacobin Honen/ laskenut menne. Sille he enemin rickouat/ quin ne Iteläiset/ ia ouat Peiuein Walitziat/ Ninquin ne Philisterit/ Ja salliuat ne mwcalaiset Lapset monexi tulla.
Jes 2:7 Heiden Maans ombi teunens Culda ia Hopia/ ia heiden Rickaudhestans ei ole ychten Loppu.
Jes 2:8 Heiden Maans ombi teunens Orhita/ ia heiden Rattaistans ei ole Loppu. On mös heiden Maans teunens Epeiumaloita/ ia he cumartauat heiden Käsialans/ iotca heiden Sormens tehnyet ouat.
Jes 2:9 Sielle se ychteinen Canssa notkista/ Sielle ne Sangarit heitens neuritteuet/ iotas et heille andexianna.
Jes 2:10 Mene Callion siselle/ ia ketke sinus maassa/ HERRAN pelghon edeste/ ia henen Cunnialisen Maiestetins edeste.
Jes 2:11 Sille caiki corkiat Silmet pite alettaman/ ia mitke ialoimat Canssois ouat/ teuty itzens notkista/ Sille HERRA yxinens pite sinä aicana corkein oleman.
Jes 2:12 Sille se HERRAN Zebaothin peiue/ pite keumen ylitze caiken Coreudhen ia corkiudhen/ ia ylitze caiki ylespaisutut/ ette sen pite alettu oleman.
Jes 2:13 Ja ylitze caiki corkiat Cedrit Libanis ia ylesnostetut/ ia ylitze caikein Tammein Basanis.
Jes 2:14 Nin mös ylitze caiki corkiat Woret/ ia ylitze caiki corghotetut Cuckulat.
Jes 2:15 Ja ylitze iocaitzen corkian Tornin/ ia ylitze caikein wahuain Mwrein.
Jes 2:16 Nin mös ylitze caikein Hactein Meresse/ ia ylitze caikein callein Hactein Lippoin.
Jes 2:17 Ette caiki Inhimisten Corkius pite henens notkistaman/ ia neurittemen itzens mite Inhimises corkia liene/ Ja HERRA yxinens sinä aicana corkia oleman pite/
Jes 2:18 Ja ne Epeiumalat pite ratki huckuman.
Jes 2:19 Silloin Wortein rotkohin siselkeudhen/ Ja maan Cooppijn/ HERRAN pelghon teden/ ia henen cunnialisen Maiestetins teden/ quin hen ylesnouse maata peliettexens.
Jes 2:20 Sinä aicana pite iocaitzen poisheittemen henen Hopians Culdans Epeiumalat (iotca hen on teettenyt cumartaxens) ia myret ia Ölinnut cunnioittaxens.
Jes 2:21 Ette hen lytisi Kiuirakohin/ ia Wortein rotkohin/ HERRAN pelghon teden/ ia henen cunnialisen Maiestetins teden/ quin hen ylesnouse maata peliettexens.
Jes 2:22 Nin lakaicat sis Inhimisest/ ionga Hengi Sieramis on/ Sille eipe te tiedhe/ quinga corkiaxi hen on luettu.

IV. Lucu.

Esa. iiij. Lupaus Christusen Cunnialisest Waldakunnast.

Jes 4:2 SInä Peiuene pite HERRAN Wesan/ oleman rackan ia callijn/ ia se maan Hedhelme ialo ia cunnialinen/ ninen tykene/ iotca Israelist wapadhetuxi tuleuat.
Jes 4:3 Ja ioca Zionis ylitze on/ ia Jerusalemis ylitziänyt/ sen pite Pyhexi cutzuttaman/ Jocainen quin kirioitettu on/ ninen Eleuiten seas Jerusalemis. Silloin HERRA poispesepi/ ne Zionin Tytteren saastaudhet/ ia ne Jerusalemin weren wighat heneste/ sen domitzeuan ia ylessyttyuen Hengen cautta.
Jes 4:5 Ja HERRA saattapi ylitze caiki sen Zionin woren asumisen/ ia cussa ikenens se coottu on/ Ylipeiue sawn ia Piluen/ ia Tulenpaisteen yli ööte palaman.
Jes 4:6 Sille yxi Skermi pite oleman ylitze nijte caikia/ quin Cunnialinen on/ Ja pite yxi Werho oleman peiuen warioxi Helten eteen/ ia yxi turua ia wariellus ilmasta ia sateesta.

V. Lucu.

Esa. v. Telle Weisulla hen cutzu Juttat ia mwdh Paranoxeen wchkamisen cautta

Jes 5:1 LACH/ Mine tadhon nyt weisata ysteuelleni Minun Säteni Weisun/ henen * Winatarhastans.
Jes 5:2 Minun Ysteuellen on yxi Winatarha/ ydhes Lihauas paicas. Ja hen ymberinsaitasi hende/ ia Kiuiraunioilla hende warieli/ ia istutti sihen kempit Winapuut. Hen mös sihen ydhen Tornin rakensi/ ia caiuoi sielle ydhen Persyn. Ja odhotti sen Winamarioia candauan/ Waan hen cannoi Willimariat.
Jes 5:3 Nyt te Domitkat te Jerusalemin Asuiat/ ia te Judan miehet/ minun welillen ia minun Winatarhani.
Jes 5:4 * Mite sis olis enembi tekemist minun Winatarhalleni/ iota em mine henesse tehnyt ole? Mixi hen cannoi Willimariat/ coska mine odhotin hende Winamarioia candaman?
Jes 5:5 Lach nyt/ Mine tadhon teille ilmoitta/ mite mine tadhon Winatarhalleni tedhä. Henen Aitans pite poisotettaman/ ette henen pite aukiana oleman/ Ja henen Mwrins pite rickiseriettemen/ ette hen tallataisijn.
Jes 5:6 Mine tadhon sen ylenannetuxi Laskia/ ettei kengen henes pidhe leickaman eli caiuaman. Waan odhaket ia Oriantappurat pite henes casuaman/ ia tadhon Piluille kielde/ ettei he henen pälens sataisi.
Jes 5:7 MUtta se Zebaothin HERRAN Winatarha/ on nyt se Israelin Hone/ ia ne Judan henen suloinen Istuttamans. Hen odhottapi Oikiutta/ catzo/ nin ei mwta ole quin Wäkiualta/ Wanhurskautta/ catzo/ nin on sula Cannetus.
Jes 5:8 We nijlle/ quin ydhen Honen toisehen wetäuet/ ia ydhen Pellon toisehen saattauat Sihenasti ettei Kieuhelle paickacan ole/ ette he yxinens Maan päle asuisit.
Jes 5:9 Neme ouat HERRAN Zebaothin coruihin tulluet/ Mite maxa/ ellei ne monet Honet kylmille tule/ ia ne Swret ia Caunijt ilman Asuuita ieuet?

Jes 5:10 sille * kymmenen Winatarhain Sarca/ pite waiuoin ydhen Emperin andaman/ ia colmekymmende kyluo Spannia tekeuet ainostans ydhen wacan.
Jes 5:11 We nijlle/ quin warahin homeltan ylhel ouat/ Jopumutta nouteleman/ ia istuuat haman öön asti/ ette he winasta hechkuisit.
Jes 5:12 Joilla ouat Candelet/ Psaltarit/ Trumbut/ Huilut/ ia Wina heiden Hecumisisans/ ia euet catzo/ sen HERRAN * teghon päle/ eike tottele henen käsialans.
Jes 5:13 Senteden minun Canssan tapaturmast poiswiedhen Fangiuxehen/ ia henen Cunnialistens teuty Nelke kerssie/ Ja heiden Ychteinen Canssans Jano kersi.
Jes 5:14 Siteuarten ombi Helueti Sielunsa lauialda auanut/ ia henen kitans ylesammottanut ilman mitat. Ette sinne alasmenis seke heiden Cunnialisens/ ette se Ychteinen Canssa/ seke heiden Rickaans ette ne Riemuliset.
Jes 5:15 Ette iocainen notkistaman pite/ ia itzecungin neuritetyxi tuleman/ ia ninen Coreiten silmet neuritetyxi tulisit.
Jes 5:16 Mutta sen HERRAN Zebaothin pite domios * ylistettemen/ Ja Jumalan sen Pyhen pite wanhurskaudhes pyhitettemen.
SJes 5:17 illoin pite * Lambat laitumellens keumen heiden siohins/ ia Mwcalaiset pite heitens elettemen ninen * Lihauaisten aukiudhes.
Jes 5:18 4 We nijlle/ quin heitens kicurtauat irtasten Noorarin cansa/ wärytte tekemen/ Ja ninquin Rattainköydhel synditekemen/
Jes 5:19 ia sanouat. Anna henen Tecons riende/ ia pian tulla/ ette me sen näkisim. Lehestykön ia tulcoon Israelis Pyhen Aiuotus/ ette me sen tiedheisimme.
Jes 5:20 5 We nijlle/ quin site Paha hyuexi/ ia Hyue pahaxi sanouat/ Jotca Pimeydhesta walkiudhen/ ia Walkiudhesta pimeydhen tekeuet. Jotca Happamast makian/ ia Makiasta happaman tekeuet.
Jes 5:21 6 We nijlle/ quin itzestens Wijsat ouat/ ia heitens itze toimelisexi piteuet.
Jes 5:22 We nijlle/ quin Kempit ouat Wina iooman/ ia kiluoitteleuat iomahan/
Jes 5:23 Jotca sen Jumalattoman Lahiain teden wanhurskauttauat/ Ja nijste wanhurskaista heiden Oikiudhens heiste poiskäendeuet.
Jes 5:24 Senteden ninquin 7 Tulenlieki cordhen culutta/ ia poissiualda Acanat/ Jwrisillens pite heiden Jurens mätenemen/ Ja heiden Wesans poishaioman ninquin tomu.
Jes 5:25 Sille he ylencatzouat sen HERRAN Zebaothin 8 Lain/ ia pilcauat sen Pyhen sanat Israelis. Senteden HERRAN wiha Canssans ylitze iulmistupi/ ia heiden pälens Kätens 9 vlosoijenda. Ja löpi heite/ nin ette Woret

wapiszeuat/ ia heiden Rumins ouat ninquin Loca Catun päle. Ja caikissa neisse eipe henen Käthens lackane/ Waan henen käthens on wiele vlosoijettu.
Jes 5:26 Sille henen pite ydhen * Fäniken ylesnostama'/ haucutteleman Maan äriste. Ja catzo/ ekist ia nopiast he tuleuat/ ia eikengen heiste ole wäsyue eli heicko/ eikengen torcu eli maca.
Jes 5:27 * Eikengen Wööt landestans päste/ ia eikenengen Kengenrihmat ricota.
Jes 5:28 Heiden Noolens ouat tereuet/ ia caiki heiden Joutzens yleswedhetyt. Heiden Orijns cauiat ouat ninquin Limpsie/ ia heiden Rattainspööret/ ninquin ilman Twlispä.
Jes 5:29 He kiliuuat ninquin Jalopeurat/ ia kiliuuat ninquin noret Jalopeurat. He kiristeleuet ia Saalijn temmauat/ ia sen omistauat/ ettei kengen site iellenssa.
Jes 5:30 Ja * sihen aican heiden ylitzens pauhatan/ ninquin iocu Meri. Coska silloin * Maan päle catzotan/ Catzo/ nin ombi Pimeys adhistoxest/ ia eipe walkius sillen paista pimeydhen tedhen.

VI. Lucu.

Christusen Cunnia nächtijn.
Sinä Woonna/ iona Kuningas Usia Cooli/
sanoi Esaias neite/ coska hen Christusen Cunnian näki.
Joan. xij.

Jes 6:1 MIne näin HERRAN istuuan ydhen corkian ia ylesnostetun Stolin päle/ ia henen Wattens Helmat ylesteutit Templin.
Jes 6:2 Seraphin seisoit henen ylitzens/ ia cullaki oli cwsi sijpie. Cadhella he peitit heiden Casuons/ ia cadhella he peitit heiden Jalcaians/ ia cadhella he lensit.
Jes 6:3 Ja toinen toisens tyge hwsi/ ia sanoit/ Pyhe/ Pyhe/ Pyhe on se HERRA Zebaoth/ caiki * Maa on teunens henen Cunniatans.
Jes 6:4 Nin ette ne Pichtipielet wapisit heiden Hwdhons äneste/ ia se Hoone teutetin Sauusta.

VIII. Lucu.

Jumala pilcasi henen Canssans Wiholiset/ ia nuctele ne vskottomat henen Canssans seas/ ette he enemin vskalsit Inhimisten Auun päle/ quin Jumalan Sanan päle/ iota eike he pelienyet eike pyhitteneet

Jes 8:9 OLcat tuimat te Canssat/ ia paetkat quitengin. Cuulcat te caiki iotca oletta caukaisis Maakunnis? hangicat teiten Sotahan/ ia paetkat quitengin.
Jes 8:10 Hangicat teiten/ ia paetkat quitengin/ päätteket ioku Neuuo/ ia eipe se mixike tule. Puhucat keskenen/ ia eipe se seisocan/ Sille tesse ombi Immanuel.
Jes 8:11 Sille nein sanopi HERRA minulle/ Ninquin hen kädheste minua rupeis/ ia osotais minulle/ ettei mine waellaisi temen Canssan Tiesse/ ia sano.
Jes 8:12 Elket sanoco/ Lijtto. Eipe teme Canssa misteken puhu/ waan Lijtosta. Elket te nin pelietkö/ quin he tekeuet/ eike wapisko/
Jes 8:13 Waan pyhiteket se HERRAN Zebaoth/ se olcoon teiden pelcon ia wapistoxen/
Jes 8:14 Nin hen onopi yxi Pyhitös. Mutta yxi Caadhekiui/ yxi Pahannoxen Callio/ nijlle cadhelle Israelin Honeille/ Paulaxi ia Langemisexi Jerusalemin Porgharille/
Jes 8:15 nin ette moni henesse louckauat/ langeuat/ serkeuet/ kiedhoittauat ia Fangitetaan.
Jes 8:16 Coconsidho se Todhistos/ insigla Laki minun Opetuslapsisani.
Jes 8:17 Sille mine toiuon HERRAN päle/ ioca Casuons Jacobin Honesta poisketkenyt on. Mutta mine odhotan hende.
Jes 8:18 Catzos/ tesse mine olen ia ne Lapset/ iotca HERRA minulle andanut on/ merkixi ia ihmexi Israelis/ HERRAST Zebaothist/ ioca Zionin wores asupi.
Jes 8:19 Coska he sis teille sanouat. Kysyket Noidhille ia merkien tulkille/ iotca iaritteleuat ia tutkiuat/ nin sanocat. Eikö iocu Canssa madha Jumalans ielkin kysyue? Eikö parambi ole Eleuilde quin Colleilda kysyue?
Jes 8:20 Ja Lain ielken pikimin ia Todhistoxen. Ellei he site sanoisi/ Nin eipe heiden site AmunRusko pidhe saaman/
Jes 8:21 Waan heiden pite keumen Maakunnas couan piexetyt ia nelkeitzet. Mutta quin he nelke kerssiuet/ nin he wihastuuat ia kiroleuat heiden Kuningastans ia Jumalatans/
Jes 8:22 Ja he yles ia alas catzouat Maan päle/ ia ei miteken mwta leudhe/ quin Murehet ia Pimeyet. Sille he ouat pimitetyt adhistoxes/ ia keuuet willis pimeydhes.
Jes 8:23 Sille wielepe yxi toinen pimeys tulepi/ ioca heite adhistapi/ quin entises Aighas oli/ coska se keuieste tapachtui zabulonin ia Nepthalin Maasa. Ja senielkin raskamaxi tuli sen Meren tien wieres/ tellepolella Jordanin ninen Pacanain ärisse.

XI. Lucu.

Se Lectio Esa. ix. Käsikirias leuten. Se Canssa ioca Pimeydhes waelsi etc.

Christus ia henen Hengelisens Waldakunnans. Esa. xj.

Jes 11:1 NEite HERRA Jumala sanopi/ yxi witza pite putkactaman Isain cannosta/ ia wesan henen Jurestans hedhelmeitzemen.
Jes 11:2 Jonga päle pite HERRAN hengen leueiemen/ Se wisaudhen ia ymmerdhyxen hengi/ Se Neuuon ia wäkewydhen hengi.
Jes 11:3 Se Tietemisen ia HERRAN pelghon hengi/ Ja Sen pite heneen puhaldaman HERRAN pelghon. Ei henen pide domitzeman Silmeins näghon ielken Eike nucteleman Coruains Cwlon ielkin.
Jes 11:4 Waan henen pite domitzeman wanhurskaudhesa ne kieuhet/ ia nucteleman coctuella Maan radholistein edheste/ Ja pite lömen maan/ henen Swns Sanalla. Ja henen hwlens hengelle/ pite henen tappaman/ sen iumalattoman.
Jes 11:5 Ja wanhurscaus pite oleman henen Cupeins wöön/ ia vscon henen mwnaskudhens siteen.
Jes 11:6 Sudhet pite asuman Lammasten seghas/ ia Pardus wohlan cansa pite macaman. Wasicka mös ia Jalopeurukainen/ ia teuras naudhat ynne wijpyuet/ ia vähe sorri heite caitze.
Jes 11:7 Nin mös lehmet ia Carhut ynne caidaan/ ynne mös heijden wasikans pite macaman.
Jes 11:8 Ja Jalopeuran pite sömen olkia ninquin naudhan/ ia imeuen lapsen pite ihastuman ylitze waskikermen läuen. Ja wieroijtetun Lapsen pite ketens pistemen päkermen loolaan.
Jes 11:9 Eijkengen wahingoita/ eijke turmella caikella minun pyhydheni mäghelle. Sille ette maa ombi teunens HERRAN tunnosta/ ninquin meri wedhelle peitetty.
Jes 11:10 Ja sen pite tapactuman sine peiuene/ ette Isain iuri/ ioca seiso cansain lippuna sen ielken pacanaiten pite etzimen/ Ja henen lepuns pite cunnian oleman.
Jes 11:11 Ja pite HERRAN wiele widhoin sine peijuen vlosoijendaman kethens/ omistaman henen Canssans techteite/ iotca ienyet olit. Nijlde Assirilde/ Egijptilde/ Patrosilde/ musta canssalda/ Elamitilde/ Sineareilda hamateilda/ ia nijlde meren Lodhoijlda.
Jes 11:12 Ja henen pite nostaman lipon pacanoijssa/ ia cocoman ne poijsaietut Israelista/ ia ne haiotetudh Judald cocoman nijste nelieste maan culmista.
Jes 11:13 Ja se kwaus Epraim wastan pite lackaman/ Ja Judan wihamiehet pite peretikatoman/ nijn etteij Ephraim kijua Judasta/ Ja Judan ei pide adhistaman Ephraim vastan.
Jes 11:14 Mutta heiden pite leten carkaman Philisterin caulan päle/ ia ynne haparoijtzeman idhen asuuaiset. Edom/ ia Moab pite heiden kesijnse langeman. Ja Ammonin poijghat pite cwliaiset oleman.
Jes 11:15 Ja HERRAN pite kiroman sen Egyptin meren wirdhan/ Ja pudhistapi ketens ylitzen kymin henen

twlens wekewydhese. Ja löpi ne seitzemen coskia/ nin ette quiuis kengis ylitzekeudhen/
Jes 11:16 Ja oleman pite rata henen techde Canssallens. Jotca ietetty olit Assirilde/ ninquin Israelin tapachtuij/ sine peijuen/ iona hen Egyptin maalda vlgoslexi.

XII. Lucu.

Weisu sijte vdhesta armosta Christusen cautta/ lain poispanemisen ielken. Esa. xij.

Jes 12:1 Sille samalla aijalla/ pite sinun Sanoman. MIne kijten sinua HERRA/ ettes wihainen olet ollut minun päleni/ Ja sinun wihas on palainut/ ia sine lohutat minua.
Jes 12:2 Catzo/ Jumala on minun Terueydhen/ mine olen Turuas/ ia en miten pelke/ Sille HERRA Jumala ombi minun Wäkewydhen/ ia minun Psalmin/ ia minun Terueyten.
Jes 12:3 Ammultaman teiden pite Wette ilon cansa/ nijste Terueydhen Lecteiste.
Jes 12:4 Ja silloin te sanotta/ Kijtteke HERRA/ ia sarnacat henen Nimens/ iulghistacat Canssoissa henen Tecoiansa/ muistacat quinga corkia henen Nimens on.
Jes 12:5 Kijtostweisacat HERRALLE/ Sille hen on woimalisesta itzens osottanut/ Se olcoon tietteue iocaitzes Maas.
Jes 12:6 Ihastu ia iloitze sine Zionin Asuuainen/ Sille se Israelin Pyhe ombi swri/ sinun tykenes.

XIX. Lucu.

Ette Yxi on Christusen Seurakunda Juttaista ia Pacanoista. Esa. xix.
Sijttequin Egiptus surkiasti Radheltu oli.

Jes 19:18 SIhen aican pite wijsi Caupungit Egyptin Maassa/ sen Canaanin Puhen ielken puhuman/ ia wannoman sen HERRAN Zebaothin cautta/ yxi heiste pite Irheres cutzuttaman.
Jes 19:19 Silloin pite HERRAN Zebaothin Altari oleman keskelle Egyptin maata/ Ja HERRAN Maalikiui henen ärissens/
Jes 19:20 ioca merkixi a Todhistoxexi pite oleman HERRALLE Zebaothin Egyptin maassa. Sille heidhen pite HERRAN tyge hwtaman/ heiden Rangastaians edest/ Nin hen lehettepi heille Wapactaian ia Mestarin/ ionga heite auttaman pite.
Jes 19:21 Sille HERRA tulepi tietteuexi nijlle Egipterille/ Ja ne Egipterit pite HERRA tundeman sinä aicana. Ja

heiden pite hende palueleman wffrilla/ ia Rocawffrilla/ ia lupaman HERRALLE Lupausta/ ia site pitemen.
Jes 19:22 Ja HERRAN pite ne Egipterit lömen/ ia heite parandaman. Sille he HERRAN tyge palaiauat/ ia hen andapi henens rucoella/ ia heite paranda.
Jes 19:23 Silloin ombi auoin Tie Egiptist nin Assyrian/ ette ne Assyrit menisit Egiptijn/ Ja ne Egipterit Assyriahan/ ia ynne Assyrit ia Egipterit Jumalata paluella.
Jes 19:24 Silloin Israel pite itze Colmanden oleman/ ynne ninnen Assyrein ia Egypterein cansa/ sen Siugnauxen cautta/ ionga pite Maan päle oleman.
Jes 19:25 Sille se HERRA Zebaoth pite heite siugnaman ia sanoman. Siugnattu olcoon sine Egypti minun Canssan/ ia sine Assuri minun Käsialani/ Ja sine Israel minun perimisen.

XXV. Lucu.

Canssain Jepyueisten Techtein Autuudhest.

Jes 25:1 HERRA sine olet minun Jumalan/ sinua mine ylisten/ Mine kijten sinun Nimees. Sille sine Ihmeit teet/ sinun wanhat aiuotuxes ouat vskoliset ia todhet.
Jes 25:2 Sille sine teet Caupungin Kiuiraunioxi/ sen wahwan Caupungin/ ette hen ydhes coos maca/ ninen mucalaisten Pallacit. Nin ettei ne sillen Caupungit ole/ ia ettei se coskan enemin ylesraketa.
Jes 25:3 Senteden cunnioittapi sinua se wäkeue Canssa/ ne wrholiset Pacanain Caupungit sinua pelkeuet.
Jes 25:4 Sille sine olet ninen Hauracten wäkewys/ ninen Kieuhein vrhous heiden waiuoisans. Twlispääste turua/ yxi wario Helteste/ coska ne Tijrannit iulmastuuat/ ninquin Twlispä Seine wastoin.
Jes 25:5 Sine neuritet ninen mucalaisten metelin/ ninquin Helten quiuas paicas. Ette se Helle ninen Tijrannein Winanoxat ylespoltais/ Ja ne Piluet quitengin warions andaisit.
Jes 25:6 Ja se HERRA Zebaoth tekepi caikille Canssoille telle worelle ydhen lihauan Wieraspidhon/ Wieraspidhon selkiest winast/ Rasuasta/ Ytymest/ ia Hiuattomast winasta.
Jes 25:7 Ja henen pite tesse woressa site kärilina poispaneman/ iolla caiki Inhimiset kärityt ouat/ ia site Peittouatet/ poisottaman/ iolla caiki Pacanat peitetyt ouat.
Jes 25:8 Sille ette se Coolema pite ratki ylesnieltemen/ Ja HERRAN Zebaothin pite iocaitzesta Casuoista Kynelet poispychkimen. Ja henen pite Canssans Häueistyxet caikis makunnis poisottaman/ Sille HERRA ombi site sanonut.
Jes 25:9 Sihen aican sanotan/ Catzo/ tai ombi meiden Jumalan/ iota me odhotamme/ ia hen auttapi meite. Tai ombi se HERRA/ Hende me odhotamme/ ette me iloitzisim ia riemuitzisim henen Terueydhesens/

Jes 25:10 Sille HERRAN käsi telle Worella läpeie. Mutta Moab sen ala runnellan/ ninquin cordhet runnellan/ ia ninquin Loca.
Jes 25:11 Ja HERRAN pite henen kätens vlosoijendaman heiden secaans/ ninquin iocu Wipia heite vlosoijenda/ vimahan.
Jes 25:12 Ja henen pite heiden Pramiudhens henen kätens käsiuardhella alendaman/ ia teiden Murein corkiat wahuistoxet alascallistaman/ alendaman/ ia tomuhun mahan heittemen.

XXVI. Lucu.

Sen Hengelisen Jerusalemin Weisu/ ioca on Seurakunnast ia Christusest/ henen Runingastans ia Pispastans. Esa. xxvj.

Jes 26:1 Sihen aican/ pite Judan Maassa/ sencaltainen Weisu weisattaman. MEille on wahua Caupungi/ Murit ia Wernit ouat Terueys.
Jes 26:2 Auacat Portit/ ette se Wanhurskas Canssa/ ioca Uskon pite/ siselkeuis.
Jes 26:3 Sine aina pidhet Rauhan/ wahwan Lupauxen ielkin/ Sille sinun päles turuatan.
Jes 26:4 Senteden loottacat teiten HERRAN päle ijancaikisesta/ Sille HERRA Jumala on yxi Callio ijancaikisesta.
Jes 26:5 Ja hen alasnotkista ne/ iotca Corkialla asuuat/ sen ylescorghotetun Caupungin hen alendapi/ Ja/ hen sysä sen hamaan Mahan saacka/ nin ette hen tomussa maca.
Jes 26:6 Ette hen Jalghoilla polietaan/ ia/ sijtteken ninen waiuasten ialghoilla/ ia semmengin ninen Kieuhein Candapäille.
Jes 26:7 Mutta ninen Wanhurskasten Tie on tasainen/ Ninen Wanhurskasten Polghut sine oijennat.
Jes 26:8 HERRA sinua me odhotamme sinun Oikiudhes tiell/ sydhemen Halu seiso sinun Nimehes ia Sanaas pein.
Jes 26:9 Sydhemesteni mine sinua öölle halaian/ ynne hengelleni mine warhan waluon minussani sinun tyges. Sille cussa sinun Oikiudhes ombi Maakunnas/ Nin oppeuat ne Maanpirin Asuuaiset wanhurskautta.
Jes 26:10 Mutta echke nijlle iumalattomille Armoia taritaisijn/ nin euet he quitengan Wanhurskautta ope. Waan tekeuet waiuoin paha sijnä Oikiudhes maas/ Sille euet he HERRAN HERRAutta näe.
Jes 26:11 HERRA sinun kätes ombi yletty/ euet he site näe/ Mutta quin he sen nähdä saauat/ Nin häpien alaisexi tuleuat (sen kiuaudhen teden ette Pacanatki/ ouat heite hurskamat) Ja wiele sijski sinun pite heite Tulella culuttaman/ iollas sinun wiholises culutat.

Jes 26:12 Mutta meille HERRA sine Rauhan saatat/ Sille caiki mite me vlostoimitamma/ ne sine meille andanut olet.
Jes 26:13 HERRA meiden Jumalan/ Mwtkin tosin HERrat meille Herroitzeuat paitzi sinun/ Mutta me muistamma quitengin waiuoin Sinun/ ia sinun Nimes päle/
Jes 26:14 Euet ne Coolluet Elemes pysy/ ne Hengettömet euet ylesnouse. Sille sine olet heite etziskellyt ia mestanut/ ia caiken heiden Muistons cadhottanut.
Jes 26:15 Mutta sine HERRA sen edhespidhet pacanain seas/ sine sen ieriestens nin edespidhet pacanain seas/ Sine osotat sinun HERRAUTTAS/ ia tulet cauuas haman Mailman loppun asti.
Jes 26:16 HERRA/ coska Tuska tule/ nin sinua etziten/ Coskas heite curitat/ nin he parkuuat surkiasti.
Jes 26:17 Ninquin Wastoinoleua/ coska hen io synnyttemellens on/ nin henelle on adhistos/ ia parku kiwuillans/ Jwri nin meille mös iochtu/ HERRA sinun Casuos edes.
Jes 26:18 Ja mekin Wastoinolemma/ ia on meille kipu/ ette me tuskalla hengitemme. Quitengan Eipe me woi Maata autta/ eike Maanpijrin Asuuaiset tactonet langeta.
Jes 26:19 Mutta sinun Coollues pite elemen/ Ja Rumillans ylesnouseman. Ylesháretke ia kerskacat/ Te iotca Maan alla macatta/ Sille sinun Castes/ on wiherieisen Kedhon Caste/ ia maan pite ne Coolluet henestens vlosandaman.
Jes 26:20 Mene minun Canssan sinun Cammios/ ia sulie Ouet ielkes/ lymy yrielde silmen räpeys/ nincauuan ette wiha ylitzekeupi.
Jes 26:21 Sille catzo/ HERRAN pite vloskeumen Siastans/ etziskelemen Maan Asuuaisten Pahutta heiden ylitzens/ Nin ette Maan pite ilmoittaman heiden Werens/ Ja ei sillen peittemen nijte/ iotca henen pälens tapetut ouat.

XXIX. Lucu.

Jumalattomain Sokiudhest/ Inhimisten Sädhyste/ Euangeliumita wastan/ haikiast Soimudhest ia Sadhatoxist/ iotca Mielicaruaudhest/ pahoia wastan/ vloskeuuet.
Ellei te tadho Sana wastan otta/ Nin langecat Sokiana teiden oman mieliwaltaan.

Jes 29:9 PAatucot ia olcot tyhmetyt/ Soghaiska teiten/ ia tulcat iuoxin/ ei quitengan Winasta/ Horiucat/ ei quitengan wäkeueste Joomasta.
Jes 29:10 Sille HERRA ombi teille ydhen raskan vnen hengen siselpannut/ ia teiden Silmen sulkenut. Teiden Prophetat ia Pämiehet/ ynne Näkeiten cansa/ ombi hen soghaisznut/

Jes 29:11 Nin ette caikein Prophetain Näyt pite teille oleman ninquin Insiglatun Kirian sanat. Jonga ios iocu andane sille quin lukia taita/ ia sanotaisin henelle/ Lue täte/ Ja hen wastapi/ En taidha/ Sille se on insiglattu.
Jes 29:12 Eli ios iocu annais sille quin ei Lukia taitaisi/ ia sanois/ Lue täte/ ia hen wastapi. En taidha lukia.
Jes 29:13 Ja HERRA sanopi/ Ette teme Canssa lehestypi minua suullans/ ia hwlillans cunnioitzeuat/ Mutta heiden sydhemens on caucana minusta/ Ja pelkeuet minua Inhimisten Keskyn ielkin/ quin he opettauat.
Jes 29:14 Nin mine mös tadhon temen Canssan cansa ihmelisesta menne/ hirmulisesta ia camalasta. Ette heiden Wijsaans Wijsaudhen pite huckuman/ ia heiden Ymmerteueistens ymmerdhyxen mine poisheiten.
Jes 29:15 We nijlle/ iotca salatut tactouat olla HERRAN edhes/ heiden Aiuotuxens peitte/ ia heiden Teghonsa pimeydhes pite/ ia sanouat/ cuca meite näke? Eli cuca tundene meite?
Jes 29:16 Oij mixi te nin nuriat oletta? Jwri quin iocu Sauenualain saui aiattelis/ ia iocu Käsiala puhuis henen Mestaristans/ Eipe hen minua tehnyt/ Ja iocu Teco sanois henen Tekiestens/ Eipe hen minua tunne.
Jes 29:17 Lach nyt/ wähen hetken pereste/ pite Libanon pellon Kedhoxi tuleman/ Ja Pellonkäto pite Metzexi luettaman.
Jes 29:18 Sille samalla aialla/ pite ne Cwroit cwleman temen Kirian Sanoia/ ia ninen Sokiain silmet pite näkemen pimeydheste ia syngyste.
Jes 29:19 Ja ne Radholiset iellenssaauat ilon HERRASA/ Ja ne Kieuhet Inhimisten seas/ pite riemuitzeman sijnä Israelin Pyhes.
Jes 29:20 Coska ne Tyrannit huckuuat/ ia ne Pilcurit Lopuns saauat/ Ja ne caiki mestatuxi tulisit/ iotca waluouat Waiua matkan saattaxens.
Jes 29:21 Jotca saattauat Inhimisie synditekemen Sarnan cautta/ ia wainouat Rangastaians Portissa/ ia poickeuat Oikiudhesta walhen cautta.
Jes 29:22 Senteden sanopi HERRA/ Abrahamin Lunastaia tellens Jacobin Honelle/ Ei Jacob pide sillen häpien ala tuleman/ ia ei pide henen Casuons enämbi häpiemen.
Jes 29:23 Sille coska he saauat Lapsens nädhexens/ ne minun käsialani/ heiden seasans/ nin he Pyhittteuet minun Nimeni. Ja heiden pite sen pyhen Jacobis pyhittemen/ ia site Israelin Jumalat pelkemen.
Jes 29:24 Sille ne/ ioilla exyueinen Hengi onopi/ wastanrupeuat ymmerdhöste/ ia ne Turhanpuhuiat salliuat heitens opetta.

XXX. Lucu.

Parannoxen Tekeueisille Jumala lupapi Rumilisia ia Hengelisie/ sanallans.

Jes 30:18 SEnteden odhottapi HERRA/ ette henen pite teille oleman Armolisen/ ia on ylesnosnut teite armactaxens. Sille HERRA on yxi Jumala quin Domiolla asettapi/ Autuat ne caiki/ iotca hende odhottauat.
Jes 30:19 Sille Zionin Canssa pite Jerusalemis asuman/ ia ei sinun pidhe idkemen. Wissist hen armactapi sinun päles/ coskas hwdhat/ Hen wastapi sinua/ quin pian hen sen cwle.
Jes 30:20 Ja HERRA andapi teille tuskassa Leiuen/ ia Wettä teidhen Adhistoxissan. Sille eipe hen sinun Opetaias sillen sinusta poislende/ waan sinun silmes pite sinun Opetaias näkemen/
Jes 30:21 Ja sinun Coruas pite cwleman sanan perest/ tellens sanoden. Tai ombi Tie/ keuket site möte/ ia elket weltekö eike Oikiallen/ eike wasemelle.
Jes 30:22 Silloin teiden pite riuaman teiden Ylihopiatut Epäiumalanne/ ia teiden Cuuain cullaiset Waattet/ Ja teiden pite ne ninquin Loghan poisheittemen/ ia nijlle sanoman/ Ulosteste.
Jes 30:23 Silloin hen andapi Saten siemenelles/ iotas Pelloles kyluenyt olet/ ia Leiuen Pellon tulosta/ ia sengin ylen runsasti.
Jes 30:24 Silloin sinun Carias pite auaralla Rohokedholla caittaman/ Seke Häriet ette Warsat/ iotca Pellos prucauat/ pite secoitetut Ohrat sömen/ ioca Wiskimel ia Pochtimel ombi podhettu.
Jes 30:25 Ja caikein swrein Wortein päle/ ia caikein swrein Cwckulain päle/ pite eroitetut Wäsiuirdhat keumen/ sen swren Mestauxen aicana/ coska Tornit langeuat.
Jes 30:26 Ja Cuun walun pite ninquin Auringoisen paisten oleman/ ia Aurigoisen paiste pite seitzemenkerta kircambi oleman/ quin se nyt on. Coska HERRA kijnisitopi henen Canssans wahingonsa/ ia henen Haauans parendapi.
Jes 30:27 Catzo/ HERRAN Nimi tulepi cauca/ henen Wihans poltapi/ ia on sangen raskas. Henen Hwlens ouat hirmusutta teunens/ ia henen Kielens ninquin culuttapa Tuli.
Jes 30:28 Ja henen Hengens ninquin yxi Wesiuirta/ ioca haman caulan asti vlottu. Nijte Pacanoita haiottaman/ sihenasti ette he tyhiexi tuleuat/ ia aiaman Canssan sinne ia tenne Suitzilla heiden suusans.
Jes 30:29 Silloin teiden pite weisaman/ ninquin ydhen Juhla peiuen ön/ ia teiden sydhemesten riemuitzeman/ Ninquin Huilulla keudheisin HERRAN Woren päle/ Israelin Turuan tyge.
Jes 30:30 Ja HERRAN pite henen cunnialisen änens cwluttaman/ ette henen vlosoijettu Käsiuartens nädheisijn. Wihalisen haastamisen cansa/ ia culuttauan Tulen Liekin cansa/ wäkeuen Saten ia Raken cansa.
Jes 30:31 Sille Assurin pite peleistetyxi tuleman sen HERRAN äneste/ ioca henen witzalla löpi. Sille sen Witzan pite kylle sattuman ia hyuesti lepitzekeumen. Coska HERRA sen heiden ylitzens wiepi Trumboin ia Candelein cansa/ ia iocapaicas heiden wastans sotipi.
Jes 30:32 Sille se Cooppa on eileisest walmistettu/ Ja se sama ombi Kuningalle walmistettu/ kylle Syue ia

leuie. Nin on se Asumus sielle siselle/ Tuli ia palio Puita/ HERRAN Hengen pite sen ylessytyttemen ninquin iongun Tulikiuisen wirdhan.

XXXV. Lucu.

Seurakunda se on Christusen Waldakunda/ waicka hen näky ylenannetuxi/ Nin hen quitengin Henges ombi sangen cunnialinen.

Jes 35:1 NEite sanopi HERRA Jumala. Ne Coruet ia Erimaat pite iloitzeman. Ja se aukijoin sija pite lustinen oleman/ ia cucoistaman ninquin Cuccainen.
Jes 35:2 Henen pite casuain wihottaman/ ia riemuliszna seisoman caikes Ilos ia riemudes. Sille ette Libanon cunnia henelle annetan/ se Carmelin ia Saron caunistos. Ja he näkeuet sen HERRAN Herrauden/ ia sen meiden Jumalan Cauniudhen.
Jes 35:3 Wahuistacat ne wäsyuet kädhet/ ia tuetkat ne nändynet Poluet.
Jes 35:4 Sanocat nijlle heickomielisille. Olcat turuas/ ia elket pelietkö. Catzocat/ Teiden Jumalan tulepi costamahan/ se Jumala ioca maxapi/ hen tulepi ia wapactapi teite.
Jes 35:5 Silloin auaitan ninen Sokiadhen Silmet/ ia Curoin coruat aukeneuat.
Jes 35:6 Silloin ne Rambat hyppeuet ninquin Peurat. Ja se Myckein kieli pacachtapi kijtoxehen. Sille ette Coruesa Wedhet pite wloswotaman/ ia Wirdhat Erimaasa.
Jes 35:7 Ja carckia paicka pite Järuexi souitettaman. Ja quiua Maa/ pite Cohuuaxi wedhexi tuleman. Ja sijnä Coopas/ cussa Kerme macasi/ pite heinen ia Roghon ia Caisilan seisoman.
Jes 35:8 Ja sijne mös pite Matka ia Tie oleman/ ia se pite Pyhexi Tiexi cututzttaman/ ettei Kengen sastainen site möden waellaisi. Ja se sama pite heiden edesens oleman/ ionga päle keudhen/ nin/ ette mös ne Tyhmet/ euet taidha exyue.
Jes 35:9 Eipe sielle Jalopeura oleman pidhe/ eike iocu iulma Peto site möden mene/ eikä sielle leute. Wan ne Lunastetut pite site möden waeldaman.
Jes 35:10 Ne HERRAN Lunastetut palaiauat ia tuleuat sen cautta Zionihin riemun cansa/ ia ijancaikinen Ilo pite oleman heiden pääns päle. Ilon ia Riemun he käsitteuet/ ia mureh ia Hocaus pite pakeneman/ sanoi HERRA Caikiwaldias.

XXXVIII. Lucu.

Ezechian Weisu.

Jes 38:9 Ezechian Judan Kuningan Kirioitus sittequin hen Taudhistans parani.
Jes 38:10 MIne sanoin/ Nyt minun teuty Heluetin Portijn menne/ ennenquin mine sen homaitzin/ Ja aiattelin wiele edheme elexen.
Jes 38:11 Mine sanoin/ Eipe mine sille HERRA enembi näe/ Ja/ sitä HERRA ninen Eleuiten Maasa? Em mine sillen Inhimisie näe/ ninen tykene/ iotca heiden aicans vloseleuet.
Jes 38:12 Minun aican poiscului/ ia minulda poisotettu on/ Ninquin iongun Paimenen maia/ Ja mine poisreuein ninen minun Elemeni/ ninquin iocu Canguri.
Jes 38:13 Hen minua poiscatkaisi ninquin Hienon langan/ Sine loputat minun peiueni ennen Echtota. Mine aiattelin/ Joska mine eleisin Amun asti/ Mutta hen serki caiki minun Luuni/ ninquin Jalopeura/ Sille sine loputat minun peiueni ennen Echtota.
Jes 38:14 Ninquin Curki ia Päskynen mine panin/ ia Cudersin ninquin Mettinen/ minun Silmeni rupesit puchkeman/ HERRA mine tuska kersin/ hookiuta minua.
Jes 38:15 O quinga iloisesta mine puhua tadhon/ ette hen minulle site lupasi/ ia sen mös teke. Senteden mine tadhon/ caiki minun Eliaicani temen minun Sieluni Murhen teden kijtte.
Jes 38:16 HERRA sijtte eleten/ Ja minun Hengeni Eleme sihen coconans seisopi/ Sille sine annoit minun nuckua/ ia minun eleuexi teit.
Jes 38:17 Catzo/ swri häte oli minulle Turuasta/ Mutta sine olet minun Sieluni sydhemestes wapachtanut/ ettei se huckuisi/ Sille sine poisheitit caiki minun Syndini sinun selies tagha.
Jes 38:18 Sille eipe Heluetti sinua kijte/ eike mös Coolema sinua yliste/ eike ne sinun Totuttas odhota/ iotca Coopan alasmeneuet.
Jes 38:19 Waan ainostans ne Eleuet/ kijtteuet sinua/ Ninquin mineki nyt teen/ Isen pite Lapsillens sinun Totuttas ilmoittaman.
Jes 38:20 HERRA auta minua/ nin me weisamme minun Weisuni/ nincauuan quin me Eleme/ HERRAN Honessa.

XL. Lucu.

Messiasen Waldakunda ia Euangelium/ Joannesen Castain ia Apostolein cautta iulghistettaua. Esa. xl.

Jes 40:1 LOhutacat/ Lohutacat/ minun Canssan/ sanopi teiden Jumalan.

Jes 40:2 Puhucat suloisest Jerusalemin cansa/ ia sarnacat henelle/ Ette henen Sotimisens on lopetettu. Sille henen Ricoxens on andexiannettu/ Ette hen on saanut caxikerdhaiset HERRAN kädheste/ caikein henen Syndiens teden.
Jes 40:3 Hwtauaisen äni ombi Corues/ walmistacat HERRAN tiete/ Techket Erimaasa tasaiset Polghut meiden Jumalalle.
Jes 40:4 Caiki Laxot pite ylescorghotettaman/ ia caiki Woret ia Cuckulat pite alettaman. Ja mite tasattomat ouat/ pite tasattaman/ ia iotca Coleat ouat/ pite siliexi tuleman.
Jes 40:5 Sille HERRAN Cunnia ilmoitetaan/ ia caiki Liha pite ynne näkemen HERRAN Suun puhuuan.
Jes 40:6 Yxi äni sanopi/ Sarna sine/ Ja hen sanoi. Mite minun pite sarnaman? caiki Liha ombi Heine/ ia caiki henen Hywydhens/ ninquin Kedhon Cuckainen.
Jes 40:7 Heine poisquiuapi/ ia Cuckainen lakastu/ Sille HERRA puhalsi sihen.
Jes 40:8 Ja tosin/ Canssa ombi Heine/ Se Heine poisquiuettui/ ia Cuckainen poisputosi. Mutta se meiden Jumalan Sana pysy ijancaikisesta.
Jes 40:9 Zion sine quin sarnat ylesastu corkian Woren päle/ Jerusalem sine quin sarnat ylescorghota wrholisest sinun änes/ ylescorghota ia ele pelke. Sanos Judan Caupungeille/ Catzos/ sijne ombi teiden Jumalan.
Jes 40:10 Sille catzo/ se HERRA Jumala tulepi wäkewydhen cansa/ henen käsiuardhens pite hallitzeman. Catzo/ henen Töns ia Tecons ei pide hedhelmetoin oleman.
Jes 40:11 Ninquin Paimenen henen pite Laumans caitzeman/ hen cocopi sylijns Caritzat/ ia candapi ne helmasans/ ia ne Emelambat hen saatapi.
Jes 40:12 Cuca mitanne Wedhet käsillens/ ia kemmenellens taiuat käsitte? ia Maanpirin sulkepi colmen Sormen mitalla? Ja woret punnitze wichdin cansa/ ia Cuckulat waaghan cansa?
Jes 40:13 Cuca HERRAN hengelle osottapi? eli cuca oli henen Neuuonandaians?
Jes 40:14 Keldä hen Neuuo kysy/ ioca henelle ymmerdhöst andapi? ia opettapi henelle sen Oikiudhen tien? Ja opettapi henelle Clokiun/ ia osottapi henelle sen ymmerdhöxen Tien?
Jes 40:15 Catzo/ Pacanat pidheten ninquin pisara quin Emperijn iepi/ ia ninquin yxi rachtu/ quin Waacan iepi.
Jes 40:16 Catzo/ Lodhot ouat ninquin piskuinen Tomu/ Se Libanon olis sangen wähe Tulexi/ ia henen Eleimens ylenharuat Poltwffrixi.
Jes 40:17 Caiki Pacanat ouat ninquin ei miteken henen edesens/ ia ninquin iuri tyhie ia turhan edest pidheten.
Jes 40:28 Se HERRA ijancaikinen Jumala/ ioca Maan äret loonut ombi/ ei wäsy eike nänny/ henen

ymmerdhyxens ombi tutkimatoin.
Jes 40:29 Hen andapi nijlle wäsyuille woiman/ ia nijlle wäettömille kylle wäke.
Jes 40:30 Ne Noricaiset wäsyuet ia nändyuet/ Ja ne vrholliset Miehet langeuat.
Jes 40:31 Mutta iotca HERRA odhottauat/ ne saauat vdhen woiman/ nin ette he ylesmeneuet Siuillä quin Cotkat. Ette heiden pite iooxeman/ ia ei nändymen/ heiden pite waeldaman/ ia ei wäsymen.

XLII. Lucu.

Christus on Jumalan Paluelia ette hen meille toi Isens Sanan/ ia meiden Pinan alakeui.

Jes 42:1 CAtzo tai on minun Paluelian/ Mine hende ylespidhen/ ia minun Ulosualitun/ iossa minun Sielun hyuesti mielistu. Mine olen henelle minun Hengeni andanut/ Henen pite Oikiudhen saattaman Pacanain seas.
Jes 42:2 Eipe henen pite hwtaman eli parkuman/ ia henen Änens ei Cadhuilla cwlla.
Jes 42:3 Site seriettye Rokoa/ ei henen pidhe rickimurendaman/ ia suitzeuaist Pellauaist ei pide henen sammuttaman/ Henen pite opettaman Oikiutta pidhette Totudhes.
Jes 42:4 Eipe henen pidhe nuriseuan oleman/ eike hirmulisen/ ette henen pite Oikiudhen maan päle säätemen. Ja loodhot pite henen Lakians odhottaman.
Jes 42:5 Neite sanopi HERRA Jumala/ ioca loopi ia vloswenyttepi Taiuat/ ioca Maan tekepi ia henen Casuons. Joca sille Canssalle quin henesse on/ Elemisen andapi/ ia Hengen nijlle quin sen päle keuuet.
Jes 42:6 Mine HERRA olen sinun cutzunut Wanhurskaudhes/ ia rupesin sinun kätes/ ia warielin sinua. Ja olen sinua andanut Canssoisa Lijtoxi/ ia Pacanoille Walkiudhexi.
Jes 42:7 Ettes ninen Sokiain silmet auaisit/ ia ne Fangit vlosweisit Fangiudhesta/ ia ne Tornista quin Pimeydhes istuuat.
Jes 42:8 Minepe se HERRA/ se on minun Nimen/ ia em mine anna kenengen Cunniatani/ eike minun Ylistötäni Epeiumalille.
Jes 42:9 Catzo/ mite tapactuman pite/ ne mine ennustan/ ia vutta mine ilmoitan/ Ennenquin se tapactu/ annan mine sen teille cwlta.
Jes 42:10 VEisacat HERRALLE vutta Weisua/ Henen ylistoxens ouat Mailman Loppuin asti. Jotca Meres waeldauat/ ia mite henes onopi/ Loodhot ia iotca nijsse asuuat.
Jes 42:11 Hwtacat corkiast te Coruet/ ia Caupungit nijsse/ ynne ninen Kylein cansa/ cussa Kedar asupi. Ne ihastuuat iotca Calliois asuuat/ ia hwtauat nijste Wortein corkeudhista.
Jes 42:12 Sallicat heiden HERRALLE Cunniat anda/ ia henen Nimeens Loodhoisa ilmoitta.

Jes 42:13 HERRAN pite vloskeumen ninquin iocu Sangari/ hen yleshärettepi Kiuauxens ninquin Sotamies. Henen pite ihastuman ia hyminän tekemen/ henen pite Wiholistens ylitzeuoittaman.
Jes 42:14 Kylle mine waikenen wähen hetken/ ia olen hiliainen/ ia pidheten itzeni. Mutta nyt mine tadhon ninquin Wastoinoleua/ hwta/ Mine tadhon heite haiotta ia caiki ylesnielte.
Jes 42:15 Mine tadhon häuitte Wooret ia Cuckulat/ ia caiki heiden Rohons poisquiuata/ ia teen Wedhenwirdhat Loodhoixi/ ia Meret poisquiuata.
Jes 42:16 Mutta ne Sokiat mine tadhon iodhatta sen Tien päle/ iota euet he tiedhe/ Mine tadhon heite wiedhe ninen polkuin päle/ ioita euet he tunne. Mine tadhon pimeydhen heille Walkiudhexi panna/ ia site Colea tasaisexi/ Neite tadhon mine heille tedhä/ ia ei heite ylenanda.
Jes 42:17 Mutta iotca vskaldauat Epeiumaloihin/ ia waletuille Cuuille sanouat. Te oletta meiden Jumalat/ heiden pite tacaperin käendemen/ ia häpiehen tuleman.
Jes 42:18 Cwlcat te Cwroit/ ia catzocat tähen te Sokiat/ ette te näkisittä.
Jes 42:19 Cuca on nin Sokia quin minun Paluelian? Ja cuca on nin Curoi quin minun Keskyleisen/ ionga mine leheten? Cuca on nin sokia quin se Teudhelinen? ia nin Sokia quin se HERRAN Paluelia?
Jes 42:20 Kylle tosin sarnatan/ waan ei sitä quitengan pidhete Kylle heille sanotan/ Waan euet cwlla tadho.
Jes 42:21 Quitengin HERRA hyue heille soopi henen Wanhurskaudhens teden/ ia ette henen pite Lains cunnialisexi ia swrexi tekemen.
Jes 42:22 Se on yxi radheldu ia röuettu Canssa/ he ouat caiki tynni paulatut Coopasa/ ia Fangein Honesen lymytetut. He ouat Röuetyxi tedhyt/ ia ei ychten Auttaia ole/ radhellut/ ia eikengen sano/ Too ne iellens.
Jes 42:23 Cuca on teiden seassan/ ioca neite Coruijns otta? se merkitken ia cwlcan/ mite testedes tulepi?
Jes 42:24 Cuca on Jacobin Rateluxexi ylenandanut? ia Israelin nijlle Röuerille? Eikö itze HERRA site tehnyt? ionga wastan me synditehnyet olema? Ja euet he tactoneet henen Tiens päle waelda/ ia ei totelluet henen Lakians.
Jes 42:25 Senteden hen on heiden ylitzens vlospudhistanut henen wihans hirmusudhen/ ia wäkeuen Sodhan. Ja on heite ymberins ylessytyttenyt/ Mutta euet he tundenuet/ Ja hen sytytti heite waan euet he site mielijns ottaneet.

XLIII. Lucu.

Sen Piskuraisen Lauman ia Seurakunnan Lohutos/ Wastan site swrta huckuuaista Joucko. Esa. xliij.

Jes 43:1 Ja nyt sanopi HERRA/ ioca sinun Loi Jacobi ia ioca sinun tehnyt on Israel. ELE pelke/ Sille mine olen

sinun lunastanut/ Mine olen sinun Nimeldes cutzunut/ Sine olet minun.
Jes 43:2 Sille ios sine Wettein lepitze keut/ nin mine tadhon tykenes olla/ ettei wirdhat pidhe sinua vpottaman. Ja ios sine Tulehen keut/ eipe sinun palaman pidhe/ ia Lieckiön ei pidhe sinuhun pistymen.
Jes 43:3 Sille mine olen HERRAS/ ia se Pyhe Israelis/ sinun wapactaias. Mine olen Egiptin/ Ethiopin ia Seban andanut souinoxi sinun edestes.
Jes 43:4 Ettes nin callijxi luettu olet minun Casuoni edes/ teuty sinun mös cunnialisen olla. Ja mine racastan sinua/ senteden mine annan Inhimiset sinun edestes/ ia Canssat sinun Sielus edeste.
Jes 43:5 Nin ele nyt sinuas pelke/ Sille mine olen sinun tykenes/ Idheste mine tadhon sinun Siemenes saatta/ ia Länneste tadhon sinua coota.
Jes 43:6 Mine tadhon sanoa Pohiaisel/ Tooxtenne/ Ja Etelel/ Ele kielle. Tooxtenne minun Poicani taambata/ ia minun Tyttereni hamast Mailman lopusta.
Jes 43:7 Caiki iotca minun Nimelleni ouat nimitetut/ nimiten/ iotca mine loonut olen/ cuuattanut ia tehnyt minun Cunniaxeni.
Jes 43:10 Mutta te oletta minun Todhistaiani/ sanopi HERRA/ ia minun Paluelian/ ionga mine vloswalinut olen. Senpäle ette te tiedheisit ia vskoisit minua/ ia ymmerdheisit/ ette Mine Se olen.
Jes 43:11 Eipe ychten Jumala ole minun edhelleni techty/ nin eipe mös kengen minun ielkin tule/ Mine/ Mine olen Se HERRA/ ia paitzi minua ei ole yxiken Wapachtaia.
Jes 43:12 Mine sen olen ilmoittanut/ ia olen mös auttanut/ ia olen site teille andanut sanotta/ ia ei ole mucalainen Jumala teiden seassan. Tepe minun Todhistaiani olet/ sanopi HERRA/ Nin mine Jumala olen.
Jes 43:13 Ja mine olen ennequin iocu Peiue olikan/ ia eikengen woi minun kädhesteni pelasta/ Mine prucan/ cuca tachto site poiskäendä?
Jes 43:21 Temen Canssan olen minä minulleni walmistanut/ sen pite minun Ylistöxeni ylestukeman.
Jes 43:22 Ei/ ette sine Jacob minua cutzuit/ eli ette sine Israel olet tötetehnyt minua saadhaxes.
Jes 43:23 Etpes tosin Minulle edestoonut sinu' Poltuffris Lambait/ etkes minua cunnioittanut sinun Uffrillas. Em mine lustinen ollut coskas Rocauffris pyrghit/ enge mös ihastunu sinun Pyhesauus Tööste.
Jes 43:24 Etpes minulle ostanut rahalla haiauat Calmusta/ etkes mös minua sinun Wffris raszualla teuttenyt. Hia/ Sine teit Minua sinun Synnises tötetekemen/ ia olet minulle waiua tehnyt sinun Pahatecoisas.
Jes 43:25 Mine/ Mine poispyhin sinun Ylitzekeumises minun techteni/ ia sinun Syndies ensuingan muista.
Jes 43:26 Muistuta minulle/ Taistelkam keskenen Oikiudhes/ Sanos/ millemodholla sine tadhot wanhurskaxi tulla?
Jes 43:27 Sinun Ises ouat syndiätehnyet/ ia sinun Opettaias ouat minua wastan wärytte tehnyet.

Jes 43:28 Senteden mine sen Pyhydhen Esimiehet riuasin/ Ja olen Jacobin Raateluxexi andanut/ ia Israelin Pilcaxi.

XLIV. Lucu.

Ette se Uskon Wanhurskaus/ quin Euangeliumist tule/ sarnan cautta/ ainoa wapacta/ ia ei Lain/ töiden/ eli oman Wanhurskaudhen cautta. Nin ne iumaliset Lohutetaan/ ia ne Jumalattomat vchkataan. Esa. xliiij.

Jes 44:1 NIn cwle nyt minun Paluelian Jacob/ Ja Israel ionga mine vloswalitzin.
Jes 44:2 Nein sanopi HERRA/ ioca sinun tehnyt ia walmistanut on/ ioca sinua hamast eitis codhusta auttapi. Ele sinuas pelke minun paluelian Jacob/ ia sine Hurskas/ ionga mine vloswalitzin.
Jes 44:3 Sille mine tadhon Wedhet sen Janouaisen päle vloswodhatta/ ia wirdhat sen carkian päle. Mine tadhon minun Hengeni sinun Siemenes päle vloswodhata/ ia minun Siugnauxeni sinun Jelkintuleuaistes päle.
Jes 44:4 Ette he casuaisit ninquin Rohot/ ia ninquin Paiut wesiwirtain tykene.
Jes 44:5 Temen pite sanoman/ HERRAN mine olen/ ia se pite Jacobin Nimen alla cutzuttaman. Ja temen pite itzens omalla kädhellens HERRALLE kirioittaman/ Ja pite nimitettemen Israelin Nimelle.
Jes 44:21 Aiattele sen päle Jacob ia Israel/ Sille sine olet minun Paluelian/ Mine olen sinun cuuannut/ ettes minun Paluelian olisit/ Israel ele minua vnodha.
Jes 44:22 Mine poispyhin ninquin Piluen sinun Pahatteghos/ ia sinun Synnis ninquin Sumun/ Käenne sinuas minuhun pein/ Sille mine sinun lunastin.
Jes 44:23 Iloitka te Taiuat/ sille itzepe HERRA sen teki/ Ihastu sine Maa tällä alhalla/ paucuckat te Woret ihastoxella/ metze ia caiki puudh henesse. Sille HERRA Lunasti Jacobin/ ia ombi cunnialinen Israelis.
Jes 44:24 Neite sanopi se HERRA sinun Lunastaias/ ioca sinun Eitis Codhusta cuuannut ombi. Mine olen se HERRA ioca caiki teke/ Joca Taiuat yxineni vlosuenyten ia Maan vlosleuiten ilman apulaista.
Jes 44:25 Joca Noitain merkit tyhiexi teen/ Ja ne Welholiset hullutan. Joca ne Wijsat tacaperin aijan/ ia heiden Constins Hulludhexi teen.
Jes 44:26 Mutta hen wahuista henen Paluelians Sanan/ ia henen Keskyleistens Neuuon teuttepi. Joca Jerusalemil sanopi/ Ole asuua/ ia nijlle Judan Caupungille/ Olcat raketut/ ia mine heiden Aukions ylesoijennan.
Jes 44:27 Mine ioca Sywydhelle sanon. Poiskatoka/ ia nijlle Wirghoille/ poisquiuetucat.
Jes 44:28 Mine ioca sanon Coresil/ Hen on minun Paimenen/ ia pite caiki minun tactoni teuttemen. Nin ette Jerusalemil sanotan/ Ole rakettu/ ia Templil/ ole perustettu.

XLV. Lucu.

Pacanat mös cutzutan Euangeliumin Wanhurskaudhen tyge. Esa. xlv.

Jes 45:15 TOtisesta sine olet yxi Salattu Jumala/ sine Israelin Jumala se Wapactaia.
Jes 45:16 Mutta ne Epeiumalten tekiet/ teuty caiki häpielle ia häueistoxella pysye/ ia ynne keskenens häueistetun poismenne.
Jes 45:17 Mutta Israel lunastetan HERRAN cautta ijancaikisesta/ ia ei tule häpiexi eli pilcaxi coskan ia ijancaikisesta.
Jes 45:18 Sille nin sanopi HERRA/ ioca Taiuan loonut on/ Se Jumala quin Maan on walmistanut/ ia ombi sen tehnyt ia hanginut. Ja ei nin sitä tehnyt/ ette henen piti tyhiänä oleman/ waan sen walmistanut/ ette henesse asutaisijn/ Minepe HERRA olen ia eikengen mw.
Jes 45:19 Em mine sala puhunut ole/ iossakin pimies paicas Maan päle/ En ole huckan Jacobin Siemenel sanonut/ Etziket minua. Sille mine olen se HERRA/ ioca Wanhurskaudhesta puhupi/ ia ilmoitan Oikiutta.
Jes 45:20 Anna ninen Pacanain Sangarit heitens coota ia ynne yctentulla/ iotca euet miten tiedhä/ ia candauat heiden Epeiumaloidhens Cannot/ ia site Jumalata rucoleuat quin ei autta taidha.
Jes 45:21 Ilmoittacat ia tulcat tenne/ Neuuolaskecat keskenen/ Cuca neite cwlutti alghusta/ ia silloin on site ilmoittanut? Engö mine HERRA site tehnyt ole? Ja ei ole ensingen Jumala paitzi minua/ Yxi hurskas Jumala ia Wapactaia/ ia eikengen ole paitzi minua.
Jes 45:22 Käendeket teiten minun tykeni/ Nin te autuaxi tuletta caiki Mailman äret/ Sille minepe Jumala olen ia eikengen mw.
Jes 45:23 Mine wannon Itzeni cautta/ Ja minun Suustani pite Wanhurskaudhen sana vloskeumen/ Ja sillens se iepi. Nimitten se/ Ette minulle pite caiki Poluet notkistaman/ ia caiki Kielet wannoman ia sanoman/ HERRASSA minulle on Wanhurskaus ia Wäkewys.
Jes 45:24 Sencaltaiset henen tygens tuleuat/ Mutta caiki iotca hende wastanseisouat/ ne häpiehen tuleuat.
Jes 45:25 Sille HERRASSA caiki Israelin Siemen wanhurskautetan/ ia pite itzens heneste kerskaman.

XLVI. Lucu.

Jumala Lohutta caikinaiset Waiuatut ia murheliset/ ettei he epeilisi henen Auuns päle/ ia mualda Apua pydheisit. Esa. xlvj.

Jes 46:3 CWlcat minua te Jacobin Honesta/ ia caiki tehteet Israelin Honesta/ iotca Codhussa cannetan/ ia Eitissen macat.
Jes 46:4 Mine/ Mine tadhon teite canda haman wanhuteen/ ia sihenasti quin harmaxi tuletta/ Mine site teen/ Mine tadhon ylesnosta/ ia canda ia pelasta.
Jes 46:5 Kellen te werdhautat minun/ Ja kennen caltaisexi te minun teet? Ja kenenge werdhaxi te minua mittat? ionga caltainen mine olisin?
Jes 46:6 He pudhistauat Culda Sekiste/ ia Hopian wichtille waacauat/ ia Hopiasepen palcauat/ ette hen sijte ydhen Jumalan tekis/ Jonga eten he poluillenslangeuat ia site cumartauat.
Jes 46:7 He nostauat sen Hartioillens ia site candauat/ ia paneuat sen siallens/ Sijnä hen seiso/ ia ei siastans lijcu. Jos iocu henen tygens hwta/ Nin ei hen wasta/ ia ei auta hende henen Tuskastans.
Jes 46:8 Sencaltaista muistacat/ ia olcat wahuat/ te ylitzekeumerit menget Sydhemen tyge.
Jes 46:9 Muistacat site entiste quin ijest on ollut/ Sille mine olen Jumala/ ia eikengen mw/ Yxi Jumala/ ionga wertainen ei cussacan ole.
Jes 46:10 Mine quin ennustan edhelle/ mite edespein tuleman pite/ ia ennenquin se tapactupi/ ia sanon. Minun aiuotuxeni pysyuet/ ia mine teen caiki mieleni tahdhot.
Jes 46:11 Mine cutzun Linnun idheste/ ia ydhen Miehen ioca minun aiuotuxeni tekepi/ caucaiselda Maalda.
Jes 46:12 Mite mine sanon/ site mine annan tulla/ Mite mine aiattelen/ site mine mös teen.

XLIX. Lucu.

Christusen Waldakunnasta/ ei waiuoin Juttaille/ mutta coco Mailmas/ henen Hengens puhupi Esa. xlix.

Jes 49:1 CWlcat minua te Lodhot/ ia te caucaiset Canssat wariottacat. HERRA ombi Eitin Cocdhusta minun cutzunut.
Jes 49:2 Hen muisti Nimeni päle/ Ja pani minun Suuni ninquin Tereuen Miecan. Henen Kädhens warion ala hen minun peitti.
Jes 49:3 Ja pani minun kijlteuexi Noolexi/ ia pisti minun henen Winehense/ ia sanoi minulle. Sine olet minun paluelian/ Israeli sine olet/ iossa mine cunnioitetan.
Jes 49:4 Mutta mine sanoin/ Huckan mine Tötetein/ turhan ia tyhien mine culutin wäkeni temen päle. Quitengi ombi minun syyn HERRAN tekene/ ia minun Wircan ombi minun Jumalani.
Jes 49:5 Ja sanopi HERRA/ ioca loij cochdosta minun henelle Palueliaxi/ ette minun pite palauttaman Jacob

henellen/ senpäle ettei Israel hucastuisi.
Jes 49:6 Senteden olen mine caunis HERRAN edese/ ia minun Jumalan ombi minun wäken. Ja sanopi/ Wehe se on ettes olet minun Paluelian Jacobin sucu yleskoriaman/ ia iellenstoman ne Israelin haiotetut. Mutta mine panin sinun mös Pacanoiten walkiudexi/ ette sinun pite oleman minun Terueyten mailman loppun asti.
Jes 49:7 Nin puhupi HERRA Israelin Lunastaia/ henen pyhense/ nijlle ylencatzotuille sieluille/ sille Canssalle iosta me cauhistumma. Sille Paluelialle/ ioca Sangareitten alla onopi/ Kuningasten pite näkemen ia ylesnouseman. Ja Esimiesten pite rucoleman HERRAN tedhen ioca wskolinen on/ sen pyhen tedhen Israelise/ ioca sinun wloswalinut on.
Jes 49:8 NEin sanopi HERRA/ mine olen sinun Rucouxes otolisella Aijalla cwllut/ ia olen Terueydhen peiuenä sinua auttanut. Ja olen warielut sinua/ Ja Lijtoxi Canssain seas olen sinun sätenyt. Ette sinun pite Maan ylesoijendaman/ ia ne haaskatut Perimiset omistaman.
Jes 49:9 Sanomahan nijlle Fangituille/ Wlosmenget/ ia nijlle iotca pimeis ouat/ Tulcat edes. Ette he Tiedhein ohesa heitens eleteisit.
Jes 49:10 Ja saisit ioca hyperelle heiden elatoxens/ Eipe heiden pide isoman eike ianoman. Ja helleh eli Auringo ei pide heite poltaman. Sille ette heiden Armactaians heite wiepi/ ia iodhattapi heiet Wesilectein tyge.
Jes 49:11 Ja mine panen caiki minun Woreni tiexi/ ia minun Polcuni pite tallattaman.
Jes 49:12 Catzos/ nemet cauca tuleuat/ Ja catzos/ nai Pohianpolest/ ia nemet Merenpolest/ ia ne mwdh Etelen maalda.
Jes 49:13 Iloitka te Taiuat/ Riemuitze sine Maa/ kijtteket te Wooret ihastuxella. Sille ette HERRA ombi henen Canssans lohuttanut/ ia ombi henen Radholisians armactanut.
Jes 49:14 Mutta Zion sanopi. HERRA minun ylenannoi/ Ja HERRA minun wnocti.
Jes 49:15 Taitako iocu Waimo Lapsucaisens wnocta/ nin ettei hen armaitze henen Rumins poica? Ja waicka hen wnoctais/ Nin em mine sitteken sinua vnodha.
Jes 49:16 Catzos/ Käsihini mine olen sinua pyeldenyt/ Sinun Muris ouat alati minun Silmeini edes.
Jes 49:17 Sinun Rakendaias riendeuet Mutta sinun Cukistaias ia häuitteies sinusta pite poispakeneman.
Jes 49:18 Ylesnosta silmes ymberins/ ia catzo. Caiki neme cootudh tuleuat sinun tyges. Nin totta quin mine olen (ma HERRA) Sinun pite caikein neinen cansa/ ninquin Cauniudhella puietettaman.
Jes 49:19 Ja sine kärit ne ymberilles/ ninquin Morsian. Sille ette sinun autia/ häuitetty/ ia turmeldu Maas/ pite silloin ahdhas oleman/ sinun asuaxes/ coska sinun Ratelias cauuas sinusta tuleuat.
Jes 49:20 Nin ette sinun Hedhelmettydhes Lapset/ pite wiele sinun Coruahas sanoman. Ahdhas ombi minulla sija/ Istu polees/ ette mineki mahdaisin sinun tykenes asua.

Jes 49:21 Mutta sinun pite sanoman sydhemeses. Cuca nemet minulle synnytti? Ette mine olen hedhelmetoin/ Yxineinen/ poisaijettu ia wlossösty. Cuca neme ombi minulle ylesrockinut? Catzos/ Mine olin yxinens ietettu/ ia cussa neme silloin olit?
Jes 49:22 Nin sanopi HERRA Jumala/ Catzos/ Mine ylesnostan minun Käteni Pacanain tyge/ ia Canssain seas ylesoijennan minun Lipponi. Nin he edescandauat helmasans sinun Poikias/ ia sinun Tytterites hartioillansa.
Jes 49:23 Ja Kuningat pite oleman sinun Eletteies/ ia heiden Trötingins sinun Ammas. Casuoillens heiden pite mahan langeman sinun edeses/ ia noleskeleman sinun Jalcais tomun. Silloin sine tiedhet ettet mine HERRA olen/ ia ettei kengen häpien tule/ ioca minua toiuouat.
Jes 49:24 Otetanko mös Ratelus pois ioldaki Sangarilda? Eli taitako iocu pästä iongun Hurskan Fangit?
Jes 49:25 Sille ette nein sanopi HERRA. Nyt Fangit pite Kempilde poisotettaman/ ia ninen Wekeuedhen Salis irdhalle päsemen. Ja mine tadhon ridhelle sinun Rijtauelies cansa/ ia autta sinun Lapszes/
Jes 49:26 Ja mine tahdon roockia sinun Häuitteies heiden omalla Lihallans. Ja heiden pite iopuman omasta werestense/ ninquin makiast Winasta. Ja caiki Liha pite tietemen. Ette mine olen se HERRA/ sinun Lunastaias ia sinun Wapactaias/ se Wekeue Jacobisa.

L. Lucu.

Ristin alla Jumalan Sanan Paluelus seisopi.

Jes 50:4 HERRA Jumala annoi minulle Oppinuen Kielen/ ette mine taidhan nijlle Wäsynyille aiallans puhua.
Jes 50:5 Hen ylesherette minua ioca Amu/ ylesherette minulle Coruan/ ette mine cwlen ninquin Opetuslapsi. HERRA Jumala auasi minulle Coruan/ ia en ole tottelematoin/ ia en tacaperin mene.
Jes 50:6 Mine annoin minun Selkeni/ nijlle quin minua piexit/ ia minun Poskeni nijlle/ quin minua näpistit.
Jes 50:7 Em mine poiskäendenyt Casuoani häueistyxist ia Sylgist/ Ette HERRA Jumala minua auttapi/ senteden em mine häpien ala tule. Siteuarten mine taritzin heille minun Casuoni/ ninquin Limpsion/ Sille mine tiedhen/ etten mine häpien ala tule.
Jes 50:8 Henpe lesse ombi ioca minun Wanhurskautta/ cuca tacto minun cansani ridhelle? Keukem ychten/ Kelle ombi Oikius minun wastani? Se tulcoon tenne minun tykeni.
Jes 50:9 Catzo/ se HERRA Jumala minua auttapi/ cuca se on/ quin tacto minua cadhotta? Catzo/ ne caiki ninquin Waate wanheneuat/ Coit heite ylessöuet.
Jes 50:10 Cuca on teisse ioca HERRA pelke. Joca henen Paluelians änen cwldele/ ioca pimeydhes waelda/ eike Walkiutta näe? Hen toiuocan HERRAN Nimen päle/ ia loottacan itzens henen Jumalans päle.

Jes 50:11 Catzo/ te caiki iotca ydhen Tulen ylessytytet/ Lieckille hangitut/ waelcat Teiden Tulen Walkiuxes/ ia sijnä Lieckisse/ ionga te ylessytytit. Neite teille minun Kädhesteni tapactupi/ Kiwussa teuty teiden leuete.

LI. Lucu.

Sangen ialo Lohutos wastan Seurakunnan Wiholisia/ Ja ettei Jumalan Sanan Wainoiat pidhe swingan pelkemen. Esa. lj

Jes 51:1 CWLcat minua/ te quin Wanhurskautta noutelet/ te iotca HERRA etzitte. Catzocat sen Callion päle/ iosta te vloshacatut oletta/ Ja sijte Caiuon coopast/ iosta te vloscaiuetut oletta.
Jes 51:2 Catzocat Abrahamin teiden Isen päle/ ia Saran/ iosta te syndyneet oletta. Sille mine cutzuin henen/ coska hen wiele yxineinen oli/ ia siugnasin henen ia enensin henen.
Jes 51:3 Sille HERRA lohuttapi Zionin/ hen lohuttapi/ caiki henen Aukiudhens/ ia tekepi henen Aukiudhens ninquin Lustitarhat. Ja henen Erimaans/ ninquin HERRAN Yrtitarhan/ ette sielle leuten ilo ia riemu/ Kijtos ia Kijtoswirsi.
Jes 51:4 Wariottacat minusta minun Canssan/ ia cwlcat minua minun Sucukundan/ Sille minulda pite Lain vloskeumen/ ia minun Oikiudheni mine tadhon panna canssoille Walkiudhexi.
Jes 51:5 Sille minun Wanhurskaudhen on leszne/ minun Wapactaian vloswaelta/ ia minun Käsiuarteni pite canssoia domitzeman. Ne Loodhot minua odhottauat/ ia wartioitzeuat minun Käsiuarttani.
Jes 51:6 Ylesnostacat teiden Silmen Taiuasen/ ia alascatzocat Maan päle. Sille Taiuan pite ninquin Sauun catoman/ ia Maa ninquin Waate wanhene/ Ja iotca sen pälä asuuat/ ne pite poiscooleman/ ninquin Temeki. Mutta minun Terueydheni pysy ijancaikisesta/ ia minun Wanhurskaudhen ei pidhe puuttuman.
Jes 51:7 Cwlcat minua te quin Wanhurskaudhen tunnetta/ Sine Canssa/ ionga sydhemes minun Lakin on. Elket pelietkö/ cussa Inhimiset teite häueiseuet/ ia elket wapisko/ coska he teite pilcauat.
Jes 51:8 Sille Coit pite heite ylessömen ninquin Waaten/ ia Madhot pite heite sömen ninquin Willancudhet. Mutta minun Wanhurskaudhen pysypi ijancaikisesta/ ia minun Terueydhen ilman loppumat.
Jes 51:9 Yles/ yles/ puie päles wäkewyt sine HERRAN Käsiuarsi/ yles ninquin entisen aigan ijeste.
Jes 51:10 Etkö sine se ole/ ioca sen Ylpien lönyt/ ia sen Lohikermen hauoittanut olet? Etkö sine se ole/ ioca Meren/ sen swren syuen wedhen poisquiuanut olet? Joca Meren pohian tiexi teki/ ette ne Lunastetut site möte keuit.
Jes 51:11 Sillens pite ne HERRAN Lunastetut iellenskäendemen/ ia Zionin tyge tuleman Riemun cansa/ ia ijancaikisen ilon pite heiden Päens päle oleman. Ilon ia riemun pite heite käsittemen/ Mutta murhen ia

hocauxen pite heiste pakeneman.
Jes 51:12 Mine/ Mine olen teiden Lohuttaian/ Cuca sis sine olet/ ettes Cooleuaist Inhimiste pelket? Ja Inhimisten Lapsia/ iotca ninquin Heine culutetan.
Jes 51:13 Ja vnodhat site HERRA/ ioca sinun tehnyt on/ ioca Taiuat vloswenytte ia Maan perustapi? Mutta sine pelket alati ylipeiue/ sen Waiuaian iulmaudhest/ coska hen rupepi hucuttaman.
Jes 51:14 Cuhunga iei sen Waiuaijan iulmaus? coska hen wadhittin riendemen/ ia ymberins iooxeman/ ette hen pästeisi/ ettei he coolisi Cadhottaialda/ eli heiden Leipens puuttuisi?
Jes 51:15 Sille mine olen se HERRA sinun Jumalas/ ioca Meren licutan/ ette sen Allot pauhauat/ Henen Nimens ombi HERRA Zebaoth.
Jes 51:16 Mine panen Sanani sinun Suhus/ ia peiten sinua minun Käteni Warion ala. Senpäle ette mine Taiuan istutaisin/ ia Maan perustaisin/ ia Zionil sanoisin/ Sine olet minun Canssan.
Jes 51:17 Ylesherä/ Ylesherä ylesnouse Jerusalem/ ioca HERRAN kädhest ioit henen hirmusudhens Calkin. Sen vnen Calkin rahgan sine olet vlosioonut/ ia mös ne pisarat noleskellut.
Jes 51:18 Eikengen henen Poistans/ iotca hen synnyttenyt oli/ hende ylespitänyt/ Eikengen caikista henen Lapsistans/ iotca hen oli yleskasuattanut/ henen Kätehens ruwennu.
Jes 51:19 Näme caxi sinun coctasit/ Cuca armaitzi sinua? Häuitus/ Wahingo/ Nelke ia Miecka oli sielle/ cuca sinua lohutais?
Jes 51:20 Sinun Lapses olit pindunuet/ he macasit caikilla Cadhuilla/ ninquin yxi paulattu Metzehärke/ teunens wiha HERRASTA/ ia rangastosta sinun Jumalastas.
Jes 51:21 Senteden cwle neite sine Radolinen ia ioopunu ilman vinata/
Jes 51:22 Nin sanopi se HERRA sinun Haltias ia sinun Jumalas/ ioca Canssans costapi. Catzo/ mine otan sen Unen calkin sinun Kädhestes ynne minun Wihani Calkin Raghan cansa/ Eipe sinun site sille iooman pidhe.
Jes 51:23 Waan mine annan sen sinun Raateliais käsijn/ iotca sinun Sielulles sanoit. Notkista ette me sinun ylitzes keuisim/ ia pane sinun Selkes maan päle/ ia ninquin yxi Catu/ ette sen ylitze ioostasin.

LII. Lucu.

Christus Lohuttapi sen waiuatun Seurakunnans. Esa. lij.

Jes 52:1 NOuse yles/ Nouse yles Zion/ Pue sinun Wäkewytes sinun päles/ caunista sinuas Herroittain sine Pyhe Caupungi Jerusalem.
Jes 52:2 Sille ette testedes ei yxiken ymberileickamatoin eike Sastainen pide sinussa hallitzeman. Nouse yles

tomusta. Nouse yles sine Fangittu Jerusasem.
Jes 52:3 Päste sinus Cahleistas/ sine Fangittu Zionin tyter. Sille ette nein sanopi HERRA/ Te oletta tyhijehen mydhyt/ Ja ilman Penningite te mös lunastetan.
Jes 52:4 Sille ette nin sanopi HERRA Jumala. Minun Canssan ensin alasmeni Eegiptijn/ oleman sielle wieraszna. Ja Assur ombi heille wäkiualta tehnyt ilman syyte.
Jes 52:5 Wan mite teste ombi tekeminen? Ma HERRA. Sille ette minun Canssan huckan poiswiedhen/ Ette iotca heite hallitzeuat/ ne saattauat heite idkemen/ ma HERRA.
Jes 52:6 Ja minun Nimen peiue peiuelde pilcataan. Senteden pite minun Canssan/ sinä peiuenä minun Nimeni tundeman.
Jes 52:7 Sille catzos/ Mine tahdon itze puhua. O quinga suloisat ouat Worden päle ninen Jalghat/ iotca Rauhan iulijstauat/ ne quin hyue sarnauat/ Terueydhen ilmoittauat.
Jes 52:8 Jotca Zionil sanouat. Sinun Jumalas ombi Kuningas. Sinun vartias corkiast hwtauat änellens/ ia ynne iloitzeuat/ Sille ette se nähden silmelle/ cosca HERRA Zionin kiendä.
Jes 52:9 Iloitkat ynne ia Riemutkat te Jerusalemin autiat. Sille ette HERRA ombi henen Canssans wahuistanut/ ia Jerusalemin pästenyt.
Jes 52:10 HERRA ombi ilmottanut henen pyhen Käsiuartens caikein pacanain silmein edesse/ nin/ ette caiki Mailman äret pite meiden Jumalan Terueydhen näkemen.
Jes 52:13 CAtzos/ Minun Paluelian toimelisesta tekepi/ ia corgotetan/ ylesnostetan/ ia sangen corckiaxi tulepi.
Jes 52:14 Nin ette monda sinusta heitens pahendauat/ Ette henen Motonsa rymembi on muita Inhimisie/ Ja henen Hahmons quin Inhimisten Lastein.
Jes 52:15 Mutta nin henen pite monda Pacanata wiscoiman/ ette mös Kuningahatki pite heiden swnssa henen edesens kijnituckiman. Sille ette ioilla ei miten heneste ilmoitettu ollut/ nekin ilolla henen nekeuet. Ja iotca ei mite sijte cwlleet ole/ ne sen astaitzeuat.

LIII. Lucu.

Christusen Pinast/ Colemast ia Cunniasta.

Jes 53:1 Mutta cuca vskopi meiden Sarnam? Ja kellen HERRAN Käsiuarsi ilmoitetan?
Jes 53:2 Sille ette hen ylescarckapi Henen edesens/ ninquin yxi Wesa/ Ja ninquin yxi Jwri quiuasta Maasta. Eipe henellä ole ychten moto eike cauniutta. Me näime henen/ Wan ei ollut henelle meille kelpauata moto.
Jes 53:3 Hen oli se caikein ylencatzottapa/ ia caikein haluin/ kipua ia Sairautta teunens. Hen oli nin

ylencatzottu/ ettei kengen maltanut henen pälens catzoa/ Senuoxi eipe me hende mixiken piteneet.
Jes 53:4 Wissiste hen candoi meiden Sairaudhen/ Ja meiden kiwudh hen pälense sälytti. Mutta me pidhim Henen sixi ioca Jumalalda rangaistu/ piexettu/ ia pinattu oli.
Jes 53:5 Wan hen ombi haauoittu meiden Pahatecoin teden/ ia meiden Syndein teden hosuttu. Se Rangastus macapi henen pälens/ Senpäle ette meille Rauha olis/ Ja henen Haauains cautta me olema läkitud.
Jes 53:6 Me waelsim Caiki Exyxise/ ninquin Lambat/ itzecukin omalle tiellens poickesi.
Jes 53:7 Mutta HERRA hen heitti caikein meiden synnit henen pälens. Coska hen rangastijn ia pinattijn/ ei hen Swtansa auanut. Ninquin Caritza ioca teurahaxi wiedhen/ ia ninquin Lammas/ ioca keritziense edese waickeni/ nin ei henengen pide Swtans auaman.
Jes 53:8 Mutta hen ombi adhistoxest ia domiosta poisotettu/ Cuca henen Elemens pitudhen wlospuhupi? Sille ette hen ombi ninen Eleuiten maalda poissiwaltu/ coska hen minun Canssani Pahatecoin teden rangastijn.
Jes 53:9 Ja hen ombi haudhattu ninquin ne Jumalattomat/ Ja coollut ninquin iocu Ricas. Waicka ei hen kellengen wärytte tehnyt/ eikä petos henen Swsans ollut. Mutta HERRA tachtoi henen nin pieste Sairaudhella.
Jes 53:10 Coska hen ombi Hengens Ricosuffrixi wlosandanut/ nin hen Siemenen saapi/ ia cauuan ele. Ja HERRAN Aiuotus pite henen Kädhesens menestymen/
Jes 53:11 Senteden ette Henen Sielunsa ombi töte tehnyt. Sapi hen Lustinsa nähde/ ia Kyllyytte oleman. Ja henen tundemisens cautta/ Minun paluelian se Wanhurscas/ pite monda wanhurskauttaman. Sille ette hen candapi heiden synninse. Senteden mine annan henelle Monda swrexi Saalijxi/ ia henelle pite ne Wekeuet Raatelussa oleman.
Jes 53:12 Senteden ette hen andoi henen Hengense coolemahan/ ia oli Pahantekiein caltaisexi luettu. Ja monen Synnit hen candoi/ ia rucoli ninen Ylitzekeupein edheste.

LIV. Lucu.

Seurakunnan Lohutoxet ia Lupauxet/ ioca Christusen cansa ristin alla on alaspainettu. Esa. liiij.

Jes 54:1 RIemuitze sine Hedhelmetoin/ ioca ei synnyte/ Iloitze weisun cansa/ ia ihastu ioca ei wastoin ole. Senteden sille Yxineisel ombi enembi Lapsia/ quin sillä iolla Mies on/ sanopi HERRA.
Jes 54:2 Leuite sinun Teldas sia/ ia vloswenyte sinun Asumises hursti. Ele säste/ pidhenne sinun Köydhes/ ia kijnite sinun waias Luiasti.
Jes 54:3 Sille sinun pite sekä Oikialla ette wasemelle polella vlospughistuman/ ia sinun Siemenes pite ne Pacanat perimen/ ia nijsse aukeis Caupungeis asuman.

Jes 54:4 Ele pelke/ sille et sine tule häpien ala/ ele caino ole/ sille ei sinun pidhe häpiehen tuleman. Waan sinun pite sinun Neitzydhes kehnoudhen vnoctaman/ ia sinun Leskiudhes cainousta ei sillen muistaman.
Jes 54:5 Sille se ioca sinun tehnyt on/ se ombi sinun Miehes/ HERRA Zebaoth on henen Nimens/ ia sinun Lunastaias se Pyhe Israelis/ ioca caiken Mailman Jumalaxi cutzutan.
Jes 54:6 Sille HERRA annoi sinun olla sijnä sanomas/ ettes olet ninquin iocu hyliettu/ ia sydhemest murhelinen Waimo/ ia ninquin yxi Noori Emende/ quin poisaiettu on/ sanopi sinun Jumalas.
Jes 54:7 Mine olen wähes Silmenräpäyxes sinun ylenandanut/ Mutta swrella Laupiudhella tadhon minä sinua iellens etziä.
Jes 54:8 Mine olen Casuoni wihassani wäheisen Silmenräpeyxen aigan sinusta poisketkenyt/ Mutta ijancaikises Armos mine tadhon armacta sinun päles/ sanopi HERRA sinun Lunastaias.
Jes 54:9 Sille temen pite minulle oleman Ninquin Noachin Wädenpaisumus/ coska mine wannoin/ Ettei se Noachin Wädenpaisumus pitenyt sillen Maan ylitze keumen. Jwrinin mine olen wannonut/ ettei minun sille pidhe wihastuman sinun päles/ eli rangaiseman sinua.
Jes 54:10 Sille Wooret pite weltemen/ ia Cuckulat langeman/ Mutta minun Armoni ei pidhe sinusta poickeman/ Ja minun Rauhani Lijton ei pidhe poislangeman/ sanopi HERRA sinun Armactaias.
Jes 54:11 Sine Radholinen/ ionga ylitze caiki Twlet keuuet/ Ja sine Turuatoin/ Catzo/ Mine tadhon sinun Kiues panna/ ninquin iongun Caunistoxen/ ia tadhon sinun Perustoxes Saphirein cansa laskea.
Jes 54:12 Ja sinun Ackunas Chrijstallist raketa/ ia sinun Portis Rubinist/ ia caiki sinun Äres vloswalituist Kiuist.
Jes 54:13 Ja caiki sinun Lapses opetetut HERRALDA/ ia swri Rauha sinun Lapsilles/ Wanhurskaudhen cautta sine walmistetan.
Jes 54:14 Caucan sinun pite oleman wäkiuallast ia wärydhest/ ettet sine nijte pelkeisi/ ia hemmestyxest/ Sille eipe sen pidhe sinua lehestymen.
Jes 54:15 Catzo/ cuca tacto sinua wastan coota/ ia sinua sorta/ Jos he ilman minuta coconduuat?
Jes 54:16 Catzo/ Minepe sen teen/ ette Seppe/ quin Hijlet Tulesa hechkutta/ ydhen Aseen sijte tekepi/ henen tötens warten/ Sille mine mös teen ette se Raatelia huckupi.
Jes 54:17 Sille iocainen Ase/ ioca sinun wastas walmistetan/ ei sen pidhe menestymen/ Ja caiki Kielet/ iotca sinua wastan heitens asettauat/ ne sinun pite Domios cadhottaman. Teme ombi sen HERRAN Paluelian Perimus/ ia heiden Wanhurskaudhens minusta/ sanopi HERRA.

LV. Lucu.

Suttumista wastan Jumalan Sanoista Seuracunnasa/ ia Manaus ette Hen alati Sanan prucaisi. Esa. lv.

Jes 55:1 O Te caiki ianouaiset/ tulcat wetten tyge/ Tekin mös/ ioilla ei ole penningite/ tulcat/ ostacat ia söket. Tulcat (ma mine) ostacat ilman rahata/ ia ilman caiketa hinnata Wina ia rieska.
Jes 55:2 Mixi te vlospanetta rahan/ ei Leipein edeste/ ia teiden töön/ ei rauitoxen edeste? Cwlcat/ cwlcat minua/ ia söket site hyue/ ia teiden sielun itzens riemuitkan lihoituxes.
Jes 55:3 Callistacat teiden coruan/ ia tulcat minun tykeni/ cwlcat (ma mine) ia nin teiden Sieluna elemen pite. Ja mine isken teiden cansan ydhen ijancaikisen Lijtton/ nimittein/ ne wissit Dauidin Armot.
Jes 55:4 Catzos/ Mine panin henen Canssoille Todhistaiaxi/ Pämiehexi ia Opetaiaxi Canssoille.
Jes 55:5 Catzos/ sinun pite cutzuman Pacanat/ ioita et sine tunne/ ia ne Pacanat/ iotca sinua ei tundenuat pite sinun tyges iooxeman. Sinun HERRAS Jumalas teden/ ia sen Israelin Pyhen teden/ ioca sinua ylistepi.
Jes 55:6 Etziket HERRA coska hen taita leutte/ Auxennehwtacat hende/ coska hen lesse ombi.
Jes 55:7 Se Jumalatoin hen ylenandakan henen Tiense/ ia se pahointekia henen aiatoxensa/ ia palaitcan HERRAN tyge. Nin hen armactapi henen pälens/ ia meiden Jumalan tyge. Sille ette henen tykenens ombi palio andexiandamus.
Jes 55:8 Sille ette minun aiatoxeni/ euet ole teiden aiatoxene/ ia teiden tiet euet ole minun tieni/ sanopi HERRA.
Jes 55:9 Wan nin palio corkiambi quin Taiuas ombi Maasta/ nin ouat mös minun tieni corkiamat quin teiden tieet/ ia minun Aiatoxeni/ quin teiden aiatoxet.
Jes 55:10 Sille quin Sadhe ia Lumi Taiuahast langepi/ ia eipe sinne iellenstule. Wan tooreuttapi Maan/ ia tekepi sen hedhelmeitzemen ia casuaman/ Ja hen andapi Siemenen kyluette/ ia Leiuen sööte.
Jes 55:11 Nein pite mös se Sana/ quin minun Suustani wloskeupi oleman/ eipe sen pide tyhiene minun tykeni iellenspalaiaman. Wan tekemen mite minulle otolinen on/ ia sen pite site menestyuexi tekemen/ iota warten mine sen lehetin.
Jes 55:12 Sille ette ilosa teiden pite wloslectemen/ rauhasa saatettaman. Wooret ia Cuckulat pite ihastoxella teide' eten kerscamisen cansa carcaiaman.
Jes 55:13 Ja caiki puud kedholla käsillens yctenlömen. Hongat pite Orienpappuroin edheste casuaman/ ia Mirtus Orientappuran pensan edheste. Ja HERRALLE pite yxi Nimi oleman/ ia yxi ijancaikinen merki/ ioca eisuingan poisiwriteta.

LVI. Lucu.

Pacanain cutzumisesta/ ninen Uten Juttain ia Cohittudhen nimen alla/ ycten Seurakundan Juttain cansa. Esa. lvj.

Jes 56:1 Nein sanopi HERRA. PIteket Oikius ia tecket Wanhurskautta. Sille minun Terueydhen ombi lesse/ ette se tulepi/ ia minun Wanhurskaudhen/ ette se ilmoitetan.
Jes 56:2 Autuas on se Inhiminen/ ioca sen tekepi/ Ja se Inhimisen Lapsi/ ioca sen käsittepi. Ette hen Sabbathin pidheis/ ia ei arkioxi tekisi/ ia pidhäteis kädhens/ ettei hen miten paha tekis.
Jes 56:3 Ja se Mucalinen ioca henen HERRAN tyge annoi/ ei pidhe sanoman/ HERRA eroittapi minua henen Canssastans. Ja se Cohittu ei pidhe sonoman/ Catzo/ mine olen yxi quiua puu.
Jes 56:4 Sille nein sanopi HERRA nijlle Cohituille/ Jotca minun Sabbathini piteuet/ ia vloswalitzeuat mite Minulle kelpapi/ ia minun Lijttoni luiasti piteuet.
Jes 56:5 Mine annan heille minun Honesani/ ia minun Mwrisani ydhen Paican/ ia paraman Nimen/ quin on poilla ia Tytterille. Ydhen ijancaikisen Nimen mine heille annan/ ioca ei ikenens huku.
Jes 56:6 Ja Mucalaisten Lapsille/ iotca heitens HERRAN hooman andanuet ouat/ hende palueleman ia henen Nimiens racastaman/ ia henen Paluelians olisit. Jocainen heiste quin Sabbathin pite/ ettei hen site riuaisi/ ia minun Lijttoni luiasti pidheis.
Jes 56:7 Ne samat mine tadhon wiedhe minun Pyhen Woreni tyge/ ia tadhon heite ilahutta minun Rucoshonesani. Ja heiden Wffrins ia Poltwffrins pite minulle otoliset oleman/ minun Altarini päle. Sille minun Honen/ cutzutan Rucoshonexi caikilda Canssoilda.
Jes 56:8 Se HERRA Jumala/ ioca ne poisheitetut Israelis cocopi/ sanopi/ Mine tadhon wiele enemen sihen coottuun Jouckohon/ coota.
Jes 56:9 Caiki Pedhot kedholla tulcat ia söket/ ia caiki Pedhot metzesse.
Jes 56:10 Caiki heiden Wartians sokiat ouat/ eike he miteken tiedhe/ Myket Coirat he ouat/ iotca ei laitta woi/ he ouat Laiskat/ macauat ia vnda racastauat.
Jes 56:11 Mutta he ouat rumistans wäkeuet Coirat/ iotca ei ikenens rauituxi taidha tulla. Ne samat Paimenet euet miteken tiedhe eli ymmerdhä/ iocainen omasta Tiestens warinottapi/ Cuki Ahneuttans noutele henen Wirghasans.
Jes 56:12 Tulcat/ ottacam Wijna ia ioopucam/ ia olcoon Homen ninquin Tenepeneki/ ia wiele palio enembi.

LVII. Lucu.

Jes 57:1 Waan sillewelil se wanhurskas huckupi/ ia eikengen site sydhemesens aiattele. Ja Pyhet Miehet poistemmatan/ ia eikengen sijte waariapidhe.
Jes 57:2 Sille ne Wanhurskat poisotetan Onnettomudhest/ ia ne iotca toimelisesta waeldanuet ouat/ Rauhaan tuleuat ia lepeuet heiden Cammioisans.
Jes 57:12 MIne tadhon sinun Wanhurskaudhes ilmoitta/ ia eipe sinun Tecos pidhe mihingen tarpexi tuleman.
Jes 57:13 Coskas hwdhat/ nin auttacan sinun Jouckos sinua/ Mutta Twlen pite ne caiki poiswiemen/ ia turhuden pite heite poisottaman.
Jes 57:14 Mutta ioca minun päleni vskalda/ se Maan peripi/ ia minun pyhen Woreni omistapi/ ia sanopi. * Techket tiete/ techket tiete/ Leuiteket polcu/ poissyseket ne louckauxet minun Canssani tielde.
Jes 57:15 Sille nein sanopi se Corkia ia Ylistetty/ ioca ijancaikisesta asupi/ ionga Nimi ombi pyhe. Mine quin asun corkiuxes ia Pyhydhes/ ia ninen tykene/ iotca serietylle ia neurelle Hengelle ouat. Sen päle ette mine wirghotaisin sen Neuritetyn Hengen/ ia sen Serietyn sydhemen.
Jes 57:16 Em mine ijeti tadho ridhellä/ ia enge ijancaikisesta wihastu/ Waan minun Casuostani pite yxi Hengi vloslectemen/ ia mine tadhon puhalluxen tädhe.
Jes 57:17 Mine olin wihainen ylitze heiden Ahneudhens wärydhen/ ia löin heite/ lymitin itzeni ia närkestyn. Silloin he menit exyueisse/ heiden oman sydhemens tiesse.
Jes 57:18 Mutta quin mine näin heiden teitens/ paransin mine heite/ ia iodhatin heite/ ia annoin heille lohutoxen/ ia nijlle quin heiden ylitzens murhedhit.
Jes 57:19 Mine tadhon vlosleuitetyt * Hwlet saatta/ iotca sarnaman pite/ Rauha Rauha/ seke caucaisille ette lehisille/ sanopi HERRA ia tadhon heite parata.
Jes 57:20 Mutta ne Jumalattomat ouat ninquin purskaua Meri/ ioca ei tyuendyue woi/ Waan henen Allons Loghan ia Törghyn vlosheitteuet.
Jes 57:21 Nijlle Jumalattomilla ei ole Rauha/ sanopi minun Jumalan.
Jes 57:22 Epeuskon ia Ulcocullasudhen hedhelmist. Neite sanopi HERRA Jumala.

LVIII. Lucu.

Jes 58:1 HWdha rochkiasti/ Ele säste/ Corghota sinun änes ninquin Basuna. Ja ilmoita minun Canssalleni/ heiden ylitzekeumisens/ ia Jacobin Honelle heiden syndiens.
Jes 58:2 Minua tosin he iocapeiue etziuet/ ia tactouat minun Teiteni tietä/ ninquin se Canssa/ ioca io

Wanhurscaudhen tehnyt ombi/ ia heiden Jumalans oikiutta ei ole ylenandanut. He pyteuet minua Oikiudhen eteen/ ia ne tactouat heiden Jumalans cansa Oikiudhen eteen keudhä.
Jes 58:3 Mingetedhen me pastoma/ ia eipes site catzo? Mixi me meiden Rumin waiuama/ ia et sine tachdo site tietä? Catzos/ Cosca te pastotta/ nin te prucat teiden tacton/ ia waadhitta caikia teiden Welgolisian.
Jes 58:4 Catzos/ te pastotta toraxi ia rijdhaxi/ ia Rusicalla piexette Jumalattomast. Elkette pastotko/ ninquin te nyt teet/ ette yxi parcu teiste Corkiutehen cwlupi.
Jes 58:5 Pidheiskö se Sencaltainen pasto oleman/ ionga mine vloswalitzen/ ette Inhiminen Rumistans peiuelle waiuapi. Eli Pääns callistapi/ ninquin Caisila eli Säkise ia Tughas macapi. Senkö te pastoxi cutzutta? ia HERRAN otolisexi peiuexi?
Jes 58:6 Mutta teme ombi se pasto/ ionga mine wloswalitzen/ Laske ne wallalens iotcas wärydhella sitonut olet. Päste ne irdhalle iotkas raskautat. Laske ne wapahaxi/ iotcas adhistat. Poisota caikinainen Coorma.
Jes 58:7 Taita nijlle Isouille sinun Leipes. Ja ne Radholiset/ wie hooneses. Jos sine iongun Alastoman näet/ nin waatitze hende/ Ja ele sinun Lihas ylencatzo.
Jes 58:8 Silloin sinun Walkius nin wlospuchkepi/ quin Amurusko/ ia sinun Paranoxes pite nopiasti caszuaman/ Ja sinun Wanhurscautes sinun edhelles waeldapi. Ja se HERRAN cunnia pite sinun henellens coriaman.
Jes 58:9 Silloin sine auxeshwda/ nin HERRA wastapi sinua. Coskas hwdhat/ nin hen sanopi/ Catzos/ tesse mine olen. Ellei sine keten tykenes raskauta/ Etke sormelas osota/ etke pahasti puhu.
Jes 58:10 Ja ios sine auat Sydhemes Isouaiselle/ ia rauitzet ne radholiset Sielut/ Nin sinun Walkiudhes pite pimiese coittaman/ ia sinun Hämeres pite oleman ninquin polipeiue.
JJes 58:11 a HERRA se aina sinua iodhattapi/ ia rauitzepi sinun Sielus Poutaaicana/ ia wahuistapi sinun Lws. Ja sinun pite oleman ninquin yxi Castettu Yrtitarha/ ia ninquin yxi Wesiledhe/ iosta ei coskan wesi putu.
Jes 58:12 Ja sinun cauttas pite se ylesrakettaman/ quin cauuan autiana on ollut/ ia sinun pite ydhen perustoxen laskeman/ ioca ijancaikisesta pysymen pite. Ja sinun pite cutzuttaman Lahon tuckiaxi/ ia Tiedein raiuoiaxi/ ette sijnä asuua sadaisijn.
Jes 58:13 Jos sine pois käennet Jalghas Sabbathista/ nin/ ettei sine tee sinun tachtos minun pyhe peiueni päle. Nin se pite Lustisexi Sabbathixi cutzuttaman HERRA pyhittemen ia ylistemen. Sille nimbe sine hende ylistet/ coska et sine tee sinun Teites/ Etke nijste leute/ quin sinulle kelpauat/ eli mites puhut.
Jes 58:14 Tellens sinulle pite lusti oleman HERRASTA. Ja mine ylennen sinun/ Maan cuckulain ylitze/ ia mine sinua rockia tahdon. Jacobin/ sinun Ises perimisest. Sille HERRAN sw temen puhupi.

LX. Lucu.

Tehenasti ombi Esaias Propheta mananut/ curittanut ia laittanut Lain cautta/ Waan nyt hen Canssoillens Euangelium sarnapi.

Jes 60:1 NOuse yles/ ole kircas/ Sille ette sinun Walkiudhes tulepi/ ia HERRAN Cunnia sinun ylitzes coittapi.
Jes 60:2 Sille catzos/ Pimeys peittepi Maan/ ia syngeus Canssa/ Mutta sinun päles HERRA ylescoittapi/ ia henen cunnians pite sinun ylitzes nächtemen.
Jes 60:3 Ja pacanat pite waeldaman sinun walkiudhesas/ ia Kuningat sinun paistesas/ quin sinun ylitzes coittapi.
Jes 60:4 Ylesnosta sinun silmes/ catzos ymberilles/ Caiki näme cootudh tuleuat sinulle/ Sinun Poias tuleuat cauca/ ia sinun Tytteres kylkien wieresse ylescasuatetaan.
Jes 60:5 Silloin sine saat ilos nädhä/ ia wlospacadhat/ ia sinun Sydhemes imechtele/ ia wlosleuitte henense.
Jes 60:6 Cosca se swri palious Meren tykene kiendepi henens sinun tyges/ ia se pacanaiden woima sinulle/ Ja Camelienwarsat Midiast ia Ephast. Caiki he Sabast tuleuat/ Culta ia Pyhesaw he toouat/ ia HERRAN kijtoxen he ilmoittauat.
Jes 60:7 Caiki Laumat Kedaris pite sinun tyges cocondeman/ Ja ne Järet Nabaiothis pite sinua palueleman. Heiden pite minun otolisen Altarini päle wffrattaman/ Sille mine tadhon minun Maiestetini Honen caunista.
Jes 60:8 Cutka ouat ne/ iotca lendeuet ninquin Piluet/ ia ninquin Mettiset heiden Ackunoillens?
Jes 60:9 Ne Caaret odhottauat minua/ ia ne Meren Hahdet/ io aica tehenasti. Ette he sinun Lapses cauca tehen toisit ynne heiden Hopians ia Cultans cansa/ sinun HERRAS Jumalas Nimeen ia sen Pyhen Israelis/ ioca sinua cunnioitti.
Jes 60:10 Mucalaiset pite sinun Mwris rakendaman/ ia heiden Kuningaans pite sinua palueleman. Sille minun wihasani mine löin sinua/ ia minun Armosani mine armaitzen sinua.
Jes 60:11 Ja sinun Portis pite alati auoi seisoman/ eike Peiuelle eike öelle pidhe kijnisuliettaman. Ette se Pacanain woima sinun tyges todhaisijn/ ia heiden Kuningaans sinun tyges wiedheisijn.
Jes 60:12 Sille iotca Pacanat eli Waldakunnat ei tacdho sinua paluella/ ne pite huckuman/ ia ne Pacanat pite autiaxi tuleman.
Jes 60:13 Sen Libanin cunnian pite sinun tyges tuleman/ Honga/ Cwsi/ ynne Busipuun cansa/ caunistaman site minun Pyhyteni sia/ Sille mine tadhon minun Jalcani Sian cunnioitta.
Jes 60:14 Heiden pite mös cumaroisans sinun tyges tuleman/ iotca sinua alaspainanuet ouat/ ia caiki quin sinua pilcanuet ouat/ pite mahanlangeman sinun Jalcais eteen. Ja heiden pite sinua cutzuman HERRAN

Caupungixi/ sen Pyhen Israelis Zionin.
Jes 60:15 Sille senuoxi/ ettes olit Ylenannettu ia Wihattu ollut/ cussa eikengen waeldanut/ tadhon mine sinua ijancaikisexi Pramixi tedhe/ ia iloxi ijancaikisesta.
Jes 60:16 Ette sinun pite Pacanoista Rieska imemen/ Ja ne Kuningain rinnat pite sinua imettemen. Ettes tundisit/ ette mine se HERRA olen sinun Wapactaias/ Ja mine se Wäkeue Jacobis/ olen sinun Lunastaias.
Jes 60:17 Mine tadhon Culta wasken edest/ ia Hopia raudhan edest saatta/ ia cuparia puidhen edest/ ia Rauta Riuein edest. Ja mine tadhon tedhe/ ette sinun Esimiestes pite Rauha opettaman/ ia sinun Wanhimmas Wanhurskautta sarnaman.
Jes 60:18 Eipe sillen pidhe sinun Maallas wäryen cwluman/ eike wahingon eli cadhotusen sinun Ärises. Waan sinun Mwris pite Terueydhexi/ ia sinun Portis Kijtosexi cutzuttaman.
Jes 60:19 Eipe Auringon pidhe sillen peiuellä sinulle paistaman/ ia sen Cuun walun ei pidhe sinua walistaman/ Waan sen HERRAN pite sinun ijancaikisen Walkiudes/ ia sinun Jumalas pite sinun ylistoxes oleman.
Jes 60:20 Sinun Auringoises ei pidhe sillen laskeman/ eike sinun Cuus walkuans cadhottaman. Sille HERRAN pite sinun ijancaikisen Walkiudhes oleman/ ia sinun Murehpeiues loppuuat.
Jes 60:21 Ja sinun Canssas pite aiua Wanhurskaat oleman/ ia pite Maanpirin ijancaikisesta omistaman/ Ninquin ne minun Istutoxeni wesat/ ia minun käsialani ouat/ ylistoxexi.
Jes 60:22 Sijte pienimest pite Tuhat oleman/ ia sijte Honoimasta yxi wäkeue Canssa. Minepe HERRA/ tadhon aialans neite pian vlostoimitta.

LXI. Lucu.

Edhelises Lughus hen Christusen Rumin ia Waldakunnan vlosmalasi/ Nyt hen itze Kuningan Christusen ia Pään/ vlostoimittapi. Esa. lxj.

Jes 61:1 HERRAN Hengi ombi minun päleni/ senteden ombi itze HERRA minua woidhellut. Hen on lehettenyt minun waiuaisille Euangelium sarnaman/ parandaman ne serietut sydhemet. Ja sarnaman Fangeille lunastusta/ nijlle Sidhotuille auamiset.
Jes 61:2 Ja sarnaman HERRAN armolisen Wodhen/ ia meiden Jumalan Costo peiuen/ lohutaman caiki murheliset. Ette mine saattaisin nijlle Murhelisille Zionis/ Caunistoxen tuhgan edest/ ia Ilonölio murhen edest/ ia caunit waatteet murhelisen Hengen edest.
Jes 61:3 Ette he Wanhurskaudhen Puuxi cutzutaisijn/ HERRAN istuttamisen ylistoxexi.

Jes 61:4 Ja heiden pite ne wanhat Autiat ylesrakendaman/ ia mite muinen häuitetty on/ ylesoijendaman. Heiden pite/ ne autiat Caupungit/ iotca sugust sukuhun tehenasti häuitettynä macasit/ vdhistaman.
Jes 61:5 Mucalaiset pite seisoman ia teiden Lauman caitzeman/ Ja Ulcomaiset pite teiden peltomiehen ia Winatarhamiehen oleman.
Jes 61:6 Mutta teite pite HERRAN Papeixi cutzuttaman/ ia teille sanotan/ Te oletta meiden Jumalan Palueliat. Ja teiden pite Pacanain Hywydhet sömen/ ia heiden Cunniastans pite teiden pramaman.
Jes 61:7 Teiden häueistuxen teden pite cactalaisen Cunnian oleman/ ia häpien teden pite heiden riemuitzeman heiden Pelloisans. Sille heiden pite cactalaista omistaman heiden Maasans/ heille pite ijancaikisen riemun oleman.
Jes 61:8 Sille minepe se HERRA olen/ ioca Oikiutta racastan/ ia wihan radheltut Poltwffrit. Ja tadhon saatta ettei heiden Tööns pidhe turha oleman/ ia ijancaikisen Lijton mine heiden cansans teen.
Jes 61:9 Ja heiden Siemenens pite Pacanain seas tuttaman/ ia heiden Jelkintuleuans Canssain seas. Ette iocainen quin heiet näke/ pite heite tundeman/ ette he yxi Siugnattu Siemen ouat HERRALDA.
Jes 61:10 Mine iloitzen HERRASA/ ia minun Sielun riemuitzepi minun Jumalasani. Sille hen puetti minun Terueydhen Waatteil/ ia sille Wanhurskaudhen Hameella hen minun watitzi. Ninquin iocu Ylke henen Caunistoxesans/ quin iocu Pappi pramapi/ Ja ninquin Morsian Tircatillans caunistetun.
Jes 61:11 Sille ninquin Hedhelme Maasta casuapi/ ia Siemen Yrtitarhas yleskeupi. Nin ikenens pite Wanhurskaus ia Kijtos ylescasuaman caikein Pacanain edes/ HERRAST Jumalast.

LXII. Lucu.

Cuki oikea Sarnaia itzens wahuistapi/ nijste ialomista Lupauxista Christusest/ quin Seurakunnalle luuatut ouat Jumalan Sanan Ylencatzomista wastan. Esa. lxij.

Jes 62:1 Em mine waikene Zionin teden/ ia Jerusalemin teden em mine lacka/ sihenasti ette Wanhurskaudhens yleskeupi ninquin Paiste/ ia henen Terueydhens palapi ninquin iocu Lampu.
Jes 62:2 Pacanatkin näkisit sinun Wanhurscaudhes/ ia caiki Kuningat sinun cunnias. Ja sinun pite wdhella Nimelle nimitettemen/ ionga HERRAN Sw pite nimittemen.
Jes 62:3 Ja sinun pite oleman Cunnian crunu HERRAN kädhese/ ia Kuningan Hijppa sinun Jumalas kädhese.
Jes 62:4 Eipe sine sille cutzuta ylenannetuxi/ eike sinun Maalles enembi sanota/ kylmille/ Wan sine pite cutzuttaman/ Minun himon henessä. Ja sinun Maas/ henelle ombi Isende. Sille ette HERRALLA ombi himo sinuhun/ Ja sinun Maallas ombi Isende.

Jes 62:5 Sille ette ninquin yxi Nooricainen iongun Neitzen racastapi/ nin sinun Lapses pite sinua racastaman. Ja ninquin Ylke iloitze Morsiamestans. Nin mös sinun Jumalas sinusta iloitzepi.
Jes 62:6 O Jerusalem mine tadhon sinun Muris päle Wartiat asetta/ iotca alati yli peiue ia yli öte ei pidhe waickeneman/ ia iotca HERRAN päle muistaman pite.
Jes 62:7 Sen päle ettei teiden tykenen pidhe ychten waikitust oleman/ ia eipe teiden pidhe henesti waidholeman/ sihenasti ette Jerusalem tule walmistetuxi ia asetetuxi Maan päle Kijtoxexi.
Jes 62:8 HERRA wannoi henen Oikiankädhens cautta/ ia henen woimans Käsiuardhen cautta. Eipe mine tadho sinun Jyuies sillen anda Wiholistes södhe/ engä Wijnamahalas/ iostas töteteit/ nijlle Mucalaisille ioota.
Jes 62:9 Waan iotca sen coconwetäuet/ pite site sömen/ ia HERRA kijttemen/ ia iotca site cocouat/ pite site iooman minun Pyhyteni Esihonesa.
Jes 62:10 Menget/ Menget * Portein cautta/ perghatka Tiete Canssalle/ silitteket/ silitteket Polghut/ poissijrteket heneste * Kiuet/ ylendeket yxi * Lippo Canssoille.
Jes 62:11 Catzos/ HERRA andapi itzens * cwlutta haman Mailman ärin asti/ sanocat Zionin tytterille. Matt. 7. Catzo/ sinun * Wapactaias tulepi/ Catzo/ henen Tööns ia henen tecons ei pidhe hedelmetoin oleman.
Jes 62:12 Heite pite Pyhexi Canssaxi cutzuttaman/ ne Lunastetut HERRALDA/ Waan sinun pite cutzuttaman Se ylesetzitty ia ei ylenannettu Caupungi.

LXIII. Lucu.

Jalo Weisu wanhoist Jumalan Tunnustedheist ia Hyuisteghoist/ ioilla hen Uskons wahuista/ ia Fangein edest Babilonias rucolepi.

Jes 63:7 MIne tadhon HERRAN Hywyten päle muistella/ ia HERRAN Kijtoxen päle/ nijsse caikissa quin hen meille tehnyt on. Ja sen swren Hywydhen päle/ Israelin Honen coctan/ quin hen sille tehnyt ombi henen Laupiudhens ia swren Hywydhens cautta.
Jes 63:8 Sille hen sanopi/ Ja tosin sinun Canssan he ouat/ Lapset iotca euet Eperet ole/ Senteden oli hen heiden Wapactaians.
Jes 63:9 Joca heite adhisti/ he adhistit mös hende/ Ja se Engeli/ ioca henen edhesens ombi/ autti heite. Hen lunasti heite/ sille hen racasti heite ia armaitzi heite. Hen ylesotti heite/ ia candoi heite aina wanhasta tehenasti.
Jes 63:10 Mutta he haikiutit ia wihoitit henen Pyhen Hengens/ Senteden Hen tuli heiden Wiholisexi ia soti heite wastan.

Jes 63:11 Ja hen muisti taas sen entisen aian päle/ sen Mosesen päle/ ioca henen Canssasans oli.
Jes 63:12 Cussa on sis nyt se/ ioca heite Mereste vloswei/ henen laumans Paimenden cansa. Cussa on se/ ioca henen Pyhen Hengens heiden secaans annoi? ioca oikean Kätens cautta Mosesen wei/ henen cunnialisen Käsiuardhes cautta? Joca wedhet iaghotti heiden edhellens/ tedhexens itzellens ijancaikisen Nimen.
Jes 63:13 Joca heite wei sywydhen cautta/ ninquin Orijt corueisa/ combastumata/
Jes 63:14 Ninquin ne Cariat quin Kedholle meneuet/ iotca HERRAN puhallus aiapi. Nin ikenens sine mös Canssas iodhatit/ tedhexes itzelles ijancaikisen Nimen.
Jes 63:15 Nin Catzo nyt Taiuahast/ ia catzo tehen alas sinun pyhest ia cunnialisest Asumisestas. Cussa nyt ombi sinun Kiuautes ia sinun Woima? Sinun swri sydhemelinen Laupiues couetan minua wastan.
Jes 63:16 Sine quitengin meiden Ise olet/ Sille eipe Abraham meiste miten tiedhe/ ia Israel ei tunne meite. Mutta sine HERRA olet meiden Isen ia Lunastaian/ ia se ombi ijesti sinun Nimes.
Jes 63:17 Mixi sine HERRA sallit exymen sinun Teildes/ ia meiden sydhemen paatua/ ettei me sinua pelienyet? Palaia sinun Palueliais teden/ ia sinun Perimises Sucukunnan teden.
Jes 63:18 He omistauat lehes caiken sinun Pyhen Canssas/ sinun Wastanseisoias alaspolkeuat sinun Pyhydhes.
Jes 63:19 Me olema iuri quin ennengi/ coskas et meiden ylitzen HERrauttanut/ ia eipe me olluetka nimitetyt sinun Nimehes.

LXIV. Lucu.

Jes 64:1 Joskas Taiuahat halcaisisit ia alasastuisit/ Ette Wooret sinun edeses wootaisit/ ninquin palaua Wesi wäkeuelle Tulella poiskiehupi.
Jes 64:2 Ette sinun Nimes tietteuexi tulis sinun Wiholistes seas/ ia ette sinun edeses Pacanat wapitzisit.
Jes 64:3 Ninen Ihmecten cautta iotcas teet/ ioita eikengen toiuonut/ Coskas alasmenit ia Wooret edeses coconsulaisit.
Jes 64:4 Ninquin ei ensingen Mailman alghusta cwltu ole/ eike Coruille tullut/ eike yxiken Silme nähnyt ole/ paitzi sinua Jumala/ mite nijlle tapactupi/ iotca sinua odhottauat.
Jes 64:5 Sine coctasit heite iloiszna/ ia nijlle iotca Wanhurskautta harioittelit/ ia sinun teilles muistelit sinun päles. Catzo/ kylle sine wihastuit/ quin me synditeim/ ia nijsse cauuan wiwymme/ Mutta quitegin meite autettijn.
Jes 64:6 Mutta nyt me caikitynni olema/ ninquin saastaiset/ ia caiki meiden Wanhurskaudhen on ninquin hiereltu waate. Me olema caiki lacastunuet/ ninquin Lehdet/ ia meiden Synnin wiscoiuat meite/ ninquin Twli.

Jes 64:7 Eikengen sinun Nimees auxeshwdha Taica ylesnouse sinua käsittemen. Sille sine peitet sinun Casuos meilde/ ia laskit nendymen meiden Syndihim.
Jes 64:8 Mutta nyt HERRA/ sine olet meiden Ise/ ia me Loca olema/ Sine olet meiden Walaian/ ia me caiki sinun Käsialas olema.
Jes 64:9 HERRA ele sangen wihastu/ ia ele ijexi aiattele Synnin päle/ Catzo sis sen päle/ ette Me caiki sinun Canssas olema.
Jes 64:10 Ne sinun Pyhydhes Caupungit häuitetyt ouat/ Zion ombi autiaxi tecty/ ia Jerusalem macapi kylmille.
Jes 64:11 Meiden Pyhydhen ia Cunniaudhen Höne/ iossa meiden Iset sinua cunnioitit/ ombi Tulella poltettu/ Ja caiki meiden Caunijt/ ouat häueistyt.
Jes 64:12 HERRA maltacos sinus neist nin couana pite/ ia wait istua/ ia meite nin harttasti alaslödhe?

LXV. Lucu.

Ninen Uskolisten Lohuttos wastan nite Ulcocullatuita. Esa. lxv.

Jes 65:13 CAtzos/ minun Palueliani pite sömen/ Mutta teiden pite isoman. Catzos/ minun Palueliani pite iooman/ Mutta teiden pite ianoman. Catzos/ minun Palueliani pite riemuitzeman/ Mutta teiden pite häpiehen tuleman.
Jes 65:14 Catzos/ minun Palueliani pite hyueste mieleste ihastuman/ Mutta teiden pite sydhemenkiwsta parcuman/ ia surkiaudhest vluoman.
Jes 65:15 Ja teiden pite iettemen teiden Nimen/ minun Uloswalituilleni Walaxi. Ja sen HERRAN Jumalan pite sinua tappaman/ ia henen Paluelians nimittemen toisella nimelle.
Jes 65:16 Ette ioca henens siugnapi Maan päle/ hen siugnapi henens totises Jumalas. Ja ioca wannopi Maan päle/ se wannopi totisen Jumalan cautta. Sille ninen Entisten adhistoxet ouat vnotetut/ ia ouat minun Silmisteni peitetut.
Jes 65:17 Sille catzos/ Mine tadhon vdhen Taiuan ia vdhen Maan loodha/ ettei nijte entisitä muistetaisi eike mielen otetaisi.
Jes 65:18 Waan heiden pite ijancaikisesta riemuitzeman/ ia iloitzeman nijsse quin mine loon. Sille catzos/ Mine tadhon Jerusalemin iloxi saatta/ ia henen Canssans riemuxi.
Jes 65:19 Ja mine tadhon iloita Jerusalemist/ ia riemuita minun Canssastani. Ja eipe henes pidhe sillen cwluman idku äni eli walitoxen äni.

Jes 65:20 Eipe sillen pidhe sielle Lapset oleman/ iotca euet peiuihins vlotu/ eli Wanhat/ iotca heiden Wosians ei teute. Waan ne sata woteiset Piltit pite cooleman/ ia ne sata aiastaicaiset Synniset pite förbannatut oleman.
Jes 65:21 He Honet rakendauat ia sisel asuuat/ he Winatarhat istuttauat/ ia ninen Hedhelmiste söuet.
Jes 65:22 Eipe heiden pidhe muidhen varaxi rakendaman/ ia ei istuttaman/ muidhen södhe. Sille minun Canssani peiuet pite oleman/ ninquin Puun peiuet/ ia heiden Käsialans pite wanhaneman minun Uloswalittudheni tykene.
Jes 65:23 Eipe heiden pidhe huckan tötetekemen/ eike Lodhencannettut synnyttemen. Sille he ouat ninen HERRAN Siugnattudhen Siemen/ ia heiden Jelkentuleuaisens heiden cansans.
Jes 65:24 Ja tapactuman pite/ Ette ennenquin he hwtauat/ mine tadhon wastata/ quin he wiele puhuuat/ mine tadhon cwlla.
Jes 65:25 Susi ia Lammas pite ynne caittaman/ Jalopeuran pite corsia sömen/ ninquin Nauta/ ia Kermet pite maata sömen. Eipe heiden pidhe wahingoittaman eike raateleman minun coco pyhen Woreni päle/ sanopi HERRA.

LXVI. Lucu.

Quinga Prophetat vsein laittauat Inhimisten Itzeualitut Jumalan palueluxet/ Nin Esaias tesse Lxvj. Ja wimeses lughus/ site JumalanPaluelust/ quin Itze Jumalalda säätty oli/ ette ne Ulcocullatut nijte waiuoin tekeuet/ ia töidhens päle/ ilman vskota/ ilman Jumalan pelgota/ vlskaltauat/ quin ne Töödh heite wanhurskauttaisit/ paitzi Jumalan Lijtto/ Lupaust/ ia Reskye. Joita mös pyhe Stephanus/ Act. vij. Laitti. Jongateden hen Phariseusilde kiuitettin/ heiden mielestens/ quin Eriseuraia ia Jumalan Lain Pilcaia. etc.

Jes 66:1 Nein sanopi HERRA. TAiuas ombi minun Stolin/ ia Maa minun astinlautan. Cuca sis ombi se Hone/ ionga te tadhotta minulle raketa? Eli cuca se Sia on/ cussa minun pite lepeiemen.
Jes 66:2 Minun Käteni ombi caiki tehnyt/ mite ikenens onopi/ sanopi HERRA. Mutta mine catzon sen tyge/ ioca Radholinen ia serietylle Hengelle on/ ia ioca wapise minun Sanani edes.
Jes 66:3 Sille ioca Härien teurasta/ ombi iuri quin hen Miehen tappais. Joca Lamban wffrapi/ ombi quin iocu Coiran caulan murtais. Joca Rocawffri toopi/ ombi nin quin iocu Sicain weren wffrais. Joca Pyhesaw muistele/ ombi quin iocu Wärytte kijteis. Sencaltaiset he vloswalitzeuat heiden Teisens/ Ja heiden Sielunsa mielistupi heiden ilkeyxistäns.
Jes 66:4 Senteden mine mös tadhon vloswalita/ mite he naurauat/ ia iota he pelkeuet/ site saathan heiden

pälens. Sille mine cutzuin/ ia eikengen wastauat/ Quin mine puhuin/ nin euet hee cwlleet. Ja he teit mite ei minulle keluanut/ ia vloswalitzit/ iota em mine tactonut.
Jes 66:5 CWlcat HERRAN sana/ iotca teiten pelket henen Sanastans. Teiden Weliet iotca teite wihasit ia teite pannan cwluttauat minun Nimeni teden. He sanouat (* Catzocam quinga cunnialinen HERRA ombi/ ilmanducan hen teiden ilohonna) heiden pite häpien tuleman.
Jes 66:6 Sille metelin äni pite Caupungis cwluman/ yxi äni Templist/ sen HERRAN äni/ ioca henen Wiholisens costapi.
Jes 66:7 Hen synnyttepi ennenquin hen Kiwun saapi/ hen synnytti Piltin/ ennenquin hen Lapsenhäten tuli.
Jes 66:8 Cuca sencaltaista ikenens cwllut on? Cuca sencaltaista ikenens nähnyt on? Syndynekö ynne iocu Canssa/ ennenquin se synnyttemisens Kiwun saapi? Nyt ombi Zion quitengi ilman Kiwutans henen Lapsens synnyttenyt.
Jes 66:9 Pidheisko minun ioca mwdh saatan synnyttemen/ ei Itze mös synnyttemen/ sanopi HERRA? Pidheiskö minun andaman muidhen synnytte/ ia itze hedhelmetoin oleman/ sanopi sinun Jumalas.
Jes 66:10 Iloitka sis Jerusalemin cansa/ ia ihastucat heneste/ caiki te iotca hende racastat. Iloitka henen cansans/ caiki te/ iotca tehenasti oletta henen tedhens mureliset olleet.
Jes 66:11 Sille senteden pite teiden imemen ia rauittaman henen Lohutoxens Nisiste. Teiden pite senedest imemen/ ia teiten ilahuttaman henen Cunniaudhens teudhelisudhest.
Jes 66:12 Sille nein sanopi HERRA/ Catzos/ mine vlosleuiten Rauhan henen tykenens/ ninquin wirdhan/ ia Pacanain Cunniaudhen/ ninquin vloswotauan cosken. Silloin te saat imie/ Ja Nisise teite pite cannettaman/ ia poluein päle teite pite ihandeleman.
Jes 66:13 Mine tadhon teite lohutta/ ninquin iocu henen Eitens lohuttapi/ Ja teiden pite Jerusalemin polest ilahutettaman.
Jes 66:14 Teiden pite sen näkemen/ ia teiden sydhemen pite iloitzeman/ ia Lwt pite wihottaman ninquin Roho. Nin HERRAN käsi tutan henen Paluelioisans/ ia sen wiha henen Wiholisisans.
Jes 66:15 SIlle catzos/ HERRA Tulella tulepi/ Ja henen Rattans ouat ninquin Twlispä. Ette hen costais wihans hirmusudhes/ ia henen rangastoxens Tulenliekis.
Jes 66:16 Sille HERRAN pite Tulen lepitze domitzeman/ ia henen Miecans cautta/ caiken Lihan/ ia ne Mestatut HERRALDA pite palio oleman.
Jes 66:17 Jotca heitens pyhitteuet ia pudhastauat Yrtitarhoissa/ yxi täälle toinen sielle/ ia söuet Sianliha/ Cauhistoxia ia Hijrie/ caiki ne pite ynne poistemmattaman/ sanopi HERRA.
Jes 66:18 Sille mine tadhon tulla ia coota heiden tecons ia aiatoxens/ ynne caikein Pacanin ia Kieldein cansa/

ette he tulisit ia minun Cunniani näkisit.
Jes 66:19 JA mine asetan Ydhen Lipon heiden secans/ Ja mutomat nijste quin pelastetut ouat/ mine leheten Pacanoille Meren tyge/ ninen Joutzimiesten polen Phul ia Lud. Tubalin ia Jauan pein/ ia nihin caucaisin pein Saarissa/ ioissa ei tehenasti miten ole minusta cwltu. Ja iotca minun Cunniauttani ei ole nähneet/
Jes 66:20 ia heiden pite minun HERrauttani Pacanain seas ilmoittaman. Ja he edestoouat caiki teiden Welienne vlos caikista Pacanoista/ HERRALLE Rocawffrixi/ Oritten ia Ratasten päle/ Paarein päle/ Mulein ia Kerruin päle/ Jerusalemin minun pyhen Wooreni polehen/ sanopi HERRA. Samalmoto quin Israelin Lapset Rocawffrin puchtas Astias edestoouat HERRAN Honen tyge.
Jes 66:21 JA mine tadhon nijste vlosotta Papit ia Leuitit/ sanopi HERRA.
Jes 66:22 Sille ninquin se wsi Taiuas ia wsi Maa/ iotca mine teen/ seisouat minun edeseni/ sanopi HERRA/ Juri nin pite teiden Siemenen ia teiden Nimen seisoman.
Jes 66:23 Ja iocainen Liha pite ydhest Cucaudhest nin toisen/ ia ydhest Sabbathist nin toisen tuleman/ cumartaman minun eteeni/ sanopi HERRA.
Jes 66:24 Ja heiden pite vloskeumen/ ia ninen Inhimisten Raatoia catzeleman/ iotca minua wastan wärinteit. Sille ei pidhe heiden Matons cooleman/ eike heiden Tulens sammuman/ Ja heiden pite iocaitzelle Lihalle yxi Cauhistos oleman.

Jeremiast Prophetast. Ne catumattomat Christusen Waldakunnasta Hylieten/ ia ne Catuuaiset iellenstodhan.

III. Lucu.

Jer 3:6 Sanoi HERRA minulle/ Josian Kuningan aicana. ETkös nähnyt ole/ mite se wasthacoinen Israel tehnyt on? Hen poismeni iocaitzen corkean Wooren päle/ ia iocaitzen wiherieisen Puun ala ia sielle Horutta teki.
Jer 3:7 Ja mine sanoin/ quin he neite caikia tehneet olit/ palaia minun tykeni/ Waan ei hen palaianut.
Jer 3:8 Ja waicka se paadhutettu Juda/ sen Sisar/ nähnyt olis/ quinga mine sen wasthacoisen Israelin Horudhen rangaisin/ ia sen ylenannoin/ ia henelle Erokirian annoin. Eipe se padhutettu Juda/ henen Sisarens/ site pelienyt/ Waan poismeni/ ia mös Horutta teki.
Jer 3:9 Ja sijte henen Horudhens sanomasta/ ombi Maa saastutettu/ Sille se Horia teke Kiuein ia Puidhen cansa.
Jer 3:10 Ja neisse caikissa/ eipe se paadhutettu Juda/ henen Sisarens/ minun tykeni palainut caikesta sydhemestens/ Waan nin wiecastele sanopi HERRA.
Jer 3:11 Ja HERRA sanopi minulle/ Se wasthacoinen Israel ombi hurskambi/ quin se padhutettu Juda.
Jer 3:12 Mene ia sarna nein pohian pein/ ia sano/ Palaia sine wasthacoinen Israel/ sanopi HERRA/ nin en mine tadho Casuoani teilde poiskäende. Sille mine olen Laupias/ sanopi HERRA/ ia en tadho ijancaikisesta wihastua.
Jer 3:13 Waiuoin tunnusta sinun pahatecos/ ettes HERRA wastan synditehnyt olet/ ia iooxit sinne ia tenne/ ninen wierasten Jumalain tyge/ iocaitzen wiherieisen Puun ala/ ia ette te minun ändeni cwlluet/ sanopi HERRA.
Jer 3:14 Palaitka/ te wasthacoiset lapset/ sanopi EERRA/ Sille mine teite itzelleni Kihilan/ ia tadhon teite coriata. Ette yxi coco Caupungin/ ia caxi coco Makunnan wiemen pite/
Jer 3:15 ia tadhon teite Zionijn saatta. Ja tadhon teille Paimenet anda/ minun sydhemeni ielken/ iotca teite opilla ia wisaudhella caitzeman pite. Ja tapactuman pite/ Coska te casuatte ia Maasta enenette/
Jer 3:16 sihen aican (sanopi HERRA) eipe sillen sanota/ sijte HERRAN Lijton Arcusta. Ettei site sama enembi pidhe mainittaman/ eike sijte sarnattaman/ eike site etzittemen/ eike sielle enembi wffrattaman.
Jer 3:17 WAan sillä samalla aialla/ pite Jerusalem cutzuttaman/ HERRAN Stolixi/ ia sinne caiki Pacanat heitens cocouat/ HERRAN Nimen wooxi Jerusalemis/ ia euet sille waella heiden pahan sydhemens aiatoxen ielkin.

Jer 3:18 Sihen aican/ menepi Judan Hone Israelin Honen tyge/ ia ynne palaiauat Pohiaisest/ sihen Maan/ ionga mine teiden Isille Perimisexi andanut olen.
Jer 3:19 Ja mine sanon sinulle/ O quin monda Lasta mine tadhon sinulle anda/ ia sen rackan Maan/ sen lustisen perimisen/ sen Pacanain sotawäen? Ja mine sanon/ cutzu minua Isexes/ ia ele minusta poickene.
Jer 3:20 Mutta se Israelin Hone ei tottele minua/ Samalmoto quin iocu waimo henen wertamiestens ei sillen tottele/ sanopi HERRA.
Jer 3:21 Senteden pite Corkiuxis yxi Israelin Lastein surkia/ parcu ia idku cwluman. Ette he pahasti teit/ ia heiden HERRANS Jumalans vnhotit.
Jer 3:22 Nin palaitka nyt/ te wasthacoiset Lapset/ nin mine tadhon parata teite teidhen couacoruasudhestan.
Jer 3:23 Catzo/ me tulema sinun tyges/ Sille sine olet se HERRA meiden Jumalan. Totisesta/ se on sula petos/ caikein Cuckuladhen ia Wortein cansa. Totisesta/ eipe Israelin mualda apu ole/ waan meiden HERRALDA Jumalalda.
Jer 3:24 Ja meiden Isein Sädhyt/ iotca me Norudhesta pitenyet olema/ pite häpielle alaskeumen/ heiden Lammastens/ Carians/ Poicains ia Tyttereins cansa.
Jer 3:25 Sille ionga päle me lootimma/ se on nyt meille sula häpie/ Ja ionga päle me vskalsimma/ site meiden nyt pite häpiemen. Sille sen cautta me synditein meiden HERRAN Jumalan wastan/ seke me ette meiden Iset/ hamast meiden Norudhestan. Nin mös tehen peiuen asti/ ia eipe me totelluet meiden HERRAN Jumalan ände.

VII. Lucu.

Eipe Sastaisille miteken pudhas ole/ iotca nijste Pyhityiste euckeuet/ ia euet he quitengan itze ole Pyhetyt Jumalan Sanalla ia Uskolla. Jere. vij.

Jer 7:3 Neite sanopi HERRA Zebaoth Israelin JUMALA. PArandacat teiden elemen ia menon/ Nin mine tadhon teiden tykenen asua thesse paicas.
Jer 7:4 Elket vskaldaco walhen päle/ sanoden Tesse on HERRAN Templi/ Tesse on HERRAN Templi/ Tesse on HERRAN Templi.
Jer 7:5 Waan parandacat teiden Elemen ia menon/ ette te Coctutta tekisit toinen toisellen. Ja elket Mucalaiselle/ Oruoille/ ia Leskelle wärytte techkö/
Jer 7:6 ia elket wighatoindha werta vloswodhataco tesse paicas. Ja elket waeltaco muidhen Jumaloitten ielkin/ teillen omaxi wahingoxi.

Jer 7:7 Nin mine tadhon alati ia ijancaikisesta teiden tykenen asua tesse paicas/ sijnä Maasa/ ionga mine teiden Isillen annoin.
Jer 7:8 Mutta nyt te vskallat Walecten päle/ iotca keluottamat ouat.
Jer 7:9 Ja semmingi te oletta Warcat/ Murhaiat/ Horintekiet/ ia Walapatot/ ia szuitzutat Baalille. Ja te waellat mucalaisten Jumaloitten ielkin/ ioita ette te tunne.
Jer 7:10 Sytte te tuletta ia seisotta minun edesseni/ tesse Honesa/ ioca minun Nimeni ielken nimitettu on/ ia te sanotta. Eipe meille miten tuska ole/ sittequin me sencaltaiset Cauhistoxet teimme.
Jer 7:11 Pidhettekö sis temen Honen/ ioca minun Nimeni ielkin/ nimitettu on/ Röuerein Loolana? Catzos/ kylle mine sen näen/ sanopi HERRA.
Jer 7:12 Menget minun Paicani tyge Silos/ iossa minun Nimen ennen asunut ombi/ ia catzocat/ mite mine sielle tehnyt olen/ minun Canssani Israelin pahuden teden.
Jer 7:13 Ette te sijs caiki nämet Cappalet teette/ sanopi HERRA/ ia mine alati teille sarnata annan/ ia eipe te tadho cwlla/ Mine hwdhan/ ia eipe te taidha wastata.
Jer 7:14 Nin mine sijs tadhon sen Honen/ ioca minun Nimeni ielkin nimitettu on/ ionga päle te vskallat/ Ja sen Paican/ ionga mine teiden Isillen andanut olen/ iuri nin tedhä/ quin mine olen Silon tehnyt.
Jer 7:15 Ja tadhon teite minun Casuoni edest poisheitte/ ninquin mine poisheittenyt olen caiki teiden Welien/ coco Ephraimin siemenen.
Jer 7:16 Mutta ele sine rucuele temen Canssan edeste/ ia ele ycten Walitosta eike anomista edestooco/ eles mös edesastuco heiden tedens minun eteeni/ Sille embe mine tadho sinua cwlla.
Jer 7:17 Sille etkös näe/ mite he tekeuet Judan Caupungeisa? ia Jerusalemin Catuilla?
Jer 7:18 Lapset puita hakeuat/ nin Iset Tulen wiritteuet/ ia waimot sotkeuat Taikina. Ette he Taiwahan Drötingille Mariancacoia leipoisit/ ia Joomawffrit mucalaisille Jumalaloille annaisit/ ette he minun wihoitaisit.
Jer 7:19 Mutta ei heiden pidhe minua sen cautta/ waan itzeheitens wahingoittaman/ heiden häpiexens.
Jer 7:20 Senteden sanopi HERRA Jumala/ Catzos/ minun wihan ia minun Hirmusudhen on vloscaattu temen Paican päle. Seke ylitze Inhimisten ette ylitze Eleinden/ ia Puidhen päle Kedhossa/ ia Maan Jyuein päle/ ia sen pite nin tynipoltaman/ ettei kengen sammutta woi.
Jer 7:21 NEin sanopi/ HERRA Zebaoth/ se Israelin Jumala/ Cootka ycten teiden poltwffrit ia mwdh wffrit/ ia söket Liha.
Jer 7:22 Sille embe mine ole sanonut enge keskenyt Poltwffrist ia muista Wffrista/ teiden Isillen/ sinä peiuene/ coska mine heite Egiptin maalda vloswein.
Jer 7:23 Waan täte mine heille keskin/ ia sanoin/ Cwlcat minun Sanan/ Nin mine tadhon teiden Jumalan olla/

ia teiden pite minun Canssan oleman. Ja waeldacat caikia nijte Teite mödhen/ ioita mine teille neuuon/ ette teille hyuesti keuis.
Jer 7:24 Mutta euet he tactoneet cwlla/ eike Coruiansa sihen callista/ waan waelsit heiden oman Neuuons ielkin ia heiden pahan sydhemens Lwlon ielkin/ ia keuit tacaperin ia ei edespein.
Jer 7:25 Ja tosin hamast sijte peiueste/ iona mine teiden Iset Egiptin maalda vloswienyt olen/ nin tehen peiuen asti/ olen mine iocapeiue teiden tyken lehettenyt caiki minun Palueliani/ ne Prophetat.
Jer 7:26 Mutta euet he tactoneet cwlla/ eike heiden Coruians sihen callista. Waan ouat Niskurit/ ia wiele pahemin tekeuet/ quin heiden Isens.
Jer 7:27 Ja waickas neite caikia heille ratki sanoisit/ euet he senuoxi cwle/ Echkes hwdhaisit/ euet he quitengan wasta.
Jer 7:28 Sano sis heille/ Teme on se Canssa/ ioca henen HERRA Jumalatans ei tadho cwlla/ eike heitens parata. Se oikea Oppi ombi iuri huckunut/ ia euet he sijte miteken sarna.

VIII. Lucu.

Jer 8:1 SIlle samalla aialla/ sanopi HERRA/ pite sen Judan Kuningan Luudh/ henen Pämiestens luudh/ ia Pappein Luudh/ Prophetain Luudh/ ia Jerusalemin Borgharein Lwdh/ heiden Haudhoistans vlosheitettemen/
Jer 8:2 ia heite vlosleuiteteen Auringon ala/ Cuun/ ia caiken Taiuan Sotawäen ala/ Joita he racastit ia paluelit/ ia ioita he seurasit/ ia etzit/ ia cumarsit. Eipe heite pidhe sillen yleshaettaman/ ia haudhattaman/ Waan Sondatungioxi Maan päle tuleuat.
Jer 8:3 Ja caiki techteet teste pahasta Canssasta/ cuhunga paiccan he tuleuat/ iohonga mine heite poissösnyt olen/ paramin he coolla quin ele tactouat/ sanopi se HERRA Zebaoth.

Nijte wastan/ iotca enemen Inhimisten Sädhyste/ quin Jumalan Sanoista piteuet.

Jer 8:4 Senteden sanos heille. Nein se HERRA sanopi. CUca lange/ ia ei tadho iellens ylesnosta? Cuca exypi/ ia ei kernasti oikialle Tielle palaiaisi?
Jer 8:5 Mutta teme Canssa Jerusalemis tacto alati exyxis keudhe. Nin kijndiest he piteuet heitens wäres JumalanPalueluxes/ ettei he sijte taidha lacata.
Jer 8:6 Mine näen ia cwlen/ ettei he miten oikein opeta/ Eikengen Pahuttans cadhu/ ia sano/ Mite mine sis tein? He ioxeuat caiki heiden ioxuuns/ ninquin iocu tuyma Hingisti sodhassa.
Jer 8:7 Haicara Taiuas alla tiete henen aigans/ Mettinen/ Curki ia Päsky warinottauat palaiamisens aiasta.

Mutta minun Canssan/ ei tadho HERRAN Lakia tiete.
Jer 8:8 Quinga te sis madhat sanoa/ Me tiedheme mite oikius on/ ia Pyhe Ramattu on meiden edessen? Ja se on quitengi sula walhe/ mite ne Kirianoppeneet/ sääteuet.
Jer 8:9 Senteden teuty sencaltaisten Opettaiain häpie sadha/ peliestye ia fangixi tulla. Sille mite hyue he opetta taitauat/ ette he HERRAN Sanan ylenandauat.
Jer 8:10 Senteden mine tadhon heiden Emendens Mucalaisille anda/ ia heiden Pellons nijlle/ iotca heite wainouat. Sille caiki tynni he woitto ahnectiuat/ seke pienet ette swret/ ia seke Papit ette Prophetat opettauat wäre Jumalanpaluelusta.
Jer 8:11 Ja lohuttauat minun Canssani heiden Tuskasans/ ette he sen haluaxi lukisit/ ia sanouat. Rauha/ Rauha/
Jer 8:12 ia ei Rauha olecan. Senteden pite heiden häpien saaman/ Ette he sencaltaisen Cauhistoxen matkan saattauat. Waicka euet he tacto häweistyne olla/ ia euet tadho häuete/ Senteden heidet pite ycten cocon catuman. Ja quin mine heille costaman rupean/ nin heiden langeman pite/ sanopi HERRA.
Jer 8:13 Mine tadhon heite iurinin poishakia/ sanopi HERRA/ Ettei ycten Winamaria eike Ficuna Ficunapwsa iämen pidhe/ ia mös ledhetki poiswariseman pite. Ja mite mine heille andanut olen/ ne pite heilde poisotettaman/
Jer 8:14 Cussa meiden pite sis silloin asuman? Ja cootka sis teiten/ ia siselmengem nijhin wahuoin Caupungeihin/ ia sielle Apu odhottacam. Sille se HERRA meiden Jumala/ auttapi meite catkeralla Jomalla/ ette me nin synditein HERRA wasta'.
Jer 8:15 Ja/ loottacat teiten sen päle/ Ei tuska olecan/ Coska ei miteken hyue käsis ole/ Ja ette teiden pidheis paratuxi tuleman/ Coska waiuoin sula wahingo käsis on.

IX. Lucu.

Teste P. Prophetast Päsumma. Jere. ix.

Jer 9:23 Nein HERRA sanopi. ELken Wisas kerskatko henen Wisaudhestans/ Elken Wäkeue kerskatko henen Wäkewydhestens/ Elken Ricas kerskatko henen Rickaudhestans.
Jer 9:24 Waan ioca henens kerskata tacto/ Se kerskacan sijte/ ette hen minun tiete ia tunde/ ette mine se HERRA olen/ Joca Laupiudhen/ Oikiudhen/ ia Wanhurskaudhen harioitan Maan päle/ Sille nemet minulle kelpauat/ sanopi HERRA.

X. Lucu.

Huckan tosin me Opetamma nijte Jumalattomita/ ellei itze Jumala siselmeisest hengellens ia Armollans Opetais. Jere. x.

Jer 10:23 MIne tiedhen HERRA/ ettei Inhimisten teco seiso henen wallasans/ ia eike ole kennengen woimas/ quinga hen waeltais eli keumisens oijennais.
Jer 10:24 Curita minua HERRA/ quitengin modholla/ ia ei sinun hirmusudhesas/ ette sine lehes minua ei mixiken saattais.
Jer 10:25 Mutta vloswodhata sinun wihas pacanain päle/ iotca euet sinua tunne/ ia nijnnen Sucukundain ylitze/ iotca sinun Nimees ei auxenshwdha. Sille he ouat Jacobin ylessönyet ia ylesnielyet/ ia he ouat henen poiskuluttanuet/ ia henen Asumisens autiaxi tehnyet.

XIV. Lucu.

Canssan Nuchtet hylieten Heiden Petostens päle. Jere. xiiij.

Jer 14:13 MIne sanoin/ Ah HERRA Jumala/ Catzo/ Prophetat heillen sanouat/ ei teiden pide ycten Miecka näkemen/ eikä Nelke teiden tykenen oleman/ Waan mine tadhon teille anda hyuen Rauhan tesse paicas.
Jer 14:14 Ja HERRA sanoi minulle/ Ne Prophetat noituuat wärin minun Nimesseni. Embe mine heite lehettenyt/ ia en miteken heille keskenyt/ eli miteken heiden cansans puhunut ole. He sarnauat teille walhet Näghyt/ Tulkituxet/ Epeiumaludhen/ ia heiden sydhemens wiettelyxet.
Jer 14:15 Senteden sanopi HERRA nijste Prophetiste/ iotca minun Nimesseni noituuat/ waicka em mine quitenga heite lehettenyt ole. Ja he wiele sijttekin sarnauat/ Eipe ycten Nelke tehen Maan tulecka. Sencaltaiset Prophetat pite Miecas ia Nelies cooleman.
Jer 14:16 Ja se Canssa iolla he noituuat/ pite Miecast ia Neliest sielle ia tälle Jerusalemin Catuilla macaman/ ettei kengen pidhe heite hautaman. Samalmoto mös heiden Emenens/ Poiat ia Tytteret/ ia tadhon heiden pahudhens heiden ylitzens wodhatta.
Jer 14:17 Ja sinun pite sanoman heille temen sanan/ Minun silmeni wootauat kynelite peiue ia öte/ ia euet lacka. Sille se Neitzy minun Canssani Tyter/ ombi hirmulisesta witzoittu ia surkiasti hosuttu.
Jer 14:18 Jos mine Kedholle vlosmenen/ Catzo/ nin sielle macauat/ ne Miecalla tapetut/ Jos mine Caupungijn tulen/ nin sielle macauat ne Neliest hiukahtunuet. Sille teuty mös ne Prophetat/ nin mös ne Papit/ sihen

Mahan menne/ iota euet he tunne.
Jer 14:19 Oletkos sijs Judan ratki poisheittenyt? Eli lienekö sinun Sielus ilghistynyt Zionijn? Mixi sine sijs meite nin olet lönyt/ ettei kengen meite taidha parata? Me toiuoim Rauhan tuleuan/ Nin ei miten hyue tullut/ Me toiuoim/ Ette meiden pidheis teruexi tuleman/ Mutta catzos/ nin on enembi Wahingo käsis.
Jer 14:20 HERRA me tunnema meiden Jumalattoman menon/ ia meiden Isein pahatteghot. Sille me olema sinun wastas synditehnyet/ Mutta sinun Nimes teden/ ele salli meite häueistette. Ele sinun Cunniaudhes Stoli anna pilcatta/ Muista sijs/ ia ele sinun Lijttoas meiden cansan rico.
Jer 14:21 Ei ole sijtteken Pacanain Epeiumalois yxiken/ ioca Saten taita anda/ Nin eipe mös Taiuaska itzestens taidha sata. Sine quitengin olet tosin meiden HERRAN Jumalan/ ioonga päle me toiuomma/ Sille sine taidhat caickia neite tedhä.

XV. Lucu.

Prophetan Rucous ia Lohutos/ ette se Tecteinen Canssa/ Jumalan Sanas ieriestens pysyis.

Jer 15:15 Ah HERRA/ Sinepe sen tiedhet/ muista meiden pälen/ ia pidhe murhe meiste/ ia costa meiden polestan meiden Wiholisillen. Coria meite/ ia ele sinun Wihas heite wastan wiwyte/ Sille sine tiedhet/ Ette me sinun tedhes pilcatam.
Jer 15:16 Silleuelil pidhettele meille sinun Sanas/ coska me sen saama/ Ja se sama sinun Sanas ombi meiden sydhemen riemu ia lohutos. Sille me tosin olema sinun Nimes ielkin nimitetut/ HERRA Jumala Zebaoth.
Jer 15:17 Eipe me ryhdhyte meiten nijnen Pilcuriten secan/ enge meiten riemuitze heiden cansans. Waan me pysyme ainostans sinun Kätes edes/ Sille sine wihastut sangen meiden cansan.
Jer 15:18 Mixi sijs meiden Kiwun nincauuan wipy/ Ja meiden Haauan nin ylenpahat ouat/ ettei kengen nijte parata woi? Sine olet meille tecty/ ninquin Lehdhe/ ioca ei sillen cohua tadho.
Jer 15:19 Senteden nein sanopi HERRA/ Jos sine minussa kijnirippuisit/ nin mine tadhon sinussa kijnirippua/ ia sinun pite minun Sarnaiani oleman. Ja ios sine ne Hurskat opetat/ nijste pahoista Inhimisist heitens eroittaman/ nin sinun pite minun Opettaiani oleman. Ja ennenquin sinun pidheis heiden tygens käendemen/ nin heiden pidheis ennen sinun tyges heitens käendemen.
Jer 15:20 Sille mine olen sinun tehnyt tellen Canssallen/ wahwaxi cupari Murixi. Waicka he sinua wastan sotisit/ nin euet he quitengan sinua ylitzeuoita. Sille mine olen sinun tykenes/ ette mine autaisin sinua ia pelastaisin sinua/ sanopi HERRA.

Jer 15:21 Ja tadhon mös sinua pelasta nijnen Coreiten käsiste/ ia nijnen Tyrannein käsiste sinua wapacta.

XVI. Lucu.

Pacanain Cutzumisesest. Jere. xvj.

Jer 16:16 CAtzo/ Mine vlosleheten monda Calamieste/ sanopi HERRA/ ne pite heite calaman. Ja sitelehin mine vlosleheten monda Hakiata/ iotca heite pite fangitzeman iocaitzest woresta/ caikista Cuckuloista/ ia iocaitzest Kiuiraoista.
Jer 16:17 Sille minun Silmeni catzouat caikein heiden Teidens päle/ ettei heiden pidhe minun Casuoni edest taitaman heitens salata/ ia heiden Pahateghons ei ole minun silmisteni peitetty.
Jer 16:18 Mutta ensin mine tadhon heiden pahatecons ia syndins/ cactalaisest costa/ Senteden ette he minun Maani saastutit heiden Epeiumaloittens Vainain cansa ia minun Perimiseni heiden ilkeydellens teuttenyet ouat.
Jer 16:19 HERRA sine olet minun Wäkewyten ia woiman/ ia minun Turuan Tuskassa. Ne Pacanat pite sinun tyges Mailman äriste tuleman/ ia sanoman. Meiden Iset ouat pitenyet wärie ia turhia Jumaloita/ iotca euet autta woinuet.
Jer 16:20 Quinga iocu Inhiminen taita ne Jumaloixi tedhä/ iotca euet ole Jumalat? Senteden catzo/ Nyt mine tadhon heite opetta/ ia minun Käteni ia waltani heille tietteuexi tedhä/ ette he tundisit/ ette mine HERRAXI cutzutan.

XVII. Lucu.

Sen Ensimeisen Taulun ialo Toimitos.

Jer 17:5 Nein HERRA sanopi. KIrottu ombi se mies/ ioca Inhimisten päle vskalta/ ia pitepi lihan henen Käsiuardhens edest/ ia sydhemellens HERRASTA poiswelte.
Jer 17:6 Henen pite oleman ninquin Caneruan coruesa/ ia ei hen saa nädhe site tuleuaista Lohutosta. Waan henen pite iemen sihen quiuahan coruesa/ hedelmettömes ia autias Maasa.
Jer 17:7 Mutta siugnattu on se Mies/ ioca HERRAN päle loottapi/ ia ionga turua HERRA ombi.
Jer 17:8 Hen on ninquin iocu istutettu Puu wedhen tykene/ ia wirdhan wierelle iwritettu. Sille waicka iocu helleh tule/ nin ei hen senuoxi quiuetu/ waan henen Lectens wiherieiszne pysyuet/ ia ei murhedi/ quin iocu

quiua woosi tule/ Waan se candapi lackamat Hedhelmen.
Jer 17:9 Yxi wiecas ia nuria ase caikein ylitze/ ombi sydhen/ Cuca sen taita vlostutkia?
Jer 17:10 Minepe HERRA taidhan sydhemet vlostutkia/ ia ne munaskuut coetella/ ia annan iocaitzen tööns ielkin henen tecoins hedelmen ielkin.
Jer 17:11 Sille quin iocu Lindu Munians hauto/ ia ei nijte coori/ Nin ikenens ombi se iocu wärie Tauaroita cocopi. Sille quin hen wähimen pelke/ nin henen teuty ne iette/ ia wiele pälisexi hen pilcatan.
Jer 17:12 Mutta meiden Pyhydhen Sia/ nimitten/ se Jumalan Cunnian Stoli/ aina wahwana pysy/
Jer 17:13 Sille sine HERRA olet Israelin toiuo. Caiki iotca sinua ylenandauat/ pite häpien tuleman/ ia ne poislangetut pite maan päle kirioitetuxi tuleman. Sille he HERRAN ylenannoit/ sen eleuen Wedhen cohumisen.
Jer 17:14 Paranna sine minua HERRA/ nin mine paranen/ Auta sine minua/ nin mine olen autettu/ Sille sine olet minun kerskauxen.
Jer 17:15 Catzos/ he sanouat minulle/ Cussa on sijs HERRAN sana? annaxi sen tulla.
Jer 17:16 Mutta em mine senuoxi sinulda poispaennut/ minun Paimenen/ enge mine halainut Inhimisten kerskautta. Sinepe tiedhet sen Sanan oikean oleuan sinun edeses/ iota mine sarnanut olen.
Jer 17:17 Ele sine ole minulle hirmudhexi/ ole minun Turuan tuskissa.
Jer 17:18 Häueise heite iotca minua wainouat/ ia ei minua/ wapiskat he/ ia em mine. Toota heiden ylitzens sen Onnettomudhen peiue/ ia murenna heite caxikerdhaisest.

Inhimisten sydhemen Pahudhest ia Jumalattomudhest/ ettei se eike Jumalan lupausta Usko eike henen vchkaustans pelke. Jere. ibidem.

Jer 17:19 Nein sano HERRA minulle/ Mene ia seiso sen Canssan Portis/ ionga cautta ne Judan Kuningat vlos ia siselkeuuet/ ia caikissa Porteis Jerusalemis/ ia sano heille.
Jer 17:20 CWlcat HERRAN Sana te Judan Kuningat/ ia coco Juda/ ia caiki Jerusalemin Asuuaiset/ iotca neinein Portein siselkeut/ Nein sanopi HERRA.
Jer 17:21 Cauattacat teiten/ ia elket candaco ycten Corma Sabbathin peiuen/ Portein cautta/ Jerusalemin sisel.
Jer 17:22 Ja elket wiekö ycten corma Sabbathina/ teiden Honeistan/ ia elket ycten töte techkö. Waan pyhitteke Sabbathin peiue/ ninquin mine teiden Isillen keskenyt olen.
Jer 17:23 Mutta euet he cwle eike tenne coruians callista/ waan niskurixi tuleuat/ ettei he minua cwle/ eli salli heitens opetetta.
Jer 17:24 Jos te minua cwlisit/ sanopi HERRA/ ettei te ycten corma candaisi Sabbathin peiuene temen

Caupungin Portein cautta. Waan site pyhiteisit/ ette te ycten töte tekisi sen peiuen päle.
Jer 17:25 Nin pidheis mös temen Caupungin portein cautta/ vlos ia siselkeumen/ Kuningat ia Pämiehet/ iotca Dauidin Stolin päle istuuat. Ja he aiaisit ia menisit seke hewoisten ette Rattain cansa/ ne ynne heiden Pämiestens ia caikein. Judan ia Jerusalemin asuuaisten cansa. Ja temen Caupungin pite ijancaikisesta asuttaman/
Jer 17:26 ia pite tuleman Judan Caupungeista/ ia iotca ymberi Jerusalemin macauat. Ja sijte BenJamin maasta/ Laxoista ia Worista/ ia Lounasta/ iotca pite edestooman Poltwffri/ Wffri/ Rocawffri/ ia Kijtoswffri/ HERRAN Honehesen.
Jer 17:27 Mutta ellei te tadho minua cwlla/ ette te Sabbathin peiuen pyhidheisit/ ia ei ycten corma Sabbathin peiuen päle cannaisi portein cautta Jerusalemijn. Nin mine tadhon ylessytytte Tulen henen Porteins/ ionga ne Honet Jerusalemis culuttaman pite/ ia ei vlossammuteta.

XVIII. Lucu.

Yxi Wertaus Sauenualaiast.

Jer 18:1 Teme on se sana/ quin HERRALDA tapactui Jeremian tyge.
Jer 18:2 YLesnouse ia alasmene Sauenualaian Honesen/ iossa mine tadhon anda sinun cwlla minun Sanani.
Jer 18:3 Nin mine alasmenin sen Sauenualaian Honesen/ ia catzo/ hen töteteki sen Pörens päle.
Jer 18:4 Ja se Crusi/ ionga hen sauesta teki/ serkeindyi henen käsisens.
Jer 18:5 Nin hen taas teki toisen Crwsin/ ninquin hen tactoi/ silloin HERRAN sana tapactui minun tykeni/ ia sanoi.
Jer 18:6 Engö Mine mös/ ninquin teme Sauenualaia woi teille tedhä/ o te Israelin Honesta/ sanopi HERRA? Catzos/ quin Saui on Walaians käsis/ nin mös te Israelin Honesta/ minun kädhesseni oletta.
Jer 18:7 Ekiste mine puhun iongun Canssan eli Waldakunnan wastan/ ette mine sen tadhon ylesiuritta/ serkie ia cadhotta.
Jer 18:8 Mutta ios se Canssa henen Pahudhestans poiskäendepi/ iota wastan mine puhun/ nin mineki mös cadhun site paha quin mine heille aiattelin tedhexeni.
Jer 18:9 Ja ekiste mine puhun iostaki Canssast eli Waltakunnast/ ette mine sen ylesraketa ia istutta tadhon.
Jer 18:10 Mutta ios se paha tekepi minun Silmeini edes/ ettei hen minun ändeni cwle/ Nin mineki mös tadhon catua site hyue/ quin mine heille olen luuanut tedhexeni.
Jer 18:11 Nin sanos sis nijlle iotca Judeas ouat ia Jerusalemin Borgharille/ nein sanopi HERRA. Catzo/ mine

walmistan teille ydhen Onnettomudhen/ ia aiattelen iotakin teiden wastan. Senteden palaitkan iocainen henen pahudhestans/ ia parandacat teiden menon ia tecon.
Jer 18:12 Mutta he sanoit. Eisuingan se tapactu/ Me tadhoma waelda oman aiatoxen ielken/ ia iocainen tedhä henen pahan sydhemens Lwlon ielkin.

Jeremias cwlutettijn Rettarixi ia Eriseuraiaxi. Ja ei ole ihmette/ ette hen rucuelepi wiholisians wastan/ quin hen kylle rackaudhesta ennen heiden edhestens achkeroinut oli. Jere. ibidem.

Jer 18:18 MUtta he sanoit/ Tulcat/ ia pitekem neuuo Jeremiast wastan. Sille eipe Papit taidha Laisa exye/ eike nijlle wanhoille neuuo pwtu/ eike Prophetat taidha wärin opetta. Tulcat/ ia Kielelle hende tappacam/ ia elkem totelco mite hen puhupi.
Jer 18:19 HERRA/ otauari minusta/ ia cwle minun wastanseisoiadheni ände.
Jer 18:20 Ongo se oikein/ ette hyue pahalla costetan? Sille he ouat minun Sieluleni ydhen Cropin caiuanuet. Muista sis quinga mine olen sinun edeses seisonut/ ette mine heiden parastans puhuisin/ ia sinun hirmusudhes heiste poiskäendeisin.
Jer 18:21 Nin rangaise nyt heiden Lapsens Nelghien cansa/ ia Mieckahan langetkaat. Ette heiden Emenens ia Leskens/ Lapsittomat olisit/ ia heiden Miehens tapetaisijn/ Ja heiden Urohons sodhasa miecan cautta mestatuxi tulisit.
Jer 18:22 Ette Parcu heiden Honeistans cwluisi/ quinga ekiste sine olet heiden ylitzens andanut Sotawäen tulla. Sille he ouat Cropin caiuanuet minua kijniottaxens/ ia minun Jalcani eteen Paulan virittenyet.
Jer 18:23 Ja ette sine HERRA tiedhet caiki heiden aiuotuxens minua wastan/ ette he minun tappaisit/ nin ele heille andexianna heiden pahatecoans/ ia elken heiden syndins sinun edeses poispyhityt olgo. Anna heite sinun edestes söxette/ ia tee heiden cansans sinun wihas ielkin.

XX. Lucu.

Prophetan Kiusaus tesse vlosmaalatan/ Ettes näkisit mingecaltaiset me itzesten olema/ coska me ylenannetam itzellenne. Sille hen Jumalata laitta/ nyt hen kijtte ia vskalta henen hywydens päle/ Nyt hen syndymiste's sadhattele. etc.

Jer 20:7 AH HERRA/ sine vskotit minun/ ia mine annoin itzeni wietelte/ sine olet ollut minulle ylenwäkeue/ ia olet woittanut. Mutta mine olen sen polesta iocapeiue pilcattu/ ia iocainen minua naura.

Jer 20:8 Sille sijttequin mine puhuin/ hwsin ia sarnasin sijte Witzaudhest ia Raateluxest/ ombi minulle se HERRAN Sana/ pilcaxi ia häpiexi iocapeiue tullut.
Jer 20:9 Silloin iochtui minun mieleheni/ Lach/ Em mine sillen tadho sen päle aiatella/ ia ei enembi henen Nimehens sarnata. Waan se tuli minun sydhemeni ia minun Luihini/ quin palaua Tuli/ nin etten mine site maltanut kersie ia olin lehes heruochtunut.
SJer 20:10 ille mine cwlen/ quinga monda minua kirouat/ ia mine alati wapisen. Candacat/ Huy/ Me tadhon canda henen pälens (sanouat caiki minun Ysteueni ia Cumpanini) ios me henen woittaisim/ ia vlotuisim heneen/ ia costaisim henelle.
Jer 20:11 Mutta HERRA ombi minun cansani ninquin iocu wäkeue Kempi/ senteden pite minun Sortaiani langeman/ ia ei ylitzewoittaman. Waan heiden pite sangen häpiemen/ senteden ette he nin tyhmesti tekeuet. Sen häpien pite ijancaikisen heille oleman/ ioca ei ikenens vnodheta.
Jer 20:12 Ja nyt HERRA Zebaoth/ sine quin ne Hurskat coettelet/ munaskuut ia sydhemet näet. Anna minun nädhä sinun Costos heiden ylitzens/ sille mine olen minun syyni andanut sinun haltus.
Jer 20:13 Weisacat HERRALLE/ kijtteket HERRA/ ioca sen Waiuaisen sielun ninen Pahatekiedhen käsist wapactapi.
Jer 20:14 Kirottu olcoon se peiue/ iona mine syndynyt olin/ elken se peiue siugnattu olco/ iona minun Eiten synnytti minun.
Jer 20:15 Kirottu olcoon se/ ioca minun Isälleni hyue sanomata toi/ ia sanoi/ Sinulle poica syndyi hende ilahuttaxens.
Jer 20:16 Se sama Mies olcoon ninquin ne Caupungit/ iotca HERRA cukisti/ ia ei hen site catunut. Hen cwlcan ydhen parun amulla/ ia polipeiuelle ydhen surkiudhen.
Jer 20:17 Oy ettet sine ole minua tappanut minun Eiteni codhussa/ ette minun Eiten olis minun Hautani ollut/ ia henen Rumins olis ijancaikisesta wastaoin ollut.
Jer 20:18 Mixi mine sis Eiteni codhusta vlostullut olen/ ette minun teuty sencaltaisen surkiudhen ia sydhemenkiwun nädhe/ ia minun peiueni häpien cansa culutta?

XXII. Lucu.

Raatelioita ia wärie wastan. Jer. xxij.

Jer 22:13 WE henelle/ ioca Honens synnin cansa ylesrakenda/ ia henen Asumaians wärydhelle. Joca Lehimeisens andapi ilman palcata tötetedhe/ ia ei maxa henelle henen palcans/

Jer 22:14 ia aiattele. Lach/ mine tadhon minulleni ydhen swren Honen raketa/ ia leuiet Pallacit/ ia Ackunat henesse vloshacata/ ia lijttepi sen Cedrin puun cansa/ ia sen punaisexi maala.
Jer 22:15 Lwlecos/ sinus Kuningasna oleuas/ ettes Cedrein cansa pramat? Eikö sinun Ises mös sönyt ia ioonut/ ia quitengin piti Oikiutta ia Wanhurskautta/ ia hen hyuesti menestyi.
Jer 22:16 Hen autti sen Raadholisen ia Kieuhen Oikiutehen/ ia hen hyuesti menestyi. Eikö tämä nin ole/ Minua oikein tuta/ sanopi HERRA?
Jer 22:17 Mutta sinun Silmes ia sinun sydhemes/ euet sencaltaisten polehen catzo/ waan paramin Ahneuteen/ ia wighattoman Weren vloswodhattaman/ wäryttelemen/ ia wäkiualta tekemen.

XXIII. Lucu.

Wärie Paimenita ia Petteite wastan waan Christus ombi se totinen Paimen. Jere. xxiij.

Jer 23:1 WE teille paimenille/ iotca minun Laitumeni Laumat hucutat ia haaskat/ sanopi HERRA.
Jer 23:2 Senteden sanopi HERRA se Israelin Jumala/ nijste Paimenista/ iotca minun Canssani hallitzeuat. Te oletta haaskanuet minun Laumani/ ia poissöxenyet ia ette site etzinyet. Catzo/ mine tadhon teite etziskelle teiden pahain tecoina teden/ sanopi HERRA.
Jer 23:3 Ja mine tadhon ne tehteet minun Laumastani coghota/ caikista Makunnist/ iohonga mine heite poissysenyt olen. Ja tadhon heite iellenswiedhe heiden Nawettaans/ ette he casuaisit ia enenisit.
Jer 23:4 Ja mine tadhon Paimenet heiden ylitzens asetta/ iotca heite caitzeman pite/ nin ettei heidhen pidhe sillen pelkemen/ eli wapiseman/ eike etziskeldemen/ sanopi HERRA.
Jer 23:5 Catzos/ Se aica tulepi/ sano HERRA/ ette mine tadhon Dauidille ydhen wanhurskaudhen wesan yleshärette. Ja sen pite Kuningan oleman/ ioca hyuesti hallitzepi/ ia Oikiutta ia Wanhurskautta hen asettapi maan päle.
Jer 23:6 Sille samalla aialla/ pite Juda autetuxi tuleman/ ia Israel irstasti asuman. Ja teme pite henen Nimens oleman/ ette hen cutzuttan/ Se HERRA/ ioca meite wanhurskauttapi.
Jer 23:7 Senteden catzos/ Ne peiuet tuleuat/ sanopi HERRA/ coska ei sillen sanota/ Nin totta quin Jumala elepi/ ioca Israelin Lapset Egiptist vloswei.
Jer 23:8 Waan/ Nin totta quin se HERRA elepi/ ioca Israelin Honen siemenen ombi vloswienyt/ ia toonut sijte pohiaisest maasta/ ia iocaitzist makunnist/ iohonga mine heite vlossysenyt olen/ ette heiden pite omasa Maasans asuman.
Jer 23:9 Wastan nijte prophetie. MInun sydhemen murendupi minussa/ caiki minun Luuni wapiseuat. Mine

olen ninquin iocu iouxis Mies/ ia ninquin iocu Winasta horiuisi/ HERRAN edesse/ ia henen pyhein Sanains edesse.
Jer 23:10 Senteden ette Maa nin teunens Horintekijst ombi/ ette Maakunda nin surkiasti seisopi/ ette se nin kirottu on/ ia ne lustiset Kedhot coruesa poisquiuauat. Ja heiden Elemens ombi paha/ ia heiden Hallitoxens ei miteken kelpa.
Jer 23:11 Sille seke Prophetat ette Papit/ ouat pahaelkiset/ Ja leudhen mös minun Honesani heiden pahudhens/ sanopi HERRA.
Jer 23:12 Senteden ombi heiden Tiens/ ninquin iocu liucastua tie pimeydhes/ ionga päle he lipistyuet ia langeuat. Sille mine tadhon Onnettomudhen heiden pälens anda tulla/ sen heiden Etzicoxens wodhen/ sanopi HERRA.
Jer 23:13 Ninen tosin Prophetain tykene Samarias/ mine Hulludhen näin/ ette he ennustit Baalin cautta/ ia wiettelit minun Canssani Israel.
Jer 23:14 Mutta ninen Prophetain tykene Jerusalemis/ mine näen ratki cauhistoxen/ quinga he Horutta tekeuet/ ia walhen cansa meneuet/ ia wahuistauat nijte Pahoia/ etteikengen Pahudhestans poiskäendyisi. Caiki he ouat minun edesseni/ ninquin Sodoma/ ia heiden Borgharins ninquin Gomorrha.
Jer 23:15 Senteden sanopi se HERRA Zebaoth/ nijste Prophetiste/ nein/ Catzo/ mine tadhon heite Coiroholla söötte/ ia Sapelle iootta. Sille ette nijste Prophetist Jerusalemis/ vlostulepi Ulcocullasus caiken Makunnan ylitze.
Jer 23:16 Neite sanopi se HERRA Zebaoth/ Elket cwlco ninen Prophetain sanoia/ iotca teille ennustauat. He wietteleuet teite/ Sille he sarnauat heiden sydhemens näghyt/ ia ei HERRAN suusta.
Jer 23:17 He sanouat nijlle/ iotca minua pilcauat/ HERRA ombi sen sanonut/ Teille hyuesti keupi. Ja caikille iotca heiden sydhemens lwlon ielkin waeldauat he sanouat/ Ei tule ycten Onnettomust teiden pälen.
Jer 23:18 Sille cuca on HERRAN neuuosa seisonut/ ioca henen Sanans nähnyt ia cwllut on? Cuca on merkinyt ia cwllut henen Sanans?
Jer 23:19 Catzos/ HERRAN Twlispän pite Hirmudhen cansa tuleman/ ia yxi iulma wachto langepi ninen iumalattomiten Pään päle.
Jer 23:20 Ja se HERRAN wiha ei pidhe lackaman/ sihenasti quin hen teke ia toimitta/ mite hen aiatteli/ Edespein kylles neite saat tuta.
Jer 23:21 Em mine lehettenyt nijte Propheti/ ia quitengin he iooxit/ em mine heillen puhunut/ ia quitengin he Propheterasit.
Jer 23:22 Sille ios he olisit minun Neuuosani pysyneet/ ia olisit minun Canssalleni sarnaneet Minun Sanoiani/

Nin he olisit heite poiskäendenyet heiden pahast menostans/ ia heiden pahast elemestens.
Jer 23:23 ENgö Mine ole yxi Jumala/ ioca iuri lesse ombi sanopi HERRA/ ia ei iocu caucainen Jumala.
Jer 23:24 Lwlecos/ ette iocu nin taita henens salata/ eten Mine woi hende nädhe/ sanopi HERRA. Eikö Mine se ole/ ioca Taiuan ia Maan ylesteutte/ sanopi HERRA?
Jer 23:25 Mine sen kylle cwlen/ ette Prophetat sarnauat/ ia ennustauat walhen minun Nimeheni/ ia sanouat. Mine vndanäen/ Mine vndanäen.
Jer 23:26 Coska tactouat sis ne Prophetat lacaita? Jotca walhet ennustauat/ ia heiden sydhemens Petosta ennustauat.
Jer 23:27 Ja tactouat ette minun Canssan pite minun Nimeni vnoctaman/ heiden Undens teden/ iotca toinen toiselle sarnapi/ Ninquin heiden Isens minun Nimeni vnodhit Baalin teden.
Jer 23:28 Jolla Prophetalla Unia on/ se Unians sarnatkan/ Mutta iolla Minun Sanani on/ se sarnatkan Minun Sanani Oikein. Sille quinga Acanat ia Nisut wertaitzet ouat? sanopi HERRA.
Jer 23:29 Eikö minun sanani ole ninquin tuli/ sanopi HERRA/ ia ninquin wasara ioca calliot serke.
Jer 23:30 Senteden/ catzo/ mine tadhon ninen Prophetain wastan tedhä/ sanopi HERRA/ iotca minun sanani warastauat toinen toiseldans.
Jer 23:31 Catzo/ mine tadhon ninen Prophetain wastan tedhä/ sanopi HERRA/ iotca heiden omia sanoians wieuet/ ia sanouat/ hempä sen sanonut on.
Jer 23:32 Catzo/ mine tadhon tedhä nijte wastan/ iotca wärie vnia ennustauat/ sanopi HERRA. Joita he sarnauat/ ia minun Canssani wietteleuet heiden walehillans ia liuckailla opetoxillans. Waicka em mine heite lehettenyt/ enge miten heille keskenyt/ ia eike he mös ole telle Canssalle tarpeliset/ sanopi HERRA.

XXXI. Lucu.

Quin se päsemys sijte seitzemenkymmenen wodhen fangiuxest/ oli ilolinen/ nin sijtte mös palio iloisambi on Christusen euangeliun Judasten ia pacanain coctan. Jere. xxxj.

Jer 31:1 Sille samalle aialla/ sanopi HERRA/ mine tahhon caikein Israelin sucukundain Jumala olla/ ia heiden pite minun Canssani oleman.
Jer 31:2 Nein sanopi HERRA/ se Canssa quin miecalda ylitzeiei/ on armon coruesa löytenyt. Israel poismene lepons tyge/ HERRA minulle ilmestui caucaisella maalla.
Jer 31:3 Mine olen aina ia alati sinun rakasna pitenyt/ senteden mine olen sinua poleheni wetenyt sulasta armosta.

Jer 31:4 Lach/ mine tadhon sinun iellnesraketa/ ettes raketuxi pite cutzuttaman/ sine neitzy Israel. Wielepe sinun pite ilon cansa trumbu lömen/ ia vloskeymen tantzijn.
Jer 31:5 Sinun pite iellensistuttaman winatarhat/ ninen samarian wortein päle/ istutetan ia huilulla soitetan.
Jer 31:6 Sille wielepe se aica pite tuleman/ ette ne wartiat ninen ephrain wortein päle/ pite hwtaman. Ylesnoskat/ keukem yles Zionin tyge/ meiden Herran Jumalan tyge.
Jer 31:7 Sille nein sanopi HERRA/ hwtacat Jacobin ylitze ilon cansa/ ia ihastuca sen pään ylitze pacanain seas/ hwtacat corkiasti/ ylisteket ia sanocat. HERRA auta sinun Canssas/ ne techtet Israelis.
Jer 31:8 Catzo/ mine tadhon heite sijte pohiaisest makunnast anda tulla. Ja tadhon heite coghota maan äriste/ seke sokiat/ rammat/ wastoinoleuaiset ette lastenemet ette heidhen tenne swrella iouckolla iellenstuleman pite.
Jer 31:9 Heiden pite idkein ia rucuellen tuleman/ nin mine heite iodhatan. Mine tadhon heite iodhatta wesi oiain möten tasaises matkas/ ettei he heitens louckaisi. Sille mine olen Israelin ISE/ ia ephraim on minun esicoisen.
Jer 31:10 Cwlcat te pacanat sen Herran sana/ ia iulghistacat site caucana loodhoissa/ ia sanocat. Joca Israelin haiotti/ se mös hende iellenscocopi/ ia pite hende wartioitzeman/ ninquin paimen henen laumans.
Jer 31:11 Sille Herran pite Jacobin pästemen/ ia sen wäkeuen kädheste hende auttaman.
Jer 31:12 Ja heiden pite tuleman/ ia Zionin corkiudhes ihastuman. Ja heiden pite ioukolla HERRAN Lahioihin etzimen/ nimiten/ Jyuihin/ Torenwinahan/ Oliuhun/ Caritzoihin ia Herkijn. Nin ette heiden Sieluns pite oleman/ quin iocu wetinen Yrtitarha/ ia ei enembi surulisen oleman.
Jer 31:13 Silloin pite Neitzyet tantzisa iloiset oleman/ sihen mös noret Miehet/ ynne ninen Wanhain cansa. Sille mine tadhon heiden Murehens iloxi käte ia heite lohutta/ ia heite ilahutta ielkin heiden murehens.
Jer 31:14 Ja mine tadhon Pappein sydhemet ilolla teutte/ ia minun Canssani pite minun Lahiani kyllydhen saman/ sanopi HERRA.
Jer 31:15 Nein sanopi HERRA/ Corkiudhes cwlu ninen Parcuuaisten äni ia catkera idku. Rachel idkepi henen Lapsens ylitze/ ia ei tachdo anda hendens lohutetta henen Lastens ylitze/ sille he hucutetut ouat.
Jer 31:16 Mutta HERRA nein sanopi/ Lacka parghustas ia idkustas/ ia sinun Silmeis kynelist/ Sille eipe sinun Töös pidhe turha oleman/ sanopi HERRA.
Jer 31:17 Heiden pite palaiaman sijte Wiholistein Maasta/ ia palio Hywytte sinun Jelkintuleuaises pite odhottaman/ sanopi HERRA/ Sille sinun Lapses pite Maallens iellenstuleman.
Jer 31:18 Kylle mine cwllut olen/ quinga Epraim walitta/ Sine olet minun curittanut/ ia mine olen mös curitettu/ ninquin iocu carias Wasicka. Palauta minua/ nin mine palaian/ Sille sine HERRA/ olet minun

Jumalan.
Jer 31:19 Jos mine iellens cotia tulen/ nin mine tadhon itzeni parata/ Sille sijttequin mine taitauaxi tulin/ nin mine * löön landeitani. Sille mine olen häueisty/ ia häpien/ Sille minun teuty sen ylencatzen kersie/ ionga mine ennen ansaitzin.
Jer 31:20 Eikö Epraim ole minun rackain Poican/ ia minun ihainen Lapsen? Sille wielepe mine kylle muistan/ mite mine henen cansans puhunut olen/ Senteden minun sydhemen halke Laupiudhesta henen coctans/ ette mine wissist henen ylitzens armaitzen/ sanopi HERRA.
Jer 31:21 Ylösoienna sinulles Muistomerkit/ ia asetta sinulles Murhenmuisto/ ia cohenna sinun Sydhemes sen oikean tien päle/ ionga päle sinun pite waeldaman. Jellenspalaia sine Neitzy Israel/ Jellenspalaia neidhen sinun Caupungidhes tyge.
Jer 31:22 Quincauuan sine tadhot itzes poiskendhe/ sine Tyter/ ionga mine tadhon iellenstoodha? Sille HERRAN pite iotaki wtta Maan päle saattaman/ Waimon pite Miehen ymberisulkeman.
Jer 31:23 NEein sanopi se HERRA Zebaoth/ se Israelin Jumala/ Wielepe sanotan teme sana Judean Maasa/ ia henen Caupungeisans coska mine heiden Fangiudhens käendeue olen. Se HERRA siugnatkon sinua/ sine Wanhurskaudhen asumus/ sine pyhe Wori.
Jer 31:24 Ja iudan ynne caikein henen Caupungeins cansa pite sielle asuman/ sihen Peltomiehet ia iotca Laumans cansa ymberi waeldauat.
Jer 31:25 Sille mine tadhon ne wesytetut Sielut wirghotta/ ia ne surkiat Sielut rauita.
Jer 31:26 Senteden mine yleshereitzin ia ylescatzoin/ iossa mine makiasti olin maanut.
Jer 31:27 Catzo/ aica tulepi/ sano HERRA/ ette mine tadhon sen Israelin Honen ia Judan Honen/ kyluä/ seke Canssalle ette Carialle.
Jer 31:28 Ja quin mine waluoin heiden ylitzens/ ylesiurittaman/ repimen/ raateleman/ cadhottaman ia rangaiszeman. Nin minun mös pite waluoman heiden ylitzens/ rakendaman ia istuttaman/ sanopi HERRA.
Jer 31:29 Eipe silloin enembete sanota/ Iset ouat hapanuet Winamariat sönyet/ ia Lasten hampat ouat heltyneet.
Jer 31:30 Waan iocainen pite henen pahatecons teden cooleman/ ia cuca Inhiminen sööpi raaca winamaria/ henen hampans pite heltymen.
Jer 31:31 CAtzo/ se aica tulepi/ sano HERRA/ silloin minun pite tekemen Udhen Lijton Israelin ia Judan Honen cansa.
Jer 31:32 Ei sencaltaista quin se entinen Lijtto oli/ ionga mine heiden Iseins cansa tein/ coska mine heiden käteens rupesin/ heite Egiptin maalda vloswiedhexeni. Jota Lijtto euet he piteneet/ ia minun pite heite

watiman/ sanopi HERRA.
Jer 31:33 Mutta teme pite se Lijtto oleman/ ionga mine teen Israelin Lasten cansa/ temen aian pereste/ sanopi HERRA. Mine tadhon minun Lakini anda heiden sydhemens/ ia ne heiden mielihins kirioitta/ Ja heiden pite minun Canssan oleman/ Nin mine tadhon olla heiden Jumalans.
Jer 31:34 Ja eikenge pidhe toistans opettaman/ eike Weli Weliens/ ia sanoman/ Tunne HERRA. Mutta he caiki pite minun tundeman/ seke pienet ette swret/ sanopi HERRA. Sille mine tadhon heiden pahatecons andexianda/ ia ei ikenens enembete muista heiden syndiens päle.
Jer 31:35 Nein sanopi HERRA/ ioca andapi Auringoisen peiuelle walkiudhexi/ ia Cuun ia Techdet heiden culkemisens ielkin/ ölle walkiudhexi. Joca Meren licutta/ ette henen Allons prwskauat/ HERRA Zebaoth on henen Nimens.
Jer 31:36 Coska sencaltaiset Sädhyt minun edesteni huckuuat/ sanopi HERRA/ silloin mös Israelin Siemenen pite pwttuman/ ettei se ole sillen iocu Canssa minun edesseni.
Jer 31:37 Nein sanopi HERRA/ Jos Taiuas ylhelle taitan mitatta/ ia se Maan perustos tynni vlostutkistelda/ silloin mös tadhon mine coco Israelin Siemenen poisheitte/ caikein edheste quin he tekeuet/ sanopi HERRA.
Jer 31:38 Catzo/ se aica tulepi/ sano HERRA/ ette sen HERRAN Caupungin pite ylesrakettaman/ sijte Hananeelin Tornista/ sihen culma Portijn asti.
Jer 31:39 Ja sen Tasanooren pite sielde codhastans edeskeumen/ haman sihen cuckulaan asti Gared/ ia se käteen Gaathin pein.
Jer 31:40 Ja se coco Coolemanlaxo ia se Tuhganpaicka/ ynne sen coco Coolemanpellon/ haman sihen Kidronin Oiaan sahca/ Ja haman sihen Oriten Portin culman Iteen pein/ pite Pyhe HERRALLE oleman. Nin ettei se ikenens seriete/ eli poisricotuxi tule.

XXXII. Lucu.

Lupaus ettei sillen Jumalan Canssa pidhe moninaisilla Opilla/ Eriseurille eli wärille Jumalan Palueluxilla wieteltemen. Jere. xxxij.

Jer 32:27 CAtzos/ Mine tadhon heite coghota caikista Makunnista/ iohonga mine heite poissysenyt olen/ minun swren wihani/ hirmusudhen ia iulmaudheni cautta. Ja tadhon heite tehen paickan iellenstoodha/ ette heiden irstasti asuman pite.
Jer 32:38 Ja heiden pite minun Canssan oleman/ ia mine heiden Jumalans tadhon olla.
Jer 32:39 Ja tadhon heille ydhencaltaisen sydhemen ia menon anda/ ette he minua pelkeisit caickena heiden

eliaicanans/ ette heille ia heiden Lapsillens heiden ielkins/ pidheis hyuesti keumen.
Jer 32:40 Ja tadhon ydhen ijancaikisen Lijton heiden cansans tedhä/ Nin ettei mine tadho lacata/ heille hyuesti tekemest. Ja tadhon heille minun pelkoni sydhemehen anda/ ettei he minusta poiswelteisi.
Jer 32:41 Ja sen pite minun lustin oleman/ ette mine heille tekisin hyue. Ja mine tadhon heite tehen Mahan vskolisesta istutta/ coco minun Sielustani ia caikesta sydhemesteni.

XXXIII. Lucu.

Ette Dauidin Valdakunda ombi ijancaikinen ia henesse Papit ia Leuitit. Jere. xxxiij.

Jer 33:14 CAtzos/ Se aica tulepi/ sano HERRA/ ette mine tadhon sen Armolisen Sanan ylesherette/ ionga mine puhunut olen Israelin Honen/ ia Judan Honen ylitze.
Jer 33:15 Ninä peiuine ia sillä samalla aialla/ mine tadhon anda Dauidille Wanhurskaudhen Wesan (ia sen pite ydhen Kuningan oleman/ ionga hyuesti hallitzeman pite) ia pite Oikiutta ia Wanhurskautta Maan päle ylesoiendaman.
Jer 33:16 Sille samalla aialla/ pite Juda autetuxi tuleman/ ia Jerusalem irstana asuman/ Ja hen cutzutan/ Se HERRA/ ioca meite wanhurskauttapi.
Jer 33:17 Sille nin sanopi HERRA/ Eipe se pidhe pwttuman/ Yxi Dauidhista pite Israelin Honen Stolilla istuman.
Jer 33:18 Samalmoto eike mös pidhe coskan pwttuman/ Ette Papit ia Leuitit pite minun edesseni oleman/ iotca Poltwffri tekeuet/ ia Rocawffri ylessytytteuet/ ia wffria ijancaikisesta teurastauat.
Jer 33:19 Ja sen HERRAN sana/ tapactui Jeremian tyge/ ia sanoi.
Jer 33:20 Neite sanopi HERRA/ Jos minun Lijttoni lackapi Peiuen ia Öen cansa/ ettei peiue eli öö aiallans ole.
Jer 33:21 Nin eipe mös minun Lijttoni Dauidin minun Palueliani cansa/ mixiken oleman pidhe/ ettei henelle ycten poica ole Kuningaxi henen Stolins päle/ Ja Leuitein ia Pappein minun Palueliain cansa.
Jer 33:22 Quin se Taiuaan Sotaueki ei taita ylesluetta/ eike Meren Sanda mitata/ Jurinin mine tadhon minun Palueliani Dauidin Siemenen enende/ ia ne Leuitit/ iotca minua palueleuat.

XLIV. Lucu.

Waicka caiki Paicat Judean Maas raateltut olit/ nijlde Caldeilde/ quitengin Juttat Egiptis Radholiset Jumalan ylencatzoit. Jere. xliiij.

Jer 44:15 NIN wastasit Jeremialle caiki ne Miehet/ iotca kylle tiesit/ ette heiden Emenens/ muiden iumaloitten Pyhesaw suitzutit. Ja caiki Waimot/ iotca sielle swres Joukos seisoit/ ynne caiken Canssan cansa/ quin Egiptin Maalla ia Pathros asuit/ ia sanoit.
Jer 44:16 Sen Sanan ielkin/ iongas HERRAN Nimehen meillen sanot/ eipe me tadho sinua suingan cwlla.
Jer 44:17 Waan me tadhon tedhä caiken sen Sanan pereste/ ioca meiden Suustan vloskeupi/ ia tadhon sillen Taiuan Trötingille suitzutta/ ia henelle Joomawffri wffrata. Samalmoto quin me/ ia meiden Iset/ meiden Kuningat/ ia Pämiehet tehnyet ouat/ Judan Caupungeis ia Jerusalemin Catuin päle. Silloin meille Leipe oli kylle/ ia me autuat olima/ ia eipe me ycten Onnettomust nähnyet.
Jer 44:18 Mutta sittequin me lackasimma sille Taiuan Trötingille suitzumast/ ia Joomawffri henelle wfframast/ nin me caiki Kieuhytte kersimme/ ia olema Miecan ia Nelghien cautta huckunuet.
Jer 44:19 Ja echke me sille Taiuan Trötingille suitzutaisim/ ia Joomawffri wffraisim/ eipe me site tee paitzi meiden Miesten tacto/ coska me henelle Cackoia leiuomme/ ia Joomawffri wffram hende paluelaxen.
Jer 44:20 Silloin sanoi Jeremias caikelle Canssalle/ seke Miehille ette waimoille/ ia caikelle Canssalle/ quin henelle nin wastanut oli.
Jer 44:21 Sitepe tosin mine lwlen/ ette HERRA on muistanut sen suitzumisen päle/ quin te Judan Caupungeisa ia Jerusalemin Catuilla/ tehnyet oletta/ ynne teiden Isein/ Kuningasten/ Pämiesten ia caiken Makunnan Canssan cansa. Ja nin hen site sydhemens päle laski/
Jer 44:22 nin ettei hen woinut teiden paha menoan sillen kersie/ ia nijte Cauhistoxia/ ioita te teit. Joista mös teiden Maa on autiaxi/ ihmexi/ ia kirouxexi tullut/ nin ettei kengen sijne sisel asu/ quin tenepene nächteue ombi.
Jer 44:23 Senteden/ ette te suitzutitte/ ia HERRA wastan synditeit/ ia ette te HERRAN ände totelluet/ eike henen Laisans/ Oikiudesans ia Todhistuxisans/ waeldaneet. Senteden mös se Onnettomus teille tapactui/ quin tenepene nächteue ombi.
Jer 44:24 Ja Jeremias sanoi caikelle Canssalle/ ia caikille waimoille/ culcat HERRAN sana/ caiki quin Judast oletta Egiptin maasa/
Jer 44:25 Nein sanopi HERRA Zebaoth/ se Israelin Jumala. Te ia teiden Waimon oletta teiden suulan puhunuet/ ia teiden käsillen teuttenyet/ mite te sanoitta. Meiden Lupauxet me tadhoma pite/ ioita me Taiuan Trötingin luuanet olema/ ette me henelle Pyhesaw suitzutaisim/ ia Joomawffri wffraisim. Lach/ te oletta teiden Lupauxet pitenyet/ ia teiden Lupauxet töidhen cansa teuttenyet.
Jer 44:26 Nin cwlcat sis sen HERRAN Sana/ caiki te Judast/ iotca Egiptin maasa asutta. Catzo/ mine wannon

minun swren Nimeni cautta/ sanopi HERRA. Ettei minun Nimeni pidhe sillen iongun Inhimisen suun cautta Judast coco Egiptin maasa nimitettu oleman/ ioca sanois/ Nin totta quin se HERRA Jumala elepi.
Jer 44:27 Catzo/ Mine tadhon waluoa heiden ylitzens/ heiden pahudhexens ia ei hywydhexens. Nin/ ette ioca Judast Egiptin maasa on/ sen pite Miecan ia Nelghien cautta huckuman/ sihenasti ette he loputetuxi tuleuat.
Jer 44:28 Mutta iotca Miecan welteuet/ heiden pite quitegin Egiptin maalda/ Judean mahan iellenstuleman wähen Joukon cansa. Ja sillens pite sis caiki ne ylitzeienyet Judast/ iotca Egiptin mahan asuman mennyet olit/ ymmertemen/ Cumban sanat todhexi tuleuat/ Minun elike heiden.

XLV. Lucu.

Jumala surepi Jeremian Paluelian ia Kirioittaian/ Baruchin edest. Jere. xlv.

Jer 45:2 NEin sanopi HERRA Zebaoth/ se Israelin Jumala/ sinusta Baruch.
Jer 45:3 Sine sanot/ We minulle/ Quinga on HERRA minulle murhen minun Kipuni päle lisenyt/ mine hoocan minuni wesyxijn/ ia en leude ycten lepo.
Jer 45:4 Sanos henelle/ Nein sanopi HERRA/ Catzo/ mite mine ylesrakensin/ site mine ricon/ ia mite mine istutin/ site mine ylesiuritan/ ynne coco temen minun Maani cansa. Ja sine etzit itzelles swret cappalet/
Jer 45:5 Ele site pydhe/ Sille catzo/ Mine tadhon Onnettomudhen caiken Lihan ylitze anda tulla/ sanopi HERRA. Mutta sinun Sielus mine tadhon sinulle ninquin Saalihin anda/ edeskuhungas waellat.

LI. Lucu.

Weisu Babilonian ia Seurakunnan Wiholisia wastan. Jere. lj.

Jer 51:15 JOca Maan henen Woimallans tehnyt on/ ia Mailmanpijrin henen Wisaudhellans walmisti/ ia Taiuan toimelisella sädhylle vloswenytti.
Jer 51:16 Coska hen iylise/ nin palio wette Taiuas ala tulepi. Hen ylestemma Piluet/ hamast Maan äreste. Hen tekepi Leimauxet Satees/ ia vlostoopi Twlen salaisist sioistans.
Jer 51:17 Caiki Inhimiset ouat Tompelit heiden konstins cansa/ ia iocainen Cullanseppe häueisteten heiden Cuuains cansa.
Jer 51:18 Sille heiden Epeiumalans ouat wietteluxet/ ia ei ole heisse eleme. He ouat sula turhaus ia petteueiset teghot/ teuty heiden huckuua/ coska heite etziskellen.

Jer 51:19 Mutta eipe Se nin ole/ ioca Jacobin Tauara on/ Waan sepe se on/ ioca caiki loopi/ Ja Israel ombi henen Perimisens waltica/ HERRA Zebaoth on henen Nimens.

Ne Jeremian Walitos Weisut.

I. Lucu.

Coco tesse kirias Propheta toisinans walitta Jerusalemin Rateluxest/ waiuast/ Nelghiest/ Tuskast etc. Toisinans hen Puhens käendepi sen Caupungin ette sen Canssan ia Borgharein tyge. Ninquin hen iongun murhelisen neitzyen/ waimon eli Lesken cansa puhuis.

Val.v 1:1 QUinga se Caupungi nin autiona maca/ ioca teunens Cassasta oli? Hen on ninquin iocu Leski. Joca kempi oli Pacanain seas/ ia wallan pälä oli Makunnisa/ sen teuty nyt weronalaiszna olla.
Val.v 1:2 Yli öte hen idke/ nin ette kynelet poskilda wotauat/ Eikengen henen Ysteueins seas ole/ ioca hende lohutta. Waan caiki henen Leehimeisens/ ylencatzouat hende/ ia ouat henen wiholisexens tulluet.
Val.v 1:3 Juda on fangittu Radholisudhes ia raskaas oriudhes/ Hen asu Pacanain seas/ ia ei ycten lepo leude/ Caiki henen Wiholisens pahasti meneuet henen cansans.
Val.v 1:4 Ne Tiet Zionin pein autiat ouat/ ettei kengen Juhlille tule/ Caiki henen Portins autiona seisouat/ henen Papins hoocauat/ ia henen Neitzydhens surkiasti vloscatzouat/ ia itze hen on murheissans.
Val.v 1:5 Henen Wiholisens sait ylikädhen/ Henen Wiholisillens hyuesti keupi/ Sille HERRA on henen surkiudhesta teuttenyt/ henen pahatecoins palioudhen teden/ Ja hene' Lapsens ouat Fangiudhes poisaietut Wiholistein eteen.
Val.v 1:6 Ja caiki Caunistos on Zionin Tytterilde poislectenyt/ Henen Pämiehens ouat ninquin ne Jääret iotca ei ycten Laituma leude ia woimattomat edeskeuuet Waatian eteen.
Val.v 1:7 Jerusalem muistapi telle aialla/ quinga Radholinen ia ylenannettu hen on/ Ja quinga palio Hyue/ hen wanhast pitenyt on/ ette caiki henen Canssans alasmaka viholisen edes/ ia eikengen heite auta/ Henen wiholisens näkeuet heiden Lustins henen pälens/ ia naurauat henen Sabbathins Lepo.
Val.v 1:8 Jerusalem on synditehnyt/ Senteden henen teuty olla/ ninquin iocu saastainen Waimo/ Caiki iotca hende cunnioitit/ ylencatzouat nyt henen/ ette he henen häpiens näkeuet/ Mutta hen hoocapi/ ia mahan langepi.
Val.v 1:9 Henen Törkyns kijnitarttu henen liepesens/ Eipe hen olisi lwlut/ ette henelle nein pidheis wimein keumen/ hen on tosin ylenhirmulisesta mahancukistettu/ ia eikengen sitteken ole/ ioca hende lohutta/ Ah EERRA/ catzo minun Radholisudheni päle/ Sille Wiholinen sangen pramapi.
Val.v 1:10 Se Wiholinen on Kätens caiken henen Clenodiains päle pannut/ Sille henen teuty päldecatzo/ ette

Pacanat henen Pyhydhens siselkeuit/ Joista sine kieldenyt olet/ ettei heiden pitenyt sinun Seurakundas tuleman.
Val.v 1:11 Caiki henen Canssans hoocauat leipe keriädhen/ He vlosannoit Clenodians Roan edest/ ette he Sieluns wirgotaisit/ Ah HERRA/ catzos sis/ ia näe/ quinga mine olen haluaxi tullut.
Val.v 1:12 Teille mine sanon caikille/ iotca teste edeskeutte/ Catzocat sis ia nächket/ ios iocu Kipu onopi/ ninquin minun Kipun/ ioca minun nin yles söpi/ Sille HERRA teutti minua surulla/ henen hirmulisen wihans peiuenä.
Val.v 1:13 Corkiudhesta hen lehetti Tulen minun Luihini siselle/ ia annoi sen hartaan olla nijsse/ Minun Jalcani eteen hen wercon wiritti/ ia minun tacaperin syseisi/ Hen on tehnyt minun Autioxi/ ette minun ylipeiue teuty murectia.
Val.v 1:14 Minun raskat syndini ouat henen Rangastoxens cautta ylesherenyet/ ia ynne caiki minun Caulani päle tulluet/ nin ette caiki minun wäkeni minus huckupi/ Nin HERRA on minun cansani mennyt/ ettei mine woi sillen ylesnosta.
Val.v 1:15 HERRA ombi alastallanut caiki ne Wäkeuet/ quin minulla olit/ hen on andanut minun ylitzeni ydhen Juhlan vloscwlutta/ minun Nooria Miehieni cadhottaman/ HERRA annoi sen Neitzyen/ Tytteren Judan/ ydhen Persyn polkia.
Val.v 1:16 Senteden mine nin idken/ ia molemat minun Silmeni wette wotauat/ Sille ette se Lohuttaia/ ioca minun sieluni pidheis wirgottaman/ caucana minusta ombi/ Minun Lapseni ouat pois/ Sille se Wiholinen on ylikädhen saanut.
Val.v 1:17 Quin Zion kätens vlosoienda/ nin eikengen ole ioca hende lohutta/ Sille HERRA on ymberi Jacobin/ henen Wiholisillens keskenyt/ ette Jerusalem pite heiden seasans/ ninquin iocu Sastainen Waimo oleman.
Val.v 1:18 Wanhurskas ombi HERRA/ Sille mine olen henen suullens tottelematoin ollut. Cwlcat caiki Canssat ia catzocat minun Kipuani/ Minun Neitzyeni ia Nooricaiseni ouat Fangiuteen mennyet.
Val.v 1:19 Mine cutzuin Ysteueni auxeni/ Mutta he ouat minun wietelluet. Minun Pappini ia Wanhimmat Caupungisa ouat nändyneet/ Sille he Leipe keriäuet/ Ette he Hengens wirgotaisit.
Val.v 1:20 Ah HERRA/ catzo sis/ quinga mine olen adhistoxes/ ette se caiki minun siselyxeni kiuiste/ Minun sydhemen sytty minun Rumissani/ Sille mine olen/ teunens murechta. Wlcona Miecka/ ia Honesa Coolema ombi minun Leskexi tehnyt.
Val.v 1:21 Kylle se cwlu/ ette mine hoocan/ ia ei quitengan minulla ole Lohuttaia. Caiki minun Wiholiseni cwleuat minun Onnettomudheni/ ia sijte riemuitzeuat/ sinepe sen teet. Nin anna sijs se peiue tulla/ iongas vloscwluttanut olet/ ette heiden samalmoto keuis/ quin minulleki.

Val.v 1:22 Anna caiki heiden pahudhens sinun etees tulla/ ia tee heille/ nincuttas minullen teit caikein minun pahatecoini teden/ Sille minun Hoocauxen on swri/ ia minun sydhemen ombi murheissans.

II. Lucu.

Val.v 2:1 QUinga HERRA ombi wihoisans sen Tytteren Zionin pimittenyt? Hen on sen Israelin HERRAUDHEN Taiuasta Maan päle heittenyt. Ei hen ole muistanut Astillaudhans päle/ henen wiha peiuenens?
Val.v 2:2 HERRA ombi cadhottanut ilman Laupiudheta caiki Jacobin Asumiset. Hen ombi hirmudhesans sen Tytteren Judan Scantzit serkenyt/ ia heite mahan lönyt. Hen on riuanut/ seke henen Waldakundans/ ette henen Pämiehens.
Val.v 2:3 Hen ombi sen Israelin Wäkewydhen henen hirmulises wihassans serkenyt. Hen on henen oikian kätens tacaperin wätenyt/ coska wiholinen tuli/ ia on Jacobis ydhen Tulen ylessytyttenyt/ ioca caiki ymberins culutta.
Val.v 2:4 Hen ombi Joutzens wetenyt/ ninquin iocu Wiholinen/ Henen Oikian kätens on hen wienyt/ ninquin iocu Wainolinen/ ia on tappanut caiki mite oli sulainen nähdä/ Ja henen Wihans/ ninquin Tulen/ vloswodhattanut/ sihen Tytteren Zionin Maiahan.
Val.v 2:5 HERRA on ninquin iocu wiholinen/ hen on Israelin radhellut/ Hen on caiki henen Pallatzins radhellut/ ia on henen Scantzins turmellut. Hen on Tytterille Juda palio walitost ia murecht tehnyt.
Val.v 2:6 Ja hen haiotti henen Maians/ ninquin iongun Yrtitarhan/ ia henen Asumisens turmeli/ HERRA on andanut vnochta Zionis seke Juhlat ette Sabbathit/ ia on andanut henen hirmulises Wihasans/ seke Kuningat ette Papit häueiste.
Val.v 2:7 HERRA on henen Altarins poisheittenyt/ ia henen Pyhydhens niedhellut/ ia hen on ylenandanut henen Palatzins Mwrit Wiholisen käsijn/ Nin ette he ouat HERRAN Honesa hwtanuet/ ninquin iollaki Juhlalla.
Val.v 2:8 HERRA aiatteli haiottaxens Tytteren Zionin mwrit/ hen on nooran sen ylitze wetenyt/ ia ei poiskäendenyt käsiens/ sihenasti ette hen site hucutaisi/ Torni seiso surkiast/ ia Muri maca cukistettuna.
Val.v 2:9 Henen Portins waijotetut ouat Maan siselle/ Hen on serkenyt henen Salpans ia tyhiexi tehnyt/ Henen Kuningans ia Pämiehens ouat Pacanain seas/ iossa euet he Lakia prucata taidha/ Eike heiden Prophetins ychten Näkye HERRALDA leudhe.
Val.v 2:10 Ne Tytterein Zion Wanhimat maan päle macauat/ ia ouat hiliain/ He heitteuet Tuchka päens päle/ ia ouat Sekit pälens wätenyet/ Ne Neitzyet Jerusalemist Päitens alaslaskit Maan pein.
Val.v 2:11 Mine olen lehes silmeni vlositkenyt/ nin ette minun siselyxeni sijte kiuiste/ Minun maxani ouat vloswodhatetut Maan päle/ minun Canssani Tytteren ylitze/ Coska Nisurit ia ne Piskuiset Caupungin Cadhuilla

nändyit.
Val.v 2:12 Coska he Eitillens sanoit/ Cussa on Leipe ia wina? coska he Caupungin Caudhuilla nännyit/ ninquin ne surmaan haauoitetut/ ia heiden Eitins sylijn hengens ylenannoit.
Val.v 2:13 Ah sine Tyter Jerusalem/ Kelle mine wertautan sinua/ Eli mixi mine sinua pidhen? Sine Neitzy tyter Zion. Mille mine sinua wertautan/ Jolla mine sinua lohutaisin? Sille sinun Wahingos on swri ninquin iocu Meri/ cuca taita sinua parandha?
Val.v 2:14 Sinun Prophetis ouat sinulle sarnanut irtat/ ia hullut Näghyt/ ia euet sinun Pahatecoas sinulle ilmoittanuet/ Jolla he olisit sinun fangiudhes estä taineet/ Waan ouat sinulle sarnanuet irtat sarnat/ iolla he sinun Maastas vlossarnasit.
Val.v 2:15 Caiki ohitzekeuueiset paucuttauat käsillens sinun ylitzes/ tissauat sinulle/ ia pudhisteleuat pätens sen Tytteren Jerusalemin ylitze. Temekö se Caupungi on/ iosta sanotan/ Ette se on caikein Jaloin/ iosta coco Makunda hendens iloitze?
Val.v 2:16 Caiki sinun Wiholises iruitteleuet suullans sinua wastan/ tissauat sinulle/ ia kiristeuet hambaitans/ ia sanouat/ Huy/ me olema hende hucuttanuet/ Tai on se peiue/ iota me halaisim/ Me sen saimme/ Me olema nin cauuan eleneet.
Val.v 2:17 Se HERRA ombi tehnyt/ ninquin hen aiatellut oli/ Hen on teuttenyt henen Sanans/ ionga hen cauuan ennen keskenyt oli/ hen on laupiattomasti hucuttanut/ Hen on ilahuttanut Wiholises sinun ylitzes/ ia sinun Wainolistes wallan yleskorghottanut.
Val.v 2:18 Heiden sydhemens hwsi HERRAN tyge/ O sine Mwri sen Tytteren Zionin/ anna peiuelle ia ölle kynelet alaswota/ ninquin Oian/ Ele mös lacka/ eike leueitkö sinun Silmeis munat.
Val.v 2:19 Ylesnouse ölle ia hwdha/ vloswodhata sinun Sydhemes Ensimeises waluos HERRAN eteen/ ninquin Wettä. Ylesnosta sinun kätes henen poleens/ sinun piskuraistes Sieluin teden/ iotca Nelghieste nändyneet ouat/ iocaitzen Catuin nurkissa.
Val.v 2:20 HERRA näe ia catzo sis/ iongas nin turmelut olet/ Pitekö mös waimotki heiden Rumins Hedelmet sömen/ nekin noorimmat Lapsucaiset/ tuskal waaxan pituet? Pitekö Prophetat ia Papit HERRAN Pyhydhes nin tapetuxi tuleman?
Val.v 2:21 Macasit Cadhuilla maan päle/ piltit ia wanhat/ Minun Neitzydheni ia Nooricaiseni ouat Miecan cautta Langenuet/ Sine olet tappanut sinun wiha peiuenes/ sine olet laupiattomast teurastanut.
Val.v 2:22 Sine olet ymberilde minun Wiholiseni cutzunut/ nin quin Juhla peiuelle/ nin ettei kengen HERRAN wiha peiuene ole poispäsznyt ia ylitzeienyt. Sille iotca mine ylescasuatin ia ylesrookin/ nijte minun Wiholisen on mestanut.

III. Lucu.

Val.v 3:1 MIne olen yxi radholinen Mies/ ionga henen Hirmusudhens witzan nädhe teuty.
Val.v 3:2 Hen iodhatti minua ia poiswei pimeyteen ia ei walkiuteen.
Val.v 3:3 Hen ombi kätens käendenyt/ ia toimitta toisin aina minun cansani.
Val.v 3:4 Hen on tehnyt minun Lihani ia minun Nahkani wanhaxi/ ia minun Luuni musertanut.
Val.v 3:5 Hen rakensi minua wastan/ ia sapella ia waiualla hen minua käri/
Val.v 3:6 Hen on minun pannut pimeyteen/ ninquin ne Coolluet Mailmasa.
Val.v 3:7 Hen on minun siselmwranut/ etten mine vlospäse/ ia minua couihin Bultijn pannut.
Val.v 3:8 Ja waicka mine parghun ia hwdhan/ nin hen Coruans kijnitukitze minun Rucouxeni edest.
Val.v 3:9 Hen on minun Tieni kijnimwranut wooltuinkiuein cansa/ ia minun Polcuni sulkenut.
Val.v 3:10 Hen on weijunut minua/ ninquin Carhu/ ninquin Jalopeura salaudhes.
Val.v 3:11 Hen on minun andanut/ tielde heirehte/ Hen on minua repinyt säpälexi/ ia turhaxi tehnyt.
Val.v 3:12 Hen ombi Joutzens yleswetenyt/ ia asetti minun Maalixi Noolen eteen.
Val.v 3:13 Hen lehetti minun Munaskuihini henen Winins * Tytteret/
Val.v 3:14 Mine olen caiken minun Canssani nauru/ ia heiden iocapeiuenen Wirtens/
Val.v 3:15 Hen on haikiudhella minun rauinnut/ ia Coiroholla minua iowuttanut.
Val.v 3:16 Hen ombi minun Hambani säpälexi musertanut/ Hen Tuhghassa minun kieritti/
Val.v 3:17 Minun Sielun ombi Rauhasta poisaiettu/ Minun teuty hyuie peiuie vnochta/
Val.v 3:18 mine sanoin/ Minun toiuon on pois/ ette minun pite ioskus enembi HERRAN tykene oleman.
Val.v 3:19 Muista sis/ quinga mine nin radholinen ia ylenannettu/ Coiroholla ia sapella iotettu olen.
Val.v 3:20 Sine quitengin sen päle aiattelet/ Sille minun Sielun site sano/
Val.v 3:21 site mine lasken sydhemeheni/ Senteden mine wiele nyt toiuon.
Val.v 3:22 HERRAN Laupiudhesta se ombi/ ettei me ratki cadhoneet/ Eipe henen Laupiudhens wiele loppunut/
Val.v 3:23 Waan ioca hoomen se ombi wsi/ Ja sinun Uskos on swri.
Val.v 3:24 HERRA ombi minun Osan sanopi minun Sielun/ Senteden mine tadhon henen pälens toiuo.
Val.v 3:25 Sille HERRA ombi Hyue nijlle/ iotca henen pälens toiuouat/ Ja nijlle Sieluille/ iotca henen ielkins kysyuet.
Val.v 3:26 Se on yxi callis asia/ kersiueinen olla/ ia HERRAN awun päle toiuoa/
Val.v 3:27 Se on yxi callis asia/ Ette iocu Iken canda Norudhessans.
Val.v 3:28 Ette iocu ylenannettu kersiueinen on/ coska iotakin henen pälens tule/

Val.v 3:29 Ja pane henen Suuns tomuhun/ ia odhottapi Toiuons ielkin/
Val.v 3:30 Ja andapi lödhe Poskillens/ ia palio pilca pälensotta.
Val.v 3:31 Sille eipe HERRA poissöxe ijancaikisesta/ Waan kylle hen murehen saatta/
Val.v 3:32 ia taas hen armaitze/ henen swren Laupiudhens peresti/
Val.v 3:33 Sille eipe hen sydhemestens Inhimisie curita ia murhesen saata.
Val.v 3:34 Ninquin hen tadhois ne Radholiset maan päle/ ratki alaspaina anda/
Val.v 3:35 ia heiden syyns anda Jumalan edes wärin olla/
Val.v 3:36 ia heite wärin domitta anda/ Ninquin HERRA ei site näkisi.
Val.v 3:37 Cuca tochti sijs sano sencaltaiset tapactuuat ilman HERRAN keskyte?
Val.v 3:38 Ja ettei Hyue eli Paha tule henen Keskyns cautta?
Val.v 3:39 Mixi sis Inhimiset nein nuriseuat heiden Eleisens? Jocainen nuriscan henen syndeins wastan.
Val.v 3:40 Tutkistelkam ia etzikem meiden menon ia palaitkam HERRAN tyge.
Val.v 3:41 Ylesnostacam meiden sydhemen ynne käsien cansa Taiuasen pein/ Jumalan tyge.
Val.v 3:42 Me/ me olema synditehnyet/ ia couacoruaiset olluet/ Senteden et sine cochtudhen cansa sästenyt ole.
Val.v 3:43 Waan sine olet wihalla meite pimittenyt/ ia wainonut/ ia Laupiottomast mestanut.
Val.v 3:44 Sine werhotit itzes piluelle/ ettei ychten Rucoust sen lepitze maltanut tulla.
Val.v 3:45 Sine olet meite loghaxi ia ilkeudhexi Canssain seas tehnyt.
Val.v 3:46 Caiki meiden Wiholiset ouat swtans meiden wastan ammottaneet/ Minun silmeni wotauat.
Val.v 3:47 Me alaspainetam ia rangaistetam pelgholla ia adhistoxella/
Val.v 3:48 wesi oiain cansa ylitze minun Canssani Tytteren surkiudhen.
Val.v 3:49 Minun Silmeni wotauat/ ia ei taidha lacaita/
Val.v 3:50 sille eipe hen asetu/ sihenasti ette HERRA Taiuahast alascatzo ia sihen näke.
Val.v 3:51 Minun Silmeni poisculutta Elemen minulda/ caikein minun Caupungin Tytterein tedhen.
Val.v 3:52 Minun Wiholiseni ouat minun paulanuet/ ninquin iongun Linnun ilman syyte.
Val.v 3:53 He ouat minun Elemeni ychten Cooppahan salpanuet/ ia Kiuet minun päleni heittenyet.
Val.v 3:54 He ouat mös minun Pääni wedhellä walanuet/ Nin mine sanoin/ Nyt mine ratki pois olen.
Val.v 3:55 Mutta mine auxenihwsin sinun Nimes/ HERRA/ alhalda Coopasta/
Val.v 3:56 ia sine cwldelit minun äneni. Ele sinun Coruias poiskäenne minun hoocauxestani ia hwdhostani/
Val.v 3:57 Lehenne sinus minun tykeni/ coska mine sinua auxenihwdhan/ ia sano/ Ele pelke.
Val.v 3:58 Ulostoimita sine HERRA/ minun Sieluni asia/ ia lunasta minun Hengen.

Val.v 3:59 HERRA catzos/ quinga minun nin wärytte tedhen/ ia auta minun Oikiudheni päle.
Val.v 3:60 Sine näet caiki heiden Costons ia caiki heiden aiatoxens minua wastan.
Val.v 3:61 HERRA/ sine cwlet heiden pilcans/ ia caiki heiden aiatoxens minua wastan/
Val.v 3:62 Minun Wainolisteni Hwlet ia heiden Neuuolaskons minua wastan yli peiue/
Val.v 3:63 Catzo/ sis/ waicka he maata paneuat eli ylesnouseuat/ nin he minusta Wirsie laulauat.
Val.v 3:64 Costa heille HERRA ninquin he ansaneet ouat/
Val.v 3:65 anna heiden sydhemens wapista/ ia sinun kiroustas tuta.
Val.v 3:66 Waino heite hirmudhella/ ia hucutta heite HERRAN Taiuan alla.

IV. Lucu.

Val.v 4:1 QUinga on Culta ratki nin mustennut? Ja se Jalo culta ratki nin mwttunut? Ja ne Pyhydhen Kiuet macauat iocaitzen Catuin päle haiotetut.
Val.v 4:2 Ne Kempit Zionin Poiat/ Cullan werdhaxi luetut/ quinga he nyt ouat Sauen Crusin caltaisexi aruatut/ iotca Sauenwalaia tekepi.
Val.v 4:3 Ne Lohikermet taritzeuat Niset heiden poillens/ ia imetteuet heite/ Mutta minun Canssani Tytteren teuty Laupiatoin olla/ Ninquin iocu Strutzi Coruesa.
Val.v 4:4 Nisurille tartui kieli heiden Lakeens ianon teden/ Ne Nooret Lapsucaiset anouat Leipe/ ia eikengen ole/ ioca heille site iacapi.
Val.v 4:5 Jotca muinen söit herculisesta/ he ouat Catuin päle nändynyet/ Jotca muinen olit silkis yleskasuatetut/ heiden teuty nyt loghassa maata.
Val.v 4:6 Minun Canssani Tytteren syndi on swrembi/ quin Sodomin syndi/ ioca ydhes silmenräpeyxes alaskukistettu oli/ ia ei yxiken käsi sihen ruuennut.
Val.v 4:7 Henen Nazareins olit puchtamat quin Lumi/ ia walkeemat quin rieska/ heiden Loondons punaisembi oli/ quin Corilo/ heiden päle catzomisens oli ninquin Saphiri.
Val.v 4:8 Mutta nyt ombi heiden Loondons nin mustennuet syngydhest/ ettei he Cadhuilla taita tuta/ Heiden nachkans rijppu heiden Luisans/ se quiuettui ninquin pw.
Val.v 4:9 Nijlle Miecalla tapetuille oli parembi/ quin nijlle/ iotca Nelken coolit/ Jotca nändymen ia huckuman pitä Nelghien teden.
Val.v 4:10 Ne laupialisemat Waimot teuty omia Lapsians keitte roaxens/ minun Cansani Tytteren surkiudhes
Val.v 4:11 HERRA ombi henen hirmusudhens teuttenyt. Hen ombi vloswodhattanut henen iulman Wihans/ Hen ombi Zionis ydhen Tulen ylessytyttenyt/ ioca mös henen Perustoxens ylespoltanut on.

Val.v 4:12 Eipe Kuningat Maan päle site vskoneet olisi/ eike caiki Inhimiset Maan päle/ Ette sen wainolisen ia winholisen piti Jerusalemin Portist siseltuleman.
Val.v 4:13 Mutta se ombi henen Prophetins syndein tedhen/ ia heiden Pappeins Pahatecoin teden/ iotca sielle siselle ninen Wanhurskasten weren vloswodhatit.
Val.v 4:14 He keuit sinne ia tenne Catuilla/ ninquin Sokiat/ ia Werelle olit ryuetetut/ ia euet tainuet mös heiden waatteins ruueta.
Val.v 4:15 Waan hwsit heiden tygens/ Welteket te saastaiset/ welteket/ welteket/ elket mihinge ruuetko. Sille he wältit heiste/ ia poispakenit heiste. Nin ette mös Pacain seas sanottijn/ Eipe he cauuan sielle pysy.
Val.v 4:16 Senteden ombi HERRAN wiha heite haiottanut/ ia ei tadho heiden pälens sillen catzo/ Ettei he Pappia cunnioittaneet/ ia eike nite wanhoia armachtanuet.
Val.v 4:17 Quitengin meiden Silmen curkistelit tyhien Awn ielkin/ sihenasti ette he wäsyit/ Coska me odhotimma ychte Canssa/ ioca ei meite autta woinut.
Val.v 4:18 He weijuuet meiden askelen/ nin ettei me rohckenuet meiden Catuin päle keudhe/ silloin mös meiden loppun tuli/ meiden peiuen edesioudhuit/ meiden loppun on tullut.
Val.v 4:19 Meiden Wainoliset olit nopiammat/ quin Cotkat Taiuas alla/ Worijn he mös meite wainosit/ ia Coruesa he meiden ielkin wartioitzit.
Val.v 4:20 Se HERRAN Woidheltu/ ioca meiden turuan oli/ ombi Fangittu heiden wercohins/ coska he meite haiotit/ Johonga me turuasim/ Ette me henen Warions alla eleisim Pacanain seas.
Val.v 4:21 Iloitze ia riemuitze sine Tyter edom/ iocas asut Uzin maalla/ Sille sen Calkin pite mös sinun ylitzes tuleman/ pitä mös sinun ioopuman ia alasti tuleman.
Val.v 4:22 Mutta sinun Pahategholles ombi loppu/ sine Tyter Zion/ Eipe hen sille anna sinua poiswiedhe/ Mutta sinun pahatteghos Tyter Edom/ pite henen etziskelemen/ ia sinun syndies ylesauaman.

V. Lucu.

Val.v 5:1 MUista HERRA/ quinga meille tapactui/ Catzo/ ia näe meiden ylencatzetta.
Val.v 5:2 Meiden perimys ombi mwcalaisten osaxi tullut/ Ja meiden hoonet wlconaisten. Me olema orwot ja Isettömet/
Val.v 5:3 Meiden äitit ouat ninquin Lesket.
Val.v 5:4 Wesi/ ioca meiden oma oli/ rahallam me ioijmma/ Omat halghot/ hinnalla me ostimma.
Val.v 5:5 Caulan perest he meite waatiuat/ Ja echke me io wäsynyet olema/ ei quitengan meille ychten lepo annettu

Val.v 5:6 Meiden piti Egiptin ja Assirian ala meiten andaman/ senpäle/ ette me sijttekin leipe rawinnoxi saijsimma/
Val.v 5:7 Meiden Iset ouat synditehnyet/ ia euet sillen ole käsis/ Ja meiden pite heiden pahatekoijansa nautitzeman/
Val.v 5:8 Oriat meiden ylitzen wallitzeuat/ Ja eijkengen ole/ ioca meite heiden käsistens pelasta/
Val.v 5:9 Meiden pite hakeman meiden leipen hengen pacolla/ miecan edhes/ coruesa/
Val.v 5:10 Meiden ihoma ombi poltettu/ ninquin wghnis/ sen hirmuisan Nelghien tähden.
Val.v 5:11 He ouat waijmot Zionis raijskanut/ ia Neitzyet Judan caupungeisa/
Val.v 5:12 ouat Ruchtinat yleshirtenet/ Ja wanhimpain mootho euet armoinuet.
Val.v 5:13 Ne Noricaiset piti mylly kiue wetäme'/ Ja ne piskuiset puita ca'daisa's piti co'bastuma'/
Val.v 5:14 Ne wanhat pwtuijt porteista/ Ja ne Nooricaiset eij sillen candelecta soijta/
Val.v 5:15 Meiden sydhemen riemu loppuij/ Meiden Tantzin on kiendynyt murehexi/
Val.v 5:16 Meiden päästem ombi Crunu poijspudhonnut/ Woij ette me nijn olema syndije tehnyet/
Val.v 5:17 Senteden ombi mös meiden Sydhemet murehisans/ Ja meiden silmet ouat caichtunuet
Val.v 5:18 Zionin woren tehden/ ette se nijn häwitetty on/ Ette Kethut sen ylitze iooxendeluat.
Val.v 5:19 Mutta sine HERRA/ ioca ijancaikisesta olet/ Ja sinun Istuimes ijeste ikehen/
Val.v 5:20 Mixis meidet nijn caiketi wnodat? Ja nijncauwa' meite iuri ylena'nat?
Val.v 5:21 Palauta HERRA meite iellens sinun tyges/ ette me taas cotia palaiaisima/ Wdhista meiden peiuet/ ninquin he alghusta olit/
Val.v 5:22 Sille sine olet meite poysheittenyt ia ylenpaltisesta sine meiden pälem olet wihastunut.

Jeremia' Walitos Weisuin Loppu.

XIII. Lucu.

EZEchielist. Wäret Opettaiat/ Sarnaiat ia Petteiet Laitetan. Ezech. xiij.

Hes 13:1 Ja HERRAN Sana tapactui minulle/ sanoden. SINE Inhimisen Poica/ Prophetera Israelin Prophetie wastan/ ia sanos heille/ iotca omasta sydhemestens propheterauat.
Hes 13:2 Cwlcat HERRAN Sana/ Neite sanopi HERRA Jumala.
Hes 13:3 We nijlle hulluille Prophetille/ iotca heiden oma Hengens seurauat/ ia ei ole heille ycten Näkyä.
Hes 13:4 O Israel/ sinun Prophetis ouat ninquin Ketut coruessa/
Hes 13:5 Euet he aucon eten tule/ eike aseta heitens Mwrixi Israelin Honen ymberille. Ja euet Sodhas seiso HERRAN peiuene/
Hes 13:6 Heiden Näköns euet miteken ole/ ia heiden Noitudhens ombi sula walhe. He sanouat/ HERRA sen sanoi/ Waika ei HERRA ole heite lehettenyt/ ia achkeroitzeuat ette he heiden Oppins kijniteisit.
Hes 13:7 Eikö teiden Näghyn ole turha/ ia teiden Noitudhen sula walhe. Ja quitengin te sanotta/ HERRA ombi sen sanonut/ Waicka em mine site sanonut ole.
Hes 13:8 Senteden sanopi HERRA Jumala nein/ Ette te site sarnatte/ iosta ei miteken tule/ ia walecht noidhutte. Nin mine tadhon teiden wastan tedhä/ sanopi HERRA Jumala/
Hes 13:9 Ja minun käteni pite ninen Prophetin päle tuleman/ iotca sarnauat iosta ei miteken tule/ ia noituuat walecht. Ei heiden pide oleman minun Canssani Cocouxes/ ia Israelin Honen lughussa ei kirioitetu/ eli Israelin Maalle tulla Ja teiden pite tundeman/ Ette mine HERRA Jumala olen/
Hes 13:10 Senteden ette he minun Canssani wietteleuet/ ia sanouat/ Rauha/ quin ei ole quitenga Rauha. Canssa seinen ylesrakenda/ nin he sen saman pyhckiuet irdhalisen Calkin cansa.
Hes 13:11 Sanos nijlle pyhckijlle/ iotca irdhalisella Calkilla pyhckiuet/ ette sen pite poislangeman. Sille ette Sadhe cwro ombi tuleua/ ia swret Rakeet langeuat/ ia Twlispä pite sihen söxemen/ Catzo/ Nin se Seine langepi. Mite maxa/ eikö silloin teille sanottane/
Hes 13:12 Cussa nyt on se pyhckimys/ ionga te pyhckinyet oletta?
Hes 13:13 Nein sanopi HERRA Jumala/ Mine tadhon anda ydhen winiseuen Twlispään minun iulmaudhessani pauuhata/ ia Saten cwron minun wihassani/ ia swret Rakeen kiuet hirmudhessani/ ne pite caiki cukistaman.
Hes 13:14 Sillens mine tadhon alaslödhe seinen/ ionga te irdhalisella Calkilla pyhitte/ ia mahan heitite/ Nin ette sen macauan Perustoxen nächtemen pite/ ette se Maas maca. Ja teiden pite mös sielle siselle

huckuman/ ia ymmertemen/ ette mine se HERRA olen.
Hes 13:15 Juritellens mine tadhon teutte minun Hirmusudheni sen Seinen päle/ ia ninen päle/ iotca sen irdhalisel Calkilla pyhkiuet/ ia teillen sanoa/ Eike tesse ole Seine eli Pyhckie.
Hes 13:16 Näme ouat ne Israelin Prophetat/ iotca Jerusalemille noituuat/ ia sarnauat Rauhasta/ waicka ei Rauha olecka/ sanopi HERRA Jumala.
Hes 13:17 Ja sine Inhimisen Poica oienna sinun casuos vastan sinun Canssas Tytterit/ iotca heiden sydhemestens noituuat. Ja Prophetera heiden wastans/ ia sanos/ Nein HERRA Jumala sanopi.
Hes 13:18 We teille/ iotca teet * Pänalaiset Inhimisille heiden Cainolons ala/ ia Niskatynyt * Päite warten/ seke Norille ette wanhoille Sieluija ottaxenna. Coska te nyt weijunyet oletta minun Canssani Sielut/ nin te lupat heille Elemen/
Hes 13:19 Ja minun te riuatta minun Canssani seas/ Ohra pion ia ydhen Leiuenpalan tedhen. Sen cautta/ ette te ne Sielut Coolemahan domitzetta/ iotca ei pitenyt cooleman/ Ja domitzetta nijte Elemehen/ iotca ei pide elemen. Ja se tapactu teiden Walhecten cautta minun Canssassani/ ioca kernasti Walhen cwle.
Hes 13:20 Senteden sanopi HERRA Jumala/ Catzo/ mine tadhon tedhä wastan teiden Pänalaisten/ iolla te Sielut otatta ia lohutat. Ja tadhon heite poistemmat teiden Cainalastan/ ia ne Sielut/ iotca te otatta ia lohutat/ tadhon päste.
Hes 13:21 Ja tadhon teiden Niskatynyn rickirepie ia minun Canssani teiden käsisten wapautta/ ettei teiden pidhe hende enämbi ottaman/ Ja ymmertemen ette mine se HERRA olen.
Hes 13:22 Senteden/ ette te ninen Hurskasten sydhemet coetelet Falskista/ ioita em mine muresen saattanut ole. Ja oletta wahuistanuet ninen iumalattomiten kädhet/ nin ettei he käenne heitens heiden pahasta menostans/ ette he eleisit.
Hes 13:23 Senteden ei pidhe teiden turha Opetosta sillen sarnaman eike noituman. Waan mine tadhon wapacta minun Canssani teiden Käsisten/ Ja teiden pite ymmertemen/ ette mine HERRA olen.

XIV. Lucu.

Nelie Jumalan Rangastusta syndein teden.

Hes 14:13 COska iocu Maakunda minua wastan synditekepi/ ia se wiele sijtte minua pilcapi/ Nin mine tadhon käteni sen ylitze vlosoienda/ ia caiken Leiuen waran poisotta. Ja tadhon sinne Nelghien lehette/ ette mine sielle seke Inhimiset ette Eleimet ylesiuritan.
Hes 14:14 Ja waicka silloin olisit sielle ne Colme Mieste/ Noe/ Daniel ja Job/ nin he waiuoin heiden omat

Sieluns wapadhaisit heiden Wanhurskaudhellans/ sanopi HERRA Jumala.
Hes 14:15 Ja ios mine pahat pedhot maan siselle leheteisin/ iotca Inhimiset poissiualdaisit/ ia sen raatelisit/ nin ettei sielle yxiken Petoin teden waelta taidhais. Ja neme Colme Mieste olisit sielle siselle/
Hes 14:16 Nin totta quin mine elen sanopi HERRA Jumala/ eike he taidha Poikians eike Tytteritens wapacta/ waan ainostans itzens/ Mutta itze se Maa autioxi tule.
Hes 14:17 Eli ios mine Miecan sen Maan päle annaisin tulla/ ia sanoisin/ Miecka/ mene sen Maan lepitze/ ia nin tulis seke Inhimiset ette Eleimet ylesiuritetuxi. Ja ne colme mieste olisit henesse/
Hes 14:18 Nin totta quin mine elen sanopi HERRA Jumala/ eike he taidha Poikians eike Tytteritens wapacta/ waan heiden ainoastans pite wapadhetuxi tuleman.
Hes 14:19 Taica ios mine Ruttotaudhin Maan siselle leheteisin/ ia minun hirmusudheni sen ylitze vloswodhataisin/ ette mine sielde cadhotaisin seke Inhimiset ette Eleimet.
Hes 14:20 Jo Noe/ Daniel ia Job olisit sielle siselle/ Nin totta quin mine elen/ sanopi HERRA Jumala/ eipe heiden pidheis heiden wanhurskaudhens cautta/ eike poikians eli Tytteritens taita wapacta/ waan heiden omat Sieluns.
Hes 14:21 Sille nin sanopi HERRA Jumala/ Jos mine leheteisin ne Nelie minun Paha Rangaistustani/ quin on/ Miecka/ Nelke/ pahat Pedhot ia Ruttotaudhin Jerusalemin ylitze. Nin/ ette mine sielle cadhotaisin seke Inhimiset ette Eleimet/
Hes 14:22 Catzo/ nin mutomat sielle siselle pidheis ietettemen/ iotca Poiat ia Tytteret sielde pidheis vloswiemen/ ia tulla tenne teiden tygen. Ette te näkisit quinga heiden keuis/ ia lohutaisit teiten sen Onnettomudhen päle/ ionga mine Jerusalemin ylitze olen andanut tulla/ ynne caikein muidhen cansa/ quin mine heiden ylitzens olen andanut tulla.
Hes 14:23 Ne pite teiden lohutoxen oleman/ coska te saatta nähdä quinga heiden keupi/ ia taidhat ymmerdhe/ ettei mine ilman syyte tehnyt ole/ mite mine sielle sisellä tehnyt olen/ sanopi HERRA Jumala.

XVIII. Lucu.

Lue Ezech. xvj. Cap. Jalon Wertauxen Sanan ylencatzomisen teden/ ia sijte Epeiumalten Palueluxest/ Lijtosta/ ia sijte Ensimeisest vskosta/ iosta Paulus sano.
Sen Ensimeisen Uskon he tyhiexi teit.
Synnein andexiandamus luuatan nijlle catuuaisille. Ezech. xviij.

Hes 18:1 Ja se HERRAN sana tapactui minulle/ ia sanoi.

Hes 18:2 MIxi te prucat Israelin maasa teiden seassan/ temen SananLaskun/ ia sanotta. Iset ouat Hapatut winamariat sönyet/ Waan Lastein Hampat ouat sijte heltynyet.
Hes 18:3 Nin totta quin mine elen/ sanopi HERRA Jumala/ Eipe sencaltainen Sananlasku pidhe oleman teiden seasan Israelis.
Hes 18:4 Sille catzo/ caiki Sielut ouat minun/ nin Isen Sielu quin Poiangin minun on. Se Sielu quin Synditeke/ sen pite cooleman.
Hes 18:5 Jos nyt iocu Hurskas on/ ioca oikein ia hyuestiteke/
Hes 18:6 Joca ei Wortein päle * söö/ eike henen Silmiens ylesnosta Israelin Honen Epeiumalten polehen. Joca ei saastuta henen Lehimeisens Emende/ eike maca Waimon cansa henen taudhissans.
Hes 18:7 Joca ei kennengen warytte te/ ioca Welgholistens henen Pantins iellensanda/ eike miteken wäkiuallalla keldeke poisota. Joca andapi Isouaisille Leiuestens/ ia sen Alastoman waatetta.
Hes 18:8 Joca ei corkoraha ota/ ioca eiketen Asioisans pete. Joca ei auta wärytehen/ Joca riteleueisten waihel oikein domitze.
Hes 18:9 Joca minun Oikiudheni ielkin waelda/ ia pitepi minun Keskyni/ nin ette hen todhest ninen ielkin teke. Se on yxi Hurskas Mies/ henen pite wissist Elemen/ sanopi HERRA Jumala.
Hes 18:10 Mutta ios hen iongun Poian synnytte/ ia se sama tulepi Murhaiaxi ioca werte vloswodhatta/ eli iotaki neiste cappaleista tekepi/ ia ei ycten nijste muist cappaleist teghe.
Hes 18:11 Waan sööpi woortein päle/ ia saastutta henen Lehimeisens Emenen.
Hes 18:12 Tekepi nijlle Kieuhille ia waiuasille wahingot/ ottapi iotakin wäkiuallalla. Ei Panti iellensanna/ ylesnosta Silmens Epeiumalten pein/ iolla hen Cauhistoxen tekepi. Ulosandapi Corkorahan päle/ ia Asioisa pettepi/
Hes 18:13 pidheiskö henen elemen ? Ei tosin henen elemen pidhe. Waan ette hen nämet Cauhistoxet tehnyt on/ henen pite coolemalla cooleman/ Henen werens pite henen ylitzens oleman.
Hes 18:14 Mutta ios hen iongun Poian synnytte/ ioca caikia sencaltaisi syndie näke/ quin henen Isens teke/ ia hen itzens pelke/ ia ei nin tee.
Hes 18:15 Ei söö Wortein päle/ eike silmens ylesnosta Israelin Hoonen Epeiumalten tyge. Ei saastuta henen lehimeisens Emende/
Hes 18:16 Eikete wahingoita/ Ei tacanans Pantia pidhe/ eike miteken ota Wäkiuallal. Jacapi Leiuestens Nelkeitzille/ ia sen Alastoman waatetta/
Hes 18:17 Ei auta site Radholista wastan. Ei ota corkoraha eli Asioisa pete/ Waan minun Keskyni pite/ ia minun Oikiudheni ielkin elepi. Ei temen pidhe henen Isens pahateghon tedhen cooleman/ waan elemen.

Hes 18:18 Mutta henen Isens/ ioca Wäkiualta ia Wärytte prucasi/ Ja henen Canssans seas site tehnyt on/ quin ei luualinen ole. Catzo/ Henen pite cooleman henen Pahateghons teden.
Hes 18:19 NIn te sanotta/ Mixei Poian pidhe henen Isens Pahatteghot candaman. Senteden pite henen elemen/ ette hen hyuesti ia oikiasti teki/ ia caiki minun Oikiuteni pitenyt ia tehnyt on/
Hes 18:20 Waan se Sielu/ quin synditekepi sen pite cooleman. Sille ei Poian pidhe Isens pahatecoia candaman/ eike mös Ise pidhe Poians pahatecoia candaman. Waan sen Hurskan wanhurskauden/ pite henen ylitzens oleman/ ia sen Wären Wäryys pite henen ylitzens oleman.
Hes 18:21 Mutta ios iocu Jumalatoin itzens käende/ caikista henen synneistens/ quin hen on tehnyt. Ja pitepi caiki minun Oikiuten/ ia tekepi oikein ia hyuesti/ nin henen pite elemen ia ei cooleman.
Hes 18:22 Mutta caickein henen ylitzekeumisens/ iotca hen on tehnyt/ ei pidhe muistettaman/ Waan henen pite elemen sen wanhurskaudhen teden/ quin hen teke.
Hes 18:23 Lwletkos/ ette mine halaian sen Jumalattoman coolemata/ sanopi HERRA Jumala/ ia ei paremin ette hen palaiais henen pahasta menostans ia elemestens/ ia eleis.
Hes 18:24 Ja ios se Wanhurskas/ palaiapi henen Wanhurskaudhestans/ ia tekepi site quin paha on/ ia elepi caiken sen Cauhistoxen ielkin/ quin iocu Jumalatoin teke. Pidheiskö henen elemen ? Ja caiki henen Wanhurskautens/ quin hen tehnyt on/ ei pidhe ensingen muistettaman.
Hes 18:25 Waan henen pite cooleman henen Jumalan pilcaudhes ia synnins tädhen/ iotca hen tehnyt on. Ja quitengin te sanotta/ Eipe HERRA oikein tee.
Hes 18:26 Nin cwlcat sis te Israelin Honesta/ Engö mine oikein tee/ Mutta te wärin ? Sille coska se Wanhurskas poiskäendepi itzens henen Wanhurskaudhestans/ ia tekepi paha/ nin teuty henen coolla. Mutta henen teuty coolla henen Pahudhens teden/ quin hen tehnyt on.
Hes 18:27 Wastoinpein/ coska se Jumalatoin poiskäendepi itzens henen Wärydhestens/ ionga hen tehnyt on/ ia teke nyt Oikein ia hyuesti/ hen Sielunsa eleuene pitepi.
Hes 18:28 Sille ette hen pelkepi/ ia pahudhestans weltepi/ Nin henen pite elemen ia ei cooleman.
Hes 18:29 Ja wiele nyt ne Israelin Honesta sanouat/ Eipe HERRA oikein tee/
Hes 18:30 pidheiskö minun oleman wären ? Teille Israelin Honesta on wäryys. Senteden mine tadhon domita teite/ iotca Israelin Honesta oletta/ iocaitzen henen menons pereste/ sanopi HERRA Jumala. Nin käendeket sis teiten/ caikista teiden ylitzekeumisesten/ ettei teiden pidheis langeman pahatecoinne teden.
Hes 18:31 Poisheitteket caiki teiden ylitzekeumisen/ ioilla te oletta ylitzekeunyet/ ia techket teillen vsi sydhen ia vsi Hengi.
Hes 18:32 Sille mingeteden sine tadhot nin coolla/ sine Israelin Hone ? Sille em mine tadho sen cooleuaisen

coolemata/ sanopi HERRA Jumala/ senteden käendeket teiten/ nin te saatta ele.

XXXIII. Lucu.

Sarnaia ombi ninquin Wartia/ ia quin Pasuna ioca hädheste waarapi. Ezech. xxxiij.

Hes 33:1 Ja se HERRAN sana minulle tapactui ia sanoi.
Hes 33:2 SIne Inhimisen Lapsi/ sarna sinun Canssas wastan/ ia sanos heille. Coska mine Miecka iongun Maan ylitze weisin/ ia sen Maan Canssa ottaisi ydhen Miehen heiden seastans/ ia tekisit sen heiden Wartiaxens.
Hes 33:3 Ja hen näkepi Miecan sen Maan ylitze tuleuan/ ia pasunalla soitta ia Canssans waarapi.
Hes 33:4 Joca nyt sen pasunan helinen cwlepi/ ia ei tadhoisi hendens neuuotta/ ia se Miecka tulis ia hende poisottais/ sen oma Weri olcoon henen pääns päle.
Hes 33:5 Sille hen cwli sen Pasunan helinen/ ia ei quitengan hendens waaroinut/ senteden olcoon henen Werens henen ylitzens. Mutta ioca hendens cauatta/ hen Sielunsa wapacta.
Hes 33:6 Waan ios Wartia näkis Miekan tuleuan/ ia hen ei pasunalla soittaisi/ ia henen Canssans ei waaroinut/ ia Miecka tulis ia poisottaisi mutamita. Ne samat tosin heiden syndiens teden poisotetaisijn/ Mutta heiden Werens mine tadhon sen Wartian kädheste waatia.
Hes 33:7 Ja nyt sine Inhimisen Lapsi/ Mine olen asettanut sinun Wartiaxi Israelin Honen ylitze. Coskas iotakin cwlet minun Suustani/ ettes heite manaisit.
Hes 33:8 Quin mine nyt sillen Jumalattomalle sanon. Sine Jumalatoin sinun teuty coolemalla coolla. Ja et sine site henelle sano/ Ette se Jumalatoin henen menostans cartais. Nin se Jumalatoin pite henen Jumalattoman Menons teden cooleman/ Waan henen Werens mine tadhon sinun kädhestes waatia.
Hes 33:9 Mutta ios sine waaraiat sen Jumalattoman henen menons teden/ ette hen sijte hendens käendeis/ Ja ei hen tadhoisi hendens sijte ketä. Nin henen pite syndiens teden cooleman/ Mutta sine olet sinun Sielus wapactanut.

XXXIV. Lucu.

Tesse pahat/ ette Hyuet Paimenet vlosmaalatan/ Christus se hyue Paimen on.

Hes 34:1 JA se HERRAN sana tapactui minulle/ ia sanoi/

Hes 34:2 Sine Inhimisen Lapsi/ Prophetera Israelin Paimenita wastan/ Prophetera/ ia sanos heillen. Nein sanopi HERRA Jumala/ We Israelin Paimenille/ iotca itzeheitens roockiuat/ Eikö paimenet pidheis Laumans caitzeman?
Hes 34:3 Mutta te sööt site Lihauata/ ia Willoilla te itzenne waateitta/ ia teurastit site Sötetty/ Mutta nijte Lambaita ette te tadho roockia.
Hes 34:4 Nijte Heiccoia ette te wahuistanuet/ ia nijte Sairaita ette te paranneet/ Ne Haauoitetut/ eipe te sitonuet/ Ne Exyueiset eipe te iellenshakenuet/ Ja site Hucutettu eipe te etzinyet. Waan angarast ia haartaast te oletta heiden ylitzens wallaneet/
Hes 34:5 ia minun Lambani ouat haiotetut/ ninquin heillä ei olisicka Paimenda. Ja ouat caikille pedhoille Roaxi tulluet/ ia ratki hawoitetut/
Hes 34:6 ia exyuen keuuet wortein päle/ sinne ia tenne/ ia caikein corkein Cuckulain päle. Ja ouat caiken Maan päle haiotetut/ ia eikengen ole/ ioca heiden ielkens kysy/ eli iotaki heiste tottele.
Hes 34:7 Senteden cwlcat te paimenet HERRAN sana/
Hes 34:8 Nin totta quin mine elen sanopi HERRA Jumala. Ette te ylenannat minun Lambani Raateluxexi ia minun Laumani caikille Pedhoille roaxi/ coska ei heille ole ycten Paimenda/ eike minun Paimeneni tottele minun Laumastani. Waan he ouat sencaltaiset Paimenet/ iotca itzeheitens caitzeuat/ Mutta minun Lambaitani euet he tadho roockia.
Hes 34:9 Senteden te Paimenet cwlcat HERRAN sana/ nein sanopi HERRA Jumala.
Hes 34:10 Catzo/ Mine tadhon ninen Paimenden tyge/ Ja tadhon waatia minun Laumani heiden käsistens. Ja tadhon heite lopetta/ ettei he sillen pidhe Paimenet oleman/ ia ei sillen itzeheitens caitzeman. Mine tadhon pelasta minun Lambani heiden suustans/ ettei he sillen pidhe heite ylessömen.
Hes 34:11 SIlle nein sanopi HERRA Jumalan/ Catzo mine itze tadhon murhen pite minun Lambaistani. Ja etzie minun Lambaitani/ ninquin Paimen etzipi henen Lambaitans/ iotca heiden Laumastans poisexyneet ouat.
Hes 34:12 Nin ikenens mine tadhon etzie minun Lambaitani/ ia tadhon heite pelasta iocaizes Paicas/ sielle quin he haiotetut ouat/ sihen aican/ coska syngy ia Pimie oli.
Hes 34:13 Mine tadhon heite caikista Canssoissa vloswiedhe/ ia caikist Makunnist heite coghota/ ia tadhon heite omijn Maihins wiedhe. Ja tadhon heite caita Israelin Mekein päle/ ia caikis Laxois/ ia caiken Maan wehman päle.
Hes 34:14 Mine tadhon heite wiele nihin parahin Laitumihin/ ia heiden Pihaittans pite ninen Corkein Wortein päle Israelis seisoman. Sielle heiden pite lustilisis Pihaittois macaman/ ia lihauan Laituman saadha Israelin mekein päle.

Hes 34:15 Mine tadhon itze caita minun Lambani/ ia annan heidhen macailla/ sanopi HERRA Jumala.
Hes 34:16 Mine tadhon site cadhotettua ylesetziä/ ia site exyueiste iellenstoodha/ ia site haauoitettu situa/ ia site Heicko wahuista. Ja mite lihaua ia wäkeue on/ tadhon mine kätke/ ia tadhon heite caita/ ninquin cuki taruitze.
Hes 34:17 MUtta teille minun Lauman/ sanopi HERRA Jumala nein/ Catzo/ mine tadhon domita Lamban waihel/ ia Järein ia Cauristen waihel.
Hes 34:18 Eikö sijne kylle ole/ ette teille nin hyue wehmas on/ ia nin yldekylle/ ette te sen ialghoillan tallatte. Ja nin lustiset Läctet iodhaxen/ nin yldekylle/ ette te sisellenkeut/ ia ne pyterexi teet?
Hes 34:19 Nin ette minun Lambani teuty södhe/ iotca te tallaneet oletta/ ia iodha site/ ionga te Jalghoillan pydhertenyet oletta?
Hes 34:20 Senteden nein sanopi HERRA Jumala nijlle/ Catzo/ mine tadhon domita Laihain ia Lihauain Lambain waihel.
Hes 34:21 Senteden ette te potkitta teiden Jalghoillan/ ia nijte Heickoia te poispusket teiden Saruillan/ sihenasti ette te heite caikia teisten poishaiotat.
Hes 34:22 Ja mine tadhon autta minun Laumani/ ettei hen sillen pidhe Raateluxexi tuleman/ ia mine tadhon domita lammasten ia Lammasten waihel.
Hes 34:23 Ja mine tadhon heille ydhen ainoan Paimenen ylesherette/ ionga heite caitzeman pite/ nimitein/ Minun Palueliani Dauidin. Henen pite heite caitzeman/ ia heiden Paimenens oleman.
Hes 34:24 Ja mine HERRA tadhon olla heiden Jumalans/ Mutta minun Palueliani Dauid pite heiden seaszans Pämiehen oleman/ Site mine HERRA itze sanon.
Hes 34:25 Ja mine tadhon heiden cansans ydhen RauhaLijton tedhä/ ia caiki pahat Pedhot maasta poiskarcotta/ ette Lambat pite irstast asuman Corues/ ia metzis macaman.
Hes 34:26 Mine tadhon heite/ ia caiki minun Cuckulani siugnata/ ia annan sata heiden pälens oikialla aialla/ sen pite Armolisen Sateen oleman.
Hes 34:27 Ette ne Puudh kedholla pite heiden hedhelmens candaman/ ia heidhen Casuons andaman pite/ ia heiden pite irstana Maasa asuman. Ja heiden pite ymmertemen/ ette mine HERRA olen/ coska mine heiden Ikens serkenyt olen/ ia lunastanut heite ninen käsiste/ ioita he paluelit.
Hes 34:28 Ja eipe heiden pidhe sillen Pacanoille Raateluxexi oleman/ ia ei yxiken Peto Maan päle/ pidhe heite sillen ylessömen/ Waan irstana asuman/ ilman caiketa pelghota.
Hes 34:29 Ja mine tadhon heille ydhen kerskatun Plantun ylesherette/ ettei heiden pidhe sillen Maasa Nelke kersimen/ ia ei enembe heiden pilcans Pacanain seas kersie.

Hes 34:30 Ja heiden pite tietemen/ ette mine se HERRA/ heiden Jumalans olen heiden tykenens/ ia ette ne Israelin Honesta ouat minun Canssani/ sanopi HERRA Jumala.
Hes 34:31 Ja tosin/ te Inhimiset pite oleman minun Wehmani Lambat/ ia Mine tadhon teiden Jumalan olla/ sanopi HERRA Jumala.

Lue Käsikiriast Ezech. xxxviij. sen sine Rumin hautamises leudhet.

Danielist.

Alcupuhe.
DANIEL Propheta sihen hen enimen hendens achkeroitze/ Ette hen HERRAN Christusen cunnialisen ia ijancaikisen Waldakunnan ialoimast ylisteis ia sarnais/ ia sen cochtan hen caiken Mailman Waldacunnat/ turhaxi ia catouaxi osotta.
Ombi henelle mös sijte kijtos Prophetain seas/ ette hen iuri site hetken rachtu tarcoitta/ iolla ne Juttain Ceremoniat lackaman/ ia Christusen Waldakunnan alcaman piti.
Quin Tai Norucainen oli/ nin hen poiswietijn Babiloniaan/ sen Juttan Kuningan Joachimin colmandena Wooten/ Ja sielle hen lwltan Seitzemenkymmende aijastaica olleexi/ se on/ haman Jerusalemin ylesrakendamisen asti/ quin Ensimeisest Luusta näky.
Ja waicka Daniel oli ensin Fangixi Jerusalemist poiswiety/ ombi hen quitengin mös Mailman edes/ yxi swri ialo Mies ollut.
Sille hen on ne caxi Ensimeist Ylimeiset Waldacunnat/ Babilonias ia Persias/ quin iocu nijste Corkeimaist/ hallitzenyt Jumalan sädhyn ielkin.
Ja echkei hen ole Kuningas ollut/ eike swrta cunniat eli tauarat taica Hywytte sijte pitenyt/ Nin hen on quitengin ne Kuningaliset Teghot/ Asiat/ ia Wirghat pitenyt ia vlostoimittanut.
Joista hen Mailman iooxun ia tauan perest/ woitti enemen wiha/ cateut/ tuska ia wainoust quin hywytte. Mutta eipe se Danielin minteken wahingoittanut.
Sille site rackahambana Jumala hende piti/ Joca site runsamast henelle maxoj/ nin/ ette HEN asetti henen Babelis ia Persias Kuningan sian/ waicka ei hen Kuningan Persona eli Nime candanut.
Catzos/ nein Jumala taita henen fangitut Juttans ia mwdh ysteuens lohuta ia cunnioitta/ Nin/ ette hen ydhen Borgharin poian/ sijte radheltust Jerusalemist/ cachtalaisexi Keisarixi/ Babelis ia Persias teki.
Summa ia päldiskein/ Ei ole caikein Abrahamin Lastein seas/ iocu nin corkiasti Mailmas Jumalalda ylistetty/ quin teme Daniel.
Oli tosin Joseph Egiptis Kuningan Pharaonin tykene/ sangen swri/ Nin mös Dauid ia Salomon olit swret Israelis.
Mutta he ouat caiki haluat Kuningat ia Herrat olluet/ ninen Babelin ia Persian Kuningasten cochtan/ ioissa Daniel se Ylimeinen Pämies oli.

Jotca molemat hen mös ihmelisest Jumalan tyge käensi/ ia ilman epeilemet/ hen on molemis Keisaricunnis/ swren hedelmen monis canssois/ matkan saattanut/ iotca henen cauttans Jumalan tundemiseen tulleet ouat/ ia autuaxi.
Joista ne Tieteiet ia wisaat Idhest/ iotca Christusen Lassa ollesans/ Culta/ Pyhesaw ia Mirham wffraisit/ ouat olluet/ ia henen Corkian Schouluns Opetuslapsist/ ioca sanotan nijsse Makunnis wiele nyt seisoua.
Ninquin mös ne samat Keisarit ouat Preiuins ia keskyns cautta cwluttanuet/ ette se Danielin Jumala iocaitzes Maakunnas piti cunnioitettaman.
Danielis. ij. Ja vj.
Ouat mös monet mwdh swret syyt/ mingeteden iocainen hurskas Christittu/ pidheis temen Danielin racastaman/ lukeman/ ia liaten telle wimeisel surkialla aialla/ lohutoxens ia tarpexens hende prucaman.
Ninquin ne/ iotca teste näkeuet heiden surkiudhens lopun saauan/ ette he Synnist/ Coolemast/ Perkelest/ ia caikista pahoista (iota he hoaten halaiauat) Päsisit Taiuahan Christusen tyge/ henen autuan aijncaikisen Waldakunnan sisel.
Quin mös itze Christus omains lohutta Luce. xxj.
Sen hirmulisen Aian menon cautta (iosta Daniel Näghys/ Esicuuis/ ia Camalois salaisis merkis/ prophetera) ia sano.
Coska te neite näet/ nin ylescatzocat/ ia ylesnostacat teiden päiten. Sille teiden Autudhen silloin lehestupi.
Sihen auttacoon meite se sama meiden racas HERRAN ia Wapactaian/ ynne Isen ia Pyhen Hengen cansa kijtettu ijancaikisudhes.
AMEN.

II. Lucu.

Dan 2:27 Nin rupeis Daniel Kuningan NebucadNezarin edes/ ja Sanoi. SITE Salaust/ quin Kuningas anoi tiete eipe ne wisaat/ Opetetut/ Tecteintutkiat ia Noidhat/ woi Kuningalle ilmoitta.
Dan 2:28 Waan Jumala Taiuahast/ hen taita salaiset Asiat iulghista/ ia tietteuexi teki Kuningalle Nebucatnezar/ mite tuleuaisis aighois tapactuman pite.
Dan 2:29 Nin on teme sinun Unes/ ia sinun Näkys/ quin sine macasit. Sine Kuningas/ quin sine olit sinun Wotes päle/ nin sine aiattelit mite edespein tapactuman pidheis. Ja se ioca salaiset ilmoittapi/ hen ombi sinulle osottanut/ quin tapactuman pite.
Dan 2:30 Nin ouat sencaltaiset salaiset Asiat minulle ilmoitetut/ ei minun Wisaudheni cautta/ quin se olis swrembi/ quin caickein/ iotca eleuet. Waan senteden ombi se minulle ilmoitettu/ Ette sen Tulkitos pidheis

Kuningalle tietteuexi tuleman/ ia sine saisit sinun sydhemes aiatoxet tiete.
Dan 2:31 Sine Kuningas näit/ ia catzo/ yxi swri ia corkia Cuua seisoi sinun edheses/ ia Se oli hirmulinen pälecatzo.
Dan 2:32 Sen saman Cuuan Pää oli parahimmast Cullast/ Mutta sen Rinda ia Käsiuardhet olit Hopiast. Sen Watza ia Landet olit Cuparist/
Dan 2:33 Sen Sääret olit Raudhast/ Sen Jalghat olit politain Raudhast/ ia politain Sauest.
Dan 2:34 Sencaltaista sine näit/ Sihenasti yxi Kiui alasräueistin/ ilman Käsite/ ia löi sen Cuuan Jalcohin/ iotca Raudhast ia Sauest olit/ ia murenfi heite.
Dan 2:35 Silloin tulit ynne musertuxi/ se Rauta/ Saui/ Cupari/ Hopia ia Culta/ ia tulit ninquin Acanat Suuiloghas. Ja Twli sen poiswei/ nin ettei site sillen tainut leutte. Mutta se Kiui/ ioca site Cuua löi/ tuli swrexi worexi/ nin/ ette se coco Mailman teutti.
Dan 2:36 Teme se Uni ombi/ Nyt me tadhoma Kuningan edes sen Toimituxen sanoa.
Dan 2:37 Sine Kuningas olet caikein Kuningain Kuningas/ Jolla Jumala Taiuahast/ Waldakunnan/ woiman/ ia Wäkewydhen/ ia Cunnian andanut on.
Dan 2:38 Ja caiki/ ioissa Inhimisen Lapset asuuat/ ia Eleimet Kedholla/ ia Linnut Taiuas alla/ on hen sinun Käsihis andanut/ ia sinulle neinen caikein ylitze wallan lainasi.
Dan 2:39 SIne se Cullainen pää olet/ Sinun ielkes pite ydhen toisen Waldakunnan ylestuleman/ haluambi quin sinun. Sitelehin se Colmas Waldakunda/ ioca Cuparinen on/ ionga pite ylitze caiki Makunnat hallitzeman.
Dan 2:40 Sen Nelienen pite couan oleman/ ninquin Raudhan/ Sille ninquin Rauta serkepi ia murenda caiki/ ia ninquin Rauta caiki rickopi/ Jurinin temen pite mös caiki serkemen ia murendaman.
Dan 2:41 Mutta ettes neit Jalghat ia warpaat/ politain Sauest ia politain Raudhast/ sen pite ydhen iaetun Waldacunnan oleman. Quitengin pite sijte Raudhan istuttamisest sijhen sisel iemen/ ninquin sine neit Raudhan oleuan Sauen cansa secoitetun.
Dan 2:42 Ja ette Warpaat sen ialghois/ politain Rauta/ ia politain Sauinen oli/ Sen pite politain wahuan/ ia politain heicon Waldakunnan oleman.
Dan 2:43 Ja ettes nägit Raudhan secoitetun Sauen cansa/ kylle he heitens Inhimisen weren peresti ycten secoittauat/ Mutta euet he quitengin toinen toisestans kijnirijpu/ Nin quin ei Rauta taita Sauen cansa yctensecoitetta.

Christusen Waldakunnast/ ninnen Nelien Wadakundain ielkin quin oli se Babilonian/ Persian/ Macedonian eli Gretian/ ia Romarein.

Dan 2:44 MUtta neinen Waldacundain aicana/ pite Jumala Tiuahasta ydhen Waldacunnan ylessaattama'/ iotca ei ikenens radhelta. Ja henen Waldakundans ei pidhe toiselle Canssalle haltunannettaman. Sen pite caiki näme Waldacunnat särkemen/ ia haiottaman/ Mutta sen pite ijancaikisesta pysijmen.
Dan 2:45 Samalmoto quin sine neit ydhen Kiuen/ ilman Käsite poisreueistyn/ ioca Raudhan/ Cuparin/ Sauen/ Hopian ia Cullan musersi.

VII. Lucu.

Ja ette Mahometin ielkin pideis Turkin tuleman. Daniel. vij.

Dan 7:9 NEite mine näin/ sihenasti ette Stolit pandijn/ ia se Wanha itzens istutti. Henen Waattens oli walkia ninquin Lumi/ ia henen Pääns Hiuxet/ ninquin pudhas willa. Henen Stolins oli sula Tulenleicki/ ia henen Rattaans/ paloit tulesta/
Dan 7:10 ia nijste vloskeui yxi pitke tulinen leimaus. Tuhakerta tuhatta paluelit hende/ ia kymmenen kerta sata tuhatta seisoit henen edhesens. Ja domio pidhettin/ ia ne kiriat auattin.
Dan 7:11 Mutta mine catzelin/ ninen swrein Sanain teden/ iotca se Sarui puhui. Mine catzelin/ sihenasti ette se Peto cooletettu oli/ ia henen Rumins huckuis/ ia tulehen heitettijn/
Dan 7:12 ia ninen muidhen Petoin woima poisotettijn. Sille aica ia hetki oli heille märetty/ quinga cauuan cuki pysymen piti.
Dan 7:13 Mine näin tesse näghys öllä/ Ja catzos/ yxi tuli Taiuan piluis/ ninquin/ iongun Inhimisen Poica/ haman sihen Wanhan asti/ ia edestootin henen tygens.
Dan 7:14 Hen annoi henelle wallan/ Cunnian ia Waldacunnan/ ette caiki Canssat/ Sucukunnat/ ia Kielet pidheis hende Palueleman. Henen Waltans ombi ijancaikinen/ ioca ei ikenens cadho/ ia henen Waldacunnallens ei ole Loppua.
Dan 7:15 Mine Daniel neiste hemmestuin/ ia teme Näky minua heiritzi. Ja mine menin ydhen ninen tyge/ iotca sielle seisoit/ ia rucuelin hende/ ette hen minulle neite caikia vlostoimitais.
Dan 7:16 Ja hen puhui minulle/ ia osotti minulle/ mite nämet merkitzit.
Dan 7:17 NÄmet nelie swrta Petho/ ouat nelie Waldacunda/ iotca Maan päle tuleman pite.
Dan 7:18 Mutta ne Pyhet sen Corkeiman pite sen Waldacunnan omistaman/ ia pite sen alati ia ijancaikisesta nautitzeman.
Dan 7:19 Sitelehin mine kernasti tahdoin oppia sijte Nelienest Pedhosta/ ioca sangen toisin oli/ quin caicki ne

mwdh/ ia ylen hirmulinen. Jolla raudhaiset hambaat oli ia waskiset Kynnet/ ioca ymberillens söi ia musersi/ ia techtet hen Jalghoillans tallasi.
Dan 7:20 Ja nijste Kymmeniste Saruist/ iotca henen Pääns päle olit. Ja sijte toisesta/ ioca ylesnousi/ ionga edes Colme poislangesit. Ja mixi sille Saruella/ Silme oli/ ia Swu/ ioca swret Asiat puhui/ ia swrembi oli/ quin ne mwdh.
Dan 7:21 Ja mine näin sen Saruen sotiuan nijte Pyhie wastan/ ia sai Woiton heiden wastans/
Dan 7:22 Sihenasti se Wanha tuli/ ia Domion teki/ sen Corkeiman Pyhein edeste. Ja se aica ioutui/ ia ne Pyhet omistit site Waldacunda.
Dan 7:23 Nin Engeli sanoi/ Se Nelies Peto/ ombi se Nelies Waldakunda/ Maan päle/ ioca wäkeuemexi tule/ quin caiki waldacunnat. Sen pite caiki Makunnat ylessömen/ tallaman ia musertaman.
Dan 7:24 Ne henen Kymmenen Saruens/ merkitzeuet/ kymmenen Kuningast/ iotca sijte samasta Waldakunnasta ylesnouseuat. Mutta sen saman perestä pite ydhen toisen ylestuleman/ sen pite wäkeuemmen oleman/ quin iocu nijste entisiste/ ia pite Colme Kuningast neurittemen.
Dan 7:25 Hen pilcapi sen Corkeiman/ ia ne sen Corkeiman Pyhet hen raatelepi/ ia hen kechta mwtta aighat ia Lain. Mutta henen Käsijns he ylenannetan/ ycten aican/ ia iotaki aica/ ia ycten polen aican.
Dan 7:26 Senielkin pite Domion oleman/ Silloin pite henen waltans poisotettaman/ ette hen pereti hucutetaan ia cadhotetaan.
Dan 7:27 Mutta Waldacunda/ wäki ia woima coco Taiuan alla/ pite sen Corkeiman Canssalle annettaman. Jonga Waldakunda ombi ijancaikinen/ ia caiki walda pite hende palueleman ia cwleman/
Dan 7:28 Teme oli sen Puhen loppu.

IX. Lucu.

Danielin Rucous. Danielis. jx. Lue Rucouskiriast. folio xxiiij. Nijste Seitzemenkymmenden Wijckoista.

Dan 9:22 Ja Gabriel sanoi minulle/ Nyt mine olen vloskeunyt/ opettaman sinulle ymmerdhyst/
Dan 9:23 Sille quin sine rupesit rucoleman/ nin teme Kesky vloskeui/ ia siteuarten mine tulin site sinulle ilmoittaman. Sille sine olet racastettu ia rackahin/ Nin ota sis waari ettes sen Näghyn ymmerdheisit.
Dan 9:24 SEitzemekymmende Wijckoa ouat sinun Canssas päle märetyt/ ia sinun Pyhes Caupungis ylitze. Silloin ne ylitzekeumiset poistoriutan/ ia se Syndi peiteten/ ia se pahateco poissouitetaan. Ja se ijancaikinen Wanhurskaus edestoodhan/ ia ne Näghyt ia Ennustoxet * insiglatan/ ia se caikein Pyhein Pyhe woidhellaan.

Dan 9:25 Nin tiedhe sis nyt ia merkitze/ sijte aiasta/ coska se Kesky vloskeupi/ ette Jerusalem iellens ylesraketan/ haman Christusen/ sihen * Pämiehen asti/ ouat seitzemen Wijckoa/ ia caxi cudetkymmende Wijckoa. Nin ne cadhut ia mwrit iellens ylesraketan/ waicka surkias Aiasa.
Dan 9:26 Mutta ninen cadhen * cudenkymmenen Wijckoin ielkin/ nin Christus tapetan/ ia euet he hende tactonuet. Ja yxi sen Pämiehen Canssa tulepi/ ia raatelepi sen Caupungin ia Pyhydhen/ iotca loputetan ninquin Wädhenpaisumises/ ia haman Sodhan loppwun asti pite sen autiana oleman.
Dan 9:27 Mutta hen monille Lijton wahuistapi yctene Wijckona/ ia keskelle sijnä wijcossa/ se wffri ia Rocawffri lackapi. Ja Sipein tykene seisouat sen Autiuxen Cauhistoxet/ Ja se ombi pätetty/ ette sen pidhe loppun asti autiana seisoman.

XI. Lucu.

Antichristuxest/ henen Waldacunnastans/ henen Jumalan Palueluxestans ia henen cadhotuxestans. Danielis. xij.

Dan 11:36 Ja sen Kuningan pite tekemen mite hen tacto/ Ja hen corghottapi itzens ia ylendepi itzens caikia wastan quin Jumala onopi. Ja wastan site Jumaloitten Jumalata/ hen hirmulisesta puhupi. Ja sen pite henelle menestymen/ sihenasti ette se Wiha teuteteen. Sille se ombi pätetty/ quinga cauuan sen pite wipymen.
Dan 11:37 Hene' * Iseins Jumalata eipe henen pidhe totteleman/ eike * Waimoin rackausta/ eike iostaki Jumalasta lucupitemen. Sille caikia wastan henen pite itzens corghottaman.
38 Mutta henen omans Jumalans Maosim pite henen palueleman/ Sille * ydhen Jumalan/ iosta henen Iseins ei miteken tienyt/ pite henen cunnioittaman/ Cullalla/ Hopialla/ callilla Kiuille/ ia Clenodialla.
Dan 11:39 Ja henen pite nijlle/ iotca hende auttauat site * Maosim wahuistaman/ sen mucalaisen Jumalan cansa/ ionga hen vloswalinut on/ swren Cunnian tekemen. Ja asettapi heite HERRAXI swren Hywydhen päle/ ia vlosiacapi heille Maan Palcaxens.
Dan 11:40 JA lopusa pite sen Etelen Kuningan henen cansans söxemen/ Ja sen pohiaisen Kuningan pite ninquin Twlispään henen wastans carkaiaman/ Rattailla/ Ratzasmiehille/ ia monilla haaxilla. Ja henen pite Maadhen siselmenemen/ ia haaskaman ia lepitze waeldaman.
Dan 11:41 Ja henen pite sihen Lustisen Maan siseltuleman/ ia monda pite surmattaman.
Dan 11:42 Mutta nämet pite henen Kädhestens poisweltemen/ Edom/ Moab/ ia ne Ammonin lasten Pämiehet. Ja henen pite woimans maihin lehettemen/ Ja Egijpti ei pidhe heneste päsemen.
Dan 11:43 Waan henen pite Matkustoxens cautta/ ylitze Cullan ia Hopian/ ia caiken Egijptin/ Lijbian/ ia

Ethiopian tauaran hallitzeman.
Dan 11:44 Mutta yxi sanoma Idheste ia Pohiaisesta pite hende heiritzemen/ ia hen vloskeupi surella iulmaudhella/ aiatellen/ monda cadhotta ia hucutta.
Dan 11:45 Ja henen pite Pallatzins hurstit vlosleuittemen cadhen Meren keskel/ sen cunnialisen Pyhydhen Woren tykene. Sihenasti ette henen Loppuns tulepi/ ia eikengen hende pide auttaman.

XII. Lucu.

Dan 12:1 SIlle samalla aialla/ ylesnousepi se swri Pämies Michael/ ioca sinun Canssas edesseiso. Sille ette yxi nin surkia aica pite tuleman/ ionga caltainen ei ikenens ollut ole/ sittequin Inhimiset rupesit oleman/ haman sihen aican asti. Sille samalla aialla/ sinun Canssas wapadhetan/ caiki iotca Kirias ouat kirioitetut.
Dan 12:2 Ja monda/ iotca maan mullas macauat/ yleshereieuet/ mutomat ijancaickisehen Elemehen/ ia mutomat ijancaikisehen pilcahan ia häpiehen.
Dan 12:3 Mutta ne Opettaiat paistauat/ ninquin Taiuan kircaus/ Ja iotca monda kiendeuet Wanhurskautehen/ ninquin ne Techtet alati ia ijancaikisesta.
Dan 12:4 Ja sine Daniel peite nämet sanat/ ia insigla näme Kirioituxet/ Haman sihen wimeisen aicahan. Silloin pite SEN tyge monda tuleman/ ia swren ymmerdhyxen leutemen.
Dan 12:5 JA Mine Daniel näin/ ia catzos/ Caxi mwta sielle seisoit/ toinen telle Wirdhan Actel/ ia se toinen sille toisella actella.
Dan 12:6 Ja sanoi hen sille/ ioca oli Linaisel waatteil puietettu/ ioca ylembänseisoi Wirdhan tyken Coska neinen Ihmein loppu tulle ?
Dan 12:7 Nin mine warinotin heneste/ ioca Linaisel waatteilla puietetu oli/ ioca ylembänseiso Wirdhan tyken. Ja hen ylesnosti henen Oikean ia wasemen Kädhens Taiuasen pein/ ia wannoi sen cautta ioca ijancaikisesta elepi/ Ette Sen pite ydhen aigan/ ia mutomat aighat/ ia ydhen polen aighan wipymen. Ja quin sen Pyhen Canssan haiotus lopun saa/ silloin caiki näme tapactuuat.
Dan 12:8 Mine tosin temen cwlin/ waan em mine ymmertenyt/ ia sanoin/ Racas HERRA/ mite sijtte tapactune?
Dan 12:9 Mutta hen sanoi/ Mene Daniel/ sille se on peitetty ia insiglattu/ haman sihen wimeisen aicahan.
Dan 12:10 Monda pudhastetaan/ tulella waletaan/ ia coetellan/ Mutta ne Jumalattomat piteuet Jumalattoman menon. Ja ne Jumalattomat euet neite tottele/ Mutta ne ymmerteueiset neiste warinottauat.
Dan 12:11 Ja sijte aighasta/ coska se iocapeiueinen Wffri poisotettu on/ Ja yxi autiudhen Cauhistos sielle

pannan/ ouat tuhat/ caxisata ia ydhexenkymmende peiue.
Dan 12:12 Autuas se on/ ioca odhottapi ia vlottupi nihin tuhanden/ colmensadhan ia widhen nelietkymmendeen peiuijn.
Dan 12:13 Mutta sine Daniel/ mene pois/ sihenasti quin loppu tule/ ia leue/ ettes ylesnousisit sinun Osahas.

Loppu Danielist ia muista swremist Prophetista.

Alcupuhe Hosean Prophetan päle.

HOSEAS eli/ ia sarnasi (ninquin hen itze Esimerkise osottapi) sen Toisen/ ia iälkimeisen Jerobeamin aicana Israelin Kuningan.

Jolla aialla mös Esaias Judeas/ nijn mös Amos/ ia Micha elit/ Mutta Hoseas quitengin oli vanhin Heiste.

Nin oli mös Jeroboam yxi toimelinen ia onnelinen Kuningas/ ioca palio päätthi Israelin Kuningan waldakunnas/ Ninquin se toinen Kuningan Ramattu nelienes toistkymenes luusa todhistapi.

Jeij hen quitengi henen Esiwanhemans Israelin Kuningaisten epeiumalutehen/ Ja ouat tosin olluet sihen aican monda merkilliste Mieste Canssas/ Ja euet quitengan tainuet Canssa paramaxi sadha.

Sille perkele oli canssan saattanut sihen hullutehen/ ette he alati tapoit Prophetat/ ia ylespoltit heiden Lapsens Äpeiumaladhen wffrixi/ Ja nin ylesteutit Maan wiattomal werele/ Ninquin hen tesse Ensimeises lughusa Iesraeli sen edheste vhckapi.

Mutta nin näky/ quin temen Prophetan Hosean Noytws/ caikeni coconainen ia teusi/ ei ole kirioitettu/ Mutta waiwoin monicadhat cappalet ia sanat henen Sarnastans haietut ia ychten Ramattun cootut/ Quitengin leuten henesse nijn palio/ quinga he molemat wirghat runsasta/ ia teudheliseste on edhestottanut.

Ensiste ette hen Äpeiumaludhen wastan aiallans hartasti sarnasi/ Ja Canssa ialosta nuchteli/ ynne Kuningan ia henen Ruchtinans/ ia Pappia/ Jonga tedhen hen wissist (ninquin ne mwdh) cooleman maisti/ Ja ninquin Eriseurainen Pappia wastan/ Ja quin yxi Meteli Kuningast wastan/ piteis tapettaman/ Sille se on yxi Prophetinen/ ia Apostolinen coolema/ Nin mös itze Christus piti cooleman.

Sitelehin/ ombi hen Christusest/ ia henen Waldakunnastans wäkeuest ia sangen rochkiast ennustanut/ Ninquin toises Colmanes ia Nelienes toistakymmenes lughusa osotetaan.

Mutta ette hen nin vsein sen sanan (Hoora ia Horwt) hariottapi/ Ja ensimeises luusa/ ychte Hoora naipi/ Ei pidhe kengen aiatteleman/ ette hen nin hauralinen ombi/ seke töisens ette sanoisans.

Sille hen puhupi hengelisestä/ Ja se sama Hoora on ollut henen Awio emendens/ Ja on synnyttenyt Awiolapsia henen cansans/ Mutta se Emende/ ia ne lapset/ piti sencaltaisen häpielisen Nimen candaman/ sen Äpeiumalaisen canssan merkixi ia nuchteexi/ ioca canssa oli monen hengelisen Hoorudhen/ se on (Äpeiumalutta) teunne/ ninquin hen itzeki Textis sanopi.

Maakunda iooxepi pois HERRAsta Hoorudhen ielken/ Ninkutta Jeremias nite puisia Cahleita/ ia picarin cannoi/ ydhexi merkixi/ Ja caicki Prophetat iulkisesta iotakin camalat teitt Canssallä merkixi.

Nin mös tesse henen Awio Emenens/ ia Lapsens möski piti Hooran nime candaman/ merkixi wastan sen

Hooralisen/ se on Äpeiumalisen Canssan/ Sille ei se ole vskottapa/ ette Jumalan piti ychte Prophetat keskemen Hooria tekemehen/ Ninquin monicahdat tesse Hosean tachtouat tulkita.

Se Propheta Hoseas.

I. Lucu.

Hoos 1:1 TEME on HERRAN Sana/ ioca tapactui Hosealle Beherin poialle/ wsian/ Jotham/ Ahas/ Judan Kuningasten aialla/ Ja Jerobeam/ sen Joasen poian Israelin Kuningan aialla.
Hoos 1:2 Ja cosca HERRA ensiste rupesi Hosean cautta puhuman/ nin hen sanoi henelle/ Mene nai/ ia ota yxi Hoora awioxes/ ia Hooran Lapset/ Sille Maakunda poiskarcapi HERRALDA Hoorudhen ielken.
Hoos 1:3 Ja hen meni/ ia otti Gomer Diblain Tytteren/ Joca tuli wastoin/ ia synnytti henelle poian/
Hoos 1:4 Ja HERRA sanoi henelle/ Nimite hende Jesreel. Sille wiele ombi wähe hetki/ nin mine tadhon etzie ne wiattomat weret Jehun Honen päle/ Ja tadhon loputta Israelin waldakunnan/
Hoos 1:5 Ja sihen aican mine tadhon ricko Israelin ioudzen Israelin laxos.
Hoos 1:6 Ja taas hen sikiön synnytti Tytteren/ ia hen sanoi henelle. Nimite se Lorihamo/ se on (Osatoin laupiudest) Sille em mine tadho änembe Armachta Israelin Hoonen päle/ Mutta mine tadhon heite poisheitte.
Hoos 1:7 Ylitze Judan Hoonen mine tadhon quitengi armachta/ ia tadhon heite autta/ HERRAN heiden Jumalans cautta/ Mutta em mine tadho heite autta/ ioutzen lepitze/ mieckan lepitze/ sodhan lepitze/ orichten lepitze/ taicka sotawäen lepitze.
Hoos 1:8 Ja cosca hen oli Lorihamon wieroittanut sen osattoman Laupiudhesta/ nin hen taas sijtti ia synnytti poian/
Hoos 1:9 Ja hen sanoi/ Nimitte hende LoAmmi/ se on/ Ei minun canssan/ Sille ettei te ole minun Canssan/ nin en mineke tadho olla teiden Jumalan.
Hoos 1:10 Mutta Israelin lasten Lucu/ pite oleman ninquin meren sanda/ iota eike mitata/ eike luieta taita. Ja oleman pite sijne siassa cussa heillen sanottu on/ Ette te ole minun Canssan/ siele sanotan heille. O te eläwen Jumalan lapset/
Hoos 1:11 Sille Judan Lapset. Ja Israelin lapset pite cocowndeman/ ia piteuet ynne heidens pitemen ydhen pään alla/ ia yles maasta poismeneuet. Sille Israelin peiue pite swren oleman/

II. Lucu.

Juttaista ia Pacanoista iotca Laupiudhen saanuet ouat/ ia domitzeuat ia sadhatteleuat Synagogan/ heiden Eitins/ ette hen palauttais pois Hoorudhestans/ Jumalan/ henen AuioMiehens tyge. Hosee. ij.

Hoos 2:1 Sanokat teiden welillenne/ he ouat minun Canssan/ ia teiden Sisarillen/ he ouat Armosa.
Hoos 2:2 SAnocat Domio ylitzen teiden Eitine/ ridhelcät/ Sille ettei hen ole minun Emenden/ enge mine ole henen Polisens. Käskeket hende Hooruttans poisheitte henen Caszuostans/ ia henen Portuttans henen Rinnastans.
Hoos 2:3 Ettei mine hende alastirisu/ raatelen/ ia panen henen ninquin hen oli coska hen syndyi. Ja panisin henen ninquin häuitetyn/ ia ninquin carkian Maan/ ia en ianoon hende colettaisi.
Hoos 2:4 Ja en armadhaisi henen lastens päle/ Sille he ouat Hooran lapset/ ia heiden Eitins ombi Hoora.
Hoos 2:5 Ja ioca heiden cannoi hen keutte itzens häpielisestä/ ia sanopi. Mine tadhon caraita minun Wertamiesteni ielkin/ Jotca minullen andauat Leipe/ Wätte/ Willoia/ Pellauaitzi/ Oliu ia Jooma.
Hoos 2:6 Senteden catzo/ Mine tadhon sinun Ties aidhata Oriantappuroilla/ ia panna ydhen Aidhan eteen/ ettei hen leudheisi henen Polkuians.
Hoos 2:7 Ja quin hen carkaia Wertamiestens ielkin/ ei henen pidhe heite käsittemen/ Ja ei leutemen/ coska hen nijte etzipi/ ia henen pite sanoman. Mine menen ia palan minun entisen Mieheni tyge/ cussa mine paramin menestyn/ quin minun nyt käteni keupi.
Hoos 2:8 Ja eipe hen tachdo tiete/ Minun sen oleuan/ ioca henellen annoin Jyuen/ Winan/ ia Oliun/ ia ette Mine annoin henelle palion Hopia/ ia Culda/ iosta he Baalin teit.
Hoos 2:9 Senteden mine tadhon iellensotta aiallans/ minun Jyuen ia Winan/ ia minun Willan/ ia Pellauaitzen raatelen/ iolla hen häpiens peitte.
Hoos 2:10 Ja nyt mine tadhon risua henen Häpiens/ henen Wertamiestens silmein eteen/ ia eikengen pidhe hende minun käsisteni pästemen.
Hoos 2:11 Ja mine lackautan caiken henen Ilons henen Juhlans/ henen Udencwdhens/ henen Lepopeiuens/ ia iocaitzen henen Pyheinpeiuens.
Hoos 2:12 Mine mös tadhon häuitte henen Winapuuns/ Ja Ficunapuuns/ ioista hen sanoi. Se ombi minun Palcan/ ionga minun Wertamieheni minullen andauat. Minun pite nijste ydhen Metzen tekemen/ ette Metzeläiset pite nijte ylessömen.
Hoos 2:13 Jurinijn mine tadhon etziskelle henen ylitzens Baalin peiuet/ iolla hen Sawnwffri ylessytytti/ ia itzens caunista Cultaledhille/ ia Caulahopeillans. Ja iooxepi henen Wertamiestens ielkin/ ia vnocti minun/ sanopi HERRA.

Hoos 2:14 Senteden catzo/ Mine tadhon hende haucutella/ ia wien henen Corpehen/ ia sulaisesta puhun henen cansans.
Hoos 2:15 Sille mine tadhon henelle anda henen oikeat Winatarhans/ ia Acharin Laxon/ cussa saarnattaman/ mite toiuottapa on. Sielle henen pite lauleskelema'/ ninquin hene' Norudens aicana/ Ja ninquin sinä peiuene/ iona hen Egiptin maalda vloslexi.
Hoos 2:16 Ja oleman pite sinä peiuene/ sano HERRA/ Ette sinun pite minua Cutzuman/ Miehexes/ ia eisillen minua cutzuman/ Minun Baal.
Hoos 2:17 Sille mine tadhon Baalin nimet henen suustans poisotta/ nin ettei kengen sen saman Nimen päle pidhe sillen muistaman.
Hoos 2:18 Waan mine tadhon samalla aialla Lijton tedhe heille/ Petoin cansa kedholla/ linduin cansa Taiuas alla/ ia matoin cansa Maan päle. Ja tadhon Joutzen/ Miecan/ ia Sodhan Maalda poisotta/ ia annan heite asuua vskolisesta.
Hoos 2:19 MIne kihilan sinun itzelleni ijancaikisesta/ Mine (ma) kihillan sinun itzelleni Wanhurskaudhes/ ia Domios/ ia Armos ia Laupiudhes.
Hoos 2:20 Uskossa tosin mine kihilan sinua itzelleni/ ia sinun pite HERRAN tundeman.
Hoos 2:21 Samalla aialla sanopi HERRA/ Mine tadhon cwlella/ Mine tadhon Taiuan cwlella/ Ja Taiuan pite Maan cwleman.
Hoos 2:22 Mutta Maan pite cwleman Jywen/ Winan/ ia Oliun/ ia ninen pite Isreel cwleman.
Hoos 2:23 Ja mine tadhon sen itzelleni pite Siemenexi Maan päle/ ia tadhon sen ylitze armachta/ ioca oli ilman Armoita. Ja sanon henelle/ ioca ei ollut minun Canssan/ sine olet minun Canssan/ ia Sen pite sanoman/ Sine olet minun Jumalan.

III. Lucu.

Quin Propheta Näghys kesketän site Waimo racasta/ ioca muita Miehie palauasti racasti. Nin Jumala Juttat racasti/ ionga he hylkesit/ ia Epeiumaloit racastit paramin.

Hoos 3:1 JA sanoi HERRA minulle. Mene wiele taas/ ia halaia site Waimo/ ioca racastetaan Lehimeisest/ ioca ombi Hoora. Ninquin HERRA racastapi Israelin Lapsia/ iotca quitengin käennexet Mucalaisten Jumaloitten tyge/ ia halaiauat ydhen Winakannun teden.
Hoos 3:2 Ja mine souin henen cansans/ widhentoistakymmenen Hopiapenningijn/ ia Polentoista Homerin Cumerkein/ ia sanoin henelle.

Hoos 3:3 Odhota minua monda peiue/ ia ele Hoorutta tee/ ia ele toisehen rydhy/ Sille ette mineki tadhon sinua odhotta.
Hoos 3:4 Senuoxi ette Israelin Lapset pite monda peiue/ ilman Kuningata/ ia ilman Pämieste/ ilman Wffrita/ ilman Altarita/ ia ilman Messuserkit/ ia ilman (Teraphin) Jumalanpaluelust oleman.
Hoos 3:5 Sijtte ne Israelin Lapset palaiauat/ ia heiden HERRANS Jumalans/ ia Dauidin heiden Kuningastans etziuet. Ja pite HERRA ia henen Armonsa wimeiselle aialla cunnioitettaman.

IV. Lucu.

Wicoia wastan/ iotca ouat Epeuskon ia wären Jumalanpalueluxen hedhelmet/ waicka Usko sarnattu on. Hosee. iiij.

Hoos 4:1 CWlcat HERRAN Sana/ te Israelin Lapset/ Sille HERRALLA ombi Syy rangaitzeman nijte/ iotca Maasa asuuat. Senuoxi ettei ole ychten Totuut/ eike Rackaut/ eike Jumalan Sana maasa.
Hoos 4:2 Mutta paramin pilca/ Walhe/ Murha/ Warkaus/ ia Hooruus/ ne ouat ylenkädhen saanuet/ ia yxi Werenwica toinen toisen wetäuet.
Hoos 4:3 Senteden Makunnan pite surkiasti seisoman/ ia caiki/ iotca henes asuuat/ pite vlosiuritettaman. Sille ette Metzän pedhot/ ia Linnut Taiuas alla/ ia Calat Meres/ mös huckandeuat.
Hoos 4:4 Elken (ma he) kengen nudhelko/ eli rangaisko ketäken/ Sille sinun Canssas ombi ninquin Papin rangaitziat.
Hoos 4:5 Senteden sinun pite päiuelle langeman/ ia mös Prophetas öölle cansas/ Tellemoto mine tadhon Eites hilite.
Hoos 4:6 Minun Canssan ombi turmeltu/ senuoxi ettei hen tadho Oppia. Sille ette sine poishylkeisit Jumalan Sanat/ Senpäle Mine mös sinua poishylien/ ettei sinun pidhe minun Pappin oleman. Ja sine vnodhat sinun Jumalas Lain/ Senteden mineki mös vnodhan sinun Lapses.
Hoos 4:7 Jota änembi heite on/ site änemin he minun wastani syndytekeuet. Senteden mine tadhon heite iuri nin corkiasti häpien saatta/ quin he Cunniasa corkiat ouat.
Hoos 4:8 He söuet minun Canssani synnit/ ia heiden pahatecoins ylitze he Sieluns * corghottauat.
Hoos 4:9 Senteden pite Canssalle/ ninquin Pappeille iochtuman. Sille minun pite heiden Pahateconsa etziskelemen/ ia costaman heille ninquin he ansaneet ouat.
Hoos 4:10 Nin ette heiden pite sömen/ ia ei tytymen/ Hoorutta tekemen/ ia ei heite auttaman. Senteden ette He ouat HERRAN ylenandaneet/ ia ei hende toteleet.

Hoos 4:11 Hooruus/ Wina ia Jooma/ tekeuet tompelixi.
Hoos 4:12 Minun Canssan tutki henen Puuns/ ia henen Sauuans henelle sarnapi. Sille Hoorudhen Hengi wiettele heite/ nin ette he Hoorinteit heiden Jumalans wastan.
Hoos 4:13 Wordhein hyppyrille he wffrauat/ ia Cuckulain päle/ he suitzuttauat/ Tammein alla/ Pernan/ ia Pökeni alla/ ette ne andauat sulaisen warion. Senteden mös teiden Tytteret Portoixi tuleuat/ ia teiden Morsiamet Hooraxi.
Hoos 4:14 Ja em mine tadho site este/ coska teiden Tytteren/ ia Morsiamet häueisten/ ia Hooraxi tuleuat. Ette tekin toista Jumalan paluelusta ylesotat/ Hooradhen cansa/ ia wffrata ninen ilkein portoin cansa. Sille se hullu/ etzipi haauoia.
Hoos 4:15 ISRAEL/ ios sine caikeni tadhot Hoorintedhä/ elken senuoxi Juda wighalisexi tulco. Elket mengö Gilgalin/ ia elket ylestulco Beth Auen/ ia elket wannoko/ Nin totta quin HERRA ele.
Hoos 4:16 Sille Israel hen * kylipi ninquin härilinen Läheme/ Nin pite HERRAN nyt heite caitzeman/ quin Exyueisen Lamban auaras paicas.
Hoos 4:17 Sille ette Ephraim on rychtynyt Epeiumaloihin/ nin laske sis (O Propheta) henen edhollans.
Hoos 4:18 He ouat Jopumiseen ia Hooruteen heitens laskenuet/ heiden * waldamiestens iloitzeuat Pahannoxijn kihotuxist.
Hoos 4:19 Twlispä pite Sijuillens heite poisaiaman Sidhottuna/ ia heiden pite häpiemen Jumalanpalueluxen polesta.

V. Lucu.

Israel laitetan ette hen Jumalasta lowuij/ ia heiden Rangastoxens ennustetaan/ ettei kengen woi nijte päste/ iotca hen rangaista tacto. Sille ei ole hyue Inhimisten päle lootta.

Hoos 5:1 NIn cwlcat sis te Papit täte/ ia te Israelin Hoone warinottacat/ ia ota coruahas sine Kuninga' hoone. Sille rangastos pite teiden ylitzen keumen/ Te iotca Paulan * Mispas/ ia vlosleuitetyn Wercon Taboris oletta wirittäneet.
Hoos 5:2 He teurastauat * sangen palio/ ia wietteleuet Canssa nijlle. Senteden minun tule heite kaikia rangaista.
Hoos 5:3 Kylle mine tunnen Ephraim/ ia ei Israel ole minun edeseni peitetty/ ette Ephraim ombi yxi porto/ ia Israel yxi ialo Hoora.
Hoos 5:4 Euet he sijhen aiattele/ ette he palaiaisit/ heiden Jumalans tyge. Sille ette heille ombi yxi

Hooralinen sydhen/ ia euet he HERRA tottele.
Hoos 5:5 Senteden Israelin Coreus pite heiden Casuoins edes neuritettemen/ ia seke Israel ette Ephraim pite heiden Pahatecoins teden langeman. Pite mös Juda ynne heiden cansans langeman/
Hoos 5:6 Carioinens ia Lambainens heiden pite sijtte HERRA etzimen/ ia euet sijtteken leutemen pidhe.
Hoos 5:7 Sille hen on itzens heilde poiskäendenyt/ He ylencatzouat HERRAN/ ia synnytteuet Äpäre Lapsia. Senteden pite mös Usicuu/ heite ylessömen wffrinens.
Hoos 5:8 Ja/ Soittacat Basuna Gibeas/ Ja/ Luickurita Ramasa/ Ja/ Hwtacat Beth Auenis/ toollapolen Beniamin. Sille Ephraim pite kylmille oleman Rangastos peiuene/ Josta mine Israelin Sucukunnat vskolisesta warasin.

Tesse hen Ennusta Christusest ia Euangeliumist. Nin ette ne Kieuhet cwleuat Jumalan Sanoia/ waan ne Rickat nijte ylencatzouat.

Hoos 5:10 NE Judan Pämiehet/ ouat ninquin Raiain Sijrteiet/ Senteden mine tadhon minun Wihan heiden pälens vloswodhatta/ ninquin wädhen.
Hoos 5:11 Ephraim kersi wäkiualta/ ia adhistetaan/ iota henelle oikein tapactu/ Sille hen annoi itzens Inhimisten keskydhen päle.
Hoos 5:12 Mine olen Ephraimin ninquin Coi/ ia Judan Honelle yxi witzaus.
Hoos 5:13 Mutta quin Ephraim tunsi henen Sairaudhens/ ia Juda henen Hauans/ nin lexi Ephraim Assurijn/ ia lehetti Kuningan tyge Jarebis. Waan ei hen woinut teite quitengan autta/ eike läkite teiden Haauanna.
Hoos 5:14 Sille mine olen Ephraimil ninquin iocu Jalopeura/ ia Judan Honelle ninquin Jalopeuran penicka. Mine/ mine itze heite raatelen/ ia poismenen/ mine heite poiswien/ ia eikengen woi heite pelasta.
Hoos 5:15 Mine mänen/ palaian taas Siallen/ sihenasti ette he synninse tundeisit/ ia minun Casuoan etzisit.

VI. Lucu.

Hoos 6:1 COska heillen wastankeupi/ nin heiden pite minua etzimen ia sanoman. Twlcat/ ia palatkam HERRAN tyge/ Sille Hen on meite repinyt/ Hen mös meite paranda.
Hoos 6:2 Hen on meite lönyt/ Hen mös meite läkitze. Hen tekepi meite eläuexi cadhen peiuen pereste/ Colmanna peiuene Hen meite wirghotta/ nin ette me saame elä henen edesens.
Hoos 6:3 Nin me sen päle waarin otam/ ia pytelem/ ette me HERRAN tundisim. Sille Hen ylescoittapi ninquin se caunis AmuRusko/ ia Hen tulepi meille ninquin Sadhe/ ninquin wihmasadhe ioca Maan toorehutta.

Hoos 6:4 Quinga mine tadhon hyuesti tedhä sinulle o Ephraim ? Quinga mine tadhon hyuesti tedhä sinulle o Juda ? Sille se Armo/ ionga mine tadhon teillen osotta/ pite oleman ninquin Amulinen Pilui/ ia ninquin yxi Caste/ ioca Homeneltan warhan langepi.
Hoos 6:5 Senteden Mine heite woleskelin Prophetain cautta/ ia coletan heite lepitze minun Suuni Sanain/ ette sinun Jumalas Sanat pidheis ilmaundeman.
Hoos 6:6 Sille minulla ombi lusti Rackaudhen polen/ ia ei Wffrista/ Ja Jumalan tundemisehen ia ei Poltwffrista.
Hoos 6:7 Mutta he ylitzekeuuet sen Lijton ninquin Adam/ sijnä he ylencatzouat minua.
Hoos 6:8 Sille Gilead on yxi Caupungi/ teunens Epeiumalutta ia Werenwighoista.
Hoos 6:9 Ja ne Papit ynne heiden Cumpaniens ouat ninquin Röuerit/ iotca weijuuet ia murhauat sille Tielle/ ioca Sichem pein mäne/ Sille he tekeuet mite he tactouat.
Hoos 6:10 Site mine näen Israelin Honesa/ iosta mine cauhistun/ Sille sijnä Ephraim Hoorinteke/ Nin Israel itzens saastutta.
Hoos 6:11 Mutta Judalla pite wiele oleman Elonaica edesens/ coska mine minun Canssan Fangiuxen palaiutan.

VII. Lucu.

Tes se kymmenen Israelin Sucukunnan Waldakunnan Jumalattomus ensin vlosmalatan/ ioca Canssan Jumalasta poisweti/ sihen cullaisen wasican palueluxen/ ionga Kuningas Jeroboam asetti. Ja ette he tapoit ne Prophetat/ iotca site laitoit. Mingeteden he mös nin rangastettin/ ettei yxiken woinut heite autta.

Hoos 7:1 COska mine Israelin autta tadhon/ nin esken leuten Ephraimin Epeusko/ ia Samarian Pahuus/ nin ette he site änemen Epeiumalutta piteuet.
Hoos 7:2 Sille waicka he keskenens Warasten/ ia vlcona Röueriten cansa/ rangaistut ouat/ euet he quitengan merkitze/ ette mine sen cautta/ caiken heiden Pahudhens päle warin pidhen. Mutta mine kylle näen heiden menons/ ionga he iocapaicas piteuet.
Hoos 7:3 He ilahuttauat Kuningan Epeiumaludhens cautta/ ia heiden Walheisans Pämiehet/ ia ouat caiki tynni Hoorintekiet.
Hoos 7:4 Ninquin yxi Pätzi/ ionga Leipoia lämmitte/ coska hen on sotkenut/ ia andapi taikinan pänenshapata/ ia ylesnosta.
Hoos 7:5 Tenepene ombi meiden Kuningan Juhla (ma he sanouat) nin lämbieuet sijtte ne Pämiehet/ ninquin Winasta/ nin hen cutzutta ne wäret Opettaiat tygens.

Hoos 7:6 Sille heiden sydhemens ombi palauas Jumalan menos/ ninquin yxi Pätzi/ coska he wffrauat/ ia Canssa wietteleuet. Mutta heiden Leipoians caiken ön macauat/ ia Amulla hen pala eläues Tulesa. Wiele he ouat silloingi nin palauas Jumalan menos/ ninquin yxi Pätzi.
Hoos 7:7 Waicka heiden Domarins ylessödhehen/ ia caiki heiden Kuningans langeuat/ ei sijtteken ole yxiken heiden seasans/ iotca minua auxenshwtauat.
Hoos 7:8 Ephraim pite Pacanoilda ylitzekarcotettama'/ Ephraim on ninquin yxi Cacku/ iota eikengen ymberikäenne.
Hoos 7:9 Waan mucalaiset ylessöuet henen Woimans/ ei hen quitengan site tottele. Hen on mös harman caruan saanut/ ei hen sitteken site tottele.
Hoos 7:10 Ja se Israelin Coreus heiden silmeins edes neuriteten/ euet he sengenwoxi itzens käenne heiden HERRAN Jumalans tyge/ ia euet mös heneste lucua pidhe neisse caikissa.
Hoos 7:11 Sille Ephraim on ninquin yxi hullu Mettinen/ ioca ei miten merkitze/ mwna hen auxenshwtauat Egiptin/ mwna he ioxeuat Assurin.
Hoos 7:12 Mutta ette he nyt nin ioxendeleuat sinne ia tenne/ nin mine tadhon minun Werconi heiden pälens heitte ia alastemmata heite/ ninquin Linnut Taiuas alda. Mine tadhon heite rangaista/ ninquin sarnatan heiden Seurakunnisans.
Hoos 7:13 We heiden/ ette he minusta horiachtauat/ heiden teuty turmelda/ Sille he ouat minusta poislangenuet. Mine olisin heite kylle pästenyt/ iollei he olisi Epeiumalutta opettaneet.
Hoos 7:14 Nin euet he mös minua auxenshwtaneet sydhemeste's/ waan vluouat heiden Lolisans. He cocoundeuat sömisen ia iomisen teden/ ia ouat minulle couacoruaiset.
Hoos 7:15 Mine heite opetan ia wahuistan/ Mutta pahasti he minua kijtteuet.
Hoos 7:16 He palaiauat/ mutta ei oikein/ waan ouat ninquin carsas Joutzi. Senteden pite heiden Pämiestens Miecan cautta langeman/ Heiden Wchkauxens pite Egiptin maas nauruxi tuleman.

VIII. Lucu.

Judan wastan hen ensin sarnapi/ ette henen pite huckuman Jumalan Lijton ylitzekeumisen teden. Sijtte Israelin/ sen on/ ninen kymmenen Sucukundain wastan/ heiden Epeiumalans teden. Wimein hen taas Judan wastan sarnapi. Hosee. viij.

Hoos 8:1 HWdha selkiest ninquin Pasuna/ ia sano/ Hen tule io ylitze HERRAN Honehen/ ninquin yxi Cotka.
Hoos 8:2 Senteden ette he ouat minun Lijttoni ylitze astunuet/ ia ouat minun Laistani poislangeneet/ nin

heiden pite minun tykeni hwtaman. Sine olet minun Jumalan/ me tunnem sinun/ me Israel sinua tunnem.
Hoos 8:3 Mutta quinga me parahin lwlema/ ei Israel sijtteken tottele/ senteden Wiholinen pite heite waiuaman.
Hoos 8:4 He etziuet Kuningahit/ ia euet minua tottele/ He loottauat itzens Pämiesten päle/ ia ei minun pidhe site tietemen. Cullastans ia Hopiastans he tekeuet Epeiumaloita/ ette he iuri nopiasta poishäuiemen pite.
Hoos 8:5 Sinun Wasicas o Samaria hen poissysepi/ minun wihan ombi iulmandunut/ heiden pälens/ ei se taidha cauuan olla/ heite npite rangaistettaman.
Hoos 8:6 Sille Wasica on ollut Israelist/ ia Wircamies on sen tehnyt/ ia ei se taidha Jumala olla. Senteden pite Samarian Wasican tomuxi tectemen/
Hoos 8:7 Sille he twleen kyluit/ ia heiden pite iellens Twlispäen nittemen. Ei heiden Siemenens pidhe ylestuleman/ eike hedhelmens ychten Jauho andaman. Ja ios hen wiele annais/ nin mucalaiset pite sen sömen.
Hoos 8:8 Israel tule ylessödhyxi/ Pacanoihin he on secandunut/ ninquin yxi saastainen Astia.
Hoos 8:9 Senteden ette he ylesioxit Assurin tyge/ ninquin Hirui williyxens.
Hoos 8:10 Ephraim hen lahioipi henen Werttamiehiens/ ia Pacanoille andapi Weron. Ne samat Pacanat mine tadhon coota heiden pälens/ Heiden pite nopiasti sen Kuningan ia Pämiesten swttuman.
Hoos 8:11 Sille ette Ephraim on tehnyt monda Altarita synditekemehen/ nin pite mös Altarit henelle synnixi luettaman.
Hoos 8:12 Waicka mine palio heille minun Laistani sarnan/ nin he sen quitengi cutzuuat Eriseuraudhexi.
Hoos 8:13 Ette he nyt palio wffrauat/ ia Liha edescandauat ia söuet/ nin eipe se quitengan ole HERRALLEN otolinen. Mutta hen tacto muista heiden Pahudens päle/ ia heiden synninse etziskellä/ iotca Egiptijn heitens käendeuet.
Hoos 8:14 Israel Loijans vnochta/ ia Kirco rakenda/ Nin teke Juda monda wahwa Caupungita/ Mutta mine tadhon Tulen laske henen Caupungijns/ se pite henen Honens poltaman.

IX. Lucu.

Tesse ix. Luusa/ seke se Jumalatoin Israelin waldakunda/ ette mös mwdh Epeiumaloiset/ nudhellan/ Nelghien/ Sodhan ia Hedhelmettudhen cansa. etc. ix.

Hoos 9:1 EI sinun taruitze riemuitzeman Israel/ eike itzes öyckemen muidhen Canssain ylitze.
Hoos 9:2 Sille sinun Jumalanpalueluxes on Hooruus sinun Jumalatas wastan/ iollas taruectas etzit/ ette caiki

Aitat Jyuille teuteteisin. Senteden ei pidhe Aitat ia Perssut sinua elettemen/ ia ei pidhe Winan sinulle menestymen.
Hoos 9:3 Ja ei heiden pidhe oleman HERRAN maalla/ mutta Ephraim pite iellens Egytijn/ ia pite Assirias site Sastaista sömen. Jossa ei HERRALLE taidha iomawffria Winasta tedhä/ eli mwta tedhä henen Mielensnoutexi.
Hoos 9:4 Heiden wffrins pite oleman ninquin murhelisten Leipe/ ioista caiki saastuuat/ iotca site söuet. Sille heiden Leiuens pite heiden itze sömen/ ia ei se pidhe HERRAN Honen siselwietemen.
Hoos 9:5 Mite te silloin tadhotta Wosicaunna ia HERRAN Juhlapeiuine tedhä?
Hoos 9:6 Catzo/ heiden pite poispakeneman Raatelian edeste/ Egyptus pite heidet cocoman/ ia Moph pite heidet hautaman. Noculiaiset pite sielle casuaman/ cussa nyt heiden iloisat Epeiumalains hopiat seisouat/ ia Oriantappurat heiden Maioisans.
Hoos 9:7 Se etzittelemisen aica on tullut/ se costamisen aica/ Sen Israel kylle pite tundeman. Ne Prophetat ouat Tompelit/ ia ne Hengeliset ouat Mielipolet/ sinun swren Pahanteghos teden/ ia sen swren wainolisen Epeiumaludhen teden.
Hoos 9:8 Ne Wartiat Ephraimis pidhit heidens hetken minun Jumalani tyge/ Mutta nyt ouat ne Prophetat/ iotca henelle Paulan paneuat caikilla henen Teillens sen wainolisen Epeiumaludhen cautta/ heiden Jumalans Honesa.
Hoos 9:9 He keuuet ylensyuesti/ ia ouat turmellut/ ninquin Gibean aialla/ senteden pite henen heiden Pahatteghons muistaman/ ia heiden synninse etzittele.
Hoos 9:10 Mine leusin Israelin coruesa/ ninquin Winamariat/ ia näin teiden Iset/ ninquin ne toretficunat Ficunapuus. Mutta sitte he menit Baal Peorin tyge/ ia lupasit itzens sen häpielisen Epeiumalan tyge/ ia tulit iuri nin iulmaxi quin heidenki Wertamiehense.
Hoos 9:11 Senteden pite Ephraimin HERRAUDEN/ quin iocu Lindu/ poislendemen/ nin ettei he cumbacan pidhe synnyttämen eike candaman eli sijttemen.
Hoos 9:12 Ja echke he wiele Lapsians ylescasuataisit/ nin mine tadhon quitengin heite Perimettömexi tedhä/ ettei heiden pidhe ensingen Canssa oleman Ja we heillen/ costa mine mös heilde poiswelten.
Hoos 9:13 Ephraim/ quin mine näen/ ombi istutettu ia caunis ninquin Tyrus/ mutta sen teuty nyt Mestaialle henen Lapsens vlosandaman.
Hoos 9:14 HERRA anna heille/ Mutta mites tadhot heille anda ? Anna heillen hedelmetoin Coctu ia quiuat Rinnat
Hoos 9:15 Caiki heiden Pahudhens Gilgalis tapactu/ sielle mine heite wihan/ ia mine tadhon heite poisaia/ heiden pahan menons teden/ minun Honestani. Ja en ycten Rackautta heille sillen osota/ Sille caiki heiden

Pämiehens ouat poislangeneet.
Hoos 9:16 Ephraim on löty/ henen Jurens on quiuetut/ ettei he sillen taidha hedelmete canda. Ja waicka he wiele cannaisit/ nin mine tadhon quitengin sen ihanan hedelmen heiden Rumistans cooletta.
Hoos 9:17 Minun Jumalan pite heidet poisheittemen/ senteden ettei he tactoneet hende cwlla/ ia heiden pite Pacanoiten seas exyxisa keumen.

X. Lucu.

Hen nuctele ia ennusta/ Ette se Israelin Waldakunda/ ia mös mwdh wallat pite syndeins teden huckuman/ Ellei he Paranosta tee/ ette Wanhurskaus kylueteisijn/ ia Rackaus nijteteisijn/ Ja ette HERRA etziteisijn/ cosca aica on/ Mwtoin seke Kuningas ette Canssa huckandepi.

Hoos 10:1 ISRAEL on tullut tarpetomaxi Winapuuxi/ semmotoinen ombi mös henen hedelmens. Ja quin palio Hedelmete henelle ombi/ nin monda Altarita hen teke. Sijnä quin Maa on paras/ sihen he rakendauat caunimat Kircot.
Hoos 10:2 Heiden sydhemens on iaetut/ ia he nyt syndie tekeuet. Mutta heiden Altarins pite cukistettaman/ ia heiden Sädhyns pite häuitettemen.
Hoos 10:3 Sille nyt he kehuuat ia sanouat. Ei se Kuningas ole wiele meite sanut/ Nin ei meiden taruitze * HERRA pelkemen/ Mite sen Kuningan piteis meille tekemen?
Hoos 10:4 He wannouat huckan heidens ycteen/ ia ydhen Lijton tekeuet/ ia semmotoinen Neuuo wihottapi ninquin Lijcaroho caikis waghois kedholla.
Hoos 10:5 Ne Samarian Asuiat cocouat heitens Wasican tyge Beth Auenis. Sille henen Canssans on parcunut henen ylitzens/ ionga henen Hengelisens ouat tottuneet riemuitzeman henen Cunniaudhens polesta. Sille hen on heilde poiswiety/
Hoos 10:6 Ja/ se Wasica on wiety Assiriahan/ Kuningan Lahiaxi Jarebis. Nin ikenens pite Ephraimin häpien cansa seisoman/ ia Israelin häpelist keumen henen Aiuotuxens cansa.
Hoos 10:7 Sille se Samarian Kuningas raukenut on/ ninquin Waaxi wedhen pälde.
Hoos 10:8 Ne cuckulat * Auenis ouat poispyhityt/ ionga cansa Israel on synditehnyt. Odhacket ia Oriantappurat caszuauat heiden Altarins päle/ ia heiden pite sanoman/ te Wooret peitteket meite/ ia te Mäet catucat meiden pälen.
Hoos 10:9 Israel sine olet synditehnyt hamast Gibean aiasta/ sihen mös he ouat iänehet. Mutta sencaltainen Sota/ quin nijte Pahoia Inhimisi wastoin Gibeas tapactui/ ei pidhe heite käsittemen.

Hoos 10:10 Waan Mine tadhon heite rangaista minun mieleni ielkin. Nin ette Canssat pite heiden ylitzens cocoundeman/ coska mine heite ijesten heiden molembain Wasicains cansa.
Hoos 10:11 Ephraim on yxi Wasica/ ioca itzens anda wiete/ Mine mös tadhon henen cansans Richtätappa/ ia tadhon keudhe ylitze henen caunijn Caulans. Minun pite opettaman Ephraim aiaman/ ia Judan kyndemen/ ia Jacobin harauoitzeman.
Hoos 10:12 SEnteden kylueke Wanhurskautta/ ia nijtteket Rackautta/ ia kyndeket toisin. Ette nyt aica on HERRA etziä/ sihenasti hen tulepi/ ia opetta teille Wanhurskautta.
Hoos 10:13 Sille te kynnette Jumalattomudhen/ ia ylesnitette pahatteghot ia sööte Walhen hedelme. Ette sine sis turuat sinus oman menos päle/ ia sinun mones Sangaris päle/ nin pite yxi Meteli ylesnouseman sinun Canssas seas.
Hoos 10:14 Nin ette caiki sinun Linnas pite häuitettemen/ quin Salman cadhotti Arbelin Honen/ Sodhan aicana/ coska Eiti lapsens päle tapettijn.
Hoos 10:15 Nin ikenens pite teidhengi Betelis keumen/ teiden swren Pahuden teden/ ette Israelin Kuningas pite Amulla warahin mahanlötämen.

XI. Lucu.

On sangen ialo Sarna/ iossa monista Jumalan Hyuiste töist/ Armons ia Euangeliumins cautta/ iulghistetaan.

Hoos 11:1 COska Israel noori oli/ pidhin mine hende rackahana/ ia cutzuin hende minun poiaxeni vlos Egyptist.
Hoos 11:2 Mutta coska hen nyt cutzutan/ nin he poiskäennexet/ ia wffrauat Baalim/ ia suitzuttauat Cuuain edes.
Hoos 11:3 Mine otin Ephraimin Käsiuardhesta ia talutin henen/ Waan nyt he ouat vnoctanuet/ quinga mine heite autin.
Hoos 11:4 Mine annoin heite wetä hookian Ikehen/ ia keudhe notkeisa Ohisa/ ia risuin heilde Ikehen/ ia annoin heillen Elatoxen/ ettei he Egyptin palaiaisi.
Hoos 11:5 Nin on nyt Assur tullut heiden Kuningaxens/ Sille euet he tadho palaita.
Hoos 11:6 Senteden pite Miecan tuleman heiden Caupungins päle/ ia pite heiden Salpans ylestemmata ia ylessömen/ heiden Aiuotuxens polesta.
Hoos 11:7 Eipe minun Canssan tottele käende minun poleni/ Edesquinga heille sarnatan/ nin eikengen hangitze cwleman.

Hoos 11:8 Mite minun pite sinusta tekemen Ephraim ? ia quinga minun pite sinua rangaitzeman Israel ? * Eikö minun pidhe coctolist ydhen Adaman sinusta tekemen/ ia asetta sinua ninquin Zeboim?
Hoos 11:9 Mutta minun sydhemellen ombi yxi toinen mieli/ minun Laupiudhen ombi ylenpalaua/ Ettei mine tedhä tadho/ minun hirmulisen Wihan perest/ enge palaia Ephraim cadhottaman. Sille Jumala mine olen ia en Inhiminen/ ia olen Se Pyhe teiden keskellen/ quitengin ei pide minun Waldakundan Caupungis oleman.
Hoos 11:10 Silloin HERRA nouadhatan/ ia henen pite ninquin Jalopeuran kiliuman. Ja quin hen kiliupi/ nin he pelestyuet iotca Ländehen pein ouat.
Hoos 11:11 Ja ne Egyptis mös pelestyuet/ ninquin iocu Lindu/ ia Assurin maasta/ ninquin Mettiset/ ia tadhon heite asetta heiden honehisins/ sanopi HERRA.
Hoos 11:12 EPhraimis ompi iocapaicas Epeiumalus minua wastan/ ia Israelin Honesa wäre Jumalanpaluelus. Mutta Juda pite henens wiele kijni Jumalasta/ ia sihen oikian pyhen Jumalanpalueluxen.

XII. Lucu.

Propheta laittapi sen Israelin Waldakunnan/ ette hen Pacanain cansa/ aina Lijton teki/ Ja ette hen piti erinomaisen Jumalanpalueluxen/ Bethelis/ Gilgalis/ Gileadis/ >etc. paitzi ia wastan Jumalan keskyn/ Joca Jerusalemis ainostans keski hendens paluelta. Nin ei Meken taidha hende oikein paluella oman hyuen lwlon ielkin/ ilman henen Sanoitans ia keskytens.

Hoos 12:1 Waan Ephraim ammottele Twlen ielkin/ ia sanopi Itetwlen peresti/ ia teke iocapeiue Epeiumalutta ia wahingota. He tekeuet Assurin cansa Lijton/ ia wieuet Balsam Egyptihin.
Hoos 12:2 Senteden HERRAN pite Judan warieleman/ ia Jacobin etzittelemen henen Menons peresti/ ia henelle costaman henen Ansions ielkin.
Hoos 12:3 Ja (ma he) Hen on Eitins codhusa henen Weliens alaspolkenut/ ia caikilla woimallans Jumalan cansa campailut.
Hoos 12:4 Hen paineli mös Engelin cansa/ ia woitti/ Sille hen idki ia rucueli hende/ Bethelis tosin hen leusi henen/ ia sielle hen on puhunut meiden cansan.
Hoos 12:5 Mutta se HERRA ombi se Jumala Zebaoth/ HERRA on henen Nimens.
Hoos 12:6 Nin käenne nyt sinuas sinun Jumalas tyge/ Tee Laupiutta ia Oikiutta/ ia toiuo alati sinun Jumalas päle.
Hoos 12:7 Mutta cauppamiehelle ombi wäre Waaca henen kädhesens/ ia kernasti wiettele.
Hoos 12:8 Sille Ephraim sanopi/ Mine olen ricas/ minulla ombi kylle/ eike caikis minun Töissen leute

Pahateco/ quin syndi olis.
Hoos 12:9 Mutta mine olen sinun Jumalas hamast Egyptin maasta/ ioca sinua wiele andapi Maioissa asua/ ninquin mös Wosicunnais totuttijn
Hoos 12:10 Prophetille puhumahan. Ja mine se olen/ ioca nin monet Ennustoxet annan/ ia Prophetain cautta iulghistan/ cuca mine olen.
Hoos 12:11 Sille Gileadis onopi Epeiumalus/ ia Gilgalis he Häriet wffrauat huckan/ Ja heille ouat nin monda Altarit/ quin Cuhilat pelloisa seisouat.
Hoos 12:12 Jacobin teuty Sirian mahan paeta/ Ja Israelin teuty paluella ydhen waimon tedhen/ ydhen waimon tosin tedhen/ teuty henen caita.
Hoos 12:13 Mutta sitelehin vloswei HERRA Israelin Egiptistä/ ydhen Prophetan cautta/ ia annoi sen Prophetan cautta henen coriata.
Hoos 12:14 Waan nyt wihoitta Henen Ephraim Epeiumaloittens cautta. Senteden pite heiden Werens tuleman heiden ylitzens/ ia heiden HERRANS pite costaman heiden pilcans.

XIII. Lucu.

Hen Laittapi sen Israelin Waldakunnan/ ette henen pite syndins teden/ Assyrerein cautta häuitettemen. Etc. Sijtte hen lohuttapi heite Christusen Waldakunnast/ iossa hen Synnin/ Heluetin ia Cooleman pideis ylessömen. etc.

Hoos 13:1 COska Ephraim oli Israelis corghotettu/ nin hen teutteriuie Epeiumalutta oppi/ sijtte hen synditeki Baalin cautta/ ia tulit sen cautta surmatuxi.
Hoos 13:2 Mutta nyt he palio enemin synditekeuet/ Ja tekeuet Cuuia heiden Hopiastans/ quin he taitauat heite ylesaiatella/ nimitten Epeiumalat/ iotca quitengi sula Sepänteco ouat. Quitengi he nijste sarnauat/ Joca tacto nijnen Wasicain swtaanda/ sen pite Inhimisiä wfframan/
Hoos 13:3 Ninen samain pite saaman Amuudhun/ ia sen Casten/ ioca warahin langepi. Ja/ ninquin Acanat/ iotca Luuasta poispuhaltan/ ia ninquin Saw Totoista.
Hoos 13:4 Mutta mine olen sinun HERRAS Jumalas hamast Egiptin maalda/ ia sinun pideis tosin ei mwta Jumalata tundeman/ paitzi minun/ ia ei ycten Wapactaia/ waan minua ainoata.
Hoos 13:5 Mine tosin surin sinusta Coruessa/ sijnä carckias maasa/
Hoos 13:6 Mutta ette he rauitut ouat/ ia kyllä saanuet/ nin heiden sydhemens ylespaisui/ senuoxi he minua vnoctauat.

Hoos 13:7 Nin mine mös tadhon olla heiden coctans quin iocu Jalopeura/ ia quin Pardi tielle tadhon heite weijuue/
Hoos 13:8 Mine tadhon heite cohdata/ ninquin se Carhu/ ionga Poiat poisotetut ouat. Ja tadhon heiden paadhitun sydhemens rickireueiste/ Ja tadhon heite sielle ylessödhe/ quin iocu Jalopeura/ Pedhot pite heite rickirepimän.
Hoos 13:9 Israel sine wiet sinus Onnettomudhen/ Waan sinun Terueydhes minus ainoas seisopi.
Hoos 13:10 Cussa ombi sinun Kuningas/ ioca sinua auttais caikis sinun Caupungeis/ Ja sinun Domaris/ ioista sine sanoit/ Anna minulle Kuningas ia Pämiehie.
Hoos 13:11 Mine tosin annoin sinulle * Kuningan/ minun wihasani/ ia tadhon sen sinulda poisotta minun hirmudhesani.
Hoos 13:12 Se Ephraimin Pahateco ombi coconsidhottu/ ia henen syndins ombi salattu/
Hoos 13:13 Sille henelle pite Kipu tapactuman ninquin Wastoinoleuaisella. Sille hen on yxi tyhme Lapsi/ sen aian pite tuleman/ ette heiden Lapsens pite huckanduman.
Hoos 13:14 * Mutta Mine tadhon heite Heluetist vlospäste/ ia Coolemasta wapacta. Coolema/ Mine tadhon sinulle yxi Myrcki olla/ Heluetti/ Mine tadhon sinulle yxi Surma olla.
Hoos 13:15 Quitengi ombi se Lohutos minun silmeni edest peitetty/ Sille henen pite weliesten waihel eroittaman.
Hoos 13:16 Ydhen Itetwlen pite tuleman yles Coruesta/ ia henen Caiuons curactuman/ ia henen Lecteins quiuama'. Sen saman pite raateleman caikein calliman Calun Tauaran.

XIV. Lucu.

Hen sosittele ia cutzupi caiki Euangeliumin tyge/ Syndiens tundeman ia nijte Uskossa andexianoman/ ia Christusen teden sulan Jumalan Armon ia laupiudhen päle Loottaman.

Hoos 14:1 Samarian pite autiaxi tuleman/ Sille he ouat heiden Jumalans couacoruaiset/ Heiden pite Miecan lepitze langeman/ ia heiden Nooret Lapsens rickipaiskattaman/ ia heiden Wastoinoleuaiset Waimot pite rickireuäistemen.
Hoos 14:2 KIenne sinus Israel sinun HERRAS Jumalas tyge/ Sille sine olet la'genut sinun Pahateghos tedhen.
Hoos 14:3 Ottacat nämet Sanat teillen/ ia käendeket teiten HERRAN tyge/ ia sanocat henelle. Anna meille caiki synnit andeixi/ ia tee meille hyue/ nin me tadhom wffrata meiden Hwlten Mullit.
Hoos 14:4 Eipe Assurin pidhe meite auttaman/ enge me tadho sillen astua Oricten päle/ eike enembete

sanoa meiden Käsialanne tyge/ Te oletta meiden Jumalan. Waan anna nijlle Oruoillen Armo leute sinun tykös.
Hoos 14:5 Nin minun pite taas parandaman heiden poiskeumisens/ kernasti mine heite racastan/ Nin minun pite Wihani heiste poiskändemen.
Hoos 14:6 Mine tadhon Israelil olla ninquin iocu Amuncaste/ ette henen pite/ ninquin Rosin/ cucostaman/ ia henen Jwrttens pite läuiemen ninquin Libanon.
Hoos 14:7 Ja henen Oxians heitens vloswenyttemen/ ette hen itze olis nin lustinen/ quin iocu Oliupw/ ia henen pite haijun andaman ninquin Libanon.
Hoos 14:8 Ja heiden pite taas istuman heiden Winapuuns warion ala/ Jyuiste heitens rauitzeman/ ia cucostaman ninquin Winapuun. Ja Henen muistons pite ninquin Libanon winan oleman.
Hoos 14:9 O Ephraim/ Pois Epeiumaloittes cansa/ Mine tadhon henen cwlella ia iodhatta. Mine tadhon olla ninquin wiherieinen Hånga/ Minussa pite sinun Hedelmes leutemen.
Hoos 14:10 Cuca on wijsas/ ette hen neite ymmerdheis/ ia nopsa/ ioca neite merkitzis ? Sille ne HERRAN Tiet ouat oikiat/ ia ne Wanhurskat heisse waeldauat/ Mutta ne ylitzekeumerit nijsse samois langeuat.

Hoseast Prophetast Loppu.

JOelin Prophetan päle.

Alcupuhe.
CUca tai Joel Propheta on ollut/ custa Sucukunnast/ millä aialla/ eli quinen Kuningasten alla hen eli ia sarnasi/ se on mös nijlle Hebreille tietemetöin/ Waan mutomat nijste Wanhoista sanouat/ henen olluexi Hosean ia AmoSen aicana/ sen Kuningan Jehoram/ Achabin poian alla/ ette hen sijte Nelest ia moninaisist witzauxist ennustapi/ iotca Mailman/ ia liaten Juttaille/ silloin tapactui/ heiden monein surdhen syndiens teden.
Ja senteden hen cutzu ia mana heite siueille sanoilla parannoxehen.
Nin hen mös Christusen Waldakunnan salauxist/ ia Pyhen HENGEN lehetoxest/ sangen selkest iulghista.
Josta Pyhe Petari Udhes Testamentis/ Heluntai peiuene/ Jerusalemis/ sijne Christilises Seurakunnas/ sittequin se sama Pyhe Hengi oli annettu/ henen ensimeisens Sarnans rupesi.
Act. ij. etc.

On yxi Ennustos ette Juttat piti Babilonian Fangittuna wietemen.
Ja Propheta werdhautta ne Juttat/ sille aialla/ cussa woosi wodhelda/ wastaluku waiua tapactu/ iosta Maan casuo turmellan.
Nin mös Juttan Naburit/ ne Syrit ia Egypterit.
Sijtte ne Assyrit/ wimein se Babelin Kuningas tuli/ ia sekä Maan/ ia Templin ette Caupungin raateli/ ylespolti ia Canssan poiswei.
Neite tulis muistelta ia parannosta tedhä/ Jumalan Sanan ia tadhon ielkin.

I. Lucu.

Jooel 1:1 TEME on se HERRAN Sana/ ioca tapactui Joelin Pethuelin Poian tyge.
Jooel 1:2 Cwlcat te Wanhimat ia coruijn ottacat te caiki Maan Asuuat/ Jos on semmotoist teiden/ eli teiden Isein aicana tapactunut?
Jooel 1:3 Sanocat sijte teiden Lapsillen/ ia andacat teiden Lapsenna site heiden Lapsillens sanoa/ Ja nekin samat Lapset muillen heiden Jelkintuleuaistens.
Jooel 1:4 Nimitein/ Ette mite Rohomato ietti/ site Sijuicot ylessöit/ Ja mite Sijuicot ietit/ site Wapsaiset

ylessöit/ ia mite Wapsaiset ietit/ site Etanat ylessöit.
Jooel 1:5 Ylesherätke te iopuneet ia idkeke/ ia vluocat te caiki Winan Jomarit/ sen nooren winan teden/ Joca ombi teiden Suustan poistemmattu.
Jooel 1:6 Sille ette yxi wäkeue Canssa minun Maani päle ylesmenepi/ ia se on lukematoin/ iolla ouat Hambaat/ quin Jalopeural/ ia sömehambat/ quin Narasialopeural.
Jooel 1:7 Se sama minun Winatarhani häuitti/ ia minun Ficunapuuni caluapi/ cooripi sen ia poisheitte sen/ ette henen Oxans walkeina seisouat.
Jooel 1:8 Parghu/ ninquin Neitzy/ ioca Säkin pälens wetä/ henen Ylghiens teden.
Jooel 1:9 Sille ette Rocawffri ia Jomawffri ombi pois HERRAN Honesta/ ia ne Papit HERRAN palueliat murectiuat/
Jooel 1:10 Kedhot ouat häuinneet/ ia peldo surkiasti seisopi/ Ette Jyue ombi haaskattu/
Jooel 1:11 Wina surkiasti seisopi/ ia Oliu walittamisest. Peldomiehet Honosta vloscatzouat/ Ja ne Winatarhanmiehet parcuuat/ Nisuen teden ia Ohran teden/ Ettei wainiosta ole miten Tulo.
Jooel 1:12 Winapw poisquiuaisi/ ia Ficunapw on lahoinut/ Nin mös se Granatinpw/ Palmupw/ Omenapw/ ia caiki Kedhon Pwdh ouat poisquiuetut/ Sille se Inhimisten riemu ombi surkiudhexi tullut.
Jooel 1:13 Sonnustacat teiten ia walittacat te papit/ Parkucat te Haltarin Palueliat/ menget Templin siselle/ ia yli öte leuetke Säkeis/ te Jumalan Palueliat. Sille ette Rocawffri ia Jomawffri ombi pois teiden Jumalan Honeest.
Jooel 1:14 Pyhitteket ychte Paasto/ Cutzucat Seura ychten/ ia cootcat ne Wanhimmat ia caiki Makunnan Asuuaiset teiden HERRAN Jumalan Honeseen/ ia hwtacat HERRAN tyge/
Jooel 1:15 Oy/ oy/ site peiue/ Sille HERRAN peiue ombi iuri leszne/ ia tule ninquin Cadhotus silde Caikiualdialda.
Jooel 1:16 Silloin Roca meiden Silmein edest poisotetaan/ ia meiden Jumalan Honesta ilo/ ia riemu.
Jooel 1:17 Jyuet poismätenit Maas. Ohra Larit seisouat tyhiene/ Rihet ouat langenuet. Sille ette Elo ombi turmeltu.
Jooel 1:18 Woi quinga Cariat hocauat/ ia Laumat ammuuat. Sille ettei heille ole Laidhuinda/ ia Lambat hiucachtuuat.
Jooel 1:19 HERRA/ sinun tyges mine hwdhan/ ette Culo on poltanut ne Kedhot warpeis/ Ja Liecki ombi caiki Puudh Wainiois ylessytyttenyt. Hwtauat mös sinun tyges ne Metzän Eleiemet/ ette WesiOiat quiuanuet ouat/ ia ette Culo ombi poltanut ne Kedhot warpeis.

II. Lucu.

Ensin hen manapi Parannoxehen/ Ettei se Babelin Kuningas Maata häuiteis. Sijtte hen Christusen Waldakunnast ia Pyhest Hengest sanopi/ ia mös sijte ijancaikisesta Jerusalemista.

Jooel 2:1 SOittacat Basunal Zionis/ Hwtacat minun Pyhen Wooren päle/ Wapiskat caiki maan Asuiamet/
Jooel 2:2 Sille se HERRAN peiue tulepi/ ia on leszne. Pimie peiue/ musta peiue/ ia sumuinen peiue/ ia
vtuinen peiue/ Ninquin se Amurusko itzens vlosleuitte ylitze Worten/ nimitein yxi swri ia wäkeue Canssa/
ionga caltainen ei ikenens ole ollut/ eike edespein tule ijancaikisehen aican/
Jooel 2:3 henen edhellens keupi yxi techtetöin Tuli/ ia henen ielkins yxi palaua liecki. Maa ombi henen
edhesens/ ninquin iocu Lustitarha/ Mutta henen ielkins/ ninquin synghie Erima/ ia eikengen pidhe henelde
poispäsemen.
Jooel 2:4 Henen Hahmons on ninquin Orihit/ ia carkaiauat ninquin Ratzaiset.
Jooel 2:5 He hyppeuet ylhel Woorein päle/ ninquin Rattat kituisit/ ia ninquin Liecki corsis kähisis/ ninquin
iocu wäkeue Canssa/ ioca Sotahan hangittu on.
Jooel 2:6 Canssat henen edesens pite hemmestymen/ ette caiki Casuot tuleuat nin Pleikixi quin Sauicrwsi.
Jooel 2:7 Heiden pite ioxeman ninquin Uliat/ ia mwrit ylitzecarkaman/ ninquin Sotamiehet. Ja cukin pite
codhastans edeskeumen/ ia ei heitens wiwyttemen.
Jooel 2:8 Eikengen toistans este/ Waan cukin pite henen asetoxesans matkustaman. Ja quin he tungeuat ia
sisellangeuat/ nin eipe he haauoiteta.
Jooel 2:9 Heiden pite Caupngis ymberins aieleman/ ia mwrin päle ioxeman/ ia Honein siselkijpemen/ ia
ninquin Waras lepi Ackona siselkeumen.
Jooel 2:10 HEnen edesens wapise Maa/ Ja Taiuas wärise/ Auringo ia Cw tuleuat pimiexi/ ia Tedhet peixouat
heiden walkiudhens.
Jooel 2:11 Sille HERRAN pite henen Jylinens laskeman henen Sotawäens edhelkeumen. Sille hene'
Sotawäkens ombi sangen swri ia waltias/ ioca henen Keskyns pite päättemen. Sille se HERRAN peiue ombi
swri/ ia sangen hirmulinen/ cuca sen woi kersie?
Jooel 2:12 Nin sanopi nyt se HERRA/ Käendeket teiten miminun tyköni coco sydhemesten/ paastolla/ idkulla/
ia murehella.
Jooel 2:13 Leickacat teiden sydhemen/ ia ei teiden Waateitan ia palaiakat teiden HERRAN Jumalan tyge. Sille
hen on Armolinen/ Laupias/ Kersiueinen/ ia swresta Hywydhestä/ ia pian Catuua Rangastoxens päle.
Jooel 2:14 Wiele hen taas nytki armachtapi/ ia rangastoxens ielkin Armons hen osotta/ Rocawffrixi ia

Jomawffrixi HERRALLE teiden Jumalalle.
Jooel 2:15 SOittacat Pasunalla Zionissa/ pyhitteket ychte Paasto/ coconcutzucat Seurakunnat/ cootkata Canssa/ Pyhitteket ne Ychteyxet/ ychtencutzucat ne Wanhimmat/ ychtenwieket ne Norucaiset ia Imeueiset.
Jooel 2:16 Ylke vlosmengehen Cammiostans/ ia Morsian henen macaus Honeestans.
Jooel 2:17 Papit ne HERRAN palueliat/ Esihonen ia Altarin welille idkeket/ ia sanocat. HERRA armaitze sinun Canssas/ ia ele laske sinun Perikundas pilcahan/ nin ettei Pacanat walda saisi heiden pälens.
Jooel 2:18 Mixis sallit sanotta Canssain seas/ Cussa nyt ombi heiden Jumalans. Nin HERRALLA pite Kiuaus oleman henen Maastans/ ia henen Canssans päle armaitzeman.
Jooel 2:19 Ja se HERRA wastapi/ ia sano Canssallens/ Catzos/ Mine lehetin teille Jyue/ Wina ia Oliu runsasti/ ette teille nijste kylle piti oleman. Ja em mine salli teite/ sillen häpiexi tuleman/ pacanain seas.
Jooel 2:20 Ja tadhon sen pohiaisest caucan teilde poisaia/ ychten carckian ia häuitetyn Maan/ nimittein/ henen Casuons sen Ite Merehen pein/ ia henen Loppuns sen ärimeisen Meren polen.
Jooel 2:21 Henen pite mätenemen ia Haiseman/ henen Coreudhens teden. Ele pelke sine Maa/ waan paramin iloitze ia ole turuas/ Sille HERRA mös taita swria tedhä.
Jooel 2:22 Elket pelkekö te Pedhot kedhossa/ Sille ne Asumiset Corues pite wihertemen. Ja Puudh pite heiden hedelmens candaman/ Ficunapuudh ia Winapuudh pite kylle hedelmeitzemen.
Jooel 2:23 Ja te Zionin lapset iloitka/ ia riemuitka teiden HERRAS Jumalas/ ioca andapi teille Wanhurskaudhen Opettaiat/ ia alaslaskepi teille amun ia echton Sathen/ ninquin ennengi.
Jooel 2:24 Ette aitat iyuille/ ia Perssut Norest winast ia Oliusta teunens olisit.
Jooel 2:25 Ja mine tadhon teille ne Woodhet iellenssaatta/ iotca ne Rohomadhot/ wapsaiset Sijuicot/ Teijt ia Etanot (iotca minun swri Sotawäken oli/ iotca mine teiden secan lehetin) ylessönyt olit.
Jooel 2:26 Ette teille pidheis kylle söteuete oleman/ ia teiden Herran Jumalan Nimen ylisteisit/ ioca Ihmet ombi teiden seassan tehnyt/ ia eipe minun Canssan pidhe sillen häpien tuleman.
Jooel 2:27 Ja teiden pite ymmertemen/ ette mine olen Israelin keskene/ ia ette mine olen teiden HERRAN Jumalan/ ia eikengen mw/ Ja eipe minun Canssan pidhe sillen häpien tuleman.
Jooel 2:28 JA sitelehin mine tadhon vloswodhatta minun Hengesteni/ caiken Lihan päle. Ja teiden Poiat ia teiden Tytteret pite propheteraman/ teiden Wanhimat pite Unia vnestuman/ ia teiden Noricaiset pite Näghyt näkemen.
Jooel 2:29 Ja nine peiuine mine tadhon minun Hengeni/ seke ylitze piltit ette Picat/ vloswodhatta.
Jooel 2:30 Ja tadhon anda Tunnustechti Taiuas ia Maas/ nimittein/ Weren/ Tulen/ ia Sauunsuitzun.
Jooel 2:31 Auringo pite mwttuman pimeyxi/ ia Cw werexi/ ennenquin se swri ia hirmulinen HERRAN peiue

tulepi.
Jooel 2:32 Ja sen tapactuman pite/ Ette Jocainen/ quin HERRAN Nime auxenshwtapi/ henen pite autuaxi tuleman. Sille sen Zionin Wooren päle/ ia Jerusalemis pite ydhen wapadhuxen oleman/ ninquin HERRA luuannut on/ ia ninen muidhen Jänyten tyge/ iotca HERRA cutzuman pite.

III. Lucu.

On yxi Ennustos/ quinga Mailma hendens Euangelium wastan keutte/ nimitten/ teutteriuie site alaspaina pyte. Senteden Jumala site Asia/ Josaphatin Laxos (quin on tulkittu/ Jumalan domio nein toimitta. Ette ioca Euangelium wastanottapi/ hen autuaxi tule/ mutta ioca ei site wastanota/ se cadhotetan.

Jooel 3:1 SIllä catzo/ Nine peiuine/ ia sillä samalla aialla/ coska mine sen Judan ia Jerusalemin Fangiuxe' palautan/ nin mine tadhon caiki Pacanat coota/
Jooel 3:2 ia tadhon heite Josaphatin Laxon alaswiedhä/ ia tadhon sielle heiden cansans taistella/ minun Canssan ia minun Perimisen Israelin teden/ Jonga he Pacanain secahan haiotit/ ia iaghoit minun Maani heillens/ ia ouat Aruan minun ca'ssani ylitze heittenyet.
Jooel 3:3 Ja ouat Piltit Roasta andanuet/ ia Picat Winan edest myynyet/ ia ioonuet.
Jooel 3:4 Mite mös minulle ombi teiden cansan/ te Zorrist ia Zidonist ia caiki Philisterin Raiat? waj tadhottaco te minun cansan haastella ? Aha/ haastelet te minua/ Nin mine tadhon sen pian ia ekist costa teiden pään päle.
Jooel 3:5 Te quin oletta ottanuet minun Hopiani ia Rahani/ ia minun caunit Clenodiat/ ia oletta ne teiden Kircona siselwienyet.
Jooel 3:6 Sihin te mös ne Juttain ia Jerusalemin Lapset myytte/ Grekille/ senpäle ette teiden pitenyt heite caucan saattaman heiden raioistans.
Jooel 3:7 Catzo/ mine tadhon heite yleshärette sijte Siasta/ iohonga te heite myynyet oletta/ ia tadhon teille site costa teiden pään päle.
Jooel 3:8 Ja tadhon iellensmyydhe teiden Poiat ia Tytteret/ Judan lastein cautta/ ne pite heite sijhen Rickahan Arabiahan/ ychten caucaisen Maan Canssan/ myymen/ Sille HERRA ombi site puhunut.
Jooel 3:9 Julghistacat neite (sanouat he) Pacanain seas/ Pyhitteket ydhen Sodhan/ ylesherätteket ne Wäkeuet/ edeskeuken ia ylesmengen caiki Sotawäki.
Jooel 3:10 Techket teiden Wannastan Miecat/ ia teiden Sirpisten keihet.
Jooel 3:11 Ja ioca Heico on/ se sanocan/ Mine wäkeue olen. Waulocat teiten/ ia tulkat tenne caiki Pacanat/

caiki ymberilde/ ia cootka teiten/ Sielle HERRAN pite sinun wäkeuetes alaspaiskaman.
Jooel 3:12 Ylesnoskat te Pacanat/ ia ylesmenget sijhen Josaphatin Laxon. Sille mine tadhon sielle istua/ ia caiki Pacanat domita/ caiki ymberilde.
Jooel 3:13 Paiskacat wicattella/ sille ette Elo ombi kypsi/ tulcat ia alasastucat/ Sille ne Persut ouat teudhet/ ia ne Persut ylitzecohuuat/ Sille heiden Pahudens on swri.
Jooel 3:14 Palio Canssa pite oleman ymberile iocapaicas/ sijnä Erilaxos. Sille HERRAN peiue ombi leszne/ sijnä Domion Laxos.
Jooel 3:15 Auringo ia Cw tuleuat pimiexi/ ia Tädhet peixouat heiden walkiudhens.
Jooel 3:16 Ja HERRAN pite Zionist kiliuman/ ia andapi Jerusalemist cwlla henen änens/ ette Taiuas ia maa pite wapiseman.
Jooel 3:17 Mutta HERRAN pite henen Canssans turuan oleman/ ia yxi Linna Israelin Lapsille. Ja teiden pite tundeman/ ette mine se HERRA teiden Jumalan/ Zionis minun pyhen Wooreni päle asun. Silloin pite Jerusalem Pyhexi tuleman/ ia eikengen mucalainen pide sillen henen lepitzens keumen.
Jooel 3:18 Samalla aialla/ pite ne Wooret makiata wina tiuckuman/ ia ne Cuckulat pite Rieska wotaman/ ia caiki Judan Oiat pite teunens wette oleman. Ja pite yxi Lädhe HERRAN honesta vloskeumen/ sen pite site wirtha Sittin wetyttemen.
Jooel 3:19 Waan Egyptin pitepi autiana oleman/ Ja Edom yxi synghie Erimaa/ sen wärydhen teden/ ioca Judan Lapsille tecty on/ ette he wighattoman weren heiden Maasans vloswoadhtanuet ouat.
Jooel 3:20 Mutta Judan pite ijancaikisesta asuttaman/ ia Jerusalem ijancaikisehen aican.
Jooel 3:21 Ja em mine tadho salli heiden Werens costottomaxi/ ia HERRAN pite asuman Zionis.

Joelin Prophetan Loppu.

Alcupuhe AMOS Prophetan päle.

AMOS quin hen oli Paimen ia Taloinmies/ ia ei Prophetan Poica/ ekist ia Jumalisil Ihmeel hen Prophetain wircan cutzuttijn/ Ninquin mös Pyhe Hengi tyhmist ia oppemattomist Calamiehist teki Apostolit/ Jotca Terueydhen sanoman coco mailmalle iulghistit/ ia ylenannoi nin monda ialo oppenuet Miehet/ iotca Israelin Waldakunnas olit.
Sille ne quin tyhmet ia heicot ouat mailman edes/ nijte Jumala vloswalitze ia racasta/ ette hen ne Wijsat häueisis.
Ja mös ette ne hylietyt ia ylencatzotut tesse Mailmas/ pidheis hyuen toiuon/ ia vskoisit site enemin Jumalan heiste murhen piteuen/ iota enemin he mailmassa ylencatzotan.
Nin Amos ychteitzen Tauan muidhen Prophetain cansa pite/ nimittein/ Ette hen Synnit nuctele/ manapi Parannoxehen/ ia wimein hen Christusen Waldakunnan/ lupauxen cansa/ sarnapi.
Ensin hen prophetera/ ninen Israelin Maan Lehimeisi Pacanoit wastan/ Sijtte ninen Kymmenen Sucukundain wastan/ ia sitelehin Judan Sucukunnan ia waldakunnan wastan.
Nin mös itze Templin wastan.
Waicka ei telle Sädhylle Rangastus sattunut/ waan ensin ne Israelitit ia Judan Sucukunda rangastettijn/ Ja sijtte ne Pacanat rangastettin.
Hosean ia Esaian aialla/ Amos sarnasi ninen samain synnein/ wicain/ ia Epeiumalutta/ eli falskia Pyhie wastan/ ninquin nekin.
Hen mös sijte Assirian Fangiuxest Ennusti.
Cadhesti tai Propheta Udhes Testamentis mainitan/ Ensin Act. vij. Cussa pyhe Stephanus henen siselwetä. Toisen kerdhan coska S. Jacobi sijne ensimeises Apostolein Neuuos henen siselwetä/ teste Wijmeiseste Luusta/ osottain site Christilist Wapadhutta/ Ettei Pacanat/ vdhes Testamentis ole welcapäädh Mosen Lain pitemen/ Ninquin ei itzeke Juttat olluet site ikenens pitenyet/ ia ei semmengin tainuet eli woinuet pite.
Quin mös P. Petari Act. xv. sarnapi.
Ja ette tai Amos oli Judan Sucukunnast syndynyt Tekoast/ ia Israelin valdakundaan läctenyt/ ninquin Mucalainen/ saarnaman/ Senteden sanotan/ ette se Pappi Amazia (iota hen vij Luussa nuchtele) on hende Corennalla cooliaxi lönyt.
On Ennustos wastan/ Juttain Lehinaburita/ sen Runingan Siriast/ Palestinan/ Tyrin/ Edom/ Ammon ia Moab/ iotca armottamast Jumalan Canssa waiuasit/ Jotca samalmoto piti mös Jumalalda taas woroin waiuattama'

armattomast. etc.

I. Lucu.

Aam 1:1 TEME ombi se/ quin Amos/ ioca Paimenen seas Thekoas oli/ nähnyt oli Israelin ylitze/ Usian Judan Kuningan aialla/ ia Jerobeamin sen Joan Poian Israelin Kuningan/ cachta wootta ennen Maan ieristösta.
Aam 1:2 Ja sanoi. HERRAN pite Zionista wingaiseman/ ia Jerusalemist hen andapi cwlla henen Änens/ Ette se Paimen wehmas/ nin surkiasti seisoman pite/ Ja Carmeli ylehelde poisquiuapi.
Aam 1:3 Nein sanopi HERRA/ * Colmen ia Nelien Damascin wicain teden/ em mine tadho hende sääste/ Senuoxi ette he Gilead raudhaisilla Harauoilla warstoit/
Aam 1:4 Waan mine tadhon lehette ydhen Tulen Hasaelin Honesen/ sen pite Benhadadin Pallasit ylessömen.
Aam 1:5 Ja tadhon ne Damascin Saluat ricko/ Ja tadhon vlosiuritta Asuuaiset sijte Auenin laxosta/ ynne sen cansa/ ioca Waltican pite/ sijte caunista Honesta/ Nin ette se Canssa Sirias pite Kir pein/ poiswietemen/ sanopi HERRA.
Aam 1:6 Nein sanopi HERRA/ Colmen ia Nelien Gasan wicain teden/ em mine tadho heite sääste/ Senuoxi/ ette he ouat ne Fangitut/ edhemme fangittanut/ ia Edomin maan heite poisaianuet/
Aam 1:7 Waan mine tadhon ydhen Tulen Gasan murijn lehette/ sen pite heiden Pallacins ylessömen.
Aam 1:8 Ja tadhon ne Asuiat Asodis/ ynne sen cansa/ ioca Waltican pite/ Ascalonist vlosiurittaman/ Ja minun käteni Akronin wastan käende/ nin ette huckuman pite/ mite nijste Philisterist wiele ylitze iänyt on/ sanopi HERRA Jumala.
Aam 1:9 Nein sanopi HERRA/ Colmen ia Nelien sen Zorrin Caupungin wicain teden/ em mine tadho hende sääste/ Senuoxi/ ette he ouat ne Fangit edhemme Edomin maan poisaianuet/ ia ei ole muistanuet nijnen Weliesten Lijton päle.
Aam 1:10 Waan mine tadhon ydhen Tulen Zorrin murijn lehette/ sen pite henen Pallacins ylessömen.
Aam 1:11 Nein sanopi HERRA/ Colmen ia Nelien Edomin wicain teden/ em mine tadho hende sääste/ Senuoxi/ ette hen on Weliens miecalla wainonut/ ia henen Lapsens hucuttanut/ ia aina on ollut henelle paha henen wihoillans/ ia alati henen hirmudhens prucanut/
Aam 1:12 Waan mine tadhon ydhen Tulen lehette/ Themanin pein/ sen pite ne Pallacit Basras ylessömen.
Aam 1:13 Nein sanopi HERRA/ Colmen ia Nelien Ammonin Lasten wicain teden/ em mine tadho heite sääste/ Senuoxi/ ette he ouat ne Wastoinoleuaiset Gileadis rickihacannuet/ ette he heiden Raians sen cautta leuitteisit.
Aam 1:14 Waan mine tadhon ydhen Tulen Rabban murin siselsytyttä/ sen pite henen Pallacins ylessömen/

Aam 1:15 quin parghutan sodhan aican/ ia quin se Twli tulepi/ Twlispään aicana. Nin pite sis heiden Kuningans/ ynne henen Pämiestens cansan/ fangittuna poiswietemen/ sanopi HERRA.

II. Lucu.

On yxi Ennustos Israelin ia Judan Waldakundain wastan/ Ette Jumala mös heite tactoi heiden syndeins teden witzata. Israelin Assyrein cautta. Mutta Judan NebucadNezarin cautta. Nemet heiden syndins olit. Ette heille oli Jumalan sana/ ia sen ylencatzoit/ ia wäret Opit seurasit. Olit he mös Ahnehet. Ne Kieuhet he alaspainoit. Ja heiden Oikiudhens he poissorsit. Hauriutta prucasit. Wärelle Otolla ia Corkorahalla he heite raskautit. Rahan ia Hywyden he waiuoin Irtaudhes ylenpaltisest haaskasit. Ja caikinaiset Jumalan Hyuetteghot he vnotit/ Quin nytkin/ site pahemin/ kylle tapactu. Senteden tulis meiden parannos aiallans tedhä/ Ennenquin Witzaus quin heilleki) sattuis.

Aam 2:1 Nein sanopi HERRA/ Colmen ia Nelien Moabin wicain teden/ em mine tadho sääste/ Senuoxi/ ette he ouat sen Edomin Kuningan Luudh tuhaaxi ylespoltaneet.
Aam 2:2 Waan mine tadhon ydhen Tulen Moabihin lehette sen pite ne Pallaci Kirioitthis ylessömen.
Aam 2:3 Ja Moab pite metelis cooleman/ parghus ia Pasuman hymines. Ja mine tadhon Domarin henelde poisiuritta/ ia caiki henen Pämiestens/ ynne henen cansans/ tappa/ sanopi HERRA.
Aam 2:4 NEin sanopi HERRA/ Colmen ia Nelien Judan wicain teden/ em mine tadho sääste/ Senuoxi/ ette he HERRAN Lain ylencatzouat/ ia euet henen Oikiuttans piteneet/ ia andauat heidens Walhel heitens wietelle/ ionga heiden Iseins ouat ielkinnoutaneet/
Aam 2:5 Waan mine tadhon ydhen Tulen Judahan lehette/ sen pite ne Pallacit Jerusalemis ylessömen.
Aam 2:6 Nein sanopi HERRA/ Colmen ia Nelien Israelin wicain teden/ em mine tadho sääste/ Senuoxi/ ette hen ne Wanhurskat Rahan teden/ ia ne Kieuhet/ kengein teden myynyet ouat. He ialghoillans ne Waiuaiset tallauat/ ia esteuet nijte Radholisia iocapaicas.
Aam 2:7 Poica ia Ise macauat ydhen Pican cansa/ iolla he minun Nimeni riuauat.
Aam 2:8 Ja iocaitzen Altarin tyge he rundauat ninen pantti waattein päle/ ia Wina iouat heiden Epeiumaltens Honesa/ Sacko rahasta.
Aam 2:9 Nyt mine quitengin olen sen Amorein heiden edestens poiscadhottanut/ ionga corkius oli ninquin Cedrein/ ia oli nin wäkeue quin Tammet ouat/ Ja mine turmelin ylhelde henen hedelmens/ Ja henen Jurens alhalda.
Aam 2:10 Minepe se olen/ ioca teite Egiptin maalda vloswein/ ia iodhatin teite Coruesa Neliekymmende

aiastaica/ ette te sen Amorein maan omistaisitte.
Aam 2:11 Ja olen teiden Lapsistan Prophetat ylesherettenyt/ ia teiden Noricaisist Nazareit/ Eikö se nin ole/ te Israelin Lapset/ sanopi HERRA?
Aam 2:12 Mutta te annoitta nijlle Nazareille wina iodha/ ia Prophetille te haastoit/ sanoden/ ei teiden pidhe propheteraman.
Aam 2:13 Catzo/ Mine tadhon teiden seasan ydhen kitinen tedhä/ ninquin iocu Ratas/ Lychteit teunens/ kitise.
Aam 2:14 Ette se quin nopia on/ ei pidhe poispäsemen/ eike se Wäkeue miteken woiman/ eike se wrholinen pidhe Hengens woiman wapacta.
Aam 2:15 Ja ne Joutzimiehet ei pidhe seisoman/ Ja ioca on nopia ioxeman/ ei pidhe poispäsemen. Ja iotca ratzastauat/ ei pidhe Hengens wapactaman.
Aam 2:16 Ja ioca ninen Wäkeuiten seas/ se caikein miehulinen on/ sen pite alasti poispakeneman/ sille aialla/ sanopi HERRA.

III. Lucu.

On yxi Manaus. Ettei me Jumalata/ henen Prophetisans/ ioca hen Hyuie lupa/ eli paha käke/ ylencatzoisi.
Sille eipe hene' Sana's hucka' iulghisteta.
Ja ehke Israelin Canssa Assyriahan pidheis poiswietemen/
Nin Jumala quitengin ydhen Joukoisen. Jotca site wähe Christusen Lauma/ merkitze.

Aam 3:1 CWIcat mite HERRA teille puhupi/ te Israelin Lapset/ nimitein/ caikein ninen Perikundain/ iotca mine Egiptin maalda vloswienyt olen/ ia sanoin.
Aam 3:2 Caikista Sucukunnista Maan päle/ olen mine teite ainoastans corianut/ Senteden mine mös tadhon teite etziskelle/ caikissa teiden Pahoisteghoisanne.
Aam 3:3 Maltauatko caxi ynne waelda/ ellei he ychteleiset keskens ole.
Aam 3:4 * Kiliuco Jalopeura metzäs/ coska ei henelle Roca ole? Parcuko mös Jalopeuran penicka henen Lolastans/ ellei hen iotakin saanut ole?
Aam 3:5 Langeneko iocu Lindu Paulahan maan päle/ cussa ei ycten Linduri ole? Ylesottaneko hen Paulans maasta/ ioca ei wiele miteken käsittenyt ole?
Aam 3:6 Soittaneko iocu Basunata Caupungis/ ia ei Canssa hemmestu? Eli ongo mös iotaki Paha Caupungis/ iota ei HERRA tee?

Aam 3:7 Sille HERRA Jumala miteken tee/ ellei hen ilmoita henen Salautans/ henen Palvelioillens Prophetis.
Aam 3:8 Jalopeura kiliupi/ cuca ei pelkeis? HERRA Jumala puhupi/ cuca ei propheterais?
Aam 3:9 Julghistacat nijsse Pallacis/ iotca Asdodis ouat/ ia nijsse Pallacis Egypti maalla/ ia sanocat. Cootka teiten ninen Samarian wortein päle/ ia catzocat/ quinga swri Wärys ia Pelghonparku sielle on.
Aam 3:10 Euet he ychten Oikiutta tottele/ sanopi HERRA/ waan wäkiualta ia wahingo toinen toistans noutauat heiden Honeisans.
Aam 3:11 Senteden sanopi HERRA Jumala/ Teme Maa ymberijns scantzatan/ ia alaspaiska sinua sinun wallastas/ ia sinun Hones raatele.
Aam 3:12 Nein sanopi HERRA. Quin Paimen pelastapi Jalopeuran suusta caxi Reitte/ eli coruan Rouskon/ ninikenens pite Israelin Lapset vlostemmatuxi tuleman/ iotca Samarias asuuat/ ia piteuet Culmas ydhen Wooten/ ia Damascos ydhen Sengyn.
Aam 3:13 Cwlcat ia todhistacat Jacobin Hone/ sanopi HERRA Jumala Zebaoth.
Aam 3:14 Sille sinä aicana/ iona mine Israelin synnit etziskelen/ nin mine tadhon ne Altarit Bethelis etziskelle/ ia sen Altarin culmat poistaitta/ ette heiden pite mahan langeman.
Aam 3:15 Ja tadhon seke Taluihonen ia Suuihonen lödhe/ ia ne Norsanluidhen Honet pite huckuman/ ia monet Honet pite häuiemen sanopi HERRA.

IV. Lucu.

On Ennustos tuleuaisist Onnetuxist ia Rangastoxist/ quin on/ Nelest/ Poudhast/ Hallast/ Rutost/ Pellon wrast ia waarast/ Sodhast ia muista sencaltaisist/ Joilla Jumala/ ninquin keskyleisillens/ meite Parannoxeen cutzu ia wetä.
Ja wiele hen couimin käke/ ellei me carta/ Ja wimein/ ninquin Sodoman ia Gomorrhan cadottapi ne Jumalattomat.

Aam 4:1 CWlcat täte sana/ te lihauat Lehmet/ iotca Samarian Woren päle oletta/ ia nijlle Kieuhille wärytte teet/ ia murennat sen waiuaisen/ ia sanotta teiden HERRALLEN/ Tooxi tenne/ anna meiden iodha.
Aam 4:2 Se HERRA Jumala ombi pyhydhens cautta wannonut. Catzo/ sen aian pite teiden ylitzen tuleman ette te Corendain päle/ ia teiden Jelkintuleuaiset Calaincattilais pite poiswietemen/
Aam 4:3 ia Auckoin cautta vlosmeneme'/ cuki itze edestens/ Ja Harmonin cautta poisheitetuxi tulla/ sanopi HERRA.
Aam 4:4 Ja/ tulcat tenne Bethelin/ ia prucakat/ syndie/ ia Gilgalin tyge/ ette te syndie liseisitte/ Ja edestocat

Amulla teiden wffrina/ ia teiden Tijundinne colmandena peiuene/
Aam 4:5 ia suitzuttacat Hapatoxest kijtoswffrixi/ Ja sarnacat wapaEdhon wffrist/ ia site tietteuexi tehket. Sille ninpe te sen kernasta pidhette/ te Israelin Lapset/ sanopi HERRA Jumala.
Aam 4:6 * 1. Senteden mine mös olen caikis Caupungis teille ioutilat Hambaat andanut/ ia Leiuen pwttumisen iocaitzis teiden paicois/ Ja eipe te sijtteken kiendenyet teiten minun tykeni/ sanopi HERRA.
Aam 4:7 Olen mös mine teilde Saten poispitenyt/ quin wiele colme Cwcautta olit Elonaicahan asti/ Ja mine annoin sata sen ydhen Caupngin päle/ ia toisen Caupungin päle/ en andanut sata. Yxi peldo satanuexi tuli/ ia se toinen Peldo/ ioca ei tullut satanuexi/ poisquiuettui.
Aam 4:8 * Ja menit caxi eli colmet Caupungit/ ydhen Caupungin tyge/ ette he saisit wette ioodha/ ia euet sanuet heiden taruetans/ Ja eipe te sijttekin kiendenyet teiten minun tykeni/ sanopi HERRA.
Aam 4:9 Mine rangaitzin teite Poudhalla ia Lemulla/ Nin ylessöit Rohomadhot caiki mite teiden Lustitarhas/ Winatarhas/ teiden Ficunapuis ia Oliupuis casuoi. Eipe te sijtteke' kiendenyet teiten minun tykeni/ sanopi HERRA.
Aam 4:10 Mine lehetin Ruttotaudhin teiden secan/ Ninquin Egyptijn. Ja mine tapoin Miecalla teiden nooret Miehet/ ia annoin teiden Hewoisten fangina poiswiedhä. * Ja mine annoin teiden Scantzein haisun teiden Sieramihinne siselmenne. Eipe te sijtteken kiendenyet teiten minun tykeni/ sanopi HERRA.
Aam 4:11 Mine cukistin ylesalaisin mutamat teiste/ Ninquin Jumala cukisti Sodoman ia Gomorrhan cukisti/ Ette te olitta ninquin Kekäle tulesta poissiualtu. Eipe te sijtteken kiendenyet teiten minun tykeni/ sanopi HERRA.
Aam 4:12 Senteden mine tadhon nein sinullen tedhä Israel. * Ette mine sis iuri nein tadhon sinullen tedhä/ Nin walmista sinuas Israel sinun Jumalas cochtahan.
Aam 4:13 Sille catzo/ Hempe se on/ ioca ne Woret on tehnyt/ Ja loonut on Twlen/ Ja ilmoitta Inhimisille/ mite henen pite puhuman. Hänpe Amuruskon ia Pimeydhen tekepi/ Ja hen keupi Maan corkiuxen päle/ Henen Nimens on/ HERRA Jumala Zebaoth.

V. Lucu.

On yxi Ennustos Israelin waldakunda wastan/ Ette sen piti Assyrist poiswietemen.
Ensin hen parannoxeen manapi/ ette he sijnä Paicas/ cussa Jumala sääsi Palueluxens/ piti hende palueldama'/ ia ei mualla Epeiumalutta prucaman Ja wchkapi/ Ette cussa ne Kieuhet/ Ahneudhen cautta/ raskautetaan/ ia vlosimeteen/ Eipe sielle pidhe Onni eli Terueys ensingen olema'.
Waan sula Jumalan wiha ia rangastos. etc.

Aam 5:1 CWlcat te Israelin Honesta/ näite sanoia/ Sille minun teuty temen Walitosweisun teiden ylitzen nosta.
Aam 5:2 Se Neitzy Israel on langenut/ nin ettei hen iellens woi ylesnosta/ Hen on mahan cukistettu/ ia eikengen hende ylesauta.
Aam 5:3 Sille nein sanopi HERRA Jumala/ Se Caupungi iosta Tuhatta vloskeuuet/ pite waiuoin Sata ylitziemen/ Ja custa Sata vloskeuuet/ pite waiuoin Kymmenen ylitziemen/ Israelin Honesa.
Aam 5:4 Senteden sanopi HERRA Israelin Honellen/ Etziket minua/ nin teiden pite elemen/
Aam 5:5 Elket Bethel etzicö/ ia elket tulco Gilgalin pein/ ia elket mengö BerSeban pein. Sille Gilgalin pite fangittuna poiswietemen/ ia Bethelin pite tyhiexi tuleman.
Aam 5:6 Etziket HERRA/ nin teiden pite elemen/ Ettei Tuli Josephin Honehesen sytyteteisi/ ioca culuttapi/ ia eikengen sammutais site Bethelis.
Aam 5:7 Te käennet Oikiudhen Coirohoxi/ ia Wanhurscaudhen te mahan cukistat.
Aam 5:8 Hen tekepi Otauan ia Idhäntedhen/ Joca pimeydhest amun/ Ja peiuest/ pimien öen tekepi. Joca Wedhen meres cutzupi/ ia vloskaata ne Maan pirin päle/ henen njmens on HERRA.
Aam 5:9 Joca sen wäkeuen ylitze ydhen Raateluxen asettapi/ ia ette se Raatelia kechta ydhen wahuan Caupungin pälecarghata.
Aam 5:10 Mutta he wihauat hende/ ioca heite iulkisesta nuchtele/ Ja site he Cauhistauat/ ioca oikiata opetta.
Aam 5:11 Senteden ette te sen Kieuhen sordhatte/ Ja otatta Jyuet henelde swris Coormis/ Nin ei teiden pite nijsse Honeisse asuman/ iotca te vloshacatuist kiuiste rakendanuet oletta. Ja ei teden pide site wina ioman/ iota te nijsse caunis Winatarhois istuttanuet oletta.
Aam 5:12 Sille mine tiedhen teiden ylitzekeumisen/ iotca palio on/ Ja teiden Syndien/ iotca wäkeuet ouat/ quinga te adhistat ne Wanhurskat/ ia Lahiat otatte/ Ja ne waiuaiset Domion edhes sordhatte.
Aam 5:13 Senteden teuty sen caualan/ sille aialla/ waickeneman/ Sille se on yxi paha aica.
Aam 5:14 Etziket site hyue ia ei site paha/ senpäle ette te madhaisit ele/ Nin se HERRA Jumala Zebaoth teiden cansan onopi/ quin te kerskatta.
Aam 5:15 Wihacat site paha ia racastacat site Hyue/ Ja asettacat Oikiutta Portissa/ nin se HERRA Jumala Zebaoth ombi Armolinen Josephin Techteille.
Aam 5:16 Senteden sanopi se HERRA Jumala Zebaoth/ se waldias/ Jocaitzes Gatuissa pite Weparcu oleman/ ia iocaitzes cuias sanotan/ We/ we. Ja se Peldomies cutzutan murehen tyge/ ia weparcuman/ ioca idke taita/
Aam 5:17 Nin mös iocaitzes winatarhas pite weparcu oleman/ Sille mine tadhon sinun cauttas waelda/

sanopi HERRA.
Aam 5:18 We nijlle/ iotca HERRAN peiuen pyteuet/ Sille mitewarten hen teille/ quin HERRAN peiue pimeys ombi/ ia ei walkius?
Aam 5:19 ninquin iocu Jalopeura pakenis/ ia coctais Carhun/ ia quin iocu tulis iongun Honen sisel/ ia kätens Seinen pein callistais/ ia Kärmehelde pisteteisijn.
Aam 5:20 Sille se HERRAN peiue pite tosin pimien ia ei walkian oleman/ synghien ia ei sekehen.
Aam 5:21 Mine wihan teiden Juhlapeiuenne/ ia ylencatzon heite/ ia en malta kärsie teiden Suitzwffrain/ teiden Cocouxissan.
Aam 5:22 Ja waicka te minulle wffraisit Poltwffri ia Rocawffri/ em mine quitengan nijte otolisexi ota/ enge catzo teiden lihauan Kijtoswffrin pein.
Aam 5:23 Poiswie minusta sinun Wirtes iyriät/ Sille eipe mine woi sinun Psaltarinleikies cwlla.
Aam 5:24 Mutta Oikiudhen pite ninquin Wedhen iulghistettaman/ ia Wahurskaus ninquin wäkeue wirta.
Aam 5:25 Olettaco te Israelin Honesta minulle Teuraswffri ia Rocawffri/ nelienne Kymmenne wootena/ corues wffranuet? ia hyuesti?
Aam 5:26 Te cannoitta ne teiden Molochin Maiat/ ia teiden Epeiumalten Cuuia/ ia sen teiden Jumaloitten Tedhän/ iotca te itze teillene tehnyet olitta.
Aam 5:27 Nin mine tadhon teite sis teste anda edhembene Damascon poiswiedhe/ sanopi se HERRA Jumala/ ioca Zebaoth cutzutan.

VI. Lucu.

Taas hen hartaasti Ennustapi Israelin Waldakunnan wastan. Sille iota lehemin Onnettomus ioutu/ site irttamax ia pahemaxi he tuleuat. Quin nytkin tapactu/ iota enemin Sarnatan/ site ylpiemexi Inhimiset ioutuuat/ Ette he waiuoin Coreuns/ Häcumans/ Ahnens/ walhens/ etc. hakeuat ia noutauat. Sihenasti ette Rangastos heite hauaitzemata käsitte.

Aam 6:1 WE nijlle Coreille Zionis/ ia nijlle/ iotca heitens sen Samarian woren päle loottauat/ iotca heitens caikein parahimmat caikessa Mailmassa/ ia hallitzeuat/ quin he tactouat/ Israelin Honesa.
Aam 6:2 Menget * Calneen ia catzocat/ ia sielde menget sihen swren Caupungijn Hemath/ ia alaskeuket sihen Philisterein Gathin pein/ iotca ouat paramat Waldakunnat olluet/ quin nämet/ ia heiden Raioins swremat/ quin teiden Raianna/
Aam 6:3 Quitengin he poiskarcotin/ coska heiden paha hetkens tuli. Ja te hallitzet wäkiuallalla/

Aam 6:4 ia sille wälille te macat Nursanluidhen Sengys/ ia cariastat teiden Tepetin päle. Te sööt ne parahimmat Laumast/ ia ne sötetut Wasicat carian seast.
Aam 6:5 Ja leikitzet Psaltarin päle/ ia ticterat teille Weisut/ ninquin Dauitki/
Aam 6:6 Ja winan Malioista iootta/ ia woitelet teiten Balsamilla. Ja ette te miten sure Josephin wahingon ylitze.
Aam 6:7 Senteden pite heiden nyt ninen edelkeumen/ iotca fangittuna poiswiedhen/ Ja ninen Pramarein rundaus pite poislackaman.
Aam 6:8 Sille HERRA ombi wannonut Sieluns cautta/ sanopi se HERRA Jumala Zebaoth/ Mine närkestyn site Jacobin Coreutta/ ia wihan henen Pallacins/ ia tadhon sen Caupungin ylenanda/ ia caiki mitke henes on.
Aam 6:9 Ja/ waicka wiele kymmene' Mieste ydhes Hones ylitzieisit/ pite heiden quitengin cooleman/
Aam 6:10 Ette cuki henen Setäns ia Enons ottais/ vloswiedhexens ne Luudh Honeesta/ ia sanoman nijlle/ iotca sen Honen Camaris ouat/ Wielekö sielle äni on? ia sen pite wastaman. He ouat caiki matkasans. Ja sanoman pite. Ole wait/ Sille euet he tactoneet ette HERRAN Nimen päle pidheis muistettaman.
Aam 6:11 Sille catzo/ HERRA ombi keskenyt/ Ette ne swret Honet pite lötemen aucoxi/ ia ne pienet Honet ette he Raghot saisit.
Aam 6:12 Cuca taita Orichten cansa samota/ Eli Härkein cansa Callion päle kyndä? Sille te mwttelet Oikiudhen Sapexi/ ia sen Wanhurskaudhen Hedelmen Coirohoxi/
Aam 6:13 Ja turuat iuri turhan asian päle/ ia sanotta. Eikö me kylle woipat ia wäkeuet ole?
Aam 6:14 Senteden catzo/ Mine tadhon ydhen Canssan teiden Israelin Honesta/ ylesherette/ sanopi HERRA Jumala Zebaoth/ ioca teite adhistaman pite sijte Paicast/ quin Hemathin pein mennehen/ haman * Halapaijun Oiahan asti.

VII. Lucu.

Tesse ouat Colme Näghöt/ ioilla hen Canssat Parannoxeen mana/ Waan quin ei se miten auta/ nin hen laske Mucalaiset heiden Mans mittaman/ iacaman ia omistaman. Tesse mös merkiten/ ette Prophetan waiua ia sarnan palca/ oli sula pilca ia ylencatze/ Ja hen mös Capina' Nostaiaxi soimattijn Waan ei hen senuoxi nuctelemast ia sarnamast lacanut.

Aam 7:1 NEin osotti minulle HERRA Jumala ydhen Näghyn/ Ja catzo/ yxi seisoi ioca Rohomadhot teki/ iuri silloin quin Oras vlosputkachta/ sijttequin Kuningas oli andanut Lambahans keritä.

Aam 7:2 Quin he nyt tadhoit ne Wiheriet coconans ylessödhe maan pälde/ sanoin mine. Ah HERRA Jumala ole armolinen/ Cuca tacto Jacobin taas ylesautta? Sille hen tosin on sangen Hoono.
Aam 7:3 Nin HERRA site catuij/ Ja sanoi. Ei sen pidhe tapactuman.
Aam 7:4 HERRA Jumala osotti minulle ydhen Näghyn/ Ja catzo/ HERRA Jumala cutzui Tulen/ sen cansa rangaitzeman/ ia piti swren syueydhen ylessömen/ ia io poissöi paran polen matkans.
Aam 7:5 Nin mine sanoin/ Ah HERRA Jumala/ lacka/ cuca tacto Jacobin taas ylessautta? Sille hen tosin on sangen Hoono.
Aam 7:6 Nin HERRA mös site catuij. Ja HERRA Jumala sanoi. Ei sengen pidhe tapactuman.
Aam 7:7 Mutta hen osotti minulle temen Näghyn/ Ja catzo/ HERRA seisoi ydhen Mwrin päle/ ioca Loodhinnooralla mitattu oli/ ia hen pithi sen Mittanooran Kädhesens.
Aam 7:8 Ja HERRA sanoi minulle. Mites näet Amos? Mine sanoin. Ydhen Mittanooran. Nin sanoi HERRA minulle. Catzo/ Mine tadhon ydhen Mittanooran wetä keskel minun Canssani Israelin cautta/ ia ei sillen hende ylitzecatzo.
Aam 7:9 Waan ne Isaachin Hijdhet pite autiaxi tuleman/ ia ne Israelin Kircot pite häuitetuxi tuleman/ Ja mine tadhon Miecan cans ylesnosta Jerobeam Honen ylitze.
Aam 7:10 Nin lehetti se Pappi Bethelis/ Amazias/ sen Israelin Kuningan Jerobeamin tyge/ sanoden. Se Amos tekepi ydhen Capinan/ sinua wastan/ Israelin Honesa/ eipe itze Maa woi henen Sanoians kersie.
Aam 7:11 Sille nein Amos sanopi. Jerobeam teuty Miecan cautta coolla/ Ja Israelin pite henen Maastans/ Fangittuna poiswietemen.
Aam 7:12 Ja Amazia sanoi Amosel. Sine Näkiä/ mene pois/ ia pakene Judan maalle/ ia eläte sielle sinuas/ ia prophetera sielle.
Aam 7:13 Ja ele Bethelis sillen prophetera. Sille se on Kuningan Kirco/ ia Waldakunnan Hone.
Aam 7:14 Amos wastasi/ ia sanoi Amazial/ Eipe mine Propheta ole/ eike iongun Prophetan poica/ Waan mine olen Lehmeinpaimen/ ia Willificunain hakia.
Aam 7:15 Mutta HERRA poisotti minun Cariasta/ ia sanoi minulle. Mene/ ia Prophetizera minun Canssan/ Israelin wastan. Nin cwle sis sen HERRAN Sana.
Aam 7:16 Sine sanot/ Ele Prophetizera Israelin wastan/ ia ele puhu Isaachin Honen wastan.
Aam 7:17 Senteden sanopi HERRA nein. Sinun Emendes pite Caupungis raiskatuxi tuleman/ ia sinun Poicas ia Tytteres pite Miecan lepitze langeman/ Ja sinun Peldos pite Noralla mitattaman/ Mutta sinun pite ydhes saastaises maas cooleman/ Ja Israelin pite henen Maastans poisaiettaman.

VIII. Lucu.

On Ennustos ia Rangastus ninen Rickain Ahneuxest/ iotca nijte Rieuhie raskauttauat/ Jyuein hinnan corghottauat/ Mitat ia wacat wähendeuet/ Ja waacat/ Pundarit/ wichtit ynne waaruin cansa/ wärytteuet. Quin nytkin/ site pahembi/ ylenpalio prucatan. Joinenga teden Jumala coco Makunnan rangaitze ia witzapi/ ei waiuoin Sodhalla ia Nelelle/ waan mös henen oman Sanans ia caiken Lohutoxen poisottamisen cansa/ iota he ylencatzouat. Neite tulis meille Speilin ia Esicuuan pite/ Ettei meilleke sencaltaista sattuis.

Aam 8:1 HERRA Jumala osotti minulle ydhen Nägyn/ Ja catzo/ sielle seisoi yxi Corghi Suuitulost.
Aam 8:2 Ja hen sanoi. Mites näet Amos? Nin mine wastasin/ Ydhen Corghin Suuitulost. Nin sanoi HERRA minulle. Loppu on tullut minun ca'ssani Israelin ylitze/ Em mine tado he'de sille' ylitzecatzoa.
Aam 8:3 Ja ne Weisut Templeis pite sinä peiuene Idkuxi kiendymen/ sanopi HERRA. Monet Coolluet Rumihit pite monissa paicoissa macaman/ iotca sala poiswiedheen.
Aam 8:4 Cwlcat tete/ te iotca ne Kieuhet sordhatta/ ia ne Waiuaiset Makunnas häuitete/
Aam 8:5 ia sanotta. Coska tacto se Usicu loppua/ ette me Jyuie saisim myydhe/ Ja se Sabbathi/ ette me madhaisin Ohra caupata ia Spannin wäheneisin/ ia Hinnan corghotaisim/ ia ne Waacat wärytteisim?
Aam 8:6 Senpäle ette me saisim ne Kieuhet Rahallam/ ia ne Hätennyet Kengein edest/ meiden haltuna/ ia Acanat Jyuein edest myisim.
Aam 8:7 HERRA on wannonut Jacobin Honen Coreutta wastan/ Mite maxa/ ios minun pite sencaltaisi heiden Töitens vnochtaman?
Aam 8:8 Eikö Maan pidheis semmodhoisen Asiain teden wapiseman/ ia caiki sisel Asuuaiset murechtiman? Ja sen pite coconans/ ninquin ydhen Wedhen/ ylitze ioxeman ia poiswietemen ia ylitzepeitetuxi tuleman/ Ninquin se Wirta Egiptis tekepi.
Aam 8:9 Sille aialla sanopi HERRA Jumala/ tadhon mine Auringon Polipeiuest alaslaskia/ ia Man kircalla peiuelle pimittemen/
Aam 8:10 Mine tadhon teiden Juhlapeiuet murhexi/ ia caiki teiden Weisut weparcuhun käte/ Ja mine tadhon anda Sekin iocaitzen Lanten päle tulla/ Ja caiki Päädh paliaxi tedhä/ Ja tadhon heille ydhen Murhen saatta/ Ninquin iocu ainota Poica murechti/ ia heiden pite ydhen surkian Lopun saaman.
Aam 8:11 Catzo/ ne peiuet tuleuat sanopi HERRA Jumala ette minun pite ydhen Nelen maan päle lehettemen. Ei Nelen leiuen perest/ eli Janon Wedhen ielkin/ Waan HERRAN Sanan cwlemisen ielkin.
Aam 8:12 Nin ette heiden pite ymberinsioxeman ydhest Merest/ nin toisehen/ Pohiast nin Iteen pein/ etziskellen HERRAN Sana/ ia ei quitengan pidhe leutemen.

Aam 8:13 Sinä peiuene pite caunit Neitzyet ia Noricaiset nändymen Janosta/
Aam 8:14 iotca nyt wannouat Samarian Kirouxen cautta. Ja sanouat/ Nin totta quin sinun Jumalas Danis elepi/ Nin totta quin sinun Jumalas Bersebas elepi/ Sille heiden pite nin langeman/ ettei heiden pidhe woiman iellensylesnouseman.

IX. Lucu.

Taas hen Ahneutta wastan sarnapi/ Jota meiden mös tulis mielehen otta/ ia meiten parata/ Ellei me sama Rangastost/ quin Israelki/ kersi/ Nimittein/ ette se Assirian Kuningas/ ychte Osa Canssast hirmulisest tapoi/ ia toista Osa hen fangittuna poiswei. Sitelehin hen Christusen Waldakunnast sarnapi. etc.

Aam 9:1 MIne näin HERRAN Altarin päle seisouan/ Ja hen sanoi. Löö Pichtipielen päle/ nin ette Ouenpuudh wärisisit. Sille heiden Ahneudhens pite tuleman heiden caikein Pääns päle. Ja tadhon heiden Jelkintuleuaistens Miecalla tappa/ ettei kengen pidhe pakeneman/ eike iocu pidhe sijte poispäsemen.
Aam 9:2 Ja waicka he heitens hamaan Heluetijn caiuaisit/ nin minun Käteni pite quitengin heite sielde hakeman. Ja ios ylesastuisit Taiuahasen/ nin mine tadhon heite quitengin alassööste.
Aam 9:3 Ja ios he heitens lymyisit ylhelle sen Carmelin päle/ nin mine tadhon heite sielde ylesetzie ia poistemman heite. Ja ios he heitens minun Casuoni edest werhoisit Meren sywydhes/ nin mine tadhon Kermelle käske/ ioca heite sielle pistemen pite.
Aam 9:4 Ja ios he heiden Wiholistens edes Fangina käuisit/ nin mine quitengin tadhon Miecalle keske/ ette se heite sielle tappais. Sille mine tadhon minun Silmeni heiden ylitzens pite pahudhexi ia en Hywydhexi.
Aam 9:5 Sille se HERRA Jumala Zebaoth sencaltainen on/ quin hen ydhen Maan rupepi/ nin se sulapi/ ette caiki sisel asuuaiset idkemen pite/ ette sen pite caiken heiden ylitzens ioxeman ninquin Wedhen/ ia se waiotetahan/ ninquin se Wirta Egiptis tekepi.
Aam 9:6 Henpä se on/ ioca Salins Taiuaseen rakenda/ ia henen Maians perustapi maan päle. Hen cutzupi Wedhen meresse/ ia wodhatta sen maan päle/ HERRA henen Nimens on.
Aam 9:7 Eikö te Israelin Lapset minulle nin oletta quin ne Ethiopit/ sanopi HERRA? Eikö mine Israelin Egyptista vloswienyt/ ia ne philisterit vlos Caphthorist/ ia ne Syrit vlos Kirrist?
Aam 9:8 Catzo/ ne HERRAN Jumalan Silmet näkeuet ydhen syndisen Waldakundan päle/ Nin ette mine sen Maan pirin pälde iuri poiskadhotan/ Waicka em mine site Jacobin Honet ratki poiskadhotta tadho/ sanopi HERRA/
Aam 9:9 Sille catzo mine tadhon keskie/ ia sen Israelin Honen caikein Pacanain seas/ anda seulotta/ Ninquin

ydhel Seulal seulotahan/ ia ne Jyuet ei pidhe maan päle langeman.
Aam 9:10 Caiki Syndiset minun Canssasani pite Miecalla cooletettaman/ iotca sanouat/ Eipe se Onnettomus nin leszne ole/ eike meille cochta.
Aam 9:11 Sille aialla/ Mine tadhon sen caatunehen Dauidin Maian taas ylesrakenda/ ia tadhon henen Reiens paicata/ ia mite poisseriettu on/ iellensylesoienda/ ia tadhon heite raketa/ ninquin se entises aias ollut on
Aam 9:12 Senpäle ette heiden pite nautitzeman ne Edomin Techteet/ ia ne Techteet caikein Pacanain seas/ Joinenga ylitze minun Nimeni pite sarnattaman/ sanopi se HERRA/ ioca neite tekepi.
Aam 9:13 Catzo/ Se * aica tulepi/ sano HERRA/ Ette tasan pite kynnettemen ia nijtettemen/ Ja tasan pite wina pusertaman ia kyluettemen Ja Woret pite makiat Wina tiuckuman/ Ja caiki Mäet pite hedelmeliset oleman.
Aam 9:14 Sille mine tadhon minun Canssan Israelin Fangiuxen kiende/ ette heiden pite ne Autiat Caupungit rakendaman ia asuman. Winatarhat istuttaman/ ia sijte wina ioman/ Pwtarhat tekemen/ ia Hedelme sijte sömen.
Aam 9:15 Sille mine tadhon heite heiden Maans sisel istutta/ nin ettei se sillen pidhe heiden Maastans vlosiuritetut oleman/ Jonga mine heille andanut olen/ sanopi HERRA sinun Jumalas.

Amosen Prophetan Loppu

Obadian Prophetan päle.

Alcupuhe.
OBadia tulkitan HERRAN Palueliaxi/ ioca lwllan Ahabin ia Jezabelin aicana olluexi/ ioca ketki Sata Prophetat Coopasa.
1. Reg. 17. Mutomat lwleuat henen olluexi Edomeast yxi Proselijti/ Ette henen Näkyns ninen Edomeiten wastan erinens Ennustettu on/ Silloin quin se Babilonian Fangius tapactui.
Sille hen lohuttapi sen Judan Canssan/ ette henen pite Zionin iellenstuleman.
Ja on tieteminen ette sille Esijsel Isaachil oli caxi Poica/ Joista toinen cutzuttin nyt Esau/ nyt Seir/ nyt Edom/ iosta se Edumeerin makunda Idumea Grekixi cutzutan/ Lounan polen Judeast macaua/ kylle wäkeue ette henelle oli änemin quin caxikymmende/ muratut corkeis woreis/ Päcaupungit ioinenga Pää oli Theman.
Mutta toinen Poica oli Jacob/ ioca mös Israel.
Cutzutan/ iosta Israelitit/ iotca Judeas/ cussa Jerusalem oli/ asuit.
Joca nyt Jerusolima/ nyt Dauidin Hone/ nyt Jacobin Hone/ nyt Josephin Hone/ nyt Judan Hone/ nyt se Zionin Worexi cutzutan.
Waan molemat makunnat ouat mäkiset ia kiuiset.
Ja quin se Esau/ weliens Jacobi wihasi/ ette Hen ennettein henelde poissiualsi sen Esicoisen hyuestisiugnauxen/ nin coco henen Jelkintuleuaisens/ wihasit ia palio paha teit/ custa he sait/ Jacobin Jelkintuleuaisille/ se on/ Israelitille/ ia olit aina heiden Wiholisillens auuliset/ heite wainoman/ sortaman/ fangitta/ pilcata ia häuitte/ Nin ette he pidhit Israelitein sordhost/ fangiuxest/ waiuast ia Radholisudhest swriman ilon ia riemun.
Teme sis Canssa on Antichristin iouckon ia falskein weliein esicuua/ iotca achkeroitzeuat aina ia iocapaicas Jumalan Canssa wahingoitta.
Ninquin enimest caiki Prophetat nucteleuat ia laittauat ne Edomitit sencaltaisen iulman Pahuden teden.
Ninquin mös se cxxxvij. Psalmi heiste walitta.
Ette nyt se ylitze mären mielen caruahutta/ quin ne Radholiset ia Murheliset (ioinenga tulis lohutetta) heiden waiuans ia surkiudhens ylitze/ pilcatan/ nauretan eikistellen/ ia pidhetellen/ Josta se Usko Jumalan tyge ydhen swren wäkeuen Kiusauxen kersipi/ ia Epeuskohon ia Epelyxehen wäkeuesti wetäpi.
Nin asettapi Jumala tesse ydhen erinomaisen Prophetan/ sencaltaisten tuijmain Pilcuriten ia Kiusaiadhen

wastan/ ia lohuttapi ne Murheliset/ ia wahuista heiden Uskons/ käkeuxel ia nuctella/ sen caltaisten iulmain Edomitein/ se on/ ninen Radholistein wastan/ ia lupauxel tuleuaisest Auust ia wapatuxest.
Ja se tosin on sangen tarpelinen Lohutos ia yxi hyue Obadia/ semotoises Onnettuxes.
Lopusa hen prophetera lyhysille sanoilla Christusen Waldakunnast/ ette sen pite/ ei waiuoin Jerusalemis/ Mutta caikis Canssoisa oleman/ quin hen sanopi HERRAN pite Waldakunnan oleman.
Tesse Prophetas/ Nämet Päcappalet ouat.
J. Christusen wiholistein Cumpanit mös Jumalalda rangaistan.
Ij. Ne Jumalattomat rangaistetaan Jumalattomiten cautta/ ia sillens Jumala heite sihen prucapi.
Iij. Christusen Waldakunda ombi ijancaikinen.
Iiij. Ne Jumalattomat vskaltauat Linnains ia Kiuimurins päle/ Sotawäens/ Wallans/ Rickaudhens/ Wijsaudhens/ Mucalaisten auttamisen/ ia Sota Asetten hangitoxen päle. >etc.
V. Se witza/ ionga Jumala rangastoxesans prucasi/ wimein Tulehen heitetehen.
Vj. Waicka Seurakunda on caiken Iens/ monella modholla waiuattu/ quitengin Jumala sen ylesrakenda/ wirghotta/ ia wahuista.

Obadja 1:1 TEME ombi Obadian Näky. Nein sanoi HERRA Jumala Edomist. Me olema HERRALDA cwlluet/ Ette yxi Lehetussana on Pacanain secahan lehetetty. Ylesnoskat/ ia sotikam heiden wastans.
Obadja 1:2 Catzo/ mine olen hoonoxi tehnyt pacanaidhen seas/ ia sangen ylencatzotetuxi.
Obadja 1:3 Sinun sydhemes Coreus on sinun wietellut/ ettes wortein Kotkois asut/ sinun corkeis Linnoisas/ ia sanot sinun Sydhemeses/ Cuca tacto minun teste mahansöste?
Obadja 1:4 Waicka sine wiele ylhel Corkiuxeen menis/ ninquin Cotka/ ia tekis sinun Persäs Techtein keskelle/ nin mine quitengin tadhon sinun sielde alassöste/ sanopi HERRA.
Obadja 1:5 Jos Warcat eli Raateliat tuleuat Öelle sinun ylitzes/ quinga sinun pite nin wait oleman. Ja heiden pite kylle warastaman/ Ja ios Winanhakiat sinun ylitzes tuleuat/ nin ei heiden pidhe sinulle ychten Jelkinpoimitost/ iettemen.
Obadja 1:6 Ah quinga heiden pite sen Esaun vlostutkiman/ ia henen Tauarans ylesetzimen?
Obadja 1:7 Caiki sinun omas Lijttowelies pite sinun Maaldas vlossöxemen. Ne miehet/ ioinenga päle sine panet sinun turuas/ pite sinun wiettelemen ia sortaman/ Jotca sinun leiues söuet/ pite sinun pettemen/ ennenquin sine homaitzet.
Obadja 1:8 Mite maxa/ sanopi HERRA/ Mine tadhon samalla aialla/ ne Wijsat Edomis/ houckioxi tedhä/ ia Caualutta Esaun woren päle?

Obadja 1:9 Sille sinun Wäkeues Themanis pite epeilemen/ senpäle ette he caiki pite sen Esaun woren päle/ murhan cautta/ huckanduman.
Obadja 1:10 Sen sinun Welies Jacobin wären sordhamisen teden/ sihen aican coskas henen wastans seisoit/
Obadja 1:11 quin ne Mucalaiset henen Sotawäens fangittuna poisweit/ ia Ulcomaiset henen Porteins lepitze siselmenit/ Ja ylitze Jerusalemin aruan heitit/ nin sine olit ninquin yxi heisteki/ Senteden pite sinun caiken häpien ala tuleman/ ia ijancaikisesta vlosiuritetuxi tulla.
Obadja 1:12 Eipe sinun pidhe sillen enembete nin näkemen sinun Lustis/ sinun Welies päle/ henen Radholisudhens aicana. Ja ei sinun pidhe riemuitzeman ylitze Judan Lasten/ heiden surkiudhens aicana. Ja ei sinun Suus pidhe nin röyckiet Sanat puhuman/ heiden waiuans aicana.
Obadja 1:13 Ei sinun pidhe minun Canssani Portein lepitze siselmenemen/ heiden surkiudhens aicana. Ei sinun pidhe lustis näkemen/ heiden Onnetuxens ylitze heiden surkiudhens aicana.
Obadja 1:14 Ei sinun pidhe heiden Sotawäens wastan lehettemen/ heiden surkiudhens aicana. Ei sinun pidhe Tienharois seisoman/ henen Pakeneuaisians murhaman. Ei sinun pidhe henen Ylitzijeuiens sulkeman/ heiden adhistoxens aicana.
Obadja 1:15 Sille se HERRAN peiue ombi lesse/ ylitze caiki Pacanat/ Quin sine tehnyt olet/ nin sinulle pite tapachtuman/ ia quin sine olet ansainut/ nin sen pite sinun Pääs päle iellenstuleman.
Obadja 1:16 Sille quin te oletta minun pyhen Woreni päle ioonuet/ Nin pite caiki Pacanat ymberins iooman. Ja heiden pite vlosryppeiemen ia ylesnielemen/ Ja heiden pite oleman/ ninquin he ei ensingen olisi olluet.
Obadja 1:17 Mutta Zionin woresa/ pite wiele mutomat wapadhetuxi tuleman heiden pite pyhituxi oleman ia Jacobin Hone pite hene' Haltiains ylitze wallitzeman. Ja Jacobin Honen pite Tulen oleman/ ia Josephin Honen ydhen Lieckien.
Obadja 1:18 Mutta Esaun Honen/ corsia/ sen heiden pite ylessytyttemen ia poisculuttaman/ nin ettei Esauin Honeste pidhe miteken techteixi iemen. Sille HERRa sen puhunut on.
Obadja 1:19 Ja ne Launaiset pite ne Esaun Woret/ ia ne Laxoin Asuuaiset pite ne Philisterit omistaman/ Ja mös heiden pite sen Ephraimin ia Samarian Kedhon omistaman/ Ja BenJamin pite sen woren Gilead omistaman.
Obadja 1:20 Ja ne poisaietut teste Israelin Lastein Sotawäest/ iotca ninen Cananeerin seas/ haman Zarphatin pein ouat/ Ja ne poisaietut Jerusalemin Caupungist/ iotca Sepharadis ouat/ pite ne Caupungit Etelen pein omistaman.
Obadja 1:21 Ja Wapactaiat pite sen Zionin woren päle tuleman/ ne Esaun woret Domitzeman. Ja sillens pite Waldakunda HERRAN oleman.

Obadian Prophetan Loppu.

Jonan Prophetan päle.

Alcupuhe.
TEme Propheta Jonas tulkitan Mettisexi/ iolla se Pyhe Hengi Ramatuis vsein merkiten/ ioca alati meiden cansan olcoon.
Temen Ise Amathai cutzuttin/ Latinaxi Werax/ Somexi Vaca nimitetty/ Ja tai on ollut Gath Hepherist/ ioca Caupungi sijnä Sucukunnas Zebulonis macapi/ Josua. xix. Cap.
Sille nein on kirioitettu sijnä toises Kuningan Kirias. xiiij. Cap.
2 Kun 14:25 Se Kuningas Jerobeam iellensai Israelin Raiain tyge/ haman Hemathist/ sihen Merehen Eremahan asti/ sen HERRAN Israelin Sanan ielkin/ ionga hen on puhunut henen Paluelians/ Jonan/ Amathain poian suun cautta/ sen Prophetan Gath Hepherist.
Senteden ei hen ollut sen Pacanain Lesken poica Zarphatist/ Zidonin tyge/ ioca sen Prophetan Elian/ Nelen aicana rocki/ ionga poian hen cooluest ylesherreytti.
Josta Christus Luce. iiij. Mainitze.
Waan tai oli Ebreus/ quin hen itze j. Ca. todhista.
Ja henen aicanans se Kuningas Usia ylitze Judan hallitzi/ ia silloin mös Israelin Waldakunnas/ ne Prophetit Hoseas/ Amos/ Joel/ Esaias/ muissa paicois ia Caupungis sarnasit.
Neiste kylle merkiten/ quinga ialo/ callis Mies teme Jonas/ Israelin Waldakunnas on ollut/ Ja Jumala swret Asiat henen cauttans tehnyt on/ Nimittein/ ette henen sarnans cautta/ se Kuningas Jerobeam/ nin onnelinen oli/ ette hen caiki iellenswoitti/ mite Hasael se Syrian Kuningas/ oli Israelin Waldakunnast poisottanut.
Mutta teme on caikein ylitze (nijste quin hen oman Canssans seas teki) ette hen nin swren wäkeuen Waldakundan/ Assyrian/ rochkesi ruueta/ Ja nin hedelmelisest Pacanain seas sarnasi/ ioca henen omains tykene ei woinut nin palio/ monein Sarnains cautta vlostoimitta.
Nin quin Jumala tadhois sen cansa osotta sen Esaian Prophetan Sanan.
Joca ei site cwllut ole/ henen pite site cwleman.
Sixi Esicuuaxi/ ette caikille/ ioilla Sana runsasti onopi/ sen he pian ylencatzouat/ ia iotca site ei taidha saadha/ he kernasti sen wastanottauat.
Ninquin itze Christus sano. Matt. xxj.
Matt 21:43 Jumalan Waldakunda pite teilde poisotettaman/ ia Pacanoille annettaman/ iotca nijste hedelmen tekisit.

Teste Jonan Hystoriast me ensin Opimma/ Ette ioca ei mielellens ia rackaudhest tadho Jumalata seurata/ henen teuty site ylenmielens tedhä/ Ninquin Jonan tapactui.
Senteden pite iocaitzen Wirghasans Jumalata cwleman ia henen mielens noutaman/ Eli hen mös saapi rangastoxen.

I. Lucu.

Joon 1:1 SE HERRAN sana tapactui Jonan/ sen Amithain Poian tyge/ sanoden/
Joon 1:2 Ylesnouse/ ia mene sihen swren Caupungijn Nineuen/ ia sarna henesse/ Sille heiden Pahudens on minun Casuoni eteen ylestullut.
Joon 1:3 Mutta Jona ylesnousi pakeneman HERRAN casuon edest/ ia tachtoi Meren päle/ ia alastuli haman Japhon pein. Ja quin hen ydhen Haden leusi/ ioca tactoi Merelle menne/ annoi hen frachtin ia sihen siselastui/ ette hen heiden cansans Merelle menis/ HERRAN Casuon edest.
Joon 1:4 Nin annoi HERRA ydhen swren Twlen/ sen Meren päle tulla/ ia nousi yxi swri Ilma sen meren päle/ ette se Haaxi lwltin serietyxi.
Joon 1:5 Ja ne Haaximiehet pelkesit/ ia hwsit/ cuki henen Jumalans tyge. Ja vlosheitit ne Calut/ quin Hadhes oli Merehen/ ette se olis keuiemexi tullut. Mutta Jona oli alas Haden sisel astunut/ ia macasi vnesta raskautettu.
Joon 1:6 Nin Skippari meni henen tygens/ ia sanoi henelle. Mites macat? Nouse yles/ ia sinun Jumalas auxeshwdha. Jos Jumala lehes meiden pälen tadhois muista/ ettei me huckuisi.
Joon 1:7 Nin he sanoit toinen toisellens/ Tulcat/ ia aruat heittekem/ ette me tiedheisim Kenenge tedhen meille nin pahasti keupi. Ja quin he aruan heitit/ nin langesi arpa Jona' päle.
Joon 1:8 Nin sanoit he henelle. Sanos nyt meille/ mixi nin pahasti meille keupi? mite sinu' tecos on? ia custas tulit? custa Maaku'nast sine olet? Ja mista Ca'ssast sine olet?
Joon 1:9 Hen sanoi heille. Mine ole' yxi Ebreeri/ ia site HERRA Jumala taiuahast mine pelken/ ioca teki Mere' ia sen Carkian.
Joon 1:10 Nin ne Miehet swrella pelgholla pelkesit/ ia sanoit henelle. Mixis temen teit? Sille he tiesit/ ette hen HERRAN edest pakeni/ Sille hen oli heille site sanonut.
Joon 1:11 Nin he sanoit. Mite meiden pite sinulle tekemen/ Ette Meri meille tyuenis? Sille Meri keui/ ia lainecti heiden ylitzens.
Joon 1:12 Hen sanoi/ Ottaca minua/ ia heitteke Merehen/ Nin Meri teille tyuene. Sille mine tiedhen/ ette teme swri Ilma tulepi teiden pälen minun techteni.

Joon 1:13 Ja ne Miehet soudhit/ ette he Maan iellenssaisit/ Mutta euet he woinuet/ Sille Meri keui wäkeuesti heiden ylitzens.
Joon 1:14 Nin he hwdhit HERRAN tyge/ ia sanoit/ Ah HERRA/ Ele anna meite huckua/ temen Miehen sielun polesta/ ia ele meiden pälen wighattoinda werdä lue/ Sille sine HERRA teet/ quin sine tadhot.
Joon 1:15 Nin he otit Jonan/ ia heitit henen Merehen/ ia Meri asettuy lainectimast.
Joon 1:16 Ja ne Miehet pelkesit HERRA swrella pelgholla/ Ja teit HERRALLE Wffri ia Lupausta.

II. Lucu.

On Kijtosweisu/ iossa hen Jumalata auxenshwsi/ ia autetuxi tuli.
Senteden hen yliste Jumalan armo ia hyuyttä/ kijtte ia Cunnioitta/ Jumalata/ iota se otolisembi wffri on.
Meille Esicuuaxi Rucoleman. etc. Coska häte keske.

Joon 2:1 Mutta HERRA walmisti ydhen swren Walascalan/ Jonan ylesnielemen. Ja Jona oli sijnä Walascalan watzas/ colme peiue ia colme öte.
Joon 2:2 JA Jonas Rucueli henen HERRANS Jumalans tyge/ sen Walascalan watzast/ ia sanoi.
Joon 2:3 Mine hwsin minun HERRANI tyge/ minun adhistoxissan/ ia hen wastasi minua/ Mine parghuin Heluetin watzast/ ia sine cwlit minun äneni.
Joon 2:4 Sine nackasit minun Sywydhen/ keskelle Merte/ nin ette Allot minun ymberinspörydhit/ Caiki sinun Lainehes ia Allos langesit minun päleni.
Joon 2:5 Nin ette mine aiattelin/ minun poisheitetyxi sinun Silmeis edest/ Quitengin mine taas saan nähde sinun Pyhen Templis.
Joon 2:6 Wedhet minun ymberipijrsit Sieluni asti/ ne Syweydhet minun ymberinswipoitit/ Cahilisto peitti minun Pääni.
Joon 2:7 Wortein peruxehen sahca mine waioin/ Maa henen Telillens minun salpasi ijancaikisesta. Mutta sine vlosweit cadhotuxesta minun Sieluni/ HERRA minun Jumalan.
Joon 2:8 Coska minun Sieluni minussa epeili/ nin mine HERRAN päle muistin/ Ja minun Rucouxen tuli sinun tyges/ sinun Pyhes Templises.
Joon 2:9 Mutta iotca loottauat töidhens päle/ iotca quitengin tyhiet ouat/ euet he Armo tottele.
Joon 2:10 Mutta mine kijtoxella tadhon wffrata/ mine pidhen Lupauxen HERRALLE/ ette hen minua autti.
Joon 2:11 Ja HERRA sanoi Walascalalle/ ette hen Jonan vloscacaisis Maan päle.

III. Lucu.

Tesse on yxi iuri toimelinen/ Christilinen parannoxen Esicuua/ ette ne Nineuitit vskoit/ synnins tunsit/ ia Elemens paransit/ ia Jumalan päle vskalsit/ ette hen sulast Laupiudhestans/ sen ansatun Witzauxens/ armolisesta poiskiensi.
Ja wiele sijttekin/ teme meiden Uskon päcappale wissixi ia wahuaxi pysy/ Ette me sulasta Armosta/ paitzi Ansiota/ ia Töidhen helpota/ synniste wapadhetam/ ia autuaxi tulemma.

Joon 3:1 NIN tapactui HERRAN sana toisenkerdan Jonan tyge/ sanoden.
Joon 3:2 Nouse yles ia mene sihen swren Caupungin Nineuen/ ia sarna hene' wastans site Sarna/ ionga mine sinulle sanon.
Joon 3:3 Nin Jonas ylesnousi/ ia lexi Nineuehen/ HERRAN sanan ielkin. Mutta Nineue oli yxi Jumalan Caupungi/ colmet peiuekunda swri.
Joon 3:4 Ja quin Jona rupeis siselkeumen ydhen peiuekunnan/ sarnasi hen/ ia sanoi/ Wiele ouat neliekymmende peiue/ nin pite Nineuen huckuman.
Joon 3:5 Nin ne Nineuitin Miehet vscoit Jumalan päle/ ia annoit sarnata/ Ette paastoman pidheis/ ia Säkit pälens puit/ seke swret ette pienet.
Joon 3:6 Ja quin se Nineuen Kuningan eten tuli/ nin hen Stolistans ylesnousi/ ia poisrisui henen Purpurin waattens/ ia kiäri itzens Säckihin/ ia istui tuhckahan.
Joon 3:7 Ja annoi vloshwta/ ia sanoa Nineuen lepitze/ Kuningan ia henen Sangarins keskyste/ tellens Inhiminen ia Eleien/ Naudhat ia Cariat/ ei pidhe miteken maistaman/ eike Laitumehen aiettaman/ ia ei wetteken iooman/
Joon 3:8 Waan seke Inhimiset ette Eleijemet pite Säckin kiäritteman/ ia luiasti Jumalan tyge hwtaman/ Ja iocainen palatkaan henen pahasta tiestens/ ia henen kädhens wäkiuallast.
Joon 3:9 Cuca tiete? Jumala mactais käte/ ia catuua/ ia hendens poiskiende henen hirmulisens wihastans/ ettei me huckuisi.
Joon 3:10 Mutta quin Jumala näki heiden Töijtens/ ette he palaisit he pahasta tiestens/ nin Jumala catuy sen pahuden ylitze/ ionga hen oli puhunut heille tedhexens/ ia ei tehnytken.

IV. Lucu.

Erinens tesse Jumalan Armo/ Laupius ia Hywys ylisteten/ Ettei hen pydhe Syndisite cadhotta/ waan paramin

sääste ia armacta. Jos he mutoin heitens parandauat.
Sihen seke Jonas ette Nineue ouat sangen lohuliset Esicuuat.
Ette Jumala tacto Armolinen ia Laupias olla/ nijlle/ iotca heidens parandauat/ ia paha tecons catuuat.

Joon 4:1 SYte Jonas närkestuy sangen swresti/ ia tuli wihoisens/
Joon 4:2 Ja rucueli Jumalan tyge/ ia sanoi. Ah HERRA/ Sepe se on quin mine sanoin/ quin mine wiele olin Maasani/ Senteden mine mös tahdoin ennetten poispaeta Merehen. Sille mine tiedhen/ ettes armolinen/ Laupias/ pitkemielinen/ ia swresta Hywydhest olet/ ia site pahutta catuuainen.
Joon 4:3 Nin ota nyt minun Sieluni pois minusta HERRA/ Sijne mine tadhoisin ennen coolla/ quin ele.
Joon 4:4 Mutta HERRA sanoi. Lwlecos oikiasti wihastunues?
Joon 4:5 Ja ionas vloslexi Caupungist/ ia istuij Caupungist Iteen pein/ Ja teki sielle henellens Maian/ ia oli sen alla wariosa/ sihenasti hen näkis/ mite Caupungille tapactuis.
Joon 4:6 Mutta HERRA Jumala walmisti ydhen Curbitan/ se casuoi Jonan ylitze/ ette sen piti henen Pääns ylitze warioman/ ia hende wirghotais henen waiuasans. Ja Jonas sangen riemuitzi sen Curbitan ylitze.
Joon 4:7 Mutta HERRA walmisti ydhen madhon homeneltan/ quin Amurusko coitti/ ia se söi site Curbitat/ ette se poisquiuetui.
Joon 4:8 Mutta quin Auringo ylesnosnut oli/ walmisti Jumala ydhen quiuan Itetwlen/ Ja Auringoinen iski Jonan pään/ ette hen woimattomaxi tuli. Nin hen toiuotti henen Sieluns coleman/ ia sanoi. Mine tadhoisin ennen coolla/ quin ele.
Joon 4:9 Nin sanoi Jumala Jonan tyge/ Lwlecos oikein wihastunues sen Curbitan ylitze? Ja hen sanoi. Oikein mine wihastun haman coleman asti.
Joon 4:10 Ja HERRA sanoi. Sine armaitzet site Curbitat/ iostas ei mite tötetehnyt ole/ etke site ylescasuattanut/ Joca ycten Öen tuli/ ia ycten öen poiscatosi.
Joon 4:11 Ja ei minun pidheis armaitzeman Nineuen sen swren Caupungin ylitze? Jossa ouat enemin quin sata tuhatta ia caxikymmende tuhatta Inhimiste/ iotca euet tiedhä eroitta/ cumbi oike eli wasenkäsi on/ Sijhen mös palio Eleimit.

Jonan Prophetan Loppu.

Michan Prophetan päle.

Alcupuhe.
SE Propheta micha/ ioca Neureyxi tulkitan/ oli Morasthist syndynyt/ quin Perimisen/ Somexi merkitze.
Ja oli se Morasthi/ yxi Kylä/ Palestinas/ se Eleutheropolin Caupungin tyge Quin P. Ieronimus todhista.
Tai eli ia sarnasi Esaian/ Hosean/ ia Amosen aicana/ ninen samain Kuningasten alla/ quin Heki/ iota temen Prophetian Titulus osotta.
Nin hen prophetera Kuningait Domariten/ Pappein/ ia falskein Prophetain wastan/ seke Judeas ette Israelis/ Ja heiden cadhotuxens ennustapi/ ette he Jumalan Sanan poisheitit/ ia paitzi henen pelcons Epeiumalutta seurasit.
On hen sis yxi ninen ialoin Prophetain seas/ ioca mös ycteitzen Canssan/ heiden Epeiumaludhens teden/ wäkeuesti nuctele/ Ja sen Tuleuan Christusen ia henen Waldakunans/ alati mainitze.
Nin ette hen quin Sormellans sen Bethlehemin Caupungin osotta/ iossa Christus wissist piti syndymen.
Ja senteden hen mös Udhes Testamentis sangen ylistetty on.
Matth. ij. cap.
Päldiskein/ hen laitta/ toru/ mana/ ennusta/ sarna etc. quin hen sanois.
Coska Israelin ia Judan waldakunda huckaunde/ nin Christus tulepi/ ioca caiki pite hyuexi tekemen.
Ninquin Mekin nyt laitan/ torum/ manam etc. Ette caiki lehes ylencatzotan.
Christus quitengin wimeisse peiuene/ caiki vdhista/ ia meite caikista pahoista wapautta.
On yxi Torusarna Israelin ia Judan Waldakunnan wastan/ heiden Epeiumaludhens teden/ Ette hen tacto Temen/ Jerusalemin asti häuitte/ Ja sen Canssa/ Assyrien Kuningan cautta/ poiswiedhä.
Meille Uskon/ pelghon/ Parannoxen etc Esicuuaxi.

I. Lucu.

Miik 1:1 TEME on se HERRAN Sana/ ioca tapactuy Michan tyge/ Maresast/ Jothan/ Ahasin/ ia Jehiskian Judan Kuningain aicana. Jonga hen näki ylitze Samarian ia Jerusalemin.
Miik 1:2 Cwlcat caiki Canssa/ sine Maa wariota/ ia caiki * mite henes on/ Sille HERRALLA Jumalalla on puhumist teiden cansan/ Ja/ se HERRA henen pyheste Templistens.
Miik 1:3 Sille catzo/ HERRAN pite vloskeumen henen Siastans/ ia alasastuman ia tallaman Maan Corkiutta/

Miik 1:4 Nin ette Woretki pite henen allans sulaman/ ia Laxot pite halkeman/ Ninquin Medenuaha Tulen edes sula/ Ninquin ne Wedhet/ quin alaswotauat.
Miik 1:5 Caiki nämet Jacobin ylitzekeumisen teden/ Ja Israelin Honen syndein teden. Cuca on se Jacobin ylitzekeumys ? Eikö se Samaria ole ? Ja cutka ouat iudan Hijdet ? Eikö se Jerusalem ole?
Miik 1:6 Ja mine tadhon Samarian Kiuiraunioxi tedhä Kedhon päle/ iotca Winatarhan ymberinspannan. Ja tadhon heiden Kiuens Laxohon wieritte/ ia Perustoxen asti mahanserke.
Miik 1:7 Caiki heiden Epeiumalans pite rickilötemen/ Ja caiki heiden Saalins pite tulella ylespoltettaman/ ia tadhon caiki heiden Cuuans poishäuitte. Sille he ouat Hooranpalcasta cootut/ senteden heiden iellens Hooranpalcaxi pite tuleman.
Miik 1:8 Sen ylitze minun teuty walitta ia parcua. Minun teuty paliasna ia alastoinna keudhe/ Minun teuty walitta ninquin Lohikermet/ ia murhectia ninquin Struthit.
Miik 1:9 Sille tehen Witzauxen ei ole ycten Neuuo/ sille se on tullut io haman Judan asti/ ia pite haman minun Canssani portin asti Jerusalemis vlottuman.
Miik 1:10 Elket site Gathis ilmoittaco/ Elket andaco teiten cwlda idkeue/ Waan menget Murehcammion siselle/ ia Tuckahan istucat.
Miik 1:11 Sine caunis Caupungi cukistan caikilla häpielle. Eipe sen Jalon pidhe sillen pramaman adhistoxens teden. Sille * Naburin pite henelde poisottaman mite henelle on.
Miik 1:12 Se cangia Caupungi toiuo/ ettei nin pahaxi pidhe tuleman. Waan se Onnetus pite HERRALDA tuleman/ ia haman Jerusalemin portin asti.
Miik 1:13 Sine Caupungi Lachis/ waliasta Rattan eteen Wiret Orijt/ ia mene matkas. Sille sine olet sen tytteren Zionin Esicuua synnixi ollut/ ia olet sen Israelin Epeiumaludhet pitenyt/
Miik 1:14 Sinun teuty nin Fangit anda/ quin Gadkin. Sine Caupungi Achsib pite Lijtost Israelin Kuningain cansa pwttuman.
Miik 1:15 Mine tadhon sinulle Maresa/ sen oikian Perilisen saatta. Ja se cunnialinen Israelin Waldakunda pite Coopaxi tuleman.
Miik 1:16 Paliasta ia keritze sinuas ylitze sinun Herculistes Lastes/ Tee sinuas iuri paliaxi ninquin Cotka/ sille he ouat sinusta fangittuna poiswiedhyt.

II. Lucu.

Ette Epeiumalus/ Inhimisten oppi/ ia wäre Jumalan paluelus/ caikinaiset Pahannoxet ia Syndiset elemet Mötens wetäuet/ Senteden/ hen tesse Laitta Ahneudhen ia Wäkiuallan. Joilla ne Hengeliset Esimiehet nijte

Rieuhie ratelit. Jota euet he tactonuet anda rangaista.
Lopus hen Ennusta ette Christusen waldakunda quitengin tule/ Waicka se Israelin Canssa Assyriahan poiswiedhen fangittuna.

Miik 2:1 VE nijlle/ iotca aiattelevat wahingoitta/ ia achkeroitzeuat pahoia Jonia heiden Cammioisans/ ette he site warhaisin/ quin amu walghista/ teutteisit. Sille nepä HERRAT ouat.
Miik 2:2 He repiuet tygens Pellot/ ia ottauat honet/ iotca he pyteuet. Sillens he Wäkiualta harioittauat iocaitzen Honen cansa/ ia iocaitzen Perimisen cansa.
Miik 2:3 Senteden sanopi HERRA nein/ Catzo/ Mine aiattelen temen Sughun ylitze/ paha/ iosta ei teiden pide woiman/ teiden Caulan poiswetemen/ Eike teiden pidhe nin coriasti keumen/ Sille ette yxi paha aica tulepi.
Miik 2:4 Samalla aialla/ teiste Wirsi weisatan/ ia Walitos. Jopa on techty (ma sanotan) me olema raadheltut. Minun Canssan Maa oudhon Haltian saapi. Coska hen meille ne Pellot iellensanda/ iotca hen meilde poisotti?
Miik 2:5 Ja tosin eipe teille osakan pidhe HERRAN Seurakunnas oleman.
Miik 2:6 He sanouat/ Ei tule sarnata/ sille semmotoiset sarnat/ euet he meihin tartu/ Eipe me nin ratki häpiehen tule.
Miik 2:7 Telle taualla se Jacobin Hone itzens lohutta/ Lwlecos HERRAN He'ge' nin ratki poismennyexi ? Neitekö henen pidheis tekemen ? Se on tosi/ Minun Puheni ouat suloiset nijlle Hurskaille.
Miik 2:8 Mutta minun Canssan nin tekepi/ ette minun teuty henen Wiholisens olla. Sille he röueuet seke Hamen ette Caawn ninquin Sodhassa nijlde/ iotca irstana euet heitens miteken pelke.
Miik 2:9 Te poisaiat minun Canssan waimot heiden rackahimat Honeistans/ ia poisotat alati heiden piskuistans minun Caunistoxen.
Miik 2:10 Senteden ylesnoskat ia poismenget/ sille ettei te saa tesse olla/ teiden Epeiumaludhen teden/ pite teiden armottomast häuitettemen.
Miik 2:11 Jos mine olisin yxi Lipilari/ ia Walhensarnaia/ ia sarnaisin/ quinga heiden pidheis iopuman ia runduman/ sencaltainen olis telle Canssalle souelias Propheta.
Miik 2:12 Mutta mine tadhon sinua Jacob coconans cokoman/ ia ne ylitzieuet Israelis cocouxeen saatta/ Ja mine tadhon heite/ ninquin iongun Lauman/ ydhen toisen cansa/ ychteen Stallin siseltoodha/ Ja ninquin iocu Lauma henen pihaitasans/ ette sen Inhimisist copiseman pite.
Miik 2:13 Sen Sangarin pite heiden etens lepitzesärkemen. Heiden pite lepitzeserkemen/ ia Portist vlos ia siselkeumen/ Ja heiden Kuningans pite heiden edellens keumen/ Ja HERRA esimeinen.

III. Lucu.

Wastan Angarita Tyranni ia wärie Prophetat/ iotca seke wärin opetit/ ette pahasti hallitzit/ Nin ette caiki heiden tecons sihen seisoi/ sadhaxens Rickautta/ ia nijte Kieuhie häuitte. etc.

Miik 3:1 JA mine sanoin/ Cwlcat sis te Pämiehet Jacobin Hones/ ia te Esimiehet Israelin Hones. Teiden tulis oikein olla ne iotca Oikiudhen tietemen pidheis.
Miik 3:2 Mutta te wihatta site hyue/ ia racastat site paha. Te kiskotta heiden Nahans heilde/ ia Lihan heiden Luistans/ ia söötte minun Canssani Lihan.
Miik 3:3 Ja quin te oletta heilde Nahan poisnylkenyet/ nin te mös heiden lwns säriette/ ia rickihaccat ne/ ninquin ychteen Pataan/ ia ninquin Lihan ychteen Cattilahan.
Miik 3:4 Senteden coska te nyt HERRAN tyge hwdhatta/ nin ei hen teite cwldele/ Waan hen peittepi Casuons teiste sille aialla/ ninquin te oletta teiden pahan menon cansa ansainuet.
Miik 3:5 NEin sanoi HERRA niste prophetist/ iotca minun Canssani wietteleuet. He sarnauat ette hyuesti pite keumen/ coska heille söteuet annetan. Mutta quin ei miteken heiden suuns anneta/ nin he sarnauat/ ette Sota tulepi.
Miik 3:6 Senteden pite teiden näkhyn Ööxi/ ia teiden Noituxe'/ pimeydhexi tuleman. Auringoisen pite ylitze nijte Prophetat laskeman/ Ja peiuen pite heiden ylitzens pimiexi tuleman.
Miik 3:7 Ja ne Näkiet pite häpiehen/ ia ne Noidhat pilcaxi tuleman/ ia teuty caiki heiden suuns werhoman/ ettei sielle ole ychten Jumalan sana.
Miik 3:8 Mutta mine olen teunens woimasta ia HERRAN Hengeste/ teunens Oikiutta ia wäkewytte/ ette mine Jacobin henen ylitzekeumisens/ ia Israelin henen Synnins todhin ilmoitta.
Miik 3:9 Nin cwlcat sis täte/ te Jacobin Honen Pämiehet/ ia te Israelin Honen Esimiehet/ te quin Oikiutta cauhistat/ ia toisinkäennet caiki mite toimeliset ouat.
Miik 3:10 Te quin Zionin weren cansa ylesrakennat/ ia Jerusalemin wärydhen cansa.
Miik 3:11 Henen Pämiehens Domitzeuat Lahiain teden/ Henen Pappeins opettauat Palcan teden/ ia heiden Prophetins noituuat Rahain teden. Loottauat heitens HERRAN päle/ ia sanouat. Eikö HERRA ole meiden seassan ? Ei woi ychten Onnettomust meiden pälen tulla.
Miik 3:12 Senteden pite Zionin/ teiden tedhen/ ninquin iocu Peldo kynnetuxi/ Ja Jerusalem Kiuiraunioxi/ ia se Templin Wori metzen warpexi tuleman.

IV. Lucu.

On sangen caunis Lupaus/ ia Lohutos Christusen Waldakunnast. Sille Euangeliumin cautta/ tuleuat sydhemet Jumalan Laupiudhen/ ia Christusen Ansion cansa/ wahwistetuxi/ synnin/ coleman/ Perkelen ia caiken Pahuden wastan. Sihen Propheta Canssans manapi vskoman/ turuaman ia Apu pytemen. etc.

Miik 4:1 MUtta sijnä wimeiszne aicana/ pite sen * Woren/ ionga päle se HERRAN Hone seisopi/ walmistetuxi tuleman/ corkeimaxi quin caiki Woret/ ia pite ylitze ne Cuckulat corghotetuxi tuleman.
Miik 4:2 Ja Canssat pite sinne ioxeman/ ia monet pacanat sinne meneuet/ ia sanouat. Tulcat/ ia ylesastucam HERRAN Woren päle/ ia sen Jacobin Jumalan Honen tyge. Ette hen Opetais meille henen Teitens/ ia me waellaisim henen Polghuins päle. Sille Zionista pite Lain vloskeumen/ ia HERRAN Sana Jerusalemista.
Miik 4:3 Henen pite domitzeman swren Canssan seas/ ia rangaitzeman palio Pacanat caucaisis Makunnis. Silloin heiden pite Miecans Wannaxi/ ia heiden Keihens Wicadhexi tekemen. Ei ychten Canssa pidhe toista Canssa wastan Miecca ylesnostaman/ Eike heiden pidhe sillen Sota harioittaman.
Miik 4:4 * Jocaitzen pite henen Winapuuns alla/ ia henen Ficunapuuns alla asuman/ ilman pelghota/ Sille sen HERRAN Zebaothin suu ombi sen puhunut.
Miik 4:5 Sille iocainen Canssa pite henen Jumala's Waeldama'/ Mutta meide' pite waeldama' meide' HERRAN Jumala' Nimes aina ia ijancaikisesta
Miik 4:6 sille aialla/ sano HERRA Jumala/ mine tadhon sen * Onduuaisen coota/ ia sen poishylietun cocon saatan/ ia sen ionga mine waiuanut olen.
Miik 4:7 Ja tadhon sen Onduuaisen perilisie saatta/ ia sen Heicon swrexi Canssaxi tedhä. Ja HERRAN pite heiden pälens Kuningan oleman Zionin woren päle/ teste aiasta haman ijancaikisesta.
Miik 4:8 Ja sine Torni Eder/ sen Zionin Tytterin linna/ Sinun Culdainen Rosis pite tuleman/ se entinen Esiualta/ sen tytterin Jerusalemin Waldakunda.
Miik 4:9 Mixis sis nyt muihin Ysteuihin sinus lootat/ ninquin et sine tete Kuningast saisi ? Eli ninquin teste Neuuonandaiast ei miteken olis/ Ette kipu sinuhun tartui ninquin wastoinoleuaisen?
Miik 4:10 Armas kersi sis sencaltaisia Kipuia/ ia lietzota sine Tyter Zion/ ninquin iocu wastoinoleua. Sille sinun teuty totta vlos caupungist menne/ ia kedhon päle asuman/ ia Babiloniahan tuleman. Mutta sinun pite taas sielde pästettemen/ sielle HERRAN pite sinua pästemen sinun Wiholisistas.
Miik 4:11 Sille monet pacanat pite sinun wastas cocoundeman/ ia sanoman. Hen ombi raateluxi techty/ Me tadhom meiden himon Zionist nädhä.
Miik 4:12 Mutta euet he miteken HERRAN aiatoxist tiedhe/ ia euet henen Neuuostans wariaottanuet/ ette

hen heite ychtenhakenut on/ ninquin Lychtet Luuahan.
Miik 4:13 Senteden ylesnouse ia warstoa sine tyter Zion/ sille mine tadhon sinulle tedhä Rautaiset Saruet ia Cupariset Kynnet/ ia sinun pite palio Canssa rundeleman/ Nin mine tadhon heiden Tauarans raateluxen HERRALLE anda/ ia heiden Hywydhens sillen caiken Mailman Haltialle.
Miik 4:14 Mutta nyt sine Sotanainen hangitze sinuas. Sille meite skantzatan/ ia se Israelin Domari Witzan cansa Poskelle lödhen.

V. Lucu.

On iuri caunis Ennustos Christusest ia henen Waldakunnastans/ ia hen osotta Bethlehem/ henen Syndymisens paican/ aialisest/ vaicka hen on ijancaikisesta ollut. Nin hen opetta henen Wirghastans/ Syndie ia Colemata wastan. Etc.
Wimein hen Apostolist/ iotca ninquin Caste/ caiki maat torectiuat/ ennusta/ Jotca Inhimiset Perkelen wallast poistemmauat.

Miik 5:1 JA sine Bethlehem Ephrata/ ioca pieni olet/ ninen Juda' tuha'ni cochta'/ Sinusta sen pite tulema' ioca Israelis pite HERRAN olema'. Jo'ga vloskeumys alghusta on ollut ia ijancaikisudhesta.
Miik 5:2 Siteweli hen andapi heite waiuata/ haman sihen aican asti/ ette se/ ioca synnyttemen pite/ olis syndynyt. Silloin ne ylitzienyet henen Weliestens pite iellenstuleman Israelin Lastein tyge.
Miik 5:3 Mutta henen pite ylesastuman ia HERRAN wäkewydhen cautta hallitzeman/ ia henen Jumalans Nimen HERRAUDHEN cautta/ ia heiden pite irstana asuman. Sille henen pite samalla aialla Cunnialisexi tuleman/ nin lauialda quin Mailma on.
Miik 5:4 Sihin me mös Rauha saama sijte Assurist/ ioca nyt meiden Maan sisellangenut on/ ia meiden Honet tallanut on. Sille henen wastans seitzemen Paimenda ia cadhexen Pämiest henen ylitzens pite ylesheräytettemen/
Miik 5:5 iotca sen Assurin Maan pite Miecalla häuittemen/ Ja * Nimrodin maan heiden paliailla Aseillans. Sillens me Assurist pästetuxi tulema/ ioca meiden Maan sisellangenut on/ ia meiden Raianna tallanut on.
Miik 5:6 Ja pite mös ne Ylitzienyet Jacobis/ monein Canssain seas oleman/ ninquin Caste HERRAST/ ia ninquin ne Pisarat rohoin päle/ ioca eiketeken odhota/ eike wartioitze Inhimisten ielkin.
Miik 5:7 Ja/ ne ylitzienyet Jacobist pite monein Canssan seas oleman/ ninquin Jalopeura Petoin seas metzes/ nin quin nori Jalopeura Lambain Lauman seas/ iotca eikengen woi poiskarcotta/ quin hen lepitzemene/ alassotke ia repele.

Miik 5:8 * Sille sinun Kätes pite Woiton saaman caikia sinun Wiholisis wastan/ ette caiki sinun wiholises teuty Ulosiuritettaman.
Miik 5:9 Samalla aialla/ sano HERRA/ mine tadhon sinusta poisotta sinun Orihijs/ ia cadhotta sinun Rattas.
Miik 5:10 Ja tadhon sinun Maas caupungit Ulosiuritta/ ia caiki sinun Linnas alasserke.
Miik 5:11 Ja tadhon ne Welholiset sinus vlosiuritta/ ettei yxike' Merkeintulkit pide sinun tykenes olema'.
Miik 5:12 Mine tadhon sinun Cuuas ia Epeiumaloittes sinusta vlosiuritta/ ettei sinun pidhe sillen cumartaman sinun Käteis Teghoi/
Miik 5:13 Ja tadhon sinun Hijdhes mahanhakat/ ia sinun Caupungeis häuitte.
Miik 5:14 Ja mine tadhon Coston harioitta hirmudhella ia wihalla/ caikein Pacanain wastan/ iotca ei cwlla tadho.

VI. Lucu.

On sangen ialo Sarna wastan Canssan Cangiudhen ia Kijttemettydhen monein swrein Jumalan Hyueintecoin coctan.
Sille eipe se ole oikia Jumalan paluelus/ poluia notkista/ Päät callista/ Poltwffri tedhä. etc. Maan Jumalan Sanoia cwlla/ cunnioitta ia ketke/ racasta/ ia neure Jumalan edes/ Ja wastoinkeumises kersiue olla/ Oikia Mitta/ Waaca. etc. Prucat.

Miik 6:1 CWlcat sis/ mite HERRA sanopi/ Nouse yles ia nuctele ne Woret/ ia cwlkan Cuckulat sinun Änes.
Miik 6:2 Cwlkat te Woret quinga HERRA tacto rangaista/ ynne sen wäkeuen Maan Perustosten cansa. Sille HERRA tactopi henen Canssans rangaista/ ia Israelin cansa taistella.
Miik 6:3 Minun Canssan/ mite mine olen sinulle tehnyt/ eli mille mine olen sinua raskauttanut ? sanos se minulle.
Miik 6:4 Mine quitengin olen sinun Egyptin maalda vloswienyt/ ia sijte Oriaudhen Honesta sinun Lunastin/ Ja lehetin sinun etees Mosen/ Aaron ia Miriam.
Miik 6:5 Minun Canssan/ aiattele sis/ mite Neuuo Balach se Moabin Kuningas piti/ Ja mite Bileam se Peorin Poica hende wastasi/ Sittimist haman Gilgalin asti/ Ette te sijte merkitzisit/ millemoto HERRA caiki hyue teille tehnyt on.
Miik 6:6 Mille minun pite HERRA lepyttemen ? Wai pään callistoxella sen corkian Jumalan eteen ? Pitekö minun he'de lepytteme' Poltwffrilla ia wosicunnaisilla Wasicoilla?
Miik 6:7 Lwletkos/ ette HERRALLE ombi mielennoudhe monista tuhanist Oinaist ? taica Oliusta/ waicka wiele

sijte epelughuiset Wirdhat teunens olisit ? Eli/ pitekö minun andaman minun Esicoisen Poian/ minun ylitzekeumisen teden ? Eli minun Rumin Hedelme/ minun Sieluni synnin teden?
Miik 6:8 Se on sinulle sanottu/ o Inhiminen/ mite hyue on/ ia mite HERRA sinulda waati/ Nimitein/ Ettes ketkisit Jumalan Sanan/ ia rackautta hariottaisit/ Ja ole Neure sinun Jumalas edes.
Miik 6:9 HERRAN änen pite ylitze Caupungin hwtaman/ Mutta ioca sinun Nimes pelkepi/ henen pite menestymen. Cwlcat te Sucukunnat/ mite sarnataan.
Miik 6:10 Eikö minun pidheis wihastuman sen wären Tauaran ylitze sen Jumalattoman Honesa/ Ja ette Mitta wähemexi tedhän?
Miik 6:11 Eli pidheiskö minun ne wäret Waaghat ia falskit Wictit säkeise coctulisexi aruaman?
Miik 6:12 Joinenga cautta/ henen Rickahins palio wärytte tekeuet/ ia henen Siselasuuaisens walhen prucauat/ ia petteueinen Kieli ombi heiden suusans.
Miik 6:13 Senteden mine mös rupen sinua rangaitzeman/ ia sinua häuitte sinun syndeis teden.
Miik 6:14 Ei sinulle pidhe kylle söteuete oleman/ ia pite nändymen. Ja mites käsitet/ eipe se quitengan pidhe päsemen. Ja mite päsepi/ site mine Miecalle ylenannan.
Miik 6:15 Sinun pite kyluämen/ ia ei ylesleickaman. Sinun pite Oliun persaman/ Ja ei sille itzes woiteleman/
Miik 6:16 Ja nooren Winan persaman/ ia ei site wina iooman. Sille te pidhet ne Amrin Epeiumalan palueluxet/ ia caiki Ahabin Honen teghot/ ia seurat heiden Oppins.
Miik 6:17 Senteden mine tadhon sinua autiaxi panna/ ia hene' Siselasuuaisens/ nin ette heille tissatan/ ia pite minun Canssani häpien candaman.

VII. Lucu.

On yxi Walitos Mailman pahuden wastan/ Ettei kengen/ paitzi Jumalan Sana/ ole wskottapa/ Sille Tai itzens/ nijste ainoasta lohuttapi caikis tuskisans/ murheisans/ ia sydhemen Kiwuisans.
Lopus hen Christusen waldakunnast ennustapi/ caikis Mailmas pacanain seas sarnattaua/ Jumalan armost Euanuangeliumin cautta.

Miik 7:1 OY/ Ette minulle nin tapactupi quin sille/ ioca Winatarhas techtet hakepi/ cussa ei ycten Wina Marioi leute sötä/ ia quitengin kernasti pydheisin sen kypsynen Hedelmen.
Miik 7:2 Hyuet Miehet poisouat tesse maassa/ Ja ne Wanhurskat euet sillen Inhimisten seas ole. Caiki he weijuuet wertä vloswodhataxens. Jocainen wacopi site toista/ sadhaxens hende häuitte/
Miik 7:3 ia lwleuat heidens hyuesti tekeuens/ coska he pahasti tekeuet. Mite Pämies tactopi/ site Domari

sanopi/ ette se henelle iotaki kyue iellenstekis. Ne Wäkeuet puhuuat oman tactons peresti/ wahingottaxens/ ia wändeuet quin he tactouat.
Miik 7:4 Se caikein paras heiden seasans/ on ninquin Oriantappura/ Ja se caikein Toimelisembi/ ninquin Odhaket. Mutta coska sinun Sarnaiadhes päiuet tuleuat/ coskas etziskeltuxi tulet/ silloin he tuleuat epetiedhoisexi/ cuhunga heiden pite.
Miik 7:5 Eikengen vskoco henen Lehimeistens/ Eikengen vskaltaco Pämiesten päle. Ketke sinun Suus oui/ heneste/ ioca macapi sinun helmasas.
Miik 7:6 Sille poica yle'catzopi Isens/ Tyter yleskarca Eitins wastan/ ia Minie henen Anoppins wastan. Ja Inhimisen Wiholiset/ ouat henen oma Perehens.
Miik 7:7 MUtta mine tadhon HERRAN tyge catzoa/ ia minun Terueydhen Jumalan ielkin odhotta/ Minun Jumalan pite minua cwldeleman.
Miik 7:8 Ele iloitze minun Wihanaisian minun ylitzeni/ ette mine mahanlangeisin/ Minun pite taas ylesnouseman/ Ja waicka mine pimeydhes istun/ nin HERRA quitengi minun Walkiudhen on.
Miik 7:9 Mine tadho' HERRAN wiha' canda/ Sille mine ole' henen wastans synditehnyt/ sihenasti hen minun Sackoni toimitta/ ia minulle Oikiutta saatta. Henen pite minua Walkiutehen wiemen/ ette mine iloiszna henen Armons saan nädhä.
Miik 7:10 Site minun Wihanaisen pite näkemen/ ia caikilla häpielle seisoman/ ioca nyt minulle sanopi/ Cussa on se HERRA sinun Jumalas ? Minun Silmeni pite sen näkemen/ ette Sen pite nin quin Loghan Catuilla poliettaman.
Miik 7:11 Sille aialla/ pite sinun Muris ylesrakettaman/ ia Jumalan Sana lauialda iulghistettaman.
Miik 7:12 Samalla aialla/ heiden pite sinun tyges Assyriast/ ia nijste wahwoista Caupungeista tuleman/ hamast nijste wahwoista Caupungeista nin Wirtahan asti/ ydhest Merest nin toisehen ydhest woresta/ nin toisehen.
Miik 7:13 Sille Maan pite autiaxi tuleman henen Siselasuuaistens teden/ heiden Töidhens hedelmen teden.
Miik 7:14 Mutta caitze Canssas sinun Sauualas/ sinun Perimises Lauman/ ioca asupi seke yxinens Metzes/ ette Pellon Nurmis. Anna heite caita Basanis ia Gileadis/ ninquin entises aighas.
Miik 7:15 Mine annan heille Ihmeit nädhä/ Ninquin muinen coska he Egyptin maalda vloslexit.
Miik 7:16 Ette ne Pacanat näkisit/ ia caiki heiden Woipans häpieisit/ ia panisit kädhens heiden suuns päle/ ia heiden Coruians kijnitukisisit.
Miik 7:17 Heiden pite tomun noleman/ ninquin Kermet/ ia wärisemen heiden Auckoisans/ ninquin Madhot maan päle. Heiden pite pelkemen heitens/ meiden HERRAN Jumalan edes/ ia wapitzeman sinun edeses.

Miik 7:18 Cuca ombi sencaltainen Jumala quin sine olet ? Joca synnit andexiannat/ ia souit ninen cansa/ iotca ouat sinun Perimises Tecteit/ ioca ei wihans ijäti pidhe.
Miik 7:19 Sille hen on Laupias/ Henen pite wiele nytki armactaman meiden pälen/ meiden Pahateghot alassotkeman/ ia caiki meiden Synnit Meren syueytehen heittemen.
Miik 7:20 Sinun pite Jacobil Wacuden/ ia Abrahamil Armon pitemen/ ninquin sine meiden Isillen muinen wannonut olet.

Loppu Micast Prophetast.

Nahum Prophetan päle.

Alcupuhe.
SE Propheta Nahum ennustapi sijte häuitoxest/ ionga ne Assyrit Israelin ia Judan Canssan wastan/ prucaman piti/ ninquin mös Salmanassarin ia Sennacheribin cautta tapactui/ heiden surein syndeins teden.
Nin quitengin/ ette ne hurskat Ylitzienyet/ piti tedhelle pysymen/ Quin Ezechian ia henen werteitzens tapachtui.
Waicka nin näky/ quin Tai on Esaian edhelle ollut/ taica sille samalla aialla.
Quitengi se Ramattu/ Sedar Olam/ sano henen sarnanexi Joelin ia Habacuchin aicana/ sen caikein Jumalattoman Kuningan Manassen alla/ ia senuoxi eipe hen henen Nimens mainitze/ ninquin mwdh tekeuet Kuningaillens.
Teme ennustapi sen Assyrian Waldakunnan häuitoxest/ ia liaten sen Caupungin Nineuen/ iotca sijtte rupesit synditekemen/ quin Jonas heite parannoxeen sai.
Joca wodhes sen Chaldeerin Kuningan NebucadNezarin/ seke Nineues ette coco Assyrian Waldakunnas tapactui.
Jota mös Tobias heille noitui ia sanoi.
Heiden Pahudhens pite heite lepyttäman.
Sille he ylenpaldisest waiuaisit ne Israelist Fangitut.
Senteden tai lohuttapi henen Nimens perest (Sille Nahun Ebreixi/ ombi Lohuttaia Somexi) se Jumalan Canssa/ Ette heiden Wiholisens/ ne Assyrit/ pite wastoinpein häuitetuxi tuleman/ quin he Juttaille teit.
Lopus se on mös/ yxi Ennustos Christusest.
Cap. 1.
Nijste hyuiste Sarnaist/ iotca Rauha ia Terueytte iulghistauat/ Woren päle/ Ja keskeuet Judan iloitzeman/ Ette Judaas pite se hyue sanoma/ ia se iloinen Jumalan paluelus/ henen Sanans cautta/ oleman/ opettu ia wahuistettu.
Senteden hen macta kylle yxi Oikea Nahum/ Lohuttaia/ cutzutta ia olla.
On yxi Ennustos/ Ette se Assyrian Kuningas piti Israelin fangittuna poiswiemen/ Ja sen Judan Waldakunnan/ haman Jerusalemin asti/ häuittemen.
Ette Me oppisim/ Jumalan seke Armolisen ette wihaisen oleuan.

Armolisen heille/ iotca henen pälens vskaltauat.
Wihaisen/ nijlle/ iotca ilman Jumalan pelcota/ synnis eleuet/ ia oman wäens ia wallans päle turuauat.

I. Lucu.

Naah 1:1 TEME on se Raskaus Nineuen ylitze/ ia se Nahumin Elkost/ Ennustos.
Naah 1:2 HERRA on yxi kiuas Jumala/ ia Costaia/ Ja/ yxi Costaia on HERRA ia hirmulinen.
Naah 1:3 HERRA on yxi Costaia henen Wiholistens wastan/ ia ioca henen Wainolisians ei vnochda. HERRA on Kersiueinen/ ia swri woimasta/ ia ei mite iete rangaitzemat. Henpe HERRA on/ ionga Tiet twlis ia * Twlispäis ouat/ ia henen Jalcains alla paxut piluet.
Naah 1:4 Joca nuctele Meren ia quiuapi sen/ ia caiki Wirdhat meriettömexi tekepi. Basan ia Carmel taipupi/ ia mite sen woren Libanon päle cucoista/ nändypi.
Naah 1:5 Wooret wapitzeuat henen edesens/ ia Cuckulat huckuuat/ Maa iärise henen edesens/ Sihen mös se Maanpijri/ ia caiki iotca henes asuuat.
Naah 1:6 Ja cuca seisone henen Wihans edes? Eli cuca woi pysyä henen Hirmusudhens edes? Henen wihans palapi ninquin Tuli/ ia Calliot lochkeuat heneste.
Naah 1:7 HERRA ombi laupias/ ia yxi Turua hädhen aialla/ ia tundepi ne/ iotca henen pälens vskaldauat.
Naah 1:8 Coska Wedhenpaisumus ylitze iooxe/ nin hen tekepi sen cansa ydhen lopun. Mutta henen Wiholisians hen pimeydhen cansa wainopi.
Naah 1:9 Mite se sis on/ ette te HERRAN wastan iotakin aiattelet? Hen quitengin sijte Lopun tekepi. Eipe se Onnettomus cadhesti tule.
Naah 1:10 Sille ninquin ne Oriantappurat/ iotca secaseurain casuauat/ ia parahiman Nesten piteuet/ tuleuat ylespoltetuxi quin quiuat Cordhet/
Naah 1:11 Jwrinin pite oleman se Coiralinen Neuuo/ ioca sinusta tulepi/ ia paha HERRAN wastan aiattele.
Naah 1:12 Neite sanopi HERRA/ He tulcoon nin hangitetuxi/ ia wäkeuexi quin he tactouat/ Pite heiden quitengin mahanhakatuxi tuleman/ ia poismenemen. Mine olen sinua neurittenyt/ Mutta em mine tadho iellens sinua neurytte.
Naah 1:13 Waan tadhon silloin henen Ikeens sinusta/ iotas cannat/ serkie/ ia sinun Siteis rickireuäiste.
Naah 1:14 * Mutta sinun wastas ombi HERRA keskenyt/ ettei yxiken sinun Nimes Siemende pysymen pite. Sinun Jumalas Honesta mine tadhon sinun hucutta. Ne Epeiumalas ia Cuuas mine tadhon sinulle Haudhaxi tedhä/ Sille sine olet tyhiexi tullut.
Naah 1:15 CAtzo/ Wortein päle tuleuat ydhen hyuen Sanoman Jalghat/ iotca Rauha sarnauat/ Pidhe sinun

Juhla peiues Juda/ ia maxa sinun Lupauxes. Sille eipe se Jumalatoin Tyranni pidhe sillen sinun ylitzes tuleman Se on ratki vlosiuritettu.

II. Lucu.

On yxi Ennustos sen Assyrian Waldakunnan ia Nineuen Päcaupungin wastan/ Ette se Babelin Kuningas Nebucadnezar/ sen woittaman/ raateleman/ ia häuittemen piti/ Quin heki Juttaille tehnyt olit. Sixi Esicuuaxi/ ettei ychten Walda/ Wäke/ woima/ paitzi Jumalan pelghon/ woi/ pysy henen wihans ia rangastoxens wastan etc.

Naah 2:1 SE Haaskaia pite sinun wastas ylesastuman/ ia ne Linnas scantzaman/ Mutta hyuesti wariota Teistes/ hangitze itzes parahin/ ia wahuista sinus ylenwäkeuest/ Quitengin sine ratki poispoimetan/ ia sinun Oxas turmellan.
Naah 2:2 Sille HERRAN pite Jacobille Woiton andaman/ Ninquin hen Israelingi woiton annoi.
Naah 2:3 Henen Wäkeuens Kiluet ouat ruskiat/ Henen Sotawäkens vloscatzo/ ninquin Purpura/ henen Rattans walistauat ninquin Tuli/ coska sotaan mennen/ Heiden Speitzins häilyuet.
Naah 2:4 Raattat Caduilla wieriuet/ ia kitiseuet/ matkoista/ He walcuuat ninquin plusut/ ia kieuuet toinen toistans ohitzen/ ninquin pitkeisen leimaus.
Naah 2:5 Mutta henen pite aiatteleman henen Wäkeueistens päle/ Quitengin heiden pite langeman edeskuhunga he tactouat/ ia heiden pite riendemen Mureins pein/ ia Sihen Scantzijn cussa he irstana olisit.
Naah 2:6 Mutta ne Portit Wirtain tykene quitengin ylesauatan/ ia sen Kuningan Pallacin pite alaslötemen.
Naah 2:7 Sen Trötingin pite fangittuna poiswietemen/ ia henen Neitzyens pite hoocaman ninquin Mettiset/ ia Rindoians löuet.
Naah 2:8 Sille Nineue on ninquin iocu Lammico teunens wette/ Mutta sen saman teuty poiswota. Seisocat Seisocat (pite heide' hwtaman) Mutta eikengen sielle pidhe iellenspalaiaman.
Naah 2:9 Nin röueket nyt Hopiat/ röueket Culda/ Sille tesse on se Rickaus ilman loppumat/ ia caikinaisten Callijn Clenodiain palius.
Naah 2:10 Mutta nyt sen teuty iuri poispoimetuxi ia vloshäuitetyxi tuleman/ Ette henen Sydhemens machtais epeile/ ne Poluet horiuuat/ caiki Landet wapiseuat/ ia caiki posket pleikixi tuleuat/ ninquin iocu Sauicrusi.
Naah 2:11 Cussa nyt on se Jalopeuran Asumus/ ia Jalopeurain penickain wacowarpe/ iossa se Jalopeura/ ia se Narasialopeura ninen Jalopeurain penickain cansa asuij. Ja eikengen tochtinut heite poiskarcotta?
Naah 2:12 Waan se ialopeura runsasti raateli Penickains warten/ Ja läkeytti henen Narains Jalopeurain

warten/ Ja henen Loolans hen teuty Raateluxestans/ Ja henen Coopains Röuetuxestans.
Naah 2:13 Catzo/ Mine tadhon sinun tyges/ sanopi se HERRA Zebaoth/ ia ylessytytte henen Rattains sauussa/ Ja Miecan pite sinun Noores Jalopeuras ylessömen/ ia tadhon lopun tedhä sinun Röuetuxes päle Maassa Ettei sillen pidhe sinun Lehetussanas äni cwluman.

III. Lucu.

On Ennustos Assyrian Waldakunnan wasta'/ Juttain lohutoxexi/ ettei he caiketin heiden cauttans häuiteteisi. Colmeist Synneist he laitetan. Horudhest/ quin on/ wäre Jumalan paluelus Röuetuxest/ quin on/ ylinen Raskaus ia Ratelus Jonga Esiualta Alemaistens/ paitzi oikiutta/ sulast Ahneest/ pälepanepi walhest/ quin on wäre Sarna ia Oppi. Jotca Synnit Costons witzauxens ia Rangastoxens pian iellenswäteuet.

Naah 3:1 WE sen murhalisen Caupungin/ ioca teunens Walechta ia Röueyst ombi/ ia ei tahdo henen Röuetuxestans lakata.
Naah 3:2 Sille sijnä cwllan ne Rooskat winisepä/ Ja ne Pöret kitiseuen/ Orhijt hirnuuat ia Rattat wieryuet.
Naah 3:3 Hen yleswiepi Reisznärit cumain Miecain cansa/ ia wälkyuen Glauion cansa. Sijnä monda Tapettu macauat/ ia swret coghot Rwmijt/ nin ette he lukemattomat ouat/ ia heiden Rwmijns ylitze teuy langeta.
Naah 3:4 Caiki nämet sen Caunin rackan Hooran swren Hoorudhen teden/ ia ioca Welhousta pruca/ ioca henen Hoorudhellans ne Pacanat/ ia henen Welhollans Maat ia Canssat ansainut on.
Naah 3:5 Catzo/ Mine tadhon sinun wastas/ sanopi se HERRA Zebaoth/ Minun pite sinun waattes paltet ylesauata sinun Casuosas/ ia tadhon sinun paliaudhes pacanoille/ ia Waldakunnille sinun häpies/ osotta.
Naah 3:6 Ja mine tadhon sinun sangen cauhistettawaxi tedhä/ ia sinun häueiste ia tedhe sinusta ydhen Cauhistoxen/
Naah 3:7 ette caki iotca sinua näkeuet/ pite sinusta poispakeneman/ ia sanoman. Nineue on radheltu/ Ja cuca tachto hende armachta? Ja custa minun pite sinulle lohuttaia etzimen?
Naah 3:8 Olecos parambi/ quin se isoi Caupungi No? ioca Wirtain tykene macasi/ ia oli wesi caiki henen ymberillens/ ionga mwrit ia wahuistoxet/ oli Meri.
Naah 3:9 Ethiopia ia Egyptus oli henen lukematoin wäkens/ Aphrica ia Lybia olit sinun Apunas.
Naah 3:10 Ja quitengi henen teuty poisaietuna oleman/ ia fangittuna poismenemen/ Ja henen Lapsens ouat caikein Catuin päle lödhyxi tulleet/ Ja henen Jaloins päle arpa heitettijn/ ia caiki henen Ylimeisens pandijn Cahlein ia Bultijn.
Naah 3:11 Jwrinin teuty sinun mös ioopuua/ ia sinuas lymytte/ ia Linna sinun Wiholisistas edest etzimen.

Naah 3:12 Caiki sinun wahuat Caupungis/ ouat ninquin Ficunapuut kypsein Ficunain cansa/ coska ne pudhistetaan/ nin langeuat henen Suuns/ ioca heite södhe tachto.
Naah 3:13 Catzo/ sinun Canssas pite sinussa Waimoixi tuleman/ ia sinun Maas ouet pite sinun Wiholisilles aukeneman/ Ja Tulen pite sinun Salpas ylessömen.
Naah 3:14 Ammunna sinus Wette/ sille sinun pite scantzattaman/ Paranna sinun Linnas/ Mene Sauen sisel/ ia sotke site/ ia teghe wäkeuet tijlit. Mutta Tulen pite sinun ylessömen/ ia Miecan surmaman.
Naah 3:15 Sen pite sinun ylessömen ninquin Parmas/ Sen pite sinun ylitzes langeman/ ninquin parman/ Sen pite sinun ylitzes langeman ninquin Castiset.
Naah 3:16 Enembi sinulla on Cauppamiehie/ quin Techtie Taiuas. Mutta nyt heiden pite itziens vloshaiottaman/ ninquin Parmat/ ia poislendemen.
Naah 3:17 Sinun HERRAS ouat nin monda quin Castiset/ ia sinun Pämiehes/ ninquin Parmat/ iotca heitens Aitain päle wilupeiuine asettauat. Mutta quin Auringo ylesnouse/ nin he sielde heitens wieuet/ ettei heiden Sians tiedhä/ cuhunga he iäuet.
Naah 3:18 Sinun Paimenes pite macaman/ o Assurin Kuningas/ ia sinun Wäkeueises pite maata paneman/ Ja sinun Canssas pite Wortein päle haiotettaman/ ia eikengen pidhe heite cocoman.
Naah 3:19 Eikengen pidhe sinun wahingotas walittaman/ eike sinun Rangastoxestas sureman. Waan caiki iotca neite sinusta cwleuat/ pite käsillens sinun ylitzes paukuttaman. Sille kenenge ylitze ei ole sinun Pahudhes ilman lackamat ylitzekeunyt?

Loppu Prophetast Nahum.

HAbacuc Prophetan päle.

Alcupuhe.
TEME Habacuc on yxi Lohutos Propheta/ ioca Canssan pite wahuistaman ia tukeman/ ettei he epeilisi Christusen tygetulemisest/ edesquinga camalast se keupi.
Senteden hen pruca caiki constit ia cappalet/ iotca sihen sopiuat/ Ette vsko mahdais wahwasti pysyä heiden Sydhemisens/ sijte vlosluuatust Christusesta/ Ja nein sarnapi.
Kylle se tosi on/ Ette sen Maan pite heiden Syndeins teden/ sen Babelin Kuningan cautta häuitetyxi tuleman.
Ei senuoxi pidhe Christusen ia henen Waldakunnans tyhiexi tuleman.
Mutta sen Häuitteien/ Babelin Kuningan/ ei pidhe sijte palio höistymen/ ionga teuty mös sordhetuxi tuleman
Sille iurinin ombi Jumalan loondo ia tapa/ ette hen autta/ coska häte on/ ia tule iuri keskelle parahasen aican/ Ja ninquin henen Weisusans seiso.
Hen muistapi Laupiudhen päle/ coska murhe käsis on/ Ja quin Sananlasku on.
Quin keysi enemin pingotetaan/ nin se pikemin katkepi.
Ninquin meidhenki teuty ne Christitut Jumalan Sanalla ylespite/ wimeisen peiuen asti/ Waicka se nin näkyis/ ette Christus sen cansa cauuan viwytte/ quin ei hen tuliskaan.
Quin hen mös itze sanopi/ Ette henen tuleman pite/ quin wähin lwllan/ Coska he rakendauat/ istuttauat/ ostauat/ myyuet/ söuet/ iouat/ naiuat/ hooleuat/ etc.
Senpäle/ ette mutomat/ ellei caiki taidhaisi/ Uscosa pysyueiset olla.
Sille tesse taruitan/ ette sarnataisijn ia vskotaisijn/ ninquin iocapeiue kylle silmen edes on.
Neiste caikista kylle näky/ ette tai Habacuc/ on ollut ennen site Babilonian fangiutta/ lehes Jeremian aicana.
On mös keuie ymmerte/ mite hen tacto ia aiattele.
Mutta ette monicadhat Kiriat/ Habacuchist mainitzeuat/ henen wieneexi Judean maalda sille Prophetal Danielille rooca Babiloniahan sijnä Fangiuxes/ eipe sille ole ychten perustos eli walcu.
Nin eipe se mös aian lughun cansa ychte pidhe/ Quin Habacuchin Prophetia ia Ennustos cwlu/ nin hen on wanhembi quin Jeremias/ ioca sen Jerusalemin häuitoxen ylitze eli.
Mutta Habacuc sijte ennustapi.
Waan Daniel oli Jeremian ielkin/ ia cauuan eli/ ennenquin hen Fangiuxehen heitettijn.
Mutta Habacuchil ombi wircans pärest se oikea Nimi.
Sille Habacuc tulkitan Syleliexi/ eli ioca rackasti painele Jumalan cansa.

Nin hen mös tekepi henen Prophetians cansa/ Ette hen Canssan sylelepi/ se on/ Hen lohutta heite ia ylespite/ Ninquin iocu kieuhe idkeue Lapsi coriatan/ sylenotetan/ ia silotetan/ ette sen waikeneman ia hiliemen pite/ Senuoxi/ ette (ios Jumala tacto) pite paramaxi tuleman.
Hen sarnapi Juttain wastan/ iotca euet heitens parandaneet/ ette heiden piti Babelin Kuningan cautta/ fangittuna poiswietemen.
Sille seke he Jumalan sanat ylencatzoit/ ette ne kieuhet he wärydhel/ Ahnens cautta/ raskautit.
Ja rucuele sen Armolisen witzan curitoxeen/ ia ei häuitoxeen oleman/ Wimein hen whkapi nijlle Babiloniein heiden Coreyxens ia ylpiuxens/ ette he sen Onnins/ oman wäens ia Wisauxens etc. tygeluit.

I. Lucu.

Hab 1:1 TEME on se Raskaus/ ionga se Propheta Habacuc nähnyt on.
Hab 1:2 HERRA quincauuan minun pite parcuman/ ia et sine tadho cwlla ? Quincauuan minun pite sinun tyges parcuman wäkiuallan ylitze/ ia et sine tadho autta ?
Hab 1:3 Mixis osotat minulle waiua ia tötä ? Mixis osotat minulle Röueust ia Wäkiualta. Walda ylitzekeupi Oikiudhen/
Hab 1:4 Senteden teuty Lain horiuua/ ia ei ychten Oikius taidha Loppua saadha. Sille se Jumalatoin sortapi site Wanhurskasta/ Senteden wäret Domiot tedhän.
Hab 1:5 Catzocat Pacanain seas/ Catzocat ia ihmectelkö ia hemmestykö/ Sille mine tadhon iotaki tedhe teiden aicanan/ iota ei teiden vskoman pidhe/ coska sijte puhutan.
Hab 1:6 Sille catzo/ mine tadhon ylesherette ne Caldeit/ ydhen haikian ia nopian Canssan/ ioca waeldaman pite/ nin leuielde quin Maa on/ omistaman ne Asumiset/ iotca ei heiden omans ole.
Hab 1:7 Ja pite hirmulisen ia iulman oleman/ ia keskemen ia waatiman/ ninquin hen tacto.
Hab 1:8 Henen Orhins ouat nopiammat/ quin Sudhet echtona. Henen Reisznärins waeldauat swrein Jouckoin cansa caucaisesta/ quin he lendeisit/ ninquin Cotka riende Raatoin tyge.
Hab 1:9 He tuleuat caikitynni wahingoittaman/ Edescuhunga he tactouat/ nin he lepitzecarcauat/ ninquin Itetwli/ ia Fangit he ychtencocouat/ ninquin Sanda.
Hab 1:10 Heiden pite Kuningaista nauru pitemen/ ia Pämiehie he pilcauat/ Caiki Linnat pite heille leickinä oleman. Sille heiden pite Coopat tekemen/ ia sijttekin woittaman heite.
Hab 1:11 Silloin he ottauat vdhen mielen/ edesmeneuet ia synditekeuet. Ja sijte teuty heiden Woittons heiden Jumalans omistetta.
Hab 1:12 Mutta sine HERRA/ minun Jumalan/ minun Pyhen/ sine quin olet ijancaikisesta/ ele anna meite

coolla/ Waan anna heite olla o HERRA/ meille waiuoin ydhexi Rangastoxexi/ Ja anna heite/ O meiden Turuan/ meite waiuoin curita.
Hab 1:13 Sinun Silmes ouat puchtat/ nin ettei sine woi site paha nädhe/ ia eipes malta catzoa site surkiutta. Mixis catzot sis ninen Ylencatzoiadhen päle/ ia waickenet/ coska se Jumalatoin ylesnielepi sen/ ioca hende hurskambi on?
Hab 1:14 Ja annat Inhimiset keudhe ninquin Calat Meresse/ ninqiun Madhot/ ioilla ei ychten Haltia ole.
Hab 1:15 He wetäuet caiki Ongella/ ia sait heiden Nootallans/ ia cocosit heiden Wercoillans/ Sijte he iloitzeuat ia riemuitzeuat/
Hab 1:16 Senteden he wffrauat heiden Nootillens/ ia szuitzuttauat heiden Wercoillens/ senuoxi ette heiden Osans ninen samain cautta nin lihauaxi/ ia heiden Rocans nin herculisexi tullut on.
Hab 1:17 Senteden he wlosloouat wiele alati heiden Noottans/ ia euet lacka/ Canssa tappamast.

II. Lucu.

On yxi Lohulinen sarna/ ninen heicoin Omatundoin warten/ Jotca pelkesit caiken Apun ia Turuan catouan/ ette ne Babyloniaiset/ Juttain ia Jerusalemin cansa/ nin hirmuisesta menit.
Waan hen lupapi Christusen tuleuan/ ia caikista aialisest ia ijancaikisest waiuast pästepi/ Jos site mutoin odhotetan/ toiuotan ia vskotan.

Hab 2:1 TEsse mine seison minun Wartiani päle/ ia astun minun Linnani päle/ ia catzelen ette mine näkisin/ mite minulle sanotuxi tule/ Ja mite minun wastaman pite/ sille/ ioca minua nuctele.
Hab 2:2 Mutta HERRA wastapi minua/ ia sanopi/ Kirioitta site Näky ia maala site ydhen Taulun päle/ ette sen lukia taidhais/ ioca sijte ohitzekeupi/
Hab 2:3 Nimitein. Sen Ennustoxen pite wiele aialans teutetuxi tuleman/ ia pite sijttekin ilmanduman ia ei wilpistelemen.
Hab 2:4 Mutta ios se wipypi/ Nin odhota hende/ hen tulepi wissiste/ ia ei wiwy. Mutta ioca site wastanseiso/ ei pidhe henen Sieluns menestymen. Sille se Wanhurskas pite vskostans elemen.

III. Lucu.

On nijlle Fangittuille Juttaille Lohulinen Ennustos/ ette heiden Sortaians ne Babyloniat/ piti mös häuitettemen.
Nin tai osotta sen Belsazerin Joomisen ia pilcan synnin/ quin Danielki.

Tesse ne Ahnet/ iotca Tauarans corghottauat muidhe' Hywydhellä/ werdhauttan/ quin iocu loghan ia paskan cocois vpottaxens.
Sille Quin P. Chrijsostomus sano. Male partum/ male disperit. Pahasti saathu/ heijusti hucku.

Hab 3:5 MUtta Wina pettepi sen corian Miehen/ ettei hen woi pysyue/ ioca henen Sieluns vlosleuitte/ ninquin Helueti/ ia on iuri quin Coolema/ ioca tytymetöin on. Waan temmapi polens caiki Pacanat/ ia cochoutta tygens caiki Canssat.
Hab 3:6 Mite maxa ? Nemet caiki tynni pite ydhen Sananlaskon tekemen/ ia ydhen puhen ia Tapauxen heneste/ ia sanoman. We henelle/ ioca Tauarans corghotta muidhen Hywydhest/ Quincauuan se kestepi ? Ja sälyttepi palio Loca pälens?
Hab 3:7 O quin ekiste ne ylesnouseman pite/ iotca sinua pureuat/ ia ne ylesheräuet/ iotca sinun poissöxeuet/ ia sinun teuty tulla heiden osallens.
Hab 3:8 Ette sine olet monet Pacanat röuenyt/ nin pite caiki iellensieneet Canssoista taas sinua röuemen/ Inhimisten weren teden/ Ja sen Wärydhen tede'/ quin Maas ia Caupungis/ ia caikein hene' Siselasuuaisteins/ prucattu on.
Hab 3:9 We henelle/ ioca ahne on/ oma' Honens pahudhexi/ senpäle hen panis Pesens corkiuten/ ette hen Onnettomuxen welteis.
Hab 3:10 Mutta sinun Neuuolaskus/ pite sinun Hones häpiexi iochtuman. Sille sine olet ylenpalio Canssoia lönyt/ ia ylpiesti synditehnyt.
Hab 3:11 Sille kiuetki Mwreis pite hwtaman/ ia ne Malat Hariuxista pite heite wastaman.
Hab 3:12 We henelle/ ioca Caupungin werelle rakendapi/ ia walmistapi Caupungin wärydhelle.
Hab 3:13 Eikö nämet HERRALDA Zebaothilda tapactu ? Mite Canssat ouat sinulle tötetehnyet/ sen teuty ylespoltetta Tules/ ia ionga päle Inhimiset ouat wäsytuxi tulluet/ sen teuty hucutetta.
Hab 3:14 Sille Maan pite teunens tuleman sijte HERRAN Cunnian Tundemisesta/ ninquin ne wedhet iotca Meren peitteuet.
Hab 3:15 We sinulle/ quin Lehimeiselles siselskenket/ ia secotat sinun Sappes sihen sisel/ ia ioowtat/ ettes henen häpiens näkisit.
Hab 3:16 Sinepe häpielle pite rauitettaman Cunnian edest. Nin ioo sine mös nyt/ ettes maas macaisit. Sille se HERRAN oikian kädhen Calki pite sinun ymberinssattuman/ ia sinun teuty häpielisestä oxendaman sinun Cunniaudhes teden.
Hab 3:17 Sille se wärys Libanon päle prucattu/ sinun ylitzes langeman/ ia ne haaskatut Eleimet pite sinun

peliettemen/ Inhimisten weren teden/ ia sen wärydhen teden/ quin Maas ia Caupungis/ caikein henen Siselasuuaistein/ prucattu on.
Hab 3:18 Mite sis Cuua taita autta/ Jonga sen Snickari cuuanut on/ ia se falski walettu Cuua/ ionga päle henen Snickarins lootti/ ette hen myket Epeiumalat teki?
Hab 3:19 We henelle/ ioca sanopi Cannolle/ Ylesherä ia mykelle Kiuelle/ Nouse yles. Quinga sen piti iongun opettaman ? Catzo/ se on Cullalla ia Hopialla ylitzewedhettu/ ia ei ole ychten Henge heisse.
Hab 3:20 Mutta HERRA ombi henen pyhes Templisens. Waickenecan caiki Mailma henen edesens.

IV. Lucu.

On yxi Rucous/ iossa ensin hen yliste ia kijtte Jumalata/ caickinaisist hyuisteghoista/ iotca hen Canssallens haman Egiptin vloslectemisest/ nin Domarein/ Dauidin ia Salomonin asti/ alati osotti. Sijtte hen Babylonian Waldakunnan wastan/ rucuele/ Lopus hen Canssans lohutta ia lupapi sen Fangiuxen lackaman. Ette he wimein Christusen cautta wapadhetut iloitzeman pite.

Hab 4:1 TEme on sen Prophetan Habacuchin Rucous/ Ninen Wighattomien edest.
Hab 4:2 HERRA/ Mine olen sinun Sanomas cwllut/ nin ette mine hemmestuin. HERRA/ sine wirghotat sinun Käsialas wotein wälille/ ia teet sen tietteuexi wotein wälille. Coska Tuska pälenkeupi/ nin sine Laupiudhes muistat.
Hab 4:3 Jumala tuli Etelest/ ia se Pyhe sijte worest Pharast. Sela. Henen kijtoxestans olit Taiuahat teunens/ ia henen Cunniastans oli Maa teunens.
Hab 4:4 Hene' paiste's oli ninquin Walkius/ keihexet keuit hene' käsistens/ sielle oli henen wäkewydhens salattu.
Hab 4:5 Henen eteens keui Pestilentia/ ia Witzaus vlosmeni/ edescuhunga hen meni.
Hab 4:6 Hen seisoi ia mittasi Maata/ hen catzeli ia haiotti ne Pacanat/ nin ette Mailman woret musertijn/ ia caiki Cuckulat Mailmasa notkistit/ coska hen waelsi Mailmasa.
Hab 4:7 Mine näin ne Etioperin Maiat murhectiuaiset/ Ja ne Madianiterin teldat wapitzeuaiset.
Hab 4:8 Etkös wihainen ollut HERRA Wirtain wastan ? Ja sinun hirmusudhes nijsse Wesis/ ia sinun närkestyxes Meresse ? Coskas aioit sinun Orhittes päle/ ia sinun Rattas sait woiton.
Hab 4:9 Sine mös edesweit sinun Joutzes/ ninquin sine olet Sucukunnille wannonut/ Sela/ ia iaghoit ne Wirdhat Maassa.
Hab 4:10 Ne Woret näit sinun/ ia tulit murheisens/ Se Wesiwirta poismeni/ Syweys annoi änen henestens/

corkius käsiens ylesnosti.
Hab 4:11 Auringo ia Cuu seisoit alalans/ Sinun Noles menit kircaudhen cansa/ ia sinun Tornios pitkeisen Leimauxella.
Hab 4:12 Sine alastallasit Maan wihasas/ ia sine Pacanat rickiwarstoit hirmudhesas.
Hab 4:13 Sine vloslexit sinun Canssas auttaman/ auttaman sinun woidheltuas. Sine serghit sen pään ninen Jumalattomiten Honesa/ ia alastirisuit ne Perustoxet haman Caulan asti. Sela.
Hab 4:14 Joska sine wiele nyt kirosit sen Pään Waltica/ ynne henen Kyläins cansa/ iotca ninquin yxi Twlispä tuleuat/ minua haiottaman/ ia iloitzeuat/ ninquin he ylessöisit sen Kieuhen salaudhes.
Hab 4:15 Sinun Orhidhes keuuet Meres/ swrein wesien Loghas.
Hab 4:16 Ette mine sencaltaista cwlen/ nin minun watzan murhectu/ Minun Hwleni wäriseuet Hwdhosta/ merkiä keupi minun Luuni sisel/ Mine olen itzesseni murheisan. Josko mine saisin leueide minun waiuani aialla/ coska me ylesmenem sen Canssan tyge/ ioca meiden wastan sotipi.
Hab 4:17 Sille eipe Ficunapuun pidhe wihertämen/ ia ei pidhe ychten hedelmet Winapuus oleman. Se töö Oliunpuista wilpistele/ ia euet pellot Elatost too. Jo Lambat pite pihaitasta poisreuäistemen/ eike Cariat pidhe Nauitas oleman.
Hab 4:18 Mutta mine iloitzen HERRASSA/ ia riemuitzen Jumalasa minun Lunastaiasan.
Hab 4:19 Sille HERRA Jumala ombi minun Woiman/ ia asettapi minun Jalcani/ ninquin Peurain ialat. Ja pitepi wiemen minua corkiallen/ nin ette mine weisan minun Candelen päle.

Loppu Habacuc Prophetast.

Ne Prophetat. Haggaj. Sacharia. Maleachi.
Stocholmis.
Heneste caiki Prophetat todhistauat/ ette iocainen/ quin Usko henen pälens/ pite henen Nimens cautta/ synnein andexiandamisen saman.
Alcupuhe.
Christilisen Lukian.
Michael Agricola Torsbyus teruette.
TErue Racas Pappi ia Ise/ iocas rookit Sielut/ qui' Lapset Nise.
HERRAN Opilla ia Sanalla. Nin mös Elemen Esicuualla.
Terueket caiki mös Somen Wäki/ ionga pein HERRAN Armo näki.
Tehenasti/ nyt ia alati/ quin hen Meille Lahiains iacapi.
SE Mulloin Dauidin Psaltaris Tapactui/ nin mös Prophetais.
Joista silloin ne Colmet ieit prentemet/ Taluen estet sen teit.
Jotca nyt noutauat muidhen möte/ Pruca ne yli peiue ia öte.
Nin Itze Jumalan Poica Christus/ quin on iocaitzen Walgistus.
Ombi meiden Turua ia Tukia/ Oho Christilinen Lukia.
Sanans/ Hengens/ ia Armoins cautta/ aina hen tacto meite autta.
Jos Me sen vskom ia rucolem/ ioco me elem taica coolem.
Nin me olema henen Omans/ pandut henen haltuns ia hoomans.
HEn Sielun/ Rumin/ ia caiki mwdh annoi/ iäsenet ia iocaitzet Iwdh.
Aiatoxet sis Sanat ia Töödh/ kijtteken hende Peiuet ia öödh.
Ydhexen Cucaut/ Eitin cochtu/ Meille maiaxi ensin iochtui.
Senperest mös caiki Mailma/ Tuli/ Twli/ Meri/ ia Maa/ senielkin/ quin he heitens iaca.
Ja mitke heisse ele ia on/ näghyliset ia salatoin.
Hen Meite warten teki ia loi/ ennenquin Hen meiden ilman toi.
Rauhan/ terueydhen/ ia Roan/ Rickaudhen/ Honet ia Tauaran.
Helten/ Sateen/ Kyluön ia mwdh/ Peiuen/ öön/ Auringon/ Tehdet ia Cwdh/ Lemmin/ ia Wilun/ woritoin/ quin HERRA cungin sätenyt on.
Keuen/ Suuen/ ia Sykysen/ iouta iää/ kirdhen ia Taluen.
Hetket/ aighat/ ioca wijcko/ quin Taiuas/ Cucaudhet lijcko/ Nin caszua Ruist/ Ohras/ Caura/ Nisut/ pawdh/

Hernet/ ia mwdh Jyuein sisut.
Caalit/ Naurit/ Hamput ia Linat/ Hunaiat/ Medhet ia Winat.
Yrtit/ ia Rohot moninaiset/ quin Miehet prucauat ia Naiset.
Linnut/ Calat/ Cariat ia Pedhot/ pellot/ Nijttut/ Metzet/ ia kedhot/ Cartanot/ Maiat/ Waatet ia mwdh/ sihen mös moniharaiset pwdh.
Nin mös Waimot ia Lapset hyuet vskolinen Pere/ ia ysteuet/ Culta/ Hopia/ Tina ia Waske/ Cupari/ Rauta/ HERRA laske Maasta tulla/ ia Woreista/ Kiuiste/ Caiuoist/ ia Copeista.
Talon tarpexi/ ia Rentoxi/ Caupaxi/ nin mös Rauinnoxi.
Ja muita palio sencaltaiset/ seke Taiualiset ette Maaliset.
SIhen mös HERRA meillen anda Rumin Lahiat/ quin cukin canda.
Lapsest/ Piltist/ ia Norudhest/ vrhost/ Miehest/ ia Wanhudhest.
Eiest/ Ucost/ ike ia wäki/ Iseden woima/ quin HERRA teki.
NE Widhet Tunnot Ulcoiset/ säsi hen meille Ychteitzet.
Silmenterä/ caruat eroitta/ sittequin Walkius ylescoitta.
Nin mös Pimeydhen walkiudhest/ ia caiki mös toinen toisest.
Näky halun/ ia Halu Himon/ himo yllytte tadhon ia pydhon.
Cwlemus on heicko ia pieni/ quin arua wisust monda äni.
Teräuen/ raskan/ eli couan/ hiliaisen/ selkien ia corkian.
Cwlemus Opin vastanotta/ ios se on wärin eli totta.
Cwroi eikengen opetta taita/ ioilla änen Oui ombi caita.
HAisto/ haijun haisust eroitta/ quin cuki Sisuns osotta.
Hyuen/ heijun/ makian ia caruan/ happan/ keskimeisen ia haruan.
MAisto/ Roan ia Jooman coke/ haikiat se hylke/ ia makiat hake.
Catkerat/ caruat/ soueliat/ hapatut/ soolaiset/ maghottomat.
RUpemus/ rumijt tundepi/ tartu/ arua/ ia siuelepi.
Quinga pehme/ ia coua cuki on/ eli pite ionguun motoon.
Lemmin/ Kylme/ Merke/ Quiua/ ia quin ne toinen toistans riua.
Paliat/ caruat/ siliet/ ia tasat/ rypiet/ rymet/ coleat/ masiat.
Onsat/ tylset ia teräuet/ quin Jocaitzen Hahmot lieneuet.
Syelun mös HERRA meille soi/ ionga hen Loonnostans meisse loi.
Coska hen meihin hengens puhalsi/ taidhot ia toimet walghaisi.

Nin hen Mielen cuuamiset tei/ aiatuxet ia muistot/ aruos iei.
Caikein Sielun Lahiain cansa. ioita henelle Christus ansa.
Uskon/ Toiuon ia Rackaudhen/ Neurydhen ia Kersemisen.
Ilon/ Rauhan/ ia Laupiudhen/ Lakiudhen ia Pitkemielisudhen.
Siweys/ ia Coctuus tule sijtte/ iotca Souinos Mielet lijtte.
Puctaus ia Cunnialisus/ hallitus ia Mielennouteus.
Taito/ wijsaus/ tieto ia Jerckie/ quin caikein pein kylle kerckie.
Uskallus/ Wacuus/ ia Totuus/ Jumalan Sana ia Lupaus.
Sacramentit/ Lijtot ia Märet/ iotca cohendauat monda wäret.
Toimi on Aiuus/ Wiha sydhemes/ wijsaus halu/ ia himo mös.
Pyhe Hengi mwdh Awdh mös waikutta/ quin hen Armoillans Sielut licutta.
Nin Omatieto/ kylle se itze/ hyuet ia pahat teghot domitze.
Jumalattomis/ hen Lauia on/ quin eleuet paitz pelcon ia Uskon.
Julmis/ hen on caita ia poltettu/ Wiecois/ ia welhois heiritzettu.
Exyueisis/ quin cartauat curia/ camala hen on ia nuria.
Wan Jumalisis/ ia Wighattomis/ oikea hen on Mielis ia teghois.
Catuuaisis hen on oijettu/ quin Sydhen parannoxeen mielistu.
HERRA on hyuis Sieluis lesse/ wan pahois/ se ryme Hengi messe.
Coskas sis Psalmit ia Prophetat luet/ ninpes muistos ia mieles tuket.
Quin seluet Sanat lijckuuat kieles/ nin he sarnates/ ioxeuat mieles.
Joilla Seuran pelto kylueteen/ wan pyhest Hengest ne idhetteen.
Ellei caiki ole tulkittu selkexi/ nin me kernast anom andexi.
Se paramin techken ioca woi/ iollei tai kelpa/ quin JESUS soi.
Panettelia/ quin neite laitta/ se pangan hamballens lucun aitta.
Taicca techken paramat itze/ ios hen taita eli wijtze.
Eikö se tyly ia willi on ? quin hyuist anda wären aruion ? Hyttynen vsein cwrnitaan/ wan coco Cameli nieletaan.
Mamiesteni cansa mine Laulan/ Lihainen kieli leicka luisen caulan.
Cateus temen wei monen hädhen/ Christusen/ Sanan ia Nimen teden.
Monen Jonen ia Walhen cansa/ wirittin sille Paula ia ansa.
Ette hen cunnioittomaxi olis/ sijhenasti ette hen teste coolis.

Uskon ia Kersimisen lise/ O Taiualinen racas Ise.
Ette hen nijte wetä wois/ ennenquin hen teste nuckuis pois.
HERRA heille andexiandacoon/ site Mine rucolen ia szoon.
Tesse nyt Prophetain Ytyme on/ heiste imettu lepitze vskon.
Wiele Bibliast mwdh tulisit/ ios nemet otoliset olisit.
Ostetaisin ia prucataisin/ quin olis kylle mös coctolin.
Sen Aian vskon pian tuleuan/ ette Somen kiriain ielkin tutketan.
Van tuskal ne silloin käsiteteen/ iotca nyt Monilda hylieteen.
Coska sis Porsas taritan/ nin aua Seckis/ ios se taruitan.

Alcupuhe Haggain Prophetan päle.
HAggai ombi se Ensimeinen Propheta/ ioca oli annettu Juttan Canssalle/ sen Babilonian Fangiuxen ielken/ Seitzemenkymmenen aiastain perest/ quin he sinne wietin.
Nin tai ia Zacharias Addonin poica propheterasit ninen Juttain tyge/ iotca Judeas ia Jerusalemis olit/ Israelin HERRAN Nimeen.
Silloin ylesnousit zorobabel se Salatielin poica ia Jesus Josedechin poica/ ia rupesit taas rakendaman Jumalan Templin Jerusalemis/ ia Jumalan Prophetat autit heite.
Sille waicka Esdras sen Altarin oli ennen tehnyt/ ia Templin Peruxen laskenyt/ nin se Kuningas Artaxerxes/ sen Töön preiuillens esti/ haman Dariusen/ sen Persian Kuningan toisen vooteen asti/ Coska Romis se seitzemes Romulist/ se Coria Tarquinius hallitzenut oli. 27. aiastaica/ ionga Bruto/ cadhexan wodhen ielken/ Wallasta poisaioi/ ia sijtte Borgmestarit Regimentin pidhit 464. aiastaica sihen Julium Keisarin asti/ ionga aicana meiden HERRAN Christus syndyi.
Näme sanotan (o rackat Somalaiset) ette se tieteisin mille aialla Teme Haggeus sarnasi.
Ja on henellä ia Zacharialla yxi swri wäkeue hengi ollut/ ette he/ quin ylencatzotut kieuhet personat olit/ rohenut sen ylenwäkeuen swren Kuningan Artaxerxen/ Samariterein ia caikein ymberi lehicanssain/ kieldön ia haastamisen wastan/ sen Templin rakennoxen/ kesketten ylesraketa.
Ombi sekin ihmelinen/ ette Zorobabel ia se Jesus Josedechin poica/ ia möskin se Canssa/ ioca heiden mötens olit/ vskoit ia cwlit ne caxi kieuhe Prophetat (iota nyt puuttu) quin sen Jalon swren Sa'garin kieldön/ Ja wiele sijttekin/ ette se Canssa sangen itze epelis/ ios Se Templi ikenens iellensraketuxi tulis.
Sille nämet Jumalan keskyt/ ylenpaltisesta ninen Inhimisten keskyt/ woitit/ quin ainaki.
Mutta hen laittapi Canssan/ ettei he toteluet sen Templin ia Jumalanpalueluxen ylesoijendaman.

Waan caicki kijrudit omans Hywuytens ia Honeitans coriaman.
Senteden he mös waiuatin hallawoosil/ Elosta/ Winast/ Jyuist ia caikinaisist Hedelmist ia Vodencaszuoist.
Caikille Jumalattomille Esicuuaxi.
Jotca Jumalan Sanat ia palueluxet euet tottele.
Ja alati raateleuat/ haparoitzeuat ia Ahneudhens cautta Seckins repiuet.
Nijlle caikille teme Texti rupe ia kellä/ quin hen sano.
Heiden Seckins pite Läuilisen ia pohiattoman oleman.
Nin mös leuten caikis Hystorijs/ cussa ei rookita Jumalan Palueliat/ eli auteta henen Sanans ylespitemen/ sielle hen salli heitte kylle coconhaparoita/ ia itziens warten kärkytte ia aina haeta.
Mutta wimein hen Sen Sekin päle läuen teke/ ia sihen puhalda/ nin ette se vlostomupi/ ia poishaiotetaan/ ettei kengen tiedhe cuhunga se iänepi.
Hen möskin södhe tachto/ Taicka ei heiden pidhe miteken söteuet leutemen.
Hen ennustapi mös Christusest/ iij luusa/ Ette henen io pian tuleman pite/ caikein Pacanain Lohuttaiaxi.
Jolla hen salaisest osotta/ Ette se Juttain Waldakunda ia Laki piti lopun saaman/ ia caiken Mailman Waldakunnat häuitettemen/ ia Christuselle alaannettaman.
Jota tehenasti tapactunut on/ ia haman wimeisen peiuen alati tapactupi/ Silloin sis caiki teutetyxi tuleuat.
Manaus ia coua wchkaus/ Epeusko ia Ahneutta wastan/ Ettei Jumalan Templin Rakennoxexi miteken annettu/
Jota hen rangaitze Näliele ia caikinaisille kirotuxilla.
Itzem wartten kylle cootan/ Ja ei miteken sen oikean Jumalan Palueluxen warten.

I. Lucu.

Hagg 1:1 TOisna Woonna sen Kuningan Darion Cwdhendena Cwcautena/ ensimeiszne peiuene Cwsta/ Tapactui HERRAN Sana/ sen Prophetan Haggain cautta/ SeruBabelin/ sen Sealthielin poian tyge/ sen Judan Pämiehen/ Ja Jesuan/ sen Jozadachin poian tyge/ sen ylimeisen Papin/ ia sanoi.
Hagg 1:2 Nin sano se HERRA Zebaoth/ Teme Canssa sano/ Eipe se Aica wiele tullut/ ette se HERRAN Hoone ylesraketaisijn.
Hagg 1:3 Ja HERRAN Sana tapactui/ sen Prophetan Haggain cautta/ sanoden/
Hagg 1:4 Mutta iopa teiden aican on tullut/ ette te holuatuisa Honeisa asuisitta/ ia Temen Honen teuty autiona seiso?
Hagg 1:5 Nyt/ nin sanopi se HERRA Zebaoth/ Catzocat sijs quinga teille kieupi.
Hagg 1:6 Te kyluette palion/ ia wähe siselwieet. Te söötte/ Ja ette te tule quitengan rauituxi. Te iootta/ Ja

ette te quitengan ianottamaxi tule. Te waatteiset teiten/ Ja ette te quitengan lembymexi tule. Ja ioca Raha ansaitze/ Hen pane ne ychten läuisen Cuckarohon.
Hagg 1:7 Nin sanopi se HERRA Zebaoth/ Catzocat sis quinga teille kieupi.
Hagg 1:8 Menget vlos Wortein päle/ ia hakecat Puita/ ia rakendacat sijte Hone/ Sen pite minulle otolisen oleman/ ia tadhon minun Cunniani osotta/ sanopi HERRA.
Hagg 1:9 Kylle te tosin palion toiuotta/ ia catzo/ Se tule wähexi. Ja waicka te site parallans cotian weisitte/ nin mine site quitengin poispuhallan. Mixi nin/ sano se HERRA Zebaoth ? Senteden/ ette Minun Honeni nin autiana macapi/ Ja itzecukin riende oman Honens cansa.
Hagg 1:10 Senteden ombi Taiuas teiden ylitzen Castens pidhettenyt/ ia Maa henen Hedhelmens.
Hagg 1:11 Ja mine olen Poudhan cutzunut/ seke Maan päle ette Wortein/ ylitze Jyuen/ Norenwinan/ Oliun/ ia ylitze sen caiken quin Maasta tule/ Ja ylitze Inhimiset ia Cariat/ ia ylitze caikein Kätein töödh.
Hagg 1:12 Nin cwli SeruBabel se Sealthielin poica/ ia Jesua se Jozadachin poica/ se ylimeinen Pappi/ ia caiki Ylitzijenyet Canssasta/ sencaltaisen heiden HERRANS Jumalans änen/ ia sen Prophetan Haggain sanat/ ninquin HERRA heiden Jumalans henen lehettenyt oli/ Ja se Canssa pelkesi HERRAN edhese.
Hagg 1:13 Nin sanoi Haggai HERRAN Engelil/ iolla HERRAN Sanansaattamus oli sen Canssan tyge. Mine olen teiden cansan/ sanopi HERRA.
Hagg 1:14 Ja HERRA ylesherätti sen SeruBabelin/ sen Sealthielin poian/ sen Judan Pämiehen Hengen/ Ja Jesuan sen Jozadachin poian/ sen ylimeisen Papin Hengen/ ia sen caiken ylitzeienydhen Canssan Hengen/ Ette he tulit ia töteteit sen HERRAN Zebaothin heiden Jumalans Honesa.

II. Lucu.

Temen Templin Rakenus/ oli Esicuua sihen Christilisen Kircoon ia Seurakundan/ ioca Euangeliumin cautta/ Christusen/ sen oikean Callion päle/ caikes Mailmas/ piti luiasti rakettaman/ Jota ei caiki Heluetin Portit ylitzewoitta. Sijnä murheliset Sydhemet Euangelium cautta lohutetaan/ Ette Jumala Christusen teden synnit andexiandapi sulasta Armostans/ ia ijancaikisen Elemen.

Hagg 2:1 NEliendene colmatkymmenen peiuene/ sijnä Cwdhendena Cwcautena/ sen Kuningan Dariusen toisna Woonna/
Hagg 2:2 ensimeisne colmatkymmendenä peiuene/ sille seitzemendenä Cwcautena/ Tapactui HERRAN Sana sen Prophetan Haggain cautta/ ia sanoi.
Hagg 2:3 Sanos SeruBabelin sen Sealthielin poian/ sen Juttain Pämiehen tyge/ Ja Jesuan sen Jozadachin

poian/ sen Ylimeisen Papin tyge/ ia sen ylitzeietetum Canssan tyge/ ia sanos.
Hagg 2:4 Cwca teiden seasan ombi ylitzeienyt/ Joca temen Honen henen entises Cunniasans nähnyt on ? Ja quinga se nyt teille näky ? Eikö se mixiken nädhä sen entisen cochtan.
Hagg 2:5 Ja nyt/ SeruBabel/ ole hyues turuas/ sanopi HERRA/ Ole sineki turuas Jesua Jozadachin poica/ sine ylimeinen Pappi/ Olcat hyues turuas caiki Canssa Makunnasa/ sanopi HERRA/ ia tötetechket/ Sille ette mine olen teiden cansanna/ sano se HERRA Zebaoth/
Hagg 2:6 Sen sanan ielkin/ coska mine teiden cansanna ydhen Lijton tein/ coska te Egyptist vloswaelsit/ pite minun Hengen teiden seasan pysymen/ Elket pelietkö.
Hagg 2:7 Sille nin sano se HERRA Zebaoth/ Wiele nyt on wähe aica/ Ette minun pite Taiuan ia Maan/ Meren ia Manderen lijcuttaman/ Hija/ caiki Pacanat tadhon mine lijcutta.
Hagg 2:8 Silloin sis tulepi Se caikein Pacanain TURVA. Ja mine tadhon temen Honen teunens Cunniata tedhä/ sanopi se HERRA Zebaoth.
Hagg 2:9 Sille ette minun on seke Hopia ette Culda/ sano se HERRA Zebaoth.
Hagg 2:10 Temen ielkimeisen Honen Cunnian pite swreman oleman/ quin se Ensimeinen on ollut/ sanopi se HERRA Zebaoth. Ja mine tadhon Rauhan anda tesse Paicas/ sanopi se HERRA Zebaoth.
Hagg 2:11 Neliendene colmatkymmendene peiuene/ sijnä ydhexennä Cwcautena/ toisna sen Darion woonna/ Tapactui HERRAN Sana sen Prophetan Haggain tyge/ ia sanoi.
Hagg 2:12 Nin sanopi se HERRA Zebaoth/ Kysy Papeille Laista/ ia sanos.
Hagg 2:13 Jos iocu cannais pyhitetyn Lihan henen waatens helmasa/ ia satutais sijtte waateins helmalla Leipe/ Pwron/ Winan/ Olium/ eli mike Rooca se olis/ Tulisko se mös Pyhexi?
Hagg 2:14 Ja ne Papit wastasit/ ia sanoit. Ei/ Haggai sanoi. Mutta ios iocu Saastainen iostacusta satutetusta Radhosta/ ychte neiste sattuuis/ tulisco se mös saastaisexi ? Ne Papit wastasit/ ia sanoit. Se tulis saastaisexi.
Hagg 2:15 Nin wastasi Haggai/ ia sanoi. Juri nin mös ombi teme Canssa ia nemet Inhimiset minun edeseni/ sano HERRA/ ia caiki heiden Kätens tööt/ ia mite he wffrauat/ on saastainen.
Hagg 2:16 Ja nyt catzocat/ quinga se teille kieunyt on/ teste peiueste ia ennen quin iocu Kiui toisen päle pannuxi tuli/ HERRAN Templisse/
Hagg 2:17 Ette coska iocu tuli Ohraläijen tyge/ iolla piti caxikymmende Mitta oleman/ Nin olit sielle näpieste kymmenen. Tuli hen Perssyn tyge/ ia lwli wisikymmende Amia teutteuens/ Nin olit sielle näpieste/ Caxikymmende.
Hagg 2:18 Sille ette mine waiuasin teite Poudhalla/ Palo Jyuille ia Rakeilla/ caikissa teiden töissenne. Eipe te quitengan kiendenyet teiten minun tykeni/ sanopi HERRA.

Hagg 2:19 Nin catzocat nyt sen päle/ teste peiueste/ ia ennen/ nimittein/ sijtä Nelienest colmatkymmenest peiuest/ sine ydhexennä Cwcaudhenna/ haman sihen peiuen asti/ coska se HERRAN Templi perustettijn/ Catzokat sen päle/
Hagg 2:20 Sille ette Siemenet wiele macauat Laareis/ ia eipe wiele miteken canna/ eike Winapw/ Ficunapw/ Granatinpw/ eike Oliupw. Mutta teste peiueste saadhen/ mine tadhon anda hyuestisiugnauxen.
Hagg 2:21 Ja HERRAN Sana tapactui toisen kerdan Haggain tyge/ neliendene colmatkymmenen peiuene sijnä Cwcaudhes/ ia sanoi.
Hagg 2:22 SAnos SeruBabelin sen Judan Pämiehen tyge/ ia sano. Mine tadhon Taiuan ia Maan lijcutta/
Hagg 2:23 ia tadhon ne Waldakundain Stolit alascukista/ ia ninen Pacanain woipiat Waldakunnat cadhotta. Ja tadhon alascukista seke Rattat/ ette Ratzasmiehet/ Nin ette seke Orhi ette Mies pite alascukistettaman/ itzecukin sen toisen Miecan cautta.
Hagg 2:24 Sille samalla aialla/ sano se HERRA Zebaoth/ nin mine tadhon coriat sinua SeruBabel/ sine Sealthielin poica minun Palueliani/ sanopi HERRA/ Ja tadhon sinua/ ninquin iongun Insiglinsormuxen pite/ Sille ette mine olen sinun vloswalinut/ sanopi se HERRA Zebaoth.

Haggain Prophetan Loppu.

ZephanJan Prophetan päle.

Alcupuhe.
ZEphanJa ombi sen Prophetan Jeremian aialla ollut.
Sille hen Propheterasi sen Jumalisen Kuningan Josian alla/ ioca oli se xix. Juttain Kuningas.
Senteden hen ennustapi nijte sanoia/ ioita Jeremiaski/ waicka lyhylisille sanoilla.
Ette Jerusalem ia coco Judan Waldakunda piti häuitettemen/ ia Canssa/ heiden parandamatoin paha Elemens teden/ piti poiswietemen.
Sille Jumala ensin yleshäretti se Babylonian Kuningan/ ette hen caiki auaralda omistais/ raatelis/ ia surkiasti häuitteis/ ninquin henen Wihans witza/ ette hen heite iollaki modholla parannoxeen wedhäis.
Waan se Babylonian Tyranni/ woroin Persiste ia Medist ialoist waiuattin/ raadheltin ia häuitettijn.
Nin ei woinut caiki Prophetat/ site Canssalle vskotta/ Ette Jumala oli heiden pälens wihainen/ Sille euet he tactoneet vskoa/ ette Jumalan piti henen Canssans nin ylenandaman/ ia senteden he wainosit Prophetans/ ninquin nytkin ne wihatan/ iotca sarnauat Inhimisten syndie ia pahatecoia wastan.
Ei hen waiuoin Juttaille sencaltaist witzaust ennusta/ Mutta mös caikille Lehimakunnille ia Naburille/ Quin nijlle Philisterille/ Moabin/ ia mös nijlle Ethiopiaisil ia Assurille/ iotca Jumala rangaisi sen Babylonian Kuningan cautta.
Colmanes Luusa/ Hen ylen ialost ia selkiest prophetera Christusen ilolisen ia autuan Waldakunnast/ ioca caikes Mailmas vlosleuitettemen piti.
Sille ette Prophetat Jesusen Christusen Palueliat/ sen totisen Israelin teden vloslehetetyt/ tottuuat anssatun Rangastoxen wchkauxein ia Härituxein ielkin/ aina makiasti ia runsasti ne Ulosualitut lohutta/ Lupauxilla Christusesta/ sijte oikiasta Wapactaiast/ ia henen ijancaikisesta waldakunnastans/ ettei ne Jumaliset Fangiuxesans epeuskon langeisi/ ninquin Jumala ijexi tadois wihastu/ ia site luuattu apu Christuses/ tacaperin wetä/ quin ne ialoimat asiat Prophetis ouat Lupauxet Christusest/ ioca se sula ia totinen Euangelium ouat.
Senteden he mös aina Christusen ilmoittauat.
Nin mös tai ZephanJa/ Lopus lohuttapi ne Juttat/ ettei sijnä Babilonian Fangiuxes heickomielistysit/ eike Jumalan sanasta epelisi/ nin hen ennustapi ette Jumalan pite heite taas wäkeuesti cocoman/ Christusen lehettemen/ ia henen Waldakunnans ymberi caiken Mailman vlosleuittemen/ ia henen Canssans ylimeisen

Cunnian corkiutehen ylessattaman.
Waan sille wälille heiden piti Fangiudhens waiuan kernasti kersimen/ Jumalan Nimen Cunnian/ ninen Pacaniten seas iulghistaman/ ioissa he haiotut olit/ sihenasti ette se ARMON aica lehestuis/ iolla Ise Jumala/ poians Jesusen Euangeliumis/ iocapaicas piti totisesta tuttaman ia Cunnioitettaman.
On yxi Ennustos ia nudhesarna Juttaita wastan/ ette Jumala tachtoi heite sen Babelin Kuningan cautta/ rangaista/ heiden Epeiumaludhens/ Ahneudes ia muidhein synnein teden.
Jota wastan eike Hopia eli Cwlta tainut autta.
Meille mös Esicuuaxi caikinaises tuskas ia hädhes.

I. Lucu.

Sef 1:1 TEME on se HERRAN Sana/ ioca tapactui Zephanian tyge/ sen Chusin poian/ Gedalian poian/ Amarian poian/ Hiskiasen poian/ Sen Josian Amonin poian aialla/ sen Juttain Kuningan.
Sef 1:2 Mine tadhon caiki Maalda poisotta/ sanopi HERRA.
Sef 1:3 Mine tadhon seke Inhimiset ia Cariat/ seke Linnut taiuas alla/ ette Calat Meres poisotta/ ynne sen Pahannoxen ia sen Jumalattoman/ Ja/ mine tadhon ne Inhimiset Maasta vlosiuritta/ sanopi HERRA.
Sef 1:4 Mine tadhon minun Käteni vlosoienda Judan ylitze/ ia ylitze nijte caikia/ iotca Jerusalemis asuuat. Jurinin mine tadhon ne Techteet Baalist vlosiuritta/ sijhen mös se Camarim nime/ Munckit ia Papit teste Paicasta.
Sef 1:5 Ja ne/ iotca cattoin päle Taiuan Sotawäki cumartauat/ Jotca site cumartauat/ ia wannouat quitengin HERRAN cautta/ ia mös tasan Malchom cautta/
Sef 1:6 ia ne iotca HERRALDA poislangeuat/ ia iotca euet HERRA ensingen etzi/ eike hende tottele.
Sef 1:7 Waickenecat sen HERRAN Jumalan casuon edeste/ Sille ette leszne ombi HERRAN peiue. Sille ette HERRA ombi ydhen Teuraswffrin walmistanut/ Ja henen * Wierahans sihen cutzunut/
Sef 1:8 Ja sinä HERRAN Teuraswffrin peiuene/ tadhon mine etziskelle ne Pämiehet ia sen Kuninga' Lapset/ ia caiki ne * iotca Oudhot waattet candauat.
Sef 1:9 Mine tadhon mös sille samalla aialla nijte etziskelle/ iotca ylitze Kynnyxen hyppeuet/ iotca heiden HERRANSA Honet teutteuet röuetuxilla ia petoxilla.
Sef 1:10 Sille samalla aialla/ sanopi HERRA/ pite ydhen ilmeisen Parghun nostettaman sijte Calaportista/ ia yxi Uluotus sijte toisesta portista/ ia swri surkius Cuckulaisten päle.
Sef 1:11 Uluocat te iotca asutta Myllys/ Sille caiki se Kremarincanssa ombi poishäuitetty/ ia caika/ iotca Rahan cocouat/ ouat poiscadhotetut. *Amos. 5.*

Sef 1:12 Sille samalla aialla/ mine tadhon Jerusalemin Lychtyn cansa vlostutkia/ ia tadhon etziskellä ne Miehet/ iotca heiden Rahcans päle macauat/ ia sanouat heiden sydhemisens/ Eipe HERRA tee hyuesti eike pahasti.
Sef 1:13 Ja heiden Tauarans pite Raatelemisexi tuleman/ ia Heiden Honens Autioxi. Heiden pite honet ylesrakendaman/ ia ei nijsse asuman. Heiden pite Winatarhoia istuttaman/ ia ei ychten Wina nijste iooman.
Sef 1:14 Sille se HERRAN isoi peiue ombi leszne/ hen ombi (ma mine) leszne/ ia sangen kiruchta. Quin se Parcu HERRAN peiueste tuleua ombi/ Nin pite ne Wäkeuet silloin caruahasti parcuman.
Sef 1:15 Sille se peiue ombi Hirmudhen peiue/ yxi waiuan ia Adhistoxen peiue/ yxi Twlen ia Twlispään peiue/ Yxi Pimeydhen ia Syngydhen peiue. Yxi Piluen ia Sumun peiue/
Sef 1:16 Yxi Pasunan ia Trometein peiue/ wastan nijte wahwoia Caupungita ia corkeit Linnoia wastan.
Sef 1:17 Mine tadhon Canssalle adhistosta tedhä/ ette heiden pite ymberikeumen/ ninquin Sokiat/ Senteden/ ette he ouat HERRA wastan synditehnyet. Heiden werens pite vloswodatettaman/ ninquin se Tomu olis/ ia heiden Rwmijns/ ninquin se Loca olis.
Sef 1:18 Eipe heiden Hopians ia Cwltans pidhe woiman heite autta/ sinä HERRAN wiha peiuene. Waan coco Maan pite henen Kiuaudhens Twlella ylessödyxi tuleman. Sille henen pite nopiasti ydhen Lopun tekemen/ caikein ninen cansa/ iotca Maasa asuuat.

II. Lucu.

Ensin/ Parannoxeen manatan. Sille ne Hyuentekiet pite HERRAN wiha peiuen/ warieltaman.
Sijtte ne Lehimaat ia Waldakunnat/ quin on/ Nineue ia Assyria/ pite mös rangaistettaman/ ia sijttekin Christusen Waldakunnan tuleman.
Caiki Lotolaiset Pacanain seas pite hende cumartaman. Joh. iiij. Henges ia totudhes. Nin Juttain meno huckupi.

Sef 2:1 COotka teiten/ ia tulcat tenne/ te wihattaua Canssa/ ennenquin Domio vloskeupi/
Sef 2:2 Ette te (ninquin ne Acanat peiuen eten) poissiuallaisijn. Ennenquin se HERRAN hirmulinen wiha teiden ylitzen tulepi/ Ennenquin (ma mine) se HERRAN wiha peiue teiden ylitzen tulepi.
Sef 2:3 Etziket HERRA caiki te Radholiset Maasa/ te iotca henen Oikiutansa pidhette. Etziket Wanhurskautta. Etziket Neurytte/ ette te madhaisitta sinä HERRAN wihapeiuene warieltuxi tulla.
Sef 2:4 Sille Ette Gasa pite ylenannettaman/ ia Ascalon autioxi techtemen. Asdod pite mös Polipeiuelle poisaiettaman/ ia Accaron ylesiuritettaman.

Sef 2:5 We ninen/ iotca Meren polen asuuat/ ninen Sotalaisten. HERRAN Sanan pite teiden ylitzen tuleman/ Sine Canaan Philisteerin Makunda. Mine tadhon sinua hucutta/ etteikengen pidhe sinus sillen asuman.
Sef 2:6 Meren polen pite sula Paimenen maiat ia Lambain pihaitat oleman.
Sef 2:7 Ja ne sanat pite nijlle Judan Honesta iellensietetylle osaxi tuleman/ ioissa heiden pite caitzeman. Ectona heiden pite Ascalonin Honesa maiottaman/ quin nyt HERRA heiden Jumalans ombi heite etziskellut/ ia heiden Fangiudhens palauttanut on.
Sef 2:8 Mine olen Moabin pilcan/ ia Amonin Lasten Häueisemisen cwllut/ ioilla he minun Canssani soimaneet/ ia heiden Raiains päle kerskanuet ouat.
Sef 2:9 Lach/ Nin totta quin mine elen/ sanopi HERRA Zebaoth/ se Israelin Jumala/ Moab pite ninquin Sodoma/ ia ne Ammonin lapset ninquin ydhen Noculiaspensan ia Szolacopan/ ia quin ijancaikinen Autios. NE iellensiätetyt minun Canssastani pite heite röuemen/ Ja ne ylitzeiätetyt minun Canssastani pite heite perimen.
Sef 2:10 Sen pite heille tapactuman/ heiden Coreudhens teden/ ette he ouat sen HERRAN Zebaothin Canssan pilcaneet/ ia heitens sijte kerskaneet.
Sef 2:11 Hirmulisen pite HERRAN heiden wastans oleman. Sille henen pite caiki Jumalat Maan pälde * poiscadhottaman. Ja caiki Loodhot pite hende cumartaman/ Cuki henen Siasans.
Sef 2:12 Mös tekin * Ethiopialaiset pite minun Miecani cautta tapettaman.
Sef 2:13 Ja henen pite Kätens pohian pein oiendaman/ ia Assurin cadhottaman. Nineuen pite henen autiaxi tekemen/ carkiaxi/ ninquin Warpen/
Sef 2:14 ette sen siselle pite maiottaman heitens caikinaiset Eleimet Pacanoiden seas. Ja Cacarit ia Hypiet pite heiden Tornisans asuman/ ia pite laulaman heiden Accunaisans/ ia Corpit heiden Lettupalkisans. Sille ette ne Cedrinlaudhat pidhe poisreuituxi tuleman.
Sef 2:15 Teme ombi se iloinen Caupungi/ ioca nin irstana asupi/ ia sanoi heiden sydhemesens/ Minepe se olen/ ia eikengen mw. Quinga hen on nin autiaxi tullut? ette ne Eleimet sijnä siselle asuuat/ ia ioca sen siwitze keupi/ hen tissapi hende/ ia paucutta käsiäns henen ylitzens.

III. Lucu.

Jerusalem laitetan cangiudhestans.
Pämiehet ia Herrat ouat ninquin Jalopeurat ia Sudhet/ iotca Canssans raateleuat ia vlosimeuet.
Sarnaiat Ramatun toisinkiendeuet Rahan teden/ Canssan wetäuet Epeiumaloita palueleman.
Ja waicka ne rangaistetan nilde Hurskailda Prophetilda/ eipe se miteken auta.
Senteden teuty Jumalan heite witzata. etc.

Sef 3:1 WE sen cauhialisen/ rietan/ wäkiualdaisen Caupungin/
Sef 3:2 Ei hen tacdho cwlda/ eikä henens anda curitta. Eipe hen tacdho HERRAN päle vskalta/ eike henens pidhe henen Jumalans tyge.
Sef 3:3 Henen Pämiestens ouat henes ninquin kiliuuat Jalopeurat/ ia henen Domarins Sudhet ectona/ Jotca euet miteken iete homenen asti.
Sef 3:4 Henen Prophetans ouat irtaiset ia ylencatzoiat/ Henen Pappeins riuauat sen Pyhydhen/ Ja * vlostoimittauat Lain wäkiuallaisest.
Sef 3:5 Mutta se HERRA/ ioca heiden seasans on/ opetapi kylle oikein/ ia ei tee ychten wärytte. Waan ioca amulla hen andapi henen Oikiudhens iulkisest opetta/ ia ei lacka. Mutta se Paha Canssa/ ei tadho oppia häpiemehen.
Sef 3:6 Senteden mine tadhon temen Canssan vlosiuritta/ heiden Linnans autioxi tedhä/ ia heiden Cadhunsa nin tyhiendemen/ etteikengen sen päle keumen pidhe. Heiden Caupungins pite poishäuitettemen/ etteikengen heisse sillen asu.
Sef 3:7 Mine annoin sinulle sano. Minua pite sinun pelkemen/ ia sinua anda curitta/ Nin ei olis henen Asumisens vlosiuritettu/ ia eikengen tulis/ iolla mine hende etziskelisin. Mutta he achkeroitzeuat caikinaista pahutta prucaman.
Sef 3:8 Senteden (sanopi HERRA) teuty mös teiden minua odhottaman/ Sihenasti ette mineki aiallani ylesnousen/ Coska mineki domitzen/ ia ne Pacanat cootan/ ia ne Waldakunnat ychtensaatan/ ia minun Wihani heiden ylitzenswodhatan/ ia/ caiken minun Wihan hirmusudhen. Sille coco Mailman pite minun Kiuaudhen Tulen cautta ylessötemen.
Sef 3:9 SIlloin mine tadhon Canssoille toisin anda sarnata/ suloisel Hwlella/ Ette heiden caiki pite HERRAN Nimen auxenshwtaman/ ia hende yximielisestä palueleman.
Sef 3:10 Minun Cumartauaiseni/ nimitein/ ne haiotetut silde polelda sijte Ethiopian Wirdhast/ pite minulle Lahiaxi edestoottaman.
Sef 3:11 Sihen aican ei pidhe sinun sillen häpiemen/ caikista sinun teghoistas/ ioillas minun wastani synditehnyt olet. Sille mine tadhon ne coriat pyhet sinun seastas silloin poisotta/ Ettei sinun pidhe sillen sinuas ylesnostaman minun pyhen Woren teden.
Sef 3:12 Mine tadhon sinus anda ylitziedhe ydhen Kieuhen/ halpan Canssan/ Heiden pite HERRAN Nimen päle turuaman/
Sef 3:13 Ne Jellensietetyt Israel euet miteken paha pidhe tekemen/ eike walhen puhuman/ Ja ei heiden

swsans pidhe ychten wiecas Kieli leutemen. Waan he caitzetan ia lepeieuet/ ilman caikita pelghota.
Sef 3:14 Kiemuitze sine Tyter Zion/ hwdha Israel/ iloitze ia riemuitze caikista sydhemestes/ sine tyter Jerusalem.
Sef 3:15 Sille ette HERRA ombi sinun rangastuxes poisottanut/ Ja sinun Wiholises poiskiendenyt. HERRA se Israelin Kuningas ombi sinun tykenes/ ettei sine taruitze sillen ydhengen Onnettomuxesta sinuas pelkemen.
Sef 3:16 Sihen aican sanotan Jerusalemin tyge/ Ele pelke. Ja Zionin tyge. Ele Käsies alaslaske.
Sef 3:17 Sille se HERRA sinun Jumalas ombi sinun tykenes/ yxi wäkeue Wapactaia.
Sef 3:18 Henen pite sinun ylitzes riemuitzeman/ ia oleman suloisen sinun wastas/ ia andexiandaman/ ia pite sinun ylitzes caiachtoxella riemuitzeman. Ne/ iotca Inhimisten Sätydhen cautta adhistetut olit/ tadho mine poissaatta/ ette he sinusta poistulisit/ Jotca Sädhyt sinun Raskaudhes oli/ ioista sine Nudheltijn.
Sef 3:19 Catzo/ mine tadhon caiki lopetta/ sihen aican/ iotca sinua waiuauat. Ja tadhon sen Onduuaisen autta/ ia ne poissöxetut coota/ ia tadhon heite Kitoxexi ia Cunniaxi panna caikissa Maas/ iossa he ylencatzotan.
Sef 3:20 Sihen aican mine tadhon teite tehen siseltoodha/ ia teite samal aialla coota/ Sille mine tadhon teite kijtoxexi ia cunniaxi caikein Canssain seas Maan päle/ coska mine teide' Fangiuxen kiennen teide' Silmein edes/ sanopi HERRA.

Loppu Zephaniast Prophetast.

Präntettu Stocholmis Amundi Lauritzen Poialda Christusen Syndime Wodhesta. 1551. Nouem. 5.

Alcupuhe ZacharJan Prophetan päle.
SAmalla aialla quin Haggeuski/ nin temekin ZacharJa sarnasi/ Ette Jerusalem ia se Templi pidheis iellens ylesrakettaman/ Ja sen haiotetun Canssan/ iellens ychteen cocoman.
Senpäle ette yxi Regimenti ia Asetus pidheis taas sen Lxx/ woodhen Fangiuxen perestä sijnä Makunnas ylesoiettaman.
Ja hen on tosin yxi nijste caikein lodhulinen Prophetaist.
Sille hen edestoopi monet suloiset ia turualiset Näghyt/ ia monet ysteueliset ia makiat Sanat andapi.
Joilla hen site murhelist ia haiottu Canssa/ lohutta ia wahuista/ site Rakennosta ia Regimenti päle rupeaman.
Jotca haman sihen aican asti/ oli swren ia moninaisen wastanseisomisen kersinyt.
Neite hen tekepi. v. Lucuhun asti.
Nyt/ ette henelle olit sangen syuet/ salaat ia Pimiet Näghyt (iotca lehes Danielin Näghöin caltaiset ouat) ilmoitetydh.
Joinenga Näkyin toimituxis/ seke ne Hebreerit/ ette mös Ne Christitut hicouat ia tölens nijte ymmerteuet.
Senteden Me nijte ylitzecarkam tesse Somen Tulkituxes/ ia nin me haem ia poimem teste Prophetast (quin muistakin pidhemist) ne selkeimet ia meille tarpelisemat Sententiat/ Puhet/ Sarnat/ Opit ia Weisut.
Joska HERRA Jumala ette seke Ne/ ette mwdh pyhet Ramatut tesse Seurakunnas/ quin tuliski/ alati/ aina ia wisusti Luetaisijn/ sarnataisijn/ weisataisijn Lexyis/ ia mutoin prucataisijn.
Sille caiki mite kirioitettu ombi/ se on meiden Opixi kirioitettu. Ro. xv.

ZacharJa Propheta

I. Lucu.

Hen neuuopi Parannosta tekemen/ Ettei me synnises Elemes ia muis Pahudes meiden Isiä noudhatasimma.

Sak 1:1 Cadhexenna Cwcautena sine Toisna woonna Kuningan Dariusen/ tapactui Teme HERRAN Sana ZacharJan tyge/ sen Berechian poian/ Iddon poian/ sen Prophetan/ ia sanoi.
Sak 1:2 HERRA ombi wihainen ollut teidem Isein päle. Ja sanos heille.
Sak 1:3 NIN sanopi se HERRA Zebaoth/ Kiendeket teiten minun tykeni/ sanopi se HERRA Zebaoth/ Nin mine tadhon kiete minun teiden tygenne/ sanopi se HERRA Zebaoth.

Sak 1:4 Elket olco ninquin teiden Iseet/ ioille ne entiset Prophetat sarnasit/ sanoden/ Palatkat teiden pahoista Teisten/ ia teiden heijusta menostan. Mutta euet he cwlluet/ eike minua totelluet/ sanopi se HERRA.
Sak 1:5 Cwssa nyt ouat teiden Iset ia Prophetat? Wielekö he eleuet?
Sak 1:6 Eikö nin ole tapactanut? Ette minun Sanan/ ia minun Oikiudhen/ iotca mine keskin/ minun Palueliani/ Prophetain cautta/ ouat teiden Isein sattunut? Ette heiden teuty palaiaman/ ia sanoman/ Quin se HERRA Zebaoth aiatteli meille tedhexens/ senielkin quin me kieuttim meiden/ ia teimme/ nin ikenens hen mös meille tehnyt on.
Sak 1:12 Nin wastasi se HERRAN Engeli ioca minun cansan puhui ia sanoi. HERRA Zebaoth/ Quincauuan et sine tachdo armachta Jerusalemin ylitze/ Ja ninen Judan Caupungein ylitze/ ioinenga päle sine olet wihainen ollut neisse seitzemenkymmenden aiastaican?
Sak 1:13 Ja se HERRA wastasi sille Engelille/ ioca minun cansani puhui/ ysteueliset sanat ia lohuliset sanat.
Sak 1:14 Ja se Engeli ioca minua puhutteli/ sanoi minulle/ Sarna ia sano/ Neite sanopi se HERRA Zebaoth. Mine olen sangen kiuanut Jerusalemin ia Zionin ylitze/
Sak 1:15 Mutta mine olen iwri wihainen ninen corein Pacanain päle. Sille mine olin waan wähe wihainen/ Mutta he autit häuitoxehen.
Sak 1:16 Senteden sanopi HERRA/ Mine tadhon palaita Jerusalemin tyge Laupiudhen cansa/ Ja minun Honen pite henes ylesrakettaman.
Sak 1:17 Ja sarna enembi/ ia sanos/ Neite sanopi se HERRA Zebaoth. Taas minun Caupungini pite hyuesti kieumen/ Ja HERRAN pite Zionin taas lohuttaman/ ia Jerusalemin taas wloswalittaman.

II. Lucu.

Jerusalem/ pite sen ffangiuxen ielkin/ sangen toisen modhon saaman. Joca Christusen Waldakunnan/ kirkon ia Sarnan. merkitze.

Sak 2:1 JA mine ylesnostin silmeni/ ia näin/ ia catzo/ yxi Mies piti kädhesens MitanNooran.
Sak 2:2 Ja mine sanoin/ Cuhungas menet? Mutta hen sanoi minulle. Että mine Jerusalemin mittaisin/ ia catzoisin/ quinga pitken ia quinga Laauian sen oleman pite.
Sak 2:3 Ja catzo/ Se Engeli/ ioca minun cansan puhui vloslexi/ Ja yxi toinen Engeli vlosmeni henen wastans/ ia sanoi.
Sak 2:4 Jooxe toonna/ ia puhu sille piltille/ ia sanos. Jerusalem pite asutetuxi tuleman ilman Mwrita/ sen swriman Inhimisten ia Cariain palioudhen teden/ iotca henes oleman pite.

Sak 2:5 Ja Mine tadhon/ sanopi HERRA/ yxi tulinen Mwri henen ymberillens oleman/ ia tadhon henesse olla/ Ja tadhon Minuani Cunnialisesta henesse osotta.
Sak 2:6 Woi/ woi Paecat vlos/ sijte Pohian Maasta/ sanopi HERRA/ Sille mine haiotin teite Neliehin Twlihin Taiwan ala/ sanopi HERRA.
Sak 2:7 Woi Zion/ ioca asut sen Tytteren Babelin tyken/ poispakene/
Sak 2:8 Sille nin sanopi se HERRA Zebaoth. Hen lehetti minua ninen pacanain tyge/ iotca teite raatelluet olit/ Heiden Waltans sai lopun. Joca teihin rupepi/ SE rupepi henen Silmenstären päle.
Sak 2:9 Sille catzo/ mine tadhon minun käteni heiden ylitzens ylesnosta/ ette heiden pite nijllen Raateluxexi oleman/ iotca ennen paluelit heite. Ette teiden pite ymmertemen/ ette se HERRA Zebaoth minun lehettenyt on.
Sak 2:10 Iloitze ia riemuitze sine tyter Zion/ Sille catzo/ Mine tulen/ ia tadhon asua sinun tykenes/ sanopi HERRA.
Sak 2:11 Silloin palio pacanoit pite heitens HERRALLE altiaxi andaman/ Ja ne pite minun Cansan oleman. Ja mine tadhon sinun tykenes asua/ ettes ymmerdheisit/ Ette minun se HERKA Zebaoth sinun tyges lehettenyt on.
Sak 2:12 Ja HERRAN pite Judan perimen Osaxens sijnä pyhese Maasa/ ia pite Jerusalemin taas vloswalitzeman.
Sak 2:13 Caiki Liha waickenecon HERRAN edes/ Sille hen on ylesnosnut henen pyheste Siastans.

III. Lucu.

Sarnaian edest ialo Lohutos/ Nin mös Christusest.

Sak 3:1 JA minulle osotettijn se Ylimeinen pappi Josua/ seisodhen sen HERRAN Engelin edes. Ja Satan seisoi henen oikealla kädhellens/ ette hen hende wastanseisois.
Sak 3:2 Ja HERRA sanoi Satan tyge/ HERRA se rangaiskon sinua Satan/ Ja/ se HERRA sinua rangaiskon ioca Jerusalemin vloswalitzi. Eikö teme ole yxi Kekäle/ ioca Tulesta temmattu on?
Sak 3:3 Ja Josua oli puetettu saastaisis waatteis/ ia seisoi sen Engelin edes.
Sak 3:4 Joca wastaten sanoi nijlle/ iotca henen tykenens seisoit. Poisottacat heneste ne saastaiset waattet/ ia hen sanoi henelle. Catzo/ Mine olen sinun synnis sinusta poisottanut/ ia puettanut sinun Juhla waatteilla/
Sak 3:5 ia sanoi. Pangat puchdas Lacki henen Pääns päle/ ia he panit puchtan Lakin henen pääns päle/ ia he puetit waattet henen pälens. Ja HERRAN Engeli seisoi sielle.

Sak 3:6 Ja se HERRAN Engeli todhisti Josualle/ ia sanoi/ Nein sanopi se HERRA Zebaoth.
Sak 3:7 Jos sine waellat minun Teiteni päle/ ia pidhet minun wartion/ Nin sinun pite minun Honen hallitzeman/ ia minun Cartanoitan ketket. Ja mine annan sinulle mutomat nijste/ quin tesse seisouat/ ette he sinun saattaisit.
Sak 3:8 Waariota Josua sine ylimeinen Pappi/ sine ia sinun ysteues/ iotca sinun edeses asuuat/ Sille he ouat sulat Ihmeet.
Sak 3:9 Sille Catzo/ mine tadhon anda minun Paluelian Zemah tulla/ Sille catzo sen ainoan Kiuen päle/ ionga mine Josuan eten laskenut olen/ pite seitzemen Silme oleman. Mutta catzo/ Mine tadhon sen vloshacata/ sanopi se HERRA Zebaoth/ Ja tadhon sen Maan Synnit/ ychtene peiuene poisotta.
Sak 3:10 Silloin sanopi se HERRA Zebaoth/ cutzupi toinen toisens Winapuuns ia fficunapuuns ala.

IV. Lucu.

Se Cullainen Kyntilenialka/ ombi Jumalan Sana Canssan seas Prophetain cautta sarnattu. Jolla ne heicot omattiedhot lohutetan ia yleswalghistetaan/ Wan ne Caxi Oliunpwth on Josua Hengelises/ Ja SeruBabel Mailmaises wirghas

Sak 4:1 JA se Engeli/ ioca minun cansan puhui/ tuli iellens/ ia ylesherätti minun/ ninquin iocu vnest ylesheräteteisijn. Ja sanoi minulle/ Mites näet?
Sak 4:2 Mutta mine sanoin/ Mine näen/ ia catzo. Nin seisoi yxi Kyntilialka coconans Cullasta/ ydhen Malian cansa sen Pään päle/ Ja seitzemen Lampu henen pälens olit Ja aina seitzemen Cauha cullakin Lampus.
Sak 4:3 Olit mös caxi Oliopuuth sen tykene. Yxi sen Malian oikealla polella/ se toinen wasemalla.
Sak 4:4 Ja mine wastasin ia sanoin sen Engelin tyge ioca minun cansani puhui. Minun HERRAN/ Mite se on?
Sak 4:5 Ja se Engeli/ ioca minun cansani puhui/ wastasi/ ia sanoi minulle. Etkös tiedhe mite se on? Mutta mine sanoin/ En/ minun Herran/
Sak 4:6 Ja hen wastasi/ ia sanoi minulle. Se on se HERRAN sana Serubabelist/ Eipe sen pidhe tapactuman iongun Sotawäen eli woiman cautta/ Wan minun Hengeni cautta/ sanopi se HERRA Zebaoth.
Sak 4:7 Cucas olet sine swri woori/ ionga teuty quitengin Serubabelin eten/ tasaisexi Kedhoxi tuleman. Ja henen pite sen ensimeisen Kiuen laskeman/ Nin ette hwdhetan/ Onnexi/ Onnexi.

V. Lucu.

Se Lendeue Kiria henen Mitans cansa ouat Inhimisten Opit/ iotca caiki tachtouat mitat heiden Regulains/ Sätyins/ ia pitemisens cansa/ Jotca Jumalan Sanat toisinkiendeuet. Caxi sielle ouat Wala/ se on/ Wäre Oppi/ ia Warcaus/ quin on/ Ahneus/ Jotca quitengin Jumalan Sanan ia Palueluxen edest pidheten.

Sak 5:1 JA mine ylesnostin minun Silmeni/ ia näin/ Ja catzo/ sijnä oli yxi Lendeue Kiria.
Sak 5:2 Ja hen sanoi minulle/ mites näet? Mutta mine sanoin/ Mine näen ydhen Lendeuen Kirian/ ioca on caxikymmende Kynere pitke/ ia Kymmende kynere leuiä.
Sak 5:3 Ja hen sanoi minulle/ Se on se Kirous/ ioca vloskieupi ylitze caiken Maan. Sille iocainen Warghas temen Kirian perest/ hurscaxi Domitaan/ ia caiki Walapattoiset temen Kirian perest Wighattomaxi Domitaan.
Sak 5:4 Mutta Mine tadhon sen edestootta/ sanopi se HERRA Zebaoth/ ette sen pite tuleman Warcaille cotians/ ia nijlle/ iotca minun Nimeni cautta wärin wannouat. Ja sen pite pysymen heiden Honeisans/ ia pite sen poisculuttaman henen puidhens ia Kiueins cansa.
Sak 5:5 Ja se Engeli/ ioca minun cansan puhui/ vloslexi/ ia sanoi minulle/ Ylesnosta Silmes ia näe/ mite sielde vloskeu.
Sak 5:6 Ja mine sanoin/ Mite se on? Mutta hen sanoi. Yxi Mitta sielde vloskieupi/ Ja sanoi/ Se ombi heiden Mootons iocaitzes Makunnas.
Sak 5:7 Ja catzo/ yxi Centneri Siantina twles häilyi/ Ja oli sielle yxi waimo istudhen Mitan keskelle/
Sak 5:8 Ja hen sanoi/ Se ombi see Jumalatoin Oppi. Ja hen heitti sen Mitan keskelle/ Ja laski sen Siantinan Pistyn ylhelle sen Mitan aucon päle.
Sak 5:9 Ja mine ylesnostin Silmeni ia näin/ ia catzo/ Caxi Waimoa vloslexit/ ia heille olit Sijuet/ ioita Twli aioi/ ia Sijuet olit ninquin Storckein sijuet. Ja he ylesnostit sen Mitan Maan ia Taiuan wälille/
Sak 5:10 Ja mine sanoin Engelille/ ioca minun cansan puhui/ Cuhunga he sen Mitan wieuet?
Sak 5:11 Mutta hen sanoi minulle/ Ette henelle yxi Hoone raketaisijn (Sinearin maalle/ ia sielle walmistetaisijn/ ia henen Peruxens päle asetetaisijn.

VI. Lucu.

Euangelium cautta ylen palio hywytte saadhan Sille se Zemach/ ioca tulkitan Casuoxi/ ia Christusen merkitze/ Hen on Templin ia Christikunnan Pijspa ia Kuningas/ iotca Wirgat ne Caxi cullan ia Hopian Crwnu merkitzeuet.

Sak 6:1 JA mine taas ylesnostin Silmeni/ ia näin/ Ja catzo/ Sielle olit Neliet Rattat/ ne vloskeuit cadhen

Woren keskelde/ Ja ne Woret olit Cupariset woret.
Sak 6:2 Ensimeisen Rattan edes olit Ruskiat Orhit/ ia sen toisen Rattan edes olit Mustat Orhit.
Sak 6:3 Mutta sen Colmanen Rattan edes olit Walkiat Orhit/ Sen Neliennen Rattan edes olit Prokit wäkeuet Orhit.
Sak 6:4 Ja mine wastasin/ ia sanoin sille Engelille/ ioca minun cansan puhui/ Minun HERRAN/ Cutca näme ouat?
Sak 6:5 ia wastaten Engeli/ sanoi minulle. Ne ouat ne Neliet Twlet Taiuan alla/ iotca vloskieuuet/ ette he edesastuisit sen caikein Maiadhen Haltian edes.
Sak 6:6 Jossa ne Mustat Orhit olit/ ne menit Pohian pein/ ia ne walkiat heite noudhatit/ Mutta ne Prokit menit Lounan pein.
Sak 6:7 Ja ne Wäkeuet lexit ia ymberinsmenit/ nin ette he caiken lepitzekeuit/ Ja hen sanoi Menget ia ymberins waeldacat Maata.
Sak 6:8 Ja he waelsit Maan lepitze/ Ja hen cutzui minua ia puhutteli minua/ ia sanoi. Catzo/ ne iotca Pohian pein vlosmeneuet/ andauat minun Hengen leuäte sijnä Pohian Maasa.
Sak 6:9 Ja se HERRAN Sana tapactui minulle/ ia sanoi/
Sak 6:10 Ota nijlde ffangilda/ Heldaist ia Tobiast/ ia Jedaiast/ Ja tule sinne samalla peiuelle/ ia siselmene Josian sen Zephanian Honesen/ iotca Babiloniast tulluet ouat.
Sak 6:11 Mutta ota Hopia ia Culta/ ia tee Crunut/ ia pane Josuan/ sen ylimeisen Papin pään päle/ sen Jozadachin poian.
Sak 6:12 Ja sanos Henelle/ Nin sanopi se HERRA Zebaoth/ Catzo/ yxi Mies on/ ioca cutzutan Zemach. Sille henen alans pite sen casuaman/ Ja sen pite rakendaman sen HERRAN Templin/
Sak 6:13 Ja sen HERRAN Templin pite henen rakendaman. Ja henen pite Cunnian candaman/ ia istuman ia hallitzeman henen Stolins päle. Henen pite mös Papin oleman Stolins päle/ Ja Rauhan pite heiden molemilla oleman.
Sak 6:14 Ja ne Crunut pite oleman/ sen Helemin/ Tobiam/ Jedaian/ ia Henin sen Zephanian Poian/ muistoxi sijnä HERRAN Templise.
Sak 6:15 Silloin te ymmerdhette/ ette se HERRA Zebaoth ombi minun lehettenyt teiden tygen. Ja sen pite tapactuman/ ios te mwtoin cwleuaiset olisitta sen teiden HERRAN Jumalan änen.

VII. Lucu.

Eipe Paastot eli mwdh Inhimisten Sädhyt miteken Jumalan edes kelpa/ ellei Jocaitzille Oikiutta tedhä/ ia

liaten ninen Waiuaisten ia Lehimeisten.

Sak 7:1 JA se tapactui Nelienden Wooten sen Kuningan Dariusen ette HERRAN. Sana tapactui Zacharian tyge/ Nelienden peiuen/ sijte ydhexest Cwcaudhest/ ioca Chisleu cutzutan.
Sak 7:2 Coska SarEzer ia RegemMelech/ ynne heiden Miestens cansa/ lähetit Bethelin rucoleman HERRAN eteen.
Sak 7:3 Ja annoit sanoa Papeille/ iotca olit sen HERRAN Zebaothin Honen ymberille/ ia Prophetille. Wielekö minun nyt tule idkijä widhendenä Cwcautena/ ia waiuaman minuani ninquin mine sen tein tehenasti mutamis aiastais?
Sak 7:4 Ja se HERRAN Zebaothin Sana tapactui minulle/ ia sanoi.
Sak 7:5 Sanos caikille Maan Canssaille ia Papeille. Coska te paastosit ia parghuitta widhenes ia seitzemennes Cwcaudhes/ neisse Seitzemes kymmenes wosis/ Olettaco te nin Minulle paastonuet.
Sak 7:6 Eli coska te söit ia ioitta/ Eikö te sönyet ia ionuet Teillen itzellen? Eikö teme se ole/ iota HERRA annoi sarnata ninen entisten Prophetain cautta/ coska wiele Jerusalem asutettin/ ia oli kylle/ ynne henen Caupungeins ymberille/ ia quin Inhimiset sielle asuit/ seke Etelen pein ette Laxoissa.
Sak 7:7 Ja se HERRAN Sana tapactui ZachariJan tyge/ sanoden/
Sak 7:9 Nin sanopi se HERRA Zebaoth. Oikein Domitkat/ ia Jokainen osottacan Hywytte ia Laupiutta henen Weliens cochtan.
Sak 7:10 Ja elket wärytte techkö Leskille/ ia Oruoille/ Mucalaisille/ ia keuhille/ Ja elken kengen paha aiatelko henen Sydhemesens/ weliens wastan.
Sak 7:11 Mutta euet he neiste tactonuet wariotta/ ia kiensit selkens minun tykeni/ ia he Coruans tukitzit/ ettei heiden cwleman pideis.
Sak 7:12 Ja asetit heiden Sydhemens/ ninquin (Adamantin ettei he cwlisit Laki ia Sanoia/ iotca HERRA Zebaoth lehetti Hengelläns ninen entisten Prophetain cauta.
Sak 7:13 Senteden ombi nin swri wiha HERRALDA Zebaothilda tullut/ ia nin on tapactunut quin sarnattijn. Mutta ettei he tactonuet cwlla/ Nin en mineken tadhonnut cwlla coska he hwsit/ sanopi HERRA Zebaoth.
Sak 7:14 Jurinin mine olen heite haiottanut caickein Pacanain seas/ ioita euet he tundenuet. Ja Maa on heiden ielkens autiaxi ienyt/ ettei kengen sijnä sisel waella eli asu/ ia se kempinen Maa ombi autiaxi techty.

VIII. Lucu.

Lupauxet Jumalan Siugnauxist/ Ette ne Hengelisest Oikiutta puhuisit ia Sarnaisit/ ia ne Mailmaiset oikein

domitzisit ia hallitzisit/ Ja mös päldiskein racastaisit keskenens.

Sak 8:1 JA HERRAN Sana tapactui minulle/ ia sanoi/ Nein se HERRA Zebaoth sanopi.
Sak 8:2 Mine olen Zionin ylitze sangen kiuanut/ ia olen swres wihas heiden ylitzens kiuanut.
Sak 8:3 Nein sanopi HERRA/ Mine kiennen itzeni taas Zionin tyge/ Ja tadhon Jerusalemis asua. Nin ette Jerusalem pite Totudhen Caupungixi cutzuttaman/ ia se HERRAN Zebaothin wori/ Pyhydhen Worexi.
Sak 8:4 Nein sanopi se HERRA Zebaoth/ Edespein pite asuman Jerusalemin Cadhuilla wanhat Miehet ia waimot/ iotca Sauualla noiauat swren wanhudhens teden.
Sak 8:5 Ja ne Caupungin Catut pite teunens oleman pienist Piltist ia Picoista/ iotca sen Cadhuilla leikitzeuet.
Sak 8:6 Nein sanopi se HERRA Zebaoth/ Jos teme näky madhotoin/ olis temen ylitzeienydhen Canssan silmein edes telle aialla/ Pidheiskö se senteden madhotoin oleman minun Silmeni edes/ sanopi se HERRA Zebaoth
Sak 8:7 Nein sanopi se HERRA Zebaoth/ Catzo/ Mine tadhhon lunasta minun Canssan/ sijte Itemaalda/ ia sijte Lensimaalda tadhon heite saatta Jerusalemin asuman.
Sak 8:8 Ja heiden pite minun Canssan oleman/ Ja minun pite heiden Jumalans oleman/ Totudhes ia wanhurskaudhes.
Sak 8:9 NEin sanopi se HERRA Zebaoth/ Wahuistacat teiden kädhen/ iotca telle aialla/ nämet Sanat cwletta/ Prophetain swun cautta/ sinä peiuene/ iona se HERRAN Zebaothin Honen perustos laskettijn ette Templi raketaisijn.
Sak 8:10 Sille ennen neite peiuie olit Inhimisten töödh turhat/ ia se Juchtain töö ei miteken ollut/ Ja ei ollut waiuasta Rauha/ heille iotca vlos ia silselmenit. Waan mine sallin caiki Inhimiset menne/ cungin henen Lehimeistens wastan.
Sak 8:11 Mutta em mine nyt tadho nin tedhä minun ylitzeienydhen Canssalle/ quin nijlle entisille peiuille/ sanopi se HERRA Zebaoth/
Sak 8:12 wan heiden pite Rauhan Siemen oleman. Winapuun pite henen Hedelmens andaman/ Ja Maan henen Casuons andaman/ ia Taiuan pite henen Castens andaman/ ia ne minun Canssani ylitzeienyet pite neite caikia omistaman.
Sak 8:13 Ja sen pite tapactuman/ ette quin te/ iotca Judan Honesta/ ia Israelin Honesta/ oletta olluet yxi Kirous Pacanaiten seas/ nin mine tadhon teite lunasta/ ette teiden pite ydhen Siugnauxen oleman. Nin elket sijs pelietkö/ ia wahuistacat teiden kädhen.
Sak 8:14 Nein sanopi se HERRA Zebaoth/ Quin mine aiattelin teite cadhotta/ coska teiden Iset minun

wihoitit/ sanopi se HERRA Zebaoth/ ia en site catunut.
Sak 8:15 Jurinin mine nyt woroin aiattelen neille peiuille hyuesti tedhä Jerusalemin ia Judan Honen wastan Elket swingan/ peliecköö.
Sak 8:16 Mutta teme on se/ quin teiden tekemen pite/ Jocainen puhucan Totudhen Lehimeisens cansa/ oikein domitcat/ ia saattacat Rauha teiden Porteisan.
Sak 8:17 Ja elken kengen paha aiatelco sydhemesens henen Lehimeisens wastan/ ia elket wärie waloia racastaco. Sille ette neite caickia mine wihan/ sanopi HERRA.
Sak 8:18 Ja se Herran zebaothin sana tapactui minulle/ ia sanoi/
Sak 8:19 Nin sanopi se HERRA Zebaoth. Ne nelienen/ widhenen/ seitzemenen/ ia kymmenennen Cwcaudhen Paastot/ pite kiendymen Judan Honelle iloxi ia riemuxi/ ia ihaisexi wodhen iuhlaxi/ waiuoin racastacat Tottwtta ia Rauha.
Sak 8:20 Neite sanopi se HERRA Zebaoth/ Edespeiten pite wiele palio Canssa tuleman/
Sak 8:21 ia monein Caupungen Burgharit/ Ja ydhen Caupungin Burgharit pite sen toisen tyge menemen/ ia sanoman. Kieukem rucoleman HERRAN eteen/ ia etzimen site HERRA Zebaoth/ Me tadhoma kieudhe teiden cansan.
Sak 8:22 Sillens tuleuat palio Canssa/ ia Pacanat iouckolla tuleuat/ etzimen site HERRA Zebaoth Jerusalemis/ rucoleman HERRAN eteen.
Sak 8:23 Nin sanopi se HERRA Zebaoth/ Sille aialla pite kymmenen Mieste caikinaisist Pacanain kieliste käsittemen ydhen Judalaisen Miehen waattenpalten/ ia sanoman. Me tadhomma kieudhe teiden cansan/ Sille me cwlimma ette Jumala teiden cansan ombi.

IX. Lucu.

Ensin on Ennustos/ Ette Pacanat pite Christusen Euangeliumijn tuleman. Sijtte Hen itze ia henen Waldakunnans caunist vlosmaalatan Nin mös henen Oppins/ iosta sydhemet Jumalas ia Lehimeises ysteueliset ouat/ sen Christusen Weren Lijton cauta/ Jotca Pitkeisen Leimaudhexi/ Jyuexi/ ia Pwroxi werdhautetaan.

Sak 9:7 JA Mine tadhon poisotta Pacanain Weren heiden Suustans/ ia heiden Cauhistoxens heiden Hambaistans. Ette heiden pite mös meiden Jumalalle ylitziemen/ ette he olisit ninquin ne Pämiehet Judas/ Ja Ekron olis ninquin ne Jebuseit.
Sak 9:8 Ja Mine tadhon Itze scantzata ymberi minun Honein Sotawäelle/ iotca vlos ia siselwaeldauat/ Ettei

sillen pidhe heiden pälens se Waatia menemen/ Sille nyt mine catzoin sen minun Silmilleni.
Sak 9:9 Mutta Sine Tyter Zion iloitze wäkeuesti/ Ja Sine Tyter Jerusalem riemuitze. Catzo/ sinun Kuningas tulepi sinulle/ Wanhurskas ia Auttaia/ Kieuhe/ ia aiapi ydhen Asin päle/ ia ydhen Asintamman warsan päle.
Sak 9:10 Sille mine tadhon Rattan poisotta Ephraimist/ ia Orhit Jerusalemist/ ia se Sodhan Joutzi pite seriettemen/ Sille henen pite Rauhan opettaman Pacanain seas. Ja henen HERRAUDENS pite oleman Merest/ nin haman Meren asti/ ia Wirdhasta hamaan Mailman loppuhun asti.
Sak 9:11 Sine mös vloslasket sinun Weres Lijton cautta/ sinun fangijs/ sijte Coopasta iossa ei wettäken ollut.
Sak 9:12 Nin palaitkat sis Linnahan/ Te quin Toiuossa fangitut oletta. Sille mös tenepene tadhon mine ilmoitta/ ia caxikertaiset sinulle maxa.
Sak 9:13 Sille mine olen Judan minullen Joutzexi wetänyt/ ia Ephraimin hanginut. Ja tadhon o Zion sinun Lapses ylesherätte/ ylitze sinun Lapses o Grekinmaa/ ia asetan sinun ninquin Sangaritein Miecan.
Sak 9:14 HERRAN pite heiden ylitzens ilmestymen/ ia henen Noolens pite vloslectemen/ ninquin Pitkeisen Leimaus. Ja HERRAN Jumalan pite * Basunalla soittaman/ ia menepi ninquin Lounat twli.
Sak 9:15 Sen HERRAN Zebaothin pite heite soieleman/ ette he ylessöisit/ ia alanssaisit Lingokiuein cansa. Ette he ioisit ia rämeieisit ninquin Winasta/ ia teutetyxi tulisit ninquin Malia/ ia ninquin Altarin saruet.
Sak 9:16 Ja HERRA heiden Jumalans pite sillä aialla heite auttaman/ ninquin henen Canssans Lauman/ Sille pyhet Kiuet pite henen Maallans ylesnostettaman.
Sak 9:17 Sille mite hyue heille ombi muidhen edest? eli mite cauniutta heille ombi muidhen edest? Jyue/ quin Nooricaiset Ja Wina/ quin Neitzyet/ elette

** Basunalla) se on/ Euangelium/ ioca vinisepi ninquin Lounat twli ia on pwskambi quin mwdh Twlet.*
Nin oli Apostoliten Sarna quin yleswedhetty Joutzi/ ia quin Isoin Ilma/ pitkeisen Jylinet ia Leimauxet/ coska he iulghistit Jumalan Wihan ylitze caiken Jumalattoman pysyuen.
Ja ettei Hyuet Töödh Inhimist Wapadha/ Wan sula Wsko Christusen päle.
Ja quin Mailma ei maltanut nämet Jylinet kerssie nin osotetan/ quinga Jumala omans wariele/ sihenasti he ylessöisit ia woittaisit Christuselle ne vskottomat/ Ja heite Jumalan Sanalla/ ninquin Lingolla/ alaspaiskasit.
Nin ne Christusen kieuhet Sanansaattaiat keuit ymberi Mailman/ wäkeuimmet Waldakunnat/ ia quin Joopunet/ ei Vinasta/ wan pyhen Hengen armosta/ he teutit Jumalan keskyn wirghan pelkemete.
Ette he Euangeliumin Jyuen ia Winan/ annoit Inhimisten maista/ ioista he wekeuexi ia iloisexi Hengisse tulit.

X. Lucu.

Sijttequin se Euangeliumin Siemen on vlospuhckenut ia pacachtanut/ Lain perest/ Nin tule Phariseusten Hapatoxest wälte.

Sak 10:1 NIn anocat nyt HERRALDA * Ectosadhet/ nin HERRAN pite * Piluen tekemen/ ia andapi teille kylle Sadhet/ caiken Casuon warten Kedhossa.
Sak 10:2 Sille ne Epeiumalat puhuuat sula Waiua/ Ja ne Noidhat näkeuet sulan Walhen/ ia puhuuat waiuoin Unia/ Ja heiden Lohutoxens ei Miteken ole. Senteden he kieuuet exyxis ninquin Lauma/ ia nändyuet/ ettei heille ole ychten Paimenda.
Sak 10:3 Minun wihan ombi iulmistunut nijnen Paimenten ylitze/ ia mine tadhon ne Caurit etziskelle. Sille se HERRA Zebaoth pite henen Laumans etziskelemen/ nimiten/ site Judan honecht/ ia hangitzepi heite ninquin ylenwalmistetun Sotahewoisen.
Sak 10:4 Ne * Nurcat/ * Naulat/ Sotaioutzi/ ia Waatiat/ pite caiki heilde poistuleman.
Sak 10:5 Ja quitengin pite heiden oleman/ ninquin Kempit/ iotca Loghan tallauat Cadhuilla Sodhassa/ ia pite sotiman. Sille HERRAN pite heiden cansans oleman/ ette ne Ratzasmiehet häpiehen tulisit.
Sak 10:6 Ja mine tadhon wahwista sen Judan Honen/ ia sen Josephin Honen autta. Ja tadhon heite iellenssillenpanna Sioillens. Sille mine armaitzen heiden pälens/ Ja heiden pite oleman/ ninquin he ennengin olit/ quin mine heite poissyseisin.
Sak 10:7 Sille mine HERRA heiden Jumalans tadhon heite cwllella/ ia Ephraimin pite oleman/ ninquin iocu Sangari/ ia heiden sydhemens pite iloitzeman ninquin Winasta. Sihen pite mös heiden Lapsens näkemen/ ia riemuitzeman/ ette heiden Sydhemens pite HERRASSA iloiszna oleman.
Sak 10:8 Mine tadhon heillen puhalta ia heite coota/ Sille mine tadhon heite lunasta/ ia heiden pite paliouttaman ninquin he olit ennengin olluet.
Sak 10:9 Ja mine tadhon heite kylue Canssain secan/ ette he minua muistaisit caucaisis mais/ ia elemen pite Lasteins cansa/ ia palaiaman.
Sak 10:10 Sille mine tadhon heite iellenstoodha Egyptin maalda/ ia tadhon heite coota Assyriast/ ia saattaman heite Gileadijn maan ia Libanon/ ia ei se pidhe heille vlottuman siaxi.
Sak 10:11 Ja Henen pite sen achtan Meren lepitze kieumen/ ia ne Meren allot lömen/ ette caiki Wirdhat poisquiuaisit. Silloin se prami Syrias pite alettaman/ ia se Waltica Egyptis lackaman pite.
Sak 10:12 Mine tadhon heite wahwista HERRASSA/ ette heiden pite henen Nimehens waeldaman/ sanopi HERRA

XI. Lucu.

Ennustos/ ette Juttain Waldakunda/ ionga he pysit wastan Euangelium wariella/ tuli Romarein cautta huckan.
Sille Libanon ia Basan/ se on/ Templi ia Jerusalemin Caupungi/ pite ynne autiaxi tuleman.
Senuoxi/ ettei he Christusta heiden oikiat HERRANS omistaneet/ Van wäret Prophetat/ iotca Ahneudhens teden/ Canssan wiettelit.
Teste Sarnasta he tahdoit Zacharian tappa.
Sihen Judas heite auttoi myydhen heille Colmenkymmenen peningijn.
Oho site ialo hinda.
Senteden Christus on serkenyt sen sulaisen Paimene' Sauuan/ se on/ Euangelium/ Jwttailda poisottanut.
Ja sen toisen Couan Sauuan/ se on/ Lain/ wffrinens etc. Haaskanut.
Nin ette heiden Oikia käsiuartens poisquiui/ Ja Oikia Silme on soghaistu.
Se on/ Seke Oppi ette Eleme/ ouat heiden epeuskons teden/ turmeltut. etc.

Sak 11:1 AVA * Libane sinun Porteis/ ette Tvli sinu' Cedris ylespoltais.
Sak 11:2 Uluocat te Hongat/ Sille Cedrit ouat langenuet/ Ja se cunnialinen Rakennos on häuitetty. Uluocat te Tammet Basan/ Sille se wahwa Metze ombi poishacattu.
Sak 11:3 Paimenet cwllan vluouan/ Sille heiden cunnialinen Rakennos ombi häuitetty. Cwllan ninen * Jalopeurain penickain kiliuus/ Sille se * Jordanin pramaus on häuitetty.
Sak 11:4 Neite sanopi se HERRA minun Jumalan/ * Caitze ne Teuras Lambat.
Sak 11:5 Sille heiden HERRANS nijte teurastauat/ eike lwle site syndi oleuan. Myuet nijte/ ia sanouat/ Kijtetty olcoon HERRA/ iopa mine Ricas olen/ ia heiden paimenens euet heite säste.
Sak 11:6 Senteden eipe mine tadho sillen säste Maan asuuaisi/ sanopi HERRA. Ja catzo/ Mine iäten Inhimiset iocaitzen toinen toisens käsijn/ ia heiden * Kuningains käsijn/ ette he Maan musertaisit/ enge mine tadho heite autta heiden käsistens.
Sak 11:7 Ja * mine caitzen teuras Lambat/ ninen radholisten Lambaiten polesta. Ja otin minullen caxi * Sauua/ Ydhen mine cutzuin Sulaisen/ Mutta sen toisen Couan/ ia caitzin Lambait.
Sak 11:8 Ja mine huckasin colmet * Paimenda ychten Cwcauten/ Sille em mine heite maltanut kersie/ Eike he minua kersineet.
Sak 11:9 Ja mine sanoin/ Em mine tadho teite * caitzea/ Mike coole/ se coolkaan/ Mike nändy/ se nändyken/ ia ne Ylitziänyet ylessöken toinen toisens Lihan.
Sak 11:10 Ja mine otin minun Sauuan/ Sulaisen/ ia särijn sen/ ette mine rickoisin minun * Lijttoni/ ionga mine caikille Canssoille tehnyt olin/

Sak 11:11 ia se ricottijn sinä peiuenä. Ja ne radholiset Lambat/ iotca minun cansani pidhit/ sijte sen tunsit/ ette se HERRAN Sana oli.
Sak 11:12 Ja mine mös sanoin heille. * Jos nin teille kelpapi/ nin edestoocat tenne/ nin palio quin mine maxan/ Jollei/ nin sallicat olla. Ja he punnitzit nin palio quin mine maxoin/ colmekymmende Hopia penningit.
Sak 11:13 Nin sanoi HERRA minulle/ Heite pois/ ette se annetaisijn Sauenwalaialle/ oho se ialo Summa/ iolla mine heilde aruattu olen. Ja mine otin ne colmekymmende Hopia penningit/ ia heitin ne HERRAN Honesen/ ette ne annetaisijn Sauenwalaialle.
Sak 11:14 Ja mine särijn sen toisen minun * Sauuani/ Couan/ ette mine rickoisin welieinkeskuxet Judan ia Israelin vaihel.
Sak 11:15 Ja HERRA sanoi minulle/ Ota wiele sinulles sen * Hullun Paimenen Aset.
Sak 11:16 Sille catzos/ mine ylesheräten Paimenet Maasa/ iotca site Nändyue euet etzi/ Site rickilötye ia site musertu euet paranna/ Ja site Teruechte euet tottele. Wan söuet paramin ninen Lihauiten Lihat/ ia heiden sorcans he rickireuäiseuet.
Sak 11:17 O Epeiumaliset Paimenet/ iotca Lauman ylenandauat. Tulcaan * Miecca heiden Käsiuardhens päle/ ia heiden oikian Silmens päle. Poisquiuakon heiden Käsiuardhens/ ia heiden oikia Silmens tulcoon pimiexi.

XII. Lucu.

Seke Juttat ette Pacanat/ tactouat cutzua ne Wapatut Jelkiniänyet/ Wan he ouat heillen myrcky/ Coorma/ Köysi/ cadhotus etc.
Ja tesse hen/ ne Jerusalemin Porgharit/ se on/ Christikunnan lohutta/ waicka Mailma/ Euangelium poishylke ia cadhotta pyte/ Ne Christitut quitengin voittauat/ iotca ouat henelle Coormakiui/ ioca Sijrtteiens leicka ia loucka/ Ja quin Cuma vgni/ iossa eike pw eli Corsi kestä.
Tähen Campauxen hen lupa Christikunnallens/ Armon/ se on/ Synnein andexiandamisen/ Ja Rucouxen Hengen. Ette heille tesse kersimises olis Rauhalinen ia leuolinen Omatieto/ Jumalan Laupiuden/ ia henen awns päle vissin turuan/ Rucouxens cautta/ ia sillens Christusen cansa Ristins candauat.

Sak 12:1 TEME on se HERRAN Sanan Coorma ylitze Israelin. Sanopi HERRA/ ioca Taiuat vloswenyttä/ ia Maan perusta/ ia tekepi Inhimisen Hengen henesse.
Sak 12:2 Catzo/ mine tadhon * Jerusalemin tädhe Horiumisen Picarixi/ caikille Canssoille sielle ymberille. Sille sen pite mös * Judan cochtaman/ coska Jerusalem scantzatan.
Sak 12:3 Ja quitengin samalla aialla tadhon mine Jerusalemin tedhä * Coormakiuexi caikillen Canssoillen.

Ninmonda quin henen tactouat poissijrtä/ pite heitens sihen repimen. Sille caicki Pacanat Maan päle/ pite heitens cocoman hende vastan.
Sak 12:4 Silloin/ sanopi se HERRA/ tadhon mine caicki * Orhit carcauaisexi saatta/ ia heiden Ratzaians tyhmexi. Mutta ylitze Judan Honen/ mine tadhon auata minun Silmeni/ ia caickein Canssain Orhit sokiudhella rangaista.
Sak 12:5 Ja ne Judan Pämiehet pite heiden sydhemisens sanoman/ Olcoon ne Porgharit Jerusalemis waan hyues turuas/ HERRAS Zebaothis heiden Jumalassans.
Sak 12:6 Sille aialla/ Mine tadhon ne Judan Pämiehet cwmaxi * Ugnixi panna puidhen seas/ ia quin tulisen kekälen Cordhes. Ette he ylessöisit seke oikialla ette wasemalla polella/ caiki Canssat ymberillens. Ja * Jerusalem pite taas asuttaman Siallens/ Jerusalemis.
Sak 12:7 Ja HERRAN pite ne Judan Maiat wapactaman/ ninquin muinengi. Senpäle ettei se Dauidin * Hone pideis ylensangen kerskaman/ eike ne Jerusalemin Porgharit Judan wastan.
Sak 12:8 Nijlle peiuille pite HERRAN ne Jerusalemin Porgharit warieleman/ ia sen pite tapactuman/ ette se quin silloin * heicko on/ heiden seasans/ sen pite oleman ninquin Dauid. Ja se Dauidin Hone pite nin oleman/ quin Jumalan Hone/ ninquin HERRAN Engeli heiden edessens.
Sak 12:9 Silloin mine tadhon aiatella poishucutta caiki Pacanat/ iotca Jerusalemin vastan lecteneet ouat.
Sak 12:10 MUTTA ylitze Dauidin Honen/ ia ylitze Jerusalemin Porgharein/ tadhon * mine vloswodhatta SEN ARMON ia RUCOUXEN HENGEN. Sille heiden pite minun poleni * catzoman/ ionga he Läuistenyet ouat/ ia * parcuman ninquin iocu Ainocaistans parcupi. Ja heiden pite henen ylitzens murechtiman/ ninquin Ainocaistans idkisi.
Sak 12:11 Silloin pite swren Walitosidkun oleman Jerusalemis/ ninquin se oli liki * Hadadrimon/ sijnä kedhos * Megiddos.
Sak 12:12 Ja sen Maan pite * walittaman/ iocainen Sucukunda erinens. Dauidin Honen Sucukunda erinens/ ia heiden waimons erinens.
Sak 12:13 Nathan Honen Sucukunda erinens/ ia heiden Waimons erinens. Leuin Honen Sucukunda erinens/ ia heiden Waimons erinens. Simein Honen Sucukunda erinens/ ia heiden Waimons erinens.
Sak 12:14 Nin mös caiki mwdh ylitziänyet Sucukunnat/ itzecuki erinens/ ia heiden Waimons mös erinens.

XIII. Lucu.

Tai mös on Ennustos Christusen Waldakunnast/ Udhes Testamentis/ iossa pite Auoian ledhe/ se on/ pyhe Caste/ syndie wastan/ oleman. Jolla Me Christusen weres/ synnein andexiandamises ia pyhes Henges/

castettaman.
>Item/ sijne pite mös pudhas Oppi oleman/ iolla wighat laitetan/ ia Inhimiset paratan.
Sitelehin ennustetan/ ette Miecan/ se on/ Cooleman pite Christusen tappaman/ Surexi Pahanoxexi.
Ja echke caxi Osa langeuat/ nin se Colmas Tule/ se on/ Ristin cautta/ wiedhen/ coetellan ia kircastetan/ ette he Jumalata Auxenshutaisit/ tundisit ia kijtteisit.
Sille paitzi Ristit ia Waiuat/ eike vsko eli Rucous harioiteta.

Sak 13:1 SILLE aialla/ pite auoion * Lädhe/ Dauidin Honelle ia Jerusalemin Porgharille/ oleman synnin ia saastaudhen wastan.
Sak 13:2 Sille aialla/ sanopi se HERRA Zebaoth/ tadhon mine ne Epeiumaloiten Nimet Maasta poiscadhotta/ ettei sillen pidhe heite muistettaman. Tadhon mös ne Noidhat ia Saastaiset Henget poisaia maalda.
Sak 13:3 Ette tapactuman pite/ ios iocu sijtte noidhuisi/ nin pite henen Isens ia Eitens henelle sanoman/ iotca henen synnyttenet ouat/ teuty sinun coolla/ Sille sine puhut walecht HERRAN Nimeen. Ja nin henen Isens ia eitens/ iotca henen synnyttenet ouat/ hende * lepitzepistemen/ coska hen noitu.
Sak 13:4 Sille sen pite sille aialla tapactuman/ Ette ne Noidhat pite häpien alaisexi tuleman heiden Näkyens cansa/ quin he nijste noituuat. Ja euet pidhe enembe * Jouhi waatet pukeman/ iolla he wietteleuet.
Sak 13:5 Wan hen sanopi/ Em mine Propheta ole/ wan Peltomies/ Sille mine olen norudhestani oriana ollut.
Sak 13:6 Mutta ios sijs henelle sanotaisijn/ Mitke * Haauat ne ouat sinun käsises? Nin hen wastapi/ Nein mine olen haauoittu heiden Honeissans/ iotca minua racastauat.
Sak 13:7 YLesherä/ o Miecca/ minun Paimenen ylitze/ ia sen Miehen ylitze/ ioca minulle se Lehinen ombi/ sanopi se HERRA Zebaoth. Löö Paimen/ ia nin Lauma haiopi/ Nin mine tadon käteni kände nihin * piskuisten pein.
Sak 13:8 Ja sen pite tapactuman/ sanopi HERRA/ Jossa Makunnas caxi Osa olisit/ ne pite poisiuritettaman ia huckuman/ Ja se colmas osa sihen iellensiepi.
Sak 13:9 Ja sen Colmanen Osan mine tadhon viedhä * Tulen lepitze/ ia sen pudhista/ ninquin Culta pudhistetaan/ ia kircasta/ ninquin Culta kircastetaan. Nemet sijs minun Nimeni auxens hutaman pite/ ia mine tadhon heite cwllella. Mine tadhon sanoa/ Se on minun Canssan/ Ja heiden pite sanoman/ HERRA minun Jumalan.

XIV. Lucu.

Waicka mutomat temen Luun/ Antichristusest/ ia ninen Uskolistein kiusamisest/ ioca piti aiallans

tapactuman/ ymmersit.
Mutomat taas luleuat Prophetan puhuuan sijte wimeisest Jerusalemin Häuitoxest quin iocu wooren Lohckemus ioca nijlde Romarilda tapactui/ quin tosiki on.
Ja ette Se Hengelinen Jerusalem pite caikes Mailmas Euangeliumin cautta vlosleuitettemen/ sijte Oliun Meeste ruueten/ iosta Christus ylesastui.
Nin ette nijlle Christituille pite Peiue ilman walkiuta oleman/ ioca Ectost ensin walghista.
Se on/ heille pite vscossa ia Omastiedhossa lohutos oleman.
Wan Mailman edes (Toimen aruiost nijlle on murhe ia waiua/ tuleuaisen Elemeen saccha.

Sak 14:1 CATZO/ se peiue HERRALLE tuleui/ Ette sinun Saalihis pite sinussa vlosiaettaman.
Sak 14:2 Sille minun pite cocoman caikinaiset Pacanat/ Jerusalemin wastan sotimaan. Ja se caupungi pite woitettaman/ ne Honet röueten/ ia Waimot raiskatan. Poli Osa Caupungista pite Fangittuna poiswietemen/ ia se ylitziänyt Canssa ei * pidhe Caupungist vlosaiettaman.
Sak 14:3 Mutta HERRAN pite vloslectemen ia * sotima' nijte Pacanoita wastan/ ninquin hen on tottunut Sodhan aialla sotiman.
Sak 14:4 Silloin henen Jalcans pite sen Oliu * mäen päle seisoman/ ioca esse Jerusalemi on Iteen pein. Ja se oliu Meki pite halkeman/ Idheste haman Lendeen/ sangen lauialda toinen toisestans. Nin ette se toinen Osa Mäke/ pohiaisen pein/ ia se toinen Lounan pein.
Sak 14:5 Ja teiden pite pakeneman sen Laxon teden/ ioca ombi neinen minun Worteni waihel/ Sille se Laxo Mäkein waihel pite vlottuman Azalin asti. Ja pakeneman pite ninquin muynen pakenit sen Maa' Järistoxen teden/ sen Judan Kuningan * Usian aicana. Silloin minun HERRAN Jumalan pite tuleman/ ia * caiki Pyhet sinun cansas.
Sak 14:6 Sihen aican ei pidhe Walkius oleman/ wan wilu ia Pacainen/
Sak 14:7 ia yxi peiue pite oleman/ ioca HERRALLE tuttaua on/ Eike peiue taica öö/ Ja Echton polen pite walkius oleman.
Sak 14:8 Silloin pite Jerusalemist eleuet * wedhet vloswotaman/ Poli osa nijste sen ite Meren pein/ ia se toinen poli Osa sen wimeisen poleen/ Ja sen pite seke kesel ette Taluel tapactuman.
Sak 14:9 Ja HERRAN pite Kuningan oleman/ caiken Maan ylitze. Sihen aican/ pite HERRAN wan ainoan oleman/ ia henen Nimens wan ainoan.
Sak 14:10 Ja coco * Makunnas ymberikeudhen/ ninquin tasaisen Kedhon päle/ Gibeast nin Rimon asti/ Lounast nin Jerusalemin asti. Sille SEN pite yleskorghotettaman/ ia asetettaman henen Sialens. BenJamin

Portist/ haman sen ensimeisen Portin sian/ ia haman sihen Culmain Portin/ Ja sijte Hananeelin Tornist/ haman Kuningan Perssuin asti.
Sak 14:11 Ja henese pite asuttaman/ ia ei sillen pidhe ychten Raatelust oleman. Sille Jerusalem pite sangen irstasti asuman.
Sak 14:12 Ja teme pite Rangastoxen oleman/ iolla HERRA caiki Canssa rangaiseman pite/ iotca sotineet ouat Jerusalemin wastan. Heiden * Lihans pite poisraukeneman/ quin he wiele Jalcains päle seisouat/ Ja heiden Silmens waipuuat heiden leuissens/ ia heiden Kielens poisraukene heiden suusans.
Sak 14:13 Sihen aican pite Herran swren metelen heiden secans yleskihoittaman/ ette iocainen pite sen toisens kädheste rupeman/ ia kätens laskeman sen toisen kädhen päle.
Sak 14:14 Sille mös * Judan pite Jerusalemin wastan sotiman/ ette cootan caikein Pacanain Tauarat sen ymberille/ Culda/ Hopia/ Waattet sangen palio.
Sak 14:15 Ja silloin pite teme Rangastus ylitzekeumen/ Orichten/ Mulein/ Camelien/ Asein/ ia caikinaisten Eleinden iotca ninen Sotawäes ouat/ ninquin temeki Rangastus on.
Sak 14:16 JA Caiki ylitziänyet caikein Pacanain seas/ iotca Jerusalemin wastan lexit/ pite iocawosi ylesastuman site HERRA Kuningast Zebaoth cumartaman/ ia sen * Lectimaian Juhla pitemen.
Sak 14:17 Mutta iocainen Sucukunda Maan päle/ quin ei tenne Jerusalemin * ylesmenis/ site Kuningasta/ HERRA Zebaoth cumartaman/ heiden ylitzens ei pide Saadhe tuleman.
Sak 14:18 Ja ellei ne Egypterein Sucukunda ylesmenisi/ ia tulisi/ eike heiden pälens pidheis mös sataman. Temen pite sen Rangastoxen oleman/ iolla HERRAN pite caiki Pacanat rangaiseman/ Jotca euet ylestule sitä Lectimaian Juhla pitemeen.
Sak 14:19 Sille sen pite ninen Egypterein ia caikein Pacanain syndi oleman/ Jotca euet ylestule site Lectimaian Juhla pitemeen.
Sak 14:20 Sihen aican/ pite sen * Orichten Sodhanhangitoxen HERRALLE Pyhen oleman. Ja ne Cattilat HERRAN Honees pite oleman ninquin ne Waskimaliat Altarin edes.
Sak 14:21 Sille Cattilat/ seke Judaas ette Jerusalemis/ pite HERRAN Zebaothin pyhitetty oleman. Nin ette caicki/ iotca vffrata tactouat/ pite tuleman/ ia ottaman nijte/ ia nijsse keittemen. Ja eikengen * Cananeus pide sillen HERRAN Zebaothin Hones oleman/ sihen aican

Loppu Zachariast Prophetast.

Maleachin Prophetan päle Alcupuhe.
TEME Maleachi on se wimeinen nijste Cadhestoistkymmenist Pienimist Prophetist (iotca coconans ouat vlosprentetut) ionga Nimen ne Seitzemenkymmende Tulkit/ iotca Wanhan Testamentin Ebraicast/ nin Grekin kieleen kensit/ Egyptin Kuningan Ptholemein Philadelphin rucouxen ia Culutoxen cautta (Jotca se Juttain Pijspa Eleazarus Onian poican sinne lehetti) vlostulkitzit/ sanouat merkitzeuen/ HERRAN Engelixi.
Joca ei senuoxi Engeli ollutka/ echke Origenes henen kirioisans/ Sen sixi Iwli.
Cussa teme ij. Cap. Cutzupi Johannesen Castaian Christusen Engelixi.
Nin mös Matt. Xj. Cap. Wan ne Ebreerin Rabinit Iwleuat henen/ sen Papin Esdram olluexi.
Sille molembain Ramatut lehes ychtepiteuet/ Site mös heiden Ikeaicans osotta.
Sille Malachi/ se on/ Esdras se Saraian Poica/ haman Aaronin sughusta/ quin P. Ieronimus sano/ sarnasi Haggeusen ia Zacharian ielkin/ sen Monarchan Dariusen/ ia Artaxerxin Persian Kuningan/ ia muidhen aicana/ Coska Juttat ensin lexit Babiloniast menemen/ Nin annoi henelle Kuningas/ henen HERRANS Jumalans möte kädhen cautta/ caiki mite HEN anoi.
Nin/ ette henen cansans Israelin/ Pappein ia Leuitein Lapsist/ ia Weisaist/ ia Oueinwartioist/ ia Nathinneist Jerusalemijn ylesmenit sen Kuningan Artaxerxin vij woonna/ ia v. Cwcaudhella he Jerusalemijn tulit/ ia sijtte Sen iellensrakendaman rupesit.
Olcoon quinga se taita. Wan site me ymmerdhem henen Ennustoxistans/ ettei HEN cauuan ennen Christusen Syndymisen/ ia tosin se Wimeinen Propheta on ollut.
Sille HEN wissist sanopi. ij. Cap. Ette se HERRA Christus pian tuleman piti.
Ja on yxi carski Propheta/ ioca sangen selkiest Christusest/ ia Henen Euangeliumistans puhupi/ Jonga hen cutzupi Puchtaxi Wffrixi caikes mailmas.
Sille sen Euangeliumin cautta Jumalan Armo ylisteteen/ quin on se oikia pudhas Kijtoswffri.
>Item hen Ennusta mös Johannest Castaiast/ Quin Itze Christus Matth. xj. Cap.
Ja cutzupi Johannem Engelixens ia Eliaxi/ iosta Maleachi kirioitta.
Pälist/ hen nuctele mös Canssans hartaasti/ Ettei He andaneet PApille heiden Tijunditans/ Werot ia mwdh Oikeudhet.
Ja coska he wiele ne annoit/ nin HE sen annoit caiken Falskiudhen ia Petoxen cansa/ quin olit Hoonomat Jyuet/ Laihat/ kerityt ia Rupiset Lambat.
Ja mite ei heille Itzelle keluanut/ Nijte teuty/ kieuhillen Papillen ia Sarnaillen hyuesti kelpaman.

Ninquin vsein tädhengi/ ia site pahembi/ kylle tapactu/ Ette/ cussa se oikia Jumalan Sana/ ia vskoliset Sarnaiat ouat/ ninen teuty Nelke ia waiua kersie/ Mutta wärille Opettaille teuty alati kylle samaan.
Waicka ne Papit sencaltaisten Wffrein polesta nudheltijn/ ette He sencaltaisia wastanotit ia vffrasit/ Site se armas Ahneus matkat saattoi.
Mutta Jumala tesse osottapi/ ette henelle oli sijte sangen suri närkestus.
Ja cutzupi sencaltaisen wärydhen/ ia pahuden/ pilcaxens/ ioca henelle Itze tapactui.
Senteden hen mös heite vchka/ Ette hen tacto heite ylenanda/ ia ne Pacanat itzellens Canssaxi omista ia coriata.
Sitelehin hen nuctele nijte Pappia erinens/ ette he Jumalan Sanan wärittelit/ ia vskottomast opetit/ ia sille he monda wiettelit.
Ja sillens raiskasit heiden Pappiudhen Wircans/ Ettei he nudhellet nijte samoia/ iotca keluottomat cappalet vffrasit/ Eike mutoin toimeliset olluet/ Wan kijtit nijte/ ia cutzuit heite Toimelisexi.
Senpäle/ ette He waiuoin Wffrij ia Taruecht heilde madhaisit saadha.
Sillens ombi Ahneus ia Watzanholi/ aina Jumalan sanan ia Palueluxen wahingoittanut/ ia tekepi alati Sarnaista Ulcocullatut ia Mötekieliset.
Nin hen mös heite nuctele/ Ette he heiden Waimoins murehutit ia ylencatzoit/ Jolla he mös heiden Uffrins ia Jumalan Palueluxens saastutit.
Sille ette Mosen Lais se oli poiskielty/ Ufframan Jumalalle murhelisi Uffri/ Ja iotca murehetut olit/ ei pitenyt vfframan/ eike Uffrista sömen.
Sihen he itze tila ia syypä olit/ iotca heiden Waimoins murehutit ia saatoit idkemen.
Ja tahdoit heitens Abrahamin Esicuualla autta/ ionga teuty henen Agarins vlosaia ia murehutta.
Mutta eipe Hen site tehnyt mieliuallast/ Ninquin hen ei mös ottanut Auioxens ylenuisudhest.
On yxi Laitossarna Juttain ia heiden Ahneutans vastan/ Josta HERRA heite witzapi/ ia ei ratki cadhota ninquin Pacanat/ Jonga Armon teden he kijttömet olit/ Uffraten ne Honomat/ ia Itze pitein ne paramat.
Senteden seke Templi/ ette Papit ia Uffrit piti huckuman/ Ja se Usi Christusen Waldakunda Euangelium cautta/ henen Armostans/ caikis Mailmas/ pacanain seas/ iulghistettaman/ henelle otolisemaxi Uffrixi.

I. Lucu.

Mal 1:1 TEME on se Raskaus/ ionga HERRA puhui Israelin vastan/ Maleachin cautta.
Mal 1:2 Mine racastin teite/ sanopi HERRA. Nin te sanot/ Misse sine meite racastit? Eikö Esau ole Jacobin weli/ sanopi HERRA? Ja quitengin mine Jacobin racastan/

Mal 1:3 Ja wihan Esau/ ia olen autioxi tehnyt henen Worens/ ia henen Perimisens Lohikermeille erimaaxi.
Mal 1:4 Ja ios Edom sanois/ Me olema turmeltut/ Mutta me tadhoma site autiota iellensrakenda. Nin sanopi se HERRA Zebaoth nein. Jos he rakendauat/ nin mine tadhon mahanserke/ Ja heiden pite nijte cutzuman Cadhotuxen Maanärijn/ ia sixi Canssaxi/ iolle HERRA wihainen ombi ijancaikisesta.
Mal 1:5 Sen pite teiden Silmen näkemen/ Ja teiden pite sanoman/ Se HERRA ombi ylistetty Israelin Maanäris.
Mal 1:6 Poian pite Isens cunnioittaman/ ia Paluelia henen HERRANS. Jos Mine sis Ise olen/ Cussa on minun cunnian? Jos Mine HERRA olen/ Cussa ombi minun pelconi? sanopi se HERRA Zebaoth teille Papille/ iotca minun Nimen ylencatzotta. Nin te sis sanotta. Mille me sinun Nimes ylencatzomma?
Mal 1:7 Sille quin te vffrat minun Altarin päle saastaisen Leiuen. Nin te sanotta/ Mille me vffram sinulle iotakin saastaista? Sijne ette te sanotta/ Se HERRAN pöyte on ylencatzottu. Ja quin te vffrat iotakin Sokia/ nin eipe te site sano Pahaxi.
Mal 1:8 Ja quin te vffrat iotakin onduua eli Sairasta/ nin eipe seken pahaxi sanota. Wie sencaltaiset sinun Pämiehelles/ Mite maxa/ ios sine tulet henelle otolisexi/ Eli ios hen tacto sinun Personas pein catzoa/ sanopi se HERRA Zebaoth.
Mal 1:9 Nin rucolcat nyt Jumalan casuo/ ette hen armactais meiden pälen. Sille se on tapactunut teilde. Lwlettaco ette hen pite catzoman teiden Personam pein? sanopi se HERRA Zebaoth?
Mal 1:10 Cuca on mös teiden seassan/ Joca ydhen Ouen kijnisulkis? Eipe te mös wirite iongun tulen minun Altarilleni andimexi. Ei ole minulle mielennoudhe teisse/ sanopi se HERRA Zebaoth. Ja se Rocawffri teiden käsisten/ ei ole minulle otolinen.
Mal 1:11 Wan haman Auringon coittamisest nin Laskemiseen asti/ pite minun Nimen ylistetty oleman Pacanain seas. Ja iocaitzes Paicas pite minun Nimelleni suitzutettaman/ ia yxi pudhas Rocawffri pite vffrattaman. Sille minun Nimen pite ylistetyxi tuleman Pacanain seas/ sanopi se HERRA Zebaoth.
Mal 1:12 Mutta te oletta sen riuannuet/ sille quin te sanotta/ Se HERRAN pöyte ombi saastutettu/ ia sen Uffri on ylencatzottu/ ynne henen Rocans cansa.
Mal 1:13 Ja te sanotta/ Catzos/ se on sula waiua/ ia lööt sen twleen/ sanopi se HERRA Zebaoth. Ja te vffrat site quin röuetty/ onduua ia sairas on/ ia nin te vffrat Rocawffrin. Pidheiskö minulle sencaltaiset oleman otoliset teiden käsisten/ sanopi HERRA?
Mal 1:14 Mutta forbannattu olcoon se Wiettelie/ iolla ombi Laumassans Järe/ ia quin hen Lupauxen teke/ nin hen vffrapi HERRALLE site keluotoinda. Sille mine olen yxi swri Kuningas/ sanopi se HERRA Zebaoth/ Ja minun Nimen ombi pelgholinen Pacanain seas.

II. Lucu.

On yxi Laitossarna/ nijte Pappia wastan/ iossa he menostans Opetetaan/ Ette he Jumalata pelkeisit/ oikein opetaisit/ ia Jumalisesta eleisit/ iosta coco Seurakunda parannuisit/ Senuoxi he mös Jumalan Engelixi ia Sanansaattaixi cutzuttan/ Wan ette he wastahacoiset olit/ nin hen heite ylesiuritti/ ia henen Waldakunnastans poisheitti/ Laitetan mös ne Miehet/ iotca ylenangarat waimoins vastan olit/ heite poishylkeisit ia heistens eritit soottans/ Ettei Abrahamin Esicuua heite sihen miteken auta.

Mal 2:1 JA nyt te Papit/ teme Kesky teite waarapi/
Mal 2:2 Ellei te site cwle/ taica sydhemen päle site laske/ Nin/ ette te minun Nimelleni cunnian annaisitta/ sanopi se HERRA Zebaoth. Nin minun pite ydhen Kirouxen teiden secan lehettemen/ ia teiden Siugnauxet kiroleman/ Ja/ minun pite nijte kiroleman/ ettei te tactoneet site sydhemen päle laske.
Mal 2:3 Catzo/ mine tadhon teite ynne teiden Jelkentuleuaisten cansa sadhatella/ ia paiskan teiden Juhlan paskan teiden Casuoin vastan/ nin ette se ijexi teisse tartuman pite.
Mal 2:4 Silloin te saatha tuta/ ette mine sencaltaisen Keskyn teille lehettenyt olen/ ette sen piti minun Lijttoni Leuin cansa oleman/ sanopi se HERRA Zebaoth.
Mal 2:5 Sille minun Lijtton oli henen cansans Elemen ia Rauhan polen/ ia Mine annoin henelle Pelghon/ ette hen minua pelkeisi/ ia minun Nimeni cauatti.
Mal 2:6 Se Totudhen Laki oli henen Suusans/ ia ei miteken paha henen Hwlisans löytty. Hen waelsi rauhalisesta ia toimelisesta minun eteni/ ia monda poiskiensi synniste.
Mal 2:7 Sille Papin Hwlet/ pite Opin kätkemen/ ette Laki henen Suustans kysytteisijn/ Sille hen on sen HERRAN Zebaothin Engeli.
Mal 2:8 Mutta te oletta tielde poikennuet/ ia pahoitat monda Laissa/ ia oletta sen Leuin Lijton rickonuet/ sanopi se HERRA Zebaoth.
Mal 2:9 Senteden mine olen mös tehnyt/ ette te oletta ylencatzotut ia hylietyt coco Canssan edes/ ettei te pidhe minun teiteni/ ia Personan ielkin catzotta Laissa.
Mal 2:10 Sille eikö meille caikilla ole yxi Ise? Eike yxi Jumala meite loonut ole? Mixi sijs toinen toisenne ylencatzome? ia riuamma sen Lijton quin meiden Isein cansa tecty oli?
Mal 2:11 sille Juda on Ylencatzoiaxi tullut/ ia Israelis ia Jerusalemis Cauhistos tapactui. Sille Juda hen riuapi HERRAN Pyhydhen/ iota hen Itze racasti/ ia macapi ydhen wieran Jumalan tytteren cansa.
Mal 2:12 Wan HERRAN pite sen/ ioca sen tekepi/ ylesiurittaman Jacobin Maiasta/ seke Mestarin/ ette Opetuslapsen/ ynne sen cansa ioca HERRALLE Zebaothille Rocawffri wiepi.

Mal 2:13 LIateckin te mös teet/ ette HERRAN Altarin edes ouat sulat Kynelet/ idkut ia hocauxet. Nin ettei mine malta enembet Rocawffrin pein catzoa/ eli iotakin otolista/ teiden käsisten wastanotta.
Mal 2:14 Ja te sonotte/ Mingeteden? Senteden/ ette se HERRA ombi sinun ia sinun Norudhens Waimon waihel todhistanut/ iongas ylencatzot/ ioca on sinun elemes Cumpani/ Jollen sine itzes Lijtolla kinisidoit.
Mal 2:15 Eipe se Ainoa nin tehnyt/ ia quitengin oli swrest Hengeste. Mutta mite se * Ainoa teki? Hen etzi site Siemende/ ioca Jumalalda oli luuattu. Senteden cartacat teiten/ teiden Hengesten/ ia eikengen ylencatzocon henen Norudhens Waimo.
Mal 2:16 Mutta ios sine hende wihat/ nin eroita site itzestes/ sanopi se HERRA Israelin Jumala/ ia anna henelle Werho henen waatestans/ sen häueistuxen teden/ sanopi se HERRA Zebaoth. Senteden cartacat teiten/ teiden Hengesten/ ia elket heite nin ylencatzoco.
Mal 2:17 Te olette HERRAN teiden puhellan hersyttenyet. Nin te sis sanotta/ Mille me henen härsyttelim? Sille quin te sanotta. Joca paha tekepi/ se HERRALLE kelpapi/ ia sencaltaiset henelle ouat otoliset/ Eli cussa on se Jumala/ ioca rangaise?

III. Lucu.

Ensin on Lupaus Christusen tulemisest/ ioca on se Engeli Armonlijtosta/ quin Euangeliumins cautta/ sen oikean Pappiudhen ylesoijendaman/ ia ne Jumalattomat Menot rangaiseman piti.
Sitelehin hen Juttat nuctele/ ettei he Tijundi ia Wffria/ iotca Jumala oli Pappein Elatoxexi sätenyt/ vskolisexi andanut/ Jota hen Kirouxella tactoi costa/ ette caiki heiden käsistens catois.
Wastoinpein/ Jos kircon paluelioille vskolisesta annetan/ Nin hen tacto Taiuans auata/ ia Siugnauxens sielde alascaatua.
Wimein/ ne Jumalattomat huckuuat/ ia ne Jumaliset wapadhetaan.

Mal 3:1 CAtzo/ Mine leheten minun Engelin/ ioca minun eteni Tien valmistaman pite. Ja cocta tulepi henen Templins tyge/ se HERRA/ iota te etzitte/ Ja se Lijton Engeli/ iota te halaiat/ Catzos/ hen tulepi/ sanopi se HERRA Zebaoth.
Mal 3:2 Mutta cuca woipi henen Tulemisens peiuen kersie? ia cuca woipi seiso/ coska hen ilmandupi? Sille hen ombi ninquin Hopiasepen tuli/ ia ninquin Peseueisen Saipua.
Mal 3:3 Henen pite istuman ninquin Walaian ia sulattaman/ ia sen Hopian selittemen/ Henen pite pudhastaman ia hiuttaman ne Leuin poiat/ ninquin Hopian ia Cullan.
Mal 3:4 Silloin heiden pite HERRALLE Rocawffri edestooman Wanhurskaudhes/ Ja Judan ia Jerusalemin

Rocowffrit pite HERRALLE kylle kelpaman/ ninquin muinen/ ia nijne entisine wosina.
Mal 3:5 Ja mine tadhon tulla teiden tygen ia rangasta teite/ ia tadhon olla nopia Todhistaia nijte Noitia/ Horintekiein/ ia Walapattoin wastan. Ja nijte wastan/ iotca wäkiualta ia wärytte tekeuet palcolistein/ Leskille ia Oruoille/ ia iotca sen Mwcalaisen sortauat/ ia euet Minua pelke/ sanopi se HERRA Zebaoth.
Mal 3:6 Sille Mine se HERRA olen/ ioca ei walectele/ Ja te Jacobin Lapset eipe te caiki pide huckuman.
Mal 3:7 Te oletta hamast teiden Isein aiast alati poikennuet minun Keskysteni/ ia eipe te nijte pitenyet ole. Nin kendeket nyt teiten minun tykeni/ Nin mine tadhon mös minuni teiden tygen käte/ sanopi se HERRA Zebaoth.
Mal 3:8 Nin te sanotta/ Misse meiden pite meiten kendemen? Ongo se oikein/ ette Inhimisen pite Jumalata pettemen/ Ninquin te Minua petet? Nin te sanotta/ Mille me sinua * petemme? Tijunnilla ia Utisis.
Mal 3:9 Senteden te Förbannatut oletta/ nin ette caikinaiset catouat teiden käsisten/ Sille te caiki minun petette.
Mal 3:10 Mutta edeswieket teudhelisen Tijunnin Minun Tijundiaittahani/ ette minun Honessani madhais Roca olla. Ja coetelkat minua sen cautta/ sanopi se HERRA Zebaoth/ ellei mine mös ylesauaia teille Taiuan Ackunat/ ia sielde alaswodhatan runsasti Siugnauxen.
Mal 3:11 Ja mine tadhon teiden polestan sen Söyan/ rangaista/ ettei hen teille ne Maan hedhelmet hucutaisi/ ia ettei teille pidhe Winapu Pellosa hedhelmetoin oleman/ sanopi se HERRA Zebaoth.
Mal 3:12 Nin ette caiki Pacanat pite teite autuaxi sanoman/ Sille teiden pite yxi halaittapa Maa oleman/ sanopi se HERRA Zebaoth.
Mal 3:13 Couasti te puhutta minua wastan/ sanopi HERRA ia te sanotta/ Mite me puhuma sinua vastan.
Mal 3:14 Sille ette te sanotta/ Se on turha quin Jumalata paluellan/ ia mite se autta/ ette me pidhem henen Keskyns/ Ja waiuamma meiden elemen sen HERRAN Zebaothin edes?
Mal 3:15 Senteden me ylistemme nijte Ylencatzoit/ Sille ne Jumalattomat menestyuet/ he kiusauat Jumala/ ia se kieupi heille mötekäsin.
Mal 3:16 Mutta ne Jumaliset tellens toinen toistans lohuttauat/ HERRA sijte warinotta ia sen cwle. Ja se on yxi Muistokiria heiden etens/ iotca HERRA pelkeuet ia muistauat henen Nimens päle.
Mal 3:17 Ninen pite (sanopi se HERRA Zebaoth) sinä peiuene/ ionga mine teen/ oleman minun Erinomaisudhen. Ja mine tadhon heite armacta/ ninquin iocu Mies henen Poicans armaitze/ ioca hende paluele.
Mal 3:18 Ja teiden pite site wastan iellensnäkemen/ mike eroitus ombi sen Wanhurskan ia sen Jumalattoman waihel/ ia sen waihel ioca Jumalata paluele/ ia sen ioca ei hende paluele.

IV. Lucu.

On yxi Manaus/ ette me Hurskat olisimma/ mwtoin Jumala ne Jumalattomat Wesain ia Jwrtein cansa ylesiuritta.
Mutta HERRAN Nimen pelkeueiset/ pite heitens sijte lohuttaman ia ilahuttaman/ ette heiden pite/ ninquin se caunis kircas Auringo paistaman Wanhurskaudhes ia ijancaikises Elemes.
Jotca Euangeliumin sarnan cautta coco Mailmalle taritan/ Ette Jumalan wiha on Christusen vffrin cautta lepytetty/ ia ei sillen Syndisten päle wihastu.
Tai on Christilisten Roca vskosa/ iosta he itzens ia mwdh paranneuat.
Senteden meiden tule hurskat olla/ ia henen Lains cwliaiset.
Sihenasti/ ette Elias/ se on/ Johannes Castaia tulis/ Silloin Mosen Hallitus lacka/ ia Christusen Waldakunda ymberi caiken Mailman rupesi leuiemen Pacanain seas.
Jotca nyt sen vskouat/ ninen tyge Iseden sydhen käten/ se on/ Heille on iuri sama Usko/ Hengi/ Toiuo/ Christus/ Jumala/ quin Isilleki oli.
P. Pauali sano. Ette Jotca vskos ouat/ ne Abrahamin Lapset ouat.
Wan ne vskottomat tuleuat ijancaikisesta kirotuxi.
Ninquin Juttaille tapactui ette Christusen ylencatzoit.

Mal 4:1 SILLE catzo/ Yxi peiue tulepi/ ionga palaman pite/ ninquin Ughnin. Silloin pite caiki Ylencatzoiat/ ia Jumalattomat Olki oleman. Ja se tuleua peiue pite heite ylessytyttemen/ sanopi se HERRA Zebaoth/ ia eipe hen heille iäte eike iwri eike Oxa.
Mal 4:2 Mutta teille iotca minun Nimen pelket/ pite se Wanhurskaudhen Auringo ylescoittaman/ ia Terueys henen Sipeins ala. Ja teiden pite vloskeumen ia siselkeumen/ ia lihoiman ninquin söttilät Wasicat.
Mal 4:3 Teiden pite ne Jumalattomat tallaman/ Sille heiden pite Tughaxi teiden Jalcain alla oleman/ sinä peiuene/ ionga mine tadhon tedhä/ sanopi se HERRA Zebaoth.
Mal 4:4 Muistacat Mosen minun Paluelian Lain päle/ ionga mine henen keskenyt olen/ sen Woren Horebin päle/ caiken Israelin tyge/ Keskydhen ia Lakein cansa.
Mal 4:5 Catzo/ Minun pite teille lehettemen sen Prophetan Eliam/ ennenquin se swri ia hirmwlinen HERRAN peiue tulepi.
Mal 4:6 Henen pite Iseden sydhemet kiendemen Lastein tyge/ ia Lastein sydhemet/ heiden Iseins tyge/ ettei mine tulisi/ ia Mahan löisi Pannan cansa.

Sen Prophetan Maleachin. Loppu.

Noutauaiset Siugnauxet/ pite Messun/ Amun ia Ecton Weisuin etc. Lopuisa/ Voroin ia Usein Canssan ylitze/ mainittaman.

4 Moos 6:24 HERRA siugnatkon meite/ ia warielkon mete/
4 Moos 6:25 hen valistacon Casuons meiden pälen ia olcoon meille armolinen/
4 Moos 6:26 HERRA kiendeken casuons meiden poleen/ ia andacon meille nykysen ia ijancaikisen Rauhan/
4 Moos 6:27 Nimen Isen ia Poian ia pyhen Hengen Amen.

Toinen Siugnaus.

Itze meiden HERRAN Jesus Christus/ ia Jumala/ ia meiden Isen/ ioca meite racasti/ ia annoi meille ijancaikisen lohutoxen/ ia ydhen hyuen toiuon/ Armon cautta se lohuttacon meiden sydhemet/ ia wahuistacon meite/ caikinaisis pyhis Opis/ hyuisse töisse.
HERRA hen asettacon mös meiden Sydemen/ Jumalan rackauteen/ ia Christusen odhottamiseen/

2Tess 3:16 Ja itzepe Rauhan HERRA/ hen andocon meille Rauhan aina/ caikella modholla/ HERRA se olcoon alati meiden caikein cansa/ Amen.

Toinen Siugnaus.
SEn caikiualtian Isen Jumalan Siugnaus/ alasastuco' meiden pälen/ ia olcoon meille aina turuaus.
Amen.
Lexuin Edhelle etc. Siugnauxet.
Se pyhen hengen waikutos auacon meille/ temen Lexun ymmerdhyxen/ muiston ia prucamisen ette me waellaisim oikialle tielle.
Amen.
Sine ijancaikinen ISE/ siugna meite/ ia armos aina lise.
Amen.
Sine Jumalan Ainocainen poica/ siugna meite/ ia alati auta Amen.
Sen pyhen Hengen moninaiset Armot/ yleswalghistaco' meiden sydhemen ia taidhon/ Amen.
Se caikiualtias Jumala ijancaikinen olcoon meille aupias ia armolinen/ Amen.

Christusen armo meite saattacoon/ sijhen loppumattoon paradisijn iloon/ Amen.
Jumala sytyttekön meiden sydhemehin/ henen rackaudhens tulen ia tudemisen.
Amen.
Toiset.
Se meite hyuestisiugnatkon/ ionga Waldakunda ilman loput on/ Amen.
Se Euangeliumin iulghistus/ olcoon meille ijancaikimen turua ia autuus/ Amen.
Jumalan apu ia armo/ meite alati auttacoon.
Amen.

Sihen Taiualistein Seuran iouckoon/ se Engelitten Kuningas meite saattacoon/ Amen.
Euangeliumin Sanain cautta/ anna HERRA synnit andexi/ ia meite auta/ Amen.
Caikissa tuskis ia waiuas/ wariele sine quin asut ylhelle Taiuas/ Amen.
Neitzyn Marian Juhlis/ Siugnauxet.
Jesus neitzyn Maria' poica/ olcoon meille armolinen nyt ia ioca aica/ Amen.
Se quin puchtaast Neitzyst syndynyt on/ Se wahwistacon meiden Uskon/ Amen.
Joca meite loi ia lunasti/ Se mös corghottacon meite iloons asti/ Amen.
Coska Ristist Juhlatan.
Jumala andacoon meille henen pyhest Ramatuxest/ ette me caikia oikein ymmerdheisim ia käsitteisim/ Jolla me henen Lohutoxens cautta/ kersimises pysyueiset seisoisim Ame' Se kersimise' ia Lohutoxen Jumala andacon meille/ Ette me yximieliseste keskenen eleisim Christuse' Jesusen teille Ame'.
O HERRA Jesu sine pian söxe ia talla/ Sathanam meiden Jalkamme ala.
AMEN.

2 Kor 13:Meiden HERRAN Jesusen Christusen Armo/ ia Jumalan rackaus/ ia pyhen Hengen Osaliseus/ olcoon meiden caikein casan nyt/ aina ia ijancaikisesta. AMEN.

Somen Turus tulkittu/ van Stocholmis on prentettu/ silde minun Rackahalda Amunild Lauritzan poialda.
Coska sielle palio Rutost cooli ia HERRAN sundyme woosi oli.